

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen.

Redigeret af

NIELS HANSEN,

cand. mag.

◆ 62. Aargang ◆

KØBENHAVN.

Mohns Bogtrykkeri.

1914.

Indholds-Fortegnelse.

I. Smaa Indledninger.

198.	Gudstjeneste (<i>P. G. Schmiderer</i>).....	17
199.	Navnedagen (<i>F. F. M.</i>).....	41
200.	Familiens Præstedømme (<i>Fr. Ludolf</i>).....	57
201.	Kyndelmisse (<i>Dr. Kiefer</i>).....	77
202.	Udvælgelsen (<i>K. Kjelstrup</i>).....	101
203.	Hjerteageren (<i>Fidelis</i>).....	121
204.	Bodens Sakrament (<i>Jos. Resch</i>).....	197
205.	Brødernes Mangfoldiggørelse (<i>A. Menzinger</i>).....	217
206.	Lykke i Modgang (<i>Chiara</i>).....	241
207.	Den stille Uge (<i>Fidelis</i>) ..	261
208.	Den store Dag (<i>Vicarius</i>).....	281
209.	Salige er de, som ikke har set, men dog troet (<i>H. K.</i>).....	301
210.	Den gode Hyrde (<i>Fr. Ludolf</i>).....	321
211.	Er Frølse en indviklet Sag? (<i>Keating</i>).....	341
212.	En Drøm (<i>x.</i>).....	357
213.	Bønnen i Jesu Navn (<i>Dr. Kiefer</i>).....	377
214.	-216 Der kommer en Tid (I—III) (<i>P. S.</i>).....	397. 417. 433
217.	Alterets allerhelligste Sakramente (<i>Bac.</i>).....	453
218.	Liljeduft (<i>L.</i>).....	489
219.	Jesu kostbare Blod (<i>Steidl</i>).....	505
220.	Brød i Ørkenen (<i>Dr. Kiefer</i>).....	525
221.	God Frugt (<i>Krogh-Tønning</i>).....	541
222.	Den særskilte Dom (<i>P. G. Schmiderer</i>).....	561
223.	Besørgelsens Tid (<i>H. K.</i>).....	581
224.	Forfængelighed (<i>P. S.</i>).....	601
225.	Opad (<i>P. S.</i>).....	621
226.	Næstekærlighed (<i>M. Osterhammel</i>).....	641
227.	»Tu es Petrus. . . « (<i>Jos. Resch</i>).....	685
228.	Jesu Slægtregister (<i>Fidelis</i>).....	705
229.	Søndagshvilen (<i>Fr. Ludolf</i>).....	721
230.	Kirkevielsesfest.....	737
231.	Rosenkransfesten (<i>A. Menzinger</i>).....	757
232.	Brylluppet i Himlen (<i>Dr. Kiefer</i>).....	773
233.	Giv Kejseren, hvad o. s. v. (<i>Fidelis</i>).....	829
234.	Om Sakramenternes Virkekraft (<i>Resch</i>).....	845
235.	Den understøttende Naade (<i>P. S.</i>).....	869
236.	»Denne Slægt skal ikke forgaa« (<i>P. Menzinger</i>).....	885
237.	Den ubarmhjertigste Løgn (<i>Klug</i>).....	905
238.	Adventstanker (<i>J. Wijnen</i>).....	925
239.	I Adventstiden (<i>K. Kjelstrup</i>).....	945
240.	Juleforventninger (<i>Schmiderer</i>).....	969
241.	Jul 1914 (<i>S. T.</i>).....	993

II. Aktstykker, Afhandlinger og større Artikler.

Vejledning mod Vildledning, især i det irske Spørgsmaal. 5.	23
Katakomberne ved Susa	8
Alban Stolz som Sjælefører (<i>Francesco</i>)	19
Fra Hedningemissionen.. 27. 107. 185. 288. 364. 457. 529. 633.	709. 779. 851.
Biskop Johannes von Euch (<i>Niels Hansen</i>)	977 43
Biskoppens Fødselsdag	59. 79
En anglikansk Kirkestrid	63
Mogens Ballin † — Hans Mindefest	85. 115
Hvorfor er vi Katholikker (<i>F. F. M.</i>)	103
Ansgariusforeningens Generalforsamling	125
Fastemandat	137
Christi Efterfølgelse (<i>Rob. H. Benson</i>)	140
Biskoppens Hyrdebrev	157. 177
Meddelelse fra Paven	164
Erfaring som religiøs Værdi (<i>F. F. M.</i>)	165. 188
Sandhed, Videnskab og Prof., Dr. Georg Brandes (<i>A. Breitung</i>)	219
Katholicisme og Danskhed (<i>Thor Lange</i>)	248
Danskhed og Catholicisme (<i>F. F. M.</i>)	272
Knud Lavards Minde (<i>E. B.-J.</i>)	308
Gemma Galgani	323
Kirke-Konsekrationen i Roskilde	333
Kirkesagen (<i>N. Graugaard</i>)	403
Carl Frederik Pechüle (<i>N. H.</i>)	436
Moderværdighed (<i>P. S.</i>)	473
»Katholske Nationer — døende Nationer«	491
Student Prinsesse Margrethe (<i>N. H.</i>)	507
Birgittinerordenens Nutid og Fremtid	509
Valfarten til Haraldsted	512
St. Laurentii Kirke i Roskilde	542
Et Tidens Tegn (<i>H. U. R.</i>)	563
Det offentlige Livs Afkristning (<i>P. Bonaventura</i>) ...	571. 588. 612
Et Hundredeaarsminde	608. 629
Fritænkerisk Moral (<i>H. Gamél</i>)	643. 675. 687
Biskoppeligt Brev ang. Pavens Død	661
Pave Pius X †	664
Pius Xs sidste Kundgørelse	674
Benedikt den Femtende	707
Benedikt XVs første Rundskrivelse	739
Pius X og Kirkemusikken (<i>Hammermüller</i>)	775
Smaatræk om Pave Benedikt XV	799
Den evige Tilbedelses Kloster	802
Pavelig Hilsen	809
Gennem Vildfarelsernes Labyrinth	810
Den h. Kamillus af Lellis	547. Aargangen ud
Det kath. Liv i Frankrig under Krigen	819
»Barnets Aarhundrede« (<i>Fidelis</i>)	835
En Landsmand i det fjerne	847
Alle Sjæles Maaned (<i>Spillane</i>)	887
Stephan Kardinal Borgia (<i>Johan Johnsen</i>)	907. 931. 958. 980
Benedikt d. Femtendes Encyclica	926. 947. 971
Robert Hugh Benson (<i>M. Hansen</i>)	953. 985. 1002

III. Mindre Artikler af forskelligt Indhold.

Ved Aarsskiftet med en lille Oversigt over 1913.....	1.	4
Enkelensgrevinde Rantzau (<i>N. H.</i>).....		32
Kristendom og Nationalitet (<i>Bac</i>).....		47
Munken paa Thurø.....		51
Katholsk Kirkesang.....		67
Maa Katholikker læse Bibelen?.....		93
Endnu lidt om Kardinal Rampolla.....		88
Katholicisme og Danskhed.....		90
»Privilegerede Sandhedsforkyndere« (<i>F. F. M.</i>).....		111
Advarsel mod »Arbejde adler«.....		113
Den tidlige Børnekommunion (<i>Cohauss</i>).....		123
Italienere.....		145
Franske Foredrag i St. Ansgars Kirke.....		149
Brudstykker.....		151
Morten Pontoppidan profetere.....		168
En ung Konvertits Liv og Død (<i>J.—n. J.—n.</i>).....		191
Om Galileo Galilei (<i>F. F. M.</i>).....		203
Biskopper om den seksuelle Oplysning.....		209
Salvator mundi (<i>H. S.</i>).....		269
Vore Børn (<i>Garth-Grüner</i>).....		270
En sjælden Opfordring (<i>Garth-Grüner</i>).....		292
Den katholske Forfatter (<i>Sheehan</i>).....		315
Vore »egne« Helgener (<i>Konvertit</i>).....		372
Lourdes.....		384
»Hvorfor med Tak kvitteres« (<i>N. H.</i>).....		387
St. Knuds Feriekoloni i Dalum Kloster.....		405
Sommerfart (<i>P. D. Steidl</i>).....		407
Pius X og Afholdenhed.....		411
Vort Ungdomsværn (<i>P. Günther</i>).....		424
Unge Kvinders Værneforenings danske Afdeling.....		445
Et uoverkommeligt Arbejde (<i>N. H.</i>).....		455
Den religionsløse Skole.....		466
Knud Lavards Skrinlæggelse (<i>E. B.-J.</i>).....		481
Københavnsk Hedenskab.....		494
Gymnastiske Opvisninger.....		498
Alt til Guds Ære (<i>N. H.</i>).....		527
Vore Skoler (<i>N. H.</i>).....		534
Et uberettiget Angreb og Klosterstriden.....	553.	593
Pius Xs sidste store Tale.....		697
»Den hvide Pave«.....		699
Den nye Kardinalstatssekretær.....		725
Et besindigt Ord i Krigens Tid.....		730
St. Malachias' Spaadomme.....		740
Katholsk Bogsalg.....		745
En ny lille Virksomhed.....		761
Smaa Krigsnotiser.....		763
Den h. Ansgars Mariadyrkelse (<i>Drüding</i>).....		767
Ikke true, men drage.....		840
Klokkevielse i Jagtvejens Kloster (<i>nb</i>).....		863
Lidt om Indianerne (<i>F. Esser</i>).....		876
Kardinalstatssekretær Gasparri.....		879
Hvad kræver nuvæ. Tid af danske Katholikker.....		891
En Ordning maa der være (<i>S. A. R.</i>).....		893
En sjælden Røst.....		910
Adoption af fremmede Børn.....		913
En Opfordring.....		919
Julegaver (<i>N. H.</i>).....		956
Vort Løsen (<i>Baron Armfelt</i>).....		996

IV. Fortællinger.

Forsynets Veje.....	69
Nonni og Manni (<i>Jon Svensson</i>)	199 o. s. v. sluttet 440
Da hun første Gang var hos Nonner.....	235
En salomonisk Dom (<i>cap.</i>).....	294
Fra Troldmand til Helgen	350
Fra Veteranstævnet (<i>E. W.-P.</i>).....	348
Det afgørende »Men«	467
Naar Fader siger nej og Moder siger ja	496
Ær din Fader og din Moder.....	555
Uventet Løn (<i>sr.</i>).....	656
En salig Død	731
Maria i Skibet.....	750
Et Negerbrev	766
En Julegave.....	998
En lille Apostel	1008

V. Digte.

Det skønne Ungdomsliv (<i>K. Kjelstrup</i>).....	3
Ensom med Jesus (<i>K. Kjelstrup</i>).. ..	184
En Gaade (<i>nb.</i>).....	237
Ave Maria (<i>K. Kjelstrup</i>)	346
Mod Aften (<i>A. Lund-Larssen</i>)	413
Udsend din Aand (<i>1012</i>).....	419
Til Christi Legems Fest (<i>W.</i>)	468
Hen til Korset (<i>O. B.</i>).....	497
Benedikt XV (<i>K. Kjelstrup</i>).....	723
Te Deum (<i>L. G. + H. K.</i>).....	793
Før Kommunionen.....	912

VI. Nye Bøger.

P. Essers Prædikener. 5. og 6. Hæfte (<i>Magister</i>).....	49.	205
Rauschen: Apolegetik i Grundtræk (<i>N. H.</i>).....		49
Mayrhofer: Nordische Wanderfahrt (<i>N. H.</i>).....		50
Liguori: Bønnen, det store Frelsens Middel (<i>Fidelis</i>)		128
Doré: Bibelen i Billeder	129. 389.	862
Rauschen: Sædelære		129
The Paraclete		130. 389
The Catholic Review	130. 390. 656.	840
Die Stationen des heiligen Kreuzweges		131
Duhr: Hundert Jesuitenfabeln (<i>Magister</i>)		131
Passionsbüchlein von Alban Stolz (<i>F. J. W.</i>).....		132
Hilgers: Die Lehre von den Ablässen (<i>P. P.</i>).....		132
Johs. Jørgensen: Goethe-Bogen (<i>F. N.</i>)		204
P. W. v. Keppler: Unseres Herrn Trost (<i>N. H.</i>)		205
Broderskabsbevægelsen i England (<i>Magister</i>)		205
Oluf Rothe: Kongekronen (<i>N. H.</i>)		206
Fr. von Sales von der wahren Frømmigkeit (<i>F. J. W.</i>).....		206
Lindbæk: De danske Franciskanerklostre (<i>N. H.</i>).....		312
Das Kirchenjahr in Liturgie und Kunst.....		314
Brentano: En vandrende Peblings Dagbog (<i>Mag.</i>)		389
Buhl: Muhammedanismen.....		390
Lorenzen: Danske Franciskanerklostres Byggehistorie.....		463
Broder Hieronymus (<i>Magister</i>).....		464
Walsøe: Er Barnedaaben en Vildfarelse (<i>N. H.</i>)		465
Kristendom og Krig etc. (<i>N. H.</i>)		465
Arndt: Wo ist Wahrheit?		465
J. Østrup: Islam (<i>N. H.</i>).....		654
Der Himmelsschlüssel (<i>Megas</i>)		655
Søster Therese af Jesus (<i>Lisieux</i>)		655

Der hl. Kamillus v. Lellis und sein Orden	655
Rauschen: Kirkehistorie (<i>N. H.</i>)	747
Palmgren: Birgitta Birgers Datter (<i>Magister</i>)	748
Offerdahl: Et daadrikt liv (<i>N. H.</i>)	839
Rauschen: Udvidet Apologetik	862
The Catholic Encyclopedia	875
François Dezeuze: Plageaanden	1006
Johs. Jørgensen: Die Geschichte eines verb. Lebens	1006
Baker: Heimgefundne	1006
Julestjernen 1914	1007
M. C. Jensen: Hvem har Ret	1007

VII. Smaating.

Brevkasse 74. 97. 238. 258. 318. 354. 375. 393. 431. 502. 539. 558 658. 702. 826. 882. 922. 942.	966
Aarsberetninger:	
Fra Elisabethsøstrene paa Kastanievej	98
— Elis. Vinc. Konferensen paa Frederiksberg	98
— Ansg.-Bon.-Foreningen for København	135
— St. Josefs Hospital i Reykjavik	154
— Vikariatets Ansg.-Bon.-Forening	251
— Katholsk Ungdomsværn	253
— Katholsk Ungdoms Forbund	255
— Elisab.-Vincentfor. for K. & N.	843
— do. do. for Ø., C. og S.	883
Taksigelse fra Biskoppen	96
Kollekterne i 1912 og 1913	117. 133
Ansgarius-Bonifacius Kollekt	174. 415. 683. 814
Samlerforeningen	169
Københavnsk Kirkestatistik for 1913	191
Jesu Barndomsforenings Regnskab for 1913	207
Absalonsbøsserne	214
Elisabethforeningens Basar	238
Den dansk-katholske Kirkesag	332. 619. 749
Landsmøde i Odense 1915 (<i>A. M. Hutter's</i>)	347
Fra København, S (<i>R. G. Aagaard</i>)	349
Helig Trefoldigheds Præfation	435
Kollekt til Hedningemissionen	450
Vikariats-Meddelelse i Anl. af Krigen	640
Oratio imperata pro pace	659
Pave Pius X død	660
Mandatum	754
Bøn om Fred	804
Elisabethforeningen	903

VIII. Efterretninger.

A. Udenlandske.

Rom 37, 73, 119, 134, 238, 258, 297, 354, 374, 448, 470, 523, 599, 682, 702, 733, 771, 807, 825, 842, 881, 902, 921, 966, 1010. Norge 257, 353, 484, 702, 770, 881. Sverige 173, 392, 447, 719, 733, 753. England 119, 484, 502, 523, 538, 599, 867, 921, 965, 991. Tyskland 96, 154, 194, 212, 257, 338, 414, 447, 501, 618, 682, 719, 733, 790, 806, 825, 867. Frankrig 37, 238, 354, 429, 557, 619, 770, 807, 966. Holland 317, 338, 448, 719. Belgien 119, 469. Østerrig 72, 194, 317, 523. Italien 278, 683, 791, 922. Portugal 73, 174, 430. Balkanhalvøen 538, 922. Nord-Amerika 54, 134, 214, 297, 393, 414, 449, 485, 502, 639, 658, 734, 826, 941. Syd-Amerika 557. Asien 14, 174, 317, 375, 657. Australien 339, 354.

(Kirkeregnskab. Ballins-Begravelse), 134 (Mindefest paa Kollegiet for 1864), 170 (Fastelavnskomedien), 428 (Første Kommunion. Friluftsmøde), 484 (Kollegiets Aarsberetning. Procession), 501 (Biskop Kepplers Besøg), 537 (Skoleaarets Afslutning. Biskop Keppler), 577 (Vincentismøde), 657 (P. Werhahn 70 Aar), 718, (Friluftsmøde), 789 (Fru Stratbøcker 80 Aar), 825 (Balletmester Hansens Guldbryllup), 941 (Andreas-Fest), 1009 (Menighedsfest). Roskilde 11 (P. Kerckhoffs' Jubilæum), 296 (Kirken skalkonsekreres), 391 (Firmelse). Helsingør 428 (Firmelse), 578 (Basar). Køge 278 (Skolens Udvikling), 484 (Procession). Næstved 414 (Dr. Hansen sindssyg), 701 (Gudstjenester her). Ringsted 37 (Julenatsmesse), 296 (Pastor Essers Foredrag), 468 (Josefssøstrene vil oprette Skole), 701 (Josefssøstrene aabner Skole her). Slagelse 353 (Byggegrund købt). Mariebo 522 (Firmelse), 805 (St. Franciskus' 3. Orden. Mindesmærke over P. Knapen). Nakskov 523 (Firmelse). Svendborg 36 (St. Knuds Broderskab), 414 (Mariasøstrene bygger). Odense 13 (Pastor Ravelli til Dalum. Julefest), 597 (forskellig Virksomhed i Odense og paa Dalum Kloster. Feriekoloni). Nyborg 413 (Mariasøstrene bygger), 598 (Mariasøstrenes Virksomhed). Fredericia 13 (Partikulier Schrøder død), 212 (Kirkeregnskab for 1913), 718 (Requiemsmessen for Paven). Vejle 14 (Julefest), 501 (ny Kirke skal bygges), 598 (Hospitalets Arbejde), 806 (P. Brems' 25-aarige Ordensjubilæum), 920 (P. Brems' Foredrag). Aarhus 72 (Højskoleforedrag), 118 (Foredrag af Pastor Kerff), 172 (Foredrag af P. Breitung), 212 (Indvielse af Pietà), 256 (Foredrag af P. Esser), 701 (Requiemsmesse for Paven). Horsens 53 (Grevinde Rantzau Begravelse), 171 (P. Kerff's 40-aarige Præstjubilæum), 194 (do.). Aalborg 14 (Julefest), 337 (Første Kommunion. Nyt Grundkøb), 556 og 578 (Kamillus-Fest), 657 (Menighedens Aarsregnskab). Randers 173 (Intet Tilskud til Skolen). Silkeborg 237 (P. Frederiksens 25-aarige Præstjubilæum).

C. Københavnske.

11 (Grevinde Rantzau død. Agnesforeningens Julefest), 35 (Klosteret paa Jagtvej. Varden ophørt. Unios Julefest. Julefest for gamle. Maristbrødrenes Jubilæum), 52 (Højskolen), 71 (Priorindeskifte hos Assumptionssøstrene. Højskolen), 94 (Ungdomsfest for Biskoppen. Højskolen), 118 (Elisabethforeningen), 133 (Biskoppen i 30 Aar Kirkens Leder. Højskolen), 154 (Forretningsfører Westergaard død. Fidelitas' Aftenunderholdning. Højskolen), 170 (Om Dr. Hansen, Fransk Komædie, Unios Fastelavnsfest), 193 (Gymnastikhus paa Frederiksberg. Katholsk Sygekasse. P. Hurtauds Foredrag. Højskolen), 209 (Vincentiusforeningen. Schindlers Konversion. Tilbud fra Ekspeditionen. P. Hurtauds Foredrag. Musikaften i St. Annæ Kirke. Højskolen), 236 (Oratorium i Stenosgade. Musikaftenen i St. Annæ Kirke. Højskolen), 255 (St. Annæ Kirkes Regnskab. Ungdomsværnets Aarsmøde. Højskolen. Passions-Oratoriet. Franske Prædikener), 276 (P. Hurtauds Foredrag. Eksamen i St. Ansgars Skole. Højskolen. Passions-Oratoriet), 295 (P. Breitung i Nationaltidende. Rosenkranskirkens Regnskab. Besøg paa Kunstmusæet. Oratoriet), 316 (Stenos Fest. Oratoriet), 336 (P. Slumps Sygdom. Første Kommunion i de 4 Sognekirker. St. Josefs Gildes Generalmøde. »Hovedstaden« Meddelelse. »Stenos« Fest), 353 (Firmelse), 374 (Biskoppens Firmelsesrejser. P. Slumps Sygdom), 391 (Firmelse i Rosenkranskirken), 447 (lille Takstiorhøjelse for Ugebladet. Ny Skolebygning for fransk Skole. Biskoppens Rejse), 468 (om Haraldsted-Turen), 483 (Skilsmisser), 500 (Biskoppen hjemkommen, Biskoppen vier i Paderborn. Evige Tilbedelses Søstre. Rundskuedage), 521 (Gymnastikhus paa Frederiksberg færdigt. Franz Jaworski Præst. Feriekolonierne. Provst Büchler. Elisabeths Hospitals Aarsberetning), 535 (Den evige Tilbedelses Ordens Klostre og Søstre. St. Josefs Hospitals Aarsberetning. Grundstensnedlæggelse paa

Østerbrogade. St. Knuds Skoles Afslutningshøjtidelighed), 556 (Josefssøstrenes Præliminæreksamen, Pastor Stække rejst. Hedvigssøstrene), 618 (Bøn om Fred. P. Franz Jaworskis Primits), 639 (Møde hos Biskoppen. Olriks Diakonvielse), 682 (Biskoppens Telegram til Kardinal Gotti), 700 (Requiemsmesse for Paven), 718 (Te Deum for Pavevalget. Telegram fra Rom), 733 (Boghandel), 752 (Klosteret paa Jagtvejen. Den ny Skole paa Østerbrogade), 769 (Klosteret paa Jagtvejen. Højskolen. Olrik rejst), 789 (Højskolen), 805 (St. Knuds Medaille. Højskolen), 824 (Ungdomsfest. K. U. F. Højskolen), 841 (Højskolen. Pastor Hillebrand hjemkommen. St. Josefs Gildes Stiftelsesfest), 866 (Frøken Saabye i Katholsk Boghandel. Procession paa Vestre Kirkegaard. Højskolen. A. C.s Rusgilde), 881 (K. U. F. Requiemsmesser. Højskolen), 901 (Unios Generalforsamling. Højskolen), 940 (Eksercitier i Jesu Hjertes Kirke. Højskolen), 965 (Eksercitier i St. Josefs Kirke. Højskolen), 991 (Højskolen), 1009 (Skikkilds Arbejder. Fidelitas' Udsalg. K. U. F.s Møde).

Billeder.

Julespil fra Afrika.....	30	Student Prinsesse Margrethe.....	507
Grevinde Rantzau.....	33	Ruinen i Haraldstad.....	512
Parti fra Meppen.....	43	St. Knuds Kirke i Ringsted.....	535
Biskoppen som ung.....	44	St. Knuds Kirkes Indre.....	517
Biskoppen som ældre.....	45	Missionsskole i Kina.....	529
Bispestaven.....	61	St. Laurenti Kirke i Roskilde.....	643
Facsimile af Biskoppens Haandskrift	84	St. Laurenti Kirkes Indre.....	545
Mogens Ballin.....	85	Den projekterede Sakramentskirke	
Indfødte Søstre paa Madagaskar ..	108	i Wien.....	564
Kirken Trinità del Monti i Rom ..	147	Den h. Kamillus.....	567
Dominikaneren Hurtaud.....	149	Den h. Kamillus' Fødeby.....	569
Pastor Kerfl.....	171	Kamillianernes Moderhus i Rom..	585
Præst i arktisk Rejsedragt.....	185	Pius VII.....	609
Akureyri.....	201	Kamillianerklinikken i Aalborg...	625
Hus og Have i Akureyri.....	231	Missionssøstre i Indien paa Rejse.	635
Akureyri.....	245	Pius X.....	665
Øfjord paa Island.....	264	Pius Xs Vaaben.....	674
Salvator mundi.....	269	Benedikt XV.....	723
Gammeldags Gaard ved Øfjord...	285	Et Missionskapel.....	780
Hertug K'ung.....	289	En sort Kateket forklarer Katekis-	
Strandet Hval paa Island.....	306	mus.....	784
Gemma Galgani.....	323	Fru Stratbecker.....	790
Kværnmølle o. s. v. ved Akureyri	361	Paven overrækker Kamillus det	
Grevinde Ledochowska.....	365	røde Kors.....	796
Sodalitetets Have i Rom.....	370	Kamillus hos de pestsyge.....	817
Grotten i Lourdes.....	385	Pastor Peder Jørgensen.....	847
Hals Præstegaard ved Akureyri...	402	Indfødte fra Yorketown.....	849
St. Knuds Feriekoloni i Dalum Klo-		St. Knuds Kirke i Australien.....	850
ster.....	406	Børn, som har fundet Hjem.....	852
Øfjorden S. f. Akureyri.....	423	Et af de mange Hittebørn.....	854
Hellig Trefoldigheds Fest.....	435	Kamillus paa Dødslejet.....	900
Kardinal Lavigerie.....	458	Mgr. R. H. Benson.....	954
Hvide Søstres Missionsaræjde ...	461	Jesusharnet tilbedes.....	995

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaaer hver Søndag. Abonnem. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 1.

Søndag den 4. Januar

1914.

INDHOLD: Ved Aarsskiftet. — Det skønne Ungdomsliv. — En lille Oversigt over 1913. — Vejledning mod Vildledning, især i det irske Spørgsmaal. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Odense. Fredericia. Vejle. Aalborg. Asien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Ved Aarsskiftet.

Atter er et Aar gaaet hen til de mange svundne, og Atter hilser Mennesker Jorden over hinanden med Ønsket om et glædeligt Nytaar. Og i den kristne Kirke straalder atter Jesu Navn frem paa det nye Aars Tærskel — »og de kaldte hans Navn Jesus« — og giver Grundtonen for det Liv, som Kristne skulde leve med hinanden og med alle andre hele Aaret igennem. Ugebladet hilser ogsaa alle sine Læsere med Ønsket om et glædeligt Nytaar i Jesu Navn, med Ønsket om Fremgang i alt godt for dem, for Kirken i alle andre Lande og i vort Fædreland, og for vort Fædreland selv.

Og atter har Ugebladet tilbagelagt en Aargang og med dette Nummer begyndt den to og tresindstyvende Aargang i den lange Række. Den afsluttede Aargang har været ret indholdsrig. Sammen med omtrent 40 Billeder har den bragt 96 Sider Tekst ud over det normerede Antal Sider, og af disse har kun den mindste Del været trykt med almindelig, saa kaldet skudt Tekst. Trykt med saadan, d. e. paa samme Maade som nærværende Artikel, vilde Aargangen mindst have haft fem Kvartalers almindelige Sidetotal i Stedet for de halvfemte, det nu har haft. Naar dette

har været muligt, er Aarsagen en dobbelt, for det første de mange Damer og Herrer, der i Aarets Løb har indsendt saa mange velskrevne Artikler, og for det andet den Støtte, Ansgariusforeningens Bestyrelse, og særlig en enkelt Mand indenfor denne, yder Redaktionen. Alle disse maa jeg derfor her i det nye Aars første Ugeblad bringe en hjertelig Tak. En saadan skylder jeg ogsaa den højærværdigste Biskop og de mange Præster i Indland og Udland, som med aldrig svigtende Interesse omfatter Ugebladet og dets Gerning. For øvrigt er der adskillige flere, jeg skylder Tak, de mange, der hverken er Medarbejdere eller i Stillinger, hvor de i større Kredse kan udøve Indflydelse, men som med Interesse og Kærlighed modtager og læser Ugebladet og Mand og Mand imellem virker for dets Udbredelse.

Hvad det nye Aar angaar, er det vor Mening og vort Haab at fortsætte i det gamle Spor. Vi vil gerne bringe mange Billeder, helst Billede i hvert Nummer, men det bliver næppe muligt; adskillige Artiklers Indhold er jo ogsaa af den Art, at det kun i ringe eller slet ingen Grad foranlediger Anvendelse af Billeder. Det er ogsaa Meningen at tage større Hensyn til Hedningemissionen, som jo i vore Dage drives med stedse større og større Iver; det er saaledes foreløbig Bestemmelsen, at det andet Nummer i hver Maa-
ned skal indeholde en fast Rubrik med Skildringer af forskellig Art af Missionen blandt Hedningerne. Hertil modtages med Glæde Efterretninger af alle og enhver, som maatte have noget godt at melde; men for øvrigt har en bestemt Medarbejder lovet at skaffe Stof hertil. Og endelig vil der fremkomme saa mange Efterretninger om kirkelige Forhold i Indlandet og Udlandet, som det vil være muligt at faa samlet. Særlig de første kniber det undertiden med at faa fat paa, hvorfor jeg her vil bede enhver, der kan indsende Efterretninger fra vore forskellige Menigheder, Institutioner, Virksomheder o. s. v. her hjemme, om med Venlighed at paatage sig denne lille Ulejlighed. I saa Henseende kunde der gøres langt mere; men det vil maaske i Tidens Løb ogsaa blive bedre.

Og med disse faa Ord til Indledning begynder da det gamle Ugeblad sin nye Aargang.

Det skønne Ungdomsliv.

Tilegnet „Katholsk Ungdoms forbund“.

Mel.: „Vårt land! Vårt land!“

Stævn frem, stævn frem med frejdig Sang,
 Katholske Ungdomslag,
 med Korsjets Banner højt paa Stang,
 med ungdomsfriske Stemmers Klang.
 I eder gryr den nye Dag
 for Kristi Kirkes Sag!

Et Ungdomsliv med Gud i Pagt
 er som en liflig Sang,
 er som en Vaardags lyse Pragt
 med skære Farvers Tryllemagt,
 med dyb og festlig Klokketklang,
 med Sol paa Vej og Dang.

Hver Tanke ren, hver Længsel god,
 hver Attraa døbt i Bøn!
 Det er den sande Glædes Rod
 og Kilden til det Ungdomsmod,
 der elsker Kampens Gny og Drøn,
 naar Gud er Sejrens Løn.

Et Ungdomsliv er skønt i Gud
 med Vaarens fagre Haab.
 Det ejer Løfter, bærer Bud
 om Liv og Død i Naadens Skrud.
 Det er al jordisk Lykkes Daab
 i Evighedens Haab.

K. Kjelstrup.

En lille Oversigt

over

1913.

- Februar. Ærkebiskop, Kardinal Nagl af Wien dør.
- 16.—23. Februar. »Mission« afholdes i Aarhus af Pastor Sialm.
20. Februar. Pastor Evers anerkendes af Kongen som Sognepræst for St. Andreas Sogn i Ordrup.
- Marts. 70 anglikanske Munke og Nonner i England gaar over til den katolske Kirke.
12. Marts. Ungdomsværnet holder Aarsmøde.
22. Marts. Kardinal Respighi i Rom dør.
31. Marts. P. Joseph Knaben af Slagelse dør i Maribo.
3. April. St. Mariæ Hospital i Vejle indvies.
- 20.—27. April. Eukaristisk Kongres afholdes paa Malta.
23. April. Ozanam-Fest afholdes i København.
26. April. Pastor Wang i Norge dør.
28. April. St. Knuds Skoles Nybygning i København indvies.
4. Maj. Ungdomsværnet holder Ungdomsfest.
17. Maj. Pastorerne Alfred Westergaard og Marinus Ravelli præstevies i Rom.
15. Juni. Det store Landsmøde i Roskilde.
- Juli. Præsteeksercitier afholdes i Ordrup ved P. Cohauss.
- Juli. Svenskeren, Pastor Nordmark, præstevies i Tirol.
- 17.—21. Aug. Katholikforsamling afholdes i Metz.
5. Septbr. Flv. Sognepræst M. C. Jensen i Helsingør dør.
7. Septbr. Kardinal Vives y Tuto i Rom dør.
- Oktober. Engelske Benediktinerinder køber Grund i Ringsted.
- Oktober. Den kendte irske Forfatter, Canon Sheehan, dør.
9. Oktober. Kardinalærkebiskop Aguirre y Garcia af Toledo, Spaniens Primas, dør.
- Oktober. Det radikale Byrådsflertal i Rom styrtes.
23. Oktober. Paven udsteder et Motu proprio om Breviariets og Messebogens Reform.
- November. Pastor Alfred Westergaard udnævnes til Sognepræst i Nyborg.
3. December. Konstantin-Fest afholdes i Citys Lokaler i København af Foreningen Unio.

6. December. Kardinal Oreglia i Rom dør.
 17. December. Kardinal Rampolla i Rom dør.
 22. December. Fest i Roskilde i Anledning af Sognepræstens 25-aarige Jubilæum.
 December. I Maanedens Slutning udnævnes Pastor Ravelli til Præst ved Dalum Kloster.

Vejledning mod Vildledning, især i det irske Spørgsmaal.

Menneskenes, saavel de enkeltes som de manges Retfærdighedssans og Dømmekraft bliver uhyre ofte paavirket og vildledt af dem, der skriger mest og raaber stærkest. Des værre er det jo en Kendsgerning, at den, der bedst forstaar sig paa at slaa paa Stortromme, ogsaa vil skaffe sig Ørenlyd hos og ikke sjælden endog vinde Bifald af mange, skulde hans Sag end være nok saa daarlig, medens en anden, der ikke kan eller maaske af altfor stor Beskedenhed og Undseelse ikke vil gøre saa megen Larm, vil møde ligegyldige Skuldertræk eller endog med Haan og Spot skubbet til Side, selv om han har aabenlys og utvivlsom Ret.

Et Eksempel af første Art havde vi for nogle Aar tilbage ved den bekendte Ferrer-Proces og nu for nylig ved Beilis-Processen. I begge Tilfælde var det den forenede jødisk-frimureriske Presse, der lavede et Sensationsnummer ud af det hele og skabte — til Dels ved Løgne og Forvanskninger — en saadan kunstig Harme i næsten alle Lande hele Verden over, at naive Sjæle maatte komme til den Opfattelse, at de anklagede var de reneste Engle, som led den grusomste Uretfærdighed. Naar derimod paa den anden Side uskyldige Præster, som i Portugal, bliver slæbt for kirkefjendtlige Domstole og maa udstaa umenneskelige Mishandlinger i afskyelige Fængselshuler, eller naar Kristenhedens Overhoved bliver berøvet Kirkens retmæssige Eje og mod al guddommelig og menneskelig Ret hindret i sin fulde Bevægelsesfrihed, ja, saa tier alle Frihedens og Retfærdighedens selvbestaltede Vogtere og finder i deres ækle Farisæisme alt i den skønneste Orden; eller maaske tilsøler de ydermere de værgeløse, som ikke har Magt til at forsvare sig, men efter deres guddommelige Mesters

sagtmodige Eksempel lider Uret med Taalmodighed og velsigner deres Fjender, der uden Grund hader og forfølger dem.

Lignende Iagttagelser kan man gøre, naar det gælder enkelte Nationers eller endog kun enkelte Statsborgeres Ve og Vel. Drejer det sig om deres timelige Interesser, om handelspolitiske Forbindelser, saa slaas der øjeblikkelig Alarm, saasnart en Borgers Liv eller Ejendele bliver truet. Børsen viser Febersymptomer, Telegrafene faar travlt, diplomatiske Noter udveksles, man truer med Mobilisering, man udsender veludrustede Krigsskibe, den pansrede Næve slaar i Bordet, saa hele Jorden ryster og skælver af bange Krigsfornemmelser. Og hvorfor alt dette vældige Postyr? Maaske kun fordi en Købmand har lidt Tab paa sin Formue, eller fordi et Handelsfirma er bleven hindret i at udvide sine Forretningsforbindelser.

Men bliver maaske et helt Folk pint og plaget, udsuget og underkuet, myrdet og udryddet og saaledes ført til materiel Ruin eller næsten til fuldstændig Tilintetgørelse, saa rører der sig næppe en Pen, der hæver sig knap en Røst til Forsvar og Protest — forudsat (naturligvis, kunde man næsten føle sig fristet til at sige), at vedkommende Folk helt eller delvis tilhører den katholske Kirke. Og skulde en Magt undtagelsesvis have det Mod at lægge et kraftigt Ord ind til Fordel for den betrængte Nation, som f. T. Østerrig-Ungarn, der værner om det albanesiske Folks Bevarelse og Selvstændighed, da falder hele den frimurerisk-jødiske Stormagt over denne Stat og raaber ud i den ganske Verden, at Mage til Anmasselse og ubeføjet Indskriden ikke er bleven set, saa længe det menneskelige Samfund har bestaaet. Og Millioner enfoldige tages ved Næsen.

Det er des værre en sørgelig Kendsgerning, at ikke saa ganske faa Katholikker ogsaa undertiden hylder forkerte Anskuelser og fuldstændig mangler den rette Forstaaelse af et eller andet offentligt Spørgsmaals Betydning og Rækkevidde. De kan røbe en ligefrem haarrejsende Uvidenhed, som ikke noksom kan beklages, men som er forstaaelig, naar man veed, at de henter deres Kundskaber fra fremmede, løgnagtige Kilder: de religionsløse, kirkefjendtlige Blade, hvilke ofte er deres eneste, i hvert Fald deres regelmæssige daglige Læsning.

Enhver Katholik, der læser, maaske er nødt til at læse Aviser, som har et antikirkeligt eller indifferent Præg, burde ogsaa søge Oplysning og Belæring om særlige katholske Anliggender og Forhold paa de rette Steder, d. v. s. i katholske Blade og Aviser. Kun derved bliver det muligt at faa skæve Opfattelser rettet, fejlagtige Domme underkendt, skæbnsvangre Vildfarelser udryddet, usandfærdige

Paastande omstødt. Hertil skal ogsaa vor *Ugeblad* bidrage sit. Dets Røst naar ganske vist ikke altid langt, men den har til Formaal at sprede Oplysning, at udbrede Sandheden her hjemme, og Sandheden, som skal frigøre os, vil ganske sikkert ogsaa en Gang komme til at sejre.

Saaledes ogsaa med Henblik paa det katholske Irland. Her hjemme taler eller skriver man jo ikke ret meget om Irland; det drejer sig jo »kun« om et ulykkeligt katholsk Land. Den tyske røde Presse har derimod endnu for ganske nylig udtalt sin dybe Harme over det Voldsherredømme, som Gejstligheden — selvfølgelig den katholske — paastaas at udøve i Irland.

Hvor bagvendt denne Beskyldning er, og hvem der i Virkeligheden udøver et himmelraabende Tyranni, derom vidner en Fremstilling, der findes i Nr. 46 af *Allgemeine Rundschau*. Forfatteren er Dr. *Pokorny*, Docent i det irske Sprog ved Universitetet i Wien. Hans nøgterne og ved Tal underbyggede Oplysninger fortjener at blive bekendt i de videste Kredse og skal i alt Fald huskes af os, naar der er Brug herfor. At Forholdene i Irland gennem Aarhundreder har været utaalelige, vidste vi jo nok. Mange af Ugebladets Læsere vil sikkert mindes de gribende Skildringer, der fandtes i Aarg. 1909, SS. 677 ff., og hvis gentagne Læsning hermed paa det varmeste anbefales. Men at det ulykkelige Folks Underskuelse havde naaet saa vidt, som Tilfældet den Dag i Dag er, er der vel næppe nogen i Europa, der havde holdt for muligt, endsiget virkeligt.

Den paagældende Artikel lyder i Oversættelse saaledes: Lovforslaget om Home rule (irsk Selvstyre), som i Fjor paa ny blev indbragt i det engelske Underhus, kommer næppe til at dele Skæbne med de Lovforslag, som blev forkastet i 1886 og 1893. Selve Forslaget samt den revolutionære Modstand, som af Protestanterne i Provinsen Ulster paa forbitret Maade organiseres derimod, er sikkert egnet til at henlede Opmærksomheden paa det irske Spørgsmaal, navnlig i saadanne Stater, der har lignende nationale Problemer at løse. Man har jo i Aartier med største Beundring og Højagtelse plejet at se hen til England som den i politisk Henseende mest modne og konstituelt videst fremskredne Stat.

Men det maa med Beklagelse fastslaas, at den offentlige Mening i Europa i lang Tid af den engelske Presse — hvad Irland angaar — fuldstændig er ledet paa Vildspor. Man kender næsten kun de irske Forhold i engelsk Belysning, og man forstaar let, hvorfor man i England overfor Udlandet er bestræbt for at tie det irske Spørgsmaal ihjel, naar man holder sig for Øje, at Irlands sørgelige Skæbne danner et mørkt Punkt i Stor-Britanniens berømmelige Historie. For dem, der kender nøje til Forholdene, kan den

tilsyneladende fortvivlede Modstand, Protestanterne i Ulster rejser mod Home rule, og som med overstrømmende Begjstring støttes af den konservative engelske Presse, ikke være andet end en latterlig Farce.

Skulde man holde det for muligt, at der i det 20. Aarhundrede i en af Europas ældste konstitutionelle Stater findes et Landomraade, som styres uden nogensomhelst Konstitution? At dette er Tilfældet i Irland, og at det idelige Krav paa Home rule ikke er andet end Raabet fra et gennem Aarhundreder underkuet Folk for at opnaa en beskeden Konstitution, det viser et flygtigt Blik paa Landets Administration. Regeringen i Irland er nemlig paa ingen Maade ansvarlig overfor det irske Folk, men kun overfor den engelske Regering, dens Udnævnelse er ganske uafhængig af de irske Vælgeres Vilje, den staar i direkte Modstrid med Folkets Vilje og formaar derfor heller ikke at fremme Landets Vel paa virksom Maade. (Sluttes.)

Katakomberne ved Susa.

I de sidste Aar har man ikke hørt andet fra Afrikas Nordkyst end Vaabenlarm, og hvorledes de smaa Sultanater der blev styrtet af europæiske Magter. Spanien, Frankrig og Italien har kæmpet blodige Kampe i Marokko, Tunis og Tripolis. Agadir og Algeciras er nu velkendte Navne for enhver af os, og vi kender de Høvdinge og Stammer, der har taget Del i disse Krige. Det lyder derfor næsten som et Eventyr, naar vi nu hører, at Folk der gaar i Procession til visse vidunderlige Katakomber, der lige er blevet fundet, og at det hellige Messeoffer atter frembæres i hine underjordiske Rum, hvor Tusinder af Kristne, og flere af dem maaske Martyrer, har hvilet i Aarhundreder.

Disse Katakomber ligger i Tunis, nær ved den gamle By Hadrametum, som nu bærer Navnet Susa. Denne By var tre Gange ældre end Carthago, og den havde allerede en lang Historie, da Carthago tiltrak sig Verdens Opmærksomhed. Ved Slutningen af den anden puniske Krig brugte Hannibal den som Basis for militære Operationer imod Scipio; senere fik den en Opgangsperiode under Romerne, og Trajan gjorde den til en »colonia«. Ved Slutningen af det tredje Aarhundrede var den vokset saa meget, at den blev Hovedstad for Provinsen Byzacena. Vandalerne ødelagde den derpaa, men Justinian genopbyggede den og gav

den Navnet Justinopolis. Saa tog Araberne den, og for en kort Tid herskede Normanner der; men i 1881 kom det franske Flag til at vaje over dens Mure. Nu har den 25000 Indbyggere, hvoraf 1100 er franske og c. 5000 hovedsagelig Italiener og Maltesere.

Dens vidunderlige Kirkegaarde var helt glemte, og det skyldtes et rent Tilfælde, at de blev opdaget. En fransk Oberst red omkring udenfor Susa for at finde Ruiner, og han stødte sin Stok ned i et Hul i Jorden. Til sin Forbavselse fandt han, at der var et tomt Rum neden under. Ved sine Soldaters Hjælp lykkedes det ham snart at lægge en solid bygget romersk Grav blot, under hvilken der var et hvælvet Rum. Da man aabnede det, fandt man en lang Gang, delvis fyldt med Jord, som man straks transporterede bort. Paa begge Sider af Gangen var der Kamre for de døde, de saakaldte *loculi*, som alle var lukkede med store Sten, enten Natursten eller Teglsten. Man fandt snart tre Gange, men saa maatte al videre Undersøgelse indstilles for en Tid, da Jorden faldt sammen, og man manglede Penge.

Først i 1901 genoptoges disse afbrudte Undersøgelser, navnlig takket Abbé Leynaud, der havde været Sekretær hos Kardinal Lavigerie i Carthago. Han blev udnævnt til Sognepræst i Susa, og han bestemte sig straks til at genoptage den franske Obersts afbrudte Arbejde. Ved Hjælp af en berømt Arkæolog, Dr. Carton, fik han dannet et arkæologisk Selskab i Susa, og den 17. November 1903 var Leynaud selv ivrigt i Arbejde med at grave i de underjordiske Gange. Han fandt snart et Stykke Marmor med Navnet Veneria. Han sluttede, at det var en omvendt Hednings Gravsted; thi Navnet selv viste hen til Hedenskab, medens Ordene *in pace* (i Fred), indhuggede i Stenen, tydelig nok viste, at hun var bleven vundet for Troen.

Derpaa fulgtes Udgravningerne af et forunderligt Held. Garnisonens Soldater hjalp til, og i Løbet af faa Aar havde man lagt Katakomber blot med 200 Gange, hvori man regner, at der oven over hverandre hviler c. 15000 døde.

Lad os besøge en af disse underjordiske Kirkegaarde. Midt imellem nogle Oliventræer rejser der sig et Jernkors, fra hvis Fod syv Trappetrin fører os ned til to næsten kvadratiske Kamre, der kun skilles fra hinanden ved en smal Gang. Det er Krypter, i hvilke man fordem læste Messe. Vi træder ind i en lang, smal Gang, der er bælgmørk, og de mange smaa Gader og Gyder, om man kan kalde dem saa, der løber i alle mulige Retninger, gør det nødvendigt at holde sig nær op til vor Fører. Gangene er kun en tre Fod brede og knap dobbelt saa høje. Ligkamrene er rektangulære og ligger det ene ovenover det andet, ligesom i

Rom. Udvendig er de dækkede med Kalk. Ligene er indhyllede i Linnedklæder, Hovedet er frit, og Hænderne er udstrakte. Kammeret er lukket med Mørtel og Teglsten.

Disse Katakomber er vidunderlig godt bevarede; de synes kun at skrive sig fra i Gaar. Men alligevel vil ved den mindste Berøring de Skeletter, der ser saa solide ud, falde sammen til Støv. De er saa skøre som Vingerne paa en Sommerfugl. Uheldigvis er der flere af de besøgende, der ønsker at beføle Levningerne, med det Resultat, at hvad der har overlevet 15 eller 16 Aarhundreder, falder hen for at tilfredsstille en barnagtig Nysgerrighed. Det sker undertiden, at medens Benene bliver til Støv, saa bliver det Mørtel, hvori de var indesluttede, uforandret.

Nogle af disse Kamre er aabne, andre lukkede. I Hermes Katakomben kan man passere flere end 8000 paa en halv Time. Paa de Mursten eller Mosaikker — engang imellem Marmorstykker — som lukker disse loculi, læser man Indskrifter her og der paa Latin. Hidtil har man kun fundet tre eller fire paa Græsk, og besynderligt nok er det da kun græske Bogstaver, men latinske Ord.

Indskrifterne er meget enkle, de bestaar blot af Navnet, Alderen og Begravelsestiden. Man træffer Paula, Saturnius, Victor, Felicissima og Perpetua, fulgt af Formelen *in pace* eller hyppigst af *Dormit in pace* [sover i Fred], som man holdt mest af i Byzacena. Der er ingen lovprisende Gravindskrifter, hvilket ikke kunde tillades af den afrikanske Barskhed. Undertiden træffer man et enkelt som *Austyce, dulcis anima*, »O Austycus, du kære Sjæl«, eller »For en vredagtig Tjeners udmærkede Herre«. Da man engang fandt Liget af en Centurion i den anden parthiske Legion, bestemte seks Officerer fra Garnisonen, at de vilde vise ham militære Æresbevisninger; de gik derfor ned i Katakomberne og stod nogle Øjeblikke ret foran den aabne Grav. Et typisk fransk Træk, men de mente, det var, hvad der burde gøres for en gammel Soldat.

Abbé Leynard meddelte i et Foredrag i Tunis, at man finder Palmegrene indhuggede paa Gravene, engang imellem en Pelikan, en Ark eller en Due, som alle er Symboler paa Christus. Der er maaske ogsaa et Anker, Haabets Symbol. Naar der findes et Kors, er det undertiden et Taukors eller af en anden yngre Form. Man finder ogsaa *ichthys*, Fisken, der betegner Jesus Kristus, Guds Søn, Frelseren. I eet Tilfælde har man fundet et dejligt Relief af den gode Hyrde.

Disse Katakomber er ikke saa berømte, som de fortjener, men de vil utvivlsomt snart blive det. For Øjeblikket gør denne ivrige Præst alt, hvad han kan, for at henlede sin Menigheds og Verdens Opmærksomhed paa

Helligheden af denne Hvileplads for Afrikas første Kristne og paa Fundets overmaade store Betydning for Arkæologer. Han fører saaledes alle Menighedens Børn derned Dagen efter deres første Kommunion og forklarer saa for dem, hvad deres Forfædre har lidt for Troen. I 1910 besøgte Afrikas Primas, Ærkebiskop af Carthago, Mgr. Combes, Katakomberne, og han frembar Messeofferet igen paa en af de aabne Pladser i Udgravningerne. Biskoppens snehvide Skæg og asketiske Træk lod ham se ud som en Præst fra hine svundne Tider, da han i sin Messedragt stod foran Alterstenen, som utvivlsomt havde været benyttet til samme Brug af de første Biskopper over Byzacena, for der igen at læse Messen. I de snævre Gange rundt om ham stod gejstlige i hvide Korkaar, der skinnede igennem Mørket, og da de alle sang Credo, græd selv de mest haardnakkede Tvivlere uden at skamme sig derover.

Efter *America*.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Efter længere Tids Svaghed og nogle Dages haabløs Sygdom er Enkelensgrevinde Henriette Rantzau den 30. December afgaaet ved Døden. I næste Nummer skal Ugebladet bringe en lille Levnedbeskrivelse af afdøde, der var en udmærket Katholik og et sjælden elskværdigt Menneske.

— Agnesforeningen paa Frederiksberg havde god Fornøjelse af sin Juleforestilling i Søndags og Mandags i St. Mariæ Skoles tæt fyldte Lokaler. »Den hellige Helena«, et religiøst Drama fra det 4de Aarhundredes Begyndelse, med adskillige ret vanskelige Roller, gik kønt og tilfredsstillende over Scenen. Et muntert lille Stykke, »Skomagerdrengen«, og Kontorchef Høhlings fortrinlige Oplæsning morede med Rette Tilhørerne. Mellem Akterne musiceredes smukt af de to Fruer Seitzberg, Fru Storch-Nielsen og Organist Fr. Siegler.

Roskilde. Mandag den 22de December fejredes Pastor Kerckhoffs' 25aarige Præstjubilæum under stor Tilslutning fra alle Sider. Om Morgenen ringede den nye Kirkes Klokker for første Gang til Angelus-Bønnen, selv om Kirken endnu mangler nogle Maaneder i at være færdig. Kl. 9 saaledes en talrig Skare i det gamle Kapel til Højmesse, under hvilken Pastor Ronge fra København holdt Festtalen. Kl. 1 mødtes en hel Del Gæster i Præste-

gaarden, deriblandt Præsterne Braun, v. Kettenburg, Gamél, Ronge, Desnos, Schmiderer, Neuvel, Steidl og Esser fra København, Pastor Brems fra Vejle, Pastor Wijnen fra Ringsted, Pastor Hendrix fra Mariebo, Pastor Maurer fra Køge, Pastor Ravelli fra Dalum, Pastor Mijerink fra Malmø, Lensgreve Holstein fra Ledreborg, Hofjægermester Garth-Grüner fra L. Svendstrup, Fabrikant H. Hoffmann og Murermester Günther fra København o. s. v. Kl. 6 om Eftermiddagen holdtes i Søstrenes Skole i Hospitalets Have en vellykket Fest, hvori en Del af Menigheden tog Del, medens des værre adskillige, bl. a. paa Grund af den nær for Døren staaende Jul og for stor Afstand fra Byen, ikke kunde være med paa den Tid af Dagen. Smukke Musikstykker, dels af Byens fortrinlige lille Orkester, dels af den udmærkede Klavervirtuos, Organist Kerckhoffs, en Neveu af Sognepræsten, afvekslede i Aftenens Løb med Taler af forskellige og hyggelig Samtale indbyrdes mellem Deltagerne, medens Vin og Overflødighedshorn blev budt omkring. Den første Taler var Grosserer Holten af København, som nylig var bleven oplaget af Pastor Kerckhoffs. Han udtalte Menighedens taknemmelige Paaskønnelse af Pastor Kerckhoffs' mangeaarige Virksomhed og overrakte et Billede af den Gave, man for indsamlede 2600 Kroner vilde overrække Jubilaren: en stor, fast Baldakin eller Ciborium over Alteret, baaret af fire Marmorsøjler. Pastor Kerckhoffs takkede hjertelig for Gaven, som han betegnede som den mest kærkomne, han kunde have faaet. Kirkeforstander, Portner Bech oplæste en smuk Tale for Biskoppen, hvilken modtoges med Begejstring, og bad Pastor Braun overbringe Biskoppen Forsamlingens Hilsen. Pastor Braun lovede dette og fremdrog et interessant Minde fra for 20 Aar siden, da han i Anledning af et Sygebesøg maatte dvæle 2-3 Timer med det helligste Sakramente i Roskilde, hvorpaa han udbragte Roskilde Menigheds Skaal. Herfor takkede, efter Pastor Kerckhoffs' udtrykkelige Ønske, Baronesse Rosenørn-Lehn med ganske faa Ord. Lensgreve Holstein-Ledreborg mindede morsomt om det gamle Ord, at Kvinden skulde tie i Forsamlingen, hvilken Formaning Baronesse Rosenørn-Lehn altid havde rettet sig efter; men da Apostelen ikke havde forbudt Kvinden at arbejde i Menigheden, havde Baronessen gjort det, vistnok mere end nogen anden, og den prægtige Kirke havde næppe været sin Fuldendelse saa nær, havde man ikke haft Baronesse Rosenørn-Lehn i Menigheden, hvorfor han udbragte hendes Skaal, som blev modtaget med stor Begejstring. Fabrikant Hoffmann fortalte interessant om Menighedens Begyndelse og det første Grundkøb, som han og Murermester Günther ganske uventet og meget heldigt havde fore-

taget, hvorefter han udtalte de bedste Ønsker for Menigheden. Til Slut talte Kirkeforstander, Snedkermester Weitzmann paa deres Vegne, der ikke havde kunnet være med og overbragte deres gode Ønsker.

Odense. (Dalum Kloster.) Kort før Jul har den højærværdigste Biskop udnævnt Pastor Ravelli til Præst hos St. Hedvigssøstrene i Dalum Kloster. Pastoren er straks rejst til Fyen og har overtaget sin nye Gerning.

— Juledagene forløb for Kirkens Vedkommende som sædvanlig under stor Højtidelighed og godt Kirkebesøg. Især var Midnatsgudstjenesten overmaade godt besøgt, mange kunde ikke faa Adgang og ventede forgæves foran Kirken. I denne selv herskede en beundringsværdig Ro og Orden. Kirkekoret sang smukt enkelte Dele af Messen. Meget stemningsfuld var Menighedens Fælleskommunion under Midnatsmessen, et Privilegium, som Kardinal van Rossum har opnaaet for St. Albani Kirke. Mande anderledestroende overværede ogsaa den stille Messe, som fulgte straks derefter, og under hvilken Menigheden forrettede Taksigelsen efter den h. Kommunion. Kirken har faaet en dejlig, lille ny Krybbe. Paa 2. Juledag var Menigheden og flere af dens Bekendte samlede til en Julefest i Fyens Forsamlingshus. De c. 130 Personer følte sig som en stor Familie og tilbragte nogle Timer omkring Juletræet i uskyldig Glæde. Særlig Tak skyldes St. Josefssøstrene, som har haft meget Arbejde med Forberedelserne. —

Fredericia. Her er i en Alder af 78 Aar fhv. Købmand, Partikulier Hermann Schrøder den 18. Decbr. afgaaet ved Døden. Den afdøde, som var født i Fredericia, forvaltede den katholske Menigheds Fattigvæsen, indtil Byen overtog det, og var indtil sin Død kritisk Revisor for Menighedens Regnskabsvæsen. Om Begravelsen, som fandt Sted den 21. Decbr., fortæller *Fredericia Avis* følgende: I det store Følge, der fyldte St. Knuds Kirke, saas en Mængde Repræsentanter for Byens Handelsstand, den afdødes mange Venner og Menighedsbrødre. Efter at Salmen »Alverdens Gud og Fader god« var sunget, holdt Pastor Schreiber en kort, men smuk Mindetale om den afdøde og udtalte heri bl. a.: Med Schrøder er en af Byens ældste Borgere gaaet bort. Han var altid rede til at hjælpe sine Medmennesker med Raad og Daad og har i mange Aar ledet den saakaldte »Lille Sparekasse«, indenfor hvilken han har gjort et stort, uegennyttigt Arbejde. De ypperlige Evner og den klare Forstand, Schrøder sad inde med, anvendte han til Gavn og Glæde for sine Medmennesker. Han bevarede sin Tro ren og uforfalsket og var en sand og oprigtig Kristen. Hans stærke Tro gjorde, at han kunde bære sine store Lidelser med Taalmodighed og altid være glad og veltilfreds.

Den afdøde har indenfor vor Menighed udført et paaskøn- nelsesværdigt Arbejde, og det var med stor Kærlighed, han som Forstander for vor Fattigkasse hjalp alle, der kom til ham. Han var tro over de Talenter, der var betroet ham, og Gud vil sikkert tilgive ham hans menneskelige Skrøbe- ligheder. — Begravelsen fandt Sted paa Mikaelis Kirkegaard.

Aalborg. Første Juledag samledes Menighedens voksne ved Juletræet. Den ypperlige Julestemning, som herskede her, kulminerede, da gamle og unge under Salmesang dan- sede omkring Juletræet. St. Josefsøstrene havde megen Ære af Arrangementet. Der serveredes Kage, spillede en lille Komædie, taltes, omdeltes Godter, og morsomme Gen- stande var til Bortlodning. Desforuden blev et pænt for- gyldt Krucifiks i Ramme bortloddet. Med de 26 Kr., som indkom, blev der grundlagt en Fond til Udvidelse af vor lille Kirke.

Vejle. Julefesten blev fejret her med stor Højtidelig- hed. Under Julemessen modtog en stor Skare den hellige Kommunion, og ved hver Gudstjeneste viste det sig, at Kapellet med de 150 Siddepladser var for lille. Det var en stor Højtidsdag, især for os fire nye Konvertitter, som nød den store Glæde og Lykke for første Gang at mod- tage den h. Kommunion. 2den Juledags Eftermiddag Kl. 4¹/₂ blev den aarlige Juletræsfest afholdt i den gamle Byg- ning, som tidligere blev benyttet til Kapel, og som i den Anledning var festlig pyntet. Salen var fyldt til sidste Plads, og kun enkelte af de tilstedeværende var Ikke-Med- lemmer af Menigheden. Prioren — assisteret af to af By- ens Musikere — udførte en meget smuk Koncert, og paa Scenen blev der af en Del Skolebørn opført nogle smukke Skuespil med Emner fra Julen, hvis Udførelse og Iscene- sættelse var meget prisværdig, saavel for Skolebørnene som for Pastor Ad. Brems, der alene havde forestaaet det smukke Arrangement. Kl. 7¹/₂ tog Uddelingen af Julega- ver sin Begyndelse, og det var store og smukke Gaver, som St. Mariasøstrene her ved Prioren lod uddele til de smaa; tillige uddeltes ekstra Gaver til de Børn, som havde været særlig flinke i Skolen og flittige til at besøge Kirken. Efter at Prioren havde holdt en kort Tale, hvori han blandt andet skildrede Sct. Mariasøstrenes ihærdige Arbejde med Skolens Børn, tændtes Juletræet, og efter Afsyngelsen af en Salme sluttede den vellykkede Fest. M.

Asien. (Indien.) I det gamle Kulturland Indien har Kristendommen i mange Aarhundreder haft fast Fod uden dog hidindtil at have naaet nogen betydelig Udbredelse. Den katholske Kirke har fra gammel Tid flere Steder været organiseret i faste Bispedømmer, og der har stedse været drevet og drives endnu ivrigt Missionsarbejde. Men ved

Siden af den katolske Kirke arbejder en Mængde nye protestantiske Sekter, medens enkelte kristne Sekter fra de ældste Aarhundreder endnu fører en ret skjult Eksistens paa den store Halvø. Blandt en af disse Sekter, Jacobiterne, en monophysitisk Bevægelse fra d. 5.-6. Aarhundrede, har der i den senere Tid været et vist Røre. Anglikanerne har i de sidste Aar vundet megen Indpas blandt de 300.000 Jacobiter eller Thomas-Kristne, der bor paa Malabarkysten, og mange Tusinde er virkelig Anglikanere og danner en »ny Kirke«. Mange af disse ældgamle Sektors Tilhængere er i Aarens Løb vendt tilbage til den katolske Kirke, saaledes 395.000 af den syro-malabarske Ritus. Det er særlig Karmelitter, der har arbejdet blandt disse, og hvis Virksomhed det skyldes, at saa mange nu er Katholikker. Siden 1886 styres de af fire Apostoliske Vikarer.

Katolske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Indbydelse.

Gamle og enligstillede Katholikker indbydes herved venligst til Nytaarsfest med Sang, Oplæsning, Skyggebilleder m. m. Mandag d. 5. Januar Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Bredgade 67¹ o. G. Adgangskort kan afhentes hos d'Hrr. Sognepræster og hos Portneren, Stenosgade. *Det katolske Fortsættelseskursus.*

Angarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokalkomiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen. ligeledes inden den 15. Januar.

Distriksjordemoder for Lyngby og Omegn

Fru Amalie Christensen,

Bopæl fra 1. Januar: **Hovedgaden 54¹. Lyngby,** (forhen Ledøie pr. Ballerup St.).

Malmester P. Christensen

anbefaler sig med alt til Faget hørende.

Bopæl fra 1. Januar: **Hovedgaden 54¹. Lyngby,** (forhen Ledøie pr. Ballerup St.).

Tag
og
læs!

Værdifuld og smuk
Nytaars-Gave
er

„Den daglige Messe“.

Forsynet med fine Vignetter og smukt indbundet i Rødt med ægte Guldtryk. Pris 1 Kr. 11 Stk. 10 Kr. Katholsk Bogsalg, Stenosg. 4 og Frederiksberg Allé 15—17. Hovedoplaget.

Tag
og
nyd!

Kalenderen for 1914 faas i **Menighedskontoret**, Bredgade 69, og Bogsalget, Stenosg. Pris 25 Ø.

Kirkelig Kalender.

4. Jan.	Søndag. Oktav af Uskyldige Børn.	11. Jan.	1. Søndag efter H. 3 Konger.
5. —	Mandag. Vigilie.	12. —	Mandag. Oktavdag.
6. —	Tirsdag. H. 3 Konger.	13. —	Tirsdag. Oktav af H. 3 Konger.
7. —	Onsdag. Oktavdag. (<i>Knud Hertug</i>).	14. —	Onsdag. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.
8. —	Torsdag. Oktavdag.	15. —	Torsdag. Paulus Eremit, Bekender.
9. —	Fredag. Oktavdag.	16. —	Fredag.
10. —	Lørdag. Oktavdag.	17. —	Lørdag. Antonius, Abbed.

Unio. Søndag den 4de Januar 1914 Kl. 6: Julefest med Juletræ for voksne og Børn i Frederiksberg Allé 11. Efter Juletræet Dans.

Adgangskort: 50 Øre for Medlemmer (Børn gratis). Medlemmer kan medtage besøgende à 1 Kr. Adgangskort faas hos Formanden, Fabrikant **Herm. Hoffmann**, Købmagerg. 48, Telef. Central 1389. Vesterbrog. 18, Vester 2583 x.

Mariakongregationen for Mænd holder Møde efter endt Juleferie **Torsdag** den 8. Jan. Kl. 8¹/₄. — **Søndag** den 11. Januar **Fælleskommunion** i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8¹/₂.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 4. Januar Kl. 6 Efterm. holder Andagt med Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Jesu Hjertes Kirke. H. 3 Kongers Dag d. 6. Januar Kl. 10 Levitmesse med Prædiken, Aften Kl. 8 Festandagt uden Prædiken.

Kirkekollekt.

I alle Vikariatets Kirker afholdes Hellig tre Kongers Dag i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de afrikanske Missioner.

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 7. Januar Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Tak. Min hjerteligste og ærbødigste Tak til alle dem, som paa Jubilæumsdagen har vist mig Opmærksomhed. A. Kerckhoff.

† At min elskede Veninde,
Enkelensgrevinde Henriette Rantzau,
i Dag stille og roligt er afgaaet ved Døden, styrket ved de hellige Sakramenter, bekendtgøres herved.
København, den 30. December 1913. **Rudi Salicath.**
Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. R.I.P.
Bisættelsen foregaar i St. Ansgars Kirke Lørdag d. 3. Jan. Kl. 10.

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boysegade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

Dette Nummer er paa Grund af Nytaarsdag udsendt en Dag tidligere end sædvanlig.

Alban Stolz som Sjælefører.

Om Smagen kan man som bekendt ikke disputere. Der er Mennesker, som ikke kan med Alban Stolz. Det kan næppe nytte, man prøver at omvende dem, saa meget man end kunde ønske, at endnu flere delte ens Beundring; thi enten er man modtagelig for den Slags Litteratur, eller man er det ikke. Han synes for Resten at komme paa Mode igen, eller maaske er han aldrig rigtig gaaet af Mode. Foruden den store samlede Udgave af hans Bøger kommer enkelte af de mest afholdte i særlige Udgaver. Helt pudsig er det at faa *Das Vater unser* i tre nydelige Smaa-bind i moderne »gammeldags« Udstyr, Tapetpapir-Bind, Bieder-meyer Stil.*)

Det er en ren Fryd at læse i denne gamle Bog, den er ikke Spor af forældet, den virker frisk, som var den skreven i Gaar. Man erfarer det alter og atter: hvad der en Gang var levende i Digtning, ja i al Kunst, det ældes ikke, det dør aldrig. Det er folkelig Læsning i bedste Forstand, ikke saadan noget kedeligt Stadseri, en højtlærd Herre har skrevet sammen til Brug for Folk uden højere Dannelse. Nej, nej, det er folkeligt i den Forstand, at alle Slags Folk kan have Glæde af at læse det; de ganske jævne, som ingen højere Studier har drevet, vil her underholdes og belæres, de andre, som har Forstand paa Litteratur og de Dele, de beundrer en frisk og levende Iagttagelsesevne, et Sprog saa klingende, saa jævnt, saa urgermansk, at man maa søge lige op til Schiller og Goethe for at finde et bedre.

Gamle Alban Stolz var en Original, ja vist saa, det kunde aldrig falde ham ind at gaa med andres udtraadte Fodtøj. Han kunde lære af andre, men laane Billeder, Tanker andet Steds fra aldrig. Det han skal have sagt, det har han selv *set* og *levet* sig til. Og han var ikke alene et Mandfolk, han var én *Mand*, hans Ord falder kraftige, han gaar ikke af Vejen for et drøjt Ord; det er intel Under, at Folk med meget fine Fornemmelser ikke holder af den

*) *Alban Stolz: Vater unser*, 25 Auflage. (In drei Teilen gebunden, je 50 Pf. Herder. Freiburg. 1913.)

»simple« Behandling, han giver dem; han kunde ikke dølge blødagtig Forfinelse, han var klar over alle de mange Bibelord om at ave sig selv, om at tage Korset paa Ryggen, det var ikke Mundsvejr, skønne Ord, der bare skal forstaas aandeligt.

Han kan i sin Iver for mandig Gudsdyrkelse af og til rette drøje Hug mod det andet Køn, galant var han ikke, nej, han har en god Del Mistillid til Kvindemennesker. Saa meget mere ejendommeligt er det at høre, hvordan forskellige Kvinder netop gennem Læsning af Alban Stolz' Skrifter og senere gennem personlig Forbindelse med Forfatteren naar til Sandhedens Erkendelse i Kirken. Under Fællestitelen *Fügung und Führung* er saaledes allerede to Bind udkommet. I første Bind offentliggøres Breve vekslede mellem Stolz og en tidlig afdød Konvertit, Julie Meincke. Det andet Bind omhandler Stolz' Hjælp ved et Par Kvinders og tre Mænds Overgang til Katholicismen. Det tredje nu udkomne Bind*) bringer store Stykker af *Cordula Wöhlers* Dagbog som Baggrund for en Række Breve fra Alban Stolz. *Cordula Wöhler* eller, som hun i Regelen skriver sig, *Cordula Peregrina* er kendt af alle, som har haft nogle tyske Andagtsbilleder i Hænde, i de allerfleste Tilfælde læser man hendes letløbende, fromme Vers paa Bagsiden.

Hun er — hun lever endnu — en Præstedatter fra Nordtyskland, og hendes Familje var orthodox protestantisk. Som pur ung faar hun nogle katholske Romaner i Hænde, som straks tiltaler hende, men først Læsningen af *Alban Stolz'* ovenfor omtalte *Vater unser* fører hendes Sjæl i afgjort katholsk Retning. Rejser i katholske Egne forstærker hendes Sympathi. To og tyve Aar gammel begynder hun endelig Brevveksling med Alban Stolz, hvis Værker hun efterhaanden næsten alle har lært at kende og elske. Han gaar ind paa at hjælpe hende over de Tvivlsmaal, der endnu skiller hende fra Kirken, og senere ogsaa paa at være hendes Raadgiver i de store praktiske Vanskeligheder, der opstaar indenfor Familien, da hun beslutter sig til at følge Guds Kaldelse, at blive Katholik.

I Løbet af tre Aar modtager Frk. Wöhler en Række

*) „*Alban Stolz und Cordula Wöhler*“, herausgegeben von Dr. Julius Mayer. (510 S. Geb. Mk. 5,20. Herder. Freiburg. 1913.)

Breve fra Alban Stolz, en Skat, som hun har opbevaret og nu har ladet offentliggøre; da hendes egne Breve imidlertid ikke er gemt, er det, Udgiveren har formaaet den gamle Dame til at overlade ham saa meget af en omhyggelig ført Dagbog, som var nødvendigt til Brevenes Forstaaelse.

Den gamle Præst og Professor har hurtig faaet levende Interesse for den ivrige og begejstrede unge Pige; det formelle *De* viger i Brevene for et fortroligt *Du*, og jævnlig glædes Cordula ved herlige Overskrifter som *Mea dilectissima* — *kære og kæreste Sjæl*; hun vidste at skatte »gamle Vens« Hengivenhed, hun kendte jo hans naturlige Kvindehad. Men i disse Aar indtil hendes endelige Overgang til Katholicismen har disse to Mennesker ikke en eneste Gang set hinanden; først da hun tvinges til at forlade Hjem og Slægt for bestandig, begiver hun sig til Freiburg, til Alban Stolz, og bliver der optaget i Kirken.

Straks i sit første Brev skriver han, at hun bestemt er kaldet af Gud til at blive Katholik, og at hun kun i Kirken vil finde Sjælens Ro. Men Overtrædelsen skal rolig modnes, hun skal bede om Herrens Lys og give sig selv som Offer-gave: »Herre, jeg vil ganske høre dig til, jeg er beredt til alt, hvad du vil gøre med mig.« — Alban Stolz er fast og klar uden alt sentimentalt Føleri, han giver paa al ængstelig Spørgen de Ord, som skal lyse for hende hele Livet igennem: *Deus providebit*, Gud vil bringe alt i Orden.

Som alle gode Sjæle synes Cordula ikke, det har nogen Art med hendes Kærlighed til Gud; hendes »andelige Fader« beroliger hende: selv om man ikke altid har den glade Stemning ved en god Gerning, saa er den gjort i Gud, i hans Kærlighed og Naade, naar den er gjort for Guds Skyld. Kærlighed til Gud bestaar i en trofast Vilje, ikke i Følelser. — Men han indskærper, at Kærlighed maa gaa fremfor alt; det skønne, gode og tiltrækkende hos Mennesker er jo kun for diset Maaneskin at regne i Sammenligning med Solen. Kærlighed til enkelte Mennesker er noget naturligt, men endnu ikke kristen *caritas*, Kærlighed af den Helligaand. Det er godt at elske sine Forældre, men Frelseren fordrer den første Plads; bliver Rangen gjort ham stridig, kan han fordre Brud med de kæreste Slægtninge. Endelig maa man heller ikke glemme de allerubehageligste Menne-

sker, de har ogsaa Krav paa en kristelig Restpart af vor Kærlighed.

Idelig indskærper han Tillid til Gud; han har dannet hendes Sjæl og ordnet hendes Liv, han vil ogsaa vide at bane Vejen videre. »Lev i smaa Afdelinger,« raader han hende; naar man skal bestige et stejlt Bjerg, gør man bedst i at se ned paa Jorden, man staar paa, og det næste Skridt, man har at gøre, ellers bliver man bange og svimmel. — Cordula bebrejdes Selvplageri, selv lavede Kors, hun værsgo skal lægge af. »I Sørgmodighed sidder Sjælen som i en Sump, og det skal ikke være sundt.« — Alban Stolz udtrykker sin Medlidenhed med Cordulas Livsførelse, særlig at hun maa tage imod saa mange Besøg; han udtrykker paa sin vante Vis, hvordan det virker paa ham; »Naar jeg har haft Sladrebese, er jeg som en Bæk, en Drift Kvæg og Mennesker har vadet igennem.« — Hun advares mod den Katholicisme, hun møder hos den første den bedste Katholik; »den katholske Religion er noget umaadelig dybt og bliver kun rigtig forstaaet af enfoldige, barnlige Gemytter og af fromme, aandelige Mennesker,« hos almindelig dannede Mennesker virker den ofte frastødende. — Hun formaner til Maadehold i legemlig Askese; det er Fristeren, der vil drive det gode ud over de fornuftige Grænser, saa det forvandles til hendes Skade. Paa saadanne Omraader maa man ikke følge sit eget Hoved, der spørger man sin Skriftefader om Forlov.

Cordula har formodentlig ladet sin Begejstring for sin faderlige Ven løbe af med sig, i alt Fald faar hun den »verdselige Lektion«: »Kvindfolk, baade fornemme og ringe, er tilbøjelige til, naar de finder en god Traad hos en Mand, at sætte alt det øvrige til i Fantasien, at idealisere og næsten at tro, Manden er af det pure Guld.« Alban Stolz kommer oftere tilbage til denne hendes altfor store Begejstring for ham, hun skal huske: »Det er uendelig lettere at skrive smukt end at leve smukt.« Al Tænken, al Kærlighed, alt Liv skal stadig mere og mere vendes mod Gud og Guds næreste Venner; de Øjeblikke, hvor hendes Tanker ikke dvæler hos Gud, bør stadig blive færre og færre. —

Man kunde blive ved at anføre Tanke efter Tanke af disse ophøjede og dog saa jævne Breve, der indeholder saa

meget, der har Bud til os andre med, Ord, der kunde vække, oplyse og varme; men dette faar være nok. Vist er det, at Alban Stolz fortræffelig egner sig til Sjælefører, ikke mindst i vore Dage, og hans danske Venner vil sikkert ogsaa finde Vej til denne Bog. Skulde Læsningen ikke bringe dem anden Frugt end yderligere at indprente den gamle og evig unge Visdom, der gaar som den røde Traad gennem alle Brevene, og som han til sidst udtrykker i Samtale med Cordula, da hun endelig har naaet sine Ønskers Maal, Freiburg, d. v. s. Indtrædelsen i Kirken, med de Ord: »Vi skal egentlig kun rette vort Blik to Steder hen: paa Dagen i Dag og paa Evigheden,« saa fik de noget af det bedste, et Menneske kan give sin Broder, der beder om Hjælp.

Francesco.

Vejledning mod Vildledning, især i det irske Spørgsmaal.

(Sluttet)

Som bekendt er Irland et fattigt Land; i Aaret 1893 blev det ved en officiel Kommission af Rigets mest fremragende Finansmænd uomtvistelig fastslaaet at »medens Irlands virkelige Skatteindtægt omtrent udgør $\frac{1}{11}$ af Stor-Britanniens samlede Skatteindtægt, er den relative Skatteevne for Irlands Vedkommende meget ringere og andrager højst $\frac{1}{20}$ af Stor-Britanniens Skatteevne.« Det vil straks blive klart, hvorfra Landets Fattigdom hidrører. Lad os kun en Gang se, hvor høje Forvaltningsomkostninger dette stakkels Land skal tilvejebringe. Siden 1814 er Irlands Befolkning fra 8 Millioner Indbyggere sunket til 4 Millioner, Forvaltningsomkostningerne derimod er steget fra 25 Millioner Kr. til 162 Millioner, altsaa med over det seksdobbelte.

Medens der i Skotland, som tæller $\frac{1}{2}$ Million Indbyggere mere end Irland, kun findes 944 Embedsmænd, som faar mer end 3800 Kr. i Gage, gives der i Irland 4397, som tilsammen oppebærer omtrent 27 Millioner Kr. mere end de skotske Embedsmænd. Hvad skal man end videre sige, naar Lord-Lieutenanten i Irland faar 480.000 Kr. — altsaa akkurat saa meget som De forenede Staters Præsident — i ren Gage, eller naar Lordkanslerens Aarsindtægt andrager 144.000 Kr., d. e. 24.000 Kr. mere end den engelske Konsejlspræsident faar! Den øverste Dommer i Irland har

en aarlig Gage paa 120.000 Kr., fire Overdommere faar 96.000 aarlig, de øvrige ti 74.000 Kr. hver. Alt i alt koster Retsplejen i Irland dobbelt saa meget som i Skotland, og man har udregnet, at Omkostningerne for Civilforvaltningen i Irland andrager 22 Kr. pr. Individ, medens de kun udgør 12 Kr. i det rige Belgien. Disse Tal fører vel et tydeligere Sprog end noget Argument og viser, at Aarsagen til Irlands Fattigdom ikke maa søges i dets økonomiske Svaghed.

Irland har en Gang været et velhavende Land, rigt paa Industri, men det, som efter de blodige, aarhundredlange Rovkrige var tilbage, blev ødelagt ved den engelske Handelspolitik. Kvæghandel, en blomstrende Glasindustri, Uldhandel, Bryggerivirksomhed og andre Industriegrene blev efterhaanden undertrykt for at umuliggøre enhver Konkurrence med de engelske næringsdrivende. Kun Lærredsindustrien stred ikke mod engelske Interesser, derfor lod man den bestaa. Alene dette, og ikke den intensivere engelske Kolonisation og den større engelske Arbejdsdygtighed er Grunden til Velstanden hos Beboerne af det østlige Ulster.

Omslaget i den engelske Finanspolitik, hvorved Skatterne for Næringsmidler og Raaprodukter næsten helt blev ophævet og erstattet ved direkte Indkomstskatter, kom selvfølgelig det rige industrielle England i fuldeste Maal til gode, imedens det systematisk maatte medføre Ruin for Irlands fattige agerdyrkende Befolkning. Det irske Folks Udsugning bliver særlig grelt belyst ved den Kendsgerning, at Beskatningen i Irland, som relativt kun har $\frac{1}{20}$ af Englands Skatteevne, fra 1817 til 1894 er *steget* med 170 Procent pr. Hoved, medens den i samme Tidsrum i England er aftaget med 11 Procent! Byder da altsaa ikke den allersimpleste Retfærdighed, at man giver Landet en særskilt Administration og Regering for at gøre en Ende paa slige utaalelige Tilstande?

At der forøvrigt ogsaa for det ved Homerule-Lovforslaget indrømmede Selvstyre er trukket temmelig snævre Grænser, fremgaar tydelig af Forslagets sidste Afsnit. Thi her siges udtrykkelig, at ikke blot Lord-Lieutenanten i Irland har Ret til efter Paalæg af Rigsregeringen at nedlægge Veto mod hvilkensomhelst Lov, men at ogsaa Rigsparlamentet er beføjet til ved Udstedelse af almengyldige Rigslove at ophæve eller forandre enhver Lov, som er blevet vedtaget af det irske Parlament. Det er altsaa fuldkommen ugrundet at tale om Adskillelse eller om en altfor vidtgaaende Selvstændighed for Irland, efterdi Rigsparlamentets Overhøjhed bliver hævdet i saa stort et Omfang, at Irlands Selvbestemmelsesret paa mange Punkter kan gøres temmelig illusorisk. Lovforslaget kan følgelig ikke fuldtud tilfreds-

stille de irske Krav, men ikke desto mindre vil det blive hilst med Glæde af det irske Folk som det første Skridt henimod den Skadeserstatning, hvis Udredelse i saa høj en Grad paahviler England.

Det lader dog til, at der i Irland findes en hel Provins, som bekæmper enhver Tanke om Home rule paa den heftigste, mest fortvivlede Maade. I *Ulster* holdes der store Protestmøder, man truer med aaben Revolution, Protestanterne vil hellere gribe til Vaaben end komme til at staa under et irsk Parlaments »klerikale« Herredømme. Men trues da Trosfriheden virkelig af nogen Fare? Forslagets § 3 siger jo udtrykkelig: »Lovgivningsmagten i det irske Parlament er ikke beføjet til at indføre eller begunstige nogensomhelst religiøs Bekendelse, ej heller at forhindre dens frie Udøvelse eller at gøre Begunstigelser, Privilegier eller Fordele — ligesaa lidt som nogensomhelst Skade eller Tilsidesættelse — afhængige af nogen Religions Udøvelse eller af nogen kirkelig Stilling, ej heller at gøre nogen religiøs Tro eller kirkelig Ceremoni til Belingelse for Retsgyldighed for Ægteskabs Indgaaelse.« Iøvrigt er det helt forkert at tale om Modstand af hele Provinsen *Ulster*; blandt *Ulsters* 33 deputerede er jo 17 Nationalister, og de sidste Parlamentsvalg gav i *Ulster* som Resultat et Flertal paa 1298 Stemmer til Fordel for Home rule. »Hele *Ulster*« vilde altsaa vel næppe »hellere dø end underkaste sig Home rule«! Man vil næppe heller kunne tale om en Underkuelse af Minoriteten, thi af de 164 Medlemmer vil alene Provinsen *Ulster* sende de 59 til det fremtidige irske Underhus.

Hvad er det da mon Protestanterne i *Ulster* i Virkeligheden frygter for? For at sige det rent ud: ikke andet, end at der skal blive sat en Stopper for egennyttige Embedsjægeres Korruption, og at de, som hidtil blev undertrykt, vil kunne faa deres Rel. Nogle Kendsgerninger vil paa det bedste godtgøre, paa hvad Side Intolerance og Egoisme er at finde. Skønt $\frac{3}{4}$ af Irlands Befolkning er katholsk, er der blandt de 5000 Fredsdommere omtrent 4000 Protestanter; af de 68 Gehejmeraader er kun 8 Katholikker. Af de 47 udnævnte Embedsmænd i *Local Government Board* er 34 Protestanter og 13 Katholikker; i det irske Landbrugsministerium er der blandt de 5 øverste Embedsmænd kun 1 Katholik. I Grevskabet *Cork*, hvor der kun bor 38.000 Protestanter ved Siden af 365.000 Katholikker, er næsten alle de højeste Embeder i Hænderne paa Protestanter; saaledes er den øverste Grevskabsdommer, dennes Stedfortræder, den øverste Stadsdommer, den øverste Skoleinspektør, Overpostmesteren Katholikker. Blandt de 17 Distriktsinspektører er de 15 Protestanter, blandt Grevskabsinspektørerne ikke en eneste Katholik. Man ser tydelig, hvilke

de Goder er, Protestanterne i Ulster kæmper for. Allerede to Gange tidligere, ved den irske Kirkes Adskillelse og ved Katholikkernes Emancipation, lavede de den samme Komedie, uden dog at virkeliggøre deres praleriske Trusler.

Sandt er det jo, at den katholske Gejstlighed ikke i noget andet Land har større Indflydelse paa Folkets Sindelag end i Irland. Men hvem er det, der har gjort Befolkningen »klerikal«? Jeg selv har i forskellige Dele af Landet levet blandt det irske Folk og maa tilstaa, at jeg næppe kender et elendigere og trøstesløsere Liv end den irske Landbefolknings. Ingensomhelst Behagelighed, ingen Fornøjelser, kun haardt Arbejde fra Gry til Kvæld, og ikke desto mindre altid Sulten for Døren. Naar et Land systematisk til den Grad bliver udsuget og drevet til Ruin, er det da at undres over, at Folk, hvem deres jordiske Tilværelse ikke mere kan byde noget, der er værd at leve for, klamrer sig til den eneste Trøst, de har tilbage, nemlig Religionen? For øvrigt kan jeg af egen Erfaring bevidne, at den irske Intelligens afgjort ikke er »klerikal«. Disse Folk er ganske vist fromme, men alligevel kunde jeg med god Samvittighed betegne dem snarere som antiklerikale, d. v. s. ugunstlig stemte mod Gejstlighedens politiske og sociale Indflydelse, alt imedens de staar paa den kristne Verdensanskuelses Grund.

Irlænderne er et af Europas mest begavede, ædleste Folkeslag, som kun ved aarhundredlang Trældom har været afskaaret fra talrige Udviklingsmuligheder; først i den politiske Frihed vil de kunne udfolde alle deres Kræfter. England vil derved gavne sig selv mest; thi uden et lykkeligt og kraftigt Irland vil Englands Stilling — især i Tilfældet af en eventuel Krig — aldrig være tilstrækkelig sikret. Den øjeblikkelige Stemning i Irland er spændt til det yderste; skulde Nationens Forventninger ogsaa denne Gang blive skuffet, vilde deraf muligvis kunne opstaa slemme Følger for England. Irlænderen er af Naturen loyal, men han har jo ingen Forfatning, som han kan aflægge Ed paa.

England kan kun da af Irlænderne kræve, at de skal opfylde en Nations Forpligtelser, naar de indrømmer dem tilsvarende Rettigheder. Fremfor alt vil dog en hæderlig Fred med Irland ogsaa grundlægge et fast og varigt Venskab med Amerika, hvor mange af det irske Folks bedste Sønner trods deres Landflygtighed har fundet sig et nyt og stærkt Fædreland.

Med disse Oplysninger *in mente* lyder det næsten som blodig Ironi, naar en herværende Avis knytter følgende farisæiske Hjertesuk til Meddelelsen om nogle Optøjer, der havde fundet Sted i Nærheden af Dublin: »En Forsmag paa, hvordan Mindretallet vil faa det under irsk Herredømme.«

Hensigten er jo tydelig nok: den offentlige Mening skal vildledes og forudindtages mod Irlænderne, der fremstilles som Urostiftere og revolutionære mod det fredelige og uskyl-dige Mindretal. Vi vil selvfølgelig ikke forsvare Voldshand-linger og Lovovertrædelser, dersom en Skare af ubesindige Irlændere har gjort sig skyldig i saadanne. Men meget kunde dog tyde paa, at vi her har en Gentagelse af Parabelen om Ulven og Lammet. Og skulde end i dette Tilfælde Uretten findes paa de irske Nationalisters Side, saa er Spørgmaalet dog dette, om ikke de sidste Begivenheder har været den Draabe, der fik Bægeret til at flyde over. Den menneskelige Taalmodighed har jo sine Grænser, og naar den i Aarhundreder har været udsat for en saadan Belast-ningsprøve som i Irland, vilde det virkelig ikke være til at undres over, om den omsider bristede.

Denne Side af Sagen holdes imidlertid den store Offent-lighed i Uvidenhed om — som i det irske Spørgsmaal, saa-ledes ogsaa i mange andre af lignende Art. Imidlertid maa man jo for at se uhildet paa en Sag og for at kunne be-dømme den retfærdigt og upartisk, betragte den fra begge Sider. Og da vore hjemlige Aviser gennemgaaende undla-der at fordele Lys og Skygge ligeligt, hvor det gælder ka-tholske Interesser, saa maa vort *Ugeblad* træde korrigerende og supplerende til. Og vore Trosfæller bør lade sig det være magtpaaliggende ved Abonnement og regelmæssig Læsning af *Ugebladet* at underrette sig om vore Anliggen-der af fælles Interesse baade i Ind- og Udland. Thi i de fleste Tilfælde vil kun vort Organ bevare dem for Vildled-ning ved at give dem den rette Vejledning.

— nb. —

Fra Hedningemissionen.

I.

Vor Frelzers sidste Ord her paa Jorden var en Opfor- dring til Apostlene om at gaa ud i den hele Verden og prædike Evangeliet for alle Folkeslag. Apostlene tog med Iver den store Opgave op, og den katolske Kirke har til den Dag i Dag aldrig glemt Jesu Afskedsbefaling.

I vore Dage er det, som om mange Steder Iveren for Hedningemissionen er bleven større end nogen Sinde til-forn. Denne Iver har sikkert mange Grunde; en af dem er maaske, at aldrig før har det været saa let som i vor Tid at komme rundt alle Vegne paa den vide Jord. Men

Hovedgrunden er vistnok — rent bortset fra den Helligaands store, dragende Magt — at det for Alvor er gaaet op for en stor Del af Kristenheden, hvor forfærdeligt det er, at af Jordens c. 1600 Millioner Mennesker kender endnu langt fra Halvdelen det Navn, som alene er givet Mennesker til Frelse, Navnet Jesus.

Men naar det er saaledes, behøves der næppe nogen Retfærdiggørelse for, at Ugebladet for Fremtiden engang hver Maaned vil have en fast Rubrik med Skildringer fra Hedningemissionen. Den store Opgave fortjener nok saa megen Opmærksomhed. Disse Skildringer vil foreløbig have en ret spredt Karakter, med det ene Formaal: at give Læserne lidt Kendskab og lidt Kærlighed til denne vigtige Sag.

Afrikas Negre og den h. Kommunion.

Da den H. Fader med kort Tids Mellemrum udstedte sine Dekreter om den h. Kommunion, gik der et »glad Budskab« ud over Verden. Til Jordens fjerneste Egne er dette Budskab naaet, og fra Tid til anden høres, snart her, snart der, om det h. Sakramentes vidunderlige Virkninger, det er som et nyt Lys, der er opgaaet, og som har skinnet ind i Tusinder af Menneskers Tilværelse og skabt Fred og Glæde. — Denne Virkning spores ikke blot i de gamle kristne Lande, men ogsaa, og ganske særlig, i Kirkens nye Egne, blandt Tropernes Naturfolk, blandt alle dem, som i Aartusinder har vantrivedes under det allerlaveste Hedenskabs Aag.

Lederen af et af Verdens betydeligste Missionsforetagender*), Grevinde Ledochowska, udsendte for et Aarstid siden en Række Forespørgsler til samtlige Apostoliske Vikarer og Præfekter i Afrika; hun ønskede derigennem at danne sig et Skøn over Frugterne af Pavens Dekreter blandt Afrikas Negerfolk.

Resultatet af denne Undersøgelse, som blev forelagt den eucharistiske Kongres i Wien 1912, bekræfter til fulde, at netop blandt disse, de fattigste og usleste Sjæle, er den H. Faders Budskab blevet modtaget med den største Glæde og har haaret rige Frugter.

De forskellige Biskoppers Udtalelser gaar enstemmigt ud paa, at der gennem de nye Dekreter er givet Missionærerne overmaade virksomme Midler i Hænde, og at den hyppige Kommunion vil blive et mægtigt Vaaben mod de onde Magter, som netop i disse Egne har saa fast Rod og en ofte forfærdelig Indflydelse. Dekreterne er derfor ikke blot blevet bragt til Anvendelse, men er i Løbet af utrolig

*) *St. Petrus Claver-Sodalitet* til Fremme af de afrikanske Missioner.

kort Tid bleven oversat til utallige afrikanske Sprog og Dialekter og er blevet udbredt og kendt i selv de mest afsides Egne. Men hvorledes de sorte selv har taget mod dem, forstaas bedst ved at høre Missionærernes egne Udtalelser.

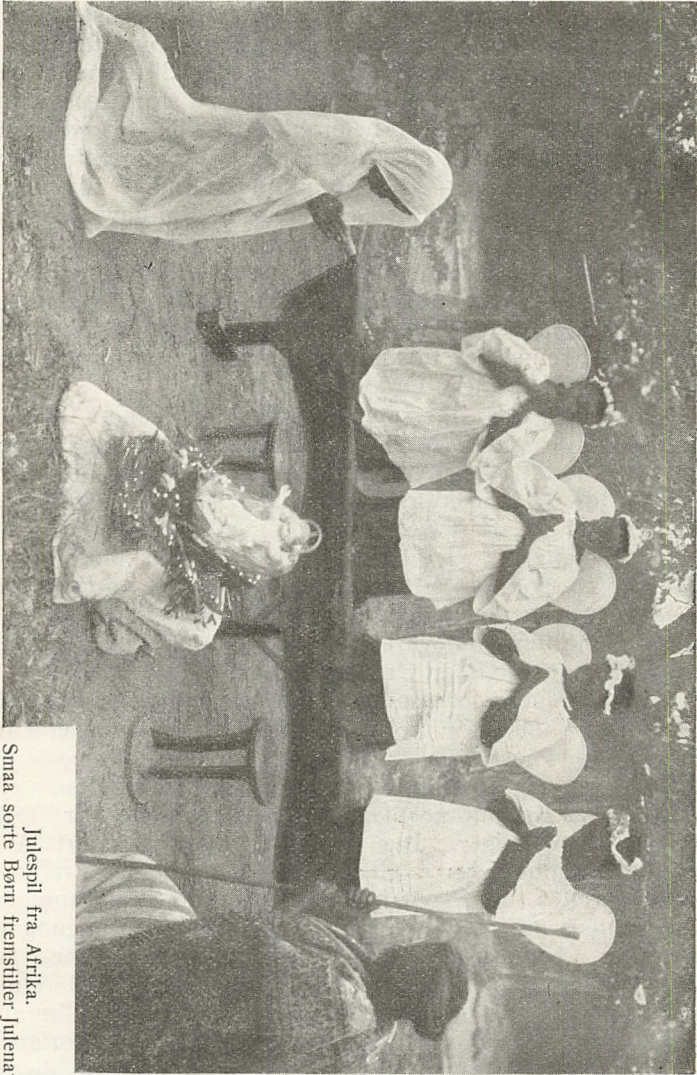
»Siden den velsignede Dag,« (Offentliggørelsen af Dekretet), skriver den Apost. Vikar over Bagamoyo (Zanzibar), »er Antallet af Kommunioner og dermed af Skriftemaal taget til i en saadan Grad, at vore Patre ofte er i stor Forlegenhed. De er til Tider ligefrem belejrede, og det overvældende Antal af Skriftebørn nøder dem til at udsætte Skriftemaal til følgende Dage.« — »Vi opmuntrer Folket til ofte at komme til det hellige Bord,« skriver P. Manhews (Uganda, Centralafrika), »og deres Antal vokser daglig. Vor H. Fader har forstaaet og imødekommet disse sortes store Trang, da han indbød den katholske Verden til saa ofte som muligt at nyde det eucharistiske Brød. Skriftefædrene mærker betydelige Fremskridt hos mange Sjæle, som villigt har laant Øre til den H. Faders Ord.«

Allerede i flere Aar, men navnlig i den senere Tid, har der blandt de kristne Negerkvinder været en ejendommelig Dragelse mod Ordenslivet. Mange ønsker helt at indvie sig til Gud, og i adskillige Vikariater har der dannet sig Kongregationer af indfødte Søstre, som allerede har været til stor Velsignelse. »Jeg betragter disse Ordenskald,« skriver en Biskop, »som en Frugt af den hyppige Kommunion,« og en Rektor for et Kollegium paa Madagaskar udtaler, at den h. Kommunion bevarer den gode Aand paa Kollegiet og vækker og udvikler Ordenskaldene.

Paaskepligten forsømmes sjældnere end nogensinde før. Fra enkelte Vikariater meldes, at ikke en af hundrede forsømmer sin Paaskepligt, fra andre, at det er *meget sjældent*, at nogen forsømmer sin Paaskekommunion, eller »blandt 7172 Katholikker har 5191 i det forløbne Aar (1911) opfyldt deres Pligt«. Der er Egne, hvor et stort Antal Kristne kommunikerer daglig eller *næsten daglig*. Fra andre Steder berettes, at *Flertallet* af de Kristne kommunikerer hver Søndag og i andre Missioner *alle voksne* engang om Maaneden. Hvor højt den h. Kommunion værdsættes, faar man et levende Indtryk af gennem følgende lille Beretning fra en Biskop i det engelske Sudan; han skriver: »Tre unge Mænd kom og bad mig om den h. Daab. Jeg forlangte, at de skulde vente endnu et Aar, og at de, da de jo i Aarets Løb kunde dø, foreløbig maatte nøjes med »Ønske-daaben«. »Det veed vi godt«, svarede de, »men naar vi ikke modtager den virkelige Daab, kan vi heller ikke modtage den h. Kommunion, som vi længes saa meget efter.« Dette Argument kunde jeg ikke staa for. Jeg døbte og

firmede dem derfor, og siden den Dag har de daglig og med det rigeste Udbytte for deres Sjæle modtaget den h. Kommunion.« —

Den samme begejstrede Modtagelse, som Dekretet om

Julespil fra Afrika.
Smaa sorte Børn fremstiller Julenat.

den hyppige Kommunion har faaet, er ogsaa blevet Dekretet om Børnenes h. Kommunion til Del. En særlig stor Betydning har dette faaet i Missionslandene, hvor større Børn, som besøger Missionskolerne, optages i Kirken og nu straks

efter kan befæstes og styrkes gennem den h. Kommunion. »De unge Neophyter modtager deres Kommunion saa snart som bedst muligt, idet den tidligere lange Forberedelsestid efter den H. Faders Ønske er blevet afkortet.« Helt rørende lyder Beretningen om de sorte Børns Glæde. »Hvor er det smukt«, skriver en Missionsbiskop, »at se den guddommelige Frelsers smaa Yndlinge modtage ham. Mange er saa smaa, at de maa staa op, for at det lille Hovede kan naa op i Højde med Kommunionsbænken; hvor stor er ikke deres Glæde og sikkert ogsaa Frelserens!« For at forstaa dette maa man vide, at Børnene i Missionslandene allerede fra det sjette Aar, undertiden endog fra det femte, faar Adgang til Sakramenterne. Naturfolkene Børn er gennemgaaende betydelig mere udviklede end europæiske Børn i samme Alder.

At den h. Kommunion virkelig bærer Frugt hos Børnene og ogsaa blandt deres Omgivelser, fremgaar af mange af Beretningerne. »Anvendelsen af Dekretet,« skriver en Jesuitpater fra Madagaskar, »bevirkede, at Missionæren i Skriftestolen kom i Forbindelse med et stort Antal meget rene Barnesjæle, som han maaske ellers ikke havde bekymret sig om. Tidligere var Kirkerne fyldte med voksne, men der kom kun meget faa Børn, til Missionærernes store Sorg. Disse dadlede vel Forældrene derfor, men det var spildt Møje. Efter at Børnene har faaet Adgang til den h. Kommunion, kommer de af sig selv til Kirken, i tre Gange saa stort Antal som før.«

»Den h. Kommunion,« skriver en anden Pater, »bevarer Børnene længe i Naadens Stand, og svære Synder hører til Sjældenhederne.« »En langt bedre og renere Aand besjæler Børnene nu, de gaar nu ofte til Sakramenterne og er i denne Henseende et Eksempel for de voksne.«

I alle Beretninger lyder det samme Sprog som i dette lille Udvalg. Fra alle Egne høres den samme Glæde over den rige Kilde, som den H. Fader har aabnet, og som netop i Kirkens tørreste og ødste Egne har strømmet saa rigeligt og saa stærkt; hvor vidunderlig dens Væld har været, forstaa man bedst, naar man hører, at i et enkelt Vikariat i Centralafrika blev der fra Fasten 1911 til 31. December samme Aar uddelt 30000 Kommunioner alene til Børn. Hvor megen Velsignelse dette i sig selv tørre Tal taler om, forstaa enhver, der veed, hvad de hh. Sakramenter betyder for Kirkens og den enkeltes Liv.

Endnu en enkelt Udtalelse skal fremføres, som i sin barnlige, naive Form giver et rørende Vidnesbyrd om de indfødtes eget Syn paa Sagen. En indfødt Kateket fra Madagaskar skriver: »Tak til Paven, alle Kristnes Fader og Moder. Tak ogsaa til Velgørerne i Europa, som sender

vore Missionærer Almisser, saa at de kan lønne Kateketer, som kan undervise Børnene; og Børnene, mens de endnu er ganske smaa, kan saa komme til den h. Kommunion efter den H. Faders Villie. Alle vi Malgasser, store og smaa, beder meget for dem, som hjælper os, saa ofte som vi modtager Frelseren. Bernhard Ravoninjatovo, Kateket paa Madagaskar.«

Hvad der allerede antydes i disse Linier, gaar forøvrigt som en Undertone gennem alle Beretningerne: den store Trang til Missionærer, som kan forvalte de hh. Sakramenter i de ofte milevidt udstrakte Sogne, hvoraf en enkelt Præst kan have indtil 30 under sig, til Kateketer, som kan forberede Jordbunden til Sakramenternes Modtagelse, og den stadig indtrængende Bøn om Hjælp til at kunne udnytte de rige aandelige Midler, som saa at sige er kommet inden for den menneskelige Rækkevidde. Thi Iveren og Trangen blandt de Kristne er saa stor, at det er *overmaade langt fra*, at den kan imødekommes, som den gerne skulde.

Svært maa det være at skulle være nødt til at lade saadanne Midler ligge ubrugte! Vi Kristne i de nordlige Lande, som jo overøses med aandelige Naadegaver, kan ikke andet end gribes og bedrøves ved en saadan Kendsgerning, at der er Hundreder af Sjæle, som er afskaarne fra at modtage det Lægemiddel, som de længes efter, og som alene kan hjælpe og styrke dem i de svære Forhold. Godt er det da at tænke paa, at de, som har Overflod, kan komme dem til Hjælp, som maa savne, at de, som er nær ved Kilden, kan øse og bringe til dem, som staar fjernt derfra.

H. U. R.

† Enkelensgrevinde Henriette Rantzau.

A dskillige af dette Blads Læsere har sikkert i Dagbladene læst kortere eller længere Biografier af nys afdøde Grevinde Rantzau, saa de allerede vil kende en Del til hendes Livshistorie, især fra de yngre Dage. Hun hørte som bekendt til den begavede Slægt Poulsen, hendes Brødre er Olaf Poulsen og afdøde Professor Emil Poulsen, og hendes Neveuer er de unge Skuespillere Poulsen. Selv var hun født den 30. Marts 1844 og blev i en Alder af 25 Aar gift med Lensgreve August Rantzau til Rosenvold ved Horsens.

Paa den skønne Herregaard Rosenvold henlevede Grevinde Rantzau en Række lykkelige Aar. Hun blev Midtpunktet i en Del kirkelig Virksomhed indenfor Folkekirken, saaledes var hun og Lensgreven, som var kommen til at dele sin Hustrus Interesser, en stor Støtte for Santalmissionen, hvis Missionærer var hyppige Gæster i det gæstfri

grevelige Hjem. Derfor vakte det i sin Tid ikke saa lidt Opsigt, da man hørte, at Grevinde Rantzau vilde være Katholik. Hos sin Mand mødte hun ikke nogen betydelig Modstand, han skrev endog til Biskop, daværende Præfekt von Euch, om denne, der just var paa Firmelsesrejse i Jylland, vilde komme til Rosenvold og undervise hans Hustru, der ønskede at blive Katholik. Biskoppen kom ogsaa, og den 29. Oktober 1889 optog han Grevinde Rantzau i den katholske Kirke i Horsens.

Timelige Glæder og Guds Naade følges ikke altid ad, det har faa i den Grad som Grevinde Rantzau maattet sande. De sidste 20-30 Aar af hendes Liv var fyldt med flere Sorger og Skuffelser end de fleste andres. Hendes to Døtre døde begge i en ung Alder. Den ene af dem havde været gift med en fransk Baron Fougères, i hvilket Ægteskab der fødtes en Søn, som nu omtrent er 20 Aar gammel, den eneste Livsarving, Grevinde Rantzau efterlader sig. Efter nogen Tids Svaghed døde i 1904 Lensgreven, en elskværdig Mand, der trods megen Sympati for den katholske Kirke dog aldrig havde kunnet følge sin Hustru ind i denne. Sin Interesse for Ugebladet havde han vist adskillige Gange ved at oversætte store Fortællinger for dette, af hvilke den sidste var »Jødefolkets sidste Dage«, der fandtes i Aargangen 1910. Grevinde Rantzaus eneste Søn fulgte naturligvis sin Fader som Lensgreve, men døde efter en haabløs Sygdom allerede 1906. Og selv led Grevinde Rantzau ikke saa lidt af en indvortes Sygdom, vistnok Kræft, som nødvendiggjorde det ene Hospitalsophold efter det andet.

Men midt under alle disse Hjem søgelser blev Grevinde Rantzau dog en Støtte og Hjælp for mangen Virksomhed indenfor den Kirke, hun med saa inderlig Overbevisning og Resoluthed havde sluttet sig til. For Menigheden i Horsens var hun, især mens hun boede paa Rosenvold, til betydelig Hjælp, og hun rakte mangen trængende og bedrøvede en støttende Haand. Da hun ved sin Mands Død i 1904 flyt-

tede til København, fortsatte hun her i det samme Spor. I 6 Aar, fra 1905—1910, var hun saaledes Præsidentinde for den eukaristiske Forening, og det lykkedes hende baade at faa samlet Medlemmer til og vakt Interesse for denne Forening, hvis Formaal er Fælles-Tilbedelse af Alterets helligste Sakramente. Allerede i 1904 havde hun oprettet Biblioteket i Mariahjemmet, for hvilket Bogudlaan hun stadig nærrede stor Interesse. Grevinde Rantzau var, saa længe hendes Helbred muliggjorde det, en flittig Arbejder i Paramentforeningen, ligesom hun ogsaa paa forskellig Maade, for en stor Del ved personligt Arbejde, støttede baade Josefs søstrenes og Elisabethforeningens Basarer. Endvidere var hun tillige Medlem af Ungdomsraadet og af *Protection de la jeune fille*. I sit Hjem holdt hun i de senere Aar — med Undtagelse af de Par sidste — Sammenkomster for »saadanne Damer, der ved forskelligt Kærlighedsarbejde søgte at hjælpe andre i Menigheden, men som aldrig selv fik nogen direkte Opmuntring til deres Arbejde.« Ved disse Aftensammenkomster holdtes først et Foredrag af en dertil af Grevinden indbudt, hvorpaa alle samlede om et smukt Aftensbord, medens Aftenen gerne sluttede med Musik, Sang og hyggelig Samtale. Og tilsidst — og maaske ikke mindst — gjorde Grevinde Rantzau i det skjulte meget godt, saa mange flere, end man veed af, kommer vist nok til at savne hendes Godhed.

Grevinde Rantzau var overordentlig afholdt, og med Rette; hendes store Hjertelighed, naturlige, danske Væsen og Ligefremhed vandt de allerfleste, der kom i Berøring med hende. Hendes mange Sorger og Sygdomme havde ikke formaaet at knække hendes Lune og oprindelig gode Humør, saa hendes Samtale til det sidste var forfriskende og fornøjelig. Hendes ærlige Guds frygt og ubetingede Ærefrygt for den katholske Kirke gjorde hende særlig afholdt af Trosfæller.

Kort Tid før Jul blev hun, der i nogle Uger havde følt sig ganske godt tilpas, ramt af et Slagtilfælde, der lammede hendes venstre Side og udelukkede alt Haab om Helbredelse. Efter med fuld Bevidsthed og hjertelig Glæde at have modtaget de sidste Sakramenter døde hun efter faa Dages Forløb den 30. December.

Lørdag den 3. Januar Kl. 10 fandt Sjælemessen Sted i St. Ansgars Kirke. Pastor Braun holdt en smuk Mindetale over den afdøde, hvis Slægt og Venner havde givet talrigt Møde. Begravelsen skal foregaa i Jylland, hvor Grevinde Rantzaus Mand og Børn er begravede.

N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I lang Afstand, fra Blegdamsvej, fra Østerbrogade o. s. v. ser man det smukke, monumentale Taarn paa Klosterkirken ved Jagtvejen rage højt i Vejret. Gaar man nærmere, vil man se, at det store Kompleks er sin Fuldendelse nær. Der er saaledes Udsigt til, at Søstrene vil kunne flytte ind i deres nye, prægtige Kloster til Efteraaret. Allerede nu er man ved en Gennemvanding af Klosteret i Forlegenhed med, hvad man mest skal beundre, de mange skønne Enkeltheder, f. Eks. i Granitpiller og Stenarbejde, eller den fine, højtidsfulde Stemning, der hviler over de forskellige Partier af den store Bygning. I Begyndelsen af Maj ventes der nogle af Den evige Tilbedelses Søstre her til Byen, for at de kan være til Vejledning ved den nærmere Indretning af deres fremtidige Bolig. Hvis nu en eller anden fra den mæglige Kirke eller det prægtige Kloster vilde slutte sig til den katholske Kirkes Rigdom her i Landet, vilde vedkommende gøre sig skyldig i en Fejlslutning, der ganske vilde svare til, om nogen, der havde set Marmorkirken og Jesuskirken i Valby, vilde drage den Slutning, at Folkekirken i København maatte være umaadelig rig; vort nye Kloster paa Jagtvejen er lige saa vel som de nævnte protestantiske Kirker Frugten af en enkelt Persons Gavnildhed, der har villet anvende sin Rigdom til dette bestemte Formaal. Den skønne Bygning vil i lige Grad blive et Æresminde for Bygmesteren, Murermester Günther, og for Arkitekten, Emil Jørgensen.

— Des værre er Fjortendagsskriftet *Varden* efter 11 Aars Forløb nu ophørt med at udkomme. Det er et stort Arbejde, Redaktøren, Kandidat Oskar V. Andersen har nedlagt heri, og der i de mange Aars Forløb fremkommet adskillige udmærkede Artikler, Kritikker og Fortællinger. Det er en ejendommeligt, men vistnok meget betegnende Parallel, at for et Par Maaneder siden maatte et stort katolsk Tidsskrift i Tyskland, *Der Aar*, af lignende Karakter som *Varden*, ogsaa ophøre at udkomme, og vistnok nærmest af samme Grund, at det specielle Publikum, begge de to Tidsskrifter henvendte sig til, ikke har været stort nok til at bære saadanne Forelagender. At vi ikke længere har et Tidsskrift ved Siden af Ugebladet, er meget at beklage; at vi atter kunde faa en eller anden Fortsættelse af *Varden*, vilde være at ønske.

— Unios Julefest i Søndags i Frederiksberg Allé 11 havde samlet omtr. 50 Børn og dobbelt saa mange voksne. Ved Juletræet talte Pastor Ronge til Børnene, medens Aftenen ellers forløb paa sædvanlig Vis med Mester Jakel,

Theater, Chokoladebord, Leg og Dans. Børnene og de voksne var lige enige om, at de havde tilbragt en meget hyggelig og sjældent fornøjelig Aften sammen.

— Katholsk Fortsættelseskursus, der ledes af Frk. Martha Hansen, håvde Ære og Glæde af sin Julefest i Mandags for ældre, enligt stillede Katholikker. Der brændte mange Lys paa det festlig dækkede Chokoladebord, Korskolen sang under Ledelse af Pastor Bannwart eu Mængde smukke a capella-Sange, fire unge Damer opførte eu nydelig Zigeuner-Kvadrille, saa var der Tombola med mange nyttige Ting, de Herrer Høhling og Johnsen fortalte Historier, og nede i Gymnastiksalen vistes der Lysbilleder. Der blev ogsaa holdt Taler og raabt Hurra: Pastor Braun talte smukt til »Børnene« — Børn skal vi jo blive ved med at være — og Pastor Günther bragte en Hilsen fra Biskoppen, der ikke befandt sig helt vel og derfor ikke havde kunnet komme. Den smukke Fest, som havde samlet 70—80 Deltagere, var helt igennem baaret af den Kærlighed, som Barnet i Bethlehem har bragt Verden.

— Et Jubilæum, som blev forglemt af vistnok de allerfleste, var Maristbrødrenes 25-aarige Jubilæum her i København i afvigte Efteraar. Den 12. Oktober var det nemlig 25 Aar, siden Broder Weibert med to andre Brødre efter den højærværdigste Biskops Indbydelse kom til København for at overtage Skoleundervisning. Samme Maaned i det følgende Aar aabnede de en lille Elementarskole paa Frederiksberg.

Ordруп. Kollegiets store Sal var fyldt til sidste Plads i Tirsdags, da de tyske Elever opførte en udmærket Eventyrkomedie: Trylleviolin. Man maatte ved denne Lejlighed ikke blot beundre Ungdommens fornøjelige Spil, men ogsaa det enorme Arbejde, som Lærerne maa have haft ved Iscenesættelse, Instruktion, Prøver o. s. v. paa de afvekslende og meget dramatiske Optrin, af hvilke særlig Røvernes Besværgelsesscene i den vilde Bjergskov kan fremhæves.

Svendborg. Afholdsforeningen St. Knuds Broderskab fejrede den 5. Januar sin 25-aarige Stiftelsesfest i Skolelokalet, Havnegade 1. I den Anledning bringes alle vore kære Meningsfæller, som i den lange Tid har støttet os med Bidrag, vor hjerteligste Tak. Foreningen har i de mange Aar afhjulpen megen Trang saavel i Anledning af Sygdom som anden Nød. Det er Foreningens Formaal, at Medlemmerne skal støtte hinanden i pekuniær Henseende, ligesom de skal lære, at Nydelse af berusende Drikke ikke er nødvendig for det timelige Velvære. Enhver, som bliver Medlem, aflægger Løfte om ikke at nyde, byde eller yde nogen som helst af de berusende Drikke. Vi begynder nu

et nyt Afsnit af vor Fremtid med Haab om, at vore kære Meningsfæller i Fremtiden vedblivende vil støtte os i vore nyttige Bestræbelser.

A. Jørgensen.

Ringsted. Det var en sjælden stemningsfuld Midnatsmesse, der i Aar fandt Sted i vor kønne lille Kirke. Da St. Knuds nylig indviede Kirkeklokke i smukke, harmoniske Toner kimede Julen ind, var Kirken stuvende fuld. Et stort Antal Protestanter havde indfundet sig, og af Mangel paa Plads stod Folk tæt sammen i Midtergangen helt op til Koret. Kirken tog sig overordentlig smukt ud i Højtidstragt med de festlige Blomsterdekorationer, Grotten med Krybben og det straalende Lys, der udgik fra Korets mange smaa elektriske Lamper. Den smukke Sang og det vellykkede Udvalg af Julesalmer, hvoriblandt den smukke franske *Minuit chrétien*, oversat paa Dansk og vekselvis sunget af Kor og Menighed, gjorde dybt Indtryk paa de tilstedeværende. Der blev ogsaa holdt Prædiken, og Højtideligheden varede c. 1½ Time.

Frankrig. Den forhenværende Minister Briand, som er ved at danne et nyt Parti i det af alvorlige, særlig finansielle, Kriser i Øjeblikket stærkt rystede Frankrig, udtalte for nylig i en Tale i St. Etienne: »Republikken kan ikke leve af Antiklerikalisme.« Hans Fjender, deriblandt Clemenceau, har benyttet disse Ord til at vække Kirkefjendernes Had imod ham, hvilket ogsaa er lykkedes; disse har dog vistnok lige saa lidt Grund til at vredes over Briands »Kirkevenskab« som Katholikkerne til at glædes derover; thi det betyder intet. Forøvrigt er Angrebene paa Kirken ikke nær saa yndede nu i Frankrig som for faa Aar siden; Landet har tabt overmaade meget derved, især i Orienten, hvor Tysklands og Italiens Indflydelse stiger paa Frankrigs Bekostning.

Rom. Der har her i Anledning af Kardinal Rampollas Død cirkuleret de vildeste Rygter. Et frimurerisk Blad har saaledes meddelt, at Kardinalen var forgivet, og at hans Legeme skulde opgraves, for at Dødsarsagen kunde konstateres; naar man hører, at Kardinal Rampolla har lidt af Angina pectoris i det sidste Aar, behøver man dog ikke hos en Mand paa 70 Aar at lede længe om Dødsarsagen. Mere mærkeligt er det, at Kardinal Rampolla, der var en meget rig Mand, kun har efterladt sig et Testamente af 1889, i Følge hvilket Pave Leo XIII er en af Hovedarvingerne; muligvis findes der et andet Testamente, da alle Kardinalens Papirer endnu ikke er undersøgt. — Under Pave Pius X er der død 40 Kardinaler. Det hellige Kollegium tæller nu kun 56 Kardinaler, af hvilke Pius X har udnævnt de 32, den ene fra 1911 medregnet, hvis Navn endnu ikke er offentliggjort (*in petto*). Man venter

et Konsistorium afholdt senest til Paaske, sandsynligvis tidligere; men noget bestemt derom ved jo kun den Hellige Fader selv.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Anbefales i disse Dage:

Joh. Metzler: Biskop Johannes von Euch. Festskrift i Anledning af hans 50-aarige Præstejubilæum 1910. Med mange Billeder. 3 Kroner. Faas i katholsk Bogsalg og paa Menighedskontoret.

Den katholske Højskole.

Foreløbig Plan for

Januar—Februar—Marts 1914.

13. Januar. Lidt om Folkehøjskolen. (*Fink-Jensen*).
 20. — Før og nu. Betragtninger ved Biskop v. Euchs 80-aarige Fødselsdag. (*Pastor Werhahn*).
 27. — Fritænkerisk Moral. (*Pastor Gamél*).
 3. Febr. Kirkefølgelsen i England. I. (*Pastor Esser*).
 10. — Hedningernes Apostle. I. (*Frk. Hedevig Ransing*).
 17. — Kirkefølgelsen i England. II. (*Pastor Esser*).
 24. — Intet Foredrag paa Grund af Fastelavnen.
 3. Marts. »Guds Stat« af S. Augustinus. (*Fr. Kùpferle*).
 10. — Vore sorte Trosfæller under dansk Flag. (*Pastor Günther*).
 17. — Renaissance. I. (*Emil Rønnow*).
 24. — Renaissance. II. (*Emil Rønnow*).
 31. — Fra Troens Moderland. (*Peter Schindler*).

Samtlige Foredrag holdes

Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4. B. Sangbogen *Sursum corda* medtages. Alle er velkomne.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 16. Januar Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibold) — *ulde, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Vilborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag d. 16. Januar Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 16. Januar i Frederiksberg Allé 11.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 13. Januar Kl. 8 Aften.

Fink-Jensen: Lidt om Folkehøjskolen.

Sursum corda medtages. Nr. 141 og 82 synges.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
- Jesu Hjertes Kirke** (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- St. Josefs Kirke** (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
- St. Knuds Kapel** (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
- Immaculatakirken** (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesper.
- St. Josefs Kapel** (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
- Rosenkranskirken** (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8 $\frac{1}{4}$ (den h. Kommunion kan ogsaa modtages Kl. 7 $\frac{1}{4}$) med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er **daglig** udstillet Kl. 8—5.)
- St. Annæ Kirke** i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt med Prædiken.
- St. Andreas Kirke** i Ordrup. Form. Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{3}{4}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
- St. Hans Kapel** i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{4}$ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$; St. Josefs Kirke Kl. 5 $\frac{1}{4}$ og 6 $\frac{1}{2}$; St. Knuds Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; Immaculatakirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; St. Josefs Kapel Kl. 6 $\frac{1}{2}$; Rosenkranskirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{4}$; Assumptionskapellet Kl. 6 $\frac{1}{2}$ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{1}{2}$ og 8.

Meddelelse fra Ansgariusforeningen.

Eventuelle Rettelser til Medlemslisten for 1913 og ikke mindst **Indtegning af nye Medlemmer** bedes snarest sendt til St. Ansgars Menighedskontor.

Katholsk Aarbog 1914 (3. Aargang) udkommer i Aar og tilsendes Ansgariusforeningens Medlemmer gratis efter Indsendelse af Medlemsbidraget (2 Kr.) for 1914.

Fra 1. Januar 1914 er den Foreningens Medlemmer i sin Tid tilstaaede Rabat (33 $\frac{1}{3}$ 0/0) paa Foreningens Forlagsartikler af praktiske Grunde hævet.

Forretningsannoncer, som kun optages i Annoncetillæggene, skal indsendes til Annonceekspeditionen, Kong Georgs Vej 35 (Telef. Godthaab 613 y). Annoncer vedrørende Gudstjenester, Møder, Fester, ledige Pladser, Beskæftigelser, Dødsfald og lign. optages indtil videre i selve Bladet og indsendes til Redaktionen, Viggø Rolhes Vej 14, Charlottenlund. Annoncer fra religiøse Foreninger optages gratis; andre Foreningsannoncer betales med 15 Øre pr. Linie (3 mm), for saa vidt ikke anden Aftale er truffen med Ansgariusforeningen.

Litteratur. Bønner til den h. Antonius af Padua. 16 Sider. 10 Øre. Faas Frederiksberg Allé 15—17 samt i Katholsk Bogsalg.

A. G.

Monogram i Sølv som *Vedhæng* til Urkæde, *Slipsnaal*, *Broche* *Haltenaal* sælges til Fordel for Absalons Gaard i Katholsk Bogsalg.

Kirkelig Kalender.

11. Jan. 1. Søndag efter H. 3 Konger.	18. — 2. Søndag efter H. 3 Konger. Jesu Navnefest.
12. — Mandag. Oktavdag.	19. — Mandag. Knud Konge, Martyr.
13. — Tirsdag. Oktav af H. 3 Konger.	20. — Tirsdag. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.
14. — Onsdag. Hilarius, Biskop og Kirkelærer.	21. — Onsdag. Agnes, Jomfru og Martyr.
15. — Torsdag. Paulus Eremit, Bekender.	22. — Torsdag. Vincentius og Anastasius, Martyrer.
16. — Fredag. Marcellus I, Pave og Martyr.	23. — Fredag. Marias Trolovelse.
17. — Lørdag. Antonius, Abbed.	24. — Lørdag. Timotheus, Biskop og Martyr.

Juleindsamlingen i Rosenkranskirkens Sogn indbragte 303 Kr. 52 Øre. Der uddeltes Flæsk, Smør, Risengryn, Sukker, Kaffe, Sigtebrød og 100 Mælkebilletter; ca 50 Familier kom i Betragtning, hvoriblandt nogle enkelte fik kontant Hjælp. Alle Bidragyderne bringes herved en hjertelig Tak.

Juleindsamlingen i St. Ansgars Sogn indbragte 856 Kr. 61 Øre, som uddeltes i Portioner, bestaaende af Flæsk, Kaffe, Sukker, Risengryn, Smør og Sigtebrød til 182 Familier. 13 Kr. 74 Øre uddeltes som kontant Pengehjælp. Alle Bidragydere bedes herved modtage en hjertelig Tak.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 11. Januar Kl. 8¹/₂.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima die 12. Januarii hora quarta cum dimidia.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 18. Jan. Kl. 8¹/₂.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.**Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.**

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen. ligeledes inden den 15. Januar.

Pragtudgaven af Ugebladet.

For Abonnenter, som indbinder Nordisk Ugeblad, anbefales Ugebladet trykt paa bedre Papir (Pragtudgave), Pris 8 Kr. Abonnement paa 1 alm. og 1 Pragtudgave koster tilsammen 10 Kr. Pragtudgaven kan da henligge til Afhentning ved Aarets Slutning. Kun et ret begrænset Antal trykkes. Af Aargang 1913 (Pragtudgaven) er der kun 18 Eksemplarer tilbage.

Kalenderen for 1914 faas paa **Menighedskontoret**, Bredg. 69, og i Bogsalget, Stenosg. Pris 25 Ø.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Hellerup 657y.

Nr. 3.

Søndag den 18. Januar

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Højærværdigste Biskop Johannes von Euch. — Kristendom og Nationalitet. — Nye Bøger. — Munken paa Thurø. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Horsens. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

199.

Navnedagen.

Det er »Jesu Navnefest« eller vor Frelasers Navnedag, vi paa denne Søndag fejrer. Den smukke Skik at fejre sin Navnedag er gaaet i Glemme her til Lands. Dog ligesom man her oppe i Norden endnu mange Steder har bibeholdt Messehagelen, er Navnedagens Højtideligholdelse ikke gaaet af Brug i vort svenske Naboland. Saaledes fejres den svenske Konges Navnedag officielt, om endskønt Tanken, der oprindeligt gav Anledning dertil, nemlig at bede til Værnehelgenen og at mindes hans hellige Eksempel, vistnok ligger Hs. svenske Majestæt meget fjern. »Reformatorerne« prædikede jo imod Mariaforgudelse og Helgentilbedelse og lignende Mørkets Gerninger i Pavekirken — intet Under, at endog Tanken om de kære Helgener og den aandelige Forbindelse med dem i Tidens Løb er svundet bort.

Alligevel ser vi af den hellige Historie, at det ikke altid er helt ligegyldigt, hvad Navn man bærer. Jesus-

Navnet blev da udtrykkelig givet det hellige Barn og af Gud bestemt til det, inden det fødtes. »Johannes skal hans Navn være,« sagde Zacharias om sit og Elisabeths vidunderlige Barn, og vor Frelser kaldte enkelte af sine Disciple med et nyt Navn. Vor Kirke bestemmer, at et Barn i Daaben skal have et godt kristeligt Navn, saaledes, at selv om Forældrene ønsker at kalde deres lille »Sol« eller »Thor«, hvad der kan hænde, bliver dog ved en katholsk Daab et Navn paa en Helgen tilføjet. Og selv om det i og for sig kan være ligegyldigt, om en Dreng hedder Fin, Tage, Ove eller Johannes, Knud, Erik, saa har det eller kan det have noget at sige under Drengens Opvækst. Thi ved den katholske Religionsundervisning, ved Gudstjenesten og overhovedet i den aandelige Kreds, et katholsk Barn færdes i, bliver Interessen for »de helliges Samfund« vækket. Kirkehistorien og god Læsning gør sit til, at man faar sin Navnehelgen kær, og at man særlig henvender sig til ham med Hjælp om Forbøn hos Gud. Dette er saare naturligt. Ja det kan godt være, at netop den i og for sig tilfældige Kendsgerning, at en Pige hedder Maria og en Dreng Aloysius, som saa mange i Tyskland og Italien gør, har været Anledning til Opmuntring og en Kilde til Glæde for disse Mennesker hele Livet igennem.

Men alle, der kun er døbt Aage, Tage, Ove, Astrid, Tove o. s. v., fordi deres Forældre maaske den Gang var Protestanter, burde senest ved Firmelsen vælge sig en Navnehelgen, de særlig holder af eller ønsker at efterligne. Det er altid en aandelig Værdi, en Forbindelse for Tid og Evighed!

Andre, der hedder Niels, Hans, Grete burde allerede af deres Forældre gøres opmærksomme paa disse Navnes katholske Oprindelse. Megen Glæde og Hygge kan saadan en »Navnedag« sprede i Hverdagslivets Graavejr. Bare mange Forældre vilde huske dettel Med en lille Gave, med faa venlige Ord kan der kastes Glans over en almindelig Arbejdsdag, der saa fremtidig vil lyse som en Mærkedag for Børnene, naar Forældrene allerede har høstet Lønningen for deres Opdragelse hos Gud.

F. F. M.

Højærværdigste
Biskop Johannes von Euch.

1834 — 21. Januar — 1914.

Skønt vor gamle Biskop udtrykkelig har sagt, at hans firsindstyveaarige Fødselsdag ikke paa nogen Maade maatte give Anledning til saadanne Festligheder, som hans

50-aarige Præstjubilæum for fire Aar siden foranledigede, staar det vel næppe i hans Magt at forhindre, at der strømmer Lykønskninger i Mængde ind til den høje Alder, han med næsten usvækkede Aands- og Legemskræfter ved Guds Naade den 21. Januar har opnaaet. Ugebladet vil gerne være med blandt de første til at bringe en ærbødig, en hjertelig, en kærlig Lykønskning til den Mand, der som Præst, som Præfekt, som Biskop i snart 55 Aar har ofret sine bedste Kræfter paa Guds Riges Fremgang og Vækst

blandt os, og som nu, med hvide Haar, men med rankt Hoved og usvækket Livsmød har fuldendt sit firsindstyvende Leveaar. Modtag da saa her, højærværdigste Hr. Biskop, Ugebladets og sikkert ogsaa alle dets Læseres oprigtige Lykønskning!

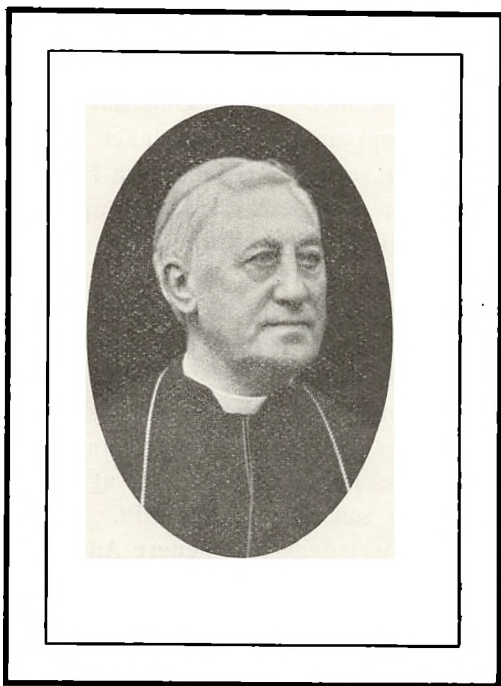
For fire Aar siden udarbejdede J. B. Metzler en fortrinlig Livsskildring af Biskop Johannes von Euch, som mange Læsere vil kende, og som der naturligvis nu ikke vil være meget at føje til. En Tilføjelse er dog maaske det første Billede i Ugebladet i Dag. En af Ugebladets Læsere vil sikkert hilse det med et venligt Smil, den nemlig, hos hvem det kalder næsten 80 Aar gamle Minder til Live. Billedet er nemlig fra den lille hyggelige, gammeldags By Meppen i Hannover, hvor vor

Biskop saa Dagens Lys. I Kirken paa Billedet er han døbt, i Bygningen til venstre bor Byens Sognepræst, og den to Etages Bygning til højre er Resten eller Fortsættelsen af det Barn-domshjem, Biskoppens Hjerte den Dag i Dag hænger ved. Den gamle Købmandsgaard, det fædrene Hjem, hvor Biskoppen fødtes, er brændt, men paa samme Plads er bygget en ny Gaard, hvor først Biskoppens Broder,

siden dennes Søn og nu denne Søns Enke fortsætter den gamle Forretning. Indenfor Vinduerne paa første Sal har Biskoppen sine Stuer, der altid staar og venter paa ham, og naar Biskoppen om Sommeren holder Ferie i Tyskland, tilbringer han altid en Tid, sikkert den kæreste, bag de Vinduer med den gamle Udsigt til den store Sognekirke og til den smukke grønne Præsteeng, omkranset af de høje Træer paa Meppens lave Volde. Og saa hører Biskoppen sikkert med et Smil om Morgenen og om Aftenen paa de Hundreder af Køer, som Meppens Borgere lader gaa løse og frie gennem Byens Gader frem og tilbage til de vældige Engflader, der i stor Omkreds omgiver Byen Meppen. Og maaske er det tit og ofte for nogle og halvfjerds Aar siden

gaaet Biskoppen, som man den Dag i Dag tit kan se det gaa Byens smaa Børn, at de forskrækkede maa gemme sig inde i en Port, fordi de enevældige Køer ikke vil nøjes med Gaden, men ogsaa benytter Fortovet til deres Tumbleplads. Meppen er en lille hyggelig, ejendommelig By, og det er til at forstaa, at den, der som Biskoppen har levet sin Barndom i den, der som han har kendt hver Bondegaard, hver Bæk og hver Grøft, hver Brombærbusk og hvert Træ i dens Nærhed, Gang efter

Gang vender tilbage til dens stille Fred, til det fromme, katholske Liv, der præger dens Beboere.

Hvorledes Biskoppens Liv senere formede sig, veed de fleste, det har jo helt og holdent tilhørt vort Fædreland, med hvis hele Aandsliv han i en sjælden Grad er bleven fortrolig. Omtrent som denne Artikels andet Billede viser, saa Biskoppen ud, da han som ung Præst for 54 Aar siden blev ansat ved St. Ansgars Kirke. Ikke længe efter var Biskoppen, hvad maaske ikke ret mange veed, nogle Aar

den egentlige Redaktør af Ugebladet. Dette manglede en saadan, det maatte nødig gaa i Staa, og med en dansk Ordbog i Haanden og en god Portion Energi i Hjertet holdt den unge Pastor von Euch Ugebladet oppe en Række af Aar, til der kom Kræfter til Stede, som kunde føre det videre.

Om Biskoppens Virksomhed blev der, som allerede antydet, for fire Aar siden talt og skrevet saa meget, at det næsten vil være en Gentagelse at skrive videre herom. Biskoppens Frisind og lyse Syn blev omtalt, og mange andre Egenskaber med Rette fremhævet. Et vilde jeg blot pege paa, det er den milde Haand, hvormed Biskoppen har styret den Hjord, han med Tak til Gud har set at være i stadig Vækst; Biskoppen har intet slaaet itu, som der var mindste Haab om redde. At han i saa Henseende har lidt Skuffelser, er der næppe Tvivl om; men at man i det lange Løb naar videre ved Mildhed end ved Strengthed, er vistnok ogsaa utvivlsomt.

Naar vi i Dag lykønsker Biskoppen til, at han, saa sund og rask i Sind og Tankegang, næsten ungdommelig, alligevel er bleven saa gammel, er der andre, vi vistnok ogsaa har god Grund til at lykønske i denne Anledning, og det er os selv. Det har været til stor Gavn for os og for den katholske Kirke i Danmark, at Gud har skænket Biskop von Euch saa lang en Levelid. Det har ved hver af Biskoppens Fødselsdage i de senere Aar, baade fra Præst og Lægmand, sikkert mange Gange lydt: Biskoppen bliver ellers nu en gammel Mand, men Gud lade os beholde ham mange Aar endnu! Lad det ogsaa være vort Slutningsønske i Dag: Gud give vor gamle Biskop Helbred og Kræfter, at han endnu i mange Aar maa kunne holde Hyrdestaven iblandt os, mange, mange Mennesker til Frelse ved Jesu Christi Naade, ham selv til Velsignelse og Guds hellige Navn til Ære.

Niels Hansen

Kristendom og Nationalitet.

Tillæg til Nationaltidende af 4. Januar bringer en mærkelig Artikel af Dr. H. L. Møller »Kristendom og Nationalitet«. Mærkelig er Artikelen af forskellige Grunde. Mærkelig er den især for en Katholik, fordi den viser saa stor Interesse for »Romerkirken«, som Dr. Møller kalder den katholske Kirke. Men denne Interesse er af en ganske ejendommelig Art. »Romerkirken« har nemlig efter Dr. Møllers Fremstilling en stor Fejl, som endog er saa stor, at den staar i direkte Modstrid med det, Verdensapostelen Paulus siger. »Romerkirken« har nemlig ikke blot ikke Sans for Nationalitetsprincippet, nej, den maa forkaste det som noget ondt. Det er Dr. Møllers Mening og Lære om den katholske Kirke.

Vistnok har ogsaa den lutherske Kirke samme Fejl. Det siger Dr. Møller ogsaa, men det berører han kun ganske kort og først i anden Række.

Han er jo selv Protestant — hvorfor skriver han da ikke først og mest om protestantiske Forhold, hvorfor irettesætter han ikke først sine lutherske Medkristne?

Dr. Møller taler om »Romerkirken«. Som Bevis anfører han nogle østerrigske Biskoppers Hyrdebrev fra 1848, endvidere, at Filip II. af Spanien blev tilskyndet til sin Kamp mod Maurerne i Granada af sin Gejstlighed, og endelig paaberaaber han sig igen østerrigske Forhold, nemlig katholske Præsters Arbejde mod Czekerne i Bøhmen i Tiden efter Trediveaarskrigen.

Er det virkelig alt, Dr. Møller kan anføre mod den romersk-katholske Kirke?

Lad os engang indrømme Kendsgerningerne. Hvad beviser de saa? — Er nogle østerrigske Biskopper fra 1848, Filip den II.s gejstlige Raadgivere og en Del Præster og Munke i Bøhmen i det 17. Aarhundrede »Romerkirken«, den katholske Kirke? Kan en Behæjdelse, man med Rette kunde fremføre mod disse Mænd, falde tilbage paa den katholske Kirke?

Fremstillingen er for øvrigt ikke klar. Dr. Møller skriver nemlig: »Til andre Tider kan det vel se ud, som om Romerkirken har taget en undertrykt Nationalitet i sit Værn.« Og saa henviser han til Polakkerne og Ierne. — Men nu maa jeg hjælpe Dr. Møller til at fordele Lyset ligeligt og retfærdigt og tilføje et eller andet Eksempel. Centrumspartiet i Tyskland, altsaa det katholske Parti, har taget sig af Jøderne og stemt antisemitiske Lovforslag ned. Og har Dr. Møller aldrig hørt om, at Paverne i »den

mørke Middelalder« har forkastet Jødeforfølgelserne? Har Dr. Møller aldrig læst — læst i danske Aviser, at Ordføreren for det katholske Parti i den preussiske Landdag har talt de Danskes Sag i Nordslesvig? Kan da Dr. Møller endnu holde fast ved sin Paastand, at det katholske Præsteskab »udelukkende« forsvare Polakkerne og Ierne, fordi de er Katholikker, medens vedkommende Regering hører til en anden Kirke?

Forresten maa Dr. Møllers Maade at kæmpe paa karakteriseres lidt skarpere, fordi den er betegnende for den katholske Kirkes Modstandere:

Første Sætning: Det romersk-katholske Præsteskab er i vore Dage Polakkernes og Iernes bedste Støtte i deres nationale Kamp.

Anden Sætning: Dette betyder, nøjere set, ikke stort, fordi Polakkerne og Ierne er Katholikker, medens Regeringerne hører til en anden Kirke.

Tredie Sætning: Vi tager »næppe« fejl, naar vi siger, at det »udelukkende« er sket af religiøse Grunde.

Fjerde Sætning, Slutning og Resultat: »Sikkert« vilde »ingen« katholsk Præst have talt et Ord til Forsvar for deres Nationalitet, dersom Forholdene var omvendte.

Mærker Dr. Møller ikke, hvorledes denne Maade at slutte paa skrider frem: fra det sikkert gode gennem et »næppe« og »udelukkende« som Mellemed til det sikkert onde. Er det videnskabeligt og objektivt? Dr. Møller har Fordomme, hans Hjerte er i Forvejen indtaget mod »Romerkirken«, derfor er hans Hovede ikke klart nok til at slutte objektivt eller, bedre sagt, logisk rigtigt. Men sine troende Læsere finder han alligevel, og hvor mange af hans Læsere finder vel Fejlslutningen, den Fejlslutning, som saa ofte anvendes ubemærket mod den katholske Kirke?

Dersom Dr. Møller vil have det rigtige Syn paa den katholske Opfattelse, saa maa han ikke selv lægge noget til Rette for sig, men henvende sig til de rigtige Kilder. Victor Cathrein, S. J., en af de største katholske Autoriteter paa vort Omraade, skriver saaledes: »At de enkelte Medlemmer af en Nation har en naturlig Ret til at hævde deres nationale Ejendommeligheder, især det nationale Sprog, og at derfor Regeringen ikke har Lov til at undertrykke dem med Vold, er utvivlsomt vist. . . . Denne Slags Goder (f. Eks. det nationale Sprog) kan Statsmagten ikke tage fra sine Undersaatter.« (Moralphilosophie II. 700).

Bac.

Nye Bøger.

»Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed«. 5. Serie. Kristus og Sjælen. Af Fred. Esser. (Andr. Fred. Høst og Søns Forlag. 1914. 1 Kr.)

I den katolske Kirke er vi saa lykkelige at besidde den eneste sande Lære, og det en Lære, der ikke paa noget Punkt maa trække sig tilbage for en videnskabelig Undersøgelse. I vor Tid raabes der ellers højt op om Videnskabens Overlegenhed overfor Troen, og mange unge lader sig derved fraliste deres Tro. Aldrig har det derfor været nødvendigere end nu at være godt undervist i Troslære; og sjælden har vel den religiøse Ligegyldighed været større. Folk læser sjælden Bøger om Troen efter at være kommet ud af Skolen, men i Messen kommer de jo, og der er det, at en *belærende* Prædiken kan naa dem og oplyse dem, saa at de bringes til at søge dybere ind i det Lys, der omgiver Guds Aabenbaring. En saadan Række belærende Prædikener er det, at Pater Esser har holdt og lader trykke med det Formaal at slaa Jesus tankemæssig fast som vor Frelser og vor Herre. Disse Prædikener vender sig saavel til den opvoksende katolske Ungdom som til den ængstede Protestant, der søger fast Stade med Hensyn til Spørgsmaalet: Er du Frelseren, eller skal vi vente en anden?

Det synes Anmelderen, at Stilen er lovlig upersonlig og næsten for flydende; det gør altid godt at føle Aandens Arbejde i Stoffet bag ved det fuldførte Værk.

Betydningsfulde er de mange bibelske Citater, Forfatteren anfører; thi den hellige Kirke beskyldes jo i Regelen for at være anti-bibelsk. Under Læsningen af disse Prædikener kan man egentlig ikke undgaa at se, hvor simpel og ligefrem den katolske Troslære er overfor de protestantiske Krumspring.

Særlig maa fremhæves Prædikenen om Alterets Sakramente, der danner et Supplement til Prædikenen om Messeofferet i forrige Serie.

For dem, der læser Bogens letfattede Argumentation, vil det ganske sikkert staa klart, at skal man være en Kristen, og det *kan* et moderne Menneske være, saa maa det blive katolsk Kristen.

Magister.

Rauschen: *Apologetik i Grundtræk*. Ved L. G. (109 Sider. Høst 1914. Kr. 1,25. Indb. Kr. 1,75.)

Ofte har man hørt Katholikker udtrykke Ønsket om at besidde en udførlig og klar Vejledning i Kirkens Tros- og Sædelære; men man har hidtil maattet henvise dem, der nærrede saadanne Ønsker, til udenlandske Arbejder. Det er derfor mere end en Talemaade, at Pastor Günther

her har afhjulpet et længe følt Savn ved med ungdommelig Kraft at give sig i Lag med den store Opgave, paa Dansk at gengive Professor Rauschens store, meget omfattende Lærebog i den katholske Religion i fem Bind. Heraf er altsaa andet Bind, Apologetikken, nu udkommet, og Sædelæren kan allerede ventes inden denne Maanedes Udgang. Apologetikken falder i tre Hovedafsnit; i det første paavises, at vi maa have en Religion, i det andet, at det maa være den kristne Religion, og i det tredje, at det maa være i den katholske Kirke, vi finder denne ren og uforfalsket. Under denne Fremstilling drages en Mængde Vanskeligheder frem, der faar en grundig og fyldestgørende Forklaring. Bogen er ogsaa beregnet til at bruges i de højere Skolers øverste Klasser. Det er den ogsaa udmærket egnet til. Kun bør den ypperlige Bog ikke blive en Byrde for Eleverne; de bør ikke nødes til at lære for meget af det ikke altid lige let tilgængelige Stof udenad, men, idet de med et viist Maadehold føres ind i Bogen, lære at skønne paa den fortrinlige Haandsrækning, den yder dem baade med Hensyn til at rydde Vanskeligheder af Vejen for deres eget Vedkommende og til at forsvare deres Tro, naar den angribes af andre. — Det maa tilføjes, at den danske Udgave ikke er nogen ordret Oversættelse af den tyske Original; denne er ikke alene læmpet efter danske Læseres Tarv, men ogsaa paa flere Steder efter nærværende Anmelders Skøn betydelig forbedret.

N. H.

Johannes Mayrhofer: Nordische Wanderfahrt. (Pustet. Regensburg. 1913. 252 Sider.)

Forfatteren giver i denne Bog en Række Skitser og Skildringer fra de tre nordiske Lande. Han har en let Pen og fortæller med stor Sympathi om vort Land, om Kirkens Fremgang her, om vor Litteratur og vort Sprog o. s. v. Han har selv opholdt sig nogle Aar i Charlottenlund, og den Kærlighed, han dengang fattede til alt, hvad dansk og nordisk er, og som kommer frem Gang efter Gang i hans Skildringer, er sikkert det mest tiltalende i hans Bog. Denne maa absolut ses under Synspunktet »Journalistik«, og ud derfra er der meget godt ved Bogen. For øvrigt kunde der være mange Indvendinger at gøre, af hvilke jeg dog skal begrænse mig til nogle faa. At kalde Johannes Jørgensen en »stor, slank Skikkelse med langagtigt Ansigt« er meget lidet træffende, dog ikke saa slemt som i 1913 at tale om »Jahn Nielsens fortræffelige Talenter, der forhaabentlig vil yde meget godt og skønt«. Naar der i Danmark findes 12.000 danske Katholikker ved Siden af 12.000 polske, er det noget misvisende at tale om »de Par Tusind Katholikker, der er spredt ud over Landet«. At udnævne

Absalon til Primas over »Sverige« gaar heller ikke an, naar man vil skrive om nordiske Forhold. Naa, mere er det vel ikke værd at fremhæve, ihvorvel der er nok endnu. Skønt angst for at støde Bibliophiler kan jeg dog ikke lade være med til Slut at bemærke, at naar man for smuk Udstyrelses Skyld lader 89 af 250 Sider staa blanke, synes jeg nok, det er for meget af det gode.

N. H.

Munken paa Thurø.

I Hovedstaden stod den 6. Januar følgende lille Skitse, som vore Læsere sikkert med Interesse vil stifte Bekendtskab med.

Der har i det sidste Aars Tid levet en mærkelig Munk paa Thurø. Ligesom Munken i Skara, som Gustaf Frøding digtede om, laa han i Krig med baade Pave og Præst, ja med største Delen af Øens Befolkning, men han var ikke en fattig Eneboer. Han byggede sig tværtimod en pragtfuld, hvid Villa med Taarn og takket Gavl, hvor han residerede i Herlighed og Glæde ved det smukke Svendborgsund.

Nu er han gaaet fallit og hans Bo taget under Behandling af Sunds-Gudme Herreders Skifteret. Dermed er hans Skæbne sikkert foreløbig afsluttet paa Thurø, og vi skal derfor genopfriske hans omtumlede Livshistorie.

Hans Navn er *Eli Eriksen*, og han er født paa Thurø, men vore Læsere kender ham bedst under Navnet »*Broder Ansgar*«.

Det var under dette store, nordiske Navn, han forrige Vinter*) søgte at vække Opsigt i København ved en Række hensynsløse Angreb paa den katholske Kirke og særlig paa den Munkeorden, han havde tilhørt i England. Det var de smaa Maristbrødre, der ogsaa har en Afdeling i Danmark, og som især tager sig af Skoleundervisning. Han havde aflagt Klosterløftet og var gaaet ind i Maristbrødrenes Munkeorden i England. Samtidig var hans Navn blevet forandret fra Eriksen til Broder Ansgar. Men Livet i Munkecellen var ham for haardt. Han blev der i 3—4 Aar, men flygtede til sidst derfra til London, hvor den nye anti-katholske Liga tog sig af ham og benyttede ham til Protestmøder og Smaaskrifter mod Munkene.

I København blev hans Optræden en ren Fiasko. Han og nogle Ungsocialister bære Plakater gennem Strøget og fik Aviserne til at reklamere for »den bortflygtede Munk«, men der kom ikke ret mange Mennesker til de to Møder,.

*) Skal være: for et Par Vintre siden.

han afholdt. Ingen havde Tillid til ham. Han optraadte mærkelig nok stadig selv i Munkedragten, hvad han motiverede med, at han ikke kunde komme ud af Ordenen, da han havde bundet sig for Livstid. De fleste af Tilhørerne havde indfundet sig af Nysgerrighed, men gik derfra med en afgjort Uvillie imod ham. I Spidsen for de tilstedeværende Katholikker tog Forfatteren *Johannes Jørgensen* Ordet imod ham og tilbageviste hans Beskyldninger.

Ikke bedre gik det hos *Politiken*, som Hr. Eriksen ventede sig megen Hjælp fra. Her var i disse Dage en jordomrejsende Journalist fra Amerika i Besøg og i Funktion i en Uge, og denne Mand fik nu den Opgave at interviewe den engelske Munk, men uheldigvis for Hr. Eriksen viste Journalisten sig at være troende Katholik, saa Interviewet endte i Uvenskab med et hidsigt Sammenstød.

Efter dette Nederlag i København vendte Hr. Eriksen i Munkedragten for anden Gang sit utaknemmelige Fædreland Ryggen og rejste til England, hvor han paany blev taget under Armene af den anti-katholske Forening og rettede en Række nye forfærdelige Beskyldninger mod Munkene. Det endte med, at Katholikerne anlagde Sag imod ham, og Eriksen idømtes den kolossale Bøde af 50.000 Kr., som han naturligvis aldrig har betalt.

Han rejste saa tilbage til Danmark og nedsatte sig som Husejer paa sin Fødeø Thurø, hvor han — antagelig for engelsk Kaution — byggede en smuk Villa om til Badepensionat og levede højt. Han yppede Klammeri med Øens Præst og fik snart den største Del af Øens Befolkning imod sig. Da Munkekutten blev slidt op, lod han Skræderen sy en ny, hvad der naturligvis kun gjorde »den flygtede Munk« yderligere latterlig. Til Sommer var det Meningen, at hans flotte, nye Badepensionat skulde aabnes, maaske for engelske Turister, men nu er han altsaa erklæret fallit, og hans bevægede Saga foreløbig afsluttet. *Mac.*

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hr. *Fink-Jensens* Foredrag paa Højskolen i Tirsdags gav Tilhørerne et godt Indblik i den danske Folkehøjskoles Maal og Metode. Det er utvivlsomt, at kan vi og andre ikke lære andet af denne ypperlige Frugt af dansk Folke-aand, saa er det dette: at føre et Emne frem i Tale paa en saadan Maade, at Almuesmanden ikke trættes og forvirres og den lærde ikke føler Lede; Folkehøjskolens dygtigste Ledere ejer denne Kunst og lærer den fra sig. — Den katholske Højskoles Forstander, Hr. *Mogens Ballin*, er

atter alvorlig syg. Hans mange Venner vil ikke erfare dette, uden at de beder en from Bøn til Gud om hans snarlige Helbredelse.

Horsens. Torsdag d. 8. Januar blev Enkelensgrevinde H. Rantzau begravet. Om Morgenen blev i Kirken læst en Messe for den afdøde, hvilken overværedes af en Del af Menigheden. Foruden forskellige Kranse fra private blev tillige en fælles Krans lagt paa hendes Kiste af Repræsentanter for Menigheden, der med Pastor Kerff kørte til Stouby Kirke. Derfra foregik Begravelsen Kl. 12. Et stort Følge af Omegnens Folk, sammen med Slægtninge af Grevinden samt enkelte nærmere Bekendte af hende, baade fra København og Horsens, var til Stede. Der var givet Tilladelse til, at Begravelsen kunde foregaa fra Kirken. Denne var smukt dekoreret og en Mængde Lys tændt. Et Væld af Kranse dækkede saavel Kisten som Kirkestolene og Gulvet. Efter et indledende Orgelpræludium blev Sangen »Sorrig og Glæde de vandre til Hobe« afsunget. Derpaa traadte Pastor Kerff frem og talte om den afdøde. Han omtalte, at han betragtede det som en hellig Pligt, at han stod ved hendes Baare, da hun for et Aarsiden udtrykkelig havde bedt ham om at begrave hende, hvad hun ogsaa havde efterladt sig skriftligt. Han omtalte de 24 Aar, han havde kendt den afdøde og hendes paarørende. Hun og hendes Ægtefælle havde været en gensidig Støtte for hinanden, og deres kristelige Sindelag havde fra deres første Færd vist sig i Gerning ved fælles Husandagt og Godgørenhed, som var vidt og bredt kendt. Hun nærrede Kærlighed til den fattige og svage, og, som hun engang havde sagt, fin Tankegang havde hun mødt, selv hos de fattigste Folk. Hendes Overgang til Katholicismen havde kun forædlet denne hendes Fremgangsmaade, hendes Godgørenhed strakte sig baade til Trosfæller og til anderledes troende. Saaledes gik en Aarrække, da kom efter Glæden Sorgen. Da kunde hun sige: »Tit er et Bryst under dyrebart Smykke fuldt af Bekymring og hemmelig Harm.« Da hun forlod Rosenvold, sagde hun, hun havde siddet stille og overvejet den Tid, hun havde tilbragt paa Rosenvold, og spurgt sig selv, hvad hun havde oplevet mest af: Sorg eller Glæde. Et haardt Slag havde det været saavel for hende som for Greven, da den ædle, men svage Komtesse Gerda døde. Hun, der var saa fin i hele sin Tankegang — som hun selv sagde: »Jeg har min Engel altid hos mig« — vandrede om som det stille Solskin i Hjemmet. Ikke mindre haardt blev det for hende, da ogsaa en ubelbredelig Sygdom ramte hendes Mand, og da hendes anden Datter brat blev bortkaldt, medens hun sad ved sin døende Mands Sygeleje. Saa gik ogsaa han bort. Hendes eneste Søn overtog Godset, men ogsaa

kun for kort Tid efter at dø. Jeg saa hende staa sørgmodig ved hans Begravelse. Det var som et svagt Glimt af den smertefulde Moder ved Korsets Fod. Det, der gav hende Styrke i alle disse Lidelser og de mange svage Aar, som hun derefter tilbragte, indtil Herren kaldte hende bort, var den dybe Religiositet, forbundet med en kraftig Vilje. Hun fandt Styrke i Religionens Naadekilder og fremfor alt i den hellige Messe og Alterets Sakramente. Saa ofte hun formaaede, søgte hun hen til Jesus Kristus i Kommunionen og i Bønnen og fuldkommedes derved altid mere i Kærlighed til Gud og Næsten. Som den fromme Tabitha i Joppe, der var »rig paa gode Gerninger og gav Almisser,« hvem Apostelen Petrus opvakte fra de døde, var ogsaa den afdødes Liv rigt paa gode Gerninger. Christus vil sikkert lønne hende for, hvad hun har gjort. Han er Opstandelsen og Livet. Engang ved Tidernes Ende vil den fuldendte Gengældelse ske for hele Mennesket, naar Sjæl og Legeme skal genforenes paa den yderste Dag. Hvad hun gjorde, skete for Guds Skyld. Og som hun har handlet, bør ogsaa vi handle. Har vi ikke Midler dertil, bør vi have Viljen dertil; thi fattige i Aanden skal vi alle være. Dermed slutter jeg og siger: »Giv hende Løn for sit Arbejde og evig Hvile i dig! Amen.« — Efter at Sangen »Tænk, naar engang« var afsunget, bragtes Kisten til Graven, hvor Pastor Kerff foretog Jordspaaastelsen under de kirkelig foreskrevne Bønner, hvorefter »Dejlig er Jorden« blev afsunget.

Nord-Amerika. (Vest-Indien.) Der har flere Gange her i Ugebladet været fortalt noget om de kirkelige Forhold paa vore vestindiske Øer. Som katholske Danske maatte vi have Interesse for de mange Tusinder sorte Trosfæller og saa at sige Landsmænd, vi har derovre, paa den anden Side er vi jo i kirkelig Henseende for saa vidt skilte fra dem, som de tilhører et vestindisk Bispedømme. En dansk Dame, som blev Katholik derovre, har i de sidste Par Aar med stor Iver arbejdet for at hjælpe paa de mange forsømte Forhold, som findes der, og hun har ogsaa haft godt Held med sit Arbejde. Skønt Ugebladet havde Tilsagn om at skulle være det første Sted, hvorfra Offentligheden fik noget at vide om disse Bestræbelser, har *Berlingske Tidende* dog allerede bragt interessante Nyheder herom, hvilke vi saa maa nøjes med at gengive efter nævnte Blad. Heri skriver *Holger Rosenberg* følgende: Den bedrestillede Del af den hvide Befolkning i St. Thomas har alle Dage været ilde stedt, om Hospitalsophold blev nødvendigt. Og for den hvide Kvinde har Forholdene været ligefrem fortvivlede. Hun har under ingen Omstændigheder kunnet blive indlagt paa Hospitalet. Af og til er der gjort Forsøg paa at faa rejst et Hospital for Europæere

paa St. Thomas, men alle Forsøg er strandet af Mangel paa Pengemidler. Nu dages det imidlertid Panamakana- lens Aabning, Havnens Forbedring og de nye, gode Tider, som alle venter, den vil gaa i Møde, har kaldt Katholik- kerne frem, og det vil forhaabentlig lykkes dem at føre Sagen igennem til Sejr. Den Interesse og Velvilje, hvor- med Planerne er blevet modtaget, ikke alene af den hvide Befolkning paa St. Thomas og af Autoriteterne derude, men ogsaa af de Autoriteter her hjemme, som allerede har faaet Sagen forelagt til Undersøgelse og Erklæring, lo- ver godt for et nyt Hospital paa vor opblomstrende vest- indiske Ø. Saa vidt er Sagen allerede fremme, at Huset og hele Planen til Hospitalets Drift er i Orden. Huset har en af Charlotte Amalies bedste Borgere, Generalkonsul *Delinois* og Hustru skænket som Gave. Kun den, der har set »Villa Cathrineberg«, det fornemme, røde Hus paa Toppen af den mellemste Høj, og den, der kender den gamle Generalkonsul, kan bedømme, hvad det er for et højhjertet Offer, han har bragt paa den gode Sags Alter. Villaen er en af de smukkeste og bedst beliggende, bygget i St. Thomas' Storhedsperiode. Søstrene af »St. Augustins Or- den« fra Roulers i Belgien vil — mod en beskeden aarlig Un- derstøttelse, nemlig 6000 Francs — overtage og fuldstændig drive Hospitalet, d. v. s. udrede samtlige Driftsomkostnin- ger, Lægehonorar, Sygepleje etc. etc., dog paa den Betin- gelse, at Hospitalet staar færdigt med alt Tilbehør, naar de overtager det. Naturligvis vil Indretningen af »Villa Cathrineberg« til Hospital koste en Del Penge. Der maa bygges en Operationsstue og muligvis et Hjem til Søstrene. Men saa vidt som Sagen allerede er fremskreden, vil dette næppe støde paa uovervindelige Vanskeligheder.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Joh. Metzler: Biskop Johannes von Euch. Festskrift i Anledning af hans 50-aarige Præstejubilæum 1910. Med mange Billeder. 3 Kroner. Faas i Katholsk Bogsalg og paa Menighedskontoret.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ube- smittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 8. Januar Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 21. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 20. Januar Kl. 8 Aften.

Pastor Werhahn: Før og nu. Betragtninger ved Biskop v. Euchs 80-aarige Fødselsdag.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1913 vil blive sluttet den 4. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepen- ge m. m.) indbetalt til Sognepræsten, Boyesgade 8². Kirkeforstanderskabet.

Kirkelig Kalender.

18. Jan.	2. Søndag efter H. 3 Konger. Jesu Navnefest.	25. Jan.	3. Søndag efter H. 3 Konger. Den h. Families Fest.
19. —	Mandag. Knud Konge, Martyr.	26. —	Mandag. Oktav af Knud Konge.
20. —	Tirsdag. Fabianus og Sebastianus, Martyrer.	27. —	Tirsdag. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.
21. —	Onsdag. Agnes, Jomfru og Martyr.	28. —	Onsdag. Agnes, Jomfru og Martyr.
22. —	Torsdag. Vincentius og Anastasius, Martyrer.	29. —	Torsdag. Franz af Sales, Biskop og Kirkelærer.
23. —	Fredag. Marias Trolovelse.	30. —	Fredag. Martina, Jomfru og Martyr.
24. —	Lørdag. Timotheus, Biskop og Martyr.	31. —	Lørdag. Petrus Nolasco, Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Litteratur. Rauschen: Apologetik i Grundtræk. Ved L. G. 1,25 Kr. Indb. 1,75 Kr. — Esser: Prædikener. 5. Serie. 1 Kr. — Bønner til den h. Antonius af Padua. 16 Sider. 10 Øre. Faus i Katholsk Bogsalg.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 19. Januar Kl. 8¹/₄ læses en stiftet **Levitmesse** i Anledning af Kong Knud den Helliges festlige Mindedag, hvortil alle indbydes.

Kateketiske Foredrag**Stenosgade 4.**

I St. Knuds Skoles mindre Sal forklares hver Onsdag Aften Kl. 8 ¹/₂ den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 18. Jan. Kl. 8¹/₂.

Bogudlaan (gratis).

Fra **St. Ansgars Folkebibliothek** Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke. (Hr. Lære) Ertner træffes forøvrigt i Regelen daglig fra Kl. 9—12 Frm.

Ved **Rosenkranskirken** daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved **St. Annæ Kirke** hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra **St. Andreas Konferens** Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 21. Januar Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Rettelse. I forrige Nummer skal, som Sammenhængen tydelig viser, paa Side 25, Linje 3 fra neden, Ordet *Katholikker* rettes til *Protestanter*.

K.U.F. Møde Bredgade 67² o. G. Søndag den 18. Januar Kl. 7. Foredrag af højærv. P. Sialm: **Moderne Presse og Litteratur.**

Mariakongregationen af Apostienes Dronning holder Møde Mandag den 19. Jan. Kl. 8¹/₂ Aften i St. Josefssøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 16. Januar i Frederiksberg Allé, 11.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 4.

Søndag den 25. Januar

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Biskoppens Fødselsdag. — En anglikansk Kirkestrid. — Katholsk Kirkesang. — Forsynets Veje. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Østerrig. Portugal. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privatannoncer.

Smaa Indledninger.

200.

Familiens Præstedømme.

Minder vore kristne Familier os ikke om Noahs Ark, som efter Vindens Behag drev omkring paa de ødelæggende Bølger og beskyttede den udkaarede Familie?

Vantroens og Usædelighedens Bølger oversvømmer Jorden som en ny Syndflod, værre end nogen timelig Plage. Den troende og rene Ungdom møder overalt Fristelser og Forargelser. Det er i Familiens Skød saavel som ved Besøg i Kirken og Sakramenternes hyppige Modtagelse, at den finder, som i en ny Ark, Beskyttelse og Frelse.

Man har sagt os det saa ofte, maaske dog ikke ofte nok: den religiøse Uvidenhed kommer for største Delen deraf, at Barnet, trods Katekismusundervisningen i Kirken og Skolen, ikke er nok undervist i og gennemtrængt af Troen, og denne Tro ikke er formet nok, udviklet nok, rodfæstet nok i Hjemmet.

Det er allerede ved Barnets første Staminen, at man i en virkelig troende Familie lærer det ikke alene Navnene »Fader« og »Moder«, men ogsaa »Jesus«, »Maria«.

Der viser man Gud en sand Familiedyrkelse. Denne Dyrkelse har sine religiøse Genstande: Krucifikset, Bibelen, indviende Lys, Vievand og fromme Billeder. Denne Dyrkelse har sine Andagtsøvelser: Fællesbønnen Morgen og Aften, Bordbønnen, Rosenkransbønnen, aandelig Læsning o. s. v.

I Hjemmet vaager Forældrene over Børnenes

Tro, vaager over deres Ord, deres Handlinger, vaager ogsaa over deres Gæster, at de ikke skal øve nogen ødelæggende Indflydelse paa deres Børn.

Den virkelige katholske Fader og Moder veed, naar Børnene er kommet til Skelsaar, at de har den Samvittighedspligt at forberede dem, trods deres unge Alder, til den store Begivenhed, som er Børnenes første h. Kommunion.

Derefter sørger de i Katekismustiden med godhedsfuld Bestemthed for, at deres Børns religiøse Undervisning foregaar saa regelmæssig som muligt, og derfor gennemgaar de sammen med dem — forresten til deres egen store Nytte — Kirkens Troslære, Moral og Historie.

Eftersom deres Sønner og Døtre vokser til, glemmer de sande Kristne ikke, at den bedste Undervisning er den, som Eksemplet giver. Det er i Almindelighed forgæves, at man vil sige til Barnet: »Tro«, hvis det mærker, at Forældrene ikke tror. Forgæves vil man da sige: »Opfyld dine religiøse Pligter«, naar Familiens Eksempel modsiger det.

For at Børnene kan blive troende Mennesker, maa Forældrene først være det. For at Sønnerne kan blive pligtopfyldende Kristne, maa Forældrene bestræbe sig for at blive det.

Saaledes, ved Hjælp af den guddommelige Naade, som ledsager og befrugter deres Ord, kan de med Grund haabe, at deres Bestræbelser ikke bliver frugtesløse, og at deres Børn ikke alene faar en religiøs Undervisning, men at de ogsaa vil leve efter den.

Til sidst vil Faderen og Moderen ikke glemme, at de er beklædte med en sand præstelig Værdighed og Myndighed. De vil ikke kede deres Familie med trættende Prædikener, men efter Omstændighederne vil de give den de faste og bestemte Formaninger, som den trænger til. Det er en Faders vægtige Ord, en Moders altid rørende Formaning, som ved Siden af Naaden er den virkelige Kraft i en kristelig Opdragelse.

For paa en praktisk Maade at løse et Spørgsmaal, som saa ofte er diskuteret, hvorledes den unge Mand og den unge Pige bedst skal indvies i de Ting, som de maa vide for ikke at styrte i ukendte Afgrunde, vil Forældrene, naar Tiden er kommen, sige dem det, saaledes som deres Kærlighed indgiver dem, men sige det med den skarpsindige Forsigtighed, som Klogskaben kræver, uden at overskride den passende Grænse. Dem paahviler den vanskelige, men sikre og svære Pligt.

Det er Programmet for den kristelige Undervisning i Familien. Ofte, altfor ofte bliver det ikke fulgt. Deraf saa megen sørgelig Uvidenhed, deraf saa mange uberegnelige Ulykker!

Fr. Ludolf.

Biskoppens Fødselsdag.

Des værre falder Biskoppens Fødselsdag paa en Onsdag midt i Ugen, hvorfor det ikke i dette Nummer af Ugebladet bliver muligt at faa nogen Beretning med, om hvorledes denne Festdag er forløbet; Ugebladet maa nemlig, særlig af Hensyn til Postvæsenet, som ellers ikke kan faa det omdelt inden Søndag, allerede trykkes Torsdag Formiddag. Læserne maa altsaa vente en hel Uge paa rigtig at faa noget at vide om, hvorledes denne store Mindedag er forløbet.

»Rigtig« lyder det; thi noget kan der dog allerede i Dag fortælle, nemlig hvad der paa Grund af Omstændighederne længe i Forvejen har maattet planlægges. Hertil hører fremfor alt det Besøg, som Biskoppen modtog Aftenen før sin Fødselsdag af de fire Kirkeforstanderskaber fra København og Gentofte, som paa alle danske Katholikkers Vegne overrakte Biskoppen en prægtig ny Bispestav, ledsaget af følgende smukt udstyrede Skrivelse:

Højærværdigste Hr. Biskop!

Danmarks Katholikker, som for fire Aar siden fejrede deres Overhyrdes halvtredsindstyveaarige Præstebjubilæum, føler paa nærværende Dag, hvor Guds Forsyn forunder Dem, Monseigneur, at fylde det firsindstyvende Leveaar, Trang til paa ny at bevidne Dem deres dybe Ærbødighed og inderlige Hengivenhed.

Først og fremmest bringer vi den treenige Gud af Hjertens Grund en dybtfølt Tak, fordi han har lagt sin Velsignelse i Deres Gerning, og fordi han gennem de mange Aar har bevaret Deres Helbred og Deres Aands-evner usvækkede, Deres Arbejdsiver ungdomsfrisk, Deres Mod og Deres Fremtidshaab ukuede. Samtidig beder vi Hyrdernes Overhyrde, vor Herre og Frelser Jesus Christus, om fremdeles at holde sin skærmende Haand over Dem og at skaane Dem for Alderdommens Møje og Smerter, som efter Psalmistens Ord plejer at ledsage de Aar, der følger efter de firsindstyve.

Men dernæst ønsker det danske Vikariats Katholikker ogsaa at takke Dem, personlig, Monseigneur, for De-

res nidkære Hyrdeomsorg og Deres Faderkærlighed, hvor- med De har ledet og styret den Dem betroede Hjord. Enhver af os har Grund til med Kong David at sige: »Din Støtte og din Stav har trøstet mig.« Og idet vi lover Dem ogsaa i Fremtiden at ville bevare Troskab og Lydighed mod Dem, der skal gøre Regnskab for vore Sjæle, tillader vi os at overrække Dem denne Hyrdestav som Hædersgave.

Firmetur manus tua et exaltetur dextera tua! blev der sunget ved Deres Bispevielse. Idet vi i Dag paany gør dette Ønske til vort, heder vi Dem, Monseigneur, med fast Haand gribe Krumstaven og med hævet Højre meddele den biskoppelige Velsignelse til

alle Danmarks Katholikker.

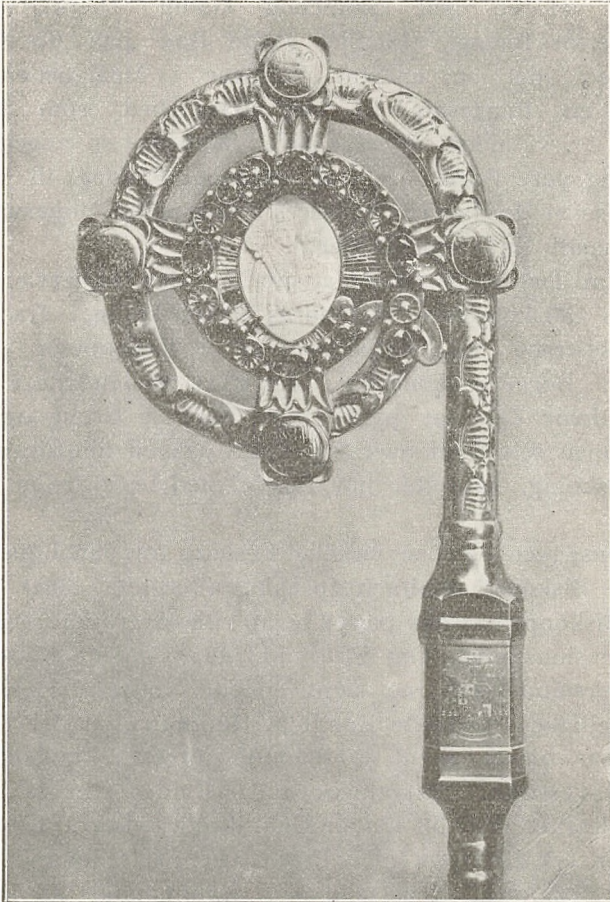
Adressen, som er udgaaet fra Assumptionsklosteret paa Amalievej, er et rent lille Kunstværk af Haandskriftsarbejde. Den er skrevet paa Pergament, i gothisk Stil fra 13.—14. Aarhundrede, og straalere i Guld, Rødt og Blaåt med de smukkeste Initialer og Friser.

Hvad Bispestaven angaar, af hvis Hoveddel der paa følgende Side findes en Gengivelse, er ogsaa den sjælden smuk. Det vil sikkert glæde mange Læsere, at den helt og holdent er udført af danske Kunstnere og Haandværkere. Selve Staven er af Bronze, ciseleret og forgyldt, medens Leddene, hvor Staven er sat sammen, er for sølvede. Stavens Hoved eller Krumning er af drevet Sølv, delvis forgyldt. Paa begge Sider af Krumningen, i dennes Midte, findes Elfenbensrelieffer, henholdsvis af St. Ansgar og St. Knud Konge, udskaarne af *Pola Gaugin*. De er begge omgivne af en Krans af ni Amethyster. Paa Fodstykket under Krumningen findes paa det ene Par modstaaende aflange Sider Biskoppens og Danmarks Vaaben, paa det andet Par følgende Inskriptioner:

RMO . DNO . EPPO . JOANNI v. EUCH, Vicario Apostolico DANIÆ et ISLANDIÆ IN MEMORIAM Natalis octogenarii membra vicariatus D . D . D . XII . KAL . FEBR.

FIRMETUR MANUS TUA ET EXALTETUR DEXTERA TUA . Ps. 88 . 14 . MDCDXIV.

Paa Dansk: Til den højærværdigste Hr. Biskop, Apostolisk Vikar over Danmark og Island, til Minde om den 80-aarige Fødselsdag, som Gave fra Vikariatets troende. 21. Januar 1914. — Styrket vorde din Haand og ophøjet din Højre!

Hele Staven er, som nævnt, dansk Arbejde og Billedhugger *Just Andersens* Værk.

Samme Aften modtog den højærværdigste Biskop af Pastor Günther og Kandidat Kejser en anden værdifuld Gave, et overordentlig smukt Manuscript i fin Indbinding, indeholdende første Halvdel af Forslaget til en helt ny katholsk Salmebog. Anden Halvdel er ogsaa meget snart færdig, og det hele Resultatet af flere Aars samvittigheds-

fuldt Arbejde af de to Herrer, der overrakte Gaven. Af Til-egnelsen til Biskoppen kan anføres nogle Uddrag, som kaster Lys over dette Forslags Historie og Hensigt. Det hedder heri:

»Efterhaanden som vor Menighed vokser, føles Savnet af en god Salmebog stadig stærkere. Vi har derfor forsøgt at ville raade Bod paa de værste Mangler, idet en unævnt Velgører i Menigheden har stillet en Pengesum til vor Raadighed som Honorar vi mener at have givet Salmerne en nogenlunde ulastelig ydre Form — — et ærbødigt Forslag til nøjere Prøvelse af de Mænd, som Deres biskoppelige Højærværdighed maatte finde egnede dertil. . . .«

Om Tirsdag Formiddag modtog den højærværdigste Biskop 180 katolske Skolebørns Lykønskninger fra de af Josefssøstrene og Maristbrødrene i København ledede Skoler. Børnene samledes i det store Skolelokale i Bredgade, hvor der var pyntet med Flag og Grønt, og hvor Biskoppen selv kom over og hørte paa en lille dramatisk Lykønskning, hvorefter han hilstes med begejstrede Leve- raab.

Onsdagen blev en virkelig Festdag for den højærværdigste Biskop. Bonifaciusforeningen sendte 5000 Mark, som Biskoppen straks bestemte at ville overdrage Præster- nes Pensionsfond. Om Eftermiddagen samlede Biskoppen Kirkeforstanderskaberne samt enkelte andre Herrer. Ved den Lejlighed meddelte Kandidat Hoffmann, at der forrige Dag var blevet glemt et Blad til Adressen, hvilket han vilde overrække Biskoppen; men Bladet var et smukt hvidt Karton med 50 blanke Guldtikronestykker. Lidt efter kom en tyk Konvolut med Udskriften: »Hr. Johannes von Euch, Biskop af Anastasiopolis, Kommandør af Dannebrog«, en Meddelelse fra Kabinetssekretariatet, at Biskoppen var udnævnt til Kommandør af Dannebrog af 2den Grad. Kort efter kom Telegram fra Paven med den Apostoliske Velsignelse og officiel Lykønskning fra Biskoppens Fødeby Meppen.

I Eftermiddagens Løb aflagde Hs. kgl. Højhed Prins Valdemar og Prinsesse Margrethe et meget venligt Lyk- ønskningsbesøg.

(Sluttes.)

En anglikansk Kirkestrid.

Skont den engelske (anglikanske) Statskirkes indre Forhold jo ikke direkte vedkommer Katholikker, er der dog for Tiden en Bevægelse i den, som i ikke ringe Grad maa vække vor Interesse. Hvad dens Genstand angaar, saa er det den gamle Historie, som atter her gentager sig: er det de katholske eller de reformerte Elementer i den mærkelige statskirkelige Institution i England, der skal have Overvægten?

Med nogle faa Ord at give Læseren et Begreb om den vilde ikke være let, derfor har den endnu ikke været nævnt her i *Ugebladet*. Men nu har det truffet sig saa heldigt, at *Jyllandsposten* den 12. Januar bragte en med Navnet *Willy Bullock* underskrevet, ret udtømmende Artikel om denne Sag. Den skal med nogle uvæsentlige Forkortelser gengives her i det følgende.

I omtrent et halvt Aar har der staaet en for hver Uge stedse bitrere Strid indenfor den engelske (episkopale) Kirke angaaende dens Forhold til de udenfor Statskirken staaende protestantiske Trossamfund. Den er nu bleven saa tilspidset, at Biskoppen af Oxford forleden har afgivet den Erklæring, at han og med ham en meget stor Del af de høj-kirkelige gejstlige ikke kunde vedblive at taale de Ting, der upaatalte gik for sig. Og andre af Kirkens mest fremragende Mænd siger det sanime, medens Ærkebiskopperne af Canterbury og York synes at vakle med Hensyn til den Kurs, de — som Kirkens Øverste — skal anbefale. Det drejer sig om intet mindre end en Splittelse af den engelske Kirke i to, hinanden heftigt bekæmpende Dele.

Anledningen til denne voldsomme Strid kommer fra et Sted, hvis Eksistens hidtil kun grumme faa Mennesker har anet. Det er den lille engelske Missionær-Station Kikuyu i Britisk Øst-Afrika, og hvad der er foregaaet dér, betegnes af en Del engelske, kirkelige Blade ikke blot som epokegørende indenfor de specielt engelske Kirkeforhold, men sandsynligvis af enestaaende Betydning for hele Kristenhedens Fremtid. Saa meget synes i hvert Fald sikkert, at al europæisk ydre Mission vil blive berørt af Begivenhederne i Kikuyu, og den er i sig selv et Tidens Tegn, som fortjener Paaagtelse.

Saa mange protestantiske Retninger, der findes i England, er ogsaa repræsenteret i den ydre Mission og blandt andet ogsaa i Afrika. Missionærerne har paa Grund af de mange Retningers Forskellighed i Lære, Ritus og Form for Gudsdyrkelsen set deres Arbejde hæmmet i en overordent-

lig Grad, fordi de indfødte, de henvendte sig til, blev fuldkomment forvirret over de mange Slags Forkyndelser af det eneste sande. De konkurrerende Muhamedanere havde i saa Henseende et umaadeligt Forspring. Desuagtet gjorde de britiske Missionærer gode Fremskridt frem for Muhamedanerne, og det begyndte at dæmre for dem, at hvis de ikke stod saa indbyrdes splidagtige, vilde deres Gerning bære langt rigere Frugter.

Som det var, havde Kristenheden hverken et fælles Evangelium eller en fælles Gudsdyrkelse at byde Hedningerne; men alle kaldte de sig de rette Kristne. Paa den ene Side af Victoria Nyanza optraadte »Universitets-Missionen« i stort Ornat og med en Ritus og Gudstjeneste, som om de sorte var til Højmesse i St. Paul. Paa Søens modsatte Bred trivedes den puritanske »Livingstone-Mission«, i hvilken hver enkelt oplærtes til at tilbede Gud og holde sine Bønner, ganske som han selv lystede. I den livingstonske Mission fordres Sabbaten overholdt med uhyre Strengthed, medens Universitets-Missionen lader Folk slippe ved Middagstid, i hvert Fald for de strengeste Regler. En Neger, der er døbt af de livingstonske Puritanere og kommer over til den modsatte Side af Søen, finder Præster i rigt Ornat og en Kirketjeneste, der er ham fuldstændig fremmed. Han kan ikke kende Kristendommen igen. Kommer en »Universitets-Neger« omvendt over til Livingstone-Siden, vil han savne alt, hvad han er vant til, og vil føle sig lige saa fremmed. Han finder ingen fælles Kirkebøn, faa ydre Tegn paa Ærefrygten overfor Guddommen; men han ser Folk optagne af Valg og lignende, som han er absolut uvant med og ikke forstaar Værdien af. Og Forskellighederne viser sig paa mange andre Omraader.

Nu er det klart, at disse Tilstande er uholdbare, og Missionærene er de første til at indrømme det. Trangen til en fælles ydre Optræden i det væsentlige meldte sig, med fuld Frihed for de enkelte Samfund indadtil i deres særlige Syn paa Religionen. Man følte, at et Samarbejde blev nødvendigt, og man ønskede sammenkaldt Konferencer i dette Øjemed. Her kom der straks nogen Modstand fra nogle Sider af den episkopale Kirke, og denne Opposition blev af de øvrige Missionærer stemplet som stridende mod Kristendommens Aand.

Til disse Vanskeligheder kom de, der stammede fra de romersk-katholske Munkeordener, især fra »De hvide Fædre«, som rent ud fortalte Negrene, at »den engelske Kirke« overhovedet ikke er nogen Kirke, og at dens Præster manglede enhver Ret til at administrere Sakramenterne. Det var der ikke andre end de katholske Præster, der havde Adkomst til.

Der blev sammenkaldt til en Konference i Kikuyu af alle Arter af britisk Mission i Øst-Afrika. Der mødte Repræsentanter for den engelske Kirke, den skotske Kirke, Missionen for det indre Afrika (amerikansk), Kvækere, Wesleyanere og forenede Methodister, lutheranske Missioner, Baptister, Adventister o. s. v. Biskoppen af Uganda præsiderede, omgivet af Biskoppen over Britisk Øst-Afrika og skotske Presbyterianere. Sammenkomsten fandt Sted i den skotske Skole, og Diskussionen drejede sig om en Sammenslutning af samtlige Missioner i Øst-Afrika. Hvilke Vanskeligheder, der har været at overvinde for at naa saa vidt, ses af, at Forberedelserne har taget tre Aar. Det var en skotsk Presbyterianer og Biskoppen af Uganda, der først skitserede Planen i Fællesskab og førte den igennem, og som Illustration til det ejendommelige Møde fortælles, hvorledes Biskoppen af Uganda spurgte en Adventist: »Anser De mig for at være Kristen?« — »Ja.« — »Vil De meddele mig Nadverens Sakramente?« — »Ja, men jeg vil ikke optage Dem som Medlem af Menigheden, uden De bliver døbt igen.« Slikt skal have været betegnende for den hidtil usete Fordragelighed og almindelige Velvillie overfor hinanden, som karakteriserede denne Sammenkomst, hvor — alene med Undtagelse af Ulster — for første Gang i Englands Historie Anglikanere, Presbyterianere og Methodister er bleven enige om en fælles Optræden. Det er dette, der har gjort Konferencen i Kikuyu til en stor, historisk Begivenhed.

Thi her blev der — det er et halvt Aar siden — truffet Overenskomst om en Sammenslutning af samtlige Missioner — dog mangler der Tilslutning fra Biskoppen af Zanzibar, som har indsendt et flammende Stridsskrift med Klage over det passerede til Ærkebispem af Canterbury. Det fælles Grundlag, der opnaaedes for et fremtidigt Samarbejde, kan kortelig angives som: Antagelsen af den helige Skrift, Apostlenes Udsagn og den nikæniske Trosbekendelse som almindelige Udtryk for den fundamentale kristne Tro, og særlig Troen paa Bibelens absolute Autoritet som Guds Ord og paa Kristi Guddommelighed. Endvidere anerkendtes de forskellige Trossamfundets Medlemmer som Medlemmer af Sammenslutningen, og det vedtoges, at Administrationen af Daabens og Nadverens Sakramenter skulde foretages efter fælles ydre Tegn, ligesom man enedes om at oprette en fælles Form for de forskellige Trossamfundets Organisation.

Ved Siden heraf er hvert enkelt Samfund autonomt og kan indrette og organisere sig frit efter eget Tykke baade med Hensyn til Styrelse, Lære og Ritus. Der er opnaaet det uhyre Gode, at det ikke løber sur for de indfødte. De

vil herefter — i det store og hele — finde en ensartet Gudsdyrkelse, høre de samme fundamentale Trossætninger, møde den samme Kirke-Disciplin i alle de protestantiske Missioner. Og en Bestemmelse, som der tillægges overordentlig Betydning, er det ligeledes, at de forskellige Kirkesamfund hilser hinandens Præster velkomne til at prædike i alle Kirker indenfor Sammenslutningen.

For dem, der kender noget til engelske, kirkelige Forhold, vil disse Resultaters gennemgribende og omkalfatrende Betydning i sig selv være let forstaaelig, og var der ikke mere, vilde der være nok for de paagældende religiøse Retninger i England til straks at grave Tomahawken op. Men der var mere.

Da saa vidt var passeret, skete der dette, som har bragt Negerlandsbyen Kikuyus Navn over hele den civiliserede Verden. Om Aftenen, efter at Missionærerne havde dannet denne Sammenslutning, blev der af en engelsk Biskop i Stedets skotske (presbyterianske) Kirke afholdt Altergag for samtlige Mødets Deltagere, uanset, hvilken protestantisk Retning de tilhørte. Alle Stridsspørgsmaal, der skilte dem, svandt som bristende Sæbebobler.

— Men hjemme i England raser Striden. Biskoppen af Oxford vil melde sig ud af Statskirken, hvis sligt taales eller gentages. Pressen, baade den gejstlige og verdslige, giver Genlyd af de ophidsede Prælaters drøje Hug. Saa vidt man kan skønne, vinder de afrikanske Missionærers Handling gennemgaaende Tilslutning i den nonkonformistiske Fagpresse og i en Del af den episkopale, medens Modstanden og Forbitrelsen raader i en anden Del af denne sidste. Striden har forplantet sig til det ikke mindre sektrige Amerika, hvor der allerede fandtes et Samfund, der havde sat sig til Opgave at forene samtlige kristne Retninger i en stor Liga. Den har haft en Deputation i England for nogen Tid siden, hos Ærkebiskoppen af Canterbury. Nu giver den voldsomme Kirkestrid den Initiativet til at afsende en ny, denne Gang til de nonkonformistiske Samfund, i det Øjemed at faa sammenkaldt en almindelig Kirkeforsamling, ved hvilken alle bestaaende kristne Retninger, derunder ogsaa baade den romersk-katholske og den græsk-orthodokse, skal repræsenteres, kort sagt alle, der anerkender Kristi Guddommelighed.

Disse Amerikanere, hvis ideelle Hensigter ikke synes dragne i Tvivl, stiler med andre Ord hen imod Afholdelsen af en moderne Nicæa-Forsamling, og det er Missionærerne i Kikuyu, der har vist dem Vejen, Dog — selv der blev Biskoppen af Zanzibar borte, og Katholikkerne var der slet ingen, der tænkte paa Forsoning med. — — —

Saa vidt *Jyllandspostens* Beretning. Hvad Følgen bli-

ver, er maaske ikke saa vanskeligt at sige. Den bliver vistnok den samme som her hjemme, naar Statskirkens Partier har ligget i den største Kamp med hinanden og truet med, hvad for afgørende Skridt de vilde foretage, hvis dette eller hint skete, men alligevel slet intet gjorde, ikke engang blev flove over de store Ord, de havde ruttet med. Nej, vi har ikke mange Morten Larsener her hjemme. — Paa samme Maade ser *Mgr. R. H. Benson* paa den nuværende Strid. Han har i sidste Nummer af *Catholic Times* givet en Fremstilling af Kikuyu-Affæren, som han afslutter med at pege paa, hvorledes der har været lignende Kriser i den engelske Statskirke før: der var Dommen over Gorham, ved hvilken det blev fastslaaet, at en Præst i den anglikanske Kirke ikke behøver at lære Genfødselen i Daaben, der var Indsættelsen af en fælles Biskop i Jerusalem for Anglikanere og Lutheranere (et ganske parallelt Tilfælde til nuværende), og Bølgerne gik saa højt, at mange troede, at den gamle statskirkelige Skude skulde gaa til Bunds, men — der skete intet af Betydning. Nogle faa Sjæle fandt deres Fred i den eneste katholske Kirke, enkelte andre mistede maaske Troen paa al Kristendom, medens alt andet fortsattes i den gamle Skure. Englands Statskirke vil ogsaa nok overleve denne Krise, saaledes som Kompromiser altid har en mærkværdig Livskraft. Et Samfund, der aldrig bestemt tør udtale, hvad det tror paa, og hvad det forkaster, vil passe godt til de af dets Børn, der er, som det selv er, der, lig det, foretrækker overfladisk Tænkning for Sandhedens hvide Lys og subjektive Følelser for Guds brændende, utilslørede Kærlighed.

N. H.

Katholsk Kirkesang.

Dagbladet *Hovedstaden* indeholdt den 18. Januar følgende lille Notits:

»Pius X har nylig i et *Motu proprio* anbefalet en Reform af Kirkesangen, saa den føres tilbage til den gamle gregorianske Form, og Menigheden kommer til at tage mere aktiv Del i den. Man har altsaa indenfor den katholske Kirke følt det utilfredsstillende i en Gudstjeneste, hvis latinske Liturgi faktisk næsten udelukkende synges af Koret, og man ønsker Menighedssang, som vi har det i vor Kirke.«

Der er i denne Meddelelse en Unøjagtighed, som jeg gerne herved vil rette. Indenfor den katholske Kirke ønskes der ikke »Menighedssang, som Lutheranerne har det«, af to Grunde: 1) ved vore Aftenandagter, tidlige Messer m. m.

har vi mange Steder netop Menighedssang, som Lutheranerne har det, d. v. s. Salmer paa Modersmaalet, som syn- ges af hele Menigheden, saa ved den Lejlighed kan der ikke være Tale om at nære saadanne Ønsker; 2) ved vore Højmesser, hvor Koret synger de forskellige latinske guds- tjenstlige Stykker, ønskes ingen Menighedssang paa Moders- maalet, men derimod Menigheden genindsat i sin gamle Ret til selv at synge den latinske Højmesse med. Dette sidste er der mange, som ønsker, og det er det, som Pius X ikke een, men adskillige Gange paa det mest indtrængende har indskærpet.

Hvorledes dette, der ikke altid er saa let gjort som sagt, kan lade sig udføre, fortæller det af Jesuitterne i New York udgivne fortrinlige Ugeskrift *America* noget nærmere om. I Nummeret for 13. Decbr. i Fjor berettes om en Højmesse paa den amerikanske Taksigelsesdag i St. Pauls Kathedral i Pittsburgh i Pennsylvanien. 1100 Børn fra 8 Kirkeskoler i Byen var samlede i Kirken for at synge Hoved- stykkerne af Messen *in honorem St. Caeciliae*. De kom ind ind i Grupper paa 100 hver fra alle Kanter af Byen, og deres Massesang gjorde et stort Indtryk paa de 3000 Men- nesker, som fyldte Kirken. Flere af Messens Stykker blev sunget skiftevis af Børnene og et Kor paa 100 Sangere, udvalgte fra Byens forskellige Skoler.

Hvorledes har noget saadant været muligt, spørger maaske en eller anden Læser. Herom gives ogsaa Besked. Ved Skoleaarets Begyndelse fik Skolesøstrene ved de for- skellige Kirkeskoler nøjagtig at vide, til hvad Tid de skulde give Møde i Kathedralskolen for at studere den gregorianske Messe, som skulde synges paa Taksigelsesdagen. 60-70 Søstre mødte regelmæssig hver Uge til Undervisningen, og efterhaanden som de selv var sikre i de forskellige Styk- ker af Messen, begyndte de Indstuderingen af disse med Børnene ved deres respektive Skoler. Da dette havde været lidt, begyndte Domkirkens Kordirigent regelmæssige Over- høringer af Børnene ved hver eneste Skole, indtil de alle sang den store Messe i Domkirken uden en eneste fælles Prøve.

I fem Aar har Børnene ved de forskellige Skoler taget Del i saadan Undervisning. De har i den Tid lært at synge følgende 5 gregorianske Messer: Nr. 2 *In festis so- lemnibus*, Nr. 4 *In festis duplicibus*, Nr. 8 *In festis duplici- bus (Missa de Angelis)*, Nr. 9 *In festis B. Mariæ Virginis (cum júbilo)* og Nr. 11 *In Dominicis infra annum (Orbis factor)*. Børnene synger disse Messer i deres respektive Sognekirker Søndagene Aaret igennem og har saaledes den Glæde at synge til Guds Ære i Stedet for at lytte til et Kors Præstationer.

Om seks eller syv Aar vil disse Skolers ældste Børn være de samme Menigheders unge Mænd og Kvinder. De vil ikke glemme de gregorianske Melodier fra Skoletiden, men, naar de hører de gamle Toner ved Gudstjenesten, selv tage Del i den liturgiske Sang og saaledes genindtage den lovlige Plads, som det katholske Lægfolk tidligere indehavde ved Kirkens hellige Sange.

R. V. Conway.

Forsynets Veje.

En sand Historie.

For omtrent 50 Aar siden levede der i Hall ved Bryssel et fromt og anset Ægtepar med en lille treaarig Søn, der hed Hubert. Moderen, en ung Kvinde paa 25 Aar, forstod og elskede sine Pligter som Moder og beskæftigede sig meget med sit Barn, spadserede med ham, talte med ham og lærte ham at kende og elske Gud. — Da hændte det engang i den første Foraarstid, at hun maatte holde Sengen i nogle Dage, og da hun ikke vilde, at Barnet skulde savne sine Spadsereture, sendte hun ham daglig ud med en Pige. Denne viste sig imidlertid aldeles ikke sin Frues Tillid værdig, men beskæftigede sig meget lidt med Barnet og overordentlig meget med sine Veninder.

En Dag, da Hubert havde plukket Blomster ved Flodbreden og syntes ganske optaget af sin Buket, smuttede hun ind i en Urtekræmhandel, som hendes Svigerinde stod i, og snakkede derinde i en halv Times Tid med hende.

Da hun endelig huskede Barnet og gav sig til at se efter ham, var han forsvundet; hun gav sig til at græde og kalde, men alt var ganske roligt, og ingen svarede hende.

Hubert havde imidlertid set en Aakande tæt inde ved Bred- den og sat sig i Hovedet, at den skulde med i hans Buket; men da han rakte sig ud efter den, tabte han Fodfæstet, faldt i Vandet og vilde været druknet, hvis ikke en Haandværkssvend ved Forsynets Styrelse netop var kommet forbi; han sprang ud efter Hubert og bragte ham, der var forskrækket og grædende, men uskadt, paa det tørre.

Efterhaanden fik Manden ud af Drengen, at han boede i Hall og vilde hjem til sin Moder; han tog ham derfor paa Armen, gik til Byen, og da han spurgte et Par Steder, fik han at vide, hvor Hubert boede, og kunde snart overgive ham til hans Moder. Denne blev selvfølgelig meget forskrækket og trykkede Barnet ind til sig, og da hun saa Redningsmandens tarvelige Klæder, tilbød hun ham en stor Belønning. Haandværkssvenden afslog imidler-

tid Tilbudet og sagde paa daarligt Flamsk: »Hvad jeg har gjort mod Deres Barn, Frue, vilde enhver Mand have gjort i mit Sted, og jeg kan ikke modtage nogen Belønning derfor.« Saa tog Moderen en Medaille, der hang om Huberts Hals, rakte den til den fremmede og sagde: »Saa tag i det mindste denne til Minde om min Søn.« Manden tøvede et Øjeblik og svarede saa: »Jeg er Hollænder, og jeg maa tilstaa, at jeg i Grunden hverken tror paa Gud eller Djævelen; men som Erindring om det søde Barn og om Dagen i Dag vil jeg modtage Medaillen, og jeg lover Dem aldrig at skille mig ved den.« »Men saa vil De sikkert heller ikke vægre Dem ved en Gang daglig at sige: Vor kære Frue af Hall, bed for mig!« Den fremmede smilede ironisk, men lovede det og gik.

Der gik nu femten Aar efter denne Begivenhed, og Hubert voksede op til en kraftig, from ung Mand, der følte et stærkt Kald til Ordenslivet, og omsider fik han ogsaa Tilladelse af sine Forældre til at følge dette Kald. Nogle flere Aar gik, da blev han pludselig haardnakked forfulgt af den Tanke at blive Missionær. Paa samme Tid blev han alvorlig syg, hans Forældre blev tilkaldt, og disse henvendte sig til de dygtigste Læger, der enstemmig erklærede, at den unge Mands Lunger var trueede, og at kun et Ophold i et varmt Klima vilde kunne redde ham.

Kort Tid efter fik Abbeden et Brev fra Afrika med Bøn om, at han vilde sende en af sine Patre derover som Sjælesørger for et Hospital, der var overfyldt med syge, men hvor Sjælesorgen var svær paa Grund af Præstemangel. Abbeden meddelte Hubert Indholdet af dette Brev, og den unge Præst svarede: »Igenneem dette Brev taler Forsynet, Fader. Aah — jeg beder Dem, lad mig rejse til Afrika, lad mig modtage den Post.«

Abbeden bad og overvejede — og indvilligede endelig i Huberts Bøn. To Maaneder senere rejste Hubert til Afrika, hvor han ganske hengav sig til sine hellige Pligter og førte et sandt Apostelliv.

Omtrent et Aar efter at han havde overtaget Sjælesorgen i Hospitalet, kom en af Søstrene derfra til ham og sagde rystet: »De maa komme hurtigt, Pater! Der er blevet bragt en Mand til os, der befinder sig i en frygtelig Tilstand; Lægen siger, at han ikke vil leve denne Nat over. Han taler et Sprog, som ingen af os forstaar; men det synes, som om alt, hvad han siger, er Forbandelser og Gudsbespottelser — og det Krucifiks, vi gav ham kastede han foragtelig fra sig.«

Hubert skyndte sig til den syge og hørte straks ved de første Ord, denne sagde, at det var en Hollænder, han havde for sig; da han selv var Flamlænder, var det let for ham at gøre sig forstaaelig for Stakkelen.

Han nærmede sig den døende og talte mildt til ham, men fik kun Forhaanelse til Svar. Han talte mere indtrængende, thi

han kunde se, Døden nærmede sig, han talte om Hjemmet, om Moderen, om Evigheden, men alt forgæves, den syge spottede ham blot.

Bedrøvet tav Pateren endelig og bøjede sig for at lægge Tæppet til Rette over den døende; derved saa han paa hans Bryst en Guldmedaille. »De har en Medaille med den hellige Jomfru af Hall,« udbrød han forbavset og glad. »De elsker Guds Moder? Saa er De reddet.«

»Nej, jeg elsker ikke Guds Moder; men jeg har engang reddet et Barn fra at drukne, og da gav Barnets Moder mig denne Medaille, bad mig om at holde den i Ære og hver Dag sige: »Vor kære Frue af Hall, bed for mig.« Det har jeg gjort som en ærlig Mand; men med Religionen har det intet at bestille.« Præsten havde bevæget hørt til; nu faldt han med Taarer i Øjnene paa Knæ ved den syges Seng. »Jeg er det Barn, lille Hubert, som De reddede, og jeg vil nu til Gengæld redde Dem. Nu forstaar jeg min ubetvingelige Længsel efter at blive Missionær: den hellige Jomfru ønskede Deres Sjæl frelst, og hun har nu sendt mig hertil for at hjælpe Dem.«

Da begyndte Hollænderen at hulke. Han forstod, at Himmelen var aabnet for ham, at han vilde blive reddet, fordi han hver Dag efter sit Løfte havde sagt: »Vor kære Frue af Hall, bed for mig.« Saaledes blev han lønnet af hende, der kaldes Synderes Tilflugt. Han aflagde et Generalskriftemaal, modtog de hellige Sakramenter, og den følgende Morgen sov han stille og smilende hen.

Senere vendte Hubert tilbage til sit Kloster i Belgien og genoptog sit regelmæssige Liv. Hans Sundhed var genoprettet, og han følte aldrig mer den underlige Længsel efter Missionærarbejdet. Han fortalte Abbeden sin Oplevelse, og denne bestyrkede ham i den Tanke, at den hellige Jomfru ved den omtalte Række Begivenheder havde villet redde en Sjæl.

(Fra *Kreuz u. Charitas.*)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hos Assumptionssøstrene paa Amalievej er der kommen en ny Forstanderinde. Moder Marthe, som har været Priorinde siden Klosterets Oprettelse i 1908, er af Helbredshensyn i denne Maanedes Begyndelse rejst til Kongregationens Moderhus i Nærheden af Liège i Belgien. Som Efterfølger er kommet Moder Maria Hildegard, som er tyskfødt, medens den forrige Priorinde var franskfødt.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags var den store Sal fyldt til sidste Plads af godt 270 Mennesker. Pastor Günther omtalte i sine indledende Ord Mogens Ballins

Sygdom, som ikke gav meget Haab om Helbredelse, og bad om Trosfællers Forbøn som den eneste Hjælp. Foredragsholderen, Pastor Werhahn, begyndte med at minde om de gamle Dage, da hele Landet var katholsk, og gik derfra over til at skildre den følgende historiske Udvikling og religiøse Nedgang. Gennem en kort Oversigt over Katholicismens Historie her i Landet naaede han til forrige Aarhundredes Midte, hvor Pastor Zurstrassen og den senere Præfekt Grüder var de første, som bragte nyt Liv i den 500—600 Medlemmer store Menighed her i København. Hoveddelen var dog en livfuld og anskuelig Skildring af Biskop von Euchs mangeaarige Virksomhed her i Landet, til hvis største Del Pastor Werhahn jo selv havde været Vidne under sit 40-aarige Ophold her.

Ordrup. Som flere vistnok veed, har ikke saa faa af St. Andreas Kollegiets yngre Lærere i de senere Aar begyndt forskellige Fagstudier ved Københavns Universitet. Af dem har to i den senere Tid fuldendt deres Studier: Albert Maring, som for et Par Maaneder blev Magister scientiarum i Fysik og Mathematik, og Frederik Kùpferle, som i disse Dage er blevet Candidatus magisterii i Græsk, Latin og Fransk, begge med et særdeles godt Resultat.

Aarhus. I en nær Fremtid vil der her blive holdt tre Foredrag, der kan betragtes som en Udvidelse af *Katholsk Højskole*. Foredragsrækken ser saaledes ud: Torsdag den 29. Januar *Pastor Kerff*: »Kong Kristian den Anden«; Torsdag den 19. Februar *Pastor Breitung*: »Udviklingslære og den kristne Tro«; Torsdag den 19. Marts *Pastor Esser*: »Jomfrufødslen.« Alle Foredrag vil eventuelt blive efterfulgt af Diskussion. Vi haaber, at det maa blive Begyndelsen til regelmæssige, aarlige Foredragrækker af den katholske Højskole i Aarhus. — Den højærværdigste Biskops 80-aarige Fødselsdag blev fejret med Højmesse, og for Skolebørnene var Dagen selvfølgelig en Fridag.

Østerrig. *Kristeligt Dagblad*, *Socialdemokraten* og andre Dagblade har berettet om en »katholsk Helgeninde« i Laibach, som paa bestemte Dage i Ugen fik Jesu Saarmærker, og som blokkede Omegnens Befolkning for en Mængde Penge, men senere viste sig om en Bedragerske, der er kommen i Fængsel. To af de »højeste Ærkebiskopper« havde anbefalet hende o. s. v. — Vi kan fra paalidelig Kilde oplyse følgende: Der er virkelig i Vodice ved Laibach afsløret og straffet en Kvinde ved Navn Johanne, som i Beretningen anførte. Men — hele Egnens Præsteskab var imod hende, og flere Præster har fra Prædikestolen advaret deres Menigheder mod hende. Kun den 73-aarige Sognepræst i Vodice lod sig en kort Tid narre af hende. Biskoppen af Laibach sendte en Læge for at undersøge hende,

og denne erklærede, at hun var en Hysteriker. Senere sendte samme Biskop en Salesianerpræst, Dr. Valjavec, hvem det lykkedes at afsløre hendes Bedragerier. Al Snak om hendes Ophold i Kloster, de »højeste Ærkebiskopper« o. s. v. er Løgn, udspreedt af liberale og socialdemokratiske Aviser.

Portugal. Det er saare vanskeligt at faa Sandheden at vide om dette mishandlede Land. Nylig har dog to dygtige engelske Journalister givet en Skildring af Forholdene her, som Ugebladets Læsere ogsaa bør kende. *Philip Gibbs* skriver i *Contemporary Review* saaledes: »Det nuværende Portugal er et ligefremt Helvede paa Jorden. Hundreder af Mennesker: Professorer, Doktorer, Journalister, Præster, Soldater, Politibetjente o. s. v. har i Uger og Maaneder været indespærrede i de elendigste Huller af Fængsler, uden Forhør, uden Rettergang, med Tilsidesættelse af alle Løfter og Aftaler. Overalt breder Fattigdom, Elendighed og Udvandring sig; Lønningerne er elendige, medens alle Livsfor nødenheder er dobbelt saa dyre som for 10 Aar siden. Hvad »den kristne Mythe« angaar (saaledes kaldes Republikanerne Kristendommen), saa er der Krig paa Kniven mod den. Hvis en Lærer i sin Klasse nævner Guds Navn, bliver han straks suspenderet fra sin Stilling. De smaa Børns Læsebøger er fulde af Spot over Christus. Den moralske Virkning heraf viser sig allerede i den Syndflod af uanstændige Billeder og obskøne Bøger, som skyller ud over Landet og pranger i Butiksvinduerne, i de rædselsvækkende Statistikker over afskyelige Sygdomme, for hvilke der averteres om Helbredelse paa selve Caféhordene i Lissabon o. s. v.« — I *Nineteenth Century* skriver *Francis Mc. Culagh* følgende Linjer: »Staten betaler et vist Antal Præster, som har brudt med Rom, for at de skal fortsætte Komedien, at der findes en Del »uafhængige« katolske Kirker; men ingen kommer til deres Tjenester, om de da overhovedet afholder saadanne. Lissabon er den mest kristusfjendske By i Europa, Konstantinopel ikke engang undtaget. Den portugisiske Republik er født af Løgn og har levet de tre sidste Aar af Uærlighed og Fordærvelse. Valgene til Parlamentet er en fuldstændig Skandale. De 75 % af den portugisiske Befolkning kan ikke læse, og de er straks af den Grund blevet slettet af Valglisterne, og af de øvrige 25 % har man kun ladet $\frac{2}{3}$ stemme, men strøget de andre som kongeligsindede. Enden paa dette bliver vistnok, at Dr. Alfonso Costa inden de næste 12 Maaneder vil blive myrdet af de yderliggaaende Republikanere. Derefter vil Landet staa overfor en næsten enestaaende økonomisk Krisis.«

Rom. Det forlyder herfra, at det saa længe ventede Konsistorium vil blive afholdt i Slutningen af Februar eller

Begyndelsen af Marts, og at der vist vil blive udnævnt en halv Snes nye Kardinaler. Det hellige Kollegium tæller nu kun 56 Medlemmer, af hvilke Leo XIII har udnævnt 24, Pius X 36. Den ældste af Aar er Di Pietro, som er 86 Aar gammel, den yngste Merry del Val, som er 49. Den, som længst har været Kardinal, er Ærkebiskop Gibbons af Baltimore i Nord-Amerika. — I Stedet for nylig afdøde Kardinal Rampolla har den Hellige Fader udnævnt Kardinal Merry del Val til Ærkepræst ved St. Peterskirken og Kardinal van Rossum til Præsident for den pavelige Bibelkommission. — Man mener, at det nye Breviar vil være færdigt ved Paasketid. De, som for faa Maaneder siden har købt nye Breviarer, vil sandsynligvis ærgre sig lidt, naar det sidste kommer; thi der vil være ikke saa faa Forandringer i det. Det nye pavelige Dekret paabyder Læsningen af Søndagens Officium paa alle Aarets Søndage med kun to Undtagelser, ligesom det ophæver adskillige Oktaver, som hindrede Læsningen af det daglige Psalterium. Hvor længe det vil vare, inden Breviarets Lektioner bliver revideret, er meget tvivlsomt; nogle siger ti Aar, andre det dobbelte Antal. — I Løbet af 1913 har den Hellige Fader oprettet 13 nye Bispedømmer, hovedsagelig i Afrika og Syd-Amerika, 7 Apostoliske Vikariater og 6 Præfekturer.

(Efter Catholic Times.)

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Vær af den Godhed i Ugebladet at give Svar paa følgende: Af hvilken Grund nedlagde Østrig-Ungarn Protest mod nu afdøde Kardinal Rampollas Valg til Leo den Trettendes Efterfølger, da han af alle var anset for en klog og skarpsindig Mand og saaledes vel ogsaa besad Egenskaber for at beklæde den høje Stol?

Fremdeles spørges, om den katholske Menighed i Danmark har hørt fra Regeringen og Rigsdagen angaaende det Andragende, som var underskrevet af samtlige Forstanderskaber, og som var aftrykt i Ugebladet Nr. 17 for 1912.

Olaf Andersen.

Hr. Olaf Andersen.

Som Svar paa Deres første Spørgsmaal tjener: Det nævnte Land mente, at Kardinal Rampolla var det uvenlig sindet og fik derfor en ungarsk Kardinal til at nedlægge Veto mod hans Valg, en Ret, Østrig mente at besidde. Pius X forbød d. 20. Januar 1904 enhver Benyttelse af noget Veto og bestemte, at nedlagde nogen Sinde en Kardinal et saadant, skulde han øjeblikkelig være ekskommuniceret. Det var en meget streng

Fordømmelse af vedkommende Kardinals Handling, men ikke for streng. Det var et modbydeligt Forsøg paa at puste Liv i gamle Dages Indblanding i Pavevalget fra verdslige Magters Side og har sat en uafvaskelig Plet paa vedkommende Kardinal.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, fik vi jo det bedste Svar derpaa, vi overhovedet kunde faa, at det for os saa ubehagelige Lovforslag blev forkastet af Folketinget. Herom har Ugebladet for længst bragt Meddelelse. N. H.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmesse i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Pilegrimstog til Lourdes.

Fra 22. til 26. Juli afholdes der en eukaristisk Kongres i Lourdes. De, som her fra Danmark ønsker at deltage i en Fællesrejse derhen, bedes snarest meddele deres Navne, Adresse m. m. til undertegnede. Prisen for Pension i Lourdes under Kongressen vil antagelig være mellem 7 og 20 Kr. daglig. Afrejsen fra København finder Sted omkring d. 8. Juli. Iøvrigt henvises til Annoncen i Nr. 30 i Fjor. Alle nærmere Oplysninger faas hos Pastor L. Rattaire, Assumptionssøstrenes Kloster, Amalievej 16. København V.

Alle yngre Damer og Herrer

i Københavns katolske Menigheder bedes venligst om at deltage i et **Festmøde** (under ganske jævne og beskedne Former), der afholdes Søndagen d. 25. Januar Kl. 4^{1/2} Efterm. i Stenosgade 4 B, og paa hvilket Byens katolske **Ungdom** — skolesøgende under Fjortenaarsalderen undtagne — vil bringe den højærværdigste Biskop sin Lykønskning i Anledning af hans 80aarige Fødselsdag. **Biskoppen har godhedsfuldt lovet at komme.**

Pastor Günther.

Dansk.

2. Februar begynder et 3 Maaneders Kursus i Dansk med 2 Timer ugentlig Undervisning hver Mandag Aften fra 7—9. Indmeldelse modtages paa Skolen, Bredgade 69, 1. S. o. G. Mandag og Onsdag Aften fra 6—10.

Det katolske Fortsættelseskursus.

A.C. Die 28. mensis Januari solito loco ac tempore Rev. Dominus Breitung orationem de Modernismo habebit.

Administratores.

Den hellige Families Fest.

I de forskellige Sognekirker fejres Søndag den 25. Januar ved Aftenandagten den hellige Families Fest med Fornyse af de katolske Familiers Indvielse.

Absalonskort og Mærker

faas **Købmagergade 48** (Hoffmann), **Vesterbrogade 18** (Hoffmann), **Frederiksberggade 34** (Bækklund), **Kompagnistræde 9** (Sieglér), **Bredgade 69**, **2. S. o. G.** (Menighedskontoret), **Enghedsvej 6**, **Charl. (Ballin)**, **Vesterbrogade 30** (K. Witt-Møller), i **samtlige Ungdomsforeninger**, **Højskolen**, **Unio** samt hos Hovedforhandleren **A. V. Günther**, **Bangertsgade 11**. Telf. 4110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Kirkelig Kalender.

25. Jan.	3. Søndag efter H. 3 Konger. Den h. Families Fest.	1. Feb.	4. Søndag efter H. 3 Konger. (I Højmes- sen: Ansgarius.)
26. —	Mandag. Oktav af Knud Konge.	2. —	Mandag. Marias Ren- selse eller Kyndel- misse.
27. —	Tirsdag. Johannes Chrysostomus, Biskop og Kirkelærer.	3. —	Tirsdag. Ansgarius, Biskop og Bekender.
28. —	Onsdag. Agnes, Jom- fru og Martyr.	4. —	Onsdag. Andreas Cor- sinus, Biskop og Be- kender.
29. —	Torsdag. Franz af Sa- les, Biskop og Kirke- lærer.	5. —	Torsdag. Agatha, Jom- fru og Martyr.
30. —	Fredag. Martina, Jom- fru og Martyr.	6. —	Fredag. Titus, Biskop og Bekender.
31. —	Lørdag. Petrus Nolasco, Bekender.	7. —	Lørdag. Romoaldus, Abbed.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Litteratur. Rauschen: Apologetik i Grundtræk. Ved L. G. 1,25 Kr. Indb. 1,75 Kr. — Esser: Prædikener. 5. Serie. 1 Kr. — Bønner til den h. Antonius af Padua. 16 Sider. 10 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling** afholdes **Søndagen den 8. Februar Kl. 12** i Forsamlingsværelset Bredgade 67 o. G. *Dags- orden:* Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. — Forslag, som ellers maatte ønskes behandlede, bedes senest Man- dag d. 2. Februar indsendt til Formanden, cand. mag. Halfdan Kejser, Kirkevej, Charlottenlund.

Kateketiske Foredrag**Stenosgade 4.**

I St. Knuds Skoles mindre Sal forklares hver Onsdag Aften Kl. 8 1/2 den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag d. 27. Januar Kl. 8 Aften.

Pastor Gamél: Fritænkerisk Moral.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Aarhus. Katholsk Højskole-Foredrag Tirsdag d. 29. Januar, Aft. Kl. 8 1/2 i Menighedens Forsamlingssal, Rymsgade 24. Pastor Kerff: »Kong Kristian den Anden«. Eventuel Diskussion efter Foredraget. Adgang gratis.

Malerlærling antages.

Eiler Pedersen,
Eriksgade 3. 2. Sal, V.

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1913 vil blive sluttet den 4. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) indbetalt til Sognepræsten, Boyesgade 8². *Kirkeforstanderskabet.*

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 5.

Søndag den 1. Februar

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Biskoppens Fødselsdag. — Mogens Ballin †. — Endnu lidt om Kardinal Rampolla. — Katholicisme og Danskhed. — Maa Katholikker læse Bibelen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. — Taksigelse. — Brevkasse. — To Aarsberetninger. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

201.

Kyndelmisse.

Marias Renselses Fest kaldes ogsaa Kyndelmisse (af *candela*, Kerte), fordi man paa den Dag indvier Alterlysene, som skal bruges Aaret rundt. Denne Skik hidrører fra, at den fromme Olding Simeon, som ved Jesu Ofring mødte i Templet og fik Lov til at bære Frelseren paa sine Arme, i sin smukke Lovsang kaldte ham »Lyset til Hedningernes Oplysning«.

Vi nøjes dog ikke med at indvie Lysene som Sindbillede paa Christus, vi holder derefter en Lysprocession gennem Kirken, idet ogsaa vi ligesom tager Christus paa Armen og med Simeons Ord synger: »Vore Øjne har set din Frelse, som du har beredet for alle Folks Aasyn.« Derved bliver vi sandelig paa en virksom Maade mindet om, at ogsaa vi skal straaale i Christi Lys, som vor Herre siger: »Lad eders Lys skinne for Menneskene.«

Christus vort Lys — Christi Lys. Det er disse to Tanker, der giver denne Fest dens Særpræg.

Christus vort Lys. Saaledes kalder han sig selv, og saaledes kaldes han af Profeterne og Apostlene.

Og hvordan kunde det være anderledes? Han er jo Gud, den anden Person i Guddommen, en Afglans af Faderens Herlighed. Gud er Lys, derfor maa ogsaa hans Afglans være Lys, ikke et svagt Genskær af Faderens Lys,

saaledes som Maanens Skin er et Genskær af Solens Glans, men selve Lysets Fylde, siden han er af eet og samme Væsen med Faderen, og Guddommens hele Fylde bor i ham.

Derfor kaldes han i Skriften atter og atter ved dette Navn. »Folket, som sad i Mørket«, siger Profeten Esaias (9, 1,2), »saa et stort Lys, ja, et Lys er oprunden for dem, der sad i det Land, som Døden overskygger.« Den h. Apostel Johannes siger om ham: »I det (Ordet) var Livet, og Livet var Menneskenes Lys«. . . »Det var det sande Lys, som oplyser ethvert Menneske, der kommer til denne Verden« (Joh. 1, 4,8). Endelig siger han selv: »Jeg er Verdens Lys; hvo som følger mig, vandrer ikke i Mørket, men skal have Livets Lys« (Joh. 8,14).

Og som han er vort Lys her paa Jorden, saaledes skal han for evig være det i Himmelen. Der trænger vi ikke til en Sol til at lyse for os. Han selv i Forening med Faderen er Himmelenes Lys. »Guds Herlighed har oplyst den, og Lammet er dens Lys, og Folkene skal vandre i dets Lys« (Aab. 21,23 f.).

Men saaledes som han genspejler sin himmelske Faders Lys, skal ogsaa vi være Spejlbilleder af hans Lys.

Christi Lys. Dette gælder om Kirken i det store. »I er Verdens Lys. . . Man tænder ikke et Lys og sætter det under en Skæppe, men sætter det paa en Lystage, for at det kan lyse for alle, som er i Huset« (Mat. 5,15). Det gælder ogsaa om hvert Kirkens Barn. Uden ham er vi i Mørke, ved ham bliver vi Lys, som den h. Paulus skriver: »I var forhen Mørke, nu er I Lys i Herren. Vandrer som Lysets Børn« (Eph. 5,8). Det er vor egentlige Livsopgave at spejle os i Christi Lys og lade os, vor Sjæl og alle vore Livshandlinger, gennemtrænge af dette Lys.

Og hvordan kan vi opnaa det? Ved den levende Tro. »Tror paa Lyset, medens I har Lyset, for at I kan være Lysets Børn« (Joh. 12,36). Som Lysets Børn »vi maa aflægge Mørkets Gerninger og iføre os Lysets Vaaben« (Rom. 13,12). Meget indtrængende tilraaber Apostelen os: »Staa op, du som sover, og vaagn op fra de døde, og Christus vil lyse for dig« (Eph. 5,14), han, »som kaldte eder fra Mørket til sit vidunderlige Lys« (1. Petr. 2,3).

Gid det derfor aldrig maa gælde om os, hvad han klager over: »Lyset er kommet til Verden, men Menneskene har elsket Mørket mere end Lyset; thi deres Gerninger var onde. Enhver, som handler ilde, hader nemlig Lyset og kommer ikke til Lyset, for at hans Gerninger ikke skal opdages« (Joh. 3,19 f.).

Gid det maa gælde om os: »Men den, som øver Sandhed, kommer til Lyset, for at hans Gerninger maa aabenbares, efterdi de er gjorte i Gud« (Joh. 3,21)! *Dr. Kiefer.*

Biskoppens Fødselsdag.

(Sluttet.)

Den firsindstyveaarige Fødselsdag blev for den højærværdigste Biskop en virkelig Glædesfest. Det var vel meget anstrengende Dage, og Biskoppen var sikkert ikke bleven saa gammel, havde han altid været saa optaget som paa Fødselsdagen og de nærmeste Dage før og efter denne, men den Kærlighed og Højagtelse, han fra de forskellige Sider ved denne Lejlighed mødte, kunde kun være ham og alle danske Katholikker en stor og ublandet Glæde.

Af flere Foræringer, som Biskoppen modtog, kan nævnes en Amictus eller et Skulderklæde, som nogle Søstre i Rom sendte, og som havde været brugt ved Messen af Pave Pius X. St. Josefssøstrene sendte en overordentlig smuk Adresse med nydelige Malerier af Frelseren og St. Ansgars Kirke, udført af en St. Josefssøster i Københavns Nærhed. Den østrigske Gesandt, Grev Szechenyi, gav Biskoppen et mægtigt Fotografi af Rom med Engelsborg og Tiberen, meget stemningsfuldt. Fra en Præst i Köln kom en nydelig Monstrans i romansk Stil. Paramentforeningen gav en pragtfuld guldbroderet Bedeskammel, udført af Frøken F. Stratbøcker. Til at lægge under den kom der et nydeligt Tæppe, broderet af den næsten 90aarige Baronesse Beaulieu. De kostbareste Blomster og Planter fyldte Biskoppens Dagligstue, medens hans Bord og Sofa var oversvømmet af omtrent 300 Breve og Telegrammer fra alle mulige Lande, deriblandt fra de to andre nordiske Biskopper.

Lørdag Kl. 11¹/₂ var Biskoppen i Privataudiens hos Hs. Majestæt Kongen, som underholdt sig en halv Times Tid paa den elskværdigste Maade med ham. Derefter tog Biskoppen til Det gule Palæ og aflagde et Takkebesøg hos Prins Valdemar.

Dagen efter Fødselsdagen indtraf fra Rom følgende to Skrivelser, begge affattede paa Latin. De gengives her i dansk Oversættelse:

Hans Helligheds
Statssekretariat.

Vatikanet 19. Januar 1914.

Højvelbaarne, højærværdigste Herre.

Medfølgende egenhændige Skrivelse fra den Hellige Fader har jeg herved den Glæde at tilsende Din Højhed; han sender dig deri sin naadige Lykønskning, til at du lykkelig har fyldt dit firsindstyvende Leveaar.

Jeg ønsker imidlertid at tilføje mine Lykønskninger og hjertelige Ønsker; og idet jeg nedbeder megen Velsignelse over dig fra Gud, forsikrer jeg dig om den store Agtelse, jeg nærer for dig og glæder mig over vedblivende at nære. Din Højheds meget hengivne

R. Kardinal Merry del Val.

PAVE PIUS X

til sin ærværdige Broder

Johannes, titulær Biskop af Anastasiopolis,

Apostolisk Vikar for Danmark.

Ærværdige Broder!

Hilsen og apostolisk Velsignelse.

Allerede længe har Vi vidst, at du ved Guds Naade har høstet rige Frugter af det Arbejde, du i mere end halvtredsindstyve Aar har udført for at fremme den katolske Kirkes Sag i Danmark; men den gode Mening, som Vi alt tilforn har haft om din Nidkærhed og Klogskab, den er til Vor store Glæde i høj Grad bleven bekræftet ved, hvad vi nylig har erfaret. Det er nemlig blevet os berettet, at da du i den nærmeste Fremtid kan fejre din firsindstveaarige Fødselsdag, har alle Katholikkerne der i Landet, hvem du nu paa en saa værdig Maade styrer, fattet den Beslutning i Forbindelse med en Fødselsdagsgave at give dig overordentlige Vidnesbyrd om deres Kærlighed og Taknemmelighed. Ikke blot billiger vi i høj Grad deres Forehavende, da en Fader med Rette maa glæde sig over, at der bliver hans højtelskede Søn velfortjent Hæder til Del; men paa Grund af den Hengivenhed, som vi nærer for dig, er det Os ogsaa meget kært at tage Del i deres fælles Glæde. Vi ønsker dig derfor inderligt til Lykke til den

glædelige Mindefest, hvorefter du vil høste megen Trøst, og Vi vil, at du skal vide, at skønt Vi er skilt saa langt fra dig i Rummet, vil Vi dog paa denne din Højtidsdag være til Stede hos dig i Aanden og til Løn for din nidkære apostoliske Virksomhed nedbede enhver himmelsk Naadegave over dig. Som et Pant herpaa og som et Vidnesbyrd om Vor faderlige Kærlighed tildeler Vi af Hjertet dig, ærværdige Broder, tilligemed dit Præsteskab og din Menighed den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Petrus, den 8. Januar 1914,
i Vort Pontifikats 11te Aar.

Pave Pius X.

Saaledes har vor Biskop fra de højeste kirkelige og verdslige Myndigheder erfaret saa megen Opmærksomhed og Ære, som næppe hverken han selv eller vi andre havde turdet vente. Aviserne Landet over har ogsaa i deres Omtale af Biskoppen været overordentlig opmærksomme. Af den store Masse, hvorefter mere godt kunde have været medtaget, skal vi nøjes med kun at anføre to, nemlig *Hovedstaden* og *Nationaltidende*.

I det først nævnte Blad skriver Hr. Reinhold Mac, der selv for nylig har aflagt Biskoppen et Besøg, en meget lang, sympatetisk Kronik over denne. Det hedder heri:

»Trods sin høje Alder er den gamle Kirkefyrste ungdomsfrisk og munter, han taler med Liv og Varme, saa det bliver det fornøjeligste, mest interessante Interview, vi længe har haft. Thi den højærværdigste af alle danske Katholikker er en meget elskværdig, meget dannet og meget klog Mand.« — — — —

»Men vi vil lade Biskoppen selv fortælle:

— »Det er en betydelig Forandring, der er sket i min Levetid,« siger han paa smukt Dansk, hvori der dog blander sig en fremmed Bilyd. »Da jeg som ung Præst kom her til Byen, var der kun 400 Katholikker i København. De fleste var Udlændinge, og de katholske Præster betragtede sig næsten kun som Gesandtskabspræster. De talte Tysk og følte sig som fremmede. Men Fysiognomiet har ganske forandret sig. Nu er vi bleven til en overvejende dansk Menighed. Jeg har selv holdt den sidste tyske Præ-

diken i Ansgarskirken. Vi skiftede dengang med Tysk den ene Søndag og Dansk den anden, og da jeg havde lært tilstrækkeligt Dansk, holdt jeg op med det tyske. Det kan jo ikke nytte at eksistere som en fremmed Plante i et Land, hvor man skal virke og arbejde.

Nu er vi over 24.000 Katholikker i Danmark. Dette Tal stemmer ganske vist ikke med den officielle Statsstatistik, men jeg henholder mig til de Indberetninger, mine Præster sender mig. Ifølge disse er der nu 12.087 danske Katholikker og desuden omtr. 12.000 Polakker. Vi har ikke færre end 8 Præster, som taler Polsk.

Da jeg kom til Danmark, fandtes her kun to Menigheder, hver med een Kirke. Nu har vi 36 Kirker og Kapeller, mange Hospitaler og Skoler, næsten 80 Præster og 500 barmhjertige Søstre. Gennemsnitlig gaar der hvert Aar omtrent 200 Personer over til den katholske Kirke. Hvert Aar bygger vi en eller anden Kirke, et eller andet Hospital, ligesom vort højere Skolevæsen udvikler sig stærkt.

Jeg ser med lyse Øjne paa den katholske Kirkes Fremtid i Danmark; thi den alene har det Enhedsmærke og den guddommelige Kraft, hvormed den kan modstaa alle Storme. Se i Tyskland, hvorledes Centrum som en sluttet Falanks staar som den eneste Magt mod det fritænkeriske, revolutionære Socialdemokrati, og se i det frie Nordamerika, hvorledes Katholicismen gaar mægtigt frem. Halvdelen af New York er allerede katholsk. Og der er ingcn Statskirke. Giv os fri Konkurrence mellem alle Konfessioner, og Katholicismen vil sejre med Glans! Det samme ønsker jeg maa blive Tilfældet her, saa vi faar lige Vilkaar at kæmpe under.« — — —

Et Besøg hos Biskop Johannes er som at træde ind i Middelalderen eller som at høre Klokker ringe fra Sagenes sunkne Byer. Men naar man hører hans myndige Tale, kunde man tro, at en af de mægtige Kirkefyrster fra Danmarks Storhedstid var staaet op af Graven.«

Og endelig skriver — *last but not least* — Johannes Jørgensen i *Nationaltidende* bl. a. følgende skønne Ord om den højærværdigste Biskop.

»Straks fra første Færd gjorde Johannes v. Euchs dybeste Karakteregenskab sig gældende — hans ukuelige

Lys-Syn. Intet laa denne blonde, blaaøjede Præst fjernere end Modløshed og Haabløshed. Det hænger vel til Dels sammen med hans Kæmpenatur og hans Kæmpehelbred — det, som nu har baaret ham frem til de firsindstyve Aar. Man behøver kun een eneste Gang at have set Biskop v. Euch for at vide, at denne Mand intet kender til at sidde haabløst stirrende i en Krog af Tilværelsen. Frederits var en Krog af Tilværelsen, men v. Euch følte den som et Midtpunkt. Og det er jo Hemmeligheden ved al Gerning, der lykkes, at man føler den som den eneste vigtige, og det Sted, man selv staar, som hele Tilværelsens Centrum. Elsk, og du vil blive genelsket. Det gælder om Arbejde som om Mennesker.

Johannes v. Euchs Livshemmelighed er da den, at han har elsket sit Arbejde. Han, den fremmede, var fra første Færd af bestemt paa helt at tilhøre sit nye Fædreland. Den, som har besøgt ham i Bispeboligen bag St. Ansgars Kirke, vil vide, hvor rig hans Bogsamling er paa Værker om dansk Historie, og hvor nøje v. Euch kender denne Historie. Han vil paa Biskoppens Arbejdsbord have fundet hele Rækken af danske kirkelige Tidsskrifter og vil i Samtalens Løb have beundret, hvor helt og fuldt det katholske Overhoved i Danmark forstaar Folkekirken og dens Liv.

Dette er den anden Hemmelighed i Johannes v. Euchs Liv — at han elsker Danmark. Hvor tit har den, som skriver dette, ikke hørt ham udtrykke den Glæde, han følte, naar han, hjemkommen fra den aarlige Kur i Ems, atter betraadte dansk Grund. Og i de senere Aar, naar han tog Ordet dernede paa de tyske Katholikdage eller Bispekonferencer (altid gerne hørt!), har han følt det, som talte han et fremmed Sprog.

Men Danmark har ogsaa gengældt Biskop Johannes denne hans Kærlighed. Ikke blot det rent ydre, at v. Euch er en populær Skikkelse — at utallige er de, som har beundret hans værdige og myndige Væsen, naar han traadte frem ved festlige Lejligheder, og med Glæde har lyttet til hans altid indholdsrige Ord, der bæres frem af en kraftig Røst og en overlegen Talens Kunst. Ikke blot det ydre — nej, men det betydningsfulde indre Omsving, der er sket i

Danmarks Forhold til den katholske Religion under Biskop v. Euchs Styrelse.«

»Dette er da Johannes von Euchs Indsats i dansk Kultur — at han gennem et langt Livs utrættede Arbejde har ført os Danske Katholicismen paa nært Hold. Den er ikke mere en fjern Poesi, den er en Virkelighed, vi har lige under vore Øjne. Denne vældige Realitet, som ude i den store Verden spiller saa betydelig en Rolle — denne Magt, hvormed den franske Republik kæmper, og som det tyske Kejserdømme ikke kan tumle — denne Religion, hvortil en Fjerdedel af de frie Yankeer bekender sig — vi har den i vor Midte, vi kan selv danne os en Mening om den, bedømme den, fordømme den, anerkende den, bekende den.«

At Biskoppen — og alle vi andre med — har haft Glæde af Fødselsdagen, er allerede nævnt. Læserne vil her, i Slutningen af denne Artikel, have en Glæde endnu, nemlig saa at sige at modtage en personlig Hilsen og Tak fra Biskoppen selv ved nedenstaaende Gengivelse af hans Haandskrift.

Hjertelig Tak for den mig
 Anledning af min 80 aarige
 Fødselsdag riste Venlighed.

Hjøbhus, den 21. Januar 1914.

+ Johannes von Euch,
 Biskop af Anastasiopolis,
 Apostolisk Vikar for
 Danmark og Island.

Mogens Ballin.

Saa skete det alligevel, hvad vi ikke havde troet kunde ske, at Mogens Ballin blev taget fra os. Saa syg han ogsaa blev, var der dog stadig væk mange, der tænkte, at det dog ikke kunde blive Døden. Men saa blev det jo Døden alligevel — ikke den kolde, ubarmhjertige Død, men den Død, der er Indgangen til det virkelige, egentlige Liv, men ogsaa en, i hvert Fald foreløbig Skilsmisse fra hans mange kære Venner og store Børnesflok og en Bortrykning fra det Arbejde, hvor han udfyldte saa stor en Plads og saa daarlig syntes at kunne undværes.

Mogens Ballin var ikke nogen Ynder af skematisk, kronologisk Fremstillinger af Menneskers Liv. I sine egne Foredrag, der mest var Skildringer af berømte, kirkelige Personligheder, formaaede han selv uden al Skabelon at male et Billede af dem, han talte

om. Der skal heller ikke her gives en udførlig Biografi af den kære afdøde, men blot meddeles nogle Enkeltheder af hans Liv.

Mogens Ballin var født paa Sankt Josefs Dag, d. 19. Marts 1871. Han kom i Metropolitanskolen og tog 4de Klasses Hovedeksamen ved denne Skole. Han læste dog ikke videre; hans Hu stod til at blive Kunstner, og han lærte privat at tegne og male under Schmidt-Phiseldeck, Malthé Engelsted og Jensen-Egeberg.

Meget snart begyndte han ogsaa at rejse i Udlandet, især i Frankrig og Italien, og det var paa disse Rejser, at han stiftede Bekendtskaber og vandt den Livserfaring, der førte ham til den katholske Kirke. En af hans bedste Venner fra den Tid var den hollandske Maler Jan Verkade, der ligesom Mogens Ballin gik over til den katholske Kirke og nu er Benediktinermunk i Beuron. Et andet Bekendtskab, ligeledes fra Vandreaarene, var den Franciskanerpater Felix, som Ballin lærte at kende i Assisi, og som plejede ham der under en meget svær Sygdom, der førte ham til Gravens Rand. At Johannes Jørgensen var en af Ballins bedste Venner, veed de fleste Læsere maaske.

I 1899 ægtede Mogens Ballin Marguerite d'Auchamp, som dog allerede — til hans store Sorg — afgik ved Døden i 1907 og efterlod ham som Enkemand med 5 smaa Børn. Den Opdragergerning, der ved hans Hustrus Død kom til at paahvile ham alene, optog han med en sjælden Samvittighedsfuldhed. Det var af Hensyn til den, han opgav sin Forretning, og Mogens Ballin, fulgt af sine ivrigt samtalende Børn, var et kendt og opbyggeligt Billede fra Vejene i Ordrup og Charlottenlund.

For Offentligheden knytter Mogens Ballins Navn sig nærmest til hans Værksted i Kunstindustri. Han bragte atter Tinet til Ære i Danmark, og hans Butik i Skoubogade, som endnu bærer hans Navn, var enestaaende her i Byen, indtil hans Kunstfrembringelser blev almindelig anerkendt, udbredt og efter-

lignet. Sin Kærlighed til Kunsten bevarede han til det sidste, dels gennem sit Forhold til gamle Venner og Medarbejdere som Malerne Find, Clément og Frydensberg, dels ved sin Omsorg for, at det, han nu elskede højst, ogsaa fik sin virkelig kunstneriske Iklædning: Emblemet til Absalons Gaard, den nye Bispestav, o. s. v.

Af alle Katholikker vil Mogens Ballin bedst være kendt som Katholsk Højskoles nidkære og geniale Leder. Hvad der kunde siges herom, vilde fylde altfor meget i denne Artikel, ligesom det senere langt bedre vil fremkomme ved den Mindefest, Højskolen agter at afholde for ham. Adskillige originale Artikler fra hans Haand kender Læserne her i Ugebladet; den sidste Artikel fra *Francesco* fremkom jo endog, da han laa for Døden.

I 1911 blev han paa St. Josefs Hospital underkastet en meget farlig Maveoperation, og han kom sig egentlig aldrig fuldstændig siden; et aabent Saar i Underlivet vilde saaledes aldrig læges. Kort før Jul fik han nogle ondartede Bylder, som nødte ham til at søge Sengen, og for at faa rigtig Ro og Pleje flyttede han hen til sin gamle Moder, Enkefru Ballin i Hellerup, hvor han den 27. Januar ogsaa afgik ved Døden. Hans Sygdoms Natur er ikke ganske klar, det synes, som om Bylderne har smittet Blodet og hele Organismen.

Hver Morgen modtog han den hellige Kommunion af Pastor Desnos fra Immaculata-Kirken ved Hellerup, medens Pastor Günther sad hos ham mange Timer i de sidste Dages haarde Strid. Lørdag Eftermiddag, som han døde Tirsdag Morgen, besøgte den højærværdigste Biskop ham og bragte ham den pavelege Velsignelse.

Vi veed, at Guds Vilje er Kærlighed og hans Vilje den bedste, derfor takker vi Gud for Mogens Ballin, for det virksomme Liv, han førte iblandt os, og for hans salige Død.

G. H.

Endnu lidt om Kardinal Rampolla.

I sidste Nummer af Ugebladet spørges om Grunden til Østerrigs Indsigelse imod Kardinal Rampollas Valg. Maa det være mig tilladt at give et lidt fyldigere Svar? Thi der er fremkommet nyt Materiale i den Sag.

Først og fremmest var det ikke en ungarsk, men en polsk Kardinal, nemlig Fyrstbiskoppen af Krakau, Kardinal Puscyna, der overtog dette Hverv. Efter de nyeste Oplysninger fra Wien var det i Grunden ikke den østerrigske, men den italienske Regering, der var bange for Kardinal Rampollas overlegne Personlighed og derfor nødig vilde se ham som Leo XIII's Efterfølger. Den daværende Gesandt Grev Nigra arbejdede baade i Wien og Berlin paa, at Østerrig skulde benytte sig af en forresten forældet og aldrig af Kirken anerkendt »Ret«, rettere »Uskik«, for at udelukke Kardinalen fra det forestaaende Valg.

Østerrigs Udenrigsminister var den Gang Grev Gulochowski, en polsk Magnat, der ellers ikke havde villet gøre et saa fjendtligt Skridt imod den store Stats-Sekretær. Men det lykkedes at fremstille Kardinal Rampollas Valg til Pave som farligt for »Treforbundet«, og da Østerrig vilde være venlig imod sine to Forbundsfæller, gav det efter og indvilligede. Men — det er ligefrem komisk at se, hvor vanskeligt det blev for Gulochowski at faa sin Indsigelse anbragt paa tilbørligt Sted. Thi Ærkebiskoppen af Wien, Kardinal Gruscha, som jo var den mest fremragende af alle Landets Bisper, erklærede lige ud, at han ikke vilde paatage sig det Ansvar. Saa gik Gulochowski til Ærkebiskoppen af Prag, Kardinal Sbreński. Men han nægtede ligeledes. Saa endelig gik Kardinal Puscyna ind paa det. Men da han kom til Rom, vilde han først have Kardinal-Dekanen, og da denne nægtede det, den unge Sekretær Merry del Val til at forkynde Indsigelsen. Merry del Val erklærede det for et umuligt Forlangende, siden han jo ikke var Kardinal den Gang, men kun Konklave-Sekretær.

Saa blev da Puscyna nødt til selv at oplæse Indsigelsen midt under den tredie Valghandling, den 2. August 1903. Han indledede endog, til Kardinalernes Forbavselse, med de franske, ikke som brugelig, latinske Ord: *J'ai l'honneur* o. s. v. Overraskelsen var stor, thi omend nogle Kardinaler, saasom Satolli, Agliardi og Vincens Vannutelli ikke havde fremmet Rampollas Valg, men arbejdet for den ældre Vannutellis, Serafimos eller — i Nødstilfælde — for Gottis Valg, saa havde dog ingen tænkt sig, at en Kardinal i Herrens Aar 1903 vilde optræde saaledes. Alligevel skræmmedes nogle Kardinaler ved Tanken om, at Rampollas Valg skulde bringe Kurien paa Kant med Østerrig, og fra den Stund af var, omend ikke faktisk, saa dog principielt Kardinal Sartos Valg muligjort. Efter nogle Valghandlinger fik denne 50 af 60 Stemmer, de manglende 10 beholdt Rampolla. Den nyvalgte Pave gjorde straks — energisk som han i saadanne kirkelige Ting er — Ende paa alle Vetoer ved et meget bestemt Forbud og gav paa denne Maade Kardinal Rampolla en vis Æresoprejsning.

Den uheldige Kardinal Puscyna modtog Stephans-Ordenens Storkors som Belønning. Dog skal det siges til hans Undskyldning, at han gik ud fra den gamle Tangegang fra de svundne Aarhundreder, hvor de store katholske Magter syntes at være berettigede til at nægte en dem ubekvem Kardinal deres Understøttelse ved Valget. Nu til Dags findes der ingen katholske eller protestantiske Magter som i gamle Dage, de konfessionelle og retslige Forhold har forandret sig. Dette tænkte Kardinal Puscyna ikke paa. Desuden var han personlig en absolut religiøs, ja asketisk Natur.

Med Pius X og Kardinal Merry del Val kom der nye Mænd og lidt andre Former, men vi maa ikke tro, at Mariano Rampolla, ligesom Bismarck og andre »styrtede« Stormænd, trak sig tilbage i en Afkrog for at spille den misfornøjede. Intet er mindre sandt. Rampolla havde kun eet Livsformaal, een Længsel, der beherskede ham helt, og det var: den katholske Kirkes Fremgang. Og dette Livsformaal kunde han i de Embeder, han nu kom til at virke i, uforandret og usvækket hellige sig. Der bestod ingen personlige Differencer mellem ham og Pius, kun

gensidig Højagtelse. Ganske vist var der en stor Forskel i disse to fromme Mænds Opdragelse, Livsarbejde og Smagsretning, men større var deres fælles Kærlighed til Frelseren og hans Kirke. Det er sikkert med Vemod, at Pius nu har set ham synke ned i Graven, ham, som netop Pavens officielle Blad med Rette kaldte: *En stor Mand, en Pryd for den h. romerske Kirke.*

F. F. M.

Katholicisme og Danskhed.

Om ovennævnte Emne har der i *Hovedstaden* den 24. og 25. Januar været ført en lille Diskussion. Den skal her gengives i sin fulde Udstrækning.

Først skrev Redaktør N. P. Nielsen af Slagelse saaledes:

Den smukke Artikel i »Hovedstaden« om Biskop Johs. von Euch har utvivlsomt glædet alle Katholikker; men der er i den redaktionelle Slutningsbemærkning noget, der har bedrøvet os dybt. Det hedder deri, at »den katholske Kirke i Danmark er — og vel maa være — saa overordentlig lidt dansk«. Deri er jeg, og jeg tror alle Danmarks Katholikker, ikke enige med den ærede Redaktion.

Vel, det sete afhænger af Øjnene, og selvfølgelig kan Redaktøren kun skrive dette, fordi De selv mener, at det forholder sig saaledes; men jeg tror, at Redaktøren, ved at lære Katholikkerne nærmere at kende, vilde faa et ganske andet Syn paa Sagen.

Hvorfor skulde Ansgars og Absalons gamle Kirke ikke kunne lade Kristi Velsignelses Fylde gennemstraale et Hjerte, fordi dette ogsaa svulmer af Kærlighed til gamle Danmark? Naar vi overværer den hellige Messe, da er vi jo netop i Pagt med den Anskuelse, der besjælede vore Fædre, da de samledes om Ansgars Font i Hedeby Kirke. Da tænker vi jo som de, der i Valdemarernes saa lykkelige Dage stred for Konge og for Danskhed, som der maaske sjælden siden er stridt. Hvem andre end Danmarks Katholikker er det, der har ihukkommet den store Margrethe, Valdemar Dan-konnings Datters sidste Villie: at holde Sjølemessen i Danmarks gamle Kongestad?

Naar det i Litaniet lyder: Hellig Kong Knud og Hellig Knud Lavard, bed for os! Hellig Ansgar, bed for os!

o. s. v., da føler vi, at der i de helliges Samfund er hellige, som staar os danske Katholikker særlig nær, netop fordi vi er danske Katholikker, og det er de danske Helgener.

Messen, vi hører, er som vore danske Fædre i mindst fem til seks Hundrede Aar har hørt den, medens den lutherske Gudstjeneste — selv om dens Form altid havde været ens — kun har været kendt her i Landet i knap fire Hundrede Aar, og ingen tør paastaa, at Danskheden var mindre i det første end i det sidste Afsnit.

Tværtimod giver den katholske Kirke alle, baade smaa og store Nationer, lige Ret; men ingen kan bortfortolke, at den lutherske Kirkes Indførelse i Danmark netop førte en meget stærk tysk Indflydelse paa Danmarks Aandsliv med sig. Mangt et Sogn i Sønderjylland blev fortysket ved, at en udpræget tysk Aandsbølge skyllede derop fra Wittenberg. Den sønderjyske Lokalhistorie bærer sørgelige Vidnesbyrd derom.

Kommer en som Katholik født Dansker ind i en luthersk Kirke, saa vilde han vel ogsaa føle sig som paa fremmed Grund, trods det, at man i Grundtvigs eller andres gode Oversættelse sang katholske Kirkehymner fra Middelalderen; thi han vilde savne den Messe, som her i Danmark Slægt efter Slægt gennem hele Middelalderen havde overværet, og hvor til disse Kirkehymner netop knytter sig. Det er dog heller ikke uhørt, at man i katholske Kredse synger de gode danske Salmer, netop fordi de er gode i Ord og Tone.

Med Hensyn til Redaktionens sidste Bemærkning, da tror jeg, at en national Vækkelse med den deraf følgende stigende Interesse for vort Lands Historie og Minder netop vil føre mange tilbage til den Kirke, som var Vidne til Danmarks lykkeligste Dage i Valdemarernes Tid.

Til Slutning kun dette: Lad os Danske vogte os for at beskyldte hinanden for manglende Fædrelandssind; thi til syvende og sidst saa gløder dog alle Danskes Kinder, naar de paa den smukke Midsommerdag ser det hvide Kors i den røde Dug vaje for de sagte Vinde over Bøgenes grønne Bladhvælv.

For vore lutherske Landsmænd er denne Fane hellig, fordi de altid har levet under den, og for os Katholikker er den ogsaa hellig, fordi den hellige Peters Efterfølger paa Romas Stol engang har signet denne Fane, hvad enten det nu var til Johanniterne og derigennem til, at den skulde være Antvorskov Klosterfane, og som saadan blev den Fane, der vaje forrest i den danske Slagorden paa Revals Marker, eller Fanen blev signet for Kong Valdemar netop med Estlandstoget for Øje.

Vi siger alle om Dannebrog, at den er vor Fane, og skulde det engang komme dertil, at vor Konge maa kalde os danske Mænd i Leding, da har ogsaa vi, Danmarks Katholikker, vajende for os vort eget hellige Tegn, og saa er det Synd at sige, at vi danske Katholikker ikke igennem vor Kirke er styrket i vor Danskhed, i vor Kærlighed til Konge og Fædreland med dets mange katholske Nationalminder.

Herpaa svarer Redaktøren, Provst Nordentoft, følgende: Til Hr. Redaktør *N. P. Nielsen* kun en kort Bemærkning — som ved en Fejltagelse ikke kom med i Bladet i Gaar.

Hr. Nielsen skriver: »Lad os Danske vogte os for at beskyldte hinanden for manglende Fædrelandssind«. Her gør Hr. N. os Uret. Ikke et Øjeblik er det faldet os ind at betvivle danske Katholikkers danske Sindelag og afgjorte Fædrelandskærlighed. Man behøvede i saa Fald blot at nævne Johs. Jørgensens Navn som Bevis paa det modsatte.

Vi har derimod sagt — og det mener vi fremdeles — at den katholske Kirke *som Institution* har et for Danske fremmedartet Præg, og at dette vil være en Hindring for den stærke Tilgang, som Biskop von Euch har udtalt sin Forventning om. At den katholske Kirkes egne Børn føler sig hjemme ved dens Gudstjeneste, er vel en given Ting. Men om danske Lutheranere gælder, hvad vi skrev: »Gaar man ind i en katholsk Kirke, er man med det samme i Udlandet.«

Det er ikke vor Sag at give Katholikkerne gode Raad, og vi ønsker ikke en stærk Tilgang til den katholske Kirke. Men vi vil dog risikere at sige det, at hvis Kingos og Brorsons, Grundtvigs og Ingemanns bedste Salmer lød, ikke blot en og anden Gang »i katholske Kredse«, men ved den katholske *Gudstjeneste*, vilde Dørrinet ikke være saa vanskeligt at komme over, som det *nu* er for danske evangelisk-lutherske Kristne.

— — — — —

Herpaa skal jeg kun give et eneste lille kort Svar. Naar man træder ind i en katholsk Kirke her i Danmark, er man med det samme i Udlandet, skriver De. Rigtigt! Og naar man træder ind i en katholsk Kirke i Udlandet, er man med det samme i Danmark. Den katholske Kirke er nemlig ens i Danmark og Amerika, i Central-Afrika og Midnatssolens Land og alle Vegne.

Hvad Folkekirkens egentlig danske Præg angaar, fik den det først 300 Aar efter Reformationens Indførelse. Reformationen var en tysk Opslugning af dansk Aand og Kultur for Aarhundreder. Brorson, den fortrinlige Salmedigter f. Eks., er saa tysk, som nogen kan være.

Men — for ikke at trætte Læserne vil jeg sammenfatte alt, hvad her kan siges, paa den bedste Maade, det kan ske, nemlig ved at citere Pastor Frederiksens udmærkede Sang:

At Katholikerne smukt skal erindre,
vi er kun Gæster i Dannemarks Land.
det er en Tale, vi ikke kan hindre,
lad dem saa raabe, som de har Forstand.
Men naar vi henter Historien frem,
er det nok os, som er her i vort Hjem!
Ja, det er sandt, vi er Kosmopoliter!
Er maaske Sandheden dansk eller polsk?
Er den som Haarfarve, Vejrlig og Flitter?
Sandhed er kosmopolitisk, katholsk!

Men vi er fødte af Dannemarks Kvinder;
dansk var det Bryst, som vi died engang;
og vi har Del i vort Fædrelands Minder,
og vi har Lød i vort Fædrelands Sang.

Og naar vi henter o. s. v.
Ansgar og Aksel og Birger og Gunner,
Dagmar og Thyre og Esbern og Knud,
Vilhelm og Volmer — og gav vi os Stunder,
snart et katholsk Alfabet fik vi ud.

Dansk og katholsk er som Hægte og Malle;
spørg vore Skjalde hver eneste en.
Trindt vore Domkirker raaber jo alle:
Vi er katholske hver eneste Sten!

Ja, naar vi henter o. s. v.
Ej er den saksisk den frodige Ranke,
atter vi plante i Hjerternes Kar;
nej, det er netop vor eneste Tanke;
Danmark, o bliv dog igen, hvad du var!

N. H.

Maa Katholikker læse Bibelen?

Angaaende dette af Protestanter som oftest urigtigt besvarede Spørgsmaal skriver Biskop John Vaughan i *The Universe* nogle Linier, som maaske ogsaa vil kunne interessere danske Læsere.

Katholikker har ikke alene Lov til at læse i Bibelen, men de bliver stærkt opfordret dertil. Det er en Kendsgerning, at en af Leos XIII's vigtigste Bestræbelser i hans lange Pontifikat var at fremme en større Kærlighed til og Agtelse for den hellige Skrift. Ikke alene indskærpede han teologiske studerende og Professorer Nødvendigheden af et mere kritisk og udtømmende Studium af de hebraiske og græske Tekster, men han anbefalede ogsaa stærkt den in-

spirerede Bog til andægtig Brug og opmærksom Overvejelse for de troende i Almindelighed.

I alvorlige, kærlige Ord formanede han sine 250.000.000 over alle Lande spredte aandelige Børn til at gøre sig mere og mere bekendt med Guds skrevne Ord. Han var saa ivrig for, at man skulde lægge sig hans Raad paa Hjerte, at han tilstod enhver, der vilde bruge et Kvarter til at læse eller overveje den inspirerede Skrift, en særlig Aflad.

I sit hele Forhold til den hellige Skrift efterlignede den Hellige Fader, naar alt kom til alt, kun de største af Helgenerne. Hør f. Eks. hvad St. Basilius siger: »Der skulde finde en vedholdende og bestandig Læsen og Betragtning af den hellige Skrift Sted for deraf at uddrage Storheden af de skjulte Sandheder, som den indeholder, og indprente dem i Sindet.«

»At læse den hellige Skrift,« siger St. Augustinus, »er at erhverve sig et ikke ringe Kendskab til den guddommelige Salighed. I Skriften kan et Menneske som i et Spejl se sig selv, og hvad det er, og hvorhen det gaar. Regelmæssig Læsning af Skriften forklarer alle Ting, bibringer lidt efter lidt en Frygt for Helvede og opløfter den fromme Læsers Hjerte til himmelske Glæder. Den, der ønsker altid at være i Samfund med Gud, burde bede og læse uden Ophør, thi naar vi beder, taler vi til Gud, og naar vi læser (Bibelen), taler Gud til os.«

St. Antonius i Ørkenen plejede at sige, at »Evangeliet er et Brev fra Gud selv, sendt til os fra Himmelen«, og St. Carolus Borromæus havde saadan en Respekt for det, at han plejede at læse det med blottet Hovede og knælende, medens nogle af Helgenerne, f. Eks. St. Cecilie, bar en Afskrift af Evangeliet paa Brystet og ikke vilde tillade noget uden Døden at skille dem derved.

Pave Pius VII byder i et Rescript af 18de April 1820 Biskopperne i England »at opmuntre de troende til at læse i den hellige Skrift, fordi intet kan være mere nyttigt, intet mere trøstende, intet mere oplivende og opmuntrende. Den tjener«, vedbliver den fremragende Kirkefyrste, »til at befæste Troen, vække Haabet og opflamme Kærligheden hos en sand Kristen.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ungdommens Fest for den højærværdigste Biskop, hvortil Ungdomsværnet havde indbudt Søndag d. 25. Januar Kl. 4 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Skole i Stenos-

gade, fik et overordentlig vellykket Forløb. Da Biskoppen traadte ind, spilledes en Festmarch, medens den 400 Mennesker store Forsamling, for allerstørste Delen Ungdom, staaende modtog deres Overhyrde. Efter Afsyngelsen af en Sang traadte Frøken Elna Messerschmidt frem paa Gulvet og fremsagde kønt og naturligt en versificeret Prolog som Velkomsthilsen til Biskoppen. Derpaa holdt Kontorist Augustin Husson Hovedtalen for Biskoppen, i hvilken han takkede denne for hans lange Livs utrættelige Gerning i Danmark og lovede Ungdommens Trofasthed i Fremtiden, hvorefter han sluttede med at udbringe et med Begejstring modtaget Leve for Biskoppen. — Derpaa besteg den højærværdigste Biskop Talerstolen og sagde, at noget af det, der under de sidste Dages Festligheder mest havde glædet ham, var Børnenes Hyldest Dagen før hans Fødselsdag og Ungdommens Fest for ham denne Dag. Han gav Ungdommen nogle gode Raad, bl. a. den Sætning: *Totus in illis*, Vær fuld og hel i din Gerning. Hvis han maatte tale om sig selv, kunde han sige, at han altid havde været glad i den Gerning, han havde, og fuldt optaget af den. Han havde aldrig søgt nogen Forandring eller Forfremmelse, det ene var kommet af sig selv efter det andet, og han havde selv ikke troet, han skulde komme i nogen anden Stilling end den, han øjeblikkelig indehavde. Dernæst bød Biskoppen Ungdommen elske deres Hjem: en Faders, endnu mere en Moders Kærlighed overgaar alt. Biskoppen fortalte rørende fra sin egen Barndom, hvorledes hans Moder kom hjem fra Korsvejen, hun havde bedet i det fri paa Landevejen udenfor Byen, og medbragte smaa Sten til Børnene, hvilke hun havde samlet op, og som de gemte paa som store Skatte. Endelig bød Biskoppen de unge elske Kirken og hinanden og overvinde de to modsatte Farer: det tomme, opblæste Hovmod og den fejge Sløvhed og Vankelmødighed. Til Slut opfordrede Biskoppen Ungdommen til ivrig Deltagelse i Foreningslivet og takkede Ungdomsværnets Bestyrelse for dens udmærkede Arbejde og for denne fortrinlige Eftermiddag. Efter en Sang talte cand. mag. Niels Hansen om Troskabens Betydning og sluttede med at bede Biskoppen meddele Velsignelsen. Biskoppen rejste sig saa og velsignede, efter et Par gribende Ord om den døde Mogens Ballin, den store knælende Forsamling. Omtrent Kl. 6 var den sjælden vellykkede Fest sluttet. Salen var smukt pyntet, hovedsagelig med en Del store Dannebrogssflag.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags var der over Talerstolen ophængt et stort Billede af den, samme Morgen afdøde Forstander, omgivet af sort Flor. Ellers foregik Aftenen som sædvanlig, skønt naturligvis alle var grebne af det store Tab, den katholske Kirke i Danmark havde

lidt ved Mogens Ballins Død. Herom mindede ogsaa Pastor Günther i sine indledende Ord, førend han gav Ordet til Pastor Gamél. Denne gennemgik i et klart og fængslende Foredrag de forskellige Former for den fritænkeriske Moral og den mere eller mindre solide Begrundelse, de forskellige Filosofer havde givet den. 236 Tilhørere overværede det interessante Foredrag, som vil komme i Ugebladet.

Tyskland. Den 31. Jannar fejrer den berømte Kirkehistoriker Ludwig von Pastor sin tresaarige Fødselsdag. Fra hans Haand stammer mangfoldige historiske Arbejder — han har f. Eks. nybearbejdet og fortsat sin berømte Lærer Janssens »Det tyske Folks Historie« — men berømt er han især blevet ved sin Pavehistorie, som er oversat paa en Mængde Sprog. Fra 1886—1913 har han udsendt 7 store Bind om Pavernes Historie fra Begyndelsen af det 14. til Midten af det 16. Aarhundrede, og han har samlet en Masse Stof til Fortsættelsen af sit Kæmpeværk. Som Historiker udmærker han sig især ved Upartiskhed, Aabenhjertighed og usædvanlig Nøjagtighed. Ludvig von Pastor er født i Aachen, var i 15 Aar Professor i Innsbruck, men har siden 1901 været ansat i Rom som Direktør for det østerrikske historiske Institut der.

En Taksigelse.

Den 21. Januar har været for mig en Dag fuld af Naade og Glæde. Det var billigt og ret, at jeg allerførst ved Dagens Gry bragte Gud mit Hjertes Tak og tilegnede mig St. Paulus' Ord: »Ved Guds Naade er jeg det, jeg er. Ham være Lov og Ære og Pris i al Evighed.«

Men dernæst er jeg bleven dybt rørt ved de mangfoldige Beviser paa Kærlighed og Velvilje, som har mødt mig i Anledning af min 80aarige Fødselsdag, fra nær og fjern, fra kendte og ukendte. Jeg føler en levende Trang til herved at bringe alle og enhver min dybtfølte Tak derfor.

Den stille Morgenmesse paa selve Fødselsdagen, som blev til en opløftende Gudstjeneste ved de talrige Menighedsmedlemmer, der var strømmede did — de hjertelige Lykønskninger, som Kirkeforstanderne fra de enkelte Sogne overbragte — de smukke Gaver, som Udsendinge fra de enkelte Foreninger overrakte — den skønne Hyrdestav og Bedestol med mere, der blev mig skænket af danske Katholikker — Folkeskolernes og den modnere Ungdoms Hyldest i Taler og Sange

— endelig den udelte Velvilje, der kom til Orde i hele Pressen baade i By og Land — alt dette gjorde den 21. Januar til en uforglemmelig Mindedag for mig.

Derfor endnu engang hjertelig Tak til alle og enhver.

Men Gud give os alle Kraft og Vilje til at fuldføre hans hellige Vilje.

København, den 27. Januar 1914.

✠ JOHANNES VON EUCH,
Biskop.

Brevkasse.

Hr. Redaktør. Maa jeg i Brevkassen faa Plads for en lille retledende Bemærkning.

Der er noget, mod hvilket, i Følge et gammelt Ord, selv Guderne kæmper forgæves. Til dette »noget« maa sikkert henregnes alle de Skrøner og alt det ligefremme Vrøvl, der fra protestantisk Side bydes om den katholske Kirke.

I mange Tilfælde sker det vel i god Tro, men ikke enhver har Lov til at skrive om dette Emne i god Tro, og navnlig ikke en protestantisk Præst; der er Ting, som han bør være for oplyst til at kunne fremføre i forvansket og forvrænget Form for sine Læsere, og gør han det alligevel, udsætter han sig for, at man merkt die Absicht und wird verstimmt.

Hvad der fremkalder disse her anførte Bemærkninger, er den Omstændighed, at Pastor Dalhoff fra Diakonissestiftelsen i Søndagstillægget til Nat. Tid. for d. 18. Jan. i en Artikel »Paa Rejse i Barmhjertighedens Land«, omhandlende bl. a. Almissegivning i de katholske Lande, skriver: »... for begge disse Kirkers (romersk-katholske og græsk-katholske) Begreber bliver Tiggerne en Nødvendighed for hvert enkelt Menneske; thi ellers kan han jo ikke give Almisse, og uden at give Almisse kan han ikke komme i Himmelen.«

Naar Jesus opfordrer til at vise Barmhjertighed mod fattige og syge, er det naturligt, fordi der altid vil være saadanne i det menneskelige Samfund. Hvis de sociale Forhold kunde tænkes at blive saa ideelle, at der ingen fattige og syge fandtes, og der altsaa heller ingen Brug var for Almisser, mener Pastor Dalhoff da virkelig, at Katholikerne selv maatte fremskaffe et tilstrækkeligt Antal fattige for at kunne blive af med de for Opnaaelsen af Saligheden fornødne Almisser, eller i modsat Fald gaa fortabt?

Det var ellers en smuk Maade at udrydde Katholicismen paa. Afskaf Fattigdommen, gør det umuligt for Katholikerne at give Almisser og derved erhverve sig Salighed, saa bliver de nok kede af at være Katholikker!

Pastor Dalhoff fornærmer sine Læsere ved at tiltro dem saa lidt sund Fornuft, at de skulde tage noget saadant for gode Varer. Men naturligvis, den Slags Bemærkninger krydrer jo altid i en Rejsebeskrivelse og imponerer uvidende Læsere.

C. Reiffenstein-Hansen.

Hr. Redaktør. Den interessante Artikel i Ugebladets Nr. 4: Katholsk Kirkesang indeholder en Sætning nederst paa S. 68, som er misvisende. Der staar: »Børnene synger disse Messer — — — og har saaledes den Glæde at synge til Guds Ære i Stedet for at lytte til et Kors Præstationer.« Naar et folkeligt Kor eller som her et Børnekor synger Kyrialet (de faste Dele: Kyrie, Gloria, Credo o. s. v.), saa maa der være et særligt Kor, som er dygtigt nok til at udføre de bevægelige Dele (Introitus, Graduale o. s. v.). Hvor Messen synges efter Kirkens Forskrift, kan Børnene saaledes aldrig blive fri for at lytte til et Kors Præstationer.

Jos. Hammermüller.

Hr. Organist. Det bør vel hedde »helt fri«. — Forøvrigt er det kun et lille Kor, der behøves til at synge de i Regelen kun 4 smaa Stykker, hvorom Talen er, og der er ogsaa mange Steder kun et meget lille Kor, som synger dem.

N. H.

Aarsberetning for Aaret 1913

for

Elsabethsøstrenes ambulante Sygepleje. (Kastanievej.)

I Aaret 1913 blev der plejet 107 Patienter i 1381 Dagplejer og 1075 Natteplejer. Af de syge var 40 Katholikker og 67 Protestanter. 56 blev helbredt, 28 døde, 6 er uhelbredelige, 9 blev ført paa Hospital og 8 overgik til Pleje i 1914.

Aarsberetning

fra

St. Elisabeth-Vincentiskonferensen paa Frederiksberg.

Konferensen tæller 31 Medlemmer, 17 passive og 14 aktive. Medlemmerne har i Aarets Løb besøgt og understøttet 34 Familier. Systemet der er knyttet til Konferensen, har Møde hver Torsdag fra Kl. 11 $\frac{1}{2}$ —4 i Boyesgade 8¹. I Aarets Løb forfærdigedes 111 større og mindre Beklædningsgenstande, deriblandt nogle Drengedragter og Kjoler til Førstkommunikanter. Til Systemet blev skænket forskellige brugte Klædningsstykker og Brugsgenstande, ialt 190 Stykker, desuden et større Parti hvidt Tøj til Linned, flere Stykker kulørt Bomuldstøj og Klædesrester. Alle, der paa en eller anden Maade har ydet Konferensen Hjælp i Aarets Løb, bringes herved en hjertelig Tak.

Nye Medlemmer, saavel aktive som passive, er velkomne. Indmeldelse kan ske enten paa Systemet om Torsdagen eller til anden Tid hos Frk. M. Hoffmann, Uranievej 6, og Frk. Ronge, Lykkesholmsallé 14 C, som ogsaa fremdeles med Taknemmelighed modtager Gaver eller besøger dem afhentede.

Indtægter og Udgifter i 1913.

INDTÆGTER		UDGIFTER	
	Kr.		Kr.
Kassebehold. 1. Jan. 1913	2,96	Maanedl. Hjælp til enlig-	
Faste aarlige Bidrag	202,00	stillede	76,00
Ekstra Bidrag	2,78	Kontant Hjælp	8,00
		Indkøb til Systuen	34,04
		1 brugt Trædesymaskine	26,00
		1 Pd. Garn	3,00
		200 Pot. sød Mælk à 15 Ø.	30,00
		Fødevarer	5,97
		5 Ekspl. af Ugebladet...	10,00
		En Messe for en afdød...	2,00
		Kassebeholdning	12,73
	Kr. 207,74		Kr. 207,74

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmesse i Stenogade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Dansk. 2. Febr. begynder et 3 Maaneders Kursus i Dansk med 2 Timer ugentlig Undervisning hver Mandag Aften fra 7—9. Indmeldelse modtages paa Skolen, Bredgade 69, 1. S. o. G. Mandag og Onsdag Aften fra 6—10. *Det katolske Fortsættelseskursus.*

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 6. Februar Kl. 6.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 1. Februar Kl. 7. Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 3. Februar Kl. 8 Aften.

Mindefest for Mogens Ballin.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenogade 4, B.

Den eukaristiske Forening lader læse en Sjølemesse for afdøde Enkelensgrevinde Rantzau Lørdag d. 7. Februar Kl. 8¹/₄ i St. Ansgars Kirke, hvortil alle Medlemmer indbydes.

Mødreforeningen. Ti. den 3. Febr. Kl. 8¹/₄ i læses St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 6. Febr. til de aftalte Tider.

St. Ansgars Kirke.

Søndag d. 1. Februar (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken og Procession med **Relikvieskrinet.**

Bekendtgørelse til Rosenkranssognet.

Da Menighedens Regnskab for 1913 vil blive sluttet den 4. Februar, bedes de resterende Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) indbetalt til Sognepræsten, Boyesgade 8². *Kirkeforstanderskabet.*

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet** (Vestervoldgade 115) Onsdag den 4. Februar Kl. 3—4. (Mest udenlandsk Litteratur).

Kollekt for den dansk-katolske Kirkesag.

Søndag den 1. Februar holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Jesu Hjerter Andagt (6. Febr.) holdes til sædvanlig Tid i alle Kirker og Kapeller.

Kirkelig Kalender.

1. Feb. 4. Søndag efter H. 3 Konger. (I Højmesen: Ansgarius.) 2. — Mandag. Marias Renselse eller Kyndelmisse. 3. — Tirsdag. Ansgarius, Biskop og Bekender. 4. — Onsdag. Andreas Corsinus, Biskop og Bekender. 5. — Torsdag. Agatha, Jomfru og Martyr. 6. — Fredag. Titus, Biskop og Bekender. 7. — Lørdag. Romoaldus, Abbed.	8. Feb. Søndag Septuagesima. 9. — Mandag. Blasius, Biskop og Martyr. 10. — Tirsdag. Oktav af Ansgar. 11. — Onsdag. Vor Frue af Lourdes. 12. — Torsdag. Serviterordenens Grundlæggere. 13. — Fredag. Polykarp, Biskop og Martyr. 14. — Lørdag. 26 japanesiske Martyrer.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Ansgariusforeningen.

Den aarlige **Generalforsamling** afholdes **Søndagen den 8. Februar Kl. 12** i Forsamlingsværelset Bredgade 67 o. G. *Dagsorden:* Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. — Forslag, som ellers maatte ønskes behandlede, bedes senest Mandag d. 2. Februar indsendt til Formanden, cand. mag. Halfdan Kejser, Kirkevej, Charlottenlund.

Der vil for de tilstedeværende blive Lejlighed til at bese den nye Bispestav, de smukke Lykonskningsadresser til Biskoppen og andre Gaver til Fødselsdagen.

NB. I St. Knuds Skoles mindre Sal, Stenosgade 4, forklares hver Onsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ den katolske Kirkes Lære.

Elisabethforeningens Basar finder i Aar allerede Sted den 8. og 9. Marts.

Unio. Fredag den 6. Februar **Underholdning med Dans** i Frederiksberg Allé 11.

En ædruelig og stræbsom Katholik (42 Aar gl.) søger Arbejde ved hvad som helst. Anvises fra Fru Jensine Petersen, Saxogade 30, 5. Sal t. v., Opgang t. v. i Porten.

Vincentsforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Muremester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

R. I. P.

† Tirsdag d. 27. Januar døde vor elskede Søn og Fader **Mogens Ballin**. Begravelsen finder Sted Fredag d. 30. Januar Kl. 10 fra St. Andreas Kirke i Ordrup til Assistens Kirkegaard.

Jan Ballin og Søkende.

Ida Hend. Ballin.

Kranse frabedes venligst. Dødsfaldet meddeles kun paa denne Maade.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 6.

Søndag den 8. Februar

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hvorfor er vi Katholikker? — Fra Hedningemissionen. — »Privilegerede Sandhedsforkyndere«. — Advarsel mod Foreningen »Arbejde adler«. — Mindefesten for Mogens Ballin. — Oversigt over Kollektene i 1912. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. England. Rom. Belgien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

202.

Udvælgelsen.

Som et Forbud paa den stille, hellige Fastetid ser vi i Dag atter Bodens Farve i den hellige Liturgi. Septuagesima! Der er en egen ejendommelig Klang i dette Ord. De sidste jublende Toner dør hen i en sagte Nynnen og blander sig med en ny Lyd, der nu Uge efter Uge vil rykke os nærmere — Hammerslagene fra Golgatha!

I fuld Harmoni med denne alvorfulde Stemning taler vor Tekst i Dag om Arbejderne i Vingaarden, et Evangelium, der samler al sin dystre Vælde i de sidste vægtige Ord: »Mange er kaldede, men faa er udvalgte.« To Spørgsmaal fremstiller sig uvilkaarlig her til Besvarelse: 1) Hvad er Udvælgelsen? 2) Er ogsaa jeg blandt de udvalgte?

Hvad forstaas ved Udvælgelsen? Det er her ganske overflødigt at anstille en Undersøgelse over, hvilket Forhold der er mellem Antallet af de Mennesker, der bliver salige, og de Mennesker, der gaar den evige Fortabelse i Møde. Det anses af Theologerne for en afgjort Sag, at af Lemmerne paa Christi hellige mystiske Legeme, d. v. s. af den katholske Kirkes Børn, opnaar de fleste Paradisets evige Glæder. Sikkert er det ogsaa: Der findes ikke paa Jorden en Menneskesjæl, som Gud fra Evighed har bestemt til Fortabelsen. Men heller ikke er der nogen af os, som Gud

fra Evighed af har forudbestemt til Herligheden i Fædrelandet. Sandheden er: Gud Herren giver ethvert Menneske tilstrækkelig Naade til at blive salig; blot han trolig yder sin Medvirkning, arbejder sig fremad ved Jesu Christi Naades Støtte, kan han altid opnaa Saligheden. Gaar en Sjæl fortabt, da er det aldrig formedelst Mangel paa Naade, men altid vedkommendes egen Skyld. Heraf kan vi altsaa slutte, at de udvalgte lykkelige Skare er hine, som ved flittig Medvirkning med Guds Naade, ved et fromt, kristent Liv opnaar den evige Salighed. Mange, mange modtager Herrens Naadekald til et Liv for Evigheden, men færre er de, der tager imod den tilbudte Naade.

Spørger du nu, kære Læser: Hvorledes kan jeg med Sikkerhed vide, om jeg befinder mig blandt de udvalgte lykkelige Tal, svarer jeg: Det er en Trossætning i vor hellige Religion, at ingen med Bestemthed kan vide, om han virkelig bliver salig. Det afhænger jo ogsaa af Standhaftigheden i det gode. Vor Svaghed er saa stor, at der ofte blot skal saare lidt til, for at de bedste Forsætter glemmes, de helligste Løfter brydes. Tænk paa vore Stamforældre i det jordiske Paradis. Skønt de var skabte i den oprindelige Retfærdighed og fri for Lidenskabernes hidsende Begær, var et lokkende Æble og to Ord fra den store Frister nok til at bringe dem til Fald. Tænk paa Saul, først Guds udvalgte og tro Tjener, siden ulydig og forkastet. David, den kongelige Sanger og Profet, Manden efter Guds Hjerte, blev ved et syndigt Blik Ægteskabsbryder og Morder. Judas, i Dag Apostel, i Morgen Forræder!

Saa stor er den menneskelige Svaghed! Derfor siger Apostelen med fuld Føje: »Arbejd paa eders Frølse med Frygt og Bæven!« Stol paa Guds Naades Kraft i Bønnen, den hellige Messe og Sakramenterne, men frygt den menneskelige Svaghed og Ubestandighed!

Lad da St. Petri Ord være vort Løsen: »Derfor, Brødre, beflitter eder desto mere paa ved gode Gerninger at sikre eders Kald og Udvalgelse (II. Petr. 1,10)!« Denne alvorfulde Formaning gælder os alle — baade de fornemme og dannede, hvis straalende og flunkende Ydre ofte skjuler en dyb Elendighed, og de slidte Mænd og de forgræmmede Kvinder af de brede Lag, med Ansigter furede af Sorg og Nød. For at vinde det højeste, der gives, maa man ikke blot give sig halvt, men helt hen, sætte hele sin Personlighed ind paa Løsningen af denne Opgave, i Tro, i Ydmyghed, i Selvfornægtelse. Saaledes lever vi som de udvalgte i Verden uden at være af Verden. Midt i denne Støvets Verden, hvis Elendighed og Nød sætter sit Præg paa alt, er vor Vandel i Himmelen.

K. Kjelstrup.

Hvorfor er vi Katholikker?

1. Ikke fordi vore Forældre lod os opdrage saaledes. Lad os huske derpaa, skønt dette maaske, praktisk talt, ikke stemmer i alle Tilfælde. Men vi bør være Katholikker, fordi vi selv af inderste Hjerter har bøjet os for Kirkens Sandhedsmagt. At vore Forældre lod os opdrage i denne Kirke, var jo deres Pligt og vor store Lykke. Men der kommer engang aandelige Skelsaar, hvor den, der er født og opdraget i en eller anden Anskuelse, selv maa vælge og vrage og for sin egen Skyld, paa egen Risiko tage Stilling. Og her hjælper ikke Fader og Moder, her maa den unge Mand, den unge Pige selv følge med, kæmpe Aandens Kamp, om denne nu er stor eller lille, om den mere ligger paa Princippernes Omraade eller i disses praktiske Gennemførelse.

Det har jo vore Konvertitter maattet sande. De maatte — maaske i Kamp mod Forældre og Lærere — stride sig frem og slutte sig til vor h. Kirke, ene og alene fordi Sandhedens Lys indbød dem til dette Skridt. Men vi, som saa at sige fra Fødselen af er i den katholske Kirke, maa alligevel som vore Konvertitter gribe dens Sandhed og først erhverve det, som vi har nedarvet fra vore Fædre. Thi vor Tid med dens mange aabne og skjulte Vanskeligheder for troende gør jo engang sit til at tvinge os til Sakramenternes Brug, til bedre Undervisning i vor Tro, hvis vi da vil staa fast i Livet. Paa den anden Side lever Frelseren med sin underfulde Naade et hemmelighedsfuldt nyt Liv i hver eneste Menneskesjæl, der modtager ham. Og derfor er vort Kristenliv en Aabenbarelse af Christus, Sjælenes Hyrde og Konge, som i hvert Hjerter virker anderledes og noget helt nyt og stort. Vore Forældres Kristenliv skal ikke helt gentages i vort Liv. Ganske vist er Christus den samme og Troen og Kirken den samme. Men Vanskelighederne, Tidernes Krav og Sejrens Frugter er noget forskellige efter Individernes Anlæg og Livsstilling. Hvert Kristenmenneske har sit Kristenliv at leve netop ud fra den fælles Kirketro *og paa Grund af den!*

2. Hvorfor er vi Katholikker?

Ikke fordi Gudstjenesten er skøn, Liturgien med dens Ceremonier gribende, dens Kirkesange saa rige og opbyggelige.

Man hører saa tit protestantiske Stemmer kritisere vor »spraglede Gudstjeneste«, »sanseberusende Kirkesang«, »bedøvende Viraksduft«. — Men vi veed, at disse Taler kun rammer det udvortes og fremkommer efter højst tilfældige og tit overfladiske Indtryk. Nej, *Sandheden* i Kirken er det afgørende for os, ikke 12 Ministranter med brændende Kerter eller Gloria-Sangen, veludført af et øvet Kirkekor.

Ganske vist holder vi af vor Kirkes skønne Liturgi, dens mangfoldige Andagtsformer, dens Gudshuse med deres kunstneriske Prydelser. »Jeg har elsket dit Huses Pryd,« beder Præsten i Breviaret og siger vistnok mangan en troende, naar han bidrager til vore Kirkers Udstyr. Ligeledes veed vi jo, at enkelte Konvertitter i Begyndelsen drages til vor h. Kirke ved Andagtslivets udvortes Indtryk. *) *Men ogsaa det modsatte er muligt.* Jeg veed, at danske Konvertitter, vante til en mere enkel Form for Gudstjeneste, ved det første Besøg ved den katholske Højmesse følte sig underlig berørt af det fremmedagtlige i vort Rituale. Ja man kan slet ikke undres over, at f. Eks. en Protestant, der overværer en katholsk Daab, føler sig mindre opbygget ved de lange latinske Bønner.

Altsaa Liturgien er ikke det afgørende, hverken for at blive Katholik eller for at vedblive at være det. Thi vi veed, at den kun er en i Tiden og af Tiden præget Form for den officielle Gudstjeneste, rig paa Symboler, rig paa Skønhed, men ufuldkommen i Sammenligning med Troens Sandheder.

3. Hvorfor er vi Katholikker? Ikke for vor Sognepræsts Skyld! Overhovedet ikke for vore Præsters, Biskoppers, Pavers Skyld.

Dette stemmer jo ikke, praktisk talt, ligesaa lidt som det første Punkt jeg fremhævede. Men det er alligevel godt *principielt* at hævde denne Sandhed. Thi praktisk talt har jo netop den kristelige *Personlighed* saa meget at sige ved Forkyndelsen, ved Udbredelsen af Kristendommen.

*) Læs f. Eks. om C. H. Burchhard i »Veje til Moderkirken«.

Hvis den h. Paulus, hvis den h. Ansgar, Bonifacius, hvis Paver som Gregor d. Store, Gregor VII, Biskopper som Augustinus, Johannes Krysostomus, Thomas Becket, Absalon, Præster som Johannes af Nepomuk, Vincents af Paul, Clemens Hofbauer ikke havde prydet vor h. Kirke, vilde usigelig meget godt ikke været sket. Alligevel — Kirken havde under den Helligaands Vejledning fundet Udbredelse og Styrke ogsaa uden disse betydelige Mænd, dens Helgeners Stjernehimmel vilde lyse alligevel.

Derfor har det meget at sige, at vi forstaar at skelne mellem Kirkens guddommelige Indretning, dens rige Naadeliv i Jesus Christus paa den ene Side — og de enkelte Kirkens Tjenere paa den anden. Thi her møder vi den menneskelige Side af Kirken, dog ikke blot denne.

Efter Herrens Bestemmelse skulde Naadelivets Gaver flyde til os gennem saa at sige menneskelige Kanaler, ved Apostlenes og deres Efterfølgeres Prædiken og Embedsgering, ja endog ved deres mere eller mindre gode Egenskaber! —

Naar en Protestant ved at høre om Skriftemaalet siger: Jeg gaar direkte til Gud og skrifter for ham — saa vækker det et Smil hos os Katholikker. Thi om vi end gerne vil respektere vedkommendes gode Hensigter med at »skrifte for Gud«, saa veed vi, at vor Frelser har indrettet Bodens Sakrament, hvori Præsten er Naadens Husholder, men at dette netop bringer os Gud nærmere, styrker det *personlige Gudsforhold*.

Thi alle Præster, Biskopper og Paver er jo i Grunden hver især en »servus servorum Dei«, som Paven kalder sig, »Guds Tjeneres Tjener«. Deraf følger, at vi beder for vore Præster, at vi respekterer deres hellige og tunge Embede, men at vi ikke i vort personlige Gudsforhold lader os bestemme af den enkelte Præsts personlige Egenskaber, om disse nu falder i vor Smag eller ej. En Katholik hører ikke sin Præst, men sin Præst!

4. Hvorfor er vi Katholikker? — Ikke for at faa Trøst? Det siges saa ofte og gentages gerne af vantro: Religionen er kun for Trøstens Skyld, altsaa for de svage, der ikke kan staa sig i Livets Kamp.

Men det passer ikke. Ganske vist er det en almindelig

Skik hos Protestanter at lade sig »trøste« ved Præstens Prædiken, at faa Stemning med fra Gudstjenesten. Og den Præst har størst Søgning, der bedst forstaar at trøste sine Tilhørere med en øjeblikkelig stemningsrig eller salvelsesfuld Tale.

Der skal her paa ingen Maade siges noget imod, at »Trøsten« er noget godt og ægte kristeligt, hvis den gives efter Jesu Eksempel i den Helligaands Kraft. Den Helligaand er jo netop »Trøsteren« i Livets Kamp og Besvær. Og at ville frembringe en øjeblikkelig Grebethed kan ogsaa være et Formaal for en katholsk Prædiken — undertiden. Men Hovedsagen maa aldrig glemmes, og den er: Forstandens Oplysning og Villiens Opmuntring til Fremme af Christi Efterfølgelse. Alt andet er Bisag, ogsaa øjeblikkelig Grebethed, der ikke altid falder sammen med Villiens alvorlige Tilskyndelse. Dog kunde man undertiden ønske lidt mere af Stemning og Forstaaelse af Tilhørernes Følelser i vore katholske Kirker. Jeg tænker her paa de mange kedelige Prædikener, jeg i mit Liv har maattet døje paa forskellige Steder. Særlig er det jo Ungdommen, der pines, naar Prædikenen har altfor lidt af Stemning og Følelse.

Alligevel skal vi huske paa, at det er »det daglige Brød« og ikke Konfekt, vi skal leve af, ogsaa i aandelig, i kirkelig Henseende. Aandrige Taler, vittige eller salvelsesfulde Prædikanter gives der mange af i Europa og i Amerika — men Kirkerne staar tomme, naar Aandrigheden varer længe og ikke er begrænset til eet Sted i Byen. Religionen er og bliver først og fremmest: at erkende og anerkende Gud og hans Bud til os. Det er en Pligt at vise Gud Æren, den skyldes ham fra vor Side. Naar vi saaledes har erkendt Christi Herlighed, er det vor Pligt at bøje vore Knæ for ham, at tro paa ham, at bekende ham.

Dette er det første og nødvendigste i Religionen. Ikke Spørgsmaalet om Trøst. Ja, vi veed af Herrens eget Liv og vore Helgeners Levned, at det tit var en haard Sag for dem at gøre Guds Villie og ikke at kunne undgaa at drikke Kalken. Guds Ære ophøjedes netop da mest, hvor den øjeblikkelige Trøstfølelse var svundet og kun Villien tilovers.

Det skal vi moderne Katholikker ogsaa lære at indse og at udføre.

5. Ja, men hvorfor er vi da Katholikker, hvis vi *ikke* er det for Trøstens Skyld, for Liturgiens Skyld, eller fordi Præsten og Forældrene har bragt os til Kirken?

Vi er det ene og alene for vor Sjæls Skyld! Fordi vi bøjer os for det Sandhedsvæld, der møder os i vor hellige Kirke og anerkender Jesus Christus, idet vi med Thomas siger: Min Herre og min Gud, idet vi anerkender hans Kirkes Enhed, Almindelighed og Ufejlbarhed, idet vi med Paulus holder vor Kirke for »Sandhedens Søjle og Grundvold«.

Det er jo rigtigt, at Sandhedens Tilegnelse og Forstaaelse er underlagt mange Omstændigheder. Tit ser vi kun i Taage, tit bliver det, vi tidligere har indset som sandt, ligesom formørket og lyser kun svagt som en ensom Stjerne gennem Skyerne. . . .

Alligevel glipper Sandheds-Erkendelsen ikke, saadan som Følelserne gør. Thi er der eet Punkt, hvor det bliver mørkt for os, er der mange flere, som vedbliver med at lyse, bare man ransager sin Tro og beder til Gud om dens Bevarelse. Saa kan det hændes, at vi netop i Livets Skole lærer Troens Sandheder bedre at kende, bedre at vurdere, saa vi ikke mere er »fremmede og Gæster, men Medborgere af de hellige og Guds Husfæller, byggede fast paa Apostlenes og Profeternes Grundvold, paa selve Hjørnen Christos Jesus, hvorpaa enhver Bygning vokser til at blive et helligt Tempel i Herren.« (Eph. 2,19—21.)

F. F. M.

Fra Hedningemissionen.

II.

Indfødte Søstre paa Madagaskar.

Allerede længe har Vejen til Klosteret været aaben for den indfødte kristne Kvinde; men hvad der er af betydelig nyere Dato, er Oprettelsen af selvstændige Kongregationer af indfødte Ordenssøstre.

For ikke længe siden grundedes i Ambohipa paa Ma-

dagaskar et saadant lille nyt Samfund, det første paa denne store Ø. Fem unge Kvinder, der i nogen Tid havde opholdt sig som Postulanter i de derværende St. Josefssøstres*) Kloster, blev i Byens Sognekirke under stor Højtidelighed og enorm Tilstrømning iklædt den nye Ordensdragt (blaa Kjole med hvid Krave og hvidt Slør). Den hellige Handling gjorde et dybt Indtryk paa de mange

Indfødte Søstre paa Madagaskar vender hjem fra Sygebesøg.

baade kristne og hedenske indfødte. Alle rituelle Spørgsmaal og Svar blev givet paa Malgassisk, som alle forstod, og Biskoppen holdt en gribende Tale, hvori han lykønskede Kirken paa Madagaskar til det nye Ordenshus og især de unge Kvinder, som havde haft de haardeste Kampe med Slægt og Venner at bestaa, førend de havde naaet deres Ønskers Maal. — Det nye Kloster kan vel betragtes som en Aflægger af St. Josefssøstrenes store Kloster i Ambolipe,

*) Opkaldte efter St. Joseph af Cluny.

men skal dog have en uafhængig Stilling med sin særlige Ledelse. Ifølge en senere Beretning forbereder allerede otte Postulanter sig til Optagelse blandt de indfødte Søstre.

Den lille Begivenhed vil sikkert blive af ikke ringe Betydning. Den indfødte Søster — ligesom ogsaa den indfødte Kateket — er i de senere Aar blevet en væsentlig Støtte for Missionen. Thi hvad Kateketen er for Missionæren, bliver den indfødte Søster for den europæiske Missions søster, et Bindeled mellem de fremmede og indfødte, der, ofte ikke uden Grund, møder de hvide med Mistro og Ængstelse. Den indfødte Søster, der kommer til dem som en af deres egne, som kender deres Sædvaner og Skikke og engang har delt deres Synsmaader, vil lettere faa Adgang til dem og vinde deres Fortrolighed. Hun bidrager derved i høj Grad til at bane Vej og berede Jordbunden for den nye Sæd.

En Dagsorden.

At de afrikanske Børns Forberedelse til den h. Kommunion trods de vanskelige Forhold ikke tages mindre alvorligt end deres europæiske jævnaldrendes, fremgaar af følgende Beretning fra en af de virksomste Missioner i Afrika (Uganda, Viktoria Uganda). Det fremgaar heraf, at de Børn, der skal deltage i den første højtidelige Fælleskommunion, forberedes hertil i ikke mindre end seks Maaneder! I denne Tid samles alle Egnens Børn hver Dag paa Missionsstationen og tilbringer Dagen her under Ledelse og Opsyn af tre indfødte Søstre*). Antallet af Børn kan naa til 3 à 400, og de tre ledende Søstre bislaas da af en halv Snes eller — om muligt — flere »Hjælperinder«. Den Dagsorden, som man følger i disse seks Maaneder, giver et godt Indtryk af Arbejdets Alvor og Karakter.

Kl. 7¹⁵ om Morgenen hvirvler Trommen i Landsbyen og kalder til Børnegudstjeneste i Kirken. De tre Søstre samler Børnene og fører dem ind. Gudstjenesten bestaar af Morgenbøn, Salmesang, den h. Messe og derefter Takkebønner. Efter et Frikvarter begynder saa Katekismusundervisningen, omtrent Kl. 8^{1/2}. Præsten læser først et Stykke af det nye Testamente, og derefter følger en Forklaring, som navnlig gaar ud paa at aabne de smaa Negres Øjne for Religionens praktiske Anvendelse i det daglige Liv. Efter at en Sang er sunget, sluttet med en kort Forklaring af et enkelt Punkt af den kirkelige Liturgi.

Nu kommer en halv Time, hvor Børnene faar Lejlighed til at komme frem med Spørgsmaal om det, de har hørt. Forøvrigt gøres saavel Undervisningen som alt andet

*) Den første Kongregation af indfødte Søstre i Uganda dannedes i 1910 og begyndte med 52 Novicer og 194 Postulanter.

Arbejde afvekslende og livligt, da det ellers er umuligt at holde disse viltre Naturbørns Opmærksomhed fangen. Med passende Mellemløb indskydes derfor Træk af Helgeners og Martyrers Liv og fængslende Beretninger fra det gamle Testamente. Ogsaa denne halve Time slutter med Sang. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ gøres der Ophold, og Kl. 10 begynder Læsetimen. Børnene fordeles i Klasser, Drengene og Piger for sig, og Undervisningen gives af Hjælperlærerne under Søstrenes Ledelse. Kl. 11 samles de atter alle til Sangtime, hvor de navnlig lærer at synge de gamle fædrelandske Sange. Kl. 12 er der et kort Besøg i Kirken, og derefter slippes den lille Skare fri.

Kl. 2 hvirvler Trommen paany. Børnene samles om Søstrene, som holder Mandtal, inden Arbejdet begynder igen. Fra 2 $\frac{1}{2}$ til 3 $\frac{1}{2}$ Katekismus, fra 3 $\frac{1}{2}$ til 4 $\frac{1}{2}$ Læsning. Dermed er Skoletiden forbi; men lige til Dagens sidste Time ofrer Søstrene sig for deres lille Hjord, spadserer f. Eks. Ture i Omegnen og indøver Lege og Sange med dem. Er det »Skriftedag«, føres Børnene i mindre Afdelinger til Kirken, hvor Søstrene beder med dem og hjælper dem med Forberedelsen gennem smaa forklarende og adspredende Foredrag.

Det er i det hele taget ikke nogen ringe Byrde, der ved de nye Dekreters praktiske Udførelse er lagt paa Præsternes og Missionssøstrenes Skuldre. Men de er langt fra at sukke under Byrden. Fra alle Sider høres, at der arbejdes med Mod og Iver som ingensinde før, sikkert i Tillid til de rige Frugter, som Anstrengelsen utvivlsomt vil bære for Fremtiden.

En Negerkvindes Sindsstyrke.

P. Robert af De hvide Fædres Kongregation skriver fra Kirando i det Apostoliske Vikariat Tanganika:

En af vore kristne Kvinder, Anna Mizingo, havde mistet sin Mand, og efter den gældende Lov tilkom hun nu Mandens nærmeste Slægtning, Mnyakumbi, som Arv; men Mnyakumbi, der var Hedning, havde allerede en Hustru. Derfor sagde hun tappert, da han kom for at hente hende:

»Mnyakumbi, jeg veed, at jeg nu er din Ejendom. Men som Kristen tør jeg ikke blive din Hustru — og jeg er ogsaa over 40 Aar gammel. Jeg beder dig derfor lade mig bo i Fred alene med mine Børn.«

»Hvad enten du er Kristen eller ikke, ung eller gammel, saa er du min Ejendom, og du maa gifte dig med mig, enten du vil eller ikke.«

Tre Maaneder igennem trængte Mnyakumbi stadig ind paa den stakkels Kvinde, snart med Løfter og snart med Trusler; men det var forgæves.

Saa en Morgen sagde han til sin Nabo: »I Dag skal jeg slaa en ihjel,« og gik derpaa til den Landsby, hvor Anna boede. »Nu gælder det Liv eller Død,« sagde han til hende, »jeg har i Sinde at dræbe dig, hvis du siger nej. Altsaa: Vil du gifte dig med mig eller ikke?« »Nej aldrig!« I det samme blinkede en Kniv i Luften — og Kvinden sank død sammen.

Saaledes kan stakkels Negerkvinder, der lige har forladt Hedenskabet, dø for deres Tro.

Fisk fra Genesareth Sø.

(Anekdote fra Pius IX.s Pontifikat.)

Ærkebiskop Spaccapietra af Smyrna havde som Apostolisk Præfekt Egnen om Genesareth Sø under sig. Han vilde saa gerne restaurere en ærværdig, forfalden Kirke, der var bygget paa det Sted, hvor Christus gjorde Petrus til Kirkens Overhoved, men han manglede Penge dertil. Da lod han fange nogle smaa Fisk i Genesareth Sø, salte dem i Spiritus og tog dem med til Rom.

I en Audiens fortalte han den Hellige Fader om sit inderlige Ønske, forklarede ham hvilken Betydning for Paven dette Mindesmærke for Pavedømmets Oprettelse kunde have og klagede endelig over sin Pengemangel. »Ja — men ligger da ikke næved det Sted, hvor Herren engang lod fange en Fisk med et Guldstykke i Munden, for at Petrus dermed kunde betale Skatten?« spurgte Pius IX muntert. »Gør De det samme, saa er Kapellet snart betalt.« »Hellige Fader«, svarede Ærkebiskoppen, »jeg har forsøgt det; jeg har fanget Fisk i Genesareth Sø; men Guld fandt jeg ikke. Men Deres Hellighed er Petri Efterfølger og Christi Stedfortræder, for Dem vil Underet lykkes.« Dermed overrakte han Paven Glasset med Fiskene, som han hidtil havde holdt skjult under sin Kappe. Pius IX lo hjertelig over hans Slagfærdighed og gav ham saa mange Dukater, som der var Fisk i Glasset.

H. U. R.

„Privilegerede Sandhedsforkyndere“.

Man maa give de lutherske Biskopper og Præster Ret i, at det Angreb, som den bekendte Forfatter H. Pontoppidan rettede imod Folkekirken, mildest talt var vel flot og spækket med onskabsfulde Overdrivelser.

Alligevel er det for os interessant at se, hvorledes selv Protestanter gaar med til at pege paa den Forvirring, der hersker i deres Religion. Det er næsten forskrækkende at

se, hvorledes Folkekirkens Medlemmer, lige fra de mere frittænkende til de indremissionske, river ned, hvad Lutherdommen i Reformationstiden ved kongelig Hjælp byggede op. Det er Guds Dom i Verdenshistorien. Tausen, Bugenhagen, Palladius smædede den gamle Moderkirke, deres egen Moder i Kristendom. Luther sagde mange grove Ord af Trods imod Kirkens gamle Myndighed. Fra Palladius' Dage indtil vor Tid har Lutherkirken sagt Ukvemsord imod »Pavedømmets græsselige Vildfarelser.« . . . Og nu??

Nu rives hele denne lutherske Ortodoksi, hele denne evangelisk-luthersk-kongelig-danske-Kirke-Herlighed ned lige for vore Øjne. Nu er den »forældet«, »snæversynet« — og vi Katholikker behøver kun at konstatere Opløsningen. H. Pontoppidan hebrejder de lutherske Præster, at de »hver har sin egen lille Mening« i Trossager, at de »har ondt ved at blive enige om, hvad der virkelig er Guds sande Ord«.

Dette er dog kun de mindste Ting. Han erklærer, at den lutherske Theologi-Eksamen og Præsteindvielse er et uredeligt Forsøg paa at opretholde Forestillingen om Præsterne som »privilegerede Sandhedsforkyndere«. Desuden er Præsterne i Almindelighed — efter Pontoppidan — ikke stærkt opfyldte af, hvad de prædiker om, og deres kirkelige Litteratur »fattig«. Om Sjællands Biskop siger han til Slut, at han med sine sociale Interesser »farer rundt som en Flue i en Flaske«, men hverken Biskoppen eller hans Præster tilfredsstiller »Tidens dybeste Trang og største Fornødenhed« (i religiøs Henseende).

Nu vil vi lade Forfatteren slaas med sine Modstandere. Kun eet Punkt skal her fremhæves, fordi det har almen Interesse, ikke mindst for katholske Læsere.

Det er aldeles forkert af Pontoppidan at haane Præsterne som »privilegerede Sandhedsforkyndere«. Dette har før ham Alexander Kjelland og vor danske Søren Kirkegaard gjort ud fra den Tankegang, som Pontoppidan udtaler saaledes: »Selv det største theologiske Drog indlever sig i den høje Forestilling, at han er Guds Repræsentant . . . til stor Skade for vor Udvikling.« Hele denne Tankegang er ikke blot forkert, men den indeholder et helt Væv af fejle Tanker. Thi 1) har vor Frelser ikke udvalgt sin Læres Forkyndere efter deres Lærdom og verdslige Kløgt, og 2) har han netop udnævnt »privilegerede« Sandhedsforkyndere. Nemlig med de »Privilegier«, altsaa de Forrettigheder, at styre hans Hjord, at meddele Syndsforladelse, at fejre Nadveren — kort og godt: at bruge Himmeriges Nøgler. Det er altsaa en hel Del »Privilegier«, Herren har givet Petrus og de andre med ham. Og 3)

skader det ingenlunde »Udviklingen«, at der findes saadanne »privilegerede« Sandhedsvidner. Hvad mon mange af vore moderne Protestanter tænker sig ved »religiøs« eller kirkelig Udvikling? Maaske noget i Retning af nye Opfindelser og Omvæltning af Begreber?

Det gaar ikke paa Christi Læres Omraade. De gamle Sandheder om Skyld og Soning, om Korsets Sejr og Kødets Kamp vil vedvare, som i Pauli Dage saa i vore »Kultur«tider. Vi moderne Mennesker skal — om vi kører med Bil eller flyver med en Blériot-Maskine — ligesaa godt knæle foran Alteret som de første Kristne i Katakombernes smaa Kapeller, vi skal ligesom Clemens, Agnes, Cyprian og Augustinus kæmpe den gode Kamp for at vinde det evige Liv. Vi trænger til den h. Messe ligesom hine — og derfor til »privilegerede Sandhedsforkyndere« ligesom hine, til Trods for H. Pontoppidans Snak og Haan.

Det er kun sørgeligt, at Protestantismen har fremmet denne Begrebernes Forvirring, denne Tale om »Udvikling« paa kirkeligt Omraade, om »Frihed« fra »kirkeligt Formynderi« og hvad det hedder. Mange kommer saaledes bort fra Troens Enfold og Praksis — faa, kun faa lærer i Livets Kamp at vende tilbage til Kirken og ydmyg at vedkende sig, at man trænger til Kirkens Vejledning, til »privilegerede Sandhedsvidner«.

F. F. M.

Advarsel mod Foreningen „Arbejde adler“.

Skulde Katholikker — hvad der er meget sandsynligt — være Medlemmer af Foreningen »Arbejde adler«, maa jeg paa det mest energiske opfordre dem til med det samme at melde sig ud af den. Den sejler under falsk Flag. Naar en Forening som sit Formaal opstiller at hjælpe arbejdsløse til Selvhjælp, skal dens Foreningsblad ikke give Plads for et Stykke af saadan Art, som fandtes deri den 30. Januar. Det er overskrevet »80 Aar« og giver en meget uvillig og taktløs Omtale af Biskoppen i Anledning af dennes 80-aarige Fødselsdag. Bladet »Arbejde adler« er det eneste, som har benyttet Biskoppens Fødselsdag til at angribe den katholske Kirke.

Naar det i omtalte Artikel hedder, at »man« (hvem er det?) først vilde nægte, at der var Jesuitter i Danmark, er

det absolut forkert. Det har ingen noget Øjeblik tænkt paa at ville benægte.

Redaktør af Bladet er M. Asbæk, hvis Navn jeg aldrig før har hørt. Udgiver er Pastor N. Dalhoff, Præst ved Diakonissestiftelsen, en ret ivrig, men temmelig ubetydelig Mand. Han har længe benyttet enhver Lejlighed til at dokumentere sin Uvidenhed om katholske Forhold og sit Had til den katholske Kirke. Dette paavistes i forrige Nummer af Ugebladet og har altsaa atter kunnet dokumenteres i Dag.

Hvad han mener med at kalde vor Biskop for »Biskop van Euch, er ikke ganske klart. Hvis han dermed mener, at han ikke er Biskop som de lutherske Biskopper, er vi ganske enige med ham; thi de er slet ikke Biskopper. Hvis han derimod mener, at de er de ægte Biskopper, er han lige saa komisk som Englænderen, der kom til Rom og fandt, at Peterskirken var et kønt »Kapel«; »rigtige Kirker« havde kun Englands Kirke.

Naar Pastor Dalhoff opfordrer vore barmhjertige Søstre og andre til at gaa til Italien og Spanien og øve Sygepleje paa Landet der, saa er det jo den samme Henviisning, Vantroen saa ofte er kommen med, naar Talen var om at udbrede Kristendommen i andre Lande: »Bliv hjemme, saa længe der endnu er nogen der, der trænger til eders Hjælp.« Havde Pastor Dalhoffs Regel været fulgt, var Kristendommen sandsynligvis endnu ikke kommen udenfor Jødeland! Der er aldrig noget kristent Land, som lider Skade ved, at dets Sønner og Døtre i Guds Ærinde drager ud i fremmede Lande; den Kærlighed, som driver dem, spreder altid rigelige Frø i Hjemlandet.

Artikelen ender med den forslidte Frase om Reformationen, der bragte det rene Evangelium om Guds uforskyldte Naade o. s. v. Protestanter, hvem det er om Sandheden at gøre, bør tage en katholsk Bønnebog eller en Katekismus i Haanden og se, hvad der læres om Naaden; de vil forbavses over, hvor ubetinget Guds uforskyldte Naade i Kristus forkyndes der — som den, hvis Navn staar under disse Linjer, ogsaa gjorde, da han først læste det.

Altsaa — jeg taler i eget Navn, men sikkert i Overensstemmelse med mange — enhver Katholik bør melde sig ud af »Arbejde adler«, saa længe Pastor Dalhoff har noget med den at gøre, og bør ved Udmeldelsen angive Grunden til, at de gør det.

Niels Hansen.

Mindefesten for Mogens Ballin.

Den store Sal i Stenogade var fyldt til sidste Plads, da Højskolen i Tirsdags holdt sin Mindefest for Mogens Ballin. Salen var stemningsfuldt og enkelt smykket med et mægtigt, sort Klæde og grønne Palmer. Omkring den med sort behængte Talerstol sad den højærværdigste Biskop, Mogens Ballins Moder og tre ældste Børn, hans Svoger Læge d'Auchamp med Frue og flere andre særlig indbudte.

Festen indledes med Hartmanns Sørgemarch over Thorvaldsen for Orgel og Violiner, under Ledelse af Organist Hammermüller. Først gav Assistent Fink Jensen Ordet til Pastor Günther, som mindede om, hvor lidt Pris Mogens Ballin satte paa at blive æret; Festen her holdtes ikke saa meget for hans Skyld, som for de efterlevendes. Æren for, at et kalholsk Oplysningsarbejde blev begyndt, tilkommer ikke Mogens Ballin, men Læge Perch i Tistrup. Men som Virksomheden udviklede sig, blev den i høj Grad præget af Mogens Ballin, ligesom det var ham, der gav den dens Navn, hvorved han vilde knytte Virksomheden sammen med noget af det bedste i det danske Folk. De, som har fulgt Ballins Foredrag, har faaet deres Syn paa Kirkens Udvikling i høj Grad uddybet og udviklet. Ballin var ikke den fuldkomne Talens Mester, men som den flittige og sin Begrænsning bevidste Mand var han paa en smuk Maade en folkelig Taler. Ballin har efterladt os en Opgave og en Metode, og vi har baade Mod og Lyst til at fortsætte hans Arbejde. Selvom han ikke ved Døden var bleven os berøvet, er det ikke vist, at han havde fortsat sin Gerning som Forstander; han følte sig ikke stærk. Men hans Sind og Aand skal raade iblandt os: Viljen til at dygtiggøre os som folkelige Talere og som Apostle for Guds Kirke paa Jorden. Ved paa den Maade at fortsætte hans Gerning hædrer vi paa den bedste Maade hans Minde.

Derpaa blev Grundtvigs smukke Salme »Helgen her og Helgen hisset« afsunget af alle tilstedeværende. Læge Bølling fra Gentofte talte dernæst om »Mennesket« Mogens Ballin. Han kunde tale derom i Timevis, saa rigt var Samlivet med ham. Det første Indtryk, Ballin gjorde, var den helstøbte Personligheds. Man mærkede snart, hvad han rummede, og han øste ud af sin rige Personlighed til alle. Han var et godt Menneske, hvis største Glæde var at kunne hjælpe de mange, der søgte til ham. Han stak intet under Stolen, han var nøjsom som faa, usnobbet og naturlig. Han havde en sjælden Gave til at opmuntre sine

Venners Energi, naar de trængte til det. Det, som gav ham hans egentlige Præg, var dog hans inderlige Tro; han var en sjælden overbevist og from Katholik, for hvem Kristendommen var et Liv i Christi Efterfølgelse. Hans jordiske Liv var i sjælden Grad en Forberedelse til det evige Liv. Naar Ballin døde saa tidligt, lad os saa mindes Jesu Ord til Petrus: »Hvad jeg gør, forstaar du ikke nu, men du skal siden forstaa det.« Som Fader var Ballin maaske enestaaende, hans Børn var altid i hans Tanker, han fulgte dem tidlig og silde. Som Søn var han ogsaa sjælden, Ballin og hans Moder betød uendelig meget for hinanden, vi kan kun bede Gud om at hjælpe hende at bære sit store Tab. Og som Ven var han som faa, ja som ingen, og Tabet af ham er for hans Venner uerstatteligt, for dem er Livet blevet en Solstraale fattigere. Da Ballins Lig blev baaret ud fra Hjemmet, sagde Pastor Günther: »Vi lover dig at bevare dit Minde i vore Hjerter«, det vil vi ogsaa love ham her. Og vi vil bede ham, hvis han allerede nu kan se og følge os, om han med sin Forbøn vil blive ved at være sine Børns, sin Moders, alle sine Venners trofaste Ven.

Efter at saa Johannes Jørgensens »Gud, som er af Evighed« var afsunget, talte Arkitekt Brummer om Ballin som Kunstner. Han havde kendt Ballin i dennes lykkeligste Tid, da han lige var kommen hjem fra Italien. Ballin var ikke alene en begejstret, men ogsaa en begejstrende Natur. Han tænkte aldrig paa sig selv, mere paa andre. I Paris faldt Ballins første Periode som Kunstner; da mente han hos Synthetisterne at have fundet det fuldkomne, og særlig satte han Pris paa Gauguin og Jan Verkade. Ballin havde en sjælden Evne til at opfatte hurtigt. Hans anden Periode falder i Italien, da han sammen med Verkade studerede den romanske Kunst i Italien, ved hvilken Lejlighed Taleren særlig var kommet til at staa Ballin nær. Hans tredje Periode er den, i hvilken han hævdede den danske Kunstindustri op fra det Forfald, hvori den havde været nedsænket det sidste halve Hundrede Aar. Der kom særlig det inspirerende frem, der var saa fremtrædende et Træk hos ham.

Derpaa besteg den højærværdigste Biskop Talerstolen. Han fandt det ikke meget let at føje noget til alt det, der var sagt, men vilde anvende et Ord paa Ballin, der var sagt af en stor Mand: »En Mand er den, som forstaar at bede, som forstaar at arbejde, og som altid har Tillid til Gud.« En besøgende havde fortalt Biskoppen et Træk om Mogens Ballin. Det var den Andagtl, som havde grebet denne, da de i Forening skulde se en Monstrans, hvilket havde gjort et uudsletteligt Indtryk paa vedkommende. — Det er en stor Kunst, Mogens Ballin har forstaaet, i vor nydelsessyge

Tid at samle saa store Skarer omkring disse Foredrag, der alle havde et kirkeligt eller aandeligt Præg. Det var Biskoppen en særlig Glæde her at kunne give Mogens Ballin den Ære, der tilkom ham, og han vilde udtale for Højskolen og Ungdomsværnet det Ønske: *Vivat, crescat, floreat*, den leve, den vokse, den blomstre!

Til Slut blev Johannes Jørgensens Sang »Nu tændes de Stjerner i Aftenblaa« afsunget, hvorpaa Salen langsomt tømtes for den store Skare (c. 450), der havde villet hædre den uforglemmelige Mogens Ballins Minde.

Efter Mindefesten indløb følgende Telegram fra Mogens Ballins Venner, Johs. Jørgensen og Pater Felix:

Til Højskolen. Sidste Hilsen fra Pater Felice og Signor Giovanni.

OVERSIGT OVER KOLLEKTERNE I 1912.

	Ansgar. Bonif.	Afrik. Miss.	Den h. Grav.	Propa- gation.	Peters- penge.	Samlet Indtægt.	Do. i 1911.
St. Ansgar	158,60	21,25	41,70	27,15	81,03	329,73	352,43
Jesu Hjerter	181,68	28,08	—	16,77	72,95	299,48	293,87
Frederiksberg	84,87	18,39	19,00	19,37	35,76	177,39	194,13
Aarhus	83,81	9,60	10,67	17,12	11,15	132,35	98,69
Ordrup	64,16	16,69	—	10,89	38,13	129,87	105,18
Roskilde	62,43	8,00	14,13	7,68	27,50	119,74	121,88
Nørrebro	41,89	9,60	—	10,00	20,60	82,09	97,25
Sundby	28,63	4,07	7,69	5,50	27,35	73,24	63,96
Fredericia	42,00	5,00	7,00	9,20	8,25	71,45	64,05
Horsens	36,03	4,50	8,58	7,92	8,00	65,03	81,99
Silkeborg	42,00	—	10,00	5,00	5,00	62,00	33,75
Maribo	39,85	1,40	1,26	10,00	9,47	61,98	61,49
Odense	35,14	4,00	8,70	5,00	6,20	59,04	57,56
Immaculata	26,00	7,00	—	5,00	14,00	52,00	29,67
Mariehjem	23,90	5,33	—	5,00	15,64	49,87	52,94
Aalborg	21,15	4,76	4,15	4,42	4,03	38,51	41,55
Reykjavik	20,59	—	—	12,60	2,63	35,82	20,80
Ringsted	11,90	1,75	2,00	4,08	12,30	32,03	15,65
Helsingør	15,81	1,00	2,05	3,10	6,10	28,06	34,04
Randers	14,61	3,85	2,95	1,60	2,50	25,51	24,56
Køge	14,85	3,60	3,25	1,60	2,00	25,30	44,45
Svendborg	13,50	2,00	2,25	2,80	3,50	24,05	38,85
Kolding	16,13	1,50	2,22	1,25	2,20	23,30	16,61
Vejle	7,40	1,50	5,00	2,00	5,00	20,90	18,84
Slagelse	11,34	1,00	2,28	1,56	3,27	19,45	13,53
Esbjerg	8,49	0,84	2,00	1,07	2,77	15,17	26,17

1106,76 164,71 156,88 197,68 427,33 2053,36 2003,89

Det Apostoliske Vikariat.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Læsernes Opmærksomhed henledes paa, at Elisabethforeningens Basar i Følge omstaaende Annonce i Aar afholdes tidligere end sædvanlig, nemlig 8. og 9. Marts. Foreningens Formaal, at hjælpe forældreløse katholske Børn, er den bedste Anbefaling for Basaren, der er en Hoved-Indtægtskilde for Virksomheden.

Ordrup. St. Andreas Sogn har udsendt sin første Aarsberetning efter Ophøjelsen til selvstændigt Sogn. Ved Udskillelsen fra St. Ansgars Sogn i Januar 1913 overgik der til St. Andreas Sogn 34 Skatteydere; i Sommerens Løb udsendtes en Opfordring til alle om at yde Bidrag til deres nye Sognekirke, og der meldte sig 24 nye Bidragydere. Kirkeskat, Kollekt og Præstepenge har udgjort 1000 Kr. Hoffmann og Hustrus Legat har givet 200 Kr.

— Fredag den 30. Januar Kl. 10 Form. fandt Mogens Ballins Begravelse Sted fra St. Andreas Kirke. Pastor Günther læste Sjælemessen, men holdt efter afdødes udtrykkelige Ønske hverken nogen Ligtale eller bad nogen Bøn paa Dansk. Kirken var fyldt af Ballins mange Slægtninge, Venner og Trosfæller, som med Bevægelse overværede den alvorsfulde Gudstjeneste. Mellem Messen og »Libera« blev »Den signede Dag« sunget, og til Slut sang en Ven af den afdøde nogle Vers af Salmen »Den store hvide Flok« til Melodi af Grieg. — Jordfæstelsen foregik paa Katholsk Assistens Kirkegaard, hvor ogsaa Fru Ballin er begravet.

Aarhus. Torsdag d. 29. Januar fandt det første af de tre bebudede Højskoleforedrag Sted. *Aarhus Stiftstidende* omtalte det saaledes: »Der var mødt mange Tilhørere til Foredraget om »Kong Kristian den Anden«, som i Aftes holdtes i den katholske Menigheds Forsamlingssal i Ryesgade. Foredragsholderen, Pastor Kerff fra Horsens, der er en meget kundskabsrig Mand, gav en interessant Skildring af denne mærkelige Konge, der fra sin Fader havde arvet Tungsind, og som kunde være grusom, hvor han mødte Modstand, men om hvem iøvrigt den norske Biskop Erik Walckendorff havde skrevet, at han var »mildeligen og god«, naar han blot havde gode Raadgivere. Pastoren dvælede nærmere ved det stockholmske Blodbad, Kongens Flugt til Udlandet, hans Tilbagekomst og Forræderiet mod ham, da det frie Lejde blev brudt, hans Fangenskab paa Sønderborg og i Kalundborg samt hans Død. Tilsidst omtalte Pastoren Kongens Datter Kristine af Lothringen, som var en betydelig Kvinde. I et stort Haandskrift, som findes i det kgl. Bibliothek, forsvarer hun sin Fader. Hun gjorde stadig Krav paa den danske Trone. Fra hende nedstammer den nuværende østrigske Kejserslægt.« Efter denne

vellykkede Begyndelse ser vi lyst paa det nye Foretagende. Det næste Foredrag holdes af Pastor Breitung den 19. Februar om Udviklingslæren og den kristne Tro.

England. Det engelske katholske Direktorium angiver den katholske Befolkning i England og Wales til 2.100.446 i 1913 i Sammenligning med 1.793.038 i 1912. I Skotland er der en Nedgang fra 547.536 i 1912 til 518.969 i 1913. Af den omtrent 300 Millioner tællende katholske Kirke taler 38 Millioner det engelske Sprog. Konvertitternes Antal har i 12 engelske Bispedømmer i 1913 været 6322. Der findes 4449 Præster i Stor-Britannien.

Rom. Af et Brev herfra, dateret d. 19. Januar, hid-sættes følgende: I Dag var der Fest i St. Knuds Kapel her. Kl. 11 til Levitmessen var samlet et betydeligt Antal troende, navnlig Italienerne, men ogsaa en Del Nordboere. Kapellet var smykket med Masser af Lys og Blomster, der var Orgelspil og Sang, og St. Knuds Billede over Alteret var smykket med en straalende Guldkrone. Ogsaa en Palme af Guld vil med det første blive skænket ham — begge Dele Volivgaver fra nogle italienske Damer, som har stor Tillid til den danske Nationalhelgen. De samme Damer har draget Omsorg for, at der i Eftermiddag bliver Mindetale om St. Knud samt Velsignelse i Kapellet. En kort Levnedbeskrivelse af St. Knud, bestemt til at omdeles mellem Italienerne, vilde være meget praktisk. Den kunde skrives paa Dansk og oversættes henede, hvis ingen i Danmark kan paatage sig at skrive den paa Italiensk.« — Saa vidt Brevskriverinden. Det er meget glædelig at se, hvorledes Andagten til St. Knud vokser i Kristenhedens Hovedstad. Des værre sporer man egentlig ikke noget tilsvarende her hjemme, hvor der dog findes baade Kirker og Kapeller indvie til ham, og hvor vi fremfor alt har hans dyrebare Relikvier opbevarede i Odense — rigtignok ikke i den katholske St. Albans Kirke, men i den protestantiske St. Knuds Kirke. *L. St. Ch.*

— I Slutningen af Januar er Kardinal Gennari afgaaet ved Døden.

Belgien. I Mariesøstrenes Kloster i Berlaer-lez-Lierre modtog den 2. Februar to danske Damer, Frøken Anna Jacobsen fra Vejle og Frøken Marie Ammundsen fra Horsens, Kongregationens Ordensdragt. Dagen i Forvejen var begge i Ærkebiskoppens Palæ i Malines (Mecheln) blevet modtaget af Hjælpebiskop Wachter, som i den fraværende Kardinal Merciers Navn velsignede dem og ønskede alt godt over deres Fremtid som Søstre.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenogade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Kirkelig Kalender.

8. Feb. Søndag Septuagesima. (I Højmesse: Kyndelmisse).	15. Feb. Søndag Sexagesima.
9. — Mandag. Blasius, Biskop og Martyr.	16. — Mandag. Scholastica, Jomfru.
10. — Tirsdag. Oktav af Ansgar.	17. — Tirsdag. Raymund af Pennafort, Bekender.
11. — Onsdag. Vor Frue af Lourdes.	18. — Onsdag. Johannes af Britto, Martyr.
12. — Torsdag. Serviterordenens Grundlæggere.	19. — Torsdag. Ferialdag.
13. — Fredag. Polykarp, Biskop og Martyr.	20. — Fredag. Ferialdag.
14. — Lørdag. 26 japanesiske Martyrer.	21. — Lørdag. Marias Officium.

Ansgariusforeningens aarlige **Generalforsamling** afholdes **Søndagen den 8. Februar Kl. 12**, Bredgade 67 o. G. *Dagsorden:* Beretning, Regnskabsaflæggelse, Valg af Bestyrelse. —

I Skolelokalet under Forsamlingsalen vil der fra Kl. 11 $\frac{1}{2}$ til 1 blive Lejlighed — **ogsaa for andre end Foreningens Medlemmer** — til at bese den nye Bispestav, Lykønskningsadresserne til Biskoppen og andre Gaver til Fødselsdagen.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 13 Februar Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 6. Februar Kl. 6.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 10. Februar Kl. 8 Aften.

Frk. Hedevig Ramsing: Hedningernes Apostle I.

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Unio. Fredag d. 6. Februar **Musikalsk Underholdning** og **Op-læsning med fordelte Roller**; derefter **Dans**. Underholdningen begynder Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde **Mandag d. 9. Februar** Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Ordrup. *Mariakongregationen for Mænd* holder Fælleskommunion i St. Andreas Kirke **Søndag d. 8. Febr.** i Messen Kl. 7 $\frac{3}{4}$.

Elisabethforeningens Basar for forældreløse Børn.

Elisabethforeningens Basar, der i mange Aar har været Palmesøndag, vil i Aar af en særlig Grund blive Anden Søndag i Fasten, d. 8. Marts. Bestyrelsen haaber saa meget af Basaren i Aar, maaske fordi vi er nødt dertil. Børnenes Tal er steget i Aarets Løb. Derfor beder vi alle de flittige og dygtige Hænder i Menigheden, der kan, om et eller andet Arbejde eller Gave til Basaren, og vi beder dem huske den 8. Marts og minde Venner og Bekendte om Dagen.

C. T.

Fidelitas. Søndag den 15. og Mandag den 16. Februar Kl. 8 Aften afholder Foreningen **Fidelitas** en Aftenunderholdning i velgørende Øjemed paa Toldbodvej 14. Der opføres: »Den syttende Guvernante« og »En Kop Kaffe«. Billetter à 50 Øre, reserveret Plads 1 Kr., faas hos St. Josefs søstre, Toldbodvej 14, Hr. Pastor Ronge, Boyesgade 8, samt paa St. Josefs Hospital.

St. Josefs Gilde afholder Møde Mandag den 9. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ pr., Bredgade 67.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 7.

Søndag den 15. Februar

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den tidlige Børnekommunion, — Ansgariusforeningens Generalforsamling. — Nye Bøger. — Oversigt over Kollektterne i 1913. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

203.

Hjerteageren.

Hvad der menes med de forskellige billedlige Udtryk i Lignelsen om Sædemanden, saa som »den stenede Grund«, »Tornene«, »de vejfarende og Fuglene« — det har vor Frelser jo selv givet os Forklaring paa i Slutningen af Lignelsen. At forsøge paa at give en anden og bedre Forklaring end hans egen, det vilde jo være formasteligt. Vor Opgave kan da næppe være nogen anden end ved et eller andet nærliggende Eksempel at paapege, hvorledes de i Lignelsen skildrede Forhold ogsaa passer paa Nutiden, hvor sørgelig sandt det lil alle Tider er, hvad der dér siges om Guds Ords Skæbne paa Menneskehjertets Ager.

Som det er med Kornet paa Marken, saaledes er det ogsaa med den Sæd, som saas i Menneskenes Hjerter. Den forudsætter ogsaa, naar den skal spire og bære Frugt, et stort og møjsommeligt Arbejde fra forskellig Side, baade fra Forældres og Læreres og Præsters Side. Baade i Hjemmet, i Skolen og i Kirken bearbejdes Menneskets Hjerter allerede fra Ungdommen af, for at det maa blive en god og frugtbar Muldjord, hvori god Sæd kan optages med Haab om at vokse og spire og bære Frugt for hele Livet. Men ogsaa her hændes det des værre undertiden, ja ikke saa sjældent, at letsindige, tankeløse eller ondsindede Mennesker nedtrampet og ødelægger den udsaaede Sæd, eller at »Fug-

lene« kommer og bortsnyder den. Dette kan ske paa mange Maader, ved forskellig Slags Forførelse eller Forargelse, ved daarligt Eksempel, daarligt Kammeratskab og maaske allerhyppigst ved daarlig Læsning, daarlige Bøger, Blade og Aviser. Hvor tit hændes det ikke, at man baade i Sporvogn og Jernbane kan se Folk, særlig unge Mennesker, som ellers gør Indtryk af at have faaet en ret god Opdragelse — at man kan se dem nok saa ugenert sidde og læse og være meget fordybede i den Slags Blade, Aviser eller Bøger, som man ellers vil skamme sig for at have liggende paa Bordet der hjemme, Bøger og Blade, som for-guder et ganske andet Evangelium end det, Præsten prædiker om Søndagen, en ganske anden Livsanskuelse end den, baade Forældre og Lærere har søgt at bibringe de unge.

Naar man er Vidne til sligt og meget andet lignende og ellers virkelig har Interesse for og Kærlighed til de udødelige Sjæle, ja da kan man bedrøves over saaledes at se den gode Sæd nedtraadt og ødelagt i Menneskehjarter.

Og naar vi dernæst holder Spejlet op for vore egne Øjne, hvorledes finder vi saa, det ser ud paa vort eget Hjertes Ager? Det er (for de flestes Vedkommende blandt os) en Ager, som ikke kan beklage sig over daarlig Pasning og Bearbejdelse fra andres Side, den har altid været udsat for Himlens Dug og Naadens frugtbarørende Straaler i rigeligste Maal. Men hvor mange eller hvor ringe Fold Frugt har den ikke baaret! — Der er maaske mange andre, som vilde være bleven hele eller halve Helgener, dersom de havde faaet al den Naade, som faktisk er bleven os til Del. Ja, vi er maaske des værre netop paa Grund af den aandelige Rigdom og den Naadens Overflødighed, som vi er omgivet af — netop derfor maaske bleven noget ligegyldige overfor dette altsammen. Ligesom en blaseret, forkælet Millionærson, der ikke har rigtig Forstand paa Penge og Penges Værdi, ikke en Gang gider hukke sig for at tage et Pengestykke op, saaledes har maaske vi mangan Gang baaret os ad paa aandeligt Omraade, heller ikke en Gang gidet tage imod Guds Naadegaver, som han tilbyder os, ladet dem ligge ubenyttede hien som noget, der ingen Værdi havde for os. Skønt vi jo dog veed eller maatte vide, at enhver, selv den ringeste Naade fra Gud er saa kostbar, at den ikke kan opvejes med den rigeste Millionærs eller Milliardærs Skatte; thi ved enhver, selv den ringeste Naade klæber ligesom en Draabe af Christi Blod, der er langt kostbarere end alle Jordens kostbareste Skatte.

Hvordan mon det vil gaa os, naar Høstens Dag kommer, og Herren spejder efter Afgrøde paa vort Hjertes Ager, den Afgøde, som den kunde have baaret, men ikke har baaret?

Fidelis.

Den tidlige Børnekommunion.

(Af P. Cohaus, S. J., i »St. Paulus«.)

Børnenes tidlige Kommunion er af nogle bleven kaldet »Nedværdigelse af det h. Sakramente«. Hvorfor en Nedværdigelse? »Jo, disse smaa Børn veed dog slet ikke, hvorom det drejer sig, de modtager Sakramentet tankeløst og adspredt.«

Ved denne Indvending gaar man altsaa ud fra den Forudsætning, at til værdig Modtagelse af et Sakramente kræves der altid og ubetinget Kendskab og Sindets Samling. Men dette er falsk. Børnene modtager Daaben uden at ane, hvad der sker, og dog er Modtagelsen værdig.

I 1100 Aar har Kirken rakt endog de mindste Børn den h. Kommunion, og med Konkiliet i Trient bekender alle katholske Kristne den Dag i Dag, at »den gamle Skik paa ingen Maade er at fordømme, hvor den endnu bestaar«. (21. Sess. Cap. 4.) Konkiliet forkastede kun den Sætning, at de smaa Børn skulde modtage den h. Kommunion, ikke, at de kunde modtage den.

Efter Kirkens gamle Lære og stadige Praksis kan altsaa et Barn værdig modtage den h. Kommunion, selv om det slet ingen Kendskab har til den h. Hemmelighed og er ganske adspredt under den h. Handling. Og dette er ogsaa sandt.

Kommunion betyder Forening med Gud. Gud forener sig ofte med sine Skabninger, uden at de tænker paa ham, Gud forener sig virksomt med enhver Blomst paa Marken, enhver Fugl i Luften, enhver Fisk i Vandet, ethvert Barn i Vuggen, og gjorde han ikke det, vilde alle disse Skabninger straks synke tilbage i Intethed. Og Gud arbejder ikke blot med dem, han bor i dem, thi saaledes siger jo Kirken med den h. Paulus: »I ham lever vi, bevæger os og er vi« (Ap. Gern. 17). Men naar Gud saaledes bor i sine ringeste Skabninger, skulde det saa være under hans Værdighed at tage Bolig i et Barnhjerter, selvom det endnu ikke er i Stand til at fatte ham?

Her vil maaske nogen indvende: »Den Maade, Gud kommer til et Menneske paa i den h. Kommunion, er dog

en hel anden end den, hvorpaa Gud i al Almindelighed bor i sine Skabninger.« Det er sandt. Men den eukaristiske Frelser holder det dog ikke for under sin Værdighed at bo i et Tabernakel af Sten, at lade sig tilbede i en Monstrans af Guld og hvile i en fornuftløs Kalk. Men en Barnesjæl er jo dog i og for sig i Guds Øjne langt mere ophøjet end en Monstrans eller Kalk af ædelt Metal. Ja, en Sjæl er langt mere værd, langt mere ophøjet end alt Guld i hele Verden. Tilmed befinder det døbte Barn sig i den helliggørende Naades Stand, er Guds Tempel, langt kostbarere end alle Templer, som Menneskehaand har bygget, end alle Tabernakler i Verden, selvom det slet ingen Forstaaelse har for den h. Kommunion. Ved den helliggørende Naade bor Guds Aand allerede i Sjælen, og hvor han bor, skulde ikke Guds Søn kunne bo der?

»Men,« indvender man maaske her, »Guld og Sølv kan overhovedet ikke modtage Herren med Bevidsthed, fordi de mangler Fornuft, men Mennesket er et fornuftigt Væsen og skal derfor med Bevidsthed tjene Herren.« Atter sandt. Gud forlanger af sine Skabninger, at hver af dem skal tjene ham efter sin Art. Han er tilfreds med, at Stjernerne lyser for ham, at Planterne blomstrer til hans Ære, og at Fuglene kvidrer deres Lovprisning i Luften for ham; men af Mennesket, som han har skænket Fornuft og fri Vilje, forlanger han, at det ogsaa skal tjene ham med sin Fornuft og frie Vilje. Dog afpasser Gud sine Krav ikke blot efter sine Skabningers Art, men ogsaa efter hver enkelt af disses øjeblikkelige Udviklingstrin. Af det Barn, som endnu ikke er naaet til Fornuftens Brug, forlanger Gud ikke, at det skal træde ham i Møde med Forstaaelse.

Men naar Fornuftens Brug indtræder, forlanger Gud ganske vist, at Skabningen skal træde ham i Møde med Bevidsthed og nogen Forberedelse. Men ogsaa da er en saadan Forstaaelse tilstrækkelig, der svarer til vedkommendes Udviklingstrin; Gud forlanger aldrig en Forstaaelse, der er ham fuldt tilbørlig. Forlangte Gud udtømmende Erkendelse af hans Væsen, da maatte ogsaa vi voksne alle sammen blive borte fra den h. Kommunion. Thi da vi ikke her umiddelbart beskuer Gud, men kun gennem analoge Begreber erkender ham, lig-

ner alle vore Tanker om Gud og al vor Talen om ham kun et Barns Lallen. Naar vi voksne gaar til den h. Kommunion og beder til Gud, forekommer vor Bøn og Andagt sikkert Englene langt ynkeligere, end Børnenes Bøn forekommer os voksne.

Lad os heller ikke glemme, at Værdigheden ikke alene er at maale efter Graden af Erkendelsen — saa vilde endog en falden Engel være værdigere end et helligt Menneske — men ogsaa efter Hjertets Beredelse. Et uskyldigt Barnehjerte, der er prydet med den helliggørende Naade, er sikkert en værdigere Bolig for den højeste end manges voksens Hjerte, der maaske er bleven til en Røverkule eller et Afgudstempel.

Ogsaa Børnene, som Frelseren kaldte til sig, havde kun liden Forstaaelse af ham, ja, de legede maaske endog i hans Nærværelse, men han lagde Hænderne paa dem og velsignede dem. Men naar Christus handlede saaledes, da han vandrede her paa Jorden, skulde han saa i det h. Sakramente have et andet Sindelag? Lad os ikke være kristeligere end Kristus, og lad os ikke forlange mere, end den højeste selv forlanger.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Søndag den 8. Februar Kl. 12 afholdt Ansgariusforeningen sin aarlige Generalforsamling i Forsamlingssalen Bredgade 67. Godt 40 Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, cand. mag. *H. Kejser*, aabnede Generalforsamlingen og bød velkommen. Generalforsamlingen, som plejer at være paa Ansgars-Festen, blev i Aar afholdt en Uge senere, for at Katholsk Aarhøg 1914 kunde foreligge færdig.

Sekretæren, Pastor *v. d. Kettenburg*, oplæste derefter Protokollen fra sidste Generalforsamling, hvorpaa Formanden aflagde Beretning om Foreningens Virksom-

hed i det henrundne Aar: Nordisk Ugeblad havde i 1913 fuldendt sin 61. Aargang; Sideantallet havde været VIII + 928, 96 større end det normerede; 39 større og mindre Illustrationer havde været optaget i Teksten. Af disse var dog 8 tidligere benyttet i Ugebladet, og 3 havde man laant.

Udgifterne til Clicheerne var i Aar mindre, da man fra et andet Firma havde faaet betydelig billigere Tilbud.

Af Katholsk Kirkeblad, som paabegyndtes forrige Aar, er der i Aar udgivet 3 Numre (Nr. 4, 5 og 6). Indholdet havde, ligesom forrige Aar, været Særtryk af Artikler fra Ugebladet, og de enkelte Numre var trykt i et Oplag paa ca. 1000.

Som i 1912 har Foreningen ogsaa i 1913, i Henhold til Aftale med A/S Varden, modtaget i Annonce-Afgift 10 Kr. pr. Nummer, uanset om der fulgte Annonce-Tillæg med eller ej. Som bekendt er der i Aar atter kommen Omslag om Ugebladet, kærkomment for mange, da det virker beskyttende for selve Bladet.

Da Foreningen har Indtægt af Annonce-Tillægene, var der ogsaa Anledning til, at man saa vidt muligt tog Hensyn til de annoncerende og støttede dem ved at købe hos dem.

Af Udhængsskabe til Nordisk Ugeblad har Foreningen 11, 1 blev i 1913 ophængt i Ringsted.

Kalenderen for 1913 er bleven trykt i et Oplag paa 1036 og blev næsten udsolgt.

Foreningens Bogforlag er i 1913 bleven forøget med et nyt Oplag af »Sursum corda«. Det første Oplag var paa 1000 og det nye paa 1250. For at kunne sælge Bogen til den lave Pris af 60 Øre — til Ungdomsforeninger dog kun 50 Øre — havde man modtaget et Tilskud paa 150 Kr. fra Katholsk Ungdoms-Værn. Da 2. Udgave var lidt forøget, havde man ladet trykke 1000 Stk. Tillæg (8 Sider), indeholdende de ny tilkomne Sange, som solgtes særskilt for 10 Øre.

Som besluttet paa forrige Aars Generalforsamling blev der købt 100 Eksemplarer af Johs. Jørgensens lille Bog »Min Livsanskuelse«. Bøgerne blev uddelt gennem Katholsk Ungdoms-Værn.

Foreningens Medlemsantal er fra 457 i 1912 steget til 465 i 1913; 40 døde eller udtraadte af Foreningen, og

48 nye blev indmeldt. De fleste af de i 1913 udtraadte Medlemmer er bosiddende i Udlandet, og flere af dem har i mange Aar staaet paa Restancelisten. Efter 1. Januar 1914 er der yderligere indmeldt 12 nye Medlemmer.

Det paa forrige Aars Generalforsamling drøftede Spørgsmaal, Oprettelse af en katholsk Boghandel, er kommen sin Løsning lidt nærmere, idet Hr. Urmager *Holm* ved Imødekommenhed fra Patres i Stenosgade har paabegyndt et katholsk Bogsalg der; foreløbig er Bogsalget, som har sit Stade i Forhallen til Skolens Festsal, kun aabent efter Søndagens Højmesse og ved Højskolens Møder; men skriftlige Ordre kan altid indsendes under Adressen: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4, og man kan være sikker paa, at enhver Bestilling vil blive ekspederet, naar den ligger indenfor Mulighedernes Grænse.

Foreningen har som saadan ikke noget med »Katholsk Bogsalg« at gøre, idet Bogsalget er selvstændigt under Hr. Holms Ledelse. Eventuelt Overskud er tænkt henlagt til et Grundfond til Oprettelse af Bogsalg m. m. under mere forretningsmæssige Forhold. Til den Tid maa Ansgariusforeningen, naar Forholdene kræver det, træde til med pekuniær Støtte.

Ogsaa i Provinserne: Roskilde, Aarhus og Aalborg er der paabegyndt mindre katholske Bogsalg, hvor Foreningen, naar det ønskes og Forholdene kræver det, er rede til at yde nogen Støtte.

Katholsk Aarvog 1914 foreligger i Dag færdig. Det er 3. Aargang, og vi kan takke Hr. Urmager *Holm* for denne Aargang, idet han sammen med Redaktørens Søn, Hr. *Paul Westh Hansen*, har paataget sig Ulejligheden med Aarbogens Udgivelse. Næst efter en Tak til de to Herrer takker vi ogsaa alle dem, som saa beredvilligt har givet de fornødne Oplysninger til Aarbogen. At Aarbogen er kærkommen og ventes med Længsel, tyder de mange Efterspørgsler paa. Som bekendt er Udgivelsen af Aarbogen ret kostbar for Foreningen, og Bestyrelsen haaber, at Foreningens Medlemmer vil værdsætte denne Udgift ved at agitere for yderligere Tilgang af nye Medlemmer.

De 2 Kr., som Aarsbidraget er, bør og kan enhver Katholik afse.

Til Slut en Tak til alle, som paa nogen Maade har støttet Foreningen. —

Efter at et Par Spørgsmaal var besvaret, aflagde Kassereren, cand. phil. *Jos. L. M. Hoffmann*, Regnskabet for 1913, som er offentliggjort i Aarbogen, og tilføjede nogle oplysende Bemærkninger.

Aaret havde været det bedste indtil nu, men hvert Aars Regnskab maatte vise Fremgang, da Stilstand vilde være Tilbagegang. Særlig opfordrede Kassereren de tilstedeværende — hver i sin Kreds — til at virke for nye Abonnenter og hverve nye Medlemmer til Foreningen.

Efter Tur fratraadte i Aar hele Bestyrelsen. Resultatet af Valget blev, at til Formand paa 3 Aar genvalgtes cand. mag. Kejser, til Næstformand Pastor Braun, til Sekretær Pastor v. d. Kettenburg, til Kasserer Kand. Hoffmann og til Assistent nyvalgtes Trafikassistent Gravgaard i Stedet for Fuldmægtig Ballestrini, som efter Ønske fratraadte. Til Revisorer valgtes Murermester Günther og Fuldmægtig Ballestrini, til Revisorsuppleant Fuldmægtig V. Seitzberg.

Efter nogle Forhandlinger om den mest praktiske Maade at udbrede katholsk Litteratur paa og andet sluttede Generalforsamlingen Kl. 1¹/₄.

Nye Bøger.

St. Alphonsus Liguori: Bønnen, det store Frelsens Middel. (Mohn. 1914. Efter den tyske Udgaves 11. Oplag. 60 Øre; indb. 90 Øre.)

Der foreligger atter en ny lille Andagtsbog fra den flittige og flinke Oversætter N. H.s Haand: *Bønnen, det store Frelsens Middel* (ikke at forveksle med det mindre Hæfte »Bønnen, en Samtale med Gud«, som allerede er udsolgt). Lidt over Halvdelen af denne lille Bog er en Række Afhandlinger eller Betragtninger over Bønnen: dennes Nødvendighed, Kraft og uomgængelige Egenskaber (den Ydmyghed, Tillid, Udholdenhed, hvormed man maa bede); den anden, lidt mindre Halvdel, bestaar af forskellige smukke Bønner, deriblandt ogsaa en lille Messe-

andagt — for største Delen forfattede af ingen ringere end den hellige Kirkelærer *Alphonsus Liguori*. — Vi har nu allerede paa Dansk adskillige større eller mindre Bøger om forskellige af Kirkens Helgener og Helgeninder, men saa vidt jeg veed er Bøger af vore Helgener hidindtil ikke stærkt repræsenterede i vor danske katholske Opbyggelseslitteratur. For et Par Aar siden fik vi »*Daglige Besøg* ved Alterets helligste Sakramente«, ligeledes af den h. Alphonsus, som ogsaa er udsolgt, og nu altsaa en ny herlig lille Bog af samme store Helgen.

Tag derfor og læs! Eller, for at bruge den h. Alphonsus' egne Ord, som er anført som et Slags Motto paa Titelbladet: »Læs og læs altid paa ny denne Bog... bevæg saa mange som muligt til at læse den... Blandt alle de opbyggelige Skrifter, jeg har udgivet, er dette sikkert det nyttigste. Jeg vilde ønske, det var mig muligt at lade trykke saa mange Eksemplarer deraf, som der er Kristne paa Jorden, og saa give enhver et.« — Og vel at mærke, disse Ord er ikke skrevne af en egennyttig Spekulant, en smart Forretningsmand, men — af en Helgen. Med disse Ord udtrykker den fromme Forfatter øjensynlig et af sine inderligste Ønsker, og, da han jo som sagt var en Helgen, er dette hans Ønske højst sandsynlig ogsaa vor Herres eget Ønske.

Fidelis.

Bibelen i Billeder. Over 200 Tegninger af Gustave Doré. (Pios Forlag. 4.—9. Hæfte. 1913.)

Disse seks Hæfter genfortæller i Billeder den bibelske Historie fra Josef til Slutningen af Davids Historie. Hermed er $\frac{1}{3}$ af det store Bibelværk ført til Ende. Som allerede nævnt kan Billederne være til en Del Nytte ved Undervisningen i Bibelhistorie.

Rauschen: Sædelære. Kort Fremstilling af katholsk Moral. Ved L. G. (126 Sider. Høst. Kr. 1,25; indb. Kr. 1,75.)

Allerede nu foreligger atter her paa Dansk et Bind af Professor Rauschens omfattende theologiske Værk i fem smaa Bind. Hvert af disse er en Helhed for sig selv, men tilsammen danner de dog en større Enhed, en udtømmende Vejledning for alle dannede udenfor de egentlige Theologers Kreds i alt, hvad Kirken tror, har oplevet og lærer. Det første Bind, en Kirkehistorie, er endnu ikke udkommet, men taget under Arbejde af den samme flittige Haand, som med saa forbavsende Hurtighed allerede har oversat og bearbejdet to Bind. Det andet Bind er den Apologetik, som anmeldtes her i Ugebladet for en Maanedstid siden. Tredje Bind er en Troslære. Fjerde Bind er den Sædelære, som nu lige er udkommen. Og femte Bind er en udvidet Apologetik, hvor adskillige vanskeligere Spørgs-

maal tages op til Undersøgelse, flere end i den første Apologetik. — Sædelæren falder i to Afsnit, den almindelige og den specielle. I den første Del behandles Moralbegreberne i deres Almindelighed, og adskillige Læsere vil maaske her — hvad der forresten ingen Skade er til — blive nødt til at læse en eller anden Sætning et Par Gange igennem, førend de til fulde forstaar den. Den specielle Del, hvor Menneskets forskellige Pligter behandles i Tilknytning til de ti Guds Bud, er lettere tilgængelig, og enhver vil her finde en god og kristelig Løsning af de mangfoldige Spørgsmaal, der møder dem i det daglige Liv, og som man somme Tider kan have lidt vanskeligt ved at finde sig til Rette overfor. Lad mig i den Forbindelse nævne Emner som Spiritismen, Viljens Frihed, Kunsten og det 6. Bud, Privatjendom, Erstatningspligten, Ægteskabet, Øvrigheden og mange andre. Et godt Register letter Brugen af denne saare nyttige Sædelære, som i sin danske Bearbejdelse udmærket vil passe for danske Læsere. Vi maa være Pastor Günther overordentlig taknemmelige for det energiske Arbejde, han her præsterer, et Arbejde, der er saa tiltrængt, at naar vi nu har disse Bøger, begriber vi næsten ikke, at vi har kunnet undvære dem saa længe.

The Paraclete. A Catholic Monthly devoted to the honor of the Holy Ghost. (Cornwells. Pennsylvania. 1 Dollar aarligt.)

Dette kønne lille Tidsskrift har med 1914 begyndt sin anden Aargang. Som Titelen angiver, er naturligvis en Del af Pladsen optaget af Artikler om Andagten til den Helligaand, men der er dog ogsaa god Plads for mange dermed beslægtede Emner; saaledes er Hedningemissionen, som af Helligaandsfædrene drives med stor Iver, Genstand for længere eller kortere Omtale i hvert Nummer. Mange kønne Digte og større eller mindre Fortællinger vil glæde den engelskkyndige Læser.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. (Jan. 1914. London. 6 d.)

Birgittinernes smukke Kvartalskrift har med dette Nummer begyndt sin 2. Aargang. Biskop Gilmartin skriver kønt om Professor von Ruville, der for fem Aar siden konverterede og endnu har beholdt sit Embede som Professor i Halle. Biskop Vaughan har begyndt en Artikelserie »Er Stjernerne beboede?«, og en indfødt Præst fra Ceylon skriver om Menneskets Oprindelse. For det Tilfælde, at danske Katholikker skulde ønske at abonnere paa det billige birgittinske Tidsskrift, der maa være af en særlig Interesse for os som Nordboer, hidsætter jeg atter Udgiverens Adresse her i den nye Aargang: Father Williamson. St. Gregory's, Earsfield, London S. W. Abonnementsprisen er kun 2 Kr. aarlig.

Die Stationen des heiligen Kreuzweges in Jerusalem. Von P. Hildebrand Höpfl O. S. B. (VIII u. 120 S. Freiburg. 1914. Herder. M. 1,80; kart. M. 2.)

Den lille Bogs Formaal er først og fremmest opbyggeligt, nemlig at fremme Korsvejsandagten. Forfatteren, der er Professor ved S. Anselmo-Kollegiet i Rom, har selv to Gange besøgt de hellige Steder i Palæstina og giver nu, støttet af 15 smukke fotografiske Optagelser, en grundig og besindig Beskrivelse af dem. Hvad enten man selv har været i Jerusalem eller ej, vil man vistnok med lige stor Interesse læse den smukke Bog.

N. H.

Bernhard Duhr, S. J.: Hundert Jesuitenfablen. (Herder. Freiburg. 1913. 136 S. Geb. M. 1.)

»Wir Deutchen fürchten Gott und sonst niemand in der Welt,« sagde Bismarck; han glemte at tilføje »und die Jesuiten«. I Tyskland er der en sand Jesuitfrygt, og til at relfærdiggøre denne er det, at alle de Jesuitfabler, der laves mellem Aar og Dag, skal tjene. Her hjemme har vi vore Jesuiter paa for nært Hold, men alligevel er der nok nogle, der er bange for dem, der fra sin Skoletid mindes Udtrykket »Du skal lyde som et Lig, selv om der befales en Synd«, eller »Hensigten helliger Midlet«, der mærkværdigt nok endnu findes i nogle af vore Skolebøger. Det kunde ogsaa være, at vi engang her hjemme kunde finde paa at efterabe de Tyske i deres Jesuitfrygt; derfor er det rart at vide, hvad Slags Tøjeri der føres i Marken fra vore Modstandere. En fornøjeligere Fremstilling af disse Fabler og deres Historie, slaaende i al sin Korthed, gennemført med mønstergyldig Kildekritik og med en Ridderlighed overfor Modstandere, der søger sin Lige, kan man ikke tænke sig.

Man ser af denne Bog, med hvor stor Lethed den offentlige Mening danner sig, og man faar en Forstaaelse af, hvilken Forsigtighed der maa anvendes overfor ethvert »man siger«.

Angaaende Udtrykket »Lydighed som et Lig« faar man her den for mange vist ret overraskende Oplysning, at det egentlig skriver sig fra Frans af Assisi. Det vil ogsaa være almindelig bekendt, at selv det evangeliske Forbund i Tyskland 1895 erklærede, at Fortællingen om, at en overordnet kunde forpligte til Synd, var en ren og skær Fabel, hvad der da ogsaa følger af sig selv.

For nogle Aar siden fik vi ogsaa vor Oversættelse af »De hemmelige Forordninger«, som udgives for at være en Kopi af de Bestemmelser, der hemmeligt tilstilles alle Jesu Selskabs Medlemmer. De siges at være fundet i Prag eller Paderborn, i Antwerpen eller paa Havet, eller mange andre Steder — dog aldrig der, hvor Læserne af den ved-

kommende Oversættelse, der er fra Latin, kan kontrollere det. Anmelderen maa derfor som Korrektiv henvise til nærværende Bogs Pag. 16 ff., hvor det godtgøres, blandt andet efter Protestanten Harnack, at de kun er et Smædeskrift fra 1614, der intet har med Sandheden at gøre. Ligeledes indeholder Bogen et nødvendigt og godt Korrektiv til den af »Selskab for Folkeoplysningens Fremme« udgivne Bog om Jesuiterstaten i Paraguay.

Alle, der kan Tysk, vil have Glæde af denne Bog, og mange vil spørge sig selv: Er Løgnens Angreb ikke det bedste Bevis paa de angrebnes Godhed? *Magister.*

Passionsbüchlein von Alban Stolz. Mit einigen Zusätzen herausgegeben von Friedrich Beetz. (Freiburg. 1914. 24°. 280 S. Geb. M. 1,20.)

Af den i det katholske Tyskland almenyndede Bønebog »Der Mensch und sein Engel« af *Alban Stolz* har Udgiveren udtaget nogle af de smukkeste Steder, nemlig Betragtningerne over vor Herres Jesu Christi bitre Pine og Korsvejsandagten. Hertil er saa føjet Messe-, Skrifte- og Kommunionbønner samt Betragtninger over den smertefulde Rosenkranses Hemmeligheder af samme udmærkede Forfatter. Disse udvalgte Stykker er desuden prydede med 27 Tekstbilleder af den bekendte religiøse Maler, Tyroleren Joseph Ritter von Führig, og med et Titelbillede af Albrecht Dürer, hvis Emne er Jesus, der beder i Oliehaven. Den lille Bog slutter med ti af de mest yndede Passionssalmer, hvortil Melodien er angivet. Udgiver og Forlægger har øjensynlig bestræbt sig for — i et beskedent Format — at give det bedst mulige, ledet af den rigtige Tanke, at det bedste her ikke er for godt.

F. J. W.

Die katholische Lehre von den Ablässen und deren geschichtliche Entwicklung von Joseph Hilgers, S. J. (Paderborn, F. Schöningh 1914.)

Forfatteren, der i 10 Aar har været Lærer ved St. Andreas-Kollegiet, har senere gjort grundige Studier om Afladen, og det foreliggende Skrift er den modne Frugt af disse Studier. Den katholske Kirke skelner mellem Syndeskyld og Syndestraf. Skylden forlades og den evige Straf eftergives gennem Bodens Sakramente. Timelig Straf kan afsnes af den omvendte Synder, men kan ogsaa eftergives af Kirken udenfor Bodens Sakrament. Forfatteren paaviser nu af de historiske Kilder i det enkelte to Ting: at Kirken fra først af var sig denne sin Fuldmagt klart bevidst og gjorde Brug af den, og for det andet, hvorledes denne Meddelelse af Aflad uden Standsning udviklede sig i stedse lige Retning fra Aposteltiden indtil Aaret 1518 og til vore Dage. Et Tillæg indeholder særdeles interessante Aktstykker, deriblandt Luthers Udtalelse om Aflad før 1517 og Pave Leo X's Afladsbestemmelse af 1518.

P. P.

OVERSIGT OVER KOLLEKTERNE I 1913.

	Ansgar- Bonif.	Afrik. Miss.	Den h. Grav.	Propa- gation.	Peters- penge.	Samlet Indlægt.	Do. i 1912.
Jesu Hjerte	237,74	28,17	—	28,32	172,90	467,13	299,48
St. Ansgar..	152,88	25,55	39,40	30,46	188,49	436,78	239,73
Frederiksb.	119,39	19,75	19,00	17,25	86,54	261,93	177,39
Ordrup	93,21	13,50	8,22	16,20	63,54	194,67	129,87
Immaculata.	16,00	5,00	—	5,00	165,00	191,00	52,00
Roskilde ...	47,40	5,72	12,00	6,50	92,25	163,87	119,74
Aarhus.....	83,26	4,73	10,81	10,88	42,76	152,44	132,35
Nørrebro...	72,71	9,60	—	17,80	40,00	140,11	82,09
Fredericia..	55,70	11,18	12,00	10,00	27,75	116,63	71,45
Odense.....	43,59	4,00	9,00	8,15	45,08	109,82	59,04
Sundby	39,64	9,52	6,58	6,25	45,97	107,96	73,24
Mariebo. ...	22,50	1,65	1,50	11,75	70,04	107,44	61,98
Horsens....	35,44	5,54	8,40	8,00	34,21	91,59	65,03
Randers....	54,15	4,25	3,49	3,45	9,50	74,93	25,51
Helsingør...	36,48	2,50	5,00	5,28	22,64	71,90	28,06
Silkeborg...	24,00	5,00	3,00	8,00	19,00	59,00	62,00
Mariehjem..	18,88	11,40	—	5,25	20,55	56,08	49,87
Aalborg	21,51	5,00	4,95	5,17	15,38	52,01	38,51
Ringsted ...	18,70	2,00	2,00	3,20	20,00	45,90	32,03
Svendborg..	16,50	4,75	4,50	3,60	15,50	44,85	24,05
Køge.....	21,00	4,50	3,30	3,00	10,00	41,80	25,30
Slagelse....	15,57	—	1,75	5,83	12,98	36,13	19,45
Vejle.....	16,37	2,00	5,00	2,50	6,00	31,87	20,90
Reykjavik..	16,80	—	—	6,50	6,92	30,22	35,82
Esbjerg	13,79	1,67	2,56	1,19	6,44	25,65	15,17
Kolding....	8,25	2,00	2,00	3,00	9,50	24,75	23,30
	1301,46	188,98	164,46	232,53	1249,03	3136,46	2053,36

Det Apostoliske Vikariat.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 17. Februar har den højærværdigste Biskop i 30 Aar været Leder af den katholske Kirke i Danmark, deraf 8 Aar som Apostolisk Præfekt og 22 Aar som Apostolisk Vikar og Biskop. Ugebladet maa da atter sende en hjertelig Lykønskning og inderlig Tak.

— Ved den katholske Højskoles Møde i Tirsdags talte Frk. *Ramsing* i et smukt og højest interessant Foredrag om Maristateren, den salige Chanel, der virkede paa Tahiti og Fulima som Missionær og arbejdede under stor Velsignelse. Der var 230 Tilhørere.

Ordrup. Fredag den 6. Februar holdtes paa St. Andreas Kollegium for Skolens Elever en Mindefest om Kri­gen i 1864. Lærere og Elever, c. 250 i Tallet, samledes i den store Festsal, hvor Scenen, der forestillede en Skovde­koration, var festlig smykket med danske Flag og Danmarks Vaaben i Midten. To Fædrelandssange: »Kongernes Konge« og »Der er et yndigt Land« blev afsunget, og en af Sko­lens Lærere holdt et Foredrag, hovedsagelig om Krigs­begivenheder i Nørre-Jylland.

Rom. Kardinal Gennari, om hvis Død den 31. Januar forrige Ugeblad bragte en kort Meddelelse, var født i Ka­labrien i Aaret 1839. I 1881 blev han udnævnt til Biskop i Apulien, hvorfra Leo XIII i 1887 kaldte ham til Rom, hvor han blev Domherre ved St. Peterskirken. I 1901 blev han udnævnt til Kardinal. Fra 1908 har han været Præfekt for Koncilskongregationen. — Nu ved hans Død er der 16 ledige Pladser i Kardinalskollegiet. Man mener ganske bestemt, at Pave Pius agter at afholde Konsistorium før Paaske, ved hvilket bl. a. Ærkebiskopperne af Køln, Wien og Bo­logna vil blive udnævnt til Kardinaler.

— Den tidligere Jesuitpater Giorgio Bartoli, der for nogle Aar siden traadte over til Protestantismen og ogsaa holdt Foredrag i »Bethesda« i København, vender nu atter tilbage til den katolske Kirke. Han hørte tidligere til *Civiltà Cattolica's* Redaktionsstab.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Den 6. Januar overrakte en Deputation af »Columbusriddere« Kardinal Gibbons en Sum paa omtr. 2 Millioner Kroner som Gave til det katol­ske Universitet i Washington til Oprettelse af 50 Fripladser for Ikke-Theologer. For Tiden er Antallet af Studenter 700, af Professorer 75, deriblandt 25 Præster.

Katolske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Litteratur. Rauschen: Sædelære. Ved L. G. Kr. 1,25. Indb. Kr. 1,75. — Alfons Liguori: Bønnen, det store Frelsens Middel. Ved N. H. 60 Øre. Indb. 90 Øre.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. Søndag den 15. Februar Kl. 7. Højærv. Pastor Koch taler. Fastelavnstest med Musik og Opførelse af »Løjtnanten i Knibe«.

Den aarlige **Generalforsamling** afholdes Søndag den 1. Marts.

Ekspeditrice. En ung Pige kan straks eller til den 1ste faa Plads i en herværende Forretning. Billet mrkt. Eks Nr. 1 med Anbefalinger og Oplysning om tidligere Beskæftigelse modtages. Bredgade 69, 2. S. o. G. K.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 22. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Mandag den 23. ds. bortfalder Mødet.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

**Uddrag af Lokal-Komiteen for København og Omegns
Regnskab for Aaret 1913.**

(11te Regnskabsaar).

INDTÆGT:	UDGIFT:
Kassebeholdn. f. forr. Aar 19.04	Indbetalt til Vikariats-
Indsamlet i aarlige og halv-	komiteen*) 340.00
aarlige Bidrag 148.50	Kassebeholdn. pr. ³¹ / ₁₂ 1913 20.53
Indsamlet i fjerdingaarlige	
og maanedlige Bidrag 53.00	
Indsamlet paa St. Andreas	
Kollegiet 18.50	
Samlerforeningen 119.13	
Indvundne Renter 2.36	
Kr. 360.53	Kr. 360.53

*) Med tidligere Indbetalinger ialt Kr. 3732,84.

Lokal-Komiteen for København og Omegn.

<i>Niels Hansen,</i> Viggo Rothens Vej 14, Charlottenslund.	<i>P. v. d. Kettenburg,</i> Bredgade 64.	<i>N. Gravgard.</i> Gunløvgade 19.
<i>J. Johnsen,</i> Tømmergade 2.	<i>S. Monnet,</i> Zinns-gade 11.	<i>V. Monnet,</i> Kasserer, Zinns-gade 11.

Unio. Fredag den 20. Februar almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Unios Fastelavnsfest

Søndag den 22. Februar Kl. 8 i Citys Selskabslokaler, City-gade 23.

Kostumebal med Fællesspisning.

Medlemmer kan medtage besøgende.

Adgangskort (incl. Spisning) — for Medlemmer à Kr. 2,25, for besøgende à Kr. 3,00 — faas hos:

Fr. Weber, St. Kongensgade 36. Tlf. Palæ 826.	Ernst Bæklund, Frederiksberggade 34. Tlf. Byen 3163.	A. V. Günther, Bangertsgade 11. Tlf. 4110.
--	---	---

Johs. Hoffmann & Søn,
Købmagergade 48. Vesterbrogade 18.
Tlf. 1389. Tlf. Vester 2583 x.

Bogudlaan (gratis). Se Nummer 3.

Fra **Mariahjemmet**, Vestervoldgade 115, Onsdag den 18. Februar, Kl. 3—4.

Aarhus. Familie Aften Fastelavns Søndag d. 22. Februar Kl. 8: «Redaktionssekretæren», Farce med Sang i 3 Optrin af Erik Bøgh. Opføres af Foreningen »Frem«. Entré 60 Øre, Garderobe iberegnet.

Aarhus. Højskoleforedrag af Pastor **A. Breitung** om »Udviklingslæren og den kristne Tro«. **Torsdag** d. 19. Februar Kl. 8¹/₄ i Forsamlingsalen, Ryesgade 24. Fri Adgang.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag den 20. Februar Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender.

En Mand, katholsk Familiefader, søger Plads ved hvad som helst i København eller Omegn. Adr.: Arbejdsmand Max Petersen, Søgaardsvej 6, Gentofte.

Kirkelig Kalender.

15. Feb. Søndag Sexagesima.	22. Feb. Fastelavns Søndag.
16. — Mandag. Scholastica, Jomfru.	23. — Mandag. Petrus Damianus, Biskop og Kirkelærer.
17. — Tirsdag. Raymund af Pennafort, Bekender.	24. — Tirsdag. Matthias, Apostel.
18. — Onsdag. Johannes af Britto, Martyr.	25. — Onsdag. Askeonsdag. (Fasten begynder).
19. — Torsdag. Ferialdag.	26. — Torsdag. Ferialdag.
20. — Fredag. Ferialdag.	27. — Fredag. Ferialdag.
21. — Lørdag. Marias Officium.	28. — Lørdag. Ferialdag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Fransk Komædie.

Torsdag d. 19. og Fredag d. 20. Februar Kl. 8 Aften spilles fransk Komædie Toldbodvej 14. Billetter à 2 og 1 Kr. faas hos St. Josefsøstrene.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfirmander** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden **Torsdag 25. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lykkeholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Marieboe (Hollændervej 16) eller Fru Osterhammel (Frederiksborggade 54).

J. Braun, Sognepræst.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 17. Februar Kl. 8 Aften.

Pastor Esser: Kristenforfølgelsen i Japan.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes. (Nr. 4 og 60 synges).

Festsalen i St. Knuds Skole, Stenosgade 4, B.

Fidelitas. Søndag den 15. og Mandag den 16. Februar Kl. 8 Aften afholder Foreningen *Fidelitas* en Aftenunderholdning i velgørende Øjemed paa Toldbodvej 14. Der opføres: »Den syttende Guvernante« og »En Kop Kaffe«. Billetter à 50 Øre, reserveret Plads 1 Kr., faas hos St. Josefsøstrene, Toldbodvej 14, Hr. Pastor Ronge, Boyesgade 8, samt paa St. Josefs Hospital.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 15. Februar Kl. 8¹/₂.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 15. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag Aften d. 18. Kl. 7¹/₂.

Tegning, Maling. Elever modtages. Billige Børnehold. A. Jørgensen, Dannebrogsgade 11¹/₂. Telf. V. 2052 y.

A/S. Varden

afholder ordinær Generalforsamling Mandag den 23. ds. Kl. 9 paa Selskabets Kontor Kong Georgs Vej 35.

Dagsorden: 1. Den administrerende Direktør aflægger Aarsberetning og Regnskab. 2. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 8.

Søndag den 22. Februar

1914.

INDHOLD: Fastemandat for Vikariatet Danmark og Island. — Christi Efterfølgelse. — Italienerne. — Franske Foredrag i St. Ansgars Kirke. — Brudstykker. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Fastemandat for Vikariatet Danmark og Island.

For Tiden fra Askeonsdag 1914 til Askeonsdag 1915 bestemmer vi i Henhold til de Os af den Hellige Fader overdragne Special-Fuldmagter følgende for det Apostoliske Vikariats Omraade:

- I. *Fastebudet*, som kun tillader eet fuldstændigt Maaltid, een Kollation og en Smule Brød om Morgen^{*)}), men udelukker al anden Nydelse af Spise, gælder for alle Dage af den *40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle *Tamperdage* og for *Vigilie-Fastedagene* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, før Marias Himmelfart og før Alle Helgen. Naar en af disse Festedage forlægges til en Søndag, forlægges Vigilie-Fastedagen til Dagen forud, Lørdagen. Forpligtede til at faste paa disse Dage er alle, som har fyldt 21 Aar, men endnu ikke er 60 Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.
- II. *Abstinensbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kødspise, gælder for *Askeonsdag*, *Skærtorsdag*, *Paaskelørdag* og Aarets samtlige *Fredage*. De øvrige

^{*)} Theologerne regner gerne indtil 60 g.

- Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte *Fastedage* (jfr. Nr. I.) tillades Nydelsen af Kød kun een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af deres Alder eller formedelst Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten paa Fastedagene.
- III. I Følge vor Hellige Fader Pave Pius X.s Dekret af 2. Juli 1911 bortfalder Faste- og Abstinenspligten for Fremtiden paa alle *paabudte* Festdage.
- IV. Paa alle Aarets Fastedage saa vel som paa Søndagene i Fastetiden er den samtidige Nydelse af *Kød- og Fiskespiser* ved eet og samme Maaltid forbudt. Dette Forbud *gælder for alle uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke er alvorlig syge.
- V. *Kødsuppe* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, forsaavidt de enten slet ikke eller kun i aldeles uvæsentlig Grad indeholder Køddele, tør nydes hver Fredag, alene med Undtagelse af den *h. Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- VI. Følgende Personer er, undtagen paa Langfredag, aldeles fritagne for *Abstinensen*: a) de i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner og, hvis disse fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster samt alle de, der jævnlig faar deres Mad fra et offentligt Spise-sted; c) Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som holdes med Kost af Ikke-Katholikker; d) de af Ikke-Katholikker indbudte Gæster; e) Medlemmer af og Tjenestefolk i Familier, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik; f) fattige, rejsende og de paa offentlige Bade- og Kuranstalter under Kur værende Personer.
- VII. Alle approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paastrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sanseligheden* forlanger det, at forandre Faste- eller Abstinensbudet for *enkelte* troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræsterne og Rektorerne gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. — Hermed er iøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra Forbudet mod den *samtidige* Nydelse af *Kød- og Fiskespiser* paa de paabudte Fastedage (jfr. Nr. IV).
- VIII. Af Hensyn til den for alle eftergivne Strengthed af det oprindelige Faste- og Abstinensbud *skal alle troende, som er i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som i den Hensigt bliver at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift *Faste-Almisse*. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bed-

ste for Vikariatets kirkelige Anstalter, skal *indsendes* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo, som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

- IX. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Koncils Bestemmelse (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særegen Fasteandagt*, bestaaende af en Prædiken, Psalmer og Bønner, hvorom Vi overlader de Herrer Sognepræster at bestemme det nærmere. Disse Andagter skal slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed i nær Forbindelse staaende Emne til Genstand. — Paa *Søgnedagene* i Fastetiden bliver under eller efter Skolemessen den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.
- X. I de saakaldte *lukkede* Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Bryllupper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skal de troende overhovedet afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser*.
- XI. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige *Bud om Paaske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult at skulle vare fra Palmesøndag indtil Christi Himmelfart og for de Katholikker, som bor langt borte fra en Kirke, indtil Anden Pintsedag. De troende gøres opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres respektive *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold saa vidt muligt bør søges overholdt.

København, den 15. Februar 1914.

† Johannes,

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Ovenstaaende Fastemandat, samt første Del af det biskoppelige Hyrdebrev oplæses i Dag fra alle Prædikestole. Ugebladet skal i de to følgende Numre bringe første og anden Del af Hyrdebrevet.

Christi Efterfølgelse.

(Prædiken holdt i St. Paul's, Wood Green, Søndag d. 25. Jan. 1914
af Mgr. Robert Hugh Benson.)

»Se, vi har forladt alt og fulgt dig, hvad skal der saa times os?«
(Matth. XIX, 27).

Det er ofte anført mod Kristendommen, at den er en Forsagelsens Religion. Og det er fuldkommen sandt, det er en Forsagelsens Religion. Naar et Barn begynder at lære Kristendom, synes det først, at denne næsten udelukkende bestaar af en Række Forbud. Det ønsker at gøre dette eller hint, og der bliver sagt det, at det ikke maa gøre det. Jeg tvivler ikke om, at ogsaa Israels Børn i den gamle Pagts Tid følte det saaledes. Hvad Slags Religion er det, som kan sammenfattes i ti Forbud: Du skal ikke? Hvorfor har Gud givet mig alle mine Kræfter og Ønsker, hvis jeg ikke maa bruge dem og tilfredsstille dem? Kan den komme fra Gud, den Religion, som i saa høj en Grad bestaar i at opgive, hvad Gud saa aabenbart har givet mig?

Denne Forsagelse begynder ved selve Døbefonten. Det bliver forlangt af Barnet, at det skal give Afkald paa en hel Mængde Ting, som det ikke havde maattet opgive eller give Afkald paa, hvis det var blevet uden for den kristne Kirke. Det maa opgive ikke blot Ting, der er onde i sig selv, forbudte ved den naturlige Lov, men ogsaa en hel Mængde Ting, som ikke i sig selv er onde, men som er onde for det. Der er ikke noget særlig ondt i og for sig i Verdens Pragt og Daarskab, og dog maa Barnet opgive hele dette tomme Skin, som ikke har megen Værd. Det finder en hel Mængde Ting, som Ikke-Katholikker tør gøre. Det vokser op under katholske Love og Regler og finder, at der er en uhyre Mængde Ting, som Ikke-Katholikker tør gøre, og det ikke selv maa gøre.

Den unge Katholik finder sig sluttet inde af en Række Forsagelser. Han finder, at saa vidt han kan forstaa, maa han opgive alt og følge Kristendommen. Det er ikke blot ydre Ting, han maa opgive, men lige saa godt de indre. En af vor Naturs største Sjælsevner er Forstanden. En af Naturens største Nydelser er at bruge Forstanden fuldt ud efter vor private Dømmekraft. Vi veed, at Ikke-Katholik-

ker bliver virksomt opmuntrede af mange Autoriteter i deres Kirke til at bruge denne Dømmekraft fuldt ud. »Se paa alle disse Læresætninger, og vælg saa dem, som synes dig at være sande. Overgiv ikke din Forstand i nogen Præsts eller Biskops eller Paves Hænder. Du kan ikke tage mod Religion paa anden Haand, du maa have den paa første Haand. Gud har givet dig Fornuft, Instinkt og egen Dømmekraft, derfor: Brug i Guds Navn din Forstand og egne Dømmekraft fuldt ud.« Katholikken maa opgive dette. Katholikken maa vise en af de største Selvfornægtelser, som nogen fornuftig Skabning kan vise. Han maa sige sig selv, at naar det kommer til Stykket, er hans egen Dømmekraft ikke den eneste eller den bedste Vej, men at der er noget, der hedder den katholske Aabenbaring, som er sand, hvad enten hans private Dom bifalder den i alle dens Enkeltheder eller ej. Han maa tro paa Læresætninger, ikke fordi han har bekræftet dem for sig selv, ikke nødvendigvis fordi han kan retfærdiggøre dem for sig selv, men fordi den Myndighed, som han har lovet Lydighed, forsikrer ham, at de er sande.

Med Hensyn til Gudsdyrkelse er en Ikke-Katholik saaledes f. Eks. ikke forpligtet til at gaa i Kirke paa denne eller hin Søndag, saa længe han blot i al Almindelighed dyrker Gud. Han er ikke forpligtet til at følge en særlig Form for Gudstjeneste. Han kan optage den moderne, populære Holdning, som bliver beskrevet som »at dyrke Gud under aaben Himmel«. Han kan synge den moderne Vise om, at Verden er Guds Tempel og Fuglene hans Korsangere og hele Resten af den overfladiske, hykleriske Snak, ved Hjælp af hvilken Folk overtaler sig selv til at tro, at de dyrker Gud. Katholikken kan ikke slaa sig til Ro med saadan Snak. Han er forpligtet til at dyrke Gud paa den sande Maade og til særlige Tider. Han maa give Afkald paa, hvad han synes om og hvad ikke. Det er ikke nok at sige: »Andagt fylder mig med hellige Følelser, derfor vil jeg gaa til Andagt og ikke til Messe.« Den katholske Kirke siger ham, at Lydighed er bedre end Offer. Han maa dyrke Gud paa Guds Maade, enten det er efter hans øjeblikkelige Smag eller ej. Han skal tage sine Evner og sin Forstand og, vel ikke modsige dem — for den almægtige

Gud har aldrig endnu aabenbaret nogen Læresætning, som modsiger Forstanden — men tage dem og sætte dem paa den anden Plads og ikke paa den første.

Alter og atter rejser der sig derfor, formoder jeg, i enhver Katholiks Hjerter, jeg vil ikke sige en Oprørsaad — thi den rejser sig, Gud være lovet, kun i meget faa Katholikkers Hjerter — men en Følelse af, at, naar alt kommer til alt, er Religion en meget tung Byrde, at den katholske Religion betyder en afskrækkende Mængde af Forsagelse, for Katholikken maa ofre sin Forstand paa Guds Alter. Han maa rive ud af sit Hjerter Ønsker og Instinkt og, hvad der er sværest af alt, det, som efter Hedningernes Sigende »gør ham til en Mand«, og give det alt til Gud, han skal sætte sit personlige Valg som Nummer to og ikke som Nummer eet. »Hvordan kan jeres Religion være fra Gud,« siger man, »han skabte Stjernerne paa Himmelen, Fuglene, Havet, Foraaret, Aarstiderne? Hvordan kan den usunde, mørke, blodplettede Religion, fyldt med sygelig Askese og Selvopofrelse, komme fra Gud, som satte Stjernerne paa Himmelen og lod Planeterne dreje sig i deres Baner? Hvor er det muligt, at denne Sorgens Religion kan være af den Gud, som skabte Glæden?«

Der siges til Katholikkerne, at de er for uselviske til at være naturlige, og atter, at de er for selviske til at være overnaturlige. Vor Herre giver det Svar til St. Peter og derved til enhver Kristensjæl, at den Belønning, han skal modtage, vil komme til ham dels i denne Verden og dels i den næste: »Enhver, som har forladt Hus eller Brødre for mit Navns Skyld, skal faa hundred Fold igen og vinde det evige Liv.«

Hvad er det katholske Svar paa den hedenske Kritik? »Vi opgiver,« siger Katholikken, »Ufuldkommenhed for Fuldkommenhed.« Se først og fremmest, hvor sandt det er, at det Menneske, som gør dette afskrækkende Offer, virkelig faar sin Belønning, ikke alene i Himmelen, men ogsaa i denne Verden. Har du aldrig, naar du talte med Katholikker, mærket en særegen Fred og Ro? Gaa til alle disse andre Folk, som taler til dig om at bruge egen Dømmekraft, finder du hos dem den særegne Fred og Ro? Gør dem et eller andet Spørgsmaal om Liv eller Død, om denne

Verden eller den næste, og de svarer: »Vi maa haabe det bedste.« Katholikken giver Afkald paa den private Dømmekraft, som for mange synes at være det, der gør Livet værd at leve; men han faar noget tilbage, som gør det himmelske Liv til en sand Virkelighed. Han faar tilbage en ubegrænset Viden om Guds Rigdomme. Han river sit Hjerte ud og faar i Stedet derfor Freden og den overvættede Glæde fra det hellige Hjerte, med hvilket han har forenet sit eget. Han faar i denne Verden hundredfold Belønning, han faar en Fasthed og Styrke i dette Liv, som ingen anden nyder. Atter og atter er der derfor selv i denne Verden en Følelse af Fasthed og Styrke og en Viden om Gud, om Synd, om Naade, om Himmel og Helvede; der er med eet Ord en Klarhed og Lykke, som den kloge og oprigtige Protestant ikke engang kan nærme sig til. Katholikker er uendelig meget lykkeligere selv i denne Verden end Ikke-Katholikker. De veed, hvor Gud har draget Linien, de veed, paa hvilke Betingelser de staar i Naade og Yndest og Ven-skab hos Gud. Alt det øvrige er dem intet.

Tag Løftet om Cølibat, som siges at være noget usundt og elendigt. »Hvorfor skulde en Præst ikke have en Hustru? Kan man tænke sig noget smukkere end en kristen Famlie? Hvor elendig maa en Præst ikke være med alle hans naturlige Instinkter trængt tilbage.« — Har du nogen Sinde set en god Sognepræst blandt sine Børn? Har du nogensinde set en saadan Faderlighed, et saadant Faderforhold. Det er sandelig Faderforholdet i dets højest mulige Udfoldelse. Har du nogen Sinde set noget Moderforhold, der kan sammenlignes med en god Nonnes, naar hun har sine Børn om sig? — de Børn, der aandeligt er skænket hende af Gud. De Børn har ingen Hemmeligheder for hende. Har du ikke atter og atter set, hvordan dette Christi Løfte er blevet opfyldt i den gode katholske Nonnes Liv? Der er derfor i denne Verden ikke en eneste Virksomhed eller Evne, som man opgiver for Christi Skyld, som bliver tilintetgjort. Naar en Mand opgiver en vis Slags Liv, betyder det ikke, at hans Energi og Kraft forlader ham, men de strømmer ud i andre Kanaler. Hvis en Mand ønsker at blive en første Klasses Fodboldspiller, maa han spæge sit Legeme og afholde sig fra en Mængde

Ting, som er fuldstændig tilladelige for andre Folk. Han maa sætte sig selv paa en Diæt, der er næsten lige saa streng og haard som en katholsk Munks. Den Mand bliver ikke anset for sygelig, han bliver ikke beskyldt for at slynge Guds Gaver tilbage i Guds Ansigt. Hvis denne Mand ikke nægter sig visse Slags Føde, visse Livsvaner, vil han ikke blive en god Fodboldspiller. Men naar en Mand nægter sig disse samme Ting, ikke for at hans Ben skal blive stærkere end andre Folks Ben, men i den Hensigt, at hans Sjæl maa hæve sig højt over Verden, saa bliver han kaldt »taabelig«. Hvis en Mand vil være en lærd Mand, maa han lægge en hel Mængde intellektuelle Interesser til Side. Hvis en Mand vil være fuldt kyndig i een Ting, maa han afskære sig selv Muligheden for at være fuldt kyndig i noget som helst andet. Den Lov hersker i hele den skabte Verden. Hvis Vinstokken skal yde sin bedste Frugt, maa den beskæres. Man maa borthugge det, der drager dens Kraft bort.

For Kristne er det evige Liv uendelig mere sikkert end noget jordisk Gode i denne Verden. For den Kristne, som lever et kristent Liv, er »den store, hvide Trone« ikke et Slags Feeventyr, lavet som et Symbol paa noget andet. Helgenerne og Englene er ikke Fantasibilleder, men for Katholikken er Helgenerne, Englene og de himmelske Kor, Maria, de helliges Dronning og Guds Moder, og den evige Fader, siddende paa Tronen, mere solide Kendsgerninger end selve Kongen af England. Kan en Katholik kaldes en Taabe, naar han opgiver sine Instinkter og Ønsker, naar han giver Afkald paa alle de Ting, der drager hans Energi fra Gud? Kan han være en Taabe, naar han absolut giver Afkald paa alt, hvad han ejer, ved at bringe det sidste Offer, som Kristus selv forlanger? Kan han være en Taabe, naar han fornægter sig selv og tager sit Kors op for at følge Christus, naar han veed, at hans evige Belønning vil være Gud selv? Den Belønning er en dobbelt. Først og fremmest bliver han selv i denne Verden en finere Skabning, end han vilde være bleven uden Kristendommen, og hvis han ofrer et Slægtskab, vil Gud give ham andre. Og dernæst har han en Fremtid i den anden

Verden at se hen til, i Sammenligning med hvilken alle jordiske Idealer er for det usleste Intet at regne.

Kristendom hviler paa Tro. Det er ganske sandt, at Himmelen ikke bogstavelig talt er aaben for os. Vi ser ikke Menneskenes Søn staaende ved Guds højre Haand. Vi har ikke hørt hans Stemme. Kristendommen hviler paa Tro og ikke paa Viden. Men er der en eneste Ting i denne Verden, som er værd at eje, der hviler paa Viden? Har du nogen Sinde i hele dit Liv gjort en saadan Troshandling, som da du bejlede til den Kvinde, som nu er din Hustru? Kristendommen hviler ligesom alt andet i denne Verden paa Tro og ikke paa Viden.

Italienerne.

Baade i *Folkelæsning* og i *Hovedstaden* har Student *Peter Schindler* i den senere Tid skrevet nogle højst læseværdige Artikler om Italien og italienske Forhold. Efterfølgende Linjer er nogle Udpluk af et Par af de nævnte Artikler.

Italien har ikke alene, som nogle mener, en Fortid og en Fremtid, det har en Nutid, saa rig og stor og dyb og skøn og from som dens Fortid. Vel sandt, den findes ikke saa stærkt i de store Domkirker ved de mægtigt gribende liturgiske Fester, kun meget svagt ved de fine Domherrers ofte utroligt overfladiske Kortjeneste — svagere i de store Byer, der her som i Danmark rummer mere Vanetro end Ægthed. Nej, den findes der, hvor Turisten ikke kommer, og hvor mange Landsmænd er altfor »danske« — ja for turistagtige til at søge hen; den findes i de smaa Sogne paa Landet. I Umbrien, i Toscana, i Lombardiet. Jeg kan vidne det efter nu i henved $\frac{3}{4}$ Aar at have levet iblandt og med de Folk som en af deres egne. Og hvor røres man ikke, naar man ser det. Søndag Morgen — ja hver Morgen — ja hver Morgen — en fuld Kirke, knælende Menighed, en Mumlen af Bønner, og i Elevationens høje Øjeblik en dybt knælende, ydmyg, glødende Tilbedelse, Eller ved Smaabørnenes første hellige Kommunion, hvor »de smaa« første Gang kommer til Alters, inden endnu alt for meget hindrer og hæmmer dem. Eller ved Aftenstide, naar Angelusklokken ringer, og Aftenbønnen bedes. Og disse smaa

Familie-Helligdomme, »Husalteret« med Jesu Hjerte-Billedet og Guds Moders Statue, den gamle af lang og megen Brug sortfedtede Bønnbog, Vievandskarret og den slidte Rosenkrans.

Det er sjældent, at en anderledes troende trænger ind i det katholske Tros- og Kirkeliv. Sjældent faar en Protestant — lad os kun kalde det — Naade til i den Grad at se og forstaa, og derfor ogsaa til at anerkende og beundre, som her. Det lykkes aldrig Turisten, der med sin Bådecker og sin Kikkert ofte saa skændigt forstyrrer vore Gudstjenester henede; kun for Pilgrimmen, der kommer med Forkundskaber og med god Villie, med Sind til ikke at kritisere, men at studere — kun for ham aabner sig det Dyb af inderlig Tro og Fromhed, af Aand og Ydmyghed, der er at se i Sydens evigtaabne Kirker. Kun han røres af det »spectacle de foi«, der dér er at se. Og kun han har derfor Ret til at dømme og bedømme, fordi han har Grundlaget, Materialet inde. Kun for ham lykkes det, fordi han ser det hele indefra — med Folkets egne Øjne. Hvad Goethe sagde om Digte og malede Kirkeruder, gælder ogsaa Kirkelivet. Udefra ser det mørkt, uendelig sammensat ud. Indfra gløder det i Skønhed og Farve, i Inderlighed og Dybde, mest naar Solen skinner klart og stærkt.

Man kan, naar man lever længe i Landet, faa set mange opbyggelige Træk af den gammeldags Tro. Baade de voksne og Børnene. Deres saa trofaste Gaaen til Alters hver Morgen før Arbejdet. Børnenes over alt andet rørende første Altergang i 7-8 Aars Alderen. Min Ven Aldo i Siena sagde med sine 14 Aar: »Det var den bedste Dag.« Og en anden Gang, vi talte om de Børn, der aldrig gik der oftere: »Jeg i det mindste tror ikke, at et Menneske kan være helt glad eller god, naar han ikke tilbeder et højere Væsen!« Det er saa langt fra, at disse gode Folk føler noget Tryk over sig fra Kirkens Side. Tvertimod, de har set, at Krumstaven ikke er et Scepter, men en — Hyrdestav. De er Kirkens, Guds gode Børn. Og deres Kærlighed til den og til »il Papa«, den Hellige Fader, er rentud rørende. Aah, disse Stuer, man kan komme til at kige ind i. Med Lyset brændende foran Guds og Guds Moders Billede. Med Helgenerne paa Kommoden. Man forstaar, fordi man ser det, at der leves Livet i det allerinderligste Samfund med Gud og med den Kirke, der er er gaaet sejerlig forud, som med den, der kæmper her. Og denne saa fortrolige Gaaen ud og ind i Kirken. Disse smaa Besøg i Forbigaaende med en kort Dvælen derinde. Denne Husvanthed fra Barnsben af paa det hellige Sted. De Folk skiltes ikke med deres Tro, de nævner den ej en Gang, den er i Orden, og det omtaler man da ikke som noget

særligt — ligesaa lidt som, at éns Mave er i Orden. Den hastige Tunist ser det ikke og forstaar det ikke — og fortjener heller ikke at se det. Men det gør den, der har Tid og Evne og Vilje til at lægge Øret til Folkehjertet. Intetsteds paa Jorden øves der Kærlighedsgerninger som i det sande Italien, i de gamle Italieneres Kredse. Og intetsteds er en troende Kristen saa elsket og hjertelig velkommen som der — »han er jo en af vore«, siger de, naar de har opdaget det paa begge Sider. Og yderligere er at mærke hos de Folk: de er skrup-ortodokse. Man skulde være Præst der og nægte Jomfrufødslen. Saa stod man sandelig ikke paa . . . »Kirkens Grund«! Deres Tro er den

hele Tro indtil yderste Tøddel. Den er Guds aabenbarede Lære, som hans ufejlbare Kirke lærer, og den er til Frelse — og det er en gruelig Synd at tvivle paa det mindste Punkt af den. »Det er jo at sige, at Gud lyver«, sagde min blinde »Tante«, da jeg fortalte hende om Arboe Rasmussen. Og de er dogmatisk! De følger nøje Læren i eet og alt. Endelig er de — danske Læsere undrer sig — bibelfaste! Ja — de læser ikke meget i Bibelen, men med italienske Beghjærner beholder de hver Tanke og hvert Skriftsted fra Præstegangen og til deres Død — og tager det frem og lever i det, »mediterer« over det daglig. Disse fromme, rolige Folk, deres Børn og deres Familier danner en fast og god Kærne i Folket i de gamle, hellige Byer, hvor Mindet om de store, Sankt Franciskus, Sankt Antonius, Sankta Katherina og alle de andre staar som sødlig Kirke-luft i Gaderne.

Men nu de moderne. Ja — jeg hentede gerne frem alle det danske Sprogs værste Ord til dem. For Mage til Asner skal man lede om. Strøgene i Milano, Turin, Rom, Genua og Neapel vrimler af dem. Føj for Ansigter! Den, der sidder bare $\frac{1}{2}$ Time udenfor sin Restaurant en Aften og spiser, vil have Bevis nok i de Blikke, disse Mandfolk sender efter enhver Kvinde. Eller den, der spadserer en Gade ned og ser Bladhandlerens Papirdynger. Saa usmin- ket Sjofelhed som »Sigaretto« har jeg ikke set selv i Port Said og Singapore. (Og dør er man ellers ikke snærpel!) Eller saa sataniske Blasfemier, saa djævelske Løgne om Paven, Kirken og Præsterne som »Asino«. Flere Gange har jeg blegnet af Skræk — bogstavelig talt — over, at noget saadant kunde trykkes. Og det staa Folk og griner af, Børn, unge af begge Køn indslubrer det under lydeligt Behag. Disse friserede Dyr! Udtryksløse Ansigter, Barber- og Skrædderskilte af Mennesker. Een Ting er man ikke her: man er ikke lummer! Næ — man er saa ligetil svinsk. Eller Avisernes Udmalen af dagligt forefaldende — Forbrydelser. Ikke alene voksne læser det — jeg har Snese af Gange set Forældre give endog 10-12 Aars Døtre »Sigaretto« i Hændel Tro, Moral og Orden haanes paa Tryk og i Films, uden at Regeringen griber ind. Det var saa sandelig mere end »Kirkens Aag«, man gjorde sig fri for, da man gennem »Brechen i Porta Pia« hin 20. September stjal Rom fra Paven. Man gjorde sig fri for alle Baand.

Og saa den moderne hyklerske Nationalisme. Ingen Snask saa ussel af en Landsby mangler sin »Piazza Cavour«, sin »Via Viktoria Emmanueli«, sin »Garibaldi«-Park. Alle dem, der var med til »Frigørelsen«. I dette Helvede vokser unge Slægter op — Under, at de ikke allesammen bli'r Djævle! Og midt i det Rom — ligger som smaa Øer Kirker og Klostre, Kollegier og Skoler, Opdragelseshjem, Ungdoms- værn, der slider sig op for at holde igen. Deres jordiske Goder har man »inddraget«, o: stjaalet. Og den største af Øerne, Vatikanet, maa vende Skillingen, de frie Gaver fra al Jordens trøende, før den tør give en Almisse til de be- trængte af de beskyttende Anstalter og Instutioner. San- delig — Kirken, »Klerikalismen«, har en »tyngende Haand« over Folkelivet!!! Kirken, som man har frastjaalet de jor- diske Goder, bliver sværtet, snærtet, forfulgt og haanet, hadet og bekæmpet som dens Stifter og dens første Styrere blev det. Og dens trofaste, de gammeldags Tilhængere li- der og kæmper med den.

Men tilsidst skal to Faktorer nævnes. De to, der har Ledelsen af »Verdens« Kamp mod Kirken her i Rom og Jorden over. I Danmark er de begge to yderst skikkelige

og fredelige. Her i Rom — som overalt i den katholske Verden — er de den store Fjende, hvis Maal er at styrte Gud og hans Kirke, og hvis Midler er dem, jeg har nævnt, »Sigaretto«, »Asino«, Aviserne og hele den moderne Aand i Rom, den de førte ind gennem »Brechen i Porta Pia«. De to er det internationale Social-Demokrati og det internationale Frimureri. Og deres Hær er langt, langt større end Kirkens. Dog — det er ikke det, det kommer an paa. Selv gennem tilsyneladende Nederlag vil den stridende Kirke og dens gammeldags Folk blive en lidende og en triumferende Kirke — thi over den »skal Helvedes Porte ikke faa Overhaand«. Hverken oppe Nord paa eller her blandt — Italienerne.

Billedet forestiller Kirken Santissima Trinità dei Monti i Rom. Foran Kirken ligger den saakaldte Spanske Trappe, hvor der om Morgenen er et Blomstertorv, og hvor der rører sig et interessant og broget Folkeliv. Billedet er en Gengivelse af et Maleri af nys afdøde Kontorchef F. d'Auchamp.

Franske Foredrag i St. Ansgars Kirke.

En Dominikaner, Pater *Hurlaud*, er nu paa Vej til København. Han kommer hertil for at holde Fasteprædikener i St. Ansgars Kirke i Stedet for Pater Blanche, der

nu er Professor i Filosofi ved det katholske Institut i Paris og af denne Grund har maattet opgive det Arbejde, han havde begyndt i København.

Pater Hurtaud er født i Vendée, nær ved Luçon, den store Statsmand og Kardinal Richelieus Fødeby. Han studerede først Filosofi og Theologi i Luçons Præsteseminarium og dernæst i Paris hos Dominikanerne, hvis Medbroder han var bleven ved at indtræde i den hellige Dominikus' lærde Orden. Overalt gjorde han sig bemærket ved sin klare og skarpe Forstand og ved udholdende Flid. Derfor varede det ikke længe, inden han blev Lector i Theologi, hvilket fordres i hans Orden af alle, som vil beklæde et Professorembede.

Gennem flere Aar beklædte han denne fremragende Stilling, alt imens han skrev filosofiske, theologiske og historiske Afhandlinger, hvoraf nogle, f. Eks. om Saronarola, vakte stor Opsigt. Han holdt ogsaa Fastepredikener i Nantes, Moulins og i Berlin, hvor derboende Landsmænd modtog ham med aabne Arme, og hvor han blev Genstand for velvillig Opmærksomhed fra højtstaaende Personer ved Hoffet.

Han forlod nu en Tid Prædikestolen og Professorens Katheder for at forberede sig til den meget vanskelige Eksamen, som kun de dygtigste Theologer iblandt Dominikanerne tør underkaste sig. Han blev *Mâitre en Théologie*, den største Værdighed, der tildeles i hans Orden og højt anset hos Videnskabsmænd.

Derefter hengav han sig udelukkende til Prædikevirksomhed. I Paris og i mange franske Provinsbyer samlede han om sig en stor Tilhørerkreds, der beundrede hans klare Fremstilling af Sandheden, hans stærkt overbevisende Ord og hans smukke Sprog.

Naar Forberedelsen til hans Prædikener giver ham nogen Tid tilovers, gennemsøger han Bibliothekerne, hvor han har gjort adskillige interessante Fund. Snart vil man se Frugterne af denne hans Syssel, han vil nemlig udgive et Arbejde over Savonarola, som paa mange Punkter vil være overraskende.

Her i København vil han i sine første Konferencer tale om Jesu Christi Guddom og i de senere om den katholske Kirkes Ufejlbarehed. Disse Emner, der er valgt med Nutidens

Tarv for Øje, vil forhaabentlig være velkomne for de fleste.

Pater Hurtaud vil tale hver Søndag og Onsdag Kl. 3 i St. Ansgars Kirke, og han begynder den 1. Marts. Alle er velkomne.

Pateren bor Strandvej 91 og kan træffes der samt i Præsteboligen, Bredgade 64, efter Prædiken. *Desnos.*

Brudstykker.

Som sikkert mange af Læserne veed, skal der nu oprejses en Luther-Kirke i København. Da Folkekirken ikke derved kommer i Kollision med nogen af vore Kirker, saaledes som Tilfældet er ved den projekterede Annæ-Kirke i København, hvor der snart i mange Aar har været en katholsk Annæ-Kirke, skal vi ikke indvende noget mod det nye Navn.

Derimod kan der indvendes noget mod f. Eks. det Opraab, Bladet *København* har udstedt i den Anledning. Det hedder i det: »Den gamle Bibelbog, der hidtil som en lukket Bog var lagt paa Hylden, blev givet Menigheden tilbage som Hvermands Ret.« Det er den gamle Snak, som man ikke længere tør fremsætte i historiske Arbejder, men kun saadanne Steder, hvor man ør forlade sig paa sine Læseres Uvidenhed eller Forblindelse. Men selvfølgelig er det jo fornuftigt nok at gentage den, da det jo mere og mere kommer til at knibe med at retfærdiggøre Reformationens Fremkomst.

I samme Opraab hedder det endvidere: »Den protestantiske Verden indtager ganske naturligt den Dag i Dag en førende Stilling med Hensyn til almindelig Oplysning.« Dette er ogsaa en ofte hørt, men ganske forslidt Frase. Oplysning og Religion har historisk set intet med hinanden at gøre. Den almindelige Oplysning i Tyskland sank umaadeligt de første 150 Aar efter Reformationens Indførelse, i Danmark var ligeledes Tilbagegangen betydelig. Og Oplysningen i de forskellige Lande i vore Dage betinges af ganske andre Aarsager end Religionen.

I *Hovedstaden* giver Valgmenighedspræst *Sven Fenger* følgende lille fikse Svar til Opfordringen om at rejse en Luther-Kirke:

»Undertegnede hører til dem, der føler sig i personlig Taknemlighedsgæld til Morten Luther for hans djærve, friske Tale om et Kristenmenneskes Frihed o. s. v. — Men er det dog ikke lovlig muntert, at vi skal til at skillinge

sammen til en Kirke, der skal bære den store, tyske Reformators Navn, nu i Øjeblikket.

Prøjsernes Praktisering af aandelig Frihed illustreres paafaldende godt ved de sidste Udvisninger fra Sønderjylland.

Svaret herpaa er, at vi rejser en Luther-Kirke i København, en Kirke, der ved selve sit Navn pretenderer aandeligt Fællesskab med tysk Aandsliv, et Fællesskab, der krænkes og haanes af Tysklands første og ledende Magt.

Vi Danske er elskelige.

Der er ingen, der faar en Øre af mig til den Kirke.«

Det er det, vi har sagt saa tit, især naar der raabtes op om, at den katholske Kirke var fremmed, var tysk: der er intet saa tysk som Lutherdommen, og naar den katholske Kirke forekommer nogen fremmed, er det, fordi den er international.

— Pastor *Biering* i Esbjerg er vistnok en brav Missionsmand, men — qua ivrig Protestant — ret uvidende om historiske Forhold. For nogle Uger siden skrev han bl. a. saaledes i *Esbjerg-Posten*:

»Det er en Misforstaaelse — som den katholske Kirke forøvrigt er interesseret i at udbrede — naar man stundom hører Protestantismen omtalt som en ny Lære. Nej, den er en Tilbagevenden til den oprindelige Kristendom, til Jesu og hans Apostles Lære, efter at Messer af selvlavet Menneskeværk er rensed ud, og dertil er Oplysningen dog for stor i vort Folk, at det nogensinde skulde finde paa at kassere den klare, guddommelige Aabenbaring i Guds Ord for latinske Messer og Henvendelser til Helgener, Klostervæsnet og Pavedømme o. s. v.«

Saa Protestantismen er ikke en ny Lære? Hvor i Oldtidens Kirke findes nogen Lærer, der hævder, at man kan gaa udenfor Bispeembedet og efter en Konges Lune selv skabe Biskopper og Præster? I det fjerde Aarhundrede har der været en eneste, som paastod, at Kirken kunde nøjes med præstelig Ordination, men han fik ingen til at følge sig. Hvad tror Pastor *Biering* Paulus vilde have sagt, om en fraskilt Mand kom for at blive ægteviet til en anden Kvinde? Denne Nyhed har Protestantismen indført. Nej, Pastor *Biering* kan gaa til Katakombernes ældgamle Indskrifter, til de ældste Kirkefædre, Apostlenes Disciple, ja til Bibelen selv og finde alle vore »Vildfarelser« der.

I samme Artikel skriver Pastor B. videre:

»Om Folks Motiver til at skifte Konfession er det vanskeligt at udtale sig, og personlig tvivler jeg ikke om, at der er Mennesker, som virkelig har fundet Fred i den katholske Tro; men det maa dog betænkes, at det som Regel ikke er troende Protestanter, som gaar over, men

Mennesker, der maaske nok havde Navnet, men ikke Troen. Vor Kirke har saaledes intet tabt derved. Om man kan ønske den katholske Kirke til Lykke med det vundne, synes os af og til tvivlsomt.«

Ogsaa ved denne Udtalelse røber den gode Pastor sin Uvidenhed. Hvor mange af de talrige Protestanter, der hvert Aar her i Landet gaar over til den katholske Kirke, kender Pastor Biering mon? Jeg har kendt en hel Del, men kan forsikre, at mange netop kommer fra de mest troende protestantiske Kredse. Vi staar os bedst ved, at Folkekirken er saa kristelig og saa troende som vel muligt — i saa Tilfælde vil der altid være flere, som bliver Katholikker, end naar det modsatte er Tilfældet. Det er jo ikke Brug — heller ikke passende — her at nævne Navne; ellers vilde jeg ved en Række Eksempler af Livet kunne bekræfte Sandheden af mine Ord. Pastor Biering kan være vis paa, at Folkekirken har tabt og taber ikke saa lidt ved dem, der bøjer deres Hoved for den katholske Kirkes »Aag«, der som eet med Frelserens er baade godt og let.

— I *Kors og Stjerne* giver Pastor Dorf fra Nord-Amerika, hvis Udtalelser før har været gengivet her, den katholske Kirke følgende skønne Vidnesbyrd, som vi kun kan modtage med Ydmyghed, i Haab om bedre og bedre at kunne realisere det:

»Den eneste Kirke, der virkelig lige saa vel er Fattigmands Kirke som Rigmands, hvor »Fløj! og Pjalter mødes«, er den katholske Kirke.«

— I *Fredericia Dagblad* har Pastor A. Fibiger skrevet et kønt lille Stykke, hvis Begyndelse lyder saaledes:

»Paa Arenaen i det gamle Amfiteater i Rom, der hvor saa mange kristne Martyrer har vædet Jorden med deres Blod, der staar, efter hvad jeg har hørt, et mægligt Kors med denne latinske Indskrift: *Ave Crux, spes unica salutis* — Hil dig, Kors, du det eneste Haab om Frelse.

Det samme Billede af Korset saa man paa den danske Digter Johannes Jørgensens lille, bekendte Bog »Livsløgn og Livssandhed«, der fortalte om, hvorledes der var sket en fuldstændig Omvendelse med denne Mand, saa han nu havde fundet sin Plads ved Korsets Fod hos Jesus.

Og saaledes er der gennem de skiftende Tider bleven flere og flere, som har istemt den gamle Hyldestsang til Jesu Kristi Kors, den arme faldne Slægts eneste Haab om Frelse. Nsar Gladiatorene paa Roms Arena sang »Ave, Cæsar!« Hil dig Kejser! saa sang Martyrerne deres »Ave Crux«, Hil dig Kors, og den Sang er aldrig forstummet siden.«

Saa vidt Pastor Fibiger. Lykkelige de, der har fundet det Samfund, hvor denne Sang aldrig vil forstumme.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. En ældre Katholik, Forretningsfører Chr. Westergaard, blev den 13. Januar i det taagede Vejr paakørt af et Automobil i St. Kongensgade og i bevidstløs Tilstand indlagt paa et Hospital, hvor han samme Nat afgik ved Døden. Den afdøde, der var en almindelig afholdt og dygtig Mand, var Medlem af Mariakongregationen. Begravelsen foregik i Onsdags og forrettedes af afdødes Søn, Pastor Westergaard i Nyborg. R. I. P.

— Foreningen Fidelitas afholdt i Søndags og Mandags en kvik og fornøjelig Aftenunderholdning i Theatersalen paa Toldbodvej. Foruden de muntre smaa Komedier var der smuk Oplæsning, Musik og Sang.

— Ved den katholske Højskoles Møde i Tirsdags udviklede Pastor *Esser* den katholske Kirkes Grundlæggelse i Japan for halvjerde Hundrede Aar siden og de ufattelige Rædsler, der sattes i Scene under den i Aar for 300 Aar siden skete Kristenforfølgelse. Det udmærkede Foredrag fulgtes med Opmærksomhed af de 200 Tilhørere.

Tyskland. Striden om de konfessionelt blandede Arbejderforeninger i Tyskland, om hvilke der før har været fortalt her i Ugebladet, er atter blusset højt op. Ærkebiskop Hartmann af Köln og Biskop Schulte af Paderborn er blevet stærkt angrebet af Grev Oppendorffs Blad *Klarheit und Wahrheit* for den Maade, de har stillet sig paa overfor de omtalte Arbejderorganisationer (det er den gamle Historie om igen: Breslauerretningen contra Kølnretningen). Ogsaa Fyrstbiskop, Kardinal Kopp af Breslau har taget Del i Striden, men har offentlig til Biskop Schulte rettet en Slags Undskyldning, som dog sandsynligvis ikke vil gøre Ende paa Meningsforskellighederne. *Katholisches Sonntagsblatt* i Wien, der har kappedes med Grev Oppendorffs Blad om at sige de to førstnævnte Biskopper Uarligheder, har af Ærkebiskoppen af Wien faaet en meget skarp, offentlig Tilrettevisning, som forhaabentlig vil bære Frugt.

Aarsberetning

fra

St. Josefs Hospital i Reykjavik

for Aaret 1913.

Antallet af Patienter fra 1912	56	Islændere	578
Indkomne i Aaret 1913	559	Danskere	12
		Norske	7
		Svenskere	1
		Tyskere	3
		Englændere	14
Patienter i alt	615	Patienter ialt	615

Antallet af Sygedage 20.438.

Antallet af døde 43.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmesse i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8.

Elisabethforeningens Basar.

Søndag den 8. og Mandag den 9. Marts holder Elisabethforeningen for forældrelose og forsømte Børn sin aarlige Basar Bredgade 69, Stuen o. G. Alle i Menigheden, der har Interesse for disse Børn, bedes om at betænke vor Basar med Gaver, for at denne Basar maa blive lige saa indbringende som de tidligere. Basaren er jo Foreningens største Indtægtskilde og derfor Aarets Begivenhed for Foreningen. Gaver modtages med Tak af Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, Fru Osterhammel, N. Farimagsgade 15, Frk. Tetzlaff, Ved Stranden 10 og Frøknerne Strathbøcker, Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.

Litteratur. Rauschen: Sædelære. Ved L. G. Kr. 1,25. Indb. Kr. 1,75. — Alfons Liguori: Bønnen, det store Frelsens Mittel. Ved N. H. 60 Øre. Indb. 90 Øre.

Katholsk Syge- og Begravelseskasse afholder Generalforsamling Onsd. d. 25. Februar Kl. 8 Aften i Forsamlingsstuen, Bredgade 64, 1 Sal.

Unios Fastelavnsfest

Søndag den 22. Februar Kl. 8 i Citys Selskabslokaler, Citygade 23.

Kostumebal med Fællesspisning.

Medlemmer kan medtage besøgende.

Adgangskort (incl. Spisning) — for Medlemmer à Kr. 2,25, for besøgende à Kr. 3,00 — faas indtil **Freitag Aften** hos:

Fr. Weber,
St. Kongensgade 36.
Tlf. Palæ 826.

Ernst Bæklund,
Frederiksberggade 34.
Tlf. Byen 3163.

A. V. Günther,
Bangertsgade 11.
Tlf. 4110.

Johs. Hoffmann & Søn,

Købmagergade 48.
Tlf. 1389.

Vesterbrogade 18.
Tlf. Vester 2583 x.

Aarhus. Familie Aften Fastelavns Søndag d. 22. Februar Kl. 8. »Redaktionssekretæren«, Farce med Sang i 3 Optrin af Erik Bøgh. Opføres af Foreningen »Frem«. Entré 60 Øre, Garderobe iberegnet.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 22. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Mandag den 23. ds. bortfalder Mødet.

Jesu Hjertes Kirke.

I den h. Fastetid holdes der hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Korsvejsandagt med Prædiken og sakramental Velsignelse.

Hver Onsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ **kateketisk Foredrag** i St. Knuds Skoles mindre Sal. Adgang for alle.

A. C. Die vicesimo quinto hujus mensis loco ac tempore solito magister artium Chr. M. Hansen orationem de Sancta Teresia habebit.

Vincentforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 1389.

Kirkelig Kalender.

22. Feb. Fastelavns Søndag.	1. Marts. 1. Sønd. i Fasten.
23. — Mandag. Petrus Da- mianus, Biskop og Kirkelærer.	2. — Mandag. (Karl den Gode, Martyr).*)
24. -- Tirsdag. Matthias, Apostel.	3. — Tirsdag. Ferialdag.
25. -- Onsdag. Askeonsdag. (<i>Fasten begynder</i>)	4. — Onsdag. (Casimir, Be- kender.)
26. — Torsdag. Ferialdag.	5. — Torsdag. Ferialdag.
27. — Fredag. Ferialdag.	6. — Fredag. (Perpetua og Felicitas, Martyrer.)
28. — Lørdag. Ferialdag.	7. — Lørdag. (Thomas af Aquino, Kirkelærer.)

*) Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Fest-
dagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

St. Ansgars Kirke.

Askeonsdag d. 25. Februar — Fastens Begyndelse — holdes
højtidelig Askevielse Kl. 9 Form.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken
hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ med Prædiken; Jesu Hjertes Kirke
hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ m. Prædiken; St. Josefs Kirke hver
Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Den katolske Højskole.

Intet Møde den 24. Februar.

Mariaforeningen kan i Aar kun komme trængende **Konfir-
mänder** til Hjælp. Skemaer, som de ansøgendes Forældre eller
Værger selv maa afhente hos undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller
Eftm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv
inden **Torsdag 25. Februar** enten hos Enkefru I. Ronge, (Lyk-
keholms Allé 14 C) eller Frk. M. Siegler (Kompagnistræde 9) eller
Frk. C. Tetzlaff (Ved Stranden 10) eller Fru H. Marieboe (Hollæn-
dervej 16) eller Fru Osterhammel (Frederiksborggade 54).

J. Braun, Sognepræst.

A/S. Varden

afholder ordinær Generalforsamling Mandag den 23. ds. Kl. 9 paa
Selskabets Kontor Kong Georgs Vej 35.

Dagsorden: 1. Den administrerende Direktør aflægger Aars-
beretning og Regnskab. 2. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 3.
Valg af Revisorer. 4. Eventuelt.

Præsentabel Mand (Katholik), 30 Aar, udlært Maskinist (Mon-
tør), ønsker Plads. Tilbud modtager Seitzberg, Willemoesgade 43^a.

Planistinde søger dygtig Violinistinde.

Leopoldine Seitzberg, Willemoesgade 43^a.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen,
midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 9.

Søndag den 1. Marts

1914.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Meddelelse fra Hs. Hellighed Paven. — Erfaring som religiøs Værdi. — Morten Pontoppidan profeterer. — Samlerforeningen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Aarhus. Horsens. Randers. Sverig. Portugal. Asien. Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barnhjertighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,
Hs. Helligheds Husprælat,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island,
til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats troende

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren! I mit sidste Hyrdebrev talte jeg til eder om det h. Messeoffer, jeg fremstillede det som det største og mest fuldkomne *Lov-*, *Takke-*, *Sone-* og *Bønoffer*. Som et *Lovoffer*, fordi Guds Søn, evig, almægtig, fuldkommen ligesom Faderen, dér ofrer sig for os; som et *Takkeoffer*, fordi Kristus dér opofrer sig med det samme Takkesindelag, som besjælede ham i hans jordiske Frelserliv, og derved fuldkommer vor egen mangelfulde og utilstrækkelige Taksigelse; som et *Soneoffer*, thi her fornyes jo

det blodige Korsoffer paa en ublodig Maade; har Kristus paa Golgatha aabnet Forsoningens Kilde, saa fremvælder denne daglig paany paa Alteret; og endelig som et *Bønoffer*, thi sandelig, virkelig og væsentlig nærværende paa Alteret forvalter Kristus dér sit Ypperpræste- og Midlerembede, idet han gør vore Bønner til sine Bønner og saaledes fremstiller dem for den himmelske Fader.

Under disse fire Synspunkter har vi erkendt Messeofrets uendelige Betydning; vi har set, at Offeret paa vore Altre er Midtpunktet for den kristelige Gudsdyrkelse og den højtideligste af alle vore Religionsøvelser. Den menneskevordne Gudssøn er her selv baade Offerlam og Offerpræst; han selv bereder her den Sjælespise, som indeholder al Husvælelse og har det evige Livs Forjættelse. Saaledes fuldbyrdes den inderligste Forening af Mennesket med Gud, en Forening, der ikke kan tænkes inderligere, og derved opfyldes Menneskehedens dybe og uudslukkelige Længsel efter en *nærværende* Gud, efter en Gud, der synlig bor iblandt os. Ligesom fordem Regnbuen i sin Farvepragt svævede som et Fredstegn imellem Himmel og Jord, saaledes er i vore Kirker »Lammet, som er slagtet fra Verdens Begyndelse«, (Aabenb. 13,8) det stedsevarende Tegn og Underpant paa vor Forsoning.

Og nu spørger jeg eder, mine Kristne, lader vor hellige Kirke det nogensinde mangle paa Flid og Omsorg for at undervise det kristne Folk i de guddommelige Hemmeligheder, der fejres i vore Kirker? Indbyder den ikke Søndag efter Søndag alle troende til særlig at overvære Højmessens, hvortil der som Regel er knyttet en Prædiken, for at Gudsordets Vejledning ikke skal fattes dér, hvor Naadens Kilde saa rigeligt strømmer? Den fromme Thomas af Kempis, Forfatteren af Kristi Efterfølgelse, har udtrykt denne Kirkens Handlemaade med følgende smukke og indholdsrige Ord: »Jeg finder, at to Ting er højst nødvendige for mig i dette Liv; og uden dem vilde dette Liv blive mig utaaleligt. I dette Legemes Fængsel maa jeg bekende at trænge til to Ting, nemlig til Næring og Lys. Derfor har du, o Herre, givet mig svage dit hellige Legeme til Vederkvælgelse for Legeme og Sjæl, og du har sat dit Ord som Lygte for min Fod. Uden disse tvende Goder kan jeg ikke leve; thi Guds

Ord er min Sjæls Lys, og dit Sakrament er Livets Brød. — De kan ogsaa kaldes de tvende Borde, som paa hver Side er opstillede i den hellige Kirkes Skatkammer. Det ene er det hellige Alterbord, som gemmer det hellige Brød, nemlig Kristi dyrebare Legeme; det andet Bord er den guddommelige Lovs Lærestol, som indeholder den hellige Lære, underviser os om den rette Tro og trygt fører os ind til det Allershelligste, skjult bag Forhænget. Tak være dig, o Herre Jesus, du Lys af det evige Lys, for den hellige Læres Bord, som du har beredet os ved dine Tjenere, Profeterne, Apostlene og andre Lærere! Tak være dig, du Menneskenes Skaber og Forløser! Du, som, for at bevise den hele Verden din Kærlighed, har beredet os en stor Nådvere, ved hvilken du har fremsat ikke det forbilledlige Paaskelam, men dit allershelligste Legeme og Blod til Nydelse; og saaledes glæder du alle troende med det hellige Maaltid og beruser dem med Frelsens Kalk, som indeholder alle Paradisets Glæder; og heri deltager selv de hh. Engle med os, men med saligere Liflighed.« (4. Bog. 11. Kap.)

Med disse begejstrede Ord har den fromme Thomas af Kempis udtrykt og fremhævet, hvad Kirken skænker sine Børn, naar den hver Søn- og Festdag med særligt Eftertryk indbyder dem til at overvære Højmessen; thi om end enhver Katholik opfylder sin Kirkepligt ved at høre en stille Messe om Søndagen, saa vil han dog ikke kunne være i Tvivl om, at han fuldkomnere efterlever Kirkens Kaldelse, naar han overværer Højmessen. Hvorfor? Fordi han i Højmessen finder det dobbelte Bord, som Thomas af Kempis taler om. Her finder du de tvende Midler, som Kristus har efterladt sin Kirke til Sjælenes Helligelse; her tilbydes dig Herrens Legeme i den hellige Messe og i Kommunionen og Guds Ord i den kristelige Prædiken, der som Regel er knyttet til Højmessen.

Allerede tidligere har jeg peget paa, at i Grunden er vor Gudstjeneste ikke andet end den gentagne Fremstilling af hin ophøjede Gudstjeneste, som Jesus Kristus Aftenen før sin Lidelse fejrede i Salen i Jerusalem. Ligesom Kristus i hin Højtidstime opofrede sig selv under Brødets og Vinens Skikkelser til sin Fader og gav sig selv som Spise til sine — og ligesom han i samme Time i sin hjerte-

gribende Nadvertale underviste sine Disciple om de dybeste Trosheemmeligheder og indtrængende formanede dem til Guds- og Næstekærlighed, saaledes handler ogsaa vor h. katholske Kirke, idet den bringer *Prædikenen* om Troens Sandheder og om Kristenlivets Pligter i den inderligste Forbindelse med det hellige *Messeoffer*. Og ligesom Herren i Nadversalen handler og fremtræder som den højeste Ypperstepræst og som gudsendt Sandhedslærer, saaledes røgter Kirken paa hele Jorden paa alle Søn- og Festdage det Præste- og Lærerembede, som Gud har overdraget til den. Kristus, Dødens og Helvedes Overmand, vedbliver at leve paa Jorden — han fortsætter henede igennem sine Stedfortrædere sin *frelsende* og *belærende* Virksomhed indtil Verdens Ende.

Se, højtelskede, ligesom Apostelen Thomas ved den sidste Nadvere spurgte Herren: »Herre, vi veed ikke, hvor du gaar hen, og hvorledes kan vi kende Vejen?« og ligesom Kristus svarede Thomas: »*Jeg er Vejen og Sandheden og Livet*« (Joh. 14,6), saaledes viser Herren til alle Tider ved sine Tjenere, ved den katholske Kirkes Læreembede, Vejen til Faderen, forkynder igennem dem den aabenbarede Sandheds Rigdomsfylde og yder os Guddomsordets Brød, som styrker og vedligeholder Sjælens Liv.

I Betragtning af den Undervurdering, som den regelmæssige Søndagsprædiken ofte møder, vil I vistnok finde det tidssvarende og nyttigt, om jeg i Korthed hævder den kristelige Prædikens Betydning, især for Nutiden. Jeg siger da, vi har alle en Fører behov, der viser os Vejen, som er Kristus; vi kan aldrig føle os lykkelige, dersom vi ikke med ubedragelig Vished kan finde den aabenbarede *Sandhed* og høre det *livbringende* Gudsord. Men alt dette opnaas kun ved den katholske Kirkes Prædiken.

Allerførst vil jeg da pege paa en ubestridelig Kendsgerning, Menneskets dybe og uudslukkelige Længsel og Attraa efter Lyksalighed. Ingensomhelst skabt Ting kan mætte eller slukke denne Higen efter uforstyrret Lykke; ingen Sanserus, ingen Rigdom, ingen Ære kan yde, hvad der attraas, den fuldkomne Lykke. »Mit Hjerte er uroligt,« saaledes siger den dybe Tænkter, St. Augustin, »mit Hjerte er uroligt, indtil det hviler i dig, o Gud.« Først da,

naar vor Forstand erkender Gud, den evige Sandhed, naar vort Hjerterne omfavner den uendelig gode med usigelig Kærlighed, først da føler vor Aand sig i Sandhed lykkelig. Engang fandtes dette Menneskets inderlige og uforstyrrede Samfund med Gud; det var i Paradiset, da Gud omgikkes vore Stammeforældre, som en Fader omgaas sine Børn. Men kun en Stund varede denne Lykke. De første Menneskers Synd sønderrev dette h. Baand. Gudserkendelsens Lys blev til Vildfarelsens og Gudsforglemmelsens Mørke; Gudskærlighedens Fred og Hvile blev efterfulgt af Lidenskabens Storme og den brødefulde Samvitigheds Forhandelse. Men selv i denne Tilstand blev Længslen efter Lykke og Fred ikke udslettet i Menneskehjertet; og i de Aartusinder, der paafulgte, hører vi uophørlig Hjemveens Røster efter den mistede Lykke, efter Paradisets Hvile og Fred. Men, hvor er Vejen, der fører til Faderhuset, hvor er Stien, som leder ud af den mørke Nat og op til Gudserkendelsens og Gudskærlighedens Lysrige? Ingen kendte den. Vel har enkelte dybtlænkende Aander i Hedningeverdenen erkendt Guds Tilværelse af Skabningerne og betegnet Kærligheden til Gud som Livets Pligt og Endemaal; men fordi deres Erkendelse var mangelfuld og tilsat med mange Tvivl og Vildfarelser, kunde den ikke raade Bod paa den allevegne herskende Uklarhed og Usikkerhed. Et almindeligt Lampelys spreder ikke Nattens Mørke; kun Solens Vælde frembringer Dagens klare Lys.

Gud selv, Sandhedens Sol, maatte derfor stige ned til Jorden; Guds Ord, den evige Visdom, maatte blive Menneske, om Sandheden atter skulde herske og enhver Modsigelse forstumme. »Det var det sande Lys, som oplyser ethvert Menneske, der kommer til denne Verden.« (Joh. 1,9.) Saaledes kom Kristus som Menneskenes Lærer, og Genstanden for hans Lære var ingenlunde en blot naturlig Gudserkendelse og en ren menneskelig Sædelære i Lighed med Filosoffernes; nej, ligesom Menneskets Maal, Guds Beskuelse i Himmelen, er overnaturligt, saaledes var Kristi Lære en *overnaturlig* Aabenbaring af Guds dybeste *Hemmeligheder* og en Grundlæggelse af den derpaa opbyggede *kristelige Livsorden*. Trefoldighedens Hemmelighed, den guddommelige Naades og Kærligheds Hemmeligheder,

Guds Menneskevordelses Mysterium, den Helligaands Særlighed og Virksomhed, kort sagt alle hine evige Sandheder, som viser os den eneste Vej til Himmelen, og som aldrig er opkommet i noget Menneskehjerte, »den enbaarne Søn, som er i Faderens Skød, han har kundgjort det«. (Joh. 1,18.) Men ikke blot for nitten Hundrede Aar siden i det lille Palæstina vilde Herren forkynde disse Frelsens Sandheder; han var jo kommen for at gøre *alle* salige og for at blive en Sandhedens Lærer og en Fører til Himmelen for alle. Derfor udsendte han sine Disciple og sagde til dem: »Gaa ud og lær alle Folk, ja lær dem at holde alt, hvad jeg har befaleet eder.« Og fordi Guds Ord ingensinde skulde ophøre at blive forkyndt paa Jorden, fordi Kristus ved sine befuldmægtigede Disciple vilde være Menneskenes Lærer indtil Dagens Ende, derfor tilføjede han den store herlige Forjættelse: »Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.« (Matth. 28,20). Med dette for Øje havde Kristus jo stiftet sin Kirke og bygget den paa en Klippe (Math. 16,18), paa Petrus, den første i Rækken af de romerske Paver. Ham havde han overdraget det betydningsfuldeste Hverv med de Ord: »Vogt mine Lam, vogt mine Faar.« (Joh. 21, 15. 17.) Som Faarene følger deres Hyrde, saaledes skal alle Kristne følge Kristi synlige Stedfortræder, den romerske Pave, og de med ham forenede Biskopper; thi »den Helligaand har,« som Paulus siger, »sat Biskopperne til at styre Guds Kirke.« (Ap. Gern. 20,28.) Saaledes vedbliver Kristus at leve i Kirken til alle Tider som vor Mester og Lærer; det er hans Ord, som prædikes i Kirken, og i hans Navn forkyndes det. Han bekræfter det ved at sige til Disciplene: »Hvo, som hører eder, hører mig; hvo, som foragter eder, foragter mig.« (Luk. 10,16.)

Overvej dette, mine Kristne, og I vil faa den rette Forstaaelse af, hvor betydningsfuld, ja, hvor nødvendig den kristelige, den katholske Prædiken er for os. Hin Kamp imellem Lys og Mørke, som blev Syndefaldets skæbnesvangre Følge, varer ved til alle Tider og paa alle Steder. Den h. Pauli profetiske Ord: »Jeg veed, at efter min Bortgang skal der komme glubende Ulve til eder, som ikke skal skaane Hjorden. Og blandt eder selv skal der opstaa Mænd, som taler forvendte Ting for at drage Disciplene

til sig« (Ap. Gern. 20,29) — er disse Ord ikke bleven opfyldt til Punkt og Prikke? Som før, saa nu. Mørkets Tilhængere rejser allevegne dristig deres Hoved; snart i Løn, snart paa Talerstolen prædiker de Vantroen; snart paa Videnskabens Lærestole, snart i gudløse Blade, snart paa Verdenstorvet, snart i hemmelige Selskaber nægter de Kristi Guddom og hans Læres guddommelige Oprindelse; de taler om Fremskridt og er faktisk vendt tilbage til Hedenskabet; de brovter af deres Dannelse og Videnskab, hvis egentlige Indhold dog kun er Kødets Herredømme og trøstesløs Gudsfor nægtelse. Se, højtelskede, midt i denne Kamptummel genlyder den katholske Prædikens Røst; det er den samme Røst, som der fordum blev lyttet til ved Jordans Bredder og i Palæstinas Dale; den taler uophørlig ved de af Gud beskikkede Biskoppers og Præsters Munde. Ligesom fordum til Israeliterne, saaledes siger Kristus til enhver Menighed, til enhver enkelt af os: »Hvo, som er af Gud, han hører Guds Ord.«

Ganske vist har I alle i eders Barndoms- og Ungdomstid mere eller mindre lært den katholske Religions Sandheder at kende og omfattet dem med en fast og inderlig Tro. Men I vilde højlig tage fejl, om I nu vilde mene, at denne engang vundne Erkendelse vilde slaa til for hele Resten af eders Liv. Troen er baade en *Videnskab* og en *Dyd*, og i begge Henseender maa den vokse, om den skal være levende. Ligesom enhver Kundskab, enhver Videnskab, der forsømmes, efterhaanden bliver svag og gold, saaledes er det ogsaa med Troen. Mangen en Katholik har i sine yngre Dage faaet en fortræffelig Religionsundervisning; han behøvede kun at bygge videre paa det solide religiøse Grundlag, han havde faaet, og han vilde have bevaret Troens kostbare Gave. Men da han traadte ud i Livet, og al hans Hu helt og holdent blev optaget af Livets ydre Krav, da han forsømte *Prædikenen* og mistede Interessen for de evige Sandheder, da hentæredes og formindskedes ogsaa hans Kundskab i Troen; snart glemte han denne eller hin kirkelige Lære; og naar han saa hørte, hvorledes Kirkens Fjender bekæmpede Troen og spottede vor h. Religion, saa stod han værgeløs ligeoverfor Spotterne. Tvivl opvakte hos ham, som han ikke kunde løse; han blev et

let Bytte i denne Kamp. Han gik tabt ved *selvforskyldt Uvidenhed*. Se, mine kære Kristne, derfor er det saa paa-trængende nødvendigt at overvære Søndagsprædikenen; om du end tror at være nok saa godt undervist i Troslæren, om du end besidder Verdens fineste Kultur og Dannelse, du bliver aldrig saa lærd og dannet, at du kan undvære den Prædiken, der lyder fra vore katholske Prædikestole.
(Sluttes.)

Meddelelse fra Hs. Hellighed Paven.

Rom, den 16. Februar 1914.

Højtærede og højærværdige Herre!

Hs. Hellighed Pave Pius X har gennem mig faaet Meddelelse om de Festligbeder, der har fundet Sted i Danmark i Anledning af det konstantinske Jubilæum, hvorom De jo har indberettet hertil; Hs. Hellighed udtrykte sin store Glæde over denne Efterretning og lykønsker Deres Højhed og de troende i Danmark til, at De paa saa højtidelig Maade har fejret Mindet om Udstedelsen af hint Dekret i Mailand, ved hvilket der blev skænket Kirken Frihed.

Maatte dette glædelige Minde varsle lykkelige Fremtidsdage for vor hellige Kirke og større Udbredelse over den hele Jord for vor hellige Religion!

Sluttelig gav Hs. Hellighed Dem, Deres Præsteskab og alle Danmarks Katholikker den Apostoliske Velsignelse. — Idet jeg har den Glæde at meddele Dem dette, beder jeg Gud om fremdeles at bevare Dem i bedste Velgaaende.

Deres hengive Tjener

Fr. H. M. Kardinal Gotti,

Præfekt for Propaganda-Kongregationen,

C. Laurenti,

Sekretær.

Til

Hs. Højærværdighed, Biskop Johannes von Euch,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Erfaring som religiøs Værdi.

I det Angreb, som af en bekendt Forfatter forleden rettedes imod Folkekirkens Præster, bebrejdes dem bl. a., at de saa sjælden taler ud fra »indre Oplevelser«, har »erfaret« deres Forkyndelses Sandheder.

»Man kan gaa fra Kirke til Kirke uden at støde paa et eneste Ord fra Præsten, der aabenbarer en alvorlig indre Oplevelse — det vil sige uden at blive alvorlig greben.«

Forresten er det en ganske almindelig Kendsgerning, at man fra protestantisk Side hævder den religiøse Erfarings Værd paa en Maade, der tit forundrer os, nemlig paa det rent dogmatiske Omraade. Saaledes taler f. Eks. Olfert Ricard meget om denne Erfaring i Troslivet, saaledes et Sted om, at man af Erfaring kan vide, om Herren er opstanden eller ikke.*) Ja, H. Pontoppidan forundres hos Præsterne over, at han af deres Tale aldrig eller i Regelen aldrig har mærket noget af en religiøs Krise, at de »aldrig har kæmpet den store Kamp, der skaber Tro eller Tvivl«.

Dette giver os Anledning til en Gang her i Ugebladet at udtale os om disse to Spørgsmaal: 1) Hvilken Værd har Erfaring paa Troens Omraade? 2) Skal den kristelige Prædiken være bygget paa eller særlig præget af Præstens indre Oplevelser?

I.

Vi Katholikker maa først og fremmest hævde, at vor h. Kirke paa ingen Maade undervurderer den religiøse Erfaring, den sjælelige Kamps Værd for den enkelte Kristen. Men alt paa den rette Plads! Dette gælder ikke blot i det praktiske Liv Verden over, men ligesaa meget paa det religiøse Omraade. Ja, netop her kan en Overvurdering af personlige Indtryk, overhovedet enhver fejl Vurdering føre til slemme Resultater, til Overspændthed, til Modløshed og Frafald, i alt Fald til store Lidelser.

Troen og Troslivet indeholder saa højst forskellige Ting, at vi for at klare Begreberne først maa adskille nogle Omraader. Der har vi Theologien med Troslæren og de positive kirkelige Bestemmelser paa Sædelærens og Kirkerettens Omraade. Paa den anden Side har vi det praktiske Sædelivs, Bønnens og Bibellæsningens og overhovedet det personlige Gudsforholds og det mystiske Sjælelivs vide Marker.

*) I »Kristus og hans Mænd« siger O. R.: »Jeg veed, at Kristus er opstanden. . At gøre det til et Bevis vil sige at udlevere det til Historikerne — og Vor Herre bevare os for at falde i Historikernes Hænder.« — En meget betegnende Udtalelse for Olfert Ricards Dogmatik! ۞

Hvad selve Troslæren angaar, kan »Erfaringen« nok paa visse Punkter støtte den enkeltes subjektive, altsaa indre Overbevisning om vedkommende Trossandheds Rigtighed og Betydning. Men her staar Erfaringen ikke over, men under Kirkelærens enkelte Dele. Principielt maa vi hævde, at paa dette dogmatiske Omraade ikke den enkeltes Erfaring afgiver et Bevis af almengyldig Betydning, hverken for eller imod en eller anden Sandhed.

Vel kan den enkelte sige: Jeg har f. Eks. erfaret, at Skriftemaalets Indretning er noget godt, er en Sandhed, fordi jeg har mærket en Bedring i min aandelige Tilstand. Men denne personlige Erfaring har kun en vis Værd for vedkommende Person og maaske hans nærmeste. At hans Synder ved Kirkens Nøglemagt blev ham forladt — det følger ingenlunde af hans Følelser, hans »Erfaring«, men af Kendsgjerninger udenfor hans Følelsesliv: af Herrens Ord og deres rette Overholdelse. Følger der en glad Stemning, en Lettelse, saa kan det være meget godt, bare ikke Stemningen bliver Grundbeviset for ham, at han har faaet Syndsforladelse. Thi den kan han ogsaa faa, medens han er nedtrykt og ikke har følt nogen øjeblikkelig Lettelse.

Saaledes kan den enkelte erfare Guds Forsyn, Guds Godhed, Frelserens Kærlighed, de helliges Forbøns Hjælp, altsaa Sandheden af Leddet i Trosbekendelsen: Jeg tror paa de helliges Samfund. Bare ikke saa disse Erfaringer tages som egentlige Beviser alene for sig, men sammen med og indenfor den objektive Troslæres Omraade. Ellers kan det gaa galt med den Slags Erfaringer, som Gendøbernes og mange andre religiøse Sværmeres Historie noksom bevidner.

Desuden er der en Del Trossandheder, som slet ingen direkte Forbindelse har med vort Erfaringsliv. Tag alle Enkeltheder i Jesu Liv, tag selve Skabelsen, Guds Menne-skevordelse — alle disse Sandheder — »Dogmer« — kan ikke erfares, selv om de har nok saa stor en Betydning for vort religiøse Liv. Men selve Troen derpaa er allerede en Værdi, om det saa bare var Underkastelsen af vor Forstand.

Denne Underkastelse har tit været Genstand for Spot og Bebrejdelser fra vore kirkelige Modstanderes Side, som om der laa en uværdig Selvopgivelse deri. Men indeholder ikke allerede den synlige Verden uløselige Gaader? At vedkende sig vor Forstands Begrænsethed er bare Klogskab. Hvad vi kan vise, er, at netop denne Underkastelse paa visse Punkter kun er ædel Klogskab, ja Forstandens bedste Anvendelse i dette Tilfælde. Og Frugten deraf, Frugten af at tro paa disse Dogmer, som Rationalisterne saa meget vil undgaa, er dog aandelig Kraft, Sjælefred og Velsignelse.

Saaledes er Jesu Liv, Kirkens Indstiftelse og den ka-

tholske Troslære en bestandig Anstødssten — og maa være det! Her har Erfaringen ikke det første Ord, men religiøs Oplysning og Villiens gode Retning.

En langt større Betydning har Erfaringen paa det andet Omraade, nemlig Bønnens og Sædelærens. Men ogsaa her trænger vor Erfaring til en udenforstaaende, objektiv Vejledning. Baade i Religionsundervisningen og i Skriftestolen faar vi Katholikker Lejlighed til at kontrollere og vurdere vore religiøse Tanker, Følelser og Handlinger.

Kirken lærer os at skelne, at »prøve Aanderne«, at vogte os for mange Fejltagelser og Dumheder. Den kan selvfølgelig ikke altid bevare os for Fristelser, sjælelige Lidelser, ja store indvortes Kampe. Det har jo ikke engang vor Frelser sparet sine Disciple for. Saaledes oplyser han dem ikke straks, da de kæmper en »Troens Kamp« om det Ord, at de skulde »spise hans Kød« og »drikke hans Blod«. Disse Ord var haarde, meget haarde den Gang. Men de fleste af hans Disciple sejrede i denne Kamp, skønt nogle faldt fra. Kirken gør som Herren: den lader os vælge frit, men bevarer os for mange Snarer. Kun i vor Kirke har vi dette høje asketiske og mystiske Liv, som vi beundrer i vore Helgeners og i saa mange Forfatteres Skrifter, lige fra Ignatius af Antiochia og Gregor den Store til Ignatius af Loyola og Frants af Sales. Dette er kun muligt ud fra Kirkens kraftige, rige Troslære og gode bestandige Vejledning. Hvad har Sekterne at stille op derimod? I Protestantismen findes der mange fromme Mennesker, ogsaa der møder vi Mystik. Men om denne Mystik ikke snarere skræmmer, saasom hos Tungetalerne og Kvækerne, for ikke at tale om saa mange overspændte Bibelfortolkere, som vi har haft dem mange Steder i Skandinavien? Og hvilken Sum af religiøs Søgen, af sjælelige Kvaler, af Tvivl og Mørke er der ikke for Øjeblikket skjult, for ikke at sige aabenbaret, i vide protestantiske Kredse, hvor moderne Bibelkritik og den gamle Lutherdom og den Rest af god ægte Kristendom, som er levende, kæmper en fortvivlet Kamp!

Som sagt — fri for Anfægtelser er heller ikke vor Kirkes Medlemmer, men hvor langt flere Muligheder er der ikke for os til at faa Raad. En hel Del »Kriser« og Skuffelser spares vi for, allerede fordi Grundlaget for vor katholske Kirke er logisk, medens de protestantiske Statskirker og Frikirker er Privat-Foretagender udenom den apostoliske Hyrde- og Læremyndighed og imod denne.

Men netop derfor, netop fordi der er saa megen Uklarhed, saa megen Gummi Elastikum i den protestantinske Trosforkyndelse — gaar en hel Del Kraft spildt paa dog-

matiske Grublerier, paa Søgen, paa »Kriser«, paa »Oplevelser« og »Erfaringer«.

Her ser vi, hvor godt det er, naar Sjælelivets Strømninger, naar Tanker og Erfaringer reguleres af noget betryggende udenfor: nemlig Christi Kirkes Vejledning. Indenfor denne og med denne kan religiøse Erfaringer frembringe herlige Frugter, hvad jo hver Side i Kirkehistorien bærer Vidnesbyrd om. (Sluttes.)

Morten Pontoppidan profeterer.

I sin sidste Bog, »Vor Folkekirkes Undergravere«, der i sin Helhed bestaar af ældre Afhandlinger, har Pastor Morten Pontoppidan i en Efterskrift, der er forfattet kort før sidste Jul, en lille Profeti, som det sikkert vil interessere Ugebladets Læsere at lære at kende. I Forbindelse med en Udtalelse imod Loven af 1. April 1911, i Følge hvilken Frimenighedspræster, der ikke tilhører Folkekirken, under visse Betingelser kan faa Sognekirkerne overladt til at holde Gudstjeneste i, hedder det:

»Allermest vilde dog den romerske Kirke komme til at fremtræde med en stor Nimbus paa Baggrund af vore profanerede Sognekirker. Og alle, der trænger til en virkelig Kirke, et Andagtssted, som endnu var fredhelligt, og hvor Atmosfæren ikke var fordærvet af det kirkelige Sekt- og Partivæsens Uddunstninger — alle saadanne vilde drages næsten uimodstaaelig mod den romerske Kirke.

Det er min Overbevisning, at dersom det ikke skal ende med, at Rom tager det hele, maa vi her i Danmark holde Haand over den eneste solide kirkelige Organisation, vi har, nemlig Sognemenigheden, den evangelisk-lutherske Sognemenighed.«

Des værre er Pontoppidans profetiske Ord vistnok altfor optimistiske, det ender næppe med, at »Rom tager det hele«. Dertil er Folk i Almindelighed ikke nær ideelt nok anlagte. Det kræver mere aandelig Energi og større Ydmyghed, end de fleste er i Besiddelse af, at bryde med det tilvante, med Slægt og Venner somme Tider ogsaa, og slutte sig til den katholske Kirke, som i nogle Henseender til at begynde med vil falde adskillige fremmed og usædvanlig; det skulde da være, at Overgangene blev saa talrige, at de mindre selvstændige ligesom kunde lade sig

bære af en Flok bevidste, stærke Personligheder; men, som sagt, det er der vist næppe Udsigt til.

Dog vil vi, hvad enten der er store eller smaa Udsigter, ufortrødent arbejde videre, efter Apostelens Ord »med Haab og mod Haab«, og kun for Folkekirken ønske, at den paa Trods af Protestantismens Principper maa bevare saa meget af den gamle, ægte Kristendom som muligt. I Morten Pontoppidan erkender vi en nobel Modstander, som vi kun kan have den største Agtelse for; han bliver sandsynligvis selv aldrig Katholik, men siger vistnok heller ikke, hverken med eller mod sin Vilje, noget illoyalt om den katolske Kirke.

N. H.

Samlerforeningen.

I Ugebladets Nr. 7 offentliggjordes Regnskabet for den københavnske Afdeling af Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. Denne Forenings store Maal er at støtte den dansk-katolske Kirkesag og er derfor al Interesse og Opmærksomhed værd. I Regnskabet var der en Post, som hed Samlerforeningen, og som havde bragt en Indtægt paa omtrent 120 Kroner. Disse Linjer fremkommer for at henlede Læsernes Opmærksomhed paa denne. Dens Annonce findes ofte i Ugebladet, men en Redegørelse for, hvad den i Aaret 1913 har indbragt, vil dog maaske bedre end mange Ord vise, hvorledes det gamle Ord passer, at »det smaa skal man ikke foragte«.

Altsaa: i det sidst forløbne Aar har man samlet og solgt følgende »Herligheder«:

	Kr.	Ø.		Kr.	Ø.
Flaskekapsler.....	2	73	Sølvpapir (Staniol).....	8	57
En Æske Dupsko.....	1	25	Bly (14 Ø).....	1	26
Gamle Bøger.....	11	25	Gamle Tæpper.....	1	00
6 Tuborgplatter.....	3	00	Gamle Klude.....	3	26
1 Parti Brilller.....	1	50	Gammelt Papir.....	1	20
Gamle og udenl. Mønter	45	46	Gamle Galocher.....	0	65
4 gamle Sølvuhre.....	7	50	1 Skrivetøj.....	1	50
Gamle Frimærker.....	23	25	Afskaarne Cigarspidser.	1	50
Gammelt Guld (1 Ring).	1	25	Kontant Gave.....	4	00

Ialt 119 Kr. 13 Øre.

Ja, saadant ser Regnskabet ud. Hvad kan man lære deraf? For det første, at »Mange Bække smaa gør en stor Aa«. Men det vidste man nok i Forvejen. For det andet, at hvis man har gamle Klude, Galocher, Frimærker o.s.v. o.s.v., kan det sælges og forvandles til smukke Sten i nye danske katolske Kirker. Det vidste man maaske ikke, men nu veed man det, og man handle derefter!

S. F.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Bladene, særlig her i Byen, har i de sidste Dage haft meget at fortælle om Dr. Bernh. Hansen. Efterat denne i en Aarrække havde været ansat ved St. Ansgars Kirke, rejste han i 1899 til Næstved, hvor han, der var en ret velhavende Mand, besad en Ejendom. Uden at have nogensomhelst Ansættelse som Præst indrettede han sig her et lille Kapel, som dog de sidste 11 Aar kun var et Værelse i hans Hus. Stor Interesse havde han for kommunale Anliggender, hvad Borgerne i Næstved Landsogn maa have skønnet paa, da han, til sine Bekendtes almindelige Forbavselse, Gang efter Gang blev valgt til Repræsentant for nævnte Kommune. I Aarenes Løb mistede han, der blandt adskilligt andet ogsaa var umaadelig upraktisk, mange af sine Penge. Kommunens Sager administrede han stadig slettere, og der har nu vist sig en saadan Uorden, ja Urigtigheder i hans Regnskaber, at han vil blive tiltalt for Falsk. Om store Summer drejer hele Sagen sig ikke, og der er i Dr. Hansens Bo mere end Dækning for det, der mangler. Dr. Hansen har i nogen Tid opholdt sig paa St. Josefs Hospital her i Byen, hvor hans Sindstilstand har vist sig at være ikke saa lidt unormal. *Berlingske Tidende* har vistnok Ret, naar den slutter sin Artikel saaledes: »Hans Optræden har i flere Aar været en saadan, at man med Grund har tvivlet om, at han var ved sin fulde Forstand.«

— Torsdag og Fredag Aften i forrige Uge afholdt Josefssøstrenes Elever fra de franske private Kursus deres aarlige *Soirée française* til Fordel for de fattige. Der opførtes et Par morsomme Smaakomedier, ligesom Fru Saabye og Frøknerne Philip, Trier, Koppel, Walbom og Palle Andersen velvilligt bistod med Musik og Sang.

— Unios Fastelavnsfest i Søndags fik et overordentlig vellykket og hyggeligt Forløb. Det var at ønske, om langt flere af vore unge, som vil have en fornøjelig Aften med jævnaldrende, kunde finde hen i Unio, hvor de altid vil være velkomne og sikkert ogsaa befinde sig godt.

Ordруп. Til Forskel fra tidligere Aar har St. Andreas Kollegium i Aar givet sin Fastelavnsunderholdning to Aftener, nemlig Søndag og Tirsdag Aften. Begge Gange var den store Festsal fyldt til sidste Plads. Efter en køn Indledning, bestaaende af Musik og Sang, hvoriblandt »Kongernes Konge«, som hele den store Forsamling staaende afsang, opførte nogle Elever af de mindre Klasser »Hroar og Helge«, nydelige Smaascener efter Øhlenschlägers Digte. Derefter gik Holbergs »Den pantsatte Bondedreng« med overordentligt Liv over Scenen; Indstuderingen var fortrinlig, og de forskellige Roller fik en sjælden god Udførelse.

Horsens. Lørdag den 28. Februar fejrede denne Bys mangeaarige, trofaste Sognepræst sit fyrretyveaarige Præstejubilæum. Venner af Pastor Kerff har tilsendt Ugebladet et Udclip af *Fredericia Social-Demokrat* af 21. Februar, som

skal gengives her, med en enkelt fejl Dato rettet; ligeledes maa man ved Omtalen af Pastor Kerff's Faders Ægteskab ikke glemme, at det blev indgaaet *før Grundlovens Udstedelse*. Den nævnte Artikel lyder saaledes: »Lørdag den 28. Februar kan Præsten ved den katholske Menighed i Horsens Frederik Kerff fejre 40-Aars Præstejubilæum, idet han nemlig den 28. Februar 1874 blev viet til Præst i Rom. Frederik Kerff er født den 30. Oktober 1849 i Fredericia. Han er luthersk

født og gik som Barn i Trinitatis Borgerskole i Kongensgade. Han var en sjælden godmodig og fredsommelig Dreng, der nødig tog Del i sine jævnaldrendes støjende Lege og Spilopper. Boglige Sysler var derimod hans kæreste Tidsfordriv, og da han var den flinkeste Dreng i Skolen, lovedes der ham en Friplads i Realskolen som Belønning. Men Skuffelsen blev stor for Frederik, da han trods de givne Løfter blev forbigaaet til Fordel for en anden Elev, Julius W. Sagen var, at Julius' Fader var noget mere end en almindelig Arbejder og havde gode Forbindelser opad, medens Frederiks Fader — en rettænkende Mand, der kun var Fabriksarbejder — ingen saadanne havde. Efter en Eksamen paa Skolen blev »Fripladsen« tildelt Julius. For Frederik var dette et haardt Slag, og han græd sine modige Taarer. Præsten — Pontoppidan — lagde sin Haand paa hans Hoved og sagde: Græd ikke, mit Barn, husk paa, at gemt er ikke glemt. Det blev ikke heller lagt hen til Forglemmelse. Frederik gik grædende hjem. Faderen blev saa fortørnet, at han (der oprindeligt var født Katholik, men ved Ægteskabsindgaaelse var overgaaet til Lutheranerne) paa staaende Fod meldte sig, Kone og Børn ud af den lutherske Kirke og overgik til Katholicismen. Frederik blev Elev i den katholske Skole, og Præsten, Pastor Copenrath, fik straks stor Interesse for den opvakte Dreng. Det var ved hans Tilskyndelse og Hjælp, at Frederik den 13. November 1863 sendtes til Kollegiet »Propaganda« i Rom, hvorfra han som ovenfor anført 28. Feb. 1874 udgik som Præst. Det følgende Foraar blev han kaldt

hjem, fordi hans Fader laa for Døden. Efter Faderens Død i April ansattes han som Vikar ved St. Ansgars Kirke i København. I Aaret 1878 ansattes han som Præst i Horsens, hvor han i de forløbne 36 Aar har udfoldet en stor Virksomhed i Katholicismens Tjeneste. Bl. a. foretog han for en Del Aar siden, sammen med en i Horsens bosiddende rig Hollænder v. Reith, en Rejse til Holland og Tyskland med det Formaal blandt velhavende Katholikker der at samle Penge ind til en ny Kirke i Horsens. Det lykkedes ogsaa over Forventning. Den ny Kirke blev bygget, og det hidtil benyttede Kapel omdannedes til Skole. I den omliggende Have blev der tillige opført et Nonnekloster samt et Hospital. Det skyldes ligeledes Pastor Kerff's Paavirkning, at Politikeren Jens Busk nogle Aar før sin Død antog den katholske Tro, og Busk's Begejstring for Katholicismen gav sig Udslag i, at han foruden at skænke adskillige Ting til Kirken tillige i dennes Have lod bygge en Fribolig for Præsten, kun med den Betingelse, at hans (Busk's) Enke skulde have Bopæl i Villaen, saa længe hun lever. Endnu er at tilføje, at Pastor Kerff er den ældste danskfødte katholske Præst her i Landet, hvor der iøvrigt kun findes en katholsk Præst, som er ældre, nemlig Biskop v. Euch. Denne er imidlertid tyskfødt.«

— Til ovenstaaende Artikel, der synes at være skrevet af en eller anden gammel Bekendt af Pastor Kerff, er der to smaa Rettelser at gøre: det er Enkefru Busk og ikke Jens Busk selv, der har bygget nævnte Villa, og der er ikke saa faa af vore Præster, der er ældre end Pastor Kerff. — Skønt Pastor Kerff vistnok ikke har holdt nogen Fest i Anledning af Mindedagen, skal *Ugebladet* dog tillade sig at fremdrage denne og ønske Pastor Kerff hjertelig til Lykke samt udtale Haabet om en stor Fest i Horsens om 10 Aar.

Aarhus. Foredraget om Udviklingslæren og den kristne Tro Torsdag den 19. Februar havde samlet 170 Tilhørere. Først og fremmest fastslog Hr. Pastor Breitung, hvad man forstaar ved Verdensudviklingen i Almindelighed og ved de enkelte forskellige Udviklingsteorier, specielt den darwinistiske. Det er netop Forvekslingen af disse Begreber, der har foraarsaget saa megen Forvirring og givet Vantroen Vind i Sejlene. I Midten af Firserne dalede Darwinismens Stjerne, efter at Naturforskerne havde erkendt dens Uholdbarhed, og den maa nu erkendes som skrinlagt. Dens Fald var en glimrende Opregnsning for den kristne Verdensanskuelse, hvilken man mente at kunne erstatte med Darwinisme, »Fremtidens Religion«. Udviklingslæren i Almindelighed i sin solidere Form anbefales ikke blot af naturvidenskabelige Kendsgerninger og er en meget rimelig Lære, om end ikke en absolut fastslaaet Sandhed, og kan

godt forenes med den kristne Tro. Særlig interessant er det, at vi allerede i den gamle kristne Kirke hos Kirkefaderen S. Augustinus finder alle de frugtbare og geniale Tanker udtalt, som, anvendte paa Nutidens Naturvidenskab, paa den simpleste Maade løser alle de tilsyneladende Modsigelser mellem den kristne Tro og Videnskaben. Det klare og grundige Foredrag efterfulgtes af en kort Diskussion.

Randers. Her behandlede i Byraadet en Ansøgning fra den katholske Sognepræst, Pastor Osterhammel, om Tilskud til den katholske Sogneskole. Forud for den egentlige Forhandling om Tilskud til private Skoler gik en Forhaandsforhandling. Man var til Sinds fra socialistisk Side at nægte et hvert som helst Tilskud til private Skoler, og ved Afstemningen kom 10 til at staa mod 10. Men da det senere paavistes, at de højere Skoler kun kan faa Statstilskud, naar Kommunen tilskyder et vist Beløb, affandt Socialister og Højre sig saa saaledes, at Beløbet blev nedsat fra 3400 til 2500 (til Deling). Derefter kom den egentlige Forhandling; de to, der havde Ordet, førend der stemtes om Forkastelse eller Ikkeforkastelse, var Adjunkt Neersø (Højre), der principielt stemte mod ikke-eksamensberettigede Skoler, og Typograf Nielsen (Socialdemokrat), der mente, at naar der efter Loven tilsikres Katholikker Fritagelse for Religionsundervisning, var der ingen Grund til at støtte den katholske Privatskole. Skoledirektøren og Skolekommissionen havde anbefalet Tilskud, men Skoleudvalget udtalte sig mod et saadant, og dettes Mening sejrede ved Afstemningen i Byraadsmødet. Hvad den dybeste Aarsag til dette Resultat er, kan ikke let afgøres; i andre jyske Byer (Horsens, Fredericia og Kolding) giver Byraadet Tilskud til de katholske Skoler; men det uretfærdige i Afslaget er det ikke svært at faa Øje paa. Der er i dette Spørgsmaal to berettigede Standpunkter: intet Tilskud til nogensomhelst Privatskole eller Tilskud til alle Privatskoler, som selvfølgelig opfylder alle berettigede pædagogiske Krav og tillige har en vis Minimalstørrelse. Randers Byraad har foretrukket et tredje Standpunkt: at støtte nogle Skoler og derved — forurette andre; for det undlader næppe at kræve den fulde Skat af de katholske Borgere.

Sverige. Sammen med Pastor Kerff i Horsens modtog Pastor, Dr. Rudolph Kiesler, Sognepræst ved St. Eriks Kirke i Stockholm, den 28. Februar 1874 Præstevielsens Sakramente i Laterankirken i Rom. Han kan altsaa ogsaa den 28. Februar i Aar fejre sit 40-aarige Præstetilbæum, hvortil *Ugebladet* herved sender sin ærbødige Lykønskning. Pastor Kiesler, der er født 1850 i Schwerin, har

efter sin Præstevielse udført et trofast og udholdende 40 Aars Arbejde som Præst i Sverige.

Portugal. Patriarken af Lissabon, som blev bortjaget fra sit Bispedømme for to Aar siden, har faaet Lov til at vende tilbage, men det er ham forbudt at deltage i »nogen Ceremoni enten i Kathedralen eller nogen anden Kirke«. Den 8. Februar holdtes der i Overværelse af en mægtig Folkemængde Taksigelsesgudstjeneste i Kathedralen for Patriarkens Tilbagekomst, dog uden at denne var til Stede. Senere holdt Patriarken i sit Palæ en stor »Modtagelse«, hvor en Mængde Mennesker var til Stede for at hilse paa ham og modtage hans Velsignelse. Patriarken har sendt Republikkens Præsident en stærk Protestskrivelse i Anledning af den uværdige Maade, man har ladet ham vende tilbage paa, hvilket svarer til en Slags Arrest i hans Palæ.

Asien. (Indien.) Efter en Statistik fra Aaret 1912 lever der i Indien og Birma 2.311.000 Katholikker af latinsk og syrisk Ritus. Tilvæksten var i det nævnte Aar 20,6 Procent. Heraf var der 26.000 nyomvendte som Frugt af den katholske Missionsvirksomhed. Anglikanernes Tilvækst var i det samme Tidsrum 15,6 Procent. Hvad de religiøse Bekendelser i Indien angaar, findes der i alt 4 Millioner Kristne, 220 Millioner Brahmanere af de forskellige Sekter, 66 Millioner Muhamedanere, 9 Millioner Fetischtillbedere, 11 Millioner Buddhister og 20.000 Jøder. Des værre er Regeringen temmelig ligegyldig for Missionsarbejdet.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

(Den katholske Kirkesag).

Den første Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i Aar indbragte følgende; St. Ansgar 52,49, St. Knud 5,02, Jesu Hjerte 65,46, St. Josef 30,20, Immaculata 5,00, Frederiksberg 19,48, Sundby 8,62. Ordrup 22,34, Helsingør 4,00, Roskilde 11,90, Ringsted 12,50, Slagelse 3,17, Køge 3,00, Mariabo 3,50, Svendborg 3,00, Nyborg 2,35, Odense 11,70, Esbjerg 2,62, Kolding 1,75, Fredericia 14,00, Vejle 3,00, Horsens 8,77, Silkeborg 5,00, Aarhus 17,58, Randers 14,05, Aalborg 4,59, ialt 335 Kr. 09 Øre.

København, den 20. Februar 1913.

Det Apostoliske Vikariat.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8. Adresse: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder aarlig Generalforsamling Søndag d. 1. Marts Kl. 8 pr. Kun Adgang for Medlemmer.

Elisabethforeningens Basar.

Søndag den 8. og Mandag den 9. Marts holder Elisabethforeningen for forældreløse og forsømte Børn sin aarlige Basar Bredgade 69, Stuen o. G. Alle i Menigheden, der har Interesse for disse Børn, bedes om at betænke vor Basar med Gaver, for at denne Basar maa blive lige saa indbringende som de tidligere. Basaren er jo Foreningens største Indtægtskilde og derfor Aarets Begivenhed for Foreningen. Gaver modtages med Tak af Hr. Pastor Braun, Bredgade 64, Fru Osterhammel, N. Farimagsgade 15, Frk. Tetzlaff, Ved Stranden 10 og Frøkerne Stratbøcker, Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.

Mærk! Paa de sidste Søndage i Fastetiden agtes der i St. Knuds Skoles Festsal afholdt en
religiøs Koncert.

Passions-Oratorium af Domdekan Fidelis Müller. — Koncerten udføres af et udvalgt Kor og Orkester og ledsages af en Række Lysbilleder over Christi Lidelse og Død.

St. Ansgars Kirke.

I Fastetiden holdes Fastepredikenen hver Søndag Efterm. Kl. 6 af Pastor Flynn, C. M., fra Helsingør.

Mødreforeningen. Tirsdag d. 3. Marts Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 1. Marts Kl. 6 Efterm. holdes Andagt med Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger dellager.

Franske Konferencer.

Hver Søndag og Torsdag Kl. 3 Efterm. er der i St. Ansgars Kirke fransk Prædikenforedrag af Pater *Hurtaud*, O. P.

Bønnen, det store Frelsens Middel. Af Alfons Liguori, ved N. H. Med Tillæg af en Del korte Afladsbønner samt andre Bønner, deraf nogle særlig passende for den hellige Fastetid. 60 Øre og 90 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4, og Frederiksberg Allé 15-17. Hovedoplaget.

Katholsk Aarbog 1914

er udkommen og faas paa Ansgariusforeningens Kontor, Bredgade 69. Pris 1 Kr. Aarbogen bliver tilsendt dem, der har betalt Aarsbidraget (2 Kr.) for 1914.

Iøvrigt vil Aarsbidraget nu, efter at Generalforsamlingen er afholdt, blive opkrævet som sædvanlig.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gaslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren v. Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Kirkelig Kalender.

1. Marts. 1. Sønd. i Fasten.	8. Marts. 2. Sønd. i Fasten.
2. — Mandag. (Karl den Gode, Martyr).*)	9. — Mandag. (Francisca Romana, Enke.)
3. — Tirsdag. Ferialdag.	10. — Tirsdag. (40 Riddere, Martyrer.)
4. — Onsdag. (Casimir, Bekender.)	11. — Onsdag. Ferialdag.
5. — Torsdag. Ferialdag.	12. — Torsdag. (Gregor d. Store, Pave og Kirkelærer.)
6. — Fredag. (Perpetua og Felicitas, Martyrer.)	13. — Fredag, Ferialdag.
7. — Lørdag. (Thomas af Aquino, Kirkelærer.)	14. — Lørdag. Ferialdag.

*) Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Ferialdagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Vincentiskonferensernes første Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 1. Marts Kl. 11¹/₂ i Bredgade 67 o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 6. Marts til de aftalte Tider.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₄ m. Prædiken; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7¹/₂; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Unio. Fredag den 6. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 3. Marts Kl. 8 Aften.

Fr. *Küpferte*: »Guds Stat« af St. Augustinus.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes. (Nr. 37 og 77 synges).

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 6. Marts Kl. 6.⁴

Litteratur. Rauschen: Sædelære. Ved L. G. Kr. 1,25. Indb. Kr. 1,75. — Esser: Prædikener. 5. og 6. Serie. 1 Krone Stykket.

Bogudlaan (*gratis*).

Fra St. Ansgars Folkebibliothek Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Ved Rosenkranskirken daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved St. Annæ Kirke hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra St. Josefs Konferens Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra St. Andreas Konferens Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra Mariahjemmet, Vestervoldgade 115, Tirsdag den 3. Marts Kl. 3—4.

Ringsted. I St. Knuds Kirke holdes den 1., 2., 3. og 5. Søndag i Marts Kl. 7¹/₂ Aften Foredrag af Pastor Esser, S. J., fra København.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 10.

Søndag den 8. Marts

1914.

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Ensom med Jesus. — Fra Hedningemissionen. III. — Erfaring som religios Værdi. — Københavnsk Kirkestatistik for 1913. — En ung Konvertits Liv og Død. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Horsens. Tyskland. Østerrig. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

(Sluttet.)

Gud har i vore Sjæle nedlagt en dyb og inderlig Trang til at vokse i Erkendelsen af de Ting, som angaar ham og vor Sjæl, og Gud, der selv har lagt denne uimodstaaelige Trang ind i vort Hjerte, kommer den ogsaa imøde med sin Visdoms og Naades udtømmelige Skatte. Men denne vor Erkendelse af Gud og af vort Forhold til Gud skal ikke være en svag og svævende Anelse eller Formodning; nej, den skal være Sjælens dybeste og inderligste Overbevisning, den skal være en Tro, der gennemtrænger og helliger al vor Tænken, Følen og Villen. Derfor siger Paulus i sit Brev til Kolossenserne (1,9): »Vi aflader ikke at bede for eder og begære, at I maa fyldes med hans Villies Erkendelse i al Visdom og aandelig Forstaaelse, at I maa omgaas værdig for Gud . . . og vokse i Guds Erkendelse.« Og i sit Brev til Philippenserne (1,9) udtrykker Paulus atter den samme Tanke: »Derom beder jeg, at eders Kærlighed mere og mere maa tiltage i Erkendelse og al Skønsomhed.« Ogsaa den h. Petrus formaner i sit 2. Brev 3,18: »Men vokser i vor Herres og Frelsesers Jesu Kristi Naade og Kundskab. Ham være Ære baade nu og indtil Evighedens Dag.«

Og sig mig nu, min Kristen, agter du vel paa og udfører du samvittighedsfuldt Apostlenes Formaning, naar du uden Grund forsømmer Prædikenen, eller naar du kun uvillig hører den? Jeg vil gerne antage, at du endnu er godt inde i din Katekismus, og at du evner at forsvare din Tro imod Angribere — men er det nok? Kræver Apostlene ikke Vækst i Erkendelsen og i Guds Kærlighed, og siger de ikke udtrykkelig, at deraf afhænger den evige Frelse? Altsaa, atter og atter at høre Gudsordet, at overveje Troens Hemmeligheder, at anvende dem paa sit eget Liv, det er Apostlenes idelige Formaning.

Kendskab til Troens Lærdomme er ingenlunde tilstrækkelig; alt dette bliver til tomt Mundsvejr, naar Troen ikke viser sig frugtbar i et ægte kristeligt Liv. Troen er nemlig, som jeg allerede forhen har sagt, ikke blot en Videnskab, den er meget mere en *Dyd*, og det en *Dyd*, der skal gennemtrænge og *hellige* hele vort Liv.

Troen er i sin Begyndelse og som Grundlag og Betingelse for at blive retfærdiggjort en fast Overbevisning om, at alt er sandt, hvad Jesus Kristus har lært, at han er Verdens Frelser og Kirkens guddommelige Stifter, og at vi alene ved ham kan opnaa Tilgivelse, Naade og et evigt Liv. Men Troen indskrænker sig ikke til den blotte Erkendelse; den indvirker ogsaa under Naadens vedvarende Bistand paa Villien og bestemmer og tildanner den efter Jesu Kristi Lære. Saaledes fremgaar da af Troen Frygten for Guds Retfærdighed, Haabet om hans Barmhjertighed, Begyndelsen til Kærligheden, Angeren over Synden og det bodfærdige Forsæt og endelig Villien til at modtage de af Kristus indstiftede og anordnede Frelsesmidler. Først efter at Troen saaledes ved Guds Naade er bleven virksom og levende i Villien, skænker den Mennesket den retfærdiggørende Naade; med disse Ord fremstiller Tridentinerkonciliet kort og klart, hvorledes Mennesket ved Troen fra en Synder bliver forvandlet til en retfærdig, der fuld af Fryd kan gøre Apostelens Ord til sine egne: »Kærligheden er udgydt i vore Hjerter ved den Helligaand, der er givet os.«

Men en saadan levende og virksom Tro opnaar Mennesket i Regelen kun ved at være en nidkær og ydmyg Hører af Guds Ord. »Thi,« som Apostelen Paulus siger,

»hvorledes skal de tro paa den, om hvem de ikke har hørt? Og hvorledes skal de høre, uden nogen prædiker?« (Rom. 10, 14.) Det ligger nu engang, højtelskede i Herren, i Guds Forsynsplaner, at han som oftest knytter sin usynlige Naade til *synlige Organer*. Ligesom Gud har knyttet Retfærdiggørelsens og Helliggørelsens Naadegaver til de synlige Sakramenter, saaledes har han ogsaa gjort Prædikenen til Udgangspunkt for de fleste naadefulde indre Oplysninger og Tilskyndelser. Hvor mange Gange har vi ikke hos os selv gjort den Erfaring, at den Belæring eller Formaning, som en af Kirken beskikket Præst udtalte paa Prædikestolen, har grebet os med en hel anden Kraft, end naar vi f. Eks. havde læst den i en Bog.

Se hen til *Kirkeaaet* i al dets vidunderlige Skønhed og Mangfoldighed, i dets Naadevirkninger og Husvalelser, hvorledes alt dette finder sit Udtryk i Kirkens Bønner og i den hellige Messe, hvorledes det genlyder i Menighedens harmoniske Sang og i Orgelets jublende Toner; men særlig lærer vi dog ved Prædikenen at forstaa dets Sammenhæng og dybe Indhold; ved den bliver det for os en Kilde til gavnlige Tanker og Beslutninger.

Med hvilken inderlig og barnlig Tro nærmer en Katholik sig ikke i den højhellige Julenat vor Herres Krybbe, naar hans Hjerte i Adventsprædikenerne er blevet opfyldt af hellig Længsel efter Frelserens Komme! Hvor glad og med hvilket lutret Hjerte vil ikke enhver paa Paaskemorgen nærme sig Herrens Bord og istemme Paaskejubelens glade Alleluja, naar han med et godt og velforberedt Hjerte har lyttet til Fasteprædikenernes Alvor! — Eller hvor mange Naadegaver mener I vel, en Kristen vil modtage paa den høihellige Pintsefest, naar han neppe har bivaanet en Prædiken, der kunde have mindet ham om Helligaandens fornyende og rensende Kraft? Hvorledes vil en saadan mon kunne finde Smag i de Naadeskatte, som den Helligaand meddeler Sjælene, naar han har undladt i Gudsordets Forkyndelse at søge en Modgift mod Hverdagslivets bedøvende Støj og Larm?

Det er altsaa det, den katholske Prædiken vil opnaa: vi skal vokse baade i Troen og i Kærligheden. Ved at være Prædikenernes nidkære og opmærksomme Hørere skal

vi lære at kende alle vore Pligter i Troens Lys, og ikke blot det, disse Pligter skal derved blive os kære og dyrebare. Saa lærer vi at forstaa Jesu Kristi Ord: »Mit Aag er sødt, og min Byrde er let.« Hvad jeg har sagt om det religiøse Liv, det gælder ikke mindre om det *moralske*, det sædelige Liv. Thi ligesom vor Erkendelse og vor Forstand er bleven formørket ved Synden, saaledes er ogsaa vore sædelige Kræfter bleven svækket, og inden i os gærer Lidenskabens og Fristelsens uophørlige Kamp. *Farer* truer os fra vort eget Indre, idet Kødets Lov strider imod Aandens Lov; *Farer* fra vor Fantasi, der forvirrer og forstumler Forstanden ved sine ophidsende Gøglebilleder; *Farer* fra Verden, der godkender det onde og kalder det gode for Daarskab; *Farer* fra Mørkets Aand, der, for at tale med den h. Skrift, gaar omkring, søgende, hvem han kan opsluge. Og midt under denne Kamp, som enhver Sjæl maa stride, genlyder den h. Paulus' frejdige Tilraab: »Tag Aandens Sværd, som er Guds Ord.« (Eph. 6, 17.) Et herligt Mønster paa, hvorledes vi skal bruge dette Sværd, giver Frelseren os, idet han ved Guds Ords Kraft overvandt Fristelsen og bragte Djævelen til at vige. Sandelig, mine Kristne, intet andet end Guds Ord og Guds Naade kan holde os oprejste under Livets Kampe og Fristelser.

Hvad den gudløse Verden lærer, er Løgn og Bedrag; hvad dit eget Hjerter indgiver dig, medfører som oftest Afsmag og Lede. Kun een skuffer os ikke, det er Jesus Kristus, al Helligheds og Renheds Kilde. Paa alle Livets vildsomme Veje tilraaber han os: »Jeg er Vejen.« (Joh. 14, 6.) Og denne eneste Vej, Dydens Vej, vises os ved den katolske Kirkes Prædiken, saa at vi kan finde den hver Dag, ja hvert Øjeblik. Naar Sanselighedens *Farer* stormer ind paa Mennesket, saa foreholder Prædikenen ham Syndens Straf og Lystens forsmædelige Ende og opfylder Hjertet med gavnlig Frygt. Er du fattig og nødlidende, saa at du føler dig fristet til at se med Misundelse paa din Nabos større timelige Velfærd, saa viser Guds Ord dig Evigheden, der udjævner alt og skænker evig Fryd for slakket Sorg; er du forurettet, og mener du ikke længere at kunne bære al den Kummer og Nød, som har samlet sig paa dit Hoved, saa kom til Prædikenen, og ret med Kirken dit Blik

paa Kristus, der ikke har forsmaaet at vandre Korsets Vej, fordi den bragte Menneskene Fred og Frelse. Saaledes lærer den Kristen, der med det rette Sindelag hører Guds Ord, at forstaa Kristi Sindelag og finder i hans Aand Styrke og Vejledning i Livets mangfoldige og tit saa tunge Omskiftelser. — Prædikenen er iligemaade en kærlig og upartisk Opdrager, der gør os opmærksom paa vore egne Fejl og lærer os at skelne imellem Hjertets gode og daarlige Indskydelser; den peger med varsom Haand paa mangan en farlig Lejlighed til Synd, og ved at afsløre den forebygger den det dybe Fald og al den Elendighed, som det som oftest fører med sig.

Se, høitelskede, saa velsignelsesrig vil og kan Forkyndelsen af Guds Ord blive for eder, om I hører det med Iver og Nidkærhed. Ikke denne eller hin enkelte Prædiken alene virker alle disse Naadens Vidundre; der kræves en stadig og andægtig Hørelse af Guds Ord, for at I deri kan finde den skjulte Manna, den helbredende Lægedom, den vederkvægende Sjælespise. Derfor sammenligner jo ogsaa den h. Skrift Guds Ord med et *Sædekorn*, der falder i vort Hjertes Muldjord; tilsyneladende livløst og skjult gemmes det dér, men til sin Tid bærer det rigelig Frugt, om det blot er blevet modtaget med et godt Hjerte.

Mine kære Kristne! Mon det, jeg har sagt eder, ikke i særlig Grad gælder os danske Katholikker? Vore smaa Menigheder er ligesom Oaser i en overmægtig Omgivelse, der religiøst set tænker anderledes og tror anderledes, end vi tænker og tror. Den os omgivende Luft er, om jeg maa udtrykke mig saaledes, akatholsk. Jeg vil dermed ingenlunde sige, at den er os fjendtlig sindet; tværtimod møder vi, menneskeligt talt, megen Sympathi og Anerkendelse. Men det, som falttes os, er katholsk Luft; det er, at Kirkens Liv og Væsen ikke gennemsyrrer og besjæler de mangfoldige Institutioner, vi lever under, at den ikke kan manifestere sit religiøs-kirkelige Liv ved offentlige Foranstaltninger, der baade kan styrke og vække Begejstring. Det Stilheds Liv, som vi jo for Tiden endnu er nødte til at leve, har sine Fordele, forsaavidt den kristelige Karakter faar rigelig Lejlighed til at blive udviklet i Retning af Styrke og Inderlighed — og det just paa Grund af vor Faatallighed og

tilbagetrukne Stilling — men for de svage i Aanden, for de uudviklede, for alle dem, der mere eller mindre villigt bøjer sig ind under den offentlige Menings Aag og paa en foruroligende Maade i deres Tankesæt, i deres Villen og Handlen er afhængige af det Blad, som de læser, og af den nærmere Omgangskreds, de har sluttet sig til, er denne Stilling, denne Faatallighed, denne Leven iblandt anderledestroende yderst farlig og ofte kritisk for deres katholske Tros Fasthed og Renhed. Man maatte jo ikke kende til Menneskenaturen, om man ikke vilde indse, at under saadanne Forhold og under den tit fuldstændige Isolering af vore Trosfæller iblandt anderledestroende trues manges katholske Liv af store Farer. Hvor ofte strander dette ikke under disse Omgivelser paa Ligegyldighedens, paa Tvivlens eller endog den aabenbare Trosfornægtelses Skær!

Da vi nu engang, religiøst og kirkeligt set, befinder os i denne Stilling, saa forstaar I, høitelskede, at jeg med fordoblet Styrke med den h. Paulus tilraaber eder: »Staa derfor, Brødre, og hold fast ved de Overleveringer, som I har lært enten ved *Tale* eller ved Brev fra os.« (2. Thess. 2, 15.) I mange Henseender ligner jo vor religiøs-kirkelige Stilling de første Kristnes. Vi er faa som de; vi har Mod og Tillid til vor hellige Sag ligesom de. Men mange ser mistænksomme paa os og er forundrede over den Tillid, med hvilken vi se vor h. Sags, nemlig Kirkens, Udbredelse imøde. Da minder jeg om, hvad der staar skrevet paa Kristendommens Vugge! De første Kristne i Jerusalem »holdt sig stadig til *Apostlenes Undervisning* og til Fællesskabet i *Brødets Brydelse* (ved Herrens Bord) og til *Bønnerne*«. (Ap. Gern. 2, 42.)

Det er Gudstjenesten i Aposteltiden, det er den endnu idag. Derpaa beror vor Styrke i al vor Svaghed. Hold fast ved det, mine Kristne, og I vil være uovervindelige. Pris eder lykkelige, at I endnu den Dag i Dag kaldes til Brødets Brydelse og det endda hyppigere, end det er sket nogensinde før i de henrundne Aarhundreder; pris eder lykkelige, at I har rigelig Lejlighed til at samles til fælles Bøn i de mange Bønnens Sammenkomster, som Kirken i sin traditionelle Visdom foranstalter. Men fremfor alt, føl

eders Lykke, naar Guds Ord forkyndes eder af Præster, der taler til eder i den Kirkes Navn, der er Sandhedens Støtte og Grundvold. Den retmæssigt beskikkede Præsts Ord er Kristi Ord — »Hvo, som hører eder, hører mig« — thi saalænge en Præst, som Gudsordets Forkynder, er forenet med sin Biskop, saalænge er han ogsaa forenet med Kristenhedens Fader og Overhoved, Paven — og i dette Samfund føler han hele den vidunderlige Kraft, der indeholdes i Herrens Ord til Petrus: »Du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal ikke overvælde den.« (Matth. 16,18).

Skal jeg da atter forny min Opfordring: Vær flittige Hørere! Betragt Højmesse med den Prædiken, der slutter sig dertil, som det centrale, hvorved enhver Søn- og Helligdag maa blive eder kær og dyrebar? Kærlighed til Prædikenen er altid et Tegn paa et sundt kristeligt Sindelag. Men det er et sørgeligt Syn, naar man paa en Søndag maa blive Vidne til, at Kirkerummet endnu er folketomt, naar Præsten begynder at tolke Dagens hellige Evangelium. Det, vi maa trægte efter og arbejde hen til, det er, at *alles* Deltagelse i Prædikenen bliver en fælles højtidelig *Trosbekendelse* af alle Samfundslag af det katholske Folk. Da, naar i vore katholske Kirker om Søndagen alle Kristne, høje og lave, lærde og udannede, Arbejdere og Ejere, samles omkring Prædikestolen, da genopliver hver Søndag det herlige bibelske Billede, der viser os Jesus ved Bjergskrænten i Judæa, omlejret af de andægtigt lyttende Folkeskarer. Ved sin frejdige Deltagelse i Prædikenen bekender saa enhver Katholik: ogsaa jeg trænger til Guds Ord, ogsaa jeg behøver Belæring af den fælles Moders Mund, ogsaa jeg trænger til at formanes til Bod, vi er alle ligestillede Børn af den samme katholske Kirke. Saaledes bliver *Ordets Kraft* beseglet ved *Eksemplets Magt*. Det er det af Gud viliede Medarbejde til Sjælens Frelse. Give saa Gud, at vi alle villig maa fuldbyrde, hvad der tjener til hans Ære og Forherligelse og til vore egne Sjæles Helligelse og Saliggørelse.

Den almægtige Gud, Faderen, Sønnen og den Helligaand, velsigne eder alle.

København, den 16. Febrnar 1914.

† Johannes.

Ensom med Jesus.

Ørkenmunkenes Aftensang.
Af Isaac af Ninive (+ henad 700).

Vort Kods forfører hvæsser sine Daaben
for i den dunkle Nat at prøve Hjertets Panser.
Med staffet Lyst han lokker vore Sanser —
og siden staar os Helveds Afgrund aaben.

O milde Gud, læg Sjælens dybe Vunder,
og spred det Taagesløv, som for vort Øje skjuler
den afgrundsdybe Jammer i de mørke Huler,
hvortil det onde i vort Væsen stunder.

Med Ild fra dine høje Himle brænde
Du Jesu Smerter dybt i vore Sind,
saa vi i dem kan finde Fryd og Fred.

Lad Kærlighedens Glød vort Hjerte tænde,
fortære hver en Lyst, som ej er din,
at vi maa se dig, naar vor Sol gaar ned.

* * *

O Kærlighedens Gud, vor Sjæl giv Hvile,
og lad de trætte Tanker dø i stille Slummer —
da læges tyft i Nattens Favn hver Kummer,
og Glædens Engel vil i Drømme smile.

Paa Knæ i Kirkens Fred vor Bøn vi stammer,
og ude ruger Ørkennattens dybe Stilhed
med Gravens Anelser og Dødens Vildhed,
der Livets Larm og Lyd med Vælde lammer.

Men til din Borg med Evighedens Taarne
vor Sjæl som Havets Bølge skvulper tyft og stille
i evig Brænding. Ak, at snart du vilde
os Perleporten aabne, Guds enbaarne!

Ja, lad vor Sang snart i dit Himmels tone
til gyldne Harpers Klang og Engles Jubel
i Evighedens Dag omkring din Trone!

Fra Hedningemissionen.

III.

Missionsliv i Alaska.

Hvem vil kunne beskrive Alaska? Bjergtoppene med det hemmelighedsfulde Slør af Skyer og Sne, de stjerneklare Vinterdage, den drukne Sol og Maane, der gaar som i en Rus over Sommerhimen. Det er et Land, hvori »det lange, milde Tusmørke som et Sølvaand forener i Dag med i Gaar, hvor Morgen og Aften sidder Haand i Haand

En Præst (Provst Gromadskl) i arktisk Rejsedragt.

under Midnattens stjerneløse Himmel« — det er Landet ved det buldrende Hav, med de mørke Fjorde, de skarprykkede Gletschere og de skydækte Toppe. Saadan er Alaska det store Land, hvor Videnskabsmanden finder de uudfoldede Spirer til alle Naturens Hemmeligheder, om hvilket den hvide Mand skriver, at ingen Landstrækning under So-

len ejer saa uhyre, saa ubegrænsede Muligheder, og om hvilket Inderen i sit mere poetiske Sprog synger: »Gud sad paa Gletscherne og skabte Verden.«

Ofte er Verden blevet revet med af gribende Beretninger om Nordens Rigdomme, og man iler ud for at søge og finde — lad mig fortælle om en anden Skat, som Alaska skjuler, skjuler dybt i de smaa Børns Hjerter og i deres Hjerter, som arbejder i Stilhed, mens Kærlighed driver Pulsen, gør Armen virksom, Modet stærkt og varmt, Haanden dygtig og Blikket skarpt og klart.

Hvad tager da vore Folk sig til? De smaa i Skolen, de gamle i Missionen følger nu som altid eskimoisk Sædvane, men nu med renere Hensigt og højere Maal end før. I Februar drager de til Bjergene for at jage Rensdyr, indtil Sneen smelter og Gæssenes og Svanernes Træk gennem Luften bringer Bud om Foraaret. I Juni begynder deres Søgen efter Æg; det er deres vigtigste Indtægtskilde, indtil Laksen fylder Nettene, der omhyggeligt er udlagt i de bugtede Floder.

Hver Maaned rummer for Eskimoen sine særlige Glæder og Arbejder, og Naturen har været ødsel mod ham, ødsel med at uddele Færdigheder og rigelig i sin Belønning for Anstrengelserne. Endogsaa Børnene viser denne enestaaende Evne til at læse Naturens Hemmeligheder og opspore dens Rigdomme. De mindste iblandt dem har forbavset mig ved deres Spaadomme om Vejret, deres yndefulde Løb, naar de springer hen over Tundraen eller er paa Jagt efter skjulte Æg i alle Størrelser og Farver, deres smaa hastige, forstandige Blik efter Fuglene i Luften, som de kender paa Højden og paa Vingeslaget. Og naar Fuglene og Laksen ikke længere tager Eskimoens Kræfter, saa kommer Isen, og han borer Huller i denne for at fange Fisk. Aldrig savner han Føde og Beskæftigelse, for i Oktober vender han hjem, og saa begynder Fældefangsten. I November og December begynder den selskabelige Omgang, det er Eskimolandets »Saison«. Med Slæde og hurtige Hunde farer han hen over Is og Sne for at besøge Nabobyer og hengive sig til Dansens Glæder. Eskimoernes Dans er ikke uden Ynde; den bestaar hovedsagelig af Haandbevægelser og Bøjninger af Kroppen, mens Fødderne er ubevægelige. Vore smaa Piger holder ogsaa af at danse, men vi giver dem sjælden Lov, for de giver sig hen i Dansen med Aarhundreders nedarvede Lidenskab, og vi holder mere af at se dem springe hen over Markerne eller tegne i Sneen hele deres Folks Liv og Færden. Enhver af dem faar i denne Hensigt af deres Forældre en spids Dolk af Træ eller Elfenben, og de er lykkelige, naar de paa de sollyse Dage tumler omkring og tegner deres Billeder. Vi har lært dem

vore egne Barndoms Lege, men det er sikkert paa Grund af det melankolske Drag, der gaar gennem deres nationale Karakter, at de foretrækker denne tavse, dybsindige Tegnen, disse skrevne Fortællinger i Sneen.

Efter Nytaar begynder Tuskhandelen, med hvad der er fanget og forarbejdet, og i Februar drager han igen paa Jagt i Bjergene. Naar der er et Ophold i Arbejdet, besøger han sine Børn og Præsterne. Missionen, det er hans Adspredelse, der faar han Raad, gaar til Skrifte og modtager den hellige Kommunion. Men medens Forældrene tager det Arbejde op, som Naturen med sine skiftende Aars-tider og brogede Rigdomme har lagt til Rette for dem, har de smaa Piger i Skolen haft travlt med at læse og sy og arbejde. Ofte har de knælet i Skriftestolen for at rense deres Sjæle, og hver Morgen har de med os andre modtaget den h. Kommunionens rige Naadegaver. Naar Missionens store Klokke lader sin Malmstemme kalde ud i den kolde, tavse Luft, og naar Jesuit-Pateren, som har ofret al sin Lærdom, Fromhed og Dygtighed for disse smaa Sjæle, staar ved Altertrinet, da kommer de smaa, klædt i deres ejendommelige Skinddragter, til den lille Trækirke og knæler i lange Rækker for at overvære Messen. Orgelet spiller, og Børnene synger, snart Eskimoisk, snart Engelsk, og de synger saa yndigt, saa at de voksne Tilhørere gennemstrømmes af Glæde og Forældrestolthed over deres Børn, mens vi synes, at det er, som om den kolde Blæst blev lun som en Sommervind, og som om de raa Brædder i den fattige Kirke var behængt med gyldne Tæpper. Saa-danne Glæder rummer Missionslivet midt i Polarlandets Hjerte.

Vore ivrigste Bestræbelser har i Aar været rettet mod Noviciatet. Endnu engang har jeg maattet hjem søge vor Apost. Præfekt P. Crimont, S. J., for at bede ham træffe afgørende Forberedelser til at rejse Huset et eller andet Sted ved Kysten. For Noviciatet er Sjælen i vor Mission, vi kan umulig undvære det. Thi naar de faa Arbejdere, som her er, er gaaet ind til den store Hvile og har lagt Byrden fra sig, hvor er da de Søstre, der kan løfte den efter dem, hvis vi ikke allerede nu opøver dem dertil? Der er ingen Tvivl om, at Alaska er Fremtidens Land. Dybt i dens frosne Jordbund ligger Nervetraade for Handel og dristig Virksomhed. Skal vi, som saaede Sæden, da Natten var sorlest, og da ingen saa vor Glæde og maalte vort Arbejde, skal vi ikke med vore unge Nonner være rede til at svare: »Her er vi«, naar den tillagende Befolkning engang trænger til større Virksomhed, til mere udelt Offer og Kærlighed fra vor Side?

Den store Hindring danner nu Landets øde Strækning

ger, den spredte Befolkning, den daarlige Forbindelse. Men nu, da Alaskas Guld øver sin dragende Virksomhed, befolkes det øde og ensomme Land; Samfærdselsmidlerne vil efterhaanden blive bedre og talrigere, og der vil blive endnu mere godt at udrette, idet vi da vil kunne komme i lettere Forbindelse med den fattige Befolkning.

Derfor maa vi være rede; derfor maa vi have et Hjem, hvor vi kan opdrage vore Novicer og lære dem Vejen til de Sjæle, der saa længe har været forsømte og golve. —

Naar Guldgraveren i Alaska efter Dages, maaske Aars Savn og Kamp og Arbejde ser Guldet glimte og smile op til ham fra de mørke, frosne Dybder, da skælver han af Glæde. Dette synes ham at være et levende Væsen, denne mægtige lille Sover, som hans haarde, brune Haand har vækket, og det er næsten med Ømhed, at han løfter det op i Lyset, dette hans Guld, som Synd og Sorg endnu ikke har plettet. Saaledes vil det ogsaa være for dem, hvis Kærlighed engang faar vækket de Sjæle, som sover i Alaskas kolde Dybder af Mørke og Overtro.

(Af et Brev (Novbr. 1913) i *America* fra Søster Mary Amadeus, Priorinde for Ursulinerinderne i Alaska.)

Erfaaring som religiøs Værdi.

II.

(Sluttet).

Vi ser, at vor Kirkes Principper om Erfaringens Værdi paa Religionens Omraade har noget forstandsmæssigt, maaske for visse Sjæle noget afkølende over sig, men de er gode og klare. Thi saa reserveret Kirken forholder sig her, naar det gælder Troslærens Bevarelse, saa uforbeholdent anerkender den Erfaringens Værdi paa det saakaldte indre religiøse Omraade. Her har vi det sædelige Liv, Dydernes, Bønnens Øvelse, her har vi Naadens vidunderlige Arbejde i de enkelte Sjæle, ligesaa de smaa Børn, der læser deres Katekismus udenad, til vore Helgener og deres Samliv med Kristus. Vi har Helgener til alle Tider, vistnok i alle Lande, og deres religiøse Kærlighedsliv, deres Efterfølgelse af den korsfæstede Mester, vil altid være rig paa Oplevelser og Erfaringer. Den h. Teresas, Josef af Kupertinos Liv og — for at nævne nyere, endnu ikke kanoniserede Sjæle — Katarina Emmerichs, Sognepræst Vianneys, Direktør Don Boscos og Bernadette Soubirous' Levned, vidner jo tydeligt om, hvilken Betydning saadanne Oplevelser ogsaa kan faa for Kirkens øvrige Medlemmer.

»Hvo som vil gøre hans — Faderens — Villie, han skal erfare, om Lærdommen er af Gud, eller jeg taler af mig selv (Joh. 7, 17).« Denne Udtalelse vedkender vor Kirke sig fuldtud. Denne Maade at samle Erfaringer paa og at prøve Lærens Sandhed er netop ægte katholsk, thi den er i Grunden det samme som at bestyrkes i Troen ved Øvelse af gode Gerninger.

Men denne af Frelseren tilsigtede Erfaring holder sig indenfor sit rette Omraade og staar under, ikke over Bibelens og Kirkens Lære. Thi Frelseren siger jo ikke: Hvem der grubler, eller hvem der spekulerer over mine Ord, men hvem der gør efter dem, han skal bagefter, nemlig naar han har troet paa dem og rettet sig derefter, faa en ny Støtte for disses Sandhed i sin Erfaring. Det er en helt anden Sag end at gøre Erfaringen til Herre over Dogmerne, som mange nyere og ældre Protestanter vil.

Heraf følger, hvilken Plads den personlige Erfaring kan faa Lov til at indtage i vor Kirkes Forkyndelse.

Vore Præster behøver ikke af have oplevet og gennemstridt alle Slags religiøse Kriser, allerede af den simple Grund, at der i vor Kirkes Lære er langt mere Klarhed og Ro end i de mange Sektors. Thi jo mindre en »Ordets Tjener« ejer af klare og faste Dogmer, desto mere bliver han nødt til at lægge Forkyndelsen over paa Følelsen og »Erfaringen«. — Men selv om en katholsk Præst virkelig havde oplevet mange »Kriser« eller høstet mange Erfaringer, saa vilde det ingenlunde være hans kirkelige Opgave at staa frem og prædike om disse Oplevelser. Vore Prædikestole er ingen Tribuner og vore Præster ingen Aspiranter til »Frelsens Hær«. Det er jo naturligt, at det personlige spiller en stor Rolle hos Sekterne; thi det er det, som holder Livet i dem. Men hos os er det ikke Præstens Person, der skal paanødes os, men Kirkens gamle glade Budskab om Christi Naade og dennes Tilegnelse. Præsten træder helt tilbage, han er Husholder, Tjener og staar til Ansvar for Husets Herre.

En helt anden Sag er det, at Præslen selvfølgelig maa være præget af Sandhedens Alvor. Han skal med hele sin Personlighed, hele sit Liv indestaa for det, han prædiker. Og det gør enhver katholsk Præst, der lever, som han skal. Men det er noget helt andet end at tale om sine »Erfaringer«, skønt ogsaa dette ingenlunde helt udelukkes, hvis det kan ske paa en beskeden og formaalstjenlig Maade.

Ja — men har da ikke den h. Paulus forkyndt sin Omvendelse, sine Erfaringer?

Herpaa skal vi bl. a. svare: Hvor og naarsomhelst en anden hellig Paulus opstaar, maa han gerne fortælle om sin Omvendelse og sine Oplevelser, i alt Fald i de Breve, han skriver.

Men bortset fra 2. Brev til Corinthierne og Galaterbrevet, som sigtede til særlige Omstændigheder, er i alle Pauli Breve det personlige Element helt tilsidesat for det Evangelium, der var »Guds Kraft til Frelse«. En Understrøm af personlig Erfaring, et stærkt Præg af religiøs Alvor er noget, vi alle glæder os over ved en god Prædiken, forudsat at Hovedsagen, Emnet er: Guds Rige og Christus, den korsfæstede, og ikke: mine Erfaringer om Guds Rige o. s. v.

Vi Katholikker undervurderer ingenlunde en stærk kristelig Personlighed, naar den fremtræder i en Præsts Forkyndelse, saaledes som hos Lacordaire, Ravignan i Frankrig, Roh og Ketteler i Tyskland, for bare at nævne nogle af det 19. Aarhundredes mange gode Prædikanter. Men vi glemmer aldrig, at selv den stærkeste Personlighed paa Prædikestolen, en Augustin og en Bernhard, maa og bør forsvinde for den objektive Sandhed, Kirken efter Christi Befaling bringer os, Ogsaa den kønneste Tale vil aldrig erstatte os den mindste Mangel paa theologisk Klarhed og Fasthed.

Her ligger vor Kirkes Kraft og den enkelte Prædikens Velsignelse. Kirken veed, hvad dens Dogmer er værd. Den veed ikke, hvad dens Medlemmers »Erfaringer« og Tidens Anskuelse er værd. Derfor er den haard som en Granitklippe paa Troslærens Omraade. Men derfor kan den ogsaa taale at blive bekæmpet, vist ud af Landet, tilintetgjort paa et Sted — naar Brændingen er forbi, knejser den paa sin Klippe, rolig som før, og ser ned paa de af Tidens Storme hærgede Sandhøje ved Siden af.....

Saaledes ogsaa den enkelte Præst, den enkelte Katholik. Holder han sig til den af Christus indstiftede, af den Helligaand vejledede Kirke, saa veed han, hvor han staar. Det veed vi ikke altid med vore »Oplevelser« og »Erfaringer«. Thi netop der kan en tro sig rig og er fattig, tro sig fattig og er rig.

Derfor er det ogsaa en urigtig eller delvis uklar Tale, naar man hører Folk sige, at de »føler, at de er frelste«, eller »veed, at de er et Guds Barn«. Det sidste kan endnu gaa an, naar der menes, at man tillidsfuldt haaber at være i Guds Naade, fordi man bliver bevaret for svære Synder. En god Samvittighed kan give fromme Sjæle en stor indvortes Vishedsfølelse. Deraf følger dog ikke en absolut Sikkerhed og et til Stemningen svarende Gudsforhold.

Nej, i Gudsfrygt skal vi arbejde og gøre, som Apostelen skriver: »Jeg løber nu ligeledes, ikke som paa det uviste. Jeg kæmper ligeledes, ikke som den, der slaar i Luften. Men jeg spæger mit Legeme og holder det i Ave, at jeg ikke, efter at have prædiket for andre, selv skal blive forskudt.« (1 Cor. 9).

Her ser vi, hvad den h. Paulus siger til Trods for alle sine »Erfaringer«. Om at Christus var opstanden og om Troens øvrige Dogmer havde Paulus objektive, udenfor ham selv bestaaende Trosgrunde. Hans egen Erfaring kom til at vidne i samme Retning, Saaledes var den apostoliske Lærdom og rige Kundskaber i theologisk Henseende hos ham paa det inderligste forenet med en overvældende egen Erfaring paa Naadelivets Omraade. I denne Forening bestod hans aandelige Kraft. Denne Forening er Idealet for den kristelige Personlighed.

F. F. M.

Københavnsk Kirkestatistik for 1913.

(Samml. S. 394 i 1913).

	Døbte			Ægteviede Par.	Begravede			Firm. (voksne og Børn.)
	Drenge.	Piger	ialt		af Mand-køn.	af Kvindekøn.	ialt	
St. Ansgars Sogn	38	48	86	27	22	24	46	103
Rosenkrans Sogn	11	17	28	14	8	13	21	54
St. Annæ Sogn	47	53	100	46	6	8	14	18
St. Andreas Sogn	11	8	19	5	1	2	3	41
	107	126	233	92	37	47	84	216

Kommunikanternes Antal var: St. Ansgars Kirke 18779, St. Josefs Kirke 43595, Jesu Hjertes Kirke 23410, St. Knuds Kapel 4350, Immaculatakirken 16501, Rosenkranskirken 26633, St. Anna Kirke 12070, St. Andreas Kirke 9400, ialt 154.738 Kommunikanter.

En ung Konvertits Liv og Død.

Den 18. Februar døde en ung Konvertit, Typograf Axel Høfft, kun 22 Aar gammel. Han var blandt de unge, der ret forstod at drage Velsignelse af det Arbejde, der nu paa saa mange Maader vies den katolske Ungdom; netop derfor helliges disse Linier her i Bladet til hans Minde.

For faa Aar siden kom han »ganske tilfældig«, som man siger, ind i St. Ansgars Kirke. Ikke alene Gudstjenesten, men ogsaa Kirkehuset fik en for ham uforklarlig dra-

gende Magt. — I de samme Dage var det, at Eli Erichsen optraadte her i Byen. Høfft løste Billet til hans Foredrag; han mente nemlig, at den forhenværende Munks grufulde Afsløringer af Pavedømmets Mørke og Vederstyggeligheder nok skulde helbrede ham for hans vaagnende katholske Sympatier. Men det gik ganske anderledes, end han havde tænkt sig. Eli Erichsens hele ynkelige Figur frastødte ham, medens han paa den anden Side følte sig stærkt tiltalt af de katholske Herrer, der traadte op ved denne Lejlighed. Kort Tid efter kom Høfft op paa St. Ansgars Menighedskontor og spurgte om, hvorledes han skulde bære sig ad med at lære den katholske Religion at kende paa en tilforladelig og grundig Maade. Han kom da til Undervisning og optoges senere i Kirken. Høfft blev Kirkens ægte, fuldtro Søn. Hver Søndag hørte han regelmæssig en stille Messe, hvor han var til Alters, og derpaa gik han i Højmessén; om Eftermiddagen var han regelmæssig to Gange til Velsignelse. — Han opbyggede i høj Grad de Trosfæller, han kom i Berøring med, ikke alene ved sin mandige, frimodige Færd, men ogsaa ved den Troens Varme, der prægede hele hans Væsen. — Begrebet »Tvivl« kendte han sikkert kun af Navn fra det Øjeblik af, han havde aflagt Trosbekendelsen foran Alteret. — Han var ogsaa saare taknemmelig, fordi han fik Lov til at træde ind i Mariakongregationen i sidste December.

Det var til sand Opbyggelse at være Vidne til den Ærefrygt og Ærbødighed, han havde for Præstestanden, ligesom Ordenslivet begejstrede ham. Med levende Interesse fulgte han alle aandelige Bevægelser inden for vort Menighedsliv her hjemme. Højskolen har i ham mistet en af sine trofaste, taknemmelige Tilhørere; det var en virkelig Opmuntring at se hans klare, aarvaagne Blik hvile paa sig, naar man stod paa Talerstolen dernede.

Axel Høfft var besjælet af et inderligt Ønske om at tjene, at vise Kirken sin Taknemmelighed i Gerning; hvor han i al Stilhed kunde, rakte han en hjælpende Haand. Stor havde saaledes hans Glæde været, da han under et Ophold i Udlandet kunde hjælpe St. Josefssøstrene med at pynte Haven til Kristi Legems Fest. Han ofrede ogsaa beredvillig sin Fritid, naar jeg bad ham hjælpe med ved Katalogarbejdet i Vikariatsbiblioteket.

Friluftsmøderne og den sidste katholske Rundskuedag fik en særlig Betydning for ham og en anden ung Konvertit, idet de lærte hinanden nærmere at kende og sluttede sig til hinanden i et fortroligt Venskab. — Juleaften blev Høffts unge Ven indlagt paa St. Josephs Hospital af en heftig Lungebetændelse, og hver Aften kom Høfft trofast og stod en lille Stund i stille Bøn ved Sygelejet. —

Han opdagede nu, at der læstes Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$ i Hospitalskirken, og hver Morgen kunde man i de sidste Uger se ham der, ja, den Dag han blev syg, var han ogsaa til Alters og modtog Blasiusvelsignelsen. — Otte Dage efter, da hans Ven var udskrevet, førte en heftig Lungebetændelse ham ind i Døden. Han døde fromt og gudhengivent; han ejede en stor Andagt til Frelseren i Alterets Sakrament, og hans sidste Ord i denne Verden var: »Min Jesus, Barmhertighed.« R. I. P. J—n. J—n.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den franske Skoles Søstre paa Frederiksberg har i disse Dage bygget sig et smukt, tidssvarende Gymnastikhus paa deres Grund ud mod Boyesgade. I Salens Baggrund er der en stor Balkon, saa der mindst vil kunne være Siddepladser til 400 Mennesker. Der bliver indlagt elektrisk Lys, og Bygningen bliver prydet med et lille Taarn opad mod Rosenkranskirken. Den nye Gymnastiksal kan ventes taget i Brug i Løbet af en Maanedstid.

— Katholsk Syge- og Begravelseskasse holdt sin aarlige Generalforsamling den 25. Februar. Mødte var 12 Herrer og 3 Damer. Foreningen tæller nu 94 Medlemmer, nemlig 30 Herrer og 52 Damer og 12 Æresmedlemmer. Foreningens Formue er c. 3100 Kr. Den vigtigste Sag paa Dagsordenen var »fri Medicin«, mod at Medlemmerne betalte yderligere hver 3 Kr. aarligt. Der var Sympati for Tanken blandt de tilstedeværende, men da ikke saa mange var mødt, som Loven fordrer, blev det ikke vedtaget i Aar, hvad man meget maa beklage.

— St. Ansgars Kirke var fyldt i Søndags Efterm. Kl. 3 til Pater Hurtauds første Foredrag. Taleren, der uden retoriske Overdrivelser taler et smukt, naturligt Fransk, paaviste paa Grundlag af de synoptiske Evangelier og Paulus, at Jesus, det sande Menneske, ogsaa maatte være den sande Gud.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags talte *cand. mag. F. Küpferle* om Augustins mægtigste litterære Værk, Bogen »Guds Stat«. Efter at have fortalt, hvorledes han egentlig havde afdøde Mogens Ballin at takke for, at han kunde drage Augustins Skikkelse frem denne Aften, idet Ballin i sin Gennemgang af Kirkens Historie var gaaet Augustin forbi, gjorde han Rede for Foranledningen til Guds Stat, hvorpaa han gav en Oversigt over det store Arbejde. Foredraget overværedes af 170 Tilhørere.

Horsens. Fra denne By er følgende Brev ankommen til Redaktionen: Hr. Redaktør! Mit Brev til Dem med Anmodning om ikke at skrive noget om min 40-aarige Præstevielesdag, kom altsaa for sent, Bladet var jo allerede trykt. Jeg kendte intet til Artiklen i *Fredericia Socialdemokrat*, før jeg læste den i Ugebladet. Den er sikkert velment, men for Nøjagtighedens Skyld beder jeg Dem meddele følgende Rettelser. Min Fader blev ikke Lutheraner ved Ægteskabsindgaaelsen — overhovedet aldrig Lutheraner; en Præsts Opfordring til ham blev ret eftertrykkelig afvist. Jeg blev hjemmedøbt af Kateketen ved Mikaelis Kirke, saavidt jeg veed den samme, der senere blev Katholik og Redaktør af »Katholsk Kirketidende«, Pastor I. L. V. Hansen, hvem jeg oftere, som Præst i København, har meddelt den h. Kommunion. Min Udskrivning af Borgerskolen til katholsk Skole skete ikke umiddelbart efter den omtalte Til sidesættelse; jeg skal blot dertil bemærke, at *Palmesøndag* modtog min Fader Paaskekommunionen, og *Langfredag* fandt Udskrivningen Sted. Det er en Selvfølge at min Fader ikke udmeldte min Moder af Folkekirken, det kunde han jo ikke gøre; hun traadte først over til Katholicismen den følgende Vinter. Naar der tales om, at jeg ved Pastor Coppenraths *Tilskyndelse* kom til Præstestudiet i Rom, maa dette Ord ikke misforstaas, som om han havde paavirket mig. Intet Menneske tænkte vistnok paa, at jeg, der saa kort Tid havde søgt katholsk Skole, kunde blive Præst. Kaldelsen kom indenfra eller, maaske rettere, ovenfra, og da jeg lidt ængstelig til Mode yltrede det til Pastor Coppenrath, raadede han mig til at bede videre; da jeg gentog mit Ønske, meddelte han det til mine Forældre. Naar Artiklen bemærker, at det var ved min Paavirkning, at Politikeren Jens Busk traadte over til Katholicismen, maa man snarere sige, at de Religionssamtaler, som denne førte med den højærværdigste Biskop, førte ham til en afgørende Beslutning om at træde over til den katholske Kirke. Til Slut takker jeg de mange, der sendte mig skriftlig og telegrafisk Hilsen og Lykønsning den 28. Februar.

F. Kerff.

Tyskland. Biskop Voss af Osnabrück er den 3. Marts i en Alder af 73 Aar afgaaet ved Døden. Biskop Voss blev præsteviet i 1866 og bispeviet i 1899 af Biskop Dingelstad, assisteret af Biskopperne von Euch af Danmark og Bitter af Sverige. — Fyrstbiskop, Kardinal Kopp af Breslau er efter kort Tids haabløs Sygdom d. 4. Marts afgaaet ved Døden.

Østerrig. (Salzburg.) Atter er en Kardinal afgaaet ved Døden. Den 27. Februar døde nemlig efter nogen Tids haabløs Sygdom Kardinal, Fyrstærkebiskop Johannes Katschthaler af Salzburg. Den afdøde, der blev omtrent

82 Aar gammel, blev i 1889 Hjælpebiskop og i 1900 Ærkebiskop. Han var en fremragende Theolog, der har forfattet en Række dogmatiske og andre theologiske Værker.

(Ungarn). Attentatet mod Biskop Miklossy af den græske unerede Ritus i Debreczin den 24. Februar, hvorved to Mennesker blev dræbt, tre saaret, medens Biskoppen ingen Skade led, har været udførlig omtalt i alle Dagblade. Attentatet skyldes nationalt Had fra en Rumæners Side, der ikke kunde taale, at der saa nær Rumæniens Grænse var oprettet et nyt ungarsk Bispedømme. Det var kun efter indtrængende Opfordringer fra den ungarske Regerings Side, at den Hellige Stol havde givet sit Minde til Oprettelsen af Bispedømmet Hajdudorog.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmessens i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8. Adresse: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 9. Martii) loco et hora consuetis.

Mærk! Paa de sidste Søndage i Fastetiden agtes der i **St. Knuds Skoles Festsal** afholdt en **religiøs Koncert.**

Passions-Oratorium af Domdekan Fidelis Müller. — Koncerten udføres af et udvalgt Kor og Orkester og ledsages af en Række Lysbilleder over Christi Lidelse og Død.

Tysk katolsk Lærerinde, perfekt i Tysk, Engelsk og Fransk, søger Ansættelse som Opdragerinde i et herskabeligt Hjem. Billet, mrk. *G. K.*, bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Musikalsk Konference i St. Annæ Kirke.

Søndag den 15. Marts Kl. 8 Aften vil Hr. Pastor Ronge i St. Annæ Kirke paa Amager holde en musikalsk Konference om Messesangen, støttet af et Kor under Ledelse af Organist Fr. Siegler og et Strygeorkester under Ledelse af Dirigent A. Husson. Reserverede Pladser koster 1 Krone, de øvrige Pladser 50 Øre. Indtægten gaar til *Afbetaling af Gælden paa Kirkens Orgel.* Billetter faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, hos St. Josefsøstrene paa Frederiksberg og Toldbodvej og hos A. Husson, Stenosgade 5 (Tel. V. 787 x).

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Onsdag den 18. Marts Kl. 8 afholder Katholsk Ungdomsværn sit Aarsmøde i Citys Lokaler, Citygade 23. Hr. Pastor Ronge har lovet at indlede med et Foredrag; derefter vil der blive aflagt Aarsberetning af Formand og Kasserer og givet Ungdomsværnets Medlemmer Lejlighed til at stille Forespørgsler.

Til Deltagelse i Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer og alle Trosfæller, som har Interesse for Ungdomssagen.

Sangbogen *Sursum corda* bedes medbragt.

St. Josefs Gilde afholder almindeligt Møde Mandag den 9. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Bredgade 67 $\frac{1}{2}$ o. G.

Kirkelig Kalender.

8. Marts. 2. Sønd. i Fasten.	15. Marts. 3. Sønd. i Fasten.
9. — Mandag. (Francisca Romana, Enke.)*	16. — Mandag. Ferialdag.
10. — Tirsdag. (40 Riddere, Martyrer.)	17. — Tirsdag. (Patrick, Biskop og Bekender.)
11. — Onsdag. Ferialdag.	18. — Onsdag. (Gabriel, Ærkeengel.)
12. — Torsdag. (Gregor d. Store, Pave og Kirkelærer.)	19. — Torsdag. Josefs Ihukommelse.
13. — Fredag, Ferialdag.	20. — Fredag. (Johannes Sarcander, Martyr.)
14. — Lørdag. Ferialdag.	21. — Lørdag. (Benedikt, Ordensstifter og Abbed.)

*) Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Ferialdagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Unio. Fredag den 6. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 10. Marts Kl. 8 Aften.

Peter Schindler: Fra Troens Moderland.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes. (Nr. 145 og 136 synges).

St. Ansgars Kirke.

I Fastetiden holdes Fasteprediken hver Søndag Efterm. Kl. 6 af Pastor Flynn, C. M., fra Helsingør.

Franske Konferencer.

Hver Søndag og Torsdag Kl. 3 Efterm. er der i St. Ansgars Kirke fransk Prædikenforedrag af Pater *Hurtaud, O. P.*

Foreningen »Steno« agter atter i Aar at afholde en Fest til Fordel for fattige katolske Børns Landophold. I Forbindelse med Festen, der antagelig finder Sted Onsdag d. 22. April, vil der finde en Bortlodning Sted, hvortil Gaver med Tak modtages og afhentes af:

Alfred Weber, St. Kongensgade 38. Telf. Palæ 826.

L. Mariboe, Hollændervej 16. Tlf. Vester 2369 x.

Max Krsziza, Strandvej 169. Telf. Helrup 206.

H. A. Holler, Efteraarsvej 9, Charlottenlund. Telf. Ordrup 986.

Elisabethforeningens Basar.

Udsalg af alle mulige smukke og nyttige Ting — Tombola — Restaurant — Bøger og Billeder.

Aaben Søndag den 8. Marts fra Kl. 10 til 8 og Mandag den 9. Marts fra Kl. 10 til 4.

Bredgade 69, Stuen ov. G.

En Pige i Jylland, Ny-Konvertit, 20 Aar gl., søger Plads i et katolsk Hjem. Der ses ikke saa meget paa Løn som paa Lejlighed til at leve sig ind i kirkelig Praksis. Billet bedes sendt til Præstegaarden, Ryesgade, Aarhus.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen. cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 11.

Søndag den 15. Maris

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Om Galileo Galilei. — Nye Bøger. — Jesu Barndomsforenings Aarsoversigt. — Biskopper om den seksuelle Oplysning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Fredericia. Tyskland. Nord-Amerika. — Absalonsbøserne. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

204.

Bodens Sakrament.

Fastetiden og den kommende Paaskefest henleder som ingen anden Tid i Kirkeaaet vor Opmærksomhed paa Bodens Sakrament. Derfor vil det maaske være af Betydning at minde om de forskellige Virkninger, som dette Sakrament frembringer i dem, som værdig modtager det. Og fordi de fleste af os modtager Bodens Sakrament ikke blot een Gang, men flere Gange om Aaret, og fordi endelig alle efter Kirkens Ønske oftere skulde træde hen til denne Naadekilde, vil det ogsaa for dem alle være saare godt, ja nødvendigt at tænke paa, hvad der indeholdes i dette Sakrament.

Den første Frugt og Virkning af Bodens Sakrament er, at Gud ved det udsletter de efter Daaben begaaede Synder; hvor store og hvor mange de end maatte være, alt bliver tilgivet, alt bliver udslettet: »Hvem I forlader Synderne, dem er de forladte.« Det er vel den første og den største Virkning, som Bodens Sakrament frembringer, men ikke den eneste. Som Katekismen siger, eftergiver Gud os ved det den evige Straf og i det mindste ogsaa en Del af de timelige Straffe, det er dem, som her paa Jorden maa afsønes ved Bod, Lidelser og lignende Midler. Her skal bemærkes, at Herren desto mere vil tilgive os, jo bedre vor indre Forfatning, vor Afsky for Synden, vor Sønderknuselse,

vor Ydmyghed, vort Forsæt er. Jo mere vi siger os løs fra Synden, jo større vor Kærlighed til vor Herre er, desto mere vil vi faa eftergivet. Havde vi Maria Magdalenas Anger over vore Synder, hendes Kærlighed til vor Frelser, havde vi en Afsky over vort syndige Liv, som Røveren paa Korset, saa kunde vi ogsaa være forvissede om, at Jesu Ord gjaldt os: »Dine Synder er dig forladte«, og at vi engang paa vor Dødsdag vilde se Jesu Ord opfyldte: »Endnu i Dag vil du være hos mig i Paradiset.«

End videre giver Gud os ved dette Sakrament særlig Hjælp mod Tilbagefald i Synden og til at kunne føre et fromt Levned. Den hyppige og værdige Modtagelse af dette Sakrament vil virke sande Undergerninger i et Hjerte, som er fuldt af Synder og onde Lyster og Tilbøjeligheder. Bodens Sakrament vil ikke blot rense fra, men ogsaa beskytte og værne mod selve Synden.

Bodens Sakrament fører os til den for os saa nødvendige Selverkendelse. Ved Samvittighedsransagelsen maa vi aflægge Regnskab over vor Samvittighedstilstand, vi maa især nøje prøve den onde Side i vort Hjerte, og da vil vi i Sandhed naa til en oprigtig Ydmyghed baade overfor Gud og overfor vore Medmenesker, bl. a. sikkert blive mere overbærende med vore Omgivelser.

Ved dette Sakrament vil endvidere Bodens Aand blive grundfæstet i vore Hjerter; thi ved Bodens Sakrament maa vi jo i vort Indre opvække en sand Anger over vore Synder og et oprigtigt Forsæt at forbedre os og at undgaa Synden og Lejligheden til denne: altsaa Afsky for Synden og Kampen imod den nye Synd. Dertil kommer Præstens Raad og Formaning, hvor han taler til den enkelte, saaledes som denne netop trænger til det. Som ved de andre Sakramenter bliver ogsaa ved dette den helliggørende Naade og Guds Kærlighed mere og mere forøget i vort Hjerte og i vor Sjæl. Og — ikke mindst — vi bliver delagtige i en overmaade stor Hjertefred, som følger med den værdige Modtagelse af Bodens Sakrament, og som er en Forsmag paa den evige Fred i Evighedens Lyksalighed. Er det ikke et Overmaal af Naadegaver, som tilflyder os ved dette Sakrament? Og skulde ikke dets naaderige Virkninger tilskynde os til en hyppig og værdig Modtagelse? *Jos. Resch.*

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson.*

I.

Tryllefløjten.

Mens jeg endnu boede i mit Fædrenehjem i den smukke lille By Akureyri ved den herlige Golf Eyjafjörður paa Nordisland, og inden jeg endnu var fyldt 11 Aar, kom der en Dag en Mand paa Besøg hos mine Forældre.

Det Besøg var ganske vist ikke nogen stor Begivenhed. Følgerne deraf skulde imidlertid blive afgørende for hele mit Liv.

Den fremmede hed Arngrim. Han var lidt i Slægt med os og blev derfor særlig vel modtaget.

Efter at have nydt nogle Forfriskninger aabnede han sin Rejsetaske og bad om Lov til at vise os den af alle sine Ejendele, som han holdt mest af.

Det var en Fløjte.

Jeg blev meget nysgerrig, thi jeg havde endnu aldrig set et saadant Musikinstrument.

Arngrim tog et smukt, glinsende sort Læderhylster frem, lagde det højtideligt paa sit Skød og gav sig til at lukke det op.

Der kom snart en pragtfuld, sort poleret Fløjte til Syne. Den var skilt ad og maatte først sættes sammen.

Da dette var besørget, spurgte Arngrim, om han maatte spille nogle Smaating for os.

»Heller end gerne!« lød det enstemmige Svar.

Han satte nu den mærkelige Tingest for Munden, vædede Læberne med en Smule Vand og begyndte at spille.

Jeg var henrykt!

De smukke Toner fortryllede mig. Jeg syntes aldrig, jeg havde hørt noget saa dejligt. Men Arngrim spillede ogsaa fortrinligt.

*) Af denne Fortælling udkommer senere en Oversættelse paa Tysk. Billederne er velvilligt overladt Ugebladet af Kaptain Daniel Bruun og af Foreningen »De danske Atlanterhavsøer«.

Fløjtespil var hans Lidenskab. Han drog aldrig ud paa en Rejse, fortalte han os, uden at tage sin Fløjle med.

Han forklarede enhver Melodi, førend han spillede den, fortalte, hvorledes den var bleven til, og hvad den skulde udtrykke.

Vi fik en Mængde udenlandske Stykker at høre, særlig tyske, danske, engelske og franske.

Et Par af disse Melodier gjorde saa dybt et Indtryk paa mig, at de for bestandig fæstnede sig i min Hukommelse.

Jeg blev mere og mere indtagen i denne underlige, bløde Musik.

Det var den første musikalske Underholdning, jeg i mit Liv havde overværet.

Om Aftenen, da man var i Færd med at gaa i Seng, listede jeg mig ind til vor Gæst paa hans Soveværelse og bad ham lære mig sin Kunst.

Min ungdommelige Begejstring forbavsede i høj Grad Arngrim. Han greb begge mine Hænder og sagde meget venligt til mig:

»Lille Ven, en saadan Anmodning havde jeg i Sandhed ikke ventet. — Men se, jeg bliver jo des værre kun denne ene Nat hos dine Forældre, saa jeg faar næppe Tid nok til at lære dig at spille paa Fløjte.«

»Aah jo. Jeg skal nok gøre mig Umage. Lær mig i det mindste Begyndelsesgrundene nu i Aften.«

»Nu i Aften . . . ! Nu, da alle i Huset er ved at gaa til Ro! Tror du, det kan gaa an?«

»Ja, det gaar nok. Vi kan jo spille sagte.«

Arngrim blev saa forundret over min glødende Iver, at han virkelig gik ind paa at vise mig de forskellige Greb.

Jeg blev hos ham og øvede mig uafbrudt til langt ud paa Natten.

Til sidst syntes jeg, at jeg havde bragt det vidt nok foreløbig. Jeg skulde nok lære mig selv Resten.

Da vi var færdige med vore store Øvelser, blev jeg endnu en Stund siddende hos vor Gæst.

»Jeg synes,« sagde jeg, »at Fløjtespil er noget af det mest fortryllende, jeg nogensinde har hørt.«

»Det har du Ret i, min Dreng,« svarede Arngrim; »der er virkelig et hemmelighedsfuldt Trylleri ved en Fløjtes

Toner. Ikke engang Dyrene kan modstaa deres Magt. Man kan lokke og tryllebinde Slinger og Rotter, ja selv Fiskene i Havet, naar man bare spiller paa den rigtige Maade. I Tyskland boede der engang en Mand, som med sin Tryllefløjte lokkede alle Rotter bort fra en By. Den hedder Hameln. Han spillede paa sin Fløjte, og saa kom Rotterne fra alle Sider løbende hen til ham og fulgte ham, hvor han gik.«

Arngrims Ord gjorde et mægtigt Indtryk paa min livlige Drengfantasi.

»Kan man virkelig,« spurgte jeg, »fortrylle Fiskene i Havet og lokke dem til sig?«

Akureyri.

»Ja, min Ven, det kan man.«

»Aah, Arngrim, sig mig, hvorledes man skal bære sig ad med det?«

»Man skal bare ro hen til et ensomt Sted derude paa Vandet. Derpaa tager man Aarerne ind og spiller saa smukt, man kan, helst med langtrukne, gennemtrængende Toner. Hvis man bliver ved med det tilstrækkelig længe, bliver Fiskene lokket op til Overfladen og samler sig omkring Fløjtespilleren. De kommer ganske sagte alle Vegne fra og holder sig rolige og stille og lytter og lytter og følger Baa-den, hvor den end driver hen.«

»Er det muligt, Arngrim? Og tror De ogsaa, Fiskene saaledes vilde lade sig lokke af mig, hvis jeg forsøgte det?«

»Det vilde de sikkert, min Dreng, naar du blot træffer de rigtige Toner.«

Men nu var det blevet sent. Jeg maatte forlade vor Ven for at gaa i Seng.

Resten af Natten drømte jeg ikke om andet end Tryllefløjten og dens vidunderlige Virkninger. — — —

Rotter og Slinger gives der ikke paa Island, men derimod Fisk i Massevis. Havet omkring Landet og alle Fjordene vrimler af dem.

Min Beslutning stod fast: jeg skulde nok skaffe mig en Fløjte for at lokke Fiskene til min Baad, ligesom den tyske Rottfanger lokkede Rotterne ud af Byen Hameln. . .

Dagen efter forlod Arngrim os.

Da han var rejst, gik jeg ind til Fader. Han sad ved sit Arbejdsbord og skrev.

Jeg kom straks frem med mit Ærinde:

»Fader, jeg har faaet saadan en Lyst til at spille paa Fløjte ligesom Arngrim. Vil du være saa god at give mig Penge, saa jeg kan købe mig en Fløjte ligesom hans?«

Fader gjorde store Øjne, lagde Pennen fra sig, drejede sig paa Stolen henimod mig og sagde:

»Vil du købe dig en Fløjte ligesom Arngrims? Det var da en underlig Idé, lille Nonni. . . . Men veed du ogsaa, at saadan en Fløjte er meget dyr? Jeg tror, det er bedst, vi venter lidt med det. Vi kan jo altid tale om det senere.«

»Aah hvad, Fader, saa kunde jeg da i det mindste købe mig en billigere en. Jeg har saadan en Lyst til at spille.«

Fader smilede ad min barnlige Iver og sagde:

»Ja ja da, min Dreng, siden du længes saa meget efter det, maa du gerne gaa ud i Byen og købe dig en lille Blikfløjte. Du kan sige, at den skal skrives paa min Regning.«

Jeg takkede Fader og skyndte mig ud i Byen.

En halv Time efter havde jeg skaffet mig en nydelig lille »Tryllefløjte« af Blik.

Jeg øvede mig nu hver Dag saa flittigt, at jeg snart var i Stand til at spille alle de Melodier, jeg overhovedet kendte.

Jeg lagde mig dog særlig efter de af Arngrim anbefalede *langtrukne, gennemtrængende* Toner, der skulde gøre saa meget Indtryk paa Fiskene.

Havde jeg dengang anet, hvilke frygtelige Lidelser denne min »Tryllefløjte« efter nogle faa Dages Forløb skulde bringe over mig og min lille Broder, havde jeg kastet den i Ilden med det samme.

Men jeg anede intet ondt og gik derfor glad og fornøjet de Farer i Møde, som lurede paa mig. (Forts.)

Om Galileo Galilei.

Herom har det velkendte Mærke *F. F. M.* i *Østsjællands Folkeblad* skrevet følgende lille interessante Artikel: Astronomen, Professor A. Müller har i Aaret 1909 udgivet de nyeste Undersøgelser om Galilei-Processen. Deraf fremgaar aldeles uimodsigeligt, hvad for Resten ogsaa andre alvorlige Historikere allerede længe havde udtalt:

1) At Galileis Udtalelser om det kopernikanske System var saa godt som helt forkerte. Baade om Planeternes Bevægelser, om Solpletternes Baner og om Tidevandet fremsatte G. urigtige Paastande som »Beviser« for en jo iøvrigt rigtig Gisning.

2) At Galilei ikke har lidt en »brutal« Medfart. Tværtimod boede han i den dejlige Villa Medici og havde det godt. Kun to Gange var han nogle Dage i det hellige Officiums Palads, hvor han mødte den største Høflighed, hvad hans egne Breve bevidner.

3) At G. ikke har sagt »den bevæger sig dog«, heller ikke »i bar Skjorte« har maattet knæle, men af egen Overbevisning har tilbagekaldt de Paastande, hvis Rigtighed han jo ikke selv var sikker paa. Vi har flere Breve fra ham, der alle bevidner dette.

Galilei var ingen Martyr for Videnskaben. Han var, lige som sin danske Kollega, Tycho Brahe, en højst sær og vanskelig Herre med stærk Tendens til at yppe Strid og fornærme andre lærde. Alle hans Processer kunde han med en lille Smule god Vilje og Selvbeherskelse have undgaaet.

Thi Spørgsmaalet om det kopernikanske Verdens-System var dengang endnu under Debat. Det var ingen »vankundig Tid«, tværtimod lyste netop den Gang Mænd som Scheiner, Grassi, Keppler, Gassendi, Toricelli paa Fysikkens og Astronomiens Omraade.

Heller ikke var det »Romerkirken«, der saa mest uven-

lig paa det nye System. Luther, Melanchton, Osiander og andre af Protestantismens Førere var netop de værste Modstandere af det kopernikanske System. Keppler blev jo nødt til at flygte for de lutherske Prædikanter omtrent paa samme Tid og fra Tübingen søge til det katholske Prag!

Kopernikus selv var en stor lærd og en from katholsk Præst. Hans Bog var tilegnet Pave Paul den Tredie. Alerede heraf ses, at det nye System ikke straks blev fordømt. Der var Meningsforskel, indtil man, det vil sige den pavelige Kommission, ansaa Systemet for ubevist og imod Bibelen. At disse Herrer i 1632 nærrede samme Opfattelse om Jordens astronomiske Stilling som de fleste lærde Europa over, kan man virkelig ikke bebrejde dem. Man maa bedømme en Sag upartisk. Hovedskylden bærer Galilei selv.

Selvfølgelig er det morsomt for Kirkens Modstandere nu at le over Kommissionens Dom. Men naar man ser, hvor blottet for videnskabelige Grunde den Gang Galileis Gisning var, hvor udæskende og upassende hans Bog »Il Dialogo« var, der oven i Købet af Galilei blev forsynet med en »pavelig Approbation«, aldeles uden Pavens Anelse og Samtykke — kan man godt forstaa, at den blev forbudt og han selv draget lil Ansvar.

Galilei døde efter at have modtaget Kirkens Naamidler from og gudhengiven 1642. At hans Bog først i Begyndelsen af det nittende Aarhundrede blev strøget fra de forbudte Bøgers Liste, er naturligvis en Fejl af den pavelige tilsynshavende — et Kuriosum, der kun viser, at man helt havde glemt den.

Nye Bøger.

Johannes Jørgensen: Goethe-Bogen. (Gyldendal. 1913. 176 Sider. Indb. 3 Kr.)

Det er denne Gang et rent litterært Arbejde, Johannes Jørgensen har skænket den danske Læseverden. Og dog maaske ikke saa meget et litterært Arbejde som et Arbejde om en af Litteraturens ypperste. Og alter ikke saa meget en Skildring af Digteren Goethe som af Mennesket Goethe, og en Paavisning af en sørgelig Tilbagegang hos Goethe, der begyndte som en følsom, begejstret Yngling og endte som en forstenet Olding. Baggrund for den hele Udvikling er en Række yndefulde og stemningsrige Skildringer, saaledes som Jørgensen er en Mester i at give dem, af de Steder og Egne, han paa sin goetheske Pile-

grimsvandring har besøgt. Læsere, haade uden og især med litterære Interesser, vil med Glæde læse dette Jørgensens sidste Værk.

F. N.

»Jesus Kristus i Gaar og i Dag den samme og i al Evighed.« 6. Serie. Fuldenderen. Af Fred. Esser. (Andr. Fred. Høst og Søns Forlag. 1914. 1 Kr.)

I denne sidste Serie føres vi ind til vor hellige Tros Midtpunkt — Christus som den opstandne, som den kommende Dommer og Hersker. Der er over disse Prædikener et langt festligere Præg end over Seriens andre; man ser, at Kristendommen altid vil gaa frem sejrende til Sejr. Godt er det her igen at se, at Troen er en Viden foruden en Dyd; alle Modstandernes Beviser imod Christi Opstandelse gendrives, og derefter viser Forfatteren os, hvorledes Løven af Juda Stamme har sejret i sine troende og vil samle den store Høst af dem, der skal gaa ind til hans Herlighed ved Tidernes Ende. En god Anvendelse af Bogen vilde være at give den i Hænderne paa vore unge, naar de er ved at forlade Skolen.

Magister.

P. W. v. Keppler: *Unseres Herrn Trost. Erklärung von Ev. Johs. Kap. 14—17.* (Herder. Freiburg. 1914. 430 S. M. 5,80.)

Det er snart 30 Aar siden, at daværende Professor ved Universitetet i Tübingen Paul Keppler for første Gang udgav sin grundige og dybsindige Udlægning af de fire vanskelige Kapitler hos Evangelisten Johannes, hvori Jesu sidste Taler og hans ypperstepræstelige Bøn er genfortalt. Denne nye Udgave er ikke besørget af ham selv, der siden er bleven Biskop i Rottenburg og ogsaa er kendt blandt danske Læsere ved sin smukke Bog »Mere Glæde«, som Provst Fenger har udgivet paa Dansk, men derimod af Professor Simon Weber fra Universitetet i Freiburg i Breisgau (Baden). Den nye Udgave er ikke saa lidt større end den gamle, særlig er Indledningen, hvori det johanneiske Spørgsmaals nuværende Standpunkt behandles, de tekstkritiske Noter og Anmærkninger samt de forskellige praktiske Anvisninger blevet langt udførligere. Bogen, som særlig er beregnet for Præster i aktiv Sjælesørgervirksomhed, er dog tilgængelig for adskillige dannede Læsere.

N. H.

Broderskabsbevægelsen i England. (Pio. København 1914.)

I England er der en religiøs Bevægelse, der navnlig tage Sigte paa at samle Mænd om Christus som den, der ene kan løse det sociale Spørgsmaal. I flere Møder, der er sammenkaldte af denne Bevægelses Ledere, har katolske Præster talt, og det Arbejde, der er udført, er meget interessant; det beviser blandt andet, at en kristen Fattigpleje er billigere og bedre end en rent verdslig. I og for sig er

Bevægelsen kun en Samling om Christus, og mange af de Opfattelser, der fremsættes, er ikke katholske. I denne Bog faar vi en god Skildring af Bevægelsens Historie og en god Biografi af en af de mest fremtrædende Ledere af den, H. Slead. Desuden faar vi den Tale, han holdt i København i Rømersgade.

Energisk maa der imidlertid protesteres, naar han siger, at det er Protestantismen, der har forbedret de fattiges Kaar ved at bringe dem Guds Ordet nærmere; thi, siger han, naar Mennesker vender sig nærmere til Christus, er det første, de gør, at prøve at afskaffe Fattigdommen. Rigtigt, men alle protestantiske Forsøg er en Bortgaaen fra Gud; og i England behøvede man heller ikke Fattiggaarde før efter Reformationen.

Magister.

Oluf Rothe: Kongekronen. (Hagerup. 1914. 64 Sider. 1 Kr.)

Vi føres i denne lille Bog hovedsagelig hen til den stille Uge, af hvilken Forfatteren fremdrager forskellige Personer og Begivenheder og fortæller om dem i fem større og mindre Digte af en lidt tung, dyster Karakter. Det største Digt, Simon af Kyrene, forekommer mig at være det mest vellykkede. Det sidste, »Kongekronen«, der har givet den hele Samling Navn, handler om en Konges Ansvar.

N. H.

Die Lehre des hl. Franz von Sales von der wahren Frömmigkeit. Von Jakob Brucker, S. J. (5. Aufl. Freiburg im Breisgau 1913. Herdersche Verlagshandlung. XX + 470 S. Kl. Okt. M. 3,20).

Henimod Slutningen af det attende Aarhundrede udgav Dr. Collot ved Sorbonne en Samling af Uddrag af den h. Frans af Sales' Skrifter i det Øjemed herved at give de troende en praktisk Vejledning til at føre et fromt Liv. Han tilegnede Dronning Maria Leczinska Bogen; den vandt Bifald og udkom i flere Oplag. Man betragter den almindelig som en Fortsættelse og videre Udførelse af det af den hellige selv udgivne Værk »Philothea« — et Værk, som vistnok vil være de fleste af »Ugebladet«s Læsere bekendt.

Medens »Philothea« giver Begyndelsesgrundene og drager de store Linjer, tilstræber »Læren om den sande Fromhed« at meddele en i det enkelte gaaende Undervisning om de Hindringer, Vanskeligheder og Farer, som Sjælen møder paa Vejen opad imod Fuldkommenheden. En saadan Forudviden er meget nyttig, en Del Selvskuffelser vil derved kunne undgaas og adskillige Farer undviges.

Denne Bog har Pater Jakob Brucker oversat paa Tysk i 1875, og nu foreligger den i femte Oplag som et Led i det af det herderske Forlag udgivne *Aszetische Bibliothek*. Den kan anbefales dem, der uden Besvær læser Tysk, men ikke er det franske Sprog mægtige.

F. J. W.

Oversigt

over

Jesu h. Barndomsforenings Indtægter og Udgifter i Aaret 1913.

A. Danmark.

B. Norge.

Indtægter:	Udgifter:	Indtægter:	Udgifter:
Kassebeholdning $\frac{31}{12}$ -12.	1.84	Til Paris	3.00
<i>København:</i>		Til Børnehjem. i København.	120.00
St. Ansgars Sogn	89.25	» » i Randers	120.00
St. Marias Sogn	81.65	Aarhogens Trykning	57.25
St. Annas Sogn	27.28	» Hæftning	10.00
St. Knuds Realskole	55.00	Porto	4.81
Nørrebros Skole	15.00	Kassebeholdning $\frac{31}{12}$ -13.	3.39
<i>Aarhus:</i>			
Drengeskolen	4.06	<i>Kristiania:</i>	
Pigeskolen	41.70	St. Olavs Gutteskole	3.00
<i>Fredericia</i>	10.00	» Fællesskole	12.00
<i>Heltingør</i>	7.85	St. Sannivas Skole	40.00
<i>Horsens</i>	44.20	St. Halvards Skole	20.00
<i>Kolding</i>	2.25	<i>Arendal</i>	3.00
<i>Odense</i>	28.00	<i>Bergen</i>	26.75
<i>Ordrup</i>	112.41	<i>Drammen</i>	7.00
<i>Randers</i>	30.81	<i>Frederikshald</i>	11.50
<i>Silkeborg</i>	15.00	<i>Frederiksstad</i>	9.00
<i>Svendborg</i>	9.15	<i>Hammerfest</i>	5.00
Ialt Kr. 575.45		<i>Harstad</i>	2.00
		<i>Kristianssand</i>	9.00
		<i>Porsgrund</i>	3.90
		<i>Slavanger</i>	14.60
		<i>Tromsø</i>	10.00
		<i>Trondhjem</i>	11.00
		Ialt Kr. 187.75	
		Ialt Kr. 575.45	
		Til Paris	180.00
		Til Aarbogen	7.75

Randers, d. 26. Februar 1914.

M. Osterhammel.

Biskopper om den seksuelle Oplysning.

De tyske Biskopper har paa deres aarlige Møde i Fulda i Fjor i Fællesskab ogsaa drøftet det seksuelle Spørgsmaal, taget bestemt Stilling til det og sammenfattet Resultatet i fem Punkter:

1. I Almindelighed er Ungdommens Oplysning om seksuelle Ting at behandle med den største Forsigtighed og Tilbageholdenhed. Hvor det i det enkelte Tilfælde er nødvendigt at give den, er det Forældrenes eller Religionslærerens eller Skriftefaderens eller Lærerens, resp. Lærerindens, Sag.

2. En fælles seksuel Oplysning ved Foredrag for Grupper af Elever er at forkaste.

3. Fra den tidligste Barndom af maa man begynde at opdrage Børnene til Blufærdighed og til Højagtelse for Kyskheden.

4. Er Oplysning for unge, som ikke mere gaar i Skole, nødvendig, saa skal den for Pigebørnenes Vedkommende gives af Moderen, for Ynglinge af Moderen eller Faderen, eller i begge Tilfælde med stor Forsigtighed af Skriftefaderen. Ogsaa de gejstlige Ledere af Ynglingeforeninger eller Opdragelsesanstalter o. s. v. kan engang imellem virke beroligende og opmuntrende ved diskret Belæring eller Formaning i Enrum.

5. Aldrig kan gymnastiske Opvisninger eller Optog, som er fælles for Dreng- og Pigebørn, billiges. Der kan heller ikke billiges fælles Udflugter af opvoksende Dreng og Piger, naar der mangler Tilsyn (Wandervogel-Ausflüge), og Udflugter af Piger alene, naar de varer i flere Dage (Wandervogel-Touren). Ogsaa enhver Gymnastikopvisning af Piger eller Damer for den store Offentlighed, og endnu langt mere offentlige Svømmeopvisninger af Piger og Damer, og selvfølgelig ogsaa fælles Svømning af Pigebørn og Dreng, maa paa det skarpeste fordømmes. — Naar Pigebørn gør gymnastiske Øvelser, som svarer til det kvindelige Legeme og til den barnlige og jomfruelige Finfølelse,

kan det ganske vist ikke fordømmes. Men at bestemme, hvad der svarer dertil (og i enkelte Tilfælde at give forstandige Tilskuere Adgang), det maa den religiøst følende Opdrager afgøre, ikke den tekniske Fagmand alene. Det maatte dybt beklages, dersom Kvinden vilde dyrke legemlige Øvelser i en saadan Grad, at det indre Liv blev splittet, at Aandens og Hjertets Dannelse blev undervurderet, at den kvindelige Blufærdighedsfølelse blev svækket og Kærligheden til den stille Virksomhed i Huset formindsket. — Det er dybt at beklage, at den kvindelige Paaklædning hos Børn og voksne nu om Stunder er bleven skamløs, og Biskoppernes Forsamling vilde hilse det med stor Glæde, om det katholske Kvindeforbund paa hele Linien modigt, resolut og udholdende vilde tage Kampen op mod denne vanærende Forvildelse. —

Biskoppernes Ord er ualmindelig alvorlige, og deres Beslutninger lyder ganske bestemt. De taler som de troendes Hyrder og Førere. De er ikke i Tvivl om, hvad der er deres Pligt, og de opfylder denne Pligt, selv om de finder Modsigelse. Men de lader heller ikke nogen Tvivl om, hvad der er de troendes Pligt. Biskopperne forsvarer intet andet end gamle, gode, højædle, katholske Idealer, som udenfor Ægteskabet er Sjælens og Legemets Jomfruelighed og indenfor Ægteskabet den ægteskabelige Kyskhed. Disse Idealer hører til vor Tros væsentligste og dyrebareste Gøder og er derfor uafhængelige for Kristendommen.

capio.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vincentiusforeningen afholdt sit første Generalmøde for i Aar Søndagen den 1. Marts. Det præsideredes af den højærværdigste Biskop og overværedes af 28 Brødre. Efter at de fem københavnske Konferenser havde aflagt Beretning om deres Virksomhed i Menighedsplejen i det forløbne Kvartal, forelagdes den Oversigt over Virksomheden i 1913, der skal sendes Generalraadet i Paris. Af denne fremgik: De fem Konferenser talte ved Aarets Slutning tilsammen 56 aktive og 44 kun hidragede Medlemmer. Fem Medlemmer var afgaaet ved Døden,

nemlig Baron Løvenskjold, Svoboda, Etatsraad Ramm, Naalemagermester Jørgensen og Kontorchef d'Auchamp. Bibliothekerne talte i alt c. 1900 Bind. Indtægterne havde ialt været 2088 Kr., hvoraf 370 Kr. som Rest fra det foregaaende Aar, 681 Kr. fra Indsamlingerne ved de ugentlige Møder, 493 Kr. fra passive Medlemmer og som Gaver, 456 Kr. fra de to St. Antoniusbøsser i St. Ansgars- og Rosenkranskirken, 85 Kr. fra Kransekort. Udgifterne havde været 1747 Kr., hvoraf 835 Kr. til Naturalier, Brændsel, Klæder o. s. v., 700 Kr. til direkte Penge-, navnlig Husleje-Hjælp, 171 Kr. til Udbredelse af god Læsning. Kassebeholdningen var ved Aarets Slutning 341 Kr., hvortil kommer 233 Kr. i Lokalraadets Kasse til Brug i særlige Tilfælde. — Paa samme Møde forelagdes en Skrivelse fra Generalraadet i Paris, der anmeldte, at Hr. d'Hendecourt nu definitivt enstemmig var valgt til Generalpræses for Foreningen i Stedet for den paa Grund af daarligt Helbred afgaaede Hr. Calon, samt den nye Generalpræses' Tiltrædelses-Rundskrivelse til samtlige Foreningers Konferenser og Raad paa hele Jorden. I denne Skrivelse lover han at bestræbe sig for at følge sin Forgængers Spor, under hvem Foreningen er skreden saa vidunderlig frem baade i Udbredelse og Fasthed, formaner alle Brødre til urokkelig at holde sig til Foreningens Love og Vedtægter, omtaler Bestræbelserne for at faa Foreningens Stifter Ozanam kanoniseret og beder om alle Brødres Hjælp baade ved Bøn og Gerning. Det personlige Besøg hos de fattige formaner han til med følgende Ord: »Kærlighed til Næsten bestaar ikke i at give denne Penge, Brød, Brændsel, Klæder. Den kristne Næstekærlighed omfatter alle de mange Udtryk for Godhed, Velvilje, Forekommenhed, Hengivenhed, vi giver vor Næste. Det, den fattige mest lider under, er den Foragt og Forladthed, Fattigdommen fører med sig. Vis den fattige Interesse og Hengivenhed, giv ham gode Raad, og han vil føle Fred i sit Sind, finde sig i sin Skæbne og fatte Mod. Ja, kære Medbrødre, lad os beredvillig aflægge Besøg hos den fattige. Lad os i ham se selve vor Frelasers hellige Person. Et saaledes aflagt Besøg er i sig selv en fuldkommen Opfyldelse af Næstekærlighedens Bud. Det kan kaldes Konferensernes aandelige Kommunion, nødvendig Føde for deres Liv. En Konferens, der undlader saadanne Besøg, kan paa Forhaand siges at vegetere og dø. Det er Fattigbesøget, der har ført til de forskellige Barmhertighedsgerninger, vore Brødre er kommet ind paa. Er vore Regler end uforanderlige, er Selskabet dog ikke ubevægeligt; ingen Form for Barmhertighedsgerning er det fremmed. Og efterhaanden som de økonomiske og sociale Forhold udvikler sig og skaber sig nye Former for Trang, finder vort Sel-

skab paa nye Maader at bøde derpaa, Tegn paa dets Levedygtighed. Af disse forskellige Maader er Uddeling af Penge ingenlunde Hovedsagen. Ganske vist er det et mægtigt Middel, uden hvilket vor Virksomhed vilde lide Skaar. Lad os derfor ogsaa holde paa Almissen; den er en Pligt og en af Maaderne at hjælpe paa, og vi vilde kun daarligt svare til vort Kald, om vi nøjedes med simpelt hen at være Uddelere af andres Gaver. Lad os ikke kaste Vrag paa Pengehjælp, men dog ikke anse den for det vigtigste. Kærnen i vor Gerning er af overnaturlig Orden. Den er en Fjende af altfor humane Synspunkter, af altfor udelukkende Tillid til rent materielle Midler, af altfor begærlig Tragten efter umiddelbart paaviselige Resultater. Vi er rent naturligt kun alt for tilbøjelige til at glemme den Selvfornægtelse, der bør ledsage vore Gerninger, den Naade, der alene kan sikre os Held, Guds Naade, som vi bør søge fremfor all.«

— Ugeskriftet *Folkelæsning* meddeler i sit Nummer af 8. Marts, at *stud. theol. Peter Schindler* er traadt over til den katholske Kirke og i den nærmeste Fremtid agter sig til Rom for at studere Theologi. Til denne Meddelelse har *Ugebladet* kun en hjertelig Lykønskning at føje.

— Vi henleder Abonnenternes Opmærksomhed paa omstaaende Meddelelse fra *Ugebladets Ekspedition*. Gør Venner og Bekendte, som ikke holder *Ugebladet*, opmærksom derpaa og faa dem til at benytte sig af Tilbudet. Redaktionen kan yderligere tilføje, at der i dette Nummer af *Ugebladet* er paabegyndt nogle interessante Erindringer fra Island af den fra sine tidligere Bøger velkendte Forfatter P. Jon. Svensson, hvilke vil blive fortsat ind i næste Kvartal.

— St. Ansgars Kirke var meget godt besøgt ved P. Hurtauds Foredrag i Søndags. Prædikanten talte fængslende og i et fint Sprog om Miraklet. At dette ikke kunde stride imod Naturlovene, paaviste han ret originalt ud fra de enkelte Dødeopvækkelser, som Evangelierne omtaler. Videre gjorde han opmærksom paa, at indrømmede man med Kristendommen Verdens Skabelse af intet, faldt alle Vanskeligheder for Antagelse af Mirakler bort: disse kunde, som alt andet, betragtes som Led i Guds store Forsynsplan. Til sidst betegnede han meget smukt Miraklet som »Guds Hjerteslag i Verden«.

— Denne Søndag afholdes, som maaske flere Læsere alt har lagt Mærke til, en musikalsk Aften i St. Annæ Kirke i det sydligste København, ved hvilken Lejlighed der sikkert ikke alene vil blive megen smuk Sang og Musik at høre, men ogsaa megen liturgisk Kundskab at erhverve.

Ogsaa for Formaalets Skyld — Afbetaling paa Orgelets Gæld — bør Kirken blive fyldt. Det er P. Menzinger, ikke som først anmeldt, P. Ronge, der vil holde Foredraget.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags holdt Student Peter Schindler et meget fængslende Foredrag om Troens Moderland, Italien. Det var personlige Minder om Landet og Folket, i et Sprog og en Stil, der ikke saa lidt mindede om vor største katholske Digter, med hvem Schindler har levet en Del sammen i Italien. De c. 160 Tilhørere fulgte med stor Spænding det gribende og skønne Foredrag.

Aarhus. Søndag den 8. ds. indviedes under Aften-gudstjenesten en saakaldt *Pietà* eller Statue af den smertefulde Moder. Efter Pastor Gellers Prædiken, der skildrede Guds Moders Lidelse under Korset og hendes Kærlighed til os Mennesker, drog en Procession af lysbærende Ministranter og hvidklædte Piger til den smertefuldes Billede, der paa højtidelig Maade blev indviet. Slutningen dannede Sangen *Magnificat* og en stemningsfuld Indvielsesbøn til *Mater dolorosa*. Den yndige, andagtvækkende Gruppe, som er leveret af Firmaet Mayer i München, er for største Delen Gave fra en Velgører, men ogsaa til Dels tilvejebragt ved en Indsamling i Menigheden i Fjor i Anledning af Sognepræstens Navnedag.

Fredericia. St. Knuds Kirkes og Skoles Regnskab for 1913 er i disse Dage udsendt. Af Indtægter lægger man særlig Mærke til Statens og Kommunens Tilskud til Skolen, i alt 1600 Kroner, og til Overskuddet fra den store Bygning, St. Knuds Borg, som Menigheden ejer, hvilket udgjorde næsten 3000 Kroner. Regnskabet bringer ogsaa en Fortegnelse over den af Menighedens forskellige Medlemmer ydede Kirkeskat.

Tyskland. Som allerede meddelt i forrige Nummer er Fyrstbiskop, Kardinal Georg Kopp af Breslau den 4. Marts afgaaet ved Døden. Georg Kopp fødtes 1837 og var fattige Forældres Søn; hans Fader, der var Væver, døde allerede 1870, hans Moder først 1895; hun oplevede saaledes at se sin Søn baade som Fyrstbiskop og Kardinal. (Titelen »Fyrstbiskop« bæres af Biskopper i de Stifter, hvis Indehavere i svundne Tider ogsaa var verdslige Lensmænd.) Efter at være bleven Student var Georg Kopp fra 1856—1858 Telegrafist i Hannover. Derefter gav han sig til at studere Theologi og blev 1862 præsteviet i Domkirken i Hildesheim. Efter at have virket forskellige Steder blev han i 1872 udnævnt til Domherre og Generalvikar i Hildesheim. Han henledte i denne Stilling — skriver *Nationaltidende* — Opmærksomheden paa sig baade i Wilhelmstrasse og i Vatikanet ved sin kloge, diplomatiske Optræden under Kultur-

kampen. Kopp forstod at holde fast ved de kirkelige Grund-sætninger og dog at indtage en imødekommende Holdning overfor Staten, og Kurien og Regeringen blev i 1881 enige om at udnævne ham til Biskop af Fulda. Han vedblev at indtage en mæglende Holdning, blev til Belønning i 1884 udnævnt til Medlem af Statsraadet og fik en ledende Rolle under de kirkepolitiske Forhandlinger. »Tidligere end nogen anden Politiker« — hedder det i »Germania«s Nekrolog — »var Biskop Kopp i Omgang med Bismarck kommet til den Overbevisning, at denne Kansler alene havde Evnen og Viljen til at slaa Kulturkampens skæbnsvangre Værk i Stykker med den samme hensynsløse Energi, hvormed han havde skabt det. Ogsaa Bismarck erkendte, at ingen anden af de katholske Kirkefyrster var saa skikket, som Biskoppen af Fulda, til Medarbejde paa en Revision af Majlovene. Derfor blev Kopp i 1886 kaldt til livsvarigt Medlem af det preussiske Herrehus; herfra søgte Bismarck, med Fornægtelse af sin Fortid som Kulturkæmper, atter at finde Vej til Fred med den katholske Del af Folket. Lovene af 21. Maj 1886 og af 30. April 1887 var i det væsentlige Biskop Georg Kopp af Fuldas Værk, et Værk, der med uudslettelige Træk har indskrevet hans Navn i den katholske Kirkes Historie i Tyskland.« Allerede dengang stod der heftig Kamp om Kopp og hans Virksomhed. Det ultramontane Parti angreb ham skarpt, men Leo XIII støttede Biskoppen af Fulda, der var *persona gratissima* i Berlin. Fra den Tid skrev sig ogsaa den indflydelsesrige Stilling, som den senere Fyrstbiskop af Breslau havde hos Kejser Wilhelm II. Kopp havde allerede i 1887 faaet Belønning for sin Mæglerrolle i Kulturkampen. Fyrstbispedømmet Breslau var ledigt. Kopp stod ikke paa det breslauske Domkapitels Forslagsliste, men Rampolla kasserede Domkapitlets Liste, og Paven udnævnte, i fuld Forstaaelse med Regeringen i Berlin, den 9. August 1888 Biskop Kopp af Fulda til Fyrstbiskop af Breslau. Den 16. Januar 1893 kreerede Pave Leo XIII. Fyrstbiskop Georg til Kardinal. Samme Aar tildelte Wilhelm II. Fyrstbiskoppen den sorte Ørns Orden. Kardinal Kopp var i de senere Aar ikke saa lidt uenig med flere af sine Kaldsfæller i Tyskland, og just i de allersidste Dage var Striden om Arbejderforeningerne ofte stærk, saaledes som ogsaa her i Ugebladet for nylig meddelt. Midt i Striden er Kardinal Kopp, der personlig var en mild og kærlig Mand, altsaa bortkaldt ved en stille Død. Han døde i den østerrigske By Troppau, som ogsaa hørte til hans Bispedømme, og Hjelpebiskop Augustin, der flere Gange har været i København, var en af de faa tilstedeværende. — For Øjeblikket findes der ingen tysk Kardinal, en Situation, som vistnok ikke i flere Aarhundreder har foreligget. Ærkebiskop

Hartmann af Køløn vil dog i næste Konsistorium blive udnævnt til Kardinal.

— De Klager over aftagende Fødselshyppighed, man saa ofte har hørt fra Frankrig, begynder nu ogsaa i høje Toner at lyde fra Tyskland. Spørgsmaalet har været Genstand for en meget alvorlig Forhandling i den preussiske Landdag, hvor Dr. Lohmann, en nationalliberal deputeret, fremhævede den katholske Gejstligheds Indffydelse som det mægtigste Værn mod de aftagende Fødsler. I de katholske Egne af Tyskland aftager Fødslerne derfor ikke, der er 412 Fødsler aarlig pr. 10.000 Indbyggere, medens der i protestantiske Egne kun er 177 paa det samme Antal. I denne Henseende vokser den katholske Kirke altsaa, et stort Tab lider den derimod ved de blandede Ægteskaber. Dette er især Tilfældet i Kongeriget Preussen. Der bliver i de blandede Ægteskaber 57 % af Børnene protestantiske og kun 43 % katholske.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Indvandringen hertil fra Europa er stadig overordentlig stor. I Finansaaret fra Juli 1912 til Juli 1913 indvandrede saaledes omtrent 738.000, deraf 232.000 fra Syd-Italien, 174.000 Polakker, 101.000 Jøder, 81.000 Tyskere, 56.000 Engelsktalende, 52.000 Rusere og 42.000 Slaver og Kroater. Senator Ransdell af Louisiana foreslaar en fælles Lovgivning for alle Unionens Stater i Skilsmissesager. I De forenede Stater bevilliges der aarlig dobbelt saa mange Skilsmisser som i alle andre kristne Stater tilsammen, saa der er her en umaadelig Samfundsfare til Stede. I 1867 var der 27 Skilsmisser for hver 100.000 Indbyggere, et Tal, som i 1906 var steget til 86, mere end det tredobbelte. (America.)

Absalonsbøsserne.

Forskellige Uheld, Sygdom m. v. har været Aarsag til, at vi denne Gang — ret sent forøvrigt — har maattet afslutte Bøsseindsamlingen med at have tømt kun 91 Bøsser. Kedeligt nok forresten, da det viser sig, at de har indeholdt 131 Kr. 72 Øre (heraf Kr. 5,97 fra Fredericia og Kr. 13,09 fra Jægerspris) eller gennemsnitlig ca. 1 Kr. 45 Øre i hver Bøsse, det højeste Beløb, vi endnu har haft efter 1. Bøsseindsamling.

Det er overmaade glædeligt for Ungdommen, at Interessen saa langt fra at svækkes tværtimod synes at øges for hver Gang, og det vidner om, at denne Sag, der dog gennemføres ret stillfærdigt — altfor stillfærdigt mener nogle — har vundet en sikker Plads i mange Hjerter.

Vi tømmer næste Gang Bøsserne i Slutningen af April Maaned.
For Absalonskredsen

St. Fink-Jensen.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmesse i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8. Adresse: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Ungdomsværnets Aarsmøde.

Onsdag den 18. Marts Kl. 8 afholder Katholsk Ungdomsværn sit Aarsmøde i Citys Lokaler, Citygade 23. Hr. Pastor *Ronge* har lovet at indlede med et Foredrag; derefter vil der blive aflagt Aarsberetning af Formand og Kasserer og givet Ungdomsværnets Medlemmer Lejlighed til at stille Forespørgsler.

Til Deltagelse i Mødet indbydes Ungdomsværnets Medlemmer og alle Trosfæller, som har Interesse for Ungdomssagen. Dog har Skolebørn ikke Adgang. Sangbogen *Sursum corda* bedes medbragt.

Franske Konferencer.

Hver Søndag og Torsdag Kl. 3 Efterm. er der i St. Ansgars Kirke fransk Prædikenforedrag af Pater *Hurtaud*, O. P.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ m. Prædiken; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag den 16. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Tolbodvej 14.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 15. Marts Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag den 25. Marts (ikke den 18.) Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fredag den 20. Marts Kl. 8 Morgen læses den hellige Messe for den nordiske Bønneforenings Anliggender.

St. Andreas Kirke i Ordrup.

Den 22. Marts, Søndagen efter St. Josefs Fest, holder Mariakongregationerne for Mænd og for Ynglinge *Fælleskommunion* i Messen Kl. 7 $\frac{3}{4}$.

Foreningen »Steno« agter atter i Aar at afholde en Fest til Fordel for fattige katholske Børns Landophold. I Forbindelse med Festen, der antagelig finder Sted Onsdag d. 22. April, vil der finde en Bortlodning Sted, hvortil Gaver med Tak modtages og afhentes af: *Alfred Weber*, St. Kongensgade 38. Telf. Palæ 826.

L. Mariboe, Hollændervej 16. Tlf. Vester 2369 y.

Max Krsziza, Strandvej 169. Telf. Helrup 206.

H. A. Holler, Eftersaarsvej 9, Charlottenlund. Telf. Ordrup 986.

Immaculata-Kirken. (Strandvej 91).

Torsdag den 19. Marts bliver der efter Messen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Profes og Iklædning af Søstre. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen indtil Kl. 7 om Aftenen.

Aarhus. **Højskoleforedrag** Torsdag den 19. ds. Hr. Pastor F. Esser: *Jomfrufødslen*.

En romersk-katholsk ung Pige søger Plads til 1. Maj i et katholsk Hjem. Familiær Stilling ønskes. Billet, nrk. 818, bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. S. o. G.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag den 20. Marts Kl. 8 i St. Knuds Kapel.

For en ung Pige fra et godt katholsk Hjem, 15 $\frac{1}{2}$ Aar, ønskes Plads ved indvendig Gerning eller Pasning af Børn. Paa Lønnen ses mindre end paa en venlig Omgang. Billetter modtages i Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Kirkelig Kalender.

15. Marts. 3. Sønd. i Fasten.	22. Marts. 4. Sønd. i Fasten.
16. — Mandag. Ferialdag.	23. — Mandag. (Catharina af Vadstena, Jomfru.)
17. — Tirsdag. (Patrick, Biskop og Bekender.)	24. — Tirsdag. Ferialdag.
18. — Onsdag. (Gabriel, Ærkeengel.)	25. — Onsdag. Marias Bebudelse. (Fejres offentlig den 8. Maj.)
19. — Torsdag. Josefs Ihukommelse.	26. — Torsdag. Ferialdag.
20. — Fredag. (Johannes Sarcander, Martyr.)	27. — Fredag. (Johannes Damascenus, Bekender og Kirkelærer.)
21. — Lørdag. (Benedikt, Ordensstifter og Abbed.)	28. — Lørdag. (Johannes Capistrano, Bekender.)

*) Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Ferialdagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 17. Marts Kl. 8 Aften.

Emil Rønnow: Renæssance I.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes (Nr. 101 og 8 synges).

St. Ansgars Kirke.

I Fastetiden holdes Fasteprediken hver Søndag Efterm. Kl. 6 af Pastor Flynn, C. M., fra Helsingør.

Musikalsk Konference i St. Annæ Kirke.

Søndag den 15. Marts Kl. 8 Aften vil Hr. Pastor Menzinger i St. Annæ Kirke paa Amager holde en musikalsk Konference om Messesangen, støttet af et Kor under Ledelse af Organist Fr. Siegler og et Strygeorkester under Ledelse af Dirigent A. Husson. Reserverede Pladser koster 1 Krone, de øvrige Pladser 50 Øre. Indtægten gaar til *Afbetaling af Gælden paa Kirkens Orgel*. Billetter faas hos Præsterne ved St. Annæ Kirke, hos St. Josefsøstrene paa Frederiksberg og Toldbodvej og hos A. Husson, Stenosgade 5.

Tysk katolsk Lærerinde, perfekt i Tysk, Engelsk og Fransk, søger Ansættelse som Opdragerinde i et herskabeligt Hjem. Billet, mrk. G. K., bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Ny tiltrædende Abonnenter fra 1. April kan faa det alt udkomne og det endnu resterende af Januar-Kvartal **gratis**, saa vidt del forhaandenværende Oplag strækker til.

For saa vidt ny tiltrædende Abonnenter, som betaler Bladet gennem Postvæsenet, vil benytte sig af Tilbudet, maa Post-Kvitteringen for April Kvartal indsendes til Ekspeditionen.

Ekspeditionen for »Nordisk Ugeblad«,

Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon Palæ 654 (1—4).

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund fejrer sin 6 Aars Stiftelsesdag Søndag d. 15. Marts Kl. 7 Bredgade 67² o. G. *National Aften*. Hr. Joh. Johnsen og Præses taler. Musik og Sang.

Unio. Fredag den 20. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palmé 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 12.

Søndag den 22. Marts

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Sandhed, Videnskab og Professor, Dr. Georg Brandes. — Nonni og Manni. — Da hun første Gang var hos Nonner. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Silkeborg. Rom. Frankrig. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

205.

Brødernes Mangfoldiggørelse.

Der er noget ejendommeligt ved den underfulde Bespisning i Ørkenen. Jesus gør det ikke efter Opfordring; der er ingen, der beder ham derom; der er ingen, der vil forstaa ham; han ligesom paatvinger dem sin Kærlighed og sine Velgerninger.

Disciplene kommer og siger: »Stedet er øde, og Dagen hælder. Lad Skarerne gaa bort, for at de i de nærmeste Stæder og Landsbyer kan søge sig Ophold og købe sig Mad.« O I Daarer og senhjertede til at trol! I har travlt med at huske Herren paa Folkets Fornødenheder, som om han havde »glemt« at sende Skarerne hjem, at sørge for det Folk, som han ynkes over som over Faar, der ikke har nogen Hyrde.

Jesus tager til Orde: »De har ikke nødig at gaa bort; giv I dem noget at spise!« og — I forstaa ham ikke. I Stedet for frejdig at bekende eders Tro paa ham: Ja, du er den, fra hvem alt godt kommer! Giv os Brød, saa vil vi uddele det til de Tusinder! — tænker I stadig paa det meningsløse, at der skulde »købes Brød« — her i den ensomme Egn — til saa mange.

Om Jesus havde ladet være med at gøre det store Under med Brødene? Ingen havde ventet det; ingen vilde have savnet det! Naar han alligevel gør det, saa er det denne Gang sikkert ikke, »fordi han har fundet saa stor Tro hos Menneskene«; det er ene og alene hans Kærlighed,

der vil det, og ikke lader sig forstyrre af Menneskenes Mangel paa Forstaaelse.

Dagen efter — i Synagogen i Kapharnaum! Da kommer Jesus frem med en endnu større Kærlighedstanke, den største maaske, som er bleven tænkt paa Jorden. Han ventede rigtignok ikke dengang at blive bedt om Alterets Sakramente. Han havde været tilfreds, hvis blot Menneskene taknemmeligt og ydmygt havde taget mod et Kærlighedsbevis, som det havde været Vanvid at tænke sig Muligheden af, som det havde været Ubluhed og Formastelse at gøre sig Haab om — hvis han ikke selv havde sagt det.

Det maa have været en modbydelig Scene dengang i Synagogen i Kapharnaum. Den sarteste Kærlighed Ansigt til Ansigt med Raahed, Kulde, Vantro, Ugidelighed, Egenindighed og alt, hvad der kan forstene Menneskehjerterne. Ellers jager Solen Nattens Kryb paa Flugt. Her gaar den eukaristiske Sol op — og det er, som om den manede de sorteste Magter frem.

Det var dengang! Og ned gennem Tiderne? Synagogen i Kapharnaum blev et Forbillede paa den eukaristiske Tankes Fjender. Vranglærere rokker ved dine Ord, o Herre, som er dem »en drøj Tale«! Jansenismens Farisæere laver et Menneskegærde om dit Tabernakel, mens du indbyder og kalder alle dem, der er mødige og besværede — enhver Stand, enhver Alder, ikke sidst de smaa. Lunkenhed og Verdslighed sender Afbud, »de har ikke Tid«!

Og blandt dem, der kommer og sidder ved dit Bord, er der ulykkelige Allergæster, der har sneget sig ind uden Bryllupsklædning paa: de gør ikke Forskel mellem dit hellige Legeme og almindeligt Brød, de lader sig omfavne af dig, omgaas med dig under det fortroligste Venskabs Former — og er Forrædere som Judas.

Du vidste det forud, at dine Ord vilde vække Forargelse, finde Ligegyldighed, blive besvaret med Frafald og Forræderi. Skal Vantro, Kulde, Had være Menneskeslægtens Svar paa din Kærlighed i Alterets Sakramente? I Kapharnaum var der en lille Hob, der troede paa dig, der ikke vilde forlade dig. Du spørger ogsaa os: »Vil I ogsaa gaa bort? — holde eder borte? Synes I ogsaa, jeg elsker eder for meget? Er Alterets Sakramente ogsaa eder til Besvær? Ønsker I maaske ogsaa, at jeg dog aldrig havde sagt et Ord om det?« Dertil har vi kun Petrus' rørende Svar: »Herre, til hvem skulde vi da gaa hen?« Hvad bliver Verden, Livet, naar vi ikke har dig længere? »Du har det evige Livs Ord;« dine Ord om Alterets Sakramente er for os Liv og Aand, de saligste Ord, der har lydt for os, den himmelske, guddommelige Kærligheds evige Ord.

A. Menzinger.

Dette Nummer af Ugebladet sendes til
alle Aviser og Tidsskrifter i hele Landet
 med Henstilling til disse om hel eller delvis Optagelse
 af
nedenstaaende Artikel.

Sandhed, Videnskab og Professor, Dr. Georg Brandes.

Fra flere Sider er der blevet tilstillet mig forskellige Ud-
 klip af *Politiken*, som giver os et meget interessant Indblik
 i det ejendommelige Forhold, i hvilket den tredje i Over-
 skriften nævnte synes at staa til de to første, et Forhold, som
 turde kaste et overraskende Lys over Spørgsmaalet Tro,
 Vantro og Videnskab.

I sit Nummer for 1. Marts bringer *Politiken* en Artikel
 saalydende: Georg Brandes' Tale ved Festen i Kri-
 stiania 18. Februar.

At Professoren her taler store Ord om Fremskridt og
 Videnskab, hvilken sidste selvfølgelig kun kan være ægte, naar
 den er fri for al Kristendom og »Klerikalisme«, det var at
 vente; disse Fraser, blottede for ethvert virkeligt Bevis, kan
 ikke videre imponere, men endnu mindre forbavse os fra
 en saadan »Vantroens Høvding«s Mund. Men at Prof., Dr.
 G. Brandes saa helt har mistet Erkendelsen af sin egen
 Begrænsning og Følelsen for, hvad der sømmer sig overfor
 Modstandere, det havde jeg virkelig ikke troet. Men føl-
 gende af mig fremhævede Ytringer i hans »Bordtale«, som
 han selv kalder den, og hans ligesaa hovmodige som
 uvidenskabelige Svar til Hr. Pastor Axel Plenges saare
 berettigede Forespørgsel lader i saa Henseende ingen Tvivl
 tilovers.

Professoren siger bl. a. i sin Tale følgende: »Der fin-
 der i vore Dage hos europæisk Ungdom en stærk Reaktion
 Sted mod det nærmest foregaaende Tidsrums Begejstring
 for Naturvidenskaberne, ja for Videnskab overhovedet.

Men det er ikke Videnskabens Skyld, at enkelte har ventet sig mere eller andet af den, end den kan give. Det beror mest paa, at unge Folk giver sig til at studere, som hellere skulde sælge Smør og Æg eller læse Dogmatik (I).«

Hvor tarveligt end dette sidste Udtryk er, og hvor blottet for al solidere Kendskab til vor Dogmatik det end viser Taleren, saa er følgende Ord simpelt hen latterlig anmassende, da de røber en næsten utrolig Mangel af Kendskab til de virkelige Forhold i Videnskaben. Professoren fortsætter nemlig: »Til at hævde de Magter, der ligger i Strid med Dyrkelsen af Intelligens og Videnskab, behøver vi ikke Professorer som Bergson, dertil har vi Præster (I). I den katholske Kirke gives der talrige højtbegavede Mænd, der kun studerer for at forsyne sig med Vaaben mod Videnskaben. Jesuitter studerer Arkæologi for at kunne paavise Fundenes Overensstemmelse med Kirkens Lærdomme om Dyr og Menneskers Oprindelse. Det er sjældent, der i Frankrig ved en Udgravning af forhistoriske Huler ikke er en Abbed til Stede. Det er hændt, at et Skelet, der godtgjorde Menneskets Udvikling fra Dyret, sporløst er forsvundet.«

I Anledning af dette Sted, som jo i Ordenes Sammenhæng indeholder en sjælden ondartet Insinuation mod katholske Præster, havde nu Pastor Plenge i et aabent Brev af 25. Februar tilladt sig at ytre Tvivl om, at det nu ogsaa var videnskabelig sikkert, hvad Brandes her fremsætter: »Det saa eftertragede »Mellemed« i Udviklingsrækken fra Dyr til Menneske er altsaa fundet, om end desværre atter »sporløst forsvundet«. Har dette sin Rigtighed, er den darwinske Hypotese ikke mere nogen Hypotese! I oprigtig Ærbødighed for den virkelige Videnskab beder jeg Dem bevise mig — og sikkert mange med mig — den Tjeneste at meddele mig, hvor jeg finder det videnskabelige Bevis for, at man nu ogsaa virkelig har fundet det af Dem omtalte Skelet, der godtgjorde Menneskets Udvikling fra Dyret. Det er uheldigt med disse Abbeder, som løber med Skeletterne. Men det er heller ikke heldigt med »Videnskabsmænd«, der ved udokumenterede Henvisninger til forsvundne Skeletter giver Offentligheden Indtryk af, at den

darwinske Hypotese er andet og mere end fremdeles en Hypotese.«

Hertil svarer Professoren umiddelbart i samme Nummer med en Overlegenhed, der virker uimodstaaelig komisk, da han næsten ved hvert Ord røber den naiveste Lettroenhed og et fuldstændigt Ukendskab til den Sag, han belærer Pastoren om: »Hr. Plenge synes ikke at vide ringeste Besked om, hvor mangfoldige Fund der baade i forrige og nærværende Aarhundrede har godtgjort Menneskets Udvikling fra Dyret. Han forsøger at være vittig i Anledning af, hvad jeg i en Tale bemærkede om et lærerigt Skelets Forsvinden. Han fortæller, det ikke er heldigt, naar »Videnskabsmænd« (i Anførselstegn) giver udokumenterede Henvisninger. Jeg har endnu aldrig hørt, at nogen i en Bordtale fremlægger Dokumenter. Alt, hvad der kan kræves af en Bordtaler, er, at hvad han siger, er sandt. Hr. Plenge synes aldrig at have hørt om Java-Organismen, om Neanderthals-Fundene, om Aurignac-Typen o. s. v. Han bør da læse de paagældende Afsnit i en eller anden populær Haandbog som f. Eks. Vilhelm Rasmussens *Menneskets Udvikling*.«

Denne kostelige Ramse »om Java-Organismen, om Neanderthals-Fundene, om Aurignac-Typen o. s. v.« vilde gøre enhver Ungsocialist Ære, som har hentet sin Lærdom hos Vilhelm Rasmussen. At enhver, som blot har set sig lidt om i en eller anden alvorlig Anthropologs Bøger, maa smile ad den Lettroenhed, Professoren med denne sin Bevisrække røber, det anfægter ham ikke. Overbevist om at have udviklet en imponerende Lærdom overfor den uvidende Sognepræst affejer han denne med den selvtilfredse Erklæring: »Jeg selv er ikke forpligtet til at tage mig af hans Opdragelse (1). Hvad det forsvundne Skelet angaar, kan han faa Oplysninger ved at henvende sig til Hr. Dr. phil. August Brinkmann, Museumsbestyrer i Bergens Museum, ifald denne finder det Umagen værd at oplyse ham.«

Da Professoren aabenbart med stor Fornøjelse satte sit »Georg Brandes« under dette udsøgt haanlige Svar, vilde han sikkert aldrig have holdt det for muligt, at han skulde desavoueres netop af selve sin Hjemmelsmand, hos

hvem han havde hentet sig de højst interessante Oplysninger om det forsvundne Skelet, der beviste Menneskets Udvikling fra Dyret.

Men den 11. Marts bringer *Politiken* et Indlæg fra *Dr. Brinkmann*. Efter en ikke videre videnskabelig Indledning, hvorom straks mere nedenfor, faar vi og fremfor alt Professor Brandes den uden Tvivl meget interessante Oplysning, at det rigtignok ikke var »Abbeder«, der lod det lærerige Skelet forsvinde, men at det var den verdslige Myndighed, som konfiskerede det vigtige Fund og lod det begrave!

Altsaa, Hr. Prof. Georg Brandes, Deres Sigtelse imod disse »Abbeder« er ikke blot udokumenteret, hvad De jo i en Bordtale« finder ganske i sin Orden, nej, den mangler netop det, som De selv saa højtidelig kræver ogsaa af »en Bordtaler«s Ord, nemlig, »at hvad han siger, er sandt«.

Men denne Usandhed, som Bordtaleren Brandes ikke engang havde Lov til at fremsætte imod saadanne, som bekæmper Videnskaben, bliver desmere uforvarlig, naar han netop sigter saadanne Mænd for Uredelighed og Uvidenskabelighed, som har erhvervet sig de største Fortjenester af Videnskaben. Den Mand altsaa, som vil agere Kæmpen, der forsvarer Videnskaben, Ridderen St. Georg, der gennemborer den gejstlige Uvidenskabeligheds lyssky Drage, er uvidende om, at blandt de største Autoriteter paa den videnskabelige Huleforsknings Omraade er netop flere katholske Præster. Her var der virkelig al Anledning til at variere Professorens overlegne Spørgsmaal om Java-Organismen, om Neanderthalsracen o. s. v. til: Har da Hr. Prof., Dr. Georg Brandes aldrig hørt noget om Abbé H. Breuil, om Prof., Dr. Hugo Obermaier o. s. v.? Virkelig, Hr. Professor, *difficile est satiram non canere*, naar man paa den ene Side — den »klerikale« (!) — ser saa højt fortjente Videnskabsmænd med deres vigtige Opdagelser og videnskabelige Værker og paa den anden Side — den vantro »Intelligenses« (!) — en Professor, Dr. Georg Brandes, som netop uvidende i den Sag, han vil belære os om, haaner og bagtaler saadanne gejstlige Forskere og haaner den protestantiske gejstlige, der har haft Mod til at kræve ham til Regnskab! Ja, den vantro Intelligens

synes i den Grad ikke at have nogen Anelse om sin egen Kamp mod Videnskaben, at den højtidelig forkynder: »Til at hævde de Magter, der ligger i Strid med Dyrkelsen af Intelligens og Videnskab, behøver vi ikke Professorer som Bergson — eller skal vi sige som Dr. Brandes — dertil har vi Præster (!)« *O si tacuisses!*

Behøver vi da endnu at undre os, naar den hovmødige Vantro, der saaledes blotter sin Overfladiskhed paa Arkæologiens Omraade, ligeledes blotter sin Tankeløshed og sit Ukendskab til Sagen i følgende letsindige Bedømmelse af Evangelierne: »Præsterne beraaber sig paa Jesu Ord, Guds Ord. Men vi kender dem ikke; de er nedskrevne altfor sent. Der var jo ingen Stenografer til Stede. Og naar vi ser, hvilke Misforstaaelser der kan sættes i Omløb i vore Dage trods Stenografien, ved Hjælp af Stenografien, begriber vi, hvad Værd der kan tillægges Udsagn, nedskrevne 60—100 Aar efter, at de skal have været ytrede.« Nu følger to Eksempler paa saadanne ved Stenografien foranledigede Misforstaaelser; den første er dog i Realiteten næppe en Misforstaaelse, den anden er ret pudsigt. »Forleden Dag i Bergen sagde jeg, der led af en stærk Forkølelse: »Man har sammenlignet mig med en Vulkan. Den eneste Vulkan, jeg ligner, er Dyndvulkanen Makaluba.« Det blev i det stenografiske Referat: Jeg er ikke Ild, kun Dynd og Makulatur. Paa saa usikker Grund hviler undertiden vor Tro paa at vide Besked om Samtidens Mennesker. Hvor kan vi da være sikre paa, at Ord, paa hvilke der bygges religiøse Systemer, men som klinger fornuftstridigt, virkelig har været talte«!

Ja, naar Vantroen i sin Kamp mod Evangelierne maa støtte sig til saadanne Halmsraa, saa kan man kun medlidende smile ad denne Videnskabelighed. Thi for det første synes da Professor Brandes at være temmelig uvidende om, hvad nu selv vantro og Bibelkritikere som Harnack indrømmer, at fremfor alt Lukasevangeliet er skrevet omtrent ved Aar 60 og Markusevangeliet endnu tidligere; at der endvidere i den ældste kirkelige Litteratur, for hvilken jo efter selve Harnacks Indrømmelse Kritikken er paa Tilbagetog, foreligger klare Vidnesbyrd om, at Matthæusevangeliet endog er nedskrevet allerførst, og at

ogsaa selve dets Indhold vidner om dets tidlige Affattelse. Men ogsaa det fjerde Evangelium, Johannesevangeliet, er klart bevidnet at være skrevet i Evangelisten Johannes' Levetid og at stamme fra hans egen Haand. Altsaa er alle fire Evangelier nedskrevne paa den Tid, da talrige Øjen- og Ørenvidner til Kristi Ord og Gerninger levede, medens samtidig de samme Ord og Gerninger rundt om i de kristne Menigheder blev forkyndt gennem hele Palæstina og Lilleasien indtil ind i Grækenland og Italien, hvilket altsammen bevises ved de af selve Vantroen anerkendte Apostelbreve og Apostlenes Gerninger. Saa har vi altsaa en mangfoldig Bevidnelse og Kontrollering af Evangeliernes Indhold helt tilbage til de Tider, fra hvilke den kirkelige Tradition altid har dateret dem: nemlig de tre første Evangelier kort før og efter Apostlenes Bortrejse til Hedningeverdenen, det fjerde fra selve Forfatteren, Apostelen Johannes' ti sidste Leveaar. Om saa mange, saa forskellige Vidners Paalidelighed, skulde man mene, kan der fornødtigvis ikke tvivles.

Og saa har vi endnu set bort fra et Hovedpunkt, som Prof. Brandes gaar hen over med utrolig Tankeløshed. Han selv, der som bekendt ret hyppig fortæller om sine Oplevelser eller Samtaler med en eller anden Berømt, tiltroer sig jo i Regelen saa megen god Hukommelse, at han i det væsentlige rigtigt kan gengive, hvad han selv eller de andre Berømtede har sagt, skønt det altsaa ikke altsammen er blevet stenograferet. Men kunde eller, rigtigere sagt, maatte da ikke Kristi Ord og Gerninger ganske anderledes fast indprente sig i hine talrige Vidners Hukommelse, end Ord og Gerninger af Prof., Dr. G. Brandes og hans Bekendte i hans eller andres Hukommelse?

Den Mand, hvis Ord og Gerninger det her drejede sig om, havde Apostlene set bevidnet af Gud Herren selv ved Vidundre. Og denne Mand talte med en saa gennemsigtig Klarhed og en saa majestætisk Myndighed, at selv hans Fjender maatte beundre det. Og hvilket Indtryk maatte ikke hans Visdom, hans Dyder, hans Hellighed gøre paa dem, naar endog vor Tids vantro, forsaavidt de ikke selv er helt foragtelige Mennesker, bøjer sig for ham som »et Ideal-menneske,« som »den store vise fra Nazareth«. Denne

Mand, i hvem alt forenede sig til at gøre hans Ord og hans Gerninger virkningsfulde og uforglemmelige, havde nu i tre samfulde Aar under mange fortrolige Samtaler gentaget og forklaret for dem særlig, hvad han før havde lært alle offentlig, og saa havde de endnu engang i hine uforglemmelige Afskedstimer i Nadversalen hørt ham genkalde alt det vigtigste i deres Erindring, og derefter havde han for sine Dommere paa det højtideligste bevidnet sig selv som Guds Søn og var for denne sin edelige Selvbevidnelse med den samme hellige Ro og den samme uforstyrrelige Fasthed gaaet i Døden, en Død, som baade ved sin Hellighed og ved de Vidundre, som ledsagede den, og ved Opstandelsen, som fulgte den, ligefrem maatte indprente alt, hans Liv, hans Gerninger, hans Ord, uudslettelig i deres Erindring. Hvem vil nu vel indbilde os, at Disciplene, da de efter Opstandelsen saa ham for sig, rørte ved ham, spiste med ham, ikke med den mest spændte Opmærksomhed lyttede til deres opstandne Mesters sidste Samtaler med dem, hvor han udtrykkelig endnu en Gang med hele det Eftertryk, hans sejrige Opstandelse gav hans Ord, erindrede dem om alt. Og mener man nu vel, at Disciplene efter en saadan Mesters Bortgang aldrig mere har talt med hverandre om ham, kaldt sig hans vigtigste Ord og Gerninger indbyrdes i Erindring og derved tillige stadig kontrolleret deres Hukommelses Trofasthed, ogsaa uden en Stenograf?

Hr. Professor Brandes maa dog virkelig ikke glemme, at det ikke er det samme, om en Mand, hvem jeg har erkendt som min Gud og Frelser og elsket med hele min Sjæl, taler Ord til mig, som jeg skal være forpligtet til at fastholde under Straf af evig Fortabelse, eller om en Foredragsrejsende, hvem man hører tale om almindelige Ting, krydrer sit Foredrag med en forøvrigt ganske god Vittighed om en siciliansk Dyndvulkan. Naar da nu en stakkels Stenograf, som blot maa se at komme saa nogenlunde med, medens Foredragsholderens stærke Snue er ham knusende ligegyldig, tilfældigvis er bedre bekendt med Ordet Makulatur end med det italienske Makaluba, skal saa denne Bagatel for Hr. Professoren virkelig være vigtig nok til at slutte: »Se, paa samme Maade kan ogsaa Jesu Disciple have gengivet hans Ord unøjagtigt?« Kom dog ikke med

saadan en Dumhed, den vilde jo vidne om en utrolig latterlig Indbildskhed angaaende Vigtigheden af Deres Ord for den ulykkelige Stenograf!

Men nu, Hr. Professor, endnu nogle Ord om Deres videnskabelige Hjemmelsmand i Bergen! Vilde han ikke staa blameret for enhver, der kender noget til Huleforskningen, saa var han jo efter Deres ubegribelig letsindige Insinuation mod »Abbederne« simpelthen nødt til at *desavouere Dem*, idet han oplyser, at *det ikke var Præster, som lod et for Abeteorien vigtigt Fund forsvinde*. Desværre føjer han straks til denne værdifulde Oplysning flere meget unøjagtige Paastande, som er saa meget mere uforsvarlige, som han her vil agere Fagmand. Han skriver: »Det Fund, som jeg ganske rigtigt nævnede for Prof. Brandes ganske *en passant* i en Samtale, jeg havde Fornøjelsen at have med ham under hans Ophold her i Bergen, blev gjort omkring 1860 i Aurignac i Frankrig. Man fandt i en Hule flere Menneskeskeletter — en indgaaende Undersøgelse viste samtidig Rester af Huleløve, Hulebjørn, Hulehyæne, Næsehorn o. m. a., hvilket, foruden Rester af Redskaber, viste, at Resterne maatte være af en af de palæolitiske Menneskeformer.«

Palæolitiske? Ja, efter *Lartet's* Mening, som vi straks vil komme tilbage til. Men *Lartet* kom 8 Aar for sent til Findestedet. Det var nemlig ikke først omkring 1860, som Hr. Brinkmann mener, at Fundet blev gjort. Det var allerede 1852, at en Arbejder ved Navn Bonnemaision ganske tilfældigt opdagede Hulen og bag en Sten der fandt en hel Bunke Menneskeknogler. Borgmesteren i Aurignac, Amiel, mente, de var af mindst 17 Individuer. Han lod dem samle og nedgrave paa Stedets almindelige Begravelsesplads. Men vel at mærke, ingen Fagmand har dengang eller senere faaet de nedgravede Skeletter at se. Hvorledes kunde altsaa Hr. Brinkmann fortælle Prof. Brandes, at de vidnede om Menneskets Udvikling fra Dyrene? Han mener vel, fordi de stammede fra den palæolitiske Tid; det beviste Dyreknoglerne. — Jeg gentager, det beviste de kun efter *Lartet's* Mening, som ogsaa først deltes af *Lyell*, men som senere baade af denne og flere engelske Forskere blev betvivlet; indtil endelig den fuldstændige Udgravning af Hulen

ved *Rev. King* — altsaa igen en af disse *gejstlige*, denne Gang en protestantisk Præst! — godtgjorde, at det var saare ufuldstændigt, Lartet havde sat sig ind i de virkelige Forhold. Det viste sig især, at Skeletterne slet ikke havde ligget i, men oven over det Jordlag, som indeholdt de af Dr. Brinkmann nævnte diluviale Dyr's Knogler. Baade denne deres Beliggenhed og især endnu flere ny Fund (bl. a. et Potteskaar af neolitisk Type og Faareknogler m. m.), som efterhaanden kom frem ved den grundige Undersøgelse af hele Hulen, alt dette viste, at Skeletterne ligesaa godt, ja endog sandsynligere, kunde stamme fra den neolitiske Tid.

Men dermed falder allerede hele Hr. Brinkmanns Bevisførelse i sig selv sammen. Af Skeletter, som ingen Forsker har set, men hvis Beliggenhed over det palæolitiske Lag man kender, kan Hr. Brinkmann aldrig bevise, at de har tilhørt palæolitiske Mennesker. Og saa kommer endnu en anden ligesaa dristig og ligesaa løs Paastand, som Hr. Brinkmann med et overlegent »som bekendt« smugler ind, som om den var anerkendt i Videnskaben, nemlig, at »de palæolitiske Menneskeformer er et vigtigt Led i den mangeartede Bevisrække for Menneskets Udvikling fra højere Pattedyr, hvorover Videnskaben nu raader«. Dette er jo ikke andet end Darwinisternes gamle Paastand, som baade de gamle og de nye Skeletfund grundig har gendrevet. Hvo som interesserer sig for denne mangeartede Række, der kun ikke indeholder Beviser, men lutter strandede Bevisforsøg, vil finde den fremført i et Skrift, som forhaabentlig temmelig snart vil udkomme; saa kan Hr. Brinkmann gendrive det, *hvis* han kan. Der skal virkelig Prof. Brandes' hele Lettroenhed til, naar han, støttet til denne »mangeartede Bevisrække« eller til Vilhelm Rasmussens »hele Hærskare af Beviser«, mener overfor Hr. Pastor Plenge at kunne pukke paa »Neanderthalsracen« og »Aurignac-Typen« og »Javaorganismen«. Skade, at han ikke ogsaa har beraabt sig paa det dejlige Billede, Vilhelm Rasmussen har bragt af denne »Javaorganisme« — en hel Familie, Mand, Kone og Barn, med Underskriften: »Et fortidigt »Menneskepar«, malet af Gabriel Max (Haeckel). Der var kun den lille Hage ved Sagen, at Vilhelm Rasmussen

virkelig havde været saa klog at pryde dette Menneskepar med Gaaseøjne, ligesom han ogsaa nu i sin nyeste Bog viser en stigende Forsigtighed overfor denne »mangeartede Bevisrække«.

Til Slut endnu den skæbnesvangre Afslutning, hvormed Dr. Brinkmann kroner sin Berigtigelse til Prof. Brandes' løse Paastand; han skriver: »Skeletterne blev konfiskeret af Øvrigheden og begravet, uden at Stedet senere har kunnet paavises. Skylden for denne Kapitalforbrydelse mod Videnskaben ligger ganske vist paa de verdslige Myndigheder; den er ikke et Eksempel paa, men et Supplement til den korte, men ikke derfor mindre træffende Skildring, som Prof. Brandes i sin Kristianiatale gav af det katholske Præsteskabs Kamp mod Videnskaben i Spørgsmaalet Menneskets Oprindelse.«

Her ser vi altsaa hos Prof. Brandes' Hjemmelsmand den samme Uvidenhed som hos Professoren selv med Hensyn til den Kendsgerning, at der blandt Huleforskningens videnskabelige Autoriteter findes flere katholske Præster. Hr. Doktor, denne Deres Selvafsløring er skæbnesvanger for Deres Kompetence som videnskabelig Hjemmelsmand. Ikke blot Abbé Breuil og Prof., Dr. Obermaier og disse Forskeres Opdagelser og deres Værker kender De ikke, De har ikke engang set efter i Pariserakademiets Mødeprotokol for 1908 og 1909, skønt jeg allerede i Fjor har henvist Dem til denne autentiske Kilde. Der kunde De nemlig have set den før darwinistisk sindede Prof. *M. Boule's* anerkendende Dom om de tre katholske Præster, hvis Forskerflid Videnskaben netop skylder et af de berømteste Fund, den gamle Mand fra Chapelle-aux-Saints. Jeg gentager, Hr. Doktor, denne Uvidenhed, som De her ved Deres dristige Anklage mod det katholske Præsteskab selv har afsløret, er skæbnesvanger for Deres Navn som Fagmand.

Spørger man mig maaske: Men hvorledes vover De saadan uden Omsvøb at bebrejde Professor G. Brandes og Museumsdirektør Aug. Brinkmann Uvidenhed? saa svarer jeg: Fordi jeg, skønt provoceret ved de to Herrers uværdige Insinuationer mod de katholske Præster, dog ikke kan og ikke vil bebrejde dem forsætlig Bagvaskelse mod deres

bedre Erkendelse; Uvidenhed er bedre end Nederdrægtighed, jeg antager altsaa det bedste om mine Modstandere.

Men denne de ærede Herrers selvbevidnede Uvidenhed berettiger mig til at afslutte vort Mellemværende med et Forslag: Vil De fremdeles tale om »det katholske Præsteskabs Kamp mod Videnskaben«, saa beder jeg Dem sætte det lille Ord Videnskab i Anførselstegn! De kan da gerne bebrejde os vor Kamp mod »Videnskaben«, det skal ikke anfægte os stort; lad saa blot »Abbederne« og ogsaa os andre gejstlige holde paa Videnskaben!

Det vilde dog være uforsvarligt, naar jeg her ikke udtalte min Anerkendelse og Tak for Hr. Pastor Axel Plenges uforfærdede, udmærket dygtige og derfor nu ogsaa sejrriige Kamp mod Vantroens forlorne Videnskabelighed! Jeg takker Dem, Hr. Pastor, fordi De saa ridderligt har vovet at forsvare de franske Præster mod en saa uværdig Bagtalelse, skønt De jo godt vidste, hvilken uværdig Behandling De selv vilde erfare fra disse to Modstanderes Side. — Hvad vor egen Stilling angaar, saa indtager vi to jo, som Hr. Pastoren veed, ikke det samme Standpunkt overfor Udviklingslæren i Almindelighed. Jeg fastholder, at der gives bestemte Former af Udviklingslære, som ikke er darwinistiske eller materialistiske, og som godt kan forenes med den Hellige Skrift og den kristne Tro, Hr. Pastoren tror at maatte benægte dette. Men denne Meningsforskel kan ikke afholde os fra at staa Skulder ved Skulder, naar det gælder Forsvaret for Kristendommen og Kampen mod en forlorn Videnskabelighed, der under Videnskabens Maske angriber det helligste.

Endnu en Gang. Hr. Pastor, min hjerteligste Tak for det trofaste Vaabenbroderskab!

A. Breitung.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson*.

(Fortsat.)

Ude paa Reden.

Nu var der kun eet tilbage: jeg maatte se at skaffe mig Lov til at ro ud paa den store Fjord, ved hvilken vi boede; thi nu gjaldt det jo om at prøve min Tryllefløjte paa Fiskene derude.

Jeg besluttede at indbyde min yngre Broder Armann, som jeg holdt meget af, til at deltage i Turen. Saa var jeg i behageligt Selskab.

Jeg gik straks hen til ham og sagde:

»Hør, Manni« (*Manni* var min Broders Kælenavn, ligesom *Nonni* var mit), »er du med til en Rotur paa Fjorden i Morgen?«

»Ja nok, Nonni, men hvad vil du ude paa Fjoden i Morgen?«

»Ja, det er noget mærkeligt noget, Manni, jeg vil spille paa Fløjte for Fiskene.«

»Hvad er det du siger? Vil du spille paa Fløjte for Fiskene? Tror du, Fiskene vil høre paa det?«

»Ja, Manni, det tror jeg. Og du skal faa noget nyt at se. Jeg lokker Fiskene hen til os med min Fløjte. — Men det maa du ikke tale om til nogen, for ellers faar vi ikke Lov af Moder.«

Manni var selvfølgelig begejstret.

Nu gik jeg til Moder og bad hende om Lov til at ro ud paa Fjorden Dagen efter med Manni for at fiske.

Jeg fik straks Lov. Dog paa den sædvanlige Betingelse, at Vejret var godt, og at vi ikke roede alt for langt bort fra Stranden.

Denne sidste Betingelse var ikke efter mit Hovede, thi jeg vilde jo netop ro længere ud end ellers.

Jeg lod mig dog ikke mærke med noget, men takkede blot Moder for Tilladelsen. — Det var en Fejl, som jeg snart skulde komme til at bøde haardt for.

Dagen efter var det straalende Vejr: Solskin, Varme

og fuldstændigt Vindstille. Himmelen var blaa, og Luften var mættet med utallige vilde Blomsters Vellugt.

Hvor Manni og jeg var glade! Det var netop det Vejr, vi saa længselsfuldt havde ønsket os.

Allerede om Formiddagen gjorde vi os rede og satte vor pæne lille røde og grønmalede Baad i Vandet.

Jeg tog mine Fiskeredskaber med: en meget lang Snor, ved hvis ene Ende der hang en skinnende blank Blyfisk. Ud af dens Gab stak der to skarpe Kroge.

Hus med Rønnebærtræ i Akureyri (nu brændt).

Som foreløbig Madding fæstede jeg et lille Stykke rødt Tøj paa hver af de to Fiskekroge. Det bider Fiskene gerne paa.

Da alting var færdigt til Turen, gik vi ned til Stranden. Jeg skulde netop til at hjælpe min lille Broder op i Baaden, da en gammel Kvinde kom gaaende hen imod os.

Jeg kendte hende godt: hun hed Thordis og var Enke.*)

Paa Grund af sin gode Forstand blev hun kaldt for »Vølven« eller »den gamle Volo«. Det Navn gav Nordboerne som bekendt deres Spaakvinder i Oldtiden.

Thordis var dog ingen Spaakvinde, men en agtværdig, skikkelig gammel Kone.

Da hun var kommen hen til os, standsede hun. — Vi tog begge Huen af og hilste ærbødigt paa hende.

*) Thordis rejste senere til Nord-Amerika. Hun slog sig ned i Klippebjergene, hvor hun for nylig døde, 105 Aar gammel.

Hun besvarede venligt vor Hilsen og sagde derpaa:

»Hvor skal I hen, Børn?«

»Vi skal ud paa Fjorden og fiske,« svarede jeg.

Thordis fik Øje paa min Fløjte. Den stak ud af min Trøjelomme.

»Skal du ogsaa spille paa Fløjte derude?« spurgte hun.

Jeg blev lidt forlegen ved det uventede Spørgsmaal og svarede:

»Ja, Thordis, det vil jeg ogsaa, saadan lidt ved Siden af.«

Thordis saa skarpt paa mig, rystede paa Hovedet og sagde: »Jeg veed ikke, hvoraf det kommer, men jeg føler mig urolig og bekymret for jer to dog,« føjede hun langsomt til, »jeg haaber, Gud vil holde sin skærmende Haand over jer.«

Der gik en Gysen igennem mig ved disse Ord. Jeg saa op paa Thordis med store, spørgende Øjne og kunde ikke begribe, hvorfor hun talte saaledes.

Efter et Øjeblik's Pavse vedblev den gamle Kone:

»Lille Nonni, tror du ikke, du kunde opgive denne Tur?«

»Men hvorfor dog det, Thordis?« spurgte jeg.

»Fordi jeg har en bestemt Følelse af, at det kunde gaa jer ilde.«

Hun kom nærmere hen til mig, tog mig i Armen og hviskede ind i Øret paa mig:

»Nonni, det forekommer mig, at du er *feigur* og din lille Broder Manni med. . . Men jeg kan jo lage fejl,« føjede hun til noget højere.

Jeg blev i høj Grad bestyrtet. Thi Thordis' Ord havde man Respekt for.

Feigur betyder, at man er *Dødsens*, og at Døden allerede paa vedkommende har sat et Mærke, som viser sig i det ydre, og som kan iagttages af andre.

Jeg tænkte derfor paa at opgive hele Turen, da Manni pludselig udrød:

»Skal vi ikke snart afsted?«

»Jo,« svarede jeg uvilkaarlig, »nu gaar vi, Manni.«

Jeg søgte at ryste min Angst af mig, og jeg sagde til Thordis:

»Vi kan ikke godt opgive den Tur. Vi har allerede glædet os til den saa længe.«

Jeg blev lidt ubehagelig berørt, da Thordis svarede:

»Ja ja da, i Guds Navn, min Dreng; men ro i det mindste ikke forbi *Oddeyrí*, Landtungen derude mod Nord. Hold jer mellem Skibene paa Reden. Der har I jo Plads nok til at tumle jer.«

Jeg fremstammede noget om, at vi nok skulde være forsigtige, uden dog at love noget bestemt.

At holde os mellem Skibene paa Reden, det kunde jeg ikke godt love.

Det vilde have ødelagt hele vor Plan. Vi maatte jo længere ud og opsøge et ensomt Sted.

Jeg sagde nu Farvel til Thordis og hjalp Manni op i Baaden, som stadig laa og vuggede paa Vandet lige ved Stranden.

Saa sprang jeg ogsaa om Bord og stødte fra Land.

Manni jublede af Glæde, da Baaden sagte gled bort fra Stranden og ud paa det næsten spejlblanke, krystalklare Vand.

»Hvor er her dejligt! hvor er her dejligt!« raabte han og klappede i Hænderne. . . .

Jeg stødte endnu et Par Gange min ene Aare mod Bunden, saa befandt vi os snart ude paa det dybe Vand. . . .

Da Manni var for lille til at ro, sagde jeg til ham:

»Hør, Manni, du er saadan en dygtig Dreng, du skal være Styrmand.«

Det syntes han rigtig godt om.

Jeg tog nu Plads paa en af Tofterne og lagde begge Aarer ud, og saa for vi rask henover det der paa Stedet grunde, sølvklare Vand, hvor Solens Straaler blev til skinnende Guld. Mod Nord var den store Red, hvor de fremmede Skibe laa for Anker i den der meget dybe, azurblaa Sø og badedes i det lyse, varme Solskin.

»Nonni,« spurgte min lille Broder, »skal vi ikke først ro hen til Skibene derude og se lidt nærmere paa dem?«

»Jo, det kan vi godt, Manni. Vi har jo god Tid. Du maa gerne styre derhen.«

Der var vel en Snes fremmede Skibe derude. De fleste var Købmandsskibe fra København. Der var ogsaa et Hvalfangerskib fra Norge. Saa var der en pragtfuld

engelsk Lystyacht. Den tilhørte en meget rig Lord, der var paa Besøg hos os, og som netop nu befandt sig paa en Udflugt inde i Landet.

Men det største og smukkeste af alle Skibene paa Reden var *La Pandore*, et fransk Krigsskib, som laa længst ude mod Nord.

Det havde allerede ligget hos os i flere Dage og skulde nu snart igen afsted til Frankrig.

Der gik stadig Baade frem og tilbage mellem Skibene og Land.

Der var, som man ser, Liv og Røre derude og meget at se og iagttage for os to Dreng.

Jeg roede nu saa kraftigt, jeg kunde, og Manni styrede lige hen imod de danske Skibe, der laa os nærmest.

Først naaede vi den lille bitte Enmaster *Rachel* af København. Den saa yderst pyntelig ud med sin rødmalde Ræling.

Vi roede omkring det lille Skib og hilste paa den danske Skibsdreng, som vi kendte, og som straks muntert besvarede vor Hilsen oppe fra Dækket og ønskede os god Fornøjelse paa vor Rotur.

Saa roede vi videre og aflagde et Besøg ved det store, elegant byggede københavnske Skib *Hertha*. Det var vort Yndlingsskib, fordi det tog sig saa kønt ud.

Vi hvilede lidt ved Herthas Side, og da vi vilde ro videre, lænede en af de venlige danske Matroser sig ud over Rælingen og raabte ned til os:

»God Dag, lille Børn, hvor skal I hen?«

»Vi er paa en Fornøjelsestur,« svarede jeg.

»Men saa kom dog op ad Rebstigen. I er velkomne om Bord. I har dog vel Tid nok til at gøre et lille Besøg her paa Skibet?«

»Nej Tak, vi har ikke Lov at gaa om Bord paa Skibene.«

»Hvem har forbudt jer det?«

»Det har Moder.«

»Hvorfor har hun gjort det?«

»Det veed jeg ikke. Men jeg tror, det er, fordi hun er bange for, at vi skal komme noget til.«

»Hvorfor er hun bange for det?«

»Jo, for der var engang en Dreng, som gik om Bord

paa et af de fremmede Skibe. Skibet sejlede bort med ham, og man har aldrig hørt noget fra ham siden.«

»Saa. . .« sagde Matrosen, »ja, det var ganske vist en fæl Historie. — Men vent lidt. Jeg kommer straks igen.«

Han forsvandt et Øjeblik ned i Skibsrummet.

Af Forsigtighed fjernede jeg Baaden nogle Alen fra Skibets Side.

»Man kan jo aldrig vide, hvad han har for,« tænkte jeg.

Da vi havde ventet paa ham et Par Minutter, kom han atter til Syne og var nu saa elskværdig at kaste to store Appelsiner ned til os.

»Det slukker Tørsten,« raable han.

Helt rørt over en saadan Venlighed takkede vi den gode danske Matros mange Gange, og Manni sendte endogsaa et Fingerkys op til ham. (Fortsættes.)

Da hun første Gang var hos Nonner.

Den Dame, her skal fortælles om, er en fint dannet engelsk Dame. Hun ønskede at lære den almindelige europæiske Udtale af Latin, og man fortalte hende, at hun vistnok kunde faa sit Ønske opfyldt i et nærliggende Dominikanerindekloster. Men — dog lad os høre hendes egne Ord:

Jeg svarede, at det aldrig kunde falde mig ind at henvende mig til saadanne Mennesker. Tilsidst blev min Lyst efter at lære Latin, maaske ogsaa min Nysgerrighed efter at se et Kloster, for stærk, og jeg kørte til Klosteret. Før jeg traadte derind, gav jeg Droskekusken et Brev og sagde til ham: »Vil De vente her et Kvarter; er jeg til den Tid ikke kommen, ring saa paa; og kommer jeg da ikke inden fem Minutter, kør saa straks til min Broder, og giv ham dette.«

Brevet til min Broder lød saaledes: »Jeg er i Dominikanerindeklosteret og kan ikke slippe ud. Kom og hjælp mig.«

Hvor ofte har jeg ikke siden i Forening med Søstrene let over dette Brev, som jeg forresten gjorde selv samme Dag. For da jeg fandt dem saa venlige, dannede og elskværdige, vovede jeg, da Kusken ringede, at fortælle, hvad jeg havde gjort.

Hvorledes det egentlig var faldet mig ind, at Damer, der havde ofret deres Liv for at tjene Gud og de fattige, tillige kunde være uhæderlige, eller hvad Fordel de kunde have haft ved at holde mig tilbage, kan jeg ikke rigtig svare paa; jeg tror, de gammeldags taabelige Fordomme i det Øjeblik ganske havde gjort det af med min ellers sunde og gode Forstand.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Sammen med Lysbilleder vil F. Müllers Passions-Oratorium komme til Opførelse de tre sidste Søndage i Fastetiden i St. Knuds Skoles store Festsal i Stenosgade. Domdechante F. Müller er en kendt tysk, katolsk Komponist, født i Fulda 1837, død 1905. Hans Verdensry knytter sig til de to Oratorier: Passions-Oratoriet og Jule-Oratoriet, men han har foruden disse komponeret flere skønne Messer. Hans Passions-Oratorium skal nu (vistnok for første Gang) opføres her i Byen af en Kreds indenfor vor katolske Menighed. St. Knuds Skoles Bestyrer, Pastor Bannwart, har paataget sig at lede Opførelsen, en Opgave, som ikke alene kræver stort Arbejde og musikalsk Forstaaelse, men ogsaa megen Energi og Dygtighed. Med Lysbillede af de forskellige Lidelsesstationer vil dette sjælfulde Oratorium paa gribende Maade fortælle om Jesu tunge Gang til Golgatha. Oratoriet bestaar af syv Hovedafdelinger: 1) Jesus i Gelhsemane, 2) Jesus forraades og tages til Fange, 3) Jesus for det høje Raad, 4) Jesus for Pilatus, 5) Jesus paa Korsvejen, 6) Jesu sidste Ord paa Korset og 7) Jesus lægges i Graven. — Vidunderlig skønne er de forskellige Afdelinger. Komponisten har haft en dyb og grundig Forstaaelse af Emnet. Orkesteret og Koret vil i Forening forkynde den vilde Stemning, der beherskede Jødefolket, og den Sagtmodighed, der udgik fra Jesu Person. Det er Billeder, dette Oratorium ruller op for en, Billeder paa en Gang let forstaaelige, ophøjede og sjælfulde. — Oratoriet er langt, det vil sikkert vare mindst tre Timer, men det bliver tre skønne Timer. Jeg vil raade enhver — ogsaa Ikke-Katolikker — til en af disse Søndage at tage Vejen ud til Stenosgade, ingen vil fortryde det.

A. Silkowitz.

— Hver Plads i St. Annæ Kirke var optaget, da Gollers Loreto-Messe i Søndags Aftes blev udført af et udvalgt blandet Kor under Hr. *Hussons* Direktion og med Orgelledsagelse af Hr. Organist *Siegler*, assisteret desuden af et Strygeorkester. Det udmærket sammensungne Kor kom godt til sin Ret i den tiltalende lille Kirke, hvorfra det Allerhelligste i den Anledning var fjernet. Med Præcision og Akkuratesse udførtes de enkelte Dele af »Messen«; naar noget særlig fortjener at fremhæves, maa det vel være det højtidelige Gloria, det stemningsfulde Benedictus og det andægtige Agnus Dei. — Til Indledning og før hver enkelt Del gav Hr. Pastor *Menzinger* en smuk musikhistorisk eller snarere liturgisk Forklaring af Messen og dens Hoveddele, som vel nærmest var beregnet paa de ikke-katolske Tilhø-

rere, der da ogsaa med synlig Interesse fulgte med baade under Forklaringerne og under Korets Præstationer. — Indbyderne har sikkert haft Glæde og Udbytte af Koncerten, som jo var arrangeret til Fordel for Afbetalingen paa Gælden for Kirkens Orgel. N.

— Paa Højskolens Møde i Tirsdags Aftes udviklede cand. phil. Rønnow i et meget grundigt Foredrag sit Syn paa Renaissancetidens Aarsager. Begyndelsen lovede det bedste for Fortsættelsen næste Tirsdag. Der var 140 Tilhørere.

Silkeborg. Mandag den 16. Marts var 25-Aars Mindedagen for den herværende Sognepræsts Ordination. Pastor Frederiksen, der er født Jyde, er vel kendt af Ugebladets Læsere. Hans præstelige Virksomhed er for de sidste ti Aars Vedkommende faldet i Silkeborg, ellers har han været ansat andet Steds i Jylland, paa Fyen, ved St. Knuds Kapel i København og endog et Par Aar paa Island. Pastor Frederiksen er ikke, som Folk er flest; derfor læser man ogsaa i Regelen med stor Interesse de Bidrag i bunden og ubunden Stil, han af og til har offentliggjort i Ugebladet, ligesom man med stor Glæde besøger den lille kønne og ejendommelige Kirke, det ved Energi og gode Menneskers Hjælp er lykkedes ham at faa rejst her i Silkeborg. Sikker paa mange Læseres Vegne bringer *Ugebladet* herved Pastor Frederiksen en hjertelig Lykønskning. — Nedenstaaende »Gaade«, der er lige saa let at gætte som mange Boghandlers og andre Forretningsmænds »Gaader« i Dagbladene, har en Ven og Beundrer af Pastor Frederiksen indsendt til »Ugebladet« med Anmodning om Optagelse:

En Gaade.

Hvo kender mon den Mand, hvis Løvemante
ombølger Panden med de dybe furer,
den stærke Pande, bag hvis Hvælb der lurer
en Kæmpeaand med lys og lynsnar Tanke?

En Digteraand, der næppe kender Stranke,
men finder nye former og figurer
som Skjald og Maler, Arkitekt og Murer —
og lader haant om Hobens Harm og Anke.

Hvem er han dog, den snilderige Jyde?
Ja gætte, hvem der kan, hans Navn — forresten
er Gaaden ikke vanskelig at tyde.

Det er jo han, der fejrer Sølvfesten.
Og derfor skal et „Længe leve!“ lyde
for Silkeborger Jubelsognepræsten.

Rom. For Øjeblikket tæller det hellige Kardinal-Kollegium kun 52 Medlemmer, og fire af disse har kun et meget daarligt Helbred. 43 Kardinaler er død under den nuværende Paves Regering, og af disse endog 6 i det sidste halve Aar: Kardinalerne Vives y Tuto, Oreglia, Rampolla, Gennari, Katschthaler og Kopp. Om Afholdelsen af et nyt Konsistorium forlyder endnu intet.

Frankrig. Den 28. Februar har en stor Del fremragende Lægmænd, under Ledelse af Oberst Keller, forsøgt at danne et alle franske Katholikker omfattende folkeligt Forbund. I Henhold til Pave Pius X's Ord, da han fordømte Partiet *Plovfuren*: »Det er en farlig Vildfarelse principielt at ville sammenknytte Katholicismen med nogen bestemt Regeringsform«, er man enig om ikke at ville slutte sig til noget politisk bestaaende Parti, men kun samle alle franske Katholikker om afgjorte katholske Grundsætninger. Herom har Biskop Monestès udtalt sig saaledes: »Vi maa staa over Partierne for at drage alle til Christus; vi tør ingen Fane hæfte til Korset, der skal være vort fælles Samlingsmærke; vi vil samle alle Mennesker, der har en god Vilje, paa den religiøse Grundvold for sammen med dem at kæmpe for vore religiøse Rettigheder og Frihed.«

Brevkasse. Anonyme Artikler, Forslag, Forespørgsler m. m. vandrer — deres Indhold ganske uanset — øjeblikkelig i Papirkurven.
N H.

Elisabethforeningens Basar.

Lotterigevinsterne faldt paa følgende Numre:

Baby-Dukken	Nr. 414	Skibet	— 25
Dukke Lise	— 9	Maleriet	-- 79
Gulvtæppet	— 501	Rullen	-- 8
Tasken	— 306		

Indtægten var 1863 Kr. 63 Øre netto, Udgiften 22 Kr.

Paa de forældreløse og forsømte Børns Vegne bringes her ved en hjertelig Tak til alle, som ved Gaver eller Besøg har bidraget til det gode Resultat.
Bestyrelsen.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmesse i Stenosgade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8. Adresse: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

St. Andreas Kirke i Ordrup.

Den 22. Marts, Søndagen efter St. Josefs Fest, holder Maria-kongregationerne for Mænd og for Ynglinge *Fælleskommunion* i Messen Kl. 7³/₄.

Unio. Fredag den 20. Marts almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Mariakongregationen for Mænd afholder *Fælleskommunion* i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 29. Marts Kl. 8¹/₂.

Søndag den 22. Marts (og de følgende to Søndage)

Religiøs Koncert

i St. Knuds Skoles Festsal:

Passions-Oratorium

forfattet af afdøde Domdekan **Fidellis Müller** (Fulda) og udført af et blandet Kor med Strygeorkester, Klaver og Harmonium.

Koncerten ledsages af en Række

Lysbilleder over Kristi Lidelse og Død.

Billetter til de enkelte Opførelser (**1. Plads 1 Kr., 2. Plads 50 Øre**), faas ved de *franske Skoler* (Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15), hos Portneren ved *St. Josefs Hospital* (Griffenfeldts-gade 44), *St. Annæ Kirke* (Sundby), *St. Andreas Kollegium* (Charlottenlund) og *St. Knuds Skole* (Stenosgade 4) – dog fra **Lørdagen** før den paagældende Opførelse **kun** paa sidstnævnte Sted.

Ved Indgangen finder intet Billetsalg Sted.

Opførelsen begynder **præcis Kl. 8** (efter Begyndelsen holdes Dørene lukkede indtil første Pause) og varer ca. 3 Timer.

Af Hensyn til Lysbillederne ønskes Damehatte ikke taget med i Salen; Garderobe (10 Øre pro persona) forefindes.

Foreningen »Steno« afholder i Aar, i Lighed tidligere Aar, en Fæst til Fordel for fattige katolske Børns Landophold. I Forbindelse med Fæsten, der afholdes **Tirsdag d. 21. April** i Citys Selskabslokaler, vil der finde en Bortlodning Sted, hvortil Gaver med Tak modtages og afhentes af:

Alfred Weber, St. Kongensgade 38. Telf. Palæ 826.

L. Mariboe, Hollændervej 16. Tlf. Vester 2369 y.

Max Krsziza, Strandvej 169. Telf. Helrup 206.

H. A. Holler, Efteraarsvej 9, Charlottenlund. Telf. Ordrup 986.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag d. 22. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

En Dameparaply med blaagraat Krykkeskaft er bortkommen fra Vaaberhuset i St. Andreas Kirke i Ordrup ved Morgenmessen Søndag d. 15. Februar. Bedes alleveret til Portneren paa Kollegiet.

St. Ansgars Kirke.

I Fastetiden holdes Fasteprediken hver Søndag Efterm. Kl. 6 af Pastor Flynn, C. M., fra Helsingør.

Tysk katolsk Lærerinde, perfekt i Tysk, Engelsk og Fransk, søger Ansættelse som Opdragerinde i et herskabeligt Hjem. Billet, mrk. G. K., bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag den 25. Marts Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

En romersk-katolsk ung Pige søger Plads til 1. Maj i et katolsk Hjem. Familiær Stilling ønskes. Billet, mrk. 818, bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Absalonskort og Mærker

faas **Købmagergade 48** (Hoffmann), **Vesterbrogade 18** (Hoffmann), **Frederiksberggade 34** (Bækland), **Kompagnistræde 9** (Sieglér), **Bredgade 69**, **2. S. o. G.** (Menighedskontoret), **Vesterbrogade 30** (K. Witt-Møller), i **samt alle Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio** samt hos Hovedforhandleren **A. V. Günther**, Bangertsgade 11. Telf. 2110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk.), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Vestervoldgade 115. Læsesue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Kirkelig Kalender.

22. Marts. 4. Sønd. i Fasten.	29. Marts. Passions søndag.
23. — Mandag. (Catharina af Vadstena, Jomfru.)	30. — Mandag. Ferialdag.
24. — Tirsdag. Ferialdag.	31. — Tirsdag. Ferialdag.
25. — Onsdag. Marias Bebudelse. (Fejres offentlig den 8. Maj.)	1. April. Onsdag. Ferialdag.
26. — Torsdag. Ferialdag.	2. — Torsdag. (Frants af Paula, Bekender.)
27. — Fredag. (Johannes Damascenus, Bekender og Kirkelærer.)	3. — Fredag. (Marias syv Smerter.)
28. — Lørdag. (Johannes Capistrano, Bekender.)	4. — Lørdag. (Isidorus, Biskop og Kirkelærer.)

*) Parentesen angiver, at Ferialdagens Messe kan læses i Stedet for Festdagens.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 2.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 24. Marts Kl. 8 Aften.

Emil Rønnow: Renaissance II.

Sangbogen *Sursun corda* medbringes (Nr. 66 og 104 synges).

Franske Konferencer.

Hver Søndag og Torsdag Kl. 3 Efterm. er der i St. Ansgars Kirke fransk Prædikenforedrag af Pater *Hurtaud*, O. P.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ m. Prædiken; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

A.C. Die vicesimo quinto hujus mensis solito loco ac tempore Rev. P. Esser orationem de partu virginali habebit.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Ny tiltrædende Abonnenter fra 1. April kan faa det alt udkomme og det endnu resterende af Januar-Kvartal **gratis**, saa vidt det forhaandenværende Oplag strækker til.

For saa vidt ny tiltrædende Abonnenter, som betaler Bladet gennem Postvæsenet, vil benytte sig af Tilbudet, maa Post-Kvitteringen for April Kvartal indsendes til Ekspeditionen.

Ekspeditionen for »Nordisk Ugeblad«,

Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon Palæ 654 (1—4)

Abonnér

paa

Nordisk Ugeblad for katolske Kristne.

16—20 Sider Tekst hver Uge.

1 Krone Kvartalet.

Bestilles paa alle Posthuse og i alle Boglader.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothels Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 13.

Søndag den 29. Marts

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Katholicisme og Danskhed. — Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. — Aarsberetning for kath. Ungdomsværn. — Aarsberetning for kath. Ungdomsforbund. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aarhus. Norge. Tyskland. Rom. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

206

Lykke i Modgang.

Der er blevet sagt om Dronning Margrethe af Danmark, at hun al sin Tid var et ualmindelig lykkeligt Menneske. Hun havde vel Modgang og Kampe at bestaa, og hun havde ogsaa personlige Sorger og Lidelser, mer end de fleste; men det var, som om der var en indre Kraft, der bar hende oppe, som altid gjorde det tunge let og fyldte hendes Sjæl med Lykke, selv naar Ulykkens Tider var inde.

Det var saaledes, fordi hendes Liv var baaret, opfyldt, gennemtrængt af *Kærlighed til en Idé*, og saa længe denne Idé levede og lystede for hende, levede og lystede det ogsaa i hendes Sjæl trods Mørke og Død omkring hende.

Den Idé, Dronning Margrethe elskede og kæmpede for, det var: Guds Kirkes Ret og Fred i Danmark, Arbejdet for, at Kirkens Aand og Kirkens Bud maatte styrke og lede det danske Folk. — — —

Jeg kendte et Menneske. Han havde lidt meget; Aar igennem havde hans Sjæl været knuget af den dybeste Sorg og Smerte. Det var, som om hans Blik var blevet slukt for den Verden, der levede om ham; han kendte intet, saa intet, undtagen det — som ikke mere var. Der var dem, der havde villet trøste ham, oplive ham, dele hans Sorg med ham; det havde kun været forgæves, og han var blevet en ensom Mand.

Men saa skete det alligevel en skønne Dag, hvad ingen Mennesker havde troet muligt, at Lykken og Glæden atter

holdt sit Indtog i hans Liv. »Det er,« sagde han selv, »som om Solen atter skinner ind i mine Stuer.« Og det var, som om hans Aand vaagnede op fra en Dvale, og alle de Kræfter, der saa længe havde slumret i hans stærke, rene Sjæl, de begyndte at leve, virke og udfolde sig paa ny.

Kærlighed til en Idé, det var det, som tændte Gløden i hans Sjæl, saa det lyste og varmede omkring ham, og den var det ogsaa, som siden bandt ham til dem, der kom til at staa ham nær. Og denne Idé, som han elskede og kæmpede for, til han lukkede sine Øjne i den sidste Søvn, det var: den danske katholske Ungdoms Oplysning og Forædling, Dygtiggørelse til at tage Kampen op mod alt, hvad lavt og falskt, urent, tomt og uægte der kan møde den unge paa hans Vej gennem Livet. —

Jeg har kendt mange Mennesker, fromme, gode, rene Mennesker, men jeg har kendt saa faa, som man i Sandhed kunde kalde lykkelige Mennesker. Jeg har ofte grundet over, hvorfor det var saadan, og det har skuffet mig at opdage, at ogsaa hos Ungdommen, selv hos den bedste Ungdom, træffes saa sjælden den stærke, dybe Livsglæde. Jeg mener ikke den Glæde, som har sin Rod i det daglige Livs mange omskiftende Stemninger, som kommer og gaar, men den Glæde, som er varig, som ikke lader sig kue og formørke, fordi den er rettet mod et Maal, en Tanke, en Idé, som ligger højt oppe over Livets mange drivende Skyer.

— Lykkelig i Ordets egentlige Forstand bliver kun den Ungdom, der faar lært at se mod et Maal, som ligger uden for dem selv, højt oppe over dem selv, et Maal, overfor hvilket alle andre Maal kun bliver Midler. Lykkelige trods Sorg og Savn, Sygdom og Død er de Mennesker, som faar lært at elske en ophøjet og hellig Idé, og i hvis Sjæl Religionens Sæd faar Lov at spire frem i Lyset af denne Idé, forme sig efter den, stræbe mod den. Lad saa denne Idé være Religionens Sag i Almindelighed, eller, endnu langt bedre, lad det være et enkelt Led i det store Arbejde, lad det være en enkelt Tanke, som har Rod i vor egen Sjæl, en Virksomhed, som staar i nøje Samklang med netop de Evner og Kræfter, som rører sig sundest og stærkest i os.

Naar kun Maalet, vi stræber mod, ligger paa Vejen opad til det højeste, evige Maal, da vil det altid være mere end al vor varmeste Kærlighed værd.

Chiara.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af Jon Svensson.

(Fortsat.)

Saa roede vi videre og kom til den engelske Lystyacht. Den var overdaadig smuk og straaledede af Guldforsiringer, endog udenpaa Skibssiderne.

Vi roede klods op til den og betragtede den nøje. Medens vi derpaa lod vor Baad langsomt glide rundt omkring det dejlige lille Skib, kom der nogle engelske Ansigter til Syne oppe ved Rælingen.

De engelske Søfolk havde røde Huer paa Hovedet og saa meget morsomme ud. De nikkede til os deroppe fra og raabte en hel Del paa Engelsk, hvoraf vi kun forstod Ordene »good boys«.

Vi hilste igen, men vi kunde ikke svare andet end:

All right!

Det var det eneste engelske Ord, vi kendte.

Englænderne lo og smilede til os. De raabte endnu en sidste Gang »good boys«, hvorpaa vi atter svarede med et »all right!« — Og saa fortsatte vi vor interessante Tur.

Saaledes besøgte og besaa vi alle de fremmede Skibe og oplevede stadig smaa, morsomme Eventyr. Vi hilste overalt muntert paa de fremmede Søfolk, der alle Vegne modtog os med stor Venlighed,

Endelig kom det smukkeste. Vi nærmede os højtidelig den franske Orlogsmand *La Pandore*.

Her blev vi længe og betragtede med Beundring det overordentlig interessante Krigskib.

Ogsaa de franske Matroser nikkede venligt ned til os. Vi saa endog livlige franske Drengene med solbrændte Ansigter og kulsort Haar.

De kigede ligesaa nysgerrigt paa os, som vi paa dem.

Det var smaa Kadetter, som efter Sigende senere skulde være Officerer i den franske Marine. Og der var ikke saa faa af dem paa det store, prægtige Skib.

Vi hilste paa Franskmændene og nikkede særlig til de smaa Drengene, der tiltalte os paa Fransk.

Men vi forstod des værre ikke et Ord af, hvad der blev raabt ned til os.

»Skulde vi ikke svare noget?« sagde min lille Broder.

»Jo, men vi kan jo ikke et Ord Fransk, Manni.«

»Du kunde jo dog i det mindste raabe *Napoleon*,« sagde den lille Skælm leende. »Det forstaar de nok.«

»Synes du virkelig, Manni?«

»Ja, gør det bare, Nonni. Det bliver morsomt at høre, hvad de svarer paa det.«

Jeg fulgte Mannis Raad og raabte et kraftigt *Napoleon* op til de franske Søfolk.

Det blev en vældig Fornøjelse . . . ! Og der kom nu stadig flere og flere Matroser og Drengene til Syne der oppe. De lænede sig ud over Rælingen og saa leende ned paa de to smaa fremmede Drengene i den lille islandske Baad: den af Sundhed straalende Manni med det rødmosede, runde Barneansigt og den lidt blege større Broder, begge to med meget lyst nordisk Haar — vistnok sjældne Typer i de mørke, Franskmænds Øjne.

»Manni,« sagde jeg saa, »det er dog vist bedst, vi ror bort. Vi vækker alt for megen Opmærksomhed her.«

»Det tror jeg ogsaa,« svarede Manni.

Vi vinkede da til Afsked og vilde just passere forbi den præglige Falderebstrappe.

Da kom pludselig en af Krigsskibets Dampchalupper fra Land og stævnede hen imod det Sted, hvor vi befandt os.

Vi skyndte os at gøre Plads og vilde ro bort, men paa et Tilraab oppe fra Dækket stak en af Dampchaluppens Søfolk deres lange Baadshage over til os, fik fat i vor Baad og trak den til sig.

Baade Manni og jeg søgte at frigøre os, og der opstod nu mellem Chaluppens Matroser og os en lille Kamp — til stor Fornøjelse for de franske Tilskuere oppe paa Krigsskibets Dæk.

Vi maatte selvfølgelig snart give tabt og blev med Magt af kraftige Hænder løftet i Vejret og stillet op paa Falderebstrappens nederste Afsats!

Her maatte vi nu først vente en lille Stund.

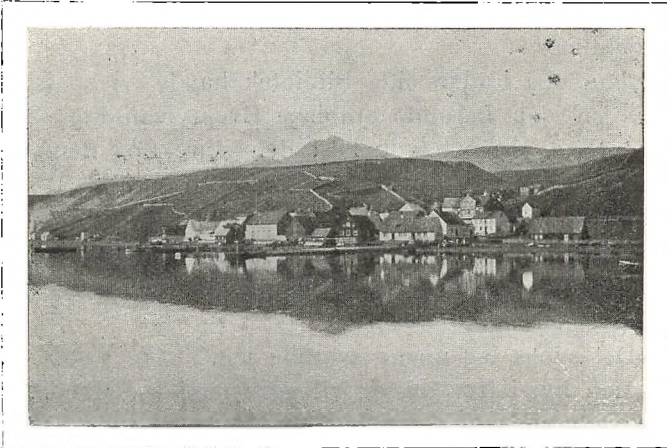
Medens vi stod der og endnu ikke rigtig vidste, hvad alt dette vilde føre til, sagde jeg til Manni:

»Veed du hvad, Manni, nu har Franskmændene jo ligefrem taget os til Fange.«

»Det er dog ogsaa besynderligt,« svarede Manni, »at de saadan overfalder os voldelig. De ser jo ellers allesammen saa muntre og venlige ud.«

»Ja, det gør de, og jeg tror bare, de vil lege med os. Vi behøver i alt Fald ikke at være bange.«

I samme Øjeblik kom der en Officer løbende der oppe fra ned til os, han tog os venligt i Haanden og førte os op paa det smukke Krigsskib.

Akureyri

Vi gjorde ingen Modstand, thi vi mærkede straks, at det ikke var Meningen at gøre os Fortræd.

Da vi kom op paa Dækket, blev vi modtaget med al mulig Venlighed. Vi saa ikke andet end velvillige, elskværdige Ansigter omkring os. Vi søgte at gengælde disse venlige Følelser ved at give Haanden til højre og venstre.

Skønt vi var her mod vor Vilje, var vi dog, som man ser, langt fra forknytte. Officeren førte os nu en lang Vej over det vidt udstrakte Dæk forbi store, blankpolerede Kanoner og adskillige stramme Skildvagter, som gik frem og tilbage med dragne, blinkende Sabler i Haanden, hen til en Trappe, der førte ned ad.

Vi fulgte efter ham og kom snart til en Dør, der var af det fineste Mahognitræ.

Officeren aabnede den, og vi traadte ind i en overordentlig smuk lille Salon.

Alting skinnede og straaledede her baade af Luksus og Renlighed.

Vi maatte tage Plads ved et Bord, der stod midt i det lille Rum, hvorpaa Officeren tog en stor og meget smuk Billedbog fra en Reol langs Væggen og lagde den foran os paa Bordet.

Ved Tegn gav han os at forstaa, at vi skulde se paa Billederne, og saa forlod han Værelset.

Da vi var bleven alene, sagde jeg til Manni:

»Det er dog mærkeligt, Manni, men jeg synes, det gaar os her akkurat som i de arabiske Eventyr, vi har der hjemme.«

Hjemme i Faders lille Bibliotek havde vi en islandsk Udgave af den berømte arabiske Eventyrsamling »Tusind og een Nat«, og vi havde læst den store Bog flere Gange igennem.

Manni svarede:

»Det tænkte jeg netop ogsaa paa. Men jeg synes, vi bliver næsten endnu bedre behandlet end Prinserne i »Tusind og een Nat.«

»Det synes jeg med,« svarede jeg.

»Men hvad tror du, de vil gøre med os, Manni?«

»Jeg veed ikke,« sagde Manni, »maaske de tager os med til Frankrig — ligesom Tyrkerne gjorde, dengang de tog saa mange Islændere med til Algier . . .«

Jeg lo ad min lille Broders Indfald og sagde:

»Det vil vi dog ikke haabe, Manni.«

»Du veed jo nok, at dengang Tyrkerne var her, gjorde de alle de Islændere, som de førte bort med sig, til Slaver. Jeg synes, Franskmandene behandler os for godt til, at de skulde have i Sinde at gøre os til Slaver.«

»Det er sandt, Nonni. — Jeg vilde heller ikke til Frankrig som Slave. Men ellers vilde jeg meget gerne til det smukke Land.«

»Det vilde jeg med, Manni.«

Dengang anede vi ikke, hvor snart dette vort Ønske skulde gaa i Opfyldelse! Men herom senere.

Vi gav os til at blade i den franske Billedbog; men

det varede ikke ret længe, før Døren blev aabnet, og en Mand i snehvide Klæder traadte ind.

Det var Krigsskibets Konditor.

Han nikkede venligt til os og stillede et Par Tallerkener med Kager og andre lækre Sager paa Bordet. Derefter fyldte han to smaa Glas med Vin, indbød os ved Tegn til at nyde de nævnte Forfriskninger og gik saa ud ad Døren igen.

»Hvor disse Franskmænd dog er elskværdige!« sagde Manni.

»Ja, det har du sandelig Ret i,« tilføjede jeg.

Vi tog nu for os af Retterne.

De smagte os fortrinlig, og den søde, ikke ret stærke Vin bragte vor muntre Stemning endnu nogle Grader højere op.

Da vi var færdige med det prægtige Maaltid, kom Officeren ind til os.

Vi gik ham straks i Møde, gav ham Haanden og sagde — efter vort Lands Skik — »Tak for Mad!«

Han syntes at gælte sig til, hvad de for ham uforstaaelige Ord skulde udtrykke. Han trykkede venligt vore Hænder og førte os ud igen.

Vi fulgte med ham op paa Dækket og maatte nu vandre ad Forstavnen til.

Der blev vi ført ind i et nyt Rum, hvor der var meget lyst. En Herre næd et Fotografiapparat ventede paa os derinde.

Han reltede lidt paa vore Klæder og hjalp os med at indtage en passende Stilling.

Jeg maatte sætte mig paa en Stol. Min Broder skulde imidlertid staa ved min højre Side og lægge Haanden paa min Skulder.

Nu blev vi fotograferet, hvorpaa Fotografen paa det venligste takkede os.

Saa gik vi ud paa Dækket igen og hilste paa en hel Mængde smaa Kadetter, der med fransk Livlighed søgte at faa en Samtale i Gang med os.

Det lykkedes des værre ikke. Vi forstod ikke et eneste Ord af alle de Ting, de sagde til os. — Og med det ené

Ord *Napoleon* kunde heller ikke vi holde en fransk Samtale i Gang.

De vævre smaa Franskmænd gik med os til Falderebs-trappen og fulgte os helt ned til vor Baad.

Her fyldte de vore Lommer med Kiks og Rosiner, og vi sagde et hjerteligt Farvel til hverandre. (Forts.)

Katholicisme og Danskhed.')

Af Thor Lange.

»Hovedstaden« skriver: »Gaar man ind i en katholsk Kirke, er man med det samme i Udlandet.«

Dette er for den allerstørste Del af Nutidsdanske Vedkommende ubestridelig sandt og som Vanesag naturligt. Vel er Nutidsfolket i Danmark af Stamme det samme som ved vor Tidsregnings Begyndelse og maaske Aarhundreder forinden. Men blev et Nutidsmenneske sat tilbage blandt Landsmænd i hine Tider eller endog langt, langt senere i Thyra Danebods, ja selv Knud den Helliges Dage, vilde han ikke forstaa Sproget og vel knap kende Danmark, men tro sig i fremmed Land, maaske blandt Patagoniere. Og dog var han hjemme.

Jeg har kendt og kender adskillige Danske, der aldrig har været i fremmed Land og aldrig er bleven paavirket i katholsk Retning, men for hvilke en katholsk Kirke ikke har noget fremmed ved sig, men tværtimod virker hyggeligt med Hjemmefølelse som et dunkelt Barndomsminde. Tag nu i Betragtning, hvor faa Danske jeg kender. Maaske er der mange flere, hvem nævnte Følelse ved en Art national Atavisme ligger i Blodet.

Som Barn var jeg med min Moder i en Landsbykirke. »Der er noget ved den, som ikke er rigtigt,« sagde jeg. »Snak, Dreng, hvad forstaaer du dig paa det?« — Jeg skal have gjort nogle Indvendinger, men Moder blev ikke vred. Hun glemte det for at le, da jeg pegede paa Bedstemoders Grav og med Skræk i Stemmen spurgte: Har hun sit Ho'de paa. Sagtens var jeg den Gang meget lille for at tro, at naar man dør, falder Hovedet af og bliver borte. Men tydelig husker jeg Moders klare Latter. Mit dumme Spørgsmaal fik jeg i senere Aar ofte paa Tallerkenen. Dog, Ind-

*) Uddrag af en Artikel, dateret 2. Febr., optaget i Dagbladet *Hovedstaden* den 16. og 18. Marts.

trykket af, at noget i Kirken »ikke var rigtigt«, holdt sig stadig og fremkaldte en Menneskealder senere en Udbedring af Alterets gamle ødelagte Triptykon fra Kong Hans' Tid.

Som adskillig større, vel i syv—otte Aars Alderen, var jeg til en Begravelse inde i Reformert Kirke. Dømmende, som Børn gør, efter det ydre, fandt jeg, at indeni lignede Kirken ikke en Kirke; men jeg turde ikke sige det. Al Eksaltation blev holdt fjernt fra Barnet. Men naar jeg paa vore Spadsereture med Fader gennem Bredgade og Grønningen et Par Gange vilde ind i St. Ansgarskirken, gik Fader gerne med, og paa min Bemærkning: Aa, hvor her er godt! sagde han: Ja, min Dreng, det er der alle Vegne, hvor Mennesker samles i Vorherres Navn.

Naar nu, Hr. Redaktør, en dansk tiaars Dreng uden Tilskyndelse fra andre kan føle sig umiddelbart dragen til et Par Gange at gaa ind i en romersk-katholsk Kirkebygning, turde dette vidne om, at en saadan Kirke ikke absolut kan kaldes Udland for fødte danske Lutheranere, endog Børn. Og jeg var paa ingen Maade et fremmedartet Barn, ligesom jeg i en voksen Alder ikke er bleven en fremmedartet Mand, tværtimod, trods snart fyrretyve Aars Fraværelse ganske den samme, rigtig stok-pæredansk som alle andre.

Som Udland virker den middelalderlige danske Kirke og dens Fordringer selvfølgelig paa en des værre meget stor Masse Mennesker, for hvilke Kirkegang mest er knyttet til Begravelser, Barsedaa, Konfirmation, Bryllup og lignende, til Dels med Festlighed og Sammenspisning forbundne Højtideligheder. Og som frastødende, næsten hedsenk Udland vil den virke paa de rigoristiske Protestanter, om hvilke Alban Stolz i sin dejlige Bog om Fadervor udtaler, at for saadanne er hans Kirke »gar ein Gräuel«. Moralsk betragtet synes disse Rigorister alligevel uden Sammenligning bedre end den lunkne, ligegyldige, spottende Masse. Lad Rigoristerne blive salige ved deres utaalssomme Tro.

Men som en lille Hob, staaende mellem de lunkne paa den ene og de hidsige paa den anden Side, findes — dette veed jeg bestemt — ogsaa i Danmark en Del jævne, ikke ræsonnerende Lægmandskristne, der simpelthen fryser ved al den megen Tale om taalsom Folkekirke, Trosbekendelsens Angribelighed, Præsteløftets Tvangslænker o. s. v. Saadanne Lægfolk trænger (ligesom de fleste andre Mennesker) til at føle en førende Magt over sig. Rigtig kraftig gejstlig Myndighed synes de (maaske fejlagtigt i deres Forvirring), at der ikke findes indenfor den danske lutherske Kirke. Det forekommer dem i deres Vilderede, at

et rigtigt Supremati mangler; Pave er der ingen af, Kongen vil neppe paatage sig at regulere aandelige Spørgsmaal, Bisper haves ganske vist, men de er Embedsmænd omtrent som andre Embedsmænd og har en Minister over sig, der maaske endog kan afsætte en Bisp, hvorvel Ministeren, hvad set er, ikke behøver selv at være Theolog, eller, hvad ogsaa sket er, en ikke paa Christus troende Lægmand pludselig kan dukke op paa Ministerpladsen som danske Bispers foresatte. Dette synes menigt Folk i deres Enfoldighed en daarlig Garanti.

Lægmanden trænger til et Mirakel, til en levende Frelser, Guds egen enbaarne Søn, født af Jomfru Maria, Gud af Gud og Lys af Lys, korsfæstet for alle ulykkelige, en Frelser ikke til at ræsonnere over, men til paa selvisk Menneskevis at kaste alle sine Bekymringer paa. Følelse af Kulde rundt omkring. Maaske er den lutherske Kirkebygning lukket i, men den katholske staar aaben, og det er jo dog ogsaa en Kirke. Maaske gaar han saa derind, og maaske føler han sig ikke fremmed derinde som etsteds i Udlandet, men straks eller efterhaanden hjemme som i en Faders Hus. Thi der skændes man ikke; der er — Disciplin!

Jeg er selv Lægmand, kun Lægmand; ingen Theolog behøver at bryde sig om, hvad jeg siger. For nu i det drøftede Spørgsmaal at blive ved Danskheden, maa de ogsaa gerne sætte Spørgsmaalstegn ved mine Aandsevner. Mig har nemlig den vidunderlig begavede Redaktør Strakerjan dømt ned i Daarskabens dybeste Pøl, fordi jeg ikke som Dansk er tysksindet af Taknemmelighed over, at jeg, takket være Tyskerne, er født som Lutheraner. »Thor!« tilraaber han mig, fordi jeg, der ved Reformationens Haandpenge var hvervet og forpligtet til moralsk Underkastelse under Tyskheden, nogetstets vover at foretrække Russere for Tyskere. Og tænk ikke, at Hr. S. er ene herom; jeg har Anledning til at tro, at mangan Prøjsjer betragter ikke alene, omend dog særlig os Danske, men ogsaa Svenskere og Nordmænd som en Art Tyske, takket være Lutheranismen.

Som Lægmand afholder jeg mig fra Drøftelse af theologiske Finesser. Men saa megen historisk Metode har jeg tilegnet mig som filologisk-historisk Kandidat, at jeg med Sikkerhed kan se, hvilken Ulykke Indførelsen af Reformationen har gjort paa Danskheden i Sønderjylland og paa dansk Sprog og danske Fortidsminder i det hele. En Del har jeg jo tidligere skrevet herom; spørg alligevel Specialister, til Eks. Fru Dr. Lis Jacobsen og flere, om Reformationens Indvirkning paa dansk Sprog. Selv en kort Udtalelse vilde være værdifuld. Mig lærte man i min Barndom — og bilder i god Tro maaske Skolebørn ind

endnu — at Danskheden og dansk Tale vandt overordentlig ved Reformationsbølgen Syd fra. Faar jeg dette bevist, skal jeg trække i Paradeuniform og aflægge Hr. Strackerjæn en Takkevisit for lysk Velgerning mod Danmark. Foreløbig maa jeg (hvad nok ogsaa afdøde Jes Jessen vilde have gjort — spørg Folk, der kendte ham! —) tro, at Redaktør N. P. Nielsen har Ret i, at Romerkirken giver baade smaa og store Nationer lige Ret, og at en dybtgaaende national Vækkelse med stigende Interesse for vorl Lands Historie og Minder vil kunne føre mange tilbage til den Kirke, som var Vidne til Danmarks lykkeligste Dage i Valdemarernes Tid.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen. (Den dansk-katholske Kirkesag).

Uddrag af Vikariats-Komiteens Regnskab for 1913. 11. Regnskabsaar.

INDTÆGT	UDGIFT
Kassebeholdning fra f. Aar 18.32	Udbetalt i <i>Understøttelse</i> til følgende Menigheder:
Fire <i>Kvartals-Kollekter</i> i Vikariatet ved den Apost. Vikar 1301.46	Aalborg (til Skolen) 175.00
Fra <i>Lokalkomiteerne</i> :	Aarhus (til Kommunikanter) 125.00
Aalborg 52.00	Bornholm (til Missionsrejse) 50.00
Aarhus 35.25	Esbjerg (til en ny Kirke) . 300.00
Esbjerg 154.14	Helsingør (til Skolen) . . . 250.00
Fredericia 50.00	Fredericia (til Skolen) . . . 75.00
Kolding 20.00	København (Frederiksbg.) (til Missionsudgift.) 250.00
København og Omegn. 202.37	» (Nørrebro) (til en ny Kirke) . . 1400.00
» St. Andreas Kolleg. 18.50	» (Sundby) (alm. Udgifter) 300.00
» <i>Samlerforeningen</i> 119.13	Kolding (til Skolen) 125.00
» St. Annæ 36.20	» (fra et <i>Legat til Kolding</i>) 300.00
» Nørrebro Afdel. 1245.25	Køge (alm. Udgifter) 175.00
Odense 38.80	Odense (alm. Udgifter) . . . 175.00
Ringsted 50.00	Ringsted (alm. Udgifter) . . 175.00
Roskilde 72.00	Roskilde (til en ny Kirke) . 250.00
Silkeborg 15.00	Slagelse (alm. Udgifter) . . 75.00
Svendborg (1912 og 1913) 73.00	Porto Udgifter 5.40
<i>Særlige Gaver</i>	Kassebeholdn. til næste Aar 9.21
»Privat« (Horsens) 5.00	
Fra et Legat (bestemt til Kolding) 300.00	
Fra et Legat 325.96	
En Gave mrk. X. Y. 53.25	
Indvundne Renter i 1913 28.98	
Kr. 4214.61	Kr. 4214.61

Approberet af Hs. Højærværdighed Biskoppen den 5. Februar 1914.

Hermed udsender vi Regnskabet for 1913, der viser et glædeligt Resultat, idet Indtægtsforøgelsen fra forrige

Aar er ca. 1000 Kr. Denne Forøgelse skyldes væsentligst to testamentariske Gaver (Legater) paa henholdsvis 300 Kr. og 325 Kr. Den ene skulde i Følge Testamentets Bestemmelser udbetales til Kolding Sogn. Gid mange flere i deres Testamenter vilde betænke Foreningen! De 4 Kollektter viser en Fremgang paa ca. 200 Kr., saa deres samlede Beløb nu er oppe paa 1300 Kroner, et forholdsvis smukt Resultat. — Desuden har vi fra anonyme Givere modtaget henholdsvis 53 Kr. 25 Øre og 5 Kr. — Endvidere har Samlerforeningen for første Gang i lang Tid givet et anstændigt Udbytte: 119 Kr. — Den samlede Indtægt, 4214 Kr. 61 Øre, er det hidtil smukkeste Resultat, og alle Giverne bedes modtage vor inderligste Tak.

I enkelte af de lokale Kredse er der dog nogen Nedgang; dette maa vist bero paa Mangel paa Kendskab til Foreningens Formaal. For at dette skal kunne staa klart for alle, har vi i Aarets Løb tilføjet Undertitelen: »Den dansk-katholske Kirkesag«, idet vi derved betoner, at vi vil

1. understøtte Opførelsen af nye Kirker, hvor dette tiltrænges, og
2. hjælpe til at afbetale Gælden paa de allerede eksisterende.

Idet vi saaledes har gjort Rede for det forløbne Aars Virksomhed, stiller vi det Spørgsmaal til hver enkelt af Læserne: »Er du nu ogsaa med i den Sag? Er du med til at løfte de danske Katholikkers største Sag, Kirkesagen?« Hvis du ikke er det, men ønsker at være med, saa sker det ved, at du daglig beder et »Fadervor« og et »Hil dig, Maria« med Tilføjelsen: »Hellige Ansgarius, hellige Bonifacius, bed for os« og betaler et, om end nok saa lille, maanedligt eller kvartaarligt Bidrag, som altid modtages af Sognepræsten. Du kan endvidere støtte Foreningens Samlerafdeling med Frimærker, Metaller, gamle Mønter m. m., hvilket fremgaar af de hyppige Avertissementer i *Nordisk Ugeblad*.

Lad os løfte i Flok, saa naar vi vort Maal: at genrejse den dansk-katholske Kirke.

København, den 14. Marts 1914.

Vikariatskomiteen:

Anton Neuvel,
Formand.
Jos. L. M. Hoffmann,
Kasserer.

H. Gamél,
Sekretær.
A. V. Günther.
Revisor.

Aarsberetning

for

Katholsk Ungdomsværn.

1. Marts 1913 — 1. Marts 1914.

Den 23. Februar d. A. var det fire Aar, siden »Katholsk Ungdomsværn« blev stiftet. I den Tid er Virksomheden blevet ledet af et Raad paa ca. 20 Medlemmer og et Forretningsudvalg paa 3 Medlemmer, men uden Love. Et Tilløb til Love er der først gjort i indeværende Marts Maaned; en af de nye Bestemmelser gælder Forretningsudvalget, der nu er valgt paa tre Aar til Marts 1917 og bestaar af Pastor *L. Günther* (Formand), Cand. phil. *Jos. Hoffmann* (Sekretær) og Murermester *A. V. Günther* (Kasserer).

Af Virksomheden i det forløbne Aar fremhæves: Ungdomsfesten d. 4. Maj 1913 med Taler af den højærværdigste Biskop *Johannes v. Euch*, Pastor *Bannwart* og Frk. *Hedevig Ramsing*; denne aarlige Fest, der er Ungdomsværnets første Møde med de unge i Fjortenaarsalderen, vil for Fremtiden forsøgsvis blive henlagt til Oktober Maaned; det var i høj Grad ønskeligt, om de unges Forældre vilde følge deres Børn til denne Fest, dels for at de unge ikke skal gaa ene hjem saa sent om Aftenen, dels fordi der ved denne Fest er Lejlighed for Hjemmene til at gøre sig bekendt med Ungdomsværnets Formaal. Af Rundskuedage for Børn fra Skolernes øverste Klasse er der afholdt to, d. 5. og d. 21. Juni; paa disse Dage er 54 unge vist omkring i Hovedstadens og Omegnens katholske Institutioner. Der er afholdt 3 Friluftsmøder ved »Vor Frues Bøg« i Dyrehaven. Til unge Mænds og Kvinders Deltagelse i Landsmødet i Roskilde d. 15. Juni har Ungdomsværnet givet et større Tilskud. En stor Dag var de unges festlige Møde med Biskoppen i Anledning af dennes 80aarige Fødselsdag; Mødet var arrangeret af Ungdomsværnet og fandt Sted i Stenosgade Søndagen d. 25. Januar 1914; der havde til dette Møde indfundet sig mellem 400 og 500 unge. Dette Møde blev, hvad det skulde være, det første store katholske Ungdomsstævne i København. Som saadant viser det Vej; vi kan altsaa samle mange unge, naar vi blot har noget værdifuldt at samle dem om. Den af vore Virksomheder, der især kan tage Lære af dette Møde, er Den katholske Højskole, der er Ungdomsværnets nærmeste Forbundsfælle.

Bortset fra Driftsomkostningerne er de største Udgiftsposter paa Aarets Regnskab 300 Kr. til Dækning af

Underskud i Den katholske Højskole, 150 Kr. til Hjælp ved Udgivelsen af et nyt Oplag af Sangbogen »Sursum corda«, 165 Kr. som Tilskud til de unges Deltagelse i Landsmødet og 250 Kr. til en ung Mands videre Uddannelse. I Tilknytning til denne sidste Post bemærkes det, at de Understøttelser til unge, som Ungdomsværnet bevilger (i Aar 371 Kr. 15 Øre), gives til Uddannelse.

En af Ungdomsværnets Hovedvirksomheder er at bevare Forbindelsen mellem Kirken og de unge. I dette Øjemed besøges Hjemmene, og der vises de unge smaa Opmærksomheder, f. Eks. Lykønskninger til Fødselsdage. Husbesøgene rundt omkring i Stor-København er et ret byrdefuldt Arbejde — det har dog ogsaa sine opmuntrende Sider — og den, der hidtil har gjort dette Arbejde, vilde være meget glad, om der kunde findes en Maade at fordele det paa.

Ungdomsværnet bringer sin Tak til alle dem, der har støttet det i det forløbne Aar paa aandelig eller materiel Maade, ved Gaver eller Kontingent eller ogsaa ved Arbejde. For dem, der ikke er gjort bekendt med Regnskabet, skal det her nævnes, at der i Aarets Løb er indkommet i Medlemsbidrag 1472 Kr. 22 Øre, ved de unges Indsamling til Fondet »Absalons Gaard« 940 Kr. 3 Øre, og desuden i Pengegaver til Ungdomsværnet 116 Kr. 79 Øre og til »Absalons Gaard« 296 Kr. 8 Øre. Naar dertil regnes det Beløb, der indkom til »Absalons Gaard« ved Lodtrækningen paa forrige Aarsmøde — 333 Kr. 33 Øre — bliver hele den i Aarets Løb saaledes indgaaede Sum 3158 Kr. 45 Øre, sikkert et smukt Resultat. De, der læser dette, maa imidlertid erindre, at hvad der indkommer til »Absalons Gaard«, kan der foreløbig ikke disponeres over; dette Beløb sættes paa Renter og har kun eet Øjemed: Absalons Gaard; det kan ikke bruges til at dække løbende Udgifter med. Ungdomsværnets fineste Venner er derfor dem, der **baade** har en rød Absalonsbøsse hængende i deres Hjem **og** tillige er Medlemmer af Katholsk Ungdomsværn (mindste Bidrag 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maanedagen = 2 Kr. 64 Øre om Aaret). Indmeldelse i Ungdomsværnet sker ved Henvendelse til Kassereren, Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11. Tlf. 4110.

Mogens Ballins Død den 27. Jan. d. A. var et stort Tab for »Katholsk Ungdomsværn«. Ved Siden af Sorgen gemmer vi dog ogsaa i vor Sjæl en dyb Følelse af taknemlig Glæde over den Arv, han har efterladt os. Han var den, der lærte os, at vor Ungdom ikke blot skal samles og glædes, men ogsaa »løftes«; hans inderlige Ønske var, at vi skulde vise vore unge den katholske Kirkes Storhed og Skønhed, for at den kunde faa noget ophøjet »at holde

af, sværme for, begejstres for, drømme om og længes efter«. Den Arv, vi har faaet efter ham, bør vi løfte og »løfte i Flok«.

Aarsberetning for Katholsk Ungdoms Forbund.

(K. U. F.)

(6. Aar. 15. Marts 1913—1914).

Foreningen ledes af Præses, Pastor J. Hillebrand, samt følgende paa Generalforsamlingen d. 1. Marts 1914 valgte Bestyrelse: Johs. Hansen, Formand; Alex Magnussen, Sekretær; Berthel Noetzell, Kasserer; Axel Christiansen og Otto Barfred, Assistenten.

K. U. F. talte ved sit 6. Foreningsaars Afslutning 45 Medlemmer. Der afholdtes i Aarets Løb 12 Foreningsmøder, 1 Julefest og 1 ordinær Generalforsamling. Sommerens Udflugt foretoges som Tilslutning til Landsmødet i Roskilde. Der holdtes 8 Foredrag: Et 1600-aarigt Minde (Pastor Esser), Viborg (Poul Reiter), Ferieminder (Poul Reiter), Rom (Pastor Westergaard), Polen (Pastor Hillebrand), Moderne Presse og Litteratur (Pastor Sialm), Villiestyrke (Pastor Koch), Danske katholske Stormænd (Joh. Johnsen).

I Sommertiden spillede Fodbold paa Nørre Fælleds Boldpladser. Foreningen er i Besiddelse af et Hornorkester og et Strygeorkester, som har medvirket ved forskellige Løjligheder.

Hermed bringes en hjertelig Tak til alle K. U. F.s Velgørere og Venner, særlig til »Ungdomsværnet« og til højærv. Pastor Kjelstrup i Arendal for den os tilegnede, i Ugebladets Nr. 1 offentliggjorte Sang.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Annæ Menigheds Forstanderskab (d'Hrr. Sognepræsten: Pastor Schmiderer, J. H. Nielsen og J. W. Prüser) har udsendt Skolens og Kirkens Regnskab for 1912. Dette ser forholdsvis glædeligt ud, for saa vidt som Underskudet i Fjor kun har udgjort godt 1200 Kroner imod det dobbelte i 1912, hvor der dog ganske vist var en Del ekstraordinære Udgifter. Ikke saa faa af Menighedens Medlemmer yder en ganske respektabel Kirkeskat, om end der vistnok savnes en Del, som kunde og burde yde deres Skærv til den vigtigste af alle Virksomheder: Opretholdelsen af Kirken og Menighedsskolen.

— Onsdag den 18. Marts afholdt Ungdomsværnet i Citys Lokaler sit sædvanlige Aarsmøde, som overværedes af den højærværdigste Biskop. Formanden og Kassereren aflagde henholdsvis Aarsberetning og Regnskab, hvorom nærmere henvises til foranstaaende Artikel. Derefter holdt

Hr. *Pastor Ronge* et meget alvorligt og indholdsrigt Foredrag om Forargelse og Renhed, som paahørtes med stor Opmærksomhed.

— Paa den katholske Højskoles Møde i Tirsdags fortsatte cand. phil. *Rønnow* sit meget interessante, udmærket udarbejdede Foredrag om Renæssancen i dens tre Kunstformer: Arkitektur, Skulptur og Malerkunst. Mødet overværedes af 160 Tilhørere.

— Den første af de tre store Passionsopførelser i St. Knuds Skoles Festsal havde samlet 200 Tilhørere, blandt hvilket den højærværdigste Biskop og den østerrigske Gesandt med Familie befandt sig. Opførelsen med de indskudte Lysbilleder spænder nøjagtig over tre Timer, fra Kl. 8—11.

— Alt for faa Mennesker benytter sig af den Lejlighed, der nu bydes til al høre udmærkede franske Prædikener. Sidste Søndag talte *P. Hurtaud* om Jesu virkelige Nærværelse paa vore Altre, og Prædikanten gjorde opmærksom paa, at denne Trossætning ikke var nogen af Kirken opstillet Tankeslutning, men grundet paa Jesu egne Løfter om at være med os alle Dage, og Jesus kan ikke narre — vi tror ham derfor paa hans Ord. Der er derfor ingen Grund for os til at misunde Jesu samtidige; som de har vi Herren iblandt os, og vel at mærke med det Fortrin, at vi veed, hvem han er.

Aarhus. Torsdag d. 19. Marts holdt Magister Hr. Pastor *F. Esser* her det bebudede Højskoleforedrag om Jomfrufødslen. Efter at Taleren havde fremhævet Forskellen mellem Begreberne »Jomfrufødsel« og »ubesmiltet Undfangelse«, beviste han udførligt Jomfrufødslen af den h. Skrift, navnlig af Matthæus og Lucas, idet han tillige belyste Spørgsmaalet ved Vidnesbyrd af den gamle Pagt, især Esaias' berømte Forudsigelse om »Jomfruen, frugtsommelig og fødende en Søn«, og paa den anden Side ved Kirkefædrenes Lære, af hvilken det fremgaar, at den nuværende Opfattelse af Jomfrufødslen har staaet ved Magt fra Kirkens Oprindelse. Ved at hævde Marias Jomfruelighed, ogsaa efter Fødslen, dvælede Pastoren i Særdeleshed ved det saa ofte misforstaaede Ord om Jesu Brødre. Den h. Skrift selv bevidner, at man af Ordet Jesu Brødre alene ikke kan slutte, at Maria havde flere Børn end Jesus. Endnu den Dag i Dag bruger Inderne, Araberne, ja endog Italienerne jævnlig Betegnelsen »Broder« i Stedet for »Slægtning«. Men det kan desuden positivt bevises, at de i Skriften som Jesu Brødre ved Navn nævnte Personer var Marias Sødskendebørn. Lejlighedsvis anførtes forskellige smukke Udtalelser om Jomfrufødslen af Pastor Otto Møller. Det ypperlige Foredrag, der havde samlet 200 Tilhørere, efter-

fulgtes af en længere og livlig Diskussion, især om Mytedannelse, der virkede ret oplysende og bidrog væsentlig til bedre Forstaaelse af Emnet.

Norge. Den 17. Maj i Aar er det 100-Aars Mindedagen for Norges Grundlov. Alle Vegne bereder man sig til store Fester der oppe. I Stutningen af sit Hyrdebrev forordner Biskop Fallize, hvorledes han vil have Dagen fejret af de norske Katholikker. Det hedder saaledes: Vi forordner, at den 17. Maj, som i Aar falder paa en Søndag, skal fejres med samme ydre Højtidelighed som Aarets højeste Fester. Aftænen i Forvejen kimer eller ringer alle Klokker i en Time. Højmessen holdes foran det udstillede Sakrament med Kommemoration af det h. Sakrament, og efter Messen synges Te Deum, hvorefter den sakramentale Velsignelse meddeles. Selvfølgelig holdes alle Prædikener i Tilslutning til Jubilæet.

Tyskland. I St. Paulus-Kirken i Moabit i Berlin fandt Søndag den 15. Marts et beklagelsesværdigt Optrin Sted. En Del Polakker, der ved den polske Gudstjeneste forlangte afholdt Førstekommunion for deres Børn, gjorde efter Messens Afslutning en ubeskrivelig Larm i Kirken, hvilken de paa ingen Maade vilde rømme for den tyske Gudstjeneste Klokken 9. Politiet blev da tilkaldt, og 32 uniformerede Betjente ryddede, assisterede af Retsbetjente, Kirken for de opsætsige Polakker, af hvilke dog ingen blev hverken arresteret eller saaret. Kirken var ryddet i Løbet af et Kvarterslid, naturligvis under stor Larm, men uden alvorlig Modstand; nogle Kvinder kastede sig til Jorden »for at dø i Kirken«, men de blev hurtig baaret ud af Retsbetjentene. Kl. 9¹/₂ blev der atter læst Messe, dog for lukkede Døre. — Det kendte katholske Blad *Kölnische Volkszeitung*, har udtalt den Tanke, at Paulus-Kirkens Præster (Dominikanere), af Iver for »Berlinerretningen«, maaske har mistet noget af Følingen med Polakkerne, hvad Bladet *St. Paulus*. der udgives af de samme Dominikanere, har taget det førstnævnte Blad saa ilde op, at det betegner den omtalte Ytring som staaende under selve de socialdemokratiske Blades Niveau. Her at skifte Sol og Vind lige er meget vanskeligt, og det skal ikke forsøges; kun vilde det være sørgeligt, om det hidtil saa enige katholske Tyskland skulde blive indbyrdes splidagligt. Den dybeste Gruud til Optrinet i Kirken er uden Tvivl den preussiske Regerings smaalige og tarvelige Forbud mod at undervise de polske Børn paa deres Modersmaal. Forbavsende, at den mægtige preussiske Stat ikke kan taale det; her i Danmark undervises der baade paa Tysk, Fransk, Engelsk, Polsk og Hebraisk, uden at vort lille Fædreland har nogen Men deraf. I Længden betaler det sig heller ikke for noget Land at lænkebinde den personlige Frihed.

Rom. Med hvor stor Interesse har ikke mange af de ældre i deres Barndom læst om Livingstones og Stanleys eventyrlige Rejser i det indre Afrika! Og skønt der ikke er gaaet saa mange Aar siden den Tid, findes der nu store Bispedømmer derinde med blomstrende Menigheder og Tusinder katholske Kristne. Nylig har den Hellige Fader modtaget i Audiens Biskop Streicher, Apostolisk Vikar af Nord-Nyanza (Uganda), som havde fire sjældne Gæster med, Medlemmer af den kongelige Familie og alle Katholikker. De var: Stanislaus Nugwanya, Regent og Justitsminister, en indflydelsesrig og alvorlig Mand og trofast Katholik, dennes Svoger Onlinxinsi Soubomo, en heltmodig Troens Bekender, som under den store Forfølgelse 1866—67 nær var bleven Martyr, Prins Josef Musanje Walyembe, Fætter til den unge Konge, og Benedikt Kissaliki, den førstnævntes Søn. — Den ivrige Forstanderinde for St. Petrus-Claver-Selskabet, Grevinde Ledóchowska, benyttede disse sjældne Gæsters Nærværelse til at afholde en Missionsforsamling, i hvilken Biskop Streicher holdt et interessant Foredrag og forestillede sine Rejsefæller. Med gribende Ord skildrede Biskoppen Ugandas Missionshistorie og særlig de herlige Blodvidners Martyrium, af hvem Landet er saa stolt, og hvis Kanonisationsproces allerede er indledet. I hans Vikariat, som allerede tæller 230.000 Katholikker, gjorde de Almisser, som det omtalte Missionselskab indsender, særlig den store Nytte, at det blev muligt for Missionæerne at beholde og undervise Børnene i 6 Maaneder som Forberedelse til den hellige Daab. — Efter Foredraget rettede de indfødte Høvdinger paa Bagandasproget en hjertelig Tak til Grevinde Ledochowska og St. Petrus-Claver-Selskabet, hvorpaa Biskop Streicher oversatte deres Ord paa Fransk. Blandt adskillige fremragende gejstlige og Lægfolk overværedes Mødet ogsaa af Kardinal Cassetta, der er Protektor for det nævnte Missionselskab.

Brevkasse.

Hr. Redaktør.

Tak for *Ugebladets* venlige Lykønskning og' — med *Ugebladet* som Overbringer — en foreløbig, hjertelig Tak til alle de mange, der har glædet mig med venlige Tanker og andre kostbare Gaver, Gud ske Lov, næsten alle til Kirken.

Maa jeg med det samme rette to Ting i Deres Omtale af mig og i Gaaden: jeg er ingen Jyde, men en Sjællandsfar, og — jeg er nylig klippet.

Joh. Frederiksen.

Bønnens Apostolat.

Emnet for *April*:

Den kristne Tros Sejr i Frankrig.

Katholske Bøger m. m. faas før og efter Højskolens Møder og efter Højmesse i Stenogade. Skriftlige Bestillinger modtages. Indtil videre ogsaa aabent Lørdag Aften fra 6 til 8. Adresse: Katholsk Bogsalg, Stenogade 4. København B.

Søndag den 29. Marts (og følgende Søndag)

Religiøs Koncert

i St. Knuds Skoles Festsal:

Passions-Oratorium

forfattet af afdøde Domdekan **Fidelis Müller** (Fulda) og udført af et blandet Kor med Strygeorkester, Klaver og Harmonium.

Koncerten ledsages af en Række

Lysbilleder over Kristi Lidelse og Død.

Billetter til de enkelte Opførelser (**1. Plads 1 Kr., 2. Plads 50 Øre**), faas ved de *franske Skoler* (Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15), hos Portneren ved *St. Josefs Hospital* (Griffenfeldts-gade 44), *St. Annæ Kirke* (Sundby), *St. Andreas Kollegium* (Charlottenlund) og *St. Knuds Skole* (Stenogade 4) — dog fra **Lørdagen** for den paagældende Opførelse **kun paa sidstnævnte Sted.**

Ved Indgangen finder intet Billetsalg Sted.

Opførelsen begynder **præcis Kl. 8** (efter Begyndelsen holdes Dørene lukkede indtil første Pause) og varer ca. 3 Timer.

Af Hensyn til Lysbillederne ønskes Damehatte ikke taget med i Salen; Garderobe (10 Øre pro persona) forefindes.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 3die April til de aftalte Tider.

K.U.F. Mødet Søndag d. 29. Marts bortfalder i Anledning af Passionsoratoriet i St. Knuds Skoles Festsal i Stenogade, hvortil K. U. F.s Medlemmer har gratis Adgang mod Forevisning af Medlemskort. Næste Møde afholdes Hvide Søndag.

Unio. Fredag den 3. April almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummiholde) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenogade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløgsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 29. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Jesu Hjerter Andagt (3. April).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirken: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Kirkelig Kalender.

29. Marts. Passionssøndag.	5. April. Palmesøndag.
30. — Mandag. Ferialdag.	6. — Mandag. Ferialdag.
31. — Tirsdag. Ferialdag.	7. — Tirsdag. Ferialdag.
1. April. Onsdag. Ferialdag.	8. — Onsdag. Ferialdag.
2. — Torsdag. (Frants af Paula, Bekender.)	9. — Skærtorsdag.
3. — Fredag. (Marias syv Smerter.)	10. — Langfredag.
4. — Lørdag. (Isidorus, Biskop og Kirkelærer.)	11. — Paaskelørdag.

Meddelelse om **Gudstjenesten** i København fandtes sidst i Nr. 2.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag d. 31. Marts Kl. 8 Aften.

Pastor *Günther*: Vore sorte Trosfæller under dansk Flag.

Sangbogen *Sursum corda* medbringes (Nr. 48 og 46 synges).

Franske Konferencer.

Hver Søndag og Torsdag Kl. 3 Efterm. er der i St. Ansgars Kirke fransk Prædikenforedrag af Pater *Hurtaud*, O. P.

Korsvejsandagt i Fasten.

St. Ansgars Kirke hver Fredag Aften Kl. 8; Rosenkranskirken hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; Jesu Hjertes Kirke hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ m. Prædiken; St. Josefs Kirke hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$; St. Annæ Kirke hver Fredag Aften Kl. 8.

St. Ansgars Kirke.

I Fastetiden holdes Fasteprædiken hver Søndag Efterm. Kl. 6 af Pastor Flynn, C. M., fra Helsingør.

Gudstjenesten i Paasketiden.

Saaframt der er sket nogen Forandring i det Skema for Gudstjenesten, som fandtes i Ugebladet i Fjor S. 194—195, bedes **dette godhedsfuldt** snarest meddelt Redaktionen.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Ny tiltrædende Abonnenter fra 1. April kan faa det alt udkomne og det endnu resterende af Januar-Kvartal **gratis**, saa vidt det forhaandenværende Oplag strækker til.

For saa vidt ny tiltrædende Abonnenter, som betaler Bladet gennem Postvæsenet, vil benytte sig af Tilbudet, maa Post-Kvitte-ningen for April Kvartal indsendes til Ekspeditionen.

Ekspeditionen for »Nordisk Ugeblad«,
Bredgade 69, 2. S. o. G. Telefon Palæ 654 (1—4)

Abonnér

paa

Nordisk Ugeblad for katolske Kristne.

16—20 Sider Tekst hver Uge.

1 Krone Kvartalet.

Bestilles paa alle Posthuse og i alle Boglader.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Aungariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 14.

Søndag den 5. April.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Salvator mundi. — Vore Børn. — Catholicisme og Danskhed. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Køge. Italien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

207

Den stille Uge.

I den saakaldte »store Uge« eller »stille Uge« drejer saa at sige hele Liturgien sig næsten udelukkende om Jesu Lidelse. Lidelseshistorien efter alle fire Evangelister bliver oplæst under den hellige Messe, og paa Skærtorsdag og Langfredag fremstilles Jesu Lidelse, Død og Gravlæggelse næsten dramatisk for vore Øjne i Kirkens ophøjede og gribende Sørgeceremonier. — Naar man har haft den Lykke at overvære eller rettere sagt gennemleve disse den stille Uges liturgiske Ceremonier i en større Kirke, hvor de kan udfolde sig i hele deres gribende Ophøjethed, maa man indrømme, at det ligefrem er umuligt blot at forestille sig eller at udtænke en skønnere, en mere ophøjet og gribende Sørgehøjtidelighed til Minde om Verdensforløserens Lidelse og Død. Vor hellige Moder, Kirken, overgaar her ligesom sig selv i kærlig Opfindsomhed for paa den mest rørende Maade at udtrykke sin Sorg og Smerte over sin guddommelige Brudgoms Død. Tænk blot f. Eks. paa den smukke og gribende Korsafsløringsceremoni paa Langfredag. Den Tankegang, som ligger lil Grund herfor, er vel den nærliggende og naturlige: at, naar vi en Tidlang ikke mere har været vant til at se den korsfæstede Frelsers Billede, saa vil det gøre saa meget mere Indtryk paa os, naar det efter nogen Tid igen fremtræder for vort Blik og det endog paa den Dag, som jo særlig er Korsets Dag, den hellige Langfredag. Da vil det endnu bedre være

i Stand til at tale sit eget indtrængende Sprog til vort Hjerte og deri at vække Angerens og Medlidenhedens Følelser.

Naar der nu her har været Tale om *Indtryk og Følelser*, saa kunde det maaske synes at være i Modsætning til, hvad der ellers saa ofte hævdes, at det ikke saa meget kommer an paa Følelsen, men mere paa Viljen, hvad der jo i og for sig er rigtigt nok. Viljen, en fast og bestemt, en urokkelig Vilje til Pligten og det gode, det er det vigtigste; men derfor er Følelsen dog slet ikke at foragte. Hjertet er ligesaa godt en Gave fra Gud som Forstanden og Viljen. Det Indtryk, noget gør paa os, Hjertets Grebethed, den mere eller mindre stærke og følelige Betagethed har ogsaa sin Berettigelse. Om ikke andet, saa kan det være en Indledning til, et første Stadium til noget andet og vigtigere: det kan være Anledning for Viljen og Forstanden til ogsaa at tage Aflære. Det er uden Tvivl netop denne Tanke, denne Hensigt, som ligger til Grund for Kirkens Forkærlighed for Ceremonier, der først og fremmest er beregnede paa at gøre Indtryk paa vore Sanser og vore Følelser — noget, som Kirken jo har lært af vor guddommelige Frelser selv og af den gamle Pagt. Men selv om man allerede er naaet videre frem, til det højere og vigtigere Stadium, til fuld Klarhed og Forstaaelse og til en fast, urokkelig bestemt Vilje til det gode, saa er selv her Følelsen ikke uden Betydning. Helt uden Følelse, helt uden Lidenskab i den ene eller den anden Retning er sjælden noget Menneske. Giver vi nu ikke gode Følelser og Lidenskab i god Betydning Rum i vort Hjerte, saa er der Fare for, at dette vil blive taget i Besiddelse af andre, mindre ædle Følelser og Lidenskaber. *Noget maa* et Menneske have, som optager ham, som fylder ikke blot hans Tanke, men ogsaa hans Hjerte. Derfor er det godt, at vor hellige Religion er i Stand til ogsaa at blive vor *Hjertesag*, at fylde os med ædle Følelser og hellig Begejstring, som atter kan indvirke paa Viljen og befæste den endnu mere i det gode.

Lad os derfor, særlig nu i denne Tid, i den kommende stille Uge, og fremfor alt paa den hellige Langfredag laane villigt Øre til Ceremoniernes sindbilledlige Sprog og aabne vore Hjerter for de Indtryk, de er beregnede paa at skulle gøre paa os. De vil hjælpe os til at tage os vor Frelseres Lidelser til Hjerte, at indprente dem dybt i vor Sjæl, at plante Korset saa at sige midt i vort Hjerte, for at det der kan bære Frugt, Aandens Frugter til evigt Liv. Og saaledes vil da den »stille Uge« eller »store Uge« svare til sit Navn, den vil da blive en stor Naadens Uge for os alle.

Fidelis.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af Jon Svensson.

(Fortsat.)

III.

Paa Fiskeri.

Langsomt og under mange Hilsener fjernede vi os fra det prægtige *La Pandore*.

Da vi saa, at alles Øjne oppe paa det store Skib var rettede mod os, søgte vi at manøvrere vor Baad saa ulasteligt, som vi bare kunde.

Den otteaarige Manni sad selvbevidst ved Roret som en erfaren Styrmand. Og hvad mig selv angik, saa søgte jeg at ro saa fuldkomment som muligt.

Da vi var kommen i passende Afstand fra Skibet, lagde jeg alle Kræfter i, og nu pløjede vi det stille, fløjelsbløde Vand med en saadan Hast, at det snehvide Skum pyntede vor lille Baads Forstavn ligesom med flagrende Kniplinger.

Da jeg havde roet mig træt, trak jeg Aarerne op af Vandet, holdt dem svævende en lille Stund og lod Baaden glide fremad af sig selv. . . . Det var dejligt at færdes saaledes paa det rolige Vand.

»Naa, hvad synes du saa om vor Rotur?« spurgte jeg min lille Broder. »Den er yndig . . . men hvor der ogsaa var morsomt hos Franskmændene!« svarede Manni.

»Ja, det var der sandelig. Og nu kan vi se, hvad Meningen med det hele var: de vilde blot fotografere os. Paa den Maade tager de da, omend ikke os selv, saa dog vore Fotografier med sig til Frankrig.«

»Ja,« sagde Manni, »det var vist det eneste, de vilde os. — Men det maa man sige, deres Kager smager godt.«

»Aah, ja. Det gør de. Men lad os nu ikke være alt for slikvorne, Manni, vi maa hellere tænke paa at fange nogle Fisk.«

»Ja, lad os det. Men først maa vi søge et passende Sted.«

»Her er jo det bedste Sted, Manni; vi kan standse her og kaste vor Blyfisk ud.«

Vi var allerede kommen langt ud paa Fjorden, et

godt Stykke Vej hinsides Reden, hvor de fremmede Skibe laa.

I vor Mangel paa Erfaring tænkte vi ikke paa at efterkomme de Raad og Formaninger, vi havde faaet saavel af Moder som senere af gamle Thordis, den vise »Vala«.

Jeg trak Aarerne ind og sagde til min lille Broder:

»Hør, Manni, jeg foreslaar, at vi kun bliver her saa længe, indtil vi har fanget en Fisk til hver af dem derhjemme. Det bliver seks Stykker: en til Fader, en til Moder, en til vor Søster Bogga, en til Elin (vor Tjenestepige) og saa en til hver af os to. Derefter ror vi længere mod Nord, helt hen til Spidsen af Landtungen *Oddeyrí*. — Der vil jeg forsøge at lokke Fiskene op til os.«

Eyjafjördur (Øfjörd), ved hvilken Akureyrí ligger.

»Det er en god Plan!« sagde Manni begejstret, »lad os endelig gøre det.«

Jeg tog nu Blyfisken og kastede den ud i Vandet.

»Aah,« bad min lille Broder, »maa jeg ikke fange den første Fisk?«

»Det maa du gerne. Men du veed nok, den skal være til Moder, og derfor maa det være en Rødspætte; thi Moder holder jo mest af Rødspætter.«

»Godt,« sagde Manni; »saa skal jeg fange en Rødspætte.«

Blyfisken gled rask ned i det dybe Vand, stadig længere ned. Det varede en god Stund, inden den endelig naaede Havbunden og standsede.

Jeg gav nu Snoren til Manni. Han trak den kun en Fod op over Bunden, thi han vidste, at Rødspætteerne opholdt sig netop der.

Han snoede Snoren om sit Haandlede og passede paa som en Smed.

Imidlertid tog jeg en af de franske Kiks op af Lommen for at prøve, hvordan den smagte.

Jeg var endnu ikke færdig med min første Mundfuld, da Manni udbrød:

»Der er en Rødspætte . . . ! Der er en Rødspætte paa Krogen . . . !«

»Saa træk den bare op, Manni.«

Han begyndte at trække Snoren op . . . og blev nu ved med det en Stund.

Pludselig standsede han og sagde:

»Der rev den sig løs . . . ! Den er der ikke mere . . . !«

»Det gør ikke noget, Manni. Der er Rødspætter nok. Lad bare Snoren gaa ned igen. Rødspætteerne samles nok om vore to Kroge. Du skal se, der kommer snart en igen og bider paa.« Medens Manni endnu var i Færd med at lade Snoren glide nedefter, raabte han atter, længe før Blyfiskeren havde naaet Havets Bund:

»Nonni, der har jeg allerede en igen!«

»Det var Skade, Manni, thi saa er det ingen Rødspætte denne Gang. Blyfiskeren er langt borte fra Bunden endnu. Du har vistnok fanget en Torsk. — Er den stor?«

»Nej, den maa være temmelig lille, den giver saa svage Ryk i Snoren.«

»Det var Skadel! Men træk den nu bare hurtigt op.«

Manni trak Snoren rask opefter, og snart løftede han en lille sprællende Torsk op over Baadens Rand og lod den falde ned imellem Tofterne.

»Hvor ser den dog morsom ud!« udbrød Manni, idet han betragtede den nøjere. »Den har en kulsort Plet lige paa Næsen.«

Jeg trak lempelig Krogen ud af den lille Fisks Gab. Den havde gennemboret Underlæben ved den ene Mundrig.

»Hør Manni, skal vi ikke skænke den lille Stakkel Livet? Den er saa ung endnu. Og det var jo en Rødspætte, du vilde fange, og ikke en Torsk.«

»Jo,« sagde Manni, »lad os bare gøre det. Det bringer os nok Lykke. Den ser jo ogsaa saa bedende paa os med sine smukke, runde Øjne med de gyldne Ringe omkring.«

Saa gav jeg den lille Torsk Friheden igen. Den skød øjeblikkelig som en Pil ned i Dybet.

Nu lod Manni atter Blyfisken gaa til Bunds.

Det varede ikke to Minutter, før han udbrød:

»Naal Der har jeg en igen.«

Han trak den op. Denne Gang var det en meget smuk Rødspætte.

»Den er til Moder!« sagde han, da han trak Krogen ud af Gabet paa den og lagde den sprællende, nydelige Fisk ned i Baaden. — »Men nu maa du gerne fange de fem andre, Nonni.«

»Med Fornøjelse,« svarede jeg og kastede Blyfisken ud igen. — Da den berørte Havbunden, trak jeg den en tre, fire Alen i Vejret, thi jeg vilde gerne fange lutter Torsk, og det er netop der, de for det meste opholder sig.

Jeg følte straks ved en Mængde smaa bitte Ryk i Snoren, at der maatte være en umaadelig Mængde Fisk dernede. Der maatte ligefrem vrimle af Torsk. De rørte næsten uafbrudt ved de skarpe Kroge uden dog straks at bide paa.

Det varede imidlertid ikke længe, førend jeg pludselig følte stærke og stadig gentagne Ryk i min Snor.

»Nu maa jeg have faaet en stor Torsk, Manni«, udbrød jeg, medens jeg ivrigt trak Snoren op.

Manni ventede med Spænding paa, hvad der nu vilde komme.

»Nej, se dog, Nonni,« udbrød han, da jeg trak Fangsten ind over Baadens Kant, »du har jo fanget hele to Fisk paa een Gang!«

Der hang virkelig en Torsk paa hver af de to Kroge, en stor og en lille!

Jeg løsnede først den store. Den var næsten en Alen lang. Jeg lagde den ned ved Siden af Rødspætten.

Da jeg derpaa gav mig til at frigøre den mindre, standsede jeg uvilkaarlig og betragtede den nærmere

Den havde nemlig en kulsort Plet over Gabet, akkurat ligesom den, vi lige havde kastet ud i Vandet igen

Hvor stor blev ikke min Forbavselse, da jeg, ved at se endnu nøjere til, yderligere opdagede, at den var saaret ved den ene Mundvig ...!

Det var virkelig, hvor mærkeligt det end lyder, den lille Fisk fra før!

Jeg viste den til Manni.

»Nej, det er da vidunderligt!« udbød den lille Dreng. »Det havde jeg aldrig troet.«

»Hvor den maa have været sulten, Manni, at den for anden Gang, ovenikøbet efter saa kort Tids Forløb, sluger baade vor Krog og den lille, røde Tøjlap!«

»Ja, det er forbavsende! Men denne Gang maa vi vist helst beholde den, Nonni?«

»Jo, det maa vi helst. Og saa maa den blive din, Manni — den store giver vi til Fader.«

Jeg blev nu ved med Fiskeriet, og i mindre end ti Minutter havde jeg allerede fanget de tre manglende Fisk.

Da vi saaledes var forsynet med den Fangst, vi havde foresat os at bringe hjem, lagde jeg Aarerne ud igen. Manni tog sin Plads ved Roret, og nu gik det i rask Fart ud ad Fjorden mod Nord.

Da vi havde naaet Spidsen af Oddeyri, den før omtalte Landtunge, der strakte sig tværs over Fjorden fra Vest til Øst, trak jeg Aarerne ind og hvilede mig lidt. Jeg var kommen i stærk Sved ved at ro saa kraftigt.

Baaden flød, gled og drejede sig, som den selv fandt for godt paa det dybe Vand. Vi overlod den fuldstændig til sig selv. Nu var vi ganske alene, der hørtes ikke en Lyd.

Her var imidlertid et farligt Sted.

Ved Ebbe- og Flodtid var der altid en rivende Strøm i disse Farvande.

Naar der var Ebbe, strømmede Vandet med stor Voldsomhed ud af Fjorden til Havs. Ved Flodtid derimod strømmede Havet saa stærkt indefter, at det ofte gik højt op paa Stranden.

Hinsides Landtungen udvidede den store Fjord sig

meget betydeligt, og endnu noget længere mod Nord var det store Hav, det atlantiske Ocean.

Vi maatte derfor aldrig ro Nord om Oddeyris farlige Spids; det var os paa det allerstrengeste forbudt, saavel af Fader som af Moder.

Vi havde heller ikke i Sinde at gøre dette nu. Men vi var dog kommen betænkelig nær ved de forbudte Steder.

I vor ungdommelige Sorgløshed var vi imidlertid saa optagne af vore Planer med Fløjtespillet og Fiskene, at det ikke faldt nogen af os ind at spille en Tanke paa den Slags »uvedkommende« Spørgsmaal.

Men nu tog jeg min Fløjte frem.

»Pas paa«, sagde jeg til Manni, »kig ned i Vandet, og hold Øje med Fiskene, medens jeg spiller. Se godt efter, om de ikke snart nærmer sig Vandskorpen.«

»Det skal jeg, Nonni. Men begynd saa at spille.«

Manni lænede sig ud over Baadens Rand, medens jeg spillede mine smukkeste Melodier.

Saaledes blev vi længe ved, stadig mere og mere opsatte paa at lokke de mange Fisk hen til os.

Enhver lille Boble, enhver lille Ujævnhed paa Søens Overflade fangede vor Opmærksomhed. Vi mente troskyldigt, at det var en Fisk, der stak Hovedet op af Vandet.

Vi var saa optagne af vor Lokken og Spillen, at vi ikke havde Sans for andet.

Vi saa inlet, hørte intet og tænkte ikke paa noget, undtagen paa de mange Fisk, som vi vilde lokke hen til os, men som stadig skuffede vore Forventninger og blev nede i det dybe Vand.

»Det er dog underligt, saa lang Tid det tager,« sagde Manni tilsidst.

Jeg søgte at berolige ham. Men jeg begyndte ogsaa at tabe Taalmodigheden.

Skulde Arngrim have narret mig!

Nej, det var umuligt. Han havde jo sagt, at man maatte blive ved, selv om det varede længe, førend Fiskene kom.

Vi maatte altsaa ikke give tabt, og vi blev derfor ved . . . længe, længe endnu (Forts.)

Salvator mundi.

Verdens Frelser.

Ved første Øjekast vil ovenstaaende Billede maaske ikke rigtig falde i adskilliges Smag; men det vil vistnok ogsaa gaa dem, som det ikke saa sjældnen gaar, at et nærmere Eftersyn forandrer det første Indtryk; ved gentagen Betragtning vil de vist ikke kunne andet end føle sig grebne af den ophøjede Inderlighed og smerterige Følelse, som den Statue af Verdens Frelser, hvoraf vort Billede er en beskeden Gengivelse, sikkert maa være i Besiddelse af.

Statuen er et Arbejde af Frøken Susanne Saabye, kendt Orgelspillerinde ved mange Koncerter og i en Aar-række en meget anset Musiklærerinde i København. Frøken Saabye traadte for en Del Aar siden over til den katolske Kirke og har i de sidste Aar boet i Aarhus.

Som Broderdatter af den berømte Billedhugger, Professor Saabye, stod Frøken Saabye fra Barndommen af i nært Forhold til dansk Kunst og følte alt tidlig Kald til Billedhuggerkunsten, men af en vel forstaaelig Frygt for at »skrive en Iliade efter Homer« kunde hun i mange Aar ikke bekvemme sig til at træde frem for Offentligheden med sine Skulpturer.

Ved et Ophold paa Dalum Kloster i Sommer fik dog Malerinden Frøken Krebs tilfældig et Arbejde af Frøken Saabye at se, nemlig Dødens Køresvend efter Selma Lagerløf, som har været udstillet hos Kunsthandler Ferlow i København. Paa Frøken Krebs' Opmuntring arbejder nu Frk. Saabye stadig videre og vil efterhaanden se at faa sine Frembringelser udstillet, og hun vil utvivlsomt faa Glæde af sine Evner i denne Retning, som hun all i mange Aar har haft det af sine musikalske.

H. S.

Vore Børn.

(Af Hofjægermester Garth-Grüner.)

En Gang sidste Efteraar modtog jeg fra en Ven, der med sin Frue var paa Rejse i Udlandet, et Kort, hvori han blandt andet meddelte mig, at han havde adopteret en lille forældreløs spansk Dreng paa 6 Aar.

I mit Svar bad jeg ham lade Drengen beholde sin katholske Tro, idet jeg tillige betoned, hvilken Hjælp i Opdragelsen Forældrene da vilde have, særlig i dette Tilfælde, hvor Talen var om et Barn med sydlandsk Temperament. — Svaret lød paa, at mit Ønske ikke kunde opfyldes.

Under den højtidelige Midnatsmesse Juleaften, hvor jeg sad omgivet af mine Børn, faldt pludselig mine Tanker paa den lille Spanier, som ganske uskyldig blev revent bort fra den straalende guddommelige, katholske Kirke og nu blev drevent ud i den protestantiske Isærken, der, hvor Tvivlen aldrig faar Lov at dø.

Den Tanke slog da ned i mig: Hvis dine egne Børn, ved en eller anden ulykkelig Hændelse, som i vore Dage ikke er helt sjælden, skulde miste baade deres Far og Mor,

kunde de da ikke blive udsat for noget lignende, omgivne, som de da vilde være, af lutter protestantiske Slægtninge?

Selv om disse af Pietetshensyn over for Forældrene ikke vilde tvinge dem over i Lutherdommen, vilde de næppe betragte det som nogen Ulykke, om Børnene, ved fornemlig at omgaas Protestanter og ved besværlig Adgang til deres Kirke, rokkedes i deres katholske Tro og til sidst ganske mistede denne.

Det gik op for mig, at denne Fare var til Stede, og at det var min Pligt, for saa vidt det stod i min Magt, at afværge denne; thi af alle Ulykker, der kunde ramme mine Børn, var ingen større end den, at de skulde miste deres katholske Tro.

Ingen Protestant, hvor nær ved Blodets Baand han end er knyttet til Børnene, og hvor venligt sindet han end er disse, kan man betro Omsorgen for de smaa, hvis en god Katholik, som dertil er egnet, vil paatage sig Ansvaret.

Her er et Svælg befæstet mellem Katholikker og Protestanter. Overfor den katholske Kirkes dybe Sandheder og store Hemmeligheder staar det katholske Barn fuldt forstaaende og hengivende, medens Protestanten staar uforstaaende og ofte modvillig. Hvor let vil her ikke ukyndige Hænder kunne knække en af Blomsterne i vor Herres Urtegaard!

Selv om vore Børn nu skulde miste deres Forældre, veed vi, at de desuagtet vilde være i de bedste katholske Hænder, men jeg betragter det som en Pligt overfor mine Trøsfæller, særlig Konvertitterne, at pege paa et Punkt, som maaske hidtil, ligesom for mit Vedkommende, har undgaaet deres Opmærksomhed.

Saa længe vi lever, søger vi at værne vore Børn saa godt, vi formaar, men vi maa ogsaa gøre vort til, at de efter vor Død kan beholde det sikreste Værn mod Vantroen, det som findes i den hellige romersk-katholske Kirke.

Danskhed og Katolicisme.

Et Svar til Professor Oscar Andersen.

Det var jo ikke underligt, at Statsraad Thor Langes Udtalelser om vor Kirkes Evne til at værne om et Folks nationale Værdier og at bevare kristeligt Liv mødte Protest i *Hovedstaden*. Professor O. Andersen paatog sig at nedsætte eller diskreditere vor Kirke i patriotiske Danskes Øjne for at frelse Folkekirkens synkende Renommé. Medens Tonen i de første Indlæg var behersket — hvad jeg anerkendte i en høflig Imødegaaelse i *Hovedstaden* — nærmede den sig i tredje Indlæg de gængse Angrebsformer fra gamle Dage.

1. Skal vi virkelig tro, at Betegnelsen »Udland« for vor Kirke i Længden vil skræmme danske Kristne bort fra at lære den bedre at kende? Om saa alt »det, Øjet ser«, nok saa meget synes fremmed for danske Protestanter, saa er Spørgsmaalet jo ikke det, om i Herrens Aar 1914 den Kirke, der i uafbrudt organisk Livsudvikling fra Apostlenes Dage indtil nu har omspændt saa mange Kulturperioder og endnu omspænder saa mange Folkeslag, her i Landet forekommer »hjemlig« eller ej. Thi Overgangen vilde være for brat, da Protestanterne er vant til større — ja, hvad skal jeg kalde det? — større Jævnhed eller Tarvelighed ved de gudstjenstlige Funktioner. Alligevel gaar der nu en vis Længsel, f. E. efter aabne Kirker, gennem det danske Kirkefolk, og jeg tror, mange fromme Ønsker efter en smukkere Gudstjeneste ligger skjulte. Altsaa ikke en Gang med Hensyn til Liturgien, til »underlige Andagter«, er det saa vist, at det danske Sindelag ikke kunde passe dertil. Men selv Ting, der er mere væsentlige for Kirken saa som Hierarkiet, »Midlervæsenet« — NB noget, jeg stærkt formoder er aldeles misforstaaet i vide protestantiske Kreuse — og Sakramenterne behøver ikke nødvendigvis at være »Udland«. Det kunde ske, at ogsaa det »store kirkesøgende Menighedsfolk« lidt efter lidt fik Oplysning om, hvad der staar bagved »Hierarkiet«, »Midlervæsenet« o. s. v. Da vilde maaske fromme danske Kristne gøre Opdagelser, der vilde betyde en Berigelse, en Stadfæstelse i deres Barnetro, maaske finde et Nyland af uanet Udstrækning, det vilde lønne sig at opdyrke.

2. Professoren anerkender meget af det, som Kirken — den slemme »Romerkirke« — gjorde for Danmark. »Men,« siger han, »en Kirkes nationale Betydning skal jo ikke blot maales efter Opgangstiderne, men ogsaa efter Nedgangstiderne.« Saa nævnes, at »Lutherdommen« i det 17de og 19de Aarhundredes Krige har bevist sin Danskhed

og trøstet Folket. Derefter spørger han: »Har Romerkirken ydet vort Folk noget tilsvarende?«

Jeg maa tilstaa, at jeg ikke forstaaer dette Spørgsmaals drøbende Pointe. Thi Pointen skal dog være, at vor Kirke i Sammenligning med den lutherske Statskirke skal staa tilbage i Retning af at »bære«, at trøste et Folk i Modgangstider. Hvoraf veed Professoren da, om ikke vor Kirkes Mænd og deres Gudstjeneste ikke har trøstet »Kirkefolk« i Modgangstiderne før Reformationen? Det kan dog ikke bevises med Hentydninger til Senmiddelalderens kirkepolitiske Sammenstød med Jens Grand og andre. Det vilde være et mærkeligt Bevis. Eller tror Professoren, at hvis vor Kirke havde blomstret 1807 eller 1864, at den saa ikke havde trøstet Folket eller trøstet det blot en Smule mindre end Lutherdommen??

3. Ogsaa to andre Beviser, Professoren fører for sin Paastand, at vor Kirke eller Kurien havde misagtet det danske Riges Selvstændighed, er meget besynderlige. Alle-rede selve denne »Misagtelse« fra Kirkens Side lyder underligt for os, der kender Kirkens i Sandhed universelle Karakter og Paveistolens Forhandlinger med Danmark og danske Biskopper hele Middelalderen igennem. At et med Kejseren afsluttet Konkordat ogsaa blev udstrakt til Danmark, er dog intet Bevis for, at Kurien ansaa Danmark for »en Del af Tyskland«. Det var bare en Ordning, der forekom Parterne praktisk og nærmest betød en Venlighed fra Pavens Side.

Ogsaa den Kendsgerning, at danske Studenter indføres under »den tyske Nation« ved Udlandets Universiteter, er slet intet Bevis for »Misagtelse af det danske Rige«. Jeg begriber slet ikke, hvorledes en Professor ved Københavns Universitet kan benytte sig af saadanne Midler for at rejse en saa slem Beskyldning mod »Romerkirken«. Ved *Sorbonne*, den Tids berømteste Universitet, var hele Studentermængden delt i fire »Nationer«, nemlig: »Frankrig, Picardi, Normandi, Tyskland«. Denne Deling var af administrativ Natur og en »ren imaginær Geografi«, som en fransk Historiker skriver om den Tids Universiteter. Der var ikke det mindste stødende deri, og deraf at bevise, at Danmark ikke blev anset som selvstændig Stat eller overset af Kirken, det var Professor O. Andersen forbeholdt.

4. Med Bedrøvelse og Frygt spørger Professoren, om »et katholsk Fremstød just nu skulde være inde«, da der forberedes en Centenarfest for Reformationen.

Vi kan berolige ham med den Forsikring, at vi ingen skumle Planer har med Hensyn til Aaret 1917. Thi Centenarfestens Jubel bliver nok ikke saa lidt begrænset af mange Aarsager, som jeg her ikke behøver at nævne. Den

kirkelige Udvikling sker jo efter Livets ubønhørlige Love. Naar et Lerkar og et Jernkar rystes sammen, er Resultatet let at gætte. I Aarhundreders og Aartusinders Skiften spørges der ikke efter nogle ydre Mærker saasom »dansk« eller »Udland«, men efter et Kirkesamfunds reelle Værdier, saasom Fasthed, Klarhed og religiøs Kraft, der kan overvinde »Verden«.

Og i den Henseende ser vi Katholikker lyst paa Fremtiden. Vi veed godt, at Kirken skal mistænkes, forfølges, misforstaas snart her, snart der, men vi veed ogsaa, at den er det livskraftigste Kirkesamfund, der eksisterer Verden over, og vi bestyrkes deri, naar vi blot sammenligner vor Kirkes og de protestantiske Trossamfunds Historie fra 1517 til 1917.

5. Videre taler Prof. A. om »den religiøse Svindel, der er knyttet til Valfartssteder som Loreto«. Har Professoren ikke læst mere om *Loreto* end forudindtagne og haanende protestantiske Forfattere? Netop en Jesuitpræst, den lærde *P. Grisar*, har jo allerede for længe siden angaaende Loreto og andre Steder gjort opmærksom paa disses Legender. Disse har jo intel med Trossandheder at gøre. Men er der noget ondt i, at vi mindes Personer, som vi religiøst elsker og ærer ved at bede paa Steder som Loreto, som Kapellet *Quo vadis*, som det mamertinske Fængsel, skønt vi ingen sikre Efterretninger har om deres historiske Oprindelse? Hvilken Formindskelse af Kristentro skulde det være? Hvorledes berettiger det Professor Andersen til at beskyldte vor Kirke for »Svindel«? Thi Svindel er bevidst Uærlighed. Vi skal nu gengælde ondt med godt og ikke nærmere undersøge Reformationshistoriens, ogsaa den danske, mærkelige Fremtoninger i Retning af Ærlighed og Sanddruhed. Men vi beder Professoren være lidt mere sparsommelig med saadanne grove Beskyldninger.

6. *Pavens* Stilling er selvfølgelig en Anstødssten for Professoren. Han mener, det er »skandaløs Aandstvang« overfor de »saakaldte Modernister«, som Pave Pius har gjort sig skyldig i. Desuden har denne søgt »at skrue Præsteuddannelsen tilbage under Middelalderens skolastiske Former«. Jeg opfordrer Oskar Andersen til at forespørge sig lidt mere hos os Præster og hos dem, der læser katolsk Theologi, om de virkelig føler sig saa trykkede af Pavernes Tyranni imod de slemme Modernister, og om Paven i de senere Aar har skruet Præsteuddannelsen tilbage. Thi naar en dansk Professor skriver dette i et meget læst Blad, maa man jo hente sine Beviser fra Kilderne og ikke undskyldte sig med: Jeg kender ingen katolsk Præst eller stud. theol. Selvfølgelig kan der iblandt de Tusinder af Theo-

loger være eller have været enkelte, der udtalte sig imod den ene eller anden Bestemmelse, til stor Glæde og Fryd for protestantiske Tidsskrifter. Men gennemgaaende er alle katholske Præster og Studenter i Theologi glade ved deres Kirke og overbeviste om, at Modernismen maatte udpeges som antikirkelig! Jeg begriber ikke Professor O. Andersens Beskyldning imod Pavens Stilling overfor Modernisterne. Thi jeg anlager, at Oskar Andersen veed, hvad Modernisme er for noget. Jeg antager, han veed, at den ikke betyder: Benyttelse af moderne Videnskabs Resultater eller alvorlig videnskabelig Gransking, men først og fremmest: Subjektivisme og Benægtelse af Troslærens objektive, almengyldige Sandheder. Men denne Modernisme kan jo heller ikke Folkekirken staa sig mod. Hvorfor bebrejder saa Folkekirken Forsvarer Oskar Andersen Pave Pius, at han har gjort sin Pligt?

7. Om Pavens Stilling citerer Professoren nogle italienske og af ham vistnok misforstaaede Udtalelser. Thi disse skal tages i Sammenhæng med hele Troslæren og vore øjeblikkelige Forhold. Det kan godt være, at enkelte Udtryk i og for sig lyder smagløse og er overdrevne. Jeg forsvarer ikke alt, hvad der, særlig i de senere Aar, er sagt om Paven i Begejstringens Sprog. Men er det ikke selvfølgeligt, at der finder en Reaktion Sted imod Tidens udflydende Tendenser, en stærkere Fremhæven af Autoriteten i Modsætning til den kirkelige Opløsning og til de mange Angreb netop imod Petri Stol, Kirkebygningens evangeliske Fundament?

Atter og atter fremhæver Oskar Andersen, at evangeliske Kristne, der længes efter »den levende Kristus«, ikke kan finde sig til Rette med »Romerkirkens Disciplin«.

Men mon ikke netop Længselen efter »den levende Kristus«, altsaa en alvorlig religiøs Higen efter Fromhed og Sandhed i Samliv med vor Frelzers Naade, skulde være Aarsag til at søge og finde den gamle katholske Moderkirke og dens apostoliske Myndighed? Oskar Andersen har vel ikke tænkt sig dette Tilfælde. Han ser — efter gammel protestantisk Vane — en principiel Modsætning imellem Sjælens inderlige Samliv med Kristus og et ydre Hyrdeembede, der forvaltes i Kristi Sted.*) I Virkeligheden er disse to Ting saa godt overenstemmende, at jo Herren selv allerede har fremmet begge: Naadelivet og det apostoliske Hyrdeembede, der i Evangelierne *begge* bevidnes at skulle gælde indtil Verdens Ende.

Professoren har ellers en rørende Forkærlighed for

*) Ikke direkte som Guds Stedfortræder, som Professoren spottende mener.

Folkekirken. Han fortæller om en Unitar, der maatte tilbage til Folkekirken, fordi han der havde »den levende Kristus«^{*)}. — Ja, Hr. Professor, ikke blot en eller anden Unitar, men vistnok mange lignende Folk vil søge tilbage til Folkekirken. Thi den har relativt — i Forhold til de friere Samfund — mest tilbage af den ægte gamle katolske Kristendom. Men Spørgsmaalet er, om disse standser der. Thi flere af vore Konvertitter har først søgt Kristus i det nærmest liggende protestantiske Kirkesamfund og saa derigennem hen til Moderkirken, der mest af alle kristne Samfund hele Jorden over værner om Kristi kongelige og guddommelige Magt.

Thi Kristus er vor Kirkes Alfa og Omega — den »levende Kristus«, Kirkens Hoved og mystiske Legeme, Sjælenes store Hyrde. Men samme Hyrde har ogsaa udsendt Apostlen Petrus og de øvrige med den Forjættelse: »Hvo som hører eder, hører mig, hvo som foragter eder foragter mig.« — — —

I saa store Spørgsmaal som Mellemværendet imellem den katolske Verdenskirke og de i Tidens Løb opstaaede nationale og andre Sekter er det af en nærmest mikroskopisk Betydning, om Ingemann og Sthen, om Vilh. Beck og Mynster i den lutherske Periode har levet og virket noget godt. Disse Mænd kan vi alle anerkende. Deres poetiske eller religiøse Produkter kan eventuelt glæde ogsaa Fremtidens danske Kristne, uden at disse derfor behøver at holdes tilbage i Luthers eller Christian III.s religiøse Privatmeninger, der blev paatvunget det danske og det norske Folk, der i deres store Helhed slet ikke havde Begreb om, hvad de førtes ind til. F. F. M.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Jo længere den franske Dominikaner, P. Hurtaud, kommer frem i sine Prædikener, desto interessantere og mere vækkende bliver de. Han begyndte i den sidste Prædiken at trække Linierne op fra de foregaaende til deres Resultater. Han havde vist os Jesus som Gud, altsaa som almægtig og alvis, som handlende og lærende. Hvordan har han da sørget for sin Læres Bevarelse her paa Jorden? Mesterligt i al sin Knaphed og

^{*)} Samme Unitar erklærer for øvrigt udtrykkelig, at han — ikke tror paa Kristendommens Sandheder! En mærkelig Grund til at vende tilbage Folkekirken! Vi vilde ikke bryde os om en saadan Konvertit. *N. H.*

med fin Pointering af det umulige i den protestantiske Opfattelse hørte vi, at Gud ikke kunde have bestemt Bibelen til eneste Trosregel; thi hvem skulde afgøre, om Calvin, der kalder Jacobs Brev et Brev af Guld, eller Luther, der kalder det et Straabrev, har Ret? Ligeledes viste de faktiske Forhold, at Gud ikke havde givet enhver den Helligaand til selv at fortolke Skriften. Særlig fin var Paavisningen af, at selv de Protestanter, der taler mest om at gaa »umiddelbart« til Gud, dog faktisk tager Vejen gennem Bibelens Forfattere og saaledes ikke har noget at lade Katholikerne høre.]

— St. Ansgars Kirkeskole (Drenge og Pigeskole) har i det forløbne Skoleaar talt henimod 150 Elever. Tirsdag og Onsdag afsluttedes Skoleaaret med Eksamen og Præmieuddeling, som overværedes af den højærværdigste Biskop.

— Ved Højskolens sidste Møde i denne Vinter i Tirsdags talte Hr. Pastor Günther om vore 8000 farvede Trosfæller, som lever paa de tre dansk-vestindiske Øer. Underholdende skildrede Taleren Øernes, særlig Negrenes Historie og gav mange interessante Oplysninger om de nuværende kirkelige Forhold. 200 Personer overværede dette Vinterens sidste Møde. — Forstanderen, Hr. Fink-Jensen, sluttede med nogle hjertelige Ord om afdøde Mogens Ballin og en fornøjelig Opfordring til Tilhørerne om til Sommer at give talrigt Møde ved »Vor Frues Bøg«.

— Den anden Opførelse i Søndags af Passionsoratoriet havde samlet fuldt Hus, og sikkert har ingen af de besøgende fortrudt at være kommen til Stede. Den Tid, Oratoriet varer (fra Kl. 8 til 10^{1/2}), kan næppe anvendes paa bedre Maade, thi den medfører en aandelig Berigelse og en religiøs Opløftelse, som umulig kan overvurderes. Lysbillederne, som gengiver forskellige Begivenheder af Frelserens Lidelse, fra Oliehaven til Gravlæggelsen, er gennemgaaende gode, enkelte endog ypperlige Reproduktioner af forskellige Kunstneres Arbejder. Det maa beklages, at man ikke har haft en fuldstændig Serie Billeder af en og samme Kunstner; thi de sammenhængende Begivenheders Helhedsindtryk svækkes noget ved den afvigende Karakteristik af Personer og sceniske Omgivelser, som de enkelte Kunstnere naturligvis har opfattet og gengivet hver paa sin individuelle Maade. Sangkorets og Solisternes Ydelser saavel som den musikalske Ledsagelse fortjener en uforbeholden Paaskønnelse for den Sikkerhed og Dygtighed, hvormed de medvirkende skilte sig ved deres ingenlunde lette Opgave. Tekstudtalen var klar og tydelig. Der skal ikke gives nogen kritisk Bedømmelse af de enkelte Dele; dog maa det være tilladt, uden derved at nedsætte andre Partier, at fremhæve det kraftfulde Indledningskor, de gribende Improperier, den

døendes Frelzers sidste Ord samt Slutningskoret ved Grav-læggelsen. Alle medvirkende uden Undtagelse — især Hr. Pastor Bannwart, hvis Initiativ og energiske Ledelse vi skylder Oratoriets Opførelse — har Krav paa vor hjerteligste Tak for det store Arbejde, som de igennem mange Ugers anstrengende Prøver har paataget sig for at berede os en saa værdifuld religiøs Opbyggelse. Gid ingen, der er i Stand til at komme, maa lade den sidste Lejlighed, der bydes Palmesøndag Aften, gaa ubenyttet forbi.

Køge. Den lille Skole, som her for to Aar siden oprettedes, tæller nu 20 Drengene og Piger. Den er flyttet hen i en rummeligere Villa lige ved Siden af St. Hans Kapel. I Fjor Sommer begyndte Søstrene et lille Børnehjem, som tæller 6 smaa Piger. Den italienske Josefssøster, hvis Vikariat paa Byens Sygehus i Fjor gav Anledning til saa megen Diskussion i Aviserne og i selve Byraadet, virker nu i Sygepleje i Hjemmene.

Italien. Professor Giuseppe Mercalli, den største Autoritet paa Vulkanologiens Omraade, om hvis tragiske Død ved Ildsvaade Dagbladene har berettet, var, hvad disse samme Blade ikke beretter, katholsk Præst. Han blev 64 Aar gammel og var i de sidste Aar Direktør for det vulkanske Observatorium ved Vesuv. — Ministeriet Gioletti er blevet afløst af et Ministerium Salandra. Skønt et Ministeriums fremtidige Holdning, ikke mindst i et Land som Italien, er vanskelig at bestemme, synes dog det nye Ministerium ikke at ville blive kirkefjendsk. Stemningen er vistnok ogsaa i det store og hele paa Kirkens Side, saaledes som den stærke Protestbevægelse mod tvungent borgerligt Ægteskab vidner om.

Gudstjenesten i den stille Uge.

St. Ansgars Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ højtidelig Pontifikal-Palmevielse og Procession; derefter Højmesse og Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — *Skærtorsdag* Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter Procession. Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fodtvætning. Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente m. Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. Ved denne synges Lidelseshistorien efter St. Johannes. Forbønner, Korsets Afhylling og Hylding, Procession og Præsanktifikatmesse. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Paaskelørdag* Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse, de tolv Profetiers Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Kl. henvend 9 Højmesse og Vesper.

St. Josefs Kirke. Palmesøndag Kl. 9 Palmevielse og Højmesse. Kl. 3 Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Messe og Tilbedelse af det Allerhelligste hele Dagen. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftenandagt. — *Langfredag* Kl. 9 Præsanktifikatmesse. Kl. 3 Korsvej. — *Paaskelørdag* Kl. 6 Morgen Ildens og Paaskelysets Indvielse, Litani og Messe.

Jesu Hjertes Kirke. Palmesøndag Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien. Kl. 6 Aften Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* er der

kun een Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Langfredag* begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Højmesse henved Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. Palmesøndag Kl. 7 Højmesse. Kl. 3 Andagt. *Skærtorsdag* Morgen Kl. 7 stille Messe. *Langfredag* og *Paaskelørdag* ingen Gudstjeneste.

Immakulatakirken. Palmesøndag Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Vesperandagt. *Skærtorsdag* Kl. 7 Højmesse. Kl. 6 Andagt til det allerh. Sakrament. — *Langfredag* Kl. 7 Gudstjeneste. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Korsvej. *Paaskelørdag* Kl. 7 Gudstjeneste.

Rosenkranskirken. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse, derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. Kl. 5 Katekese og Andagt. — *Skærtorsdag* Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 5 Andagt til det allerh. Sakramente. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste med Prædiken. Kl. 5 Korsvej med Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder Gudstjenesten Kl. 7, Højmesse henved Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). *Onsdag* i den stille Uge: Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin (ingen Velsignelse). *Skærtorsdag*. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. Kl. 7 $\frac{3}{4}$ Aften *Stabat mater* og fransk Prædiken. *Langfredag* Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Form. Gudstjeneste. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftm. Matutin. *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Morgen, derefter Højmesse. Kl. 5 Eftm. Paaske-Matutin.

St. Annæ Kirke. Palmesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Andagt med Prædiken. — *Skærtorsdag* Kl. 7 Messe. Kl. 6 Eft. Andagt til det allerhelligste Sakramente med Prædiken. — *Langfredag* Kl. 10 Gudstjeneste. Kl. 6 Aften Korsvej med Prædiken. — *Paaskelørdag* begynder de kirkelige Ceremonier Kl. 7 og c. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Højmesse.

St. Andreas Kirke (Ordrup). *Onsdag* i den stille Uge: Kl. 5 $\frac{1}{2}$ bedes Breviarbønnerne med de sædvanlige Ceremonier. — *Skærtorsdag* Kl. 8 Levitmesse. Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Breviarbønner. — *Langfredag* Kl. 10 højtidelig Gudstjeneste. Kl. 4 Breviarbønner. Kl. 6 $\frac{1}{2}$ Prædiken og Andagt. — *Paaskelørdag* begynder Ceremonierne Kl. 8. Levitmesse henved Kl. 9 $\frac{1}{4}$. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Korsets højtidelige Optagelse og Festandagt.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Aadr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Palæstina-Kollekt.

Den aarlige Kollekt for de hellige Steder i Palæstina finder Sted *Langfredag* i samtlige Sognekirker.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre *Fælleskommunionen* *Skærtorsdag* Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

NB. Ligesom i Fjor vil der *Paaskesøndag* under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken, St. Annæ Kirke og St. Andreas Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.

St. Ansgars Kirke.

I Fastetiden holdes Fasteprediken hver Søndag Efterm. Kl. 6 af Pastor Flynn, C. M., fra Helsingør.

De tre sidste **franske Foredrag** i St. Ansgars Kirke finder Sted *Palmesøndag*, *Langfredag* og *Paaskedag*, hver Gang Kl. 3.

Paaskekommunionen.

Med *Palmesøndag* begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Paaskekommunion.

Kirkelig Kalender.

5. April. Palmesøndag.	12. April. Paaskesøndag.
6. — Mandag. Ferialdag.	13. — 2. Paaskedag.
7. — Tirsdag. Ferialdag.	14. — Tirsdag. 3. Paaskedag.
8. — Onsdag. Ferialdag.	15. — Onsdag. Oktavdag.
9. — Skærtorsdag.	16. — Torsdag. Oktavdag.
10. — Langfredag.	17. — Fredag. Oktavdag.
11. — Paaskelørdag.	18. — Lørdag. Oktavdag.

Den katolske Højskole.

Palmesøndag Kl. 1 pr.: Besøg i Statens Museum for Kunst (i Sølvgade) under Hr. Kandidat Rønnows Vejledning. Mødested udenfor Museets Hovedindgang.

Indvielsen af de hellige Olier paa Skærtorsdag,

latinsk og dansk Tekst, udstyret som Messebogen og i samme Format. Faas paa Menighedskontoret og hos Kirkebetjenten ved St. Ansgars Kirke samt i Katholsk Bogsalg. Pris 25 Øre.

St. Josefs Gilde afholder Generalmøde Tirsdag den 14. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67° o. G. Eventuelle Forslag bedes tilsendt Formanden, senest den 8. April. *Chr. Dose, Ahornsgade 13 St.*

Søndag den 5. April i St. Knuds Skoles Festsal:

Passions-Oratorium.

forfattet af afdøde Domdekan **Fidelis Müller** (Fulda) og udført af et blandet Kor med Strygeorkester, Klaver og Harmonium.

Koncerten ledsages af en Række

Lysbilleder over Kristi Lidelse og Død.

Billetter til de enkelte Opførelser (**1. Plads 1 Kr., 2. Plads 50 Øre**), faas ved de *franske Skoler* (Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15), hos *Portneren* ved *St. Josefs Hospital* (Griffenfeldts-gade 44), *St. Annæ Kirke* (Sundby), *St. Andreas Kollegium* (Charlottenlund) og *St. Knuds Skole* (Stenosgade 4) — dog fra **Lørdag kun** paa sidstnævnte Sted. **Ved Indgangen finder intet Billetsalg Sted.**

Opførelsen begynder **præcis Kl. 8** (efter Begyndelsen holdes Dørene lukkede indtil første Pause) og varer 3 Timer.

Af Hensyn til Lysbillederne ønskes Damehatte ikke taget med i Salen; Garderobe (10 Øre pro persona) forefindes.

Unio. Fredag den 3. April almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Paaskenummeret.

Da Nummeret for den 12. April agtes udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, bedes alt Stof til Bladet ogsaa indsendt en Dag tidligere end ellers, senest Mandag d. 6. April.

Foreningen Steno.

Med Assistance af kgl. Hofpianistinde Frk. Johanne Stockmarr, kgl. Operasanger M. Jørn Nielsen og kgl. Skuespiller Cajus Bruun afholdes Soirée med Bal til Fordel for fattige katolske Børns Ferieophold Tirsdag d. 21. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i City Selskabslokaler for Medlemmer med besøgende. Billetter a 1 Kr. og 1,50 Kr. (reserveret Plads) faas hos *L. Mariboe*, Hollændervej 16, Telef. Vester 2369 y samt hos *H. A. Holler*, Eleanorvej 24, Charlottenlund, Telef. Ordrup 986.

I Forbindelse med Festen bortloddes 60 værdifulde Genstande, hvortil Lodsedler a 25 Øre faas ovennævnte Steder.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 15.

Søndag den 12. April.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Fra Hedningemissionen. — En sjælden Opfordring. — En salomonisk Dom. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Ringsted. Rom. Nordamerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

208

Den store Dag.

Paaskelammet vi vor Lov frembære,
Lammet, der vor Frelse vilde være.

Han, som Faarene med Faderen forsoned,
da han for vor Skyld blev tornekronet.

Underlige Livets, Dødens Møde!

Livets Konge lever, skønt han døde.

Sig os, Magdalene, hvad du saa paa Vejen.

Svedelin og Lagen!

Englen, lys som Dagen!

Jesu tomme Hvilested

og den opstandnes Herlighed.

Christ, mit Haab, er standen op af Døde,
og i Galilæa vil han sine møde. —

At han er opstanden, sandelig vi vide.

Vær os naadig, stærke Christ og blide.

Amen. Alleluja.

Saaledes lyder den bekendte Paaske-Sekvens, der nu med klingende Jubel lyder rundt om i alle katholske Kirker som en løftende, befriende Festsang efter den stille Uges paa een Gang trøstefulde og smerterige Liturgi. Denne lille Sang er en af de righoldigste og skønneste Paaskeprædikener, der nogen Sinde er bleven holdt. Den er nu snart 900 Aar gammel og har til Forfatter en bur-

gundisk Præst ved Navn Wipo, Kapellan hos Kejser Konrad II.

Langfredag og Paaskedag — de kan aldrig skilles ad. Paa Langfredag blev, for at bruge et Billede, vort Forløsningsbrev udstedt, Paaskemorgen blev det underskrevet. Det klinger igennem Apostlenes første Prædikener, baade da Petrus holdt sin store Tale paa Pintsedag og siden, da han og Paulus saa ofte maatte forsvare sig for Ypperstepræster og Konger og det høje Raad. Og det kommer saa smukt frem her i de første Linjer af Paaskesekvensen, hvor Frelserens Lidelse og Død saa stærkt fremhæves.

Det er næsten de samme Ord, vi møder her, som dem, Petrus brugte til Folket, da dette med Forbavselse trængtes om ham og Johannes efter den lammes Helbredelse: »Livets Fyrste slog I ihjel, men Gud har oprejst ham fra de døde, hvortil vi er Vidner.«

Og dernæst følger den barnlige, men saa rørende Bøn til Maria Magdalene, som fik den Naade at se Jesus kort efter hans Opstandelse. Hvorfor hun, ved Siden af Maria og Petrus, før de andre fik Del i denne Ære, kan vi ikke bestemt vide. Men ligesom hun stod ved Siden af Jesu Moder under Korset — den bodfærdige Synderinde og den fuldkommen hellige — blev hun ogsaa med hende og den angerfulde Apostel det første Vidne til Jesu Herlighed. Det er maaske gaaet saaledes til Trøst for Synderne! At Maria var Jesus nær baade i hans Lidelse og Herlighed, det forstaar man godt; men at en Synder ogsaa tør være det, naar han omvender sig, det har Jesus selv villet vise os baade paa Korset og udenfor den tomme Grav.

Og endelig slutter Paaskesekvensen med et smukt personligt Vidnesbyrd og en inderlig Bøn om Naade, som det er godt for alle selv at kunne tage Del i. Maaden, hvorpaa det naas, er vistnok kun den: som Magdalene at følge Jesus i hans Lidelse. Ofte hører man Mennesker klage over, at de ikke rigtig føler nogen Paaskestemning eller Paaskeglæde hos sig. Selvom man udmærket kan have Paaskeglæden uden at »føle« meget til den, er der dog vel næppe nogen Tvivl om, at jo oprigtigere man har fulgt Jesus efter i hans Lidelse, desto større vil ogsaa ens Glæde blive over, at han er opstanden fra de døde og nu lever og regerer i al Evighed.

Vicarius.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson*.

(Fortsat.)

IV.

I Havsnød.

Ja, vi blev stadig ved, og vi stakkels Drenge lagde slet ikke Mærke til, at Himlen allerede for længe siden var blevet bedækket med Skyer, at Solskinnet var forsvundet, at Vejret var blevet fugtigt og koldt, at en tæt Taage allerede var ved at formørke den før saa lyse, klare Luft, at den stadig blev tættere og tættere, at den allerede havde sænket sig imellem os og Land . . . og indhyllet alting omkring os i et uigennemtrængeligt, uhyggeligt Halvmørke. . . .

Og hvad der var det frygteligste af alt, vi mærkede ikke, at Ebben var begyndt, og at en mægtig, rivende Strøm allerede for længe siden havde grebet vor Baad og lydløst ført den med sig et langt Stkke mod Nord, forbi Landtungen Oddeyri, ud i den Del af den store, farlige Fjord, hvor vi ikke havde Lov til at komme.

Vi var i rasende Fart paa Vej ud mod det aabne Atlanterhav!

Manni var den første der opdagede den truende Fare.

»Nonni!« udbød han pludselig, »hvad er dog det . . . ? Jeg kan ikke mere se Land!«

»Kan du ikke mere se Land?« raabte jeg, sprang forfærdet op og kastede forskende Blikke til alle Sider.

Jeg saa intet andet end den uigennemtrængelige, hvide Taage. . . .

»Du almægtige Gud!« raabte jeg, »saa er vi jo fortabte!«

Jeg kastede min Fløjte ned i Baaden mellem de døde Fisk, og i vanvittig Rædsel greb jeg hastigt Aarerne og satte dem i Vandet.

»Manni,« raabte jeg, »sæt dig hurtigt ved Roret og styr ind mod Byen.«

Manni satte sig straks bag i Baaden og greb om Rorpinden.

Men da han skulde til at give Baaden den rigtige Retning, kastede han et hjælpeløst Blik paa mig og sagde:

»I hvad Retning ligger Byen, Nonni? Jeg veed ikke, hvor jeg skal styre hen.«

Jeg saa mig igen omkring til alle Sider og søgte at orientere mig.

Det var forgæves. . . .

Jeg havde ikke det fjerneste Begreb om; i hvilken Retning vi havde Syd og Nord, Øst og Vest.

Jeg anede ikke engang, hvor langt ud imod det aabne Hav Strømmen allerede havde ført os.

Jeg tænkte mig om og kom snart til den Overbevisning, at vi allerede var drevet saa langt ud i den mægtige Fjord, at vi mod Øst og Vest ikke mere havde nogen jævn Sandkyst, som hjemme ved Akureyri, men maaske kun høie, lodrette Klipper, der hævede sig mørke og-truende op af Vandet.

Det vilde altsaa være umuligt for os at lande, selv om det skulde lykkes os at naa Kysten.

Hvad skulde jeg dog gribe til?

Langt mod Syd laa Byen. Vi drev stadig længere og længere bort fra den, tilmed i stærk Fart. — Vi var altsaa i den yderste Livsfare!

Manni sad ved Roret og saa grædende paa mig. Jeg var jo den, der skulde bestemme, hvad der var at gøre.

Til sidst sagde jeg til ham:

»Manni, kan du slet ikke tænke dig, hvor Syd ligger?«

Manni saa først til højre, derpaa til venstre og tænkte sig lidt om. Til sidst rystede han paa Hovedet og sagde:

»Det er mig umuligt at finde det, Nonni.«

»Saa maa Gud hjælpe os,« sagde jeg, »jeg kan heller ikke finde ud af det.«

Vi sad tavse en lille Stund og stirrede ud i den uigennemtrængelige Taage, som stadig blev tættere.

Efter at have siddet saaledes i nogen Tid tog jeg Aarnerne, satte dem i Vandet igen og sagde:

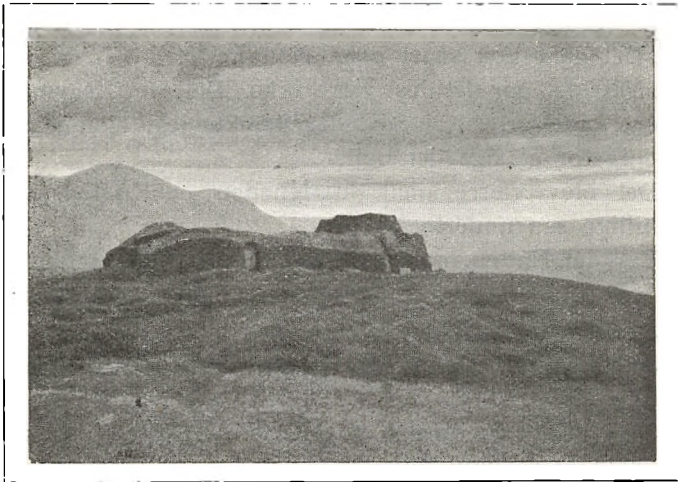
»Jeg vil i det mindste gøre, hvad jeg kan, og ro fremad paa Lykke og Fromme en Stund. Hvem veed, maaske støder vi dog til sidst paa en Kyst, hvor vi kan lande.«

Jeg gav mig altsaa til at ro og vedblev en god Stund.

Baaden gled hurtigt over det endnu rolige, jævne Vand. Men hvor gled den hen? Det kunde vi ikke ane.

Gik det mod Klippekysterne mod Vest eller Øst? Eller gik det mod Strømmen henimod Byen? I saa Fald maatte vi jo egentlig stadig blive paa een og samme Plet, thi den stride Strøm kunde vi umulig overvinde. — Eller gik det maaske mod Nord? Saa forøgede jeg jo kun vor Fart med Strømmen og hjalp saaledes vor onde Skæbne med desto hurtigere at føre os vor Undergang i Møde.

Disse Tanker, som des værre var altfor rigtige, lammede tilsidst mine Kræfter.

Gammeldags Gaard paa Vestsiden af Øfjord.

Jeg trak Aarerne ind i Baaden igen, gik hen til Manni og satte mig ned ved Siden af ham, agterude.

Først sad vi tavse en Stund. Saa sagde Manni:
»Hvorfor ror du egentlig ikke mere?«

»Fordi det ikke kan hjælpe noget. Jeg veed jo ikke, hvor jeg skal ro hen. Og du veed det jo heller ikke, lille Manni.«

Manni tav.

»Men det er forfærdeligt!« sagde han efter en længere Pavse.

»Det har du Ret i,« svarede jeg.

Ja, vor Stilling var forfærdelig. . . .

Vi sad Side om Side og stirrede paa Fiskene nede i Baaden.

Efter lang Tids Forløb saa Manni op paa mig.

Hans Øjne var fulde af Taarer. . . .

»Stakkels Manni!« sagde jeg, idet jeg greb begge hans Hænder og trykkede dem kærligt. Jeg lagde Mærke til, at han frøs.

»Du fryser jo, lille Manni,« udbrød jeg. »Dine Hænder er kolde, og du ser bleg ud. Føler du dig utilpas?«

»Aah, det er vist ikke saa slemt, Nonni. . . . Men det er rigtigt nok, at jeg fryser.«

»Din Stakkell Hvor jeg dog er ked af, at jeg ikke kan hjælpe dig!«

»Det gaar nok snart over, Nonni.«

»Nej, det gør det des værre ikke. Dette er Begyndelsen til vore Lidelser. . . .« Saaledes tænkte jeg, men jeg vogtede mig for at sige det højt.

Det blev værre med Fugtigheden og Kulden, og det blev tillige saa underlig mørkt.

Var det Natten, som faldt paa, eller var det blot Taa-gen, der blev tættere? Det vidste vi ikke. Vi havde ingen Anelse om, hvad Klokken var.

Jeg trykkede Manni op til mig for at skaffe ham lidt Varme.

Jeg holdt saa meget af min lille Broder. Jeg kunde ikke taale at se ham lide.

Han lagde sit Hovede ind til mit Bryst og lukkede Øjnene.

Saaledes sad vi længe.

Jeg saa ned paa ham Ak, det gik ikke bedre med ham. . . .

Hans Ansigt, der ellers straaede af Sundhed, blev mere og mere blegt.

Hvor bebrejdede jeg mig ikke min Uforsigtighed! Jeg var jo Skyld i min kære lille Broders Lidelser. . . .

Endelig slog Manni Øjnene op »Kan man endnu ikke se Land?« spurgte han.

»Ak nej, Manni, vi driver jo stadig ud mod Havet.«

»Men hvor det dog er koldt!« fortsatte han. »Jeg vilde saa gerne sove, men jeg kan ikke for Kulde.«

Ethvert af Mannis Ord skar mig i Hjertet. Men hvad skulde jeg gøre! Jeg havde ingen Tæpper at dække min lille frysende Broder med.

Det faldt mig ind, at vi havde Kiks og Rosiner i vore Lommer. Det kunde dog muligvis hjælpe lidt, om ikke mod Kulden, saa dog mod Sulten, tænkte jeg.

Jeg spurgte derfor Manni:

»Sig mig, er du ikke sulten?«

»Åah jo, det er jeg; men jeg lider endnu mere af Kulde end af Sult.«

Jeg foreslog ham at holde et lille Maaltid paa vore Rosiner og Kiks. Manni gik ind paa det, og vi spiste nu næsten hele vort Forraad op.

Det hjalp ganske vist noget, vi følte os lidt oplivede og styrkede, men derfor blev det dog næppe bedre med Kulden.

Ogsaa jeg frøs slemt.

Jeg følte igen paa Mannis Hænder. De var iskolde, og trods vort lille Maaltid var Drengen, der ellers havde saa sundt et Udseende, ligbleg.

Jeg blev forfærdet. Men hvad skulde jeg gribe til?

Jeg havde en nogenlunde varm Sommertrøje paa. Jeg rejste mig og trak den af.

»Manni,« sagde jeg, »lad mig hjælpe dig at trække min Trøje paa.«

»Nej, det vil jeg ikke, Nonni. Saa bliver du jo selv syg.«

»Det tror jeg ikke. Jeg er langt ældre end du, og jeg kan taale meget mere. Giv nu efter, Manni, og tag min Trøje paa.«

»Jeg tror virkelig ikke, at du kan taale at sidde uden Trøje i denne Kulde. Behold dog endelig din Trøje, Nonni.«

»Hvad siger du, Manni! Tror du ikke, jeg kan taale det? Kan du da ikke huske i Fjor, da jeg laa flere Timer levende begravet under Sneen oppe i Bjergene mellem Akureyri og Hals? Det var værre end dette her.«

»Ja, men dengang blev du da ogsaa syg.«

»Ja, ganske vist, men jeg behøvede kun en eneste Nat for at komme mig. Næste Dag var jeg helt rask igen.«

Endelig gav han efter.

(Forts.)

Fra Hedningemissionen.

IV

Kristus eller Konfutse?

»Kina er for Øjeblikket en sydende Heksekedel; det kæmper en voldsom Kamp for at forme sin Skikkelse og antage en ny og bedre og blivende Form,« saaledes skrev en Missionær fra Kina for godt et Aar siden

»Heksekedlen« er stadig i Uro; det syder og bobler i den, og Kinas uhyre Legeme med sit mægtige Fond af af skjulte, ubrugte Kræfter ligner i den sidste Tid mest af alt en Kæmpe i Bersærkergang.

Det er sikkert i Øjeblikket umuligt at skønne om, hvor det i Fremtiden vil bære hen, hvilken Form der vil blive den endelige: dertil er Brydningerne for stærke og Modsætningerne for store. Som det nu er, staar Kineseren skarpt mod Udlændingen, konservative mod radikale, Mongoler mod Mandschuer og mest af alt Kristendom mod Konfutses Lære.

Hvad denne sidste Brydning angaar, lader det til, at den i den nærmeste Fremtid skal antage en betydelig skarpere Form end hidtil. Det synes, som om man nu er naaet til den Krise, som af mange, der havde Indsigt og Forstand paa de Ting, blev forudsagt straks efter Revolutionen i Februar 1912. Hvad der skete den Gang, var jo nemlig intel mindre, end at en tusindaarig Udvikling blev afbrudt med en saadan Pludselighed, man kan næsten sige Brutalitet, saa at et Tilbageslag var ganske uundgaaeligt. Det unge radikale Kina rev ned for Fode, rev ned, før de endnu havde Materiale til at bygge op af. Det »himmelske« Kejserdømme blev styrtet; »Pisken« faldt for Saksen; Konfutse (K'ung-fu-tze), Kinas gamle Lærer og Opdrager, blev sat ud af Skolerne, med andre Ord, netop det, der hidtil hos Kineserne havde været det ejendommeligste, det helligste, det mest urokkelige, skulde med eet Slag udryddes og tilintetgøres.

Tilbageslaget maatte komme, og det er kommet. Fra den Yderstilling, hvortil Udviklingen pludselig svingede ved Revolutionen 1912, har den nu bevæget sig tilbage og synes i Øjeblikket at være naaet til den stik modsatte. Hvor mægtig en Svingning der er foretaget, faar man et levende Indtryk af, naar man kaster et Blik tilbage paa de Stadier, der er passeret paa Vejen — navnlig paa det religiøse Omraade.

Med Revolutionen i Februar 1912 blev som bekendt Republikken indført. Konfutse blev samtidig kasseret som gammeldags og utilstrækkelig, og Religionsfrihed proklame-

redes for hele Riget. Den kristne Religion blev begunstiget, Missionsstationerne fredlyst, og de kristne Skoler fik lige Ret med Stalens Skoler. Bestræbelserne syntes at gaa ud paa at indføre en Statsreligion, og den katholske Kirke lod til at have gode Udsigter, i alt Fald nærede man de lyseste Forhaabninger. Dens stærke, faste Organisation var jo netop, hvad Kinas store »Myretue« trængte til; men hvad der des værre samtidig mishagede den ret ligegyldige Kineser, det var at lade sig Bud og Forskrifter diktere. Det viste sig derfor snart, at man var mest tilbøjelig til

Hertug K'ung.

at danne sig et Sammensurium af samtlige Religioner, der skulde tillæmpes efter, hvad Kineserne ansaa for deres Behov og Trang.

Ikke længe efter tales om at indføre det engelske Sprog i Elementarskolerne, og der aabnes dermed Udsigt til, at et europæisk Sprog skulde blive ledende i de studerende Kredse.

I April 1913 udsendes endelig den bekendte Opfordring til de kristne Samfund om at deltage i en national Bede-

dag, paa hvilken man skal samles i Bøn for Nationalforsamlingen, for den nye Regeringsform, for Præsidenten, for Fredens Opretholdelse o. s. v. Den 27. April er de kristne Kirker klædt i Festrdragt, den femfarvede kinesiske Fane vajer over Portalerne; i den katholske Kathedral i Peking deltager Udenrigsministeren, der er Katholik, i Festgudstjenesten, og Præsidenten lader sig repræsentere af sin Sekretær. Missionærene tror at drømme, »saa mægtigt var Omslaget fra de ældgamle Traditioner. Det var, som en ny Verden var ved at opstaa, en ny Aand gik hen over Kina, en Aand, som vil forvandle Tvang til Frihed, Mistro til Tillid. . . .«

Alt synes Lys og Solskin. Men netop nu begynder Skyerne at trække op. Konfutses Tilhængere rører paa sig, og straks efter at Bededagen har fundet Sted, høres om Sammenslutninger i forskellige Egne af Landet. I Peking dannes en Forening, der som Modtræk mod Regeringens Færd har til Formaal at bevare og fremme Konfutses gamle Lære. Navnlig Konfutse-Slægtens Overhovede, Hertug K'ung, der paa Revolutionens Tid fulgte Strømmen og lod »Pisken« skære — men nu lader en forloren flette i Haaret — optræder som Forkæmper, som Missionær for Konfutianismen.

Endnu i Begyndelsen af Sommeren veed man i Evropa ikke ret, hvad den nye Modbevægelse skal føre til; men i Løbet af Sommeren kommer der Efterretninger, hvis Karakter fremgaar af følgende korte og knappe, men meget talende Meddelelse:

»Frygten for, at Reaktionen mod Konfutses Forvisning fra Skolerne snart maatte sejre, har hurtigt vist sig begrundet. I Følge en Skrivelse fra Undervisningsministeriet er det blevet forordnet, at Konfutses Fødselsdag den 27. April skal være Fridag for Skolerne. Det vil vel ikke vare længe, før den store Lærer atter indsættes i sine gamle Rettigheder. Dermed forsvinder for en stor Del det fri religiøse Virkerum, og der bydes Missionen store Vanskeligheder i dens Bestræbelser for gennem de dannede at paavirke det brede Lag.« (Kath. Miss. Decbr. 1913).

Frygten var des værre ikke ugrundet. Med kort Tids Mellemlum udsteder den kinesiske Regering to officielle Kundgørelser. Den førstes Hovedindhold var fig.: Himmelen har ladet Konfutse fødes paa Jorden, for at han ved sine Dyder og sin Lære kan tjene til et Forbillede for Tusinder af Generationer. Hans Ord har, støttet til flere Aartusinders Historie og kinesiske og udenlandske lærdes Vidnesbyrd, vist sig at være lige saa udødeligt som Solen og Maanen og lige saa uundværligt som Floden og Bækkene o. s. v. Præsidenten vil derfor tage under alvorlig Over-

vejelse atter at sikre ham den Ærefrygt, som for alle Tider tilkommer ham.

I den anden Kundgørelse gøres der Front mod de Missions-skoler, der har ansøgt om Statsanerkendelse. Det hedder heri bl. a.: Ordenssamfund tør ikke benævne deres Skole efter deres eget Navn; Eksamens- og Forvaltningsmyndighederne og Lærerne maa alle være Kinesere. Skolebygningen maa ligge for sig selv, ikke staa i Forbindelse med Missionskapel eller lign.; Menighedens Bidrag til Skolen maa kun have Karakter af frie Gaver; Kristendomsundervisning er forbudt, ingen Religionstvang maa anvendes o. s. v. Disse Forskrifter gøres øjensynlig til Betingelse for den søgte Statsanerkendelse; og da denne meget vanskelig kan undværes, men Prisen, der betales for den, nu er gjort saa høj, at den umulig kan betales, er der under alle Omstændigheder alt andet end blide Kaar i Vente for den kristne Skole.

I Følge de allersidste Meddelelser (22. Marts 1914) lader det endelig til, at den nye Præsident Juan-Shi-Kay i meget stor Udstrækning vil genoptage de gamle Former. Han erklærer bl. a. i Lighed med »den himmelske Kejser« at ville overlage Ofringen til Konfutse. Af Hensyn til de øvrige Religionsbekendere tør han ganske vist, i alt Fald ikke endnu, erklære Konfutses Lære for Statsreligion, men der er dog ingen Tvivl om, hvad hans personlige Ønsker gaar ud paa.

Som man vil se, er der altsaa Uro, Gæring og Reaktion paa alle Punkter. Hvordan Fremtiden vil komme til at se ud, er ikke godt at vide. Sejrer Konfutse igen, da betyder det, at Kina paany synker ned i Materialisme og Overtro. Konfutse har aldrig stiftet Religion. Hans »Lære« bestaar af en Samling af ældgamle Sædvaner og moralske, sociale og politiske Anskuelser, som af ham selv og siden af hans Disciple er blevet formet som en Række Læresætninger. Skal Kina beherskes af Konfutse, bliver det et religionsløst Samfund og som saadant en uhyre Fare for de bestaaende kristne Stater.

Skulde det, trods alle onde Varsler, gaa saaledes, at Konfutse kom til at ligge under i Kampen, da vil endnu et pinligt og vanskeligt Problem blive tilbage: Katholicisme eller Protestantisme? Hvem skal gaa af med Sejren? Den katholske Kirke ejer sine Forjættelser og sine rige aandelige Midler; men de materielle Midler, den raader over, er ofte forsvindende i Sammenligning med de Fonds, som staa til Protestanternes Raadighed. Vel er de materielle Midler ikke afgørende, men Mangelen af dem virker i høj Grad hæmmende og hindrende for den gode Sags Fremgang — her, som overalt.

Saa meget er sikkert, at det er et Spørgsmaal af overordentlig Betydning for Fremtiden, der venter sin Løsning derovre i det fjerne Østen, og der trænges mer end nogen Sinde til al mulig Støtte i Form af Penge, Kræfter og ivrig Bøn.

I Følge de allersidste Beretninger har de kinesiske Katholikker som Modvægt mod Konfutsebevægelsen sluttet sig sammen i en »Katholsk Aktionsforening«. Denne har i nogen Tid været under Forberedelse, men er nu traadt ud i Livet. Dens Hovedformaal er »at samle alle Katholikker i en fast Organisation for derved bedre at gøre dem i Stand til at beskytte og forsvare deres h. Kirke, aabent at vise den Hellige Fader, Paven, Kærlighed og Ærbødighed, styrke de Kristne i deres Tro, forsvare denne mod fjendtlige Angreb og Bagvaskelser og fremme og bevare Sædeligheden til Statens Vel«.

Enhver Katholik, der er fyldt 15 Aar, kan blive Medlem og paatager sig forskellige personlige Forpligtelser, som endnu ikke nøje er fastsat; forøvrigt skal Bestræbelserne gaa ud paa at oprette Kirker, Vajsenhuse, Hospitaler, Afholdsforeninger (mod Spil og Opium) og gennem Foredragssale og Udbredelse af Litteratur at oplyse og paavirke den hedenske Befolkning. Endelig vil man ved samlet Optræden søge at modvirke Statens religionsfjendtlige Love og gennemføre Modlove.

Den katholske Aktionsforening har allerede betraadt Kamppladsen; ved Valgene til Kamrene arbejdedes der energisk for at fremme Katholikkernes Interesser, og det omtales, at en lang Skrivelse til Præsidenten angaaende Samvittigheds- og Religionsfrihed »ikke undlod at gøre Indtryk«. Selvfølgelig vil dette sidste Skridt fra katholsk Side virke i høj Grad æggende paa Modstandernes Iver, og Fremtiden vil vise, hvilke Midler de nu vil bruge i deres Kamp.

H. U. R.

En sjælden Opfordring.

(Af Hofjægermester Garth-Grüner.)

Nægtet Optagelse i »Hovedstaden«.

Hr. Dyrslæge Hansen, Viby, agiterer i »Hovedstaden« af 19. Marts for en Luther-Kirke og benytter som Udgangspunkt følgende Sætning: »Her skal ikke sparkes til Katholicismen, men tænk alligevel paa Danmark under katholsk Herredømme og saa paa vort lutherske Danmark.«

Jeg vil udsætte mig for Sparket og i al Høflighed spørge Hr. Hansen, hvad han mener.

Jeg kan nemlig ikke tænke mig, at Hr. Hansen med mindre Stolthed ser tilbage paa sit Fædreland i dets Storhedstid, under Valdemarerne, Dronning Margrethe o. s. v., end paa dette i Tiden efter Reformationens Indtrængen. Hr. Hansen maa indrømme, at Danmark efter den Tid er sønderlemmet Stykke for Stykke, saa at kun en ringe Del nu er tilbage af dets fordums Storhed.

Men muligvis er dette af mindre Betydning for Hr. Hansen, idet han maaske mener, at Kulturen og Aandslivet gaar i første Række, og at disse ved Reformationen har taget et mægtigt Opsving.

»Kirkefaderen« Luther, som Hr. Hansen i sin Artikel kalder ham, var ikke tilfreds med dette Opsving. Han beklager sig over, at efter hans Læres Indførelse var Folk blevet langt mere ryggesløse og ugudelige end forhen; »var de under Pavedømmet,« siger Luther, »besatte af 1 Djævel, er de nu besatte af 7 Djævle.« Melanchthon er ej heller tilfreds med Resultatet. »Han har grædt,« siger han, »langt flere Taarer over Reformationen, end der findes Vand i Elben!«

Bondekrigen, som Luther havde Æren af (se Morten Pontoppidans Bog: Morten Luther 22. Kapitel), i hvilken hundrede Tusinde Bønder blev dræbt, satte Tyskland Aarhundreder tilbage i Udvikling.

Ogsaa Danmark fik Reformationens Velsignelser at føle.

Allerede Palladius klager over, at Skoleundervisningen var langt værre end i den katholske Tid. (Dette viser, at Statens Rov af Kirkens Gods og Ejendele ikke blev anvendt i dette Øjemed, hvad man ynder at anføre, for i nogen Maade at retfærdiggøre det skete).

Efter Reformationens Indførelse oversvømmes Riget af tyske Lykkeriddere, der af Kongerne forlenes med store Dele af Landet, medens Bondestanden, efter at være berøvet sin eneste Beskytter, synker dybere og dybere. At Bonden selv følte dette, viser den kendte Sætning: »Under Krumstaven er det godt at leve!«

Hr. Hansen har sikkert lært sit Lands Historie at kende ud fra gamle Forvanskninger, hvis Følger man, trods senere Tidens bedre Vilje, endnu kan spore i vore Dages historiske Skildringer. Om disse Skildringer skriver C. Paludan Müller i sin Bog: »De første Konger af den oldenborgske Slægt,« Side 338: »Efter Reformationens Indførelse i vort Land har vor Historie været fremstillet af det sejrende Parti efter dets protestantiske Anskuelser og dets Domme

over Modstanderen. Der har manglet Aandsfrihed til at opfatte Personer og Forhold i et historisk Lys.«*)

Vi danske Katholikker har intet imod, om Hr. Hansen ret ofte i Pressen vil gentage sin Opfordring.

»Tænk paa Danmark under katholsk Herredømme.«

En salomonisk Dom.

(En sand Historie for Forældre).

For nogen Tid siden var jeg indbudt til Aftengilde. Det var hos Ægtefolk, som fejrede deres fjortende Bryllupsdag. Aftenen var hyggelig, Maden var god. Til sidst kom Kaffe, Kage, Likør og Cigarer. Ægtefolkenes to Dreng, Frederik, der var 9 Aar gammel, og Vilhelm, der var 10 Aar, fik tilsammen et stort Stykke. Det skulde de dele. Næppe var det sket, før det var forbi med Freden mellem de to. Det traadte ikke aabenlyst frem, de sagde ikke et Ord; men Øjnene, Albuerne og Fødderne var i stille Virksomhed. En udenforstaaende kunde næppe mærke noget, men Moderen forstod det nok.

»Drengene kan igen ikke dele rigtigt,« sagde hun til sin Husbond. »Naa,« svarede denne roligt, »i Gaar lærte jeg et godt Middel.«

Overraskede og spørgende saa Drengene paa Faderen. Skænd var det aabenbart ikke, Stokken heller ikke, det saa Faderen ikke ud til. Forresten havde det heller ikke været et »nyt« Middel, og det skulde det dog være.

»Læg Kagen hen,« sagde Faderen først.

Da det var sket, gav Faderen Drengene et nyt Stykke Kage, idet han venligt sagde: »Du, Vilhelm, er den ældste, du deler. Men rigtigt.« Vilhelms Ansigt straaede af Glæde, mens Frederik lagde sit i mørke Folder. Han vidste, hvad der ventede ham.

Vilhelm delte, efter sin Overbevisning naturligvis rigtigt: det ene Stykke blev større end det andet.

Allerede langede han ud efter »sit« Stykke, da kom en Ordre fra Faderen: Saa Vilhelm, du har delt! Frederik, nu kan du vælge! Tag det Stykke, du vil.«

Stor Overraskelse paa begge Sider, Vilhelms Ansigtsudtryk gik over paa Frederik og omvendt. Da den yngste havde sit Stykke sikkert i sine Hænder og den ældste endnu uforstaaende saa paa sit mindre Stykke, sagde Faderen igen meget faderligt: »Saa-

*) Denne Aandsfrihed er i herlig Grad til Stede i et lige udkommet Værk: De danske Franciscanerklostre af *Johs. Lindbæk*.

ledes gør vi det fra nu af altid, den ældste deler, den yngste vælger.»

Forleden Dag — det var nogle Maaneder senere — mødte jeg Faderen. Paa mit Spørgsmaal om hans nye Middel svarede han: »Siden vi har det nye System, har vi Fred.« cap.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I *Nationaltidende* svarede Professor Brinkmann for nogle Dage siden paa den Artikel af Pastor Breitung, der har været optaget her i Ugebladet, og hvoraf det nævnte Dagblad havde optrykt et langt Afsnit. Da han deri udtrykte sig ret nedsættende om Pastor Breitung og bl. a. beskyldte ham for Fortielser og Fordrejelsler, svarede denne nogle Dage derefter i en længere Artikel, hvori han paaviste den uretfærdige og lidet noble Maade, hvorpaa den norske Professor, der forresten er danskfødt, havde behandlet haade ham selv og den Sag, hvorefter det drejede sig. Da Artikelens Indhold er ret specielt og overvejende af Interesse for Fagmænd, skal der her blot gøres opmærksom paa dens Fremkomst.

— Rosenkranskirken eller rettere St. Mariæ Sogn paa Frederiksberg har udsendt Aarsregnskabet for 1913 for Kirken og Skolen. Forstanderskabet bestaar, foruden af Kirkens to Præster, af Fuldmægtig Balestrini, Assistent May, Ingeniør Ejnersen og Prokurist Jensen. Den højjærværdigste Biskop har overdraget Ejendommen, Haveselskabets Vej 5 A og 5 B til Rosenkranssognet. Som alt nævnt i Ugebladet har Kirkeskolerne fra 2 Menighedsmedlemmer modtaget to betydelige Gaver. Skolerne i Sognet i Sognet har i 1913 været besøgt af 440 Elever, deraf Kirkeskolen for Drengene af 94, Kirkeskolen for Piger af 106, den franske Pigeskole af 215 og Assumptionssøstrenes højere Pigeskole af 15 Elever. Trods Kirkeskat, Legater, Indtægt af Lejligheder m. m. har der været et stort Underskud, som Vikariatet har maatte dække.

— Ved Højskolens Besøg i Søndags paa Kunstmusæet i Sølvgade gennemgik Hr. Kandidat Rønnow med de stærkt interesserede Tilhørere Renaissanscens Maler- og Billedhuggerkunst. Tilhørernes Antal øgedes efterhaanden, som vi skred frem gennem Musæet, derved, at adskillige uden for vor Kreds sluttede sig til og interesserede fulgte med under Forklaringen af denne væsentlig katholske Kunst. Et lille Besøg ved Joakim Skovgaards herlige Fresker fra Viborg Domkirke afsluttede Omvisningen.

— Palmesøndag-Aften opførtes for tredje Gang *Fidelis Müllers* Passions-Oratorium i Salen i Stenosgade. Den, der her omtaler Opførelsen, havde ikke overværet den før, men slutter sig helt og holdent til den Omtale, Oratoriet var Genstand for i sidste Nummer af »Ugebladet«. Det vil altid være let at paapege Mangler, især hvor det for en større Del er Amatører, som optræder, men Fristelsen hertil er i dette Tilfælde ikke stærk. Koret sang sikkert og velklingende, og det samme kan siges om Solisterne, for hvem Situationen jo ikke er saa ganske lidt vanskeligere. Der var nedlagt et stort Arbejde i Opførelsen, og vi, der har haft den Glæde at se og høre, skylder Koret og dets tapre Dirigent den varmeste Tak. En særlig Tak skal ogsaa rettes til den ubekendte, der havde med Lysapparat og Billeder at gøre; hans Betjening var præget af en velgørende Præcision. Og saa glæder vi os til noget lignende næste Aar.

Ordruppiensis.

Roskilde. Som meddelt i omstaaende Annonce konsekkreres den nye St. Laurentius Kirke her paa næstkommende Søndag (den 19. April). En Kirkes Konsekration er noget langt betydningsfuldere end dens Indvielse; denne bestemmer blot Bygningen til kirkeligt Brug, medens Konsekrationen meddeler den et uudsletteligt Præg, saa den aldrig nogen Sinde kan bruges til andet end Gudstjeneste. Baade Biskoppen, som er den eneste ordentlige Fuldbyrder af denne Handling, og de, der anmoder om Konsekrationen, skal holde den forudgaaende Dag som en Faste- og Abstinensdag. Den vigtigste af de talrige og ejendommelige Ceremonier, hvoraf Handlingen bestaar, er Salvningen af de tolv Kors, som er anbragt, i Regelen ved Maling, paa Kirkens indre Vægge. Under den et Par Timer varende Konsekration er kun Biskoppen og nogle faa Ledsagere til Stede i Kirken.

Ringsted. I Løbet af Marts Maaned har Hr. Pastor Esser holdt 4 ypperlige Foredrag her i St. Knuds Kirke. Foredragene, der nærmest gik ud paa at belyse »Kirkens Kendetegn« og »Bibelen«, gjorde stor Lykke; der var stærk Tilstømning af Protestanter, og sidste Søndag, da Taleren havde tænkt at optage Emnet »Helgendyrkelsen«, blev der i Stedet for imødegaaet en Del Spørgsmaal angaaende den katholske Religion i Almindelighed — skriftlige Spørgsmaal, som anonymt var blevet tilsendt Pastor Esser. Ogsaa »Ringsted Folketidende« udtaler sig anerkendende om Pastor Essers Foredrag. — Samtidig kan vi meddele, at vor lille Kirke for nylig er blevet forskønnet med særdeles smukke kulørte Ruder, skænkede ved Sæmmeskud dels fra Ringsted Menighed, dels fra Pastor Wijnens Slægtninge i Holland.

Disse smukke Glasmalerier fremstiller Symboler paa Alterets helligste Sakramente, den hellige Jomfru og desuden 4 Helgener: Ansgar, Birgitta, Knud Konge og Knud Hertug, vor Kirkes Navnehelgen.

Rom. Med største Interesse har Præster og Lægfolk i Rom forrige Uge modtaget nedenstaaende Bøn, som afdøde Kardinal *Rampolla* havde forfattet, og som han bad hver Morgen efter Messen. Den lyder som følger: »O velsignede Jomfru, Guds Moder, se ned fra Himlen, hvor du sidder som Dronning, til denne arme Synder, din Tjener. Skønt han erkender sin Uværdighed, saa vil han dog, til Gengæld for de Fornærmelser, som udslynges mod dig af ugudelige og blasfemiske Tunger, velsigne og ophøje dig af hele sit Hjerte som den reneste, skønneste og helligste af alle Skabninger. Han velsigner dit hellige Navn. Han velsigner dine ophøjede Forrettigheder som Guds sande Moder, altid Jomfru, som er undfanget uden Synd, og som tog Del i Menneskeslægtens Forløsning. Han velsigner den evige Fader, der paa særlig Maade valgte dig som sin Datter. Han velsigner det menneskevordne Ord, som ved i dit kyske Liv at paatage sig den menneskelige Natur gjorde dig til sin Moder. Han velsigner den Helligaand, som vilde have dig til Brud. Han velsigner og ophøjer og takker den helligste Treenighed, som udvalgte dig, som elskede dig saa højt, og som hævdede dig op over alle Skabninger til de højeste Højder. O hellige og barmhjertige Jomfru, opnaa Angerens Naade for dem, som fornærmer dig. Værdiges at modtage denne Hyldest fra din Tjener, og opnaa ham for din guddommelige Søn Tilgivelse af hans Synder. Amen.« Hs. Hellighed Pius X lover dem, som beder denne Bøn, en Aflad paa 100 Dage, hvilken ogsaa kan tilvendes Sjælene i Skærsilden.

Nord-Amerika. Amerika staar for de fleste Europæere som alle moderne Ideers og Fremskridts Land. Hvad tekniske Fremskridt angaar, er Amerika vel nok Foregangslandet; men man har derovre, ikke mindst i de senere Aar, ogsaa Øje for det gamles Betydning. Der har her i Danmark været talt saa meget om den moderne Skoleordning og mod Undervisning i Græsk og (til Dels) Latin. For en stor Del forgæves har man kæmpet for at hævde de gamle Sprog den Plads i Undervisningen, som de tidligere havde. Paa samme Maade er det gaaet i Amerika, idet særlig Græsken er ved at blive fortrængt. Men at man ikke er blind for dette Sprogs Betydning for Forstandens Udvikling, det viser bl. a. en Udtalelse, som en Professor i Filosofi for nylig fremkom med; han sagde nemlig: »Jeg har aldrig før saa klart som nu indset,

hvor stor Indflydelse Studiet af Græsk har til at udvikle Aandsevnerne. De Elever, jeg tidligere har haft, havde læst Græsk; det har mine nuværende Elever ikke, og jeg finder, at det kræver dobbelt saa megen Forklaring at faa dem til at forstaa en Tankegang.« Lærerne i Fysik har gjort den samme lagttagelse. — Men hvad kan der være i Studiet af Græsk, som bidrager til at udvikle Forstanden i en mere udpræget Grad end Studiet af moderne Sprog? For kun at tage en enkelt Ting, saa frembyder Studiet af de græske Mesterværker en Fordel, som Studiet af moderne Sprog mangler — det tvinger til stadig, uafbrudt Tænkning. En Begynder, i det mindste, kan ikke oversætte et eneste bøjet Ord — og næsten ethvert Ord er bøjet paa Græsk — uden at øve sin Forstand. Den studerende, som fuldstændig behersker alle Deklinationer og Conjugationer, kan vel til Tider finde denne Forstandsøvelse overordentlig simpel; men alligevel fortsættes den, og ofte stilles han overfor virkelig vanskelige Problemer, som skyldes det Faktum, at Sproget bruger et System af Bøjninger. Selv om Studenten aldrig mere aabner en græsk Bog, selvom han glemmer alt, hvad han i Skolen med saa megen Anstrengelse har lært, har hans Arbejde dog ikke været forgæves, fordi han som Resultat af Græskundervisningen netop har opnaaet, hvad han søgte at opnaa: den Vane at ræsonnere korrekt samt en sund litterær Smag.

Pilegrimstog til Lourdes.

Eventuelle Deltagere i den eukaristiske Kongres i Lourdes, som afholdes 22.—26. Juli, anmodes om snarest muligt at skaffe sig Adgangskort. Dette koster 10 eller 9 francs, alt efter som man ønsker eller ikke ønsker den trykte Beretning om Mødet. — De, som vil deltage i Pilegrimsrejsen her fra Danmark eller fra Norge, bedes, af Hensyn til Rejsearrangementet, især hvad Hotellerne i Lourdes angaar, snarest at anmelde deres Deltagelse til

M. l'abbé L. Rattaire,
 chapelain de l'Assomption.
 8 Harsdorffsvej København V.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

2 Børn, 11 og 10 Aar gamle, beder om **Ferieophold** fra Beg. af Juli til Slutn. af August i et katholsk Hjem. Billet, mrk. »Ferieophold«, bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. Sal. o. G. Kbhvn. K.

Den ukendte Herre fra Porsgrund bedes opgive sin Adresse til Willemoesgade 43^a th. København Ø.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

St. Ansgars Kirke. Paaskesøndag Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt. — 2. *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse.

St. Josefs Kirke. Paaskesøndag Kl. 6½ stille Messe. Kl. 9 Korsets Optagelse og Højmesse. Kl. 3 Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. Paaskesøndag stille Messe Kl. 7 og 8½. Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse og Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Knuds Kapel. Paaskesøndag Kl. 8 stille Messe. Kl. 3 Festandagt. — 2den *Paaskedag* Gudstjeneste som paa almindelige Søndage.

Immakulatakirken. Paaskesøndag Kl. 6½ Morgen Korsets højtidelige Optagelse, derefter Procession og stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2½ Vesperandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 9 Højmesse, derefter Iklædning og Profes.

Rosenkranskirken. Paaskesøndag Kl. 6 Korsets Optagelse med Prædiken og Højmesse. Anden Højmesse med Prædiken Kl. 10. Kl. 5 Eftermiddag Festandagt. — 2den *Paaskedag* Kl. 10 Højmesse. Kl. 5 Festandagt.

Assumptionskapellet. Paaskesøndag: Kl. 8¼ Messe (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7¼). — 2den *Paaskedag* ligesaa.

St. Annæ Kirke. Paaskesøndag Kl. 7 Messe med Prædiken. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt med Prædiken. — 2den *Paaskedag* Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Paaskesøndag Kl. 7, 7¾ og 8½ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt. — 2den *Paaskedag*. Kl. 7, 7¾ og 8½ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Festandagt.

Foreningen Steno.

Med Assistance af **kgl. Hofpianistinde Frk. Johanne Stockmarr**, **kgl. Operasanger M. Jørn Nielsen** og **kgl. Skuespiller Cajus Bruun** afholdes **Soiré** med Bal til Fordel for **fattige katholske Børns Ferieophold Tirsdag d. 21. April i Citys Selskabslokaler** for Medlemmer med besøgende.

Billetter a 1 Kr. og 1.50 (reserveret Plads) faas hos:

H. A. Holler,

Eleanorsvej 24.

Charlottenlund.

Telefon Ordrup 986.

L. Mariboe,

Hollændervej 16.

Telefon Vester 2369 y.

samt hos Portneren ved St. Knuds Skole i Stenosgade.

Samme Steder faas ligeledes Lodsedler a 25 Øre til Bortlodningen.

Passions-Oratoriet

i Stenosgade vil med forventet Assistance af de medvirkende blive opført endnu engang, nemlig

Paaskemandag Kl. 3.

Kirkelig Kalender.

12. April. Paaskesøndag.	19. April. Hvide Søndag.
13. — 2. Paaskedag.	20. — Mandag. Ferialdag.
14. — Tirsdag. 3. Paaskedag.	21. — Tirsdag. Anselmus, Biskop og Kirkelærer.
15. — Onsdag. Oktavdag.	22. — Onsdag. Soter og Caju, Martyrbiskopper.
16. — Torsdag. Oktavdag.	23. — Torsdag. Georg, Mart.
17. — Fredag. Oktavdag.	24. — Fredag. Fidelis, Mart.
18. — Lørdag. Oktavdag.	25. — Lørdag. Marcus, Evangelist. (<i>Bededag</i>).

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 15. April Kl. 7½ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 19. Kl. 7 Morgen.

En god Pleje ønskes til 2 Søkende, en 4aarig Dreng og en 2aarig Pige, hos en kærlig Familie, hvor de kan vedblive at være sammen. Billet mrk. »Pleje« bedes sendt til Ekspeditionen, Bredgade 69, 2. Sal o. G. København K.

St. Josefs Gilde afholder Generalmøde Tirsdag den 14. April Kl. 8½ i Bredgade 67° o. G. Eventuelle Forslag bedes tilsendt Formanden, senest den 8. April. *Chr. Dose, Ahornsgade 13 St.*

Absalonskort og Mærker

faas Købmagergade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hoffmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Siegler), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Vesterbrogade 30 (K. Witt-Møller), i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 2110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk.), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Fastealmisse.

De troende mindes om, at de paabudte **Fastealmsisser**, som er forpligtende for alle uden Hensyn til, om de har været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagt i de dertil opstillede Bøsser senest 2den Paaskedag.

NB. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken, St. Annæ Kirke og St. Andreas Kirke i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive foranstaltet en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.

Roskilde.

Søndag den 19. April agtes den ny St. Laurentius Kirke højtidelig konsekreret af den højærværdigste Biskop. Konsekrationen begynder Kl. 8, og Kl. omtrent 10 læses Prælatismesse, til hvilken alle har Adgang.

Unio. Almindeligt Møde Fredag den 17. April i Frederiksberg Allé 11.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Aungariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 854. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 857 y.

Nr. 16.

Søndag den 19. April.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Knud Lavards Minde. — Nye Bøger. — Den katholske Forfatter. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Holland. Østerrig. Asien. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

209

Salige er de, som ikke har set, men dog troet.

I de Aar, da jeg søgte efter Sandheden og for hver Maa-
ned følte mig stærkere draget mod den katholske Kirke, var der engang en af mine Bekendte, der sagde til mig omtrent som saa: »Katholikerne vil ikke nøjes med Aandens Vidnesbyrd i deres eget Hjerte, de vil have haandgribelig Sikkerhed for deres Tro gennem en ydre Autoritet — det er et Thomas-Krav.« En mere bagvendt Tale har jeg sjælden hørt. Det være langt fra mig at sige noget ondt om den hellige Thomas; jeg tænker, at han med sin Tvivl har haft større Tro, end jeg gør mig Begreb om, han, der fik Lov til at være den første, som bekendte: »Min Herre og min Gud!«

Men lad os i Øjeblikket betragte ham som den »van-
tro« Thomas; hvad var det saa, han begærede? Han vilde ikke tro blot paa de andre Apostles Visnesbyrd, men selv ligesom opleve Troens Hemmelighed. Men er der noget, som ikke er katholsk, saa er det da at gøre sin Tro, sin fulde og ubetingede Underkastelse under den gennem Apostlene aabenbarede og gennem deres Efterfølgere bevarede Sandhed afhængig af egen Erfaring. Vi er glade, hver

Gang vi gennem en personlig Oplevelse føler os styrkede i vor Tro, fordi den derved bliver dybere, rigere og inderligere, men vi bygger ikke vor Tro paa saa skrøbeligt et Grundlag som vore egne Erfaringer. Saa kunde Børnene, de, hvem Guds Rige netop hører til, jo ikke have nogen Tro.

De smaa, som i Dag for første Gang nærmer sig Alteret for at mødes med Frelseren ved Kærlighedens vidunderlige Gæstebud, kommer sikkert som gode Katholikker, og de kommer netop med den urokkelige Tro paa, at de her skal modtage den Herre Christus selv, skønt de slet ikke kan se ham, ja skønt deres Øjne ser noget ganske andet. Og enhver af os, der gaar til Herrens Bord — og det skulde jo nu i Paasketiden gerne være det samme som enhver Katholik — han maa jo komme med den samme barnlige Tro. At vor Herre Jesus Christus selv er her til Stede under Brødets Skikkelse, det kan vi slet ikke se og slet ikke sanse og slet ikke forstaa; maaske kan vi en Gang inellem ligesom fornemme det i vort Hjerte, men paa en saadan Stemning og Følelse i enkelte Øjeblikke kan ingen fast og ædruelig Tro bygges. Det passer saa godt hermed, at vor Hellige Fader har aabnet Adgangen til Alterets Sakramente selv for ret smaa Børn; thi tro kan de saa godt som de voksne eller maaske endnu bedre, og ret beset er Forskellen mellem Børnenes og de voksnes Forstaaelse vel ikke saa meget stor. Selv en af Kirkens allerdybsindigste og lærdeste Theologer, den hellige Thomas af Akvino, maa jo bekende:

For dig, o skjulte Guddom, jeg knæler ydmygt ned,*)
du, som bag Brødets Dække har dulgt din Herlighed.
Hver Tanke i mit Hjerte jeg lægger for din Fod;
det kan jo ej forstaa, hvor du, min Gud, er god.

Min Følelse, mit Øje, min Smag dig sanser ej;
kun hvad jeg fik at høre, kan vise Troen Vej.
Hvert Ord, Guds Søn har talet, urokkelig jeg tror;
hvad skulde være sandt, om ej Alsandhedsord?

Skøndt ej jeg ser som Thomas de dybe Naglespor,
jeg frejdig tør bekende: Paa dig, min Gud, jeg tror.
Lad Troen stadig vokse og Rod i Hjertet slaa,
saa ret jeg elsker dig, saa dig jeg haaber paa.

H. K.

*) *Adoro te devote.* Psalmebog Nr. 123 i ny Oversættelse.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson*.

(Fortsat.)

Da det var lykkedes mig at faa ham til at tage imod min Trøje, knappede jeg den godt til. Derefter krøb vi sammen oppe paa det lille Sæde ved Roret og holdt os tæt op til hinanden.

Vi forsøgte at falde i Søvn.

Vi laa ved Siden af hinanden med lukkede Øjne, ganske rolige og stille. — Men Søvnens vilde ikke komme. Det var den grusomme Kulde og Fugtlighed, der var Skyld deri.

Da vi efter mit Skøn havde ligget saaledes en Times-tid, aabnede jeg Øjnene og saa paa Manni.

Jeg syntes, han saa lidt bedre ud nu. Det var sikkert den varme Trøje, der havde bevirket det.

Jeg blev saa glad derover, at jeg næsten helt glemte, hvor jeg selv frøs.

Jeg syntes, jeg kunde mærke, at min Broder var vaa-gen, skøndt han laa med lukkede Øjne.

»Har du sovet, Manni?« spurgte jeg ham med sagte Stemme.

Han aabnede Øjnene og rystede paa Hovedet.

Derpaa rejste han sig over Ende og sagde: »Veed du, hvad der faldt mig ind lige før, Nonni?«

»Nej, hvad var det?«

»Naar vi ikke kan sove, saa tror jeg, det kommer af, at vi har undladt at bede vor Aftenbøn. Moder siger, at man falder langt lettere i Søvn og sover langt roligere, naar man har bedt. — Skulde vi ikke bede vor Aftenbøn, Nonni? Saa lykkes det os nok at falde i Søvn.«

»Det har du Ret i, lad os gøre det.«

Vi samlede os da først et Øjeblik og bad saa hver for sig den Aftenbøn, som vi plejede at bede hjemme hver Aften, før vi gik i Seng.

Da vi var færdige, bad jeg Manni fremsige endnu et Par smukke Bønner paa Vers, som han i den senere Tid havde lært af Moder, og som jeg ikke kunde udenad.

Det var han straks villig til, og nu læste han med foldede Hænder følgende Bøn:

Kære Jesus, lad din ene Haand
være mit Leje.
Dæk mig til med den anden,
da vil intet kunne skade mig.

Kære Jesus, du Børnenes bedste
lad mig aldrig skilles fra dig,
Og naar jeg skal dø,
tag da min Sjæl i dine Hænder
og bring den til Paradis.

Kære Jesus, lad dine rene Engle
svæve over vort Leje
og værge os mod Mørkets Aand,
da vil vi hvile trygt.

Saa sluttede vi med Fader vor. Da vi var færdige slyngede vi igen — paa Grund af Kulden — Armene om hinanden.

»Tror du ikke, det nu vil gaa bedre?« spurgte Manni.

»Jo, det tror jeg.«

»Og tror du ikke, at Gud nu vil bønføre os?«

»Jo, Manni.«

»Det siger Moder ogsaa,« vedblev han. »Hun siger, at Gud bønfører os altid, naar vi bare beder andægtigt og med Tillid. Og det har vi da gjort, ikke sandt, Nonni?«

»Jo, det har vi sikkert, kære lille Manni.«

»Nu behøver vi slet ikke at være bange mere, Nonni. Nu er Gud og de gode Engle med os.«

Skønt der jo ikke var noget usædvanligt ved disse min lille Broders barnlige Ord, gjorde de dog saa stærkt Indtryk paa mig, at Taarerne flød ned ad mine Kinder.

Manni vedblev:

»Se, Nonni, nu kan vi godt lægge os igen; nu kan vi sikkert falde i Søvn. Og saa hjælper Gud os nok ogsaa ud af denne Fare.«

I Stedet for at svare trykkede jeg rørt min lille Broder op til mig.

Jeg havde en Følelse af, at Gud havde talt gennem hans Mund; thi jeg var overbevist om, at hans rene Sjæl maatte staa Gud langt nærmere end min egen.

Lille Manni var ogsaa et sjælden fromt og uskyldigt Barn, højagtet og elsket af alle, der kendte ham. Her havde han vist sig som en Værneengel for mig; ham kunde jeg takke for, at vi havde holdt vor Bøn, og det var fra hans rene, uskyldige Hjerte, at de barnlige Ord var kommet, der havde rørt mig saa dybt og forvandlet min Modløshed til Haab og Tillid.

Vi lagde os nu til Rette paa Baadens Bagsæde, krøb tæt op til hinanden og faldt virkelig begge to i dyb Søvn. . . .

Og saaledes laa vi dækkede af Taagen og hvilede trygt paa de dybe Vande i vor svage, lille Baad, omsvævede, som vi mente, af de gode Engle, der beskyttede os, medens vi drev til Havs midt i den mægtige Øfjord.

V.

Blandt Hvaler.

Hvor længe vor Søvn varede, veed jeg ikke, men den blev afbrudt paa en højst overraskende Maade. . .

Vi blev vækket ved, at vi paa en Gang blev kastet ned af Bagsædet.

Da vi atter kom til os selv, laa vi paa Baadens Bund og hørte en underlig Susen og Brusen rundt omkring os. Der strømmede desuden en Plaskregn ned over os og vor Baad.

Søen omkring os var i frygteligt Oprør, og Baaden blev kastet hid og did af Bølgerne.

Men det mærkeligste af alt var, at der slet ikke var nogen Vind, og at Regnen pludselig hørte op ligesaa hurtigt, som den var kommen. . .

Vi vilde rejse os, men efter vor lange Søvn var vi bleven saa stive af Nattekulden, at vi næppe kunde røre os.

Da det endelig lykkedes os at komme paa Benene, faldt vi straks om igen. . . Baaden slingrede saa stærkt, at vi maatte ligge paa Knæ og holde os fast ved Tofterne.

Den underlige Susen og Brusen og den ejendommelige Plasken i Vandet i vor umiddelbare Nærhed, blev med eet saa voldsom, at vi begge uvilkaarligt skreg højt af Forfærdelse. . .

Det var os umuligt at forstaa, hvad der var paa Færde. . .

Taagen, som var ligesaa tæt som før, skjulte Udsigten og gjorde vor Stilling endnu mere frygtelig.

Vi forblev først tavse og var ligesom lamslaede af Skræk.

Endelig vendte Manni sig om imod mig og sagde: »Men hvor kommer disse Bølger dog fra, Nonni? Der er jo ikke Spor af Vind!«

»Det er en Gaade for mig, Manni.«

»Og Regnen! Hvor kom den Regn dog fra? Det øsregnede jo lige før, og nu er det pludselig hørt op!«

»Jeg kan endnu ikke forstaa det mindste af det hele,«

Strandet Hval paa Island.

svarede jeg, og stirrede samtidig ud paa Vandet, som stadig var i vildt Oprør rundt omkring os.

Det var ikke de rolige, brede Dønninger, der ofte kan opstaa i stille Vejr. Det var uregelmæssige, skummende Søer af en hel anden Art.

»Hvad kan det dog være, der sætter Vandet i en saadag Bevægelse, Nonni?« spurgte min Broder igen, idet han fuld af Angst klyngede sig op til mig.

»Jeg tror næsten, det maa være et stort Skib, som muligvis er dampet forbi lige for nylig,« svarede jeg. »Eller maaske er det Jordskælv,« tilføjede jeg.

Næppe havde jeg udtalt disse Ord, før end Baaden

igen blev løftet endnu højere i Vejret end før af en ny Bølge. . .

Det kom saa pludselig og saa ganske uden nogen synlig Grund, at vi blev mere og mere bestyrtede.

Vi stirrede i den Retning, hvorfra Bølgen var kommen, og nu viste der sig for os et Syn, som fyldte os med Rædsel.

Vi saa lige foran os, kun i nogle faa Meters Afstand, et umaadelig stort, kulsort, glinsende Uhyre dukke op af Havet! . . .

Samtidig hørte vi den ejendommelige Brusen fra før, og i samme Øjeblik troede vi at se en mægtig hvidlig Røg- eller Dampsøjle, der hævede sig lodret op i Luften fra det sorte Uhyre foran os.

Det, vi fejlagtig havde antaget for Røg og Damp, faldt nu i Form af Regn ned i Søen igen, til Dels ogsaa over os og vor Baad.

Nu først gik det op for mig, hvad alle disse mærkelige Fremtoninger betød.

Vi var kommen midt ind imellem en Flok Hvaler, som boltrede sig paa Overfladen og sprøjtede Sø vandet i mægtige Straaler op i Luften.

Jeg blev straks klar over den store Fare, hvori vi var stedte.

Til en saa lille Baad som vor tager de store Uhyrer ikke mindste Hensyn. De mærker den ikke engang. Og skulde det hændes, at en Hval netop befandt sig neden under os og vilde dukke op af Vandet, vilde vor Baad som en Nøddeskal blive løftet op af dens vældige Krop og kæntre med det samme.

Derfor maatte vi af alle Kræfter skynde os bort fra disse kæmpemæssige Dyr.

Jeg var derfor ikke sen, men satte i en Fart begge Aarer i Vandet og bad Manni styre bort fra den Hval, der laa og flød paa Vandet ved Siden af os.

Jeg roede til af alle Kræfter, og vor Baad fjernede sig hurtigt fra det farlige Sted.

(Fortsættes.)

Knud Lavards Minde.

Ringsted, April 1914.

I Ugebladet af 8. Februar d. A. henledtes vor Opmærksomhed — gennem et Brev fra Rom — paa den stedse voksende Andagt, som Sydboerne synes at faa til vor Nationalhelgen Kong Knud, hvortil L. St. Ch. tilføjer: »... des værre sporer man egentlig ikke noget tilsvarende her hjemme, hvor der dog findes baade Kirker og Kapeller indviede til ham.«

Ja, des værre. Saaledes er det.

Enhver, der har levet i katholske Lande, veed, hvilken Indflydelse Mindet om en eller anden til Stedet knyttet Helgen kan faa paa Befolkningens Liv og Udvikling, og hvorledes disse Minder giver Egnen et eget Præg.

Tilbring blot nogle Timer i Assisi.

Hvad har ikke Andagten til denne Bys to store Helgener (St. Franciscus og St. Clara) i Tidernes Løb fornaaet at udrette der!

Ikke blot har Kunst, Litteratur og Arkitektur fundet rigelig Næring i disse to betydningsfulde Skikkelsers Liv og Virken, ikke blot har nænsomme Hænder værnnet om Ejendele, Steder og Bygninger, knyttede til deres Færden i By og Omegn, men Befolkningens Tankegang er saa at sige gennemsyret af disse dyrebare Minder, som med Moder-mælken indpodes hvert Barn.

San Franciscos lysende Eksempel og straalende Gerninger har omgivet Bjergbyen Assisi med en Glorie, der kendes viden om.

Beliggende paa en Klippe skuer den pompøse Kirke, Helgenens Hvilested, vidt ud over hele den umbriske Slette. Dens harmoniske Klokker hidkalder langvejs fra Skarer af Pilegrimme til dette skattede Valfartssted. Hvert andet Barn kaldes *Francesco* eller *Chiara*, og der ligger Kloster ved Siden af Kloster: Franciskanere, Clarisser og alter Franciskanere.

Eller tænk paa Padua, St. Antonius' By, og Rom, denne alle Helgeners Mindestad!

»Lær at kende de helliges Liv,« siger med andre Ord vore sydlige Trosfæller. —

Men der var ogsaa en Tid, da Danmarks Befolkning i from og hellig Iver sluttede sig sammen i Andagten til vore egne Helgener.

Danmarck, Damarck, din priis er stor,
du maatte dig vel glæde,
du haffuer udi himmerigis chor
en koning oc en hertug rede:

de ere dine venner kiere,
 hos Gud ere de fuld nære
 dig at hielpe oc værne:
 O I Danmarcks blomster baade,
 hielp nu at styre oc raade,
 wi bede der om saa gerne

hedder det i en gammel Folkevise.

Lever disse to hellige nu ogsaa ret i vor Bevidsthed? Kender vi ret deres Liv? Mange veed maaske knap, at vi her i Haraldsted, tæt ved Ringsted, har dyrebare Minder om Knud Lavard.

Lidt Nord for Ringsted ligger Haraldsted By smukt paa en Banke ved Langsøen.

Haraldsted taler sit eget gribende Sprog. Der hviskes om store Fortidsminder og om gyldne Fremtidsløfter.

Jeg har lyttet til Røsterne en Sommerdag.

Solen stod højt paa Himmelen, og Løvet sitrede under de bagende Straaler. Min Sjæl glødede, og mit Hjerte bævede af Fryd over at dvæle ved slige Minder paa Fædrelandets Grund.

Jeg betragtede en Granitstøtte, rejst tæt ved Kirken. Dens Indskrift sagde mig meget.

Paa denne Plet skal have ligget i længst forsvundne Tider Haraldsted Gaard, der tilhørte Knuds Frænke Cecilie. Knud, der havde tilbragt Julen i Roskilde, tog hertil Hellig 3 Kongers Dag 1131 for næste Morgen at møde Magnus Nielsøn i Haraldsted Skov. Han var anmodet om at komme ene, Magnus havde vigtige Sager at drøfte angaaende sin forestaaende Pilegrimsfærd til det hellige Land, og han vilde bede Knud om den Vennetjeneste at tage sig af hans Hustru og Børn under hans Fraværelse.

Paa den gode Samvittigheds bløde Hovedpude sov Knud de uskyldiges rolige Søvn og var endnu ikke vaagnet, da Magnus' Sendebud næste Morgen kom for nærmere at angive ham Mødestedet.

Knud klædte sig skyndsomt paa og fulgte med Sakseren, trods Cecilies Advarsel og bange Anelser.

»Salige de rene af Hjertet, thi de skal se Gud,« jublede Lærken højt mod Sky, og den lille Gaaseurt ved Støttens Fod tog Del i Hymnen til den uskyldiges Pris.

Jeg gik i Knuds Fodspor — et Kvarters Gang Øst for Granitstøtten.

»Forstandig, veltalende, haandfast, høj af Vækst og indtagende af Aasyn« var han.

Sakseren fattede Medynk med Knud, hvem han kun havde Grund til at agte og ære, og da hans Tunge var bundet ved Ed, søgte han paa forskellig Maade at vække Knuds Mistanke. Først sang han tre Gange et vel kendt Kvad om Frændemord, men Knud svarede blot:

»Man kan ikke tro, at en saadan Misgerning er øvet af troende Kristenmennesker.«

Da dette Forsøg mislykkedes, lod Saksere ligesom tilfældig en Flig af sin Klædning glide til Side, saa Randen af hans Brynje blottedes.

Men heller ikke dette kunde vække Knuds Mistanke.

Ankommet til Mødestedet modtoges Knud af sin Frænde Magnus, der gik henimod ham, omfavnede ham, gav ham Broderkysset, og

»de satte dem neder paa et træ under de bøgegrene.« —

Jeg har lyttet til Røsterne en Vinterdag, Hellig 3 Kongers Dag.

Vinteren bredte sit Liglagen ud over Drabsstedet, over blodige Spor af en grufuld Helligbrøde.

Den 7. Januar 1131 gjorde Magnus sig skyldig i »skammelig Svig, Frændemord og tillige Helgbrud«. Thi Juletiden var fredhellig fremfor alle Tider.

Forgæves spredes det vinterlige Dække!

Forgæves har Aarhundreders Kulde og Frost stivnet den lægende Kilde, som vældede frem, hvor Knuds Blod sank i Jorden.

Forgæves! Thi endnu hæver der sig en lav Ruin, som værner om indviet Jord: Resterne af et lille Skovkapel, bygget i det 12. Aarhundrede paa den Jord, der blev vædet med en dansk Helgens Blod.

Her blev Aar efter Aar det hellige Messeoffer frembaaret.

»Flere Messer! Flere Messer!« sukker, stønner og raaber de gamle Sten som lige saa mange Tunger.

»Brøden skal sones! Helgenen ihukømmes! Flere Messer! Flere Messer!«

Og fra det Sted, hvor Magnus svang sit forræderiske Sværd, lyder Ekkoet af Knuds sidste Ord:

»Han skal dømme mellem os, han, der giver enhver efter hans Gerninger.« —

Jeg har lyttet til Røsterne en Efteraarsdag i Haraldsted Kirke, mens Efteraarsstormen ruskede i den. Det peb, og det hyled, larmed og sused, og imellem lød hule Røster om Niddingsværk. Det var som Efterdønninger af onde Magter, der havde haft Magnus i deres Vold.

Og det var taarekvalte, uforglemmelige Ord, jeg hørte, da jeg lagde Øret mod de ældgamle, fugtige Fraadstensmure:

»Vi har vaaget over Knud Lavards berømmelige Legeme. Her hvilede han bleg og død indtil Jordefærden i Ringsted. Her blev der bedt for ham. Her blev der udgydt Taarer og Veklager for ham. Hertil kom Skjalm

Hvides Sønner og Skarer for at bringe ham det sidste Farvel. Vi var Vidner til, at han blev ført bort, og der, hvor Ligbærerne faa Skridt herfra satte Baaren paa Jorden for at hvile sig lidt, der saa vi en undergørende Kilde vælde frem. Og vi blev Vidner til Skarer af Pilegrimme, til utallige Helbredelser, til Taksigelser og Bønner, opsendte paa dette hellige Sted.«

Jeg følte en uovervindelig Trang til at give den gamle Kirke tilbage, hvad Reformationens vilde Storme skaanselsløst havde fejtet ud.

Jeg vilde genrejse Knud Lavards Statue og smykke den med Blomster, vædede med de hellige Kilders Vand, og jeg vilde pryde de gamle Mure med Viegaver fra øverst til nederst for hvert et Mirakel, de havde set. —

Jeg lytter til Røsterne en Foraarsmorgen.

Fuld af Længsel sprænger Naturen Vinterens Baand og ifører sig Haabets Klædning.

Alt aander Forventning i Haraldsted.

»Det kommer! Det kommer alt sammen!« kvidrer det over mit Hoved. »Danmarks Assisi! Danmarks Assisi!« risler det ved min Fod.

Taaesløret glider til Side. Himmelen Blaa bryder frem. Og henover Søen kaster Solen gyldne Glimt af Forhaabninger.

Mit Blik søger ud over et vidunderskønt Landskab, der i vid Udstrækning domineres af Ringsteds majestætiske Kirke.

Statelig knejser St. Bendt, æret gennem hele Middelalderen som Hertug Knuds Hvilested.

Den stigende Sol omgiver den ærværdige Oldings Isse med en straalende Glorie, og St. Bendt blander sin Røst med Naturens fyldige Harmonier, og klangfulde Toner bæres ud over Landet og ringer Ungdomsminder ind i alle Øren:

»Det var hin Mærkedag i Danmarks Historie, Ringstedmødet den 25. Juni 1170, da Hertug Knud blev kanoniseret. De hellige Relikvier blev silkesvøbt og lagt i et kostbart Skrin. Hymner blev afsunget til Helgenens Ære, og hele den store Skare »Klerke, Munke, Lægfolk og Kvinder« brød ud i Jubelraabet: »Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde den hellige Knud til Sjællands Værnehelgen!«

Og Foraarsdagens Millioner af Røster smelter sammen til et enstemmigt, fuldtonende Jubelraab:

»Danmarks Assisi! Danmarks Assisi!« —

Og nu, kære Trosfæller, kom saa mange som muligt og lyt til Røsterne ved Haraldsted. Alle Aarstider har noget at fortælle. Lad os hver især bidrage vort til at vække

Interessen for og udbrede Andagten til Knud Lavard. Vi kan ikke engang faa et Billede eller en Medaille af Hertug Knud her i vort eget Land. Men det kommer snart, og saa er det første Skridt gjort. Gid denne Andagt maatte vokse og give sig Udslag paa mangfoldige Maader! Vi vil nok engang se vore Bestræbelser kronede med Glæde og Lykke.

»Sancte Knud, du Hertug fin,
hielp os och i Himmerig ind,
naar dette lifff fanger ende.«

E. B. J.

Nye Bøger.

Johs. Lindbæk: De danske Franciskanerklostre. (Gad. 1914. 312 Sider i stor Oktav. 5 Kr.)

Hvad der er det epokegørende ved Dr. Lindbæks indgaaende og grundige Arbejde om vort Fædrelands Franciskanerklostre i Middelalderen, er den ikke almindelige Egenskab, at denne Bog er skreven uden de gængse Fordomme mod den katholske Kirke og dennes Ordenssamfund, og at det saa aabenbart er Forfatteren om at gøre at give den historiske Sandhed Æren, uanset om hans Resultater er vel sete eller ilde sete af Majoriteten af dem, hvem Riget og Magten her hjemme tilhører.

Skønt Forfatteren ud fra saadanne Principper paa mange Punkter omstøder saa vel den protestantisk-historiske som den specielt luthersk-kirkehistoriske Forsknings Resultater, er det dog ingenlunde nogen »katholsk« Bog, han her har udsendt; i hvert Fald vil Udtryk som »Relikvietilbedelse« og »den katholske Kirkes Hedenskab«, det sidste dog formildet ved et forudgaaende »om man vil«, (Side 48 og 81), skurre stygt i katholske Øren.

Fraset en righoldig Samling Kildeangivelser og Henvi-ninger paa henved et halvt Hundrede Sider falder den interessante Bog i to Hoveddele: Den danske Franciskanerordens Historie og De enkelte Klostres Historie.

I den første Del fortælles klart og underholdende om Ordenens Udbredelse her i Danmark, om dens mange Sammenstød med Sognegejstligheden, dens omfattende Virksomhed, dens Nedgangs- og Opgangstider; i den anden Del fortælles, for det meste kortfattet, undertiden vidløftigt, f. Eks. om Klarisse-Klosteret i Roskilde, de mange danske Klostres Specialhistorie. Da Dr. Johs. Lindbæk ganske holder sig til sine Kilder, og da han vistnok har fremdraget saa mange,

som det overhovedet for Øjeblikket er muligt, er hans Arbejde baade udtømmende og vistnok fuldt tilforladeligt.

I det nuværende Danmark fandtes der ved Aar 1500 16 Franciskanerklostre, deraf 6 i Jylland, 2 paa Fyen, 2 paa Lolland-Falster og 6 paa Sjælland, samt 3 Klarisserklostre. Haandgribelige Minder om denne Fortidens blomstrende Orden har vi kun i Horsens og Nykøbing (F.), hvor Klosterkirkerne endnu staar og benyttes som protestantiske Kirker, samt i Odense, hvor der findes en lille Rest af Graabrødre-Klosteret.

Hvad der særlig vil interessere katholske Læsere, er naturligvis Beretningen om Munkenes Uddrivelse af Landet og Dr. Lindbæks Vurdering af Klostrenes Tilstand og af de Motiver, der bevægede deres Modstandere. Det er paa dette Punkt, vi særlig maa anerkende Forfatterens historiske Aandsfrihed og loyale Behandling af de Munke, der i Aarhundreder har været Syndebukke, ja rene »Prügelknaben,« ikke alene for populære, »opbyggelige« Historieskrivere, men des værre ogsaa tit for virkelige Forskere.

Saaledes udtaler Dr. Lindbæk paa Side 78, at det var først »i senere Tider, da man havde glemt de virkelige Munke, at man udsprede de urimelige Historier om deres Usædelighed og Havesyge, og at det først er fra Midten af det 19. Aarhundrede, man fra protestantisk Side har anslaaet en mere maadeholden Tone«.

Forfatteren finder det med Rette (S. 81) »mærkeligt, at Protestanterne beskylder Munkene for at bringe Splid blandt Befolkningen, da det jo var Reformatorerne selv, der hidsede Folket op«.

De gængse Beskyldninger mod Munkene afviser Dr. Lindbæk (S. 82) pure. »Man har længe talt om de danske Tiggermunkes Uvidenhed og Usædelighed; det sidste Punkt omtales aldrig; havde der været noget om det, var det nok kommet frem i de meget uforbeholdne Stridsskrifter. Uvidenheden omtales næppe uden et enkelt Sted og det endda i vage Udtryk, som ikke betyder meget . . . (S. 83). Heller ikke hos Poul Helgesen faar man Indtryk af, at Munkevæsenet skulde være i dybt Forfald, og at dets Fejl ikke skulde kunne rettes. Og naar da Raseriet vendte sig mod Tiggermunkene, er Hovedgrunden, at Tiden vilde en Omvæltning, ikke en Reformation. Vor saakaldte Reformationstid er vel den mest oprørte i vor Historie; der er Af-snit i den, der minder om den franske Revolution.«

Om den lumske Kong Frederik I. hedder det (S. 85): »Noget virkeligt religiøst Omslag har man vanskeligt ved at tro paa hos denne snedige og kolde Mand. Men har han haft det samme Maal, som han Søn naaede, at bryde den katholske Kirkes Magt, saa maatte han let indse, at

det naaedes bedst ved at fjerne Kirkens bedste og dygtigste Forsvarere: Tiggermunkene. Disses Kirker var desuden fulde af Kostbarheder, der godt kunde bruges i de vanskelige Tider.«

Om hvorledes Reformatorerne gik frem, faar vi følgende at vide (S. 87): »Det var just ikke ved »Ordets Magt«, at Reformatorerne sejrede over Munkene; man brugte andre virksommere Midler. Ofte anvendte man saaledes (f. Eks. i København) Sult; Munkene blev lukket inde i Klosteret, til de maatte kapitulere og udlevere deres Ejendele. Et andet Middel blev brugt, f. Eks. i Viborg og Tønder, nemlig at anvende Soldater til at »omvende« Munkene — ganske det samme System, som Ludvig XIV. senere brugte overfor Huguenolterne. Hvis intet af disse Midler hjalp, kunde man gribe til den rene Vold.«

Ovenstaaende Citater vil ikke forbyde den, der har noget selvstændigt Kendskab til Reformationens Historie. Det, der glæder os, er, at Sandheden saa uforbeholdent bliver udtalt fra en Side, som ingen vil mistænke for at være forudindtagen for noget af de to den Gang kæmpende Partier. Det skal interessere os at se, hvorledes de protestantiske Kirkehistorikere vil stille sig overfor dette betydelige Arbejde.

Niels Hansen.

Das Kirchenjahr in Liturgie und Kunst. (Jährlich 6 Nummern. Mk. 1,50 das Jahr. Kühlen. M. Gladbach.)

Under Ledelse af Benediktinerpateren Corbinian Wirz har det bekendte Kunstfirma Kühlen i M. Gladbach i denne Maaned paabegyndt Udsendelsen af et nyt liturgisk og kunstnerisk Tidsskrift. Formaalet er regelmæssig at belyse de forskellige Festers liturgiske Betydning, i specielle Afhandlinger at fremstille den katholske Liturgi i dens historiske og praktiske Udvikling som et ophøjet Kunstværk, gennem talrige Afbildninger og kunstneriske Fremstillinger at vise Kunsten i Liturgi og Kirkens Tjeneste og endelig at støtte Paramentikken ved theoretiske Afhandlinger og praktiske Anvisninger. Gejstlige og Paramentforeninger vil sandsynligvis kunne lære ikke saa lidt af det nye, med talrige gode Billeder forsynede Tidsskrift, der udgives med biskoppelig Approbation og med speciel anbefaling paa den første Side af Ærkebiskop Felix af Køln.

N. H.

Den katholske Forfatter.

Af P. A. Sheehan, D. D.

Under ovenstaaende Overskrift læses i det i San Francisco udkommende Blad *The Monitor* af 24. Januar en meget læseværdig Artikel, hvoraf her skal gives et betydeligt Uddrag:

Den katholske Litteratur er omgivet af stærke, uoverstigelige Grænser, som paa en Gang er en Skranke og en Beskyttelse for den katholske Forfatter. Det er Grænser, hvis Eksistens vi hverken ønsker at skjule eller benægte, da de ikke alene er vort Skjold, men ogsaa vor Ære og Stolthed. Vi kan aldrig haabe paa at kunne frembringe saa spændende og populær en Litteratur som den verdslige, for vi kan aldrig appellere til de to populæreste Elementer i den underholdende Litteratur: Lidenskaben og Usandheden. Saa længe den menneskelige Natur er i sin rent verdslige Tilstand, vil den søge Ophidselse, spændende og sanselige Billeder, farlige og slibrige Situationer, og saadanne kan vi ikke give. Vore Romaner og Komedier, vor Digtning og Kunst maa fremfor alt være ren; men da de menneskelige Lidenskaber er gudløse, vil mange finde de katholske Idealer baade kolde og uinteressante. En katholsk Skribent vilde hellere lægge sin højre Haand ind i Ilden end have skrevet en stor Del af det, der i vore Dage gælder for Litteratur og Kunst. Hellere maa begge disse gaa til Grunde end give Anledning til vanhellige Tanker og urene Lidenskaber. Her er altsaa et Omraade, hvor vi ikke kan, men heller ikke paa nogen Maade vil konkurrere med meget af Nutidens Litteratur.

Endnu strengere Begrænsning møder der dog den katholske Litteratur fra den guddommelige Sandhed. Her kan der aldrig blive Tale om nogen Gaaen paa Akkord. Den ikke-katholske Skribent er paa dette Felt ganske fri i alle sine Bevægelser, han vandrer, som han vil, og hvorhen han vil. Fordømmer Pressen hans Udtalelser, er det ofte den bedste Reklame for hans Bog. Og hvad skulde ogsaa holde ham tilbage? Hvor den absolutte Samvittighedsfrihed er Princippet, kan det ikke lægges nogen til Last, at han følger dette Princip.

Den katholske Skribent er her helt anderledes stillet. Han veed, at han maa skrive i Sandhedens højtidelige, majestætiske Nærværelse, den Sandhed, han hele sit Liv igennem har lært at højagte og elske. Og skulde han af Forfængelighed, Gerrighed, Lyst til at vinde Ry glemme den, vil hans Samvittighed snart minde ham om, at han

maa og skal skrive saaledes, som han paa sin Dødsseng vilde ønske, han havde skrevet. Og glemmer han alligevel sin Pligt, veed han, at Hundreder af Kritikere vil være paa deres Post, Kritikere, hvis Dom han kun vanskelig kan ignorere. Og gør han alligevel det, kommer den kirkelige Myndigheds strenge Røst, der ubønhørlig vil fordømme, hvad der i hans Arbejde ikke dur og ikke bør være der.

Trods disse Indskrænkninger tør den katholske Skribent ikke lade sig afholde fra at udøve sit vigtige, ja i vore Dage uundværlige Kald. Des værre er det ikke rigtig gaaet op for mange af os, hvor stor Betydning Litteraturen har. Vi har som Salomon bygget Damme til Vand, men vi har ikke, i Modsætning til den vise Konge, husket nok paa Vandledningerne. Jesus sagde: »Gaa ud og lær!«, medens vi tit handler, som om han havde sagt: »Kom hen og lær!«

Fra Pressen strømmer der daglig en Strøm af Besmitelse og Gift ud over Verden. Hjælp derimod kan kun komme fra Principper og Ideer, der er sunde og gode nok til at danne en Modvægt mod de andre. Gennem Bøger, Tidsskrifter, Blade, gennem Romaner, Noveller, Biografier, Digting, Drama maa de gode Ideer spredes ud for at kunne opveje de slette. Kan vi præstere det? De gode og sunde Principper og Ideer har vi; det store Spørgsmaal er, om vi kan byde Verden dem i en Skikkelse og paa en Maade, at de kan vinde almindelig Indgang.

Naar dette er os klart, vil alle, hvem Sandhedens Sag og deres Medmenneskers Tarv for Alvor ligger paa Sinde, og indenfor hvis Magt det ligger at fremme den katholske Litteratur, ogsaa sætte alt ind paa denne store Opgave. Og de, der selv skriver, vil, indenfor de af Gud satte Skranker, af al Evne søge at vise, at den gode katholske Litteratur kan have alle den verdslige Litteraturs gode Egenskaber og ingen af dens hæslige.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Skønt vel nok de fleste Læsere har bemærket Annoncen om Foreningen *Stenos Fest* paa Tirsdag, er det dog maaske ikke helt overflødigt ogsaa her at gøre opmærksom paa den. Underholdningen, som loves, er jo udmærket, og Formaålet, at skaffe fattige katholske Børn en lille Udflugt paa Landet i Sommerferien, saa fortrinligt, at der bør blive fuldt Hus paa Tirsdag Aften i Citys

Lokaler. Adgangskortet er ogsaa saa billigt, at Hensynet til Udgiften ikke vil kunne afholde mange fra at deltage.

— Ved den sidste Opførelse af Passions-Oratoriet i Stenosgades Festsal Paaskemandag Eftermiddag havde der atter indfundet sig over 200 Tilhørere. Til Oratoriet var i Anledning af Paaskefesten føjet V. Gollers Paaskehymne, der ledsagedes af Strygeorkester og en Basun.

Holland. »Evangeliets Liga«, som siden 1909 har virket til stor Velsignelse i Frankrig for Udbredelsen af billige Bibler og Læsning, især i Evangelierne, har i Holland nu fundet Efterligning. En Kapellan Poell i Bispedømmet Herzogenbusch har foreslaaet sin Biskop og mange gejstlige at grunde en lignende Liga i Holland, og hans Idé vandt overalt Bifald. Foreløbig omfatter Foreningen kun Bispedømmet Herzogenbusch. Dets Navn er »Biskoppelig Timotheusforening til Fremme af Evangeliernes Læsning«, og Medlemmerne paatager sig følgende Forpligtelser: 1) Daglig at bede: »Velsign os, Herre, og lad Evangeliets Læsning bringe os Frelse og Beskærmelse. Amen.« 2) Daglig at læse et lille Afsnit af et Evangelium. 3) Ved den hyppige h. Kommunion som Grundlag til Forberedelsen og Taksigelsen at læse Dagens Epistel og Evangelium. 4) Daglig at aflægge et Besøg ved det Allerhelligste for hos Christus at finde Evangeliets sande Aand. 5) Om muligt daglig i Familiens Kredts at læse et Afsnit af Evangeliet. — Som almindelige Opgaver for Foreningen nævnes Afholdelse af Evangeliekursus, Fortrængelse af de verdslige Billeder i Hjemmene til Fordel for gode bibelske Billeder o. s. v.

Østerrig. I afdøde Kardinal Katschthalers Sted er hidtilværende Fyrstbiskop Balthasar Kaltner af Gud af Domkapitlet blevet valgt til Fyrstærkebiskop af Salzburg. Den nye Ærkebiskop, der Paaskedag fyldte 70 Aar, har allerede tidligere i mange Aar virket i Salzburg, dels som Professor ved det derværende theologiske Fakultet, dels i 19 Aar som Hjælpebiskop i Bispedømmet.

Asien. (Kina). For kort Tid siden var Forhaabningerne for Kristendommens Fremtid i Kina overmaade lyse, og der var endog dem, der mente, at Kina snart vilde blive den store missionerende Magt i Østen. Siden er der sket mange Ting, der giver os et mere nøgternt Syn paa de faktiske Forhold; men intet mere alvorligt Fingerpeg har vi dog faaet end Overfaldet paa Jesuitternes Station i Lu-gan-chow. Den 18. Januar var Patrene Allain, Rich, de la Taille og Gibert forsamlede der, da de hørte tale om, at den store Røveransfører »Hvide Ulv« var i Nærheden. Fra Naboprovinsen Honan var han bleven dreven bort af Regeringens Tropper, men i deres Provins havde man ingen Anstalter gjort. En Nat gik han derfor ogsaa med sine

Bander over Grænserne og begyndte sin Plyndring af Luggan-chow. Præsterne vækkedes Klokken halv fem Søndag den 25. Marts ved Gongoners Larmen, men de saa snart, at der ikke kunde tænkes paa at redde Byen, der allerede for en Del var i Brand. De barrikaderede altsaa kun Kirken og Missionens Bygninger. Alligevel varede det ikke længe, før Røverne klatrede over Murene og ind til dem. Først truede de med at skyde alle Præsterne ned; men tilsidst blev de dog enige om, at det ikke var nødvendigt, de vilde blot tage tre af Præsterne med til deres Anfører, medens Pater Rich kunde faa Lov til at blive og hjælpe Børnene, efter at Røverne havde taget alt, hvad der var af nogen Værdi i Huset. De tre andre Præster blev derpaa ført af Sted som Krigsfanger, medens Folk trak dem i Skægget, spyttede paa dem o. s. v. De fandt dog, at en af Røverne saa nogenlunde menneskekærlig ud, og bad ham om, at en af dem maatte faa Lov til at vende tilbage for at hjælpe Pater Rich med Børnene. Pater Gibert vendte tilbage, men han fandt ikke den 60-aarige Præst mere i Live. Til Trods for deres Løfte havde Røverne skudt ham, da de saa ham komme ud af Kirken, hvor han havde tilbragt nogen Tid i Bøn som en Forberedelse til det tunge Hverv, der nu paa hvilede ham alene. Desuden havde Røverne stukket Ild paa Missionens Bygninger, der alle med Undtagelse af Kirken var nedbrændt. Der var derfor ikke noget at gøre der, og Røverne førte Pater Gibert til Høvdingen. Han udtalte sin Sorg over, at en Præst var blevet myrdet. Han lovede at lade Pater Gibert vende tilbage til Kirken saa snart som muligt, ligesom han ogsaa vilde sørge for, at de andre Præster skulde faa deres Frihed. Vi har lige nu bragt i Erfaring, at han har holdt dette Løfte. Det er altsaa endnu muligt for Præster at kunne komme til at ofre Livet i det moderne Kina, og Missionen der trænger til megen Bøn og Understøttelse hjemme fra. *(The Monitor.)*

Brevkasse.

Kære Redaktør.

Den 22. Marts fandtes i *Dansk Missionsblad* følgende lille morsomme Passus, som jeg ogsaa synes, at De — og maaske Læserne — skal have Fornøjelsen at stifte Bekendtskab med. Den lyder som følger: »I en af Hospitalets Senge findes en fattig Skipper, der er romersk Katholik. Han forklarede mig, at Katholikerne ogsaa troede paa Jesus, ogsaa stoledede paa hans Naade og bad til ham. Han brugte der et Udtryk, som snarere skal oversættes ved at messe, og i det lille Ord ligger der sikkert en For-

skel mellem de evangeliske Kristne og de katholske Kristne; de første beder til Jesus, medens de sidste messer til Jesus.«

Ærbødigst

R.

— Tak, kære R., den Forskel vil vi længe mindes.

N. H.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Foreningen Steno.

Med Assistance af **kgl. Hofpianistinde Frk. Johanne Stockmarr**, **kgl. Operasanger M. Jørn Nielsen** og **kgl. Skuespiller Cajus Bruun** afholdes Soiré med Bal til Fordel for **fattige katholske Børns Ferieophold Tirsdag d. 21. April i Citys Selskabslokaler** for Medlemmer med besøgende.

Billetter a 1 Kr. og 1.50 (reserveret Plads) faas hos:

H. A. Holler,

Eleanorsvej 24.

Charlottenslund.

Telefon Ordrrp 986.

L. Mariboe,

Hollændervej 16.

Telefon Vester 2369 y.

samt hos Portneren ved St. Knuds Skole i Stenosgade.

Samme Steder faas ligeledes Lodsedler à 25 Øre til Bortlodningen.

Roskilde.

Søndag den 19. April agtes den ny St. Laurentius Kirke højtidelig konsekreret af den højærværdigste Biskop. Konsekrationen begynder Kl. 8, og Kl. omtrent 10 læses Prælatmesse, til hvilken alle har Adgang.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag d. 20. April Kl. 8^{1/2} Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde i Lokalet Bredgade 67² o. G. Søndag d. 19. April Kl. 7. **Paaskefest.** Foredrag af Præses. Musik af Strygeorkesteret.

En erfaren, ung Pige (fra Jylland), 23 Aar, som har været paa Husholdningsskole og efter den Tid henvend 3 Aar i Amerika, søger Plads til 1. Maj her i Byen. Billet mrkt. *Situation* bedes sendt til Kontoret, Bredgade, 69, 2. Sal ov. G., K.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølvpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Kirkelig Kalender.

19. April. Hvide Søndag.	26. April. 2. Sønd. ef. Paaske.
20. — Mandag. Ferialdag.	27. — Mandag. Petrus Canisius, Bekender.
21. — Tirsdag. Anselmus, Biskop og Kirkelærer.	28. — Tirsdag. Paulus af Korset, Bekender.
22. — Onsdag. Soter og Cajus, Martyrbiskopper.	29. — Onsdag. Petrus Martyr.
23. — Torsdag. Georg, Mart.	30. — Torsdag. Catharina af Siena, Jomfru.
24. — Fredag. Fidelis, Mart.	1. Maj. Fredag. Philippus og Jacobus, Apostle.
25. — Lørdag. Marcus, Evangelist. (<i>Bededag</i>).	2. — Lørdag. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.

Bøger, passende til Gaver.

Messebogen. Indb. Kr. 3,50. 4,50. 5,50. 6,50. 7,00.
En lille Pintsebog med Bønnerne ved Firmelsen. Indb. 30 Øre.
Bønnen, det store Frelsens Middel, af St. Alphons. 60 Øre. Indb. 90 Øre.
Jesu Hjerte Andagten af Schmid. Indb. Kr. 1,50 og 3,00.
Thomas a Kempis: Kristi Efterfølgelse. Kr. 1,50. Indb. Kr. 3,00.
Pastor Essers Prædikener. 6 Hæfter à Kr. 1,00.
Fuldstændig Bønnebog. Indb. Kr. 2,75. 3,25. 3,75.
Børnenes Bønnebog med Tillæg. Indb. Kr. 0,75.
Den daglige Messe. Indb. Kr. 1,00.
Aloysiusbogen. Indb. Kr. 0,75.
Lille Nellie af den hellige Gud. Kr. 0,50 og 0,60.

I Anledning af den forestaaende

Første Kommunion og Firmelse

anbefales religiøse og andre katolske Bøger, smukke Billeder, Kort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandsskaale, Kors m. m. fra Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4, København B. Aabent de første Lørdage fra 6 til 9.

St. Franciskus' III Orden har Møde i St. Knuds Kapel Fredag d. 24. April Kl. 8 Aften.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 11 stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Annæ Kirke. Kl. 7 stille Messe. Kl. 9 højtidelig Messe. med Børnenes første h. Kommunion. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). Kl. 9 højtidelig Messe med Børnenes første h. Kommunion. Messerne Kl. 8 $\frac{1}{2}$ og 10 bortfalder, men efter endt Højtidelighed læses Kl. 10 $\frac{1}{2}$ en stille Messe. Kl. 5 Eftm. Festandagt med Prædiken.

St. Knuds Kapel. Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 19. April Kl. 7 Morgen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 17.

Søndag den 26. April.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Gemma Galgani. — Nonni og Manni. — Den dansk-katholske Kirkesag. — Kirke-Konsekrationen i Roskilde. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg, Holland. Tyskland. Australien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

210.

Den gode Hyrde.

Jøderne omringede Frelseren og spurgte ham, ikke for at lære Sandheden at kende, men for at fange ham i Ord: »Hvor længe holder du vor Sjæl i Forventning? Er du Christus, da sig os det rent ud.« Det var kun Ondskab fra deres Side. Under Paaskud af at ville lade sig belære spørger de endnu: »Hvilket Tegn viser du os for at gøre disse Ting?« Og Frelseren svarede med sædvanlig Sagtmodighed: »Jeg er Faarenes Dør; den, som gaar ind ad den Dør, vil blive frelst, og den, som ikke gaar derigennem, er en Tyv og en Morder.« Han sagde dem, at han var kommen, for at de skulde have Liv, og have det i hans Fylde, ved Ydmyghed og Kærlighed.

»Jeg er den gode Hyrde,« siger Frelseren, »jeg kender mine Faar, og de kender mig . . . jeg giver mit Liv for mine Faar . . . De Gerninger, som jeg gør i min Faders Navn, vidner om mig. Men I tror ikke; thi I er ikke af mine Faar. Mine Faar hører min Røst, og jeg kender dem, og de følger mig.«

Disse sindbilledlige Ord skal forklares: Gennem Daabens Sakrament blev vi optaget i den hellige katholske Kirke, vi er den gode Hyrdes Faar. — Faarestien er Kirken, Hyrden er Jesus Christus. Der kan kun være een Faaresti, ligesom der kun er een guddommelig Hyrde. Apostlenes Efterfølgere: Paven, Biskopperne og Præsterne er kun den gode Hyrdes Hjælpere. Jesus, Guds Søn og sandt Menneske, er Frelseren, Grundlæggeren og den usynlige Hyrde for denne Faaresti.

Den gode Hyrdes Faar har tre Fjender: Ulven, Sjælens Ærkefjende, som søger at røve dem, sønderrive og sluge dem, Lejesvenden, d. v. s. den bedrageriske Verden, som smigrer og forleder vor onde Natur, og Tyven, d. v. s. vor overdrevne Egenkærlighed, vort Legeme af Kød og Blod og Nerver, som er mest tilbøjelig til det onde, og som henriver os ved Sanselighed! — Vi har en god Hyrde, som fører os til rige Græsgange, som forsvarer os mod Ulven, mod Lejesvenden, der ikke bekymrer sig om Faarene, og mod Tyven. Han hjælper os med at flygte ind i Faarestien og kan frelse os fra enhver Fare. . .

Men en god Hyrde vil ogsaa have gode, trofaste, lydige, sagtmodige, taalmodige og rene Faar. — Hører vi til denne mystiske Hjord, har vi alle Egenskaber, som kræves af den gode Hyrdes Faar?

Hvilken Trøst midt i alle Vanskeligheder og Fristelser at kunne sige: Min Sjæls Hyrde kender mig, han forsvarer mig, han giver sit Liv for mig! Det er, som om man sagde: Forsynet vaager, hvis jeg beder, hvis jeg flygter for Faren, hvis jeg søger Guds Naade, hvis jeg i rette Tid modtager Sakramenterne, som giver aandelig Kraft og beskytter — da er jeg usaarlig! Denne Hyrdes sande Faar skal have to Kendemærker: de kender Hyrdens Stemme, og de følger og adlyder. Hører vi vor Sjælehyrdes Stemme? Følger vi Guds og Kirkens Bud? Hører vi vore Sjælesørgeres Røst? Heraf kan du slutte: Hvis du er en god katholsk Kristen, er du et af den gode Hyrdes gode Faar. Hør kun hans Stemme; frygt og flygt for Fjenderne; hold din Samvittighed ren; saa bliver du engang værdig til at komme ind i den himmelske Faaresti.

Fr. Ludolf.

Gemma Galgani.*)

I Efteraaret 1913 bragte Ugebladet to interessante Artikler om Mystik. Den første, der hed »Satanisk Mystik og Theosofi«, handlede om den falske Mystik, der er ved at opstaa i Nutiden, især i Amerika, den Mystik, der kommer fra ham, der »kan forvandle sig til en Lysets Engel«

(2. Kor. XI.). Den anden var *Magisters* Artikel om den sande Mystik, saaledes som den fandtes og findes indenfor den katholske Kirke; thi Mystik er ikke noget, man kun hører om i Middelalderen eller Oldtiden; nej, det er noget, der slet ikke er uforeneligt med den allernyeste Tid. Det er saaledes i denne Maaned ikke mere end 11 Aar siden, at der døde en Mystiker, der staar ligesaa højt som nogen af de gamle Mystikere. Hendes Navn er *Gemma Galgani*, og hun blev virkelig ogsaa en Ædelsten (*Gemma* betyder Ædelsten) i vor himmelske Konges Krone.

*) Denne Artikel er væsentlig udarbejdet efter en Skildring af Birgittinen, Pater Williamson i første Aargang af det engelske Birgittinertidsskrift *The Catholic Review*.

Hendes Fader var Apotheker i Lucca (i Toscana) og havde allerede otte Børn, da Gemma fødtes den 12. Marts 1878. 24 Timer efter Fødselen blev hun døbt, og der synes næsten at have været noget providentielt i, at man netop valgte det Navn til hende. Fra sin tidligste Barn-dom syntes hun at holde sig tilbage fra alle Kærtegn og Tegn paa jordisk Kærlighed, og fra hendes første Leveaar opstod der et barnligt, enfoldigt Venskab mellem hende og hendes Herre. Hendes Moder, der var en from Kvinde, lærte hende meget tidlig at bede og blev forbavset over i saa lille et Barn at lindre en saa ægte Anger over enhver af hendes Smaafejl.

Kort før Moderens Død (hun havde Tuberkulose) modtog Gemma Firmelsens hellige Sakrament, den 26. Marts 1885, og under Messen bagefter havde Gemma sin første Vision. Medens hun bad for sin Moder, hørte hun pludselig, fortæller hun selv, en Stemme, der sagde: »Vil du lade mig tage din Moder fra dig?« — »Ja,« svarede hun, »hvis du saa ogsaa vil tage mig.« »Nej,« sagde Stemmen, »du maa give mig din Moder uden at stille nogen Betingelse. Jeg vil, at du skal blive hos din Fader og føre ham til Himmelen.« Saa var hun nødt til at sige ja, og da Messen var endt, løb hun hjem.

Af Frygt for, at Gemma skulde blive smittet, blev hun sendt til en Tante, hos hvem hun ogsaa blev boende efter Moderens Død i September 1885; men ved Juletid kunde hendes Fader ikke længere holde ud at være skilt fra sit yngste Barn, og Gemma vendte saa hjem. Hun kom nu i Skole, og skønt hun var den yngste i Skolen, gjorde hun dog gode Fremskridt og var snart den første.

Omtrent paa den Tid havde hun den Sorg, at den Broder, som hun holdt mest af, fik Tuberkler og døde. Straks efter hans Død blev Gemma selv alvorlig syg og maatte holde Sengen i tre Maaneder, men da hun kom op igen, var hun saa svag, at Lægen forbød hende at genoptage sin Skolegang. Dog ogsaa dette bær hun med stor Hengivenhed i Guds hellige Vilje.

Siden sin Firmelse havde Gemma kun haft det Ønske at forenes med sin Frelser i hans Kærligheds Sakrament. »Giv mig min Herre«, bad hun stedse sin Skriftefader;

»De skal se, hvor god jeg skal være. Jeg mærker, jeg kan ikke leve uden ham.« Og saaledes fik hun, ni Aar gammel, Lov til at komme til sin første hellige Kommunion og forberedte sig dertil ved en 10 Dages Retraite i et Kloster. Da hun første Gang i nogen Maade blev klar over, hvor store vor Frelzers Lidelser maa have været, blev hun grebet af saa stærk Feber, at hun den følgende Dag maatte blive liggende i Sengen — al Kraft havde forladt hende. Den eneste Trøst, hun havde, var Tanken om hendes forestaaende Kommunion. Endelig oprandt den længe ønskede Dag. Hvad der den Dag foregik mellem hende og Jesus, sagde hun, kunde Ord ikke udtrykke. Under sin Retraite nedskrev Gemma følgende fem Regler for sig selv:

1. Hver Gang, hun gik til Skrifte og Kommunion, at gøre det, som var det sidste Gang her paa Jorden.
2. Stadig at aflægge Besøg hos Jesus i det helligste Sakramente, især naar hun følte sig forladt.
3. At forberede sig til enhver Maria-Fest ved en eller anden Selvovervindelse og at bede om Marias Velsignelse hver Aften.
4. Altid at huske paa Guds Nærværelse.
5. Hver Gang Uret slaar: tre Gange at gentage: »Min Jesus, hav Barmhjertighed med mig!«

Siden modtog hun hver Dag den h. Kommunion; hver Morgen Kl. 7 gik hun hjemmefra, og paa Vejen til Kirke vilde hun ikke tale til nogen, for hendes første Hilsen skulde gælde hendes Frelser.

Da hun var 19 Aar, gik hendes Fader fallit, og kort Tid efter døde han af en kræftagtig Svulst i Struben, kun 57 Aar gammel. Nu boede Gemma atter en Tid lang hos sin Tante i Camajore, men da hun trods de fattige Klæder saa overordentlig godt ud og som Følge deraf havde mange Friere, søgte hun atter tilbage til Lucca. Her levede hun nu med sine Brødre i stor Fattigdom, og ofte maatte hun gaa i Seng uden Aftensmad.

Hun blev nu taget i Huset af en from Kvinde, Cecilia Giannini, hos hvem hun kunde leve alene for sin Frelser. En Dag viste denne sig for hende og sagde: »Gemma, vil du have mit Kors; det er den Gave, jeg har til dig?« — »Min Jesus,« svarede hun, »giv mig det; men giv mig

først Styrke til at bære det.« Og alter hørte hun Jesus sige: »Vil du tabe Modet, hvis jeg byder dig tømme Bægeret til Bærmen?« Hun svarede: »Din hellige Vilje skal«

En anden Gang viste hendes Værneengel sig for hende med to Kroner i Haanden, en af Torne og en af straalende Juveler, og spurgte hende, hvilken hun vilde have. »Giv mig Tornekronen,« sagde hun, »den var min Herres og Lærers Krone, jeg ønsker ikke nogen anden.« Hun tilbragte hele Dage og Nætter i Bøn og Betragtning, idet hendes Værneengel oplyste hendes Tanker og Forstand i alle himmelske Spørgsmaal. Hendes Skriftefader, der endnu lever, var af og til til Stede ved disse Betragtninger og siger, at ved Slutningen af dem var hun ofte i Ekstase, »hvad enten det var i Legemet eller udenfor Legemet,« det vidste han ikke, »men man syntes at blive løftet op til den tredje Himmel og høre udsigelige Ord.«

Der var intet, hun holdt mere af end at lære smaa Børn at bede, thi hun vidste, »at Himmeriges Rige er deres«. Somme Tider var hun saa opflammet af Kærlighed til Jesus, at hun udraabte: »O Jesus, jeg fortæres af Kærlighed.« Hendes Kærlighed til Jomfru Maria var ligeledes stor, og hun talte til hende som et jordisk Barn til sin Moder.

Skærtorsdag 1899 saa hun i en Vision Jesus med de aabne, blodige Vunder. »Se, mit Barn,« sagde han, »og lær, hvor højt jeg har elsket dig.« Kort Tid senere, Aftenen før Jesu Hjerter Fest, blev hun grebet af en ubeskrivelig Rædsel over sine Synder. »Jeg afskyede hver Synd og bad om at maatte faa Lov til at lide alt for at udsone dem.« Pludselig viste Jomfru Maria sig for hende; til højre for hende stod Gemmas Værneengel, som bød hende angre sine Synder, hvorefter Guds Moder sagde til hende: »Mit Barn, i Jesu Navn forsikrer jeg dig, dine Synder er dig forladte,« og tilføjede: »Jesus, min Søn, elsker dig saa højt, at han vil give dig en særlig Naade, hvis du viser dig værdig til at modtage den, og jeg vil være din Moder. Vil du være min virkelige Datter?« Derefter viste Jesus sig for hende med alle sine Saar aabne, men nu flød der ikke Blod ud af dem, men der udgik Flamme af Ild. »Et Øjeblik,« siger hun, »rørte

disse Flammer mine Hænder, mine Fødder og mit Hjerte. Jeg vilde være styrtet til Jorden, hvis ikke Guds hellige Moder havde holdt mig oppe. Saa forsvandt hun, og jeg fandt mig selv paa mine Knæ og følte en stærk Smerte i mine Hænder, mine Fødder og mit Hjerte, og da jeg saa ned, opdagede jeg, at der flød Blod af Saarene.« Saaledes modtog Gemma Jesu Saarmærker. Hver Torsdag Aften Kl. 8 kom de igen og blev til Fredag Eftermiddag Kl. 3. Blødende Saar viste sig i hendes Hænder, Fødder og Side. Hendes Hovede blev flænget som af usynlige Torne, og hendes venstre Skulder var kvæstet og sort som af Byrden af hendes usele Kors.

Gemma arbejdede ogsaa meget paa Syndernes Omvendelse. Hun kunde tilbringe Timer i Bøn for en eneste Synder, og det var paa denne Maade, at hun vandt Sjæle, og hun opfyldtes som Englene af Glæde over hver, der omvendte sig. Hun havde en stor Korrespondance. Mange bekendte Folk, som aldrig havde set hende, skrev stadig til hende, og Sognepræsten søgte ofte hendes Raad angaaende visse Sjæle.

Det har været et af Gemmas højeste Ønsker at gaa i Kloster, men det var aabenbart ikke Guds Vilje med hende, og efter flere forgæves Forsøg sagde hun som altid: »Ske din Vilje.«

Hendes sidste Sygdom blev af nogle Læger erklæret for Tæring, mens andre sagde, at det var en ny, ukendt Sygdom. Man vilde af Frygt for Smitte have isoleret hende fra Børnene i Huset, men det vilde disse ikke tillade. Og skønt hun den 24. Jan. 1903 blev flyttet til et lille Værelse i et Hus i Nærheden, var det dog umuligt at holde Børnene fra hende; de listede sig, saa ofte de kunde, hen til det lille Hus. Indtil to Maaneder før sin Død kunde hun slæbe sig hen til Kirken for at modtage den hellige Kommunion hver Morgen, men saa blev ogsaa det hende nægtet. Onsdag og Torsdag i den stille Uge modtog hun den h. Kommunion, og Langfredag omtr. Kl. 11 Formiddag vendte hun sig til den barmhjertige Søster, der var hos hende, og sagde: »Forlad mig ikke, før jeg er naglet til Korset. Jeg maa korsfæstes med Jesus. Jesus har sagt til mig, at alle hans Børn maa korsfæstes.« Saa faldt hun

i en Ekstase, under hvilken hun strakte sine Arme ud til Siderne og blev liggende saaledes til Kl. 11^{1/2}.

Paaskelørdag Morgen Kl. 8 fik hun den sidste Salvelse. I sine sidste Timer var hun alene i sine Lidelser som Jesus; Gud vilde ikke, at hun skulde modtage nogen Trøst i sin sidste Kamp. Pludselig løftede hun Stemmen og sagde: »Nu er det sandt, jeg kan ikke udholde mere, Jesus. Jeg anbefaler min Sjæl til dig — Jesus.«

Gemmas sidste Ord var et Ekko af Frelserens paa Korset: »Det er fuldbragt. I dine Hænder befaler jeg min Aand.« Saaledes døde denne hellige, uskyldige Jomfru Paaskelørdag den 11. April 1903. De første Skridt til hendes Beatification er allerede foretaget. Den Tid er sikkert ikke fjern, da vi kan bede: »Salige Gemma, bed for os!«

Megas.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson.*

(Fortsat.)

Førend vi var naaet saa langt bort, at Taagen kunde skjule den store Hval for vore Blikke, saa jeg, hvorledes Dyret pludselig løftede hele den kæmpestore Forkrop i Vejret for langsomt at dukke ned i Havet igen. Herved kom Bagkroppen atter et Øjeblik op af Vandet for efter nogle kraftige Slag med Halen til højre og venstre atter at forsvinde i Dybet.

Medens dette gik for sig, holdt jeg uvilkaarligt op med at ro for at nyde det sjældne Skue. Derefter gav jeg mig til at ro igen, og snart var vi udenfor Hvalernes Rækkevidde.

Her var Havets Overflade igen jævn og rolig. Jeg blev dog ved at ro en god Stund endnu for at bringe vor lille Baad saa langt som muligt bort fra det farlige Sted.

Endelig trak jeg atter Aarerne ind, gik hen til Manni og satte mig ved Siden af ham.

Skønt vort Eventyr med Hvalerne havde grebet os

stærkt, undlod vi dog at tale videre derom. Vi var saa udmattede og saa ilde tilpas.

»Hvad tror du, Klokken er?« spurgte min lille Broder.

»Jeg tror, det maa være omkring Midnat,« svarede jeg.

»Jeg tror, det er endnu senere,« mente han. »Klokken er vist 2 eller 3 om Morgenen.«

Han kunde godt have Ret. Vi havde jo sovet længe.

Jeg blev igen bekymret over Mannis lidende Udseende og foreslog ham derfor at sætte sig paa en af Tofterne midt i Baaden og ro, blot for Bevægelsens Skyld.

Det gik han straks ind paa.

»Men du maa kun ro med een Aare, Manni,« sagde jeg, »du er for lille til at magte to paa een Gang.«

Han gav sig nu til at ro med een Aare. Jeg holdt Roret saaledes, at Baaden alligevel gik fremad.

Efter nogle Minutters anstrengt Roen udbrød han: »Det var et godt Raad, Nonni, jeg begynder at føle mig lidt bedre tilpas nu.«

»Saa maa du blive ved lidt endnu.«

Manni vedblev at ro.

Pludselig trækker han Benene op til sig fra Baadens Bund og udbryder forfærdet:

»Men hvad er det? Der strømmer jo en Mængde Vand ind i Baaden!« Jeg fo'r øjeblikkelig op, bøjede mig ned og saa efter.

Ja, virkelig! Søvandet strømmede ind nedenfra. Hele Kølrummet var allerede fuldt af Vand, og vi saa, hvorledes det stadig steg højere og højere.

Der var ikke et Øjeblik at spille. Jeg kastede mig straks paa Knæ og rev nogle af de løse Planker op, som dækkede Baadens nederste Bund, for saa hurtigt som muligt at finde det Hul, hvorigennem Vandet strømmede ind.

Det maatte findes i en Fart, ellers vilde Baaden i Løbet af ganske kort Tid blive fyldt med Søvand, hvilket vilde være den visse Død for os.

Jeg stak den højre Arm ned i det stadig stigende Vand og gav mig til at søge efter det runde Vandhul, som altid i de islandske Baade findes nede ved Kølen. Naar man skal ud paa Søen, bliver det tilstoppet med en Træprop. Naar man efter endt Tur har trukket Baaden op paa Land, bli-

ver Proppen taget ud, og det Vand, der under Farten er sivet ind i Baaden, løber straks ud af Vandhullet.

Jeg formodede, at Proppen var gaaet løs, og at det var gennem det nævnte Vandhul, at Søvandet strømmede ind.

Ved nærmere Undersøgelse saa jeg, at jeg havde gættet rigtigt. Jeg fandt Vandhullet aabent.

»Manni!« raable jeg, »Træproppen er borte. Du maa søge efter den og finde den saa hurtigt, du kan.«

»Hvor skulde jeg finde den?« spurgte Manni.

»Den maa flyde paa Vandet et eller andet Sted inde i Baaden,« svarede jeg.

Manni krøb nu paa Knæ omkring paa Tofterne, bøjede sig ned og følte sig for alle Vegne. Proppen var ikke til at finde. . . .

Jeg pressede imidlertid min Haand fast ind imod Vandhullet. — Jeg kunde dog ikke lukke det saa fuldkomment, at der ikke stadig sivede en Del Vand ind i Baaden ved Siden af min Haand.

Der gik stærke Kuldegysninger gennem hele min Krop. Jeg var jo bleven vaad over næsten hele Legemet ved at knæle nede i det allerede dybe Vand. . . .

»I Guds Navn, Manni, skynd dig at finde Proppen. Jeg kan ikke forhindre Vandet i at komme ind. Jeg har hele Armen nede i Vandet, og det gaar snart over Skulderen paa mig. . . .«

»Men jeg kan ikke finde Proppen. Den er ikke til at se nogen Steder.«

Jeg ventede og ventede, og Manni blev ved med at søge, men stadig forgæves.

Hvor var vor Stilling dog igen fortvivlet!

Pludselig fik jeg en Idé. . . .

»Tag din Lommekniv, Manni,« raabte jeg, »og skær i en Fart mit Skjortærme af oppe ved Skulderen.«

Manni skyndte sig at udføre min Befaling. Han skar Ærmet af min venstre Arm og smøgede det derefter ned ad denne.

Jeg trykkede det sammen, og det lykkedes mig nu, dog først efter mange forgæves Forsøg, at faa det stoppet fast ned i det farlige Hul.

Nu kunde jeg rejse mig.

Baaden var halvt fuld af Vand.

Jeg søgte sammen med Manni efter Øsekarret. Uheldigvis var det der ikke. Vi havde glemmt at tage det med.

Der var imidlertid ingen Tid at spille. Vi maatte straks øse Vandet ud af vor Baad.

Men hvormed?

Vi tænkte os om.

Endelig udbrød Manni: »Vi kan jo øse med vore Huer!«

»Udmærket Manni! Du er en rigtig Sømand. — Men saa maa vi begynde med det samme. Thi kommer der Vind og Bølgegang, bliver Baaden helt fuld af Vand.«

Vi tog nu hver sin Hue og begyndte ufortøvet paa det vigtige Arbejde.

Vi fyldte Huerne med Vand og hældte Indholdet ud i Søen.

Det tog lang Tid.

Dog endelig fik vi øst hele Baaden læns.

Nu først fandt vi den før saa eftersøgte Træprop: den sad indeklemmt i en Fordybning nede ved Kølen.

Jeg skyndte mig at faa den anbragt paa dens Plads. Mit vaade Skjorteærme trak jeg paa igen og bandt det fast om Armen med et Stykke af min Fiskesnøre. . . .

Den sidste store Fare var overstaaet, vi kunde igen sætte os ved Siden af hinanden paa vor gamle Plads bag i Baaden.

Men det varede ikke længe, før vi fik at føle, hvad det var at sidde saaledes i den kølige Nat, vaade lige ind til Skindet. . . .

»Bare Gud dog snart vilde hjælpe os!« sagde jeg til Manni, efter at vi havde siddet tavse i nogen Tid.

»Det gør han ganske sikkert,« svarede den lille Dreng, »det bad vi ham jo om i Gaar Aftes.«

»Ja, men nu staar det ilde til med os. Synes du ikke, Manni?«

»Jo, men Moder siger, at Gud blot vil prøve os, naar han ikke straks hjælper.«

»Kære Manni, bare Gud ikke prøver os alt for længe. Jeg føler mig helt daarlig nu.«

»Stakkels Nonni, du er jo ogsaa bleven vaad over

hele Kroppen, og du har ingen Trøje paa. Lad mig give dig din Trøje tilbage.«

»Nej, Manni, det vil jeg ikke have.« Jeg maatte tvinge ham til at beholde min Trøje, som han paa Grund af sin unge Alder trængte langt mere til end jeg.

Han trøstede mig da med, at han var sikker paa, at Hjælpen snart vilde komme. Det gik imidlertid stærkt ned ad Bakke med os.

Nu lykkedes det os ikke mere at skaffe os Varme ved at holde os tæt op ad hinanden.

Vi frøs mere og mere, og vi blev stive i alle Lemmer.

»Skal vi ikke bede et Fadervor sammen, Nonni?« foreslog min lille Broder, »saa kommer Gud os vist hurtigere til Hjælp.«

»Jo, lad os det, Manni.«

Vi bad et Fadervor.

Derefter tav vi igen og ventede. (Forts.)

Den dansk-katholske Kirkesag.

Efter Opfordring skal jeg tillade mig at udtale min Mening om den katholske Kirkesag eller, som den ogsaa kaldes, Ansgarius-Bonifacius Foreningen.

Der kan næppe være Tvivl om, at Kirkesagen, dette at faa bygget Kirker og faa disse betalte, maa være af stor Vigtighed for os Katholikker. Der spørges saa om Midlerne til at naa dette Maal.

Den første Betingelse er, at vi betaler Kirkeskat til vor egen Kirke. Har vi ud over dette Raad til at betale noget, saa lad os betænke Ansgarius-Bonifacius Foreningen med en Gave, da denne Forening har som Maal at understøtte Bygning af nye Kirker og, hvor saadanne er byggede, at hjælpe Sognepræsten til at faa mulige Underskud dækkede. — Den letteste Maade at yde en saadan Gave paa er at give den til Foreningens fire aarlige Kollektter, hvoraf den anden nu finder Sted Søndag den 3. Maj — St. Josefs Fest. Lad os paa denne Festdag til Ære for Kirkens almindelige Værnehelgen give en rigelig Gave til de danske Katholikkers største Sag. Derved letter vi vore Præster deres økonomiske Sorger og deres ofte tunge Embedspligter.

Lille Svenstrup i April 1914.

Garth-Grüner.

Kirke-Konsekrationen

i

Roskilde.

Søndag den 19. April oprandt med lyst og straalende Foraarsvejr, og den nye Kirke med del fine, røde Teglstenstag øjnedes i lang Afstand. Den højærværdigste Biskop var allerede kommen Aftenen i Forvejen for allerede tidlig at kunne begynde de højtidelige og meget langvarige Bønner og Ceremonier, der anvendes ved en Kirkes Konsekration. Foruden Biskoppen selv og Kirkens Præster deltog Pastor Gamél, Pastor Koch og Pastor Hildebrand fra København, Pastor Brouwers fra Slagelse og Pastor Hausmann fra Ordrup i den hellige Handling.

Klokken halv otte begyndte Konsekrationen med, at den højærværdigste Biskop, ledsaget af de gejstlige, tre Gange gik omkring Kirken og bestænkede denne med Vievand, hvorefter Kirkens Hoveddør aabnedes for ham og Ledsagere.

Efter at være traadt ind knælede Biskoppen, medens Litaniet til Alle Helgener blev afsunget, midt i Kirkens Hovedgang. Sand blev imidlertid strøet i Midtergangen i Form af et stort, skraat Kors, i hvilket Biskoppen derefter med sin Hyrdestav tegnede Bogstaverne i det græske og latinske Alfabet, en Handling, der skal betegne Kirkens Udbredelse blandt alle Folkeslag.

Dernæst begav Biskoppen med sit Følge sig op til et Bord foran Alteret, hvor han under mange Bønner indviiede Vand, Salt, Aske og Vin. Derefter betegnede Biskoppen Kirkens Hovedindgang med to Kors for oven og for neden, hvorpaa han atter gik op til Alteret og foretog deltes foreløbige Indvielse, idet han syv Gange gik rundt om det og bestænkede det med den indviiede Blanding. Ligeledes gik Biskoppen tre Gange rundt om Kirken og bestænkede alle Vægge og Gulve paa samme Maade, ligesom han bestænkede Kirken, staaende i dennes Midte, i Retning af alle fire Verdenshjørner.

Derpaa gik Biskoppen med sit Følge over til det gamle Kapel for at hente Relikvierne. Disse blev derpaa i Procession baaret omkring Kirken, medens Menigheden fulgte efter og hele Tiden sang Kyrie eleison. Efter at Biskoppen derefter, siddende i en Lænestol foran Kirkens Dør, havde læst og paahørt Oplæsning af Læsestykker, salvede han Kirkens Dør med Chrisam, hvorpaa Relikvierne blev baaret ind, ligeledes i Procession.

Saa blev Kirkedørene aabnet for Menigheden, og paa et Par Minutter var den store Kirke overfyldt. Den sidste Del af Konsekrationen, Højalterets højtidelige Indvielse, overværer Menigheden nemlig. Efter mange Bønner, under rig Brug af Røgelse, Olje og Vievand, nedlægges Relikvierne i en Fordybning i Alteret, den saakaldte Grav, som saa omhyggeligt tilmures.

Efter at den meget lange Konsekration af Alteret var tilendebragt, gik Biskoppen rundt i hele Kirken, salvede de tolv paa Væggene malede Kors med Chrisam og berøgede dem. Derefter tændtes Lysene, som var anbragte, eet foran hvert Kors. Det er de samme Kors, vi den Dag i Dag finder i vort Fædrelands gamle Kirker fra deres katolske Tid.

Efter at være vendt tilbage til Alteret dannede Biskoppen med egen Haand fem smaa Kors af Røgelse, som blev brændt paa Alteret sammen med fem smaa Kors af Voks paa de fem Steder, hvor Alteret tidligere var bleven tegnet med Chrisam. Efter endnu en Del Bønner var Kirkens Konsekration tilendebragt Kl. 10 Minutter før 11.

Da begyndte de mægtige Klokker at kime og kalde sammen til den første Messe i en konsekreret Kirke i Roskilde i snart fire Hundrede Aar. Kirken var imidlertid bleven saa overfyldt af Mennesker, at Gangene stod fulde, og Trappen til Prædikestolen blev benyttet som Siddeplads.

Af de mange tilstedeværende skal særlig fremhæves Lensgreve Holstein med Moder og Søster fra Ledreborg, Hofjægermester Garth-Grüner med Familie fra Lille Sventrup, Fabrikant Hermann Hoffmann, Murermester Günther og Grosserer Holten fra København, Pastor Esser fra København, Pastor Wijnen fra Ringsted, adskillige Medlemmer af Roskilde Byraad, deriblandt Folketingsmand Henrik Nielsen, Købmand, Etatsraad Mathiesen, Repræsentanter for den stedlige Presse, Overlæge Lunding-Smith, Forstanderinden og de fleste Søstre fra St. Mariæ Hospital, Baronesse E. Rosenørn-Lehn m. fl.

Biskoppen traadte Kl. 11 frem for Alteret og begyndte en stille Messe, medens Menigheden istemte Biskoppens Salme »Paa Sandheds Fjeld en Bygning staar« — et overordentlig kønt og passende Valg. Efter Messen traadte den højærværdigste Biskop frem foran Alteret og talte saaledes:

»Vi glæder os i Dag, og vi takker Gud, at vi kan samles her i den smukke St. Laurentius Kirke, som i Dag er blevet indviet med Kirkens gamle Ceremonier. Derfor siger vi med Psalmisten: Denne er Dagen, som Herren har gjort, lad os glæde os og fryde os paa den.

Vi takker Gud, som saa rigelig har aabnet Velgørerens Hjerter, at denne herlige Kirke har kunnet bygges, og at den er bleven saa smukt fuldendt og uden nogetsomhelst Uheld for nogen. Vi mindes i Dag den h. Laurentius, den store Martyr fra Oldkirkens Dage. Og vi mindes i Dag Danmarks Stortid, Valdemarernes Dage, som netop fremfor alt her i Roskilde havde sit Brændpunkt. Her var i Mid-delalderen 14 Sognekirker og 5 Klosterkirker omkring den store Domkirke. Hvilket Offermod har ikke vore Forfædre haft. Nogle klager over, at vi Katholikker bygger for rigt, for luksuriøst. Men — hvad gjorde de ikke i gamle Dage, og hvor herligt har Gud ikke smykket hele Naturen! Derfor bør Gudshusene være smukke og herlige; thi fra dem er alt godt og smukt og trøsterigt for Samfundene udgaaet i mange Aarhundreder.

Fra den første Tid har der været Gudshuse indenfor Kristenheden. I Forfølgelsestider maatte de Kristne ganske vist skjule sig under Jorden; men efter Freden kappedes man alle Vegne om at rejse Kirker til Guds Ære. Jeg lykønsker eder, Præster i Roskilde, til den smukke Kirke, og jeg takker eder for den Iver, I har vist, at I, ogsaa med personlige Ofre, har rejst denne skønne Kirke.

Men ikke alene glæde os skal vi over Kirken, vi skal ogsaa have Ærefrygt for den. Vi har mere i vore Kirker end den jordiske Manna, Jøderne havde i deres Tempel, vi har i vore den sande Guds Søn, vor evige Ypperstepræst, der een Gang paa Korset frembar det store Offer, hvilket daglig fornyes paa vore Altre. Og vi har i ham den sande Lærer, som baade viser os Vejen og giver os Kraft til at følge den og komme i Himmelen.

Ganske særlig er Kirken Stedet, hvor vi skal ofre. Blev Jesus ikke ofret for vore Synders Skyld? Dette Offer fornyes af vore Præster; naar de gør, som han gjorde den Nat, da han blev forraadt, saa ledes hans hellige Blod ud over os til vor Frelse. Og dette hellige Sakramente er altid til Stede i vore Kirker, og det er derfor, disse har den store Tiltrækning for Katholikkerne. Vore Kirker staar altid aabne, og der er mange, der søger derind.

Til Slut takker jeg alle, fattige og rige, som har arbejdet med til at rejse denne Kirke. Jeg takker Kirkens

Præster, alle Haandværkerne og Roskilde By, som med Venlighed har set dette Værk rejse sig, der saa betydningsfuldt forbinder Byen med dens Fortid.«

Til Slut blev »Store Gud, vi love dig« afsunget, hvorpaa Kirken Klokken tolv tømtes for den store Forsamling.

Paa det Sted, hvor det er Meningen i Fremtiden at indsætte en Mindetavle for Dronning Margrethe, havde to svenske Trosfæller ophængt en smuk Krans af Blodbøgeblade med Baand i de svenske Farver, hvorpaa der med Guldhogstaver var trykt:

Margarethae, reginae Danorum, Suecorum, Norvegiorum, illo tempore fide catholica feliciter unitorum,

paa Dansk: Til Margaretha, Dronning over Danskerne, Nordmændene og Svenskerne, paa hin Tid lykkeligt forenede i den katholske Tro.

Af den smukke Kirke skal der senere fremkomme Billeder og en indgaaende Beskrivelse i Ugebladet.

— Ved Aftenandagten Kl. 5, hvor Hr. Pastor Esser fra København prædikede, om hvad man forstaar ved den katholske Kirke, var Kirken atter fuld af Mennesker.

— Der er rig Grund til at lykønske Hr. Pastor Kerckhoffs, de andre Præster og hele Menigheden til den skønne Kirke, der nu saa lykkeligt er blevet rejst i den gamle Bispestad. Roskilde havde i Middelalderen en St. Laurentius Kirke, som i Anledning af Reformationens Indførelse blev nedrevet 1537; dens smukke Taarn staar dog endnu paa Torvet ved Siden af Raadhuset.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Som mange af dette Blads københavnske Læsere veed, har Hr. Pastor Slump ligget 6 Uger syg paa St. Josefs Hospital af en Benlidelse, forarsaget ved en lille Rift paa Knæet. Da der ikke har været nogen afgørende Bedring at spore, er Pastor Slump i Søndags rejst til Udlandet for længere Syd paa at gennemgaa en Kur ved et Badested. Gennem *Ugebladet* vil Pastor Slump gerne rette en Tak til de mange, der under hans Sygdom har vist ham kærlig Deltagelse, ligesom han anbefaler sig til deres videre Forbøn.

— St. Ansgars Kirke har i denne Uge udsendt sit aarlige Kirke- og Skoleregnskab for 1913. Det er jo anderledes store Tal, der tumles med i dette Regnskab end i

de fleste andre af vore Kirkers, men egentlig Velstand er der heller ikke her Tale om. Forskellige Istandsættelser ved Kirken har i Aaret Løb kostet henad 5000 Kroner. En ejendommelig Indtægt har en Skatterefundation paa 2300 Kroner været; saa mange Penge er der i de sidste 5—6 Aar blevet betalt for meget i Areal- og Grundskat. Regnskabet er som sædvanlig interessant at studere, ogsaa af Hensyn til de mange Legater, som heri gøres Rede for.

— Søndag den 19. April modtog i de fire Sognekirker 103 Børn, nemlig 55 Drengene og 48 Piger, deres første hellige Kommunion. Børnene var fordelte som følger: I St. Ansgars Kirke 23 Drengene og 11 Piger, i Rosenkranskirken 18 Drengene og 24 Piger, i St. Annæ Kirke 4 Drengene og 9 Piger og i St. Andreas Kirke 10 Drengene og 4 Piger.

— St. Josefs Gilde afholdt Tirsdag den 14. April sit ordinære Generalmøde, som overværedes af næsten alle Medlemmerne. Af det fremlagde Regnskab viste det sig, at der i det forløbne Aar er udbetalt 235 Kr. i Begravelseshjælp og 250 Kr. til Foreningens ældste Medlemmer. Foreningens Medlemsantal er forøget betydeligt, og Formuen er steget, saaledes at denne nu er ca. 9000 Kr. To ny Bestyrelsesmedlemmer blev valgt: A. Schloemer til Formand og Læsøe-Riise til Sekretær. Trosfæller, som kunde have Lyst til at blive Medlem, kan henvende sig ved Foreningens Møde den anden Mandag i hver Maaned Bredgade 67² o. G. Kl. 8¹/₂ Aften.

— *Hovedstadens* Redaktion beder os meddele, at naar Bladet ikke har ment at kunne optage Hofjægermester Garth-Grüners Artikel »En sjælden Opfordring«, skyldtes dette Pladshensyn; adskillige andre Indlæg, baade fra luthersk og katholsk Side, har haft den samme Skæbne som Hofjægermesterens. — Denne Meddelelse skal ikke bestrides; dog vil mange vist undre sig herover, hvis de har set, hvad nævnte Blad ellers i den senere Tid har haft Plads til, f. Eks. Skænderier i den utroligst tarvelige Tone mellem en Billedhugger og en Maler.

— Foreningen *Stenos* Fest i Tirsdags havde des værre ikke samlet saa mange Deltagere, som man for det gode Formaals Skyld kunde have ønsket. Underholdningen var fortrinlig, baade Frøken Stockmarrs sjælden fine Spil og Hr. Jørn Nielsens ypperlige Sang. En enkelt Kunstner glemte des værre at komme, men Frøken Stockmarr var da saa elskværdig at spille et Par nydelige Ekstranumre. Ogsaa Fru Crestas smukke Akkompagnement er værd at fremhæve. D'Hrr. Pastorerne Braun, Esser og Bannwart viste Foreningen den Opmærksomhed at komme til Stede.

Aalborg. Ude bag Bakkerne i Øst stod Solen op paa den klareste Foraars Himmel og spejlede sig i Limfjor-

dens friske Vande. Buske og Træer var klædte i det allerlyseste, spædeste Grønt, mens Vaarblomsterne med de sarte, rene Farver kigede troskyldigt op mod den straalende Sol, der lod Liv og Varme gennemstrømme dem helt ud i de fineste Rødder. Man kunde ikke tænke sig en skønnere Dag end denne Hvide Søndag; alt var saa rent og purt, det maatte tale til Menneskene om Guds Almagt og Kærlighed. Inde i Kirken paa Kastetvej straaede Lyset ogsaa varmt og mildt fra mange høje Vokskerter ned paa et Alter, smykket med snehvide Blomster. Lyset spejlede sig her i mange Barneøjne, klarere og dybere end Fjordens Vande, uskyldige og tillidsfulde som Smaablomsterne. Forventningsfulde knælede de smaa Førstekommunikanter der og biede paa det længselsfuldt ventede Øjeblik, da de skulde modtage Frelseren i deres Hjerter. 8 Drengene og 6 Smaapiger modtog for første Gang den hellige Kommunion. 2den Paaskedag var de blevet katekiseret i Kirken i Menighedens Nærværelse, og den, der her havde hørt deres frejdige, klare Svar paa Præstens Spørgsmaal, kunde ikke tvivle om, at disse smaa havde en klar Forstaaelse af Betydningen af de hellige Sakramenter og en inderlig Længsel efter at modtage den hellige Kommunion. Med Kærlighed og fuld Fortrøstning fulgte Menighedens Bønner derfor den lille Skare, og en oprigtig Tak steg sikkert op fra mange Hjerter for den store Naade, der var blevet disse smaa til Del.

Th. Fr.

— Kamillianerne har i disse Dage købt en Grund paa c. 2000 □ Al. af Aktieselskabet »Holsts Fabrik«. Den støder op til Kirken, og en eventuel Udvidelse af denne er derved muligjort.

Holland. I Eksercitiehuset i Heerenberg er Paaske-søndag den bekendte Ekseget, Jesuitpateren v. Hummelauer afgaaet ved Døden i sit 72. Leveaar. Den afdøde, der var født Østerriger, paabegyndte omkring 1880 sammen med Patrene Cornely og Knabenbauer en mægtig Kommentar til den hellige Skrift, hvoraf han selv skrev otte Bind, alle til gammeltestamentlige Bøger. Han skrev ogsaa ofte Afhandlinger i det kendte Tidsskrift, *Stimmen aus Maria-Laach*. Han var meget søgt som Leder af Eksercitier og Folkemissioner, ikke alene i Tyskland, men ogsaa i England, da han til Fuldkommenhed beherskede det engelske Sprog. Paa St. Andreas Kollegiet i Ordrup vil P. Hummelauer blive savnet; han var i Sommertiden hyppig Gæst der oppe, hvor mange sikkert har lagt Mærke til hans ejendommelige Profil og svære Skikkelse.

Tyskland. Flere af Læserne vil sikkert mindes de polske Demonstrationer, som for nogle Uger siden fandt Sted i St. Paulus Kirken i Moabit i Berlin. Der er siden bleven

dannet to polske Komiteer, den ene i Berlin, den anden i Posen, og de har faaet 80 polske Børn sendt til Posen, for at de kunde modtage deres første Kommunion med polsk-katholske Ceremonier. Børnene kom Lørdag Aften og indlogeredes i forskellige polsk-katholske Familier. Palinesøndag holdt Børnene deres Kommunion i St. Martins Kirke, og dennes Provst holdt en gribende Tale til dem paa deres Modersmaal. Efter at have været til Frokost gik Børnene til Domkirken, hvor de modtog Firmelsens Sakramente af Biskop Likowski. — Disse Fakta viser, at det Forsøg, nogle Aviser har gjort paa at fremstille Polakkerne som utro mod Kirken, mangler ethvert Grundlag. Selvom ogsaa mange af de Børn, hvorom Talen er, forstaar Tysk, er det dog en styg Tvang, at Staten vil forbyde dem at bede til Gud i det Sprog, som er deres Modersmaal, hvor meget de saa ogsaa er fødte indenfor den preussiske Stats Omraade.

Australien. Som Vidnesbyrd om, hvor stor Udviklingen maa være for den katholske Kirke her, kan anføres, at Paven har bestemt snart at ville udnævne en Apostolisk Delegat (d. e. en fast pavelig Repræsentant, noget lignende som en Gesandt) for Australien. Skønt man vel havde ventet, at noget saadant engang vilde ske, har det dog vakt megen Opmærksomhed, at Sagen allerede er saa langt fremskreden.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredag d. 1. Maj til de aftalte Tider.

Bekendtgørelse.

I Henhold til Regulativet for St. Ansgars Menigheds Forstanderskab § 36 bekendtgøres herved, at det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1913 er fremlagt til Eftersyn paa St. Ansgars Menigheds Kontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (Kl. 1—4) fra Mandagen d. 27. April til Mandagen d. 4. Maj. Et kortere, trykt Uddrag af Regnskabet udsendes i disse Dage til samtlige Bidragsydere til St. Ansgars Sogn.

*Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.*

Majandagten.

	Søn- og Festedage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 $\frac{1}{2}$ med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	
Immaculatakirken	» 2 $\frac{1}{2}$ Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionkapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 5 »	» 7 $\frac{1}{2}$

Unio. Søndag 3. Maj, Slutningsmøde. **Underholdning med Dans** i Frederiksberg Allé Nr. 11.

Kirkelig Kalender.

26. April.	2. Sønd. ef. Paaske.	3. Maj.	3. Sønd. ef. Paaske.
27. —	Mandag. Petrus Canisius, Bekender.	4. —	Den h. Josefs Fest.
28. —	Tirsdag. Paulus af Korset, Bekender.	5. —	Mandag. Korsets Genfindelse.
29. —	Onsdag. Petrus Martyr.	6. —	Tirsdag. Pius V, Pave og Bekender.
30. —	Torsdag. Catharina af Siena, Jomfru.	7. —	Onsdag. Johannes foran den latinske Port.
1. Maj.	Fredag. Philippus og Jacobus, Apostle.	8. —	Torsdag. Stanislaus, Biskop og Martyr.
2. —	Lørdag. Athanasius, Biskop og Kirkelærer.	9. —	Fredag. Michaels Aabenbarelse. I Højmesse: Marias Bebudelse. (<i>Store Bededag</i>).
			Lørdag. Gregorius af Nasianz, Biskop og Kirkelærer.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 26. April læses Kl. 7 og 11 stille Messe og Kl. 9 Prælatmesse med Børnenes Firmelse. Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Jesu Hjerter Andagten Fredag d. 1. Maj holdes i de forskellige Kirker i Forbindelse med Majandagten.

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke Fredag d. 1. Maj Kl. 6.

Absalonsbøsserne tømmes i de kommende Dage.

Rettelse: S. 302, L. 5 f. n. *Alsandhedsord*, læs: *Alsandheds Ord*.

Bøger, passende til Gaver.

Messebogen. Indb. Kr. 3,50. 4,50. 5,50. 6,50. 7,00.

En lille Pintsebog med Bønnerne ved Firmelsen. Indb. 30 Øre. *Bønnen*, det store Frelsens Middel, af St. Alphons. 60 Øre. Indb. 90 Øre.

Jesu Hjerter Andagten af Schmid. Indb. Kr. 1,50 og 3,00.

Thomas a Kempis: Kristi Efterfølgelse. Kr. 1,50. Indb. Kr. 3,00.

Pastor Essers Prædikener. 6 Hæfter à Kr. 1,00.

Fuldstændig Bønnebog. Indb. Kr. 2,75. 3,25. 3,75.

Børnenes Bønnebog med Tillæg. Indb. Kr. 0,75.

Den daglige Messe. Indb. Kr. 1,00.

Aloysiusbogen. Indb. Kr. 0,75.

Lille Nellie af den hellige Gud. Kr. 0,50 og 0,60.

I Anledning af den forestaaende

Første Kommunion og Firmelse

anbefales religiøse og andre katolske Bøger, smukke Billeder, Kort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandsskaale, Kors m. m. fra Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4, København B. Aabent de første Lørdage fra 6 til 9.

Kollekt for den dansk-katolske Kirkesag.

Søndag den 3. Maj holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 18.

Søndag den 3. Maj.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Ave Maria. — Landsmøde i Odense i Sommeren 1915? — Fra Veteranstævnet. — Fra København S. — Fra Troldmand til Helgen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Slagelse. Norge. Frankrig. Rom. Australien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

211.

Er Frelse en indviklet Sag?

Vore Legemers Ernæring, Slægtens Fornyelse, Nervernes og Hjernens Arbejde er Virksomheder, som selv de største Videnskabsmænd kun formaar at give liden virkelig Forklaring af. Og dog foregaar hver enkelt uden Vanskelighed, ofte uden ringeste Eftertanke, hos den vilde som hos den højst civiliserede. Er det for dristig en Antagelse mon, at Gud paa lignende Maade har sørget for, at vore religiøse Instinkter kunde have et lige saa simpelt og for os heldbringende Forløb? Vi veed, at Frelse er ingen let Sag, men maa den ikke være en simpel, ligefrem Sag?

For mange Protestanter er Sjælens Frelse en meget indviklet Historie. Protestantismen lærer endog, at man skal læse i den hellige Skrift og derved finde, hvorledes man skal blive frelst. Det er ubegribeligt, at noget saadant har kunnet fremsættes, og at det endnu kan tros af ikke saa faa. At Frelseren, saa god og omsorgsfuld som ingen, og som kom til en Verden, hvoraf kun en ussel Brøkdæl kunde læse, virkelig skulde have villet, at hans Disciple kunde finde Sandheden til Salighed i en Bog, der først fuldstændig skulde samles 400 Aar efter hans Komme her

til Verden. Han lovede jo at blive hos sine til Verdens Ende.

Roden til denne og alle beslægtede Misforstaaelser er en overdreven Vurdering af det personlige Element i Religionen og Ringeagt for de ydre religiøse Øvelser. Man misforstaa ikke dette! St. Augustinus beholder stedse Ret, naar han siger, at Gud har skabt os uden vor Medvirkning, men ikke vil frelse os uden denne. Og ydre religiøse Øvelser uden indre Tro og Varme er lige saa døde som et Legeme uden Sjæl.

Men ikke desto mindre er det sandt, at ved Guds særlige Anordning opretholdes og ernæres vort aandelige Liv — som vort legemlige — ikke saa meget ved vore egne Anstrengelser, som ved en Proces, hvilken vi ganske vist skal samarbejde med, men som er langt mere virksom og betydningsfuld end nogen enkelt af vore egne Anstrengelser.

Denne Sandhed indskærper St. Paulus paa en særlig slaaende Maade, naar han gør opmærksom paa, at de Kristne er sammenføjede, ikke ved løse, udvortes Baand, men i et mystisk Legeme, som i Henseende til Ernæring og Vækst frembyder slaaende Ligheder med det menneskelige Legeme. Og dette mystiske Legeme er den katholske Kirke, og Jesus Christus selv er dette Legemes Hovede. Gud har sørget for Sjælens Velfærd ligesaa godt og sikkert og simpelt som for Legemets. Sjælens Frelse er ikke en indviklet Sag, der skal studeres af Bibelen eller opbygges paa religiøse Erfaringer, men en ufortjent Naadegave, der bliver enhver trofast katholsk Kristen til Del. De sidste Ord, Christus sagde til sine Apostle, lød saaledes: »Gaa ud i al Verden, og lær alle Folkeslag, og døb dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn. . . . Og den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst. Men den, som ikke tror, skal blive fordømt.« Havde der været nogen anden Udvej, vilde han have vist den. Altsaa: Vær — eller bliv — en god Katholik, og Frelsens Vej vil blive dig, om end maaske undertiden trang og snæver, saa dog altid tydelig og klar.

(Af Biskop Keating af Northamptons Faste-Hyrdebrev
(*Lenten Pastoral*) 1914.)

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af Jon Svensson.

(Fortsat.)

VI.

Et Løfte.

Vi maa have set ud som rigtige skibbrudne, som vi sad der sammenkrøbne paa Agtersædet, blege og elendige og vaade helt ind til Skindet, jeg ovenikøbet i Skjortærmmer. . . .

Ja, nu var vor Elendighed paa det højeste, og vi følte begge to, at det ikke kunde blive længe ved paa den Maade. . . .

Vi maatte meget hurtigt have Hjælp, ellers vilde det snart være ude med os. . . .

Her var det igen Manni, som efter en længere Pavse brød Tavsheden:

»Nonni,« begyndte han, »hvordan har du det?«

»Jeg føler mig des værre meget daarlig. . . . Men det gør du da vist ogsaa, lille Manni?«

»Ja, nu er det ogsaa værre med mig. Det er, som om jeg skulde falde i Afmagt. . . . Men jeg er lige kommen til at tænke paa noget: Søfolk, der er i Havsnød som vi, plejer gerne at aflægge Løfter, ikke sandt?«

»Jo, Manni, det gør de.«

»Det var en god Idé. Men har du tænkt paa, hvad Løfte vi skulde gøre?«

»Ja. — Kan du ikke huske den Historie, Moder fortalte os forleden Dag om Franciscus Xaverius, den store Missionær i Indien?«

»Jo, Manni. Det var en dejlig Historie.«

Moder, som ejede en lille Levnedbeskrivelse af denne berømte Missionær, havde virkelig fortalt os nogle meget smukke Træk af hans Missionsvirksomhed i Indien og Japan.

Ved samme Lejlighed havde hun ogsaa fortalt os forskellige Ting om Rom og den store Peterskirke. Den var, sagde hun, den største og smukkeste Kirke i hele Verden

Denne Samtale med vor Moder havde gjort et dybt

Indtryk paa os begge. — Og nu var Manni kommen til at tænke derpaa igen.

»Kan du huske, Nonni,« fortsatte han, »hvor from denne Franciscus Xaverius var?«

»Ja, Manni, jeg kan huske hele Historien.«

»Godt, veed du saa hvad, Nonni, skal vi ikke aflægge det Løfte til Gud, at naar vi bliver store, vil vi søge at efterligne ham og blive ligesaa hellige, som han var?«

Jeg studsede ved Mannis Indfald.

Jeg syntes, hans Løfte var lovlig dristigt. Jeg gik dog ind paa hans Idé og sagde:

»Det var et stort Løfte, Manni, men jeg vil alligevel gerne aflægge det sammen med dig.«

»Lad os saa gøre det straks, Nonni, ellers bliver det for sent.«

Vi samlede os igen et Øjeblik og lovede Gud, hver for sig, at efterligne Franciscus Xaverius, naar vi blev store, hvis Gud snart vilde hjælpe os ud af vor fortvivlede Stilling.

Da vi var færdige, saa vi os begge omkring. Vi havde saa smaat haabet, at Hjælpen vilde komme med det samme. Men der var ingen Hjælp at se.

Vi satte os da ned i samme Stilling som før, og jeg lagde nu Mærke til, at Mannis Tilstand havde forværret sig. Han saa ud, som var han Døden nær!

Jeg trykkede den stakkels, ligblege Dreng op til mig og slyngede Armene om ham.

Han lukkede Øjnene, lænede Hovedet tilbage mod mit Bryst og rørte sig ikke mere. . . .

Dette varede længe ved. Der fo'r en Gysen gennem mig. . . .

Var min kære lille Broder falden i Afmagt? Eller sov han? Eller var han maaske døde?

»Almægtige, gode Gud, aah hjælp os, hjælp os!« gentog jeg Gang paa Gang.

Efter at vi havde siddet saaledes en Stund, begyndte Manni pludselig, til min store Glæde, at røre sig i mine Arme uden dog endnu at aabne Øjnene. Han hævede

flere Gange Hænderne i Vejret og raabte, mens et Smil lyste op i hans blege Ansigt:

»Jesus . . . ! min Jesus . . . !«

Jeg formodede straks, at han maatte have en Drøm — saa plejede han nemlig at tale højt — og jeg vogtede mig for at vække ham. Det varede dog ikke længe, før han af sig selv vaagnede. Han gned sine Øjne og saa sig forundret omkring. Det var, som om han havde været langt borte og nu havde ondt ved at finde sig til Rette i de forrige Omgivelser. Jeg strøg ham kærligt over Haaret og hjalp ham til at besinde sig.

Da han var kommen helt til sig selv igen, sagde jeg til ham:

»Kære Manni, hvor du dog sov trygt! Det har sikkert gjort dig godt!«

»Ja Nonni, det har det, men hvor jeg dog er ked af, at jeg vaagnede saa hurtigt!«

»Det vil jeg gerne tro, og jeg kan gætte mig til Grunden.«

»Hvordan det, Nonni?«

»Fordi du flere Gange raabte »Jesus«, medens du sov. Du maa have haft en smuk Drøm.«

Manni saa alvorlig og forundret paa mig, og han rødmede lidt, da han hørte disse Ord. Derpaa sagde han:

»Har jeg virkelig raabt det?«

»Ja, Manni. Og du smilede og løftede Armene i Vejret, som om du talte med nogen. — Men vil du ikke fortælle mig din Drøm?«

Manni blev endnu mere forlegen. Dog svarede han:

»Jo, det skal jeg gerne, Nonni. Det er forresten hurtigt gjort, thi den var meget kort.«

»Lige efter at vi havde aflagt vort Løfte, faldt jeg jo i Søvn. — Da forekom det mig, at den store hellige Missionær, Franz Xaver, kom svævende ned fra Himmelen. Han tog mig ved Haanden, og jeg svævede sammen med ham igennem Luften langt, langt bort herfra.

Saa kom vi til en stor, smuk By, hvor der var en meget stor Kirke. Jeg spurgte ham, hvad Byen hed.

Han svarede, at den hed Rom, og at den store Kirke

var Peterskirken. Derpaa førte han mig ned til Kirkens Indgang, og jeg traadte ind.

Da saa jeg Jesus. Han stod ved Hovedalteret.

Jeg gik straks henimod ham.

Saa forlod han Alteret og gik mig i Møde.

Og han aabnede sine Arme og saa smilende paa mig. Jeg mødte ham midt i Kirken, og nu tog han mig i sin Favn.

Men saa var det, jeg vaagnede.«

Mannis Fortælling gjorde et dybt Indtryk paa mig.

»Aah, hvor var din Drøm dog smuk, Manni!« udbrød jeg. Manni svarede:

»Ja, det var den, og jeg kan slet ikke sige dig, hvor jeg følte mig lykkelig, da Jesus tog mig i Favn! Jeg var ude af mig selv af Glæde.«

»Det kan jeg godt forstaa, Manni. Det lader til, at vor Herre holder meget af dig.«

»Ja, det 'tror jeg ogsaa,« svarede Manni troskyldigt. »Og nu er jeg ogsaa helt sikker paa,« fortsatte han, »at Gud snart vil komme os til Hjælp.« (Forts.)

Ave Maria.

Hellige Frue, saa høj og stor,
tronende højt over Hav og Jord
i den lysende Himmel;
Krone du bærer og Brudekrans,
øver og om dig i Blød og Glans
luer Guds Stjernevrimmel.

Tør en syndig Menneſtemund
love dit Navn i Aftenſtund,
Dronning, du blide, milde?
O, da vil jeg til Klokkens Klang
hilse dit Navn med Bøn og Sang,
figne dig aarle og silde.

K. Kjelstrup.

Landsmøde i Odense Sommeren 1915?

Det gaar vel mange som undertegnede, at man, som Tiden gaar, længes efter at spørge Nyt om det næste Landsmøde. Derfor tillader jeg mig at fremsætte nogle faa Tanker desangaaende.

Kunde det næste Landsmøde ikke holdes i Hellig Knuds By Odense i Løbet af Forsommeren 1915? Stedet egner sig godt for en større Tilslutning fra Fyn og Jylland. Mødet maatte strække sig over mindst to Dage.

For Københavnernes og en Del Sjællandsfareres Vedkommende vilde Rejsen kunne gøres pr. Damper, hvilket vilde kunde bringe selve Rejseudgiften noget ned. Indkvarteringen kunne muligvis ordnes, delvis paa Dalumkloster, delvis paa det stedlige Højskolehjem.

Det store Friluftsmøde kunde afholdes paa den store Bakkeskraaning i Dalum-Klosterhave, der, hvor Hr. Pastor Maurer holdt Festtalen ved Klosterets Indvielse. Iøvrigt maa Enkelthederne og Omkostningerne nærmere fastsættes og udregnes af et dertil dannet Forretningsudvalg.

Betalingen for Deltagelsen i et saadant Stævne vilde maaske skræmme en Del, naar den fulde Betaling skulde erlægges paa een Gang. Jeg foreslaar derfor, at Bestyrelsen for Absalonsgaarden i Forbindelse med Forretningsudvalget overtager denne Side af Sagen, idet de i Fællesskab arrangerer en ugentlig eller maanedlig Indbetaling, der let kunde ordnes saaledes, at en Serie Absalonsmærker overstempledes »Landsmødet i Odense 1915«, og Mærkerne solgtes til 25 Øre Stk., hvoraf de 2 Øre og Renterne skulde tilgaa Absalonsgaarden, medens Kapitalen, naar Summen havde naaet den fastsatte Højde, udveksledes mod et Adgangskort, der gav Adgang til Rejse, Indkvartering, Deltagelse i Festmaaltid o. s. v.

Foruden Valfarten til Hellig Knuds Grav, det store Friluftsmøde o. s. v. kunde der maaske arrangeres særlige offentlige Møder for de enkelte Foreninger indenfor Menigheden som Vincents- og Elisabetsforeningerne, Ansgariusforeningen, Ungdomsforeningerne o. s. v., hvor Arbejdet var lagt til Rette i Forvejen, og hvor efter et Foredrag Tanker kunde udveksles, hvilket sikkert vilde give Stødet til en langt rigere Udvikling. I Haab om at andre vil udtale sig desangaaende, takker jeg for Optagelsen.

Charlottenlund i Maj 1914.

A. M. Hutters.

Fra Veteranstævnet.

Dagbladene har indeholdt saa mange Artikler om de glade Dage, der blev beredt de gamle, veltjente Veteraner her i København, at jeg ikke skal skrive noget derom til Ugebladet, som vel sagtens ikke engang vilde have en saadan Artikel, der jo vilde ligge udenfor dets bestemte Omraade. Jeg vil derimod bede om Plads for nogle faa Linjer om en bestemt Veteran, som det maaske kan more en eller anden af Læserne at høre en lille Smule om.

Til Veteranstævnet havde vi bedt om at faa en af de gamle Krigere, og vi fik ogsaa til vor — ikke mindst Ungdommens — store Glæde en gammel 78-aarig Mand Rask fra Byen K. til at bo hos os. Den korte Tid, han havde tilovers fra Festlighederne, tilbragte han blandt os og fortalte om sine Oplevelser i 1864, og vi blev snart som gamle Venner.

Saa var det den sidste Dag, Mandag, da jeg kom ind til ham med Morgendrikken, at jeg syntes, han havde noget paa Hjerte.

»Bare ud med Sproget, Hr. Rask, er der noget, De ønsker?«

»Nej, der var egentlig ikke noget, men Fruen maa da endelig ikke tage mig det ilde op Dog, det er vist alligevel ikke værd, jeg siger det.«

Jeg bad ham endelig rykke ud, med hvad han havde paa Hjertet, og efter gentagne Opmuntringer busede det ud af ham:

»Sig mig, er De ikke Katholikker?«

»Jo vist er vi det,« svarede jeg.

»Ja, jeg havde jo nok en Mistanke om det,« blev den gamle ved. »Ser De, siden jeg var syg — det var det sidste Aar — kan jeg næsten aldrig sove efter Klokkeren halv fem om Morgenen, og saa ligger jeg jo ellers der hjemme og spekulerer . . . men nu her hos Dem, der er jo alle de dejlige Billeder over Sengen med de smaa grønne Grene til at pynte med . . . og er det Deres Søns Kommunionsbillede . . . og det er Biskoppen med Krumstaven og Præsten . . . og saa er der eet til, det der; der staar jo: »Fra din gamle Gudmoder Marie«; det kunde jeg straks kende, det er Prinsessen; jeg kender hende jo fra K., der kom hun og besøgte sin Mand og gik alene med Sognefogden gennem hele Byen ned til Havnen, der laa Torpedoerne. Vi holdt saa meget af hende, hun var saa ligefrem . . . Ja, jeg tænkte saa, det kan vist aldrig fejle, du er vist hos Katholikker; men nu maa De endelig ikke være vred paa mig.«

»Nej, hvor kan De tro det,« svarede jeg, »det har rigtig glædet mig at høre, hvad De har fortalt.«

»Veed De forresten, hvad de siger til mig der hjemme. Du Rask, siger de, du er vist Katholik. Hvorfor tror I dog det, siger jeg. Jo, for du bander jo aldrig, siger de saa. — Men veed De hvad, Fru P., der kan jo alligevel være noget i det, for min Moder stammede virkelig langt Syd fra, og jeg ser jo ogsaa selv ud som en halv Mulat.«

Saadan faldt Samtalen hin sidste Morgen med den brave gamle Landsmand. Den glædede os alle her hjemme, og nu har jeg fortalt den til Redaktøren. Nu maa De selv se, om De synes om den, og om De mener, den ogsaa kan glæde Bladets Læsere.

E. W.-P.

Fra København S.

I Aaret 1900 flyttede jeg med Familie fra Københavns Indre By ud til Sundby paa Amager efter at have konverteret i St. Ansgars Kirke.

Det var meget tarvelige og primitive Kirkeforhold, vi den Gang levede under herude, og kun enkelte af den nuværende Menighed kender disse Forhold.

Det første Sted, hvor vi havde Tilhold, var en Villa paa Hjørnet af Chr. IIs Allé og Sigbrits Allé. Her var baade Kirke og Skole henvist til at fungere i en 3 Værelsers Lejlighed; men længe varede denne Herlighed ikke, thi allerede et Par Aar efter maatte vi rømme, da Villaen blev solgt, og den ny Ejer selv vilde bo i Huset.

Vi lejede os derefter ind i en Stuelejlighed i Tyrolsgade, hvor Forholdene var endnu mere tarvelige end før, men den gamle, trofaste Flok fulgte stadig med og holdt sammen, indtil det endelig ved den højærværdigste Biskops Hjælp lykkedes at rejse den nuværende St. Annæ Kirke i Hans Bogbinders Allé i Sundby.

Det var i 1903, at Kirken indviedes, og der var da Fryd og Glæde over den hele Menighed, og den er til visse til Stede endnu den Dag i Dag; men der er dog en Taage, som formørker det lyse Skin. Jeg tænker her paa det hvidkalkede Loft, Væggene af samme Farve og paa megen anden nødvendig Dekoration, der mangler, og som maa til, for at gøre Kirken noget mere værdig til at opbevare og uddele det Allerhelligste.

Endelig er det lykkedes at faa anskaffet et til Kirken passende Orgel, men det gaar her som med selve Kirken,

man slider for at faa den sidste Rest betalt; dog paa dette Punkt er Trykket ikke saa stort; den resterende Sum er ikke ret stor, og der er mange velvillige Kræfter i Bevægelse for at afvikle den. Værre stiller det sig med Kirkens Maling og Dekoration, som næppe nogen af Frygt for den store Udgift tør tænke paa.

Min Tanke gaar da ud paa, at f. Eks. hver Familie i Løbet af et Aar ydede 1 Kr. pr. Familie-Medlem. Jeg indrømmer, at det maaske kan være svært for mange, men i Løbet af et helt Aar vil det med en god Vilje kunne naas for de flestes Vedkommende. Naar man saa hertil regner med de velhavende Katholikker i selve København, som ser vore store Anstrengelser for at højne vor hellige Kirke, da vil sikkert det manglende Beløb tilflyde Kirken, saa vi i Løbet af et Par Aar kan byde alle til Gæst i en for os alle -- dog mest til Ære for den, for hvem den er bygget -- værdig Skikkelse.

R. G. Aagaard.

Fra Troldmand til Helgen.*)

Da Genstanden for denne Fortælling, den gode Hr. Fong-Sien-Ching, nylig er død, maa det nu være tilladeligt at meddele de højst mærkværdige Enkeltheder ved hans Omvendelse til Kristendommen. Han fortalte mig dem selv i 1906, da jeg besøgte ham i Paasken, fortæller en fransk Missionær. Jeg saa ham temmelig ofte og havde Lejlighed til frit at udspørge ham derom. Han havde dengang været Katholik i 6—7 Aar. Jeg maatte nøde ham lidt, men til sidst gav han efter for at fornøje mig og fortalte mig hele Historien om sin Omvendelse til den sande Tro.

Han var blevet opdraget, som en Kineserdreng af de fattigere Klasser bliver det. Da han var omtrent 13 Aar gammel, blev hans Fader syg, og Familien tog sin Tilflugt, ikke til en Læge, men til en berømt Mager fra Hao-Tan, hvor der blev udført Helbredelser ved at fremsige Besværgelsesformularer og ved Paakaldelse af Aander.

Troldmanden kom, oprejste et lille Alter og anbragte en lille Gud eller Djævel derpaa; han brændte Røgelse og udførte Tryllekunstnernes sædvanlige Pantomine. Jeg husker ikke, om han helbredte Patienter; men saa meget er vist, han fik stor Interesse for Drengen Fong.

»Hvis du vil lære mine Hemmeligheder,« sagde Mageren til Fong, »saa vil jeg undervise dig«, og han lærte de hemmelighedsfulde Besværgelser, og hvorledes han nøjagtig skulde anvende de sødtduftende Røgelsesskyer, samt hvor mange Knæfald han skulde gøre. Samtidig overførte Læreren sin magiske Kraft paa Novicen ved en Slags Indvielse eller Konsekration.

Drengen indsugede det alt, lærte alt udenad, gjorde frygt-somme og skælvende Forsøg og var til sin umaadelige Tilfredshed absolut heldig i alt, hvad han foretog sig. Som et Eksempel for-

*) Oversat efter *The Universe* af 9. April 1914 af *Th. Fr.*

talte han mig, hvorledes han adskillige Gange foran en Skare Mennesker, naar han havde brændt Røgelse, kunde henvende sig til »Chinn'en« eller Aanden i følgende Vendinger: »Hvis den eller den Person i den eller den By er hjemme i dette Øjeblik, lad saa denne Kop forblive svævende i Luften.« Koppen forblev da svævende eller gled ganske langsomt ned til Jorden, altid uden at gaa itu, overensstemmende med, om den nævnte Person var hjemme eller ej. Undertiden hørte han Svaret udtalt tæt ved sig, men han saa aldrig nogen. Da disse Ting tit skete offentligt, blev han i Løbet af faa Aar meget berømt. Han, Eleven, blev anset for en større Mager end hans Lærer. Snart begyndte han at blive kaldt til syge Folk og havde samme glimrende Held. Der anvendtes aldeles intet Lægemedel, men naar han havde anraabt Aanderne om Hjælp, udstedte han den Befaling: »Jeg vil, at Feberen forsvinder, at du kan spise — Staa op — nu fejler du ikke noget — du er rask,« og saa videre.

En Mængde brystsyge blev helbredt paa den Maade og altid pludselig. Han fortalte mig, at nogle fik Tilbagefald efter et halvt eller et helt Aars Forløb og døde, men andre blev varigt helbredte, og han opgav mig Navnene paa dem og paa de Byer, de boede i. Der var ikke noget Praleri derved, hele hans Maade at være paa var oprigtig og sanddru.

Han helbredte ogsaa en stor Mængde Øjensygdomme paa lignende Maade, især den smertefulde og smitsomme Betændelse, der er saa udbredt i Kina. Disse Sygdomme forsvandt i Løbet af faa Sekunder.

Nu er det indlysende, at alle disse Ting maatte give ham stor Berømmelse hos Hedningerne, og han blev kaldt »den levende Chinn« (en »Chinn« er en Aand i menneskelig Skikkelse). Naturligvis hidrog alt dette til i høj Grad at forbedre hans verdslige Stilling. Endskønt hans Familie var meget fattig, og hans Fader ikke havde efterladt ham noget, var han dog i Løbet af faa Aar blevet Ejer af omtrent 60 Acres Land. Af Udbyttet af denne Jord kunde han leve komfortabelt og anset blandt Bønderne. Disse Acres Land var Resultatet af Gaver, nogle i Form af Penge, andre i Form af Naturalier, som var haandgribelige Udtryk for Patientens Taknemmelighed.

I de første Aar behagede dette Liv i høj Grad Fong. Hans Forfængelighed saa vel som hans Pung profiterede deraf; desuden havde han en naturlig Tro paa, at det var en god Gerning, han gjorde. Han ærede Aanderne, naar han fremsagde sine Besværgelsesformularer, det troede han i det mindste, og han nærede kun Foragt og Uvilje for de Kristne og hadede dem som vantro, der nægtede at ære »Chinns«.

Men i sit Hjerte var han langsomt, men sikkert ved at komme bort fra denne Illusion. Den første Aarsag til denne Forandring var, at hans Fader døde af en frygtelig og smertefuld Sygdom. Han tænkte ved sig selv: »Jeg ærer Aanderne, og dog dør min Fader paa en saa forfærdelig Maade.« I materiel Henseende gik alt godt for ham, og dog paastod han, var der i Dybet af hans Sjæl en Følelse beslægtet med Fortvivlelse, en Følelse som hos en, der tillidsfuldt har fulgt en Vej i lang Tid og pludselig bliver grebet af Tvivl om, hvorvidt den Sti, han har valgt, er den rette. »Der er ingen, der ærer Aanderne mere end jeg hvorfor er mit Sind da ikke saa roligt og lykkeligt, som da jeg var ung?« tænkte han. Lidt efter lidt bemægtigede den Tanke sig ham, at de Aander, han havde paakaldt, ikke var de sande Aander, de store Aander. Øjeblikkelig holdt han op med alle magiske Kunster, og i tre Aar brændte han ingen Røgelsepinde eller fremsagde nogen Besværgelse. Og dog var trods dette hans

Evne til at helbrede netop nu paa sit Højdepunkt. Han tvang Sygdommene bort uden at paakalde Aander, blot i Kraft af sin Vilje, og opvakte en Mand, som havde været død i 3 Dage — dette sidste var øjensynligt et Tilfælde af en eller anden Slags Katalepsi, for Kineserne bruger Ordet død meget frit.

I Løbet af denne Tid kom han Skridt for Skridt til Troen paa en stor Chinn, den sande Aand, og uden at kende ham paakaldte han ham, ganske som Athenienserne paakaldte *Deus ignotus* — den ukendte Gud. Han forbandt sig endogsaa med nogle andre Hedninger, ti i Tallet, med det Formaal at opdage ham. De forpligtede sig til at søge den sande Religion og at hjælpe hinanden. »Men,« sagde Fong, »da jeg blev Kristen, besøgte jeg dem og fortalte dem, at jeg havde opdaget det, vi alle søgte, men ikke een af dem vilde følge mig.«

Da viste Gud den Medfølelse, han havde for den oprigtige, renhjertede Mand. En Dag, da han holdt Siesta, drømte han, at han saa et stort Palads eller snarere en Masse Bygninger i en Gaard, det hele omgivet af en uhyre stor Mur. Han ønskede at komme derind, men kunde ikke finde Spor af en Dør. Da viste der sig for ham paa Muren en gammel Mand, klædt efter en Mode, der var ham ganske fremmed; men han kunde kun se den øverste Halvdel af hans Legeme. Den gamle Mand sagde: »Du vilde ind, og det er godt; men du maa gaa igennem den store Hovedindgang, som er nede mod Syd.« Den drømmende forstod ganske klart, at han hentydede til de Kristne, som beboede den sydlige Del af Byen.

Han vaagnede med et Sæt og løb lige til en Kristens Hus. Han fortalte ham, at en hemmelighedsfuld Person i næsten endnu mere hemmelighedsfulde Klæder havde sendt ham hen at raadsørge dem, der bekendte sig til den kristne Religion.

Den anden svarede: »Det er godt; gaa med mig i Morgen til Sien-hsien. Du skal se en af vore store kristne Gudstjenester.« De gik sammen derhen, og til Fongs umaadelige Forbavselse saa han den gamle Mand fra Drømmen i Biskoppen, Mgr. Bulti's Skikkelse. Han stirrede paa ham som fortryllet, ude af Stand til at vende Øjnene fra ham. Da de kom til Prædikenen, formanede Biskoppen de ældre Kristne til at hellige sig til Udbredelsen af deres Tro. »I maa bringe Konvertitterne til os,« sagde han, »I er Døren, gennem hvilke de maa gaa, thi Gud har bestemt jer til denne Gerning.« Kort sagt, han hørte alt det, han havde hørt om i sin Drøm.

Efter Gudstjenesten vendte han tilbage til Sien-ton, paa Bunden af sit Hjerte overbevist om Kristendommens Sandhed, men han skælvede og tøvede stadig. Alene Tanken om at erklære sig for Kristen lammede ham med Frygt.

Saaledes vaklede han i to Maaneder mellem Frygten for at erklære sig og den indre Indskydelse, som drev ham fremad. En Dag, da han sov Middagssøvn, saa han igen en Mand, klædt i hvidt, ledsaget af mange andre, der var klædte paa lignende Maade. Denne Person sagde til ham: »Du søger det evige Livs Elikvir. (Denne berømte Elikvir er de nulevende Taoisters Længsler's Maal, som den var det for mange kinesiske Kejsere baade før og efter Christi Fødsel.) Du har den ikke og kan heller ikke faa den. Jeg har den.« »Oh, kunde jeg blot ogsaa faa den,« raabte den sovende. Da viste den hvide Mand ham en lille Bog, som Fong saa var straalende af Lys og prydet med Billeder af kinesiske Landskaber. »Se, her er det Lægemedel, ved Hjælp af hvilket du kan komme til at leve evigt,« sagde hans Gæst. Han lukkede Bogen (som var en Katekismus) op paa den Side, hvor Budene stod. Øjeblikkelig forsvandt Synet; men Bogen forblev i

Fongs Hænder, og han gik straks til de Kristne for at faa at vide, hvad det var for en. De var glade ved at kunne sige: »Det er en Katekismus.« Han lærte den udenad i Løbet af faa Dage, og alt i den forekom ham at være godt og smukt.

Dog var der to Ting, som hans Aand modsatte sig: Jomfru Marias jomfruelige Moderværdighed og vore Legemers Opstandelse paa Dommens Dag. Hans Forstand og hans Hjerte kæmpede om disse to Punkter, og til sidst gik han igen til Sien-hsien med den kristne Mand, som første Gang havde bragt ham derhen. Det var paa Pintsefestens Dag.

»Paa Vejen derhen« (det er hans egne Ord) »var jeg frygtelig bange for at møde nogen af mine Venner, som sikkert vilde have spurgt mig, hvor jeg skulde hen, og maaske anet mine Grunde. Jeg maatte tvinge mig til at tage hvert Skridt og vilde gerne være vendt om; men jeg skammede mig overfor min Ledsager for at gøre det.

Da jeg kom til Domkirken, deltog jeg i alle Gudstjenesterne og bad af ganske Hjerte og Sjæl de Kristnes Gud om at have Medlidenhed med mig. Mit Hjerte blev fuldstændig forvandlet. Jeg troede alt og frygtede intet. Da jeg om Aftenen vendte tilbage, havde jeg i Modsætning til min Sindsstemning, da jeg gik ud, det brændende Ønske at kunne fortælle alle mine Venner, at jeg var en Kristen, at jeg havde fundet den sande Religion, og siden den Tid har jeg aldrig følt mig fristet til at skamme mig over min Kristendom.«

Nogle Maaneder efter blev han døbt og var nu helt traadt ind ad den Dør, gennem hvilken saa mange Hedninger er kommet ind i Kirken.

Det Antal af vantro, der er blevet overbevist og omvendt ved ham, overgaar sikkert et Hundrede, maaske endogsaa to Hundrede. Og næsten alle hans Konvertitter var bemærkelsesværdige ved den Opriktighed og Renhed, der var Bevæggrunden til at føre dem paa Sandhedens Vej.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. 25 Dreng og 30 Piger modtog i Søndags i St. Ansgars Kirke Firmelsens hellige Sakramente. 4 af de unge var fra Ordrup og 4 fra Amager; ingen af de Steder bliver i Aar den h. Firmelse meddelt. Ligeledes bortfalder ogsaa i Aar den sædvanlige Firmelse af voksne paa Anden Pinsedag i St. Ansgars Kirke.

Slagelse. Paa et gunstigt beliggende Sted er her købt en Byggegrund paa 10.000 Kvadratalen for 1 Krone pr. Kvadratalen. Meningen er her snart at opføre en Kirke med Præstebolig.

Norge. Det synes at være Meningen at ville bygge et katolsk Børnehospital i Christiania. I hvert Fald fortæller *Catholic Times* af 24. April, at der i London i Løbet af Maj agtes afholdt en norsk Basar, hvis Formaal er Oprettelsen af et Børnehospital i Christiania. Basaalen holdes under Protektion af Dronning Maud af Norge, Kardinal

Bourne og andre, og den vil blive aabnet af den norske Minister for England.

Frankrig. Selvmordene tager i dette Land til i en Grad, som vel kan vække Ængstelse. I 1913 har 7476 Mænd og 2343 Kvinder, ialt 9819 Mennesker her berøvet sig selv Livet. Dette udgør 25 Selvmord paa hver 100.000 Indbyggere, tre Gange saa mange som for 75 Aar siden. Den »Læg-Moral«, der undervises i ved Statsskolerne, synes ikke at bære praktiske Frugter. Der er kun eet Hjælpe-middel herimod saavel som mod den stadig aftagende Befolkning, nemlig Kristendommen. Som før fremhævet, er der i de sidste Aar stærk religiøs Gæring i Landet, og mange Ting synes at bebude, at der for Religionen er en ny Vaartid ved at bryde frem. Det fortælles fra Paris, at ikke længe har Kirkerne der været saa fyldte som i afvigte stille Uge.

Rom. *Berlingske Tidende* meddeler efter *Osservatore Romano*, at der ved Konsistoriet den 25de Maj vil blive foretaget en Masseudnævnelse af nye Kardinaler. Tyskland vil faa 2, nemlig Ærkebiskoppen af Köln *Hartmann* og Ærkebiskoppen af München, den bekendte Dr. *v. Bettiger*. Østerrig vil ligeledes faa 2 nye Kardinaler, nemlig Ærkebiskopperne af *Wien* og *Graz*. Frankrig, der hidtil har haft 6 Kardinaler, vil faa en syvende, nemlig Ærkebiskoppen af *Lyon*; endelig vil der blive udnævnt en engelsk, en kanadisk og 5 italienske Kardinaler.

Australien. Navnet paa den nye Apostoliske Delegat, om hvis Udnævnelse der nylig fortalles her, er Mgr. *Cerretti*, Auditor ved den Apostoliske Delegation i Washington. Denne Prælat har længe været ansat i det kirkelige Diplomatis Tjeneste, først nogle Aar i Mexico og senere i De forenede Stater. Mgr. *Cerretti* vil foreløbig tage Ophold i Sidney.

Brevkasse. Som allerede ofte før maa jeg gøre opmærksom paa, at jeg intet Hensyn kan tage til anonyme Henvendelser, selv om de ogsaa er holdt i den høfligste Tone og deres Indhold nok saa berettiget. Det er en alle Vegne gældende Regel, at en Redaktør maa vide, hvem han skriver til og forhandler med. *Niels Hansen.*

Katholsk Bogsalg i Stenogade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenogade 4. København B.

Unio. Søndag 3. Maj, Slutningsmøde. Underholdning med Dans i Frederiksberg Allé Nr. 11.

St. Josefs Gilde afholder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag d. 3. Maj Kl. 8 Form.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr. Kan faas paa St. Andreas Kollegium samt i katholsk Bogsalg.

Velgørenhedsfesten.

Ved Foreningen »Steno« Bortlodning d. 21. April blev følgende Numre udtrukket:

49—99—100—112—120—138—143—147—161—164—178—200—205
—208—214—221—251—394—446—456—459—472—483—489—508—517
—520—523—524—525—529—548—578—580—631—634—641—646—650
—658—672—691—693—695—712—724—778—785—854—855—864—866
—877—890—895—910—917—922—971—976—1000.

Gevinsterne udleveres mod Tilbagelevering af Lodsedlen hos L. Mariboe, Istedgade 3. Meddelelse om Regnskabet vil snarest blive udsendt. Samtidig beder vi alle, der viste Interesse for Sagen, herigennem modtage vor bedste Tak. *Festkomiteen.*

K.U.F. afholder Møde i Lokalet Bredgade 67^a o. G. Søndag d. 3. Maj Kl. 7, hvortil særlig de unge Mænd indbydes, som nu forlader Skolerne. *Hr. Pastor Günther* taler. Musik af Horn- og Strygeorkesteret. Hermed slutter Vintersæsonen.

Steno. Møde Tirsdag d. 5. Maj i Café Gamma, Strandboulevard.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i *St. Ansgars Kirke* Fredag d. 8 Maj Kl. 8 (Marias Bebudelse).

Den katolske Højskole

paatænker at arrangere en Udflygt til Ringsted (St. Bendts Kirke) og Haraldsted Søndag d. 21. Juni. Nærmere Meddelelse vil komme i næste Nummer af Ugebladet.

Kollekt for den dansk-katolske Kirkesag.

Søndag den 3. Maj holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Bekendtgørelse.

I Henhold til Regulativet for St. Ansgars Menigheds Forstanderskab § 36 bekendtgøres herved, at det fuldstændige, specificerede Regnskab for Aaret 1913 er fremlagt til Eftersyn paa St. Ansgars Menigheds Kontor, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (Kl. 1—4) fra Mandagen d. 27. April til Mandagen d. 4. Maj. Et kortere, trykt Uddrag af Regnskabet udsendes i disse Dage til samtlige Bidragydere til St. Ansgars Sogn.

*Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.*

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 ¹ / ₂ med Præd.	» 7 ¹ / ₂
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 ¹ / ₂
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	
Immaculatakirken	» 2 ¹ / ₂ Efterm.	» 7 ¹ / ₂
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 ¹ / ₂
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 5 »	» 7 ¹ / ₂

Bønnens Apostolat.

Emnet for *Maj*:

Det rette Forhold mellem Herskab og Tyende.

Kirkelig Kalender.

3. Maj.	3. Sønd. ef. Paaske. Den h. Josefs Fest.	10. Maj.	4. Sønd. ef. Paaske.
4. —	Mandag. Korsets Genfindelse.	11. —	Mandag. Franciscus de Hieronymo, Bekender.
5. —	Tirsdag. Pius V, Pave og Bekender.	12. —	Tirsdag. Nereus og Lidelsesfæller, Martyrer.
6. —	Onsdag. Johannesforan den latinske Port.	13. —	Onsdag. Ferialdag.
7. —	Torsdag. Stanislaus, Biskop og Martyr.	14. —	Torsdag. Bonifacius, Martyrbiskop.
8. —	Fredag. Michaels Aabenbarelse. I Højmesen: Marias Bededelse. (<i>Store Bededag</i>).	15. —	Fredag. Johannes Baptist de la Salle, Bekender.
9. —	Lørdag. Gregorius af Nasianz, Biskop og Kirkelærer.	16. —	Lørdag. Johannes Nepomuk, Martyr.

Rosenkranskirken.

Søndag d. 3. Maj agter den højærværdigste Biskop efter Messen Kl. 9 at meddele Firmelsens Sakramente.

Ordrup.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 3. Maj, St. Josefs Værnefest i Messen Kl. 7³/₄.

Mødreforeningen. Tirsdag den 5. Maj Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Angiggende.

St. Ansgars Kirke. Fredag d. 1. Maj Kl. 8 Aften aabnes Majandagterne med Procession, hvori Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

Vincentforeningernes 2. Generalmøde

afholdes **Søndag den 10. Maj** efter Højmesen i Forsamlingssalen, Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Bøger, passende til Gaver.

Messebogen. Indb. Kr. 3,50. 4,50. 5,50. 6,50. 7,00.

En lille Pintsebog med Bønnerne ved Firmelsen. Indb. 30 Øre.

Bønnerne, det store Frelsens Middel, af St. Alphons. 60 Øre. Indb. 90 Øre.

Jesu Hjerter Andagten af Schmid. Indb. Kr. 1,50 og 3,00.

Thomas a Kempis: Kristi Efterfølgelse. Kr. 1,50. Indb. Kr. 3,00.

Pastor Essers Prædikener. 6 Hæfter à Kr. 1,00.

Fuldstændig Bønnebog. Indb. Kr. 2,75. 3,25. 3,75.

Børnenes Bønnebog med Tillæg. Indb. Kr. 0,75.

Den daglige Messe. Indb. Kr. 1,00.

Aloysiusbogen. Indb. Kr. 0,75.

Lille Nellie af den hellige Gud. Kr. 0,50 og 0,60.

I Anledning af den forestaaende

Første Kommunion og Firmelse

anbefales religiøse og andre katholske Bøger, smukke Billeder, Kort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandsskaale, Kors m. m. fra Katholsk Bogsalg, Stenogade 4, København B. Aabent endnu denne Lørdag fra 6 til 9.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 19.

Søndag den 10. Maj.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Fra Hedningemissionen. — Vore »egne« Helgener. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. Asien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

212.

En Drøm.

»— — — jeg skal forkynde eder, hvor store Ting Herren har gjort mod min Sjæl.«
(Af Søndagens Offertorium.)

Jeg havde en Drøm — en forunderlig Drøm!

Jeg drømte, at jeg stod med min Sjæl mellem mine Hænder. Om den havde Skikkelse, Form eller Farve, det veed jeg ikke, men jeg vidste, jeg følte, at den var saaret, træt og forpint.

Og jeg undrede mig ikke. Den havde længe været knuget af tunge Byrder — Byrder, som den søgte at bære, men ikke magtede; onde Tunger og letsindige Mennesker havde saaret og pint den, og mest af alt var den plaget og ængstet af sine medfødte Sygdomme og Svagheder, som gjorde den angst for Fremtiden, angst for sig selv.

Men som jeg stod der og tænkte og følte dette, saa jeg en Haand blive strakt frem imod mig, ligesom indbydende og dragende.

Jeg kunde ikke andet, jeg maatte lægge min Sjæl i den Haand, og da jeg havde gjort det, saa jeg, hvordan

Haanden stille og varsomt begyndte at lukke sig sammen om den. Men i samme Øjeblik følte jeg mig gennemstrømmet af en indre Fred, mit Sind blev lyst og let, det var, som en tung Byrde var bleven løftet af mine Skuldre.

I min overstrømmende Glæde bøjede jeg mig hen over den udstrakte Haand, og i Skyggen af de halvt krummede Fingre saa jeg, ikke min Sjæl, men — en luende rød Plet, der ligesom lyste dybt nede i den hule Fladel!

Da vidste jeg, hvad der var sket; da forstod jeg, at det var den Korsfæstedes Haand, der havde skjult min Sjæl i sin hellige Vunde. Og jeg bøjede mig dybere ned og trykkede mine Læber mod det blodige Saar — og da var det, som Læberne brændte, og Hjertet glødede i mig, og det var, som der ved det Kys blev tændt en Ild i mit Indre, som ikke blev slukt, da Drømmen var forbi og Billedet borte.

Jeg har ønsket at drømme den Drøm igen; det er ikke sket, men ofte siden, naar min Sjæl har været bedrøvet og pint, da har jeg stille lukket mine Øjne, og da er det, som Billedet igen stiger frem for mit indre Blik, og atter betror jeg min Sjæl i den Korsfæstedes Hænder og kysser i Aanden hans hellige Vunde.

Da lettes mit Sind og min Tanke, Modet og Villien spændes paany, og Hjertet glider mod ham, Frelseren, Lægen

— som har villet vederkvæge alle trætte og betyngede Sjæle

— som har taget vore Sygdomme paa sig og baaret vore Smerter.

— som »er blevet saaret for vore Overtrædelser og knust for vore Misgerninger«

»hvem Straffen blev lagt paa, at vi skulde have Fred, og vi har faaet Lægedom ved hans Saar.«

x.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af Jon Svensson.

(Fortsat.)

VII.

Paa det franske Krigsskib *La Pandore*.

Medens vi talte saaledes sammen, forekom det os paa een Gang, at vi hørte en ejendommelig, dump, klagende Lyd i det fjerne

»Kan du høre noget, Manni?« spurgte jeg.

»Ja, tydelig. — Hvad mon det kan være?«

»Jeg kan slet ikke gætte mig til, hvad det er,« svarede jeg. Vi sad yderst spændte og lyttede. . . .

Det varede ikke længe, før vi paany hørte den samme Lyd. . . .

Vi var lutter Øre, thi den mærkelige, langstrakte Tone lød atter og atter, og den kom stadig nærmere. . . .

Endelig slog det ned i mig ligesom et Lyn. »Det maa jo være et Skib, Manni,« udbrød jeg, »som kommer henimod os igennem Taagen. . . .«

»Et Skib!« gentog Manni, »men hvad betyder da den Lyd?«

»Det er Taagesignaler,« svarede jeg.

»Saa er vi jo frelste!« raabte Manni henrykt. — »Lad os hurtigt takke vor Herre,« tilføjede han, »thi det er ham, der sender os denne Hjælp.«

Nu foldede vi vore Hænder og takkede af hele vort Hjerte Gud for den Hjælp, der nu nærmede sig, og som vi saa bittert trængte til.

Da vi havde udtalt vor Tak til Gud, sagde jeg til Manni:

»Nu maa vi anstrenge os endnu en sidste Gang og ro Skibet i Møde, ellers kunde det ske, at det damper forbi os i den tætte Taage.«

Vi søgte nøjagtig at mærke os den Retning, hvorfra Signalerne kom. Og derefter forsøgte jeg, saa vidt mine nu meget svage Kræfter tillod det, at ro henimod det frelsende Skib.

Det varede ikke ret længe, før vi gennem Taagen fik Øje paa en stor, sort Masse, der langsomt gled henimod os.

»Det ser jo ud som et Bjerg,« bemærkede Manni.

Det var Skibets Skrog, som paa Grund af Taagen saa langt større ud, end det i Virkeligheden var.

Nu gjaldt det om at henlede Besætningens — særlig Udkigsmandens — Opmærksomhed paa os. Jeg anspændte mine Kræfter til det yderste for at komme Damperen saa nær som muligt.

»Manni,« raabte jeg, »tag i en Fart min Fløjte. Den ligger agterude. Og blæs i den, saa stærkt du kan.«

Manni greb Fløjten og blæste af alle Kræfter. Jeg selv raabte samtidig, saa stærkt jeg formaaede:

»Hjælp . . . ! Hjælp . . . !«

Udkigsmanden var ikke til at se!

»Det var dog mærkværdigt,« tænkte jeg, »han skulde jo dog altid staa i Forstavnen lige ved Bugsprydet.«

Pludselig fik jeg et Glimt af ham at se. Ak, han saa lige i Øjeblikket til den anden Side. . . . Og saa blev han, ved Skibets og Baadens Bevægelser, paa een Gang skjult af den høje Ræling . . . !

Da vi var naaet helt hen til det store Skib, genkendte vi det: det var *La Pandore*, det smukke franske Krigsskib, som vi havde besøgt Dagen i Forvejen! Det havde altsaa tidlig om Morgenen forladt Akureyris Red og var nu paa Vej til Frankrig. . . .

»Det var da et mærkeligt Sammentræf!« sagde Manni.

Vi var nu kun nogle faa Fod fra dets Side, og vi var ikke bleven set af nogensomhelst deroppe.

»Mon ingen skulde have set os?« raabte min lille Broder.

»Jeg ser ikke noget Tegn til det,« svarede jeg.

Mannis Spørgsmaal var langt vigtigere, end han vistnok selv anede. Det betød Liv eller Død for os . . . !

Maskinen gjorde saa megen Støj, at baade Mannis Fløjtetoner og mine Skrig druknede deri.

Jeg blev greben af Rædsel. . . .

Mon Skibet dampede bort fra os uden engang at være bleven os var?

Vi havde i Begyndelsen været ved dets Forstavn, og det begyndte nu virkelig at glide forbi os, uden at nogen deroppe havde svaret paa vore Skrig om Hjælp. . . .

Paa een Gang opdagede jeg paa det Sted, hvor Falde-
rebstrappen ellers plejer at være, et tyndt Tov, der hang
ned fra Rælingen, og hvis ene Ende slæbte nede i Søen.

Jeg tog øjeblikkelig et Par raske Tag med Aarerne og
stødte mod Skibssiden netop der, hvor Tovet hang.

Jeg greb efter det, og det lykkedes mig at holde det
fast. Jeg surrede det lynsnart om mit Haandled, medens
jeg samtidig — for ikke at blive reven ud i Søen — ka-
stede mig ned paa Baadens Bund under den forreste Tofte,
som heldigvis var naglet forsvarlig fast.

Kværnmølle med Søen Ljosavatn ved Akureyri.

Tovet strammedes ikke straks. Det vedblev i nogen
Tid endnu at glide ud over Rælingen.

Men pludselig blev det stramt . . . ! Jeg skreg højt
af Smerte, thi Stødet var saa voldsomt, at jeg troede, min
Haand skulde rives af.

Forstavnen paa vor Baad blev løftet i Vejret, og nu
gled vi fremad med samme Fart som det store Skib.

Den stakkels, udmattede Manni skyndte sig at komme
mig til Hjælp, og med forenede Kræfter fik vi endelig det
tynde Tov viklet et Par Gange om Toften og bundet fast.

Til alt Held gik Damperen kun meget langsomt paa
Grund af Taagen. Ellers var det vist aldrig lykkedes mig
at gribe Tovet og holde mig fast ved Skibets Side.

»Nonni,« raabte pludselig min lille Broder, »vi har tabt en Aare! Kan du ikke se den? Den flyder derhenne paa Vandet.«

Desværre var ogsaa denne Ulykke sket. Under vore fortvivlede Anstrengelser med Skibstovet var den falden over Bord, og nu var den i Færd med at forsvinde i Damprens Kølvand. . . .

Der var intet at gøre ved det.

Da vi var færdige med at binde vor Baad fast, gav vi os til at raabe om Hjælp.

Men forgæves.

Vandets Brusen agterude, hvor Skibets Skruer drejede rundt, overdøvede vore Skrig.

Da dette havde varet en god Stund, var vi tilsidst for udmattede og hørte derfor op med at raabe.

»Hvad skal vi nu gribe til?« spurgte jeg min lille Broder.

Manni saa op mod Skibets sorte Side og tænkte sig om.

»Men se dog, Nonni,« sagde han saa, »lige her oppe over vore Hoveder er der jo et Køje. Maaske kan du naa saa højt med den ene Aare, vi endnu har tilbage.«

Jeg saa op ad Skibssiden og fik Øje paa det lille, runde Vindue.

»Det er en udmærket Idé, Manni. Men hvor det dog er mærkeligt, at jeg ikke har opdaget det før!«

Jeg greb Aaren og prøvede, om jeg kunde naa Køjet: Heldigvis lykkedes det mig.

Jeg gav mig nu ufortøvet til at banke paa den runde, tykke Glasrude deroppe.

»Det hjælper vistnok mere end alle vore Raab,« sagde jeg til Manni.

Jeg havde ikke ventet i fem Minutter, før Manni med eet udbrød: »Kan du se, Nonni, der er nogen ved Vinduet!«

Og virkelig, det blev lukket op indefra, hvorefter et solbrændt, fransk Ansigt med et Par livlige, sorte Øjne viste sig i den runde Aabning.

»Hallo!« raabte jeg. »Kom os dog for Guds Skyld til Hjælp!« I Stedet for Svar rettede Franskmanden et gennemtrængende og, som det syntes os, meget forbavset Blik ned paa os.

Han havde selvfølgelig ikke forstaaet et eneste Ord at, hvad jeg havde raabt op til ham.

Efter saaledes at have set paa os en Stund trak han sig tilbage og lukkede Vinduet.

Vi sad nu i stor Spænding og ventede paa, hvad der vilde ske.

Efter et Par Minutters Forløb viste der sig et Hovede oppe ved Rælingen.

Vi genkendte det straks: det var det selvsamme, som vi lige før havde set ved det lille Koøje.

Men nu kom der meget snart flere Hoveder til Syne deroppe, ja tilsidst var der en hel Mængde.

De franske Søfolk saa alle ned paa os, omtrent som de havde gjort Dagen i Forvejen inde paa Akureyris Red, dog med den Forskel, at de denne Gang ikke nikkede og lo, men tværtimod saa overordenlig forundrede ud.

Vi lagde Mærke til, at de talte sammen og ivrigt gestikulerede, men vi kunde ikke høre noget paa Grund af Larmen baade fra Maskinen og fra den stadig arbejdende Skrue.

»Bare de snart vilde hjælpe os op,« sagde Manni, »jeg fryser saa grueligt.«

»Stakkels Manni,« svarede jeg, »trøst dig, de lader os sikkert ikke vente ret længe. Og naar vi først er deroppe, saa skal du se, hvor godt de behandler os. Husk paa, hvor de var venlige imod os i Gaar.«

»Tror du ogsaa, de laaner os noget tørt Tøj?«

»Uden Tvivl, Manni, og ikke blot det, de lægger os ogsaa i varme Senge og giver os alle mulige fremmede Medikamenter, saa vi snart kommer til Kræfter igen.«

»Naar bare jeg kan blive varm,« mente Manni, »saa tror jeg ikke, jeg behøver andet.«

Medens vi vekslede disse Ord med hinanden, hørte vi paa engang en Raslen over vore Hoveder.

Vi saa opad og lagde nu Mærke til, at et Stykke af Rælingen var bleven skudt til Side.

»Nu kommer de allerede med den store Falderebs-trappel« sagde Manni.

Næppe havde han udtalt disse Ord, før Franskmæn-

dene sænkede Falderebstrappen ned ad Skibssiden. Det varede ikke mange Minutter, før den var i Orden.

Saa løb en Officer, fulgt af to kraftige Matroser, ned til os og trak Baaden hen til Trappens nederste Afsats.

De to Matroser, der hver havde et stort, uldent Tæppe under Armen, sprang ned i Baaden.

Den ene tog straks fat i Manni og stillede ham paa en af Tofterne. Den anden udfoldede sit Uldtæppe, indsvøbte ham i det, tog ham paa Armene og gik op ad Falderebstrappen med sin Byrde.

Den anden vilde saa tage fat i mig paa samme Maade, men da jeg syntes, det var flovt at lade sig behandle som et Barn for saa mange Menneskers Øjne, smuttede jeg trods min Udmattelse forbi ham og klatrede, ganske vist uden Hjælp, men ikke uden stor Vanskelighed, op paa Falderebstrappen. Jeg maa imidlertid have set meget medtagen ud, som jeg stod der i Skjorteærmer, bleg og elendig og vaad over hele Kroppen.

Jeg fik nemlig ikke Lov at gaa videre paa mine egne Ben, men jeg blev med Magt og meget mod min Vilje indsvøbt i Uldtæppet og af den anden Matros baaren op ad Trappen.

(Fortsættes.)

Fra Hedningemissionen.

V.

Et Livsværk.

Da to danske Katholikker i Sommeren 1913 rejste i Tyskland, naaede de ogsaa til den lille By Bingen ved Rhinen, og de kom derved til at overvære »St. Petrus Claver Sodalitet«s store aarlige Kongres. Den ene af de to blev i Udlandet, men den anden kom hjem og fortalte sine Venner om Oplevelser og Indtryk fra Turen. Han havde set meget, især af den Slags, som almindelige Turister ikke faar at se, men intet havde prentet sig saa levende i hans Erindring som den omtalte Kongres og navnlig dens Leder, Grevinde Ledochowska.

»Vi kendte jo allerede af Omtale den berømte Grev-

inde,« fortalte han, »vi vidste, at denne ene Kvindes Initiativ havde skabt et Værk, der nu som et Net af Traade spændte over snart hele Europa, tværs over Middelhavet lige lil Afrikas Sydspids. Det var med Spænding, vi mødte den Dag, hun skulde tale; vi ventede at se — ja, vi havde naturligvis i vor Fantasi fremmanet et Billede, der syntes os at maatte passe til den Aand, vi kendte af hendes Værk.

Grevinde Ledochowska.

Men sjælden har Fantasiens skuffet som her; den, der nu viste sig for os paa Talerstolen, var en lille, spinkel, ubetydelig Skikkelse, hendes Ansigt var langtfra kønt, og hendes Dragt var tarvelig og lidet klædelig.

Saaledes saa den berømte Grevinde Ledochowska ud — naar hun ikke talte! For næppe havde hun begyndt at tale, før det var, som hun voksede, hendes Ansigt lyste;

man glemte, at hun var grim, ja, der var Øjeblikke, hvor man fandt hende smuk. Hun talte jævnt og almindeligt, uden Kunst og uden Anstrengelse, men bag hendes Ord glødede en Begejstring, en Tro paa den Sag, hun levede for, som ganske rev Tilhørerne med. Vi følte, vi stod over for et stort Menneske, som virkede alene i Kraft af sin rige, stærke Aand, uden de mange ydre Midler, som vi andre dødelige maa ty til; og da vi siden blev forestillet for den lille Grevinde, var det i dybeste Ærbødighed for hendes Aands Rigdom, at vi bøjede os ned og kyssede hendes Haand.« — —

Saa vidt den danske rejsende. Lad mig fortælle lidt mere om den lille uanseelige Grevinde og hendes store, skønne Livsværk.

Det var i Aaret 1886, at to Missionssøstre, Franciskanerinder, kom paa Tiggerrejse til Storhertugen af Toscanas Hof i Salzburg. Storhertuginde's Hofdame hed — Grevinde Ledochowska. Dette Besøg tændte den første Gnist i hendes Sjæl, men endnu dybere Indtryk gjorde det paa hende, da hun alter næste Aar fik Besøg af to Søstre, af hvilke den ene tidligere havde været Hofdame ved det østrigske Hof, men nu havde ombyttet Hoftoiletet med den h. Frans' fattige Dragt. Ønsket om at ofre sig for Missionsgerningen begyndte at leve hos hende, der endnu bar Hoffets Toilette.

Det var paa denne Tid, at Kardinal Lavigerie begyndte sit bekendte »Korstog« til Neger-slavernes Befrielse i Afrika.*)

Han gennemstrejfedes Europa paa Kryds og tværs, talte, skrev, samlede ind, brændte af Iver efter at komme disse ulykkelige Sjæle til Hjælp. Et af hans Skrifter kom Grevinde Ledochowska i Hænde, og en enkelt Sætning blev af afgørende Betydning for hende. »Kristne Kvinder,« skrev han, »hvis Gud har givet eder Talent til at skrive, saa brug det i en saadan Sags Tjeneste; I finder ingen helligere.«

Saa griber Grevinde Ledochowska Pennen. »Med et Teaterstykke begyndte min Missionskarriere,« fortæller hun selv; »jeg forfattede et afrikansk Drama, »Negerpigens fra Zaïda«, som blev opført paa Teatret i Salzburg og gjorde megen Lykke.« — Siden fulgte saa den lange Række Skrifter i samme Sags Tjeneste, Fortællinger, Beretninger, Foredrag og agitatoriske Skrifter, som spredtes ud over hele Europa — og nu ogsaa er naaet til Danmark.

I et østrigsk Blad begyndte hun en Række Artikler om Missionerne i Afrika og Anti-Slaveri-Bevægelsen i Europa; snart efter blev hendes Artikler samlet i et Følgeblad, som

*) Negerhandelen drives endnu i vore Dage i udstrakt Maalestok af Araberne, navnlig i det østlige Afrika.

fik Navnet »Ekko fra Afrika«, og et Aar senere skiltes det fra Hovedbladet som et selvstændigt Missionsblad.

»Jeg vidste selv knap hvordan, men en skønne Dag stod jeg som Redaktør og Indehaver af et Blad. Første Aargang viste ganske vist et Underskud paa 300 Gylden, men Tallet paa Abonnenterne steg stadig, og Pengegaver kom ogsaa ind. Disse sendte jeg til enkelte Missionærer, som jeg kendte lidt til, og der udviklede sig snart en livlig Korrespondance mellem dem og mig. Jeg havde nu et dobbelt Kald — Hofdame og Redaktør! Det blev for meget for mig; jeg bad om min Afsked fra Hoffet og fik den.« —

Hun besluttede nu, at ikke blot hendes Pen, men hendes hele Liv skulde tilhøre Missionen, og den tidligere Hofdame trak sig derfor tilbage til et lille Værelse hos nogle barmhjertige Søstre i Salzburg, og herfra udgik nu »Ekko fra Afrika« i de næste 3 Aar under meget beskedne Former. For at undgaa alle unødvendige Omkostninger arbejdede hun alene, utrætteligt fra Morgen til Aften. Præstens Kækkepige stod for Ekspeditionen, og hver Aften kunde man se Grevinden efter endt Dagværk vandre til Præstens Køkken, hvor Kækkepigens og Bror Sakristan, som ogsaa havde en Post ved Bladet, fik de nødvendige Ordre.

I Længden slog denne Arbejdskraft dog ikke til, og hun blev klar over, at hun maatte forlade sit Klosterasyl, saa nødig hun vilde, og ofre sig for en Bladvirksomhed i større Stil. Hun forlod sin Celle og fik nu den Tanke, til Støtte for Virksomheden, at danne en »Forening«, som hun kaldte *St. Petrus Claver-Sodalitet for de afrikanske Missioner*.*)

I Foraaret 1894 rejste hun til Rom for at forelægge sin Plan for den H. Fader og opnaa hans Godkendelse. Han hørte meget interesseret paa hendes Ideer, og da hun var færdig, saa han smilende paa hende og udbrød efter nogle Minutters Overvejelse: »Det er meget godt, det er noget uden for det almindeligel«

St. Petrus Claver-Sodalitet var dermed dannet, d. v. s. havde sin Leder og sine Regler, men ellers ingen Medlemmer. Paa Rejsen tilbage til Salzburg erhvervedes den første Medarbejderske, en Schweizerinde, Frk. v. Ernst, som siden blev Grevindens højre Haand, og disse to Kvinder aflagde derefter med deres Biskops Godkendelse et foreløbigt Løfte, som blev som en Slags Indvielse til den nye Gerning. Det blev under meget beskedne Forhold, at denne blev begyndt; man lejede to Værelser i en af Byens

*) St. Petrus Claver, »Negrenes Apostel«, levede i det 16. Aarh. og ofrede sit Liv til aandelige og timelige Barmhjertighedsgerninger mod Neger-slaverne i Amerika. Han hørte til Jesu Selskab.

Gader, det ene var »Hjem« for de to Medlemmer, det andet var »Redaktionskontor«, men maatte senere tillige tjene til Soveværelse, da der langt om længe meldte sig et tredje Medlem, en Bondepige fra Omegnen.

Under saa ringe og beskedne Former begyndte St. Petrus Claver-Sodalitet sin Tilværelse. Det var den første lille Spire, som begyndte at vokse ud af de to smaa Værelser i Salzburg; at beskrive den gradvise Udvikling, som denne Spire gennemgik i de følgende Aar, vil føre for vidt; jeg vil nøjes med at give et Billede eller maaske kun et Indtryk af den Plante, som nu — 20 Aar efter — har udfoldet sig af det.

St. Petrus Claver-Sodalitet er et religiøst Selskab, et Slags Ordenssamfund, som staar under Propaganda-Kongregationen i Rom, og hvis Medlemmer, »Sodalinderne«, aflægger aarlige og senere evige Løfter om Fattigdom, Lydighed og Kyskhed. Som Ordenssamfund er det vistnok enestaaende i sin Art. Sodalinderne skifter ikke Navn, bærer ingen Ordensdragt, intet Slør, kun en sort Kjole af almindeligt Snit med en smal, hvid Halsstrimmel. De bor sammen i et Antal af mindst fem, to Sodalinder og tre Hjælpersker (»Lægsøstre« uden boglig Dannelse). Ordensens Hovedsæder, de saakaldte Missionshuse, er i Rom, hvor Generallederen, Grevinde Ledochowska, bor, og ved Salzburg, hvor en større Landejendom, »Maria Sorg«, er blevet Virksomhedens Brændpunkt. Herude findes Noviciatet, og her fører Sodalinderne deres fattige og uhyre arbejdsomme Tilværelse, som ved Siden af et begrænset Antal aandelige Øvelser kun har eet Maal: Afrikas Omvendelse til Kristendommen.

Dette Maal søges ikke naaet ved direkte Mission — Sodalinderne drager aldrig selv ud som Missionsøstre — men »man vil ved organiseret Propaganda vække og nære Interessen for de afrikanske Missioner, for Missionærernes velsignelsesrige Virksomheder, men samtidig for disses store Trang, og derved anspore Katholikerne i Hjemmet til at bede for Missionerne, understøtte dem ved Almisser og støtte og imødekomme Kaldet til Missionsgerningen,« kort sagt: Sodalinderne, som ogsaa ofte kaldes »Hjælpe-missionærerne«, vil være Hjælp og Støtte for Missionærerne i alle timelige Forhold for derved at gøre dem i Stand til lettere og friere at øve deres Gerning til Sjæle-nes Frelse.

Ude paa »Maria Sorg« er, som sagt, Sodalitetets store Hovedværksted for denne Propaganda. Her findes Missionstrykkeriet, som drives af et nærliggende Vandfald og passes af Sodalinderne selv. Herfra udgaar *Ekko fra Afrika* paa 10 forskellige Sprog; Børnemissionsbladet

Negerbarnet paa 4 eller 5 Sprog; her trykkes de talrige Flyveskrifter, Missionsfortællinger, Agitationskrifter, som i Tusindvis sendes ud over Europa, og hertil indsender endelig Missionærerne deres Manuskripter til Bønnebøger, Katekismer og Læsebøger paa de afrikanske Negersprog og faar dem mangfoldiggjort tilbage. I Trykkeriet arbejdes strengt fra Morgen til Aften, idet det som Regel ikke er muligt for dem at efterkomme de mange Krav og Ønsker, navnlig fra Missionærernes Side.

Ikke mindre travlt former Livet sig i Regnskabsafdelingen. Hertil indgaar Pengebidragenes brede Strøm, som ofte »draabevis« skal indføres for siden at ledes ud til de Steder, hvor Nøden er størst. Man kan danne sig et Begreb om, hvor meget Arbejde dette kostor, naar man hører, at Aarsbidraget til »Børneforbundet« beløber sig til c. 20 Heller, d. v. s. — c. 15 Øre. Men Resultatet af Anstrengelserne er forbløffende stort: i Aaret 1913 blev der blandt de afrikanske Missioner uddelt ikke mindre end — 330,000 Kr. (dansk Mønt)!

I en anden Afdeling besørger Korrespondancen. Der findes, som rimeligt er, en meget livlig Forbindelse mellem »Maria Sorg« og Missionærerne, som snart fortæller om Arbejdet, snart beder om Hjælp eller takker for den allerede modtagne og sender Hilsner og Redegørelser, som skal sendes videre til de særlige Velgørere.

Paa Maria Sorg findes endvidere det saakaldte »Forpostulat for Missions søstre«, hvor navnlig fattige, men dygtige Piger, som tror sig kaldede til Missionsgerningen, kan finde Ro og Vejledning til at prøve deres Kald og faa Oplysning om den Gerning, der venter dem. Disse »Postulanter« beskæftiges med Arbejde i Mark og Hus, med Syning af Paramenter o. lign., og de faar til Gengæld siden Afrika-Rejsen betalt med alle dens Omkostninger.

Endelig er der et mindre Pensionat, hvor hjemvendende Missionærer kan faa Ophold og, om fornødent, Pleje.

I nøje Forbindelse med »Moderhuset« i Rom og Hovedcentralen i Salzburg staar en Række mindre Centraler, der ledes af to eller flere Sodalinder, samt »Filiabler«, som ledes af de saakaldte »externe Medlemmer«, Kvinder, som, uden at aflægge Løfte, stiller deres Tid og Kræfter helt eller delvis til Raadighed for Sodalitetet; deres Virksomhed bestaar navnlig i Agitation og Indsamling. Dertil kommer endelig en stor Kreds af bidragydende Medlemmer, der som mindste Bidrag aarlig yder 2 østrigske Kroner (c. 1,50 dansk Kr.), endvidere Deltagere i »Messeforbundet«, »Missionsforbundet«, »Børneforbundet«, o. m. a. Antallet af bidragydende beløb sig i Aaret 1913 til over 10.000.

Gennem disse ydre Medlemmer udfolder Sodalinderne

en rig Virksomhed udadtil. Der holdes Foredrag i alle større Byer, dels af Medlemmerne selv, dels af Præster el-

Sodalitetets Have i Rom.

ler Missionærer, som »hentes hjem« i den Hensigt; een Gang om Aaret samles man til Kongres for at styrke Samholdet og raadslaa om Angrebsplanen; der foranstalles Bazarer, Koncerter, Theateropførelser, der oprettes »Afrika-

Museer«, aabnes Udstillinger o. m. m. Ogsaa Børnene tager Del i Arbejdet, dels ved før omtalte meget smaa Bidrag, dels ved Indsamling af Staniol og Frimærker, og fra Hjemmene rundt om kommer Bidragene i Form af Paramenter og navnlig »Negertøj«, som sendes til Missionskolerne. Da et »upaaklædt« Negerbarn ikke kan blive optaget i en kristen Skole, er det Søstrenes ikke altid lette Op-gave at forsyne dem med de fornødne Klæder. Disse findes derfor altid i »Europa-Kassen«, som forøvrigt kan in-holde et broget Virvar af Kirkeprydelser, hellige Kar, De-votionalier, Billeder, Bøger, Musikinstrumenter, Medikamen-ter, Værktøj o. m. m., altsammen indsamlet gennem Sodalit-etets mange Filialer.

Haand i Haand med Arbejdet i Sodalitetets Rækker gaar saa naturligvis Bønnen, Forbønnen. For at fremme denne Side af Arbejdet har den H. Fader lønnet saavel nærmere som fjernere Medlemmer med meget rigelige Aflad. Der bedes dagligt og enkeltvis, men hvert Aar holdes paa bestemt Tid et ni Dages »Korstog« for Afrika, hvor Sodalit-etets Tusinder af Medlemmer forener sig i Bøn for Arbej-det hjemme og ude.

Og Bønnen har ikke været forgæves; der er en Livs-kraft og en Udvikling i hele denne Virksomhed, som tyde-lig spores af de aarlige Rundskrivelser, som ved Nytaars-tid rettes til samtlige Medlemmer. De vidner om Kamp og Skuffelser, her som overalt, men der spores det lyseste Haab; nye Planer lægges, nye Veje anvises, og fra den utrættelige Grevinde gaar fremdeles friske Impulser ud gen-nem de mange Traade, som hun holder samlede i sin Haand.

Selv rejser hun hvert Aar rundt fra Filial til Filial, fra Møde til Kongres, taler, vejleder, opmuntrer. Hun er »Negrenes Moder«, som disse gerne kalder hende, Missio-nens Tilflugt i Nød og Trang, Sodalindernes Generalprior-inde og et Mønster for dem allesammen i Opfindsomhed og utrættelig Iver.

I Missionens Sag har Grevinde Ledochowska utvivl-somt indlagt sig stor Fortjeneste, men ogsaa i en anden Henseende staar hun som Forbillede, maaske som Bane-bryder. Hun har forstaaet, hvad Protestanterne hidtil har forstaaet bedre end vi, at kalde Lægfolket til Arbejde. Hendes Kærnetropper er Ordensfolk (omend i moderne Skikkelse), men udenom dem staar de langt talrigere Hjælpetropper, hvor ganske vist Gejstligheden er stærkt repræsenteret, men hvor Initiativet, Ansvar, Ledelsen i særlig Grad tilhører det Lægfolk, som har knyttet sig fastere til Virksomheden. Hun har skabt en Lægmands-bevægelse, der er lige saa fast i sine katholske Principper, lige saa trofast mod de gamle hævdvundne Traditioner,

som den er ivrig for at bruge alle Tidens Kræfter og møderne Hjælpemidler i Arbejdet for Kirkens Sag.

Denne Bevægelse har med velberaad Hu valgt sit Virkefelt paa denne Side af Middelhavet, men den Dag, da lignende Tropper passerer Havet og rykker ud i Slagmarken, stiller sig Side om Side med Missionæren og Missionssøstrene og deler Arbejdet med dem, kort sagt, den Dag, da det katholske Lægfolk gaar ud i Missionerne, da vil den lille Grevindes Tanker maaske have sat en af sine herligste Frugter, som i alt Fald for et nogenlunde sangvinsk Temperament vil varsle om Fremgang og Vækst paa mange Omraader. Thi er der Brug for Lægfolks Arbejde i de kristne Lande, er der det ikke mindre derude, hvor Kirken sikkert i Fremtiden vil faa sine haardeste Kampe at bestaa.

H. U. R.

Nærmere Oplysninger om »St. Petrus Claver Sodalitet« kan faas ved Henvendelse til Frk. H. U. Ramsing, Toldbodvej 14.

Vore „egne“ Helgener.

Det er stærke Ord, E. B. J. bruger om Ringsted-Eggen: »Danmarks Assisi«, men jeg nænner ikke at bestride dem, da ogsaa mit Hjerte slaar stærkere, naar jeg færdes der nede. Og hvorfor mon det? Jo, derovre ved Haraldsted findes endnu de synlige Levninger fra den Tid, man i Danmark ærede St. Knud Lavard og havde Tiltro til hans Forbøn, nemlig de gamle Murrester af Skovkapellet, bygget til hans Ære. Engang var det Skik, at fromme Katholikker med Rosenkransen i Haanden fra nær og fjern strømmede til dette Kapel for der at anraabe St. Knud om hans mægtige Forbøn. —

Men Aarhundreder gik, »Reformationen rev bl. a. ogsaa de Baand over, som bandt Danskerne til St. Knud, og nu staar vi nærmest lidt fremmede over for ham saavel som overfor vore andre danske Helgener, der dog saa ofte har vist sig hjælpsomme. Vor Opdragelse som Protestanter gør sikkert meget hertil. Vi har hørt saa ofte, at vi skulde gaa »direkte« til Gud, at vi somme Tider bliver ved at tro, at Helgenanraabelsen er en Omvej, medens den tværtimod er en Genvej. Det er en Grundlov i Guds Rige, at Forbønnen skal være en mægtig Hjælp for alle Kristne; men, naar saa er, vilde det da ikke være Vanvid at lade haant om alle deres Forbøn, der allerede er salige hos Gud?

Har Du ikke, kære Læser, prøvet at være i aandelig Nød? Mon ikke det gaar dig som mig, at vi har visse daarlige Sider i vor Natur, som vi ikke rigtig kan faa Bugt med? Hvor er det ydmygende Gang paa Gang at skulle skrifte de samme Synder, stadig at bukke under for den samme Tilbøjelighed, stadig forgæves — i hvert Fald tilsyneladende — fatte nye Forsætter om at ville undgaa de samme Synder. Kan saa ikke ogsaa dit Hjerte blive forsagt og modløst? — Og saa har vi dog gaaet saa tit »direkte til Gud!« Er det da saa mærkeligt, om vi prøver et Hjælpemiddel, nemlig anmoder en af vore Helgener om at hjælpe os at bede om Sejr over Synden?

Vi tager et andet Tilfælde: Et af vore smaa Børnskranter, Lægens Medicin hjælper ikke, vort Raab til Gud har ikke hjulpet, tilsyneladende ikke; mere og mere trænger den Tanke sig ind paa os, at Gud vil kræve Barnets Liv eller Helbred af os, maaske som et Sonoffer for vore egne Synder. Det er en svær Tanke, at vore Synder skal gaa ud over dem, vi elsker mest: vore Børn. Er det da saa ikke menneskeligt, at vi anmoder en af vore Helgener, en, der staar højt hos Gud, som daglig har Foretræde for hans Trone, om at lægge et godt Ord ind for os hos ham, der saa let kan udslette vor Syndeskyld, saa den ikke skal sones paa vore Børn?

Vi tager et tredje Tilfælde: Vi er selv gaaet over fra Protestantismens Vildfarelser til den sande Tro, Troen paa den hellige, katholske Kirke. Det er karakteristisk for os Konvertitter, at vi i særlig Grad ønsker at faa vore gamle Trosfæller, især vore Slægtninge og Venner, delagtiggjorte i de Goder, vi har. Vore Ord lyder, synes vi, for døve Øren. Vi danner Bønneforeninger for derved at naa større Resultater. Er det saa mærkeligt, at vi til Protektor for en saadan Bønneforening vælger en St. Ansgar, som daglig staar for Guds Trone, og som har saa stort et Ord at sige der, da han har kæmpet saa tappert for den samme Sag?

Du vil maaske indvende: De staar os saa fjernt, disse gamle Helgener, lad os faa nye, moderne!

Kære Ven! Tror Du, St. Ansgar, St. Knud Konge, St. Knud Lavard, St. Kjeld, St. Wilhelm o. s. v. i den lange Mellemtid har tabt i Anseelse hos Gud? Jeg tror snarere, de nu indtager en Slags Patriarkstilling i det gode Selskab af Landsmænd, der efterhaanden har samlet sig i Himme-len og der Dag og Nat synger den nye Sang til Lammets Pris.

Nej, naar vi tager praktisk paa Sagen, saa har vore egne danske Helgener endnu stor Betydning for os. Lad os ære dem ved Bøn, Tillid og ydre Æresbevisninger.

Konvertit.

Kirkelig Kalender.

10. Maj.	4. Sønd. ef. Paaske.	17. Maj.	5. Sønd. ef. Paaske.
11. —	Mandag. Franciscus de Hieronymo, Bekender.	18. —	Mandag. Erik, Martyrkonge, (Bededag.)
12. —	Tirsdag. Nereus og Lidelsesfæller, Martyrer.	19. —	Tirsdag. Petrus Cælestinus, Biskop og Bekender. (Bededag.)
13. —	Onsdag. Ferialdag.	20. —	Onsdag. Bernardin af Siena, Bekender. (Bededag.)
14. —	Torsdag. Bonifacius, Martyrbiskop.	21. —	Torsdag. Christi Himmelfarts Dag.
15. —	Fredag. Johannes de la Salle, Bekender.	22. —	Fredag. Venantius, Martyr.
16. —	Lørdag. Johannes Nepomuk, Martyr.	23. —	Lørdag. Andreas Bobola, Martyr.

Vincentforeningernes 2. Generalmøde

afholdes **Søndag den 10. Maj** efter Højmessen i Forsamlingssalen, Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Roskilde.

Søndag d. 10. Maj Kl. 9 $\frac{1}{2}$ meddeler den højærværdigste Biskop Firmelsens h. Sakramente i St. Laurentius Kirke.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 11. Maii) hora et loco consuetis.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 $\frac{1}{2}$ med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
Immaculatakirken	» 2 $\frac{1}{2}$ Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 5 »	» 7 $\frac{1}{2}$

En **Messebog** uden Navn, som er bleven borte i St. Andreas Kirke i Ordrup, bedes afleveret til Redaktøren eller hos Kollegiets Portner.

Til en katolsk Præstegaard, ikke langt fra København, søges — senest til Efteraaret — en proper og paalidelig **Husholderske**. Billet, mrk. *Husholdning*, bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Absalonskort og Mærker

faas **Købmagergade 48** (Hoffmann), **Vesterbrogade 18** (Hoffmann), **Frederiksberggade 34** (Bæklund), **Kompagnistræde 9** (Siegler), **Bredgade 69, 2. S. o. G.** (Menighedskontoret), **Vesterbrogade 30** (K. Witt-Møller), i **samt alle Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio** samt hos Hovedforhandleren **A. V. Günther**, Bangertsgade 11. Telf. 2110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk.), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr. Kan faas paa St. Andreas Kollegium samt i Katholsk Bogsalg.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Har Du ikke, kære Læser, prøvet at være i aandelig Nød? Mon ikke det gaar dig som mig, at vi har visse daarlige Sider i vor Natur, som vi ikke rigtig kan faa Bugt med? Hvor er det ydmygende Gang paa Gang at skulle skrifte de samme Synder, stadig at bukke under for den samme Tilbøjelighed, stadig forgæves — i hvert Fald tilsyneladende — falte nye Forsætter om at ville undgaa de samme Synder. Kan saa ikke ogsaa dit Hjerte blive forsagt og modløst? — Og saa har vi dog gaaet saa tit »direkte til Gud!« Er det da saa mærkeligt, om vi prøver et Hjælpemiddel, nemlig anmoder en af vore Helgener om at hjælpe os at bede om Sejr over Synden?

Vi tager et andet Tilfælde: Et af vore smaa Børnskranter, Lægens Medicin hjælper ikke, vort Raab til Gud har ikke hjulpet, tilsyneladende ikke; mere og mere trænger den Tanke sig ind paa os, at Gud vil kræve Barnets Liv eller Helbred af os, maaske som et Sonoffer for vore egne Synder. Det er en svær Tanke, at vore Synder skal gaa ud over dem, vi elsker mest: vore Børn. Er det da saa ikke menneskeligt, at vi anmoder en af vore Helgener, en, der staar højt hos Gud, som daglig har Foretræde for hans Trone, om at lægge et godt Ord ind for os hos ham, der saa let kan udslette vor Syndeskyld, saa den ikke skal sones paa vore Børn?

Vi tager et tredje Tilfælde: Vi er selv gaaet over fra Protestantismens Vildfarelser til den sande Tro, Troen paa den hellige, katolske Kirke. Det er karakteristisk for os Konvertitter, at vi i særlig Grad ønsker at faa vore gamle Trosfæller, især vore Slægtninge og Venner, delagtiggjorte i de Goder, vi har. Vore Ord lyder, synes vi, for døve Øren. Vi danner Bønneforeninger for derved at naa større Resultater. Er det saa mærkeligt, at vi til Protektor for en saadan Bønneforening vælger en St. Ansgar, som daglig staar for Guds Trone, og som har saa stort et Ord at sige der, da han har kæmpet saa tappert for den samme Sag?

Du vil maaske indvende: De staar os saa fjernt, disse gamle Helgener, lad os faa nye, moderne!

Kære Ven! Tror Du, St. Ansgar, St. Knud Konge, St. Knud Lavard, St. Kjeld, St. Wilhelm o. s. v. i den lange Mellemtid har tabt i Anseelse hos Gud? Jeg tror snarere, de nu indtager en Slags Patriarkstilling i det gode Selskab af Landsmænd, der efterhaanden har samlet sig i Himmele og der Dag og Nat synger den nye Sang til Lammets Pris.

Nej, naar vi tager praktisk paa Sagen, saa har vore egne danske Helgener endnu stor Betydning for os. Lad os ære dem ved Bøn, Tillid og ydre Æresbevisninger.

Konvertit.

Efterretninger fra [nd- og Udland.

København. Den højærværdigste Biskop agter Søndag den 10. ds. (4. Søndag efter Paaske) at meddele Firmelsens h. Sakramente i Roskilde og Søndag den 24. (6. Søndag efter Paaske) i Helsingør. I Begyndelsen af Juni haaber Biskoppen at kunne overvære Bonifaciusforeningens Generalforsamling i Paderborn, hvortil han er indbndt.

— Mange Læsere vil glæde sig ved at høre, at Hr. Pastor Slunp sporer en betydelig Bedring i sin Sygdom. Han kan gaa længere Ture og haaber endog snart at kunne vende rask hjem.

Rom. Navnene paa de 13 nye Kardinaler, som Paven den 28de Maj agter at udnævne, er allerede bleven offentliggjort i *Osservatore Romano*. Det er følgende: Ærkebiskopperne Bégin af Quebec i Canada, Guisasola y Menendez af Toledo i Spanien, Chiesa af Bologna, Csernoch af Gran i Ungarn, Sevin af Lyon, Bettinger af München, Hartmann af Köln, Piffel af Wien, Dekanen for Rotaen Lega, Assessor ved det h. Officium Serafini, Sekretæren for Sakrament-Kongregationen Giustini, Assessor ved Konsistorial-Kongregationen Tecchi og Præsidenten for alle engelske Benediktinere Abbed Gasquet, de fem sidste i Rom. Af disse 13 er 5 Italianere og 8 Ikke-Italianere, saa at der nu i det h. Kollegium findes 36 af de første og 30 af de sidste.

— Der har været afholdt en Anti-Alkohol Kongres, og en Deputation fra denne har haft Audiens hos den H. Fader. Kardinalstatssekretæren Merry del Val læste i Pavens Navn et meget anerkendende Brev til Kongressens Deltagere, hvori Uafholdenhed skildres som et af Samfundets og de enkelte Individuers største Onder. *Ugebladet* skal senere bringe en Oversættelse af dette alle Afholdsvenner sikkert overordentlig værdifulde Aktstykke.

— Udvandringen fra Italien til andre Verdensdele, især til Amerika, foregaar i en Udstrækning, som vistnok de færreste gør sig nogen rigtig Forestilling om. I New-York alene findes der f. Eks. 800.000 Italianere. Ikke faa af de udvandrede Italianere gaar af en eller anden Grund tabte for Troen og Kirken, et Forhold, der har foranlediget den H. Fader til at udstede et *Motu proprio* (Haandskrivelse) angaaende den italienske Udvandring. Han har ogsaa i Rom grundlagt et Kollegium til Uddannelse af Præster, som vil paatage sig Sjælesorgen blandt udvandrede Italianere. Konsistorial-Kongregationen har ogsaa udstedt et meget bestemt Dekret om Præsters Udvandring til andre Lande; saaledes maa ingen Præst, hvis Forhold paa en eller anden

Maade ikke er fuldt tilfredsstillende, forlade det Bispedømme, hvortil han i Følge sin gejstlige Virksomhed er knyttet.

Asien. (Kina.) Den lille, af kristne Kinesere beboede Landsby Tonglu har med sine 1000 Indbyggere, hvoraf 200 vaabenføre Mand, i to Maaneder trodset 10.000 Bokserere og afslaaet 40 Angreb af disse, hvorfor en fransk General senere har ladet præge en Æresmønt for dem. I en anden Landsby lykkedes det Bokserne ved en Krigslist at lokke Forsvarerne bort, hvorefter de overfaldt Landsbyen. Den kristne Religionslærer forsøgte de at faa til at fornægte Troen. Da han afslog dette, raabte Boksernes Fører: »Hvis du vægrer dig, lader jeg din højre Arm afhugge.« Kineseren rakte Armen ud, og den blev afhugget. Saa rakte han den venstre Arm ud og sagde: »Hug ogsaa den af. Og saa har jeg ogsaa to Ben. Saalænge jeg lever, lilhører jeg Gud.« Saa huggede de den anden Arm af den ulykkelige og begge hans Ben, hvorefter de lod ham ligge og dø. — Samme Dag myrdede man for et olteaarigt Barns Øjne dettes Bedsteforældre, Forældre og Broder. Derpaa forsøgte man ved Kærtegn at faa Barnet til at falde fra; men da dette mislykkedes, korsfæstede Misdæderne det lille Barn.

Brevkasse.

Hr. Olaf Andersen. I Tilslutning til Hr. Hutters er De begejstret for et nyt Landsmøde og fremhæver det glædelige i Forslaget om, at Formen for Mødet bliver saadan, at ogsaa ubemidlede kan tage Del i det. Jeg er ganske enig med Dem deri. Derimod tror jeg ikke, det er heldigt, om man fulgte Deres Forslag og søgte Landsmødet afholdt i en lille Menighed; der vilde i en saadan blive for mange praktiske Vanskeligheder at overvinde. Nej, skal vi have Landsmøde, maa det være i en nogenlunde stor By, hvor Menigheden kan afgive dog nogen Baggrund for Mødet, og hvor Kirke og andre lignende Rammer ikke er allfor snævre. Randers ligger sikker for langt fra Centrum til foreløbig at kunne huse Landsmødet.

Ærbødigst

Niels Hansen.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer sin Titularfest, Marias Bebudelse, ved et **Festmøde** i Salen Mandag den 11. Maj (Foredrag og Lysbilleder om Gudsmoders Levned) og ved **Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke** Søndag d. 17. Maj Kl. 8.

NB. De unge Katholikker, som i Aar forlader Skolen, gøres opmærksomme paa, at de hver Dag kan indmelde sig hos Kongregationens Præses, Pastor J. Koch, Stenosgade 4.

Den katholske Højskole

paatænker at arrangere en Udflugt til Ringsted (St. Bendts Kirke) og Haraldsted Søndag d. 21. Juni. Nærmere Meddelelse vil senere fremkomme.

Kirkelig Kalender.

10. Maj.	4. Sønd. ef. Paaske.	17. Maj.	5. Sønd. ef. Paaske.
11. —	Mandag. Franciscus de Hieronymo, Bekender.	18. —	Mandag. Erik, Martyrkonge, (Bededag.)
12. —	Tirsdag. Nereus og Lidelsesfæller, Martyrer.	19. —	Tirsdag. Petrus Cælestinus, Biskop og Bekender. (Bededag.)
13. —	Onsdag. Ferialdag.	20. —	Onsdag. Bernardin af Siena, Bekender. (Bededag.)
14. —	Torsdag. Bonifacius, Martyrbiskop.	21. —	Torsdag. Christi Himmelfarts Dag.
15. —	Fredag. Johannes de la Salle, Bekender.	22. —	Fredag. Venantius, Martyr.
16. —	Lørdag. Johannes Nepomuk, Martyr.	23. —	Lørdag. Andreas Bobola, Martyr.

Vincentsforeningernes 2. Generalmøde

afholdes **Søndag den 10. Maj** efter Højmessens i Forsamlingsalen, Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Roskilde.

Søndag d. 10. Maj Kl. 9 $\frac{1}{2}$ meddeler den højærværdigste Biskop Firmelsens h. Sakramente i St. Laurentius Kirke.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 11. Maii) hora et loco consuetis.

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 $\frac{1}{2}$ med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
Immaculatakirken	» 2 $\frac{1}{2}$ Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 5 »	» 7 $\frac{1}{2}$

En **Messebog** uden Navn, som er bleven borte i St. Andreas Kirke i Ordrup, bedes afleveret til Redaktøren eller hos Kollegiets Portner.

Til en katolsk Præstegaard, ikke langt fra København, søges — senest til Efteraaret — en proper og paalidelig **Husholderske**. Billet, mrk. *Husholdning*, bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Absalonskort og Mærker

faas Købmagergade 48 (Hoffmann), Vesterbrogade 18 (Hoffmann), Frederiksberggade 34 (Bæklund), Kompagnistræde 9 (Siegler), Bredgade 69, 2. S. o. G. (Menighedskontoret), Vesterbrogade 30 (K. Witt-Møller), i samtlige Ungdomsforeninger, Højskolen, Unio samt hos Hovedforhandleren A. V. Günther, Bangertsgade 11. Telf. 2110. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Ark à 50 Stykker (3 Øre pr. Styk.), Brevkortene henholdsvis 5 og 10 Øre Stykket.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr. Kan faas paa St. Andreas Kollegium samt i Katholsk Bogsalg.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditions kontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 20.

Søndag den 17. Maj.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Lourdes. — »Hvorfor med Tak kvitteres«. — Nye Bøger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Roskilde. Sverige. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

213.

Bønnen i Jesu Navn.

»Naar I beder Faderen om noget i mit Navn, da skal han give eder det.«

Det er et stort Løfte, Herren giver os ved disse Ord. Alt vil Faderen give os, hvad vi beder om i Jesu Navn.

Hvad betyder det saa at bede i Jesu Navn? Thi det er jo Betingelsen for at faa vor Bøn opfyldt.

»Navnet Jesus betyder Frelseren,« siger Pave Gregor den Store. »Derfor beder du i Jesu Navn, hvis du beder om det, som hører til den sande Frelse. Thi den, som beder om noget, der ikke gavner, beder ikke i Jesu Navn.« Vi beder altsaa i Jesu Navn, naar vi beder om det, Jesus, vor Frelser, har fortjent til os. Hvad er det? Det er 1) Syndsforladelse, 2) Naade til et helligt Liv, 3) den evige Salighed. Mon ogsaa de jordiske Ting? Til visse ikke, for saa vidt de er jordiske Ting. For deres Skyld er Guds Søn ikke kommen til Verden. Men de kan ogsaa hjælpe os fremad paa Frelsens Vej, og for saa vidt kan vi ogsaa bede om dem i Jesu Navn. Herren selv lærer os jo at bede: »Giv os i Dag vort daglige Brød.«

En anden Betydning af Bønnen i Jesu Navn anfører den h. Cyrillus, nemlig at bede med Jesus som Midler. Herren er jo som Gudmenneske Bindeleddet mellem Gud

og os, og endnu i Himmelen fremfører han vore Bønner for sin himmelske Fader.

Maaske kommer denne Forklaring ud paa det samme som h. Chrysostomus' Forklaring. Han mener, at det at bede i Jesu Navn betyder at bede i Kraft af Jesu Fortjenester. Det er jo i Virkeligheden ene og alene for Kristi Fortjenesters Skyld, at Gud tilgiver os vore Synder, antager os paa ny som sine Børn og lytter til vore Bønner om Naade og Velsignelse. Med langt større Ret og med langt sikrere Haab om Bønhørelse, end Jøderne bad til Gud i Kraft af Abrahams, Isaks og Jakobs Fortjenester, beder vi til ham *per Dominum nostrum Jesum Christum*, ved vor Herre Jesus Kristus.

Saa er der endnu en Betydning, og den er vistnok den mest rammende. Det er den h. Euthymius, en af de mest ansete Skriftfortolkere, der fremsætter den. At bede i Jesu Navn betyder at bede i Jesus, d. e. i den levende Forbindelse med ham ved Naaden, som et Lem paa hans aandelige Legeme. Jo fuldkomnere man ved Naaden er eet med Jesus, i des højere Grad er ens Bøn Jesu Bøn, og som Faderen ikke kan nægte sin Søn nogen Bøn, saaledes heller ikke den, som er eet med ham. Hvad siger selve vor Herre? »Naar I bliver i mig, og mine Ord i eder, da skal I hede om, hvad I vil, og det skal ske eder« (Joh. 15,7).

Er da en Synder ude af Stand til at bede i Jesu Navn? Ja eller nej; det kommer an paa følgende: Saa længe han holder fast ved sin Synd, ikke *vil* omvende sig, ikke *vil* bryde med sine syndige Vaner, kan han ikke i Ordets egentlige Forstand bede i Jesu Navn. Men naar han fortryder sin Synd, naar han længes efter at vende tilbage til et rent og helligt Liv, da er han, om endnu ikke i Virkeligheden, saa dog efter sit Ønske Lem paa Jesu Legeme, da lad ham trøstlig bede i Jesu Navn, han vil ikke hede forgæves. Jesus er »Synderens Ven«, han er kommen for at oplede og frelse de fortabte Faar. Han vil ikke forskyde en angrende Synders Bøn.

Saa kan da alle, der har en god Vilje, bede i Jesu Navn, og for alle dem gælder Herrens Ord: »Naar I beder Faderen om noget i mit Navn, da skal han give eder det.«

Dr. Kiefer.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson*.

(Fortsat.)

Da vi kom op paa Dækket, blev vi modtaget af en stor Mængde Officerer, Matroser og Drengene, som havde samlet sig der for at se paa de uventede Gæster.

I Stedet for den Munterhed, hvormed vi var blevet modtaget Dagen i Forvejen, saa vi nu ikke andet end deltagende, bekymrede, ja bestyrkede Ansigter omkring os.

Vi blev baaret hen mod Agterdækket. Officeren gik foran, Matroserne, som bar os, fulgte efter ham.

Vi kom til en bred, pragtfuld Trappe med straalende Messinggelændere til begge Sider. Den førte ad en halv Snes Trin ned til et meget smukt lille Værelse, hvor der var to Køjer, den ene ovenover den anden.

Officeren skød de purpurrøde Forhæng til Side, og vi saa, at begge Senge var redte med nye, snehvide Lagener og blaa, uldne Tæpper.

Der stod et Bord af poleret Mahognitræ midt i det lille Rum, og ved Væggene, paa hver sin Side af Bordet, to Sofaer med blaa Fløjelspuder.

Paa et Vink af Officeren lagde Matroserne os, indsvøbte som vi var i vore Tæpper, ned paa Sofaerne.

Jeg rejste mig straks, gik hen til Manni og satte mig ned ved Siden af ham.

Imidlertid gav Officeren en Del Befalinger til Matroserne.

Skønt vi ikke forstod et Ord af, hvad der blev sagt, mærkede vi dog, at det havde noget med os at gøre; thi medens han talte, pegede han snart paa Manni, snart paa mig.

Matroserne nikkede venligt til os og forlod det lille Rum.

Nu var der kun den ene Officer tilbage inde hos os.

Han gik hen til Manni og følte hans Puls, hvorpaa Turen kom til mig.

»Han er nok Læge,« sagde Manni.

»Du har vist gættet rigtigt,« svarede jeg. »Og jeg tror, vi kan være rolige. Vi er i gode Hænder,« tilføjede jeg.

»Det tror jeg med,« sagde Manni. »Og kan du nu se, hvor godt Gud har bønåret os!«

»Ja det er vidunderligt. — Men vi har ogsaa aflagt et stort Løfte, Manni. Kan du huske det? Og tror du, vi kan holde det?«

»Gud hjælper os nok til at holde det, Nonni.«

Manni fik ikke Tid til at sige mere, thi nu blev der banket meget sagte paa Døren, og Lægen raabte: *Entrez!* Og ind traadte nu to smaa, franske Dreng. De lod til at være paa min Alder.

Jeg blev forbavset over, hvor hensynsfulde de var. De troede vist, at det stod langt daarligere til med os, end det i Virkeligheden gjorde; thi de saa højtidelige ud, gik paa Taaspidserne og passede paa ikke at gøre den ringeste Støj.

Den ene bar en hvid Spand med varmt Vand, den anden en Pakke nyt Undertøj.

Jeg rakte dem Haanden og nikkede venligt til dem. De besvarede min Hilsen paa samme Maade og lod til at være glade over, at vi ikke var saa medtagne, som de havde troet.

Nu kom Lægen til.

Vort vaade Fødtøj blev trukket af, og med de flinke Drenges Hjælp fik vi saavel Hovede som Hænder og Fødder vasket.

Derefter hjalp de os at skifte Tøj, hvorpaa vi skyndsomt blev puttet i Seng. Manni blev lagt i den nederste, jeg i den øverste af de to Køjer.

Medens vi blev dækket til, raabte Manni op til mig: »Nu sejler vi jo til Frankrig alligevel!«

»Ja, Manni,« svarede jeg, »men der er ikke noget ved det at gøre. Lad os ikke tænke paa det nu.«

Da Lægen havde sørget for, at vi laa godt og bekvemt, rakte han hver af os et Glas, der var fyldt til Randen med en meget velsmagende Drik.

Da vi havde tømt Glassene, virkede Indholdet ligesom Solskin indeni os. En behagelig Følelse af Varme og Vel-

være gennemstrømmede vore Legemer, og vi faldt i en rolig og vederkvægende Søvn. . . .

Vi maa have sovet meget længe, vistnok det meste af Dagen, men endelig blev vi dog vækket af en stærk Larm, der lød ind til os i vort fredelige lille Sygeværelse.

Den kom fra Maskinen, der peb og hvæsedede og syntes at have faaet allehaande Nykker. Det lød, som om Skibet var i Færd med at stoppe.

Jeg aabnede Øjnene og saa mig omkring.

Det første, der mødte mit Blik, var en lille fransk Dreng, der sad ved det Bord, som stod midt i Værelset, og læste i en Bog.

Jeg rejste mig over Ende i Køjen.

Den lille Franskmand sprang straks op og kom venligt smilende hen til mig.

»Aa, kan du ikke sige mig, hvad Klokkeren er?« spurgte jeg.

I Stedet for at svare smaalo han, lagde Haanden paa mit Bryst og fik mig til at lægge mig ned igen.

Derefter sagde han noget til mig, der lød som Kinesisk i mine Øren, og dækkede mig omhyggeligt til.

Nu først huskede jeg rigtig, hvor jeg var.

Vi forsøgte at fortsætte Samtalen endnu lidt, dog uden at nogen af os kunde blive mere klog paa, hvad den anden mente. Tilsidst rystede vi begge paa Hovedet, saa et Øjeblik hjælpeløst paa hinanden og brast saa i Latter.

Den Støj, vi derved gjorde, maa have vækket min lille Broder; thi nu lød pludselig hans Stemme dernede fra:

»Nonni, hvordan har du det?«

»Jeg føler mig fuldstændig rask igen, Manni. Men jeg er meget sulten.«

»Det er ganske det samme med mig, Nonni.«

Min lille Broder var sprunget op i Sengen, havde stillet sig paa Sengekanten og vilde netop prøve paa at klavre op til mig, for at vi ugenert kunde snakke lidt sammen.

Vor lille franske Sygepasser syntes imidlertid at være af en anden Mening; han greb fat i Manni og puttede ham ned i Sengen igen.

»Nonni,« raabte min Broder, der ikke var vant til en

saadan Tvang, »den franske Dreng holder mig fast i min Seng og vil ikke lade mig staa op.«

»Godt, Manni,« svarede jeg, »saa skal jeg komme ned til dig.«

Jeg vilde nu i al Uskyldighed lige til at springe ned fra mit høje Stade.

Men den lille Franskmand var med det samme over mig paa ny. — »Non, non!« raabte han Gang paa Gang og tvang mig til at krybe ind under mine varme Sengetæpper igen.

Jeg vilde stritte lidt imod, men her hjalp ingen kære Moder. »Non, non!« gentog den lille franske Dreng og holdt mig fast.

»Manni,« raabte jeg nu til min lille Broder, »den Dreng vil heller ikke lade mig komme ned til dig. Han siger stadig »Non, non!« til mig. Det er en mærkelig Maade at udtale mit Navn paa.«

»Ja,« svarede Manni, »og saa siger han det saa løjerligt igennem Næsen.«

Jeg søgte nu at gøre det klart for den franske Dreng, at mit Navn var »Nonni« og ikke »Non«, men det lod ikke til, at han forstod mig.

Den stakkels lille Franskmand saa paa os med en bekymret Mine. Han havde vist af Lægen faaet bestemt Ordre til at sørge for, at vi roligt blev liggende i vore Senge, og han havde ikke ventet, at vi kunde blive saa ustyrlige.

Vi beroligede ham dog snart ved at forholde os pænt artige og stille hver i sin Seng.

»Bare de vilde give os noget at spise!« raabte Manni efter en længere Pølse.

»Sig det til den franske Dreng,« svarede jeg.

»Det nytter ikke noget, Nonni, han forstaar jo ingenting.«

»Godt, saa vil jeg se at gøre ham det forstaaeligt ved Tegn.«

Jeg vinkede nu ad den lille Franskmand og søgte ved Hjælp af Fingersprog at faa ham til at forstaa, hvor sultne vi var.

Det varede ikke længe, førend jeg til min store Glæde

lagde Mærke til, at han havde forstaaet mig. Han nikkede venligt og løb ud af Værelset.

Kort Tid efter kom han tilbage med Lægen, som vi modtog med kraftige Haandtryk og alle Tegn paa Sundhed og Munterhed.

Han foretog en kort Undersøgelse og lod til at være meget tilfreds med vor Tilstand.

Han talte et Øjeblik med Drengen, som derpaa løb ud for snart at komme tilbage med vore Klæder.

De var blevet vasket og tørret, medens vi havde hvilet.

Nu fik vi Lov til at staa op.

Da vi vilde afføre os det laante Undertøj for at tage vor eget paa igen, gav Lægen os ved Tegn at forstaa, at vi skulde beholde det altsammen.

Vi blev rørt over en saa stor Venlighed og gav Lægen Haanden til Tegn paa vor Taknemmelighed.

Da vi saa var færdige med at vaske os og klæde os paa, kom Skibets hvidklædte Konditor ind igen, denne Gang ikke blot med Vin og Kager, som under vort første Besøg, men med et rigeligt og meget fint Maaltid.

Der blev dækket til fire. De to smaa franske Dreng, vor flinke Sygeplejer og den anden, som havde hjulpet os i Begyndelsen, fik nemlig Lov til at spise sammen med os.

Førend disse to franske Kammerater satte sig til Bords, gjorde de Korsets Tegn og bad andægtigt staaende en kort Bordbøn.

Manni og jeg følte os opbyggede, og vi søgte at efterligne dem, saa godt vi kunde.

Under Maaltidet var vi alle fire meget oprømte, og vi talte alle i Munden paa hverandre, de to Franskmænd paa Fransk, Manni og jeg paa Islandsk.

Efter de første Retter var min Broder og jeg allerede mætte. Vi havde jo spist, som vi havde Appetit til, og ventede ikke mere Mad. Men vi blev behandlet som Prins, og til vor Forbavselse kom der flere og flere Retter.

Da vi ikke var vante til et saa lukullisk Maaltid, og da vi jo heller ikke trængte til mere, nøjedes vi med —

blot for Selskabs Skyld — at nippe lidt til de fine Ting, som endnu blev bragt ind til os.

Men vore smaa franske Venner var jo ganske anderledes end vi vante til saadanne »grands diners«, og de forstod derfor at indrette sig efter Omstændighederne.

De opfordrede os forgæves til at spise og var kede af, at vi ikke gjorde det udsøgte Maaltid større Ære.

Da vi var færdige, rejste de sig, gjorde Korsets Tegn og bad staaende deres Bordbøn.

»Det er mærkeligt,« sagde Manni til mig, »hvor fromme Katholikkerne dog kan være!«

»Ja, jeg tror næsten, de er frommere end vi,« svarede jeg.

Saa gik vi op paa Dækket.

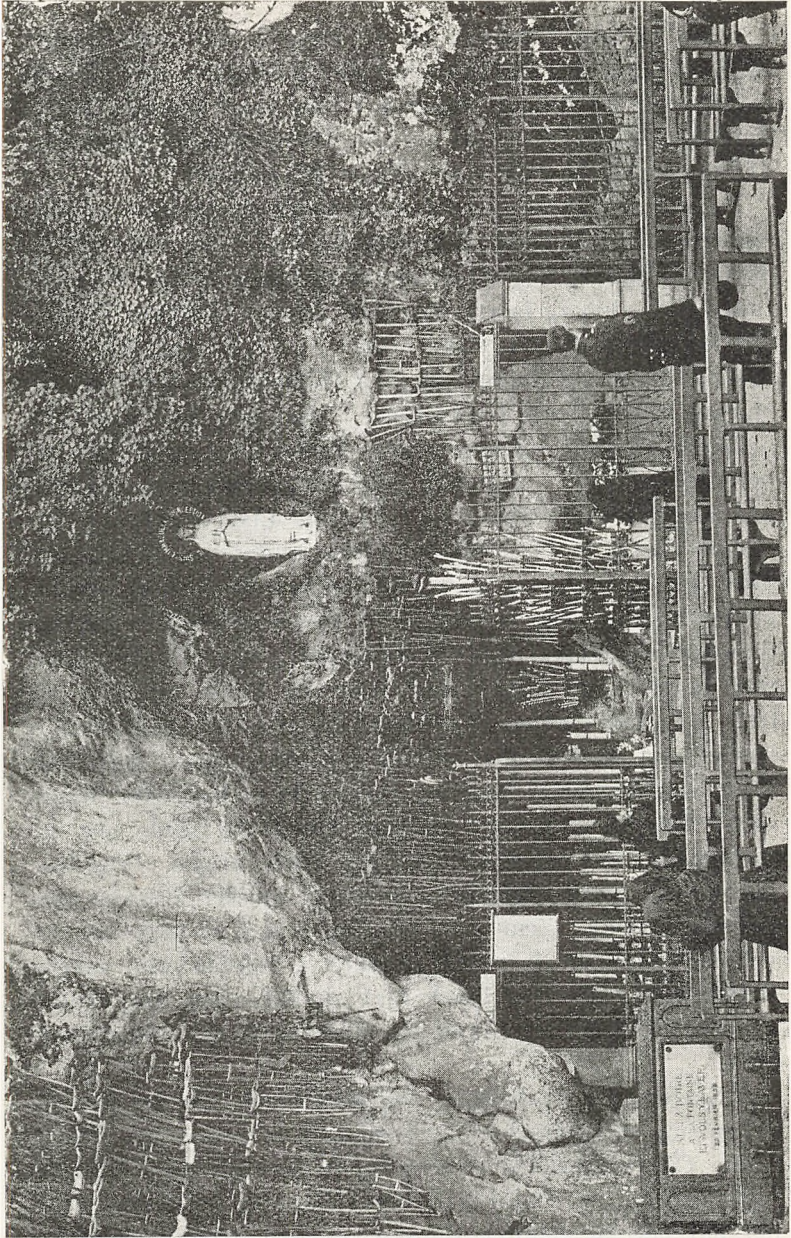
(Forts.)

Lourdes.

Ved Foden af Pyrenæernes mægtige Bjergkæde ligger Lourdes, og en Klippehule danner Massabielle Grotten. En oval og uregelmæssig Aabning staar i Forbindelse med det indre af Grotten. Det var i denne Aabning, at den hellige Jomfru viste sig for et fattigt og enfoldigt Barn fra Pyrenæerne ved Navn Bernadette Soubirous. Dette skete den 11. Februar 1858, og 18 Gange gentoges dette Syn. Den 25. Marts sagde Maria til Bernadette, der spurgte om hendes Navn: »Jeg er den ubesmittede Undfangelse,« og den 6. Juli viste hun sig for sidste Gang. I Nichen, hvor intet er forandret, staar den hellige Jomfrus Statue. I Hænderne holder Maria en Rosenkrans, og ved hendes Fødder har Kunstneren udhugget en Rose, medens Guds Haand har ladet en vildtvoksende Rose slynge sig op ad Nichens Fodstykke. Omkring Marias Hoved danner Ordene »Jeg er den ubesmittede Undfangelse« ligesom en Glorie.

Guds hellige Moder har gjort Lourdes til et helligt Sted for sine Børn, og en stor Biskop siger saaledes om dette Sted:

»Sandelig, her er godt at være. Man føler her en Fred

Grotten i Lourdes.

og en aandelig Vederkvægelse, som er en Forsmag paa Himmels Glæder.»

In deliciis Paradisi Dei fuisti.

Ja til visse, Lourdes er et Paradis for den kristne Sjæl. At tro paa de aabenbarede Sandheder og ydmygt at bøje sig for dem er Sjælens Lykke, og i Lourdes bliver disse Sandheder forkyndt med en Overbevisning og Styrke, der maa gøre Indtryk paa ethvert Menneske.

Lad os forestille os en Aftenstund: Sungen er ophørt, Sungen, der lovpriser Eukaristiens Gud, der ærer Maria, og pludselig, lig Bruset af Oceanets Bølger, naar Stormen rejser dem, lyder, baaret frem af mange Tusinde Røster, det katholske Credo. Jeg tror ja, jeg tror paa Gud, Faderen og Sønnen og den Helligaand. Jeg tror paa Marias ubesmittede Undfangelse. Jeg tror paa den ene hellige, katholske og apostoliske Kirke. Jeg tror paa de helliges Samfund. Jeg tror paa Sakramenterne. Jeg tror paa Kødets Opstandelse og det evige Liv. Credo. Overmaade stærkt er det Indtryk, denne højtidelige Trosbenedelse gør. Og for at give Sandheden endnu mere Styrke, endnu mere overbevisende Kraft, hæver Miraklets mægtige Stemme sig, selve Guds Vidnesbyrd. Ingen kan tvivle, med mindre han lukker sine Øjne og Øren og ikke vil tro. I Lourdes fornys Miraklerne fra den Tid, Kristus vandrede her paa Jorden: blinde ser, halte gaar, spedalske renses, døve hører, stumme taler. Men her sker ogsaa andre Mirakler, store aandelige Mirakler; tænk paa de Mennesker, der tager til Lourdes, uden nogen Tro, blot drevne af Nysgerrigheden, og som vender tilbage som Apostle. Tænk ogsaa paa de syge, som Gud ikke har villet helbrede; de drog til Lourdes i Haabet om snarlig Helbredelse, og deres Haab blev skuffet, men dog vender de trøstede hjem og bøjer sig stille og fromt under Guds Vilje.

Sjælens Lykke bestaar dog ikke alene i at tro paa de aabenbarede Sandheder, men ogsaa i at elske og tilbede Gud. Offervilligheden er den sande Kærligheds Prøvesten, og mange er de Mennesker, der i Lourdes for Marias Fødder har lært at glemme sig selv, at give Afkald paa deres Egenkærlighed, deres Vilje, deres Hovmod, deres Hvile og deres Velvære for at kunne frembære disse Ofre som Kærlighedsgaver til Jesus og Maria. I Lourdes er der ingen

Forskel paa den rige og den fattige, paa Herren og Tjeneren, paa den lærde og den uvidende; dog findes der Mennesker, som bliver beljent med en utrættelig Hengivenhed, nemlig alle de syge, de ensomme, de nødlidende, ja alle, der trænger til Hjælp; i dem ser Pilegrimmene Jesus Kristus selv, og ham tjener de med Glæde.

Den, der elsker Gud og hans hellige Moder, føler ogsaa Trang til at sige dem det, til at tolke dem sin Kærlighed ved Bønnens Ord; derfor beder i Lourdes sunde og syge Side om Side, en uoverskuelig Skare, og uafbrudt stiger en ydmyg og gudhengiven Bøn op til Jesus og Maria.

Undertiden er Bønnen kun en Mumlen, en stille Samtale mellem Gud og Sjælen, undertiden en ensom Betragtning ved Tabernaklets Fod eller en tillidsfuld Bøn til Maria, at hun, ligesom ved Brylluppet i Kana, maa formaa sin sin guddommelige Søn til at virke Miraklet. Men naar Frelseren selv i den hvide Hosties Skikkelse vandrer velsignende gennem denne Skare, da bæver alle Hjerter, og gennem Luften toner som et enstemmigt Raab: Herre, forbarm dig over os.

Ved Guds Naade og Marias Kærlighed er Lourdes blevet et rigt velsignet Sted, og naar snart Mennesker fra al Verdens Lande strømmer dertil for at tilbede og taknemligt lovprise Eukaristiens Gud, da vil Maria fryde sig, og hun vil ved sin moderlige Mægling af sin guddommelige Søn opnaa rigelig Velsignelse for alle, der med Tro og Tillid paakalder hende.

„Hvorfor med Tak kvitteres“.

○verskriften over disse Linjer er det taknemmelige Udtryk for mangen Kreditors Følelse, naar en længe udestaaende Regning indgaar i hans Pengekasse. De samme Ord udtrykker ogsaa vore Følelser ved den Anerkendelse, en Anmelder i *Nationaltidende* af 5. Maj, en *B—y* (formodentlig Kandidat Bartholdy), ham selv vist ganske uafvildende, yder den katholske Kirke.

Det er i en Anmeldelse af en af de ikke sjældne vantro

protestantiske Skrifter, det vrimler med i vore Dage, at ovennævnte Anerkendelse findes. En theologisk Kandidat, Thune Jakobsen, der træder sin Kollega Nicolai Blædels Fodspor, har skreven en lille Bog paa Gads Forlag om Jesu overnaturlige Fødsel. I Anledning af denne Bog skriver B—y i nævnte Dagblad: »Denne (d. e. Jesu Fødsel) spiller derimod en Rolle for den naive, mere jødiske Opfattelse, som kendetegner særlig Matthæus og gaar igen i Katholicisme og anden barnlig Kristendom.«

Det er for disse Ord, vi skylder Hr. B—y en hjertelig Tak med Kvittering for rigtig Modtagelse. Protestantismen maa for os gerne være de udvikledes Kristendom, de voksnes Tro, de stores og fornemmes og lærdes Tanker, ja kort sagt alt muligt skønt og herligt, naar Katholicismen blot maa være og blive ved med at være den barnlige Kristendom.

Thi saa er vi paa den rigtige Side. Hvad siger Paulus f. Eks. i det første Korinthierbrevs første Kapitel: »Hvor er den vise? Hvor er den boglærde? Hvor denne Verdens Granser? Det daarlige fra Gud er visere end Menneskene, og det svage fra Gud er stærkere end Menneskene. Betragter, Brødre, eders Kaldelse! Der er ikke mange vise efter Kødet, ikke mange mægtige, ikke mange højbaarne.« Og gaar den samme Tanke ikke gennem alle de nytestamentlige Forfatteres kortere eller længere Skrifter, at det er den barnlige, uforbeholdne Modtagelse af Guds Naade, der betinger den sande Kristendom? Og er det fremfor alt ikke vor Herres og Frelseres egen, ofte udtalte Tanké, at det fremfor alt er det barnlige Sindelag overfor ham, hvorpaa det kommer an? Da Judas forraadte Jesus og Petrus fornægtede ham, da Jøderne haanede og pinte ham — aldrig fortælles der, at Frelseren blev vred; men da hans Apostle truede dem, der bar de smaa Børn frem, hedder det: »Da Jesus saa det, blev han vred« (Mar. 10.). Og da Disciplene spurgte Jesus, om hvem der var størst i Himmeriges Rige (Matth. 19), svarede han: »Hvis I ikke omvender eder og bliver som Børn, skal I ikke indgaa i Himmeriges Rige.«

Derfor, Hr. B—y, hjertelig Tak for den Anerkendelse, De her har ydet den katholske Kirke, den største, det var muligt at yde den; thi det, hvorpaa det for sande bibelske Kristne fremfor alt kommer an, er just »at blive som Børn og indgaa i Himmeriges Rige«.

N. H.

Nye Bøger.

Clemens Brentano: Af en vandrende Peblings Levnedsbog. Oversat af Oskar V. Andersen. Med 8 Billeder af Edward v. Steinle. (Vardens Forlag. København 1914. 2 Kr.)

Det er en Glæde at tage denne Bog i Haanden og sætte sig hen i en Krog med den — eller endnu bedre, hvis man har unge omkring sig, der ikke er fordærvede af den moderne Litteraturs Sensationstrang, da at læse den højt for dem. Oversættelsen er yndefuldt gjort, og det er lykkedes godt at gengive de mange indstrøede Sange, som man faar Lyst til at synge. Dertil kommer Steinles Billeder, der stilfærdigt og inderligt udtrykker, hvad Digteren vil have frem. Brentano var en af den tyske Romantiks Mestre, som i Kirken fandt sig selv. Han giver her en Skildring af, hvordan en ung Mand levede og tænkte, bad og led i det fjortende Aarhundrede. Der er over det hele den rette dvælende Eventyrstemning. For dem, der har Lyst til at trænge ind i Værkets indre Mening — thi som Romantiker har Brentano betragtet det som et Symbol — gives der en forstaaende Vejledning i Andersens Kommentar, som ikke bør glemmes ved anden og tredje Genemlæsning.

Magister.

Bibelen i Billeder. Over 200 Tegninger af Gustave Doré. (Pios Forlag. 10.—14. Hæfte.)

Med 14. Hæfte er Gamle Testamente næsten færdigt. Nogle Billeder, f. Eks. Profeten Amos, er ganske kønne, andre, som flere fra Profeten Daniels Historie, meget uheldige. Det store Værk vil sandsynligvis være sluttet hen paa Efteraaret.

The Paraclete. A Catholic Monthly devoted to the honor of the Holy Ghost. (Cornwells. Pennsylvania. 1 Dollar aarligt.) 1914. Nr. 1—4.

Andagten til den Helligaand er langtfra saa stor og udbredt, som man for det kristne Livs Skyld maatte ønske, at den var. Hovedformaalet med dette Maanedsskrift, som har været anmeldt her nogle Gange før, er Udbredelsen af den nævnte, saare gavnlige Andagt. Talrige Afhandlinger og Hymner forfølger dette Formaal. Adskillige Artikler fra Afrika og de australske Øer, hvor Helligaandsfædrene driver Missionsvirksomhed, bringer interessante og gribende Oplysninger. Talrige Fortællinger, dels af historisk Indhold, dels fra vore Dage, bidrager ogsaa deres til at gøre Hæfterne yderligere underholdende og give dem deres Særpræg. Foran i hvert Hæfte findes et i Regelen smukt Billede.

N. H.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. April 1914. (London. 6 d.)

Det er kun med Glæde, man kan henlede Opmærksomheden paa det smukke Aprilhæfte af Birgittinernes store, fine Tidsskrift. Første Artikel er en interessant Skildring af Filip II af Spanien, hvori de mange gode Sider ved den almindelig miskendte Konge med Føje fremhæves. Det hedder heri meget betegnende: »Filip levede i en haard Tid, og han fulgte den Fremgangsmaade, som hin Tids Mænd fulgte; men medens alle omkring ham ikke ansaa Religionen for andet end en Kappe, som kunde skiftes, alt som Politikkens Krav fordrede det, mente han, den var en Sag, som det var værd at kæmpe for. For ham alene blandt alle Europas Herskere var Christi Ære og Sandhedens Sejr over Vildfarelsen virkelig noget, der havde Betydning.« En eksegetisk Studie over Ægteskabets Uopløselighed kaster nyt og originalt Lys over flere af Jesu Udtalelser om dette Emne. En lille historisk Skildring af Birgittinerordenens Nutid og Fremtid vil forhaabentligvis snart blive gengivet her i Ugebladet. Biskop Vaughan skriver en saare fængslende Fortsættelse af sin Afhandling: Er Stjernerne beboede? Nærværende Anmelder kan ikke være med til sammen med Forfatteren at besvare dette Spørgsmaal bekræftende, selv om et absolut henægtende Svar ej heller kan fastholdes. Af Modifikationen Euckens uklare Anskuelse gives en klar og rammende Analyse. Hæftet slutter — foruden Boganmeldelser — med en meget lang og udtømmende Afhandling om det puritanske Regimente i England fra 1644—1660. — Alle, som forstaar Engelsk, burde holde og læse dette smukke og overordentlig billige Tidsskrift. Aprilhæftet indeholder 120 store, fortrinlig trykte Sider og koster kun 6 pence, d. v. s. knap 50 Øre. Skriv til *The manager, St. Gregory's. Earlsfield. London. S.W.* N. H.

Fr. Buhl: Muhammedanismen som Verdensreligion. (Gyldendal. 1914. 60 Sider. 1 Kr. 25 Øre.)

Det er en overordentlig læseværdig Bog, Professor Buhl her har udsendt. Som Titelen angiver, er det ikke Muhammed selv, men dennes Religion og særlig de Egenskaber, der har betinget dens Udbredelse som Verdensreligion, der udgør Indholdet af det lille Skrift. En af disse Egenskaber er efter Forfatteren den Fylde og Inderlighed, Muhammedanismen gennem kristen Paavirkning har optaget i sig, og som i dens Oprindelse var den ganske fremmed. Endvidere har denne Religion haft en sjælden Evne til at optage de forskelligste Elementer i sig fra de Omgivelser, den kom iblandt, hvilket i høj Grad har

lettet dens Udbredelse. Naar Professor Buhl til at begynde med anslaa Muhammedanernes Antal paa Jorden til 300 Millioner, er dette utvivlsomt overdrevent; 225 Millioner er vistnok langt nærmere det rigtige Antal. Den lille Bog fortjener paa Grund af sin rolige Tone, klare, lette Stil og lødige Indhold stor Udbredelse. N. H.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 3. Maj modtog i Rosenkranskirken 51 Personer (3 Damer, 1 Herre, 16 Piger og 31 Dreng) Firmelsens h. Sakramente. Festprædikenen holdtes af den fungerende Sognepræst, Pastor Ronge, der bl. a. omtalte det store Veteranstævne og sagde: »Vi har søgt at afbetale en lille Smule af den Gæld, som vi staar i til de gamle, tapre, hærdede Krigere, som i 1864 villigt og modigt satte Liv og Lemmer paa Spil, som i en næsten fortvivlet Kamp mod en overmægtig Fjende var rede til at ofre alt, selv Livet, for Konge og Fædreland. I har vistnok alle sammen været med til at hilse paa dem og bøje jer i Ærbødighed for dem. Vi har i alt Fald sikkert allesammen glædet os med dem over enhver Anerkendelse, der — nu ganske vist noget sent, men desto ærligere og oprigtigere — er blevet ydet dem, over enhver Æresbevisning, ethvert taknemligt Haandtryk, der er bleven givet dem. Ja, hvilken Ære, hvilken Glæde, hvilken Oprejnsning for dem, da Landets øverste Krigsherre, deres Herre og Konge selv, med Taknemlighed trykkede deres Haand og hæftede Hæderstegnet paa deres Bryst. . . Dette kan ogsaa anvendes billedligt, i Livets aandelige Kamp kan det undertiden gaa os paa lignende Maade, at vi nemlig i lange Tider maa kæmpe og stride, ret haardt endda, og det uden synlige Sejrvindinger, uden Anerkendelse og Belønning; men saa gælder det om at holde ud som tapre Christi Stridsmænd, og dertil styrkes og udrustes vi netop ved Firmelsen. Og lad os søge at efterligne de mange Tusinder af hæderværdige Veteraner i Christi Stridshær, som er gaaet forud for os, saa vil vor øverste aandelige Krigsherre ogsaa en Gang lade os blive den fortjente Løn til Del, som langt overgaar al jordisk Hæder og Ære o. s. v. . . .«

Roskilde. Atter vajede Paveflag og Dannebrog paa de 26 Alen høje Stænger foran St. Laurentii Kirke. Det var i Lørdags Aftes. Foran Kirkedøren stod Præsterne, hvidklædte Børn med Blomsterbuketter og nogle Menig-

hedsmedlemmer opstillede for at tage imod Hans Højærværdighed Biskoppen, og gennem en Flagallé, medens Organisten præluderede og Kirkeklokkerne sendte deres Malmtoner ud over Byen og Fjorden, skred Biskoppen sammen med Sognepræsten og Kirkeforstanderskabet ind i Kirken. Det var Præludiet til den følgende Dags Fest. Og den 10. Maj blev til en Festdag, en Mærkedag, som sent skal glemmes i den gamle Bispeby. Flere Menighedsmedlemmer og Polakker skulde nemlig modtage Firmelsens h. Sakramente og under Salvelse og Haandspaalæggelse indvies til Christi Stridsmænd. — Ligesom ved Kirkens Konsekration havde flere anderledestroende villet overvære denne sjældne Højtidelighed, og de fortrød ikke, at de var kommet. Thi atter talte vor nidkære Overhyrde med den Varme, der finder Vej til Hjerterne, og den Myndighed, der bøjer Viljen, efterlader et varigt Indtryk og stemmer til Eftertanke. Især vil de 55 Firmebørn (30 Danske og 25 Polakker) gemme Biskoppens faderlige Formaninger i deres Hjerter med den samme Pietet, som gode Børn bevarer en Faders varme Ord. — Aftengudstjenesten dannede en værdig Afslutning paa den uforglemmelige Dag. Efter at Sognepræsten havde talt om Firmelsens høje Betydning og herlige Virkninger, sang nogle Herrer af Menigheden, under Organist Kerckhoffs' dygtige Ledelse, nogle flerstemmige Kirkehymner, som bidrog ikke lidt til at forøge Feststemningen. Atter aabnede Klokkerne deres Malmunde, og fra Hundreder af glade Læber og Hjerter steg Takkebønnen op til den almægtige Gud: Store Gud, vi love dig.

Sverige. Søndag den 3. Maj afholdtes en meget vellykket Foreningsfest i St. Eriks Kirke i Stockholm. Det var den katolske Haandværkerforening, som fejrede sin 35 aarige Stiftelsesfest. Medlemmerne samledes i et Antal af henved 40 i den store Have bagved den smukke Kirke og gik i Procession, under deres Forenings Banner, ind til Højmessens Klokker 11. Et Mandskor, dirigeret af Hr. Nylander, sang til det nye, fine Orgels Toner en smuk Messe af Gruber, medens Foreningsmedlemmer i en Alder af 20-22 Aar forrettede Ministranttjenesten. Foreningens Stifter og Præses, Mgr. Dr. R. Kiesler, som kan se tilbage paa et langt, møjsommeligt, taalmodigt og fortjensfuldt Arbejde i den gode Sags Tjeneste, holdt Prædikenen ved den festlige Lejlighed. Den katolske Haandværkerforening, der er en Filial af den tyske Gesellenverein, stiftet af Kolping, har i de mange Aars Forløb ikke været meget omtalt, men har i al Stilhed og under mange Genvordigheder vokset sig forholdsvis stor og stærk. Med Foreningen er en Syge- og Begravelseskasse saa vel som en Sparekasse forbunden. — Om Aftenen

overværede Medlemmerne Majandagten, hvorefter de samledes i det lille Foreningslokale, hvor Præsæs rettede nogle hjertelige Ord til de tilstedeværende. Derefter oplæstes det reviderede Regnskab. Til Slut samledes man i Skolelokalerne med deres ejendommelige Vægmalier fra svundne Tider i vort Lands Historie. Elisabetssøstrene havde pyntet smagfuldt op og serverede en udmærket Aftensmad for Medlemmerne, der først henad Midnat brød op fra den vellykkede Sammenkomst. — Næste Aar haaber Foreningen at være »Herre i sit eget Hus«; derved vil den baade kunne gøre sine Penge mere frugtbare og komme til at raade over bedre og mere tidssvarende Lokaler. — Under Festen indløb Telegrammer fra Hs. Højærv. Biskop Bitter, som var i København, og fra Pastor Bucksx, Præsident for St. Paulsforeningen i Gäfle, samt en Skrivelse fra Pastor, Grev Stolberg i Norrkøping. — Foreningens Formue er nu næsten 33.000 Kroner, Sygekassens Kapital er paa 8500 Kroner, og i Foreningens Sparekasse indestaar godt 5000 Kroner.

Nord-Amerika. I De forenede Stater er Katholikkernes Antal i Følge det sidste Direktorium for 1914 noget over 16 Millioner. Naar Antallet er 1 Million større end Aaret i Forvejen, er Grunden den, at de ruthenske Katholikker for første Gang er talt med til Katholikkerne. Dette er vel et stort Tal; men var hver Katholik, der var indvandret, og alle Børn af en katholsk Fader eller Moder forbleven tro, vilde Antallet have været omtrent det dobbelte. Der er henved 19.000 Præster, af hvilket omtrent de 5000 er Ordenspræster. Der undervises henved $1\frac{1}{2}$ Million Børn i 5400 Sogneskoler. Kirkernes Antal er steget med godt 600 i det sidste Aar og har nu naaet 14.651. For Tiden lever der under Fristaternes Flag (i Nord-Amerika, paa Kuba, Filippinerne o. s. v.) 24.225.000 Katholikker.

Brevkasse.

Ærede Hr. Redaktør.

Finder De ikke, at vi Katholikker ogsaa skulde være med til at fejre Fædrelandets store og tunge Minder fra 1864? S.

Ærede Abonnent. Selvfølgelig mener jeg, at vi Katholikker skal være med til at fejre Mindeaaret 1864. Men der forekommer mig absolut ingen Grund at være til specielle katholske Festligheder i den Anledning. Naar Talen er om Kærlighed til Fædrelandet, bør alle danske Mænd og Kvinder, uden Hensyn til Tro og Livsanskuelse, i Endrægtighed kunne holde Fest med hinanden. Kun paa eet Punkt maa vi vel optræde alene, men

lad os ogsaa være enige om det. Lad os ofre Bønnens Almisse for de faldne danske Mænd i 1864. Lad os, naar Tid og Lejlighed gives, bede for de mange ældre og særlig unge, som dengang saa brat blev kaldt bort, at Gud vil skænke dem den evige Hvile, og at hans Naades Lys maa skinne for dem. At Bønnen vil hjælpe dem, har vi jo ingen absolut Sikkerhed for; paa den anden Side veed vi dog, at intet andet nu kan hjælpe og gavne dem end de troende Kristnes fromme Bønner. N. H.

Højtærede Hr. Redaktør!

I flere af Hovedstadens Blade kunde man i forrige Uge læse, at Hr. Stiftsprovst Paulli i Frue Kirke under Gudstjenesten vilde »messe Litaniet«. Hvad er det?

Vær saa venlig at oplyse mig om, hvad der menes med at messe Litaniet; jeg, og mange med mig, begriber det ikke.

Deres ærbødige *Trosfælle*.

— Svaret herpaa er ikke svært. Ved at »messe« forstaar Protestanterne at »synges paa den ejendommelige Maade, der bruges ved Messen«. F. Eks.: »Først messede Pastor A. ved Alteret« vil ikke sige andet, end at Pastor A. sang en Bøn foran Alteret. I omspurgte Tilfælde betyder det altsaa ikke andet, end at nævnte gejstlige under Gudstjenesten vilde synges Litaniet. Herved forstaas en kort Vekselsang mellem Præst og Menighed, som hestaa af en Del af Leddene i vore Litanier. Naar Protestanterne siger om en Præst, at han ikke kan »messe«, mener de ikke væsentlig andet, end at han ganske mangler Sangstemme. Ærbødigst

N. H.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Rosenkranssognet.

Menighedens Medlemmer gøres herved opmærksomme paa, at Inkassationer af de tegnede Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) vil blive paabegyndt Tirsdag d. 19. ds. De af Menigheden, som ikke yder noget Bidrag til deres Sognekirke, **Rosenkranskirken**, bedes erindre, at det er enhver Katholiks Pligt efter Evne at yde Bidrag til sin **Sognekirkes** Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Ifølge § 77 i Grundloven er enhver Katholik fritaget for at yde Bidrag til Statskirken, naar han yder et mindst ligesaa stort Bidrag til sin egen Kirke.

Til **Rosenkranssognet** hører ifølge biskoppelig Anordning alle Katholikker, der bor paa **Frederiksberg** og i den dertil grænsende Del af **Vesterbro** indtil Stenosgade, Viktoriagade, Abel Cathrines Gade, Kvægtorvsgade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Halvdelen af nævnte Gader og hele Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i **Valby**, **Vigerslev** og **Vandløse Distrikter** samt i det mellem disse Distrikter og Vestenceinten liggende **Landdistrikt**.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen i Boyesgade 8 samt af **Forstanderskabet.**

Unio Søndag den 24. Maj Cykleudflugt til Dyrehaven. Mødested St. Vibenshus Kl. 9³/₄.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde med Optagelse af nye Medlemmer Mandag d. 18. Maj, Kl. 8¹/₂ Aften, i St. Joseffsøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Ordrup.

Maria-Kongregationen for Mænd holder Fælleskommunion paa Christi Himmelfarts Fest, den 21. Maj, i Messen Kl. 7³/₄. Otte Dage senere, den 28. Maj, er Kl. 8¹/₂ om Aftenen det sidste Møde for Sommerferien.

St. Franciskus' III. Orden har Møde Fredag d. 22. Maj Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

St. Knuds Kapel. Mariabørns-Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 17. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 20. Kl. 7¹/₂ Aften.

Til Pintsc-Novenen anbefales: **En lille Pintsebog.** Pris 30 Øre, smukt indbunden. Kun et lille Restoplæg haves. Faas i Katholsk Bogsalg.

Sommerens Friluftsmøder.

Søndag den 24. Maj. Ved Vor Frues Bøg. Søndag den 28. Juni. I **Haraldsted.** Søndag den 26. Juli. Ved Vor Frues Bøg. Søndag den 6. September. Ved Vor Frues Bøg.

Kirkelig Kundgørelse.

I Henhold til den H. Faders Anordning bestemmer Vi, at der atter i Aar før Pintsesøndag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskriver Vi:

1. Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V. og Oration.*
2. Bønnen om den Helligaands syv Gaver, Bønnebog S. 196.

Novenen kan holdes efter Skolemessen eller under Aftenandagten.

København, den 12. Maj 1914.

Johannes von Euch,

Biskop, Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa **Christi Himmelfarts Dag** i alle Vikariatets Kirker og offentlige Kapeller.

NB. Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge er kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8¹/₄ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelse af Litaniet til alle Helgener.

Paaskekommunionen.

Christi Himmelfarts Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige **Paaskekommunion** for deres Vedkommende, som bor i Byer, hvor der findes et katolsk Gudshus.

Christi Himmelfarts Dag.

Gudstjenesten holdes som om Søndagene; efter Højmessens synges Te Deum i Anledning af Paasketidens Afslutning.

NB. I Anledning af Christi Himmelfarts Dag agtes *Nr. 21* udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, hvorfor alle Meddelelser, Efterretninger, Annoncer o. s. v. maa være Redaktionen i Hænde senest Mandag den 18. Maj.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag d. 17. Maj Kl. 8 i St. Ansgars Kirke.

Kirkelig Kalender.

17. Maj.	5. Sønd. ef. Paaske.	24. Maj.	6. Sønd. ef. Paaske.
18. —	Mandag. Erik, Martyrkonge, (Bededag.)	25. —	Mandag. Gregor VII, Pave og Bekender.
19. —	Tirsdag. Petrus Cælestinus, Biskop og Bekender. (Bededag.)	26. —	Tirsdag. Filip Neri, Bekender.
20. —	Onsdag. Bernardin af Siena, Bekender. (Bededag.)	27. —	Onsdag. Beda den Ærværdige, Bekender og Kirkelærer.
21. —	Torsdag. Christi Himmelfarts Dag.	28. —	Torsdag. Oktav af Christi Himmelfart.
22. —	Fredag. Venantius, Martyr.	29. —	Fredag. Ubaldus, Biskop og Bekender.
23. —	Lørdag. Andreas Bobola, Martyr.	30. —	Lørdag. Vigiliedag. (Fastedag.)

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 $\frac{1}{2}$ med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
Immaculatakirken	» 2 $\frac{1}{2}$ Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 5 »	» 7 $\frac{1}{2}$

Til en katolsk Præstegaard, ikke langt fra København, søges — senest til Efteraaret — en proper og paalidelig **Husholderske**. Billet, mrk. *Husholdning*, bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.

Valfarten til Haraldsted.

Søndag den **28.** (ikke 21.) Juni agtes Valfarten til St. Knud Lavards Kirkeruin ved Haraldsted foretaget. Afgang med Toget fra Københavns Personbanegaard Kl. 7²⁰ Morgen, Tilbagekomst samme Steds Kl. 11 Aften. Mad maa medbringes. Adgangskortet (Besøg i St. Bendts Kirke og Kaffe i Haraldsted Skov) koster 50 Øre. Fra Ringsted til Haraldsted er der c. 10 km. Ca. 50 Deltagere vil kunne vente Befordring et Stykke af Vejen. Jernbanebilletens Pris kan endnu ikke nøjagtig opgives. Nærmere Program vil senere fremkomme. Adgangskort faas fra 25. Maj i Katolsk Bogsalg — hos Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 — Bæklund, Frederiksberggade 34 — Portneren, St. Josephs Hospital — Brozek, Amagerbrogade 204 — Hansen, Viggo Rothes Vej, Charlottenl.

Til en ung Mand, som skal læse, søges Pension og Værelse hos en katolsk Familie, helst efter Østre Bydel eller Hellerup. Pris m. m. bedes sendt til
Rentier M. Kr. Madsen,
Læssøegade 44, Odense.

Maj Maaned. Betragtninger og Bønner. Pris 1 Kr. Kan faas paa St. Andreas Kollegium samt i Katolsk Bogsalg.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 21.

Søndag den 24. Maj.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Nonni og Manni. — Kirkesagen. — St. Knuds Feriekoloni i Dalum Kloster. — Sommerfart. — Pius X og Afholdenhed. — Mod Aften. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nyborg. Svendborg. Næstved. Tyskland. — Ansgarius-Bonifacius-Kollekt. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

214.

Der kommer en Tid! (1)

Hvor underlig er ikke mange Menneskers religiøse Udvikling! Vi har kendt dem, de var fromme, gode og samvittighedsfulde; de var lykkelige og glade og fandt i deres Kirke Trøst i Modgang og Kraft mod alle Angreb. Men Tiden gik, vi saa dem sjældnere og sjældnere. Der var nok noget i deres Væsen, som var lidt underligt, men hvert Menneske er sommetider underkastet visse Stemninger og Forhold, som mere eller mindre præger hans Ydre, og vi undskyldte derfor gerne denne lille ydre Forandring. Saa kom der en Tid, hvor vi slet ikke mødte dem, i det mindste ikke i Kirke eller ved Trosfællernes Møder.

Hvor er de bleven af? Hvad er der blevet af dem, spurgte vi snart her, snart der, ikke af Nysgerrighed, men af Interesse for dem, eller fordi særlige Baand knyttede os til dem.

Hvor blev vi ikke forbavsede eller forskrækkede ved at erfare, at de havde opgivet deres Tro og ikke længere brød sig om Troens Fordringer, maaske endog bekæmpede, hvad de havde elsket, og hvad der havde bragt dem Lykke.

Uvilkaarlig spørger vi: Hvorledes er denne Forandring sket, hvorledes kunde det komme saa vidt?

En af dem, der havde forladt Kirken og Troen for i et »fremmed Land« at søge et nyt Paradis, fortæller, efter at have fundet Vejen tilbage til Moderkirken, saaledes:

»Jeg stolede altid for meget paa min egen Dom, var stolt af min Viden og mine egne Tanker. Denne Fejl og denne Svaghed, som saa mange opfatter som Styrke og Rask-

hed, skulde føre mig paa Afveje og ind i Ulykken. Overbevist om, at intet og ingen kunde rokke ved min religiøse Overbevisning, læste jeg Bøger og Blade, som ved frække Paastande og Angreb søgte at gøre Religionen latterlig og undergrave Agtelsen for den. I min Omgangskreds var der dem, der vel mente at røbe stor Visdom, naar de saa tit som muligt gentog alle mulige Indvendinger mod Religionen.

I Begyndelsen blev jeg opbragt og ærgrede mig over disse Løgne og de uretfærdige, skamløse Angreb; men jeg blev dog ved med at læse den daarlige Presse og høre paa Angrebene. Jeg udsatte mig saa at sige for en Kugleregn og mente, at alle Kugler skulde springe tilbage. Saa sikker var jeg paa min religiøse Overbevisning.

Med Tiden ærgrede jeg mig mindre, jeg tog det med Ro. Det forekom mig, som om det ikke var Umagen værd at gendrive alle de forskellige Indvendinger. Jeg læste og læste, og der kom saa en Tid, hvor jeg ikke engang undersøgte, om Paastandene var sande eller ej.

Jeg husker godt, at det sommetider forekom mig, som om et og andet af Angrebene var berettiget, og jeg stod paa et Punkt, snart paa flere Punkter paa Angribernes Side. Snart her og snart der mødte jeg Indvendinger, som jeg ikke kunde gendrive. Jeg kunde ikke, og for Resten havde jeg heller ikke Lyst til at gaa paa Biblioteket og ruge over Folianter for at finde Sandheden og Løsningen af Vanskelighederne. Følgen blev da, at den ene Tvivl efter den anden satte sig fast i mit Indre og begyndte at undergrave min Tros Bygning. Min religiøse Overbevisning skrumpede mere og mere sammen, og den Tid kom desværre, da jeg ingen Tro mer havde.«

Hvor mange har ikke vandret nøjagtig ad samme Vej? Hvor mange maa ikke sige: »Desværre kom den Tid, da jeg ingen Tro mer havde!«

Hvad skal vi gøre for at bevare vor h. Tro? Imod din Vilje er du nødt til at høre paa Tale imod Troen og Religionen, og du kan ikke hindre, at mange Angreb gør Indtryk paa dig. Men du maa endelig ikke stole paa din egen Dygtighed og Dømmekraft. Rør derfor ikke ved religionsfjendtlige Bøger og Skrifter, og opgiv al Omgang med vantro og ugudelige Personer, som angriber din h. Religion og gør Nar af det helligste og bedste, du har. Hører du Indvendinger, saa bør du ikke afgive nogen Dom, men opsætte den, saa længe du kun har hørt Anklagen, men ikke Forsvaret. Du maa ikke — og dette er det afgørende Punkt — du maa ikke bære paa Trostvivl, men lade dem løse af en gejstlig Raadgiver. Hvert Angreb paa Sandheden kan gendrives, og hver Tvivl kan løses, dersom man søger Gendrivelsen og Løsningen paa det rette Sted. P. S.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af *Jon Svensson*.

(Fortsat.)

Her ventede der os en stor Overraskelse: »La Pandore« var standset og laa ubevægelig paa det stille Vand.

I kort Afstand fra os laa der et andet Krigsskib, der saa meget fint ud, men var betydelig mindre end »La Pandore«. Det danske Flag vajede fra Agterstavnen.

»Men det er jo »Fylla«!« udbrød min lille Broder efter at have betragtet det fremmede Krigsskib opmærksomt, »er det ikke, Nonni?«

Jeg saa nu lidt nøjere til og opdagede til min store Glæde, at Manni havde Ret. Det var virkelig det lille danske Krigsskib »Fylla«, som vi saa godt kendte, da det engang imellem aflagde et Sommerbesøg hos os paa Akureyri. Det maatte netop nu være paa Vej dertil og kunde derfor uden Vanskelighed bringe os hjem igen.

»Er det ikke vidunderligt,« udbrød Manni paany, »hvor Gud har sørget for os!«

»Jo, det siger jeg med,« svarede jeg.

Men vi fik ikke Tid til at fortsætte vor Samtale; »La Pandores« Besætning stimlede nemlig sammen om os. Alle vilde se os og vise os baade Deltagelse og Venlighed.

Vi blev først en Smule forlegne, men de franske Søfolk, og særlig de smaa Kadetter, viste sig saa hjertelige overfor os, at al vor Forlegenhed snart forsvandt. De gav os utallige Haandtryk, og vi takkede i det uendelige og trykkede varmt alle de Hænder, vi kunde faa fat i.

Der var straalende Solskin paa alles Ansigter og i alles Hjerter, ligesom der ogsaa var Solskin paa den dejlige Aftenhimmel.

Vi blev nu ført hen til Falderebstrappen.

Her stod Krigsskibets Chef og ventede paa os. Han var en kraftig, fornemt udseende, ældre Herre med et mildt, næsten faderligt Ansigt.

»Jeg tror, vi maa takke for Gæstfriheden,« sagde jeg til Manni.

»Ja, lad os endelig gøre det,« svarede min Broder.

Vi gik rask hen til den fine Herre.

Han saa venligt smilende ned paa os. Fuld af Taknemmelighed greb jeg hans højre Haand, trykkede og ry-stede den hjerteligt, idet jeg paa Islandsk takkede ham for alt det gode, vi havde nydt om Bord paa hans Skib.

»Manni«, sagde jeg nu til min Broder, »du maa ogsaa takke ham.«

Manni greb da hans venstre Haand og takkede ham paa sin barnlige Maade ved efter islandsk Skik at trykke et Kys paa den.

Da vi saaledes havde udtrykt vor Taknemmelighed, lagde Chefen sin venstre Haand paa Mannis Hovede, sin højre paa mit og strøg os et Par Gange venligt smilende over Haaret.

Da jeg saa op paa ham, mærkede jeg, at den store, kraftige Mand var rørt. Hans Øjne var fulde af Taarer. . . .

»Han tænker maaske paa sine egne Drenges hjemme i Frankrig,« sagde jeg ved mig selv.

Førend vi gik ned ad Falderebstrappen, vendte vi os endnu engang om og sagde Farvel til de franske Søfolk.

De svarede alle paa een Gang med et hjerteligt Udraab, som vi dog ikke kunde forstaa.

Saa gik vi ned. Her ventede os ikke blot vor lille Baad, men tillige Krigsskibets fine Dampchalup. Den var bleven sat i Vandet alene for vor Skyld. Vi følte os helt forvirrede over saa stor en Ære.

Der nede sad allerede vor gode Læge og de to Drenges, som havde plejet os.

Det franske Flag vajede paa Dampchaluppens Flagstang.

Vi tog nu Plads ved Siden af Doktoren og de to Drenges. Der kom nogle Matroser til. De bandt vor Baad fast til til Dampchaluppen, og vi fjernede os rask fra den gæstfrie, pragtfulde »La Pandore« og satte Kursen mod »Fylla«.

Vi vendte os endnu engang om og svingede muntert med vore Huer. Der blev for sidste Gang viftet over til os fra Franskmændene, saa gled vi hurtigt bort hen over den spejlblanke Sø.

VIII.

Vi udleveres til det danske Krigsskib *Fylla*.

Nu var vort Ophold paa det stolte, franske Skib blevet et blot og hart Minde.

Men vi glemte det aldrig. Vort Besøg der bevaredes fra nu af i vor Hukommelse som et overordentlig stemningsfuldt Eventyr. . . .

Paa Vejen mellem de to Krigskibe kunde vi ikke undlade at kaste et Blik mod Nordvest, paa den nedgaaende Sol. Det var en henrivende smuk Sommeraften.

Den tætte Taage og Kulden fra den foregaaende Nat var sporeløst forsvunden.

Solen skinnede vidunderlig skønt nede ved Horisonten. Her lyser den jo hele Natten igennem. Dens skarpe, gyldne Lys begyndte allerede at gaa over til det mildere Skær, hvormed den lyser om Natten, en Blanding af Rosenrødt og Purpur, og den udgød nu sin gyldenrøde Glans over alt, hvad der omgav os.

En pragtfuld Vej, der straaede i Regnbuens Farver, tegnede sig paa Havets Overflade og strakte sig fra vor Chalup langt, langt ud i det fjerne, ad Midnatsolen til.

Denne gyldne, over al Beskrivelse pragtfulde Vej luede og funkede og var i stadig Bevægelse. Det saa ud, som den var overstrøet med Millioner af Perler og Ædelstene.

Vi kunde næppe se paa den uden at blændes af den manglefarvede Glans. . . .

Men nu nærmede vi os Falderebstrappen paa »Fylla«.

Her blev vi modtaget af to danske Officerer i straalende Uniformer.

Den franske Læge, de to Kadetter, Manni og jeg blev straks ført op paa Dækket. Matroserne blev derimod siddende nede i Dampchaluppen.

De danske Søfolk hilste os paa deres jævne Maade, høfligt og elskværdigt. De betragtede os med en vis Forundring, medens vi gik hen over Dækket ad Chefens Kahyt til.

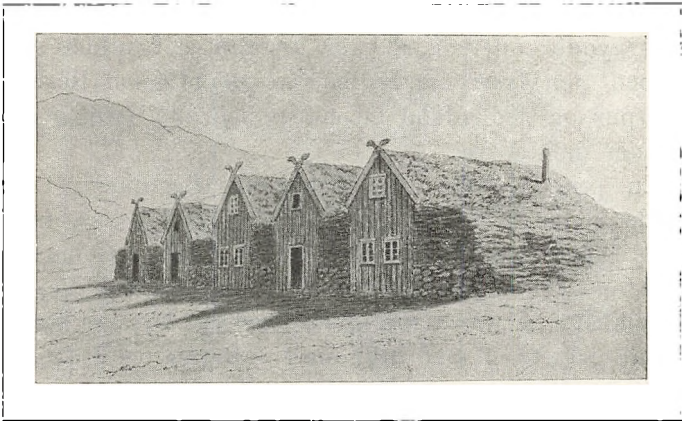
Den franske Læge gik forrest sammen med de to danske Officerer; vi fire Drengene fulgte beskedne bagefter.

Vi kunde straks mærke, at der herskede den pinligste Renlighed ombord paa det smukke danske Skib.

Dækket var næsten hvidt af lutter Skuren og Vasken. Der saas ikke en eneste Plet. Kanonerne og alle Metalgenstande straaledes saa stærkt, at man skulde have troet, at de lige var pudset.

Vi steg ned ad den yderst smagfulde Kahytstrappe og traadte ind i Chefens Salon, der i Elegance ikke gav de Rum, vi havde set om Bord paa det franske Skib, noget efter.

Den danske Chef, »Fyllas« Kaptajn, en fin og elskværdig yngre Herre med kulsort Overskæg og kortklippet Haar, gik den franske Læge i Møde, greb begge hans Hænder, trykkede dem hjerteligt og bad ham tage Plads i en med rødt Fløjl betrukken Lænestol.

Hals Præstegaard, hvor Nonni engang laa begravet under Sneen.

Derpaa kom han ogsaa hen til os Drengene, gav os venlig Haanden og anviste os Plads paa en ligeledes med rødt Fløjl betrukken Bænk ved Væggen.

De to Herrer begyndte nu at tale Fransk sammen; dette Sprog syntes den danske Kaptajn at beherske til Fuldkommenhed.

Manni og jeg forstod jo ikke et Ord deraf, medens de to smaa Franskmænd derimod med synlig Interesse fulgte Samtalens Gang.

Vi kunde dog nok gætte os til, hvorefter der blev talt, det var jo vort Eventyr, som den franske Læge berettede til »Fylla«s Chef.

Baade de to Herrer og de franske Drenges saa af og til med et skælmsk Smil hen paa os.

»Det er kedeligt, vi ikke kan forstaa, hvad de siger,« hviskede Manni til mig, »jeg synes hele Tiden, de snakker om os.«

»Det er sandt nok,« svarede jeg, »men du kan være ganske rolig, de taler sikkert ikke ondt om os.«

Det bankede paa Døren, og lidt efter traadte en ung Opvarter ind med en Bakke, hvorpaa der stod en Flaske Champagne, seks Glas og en Sølvskaal med Kager. Han stillede alle disse Herligheder paa Bordet og fjernede med en vis Højtidelighed Proppen fra Flasken.

Derpaa fyldte han to Glas med den skummende Vin og kastede saa et Blik paa Kaptajnen.

Den elskværdige Chef pegede paa os fire Drenges, som stadig sad artige og stille paa vor Bænk, og saa samtidig med et Smil — ligesom spørgende — paa sin Gæst.

Den franske Læge smilede igen og gjorde med Haanden en Bevægelse, som syntes at udtrykke en stum Tildelse til, at ogsaa vi blev trakteret med den fine Vin. — Det var et Sprog, vi alle forstod. (Fortsættes.)

Kirkesagen.

Hjælp dig selv, og du kommer fram,
stol paa din Nabo, og du faar Skam.

Ved at læse Hr. Aagaards Artikel »Fra København S« glædede jeg mig over i Hr. Aagaard at finde en Mand med saa varme Følelser for vor Sognekirke paa Amager. Men der var en Bemærkning i Slutningen om »de velhavende Katholikker i den øvrige Del af Byen«, som jeg har Lyst til at rette en Indsigelse imod.

Det er i Danmark en hel Overtro, at Katholikkerne er saa rige, ja, man kan endog finde den samme Overtro blandt egne Trosfæller. Jeg tror, det stammer fra, at enkelte har givet saa godt som hele deres Formue til Kirken, hvorved det har været muligt at udrette saa meget, som Tilfældet er.

Men hvor skulde nu Rigdommen være her i København? Paa Amager er vi vist alle enige om, at den ikke findes, derom vidner altfor tydeligt de mange Bønner om Hjælp. — I Rosenkranssognet ender Kirkeregnskabet sædvanligvis omtrent som i Aar: »Underskud 4900 Kr., hvilket Beløb den højærværdigste Hr. Biskop har maattet dække.« — Paa Nørrebro har de nu samlet til en Kirke i mange Aar, men endnu er den ikke kommen; saa der kan det vist heller ikke være. — Men saa maa det være i St. Ansgars Sogn, i Bredgade-Kvarteret, det er vist mange enige om. Prøv engang at se paa Sognets Kirkeregnskab. Sidste Aar stod der en Post: »Renter af 6000 Kr. (Gæld) til Fabrikant H. Hoffmann«, og i Aar er denne Gæld steget til 8500 Kr. Dette tyder ikke paa Rigdom. — Men saa maa Biskoppen have mange Penge, siden han kan klare al den Gæld. — Hvis Biskoppen var rig, tror jeg næppe, Hs. Højærværdighed havde beboet den bekendte Bagbygning saa mange Aar, som han har gjort. Selv udenfor staaende (Journalister) har offentlig udtalt deres Forbavselse derover. Nej, Hemmeligheden, hvad Biskoppens Rigdom angaar, stikker nok i, at vore Trosfæller i Tyskland og Frankrig viser sig overordentlig gavmilde overfor vor Biskop.

Saa maa det altsaa være dem, der er rige, ikke? Nej, ærede Læsere, men de er gavmilde. — Paa de tyske Katholikkers Generalforsamling forrige Aar klagede en tysk, katholsk Rigsdagsmand over, at de tyske Katholikker var saa smaatstillede i Sammenligning med deres protestantiske Landsmænd, og denne Mand havde sikkert Kendskab til Forholdene, siden han bragte Sagen frem paa Generalforsamlingen. — Hvad de franske Trosfæller angaar, er det en ret almindelig Mening, at de fleste Bidrag kommer fra Sypiger og Folk i lignende Stillinger.

Sandheden bliver nok den, at vi Katholikker ikke ligger inde med den Rigdom, som vi er mistænkte for, men mange er gavmilde, saavel her som i Udlandet, og derfor naas Resultaterne. Men vi skulde naa videre. Vi skulde have Balance i Regnskabet *ved egen Hjælp*, thi vore Trosfæller sydpaa har nok at gøre med sig selv. — I Tyskland maa den hellige Messe mangfoldige Steder i blandede Egne læses i Dansesale, Udhuse, paa Loftet, i gamle Rønner el-

ler med andre Ord: under langt elendigere Forhold, end vi kender, og det af Mangel paa Kirker. Hvad Frankrig angaar, er det jo en kendt Sag, at Staten har tilranet sig næsten alle Kirker og Klostre, saa der maa begyndes saa godt som helt forfra. — Vi kan derfor ikke være bekendt vedblivende at trække saa store Veksler paa Udlandet. Resultatet bliver saaledes, at det, vi Danske ikke kan betale, det maa *lige saa smaatstillede tyske og franske Katholikker betale for os*, endda med Tilsidesættelse af eget Behov.

Skal vi naa at faa vor Gæld ud af Verden, at faa bygget Kirker i Danmark, hvor det endnu tiltrænges, at holde vore Skoler paa Højde med Tidens Krav, saa maa vi række hverandre Haanden, store og smaa, idet vi engang for alle rammer en Pæl gennem Spøgelset »de rige Katholikker«.

Det vigtigste af alt bliver, at *alle* efter Evne betaler Kirkeskat og dernæst støtter Ansgarius-Bonifacius-Foreningen (den dansk-katholske Kirkesag), navnlig ved dens 4 aarlige Kollektur og ved maanedlige eller kvartaarlige Bidrag, idet denne Forening har til Opgave at træde hjælpende til der, hvor Nøden i Øjeblikket er størst.

I Bestyrelsen for Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen
N. Gravgaard.

St. Knuds Feriekoloni i Dalum Kloster.

Omstaaende lille Billede viser »Indbyggerne« i Sankt Knuds Feriekoloni 1913, og Hensigten med disse Par smaa Linier er hovedsagelig at minde de smaa Kolonisters Venner om, at nu er det snart Sommer igen.

Et sikkert Tegn herpaa er, naar Røsterne begynder at lyde: Maa jeg komme med! Aa, maa jeg komme med! Og disse Raab har allerede lydt i nogen Tid. Det katholske Fortsættelseskursus sender sit sædvanlige Antal, 10, men Kolonien kan huse godt 30, og vi haaber, det maa lykkes igen i Aar at faa den fuldt befolket.

Prisen er 20 Kr. pr. Barn for hele Ferien, hvilket bliver godt 50 Øre pr. Dag; det er jo imidlertid kun de færreste givet at kunne sende en lille Kolonist helt for egen

Regning, men een Dag kan vist nok de fleste overkomme at holde en lille København paa Græs, og blot 50-Ørerne kommer ind i tilstrækkelig stor Mængde, vil Børnenes og vore Forhaabninger blive opfyldt.

Denne lille Koloni i Dalum Kloster har vist sig at være saa udmærket en Institution, at det vilde være beklageligt, om den ikke atter i Aar skulde blive fuldtallig. Det er naturligvis for meget at sige, at alle bør bidrage til dette Foretagende; thi det kan naturligvis ikke være nogens

Pligt i strengeste Forstand at bidrage til deres Næstes Ferierejse. Men denne er saa gavnlig og saa glædelig for de smaa, at de fleste af dem, der selv rejser ud i Sommer, dog skulde prøve, om de ikke f. Eks. kunde ofre 1 Øre af hver Krone, de har i Sinde at ofre paa deres egen Sommerrejse, til at skaffe en fattig lille Trosfælle en glædelig Sommerferie.

Da Ansøgningerne om Fribilletter skal indgives i Begyndelsen af Juni, bedes Bidragene saa vidt muligt indsendt i den første Halvdel af Maaneden under Mærke »Feriebørnene« til: Menighedskontoret, Bredgade 69² o. G., St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15-17 og Griffenfeldtsgade 44 samt Redaktøren af Ugebladet.

D. K. F.

Sommerfart.

I.

Paa mit Skrivebord ligger der en vissens Blomst, jeg med egen Haand for et Aar siden har plukket i det fredlyste Kapel ved Haraldsted. Med sine purpurrøde Blade minder den lille Plante mig om hin Helt, der for omtrent 800 Aar siden forblødte sig paa dette Sted. . . .

I Grunden taget var jeg næsten glad, da jeg ikke kunde rejse med Morgentoget til Ringsted. Vel havde jeg derved maatte give Afkald paa en kær Ledsagers underholdende Selskab; men til Gengæld kunde jeg desto mere hengive mig til mine personlige Følelser og Stemninger, der med al Kraft gjorde sig gældende. I Tølløse stod Toget allerede og ventede paa de Par Passagerer, der skulde med Høngbanen. Endelig var Maalet naaet. »Merløse« lød Konduktørens Raab, og rask til Bens begyndte jeg min Valfart ned til Vrangeskoven. Paa denne Maade havde jeg ikke tabt meget; thi fra Merløse og Ringsted er der omtrent lige langt til Drabstedet. Efter en to Timers Vandring var min Pilegrimsfart til Ende, og af Hjertenslyst kunde jeg bede og læse og maale i de ensomme Ruiner. Hvad for 18 Aar siden en kær Ven af os havde sjunget paa dette Sted, følte ogsaa jeg i denne andagtsfulde Time:

»En stille Stund jeg dvæler her
ved Hellig Knuds Kapel;
de gamle Tider er mig nær
og griber dybt min Sjæl.
Jeg hører som et sælsomt Sus
af tusind Kristnes Bøn,
der steg fra dette Herrens Hus
mod Himlen — før den sank i Grus,
den Helligdom saa skøn. . . .

O skønne Kirke, Helligdom,
du Pilgrims-Skarens Bo,
hvi blev med Vold du styrtet om
med vore Fædres Tro?
Hvi sank det solforyldte Spir
med hver en Kirkens Pryd,
med hvert et Billed, hver en Sir —
mens Sangen dør, og stille tier
nu Kirkeklokkens Lyd?

Det er en Gaade, end ej løst —
men I, som bor her ved,
har I af Mindets Kilder øst,
da fred om dette Sted.
Bed ofte her et Fadervor,
mens Tiden iler hen.
Jeg veed det ej, men dog jeg tror:
Ruinen, draget frem af Jord,
en Fremtid har igen!«

(M. Jensen.)

»Ruinen, draget frem af Jord, en Fremtid har igen«. . . . Hvor lidt har man dog gjort for vore nationale Mindesteder? Hvem glemmer det Syn, naar han fra Hammershus Ruiner har set ned til den brusende Sø? Bag disse utilgængelige Klipper faar Eigilsagaen Farve og Liv. Hvorfor tage til Kullen, naar man i sit eget Land har langt kønnere Pletter? Og dog, hvor forsømt blev ikke disse herlige Borgruiner! Ja, Omegnens Beboere benyttede dem ligefrem til Stenbrud.

Hvor tilsidesatte, glemte blev ikke ganske særlig de religiøse Mindesmærker? Ruinerne ved Haraldsted kan fortælle herom. Al Ære hin Mand, der saa uforfærdet har søgt at bevare disse Minder. Korset ved Haraldsted, Indskriften i Odense samt de mange andre Mindesmærker, han har skænket sit Fædreland, vil vække mere national Aand end mange lærde Bøger.

O Haraldsted, hvor herlig er ikke din Jord! Hvorledes er det muligt, at ikke hver dansk Mand i det mindste een Gang i Livet besøger dette Kapel ved Udkanten af Skoven.

1931. . . . Jubilæumsaaret. . . . »Og atter paa Ruinens Grund en Kirke staar paa Vang.« Kapellet er rejst igen. Ser jeg ret? Staar ikke et Vajsenhus paa Marken ved Siden af Kapellet? Lige meget, om denne Fremtidsdrøm bliver virkeliggjort eller ej. Vi har jo Kapellet igen; vi kan bede igen paa det Sted, som er vædet med Martyrblod.‡

II.

Den 24. Februar 1858. . . . Efter en kort, stille Bøn rejste Bernadette sig og gik ind i Grotten. Hun bøjede Rosenhækkens Grene til Side og kyssede Jorden ved Foden af Klippen. Saa gik hun atter ned ad Skraaningen og faldt paa ny i Henrykkelse. Hun havde vel bedt to eller tre Led af Rosenkransen, da hun atter rejste sig op, men saa helt forvirret ud. Hun vendte sig mod Floden Gave og gjorde et Par Skridt i den Retning; saa blev hun pludselig staaende, saa sig tilbage, som om nogen havde kaldt hende ved Navn, og stod et Øjeblik i lyttende Stilling. Derpaa nikkede hun og begyndte atter at gaa, men denne Gang op mod Grotten, mod dens venstre Hjørne. Kommet halvvejs standsede hun, saa sig forvirret omkring og op mod Damen, som vilde hun spørge hende til Raads; saa bukkede hun sig ned og begyndte at skrabe i Jorden. Det lille Hul, hun fik boret, fyldtes med Vand. Hun holdt inde et Øjeblik, saa drak hun af Vandet og vaskede sit Ansigt i det. Hun rev ogsaa et Græsstraa, der voksede paa Jorden, op og førte det til Munden. De omkringstaaende følte sig pinligt berørte og var helt uhyggelige til Mode ved at følge hendes Bevægelser, og da hun vendte

sig om, og de saa hendes Ansigt, der var helt snavset af det mudrede Vand, raabte de alle som een: »Bernadette er gaaet fra Forstanden, hun er jo ganske sindssygl« Men Bernadette gik stille hen paa sin Plads, hun syntes ikke at agte de Stemmer, der lød omkring hende. De nærmeststaaende tørrede hendes Ansigt af, og det straaede paa ny med et yndigt Smil om Læberne. Nu var det ude med Beundringen for hende, skønt de fleste følte Medlidenhed med hende. Hun svarede med barnlig Enfoldighed paa de Spørgsmaal, man senere rettede til hende om hendes mærkelige Opførsel i Grotten. »Medens jeg bad,« fortæller hun, »sagde Damen: *Gaa hen til Kilden, drik af den, og tvæt dig i den.* Da jeg ikke kunde se nogen Kilde, gik jeg mod Gavefloden, men saa kaldte Damen mig tilbage og pegede paa et Sted paa venstre Side af Grotten; men heller ikke der saa jeg nogen Kilde. Jeg vidste intet andet Raad end at skrabe i Jorden, og saa kom Vandet. Da det var blevet lidt klart, drak jeg deraf og tvættede mig bag-efter.«

Det Vand, der var kommet til Syne, dannede i Begyndelsen kun en lille Pyt. De mest begejstrede blandt de tilstedeværende tog lidt af dette grumsede Vand med hjem.

Dr. Dogæus, som under denne Vision stod lige ved Siden af hende og nøje kunde følge alle hendes Bevægelser, beretter Sagen saaledes: »Jeg gik ikke bort fra Grotten ved Massabielle, førend jeg omhyggeligt havde undersøgt Jordsmonnet. Det var overalt tørt undtagen paa det Sted, hvor Bernadette havde gravet den lille Fordybning, af hvilken Kilden straks brød frem.«

Det lille Vandløb blev større og større med hver Time, der gik. Da de interesserede Tilskuere den næste Morgen kom derud, sprang det med en Straale af en Fingers Tykkelse; nogle Dage senere var Straalen som en Arm. Snart var Kilden vokset til en Bæk og til sidst saa mægtig, at den aldrig mere udtørredes. Nu flyder Vandet gennem femten Haner og fylder let de ni Beholdere, der er bestemt til de syges Tvætning; Kilden giver nu om Stunder 122.000 Liter i Døgnet. . . .

Naar Vantroen taler om Middelalderens »hellige Kilder«, sker det med et overbærende Skuldertræk og et medlidende Smil. Dog overfor Lourdes maa Smilet forsvinde. Men hvorfor skulde det, hvad der er sket for vore Øjne, ikke ogsaa have været muligt i Fortiden? Vistnok har kun de allerfærreste af disse »hellige Kilder« ogsaa en vidunderlig Oprindelse. Til disse maa Kilden i Haraldsted regnes, den eneste Kilde, der her i Landet paa en vis Maade blev autoriseret af Rom. »Af et Brev,« saaledes læser vi i Aleksander III.s Kanonisationsbulle af 8. November 1169, »fra vor

kæreste Søn i Kristus, Valdemar, de Danskes berømmelige Konge, ligesom og af Eders Skrivelse og af den samvittighedsfulde Beretning, der aflagdes af vor ærværdige Broder Stefan, Ærkebiskop af Upsala, og af dem, der var kommet med ham, har Vi bragt i Erfaring, hvorledes den mindeværdige Knud, i sin Tid de Danskes Hertug og Fader til den alt omtalte Konge, allerede i levende Live var en Mand af ædel og prisværdig Færd og dydig Vandel og tillige, hvorledes der efter hans Død er fremsprudlet en Kilde ved hans Grav; en blind har faaet sit Syn, og mange andre kraftige Undergerninger har den almægtige og miskundelige Herre værdigedes at øve ved ham, saaledes som den ovenfor nævnte Ærkebiskop og hans Rejsefæller var rede til at bekræfte det med Edens Hellighed.«

Deraf fremgaar, at saavel Valdemar som Eskil havde skrevet til Paven om denne Kilde, og at Gesandtskabet var rede til med en Ed at bekræfte Kildens vidunderlige Oprindelse. Da Kanonisationsbullen blev forelæst for hele Folket, og endnu mange var i Live, som havde været Vidner til Begivenhederne i 1131, er en Fejltagelse ikke saa let mulig. Da Kilden næppe ligger en Fjerdingvej fra Kongsgaarden, maatte man jo have kendt noget til den, hvis den havde eksisteret før.

Ringstedbogen, som delvis kendes fra det arnemagnæanske Haandskrift 1049 in 4to, gør os bekendt med Kildens mærkelige Historie i Middelalderen.

»Men i de Tider derefter,« siger J. V. Christensen, »er Haraldsted Skovkapel og den hellige Kilde gaaet i Glemme. Det paastaas ganske vist, at der til den sidste Tid har levet, ja maaske endnu lever gamle Folk i Haraldsted, som kan huske, at der har været en Kilde i Nærheden af det Sted, hvor senere Knudskapellet fandtes. Men en Kendsgerning er det, at blandt Almuen var allerede i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede Kilden glemt, . . . maaske er den udtørret; maaske har de, der skrev om Forholdene, heller ikke gjort sig den Ulejlighed at undersøge disse paa Stedet. I en Visesamling fra det 17. Aarhundrede findes Kilden ganske vist omtalt, men i Atlasserne fra det 18. Aarhundrede findes Kilden slet ikke nævnt.« Kildepladsen har været i Lavningen Nord for Kapellet, som de af Henry Petersen foretagne Undersøgelser tilstrækkelig har godtgjort. Hvorfor ikke grave en Brønd der, hvor Kilden har været, Danmarks helligste Kilde?

P. D. Steidl.

Pius X og Afholdenhed.

I forrige Maaned afholdt International katholsk Liga mod Umaadeholdenhed Kongres i Rom. Den 23. April modtog den Hellige Fader Komiteen og c. 200 Medlemmer i Audiens. Man overrakte Paven en Adresse og bad om hans Hjælp, Approbation og Velsignelse i Kampen mod Umaadeholdenheden, der foraarsaager saa megen økonomisk og moralsk Ruin.

Det fremhævedes i Adressen, at Deputationens Medlemmer kom fra forskellige Lande, men var enige om, at Drukkenskab var en Svøbe, der true den katholske Befolkning i adskillige Lande, og at dens Ødelæggelser kun kunde standses ved systematisk og energisk Optræden og ved saa kraftige Midler, at de kunde svare til Ulykkens Udstrækning. Ligaen arbejdede i broderlig Fællesskab med de katholske Totalafholdsforeninger saa vel som med de Samfund, der tillader deres Medlemmer en maadeholden Brug af de stærke Drikke.*) Ligaen vilde paa ingen Maade paalægge Totalafholdenhed som Pligt for nogen, om den end maatte anerkende, at Totalafholdenhed var den bedste Garanti for mange Menneskers rette Forhold og det virksomste Middel til Propaganda. Foruden det Formaal, der havde samlet dem, var der endnu et Punkt, hvorom alle Medlemmer var enige, det var den fuldstændige Underkastelse under den Hellige Stol, og de takkede Hans Hellighed, fordi han til Protektor for Ligaen havde udnævnt Ærkebiskop, Kardinal Mercier (af Malines [Mecheln] i Belgien) og havde sendt Biskop Collier af Haarlem (i Holland) som sin Repræsentant ved den internationale Afholdskongres i Haag 1911.

Den Hellige Fader takkede hjertelig Deputationen for dens Henvendelse og lod derpaa følgende Skrivelse, undertegnet af Kardinal-Statssekretæren, oplæse for Forsamlingen som sit officielle Svar:

»Vatikanet den 24. April 1914.

Til Præsidenten*) og Medlemmerne af Komiteen for International katholsk Liga imod Umaadeholdenhed.

Vor Hellige Fader Pave Pius den Tiende har med stor Hjertelighed velsignet de to Hundrede Repræsentanter for International katholsk Liga mod Umaadeholdenhed og har overdraget mig at udtrykke overfor Dem og hele Deres

*) Mon vi som katholske Kristne ikke alle er Medlemmer af et Samfund, der kun »tillader en maadeholden Brug af stærke Drikke«? Drukkenskab er jo en Synd, ofte endog en svær Synd.

***) Baron Buijs de Beevenbrouk.

Samfund de Følelser af Tilfredshed og Taknemmelighed, han nærer ved Modtagelsen af Deres Hyldest og Ærbødighed tilligemed Forsikringen om Deres sønlige Underkastelse.

Hans Hellighed Paven lykønsker Dem til det Held, som har ledsaget Deres kraftige Korstog hele Verden over, støttet, som det har været, til Evangeliets Principper og ledet af Hierarkiets Autoritet. Han beder Gud frugtbar gøre den Iver, De udviser mod den forfærdelige Plage, der er en Fjende for Legeme og Sjæl og foraarsager saa mange moralske og fysiske Ulykker.

Paverne har i de senere Tider ikke glemt at henlede Opmærksomheden paa det forfærdelige Onde, som De bekæmper, og paapege Nødvendigheden af at anvende hurtige og virksomme Midler. Provincialkoncilier og Biskopper i alle Dele af Verden har opløftet deres advarende Røst og oplyst Samvittighederne i denne Sag. Energiske Mænd i Troens og Videnskabens Verden har ved Ord og Eksempel skabt en overordentlig gavnlig Bevægelse i Retning af Afholdenhed i katolske Foreninger. Det er saare nyttigt at forklare Alkoholismens Virkninger økonomisk, moralsk og og fysiologisk og vise dens Indvirkning paa Individerne, hvis Sundhed, Intelligens, Samvittighed og Frihed ødelægges ved Umaadeholdenhed, ligeledes at gøre opmærksom paa, hvorledes der opstaar Forvirring og Ulykke i Familierne og Fordærvelse i Samfundet, hvis højeste Interesser er truede. Derfor er der blandt sociale Virksomheder ingen saa paatrængende nødvendig som denne.

Det vil derfor være Hans Hellighed Paven en stor Glæde at se Deres Liga vinde Udbredelse, ved at stadig flere katolske Foreninger slutter sig til den. Han udtrykker med Alvor det Haab, at Gejstligheden alle Vegne vil opmuntre dette opdragende og bevarende Arbejde og baade ved Ord og Eksempel selv træde midt ind i Kampen mod et Onde, som særlig i visse Lande fremkalder saa megen Dadel mod de troende.

Men Kampen vil ikke ende med en sikker Sejr, hvis den ikke understøttes af den guddommelige Naade, som erhverves gennem Bøn, ved Brugen af Sakramenterne og alvorlige kristne Bodsøvelser. »Hvis Herren ikke bygger Huset, arbejder de forgæves, som bygger paa det.« (Ps. 126.) Lad Jesu Christi Naades Lys udgydes i Menneskenes Tanker og Hjerter, og Ondet med den efterfølgende Række af Ulykker vilophøre.

Den Hellige Fader er glad ved at kunne velsigne Deres Forening med alle de Samfund, hvorfra den er sammensat. Han velsigner Deres ærværdige Protektor, Hs. Emi-

nence Kardinal Mercier, som udviser saa prisværdig en Iver i Kampen mod Umaadeholdenheden.

Modtag, mine Herrer, sammen med mine personlige Ønsker og Lykønskninger til Deres store og hellige Arbejde tillige Forsikringen om min oprigtige Højagtelse.

R. Kardinal Merry del Val.

Efter Oplæsningen af dette Brev gik den Hellige Fader, ledsaget af Deputationen, til andre Værelser, hvor omtr. 400 Medlemmer af Kongressen ventede paa ham. Han samtalede en Stund med de forsamlede i de forskellige Værelser og opmuntrede dem til energisk at holde ud i Kampen mod Drukkenskabens Plage.

(Efter Catholic Times.)

Mod Aften.

Bort fra Livets Larm og Trængsel
søger al mit Hjertes Længsel
til et stille, fredlyst Sted
for i Ensomhed at dvæle,
for i Ydmyghed at knæle
under Korsets dybe Fred.

Rosenrød og svag og lille
brænder Flammen, ren og stille
foran Herrens Alter tyst.
Som en enlig Sjæl, der vaager
gennem Nattens mørke Taager,
gennem Livets Sorg og Lyst.

Bange Sjæl paa brudte Vinger
kom, naar Aftenklokken bringer
Bud om Dagen, der svandt hen,
med den Strid, som du maa stride,
med den Længsel, du maa lide,
hid til Hjertets sande Ven.

A. Lund-Larssen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Nyborg. Mariasøstrene, hvis Moderhus er ved Lier i Belgien (hvor den danske Konge Christian II opholdt sig flere Aar af sin Landflygtighed), virker foruden i denne By ogsaa i Vejle og Svendborg. Da Hedvigssøstrene har forladt Byen, har Mariasøstrene overtaget Skolen og begynder med det allerførste ikke alene paa at bygge en lille Skole, men ogsaa en lille Kirke. Byggearbejdet vil forhaabentlig være fuldendt inden Vinterens Komme. For den

nye Sognepræst, Pastor Westergaard, vil de forbedrede Arbejdsvilkaar sikkert være en stor Opnuntring.

Svendborg. Mariasøstrene, som for et Par Aar siden kom her til Byen, har overtaget den hidtil til andet Brug anvendte Fløj af den store Kirke- og Skolebygning. Det er der Meningen at indrette Kommunikantanstalt, Pigeskole og Bolig for dem selv. Det temmelig store Arbejde, der i disse Dage agtes paabegyndt, vil forhaabentlig i Løbet af Sommeren være færdigt.

Næstved. Der er nu snart gaaet et halvt Aar, siden Katholikerne i Danmark opskræmmedes ved at høre, at Dr. theol. B. Hansen havde gjort sig skyldig i Bedragerier. I dette Blads Nr. 9 refereredes den uhyggelige Sag, som for øvrigt havde været omtalt i hele Dagspressen. Dengang mente man, at Dr. Hansen ikke kunde undgaa at blive tiltalt for Falsk. Dette sker dog ikke, efter hvad Dagbladet *Hovedstaden* af 19. Maj fortæller. Det hedder i nævnte Blad: »Da Dr. Hansen rejste fra Næstved, blev han anbragt paa St. Josephs Hospital i København og var da allerede øjensynlig aandssvag. Senere er han bleven overført til Oringe, hvor der nu fra Overlægen foreligger en Erklæring om, at Dr. Hansen lider af »udtalt Sindssygdom« med depressive Vrangforestillinger, og da de besvegne har faaet deres Tab dækket, ca. 600 Kr. ialt, har Præstø Amt resolveret, at der fra det offentliges Side ikke skal rejses Tiltale mod den fhv. Præst.«

Tyskland. Den 12. Maj afgik den bekendte Dominikaner, Pater Bonaventura, ved Døden. Den afdøde var født 1862 i Karlsruhe og virkede fra 1888 som Verdenspræst i Ærkebispedømmet Freiburg, indtil han i 1892 traadte ind i Dominikanerordenen. Her udfoldede han som Prædikant og Folkemissionær en sjælden rig Virksomhed, hvortil der de sidste tre Aar ogsaa kom Arbejdet som Sjælesørger blandt Studenterne i Berlin. Gentagne Gange optraadte han som Talér paa de katholske Generalforsamlinger i Tyskland. Særlig bekendt blev hans Tale paa den eukaristiske Kongres i Wien.

Nord-Amerika. Befolkningen i De forenede Stater beløber sig efter den sidste Folketælling til 109 Millioner. Deraf er omtrent 25 Millioner Katholikker, ca. 30 Millioner Protestanter af alle mulige Sekter, men — hvad er de øvrige 50 Millioner? Uden nogen religiøs Bekendelse.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

(Den dansk-katholske Kirkesalg.)

Ved den anden Kollekt i Aar indkom der følgende Beløb: St. Ansgar 36,50, St. Knud 5,52, St. Josef 27,85, Immaculata 5,00, Jesu Hjerle 79,19, Sundby 13,94, Frederiksberg 62,77, Ordrup 30,02, Helsingør 7,75, Roskilde 19,20, Ringsted 9,40, Slagelse 6,56, Køge 3,00, Maribo 10,75, Svendborg 3,75, Odense 10,10, Nyborg 1,00, Esbjerg 4,46, Kolding 4,21, Fredericia 12,00, Vejle 2,48, Silkeborg 5,00, Horsens 12,53, Aarhus 19,95, Randers 15,93, Aalborg 6,59, ialt 415 Kr. 45 Øre.

København, den 13. Maj 1914.

Det Apostoliske Vikariat.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Unio Søndag den 24. Maj Cykleudflugt til Dyrehaven. Mødested St. Vibenshus Kl. 9³/₄.

Friluftsmøde.

Friluftsmøde afholdes i Dag, **Søndag den 24. Maj, Kl. 4** ved *Vor Frues Bøg* (nær Posemandens Hus). Frk. Ramsing taler. *Sursum corda* bedes medtaget. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Efter Mødets Slutning er der Kl. 7 Aftenandagt i St. Andreas Kirke i Ordrup.

En ældre Pige kan til 1. Juni faa **Plads** hos en katholsk Familie uden Børn. Kundskab til daglig Madlavning ønskes. Man bedes henvende sig Landskronagade 50.

Valfarten til Haraldsted.

Søndag den **28.** (ikke 21.) Juni agtes Valfarten til St. Knud Lavards Kirkeruin ved Haraldsted foretaget. Afgang med Toget fra Københavns Personbanegaard Kl. 7²⁰ Morgen, Tilbagekomst samme Steds Kl. 11 Aften. Mad maa medbringes. Adgangskortet (Besøg i St. Bendts Kirke og Kaffe i Haraldsted Skov) koster 50 Øre. Fra Ringsted til Haraldsted er der c. 10 km. Ca. 50 Deltagere vil kunne vente Befordring et Stykke af Vejen. Billetten København-Ringsted og tilbage igen koster i alt 3 Kr. 12 Øre (ordinær Pris 3 Kr. 60 Øre). To Børn (under 10 Aar) kører paa een Billet. Nærmere Program vil senere fremkomme. Adgangskort faas fra 25. Maj i Katholsk Bogsalg — hos Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 — Bæklund, Frederiksberggade 34 — Portneren, St. Josephs Hospital — Brozek, Amagerbrogade 204 — Hansen, Viggo Rothes Vej, Charlottenl.

Unio. Søndag d. 24. Maj Cycleudflugt til Dyrehaven. Mødested Store Vibenshus ved Lyngbyevej Kl. 9³/₄. Turen vil ikke blive anstrengende. Medlemmer kan medtage Besøgende.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag d. 24. Maj, under den h. Messe Kl. 8. Medlemmerne anmodes om at møde fuldtalligt, da det denne Dag er Kongregationens Titularfest. Medaillen bedes medbragt.

Kirkelig Kalender.

24. Maj.	6. Sønd. ef. Paaske.	31. Maj.	Pintsesøndag.
25. —	Mandag. Gregor VII, Pave og Bekender.	1. Juni.	Mandag. Anden Pintsedag.
26. —	Tirsdag. Filip Neri, Bekender.	2. —	Tirsdag. Tredje Pintsedag.
27. —	Onsdag. Beda den Ærværdige, Bekender og Kirkelærer.	3. —	Onsdag. Tamperdag og Oktavdag. (<i>Fastedag</i>).
28. —	Torsdag. Oktav af Chhristi Himmelfart.	4. —	Torsdag. Oktavdag.
29. —	Fredag. Ubaldus, Biskop og Bekender.	5. —	Fredag. Tamperdag og Oktavdag. (<i>Fastedag</i>).
30. —	Lørdag. Vigiliedag. (<i>Fastedag</i> .)	6. —	Lørdag. Tamperdag og Oktavdag. (<i>Fastedag</i>).

Majandagten.

	Søn- og Festdage	Hverdag Aften
St. Ansgars Kirke	Kl. 8 Aften	Kl. 8
Jesu Hjertes Kirke	» 7 $\frac{1}{2}$ med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Josefs Kirke	» 3 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
St. Knuds Kapel	» 3 med Præd.	» 7 $\frac{1}{2}$
Immaculatakirken	» 2 $\frac{1}{2}$ Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Rosenkranskirken	» 5 Efterm.	» 7 $\frac{1}{2}$
Assumptionskapellet (Amalievej 14)	» 5 »	» 5
St. Annæ Kirke	» 8 Aften	» 8
St. Andreas Kirke (Ordrup)	» 5 »	» 7 $\frac{1}{2}$

Til Pintse-Novenen anbefales: **En lille Pintsebog.** Pris 30 Øre, smukt indbunden. Kun et lille Restoplag haves. Faas i Katholsk Bogsalg.

Rosenkranssognet.

Menighedens Medlemmer gøres herved opmærksomme paa, at Inkassationer af de tegnede Bidrag (Kirkeskat, Præstepenge m. m.) vil blive paabegyndt Tirsdag d. 19. ds. De af Menigheden, som ikke yder noget Bidrag til deres Sognekirke, **Rosenkranskirken**, bedes erindre, at det er enhver Katholiks Pligt efter Evne at yde Bidrag til sin **Sognekirkes** Underhold, hvorfor de opfordres til at tegne sig for et saadant.

Ifølge § 77 i Grundloven er enhver Katholik fritaget for at yde Bidrag til Statskirken, naar han yder et mindst ligesaa stort Bidrag til sin egen Kirke.

Til **Rosenkranssognet** hører ifølge biskoppelig Anordning alle Katholikker, der bor paa **Frederiksberg** og i den dertil grænsende Del af **Vesterbro** indtil Stenosgade, Viktoriagade, Abel Cathrines Gade, Kvægtorvs-gade og den nye Godsbanegaard (den tilstødende Halvdel af nævnte Gader og hele Godsbanegaardens Terræn indbefattet), endvidere de, der bor i **Valby, Vigerslev og Vandløse Distrikter** samt i det mellem disse Distrikter og Vestenceinten liggende **Landdistrikt**.

Anmeldelser modtages af Sognepræsten og Kapellanen i Boyesgade 8 samt af **Forstanderskabet.**

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothels Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 22.

Søndag den 31. Maj.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Udsend din Aand. — Nonni og Manni. — Vort Ungdomsværn. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Helsingør. Frahkrig. Portugal. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

215.

Der kommer en Tid! (I)

Den samme, som har fortalt os om sit Frafald fra Troen og Religionen, angiver foruden alt for stor Selvtillid og Uforsigtighed følgende Grund:

»Troen, som overvinder Verden, er ikke Menneskeværk, men et Værk af den guddommelige Naade. Det vidste jeg godt. Jeg kendte nøje de Betingelser, man skulde opfylde, og de Midler, man skulde anvende baade for at faa og for at bevare Troens Naade. Jeg skulde omhyggeligt vaage over min Samvittighedstilstand, holde borte fra min Sjæl Synd og Fejl, kue de onde Tilbøjeligheder og gøre Guds hellige Vilje saa fuldkomment som muligt. Det stod ogsaa klart for mig, at jeg havde den Pligt flittigt og ivrigt at bede. Jeg kendte de Kilder, hvoraf jeg skulde øse Kraft imod min Svaghed, Trøst for min Bedrøvelse, Udholdenhed imod min Ustadihed.

Men jeg undlod at styrke min Sjæl ved Naadens Kraft; den blev sløv, Troens Liv tog af, og den indre Svaghed bukkede under for de ydre Anfægtelser.

Jeg hengav mig til Lunkenhed, og den førte mig bort fra Troen. Mine daglige Bønner manglede Varme og Indderlighed; jeg gad ikke gøre mig Umage for at bede dem andægtigt. Derefter undlod jeg at bede snart den ene, snart den anden Bøn, og tilsidst gad jeg overhovedet ikke bede. — I nogen Tid vedblev jeg endnu at gaa i Kirke, men det

var for mig mere en Lidelse end en Glæde. Jeg længtes ikke mere efter Modtagelsen af de hh. Sakramenter, skønt jeg endog havde en Anelse om, at det netop var dem, der skulde frelse mig fra Undergang. Men jeg gad ikke anstrenge mig, og saa forsømte jeg alt. Saa kom den Tid, da jeg hverken bad eller modtog de hh. Sakramenter eller gik i Kirke. —

Syndens Vej var jeg nu kommen ind paa, og jeg var kun lidet oplagt til at forlade den igen. Smaa Synder og Fejl, som jeg tidligere omhyggeligt vogtede mig for, skænkede jeg ikke længer nogen Tanke, og med voksende Dristighed satte jeg mig ud over Guds og Kirkens Bud, og tilsidst var jeg naaet saa vidt, at jeg med forbavsende Dygtighed kunde bringe min Samvittighed til Tavshed, naar jeg havde forsyndet mig svært.

Tit meldte Samvittigheden sig, men den fik ikke Lov til at udtale sig. Jeg talte til mig selv og gentog atter og atter de Fraser, som saa mange gentager for at undskylde deres onde Gerninger: »Andre er ikke bedre end jeg. Man lever kun een Gang, og man skal nyde Livet. De, som beder, er ikke altid de bedste. Det er ikke af Ondskab, men af Svaghed, jeg synder. Jeg maa lige saa godt som mange andre kunne undvære Troen og Religionen.« Disse og mange lignende Fraser gentog jeg saa længe, indtil jeg endelig troede, at de var sande. Min Lunkenhed havde ført mig bort fra Lyset og ind i Mørket.«

Hører vi roligt paa disse Ord og overvejer vi dem, saa finder vi vel deri en Del af vore egne Oplevelser. Har Lunkenheden aldrig gjort sig gældende hos os? Har vi aldrig tilladt det onde at spille en Rolle i vort Liv? Var det gode, vi skulde udføre, ikke en Byrde for os, som vi helst vilde kaste fra os? Maaske har vi af Lunkenhed og Ligegyldighed forsømt en Del af vore Andagtsøvelser og undskyldt os med ret verdslige og syndige Grundsætninger. Men saa har vi sandelig været i Fare for at tage Skade paa vor Sjæl. Og er vi ikke kommen helt bort fra den rette Vej, hvem har vi at takke for det? Ikke vore Anstregelser, ikke vore Fortjenester, men Guds Naade og Barmhjerlighed og maaske andre gode Menneskers Forbøn.

I hvert Fald bør det være en alvorlig Sag for os at fatte den faste Beslutning paa enhver Maade at bekæmpe al Lunkenhed; thi den kan føre til Frafald fra Troen.

P. S.

Udsend din Hånd.

Emitte Spiritum tuum, et creabuntur,
et renovabis faciem terræ.

Udsend din Hånd, og Verden skal fornys,
send til os ned din stærke Himmellue;
hvor før var Mørke, skal der vorde Lys,
hvad før vi skimted knap, skal klart vi skue.

Udsend din Hånd saa hellig, stærk og mild,
lad dybt i Sjælen os dens Flamme kende;
hvor før var Kulde, skal der tændes Ild,
din Rærlighed skal i vort Hjerte brænde.

Udsend din Hånd til Hjertene af Muld,
hvor godt og ondt saa sært er blandet sammen;
hvad før var urent, lutres skal som Guld,
naar alle Slakker smeltes bort i Flammen.

Udsend din Hånd til alle dine smaa,
din helligaand med Himlens Flammetsunge;
hvad før kun svagt og mat vi stammed paa,
skal da i Håndens Kraft vi højlydt sjunge.

Udsend din Hånd, som skaber helligt Liv,
da skal den hele Jord i dig genfødes;
hvor før var Had og Avind, Strid og Riv,
i Broderkærlighed skal alle mødes.

Udsend din Hånd, og giv os Håndens Frugt,
bevar i os den himmelsendte Lue;
da skal engang, naar Livets Lys er slukt,
dit Aasyn i et evigt Lys vi skue.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af Jon Svensson.

(Fortsat.)

Med straalende Ansigter saa vi paa hverandre, medens den danske Kaptajn tog Flasken og fyldte de Glas, der var bestemte til os.

Et af dem fyldte han dog kun halvt, idet han kastede et faderligt og ligesom undskyldende Blik paa Manni.

Vi fik nu Ordre til at komme nærmere, og der blev drukket en ægte dansk Skaal i den ædle franske Vin.

Da Manni havde drukket sine Par Mundfulde Champagne, bemærkede han ganske sagte til mig, at den Vin ikke var daarlig, og at han godt kunde have taalt et helt Glas ligesom de andre. Men han var alligevel tilfreds.

Besøget var til Ende.

Manni og jeg tog en overordentlig hjertelig Afsked med vore Venner, Franskmændene. Lægen klappede os venlig paa Hovedet, og vi takkede ham mange Gange for al hans Godhed.

Med de franske Drenge vekslede vi mange varme Haandtryk, og tilsidst løb vi ned i Dampchaluppen for ogsaa at tage Afsked med de franske Matroser, som sad der og ventede paa Lægen og Kadetterne.

Chaluppen stødte nu fra »Fylla«, og under Vinken og Viften for den hurtigt over til »La Pandore«.

Kort Tid efter satte de to Krigsskibe sig i Bevægelse: »La Pandore« dampede videre ud paa Atlanterhavet, »Fylla« vendte derimod Kursen ad Akureyri til.

Det vilde være vanskeligt for mig at beskrive, hvor godt min lille Broder og jeg blev behandlet om Bord paa det danske Skib.

Vi mødte overalt hos de elskværdige danske Søfolk den samme Opmærksomhed, Venlighed og Hjertelighed som den, vi havde mødt hos de franske.

Desuden havde vi her den Fordel, at vi kunde forstaa og tale en Smule Dansk.

De, der kender lidt til Danskerne, veed, at de i Omgang er nogle af de behageligste og venligste Mennesker, som tænkes kan. Det fik vi ogsaa at føle her.

Man gjorde alt muligt for at fornøje os og gøre Opholdet paa »Fylla« behageligt for os.

Man førte os omkring og viste os Krigsskibets Seværdigheder.

I Officersmessen tog en af Officererne et Par smaa, fine Sabler og spændte dem paa os. Vi fik Lov at beholde dem for vor Fornøjelses Skyld, saa længe vi var om Bord.

Der var tre danske Drengene paa Skibet. Vi sluttede os selvfølgelig straks til dem og lærte i dem de elskværdigste Legekammerater at kende.

Sent om Aftenen spiste vi sammen med disse vore smaa danske Venner, der sørgede fortrinligt for os.

Under Aftensbordet spurgte Manni dem, hvordan det egentlig gik til, at »Fylla« og »La Pandore« var kommen til at standse paa deres Vej derude paa Havet. De to Skibe, mente han, kunde dog umulig tale med hinanden paa saa stor Afstand.

De fortalte os da, at Skibene ude paa Havet taler sammen ved Tegn, selv naar de er langt borte fra hinanden. Den Slags Samtaler kalder Søfolkene »Signalisering«. Det franske Krigsskib, fortalte de os videre, havde saaledes signaliseret følgende Meddelelse over til »Fylla«: »Vi har her om Bord to unge Islændere, som vi har fisket op i Øfjorden. De hører hjemme paa Akureyri. Vil De tage imod dem og bringe dem tilbage til deres Hjem?«

»Fylla« svarede straks »Ja«, hvorpaa begge Skibe standsede.

Resten kendte vi jo.

Derefter blev vi udspurgt om vore Eventyr. Vi fortalte saa godt, vi kunde, om Fiskeriet, om Taagen og Strømmen, om Hvalfiskene og om den skrækkelige Nat ude paa Fjorden, om vort Løfte og den vidunderlige Redning.

Da vi fortalte dem om vort Eventyr mellem Hvalfiskene, meddelte de ogsaa, at de samme Dags Formiddag havde mødt en Flok Hvalfiske paa deres Vej. De store Hvaler havde sprøjtet en umaadelig Masse Vand op i Luften og boltret sig i Havet til stor Fornøjelse for »Fylla«

Besætning. To af dem havde endogsaa svømmet ved Siden af Skibet en Stund for saa pludselig at dukke ned i Dybet igen.

»Det maa sikkert have været de samme, vi ogsaa har mødt,« mente Manni.

Een Ting kunde de danske Drengene ikke tro, at Hvalerne havde sprøjtet Vand over os. De mente, at det vistnok blot havde været Skum fra Bølgerne.

Denne vor Samtale interesserede os alle saa levende, at vi blev siddende sammen i Midnatssolens purpurrøde Skær, til det blev meget sent.

Endelig gik vi til Sengs. Manni og jeg kom til at ligge i samme Rum som Drengene.

Vi faldt hurtig i Søvn. Og skønt vi jo allerede havde sovet det meste af Dagen om Bord paa »La Pandore«, sov vi dog igen her paa »Fylla« som Stene, til det blev højlys Dag.

Da vi vaagnede, mærkede vi straks, at »Fylla« allerede maatte have naaet Akureyris Red; thi Maskinen arbejdede ikke mere, og der herskede Stithed og Ro paa hele Skibet.

Vi skyndte os at klæde os paa og løb op paa Dækket.

Vi havde ikke taget fejl, »Fylla« laa allerede for Anker lige udenfor den lille By Akureyri, omtrent paa det Sted, hvor »La Pandore« før havde ligget.

De muntre danske Matroser omringede os, ønskede os velkomne hjem og drev al mulig venskabelig Spøg med os.

Derefter kom vore Venner, de smaa Drengene, og førte os ind i Officersmessen, hvor vi spiste Frokost sammen med dem.

Vi fik en ægte dansk »Vælling«, overstrøet med Sukker og Kanel, og med den traditionelle »Smørklæt« i Midten.

Efter vor Frokost besøgte vi Kaptajnen i hans Kahyt. Han modtog os overordentlig venligt og spurgte os leende, idet han pegede paa vore Sabler, som vi ikke havde undladt at tage paa igen, om vi maaske havde besluttet at træde i dansk Tjeneste som Kadetter.

Vi svarede, at vi først maatte hjem for at faa Lov dertil af vore Forældre.

»Det et et fornuftigt Svar,« sagde han.

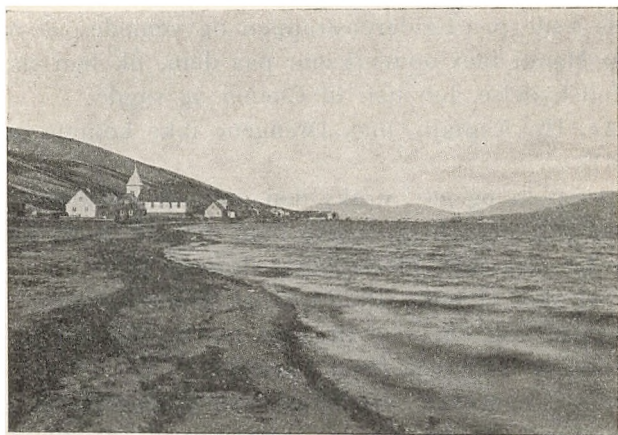
Han bad os nu tage Plads og fortalte os følgende:

»Allerede i Morges tidlig, straks efter at vi var kommet hertil, kom der en Baad fra Land for at spørge efter jer. . . .«

Vi gjorde store Øjne. . . .

»Ja,« fortsatte han, »jeres Forældre har været meget bange, siden I forsvandt, og der er sendt adskillige Baade ud i Fjorden for at lede efter de fortabte Sønner.«

Vi blev mere og mere opmærksomme. . . .

Øfjorden S. f. Akureyri.

»Derfor er det et meget stort Held, at jeg har kunnet sende en beroligende Besked hjem til jeres Fader og Moder. Jeg har ladet dem vide, at I er her om Bord i bedste Velgaaende, og jeg har lovet at lade jer bringe hjem saa snart som muligt.«

Vi rejste os begge to, gik hen til den gode Kaptajn, greb hans Hænder og takkede ham hjertelig for al hans Venlighed mod os.

»Det er intet at lakke for, kære Børn,« svarede han rørt. »Men nu er det for jeres Forældres Skyld bedst, I tager hjem saa snart som muligt.«

Kaptajnen rejste sig og tilføjede elskværdig:

»Saalænge »Fylla« ligger her, skal I altid være velkomne ombord, saa tit I vil komme og se til os.«

Vi var henrykte over saa stor en Venlighed og takkede ham mange Gange.

Nu førte han os op paa Dækket for selv at være til Stede ved vor Afrejse.

En af Krigsskibets snelhvide Chalupper blev sat i Vandet, vor lille Baad blev bunden fast til den, og tre Matroser fik Befaling til at ro os i Land.

Vi afleverede vore Sabler og sagde et hjerteligt Farvel til hele den danske Besætning, der behandlede os ligesaa venligt, som Fransk mændene havde gjort.

De tre Drengene, som vi havde faaet saa kær, stod allerede nede paa Falderebstrappen og ventede paa os der.

Da Manni blev opmærksom paa dem, fik han en pludselig Indskydelse, løb hen til Chefen og sagde:

»Aa, Hr. Kaptajn, maa Drengene ikke komme med os i Land?«

Chefen lo og gav straks den ønskede Tilladelse. »Men saa maa du sørge for,« sagde han, »at de snart kommer tilbage igen og ikke bliver borte ligesom I.«

»Det skal vi nok, Hr. Kaptajn,« svarede Manni.

Derpaa løb han ned til vore tre Venner for at meddele dem, at de havde faaet Landlov.

De var henrykte over Tilladelsen og fortalte os, at det var en meget sjælden Gunst. Ellers, sagde de, fik de næsten aldrig Lov til at gaa i Land. (Forts.)

Vort Ungdomsværn.

Det har nylig været Børnehjælpsdag. Solskinnet, Blomsterne, Bøssernes Raslen virker endnu i vore Sanser. Da synes Øjeblikket passende til at henlede Opmærksomheden paa et af vore egne Børn, der bør hjælpes, paa den lille $4\frac{1}{2}$ Aars Purk, som hedder »Katholsk Ungdomsværn«. Fyren befinder sig jo endnu i den vanskelige Alder, lige inden for Grænsen af de Aar, der berettiger til Ophold paa Børneplejestationer.

Altsaa et Par Ord om »Katholsk Ungdomsværn«.

Det maa aldrig glemmes, at det, vort Ungdomsværn er bygget for, er at vedligeholde de unges rette Forhold til Kirken. Det skal forhindres, at de glider ud af vort Kirkesamfund. Ingen Mennesker paa Jorden har saa mange Midler til at vinde Guds Rige som vi Katholikker; men heller ingen har saa let ved at miste sin Sjæls Salighed som netop vi, naar vi enten misbruger eller forsømmer at bruge de rige Midler, Kristus giver os i sin Kirke. Dette vil vi bevare vore unge uerfarne Sønner og Døtre for; derfor har vi villet bygge dem et Værn. Det er maaske hverken meget anseligt eller meget stærkt, men Meningen var, at det skulde hjælpe dem til at blive i Kirken, paa Klippen, og ikke gaa under i Havet udenom.

De unge selv skulde have en Følelse af, at de ældre i Menigheden kendte dem og i enhver Henseende varmt interesserede sig for dem; der skulde sørges for, at det Kirkesamfund, som havde opfostret dem, til Stadighed stod for deres Blik som en Kreds, hvor der var godt at være, og hvor der sandt og uegennyttigt tænktes paa den kommende Slægt og dennes virkelige Vel, det timelige og det evige, men naturligvis især det evige.

Katholsk Ungdomsværn har ikke et Øjeblik tabt dette Maal af Syne. Derfor har vi med saa stor Glæde set Kongregationernes Vækst blandt de unge. Den katholske Højskole, hvis store og hellige Maal det er at berige de unge Katholikker med Kundskab om Kirkens Liv paa Jorden og derigennem at faa dem til at elske Kirken, har vi støttet. Vi har ogsaa støttet de unges Foreninger, naar de trængte til Hjælp, og uden for Foreningerne samlet de unge til Møder og festlige Sammenkomster, hvor der var noget at lære eller at opleve, som kunde have Betydning for deres religiøse Liv. Medlemmer af Ungdomsraadet har vist dem omkring i vore katholske Institutioner. Endvidere har vi besøgt dem i deres Hjem, og naar vi ikke personlig traf dem dér, paa anden diskret og fornøjelig Maade søgt at vise dem Kærlighed, men altid saaledes, at de maatte vide, hvad Meningen var: at gavne dem for Tid og Evighed. Med de faa Midler, der har staaet til vor Raadighed, har vi endelig ogsaa søgt at hjælpe dem frem til Stillinger i

Samfundet, idet vi har givet dem, der bad os derom, Adgang til at lære noget mere.

Kan der henpeges paa Resultater af denne Virksomhed? De, der forlanger, at vi skal kunne dette, bør spørge sig selv, om de ikke forlanger for meget. Resultatet! Ja, Resultatet skulde jo være dette, at der efter »Katholsk Ungdomsværns« Oprettelse er flere unge, der bliver Kirken tro end før. Om dette er Tilfældet, veed jeg ikke. Vækst i Tro og Kærlighed er noget indre, noget sjæleligt, der unddrager sig Iagttagelse. Men ønskes der Tal, saa henviser jeg til Antallet af Medlemmerne i Kongregationerne og af unge Tilhørere ved Højskolens Møder. Jeg selv trænger ikke til Tal. Den Venlighed, hvormed de unge lejlighedsvis kommer os i Møde, viser, at de paaskønner og er glade ved, hvad vi har gjort for dem. Det vilde de ikke være, hvis ikke netop vort Arbejde havde forøget deres Tro og deres Kærlighed til Gud, hvem vi vil føre dem til. Men selv om der slet ingen ydre Kendemærker var paa, at Ungdomsværnet allerede har gavnet, saa er jeg alligevel overbevist om, at vi ikke har arbejdet forgæves,

»for vi kender det Ord:

det har slet ingen Hast for den, som tror.«

Vi har gavnet, og jeg er overbevist om, at synker vi ikke sammen i Træthed og Forsagthed, saa gaar »Katholsk Ungdomsværn« en smuk Fremtid i Møde. Gud give, det maa skel

Det vilde betyde en beklagelig Forringelse af vore kirkelige Forhold, om Ungdomsværnet standsede sin Virksomhed. Et stort og lyst Fremtidshaab vilde dermed være slukket. Men der er, Gud være lovet, heller ingen Fare. Tværtimod er det Meningen nu yderligere at anspænde Kræfterne.

Vi vil mere end før arbejde paa, at de unge bliver Medlemmer af Kongregationerne, og vi beder Hjemmene om at gøre det samme. Der kan og bør alle samles for at modtage den religiøse Paavirkning, vi ikke kan faa for meget af i Opvækstens Aar. I samme Øjemed vilde jeg sætte megen Pris paa, om vi hvert Aar een Gang i det mindste kunde samle vore unge, dem alle, unge Mænd og

unge Kvinder, til et Møde i Lighed med det, der fandt Sted i Januar til Ære for Biskoppen; dér skulde Ordet lyde stærkt og begejstret til vor Ungdom om dens særlige Opgaver i Verden som katholsk Ungdom; et saadant Møde vilde være et udmærket Supplement til de gode, folkelige og i Indhold og Form let tilgængelige Foredrag, som jeg haaber, vi vil faa at høre i den katholske Højskole. Og saa vilde vi gerne i langt større Stil end hidtil arbejde paa at gøre vore unge Livskampen lettere ved at give dem Lejlighed til at forøge deres Kundskaber og Færdigheder paa Kursus, Fortsættelsesskoler o. lign.

Men skal vi kunne alt dette, ikke mindst det sidste, maa Interessen for »Katholsk Ungdomsværn« i Menighederne fordobles. Jeg beder herved dem, der er Medlemmer, om ikke at svigte. Alle andre beder jeg om at melde sig ind i Ungdomsværnet. Ganske særlig henvender jeg mig med denne Bøn til dem af de unge selv, der af deres Fortjeneste kan afse 2 Kr. 64 Øre om Aåret til at hjælpe sig selv og deres jævnaldrende. Det forekommer mig, at netop disse unges Støtte vilde være meget tiltalende. Den er Udtryk for et Samarbejde, der giver de bedste Løfter for Fremtiden. Jeg stoler da paa, at de unge vil efterkomme denne Opfordring med samme Redebonhed som den, de har lagt for Dagen i Indsamlingen til Absalons Gaard.

Kristus har gjort det til en Pligt for Kirken at prædike hans Evangelium for al Skabningen. Det er Kirkens Pligt at gøre sit til, at Kristi Sag sejrer i Verden. Men Kirken er vi. Vi Katholikker her i Stor-København skal ogsaa være med i det Arbejde. De Sjæle, hvori vi skal føre Kristi Sag til Sejr, er først og fremmest vore egne. Men dernæst kommer vel nok de unge, Menighedernes Sønner og Døtre, ikke blot saa længe de er smaa, men særlig i de Aar, der betegner Begyndelsen af deres friere personlige Liv i Verden. I disse Aar, i Ungdomsaarene, er der meget at vinde og meget at miste. Lad os hjælpe de unge til at vinde. Det er en Samvittighedspligt for os. Med de Gaver, Gud har givet os, og den Personlighedens Magt, han har udrustet os med, bør vi være med i Arbejdet for at vinde de unge for Kristus og Kirken og Him-

meriges Rige. Det hjælper kun lidet at henvise til, at det ikke nytter. Jo vist nytter det. Og for øvrigt: jo større Karakterløsheden er mellem Mennesker, desto større er vor Pligt til at bøde paa den. Det er ogsaa ganske forkasteligt at henvise til, at enhver har sit Ansvar: ingen gaar til Grunde uden sin egen Skyld. Meget vel; men der er vist ogsaa dem, der kunde været reddet, om der var blevet rakt dem en Haand. Tænk, hvad det vil sige, at et Menneske, skabt til evig Lykke, gaar evigt til Grunde. Jeg synes, den Betragtning maa bringe enhver ud af hans Sorgløshed. Jeg forstaar saa godt, at Mennesker begejstres og bringer Ofre for deres Fædreland og dets Bevarelse, men jeg forstaar ikke, at de samme Mennesker, trods Tro paa Gud og evig Gengældelse, ikke gør endnu mere for at vinde Sjæle for Evighedshjemlandet.

Og hermed være da »Katholsk Ungdomsværn« anbefalet til alle, hvem Menneskers evige Lykke og Kirkens Fremtid i Danmark ligger paa Hjerte!

Pastor *Ludvig Günther*,

Formand for »Katholsk Ungdomsværn«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag den 24. ds. stod Rosenkranskirkens Sognepræst, Hr. Pastor Slump, atter sund og rask for Alteret i sin Kirke og sang Højmessén. Det er en Glæde, at Kuren har haft saa hurtig og god Virkning paa den afholdte Præst.

Ordrup. Christi Himmelfarts Dag modtog 11 Elever af den tyske Latinskole paa St. Andreas Kollegium deres første Kommunion. Den hellige Handling udførtes af Kollegiets Rektor, Pastor Droste, der ogsaa holdt Prædikenen.

— Det første Friluftsmøde i Aar ved Vor Frues Bøg havde samlet et Par Hundrede Mennesker, deraf ikke saa faa unge. Forstander Fink-Jensen indledede Mødet, hvorpaa han gav Ordet til Frøken Hedvig Ramsing, der fortalte om Stemninger og Indtryk fra en Rejse i 1913 i forskellige sydlige katholske Lande. Foredraget paahørtes med udelst Interesse og Opmærksomhed af den store Tilhørerskare!

Helsingør. Den højærværdigste Biskop ankom hertil Lørdag den 24de Maj for at meddele Firmelsens h. Sakra-

mente i vort lille Kapel paafølgende Søndag. Denne op-
 randt med mørkt og truende Vejr; men just Kl. 9, som
 Processionen satte sig i Bevægelse for at hente Biskoppen,
 brød Solen igennem og jog alle Skyerne paa Flugt. Pro-
 cessionen ledsagede Biskoppen fra Præsteboligen gennem
 Skolegaarden, hvor der var rejst en smuk Æreport, til
 Kapellet, som var festlig smykket med Grønt og Blomster,
 og hvor en talrig Forsamling havde givet Møde for at
 overvære den højtidelige Handling. Hs. Højærværdighed
 læste den h. Messe, assisteret af Stedets Præster, og holdt
 derefter med sædvanlig Kraft en aandfuld Tale, i hvilken
 han paapegede den fremragende Betydning, Helsingør
 har haft paa det religiøse Omraade i Danmarks kathol-
 ske Tid. Om hin svundne Stortid vidnede endnu dens to
 store Kirker og det prægtige gamle Karmeliterkloster, og
 Biskoppen haabede, at en katholsk Kirke snart igen maatte
 rejse sig her i Stedet for det nuværende allfor lille Kapel.
 Han paaviste derefter klart og ligefrem, hvorledes den h.
 Firmelse er et sandt Sakramente og omtalte dens vid-
 underlige Virkninger, især hos de hh. Martyrer, idet han
 samtidig udtrykte Ønsket om, at Firmanderne maatte iføres
 Kraft fra oven, der giver Sejr over alle Fristelser. Tilsidst
 udførte Biskoppen den sakramentale Handling. Der blev
 firmet 10 Børn og 11 voksne. Efter Højtidelighedens Slut-
 ning drog Biskoppen, ledsaget af Præsterne, Ministranterne
 og de festlig klædte Firmander og Skolebørn, i Procession
 fra Kapellet tilbage til Præstegaarden.

Frankrig. Den franske Forfatter *Retté* hører lige-
 som Paul Bourget, Brunetiére og talrige andre til den Kreds
 af dygtige Mænd, som i de senere Aar har vendt Fritæn-
 keriet og Frileveriet Ryggen og er blevet gode og overbe-
 viste Katholikker. Professor J. P. Bang fra København,
 bekendt for adskillige andre Ting end sin Uvilje mod den
 katholske Kirke, fortæller ret interessant i Dansk Kirke-
 tidende om et Besøg hos ovennævnte Forfatter. Han skri-
 ver saaledes: »Bagved det Regimente, som har til Formaal
 at afkristne Frankrig, staar atter Frimurerne. Her mødte
 det mig for første Gang dernede, hvad jeg jo nok havde
 hørt om i Forvejen, den Rolle, som det franske Frimureri
 spiller i Kampen mod Kirken. For den rigtig orthodoxe,
 ultramontane Katholik er der tre Vederstyggeligheder, som
 hans Sjæl afskyer: Frimurere, Jøder og Protestanter. Men
 værst er dog Frimurerne. At dette Had forsaavidt ogsaa
 er begrundet, som Frimurerne virkelig principielt bekæm-
 per Kirken, blev jeg efterhaanden klar paa. *Retté* gav sin
 Harme mod Styret frit Løb; for ham var de ledende Mænd
 kun Banditter og Tyve; de havde stjaalet det hele. Pavens
 Modstand mod Regeringens Gennemførelse af Adskillelsen

førte jo nemlig til, at Regeringen ikke blot, hvad der var en Selvfølge, inddrog det kirkelige Budget, men ogsaa konfiskerede hele Kirkens Formue og Ejendom, hvorved Kirken led et Tab, som regnes til 600 Mill. Francs. Man erindrers maaske, hvorledes det videre gik, at Regeringen havde lovet Guld og grønne Skove ved Inddragningen af denne »Milliard«, men at Pengene, da det kom til Stykket, smeltede væk paa den mærkeligste Maade; dels fordi det ofte ikke gik rigtig til ved Likvidationsforretningerne, dels fordi Paven ekskommunicerede enhver Køber af Kirkegods, hvorved mange Købere holdtes tilbage og Priserne sank. Rettetumlede sig i vittige Sakarsmer mod Republikkens »Frihed, Lighed og Broderskab«. Han var meget belæst, havde studeret Filosofi og søgt at komme frem ad den Vej; men for ham havde Videnskaben spillet fallit, Udviklingslæren ligesaa; i det hele var for ham Materialismens Tid uigenkaldelig omme. Paa Protestantismens Fremtid i Frankrig troede han ikke. Han havde selv i tidligere Dage været i Berøring med den, men havde fundet den altfor stiv og kold. Frankrig maatte enten være katholsk eller uden al Religion.« — Hertil skal kun føjes, at er man rigtig orthodox, ultramontan Katholik hader man af hele sin Sjel baade Protestantismen og den moderne Jødedom og Frimureriet, men hverken Jøder eller Protestanter eller Frimurere. Ære være alle oprigtige Mennesker, der findes mellem alle trel

Portugal. Der er en ganske lille Bedring at spore i de religiøse Forhold i dette Land. Nogle Biskopper er vendt tilbage — til stor Glæde for den bedre Del af Befolkningen; de vil finde nok at gøre i deres Stifter, da der jo paa Grund af Forfølgelsen er kommen en frygtelig Uorden i den kirkelige Organisation. Costa, som praalede af, at efter to Generationers Forløb skulde enhver religiøs Følelse i Landet være forsvunden, har gjort alt, hvad der stod i hans Magt, for at gøre baade Præster og Lægfolk troløse mod deres Religion. Ringe begavet var han; men han var lige saa begærlig, som han var ugudelig. Han plyndrede Kirker og lukkede dem derefter. Som under den store franske Revolution er Skarer draget gennem Garderne, udmajede med Præsternes hellige Klæder. Costa efterlignede ogsaa Rædselsherredømmets Mænd ved at forandre Navnene paa de kristne Fester; Julen kom saaledes til at hedde »Familiens Fest« og Nytaar »Den almindelige Broderskabs Fest«. Hvor meget rigere mon Costa nu er, end da han begyndte paa sin »Patriotisme«? Før nogen Tid siden fik et af de nord-amerikanske Museer en Sending Alterklæder m. m. fra Portugal. Hvem er Afsenderen?

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Tør jeg i Anledning af Hr. Gravgaards Artikel faa Plads for et lille Svar? Det er Ordet »velhavende Katholikker«, som har kaldt Hr. G. frem. Jeg vil ikke ind paa Diskussion herom, men blot drage det frem, som var Hovedsagen for mig: en passende Udsmykning af vor lille St. Annæ Kirke. Den hele Historie vil dreje sig om ca. 600 Kr., og det er dette Beløb, jeg har ment, at vi Menighedsmedlemmer med en god Villie alene vil formaa at skaffe til Veje i Løbet af et Aar (uden at gaa til Frankrig, Tyskland o. s. v.); og skulde det saa endelig vise sig, at der manglede et mindre Beløb, behøvedes der jo ikke nogen Kæmpe-Krøsus for at række os den hjælpende Haand. I Parenthes skal jeg minde Hr. Gravgaard om, at vore to smukke Klokker, Prædikestolen og Skriftestolene netop er Gaver fra velstaaende Katholikker udenfor Sognet.

Endelig maa jeg til Hr. Gravgaards Slutningsbemærkning angaaende Ansgarius-Bonifaciusforeningen sige, at jeg her er enig med ham om, at det er rigtigt at støtte denne Forening af alle Kræfter; men jeg tror, at Vejen vil blive for lang til at naa det omtalte Maal, da man vist næppe kan faa saa mange til at melde sig ind i Foreningen. Jeg mener derfor, det vil blive lettere at samle Beløbet paa den af mig foreslaaede Maade. Jeg vil derfor endnu en Gang opfordre alle St. Annæ Sogns Medlemmer til at følge min Opfordring i vort Blads Nr. 18, *at yde et Bidrag af 1 Kr. pr. Familien medlem i Løbet af et Aar*, og Maalet vil da være naaet.

R. G. Aagaard.

Søndag den 7. Juni agter Mariakongregationen af Apostlenes Dronning at foretage en kombineret Udflugt. Deltagerne kører med Slangrupbanen Kl. 9,40 til Hareskov Station, spadserer til Fiskebæk og mødes her med dem, som først kan komme med Toget fra København Kl. 12,15. Her spises den medbragte Frokost. Derefter Sejlur over Furesø til Holte; herfra Fodtur til Skodsborg (1 Mil), hvor Aftensmaden indtages. Tilbage med Damperen 8,15, i Kbhvn. 9,30. Udgifterne vil andrage 2,50 til 3,00 Kr. — Deltagelse bedes anmeldt hos Frk. Vilh. Siegler, Kompagnistræde 9. Tlf. Byen 909 y. I Tilfælde af Regnvejrr bortfalder Turen.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 7. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Feriekoloni.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan alleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kontante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder

Mødreforeningen. Tirsdag den 2den Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

I St. Ansgars Kirke bortfalder efter Pintsen foreløbig Messen Kl. 7 Søndag Morgen.

Valfarten til Haraldsted. Se forrige og følgende Nummer.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Juni:

Udbredelse af Andagten til Jesu guddommelige Hjerte.

Kirkelig Kalender.

31. Maj.	Pintsesøndag.	7. Juni.	H. Trefoldigheds Søndag.
1. Juni.	Mandag. Anden Pintsedag.	8. —	Mandag. Bonifacius, Biskop og Martyr.
2. —	Tirsdag. Tredje Pintsedag.	9. —	Tirsdag. Primus og Felicianus, Martyrer.
3. —	Onsdag. Tamperdag og Oktavdag. (<i>Fastedag</i>).	10. —	Onsdag. Margrethe af Skotland, Enke.
4. —	Torsdag. Oktavdag.	11. —	Torsdag. Christi Legems Fest.
5. —	Fredag. Tamperdag og Oktavdag. (<i>Fastedag</i>).	12. —	Fredag. Oktavdag.
6. —	Lørdag. Tamperdag og Oktavdag. (<i>Fastedag</i>).	13. —	Lørdag. Oktavdag.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessén. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Bliv Medlem af „Katholsk Ungdomsværn“!

Mindste Bidrag er 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maanedén = 2,64 Kr. om Aaret. Indmeldelse sker ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til Kasserén, Hr. Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N. Telefon 4110.

Den Ungdomsfest, der hidtil er bleven afholdt i Maj Maaned, er, som tidligere meddelt, henlagt til Efteraaret.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 5te Juni til de aftalte Tider. Det allerhelligste Sakramente er udstillet hele Dagen. — Dermed ophører Tilbedelsen for den eukaristiske Forening i Maanederne Juli, August og September.

Unio. Fredag den 5. Juni (Grundlovsdag) Udflugt til Charlottenlund. Afgang 3,20 med Klampenborgbanen. Deltagerne samles Kl. 4 ved Stalden, hvor der senere spises til Aften. Madkurve kan medtages. Børn kan ogsaa deltage i Turen.

St. Ansgars Kirke.

Pintsesøndag slutter Majandagterne Kl. 8 Aften med Prædiken og Procession, hvori de unge Pigers Foreninger deltagér.

Jesu Hjerter Andagt (5. Juni).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messén Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messén sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Anmodning.

Saafernt Gudstjenesteordningen paa Christi Legems Fest bliver en anden end i Fjor, bedes dette i Tide meddelt Redaktionen. (Sammenlign Side 363 i Fjor.)

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 23.

Søndag den 7. Juni.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Hellig Trefoldigheds Fest. — Carl Frederik Pechüle. — Nonni og Manni. — Dansk Afdeling af International Forening til Værn for unge Kvinder. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Tyskland. Holland. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

216.

Der kommer en Tid! (III)

Foruden alt for stor Selvtillid og Lunkenhed kan ogsaa et lastefuldt Liv føre til Frafald fra Troen. Lad os høre, hvorledes vor Hjemmelsmand fortæller herom:

»Til min store Skam maa jeg bekende, at Lasten havde faaet en saadan Magt over mig, at den med næsten uimodstaaelig Kraft drog mig bort fra alt godt og ind i Fordærvelsen. Jeg kendte godt Chateaubriands Ord, og han havde Ret, jeg kunde intet andet end sande hans Ord; men jeg var for svag til at sønderbryde Syndens og Lastens Lænker. Chateaubriand, en berømt fransk Digter, Lærd og Stalsmand, havde en Dag samlet om sig i sin Salon et udvalgt Selskab af Mænd af de højeste Samfundsklasser. Ved et bestemt Punkt i den livlige Samtale udraabte Chateaubriand: »Mine Herre, læg Haanden paa Hjertet, og svar mig nu paa Deres Ære: Havde De ikke Mod til at være Katholik, dersom De havde Mod til at være kysk?« Dette er et Ord, som siger meget, som løser mange Gaader, ikke blot i Salonerne, men ogsaa i alle Samfundsklasser.

Havde jeg haft Mod til at sejre over Lasten, saa havde jeg nok haft Brug for Troen og Troens Naademidler; men der var en uhyre Kløft mellem mit Liv og Troen og dens Fordringer. Ak, denne Kløft! Hvor tit saa jeg ikke hen over denne Kløft, og paa den anden Side saa jeg min Barnheds og min Ungdoms lykkelige Dage i Troens og Kirkens

velsignede Solskin. Jeg lignede den vildfarne Søn i det fremmede Land; som han følte jeg min Ulykke, som han længtes jeg hjem — hjem til min Kirke, til den Kirke, hvor jeg med svulmende Hjerter bad mine Bønner, hvor jeg troende foldede mine Hænder, hvor jeg hørte trøstende, ledende, opmuntrende, frelsende Ord, hvor jeg i salig Henrykkelse forenede mig med min Frelser. Jeg længtes hjem til min Lykke. Grædende som et Barn kunde jeg, voksent Menneske, der havde kastet Troen og alt godt fra mig, ligesom i Fortvivelse og i ubevidst Tro løfte mine Hænder mod Himlen og raabe: »Fader i Himlen, giv mig min Barn-dom, giv mig min Ungdom, giv mig min Fred, min Glæde, giv mig min Lykke, min Tro og min Kirke tilbage! Lad mig komme bort fra dette Landflygtighedens Land, lad mig atter finde hjem!«

Men det var, som om jeg havde raabt ind i en stor Skov, mine Ord fandt ikke Genlyd. Det forekom mig, som om jeg et Øjeblik havde rystet og raslet med de Lænker, som jeg var bunden med. Jeg havde ikke brudt dem, de tyngede paa mig endnu. Modløs og forsagt faldt jeg sammen, og ligesom et Barn, der har grædt, omsider af Træthed falder i Søvn, faldt jeg hen i en Tilstand, der nærmest lignede en Drøm, en aandelig Besvimelse. —

Da jeg saa vaagnede af denne Drøm eller Besvimelse, saa jeg den frygtelige Kløft og følte, at en uovervindelig Kraft holdt mig nede, holdt mig i Landflygtighedens Land.

Saa blev jeg ond i mit Sind. Aldrig mere vilde jeg tænke paa det forjættede Land, aldrig mere løfte mit Blik og mine Hænder mod Himlen. Nu var jeg engang for alle borte fra alt det, der syntes at være uopnaaeligt for mig — og jeg kastede mig helt i Armene paa Lastens væmmelige Skøge. Troen og Religionen var ikke længere til for mig, den kunde jeg heller ikke bruge mere.

Kære Gud i Himlen, hvor vilde jeg nu være, nu efter saa mange Aars Forløb, dersom du ikke i Tide havde forbarmet dig over mig og frelst mig!«

— Lastens Vej er sandelig haard at træde paa! Og den fører ganske sikkert bort fra Troen og Religionen. Hvor mange Mennesker, som i Tidens Løb har forladt deres Tro, maa ikke tilstaa, dersom de vil lægge Haanden paa Hjertet og svare ærligt, at Syndens og Lastens Vej, de er kommen ind paa, har været Skyld i deres Frafald fra Troen!

Maatte vi dog altid elske Lyset, Sandheden og Retfærdigheden og hade alle onde Gerninger! Gid vi stedse maatte vandre med ydmygt og nidkært Sind for Herrens Aasen i Renhed og Hellighed! Vi vil da bevare Troen, og Troen vil frelse os.

Hellig Trefoldigheds Fest.

Sandelig, det er værdigt og ret, rigtigt og frelsebringende, at vi altid og overalt takker dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud. Du, som med din enbaarne Søn og den Helligaand er een Gud, een Herre, ikke i een Persons Enhed, men i eet Væsens Trefoldighed. Thi, hvad vi paa din Aabenbaring tror om din Herlighed, det samme tror vi uden nogen Forskel eller Adskillelse om din Søn, det samme om den Helligaand. Saa at vi i Bekendelsen af den sande og evige Gud tilbeder Særegenheden i Personerne, Enheden i Væsenet, Ligheden i Majestæt.

Carl Frederik Pechüle.

8. Juni 1843—28. Maj 1914.

Atter er en af vore bedste kaldet hjem, manges, baade ældre og yngres gode Ven, Observator Pechüle. Det er i disse Dage et Aar siden, at *Ugebladet* i Anledning af hans 70aarige Fødselsdag bragte hans Billede og en ganske lille Artikel om ham. Observator Pechüle holdt meget lidt af at blive Genstand for offentlig Omtale, og han satte heller ikke særlig Pris paa den lille Fødselsdagshilsen; »dog,« sagde han selv, »naar der endelig skulde skrives noget, var det ikke af det værste.«

Nu kan der jo — desværre siger vi efterlevende — skrives frit nok om den elskelige, ridderlige Mand, hvis bramfri Færd vandt ham Hjerterne, hvor han kom. Han var en alvorlig, from Mand, hvem den katholske Tro var en Hjertesag fremfor alle andre. Han var rede til at tage fat og arbejde med paa forskellige Opgaver, som Menighedslivet kunde byde. Saaledes var han fra 1891—96 Forstander ved St. Ansgars Menighed, fra 1891—99 Formand for Ansgariusforeningen og til sin Død Sekretær i Vincentsforeningens Lokalraad. Af den katholske Studenterforening A. C. var han et trofast og ivrigt Medlem, hvem Foreningen i forskellige Retninger skylder megen Taknemmelighed. For sine mange Venner var han en god og opofrende Ven, og der vil blive sendt ham mangan kærlig og vemodig Tanke baade nu ved hans Død og paa Mandag.

Observator Pechüle var i vort Samfund en overordentlig anset Mand, trods det han i liden Grad brød sig om at træde frem. *Berlingske Tidende* af 29. Maj bragte en meget smuk Nekrolog om ham, som her skal gengives. Kun to Smaating skal der gøres en liden Bemærkning til. Naar Observatoren siges at være død af en »Lidelse i Luftvejen«, er dette maaske lidt utydeligt for adskillige Læsere; han døde af en vistnok kræftagtig Sygdom i det indre af Hovedet, maaske ogsaa øverst i Svælget. Og naar Stjernerne kaldes »evige«, maa det kun forstaas som »me-

get gamle«. Herefter kan den kønne og oplysende Artikel komme:

I Gaar Eltermiddags døde Astronomen, Observator *Carl Frederik Pechüle* paa St. Josephs Hospital, 71 Aar gammel. I mere end et Aarstid havde hans Helbred været vaklende, og i de sidste Uger var det øjensynligt, at det bar mod Afslutning. En Lidelse i Luftvejen var den umiddelbare Dødsarsag.

Som Pechüles Arbejdsfelt var de fjerne og evige Stjerner og deres Veje, og han dyrkede sine Studier i Ensomhed paa den skønne lille Observatorie-Høj oppe over Byens og Døgnlivets Uro, var han en af Offentligheden lidet kendt Mand. Alligevel kom han i sin Egenskab som Beregner af Almanakken gennem et Fjerdedels Aarhundrede paa en vis Maade i Forhold til større Kredse af Befolkningen, end det falder i de flestes Lod. Den astronomiske Videnskab tjente han med Flid, Dygtighed og Pligt-troskab. Og ligeledes skal her nævnes det samvittighedsfulde og paalidelige Arbejde, han i en lang Aarrække udførte ved »Berlingske Tidende« som astronomisk Medarbejder og Meddeleer af kalendariske Oplysninger; for dette Arbejde, øvet med den største Samvittighedsfuldhed og Pligt-troskab, skylder vort Blad ham Tak.

Pechüle var paa mødrene Side af fremmed Herkomst, og hans Uddannelse og Livsarbejde faldt tildels udenfor Danmark og udenfor de gængse Baner. Enkelte Træk i hans Apparition og Livsvaner kunde ogsaa virke fremmedartet som hans Navn. Men han følte sig som Dansk og var i sin Færd en god dansk Mand.

Som ganske ung opholdt Pechüle sig i en Del Aar (1856—63) paa Propaganda-Kollegiet i Rom; hans Slægt bekendte sig til Katholicismen, og Pechüle var sit Liv igennem en pligtopfyldende Katholik.

I 1865 blev han her i Byen privat dimitteret til Artium og studerede Astronomi under Professor d'Arrest. Allerede som Student observerede han en Række Kometer og Planetoider og udførte en Del Baneberegninger. I 1870 blev han ansat som Observator ved Observatoriet i Hamborg, en Stilling han beholdt indtil 1875; i 1873 tog han imidlertid Magisterkonferensen ved Københavns Universitet, og i 1874—75 deltog han i den tyske Ekspedition til Mauritius for at observere Venus-Passagen.

Derefter rejste Pechüle hjem og bosatte sig her i Byen, hvor han fortsatte sine Observationer af Kometer og smaa Planeter; det var i det hele dette meget store Antal, med stor Nøjagtighed og Samvittighedsfuldhed udførte Observationer, der blev hans betydeligste og blivende Indsats i den astronomiske Videnskab. Han opdagede endvidere to nye Kometer, af hvilke han søgte og fandt »Kometen af 1880 V« under en total Solformørkelse. Dette var medvirkende til at henlede Opmærksom-

heden paa Pechüles astronomiske Arbejde og Betimeligheden af at sikre dette for den danske Videnskab; der tildeltes ham derfor en aarlig Statsunderstøttelse, i 1882—83 var han Leder af den danske Ekspedition til St. Croix for at studere Venus-Passagen, og samtidig foretog han en spektroskopisk Undersøgelse af Sydhimlens Stjerner; det videnskabelige Resultat af Ekspeditionen har Pechüle samlet i et paa Fransk udarbejdet Værk »Expédition Danoise pour l'observation du Passage de Venus 1882«. Desuden foreligger der flere Værker og Afhandlinger fra hans Haand.

I 1888 blev Pechüle ansat som Observator ved Københavns Observatorium, hvilken Stilling han varetog indtil sin sidste Sygdom. I 1889 blev han Bereguer af Almanakken. I 1893 udnævntes han til Medlem af Videnskabernes Selskab.

Observator Pechüle var en velbegavet, for sin Videnskab levende interesseret Mand, der ved sin grundige Uddannelse, sin Flid og Pligttroskab kom til at yde et værdifuldt Arbejde af blivende Værd. Han besad endvidere ualmindelige Sprogkundskaber, talte saaledes Engelsk, Tysk, Fransk og Italiensk flydende, var meget berejst og var i de yngre Aar i Besiddelse af megen Aandslivlighed og et udmærket Humør. Han kunde være overordentlig vindende, underholdende og aandfuld. Men i de senere Aar blev han vistnok en ensom Mand, og Ensomheden og Sygeligheden tyngede hans Sind. Sit Arbejde varetog han imidlertid saa længe, hans Helbredstilstand gjorde ham det muligt, med samme Pligttroskab og Samvittighedsfuldhed som altid.

Observator Pechüle var ugift. Han var dekoreret med Dannebrogssordenens Ridderkors og med den russiske St. Anna Orden.

Til denne smukke Skildring kan føjes, hvad Bibliothekar, mag. art. Raphael Meyer nogle Dage senere skrev om Observatoren i Dagbladet *Politiken*. Det er et Træk, der ganske skildrer os den afdøde i hans Fordringsløshed og Nobelhed, og det passer udmærket ind i nærværende lille Mindeartikel. Med Udeladelse af Indledningen lyder Raphael Meyers Ord saaledes:

Da i Aaret 1911 en Del af de videnskabelige Medhjælpere ved Universitetet og vore andre højere Læreanstalter traadte sammen for at stifte en Forening til Lønningssagens Fremme — man havde lige siden det finansielle Krak i 1908 forgæves ventet paa en Lønningslov, og man venter som bekendt endnu — saa henvendte man sig ogsaa til Pechüle for at faa ham med til et Stiftelsermøde. Han svarede:

»Paa Grund af Fædrelandets nuværende Finansnød er det mig personlig imod nu at forlange Lønforhøjelse. Heller ikke af Hensyn til Kolleger og Efterfølger mener jeg af samme Grund for Tiden at kunne være med til at stille yderligere Krav til Stats-

kassen, hvor berettigede disse end kan være. Jeg heder Dem derfor høfligt undskyldte, at jeg ikke kommer.

Observatoriet, 1. Maj 1911. Ærb. C. F. Pechüle, Observator.«

Pechüle og de med ham ligestillede »fortjente og ansete Videnskabsmænd« under Københavns Universitet havde den Gang en Løn paa 2400 Kr. aarlig; Pechüle havde den Gang været Observator i 23 Aar. De har siden, i 1912, faaet et midlertidigt Tillæg af 400 Kr. til at trøste sig med, til deres Lønningslov en Gang bliver til Virkelighed.

Fædrelandet kan i mere end een Henseende være tjent med at have saadanne Sønner som Observator Pechüle — men kan det ogsaa i alle Henseender være det bekendt?

Tirsdag d. 2. Juni fandt Begravelsen Sted paa Katholsk Assistens Kirkegaard. Forinden blev der Kl. 10 afholdt Requiems-Messe i St. Ansgars Kirke, som var fyldt af en talrig Forsamling: Repræsentanter for Universitetet og andre Institutioner, som Observatoren har haft Forbindelse med, St. Ansgars Forstanderskab, en stor Del af Menigheden og mange Venner. Pastor Braun talte smukt om afdøde. Efter at have omtalt Observatorens Betydning for Videnskaben, særlig den danske Videnskab, fremhævede han, hvor ydmyg og beskeden Pechüle havde været i al sin Færd, vistnok, fordi ægte, sand Kundskab ligesom Kærlighed ikke opblæser, men opbygger. Hans Indsigt i Stjernernes Gang havde sikkert øget hans Beundring for den, der havde anvist dem deres Baner. I hvert Fald var han altid en bekendende, from og alvorlig Kristen, som hver Søndag, tit ogsaa Søgnedage, indfandt sig her og tog Plads bag alle de andre. Han døde en smuk, kristelig Død, som Kirkens trofaste Søn. Til Slut fremhævede Pastor Braun det Tab, St. Ansgars Kirke og Menighed havde lidt ved Pechüles Død, og det Tab, det maatte være for hans efterlevende Broder, at have mistet den, som fælles Barneminder knyttede saa nøje til ham. Taleren vidste godt, at Pechüle ikke havde villet synes om, at der blev talt om ham, han vilde derfor ikke have sine Ord opfattet som en Lovtale, men som en sidste Tak for, hvad Pechüle havde været. — Venner af afdøde bar hans Kiste ud af den sørgesmykkede Kirke.

N. H.

Nonni og Manni.

En Ungdomserindring fra Island.

Af Jon Svensson.

(Sluttet.)

IX.

Hjemme igen.

Da alt var klart til Afgang, steg vi ned i Chaluppen, og da vi fjernede os fra Skibet, raabte vi et sidste Farvel til Danskerne, som svarede med: »Paa Gensyn!«

»I hvad Retning skal vi ro?« spurgte Matroserne mig. Først jeg fik svaret, udbroød Manni: »Aa, maa jeg ikke sidde ved Roret? Saa skal jeg nok styre den rigtige Vej.«

»Med Fornøjelse!« svarede Matroserne og overgav straks Roret til den lille Styrmand.

Manni overtog nu, ikke uden en vis Stolthed, Kommandoen over den smukke danske Chalup.

Den lille Skælm styrede dog ikke straks den lige Vej hjem, han vilde have, at vi igen skulde passere nogle af de fremmede Skibe, der laa for Anker paa de samme Steder, vi havde truffet dem to Dage før.

Som det plejer at gaa i de smaa Byer, saaledes var det ogsaa gaaet her: Rygtet om vor Forsvinden havde udbredt sig alle Vegne, saavel i Byen som ogsaa ude paa Reden.

Da vi derfor nærmede os de fremmede Skibe, kendte man os straks igen, og vi blev overalt overvældet med Spørgsmaal.

Vi indlod os ikke gerne paa Enkeltheder, men svarede kort og noget undvigende.

Vi havde, fortalte vi, været ude paa Fiskefangst og var saa faret vild. Derfor kom vi nu hjem med den danske Orlogsmand »Fylla«.

De lo og truede ad os med Pegefingeren. Ja enkelte spaaede os endog en mindre behagelig Modtagelse hjemme og søgte ved betydningsfulde Haandbevægelser at udtrykke, hvad der sandsynligvis ventede os, naar vi kom hjem til vore Forældre.

Disse Hentydninger var ikke helt efter vor Smag, og derfor skyndte Manni sig altid at afbryde Samtalen ved at give Matroserne Tegn til at ro videre.

Da vi endelig var kommen forbi de fremmede Skibe, styrede Manni lige ind mod vort Hus.

Det laa omtrent 15 Meter fra Stranden ved Siden af Byens Kirke.

Saasnart vi naaede Strandbredden, sprang vi op paa Land og bad Matroserne trække Baadene op paa det tørre Sand og foreløbig lade dem blive liggende der. De maatte nemlig tilligemed Drengene for enhver Pris gaa med os hjem og hilse paa vore Forældre.

De tog imod Indbydelsen, trak Baadene op af Vandet og begav sig sammen med os hen til det lille Hus, hvor vore Forældre boede.

Derinde fra havde de set os komme, og derfor blev Husets Dør aabnet, allerede førend vi var naaet helt hen til Indgangen.

Fader, Moder og vor ældre Søster Bogga modtog os med største Hjertelighed, og foreløbig var der ikke Tale om nogen Slags Ubehageligheder for os to smaa Syndere.

Vi var jo dog de to »fortabte Sønner«, som man havde anset for døde, og som nu kom lyslevende, friske og muntre hjem igen.

Den glædelige Begivenhed maatte fejres, og derfor blev alle vore danske Ledsagere indbudt til at nyde nogle beskudne Forfriskninger, der efter Skik og Brug bestod i et Glas Vin, en Kop Kaffe og Kager.

Medens vi glade og fornøjede sad ved det runde Bord i vort Modtagelsesværelse, maatte Matroserne og de smaa danske Drenge fortælle alt, hvad de vidste, om vore sælsomme Oplevelser.

Da de var færdige med deres Beretninger, gjorde de — til vor Tilfredsstillelse — vore Forældre opmærksomme paa, at de haarde Lidelser, vi havde udstaaet den første Nat, sikkert var tilstrækkelig Straf for den Fejl, vi i vor Uvidenhed havde begaaet ved at begive os saa langt ud paa Søen, og de tillod sig derfor at komme frem med den beskudne Bøn, at vi maatte slippe fri for enhver anden

Straf. Vi havde, tilføjede de, opført os mønsterværdigt om Bord paa det danske Krigsskib.

Det var ikke let for vore Forældre at sige nej til de fremmede Gæster, der jo havde været saa gode mod os.

Og saaledes havde vi da de gode danske Matroser at takke for, at vi i Stedet for den Tugtelse, vi havde fortjent, fik fuld Tilgivelse.

Jeg fortalte nu Moder, hvor rare de danske Drengene havde været mod os under vort Ophold paa »Fylla«.

For at bevise dem sin Taknemmelighed hentede hun en stor Bunke Rosiner. De blev delt i tre lige store Pakker, og hver Dreng fik sin.

De forsmaaede ikke denne lille Gave, og saa forlod vore danske Gæster os efter at have opholdt sig omtrent en Times Tid i vort Hus.

Manni og jeg fulgte dem ned til Stranden, hvor vi takkede Matroserne hjertelig for den Forbøn, de havde indlagt for os hos vore Forældre.

Da vi for sidste Gang trykkede Drengenes Hænder, var vi saa vemodig stenete, at vi fik Taarer i Øjnene. . . .

Allerede samme Dags Eftermiddag begyndte jeg at føle en ejendommelig Uro med Hensyn til det Løfte, vi havde gjort ude paa Fjorden. Og pludselig slog det Spørgsmaal som et Lyn ned i min Sjæl: »Hvorledes vil vi kunne holde det, vi dengang saa højtidelig lovede Gud?«

Jeg besluttede at tale med Manni om det — endnu inden Aften.

Jeg opsøgte ham derfor og bad ham gaa en lille Tur med mig.

Det var han straks villig til, og vi gik ufortøvet op paa de lyngklædte Bakker Vest for den lille By.

Da vi syntes, at vi var naaet tilstrækkelig højt til Vejrs, standsede vi og satte os paa en Sten, der ragede op over den blomstrende Lyng.

Vi sad først en lille Stund i Tavshed og saa ud over Reden med de mange fremmede Skibe, hvoraf »Fylla« nu var det største.

Endelig brød jeg Tavsheden og sagde til min lille Broder: »Manni, hvad mener du om det Løfte, vi gjorde der-

ude paa Fjorden? Det er nemlig en alvorlig Sag. Naar man lover Gud noget, saa maa man holde det.«

»Jeg tænker ogsaa, vi maa holde det,« svarede Manni.
»Gud har jo hjulpet os ganske vidunderligt.«

»Ja, men nu har vi jo lovet at efterligne denne store, hellige Missionær. Men han var Katholik og tillige Ordensmand. Vi kan dog umulig blive Katholikker og endnu langt mindre Ordensmænd. . . . Hvordan tror du saa egentlig, Manni, at vi vil kunne holde et saadant Løfte?«

Manni saa op paa mig med sine rene, uskyldige Børneøjne og sagde: »Jeg veed ikke rigtig, Nonni, hvordan vi skal holde det. Men jeg tror, Gud vil hjælpe os til det. Han kan jo alt. Vi maa vist overlade det hele til ham.«

Det Svar plejede Manni altid at give, naar han var i Forlegenhed. Han var en lille Sjæl, der elskede Gud og overlod alle Vanskeligheder til ham.

»Men saa tror jeg, Manni,« fortsatte jeg, »at vi engang imellem maa bede Gud om hans Hjælp og forresten passe paa, at vi ikke glemmer, hvad vi har lovet ham.«

Det syntes Manni var en fornuftig Tanke.

Og dermed gik vi hjem.

X.

Efterslæt.

Ved et overraskende Sammentræf af forskellige Omstændigheder skete det et Aar senere, at jeg ganske uventet kom til at rejse til Frankrig for der at studere og opdrages hos — Franciskus Xaverius's Ordensbrødre.

Tre Aar senere fulgte Manni efter.

Vi var Protestanter ligesom alle vore Landsmænd og havde alle de bekendte protestantiske Fordomme mod den katholske Religion.

Dog, saasnart vi lærte den gamle Moderkirke rigtig at kende, blev vi efter vort eget levende Ønske optaget i dens Skød.

Manni, som stadig vedblev at være den samme gode, barnlige Sjæl som før, afgik ved Døden i 1885 midt under sine filosofiske Studier i Løwen.

Ak, det blev mig ikke forundt at staa ved min kære lille Broders Dødsleje, jeg boede dengang i København.

Min Moders Sorg ved Efterretningen om hendes Yndlings Død vil ingen Pen kunne skildre.

Men karakteristisk for hendes Væsen og hendes Moderkærlighed er følgende Træk, som sikkert vil give Genlyd i alle de Mødres og Børns Hjerter, der læser disse Linier:

Jeg maatte melde hende min Broders Død.

Hun skrev straks til mig igen og søgte paa det kærligste at trøste mig i min store Smerte uden med et eneste Ord at omtale, hvad hun selv led.

I de derpaa følgende Aar undlod vi saa begge to — ligesom ved en stiltiende Overenskomst — i vore Breve til hinanden at omtale vor kære Manni for ikke at rive op i det Saar, hvoraf vore Hjerter stadig blødte.

Først tyve Aar senere — i 1905 — skrev hun følgende gribende Ord til mig:

»Min kære Nonni!

Jeg har i Dag for første Gang læst det Brev til Ende, som du for tyve Aar siden skrev til mig om min lille Mannis Død. Da jeg — dengang — havde aabnet det og lagde Mærke til, hvad det handlede om, var jeg ikke i Stand til at læse videre. Jeg lukkede det og lod det ligge urørt indtil i Dag. . . .«

Fem Aar senere fulgte hun saa sin elskede Manni ind i Evigheden. —

Og saaledes staar jeg nu alene tilbage her i Livet som en fremmed blandt mine Medmennesker.

Med lille Manni og min kære Moder er mit Livs Trøst bleven taget fra mig.

Adskillelsen fra dem hører til mit Livs største Smertes; thi en større jordisk Kærlighed end Kærligheden til dem har jeg aldrig kendt.

Kun det Haab engang at skulle se dem igen er i Stand til at trøste mig.

Og hvad lille Manni angaar, saa paakommer der mig, hver Gang jeg mindes ham, den ejendommelige og overordentlig trøstende Tanke, at Frelseren ved Slutningen af hans jordiske Løbebane, dengang han nede i Løwen stred den sidste Strid, sikkert har taget ham i sin Favn, ligesom han gjorde i den lille Drengs Drøm hin Nat ude paa Øfjordens kolde Vande.

Dansk Afdeling af International Forening til Værn for unge Kvinder.

Foreningen holdt sit Aarsmøde i Mariahjemmets Forsamlingssal den 15de Maj. Angaaende Bestyrelsesmedlemmernes Navne og Foreningens hele Organisation vil jeg henvise til Referatet af vort forrige Aarsmøde i Ugebladet Nr. 18 i Fjor. Siden da er Forholdene her hjemme omtrent uforandrede, og heller ikke i vort Forhold til de udenlandske Komiteer er der sket nogen Forandring. Kun sjældnen bliver vi fra Udlandet anmodet om at tage os af unge tilrejsende Piger; thi København og Danmark i det hele taget er ikke tiltrækkende for udenlandske, katholske Piger, idet ikke alene Sproget, men ogsaa den her herskende protestantiske Religion holder dem tilbage. I Fjor Efter-sommer blev vi dog anmodet om at modtage en ung fransk Dame, der skulde tilbringe en Maaned i København. Det var os en Glæde at kunne imødekomme denne Anmodning saaledes, at den unge Dame i den Tid boede i Mariahjemmets Optagelseshjem.

Unge danske Piger, som har anmodet os om at anbefale sig til udenlandske Bureauer, som oftest i Amerika, har bestandig fundet venlig Modtagelse af vedkommende Bureauers ledende Damer og er enten bleven anbragt i Pladser eller ledsaget til de Tog eller Skibe, som skulde føre dem videre til deres Bestemmelsessteder.

Hvad ovenfor er sagt om, at det kun er i sjældnere Tilfælde, man i Indland og Udland henvender sig til os, gælder imidlertid ikke de polske Piger; thi vi har i adskillige Tilfælde haft den Glæde at kunne hjælpe saadanne til Rette, naar de kom fra Gaardene paa Landet og over København skulde vende tilbage til deres Hjem. For ganske nylig kom saaledes to polske Piger hertil; de vilde rejse hjem over Riga, men havde mistet deres Papirer, og da de var hjemmehørende i Russisk Polen, hvor man er meget nøjeregnende med saadant, fik de ikke engang Lov at købe Billetter til Skibet. Kun ved vor Hjælp og ved stor Forekommenhed fra det russiske Konsulats Side fik de omsider Lov at rejse.

Sædvanligvis er det de katholske Præster i Provinserne, der anmoder os om at afhente polske Piger paa Bane-gaarden og bringe dem videre enten til Togene eller til Dampskibene, for at de ikke skal blive udsat for nogen Fare her i København paa Gennemrejsen.

Forhaabentlig vil Præsterne i Provinserne vedblive at henvende sig til os i saadanne Tilfælde; thi vor Forening

vil altid betragte den polske Mission som henhørende til sin Virksomhed. Vi kan derfor ikke undlade at udtale vor store Beklagelse over, at den nidkære, opofrende og udmærkede katholske Præst, Dr. Szymanski, der i 1¹/₂ Aar har været Præst for Polakkerne i København, om kort Tid agter at forlade Missionen her. Hvilket Arbejde han har udført her, vil følgende Tal give en lille Forestilling om: 64 Par er bleven ægteviet, 97 Børn døbt, 1640 Kommunioner uddelt. I den lille Skolestue blev 20 polske Børn undervist — i Begyndelsen af en polsk Dame, senere af en St. Elisabeths Søster og af enkelte danske Damer. I samme Lokale holdt Pastoren om Aftenen Forsamlinger for Polakkerne og har til deres Afbenyttelse der samlet et betydeligt Bibliothek. Kun meget vægtige Grunde har kunnet formaa Pastor Szymanski til for sit Vedkommende at afbryde denne lovende Begyndelse til en levedygtig polsk Mission. Nogle af disse Grunde er, at Pastorens Helbred er meget vaklende, at hans Fremtidsstilling her i København er usikker, og at han mangler den pekuniære Støtte fra Polen, som er nødvendig, om han skulde kunne vedblive at arbejde her. Rigtignok har en polsk Dame 2 Aar i Træk skænket 2000 frcs. til denne Mission, men dels er det usikkert, om denne Hjælp vedblivende vil blive ydet, og dels er den ikke tilstrækkelig, da Missionen koster mindst 4000 Kr. aarlig. Dertil kommer, at de nuværende Lokaler kan ventes opsagt naar som helst, da de er bestemte til Nedrivning, og det vil da være aldeles nødvendigt at skaffe den polske Mission eget Kapel, Præstebolig samt Skole- og Forsamlingslokale.

Det er nu Pastor Szymanskis Haab, at man ikke i Polen vil lade denne Mission dø hen af Mangel paa de nødvendige Pengemidler. Han har derfor ønsket, at Forsamlingslokalerne ikke bliver opsagt, saaledes at Polakkerne foreløbig kan have deres Tilhold der under en paalidelig Mands Tilsyn, og at Bibliotheket ligeledes bliver holdt vedlige under samme Garantier som hidtil. Lokalerne er saa rummelige, at ogsaa Kapellets Inventar: Alter, Bænke m. m. kan finde Plads der til Opbevaring indtil videre. Hvis vor danske Mission ikke var saa fattig, at den paa altfor mange Maader maa indskrænke sig, vilde det være naturligt, om ogsaa danske Katholikker ydede et betydeligt Bidrag til den polske Missions videre Bestaaen her i København. Men som Forholdene altsaa er, maa vi med Pastor Szymanski haabe, at Interessen i Polen for denne Sag bliver saa levende, at der snart sendes en anden nidkær Præst hertil, som kan bygge videre paa den saa udmærket lagte Grund til en blomstrende polsk Mission.

L. Stampe Charisius.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Vi henleder Post-Abonnenternes Opmærksomhed paa omstaaende Meddelelse fra Ekspeditionen. Post-Abonnenter er de, som betaler deres Abonnement til Postvæsenet. »Indtil videre« forhøjes Abonnementet ikke for de øvrige Abonnenter (de, som betaler til Ekspeditionskontoret); men for at undgaa Forhøjelse appellerer vi til vore Abonnenter: agitér for Bladet, anbefal det til Familier, som endnu ikke holder det, og har De Raad til yderligere at afse 2 Kr. aarlig, da meld Dem ind i Ansgariusforeningen, som udgiver Ugebladet — Forhøjelsen vil da kunne undgaa.

— St. Josefssøstrene købte for nogen Tid siden en Villa med en stor Have paa Østerbrogade, lige overfor Garnisons Kirkegaard. Her er det nu Meningen efter Pintse at paabegynde Opførelsen af en stor Skole til Brug for den nuværende Franske Skole paa Toldbodvej, der om et Aar skal flytte derhen. Den gamle Bygning paa Toldbodvej er endnu ikke solgt, om der end flere Gange har været Liebhave-re til den, Man maa hjertelig ønske de energiske Søstre til Lykke til det nye Forehavende og haabe, at der vil være mange, der vil hjælpe dem til at faa en rigtig god og smuk Skole rejst paa deres udmærkede Grund.

— Mandag den 1. Juni afrejste den højærværdigste Biskop til Paderborn i Tyskland, hvor han agtede at deltage i Bonifaciusforeningens 21. Generalforsamling. Det er Biskoppens Mening efter et kort Besøg i Osnabrück og Meppen efter et Par Ugers Forløb atter at vende tilbage til København. Pastorerne Gamél og Ronge deltog ogsaa i Generalforsamlingen.

Sverige. I Følge *Svenska Dagbladet* blev Formiddag den 18. Maj (St. Eriks Festdag) en Blomsterkrans nedlagt paa Kong Erik den Helliges Kiste i Upsala Domkirke. En Skare Katholikker gjorde nemlig den Dag en Valfart fra Stockholm til Upsala og ønskede paa den Maade at lægge deres Ærbødighed for deres Helgenkonge for Dagen.

Tyskland. Bispedømmet Osnabrück har særlig Interesse for de danske Katholikker, da disse i kirkelig Henseende tidligere har hørt dertil. Til Efterfølger af Biskop Voss, som døde den 3. Marts, har Domkapitlet den 26. Maj valgt Overlærer ved Gymnasiet i Meppen, Dr. Wilhelm Berning. Den nye Biskop har kun været Præst i 14 Aar og er med sin Alder af 37 Aar Tysklands yngste og vistnok en af de yngste Biskopper overhovedet. Biskop Berning kender de fleste Lande i Verden af Selvsyn og er en i sjælden Grad alsidig og overordentlig virksom Mand. Da

der hertil kommer en dyb Fromhed og en sjælden Elskværdighed, kan Osnabrück Stifts godt 200.000 Katholikker sikkert prise sig lykkelige ved deres nye Biskop.

— Til Fyrstbiskop af Breslau er den 27. Maj valgt hidtilværende Biskop af Hildesheim, Dr. Johannes Adolf Bertram.

Holland. Dronning Vilhelmine, hvis troende Sind er bekendt, har i disse Dage atter aflagt et Bevis paa sin religiøse Overbevisning. Hun har afbestilt Abonnementet paa Nieuwer Rottedamer Courant, den hollandske Liberalismes Hovedblad, som holdtes ved Hoffet i 15 Eksemplarer; det liberale Blad havde gentagne Gange optaget religionsfjendske Artikler, hvori Kristi Guddom blev haanet paa en kynisk Maade. Dronningen lod sige i Ekspeditionen, at hun ikke i sit Hus kunde taale en Avis, som paa en saa frivol Maade krænkede hendes helligste Følelser.

Rom. Den 25. Maj holdt den Hellige Fader hemmeligt og den 27. Maj offentligt Konsistorium. De i dette Blads Nr. 19 nævnte 13 nye Kardinaler modtog den officielle Udnævnelse til deres Værdighed, og Pius X satte egenhændig den røde Hat paa deres Hoveder. Til de 13 kendte Navne føjede Paven et fjortende, nemlig Patriarken Antonius Mendes Bello's af Lissabon; han har været udnævnt fra 27. November 1911, men Paven har hidtil holdt hans Navn in petto (i Brystet σ : hemmeligt.) Noget saadant sker undertiden, naar det af visse Grunde vilde være uheldigt straks at offentliggøre en Udnævnelse. Kardinal Bello har altsaa næsten 3 Aars Anciennitet forud for de nye Kardinaler. Af de nuværende 66 Kardinaler er de 34 Italienerne. Det har vistnok aldrig før i Kirkens Historie været Tilfældet, at praktisk talt Halvdelen af det hellige Kollegiums Medlemmer har været Ikke-Italienerne; men det er sikkert et af Paven tilsigtet Forhold, der hænger nøje sammen med hans Reformplaner. I Amerika findes der fem Kardinaler: een i Kanada, tre i De forenede Stater og een i Brasilien. —

I det hemmelige Konsistorium holdt Paven en Tale paa Latin, i hvilken han dybt beklagede den Ufred, som herskede baade mellem Folkeslagene og de enkelte Samfundsklasser blandt disse. Udmærkede Mænd rundt om i Verden lagde store Planer for deres Landsmænds Lykke og Menneskehedens Sag og for at forhindre Revolutionens og Krigens Ulykker og fremme Fredens Sag. Dog vil disse Planer kun bære liden Frugt, hvis man ikke samtidig arbejder paa, at Retfærdighedens og den kristne Kærligheds Principper slaar dyb Rod i Menneskenes Hjerter. I vore Dage ligger Spørgsmaalet, om Staten og Borgersamfundet skal forblive i Fred, i Folkens Hænder i Stedet for i Herskernes. Hvis Menneskenes Hjerter plyndres for Aaben-

baringens Sandheder, hvis deres Viljer bliver vænnet af med at bøje sig under den kristne Religions Tugt, kan man da undre sig over, om de i Blindhed styrter deres Undergang i Møde, ledede af Førere, der kun søger deres egen Fordel? Derfor er det taabeligt af den, der vil Folkeslagenes Bedste, ikke at understøtte og hjælpe Kirken, der er Retfærdighedens og Kærlighedens Vogter og Sandhedens Budbringer. »Men,« tilføjede han, »Kirken gør efter Christi Forbillede godt, medens den modtager Forurettelser. Hans guddommelige Hjælp vil aldrig svigte os. Vi har Christus som vort Pant og Historien som vort Vidne.« Han mindede om, hvorledes det i Aar just er 100 Aar siden, at Pius VII under Verdens Jubel vendte tilbage fra Fangenskabets Ydmygelse.

I det offentlige Konsistorium takkede den nye Kardinal, Ærkebiskop Bégin af Quebec i Kanada, i de nys udnævnte Kardinalers Navn Paven, hvorpaa denne holdt en kort Tale til Kardinalerne, hvori det bl. a. hedder: »Mit klare og tydelige Ord er ikke altid blevet rigtigt hørt og udlagt: tværtimod har der ikke været saa faa, der ikke veg tilbage for vilkaarlig Udlægning af Pavens Ord. Jeg behøver derfor eders Medarbejde, saa vel i Bispedømmerne som i Kurien og Kongregationerne; thi i Kraft af den Værdighed, til hvilken I er bleven ophøjet, skal I staa forrest blandt Sandhedens Forsvarere. Prædik det for al Verden, men især for de troende, at intet mishager Herren, og derfor ogsaa hans Statholder, saa meget som Tvedragt i Læren; thi Satan kan drage sin Nytte deraf og derved vinde alt. Drag Omsorg for, at Præsterne ikke staar i altfor livligt Samkvem med Folk, hvis Troskab ikke er paalidelig, og forhindrer ikke blot Læsningen af de absolut daarlige Aviser, men ogsaa af saadanne, der ikke har Kirkens fulde Billigelse. Hør ikke op med paa ny at betone, at Paven elsker de katholske Foreninger, som søger at fremme deres Medlemmers timelige Vel, men sig ogsaa, at Paven har erklæret, at det aandelige Vel dog altid maa staa paa den første Plads. Konfessionelt blandede Foreninger og Sammenslutninger med Ikke-Katholikker er tilladte, men Paven foretrækker de Foreninger, der samler sig om det Banner, der er det herligste af alle, nemlig den katholske Kirkes.«

Nord-Amerika. Revolutionen i Meksiko har givet Lejlighed til Diskussioner af meget forskellig Art i de amerikanske Aviser og Magasiner. Blandt andet er det i sig selv saa rige Land med sine 15 Millioner Indbyggere (af hvilke de 12 er Indianere) fremhævet som et Mønster paa et katholsk Land. De gamle Fraser om Undertrykkelse, Uvidenhed, Fattigdom og Elendighed, der i Følge vore Modstanderes Fantasi og Fordomme hersker i ethvert katholsk Land, er gentaget og rimeligvis antaget af mangan uvidende

Læser. Det er ikke undertegnedes Hensigt her at dvæle ved Aarsagerne til Revolutionen. De danske Aviser har rimeligvis givet et fyldigt Bidrag i saa Henseende. I alle Tilfælde er der ingen fremragende Aviser, der har forsøgt at lægge Skylden paa Kirken. Hvad angaar Sammenligningen mellem Meksiko som katholsk og De forenede Stater som protestantisk Repræsentant, er det nylig paavist her i Ugebladet, med hvor lidet Ret det sidste Land kan kaldes protestantisk. Paa Grund af den frie Konkurrence paa Religionens Omraade har Katholicismen bredt sig saa hurtigt. Hvor Protestantisme og Katholicisme sættes paa Prøve under lige Forhold, skal den gamle Tro nok klare sig. Efter de sidste Statistikker har vi 14600 Kirker, hvis Værdi er anslaaet til over 1300 Millioner Kroner. 19000 Præster danner den staaende, men desværre utilstrækkelige Armé af Sjælesørgere. Kirkens fremtidige Udsigter beror selvfølgelig for en stor Del paa det katholske Skolevæsen. Det er derfor forstaaeligt, at Kardinal Gibbons samt flere af vore høje gejstlige med Stolthed peger paa de 5000 katholske Folkeskoler med deres 1.504.000 Elever. Hertil kommer 229 Kollegier og Universiteter for unge Mænd samt 701 Akademier for unge Kvinder. 289 Asyler med 47.111 forældreløse bør ikke forbigaaes i denne Forbindelse. At vi amerikanske Katholikker er optimistiske, er der vist ingen, som vil lægge os til Last; Fortidens Haab og Prøvelser er afløst af Nutidens store Resultater og Løfter om en lys Fremtid. Vort Løsen er: Amerika for den katholske Kirke! *In God we trust.* Charles Klint, El Centro, Syd California.

Kollekt.

Ved Kollekten paa Christi Himmelfartsdag til Fordel for Hedningemissionen (Propagation de la Foi) indkom der følgende Beløb: St. Ansgars 30,19, St. Knud 8,00, Immaculata 5,00, Jesu Hjerte 40,76, St. Josef 16,00, Sundby 6,30, Frederiksberg 25,31, Ordrup 11,11, Helsingør 7,66, Roskilde 14,45, Ringsted 2,44, Slagelse 6,00, Køge —, Maribo 12,50, Svendborg 3,25, Odense 7,25, Nyborg —, Esbjerg —, Kolding —, Fredericia 7,00, Vejle 2,00, Silkeborg —, Horsens 8,79, Aarhus 9,81, Randers 3,16, Aalborg 4,80, Reykjavik 4,84, ialt 236 Kr. 62 Øre.

København, d. 29. Maj 1914.

Det apostoliske Vikariat.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag den 7. Juni Kl. 8¹/₂.

I St. Ansgars Kirke bortfalder efter Pintsens foreløbig Messen Kl. 7 Søndag Morgen.

Christi Legems Fest.

- St. Ansgars Kirke.** To. d. 11. Juni Kl. 10 Højmesse og Procession. Kl. 8 Aften Andagt. To. den 18. Juni Kl. 8 Aften Procession.
- Jesu Hjertes Kirke.** To. d. 11. Juni Gudstjeneste som om Søndagen, men i Højmassen ingen Prædiken. Sønd. d. 14. Juni Kl. 6, 7, 7½ og 8½ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Præd. Kl. 7½ Aften Festandagt med Prædiken og Procession. Begge Mariakongregationer deltager i Processionen.
- St. Josephs Kirke.** To. d. 11. Juni Kl. 6½ stille Messe. Kl. 9 Højmesse. Kl. 3 Eft. Andagt.
- Immaculatakirken.** To. d. 11. Juni Kl. 9 Højmesse. Kl. 4 Eft. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til Søndagen efter til samme Tid.)
- Rosenkranskirken.** Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse. Kl. 7½ Festandagt. I hele Oktaven holdes hver Morgen Kl. 8½ Sangmesse med sakramental Velsignelse. — Hver Aften Kl. 7½ fortsættes den Onsdagen før Christi Legems Fest paabegyndte Novene til Jesu Hjerte Festen.
- St. Annæ Kirke.** To. d. 11. Juni Kl. 8 Morgen Sangmesse. Kl. 8 Aften Prædiken og Fest-Andagt. Sønd. d. 14. Juni Kl. 10 Levitmesse med Prædiken, derefter Procession i St. Elisabeth Hospitalets Have. Kl. 8 Aften Festandagt.
- Assumptionskapellet** (Amalievej 14). To. d. 18. Juni Kl. 4 Eftm. Procession i Haven. (Udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til næste Dag, Jesu Hjertes Fest.)
- St. Andreas Kirke.** Torsdag den 11. Juni Kl. 8 Højmesse. I hele Oktaven holdes hver Aften Kl. 7½ Andagt med sakramental Velsignelse. Sønd. d. 14. Juni Kl. 7¾ stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken og Procession i Haven. Efter Processionen stille Messe.

St. Knuds Feriekoloni.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan afleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kontante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder

Søndag d. 7. Juni agter **Mariakongregationen af Apostlenes Dronning** at foretage en *kombineret Udflugt*. Program se i sidste Nr. Ogsaa Medlemmerne af Foreningerne *Lætitia* og *Fidelitas* kan melde sig som Deltagere, selv om de ikke er indmeldte i Kongregationen.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes det venligst meddelt Redaktionen, om der er sket Forandringer i Gudstjenesteordningen; indløber ingen saadan Meddelelse, forudsættes, at alt er uforandret fra i Fjor.

K.U.F. afholder Udflugt Søndag d. 7. Juni. Man samles til den h. Messe i St. Josefs Kirke Kl. 6½ og tager derfra til Ordrup, hvorfra der *spadseres* til Furesøen. I Tilfælde af Regnvejr bortfalder Mødet.

I Anledning af den forestaaende Christi Legems Fest anbefales: **St. Alphonsus Liguori's Daglige Besøg ved Alterets helligste Sakrament**. 2. Oplag. Pris 60 Øre. Faas ved St. Annæ Kirke, Sundby, og i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4.

Kirkelig Kalender.

7. Juni. H. Trefoldigheds Søndag.	14. Juni. 2. Sønd. efter Pintse.
8. — Mandag. Bonifacius, Biskop og Martyr.	15. — Mandag. Oktavdag. (<i>Valdemarsdag</i>).
9. — Tirsdag. Primus og Felicianus, Martyrer.	16. — Tirsdag. Oktavdag.
10. — Onsdag. Margrethe af Skotland, Enke.	17. — Onsdag. Oktavdag.
11. — Torsdag. Christi Legems Fest.	18. — Torsdag. Oktav af Christi Legems Fest.
12. — Fredag. Oktavdag.	19. — Fredag. Jesu Hjerter.
13. — Lørdag. Oktavdag.	20. — Lørdag. Marias Officium.

Roskilde.

Søndag den 14. Juni Kl. 9 Højmesse og straks derefter Christi Legems Fests Procession.

Valfarten til Haraldsted.

Søndag den 28. (ikke 21.) Juni agtes Valfarten til St. Knud Lavards Kirkeruin ved Haraldsted foretaget. Afgang med Toget fra Københavns Personbanegaard Kl. 7²⁰ Morgen, Tilbagekomst samme Steds Kl. 11 Aften. Mad maa medbringes. Adgangskortet (Besøg i St. Bendts Kirke og Kaffe i Haraldsted Skov) koster 80 Øre. Fra Ringsted til Haraldsted er der c. 10 km. Ca. 50 Deltagere vil kunne vente Befordring et Stykke af Vejen. Billetten København—Ringsted og tilbage igen koster i alt 3 Kr. 12 Øre (ordinær Pris 3 Kr. 60 Øre). To Børn (under 10 Aar) kører paa een Billet. Nærmere Program vil senere fremkomme. Adgangskort faas fra 25. Maj i Katholsk Bogsalg — hos Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 — Bæklund, Frederiksberggade 34 — Portneren, St. Josephs Hospital — Brozek, Amagerbrogade 204 — Hansen, Viggo Rothes Vej, Charlotten.

Valfarten til Lourdes.

Afrejsen er fastsat til Mandag den 6. Juli Kl. 11 Form. Paa Udrejsen besøger man følgende Steder: Köln—Trier—Luxemburg—Nancy—Dom Remy (Jeanne d'Arcs Fødested)—Paray le Monial (Kapellet, hvor den s. Margrethe Marie Alacoque modtog sine Aabenbarelser)—Lyon—Grenoble—Annecy (Frants af Sales' Grav)—Marseille (med Notre Dame de la Garde og Sainte Baume, hvor Marie Magdalene siges at have levet 30 Aar)—Arles—Tarascon—Nîmes—Carcassonne. Ankomsten til den eukaristiske Kongres i Lourdes finder Sted den 22. Juli. Tilbagerejse over Paris. Vi beder om deres Forbøn, der ikke selv kan deltage i Turen. Pastor Louis Rattaire. Amalievej 16. København V.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Da der fra Juli d. A. indtræder enkelte Ændringer i Avis-Postvæsents Takster, vil Abonnements-Kvitteringer for Nordisk Ugeblad, som *betales til Postvæsenet*, fra og med det kommende Juli Kvartal være paa 1,25 (tidligere 1,12 og 1,17 for henholdsvis indenbys og udenbys Post-Abonnenter).

For alle andre Abonnenter, som *betaler Bladet til Ekspeditions-kontoret*, indtræder indtil videre ingen Abonnements-Forhøjelse.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde Mandag d. 8. Juni Kl. 8¹/₄ i Lokalet Bredgade 67.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 24.

Søndag den 14. Juni.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Et uoverkommeligt Arbejde. — Fra Hedningemissionen. VI. — Nye Bøger. — Den religionsløse Skole. — Det afgørende »Men«. — Til Christi Legems Fest. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Belgien. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

217.

Alterets allerhelligste Sakramente.

Jesus Christus er hele *Verdenshistoriens* Midtpunkt. Vi tæller Aarene, Aarhundrederne og Aartusinderne før Christi Fødsel og efter Christi Fødsel. Det er en Hyldest, som den hele Kulturverden yder Forløseren.

Jesus Christus er ogsaa det kirkelige Livs Midtpunkt. Han er Kirkens Ophavsmand, dens udtømmelige Livskilde, dens uovervindelige Livskraft, dens evige Maal. Hvad Kirken kan byde Menneskene af Sundhed og Naade, af Trøst og Kraft, det kommer altid og i hvert Tilfælde til sidst fra Christus. Men det maa ikke forstaas saaledes, at Christus kun har overgivet Kirken *sine Gaver* til Menneskene, medens *han selv* personlig staar udenfor den og leder den udefra. Nej, Christus selv er personlig i Kirken, hans egen Person er Kirkens Hjerte, han er ikke blot en *Livsbetingelse* for Kirken, men selve Kirkens Liv. Kirkens væsentlige Livsyringer er derfor selve Christi Virksomhed. Det er ikke nogle fromme, mere eller mindre subjektive Betragtninger, men objektiv Sandhed.*)

Men saa maa vi spørge: Hvor i Kirken har vi Kristus? Ikke hans Ord, overhovedet ikke hans Efterladenskab til os, men *Christus, Christus i egen Person*, Christus som han er: Gud og Menneske tillige? Og saa svarer vi: I

*) Denne inderlige, levende Forbindelse imellem Christus og hans Kirke er ogsaa en af Grundene til, at vi Katholikker elsker vor h. Kirke saa højt. Naar vi elsker Kirken, elsker vi Christus, Christus i Kirken. Derfor er ogsaa kirkeligt og religiøst Liv eet og det samme for os.

Alterets allerhelligste Sakramente. — Som Gud er Jesus Christus allestedsnærværende, men som Menneske er han kun i Himmelen og i Alterets allerhelligste Sakramente. Og det er det karakteristiske: i Alterets allerhelligste Sakramente møder vi Mennesker Jesus Christus som Menneske. Kendsgerningen selv er en Hemmelighed, Almagts og Kærlighedens Hemmelighed, men vi har Jesu Christi Ord for Kendsgerningens Virkelighed, og dette er os nok.

Er Jesus Christus Midpunktet for det *kirkelige Liv*, saa er han det ogsaa for *den enkeltes religiøse Liv*, og det i Alterets allerhelligste Sakramente. — I en dobbelt Hensigt er Jesus Christus til Stede i Alterets allerhelligste Sakramente: han vil være os til Hjælp ved sin Nærværelse, og han vil forene sig med os i den hellige Kommunion. Det er umuligt fuldtud at vurdere den Naadens, Kraftens og Trøstens Fylde, der udgaar fra dette højhellige Sakramente. Her har vi ikke blot en Naadegave, men *selve Giveren af alle Naadegaver*.

I dette Sakramente møder Mennesket sin Gud, ikke som den uendelige, ophøjede og utilgængelige, men som en af selve Menneskeslægten, han møder ham personligt, virkeligt, livsvarm, som Ven, der slet ikke er i Stand til at svigte, som Broder, der har den fineste Forstaaelse for ham, den varmeste Interesse, den bedste Villie til at hjælpe ham. Mennesket er for lille og svagt til at kunne stige op til Gud; men Gud kan alt, han kan stige ned til Mennesket og være Menneske for Mennesket: ved sin Menneskevordelse har Guds Søn gjort det, og i Alterets allerhelligste Sakramente fortsætter han det. — Jesus Christus er vor Gud og vor Frelser, vort evige Maal og vor Løn. Men i Alterets Sakramente er han ikke vort Maal og vor Løn, *det* vil han først være for os i Himmelen. Ganske vist er det en Ære for os, at Jesus Christus er iblandt os i dette højhellige Sakramente, og at han kommer til os i den hellige Kommunion. Men Jesus Christus har ikke indstiftet dette Sakramente *for at ære os, for at give os en Løn, for at berede os en Nydelse*. Nej — Alterets allerhelligste Sakramente er væsentlig et Naademiddel. At bruge dette Middel, det er en Fornødenhed og derfor en Nødvendighed for os. Det er Livets Brød, lige saa uundværligt for Sjælen, som det daglige Brød er for Legemet. Vi modtager dette Sakramente, fordi vi er svage, tilbøjelige til Synd, saa lidt begejstrede til og udholdende i det gode. Jo alvorligere vi tager Sagen, des mere vil vi erkende, hvor lidt *fortjent* og i hvor høj Grad *nødvendig* Modtagelsen af dette Sakramente er for os. Først i denne Ydmyghedens Jordbund kan den hellige Kommunion bære den rette Frugt og rigelig Frugt.

Et uoverkommeligt Arbejde.

»Har De set, hvad Professor eller Pastor P. P. har skrevet?« »Har De bemærket, hvad der stod i X. Tidende eller Avis forleden Dag?« er Spørgsmaal, der Gang efter Gang rettes til den, der har skreven disse Linjer; og der fortsættes saa gerne: »De skulde dog se at be- rigtige det, der burde komme et Svar i Deres Blad« el. lign. De, der siger saa, har i en vis Henseende Ret; der skrives saa mange Ting om katholsk Tro og katholske Forhold, der vidner om den utroligste Uforstand, at det burde ret- tes; men — det er ganske uoverkommeligt. Naar der- for mangt og meget, der let kunde gendrives og egentlig burde besvares, alligevel ikke bliver det, er Grunden alene den, at der er for meget. Noget bliver besvaret, fordi det maa besvares; andet bliver besvaret, fordi det af en eller anden Grund særlig er faldet i Øjnene; men meget faar intet Svar, fordi der hverken er Tid eller Plads til det.

Og dog er det beklageligt. Thi fraset det meget, som skrives, tilsyneladende for at fordreje og forvanske Sand- heden, baade herhjemme og endnu mere i Udlandet, er de mere ubevidste Misforstaaelsers Tal dog overmaade stort. Til de sidste maa vist henregnes, hvad Gunnar Eng- berg forleden skrev i *Hovedstaden*: »Naar Borgerne indvier deres Raadhus, beder man alle mulige Funktionærer med, men ikke Sjællands Biskop, skønt vi dog hædrer hans For- gænger som Byens Stifter og sætter ham et Monument paa det samme Hus.« Mon Ærkebiskop Absalon virkelig kan kaldes Biskop Ostenfelds Forgænger, og mon han ikke med største Eftertryk vilde have protesteret, om man havde spurgt ham: »Vil du regne for din Efterfølger en Mand, der ikke er indviet af en Biskop, der intet Samfund har eller vil have med den retmæssige Pave i Rom, der ærer som sin aandelige Stamfader en Mand, der har kaldt Paven en Løgner, Bedrager og Lus?« Absalon, hvis Troskab mod den rette Pave under Pavestriden er vel kendt, vilde sikkert have spurgt: »Findes der ikke i min gamle By nogen vir- kelig Biskop, der anser Troskaben mod Paven for Kristen- pligt?«, og naar han havde fundet ham i det snævre Hus

i Bredgade 64, vilde han uden Tvivl have betegnet ham som sin Efterfølger.

En Mængde Misforstaaelser og Urigtigheder beror paa det rene og skære Frasemageri. Naar saaledes Professor J. P. Bang, der nylig har været nede i Frankrig og besøge katholske Berømtheder, skriver i *Dansk Kirketidende*: »Hvor Herrens Aand er, der er der Frihed. Den dybe Modsætning mellem Katholicismen og Protestantismen er udtrykt i dette Ord,« saa er det en Frase og intet mer, men som den ægte Frase i Stand til at dupere de mange, der ikke tænker.

Det er ganske samme Manér, Methodistbladet *Vaarbrud* anvender, naar det skriver: »Muhamedaneren søger til Mekka, Jøderne til Jerusalem og Katholikken til Rom -- men Protestanten gaar ind i sit Lønkammer og lukker sin Dør. Muhamedanerne finder en Grav, Jøden en Mur, mod hvilken han vender sig og græder, og Katholikken et selvophøjet Menneske — men Protestanten finder en Fader, som ser i Løndom.« Hvor lyder disse Ord ikke aandrige og gribende, men hvor er de alligevel ikke noget Vrøvl, naar man blot et Øjeblik vil tænke over dem. Kunde man ikke med samme Pathos fortsætte: »Og Lutheraneren rejser til Wartburg, og dér finder han Stedet, hvor en Blækklat har siddet«? Selvfølgelig. Og det vilde betyde akkurat lige saa meget og lige saa lidt med Hensyn til det alvorlige Spørgsmaal, hvorom Talen er, nemlig om hvor den Sandhed er at finde, som det er Guds Vilje, vi skal stræbe efter. Men det er forfærdelig farligt at argumentere paa den Maade; thi derved bliver man selv et aandelig uredeligt Menneske, hvem Evnen til at se Sandheden til Slut kan betages.

De foregaaende Eksempler kunde forøges med adskillige flere. Men lad dette være nok. Det er, som sagt, umuligt at faa alt det gendrevet og oplyst, som trænger dertil; men — veloplyste Katholikker, der læser vore gode Bøger og hører vore Prædikener og Foredrag, vil i de fleste Tilfælde for dem selv og for andre kunne besørge al den Rettelse og Gendrivelse, som er fornøden.

Niels Hansen.

Fra Hedningemissionen.

VI.

Et Missionselskab.

Da den store Opdagelsesrejsende Stanley offentliggjorde sine Rejseskildringer fra Afrikas Indre, gav han dem Titelen: »Gennem det mørke Fastland«.

Forbavsende længe, i Sammenligning med de andre Verdensdele, er Afrika vedblevet at være »det mørke Fastland«, »det lukkede Land«, utilgængeligt ikke blot for Forskere og Eventyrere, men ogsaa for Kirkens Missionærer, som ellers har gennemkrydset selv de fjerneste Egne paa Jorden. Der er særlig vanskelige Forhold i Afrika. De uhyre sammenhængende Landmasser, der er saa godt som uden Forbindelsesveje, de mægtige Sandørkener mod Nord og Sumpene mod Syd, Skove saa tætte som Mure, Feber, vilde Dyr og Negerpile og ulallige andre Hindringer har i lang Tid skræmmet de hvide Folk fra at vove sig ind i Landet.

Det er først i Midten af forrige Aarhundrede, at det er lykkedes Livingstone og senere Stanley (1874) under store Farer og Strabadser at naa ind til Afrikas Hjerter, til Victoria og Albert Nyanza, hvis Tilværelse man før den Tid kun havde anet; man kan sige om disse Mænd, at det var dem, der først opdagede og erobrede Afrika for Videnskaben.

Men omtrent samtidig begynder der en Række Erobringstog af en ganske anden Art, en Række Ekspeditioner, hvis Anfører ikke var Videnskabsmand, men Præst, og hvis Maal netop var i egentligste Forstand at kaste Lys ind i »det mørke Fastland«. Det var »de hvide Fædre«s og »de hvide Søstre«s Missionstog under Ledelse af den store Kardinal Lavigerie. Hvad disse Mennesker har udrettet, hvilke Farer og Bedrifter, deres Liv rummer, er der ganske vist ikke skrevet Bøger om, som om de store Videnskabsmænd, men Frugterne af deres Arbejde vidner mere end mange Bøger.

Det var i 1867, Mgr. Lavigerie blev udnævnt til Biskop over Algier. Hans Sindelag ved Overtagelsen af denne Post har faaet et smukt og klart Udtryk ved en Udtalelse fra denne Tid. »At gøre Algiers Jord til Vugge for en stor kristen Nation, at sprede Lyset fra en Kultur, hvis Kilde og øverste Lov er Evangeliet, at bære dette Lys over Sandørkenen ind i det indre af dette uhyre Land, som endnu vansmægter i Barbariets Mørke — dette er i Følge Guds Raadslutning den Opgave, der er forelagt os.« Det er saa

at sige hans »Program«, der her er lagt til Rette, et Program, som viste sig ikke at være blot Ord, men som det virkelig lykkedes ham at føre ud i Livet.

Han havde næppe tiltraadt sin nye Post, før han blev grundigt sat i Arbejde. I 1867 og 1868 rasede der i Nordafrika og især i Algier en forfærdelig Hungersnød og Pest,

som straks i de første to Maaneder bortrev en Femtedel af den indfødte Befolkning. Tusinder af forældreløse Børn strejfede omkring, syge, forsultne, næsten sikre paa Døden. Kardinal Lavigerie var straks i Virksomhed. Han samlede først henved 1800 af disse smaa forvildede Araberbørn, som han foreløbig betroede til kristne Læreres og Lærerinders Omsorg. Men dermed var langtfra alting gjort. For i Længden at kunne yde nogen virksom Hjælp under disse forfærdelige Tilstande maatte han have to Ting: Medarbejdere og Penge. Det første ansaa han afgjort for det vigtigste; om det sidste udtalte han: »Jeg tror ikke, at Penge-spørgsmaalet er nogen uoverstigelig Hindring for det Værk, som virkelig stammer fra Gud.« Ikke desto mindre var han dog klar over, at det var et brugbart Middel ved en saadan Lejlighed, og kort Tid efter kunde man møde Kardinalen paa Vej fra By til By i Europa for at samle ind til sine sultne Børn.

Medarbejderne sørgede Forsynet for. To unge gejstlige meldte sig en Dag hos ham og tilbød sig til Missionsarbejdet blandt Muhamedanerne.

Det blev den første Begyndelse til det nye Samfund. Da flere kom til, besluttede Lavigerie at organisere den lille Kreds og dannede saa »De afrikanske Missionærs Selskab«. Det blev ikke noget Ordenssamfund i egentlig Forstand, men en Missionskongregation, hvis Medlemmer, Præster og Brødre, forpligter sig til at følge en fælles Leveregel, og som højtideligt aflægger Ed paa at ville virke i de afrikanske Missioner i Lydighed mod deres foresatte. Noget egentligt Klosterliv i større Stil kunde der selvfølgelig aldrig blive Tale om, men det blev dog bestemt, at de under ingen Omstændigheder maatte rejse ud i et mindre Antal end tre.

En af Lavigeries mange kloge Grundsætninger var, at den Missionær, som vilde vinde Hedningerne, skulde stræbe at blive »som en af deres egne«, antage deres Levevis, deres Klædedragt, spise og tale som de. Han lod derfor straks Medlemmerne af det nye Samfund anlægge Arabernes hvide Dragt, som skaffede dem Navnet: *De hvide Fædre*, og det var paa Grundlag af samme Princip, at han siden, i Modsætning til de fleste andre Missions-selskaber, oprettede Noviciater og senere Seminarier i selve Afrika, først i Jerusalem og Karthago, nu ogsaa i Uganda i Central-Afrika.

Da det blandt Araberne og overhovedet i Afrika altid er vanskeligt for Missionærene at faa de indfødte Kvinder i Tale, besluttede Lavigerie at oprette en kvindelig Kongregation, som kunde udfylde og støtte »de hvide Fædre«

Virksomhed, og med nogle fromme Kvinder fra Bretagne traadte snart efter *De hvide Søstre* ud i Livet.

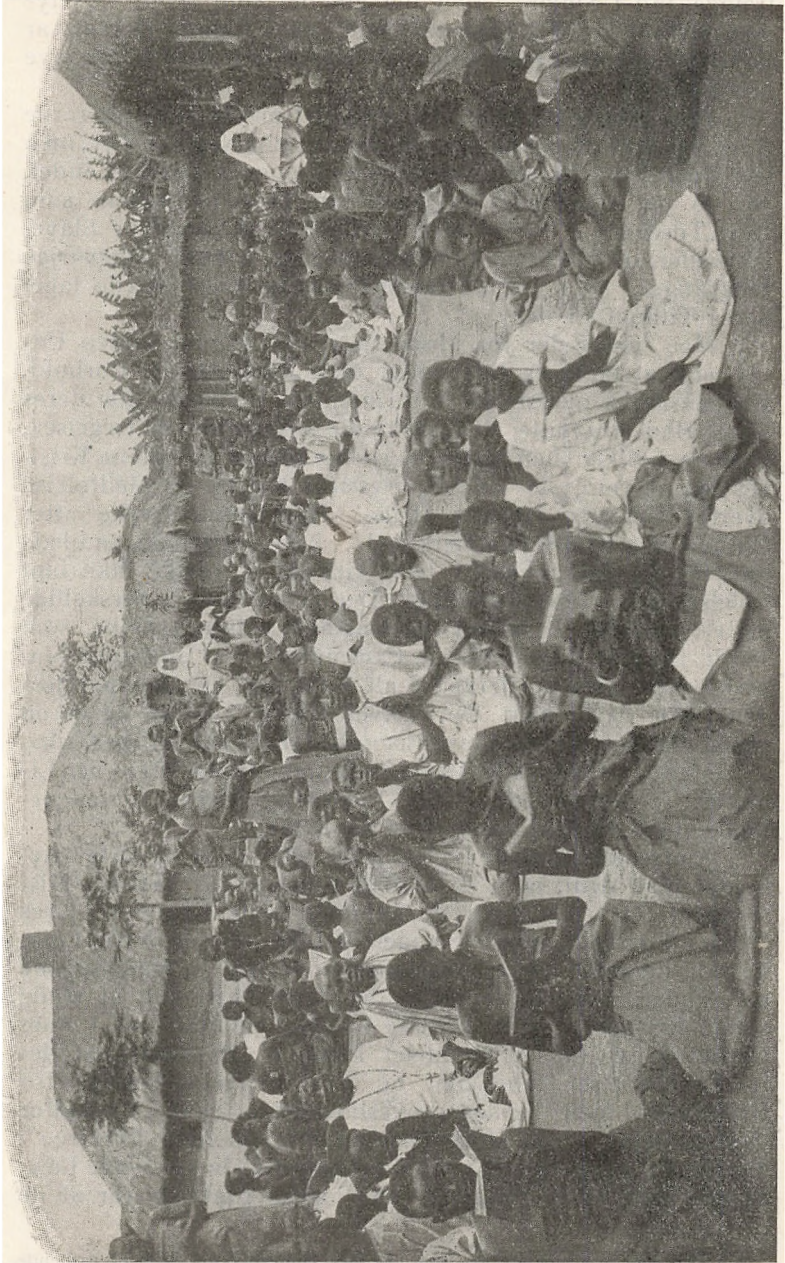
Med disse Tropper begyndte Lavigerie saa sine »An-greb« paa Afrika. I Følge sit Program vilde han først søge at faa fast Fod i Algier.

Allerede i 1872 grundlagde han den første kristne Ara-berlandsby. 1873 fik han af Regeringen Lov til at sende Missionærer ned til Kabylien, hvor henvend 500.000 Berbere var Efterkommere af frafaldne Kristne. Af Frygt for Uro var det ganske vist blevet forbudt at drive direkte Mission, men det lykkedes navnlig »de hvide Søstre« ved deres op-ofrende Virksomhed i Skole og Sygepleje at vinde de ind-fødtes Hjerter, saa at ethvert Udbrud af religiøs Fanatisme blev undgaaet. Det følgende Aar ser vi »de hvide Fædre« opslaa deres Telte i Saharas Oaser i stadig Fremrykning mod Syd. Det var Lavigeries Maal at trænge ind i Sudan, hvis Hovedstad Timbuktu han havde udset til en Central-station, hvorfra Islams Udbredelse blandt Negerfolkene skulde bekæmpes. Allerede 1875 begav 3 »hvide Fædre« sig paa Vej med det bestemte Forsæt at ville vove Livet for at naa det faste Punkt. Ikke længe efter kom der Bud tilbage, at de alle tre var blevet myrdet under Vejs!

Men Kardinal Lavigerie table ikke Modet. I Begyn-delsen af 1878 udsendte han sin første Karavane, som ad andre Veje skulde søge at trænge Syd paa. Maalet var denne Gang de store Søer i Midtafrika. I over et Aar va-rede Rejsen under uhyre Vanskeligheder og store Tab. En Karavane — det betød Hundreder af Mennesker og Dyr paa Vej ud i en Ørken, hvor der hverken var Vej eller Sti. Karavanen, der skulde føre de faa Missionærer ind i Afrika, strakte sig over flere Kilometre. Transporter af Bagage og Fødemidler besørgedes af lejede indfødte, som betaltes med Varer af al Slags, Stof, Glas o. lign. — som ogsaa skulde bæres. Var Lastdragerne utilfredse, flygtede de, med eller uden Oppakning; paa een Dag taltes indtil 120 Flygtninge, Ikke mere paalidelig var Eskorten, som skulde beskytte Karavanen mod Overfald; Soldaterne viste sig lige saa fejge som lunefulde og troløse.

Men trods alt lykkedes Bedriften. I to Partier naaede man frem til Victoria Søen og Tanganjika Søen, og dermed var saa at sige Korset plantet i Afrikas Hjerte.

Vanskelighederne var dog ikke overstaaet med Rejsen. Det Liv, der begyndte for Missionærerne her midt inde i det hedeste Afrika, syntes i Begyndelsen ikke at skulle føre til andre Frugter end Lidelser, Kampe og Ofre af Menneskeliv. En Del var allerede bukket under paa Rej-sen, andre faldt som Ofre for Feberen eller de indfødtes Vaaben. I 1881 dræbtes tre Missionærer ved Tanganjika-

Hvide Søstres Missionsarbejde i Afrika.

søen; tre andre blev myrdet under et nyt Forsøg paa at trænge ind i Sudan. Men det gik her som altid: »Martyrernes Blod er de Kristnes Sæd«, og i Løbet af faa Aar havde Kristendommen trods alt fæstet dyb Rod i den nye Jordbund.*)

Den største Hindring for Arbejdet mødte Missionærene forøvrigt ikke, dengang saa lidt som nu, hos Negrene selv, men hos Araberne, der som Slavejægere gennemstrefede Landet, røvede og plyndrede og jagede og fangede Negrene som Dyr; Tusinder af Negre blev bortført til de arabiske Slavemarkeder, og ofte maatte Missionærene udholde langvarige Belejringer, naar de stakkels forfulgte Negre havde taget deres Tilflugt til dem.

Men mens der for Missionærene ikke var anden Udvej end at taale og lide under disse forfærdelige Forhold, virkede deres øverste foresatte hjemme i Europa for deres Sag. Han begyndte den saakaldte »Antislaveribevægelse«, gennem hvilken han søgte at vække baade de enkelte Kristnes og navnlig de kristne Fyrsters Harmes og Medfølelse overfor det, der skete i Afrika. Han gennemrejste atter Europa paa Kryds og tværs, talte, skrev, agiterede, samlede ind,**) og det lykkedes ham virkelig at vække ikke blot Følelse, men ogsaa Handling. Der er nu fra de forskellige Stater, navnlig Tyskland og England, udsendt Skibe, som stadig krydser i de arabiske Farvande for at opsnappe Slaveskibene. Der er derved i alt Fald lagt en Dæmper paa den vilde Jagt, men den drives stadig i Smug og er en bestandig Fare for Missionsvirksomhederne i det østlige Afrika.

Men — trods alle Vanskeligheder, trods Ofre og Lidelser, fortsætter »de hvide Fædre og Søstre« deres Arbejde med stadig forøget Iver og Kræft.

Andre Kongregationer er fulgt efter dem og deler Arbejdet med dem, men *de* er dog fremfor alle »Afrikas Missionærer«. Overalt, hvor de kommer frem, følger de deres Stifters Forskrift, idet de søger at blive eet med det Folk, de bor iblandt. Deres Missionsmetode har to fremragende gode Sider. For det første er det deres Maal kun at vinde solide Kristne; derfor kræver de ikke mindre end 4 Aars Forberedelse, før de meddeler Daaben. Dernæst gaar deres Bestræbelser ikke blot ud paa at vinde Negrene for Religionen, men de søger overhovedet at skabe en Kultur iblandt dem. I det store Postulat for »de hvide Brødre« i Marienthal (Luxemburg) uddannes derfor de vordende Lægbrødre ikke blot religiøst, men ogsaa praktisk, for at de

*) I den netop udkomne lille Bog »Broder Hieronimus« gives et gribende og levende Billede fra den Tid.

***) Smlg. Nordisk Ugeblad 10. Maj d. A. »Fra Hedningemissionen«.

kan blive Læremestre for Negrene i al Slags Haandværk, Markarbejde o. lign.

Næsten overalt staar »de hvide Søstre« ved Missionærenes Side i Arbejdet. De opretter Børneasyl, Sygeplejestationer, Spedalskhedshospitaler, Skoler, Arbejdshuse for unge Piger; de søger gennem alt at opdrage den unge Negerpige til Orden og Arbejdsomhed, saa at hun kan blive en dygtig Husmoder og god kristen Hustru. Ikke saa faa søger forøvrigt i de senere Aar til de indfødte Søstres Kongregationer.

Der er Mennesker, der mener og udtaler, at der er visse Folkeslag, der staar for lavt til at kunne paavirkes af den kristne Religion, at »det er ligesaa taabeligt at ville forsøge at lære en fetisch-dyrkende Folkestamme Religion som at ville lære en femaars Dreng Differentialregning!« Saadanne Udtalelser vidner kun om Uvidenhed og Uforstand. Den Erfaring, som de kristne Missionærer har høstet i Afrika, taler tværtimod for, at man hos et saa kultiveret Folk som Araberne møder en ualmindelig haardnakket Modstand overfor Kristendommen, mens den moralske og sædelige Forvandling, der er foregaaet med mange af de laveste Negerfolk, der har antaget Kristendommen, og den dybe Forstaaelse og Finfølelse, man kan møde hos dem, i høj Grad vidner om deres Modtagelighed for den sande Religion.

H. U. R.

Nye Bøger.

Vilh. Lorenzen: *De danske Franciskanerklostres Bygningshistorie.*
(Gad. 1914. 4°. 156 Sider + XX).

Det er et omfangsrigt og imponerende Arbejde, som Dr. Lindbæk og Kandidat Lorenzen i de senere Aar har arbejdet paa. Den førstnævnte fortæller de danske Klostres Historie, og den sidste fremlægger i Ord og Billeder, hvad man veed om deres Bygningshistorie, og hvad 'man endnu har tilbage af de sammes Klostres Bygninger. Naar dette Arbejde — som i nærværende Tilfælde — gøres med Dygtighed og Sandhedskærlighed, forstaar enhver, af hvor afgørende Betydning det vil blive for dansk Kultur- og Kirkehistorie, og til hvor stor Gavn det vil være for den katholske Kirke. Thi Lys kan den katholske Kirke taale, saa vel som vore gamle Klostre, der paa Reformationstiden ubarmhjertigt blev ødelagt; de behøver ikke at være bange for at faa deres virkelige Historie fortalt. Derfor skal de Mænd have Tak, der nu gør det.

I 1906 udgav Dr. Lindbæk i Forening med Kammerherre Stemann de danske Helligaandsklostres Historie, som i 1912 fulgtes af Lorenzens Værk om de samme Klostres Bygningshistorie. I dette Aars Begyndelse udkom Dr. Lindbæks Skildring af de danske Franciskanerklostre, der nu er bleven efterfulgt af sit højst nyttige Supplement, disse Klostres Bygningshistorie af Vilh. Lorenzen. Det er disse Herrers Hensigt at fortsætte paa samme Maade med Dominikaner- og Karmeliterklostrene, saa med de store Herreklostre paa Landet og endelig med Klostrene i Ringsted og Sorø m. m. Naar Arbejdet er færdigt, vil det formentlig bestaa af en ståtelig Række af fem store Dobbeltbind, hvis smukke Udstyrelse baade i Henseende til Trykning og Billedstof Carlsbergfondet har ydet sit værdifulde Bidrag til. Og det danske Folk vil have næsten det skønnest tænkelige Mindesmærke om den største Kulturbevægelse paa kirkelig Grund i Danmarks Middelalder.

Hvad der først falder i Øjnene i Lorenzens smukke Bog, er selvfølgelig de talrige fine Gengivelser af de Rester af Middelalderens Franciskanerklostre, som endnu findes i vort Fædreland. Heraf kan f. Eks. fremhæves den smukke Klostergang i Odense, Klostrene i Slesvig, Flensborg, Nykøbing paa Falster og Ystad samt Kirken i Horsens. For de fleste Byers Vedkommende er det des værre yderst faa Rester, der findes af de gamle Klostre, f. Eks. nogle Sten i et eller andet Hus i vedkommende By, nogle Murrester dybt nede i Jorden; men hvad der findes, er med sin Sans og Kærlighed eftersporet og med Interesse fortalt.

Bogen, der afsluttes med 10 Tegninger og Opmaalinger af Arkitekt Ch. Christensen, kan særlig vurderes af bygningskyndige og burde komme i Hænderne paa alle Arkitekter og Murmestre, der er i vore Dage er beskæftigede ved katholske Byggeforetagender her hjemme; men enhver, der har Sans for vort Fædrelands gamle kirkelige Kultur og Kærlighed til dets Minder, vil med Glæde læse i Kandidat Lorenzens sidste Værk som i de tidligere. At selve Klostrenes Historie afgiver en mere underholdende Læsning end deres Bygningshistorie, ligger i selve Sagens Natur.

N. II.

Broder Hieronimus. Af Dr. Josef Froberger. Overs. af Astrid Juell-Nissen. (København 1914. Mohns Bogtrykkeri. 32 S. 25 Øre).

Det er en Skam for os Katholikker, at vi lader Protestanterne komme os i Forkøbet med Hensyn til Hedningemissionen, der maa siges at være Guds Riges vigtigste Sag i Nutiden. Ganske særlig gælder dette Missionen i Afrika, thi der staar vi overfor den store Fare, at Muhamedanismen kan blive den herskende Religion, og det vel at

mærke i dens kraftigste Form. I denne fortrinlige Bog faar vi en livlig og paalidelig Fortælling om alle de Vanskeligheder; der er at kæmpe mod inde i Afrika, og samtidig Beviser paa, at Herrens Arm ikke er bleven for kort. Maatte vi blot snart faa mange af den Slags Bøger, der kan gives vore unge i Hænderne i Stedet for de Røverromaner, de nu saa gerne læser. Bogen prydes af flere velvalgte Billeder.

Magister.

Walsøe: Er Barnedaaben en Vildfarelse? (Pio. 1914. 63 S.)

Det lille Skrift gør Indtryk af at være en alvorlig Mands Tvivl med Hensyn til Barnedaabens Gyldighed. At den, som ensidig vil bygge sin Tro paa Skriftens Grundvold uden at lytte til en lærende Kirkes Vejledning, kommer til at tvivle om Berettigelsen af Barnedaaben, Søndagens Helligholdelse og flere andre Punkter, forundrer ikke nogen Katholik, som veed, at det ikke var en Bog, men del apostoliske Embede, Jesus overdrog at styre sin Kirke alle Dage indtil Verdens Ende. Tankegangen er mange Steder forkert og Logikken bristende; saaledes finder Ingeniør Walsøe i Herrens Løfte til Røveren paa Korset et Bevis for, at Daaben ikke har genfødende Kraft. N. H.

Kristendom og Krig. — Tanker om Krig og Fred. (63 S. og 32 S. Fri-modt. 1914).

Den sidste Bog er en Række Udtalelser om Fredens Velsignelse af en Del kendte Personligheder i Fortid og Nutid, den første er en Samling Forelæsninger af en skotsk Præst James Barr. Fredssagen er god og fortjener alle Kristnes udelte Sympati; men alle dens Bannerførere er ikke lige heldige. Naar Forfatteren her taler om Luther, der under Bondeoprøret 1525 »smukt og veltalende paa-lagde Bønderne ikke at gribe til Sværdet«, og kun har en lille Anmærkning om, at han ikke blev staaende paa »det rene kristelige Standpunkt«, maa den, der kender Luthers Opfordring til at slaa Bønderne ihjel »som gale Hunde«, bede om en bedre og paalideligere Vejledning i saa vigtig en Sag som Freden mellem Folkeslagene. N. H.

Augustin Arndt: Wo ist Wahrheit? (3. Auflage. 12°. VIII + 126 S. Kart. M. 1,20. Herder. Freiburg.)

Paa de første 23 Sider giver Pater Arndt en lille læseværdig Skitse af sin egen Udvikling fra ung luthersk Theolog til Barn af den katholske Kirke. Det øvrige er en Række spredte Forklaringer af saadanne Punkter i katholsk Tros-lære, som plejer at volde Protestanter særlige Vanskeligheder. Selv om Bogen er et uforandret Optryk af et 40 Aar gammelt Arbejde, burde Forfatteren ikke gentage sin »Op-lysning«, at den katholske Kirke har 142 Millioner Tilhængere, naar han uden at overdrive kunde nævnt det dobbelte. N. H.

Den religionsløse Skole.

Efter *Folkerøsten* skal her citeres nogle meget læseværdige Ord, som den dansk-amerikanske Præst udenfor New-York, *Th. Dorf*, tidligere Krabbesholm ved Skive, skriver i »Kors og Stjerne«:

En Storby rummer en Mængde samfundsfarlig Ungdom. Ungdom i Alderen fra femten til lidt op i Tyverne. Mennesker, der ikke mangler Lærdom, men Mennesker, i hvem det moralske og religiøse Instinkt er ganske uudviklet. De frygter hverken Gud eller Djævelen, har ingen Agtelse for noget som helst. Man møder dem i de store Byer som i de smaa. Der eksisterer for dem ikke noget, de højer sig for, de har ingen Ærbødighed for Mennesker, endsige for Livet. Det er den Type, der fylder Reformskolerne, og dem er der mange af, og de er store.

De optræder som oftest i Grupper — »Gangs« — under en Leder og gør Liv og Ejendom usikkert. Man tager ikke en Avis i Haanden uden at kunne læse om Mord og Røveri begaaet af ganske unge. De store Republikker har den sørgelige Ære at have frembragt flest af denne Type — Frankrig med sine »Apacher« og New-York med dets »Gunmen«.

Der er for mig ingen Tvivl om, at det hænger sammen med, at Folkeskolen er religionsløs. Moral og Respekt for Lov og Orden er ikke noget, der kommer af sig selv. Det svæver ikke i Luften. Hvor det moralske og religiøse Anlæg ikke udvikles, bliver Mennesket, selv under den højeste verdslige Kultur, et Dyr — værre end et Dyr.

Jeg har al Respekt for Arbejderen, der kæmper for sin Ret til at leve og leve menneskeværdigt. Jeg stiller mig ubetinget paa hans Side, naar han strider i Skyggen for at komme frem i Solen. Men jeg forfærdes over den lovløse Ungdom, paa hvem det dyriske har sat sit Mærke.

De har i denne Vinter ladet høre fra sig. Det var Skarer af den Slags, der hidsede af Agitatorer fra Ferrer-Skolen i New-York — en Anstalt, der opdrager Børn og unge Mennesker til Anarkister — af Massemorderen Haywood og andre af hans Lige stormede Kirker og fyldte Rutgers Square Aften efter Aften. Det var den Slags Mennesker, der en Eftermiddag paraderede ned gennem Fifth Avenue med Anarkiets sorte Fane foran sig. Paa Fanen stod Ordet Demolition — Ødelæggelse. Under dette Mærke drager de frem. Nogle af deres Ledere er fængslede, men ellers har man ladet dem paradere i Fred.

De ønsker kun Konflikt med Politiet, og derfor undgaar man det saa vidt som muligt. Men det er givet, at de er den alvorligste Fare for ethvert Samfund, og at det en Gang i Storbyerne vil blive en meget vanskelig Opgave at tøjle de løsslupne Rovdyrdrifter.

Etvert Samfund, der ikke som Samfund søger at paa-virke sine enkelte Medlemmer moralsk og religiøst, har dødsdømt sig selv. Washington kalder i sin Afskedstale Religion og Moral for Søjlerne under Menneskelykke, de fasteste Støtter for Menneskers og Borgeres Pligtfølelse. »Et helt Bind vilde ikke slaa til for at fortælle om, hvilken Forbindelse der er mellem Moral og Religion paa den ene Side og den private saavel som den offentlige Velfærd paa den anden. Lad os fremfor alt i Verden ikke besnæres af den Overtro, at Moral kan opretholdes uden Religion«. Og Roosevelt udtrykker det samme, naar han siger, at »uden Religion og Moral vilde denne Stat — De forenede Stater — ikke være saa meget som en Prik paa Landkortet«.

Man har langt fra handlet, som en saadan Tankegang burde have ledet til Handling, men man er ved at faa Øjnene op for dens Sandhed.

Er et Samfund ligegyldigt overfor den religiøse og moralske Side af dets Medlemmers Opdragelse, styrter det en skønne Dag sammen som det Hus, der ingen Grundvold har.

Det afgørende „Men“.

En Smed vilde tvinge sin 13-aarige Søn, der lige var blevet firmet, til at arbejde om Søndagen. Barnet vægrede sig og gjorde den Indvending, at det jo ligefrem var forbudt af Gud. »Vrøvl,« sagde hans Fader, »Guds Bud gælder for Børn, nu er du bleven voksen, og nu er det anderledes.« »Men Fader,« svarede Barnet, »efter det Bud, der byder, at man skal holde Søndagen hellig, følger et andet, hvori der staar: »Du skal ære din Fader og Moder«, er det ogsaa kun for Børn?»

Faderen følte sig truffen og vidste ikke, hvad han skulde svare. Men Drengen blev ikke tvungen til at arbejde og gik i Kirke. Da han forlod den, blev han glædelig overrasket ved at se, at Faderen ogsaa havde været i Kirke. Da de kom hjem, omfavnede han hjertelig sin Søn og sagde: »Du har Ret, min gode Dreng, man skal altid gøre, hvad den gode Gud befaler, og undlade det, han har forbudt. Herefter vil jeg gøre som du.« Og virkelig saa man fra den Dag Smeden hver Søndag i Kirken.

Han havde næst Gud sin fortræffelige Dreng at takke derfor.

Til Christi Legems Fest.

<p>1. I Helligdommens store Fred,
hvor Guddomslyset bor,
hvor Engle stiger op og ned
og priser Gud i Kor,
en evig Kilde springer ud,
saa ren, saa frisk og klar,
dens stille Rislen bringer Bud
fra ham, der Korset bar.</p>	<p>2. Fra ham, der Syndens Lænke
brød,
gav Lægedom for Brist,
og Livet vandt os ved sin Død,
vor Frelser Jesus Christ.
Han al vor Styrke er paa Jord,
vor Fred, vort Lys, vor Vej,
i ham al Livets Fylde bor,
og han os svigter ej.</p>
<p>3. Paa Korsets Træ saa haardt
han led,
vor Frelses Offerlam,
for hver en Sjæl han bad og stred,
bedækt med Syndens Skam.
Med stungne Hænder byder han
os nu sit Himmelbrød,
det Brød, der alle frelse kan
fra Synd og evig Død.</p>	<p>4. I Sidevunden slut mig ind,
min Gud og Frelser kær,
gør blidt og mygt mit stride
Sind,
med dig min Sjæl ernær,
i Kalken sæk den med dit Blod,
lad helt mig være din,
min Vilje tag, o Hyrde god,
at du maa blive min.</p>

W.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Skønt Annoncen om Valfarten til Haraldsted jo har været ret iøjnefaldende, er det maaske ikke overflødigt ogsaa paa dette Sted at henlede Opmærksomheden paa Turen den 28. Juni. Den h. Knud Lavard, den djærveste og ridderligste af Danmarks Helgener, fortjener, at ikke mindst dansk Ungdom tager Del i en Valfart, hvis Maal er at ære hans Minde og anraabe om hans virksomme Forbøn. — Det er kun sparsomme Levninger, der er tilbage af den gamle Tids Helligdomme, men desto større Værd maa de have for os, og desto bedre maa vi værne om dem og holde dem i Ære. Derfor maa denne — forhaabentlig aarligt tilbagevendende — Valfart til den h. Knud Lavards Ære blive en Festsdag, som ikke blot bliver »de unges Dag«, men som overhovedet bliver et af de Samlingsmidler, som vi saa haardt trænger til. En saadan Lejlighed vil bidrage til at styrke Sammenholdet og fæstne de Baand, der binder os sammen.

Ringsted. Planen om at faa engelske Søstre (en Sidedegn af Benediktinerordenen) til at overtage en Skole her i Byen, hvorom der for nogen Tid siden blev fortalt her i Bladet, lod sig af flere Grunde ikke realisere. Skuffelsen er dog allerede nu afløst af Glæde, idet St. Josefsøstre

har købt en smuk Villa med stor Have i umiddelbar Nærhed af St. Knuds Kirke, hvor de efter Sommerferien agter at aabne en højere Pigeskole, hvortil der skal være ikke saa lidt Trang i Byen. Vi lykønsker atter St. Josefsøstrene og deres energiske Provincialinde til det uforsagte Arbejde, de rundt om i Landet udfører i snart den ene, snart den anden gode Sags Tjeneste.

Belgien. *Berlingske Tidende* indeholdt for nogen Tid siden en meget misvisende Artikel om de politisk-kirkelige Forhold i dette Land. En med Forholdene vel kendt Mand, Professor *Coussens* i Bruges (Brügge), har efter Anmodning gennemset denne Artikel og tilsendt *Ugebladet* en Del Rettelser til den. Det første Afsnit, som er nogenlunde korrekt, lyder saaledes: »Det lille, rige og frugtbare Belgien ligger mellem Tyskland og Frankrig og faar stor Betydning for dem begge i en Krig. Det er videre beboet af en blandet Befolkning, dels de fransktalende Valloner, dels Flamlænderne, som taler en tysk-hollandsk Dialekt. De to Nationaliteter strides stadig, om Universitets- og Skolespørgsmaal f. Eks., men dog aldrig saa meget, at de glemmer, at de er Belgiere. En tysk Lærer fandt det i April betimeligt at betone, at Flamlænderne sukkede under det vallonske Aag, og at Tyskland burde støtte disse »Blutverwandte« paa alle Maader; helst burde Belgien for at bevare sin Uafhængighed overfor Frankrig blive en tysk Forbundsstat. Fra flamsk Side svarede man med en fuldstændig Afvisning af denne tyske Indblanding og med skarpe Ord overfor den sædvanlige allyske Taktløshed, og ogsaa de ledende vesttyske Blade beklagede Taktløsheden.« Heri er, som bemærket, ikke meget at rette. De $4\frac{1}{2}$ Millioner Flamlændere sukker dog næppe under de 3 Millioner Valloners Aag. Om et af de 4 Universiteter — det i Gand (Gent) — skulde blive forvandlet til et flamsk Universitet, vilde det næppe kunne kaldes en Uretfærdighed. — Det hedder videre om det klerikale Parti, som har været ved Magten siden 1884, at det har »brugt sin Magt med stor Hensynsløshed«. Dette er absolut en Bagvaskelse, intet Land i Verden har været saa retfærdigt styret som Belgien i de sidste 30 Aar. Alle Anskuelser er taalte, alle Religioner tilladte; den katholske Kultus faar ikke mere Støtte af Staten end den protestantiske eller jødiske; i alle Embedsstillinger, Kontorer, Universiteter bliver Protestanter mindst lige saa let antaget som Katholikker. — Om Valgordningen skriver *Berlingske Tidende* videre: »De klerikale har skabt en Valgordning, som er meget *gunstig for dem*. Til Deputeretkamret har enhver voksen Mand en Stemme, men en vis Alder, en Eksamen svarende til vor Præliminæreksamen og Giftermaal giver flere Stemmer, saa en Mand kan have indtil tre. Denne

Valgmaade har længe givet de klerikale en, ganske vist beskedent Majoritet. Der er desuden Forholdstalsvalgmaade, saa der kan ikke ventes store Overraskelser ved Valgene. « Det er ganske misvisende, at denne Valgordning giver Katholikerne Flertal. Desuden er disse slet ikke utilbøjelige til at simplificere Ordningen og ogsaa give Kvinderne Valgret; men de radikale har vist en mærkværdig Tunghørighed overfor dette Tilbud. — Hvad der skrives om Præsternes »store Magt over Skolerne« og Statsskolernes Tilside-sættelse i Sammenligning med Privatskolerne, er fuldstændig falskt. Hele Sammenhængen er den, at tidligere maatte de langt talrigere søgte Privatskoler helt og holdent klare sig ved egne Midler; nu har man tilstaaet dem en lignende Støtte som Statsskolerne, heraf kommer Forbitrelsen og Hadet mod dem. — Slutningen af Artikelen lød saaledes: »Under disse Forhold foregik 24de Maj Valgene til omtrent Halvdelen af det belgiske Deputeretkammer. Skønt de liberale og Socialisterne skarpt bekæmpede hinanden, vandt de alligevel godt frem. De antiklerikale Stemmetal steg langt mere, end man havde ventet; den bekendte klerikale Fører *Woeste* blev kun genvalgt med et ringe Flertal. — De liberale og Socialisterne vandt to Pladser, og det klerikale Flertal er sunket ned til 12 Stemmer (101 klerikale, 45 liberale, 40 Socialister og 2 kristelige Demokrater). Venstrepartierne har faaet nyt Mod ved denne Valgsejr og har nu bedre end før Haab om, at de kan faa deres fælles Programpunkt, en Valgreform (med Afskaffelse af Flerstemmeretten), sat igennem. — Det er sandt, at de klerikale ved sidste Valg gik nogle Stemmer ned; men de var ogsaa i 1912 steget langt over Forventning, fordi adskillige liberale af bestemte Grunde dengang afgav deres Stemmer til Fordel for de klerikale. Endvidere har de liberale og Socialisterne benyttet de to Love om tvungen Skolegang til det 14. Aar og almindelig Værnepligt — Forandringer, der altid vil fremkalde foreløbig Utilfredshed — til at erhverve en Del Stemmer, de ikke har haft før, og som de sandsynligvis heller ikke vil faa igen. Naar *Woeste* siges valgt »med et ringe Flertal«, er det interessant at høre, hvad Professor *Coussens* anfører, at han blev valgt med 16,000 Stemmers Flertal (36,000 mod 20,000)! — Hvorfor vil et konservativt Blad som det her citerede øse sine Meddelelser fra saa plumrede Kilder? Er virkelig Fordommenes Magt endnu saa stor, at naar Talen er om katholske Forhold, kan der ikke gives et loyalt, objektivt Referat?

Rom. Pave Pius X fejrede den 2. Juni sin 79aarige Fødselsdag, sund og rask paa Sjæl og Legeme. Efter i sit Privatkapel at have læst den hellige Messe modtog han

Medlemmerne af det pavelige Hof og Diplomatene, som vilde ønske til Lykke. Kardinalstatssekretær Merry del Val gav et Festmaal, hvori Kardinalerne og Diplomatiet deltog. — I Anledning af Hundredearsfesten den 7. August for Genoprettelsen af Jesuiterordenen har Paven, paa de sædvanlige Betingelser, tilstaaet en fuldkommen Aflad til alle dem, der i Tiden fra 3. til 7. August besøger en Kirke eller et offentligt eller halvoffentligt Oratorium, der tilhører Jesuiterordenen.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmesse. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Udkommen er: **Broder Hieronimus.** En Lægbroders Liv ved Tanganjikasøen. Pris 25 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15 — 17.

Rosenskranskirken.

Paa Jesu Hjertes Fest (19. Juni) er der Kl. 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe og Kl. 9 Højmesse, efter hvilken det allerhelligste Sakramente udstilles hele Dagen indtil Festandagten Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

Processioner paa Christi Legems Fest.

To. 11. Juni. Kl. 10. St. Ansgars Kirke. Kl. 4 Eft. Haven ved Immaculata-Kirken.

Sø. 14. Juni. Kl. 9. St. Andreas Kirke og Kollegiets Have. Kl. 10. St. Annæ Kirke og St. Elisabeth-Hospitals Have. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften. Jesu Hjertes Kirke. Begge Mariakongregationer deltager.

To. 18. Juni. Kl. 4. Assumptionsklosterets Have. Kl. 8 Aften. St. Ansgars Kirke.

En Haandværkssvend ønsker et møbleret Værelse hos propre, rolige Folk, ikke for langt fra Stenosgade. Billet, mrkt. Værelse, bedes sendt til Bredgade 69, 2. S. o. G. K.

NB. Denne Uges »Indledning« agtes udsendt i Særtryk som Nr. 8 af *Katholsk Kirkeblad*. Præster og andre, som maatte ønske et Antal Eksemplarer heraf gratis tilstillet, bedes meddele Redaktøren det inden den 21. Juni.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag den 19. Juni Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Der meddeles General-Absolution.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde den 15. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Josefssøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14. — I Juli og August Maaned bortfalder Møderne paa Grund af Ferien.

I Anledning af Christi Legems Fest henledes Opmærksomheden paa **Frelserens Budskab**, eukaristisk Sang med Klaverledsagelse. 25 Ø.

Til Købs ønskes et nummereret Eksemplar af Festskriftet »Johannes von Euch«. Henvendelse i Katholsk Bogsalg.

Jesu Hjertes Kirke.

Fredag den 19. Juni: Kl. 10 Levitmesse. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Festandagt med Prædiken. Det helligste Sakramente er udstillet fra den sidste Messe indtil Aftenandagten.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag den 21. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Josephs Gilde. Medlemmer og Familie deltager i Processionen Søndag den 14. ds. Kl. 9 Form. i St. Andreas Kirke i Odrrup. Derefter indtages den medbragte Frokost i Fællesskab. Foreningen deltager ligeledes i Processionen i St. Ansgars Kirke Torsdag den 18de Kl. 8 Aften. Emblem bæres.

Kirkelig Kalender.

14. Juni. 2. Sønd. efter Pintse.	21. Juni. 3. Sønd. efter Pintse.
15. — Mandag. Oktavdag. (<i>Valdemarsdag</i>).	22. — Mandag. Paulinus, Biskop og Bekender.
16. — Tirsdag. Oktavdag.	23. — Tirsdag. Ferialdag.
17. — Onsdag. Oktavdag.	24. — Onsdag. Ferialdag.
18. — Torsdag. Oktav af Christi Legems Fest.	25. — Torsdag. Vilhelm, Abbed. (Knud Lavards Skrinlæggelse.)
19. — Fredag. Jesu Hjerte.	26. — Fredag. Johannes og Paulus, Martyrer.
20. — Lørdag. Marias Officium.	27. — Lørdag. Vigiliedag.

Roskilde.

Søndag den 14. Juni Kl. 9 Højmesse og straks derefter Christi Legems Fests Procession.

Valfarterne til Haraldsted og til Lourdes — se forrige og følgende Nummer af Ugebladet.

I Anledning af den forestaaende Christi Legems Fest anbefales: **St. Alphonsus Liguori's Daglige Besøg ved Alterets helligste Sakrament.** 2. Oplag. Pris 60 Øre. Faas ved St. Annæ Kirke, Sundby, og i Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

Da det er Meningen snart at genoptage denne Rubrik i Bladet, bedes det venligst meddelt Redaktionen, om der er sket Forandringer i Gudstjenesteordningen; indløber ingen saadan Meddelelse, forudsættes, at alt er uforandret fra i Fjor.

St. Knuds Feriekoloni.

Det katholske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan alleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kontante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder

I **St. Ansgars Kirke** bortfalder efter Pintsen foreløbig Messen Kl. 7 *Søndag Morgen*.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 17de Juni Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 21de Kl. 7 Morgen.

Helsingør.

Søndag den 14. Juni Efterm. Kl. 4: Christi Legems Fests Procession i Søstrenes Have.

Meddelelse fra Ekspeditionen.

Da der fra Juli d. A. indtræder enkelte Ændringer i Avis-Postvæsents Takster, vil Abonnements-Kvitteringer for Nordisk Ugeblad, som *betales til Postvæsenet*, fra og med det kommende Juli Kvartal være paa 1,25 (tidligere 1,12 og 1,17 for henholdsvis indenbys og udenbys Post-Abonnenter).

For alle andre Abonnenter, som *betaler Bladet til Ekspeditions-kontoret*, indtræder indtil videre ingen Abonnements-Forhøjelse.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 25.

Søndag den 21. Juni.

1914.

INDHOLD: Moderværdighed. — St. Knud Lavards Skrinlæggelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Køge. Norge. England. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Moderværdighed*).

Goethe har sagt: »Intet er ærværdigere end en Moder med mange Børn.« En Moder, omgiven af mange Børn, er nu ogsaa et Syn, som vækker Beundring og opfylder enhver med Ærefrygt, som er modtagelig for ædle Tanker og Følelser. Fortæller dette Syn ikke om Opofrelse, Lidelse, trofast Hengivenhed, Mod og Tillid til Gud, om samvittighedsfuld Pligttopfyldelse? Vidner ikke hvert Barn om en Sum af store Dyder og store Tanker?

Hvor underligt er det saa ikke, naar man hører Kvinder, der møder en Moder med en Flok smaa, raske og sunde Børn, medlidende eller spottende sukke: »Uha, det er ogsaa en forskrækkelig Rede fuld af Unger, hun har. Hun maa nok være indskrænket og dum, at hun ikke veed, at det slet ikke behøves«. . . Man kan høre underlige Ord om Familier med mange Børn, og de Ord siges saa højt, at selve Moderen ikke kan undgaa at høre dem. »Man maa næsten skamme sig for at gaa paa Gaden med sine Børn,« siger en og anden Moder, der blev ramt af taabelige og lave Menneskers Bemærkninger. Jeg kan med det samme tilføje, at det i Regelen er Kvinder, der fremkommer med disse raa Bemærkninger.

*) Frit efter et Foredrag af Prof. Dr. Müller, Innsbruck.

Jeg vil dog paa ingen Maade indlade mig i Strid med »Uha-Damer« eller de »sukkende Damer«, i hvis Øjne en Børneflokk er en Vederstyggelighed — jeg vil kun henvende et Par Ord til de Kvinder, som har bevaret den gode Sans, som har Samvittighed og Pligtfølelse, til de Kvinder, som er sig bevidste, at de bærer Ansvar for Samfundets Fremtid og derfor er rede til at ofre sig. Jeg er overbevist om, at de med Tak vil læse følgende to Tanker, som jeg vil tillade mig nærmere at udvikle:

Det er en stor og hellig Sag at *blive* Moder.

Det er en stor og hellig Sag at *være* Moder.

1. Hos Jøderne ansaa man det for en Skam at være ufrugtbar og dø uden at efterlade sig Børn. Vi læser i den h. Skrift om flere Kvinder, der med stor Inderlighed og Længsel i mange Aar bad Gud om at blive Moder. Men er det da noget saa stort at blive Moder? For ret at forstaa Betydningen af dette Spørgsmaal og for nogenlunde fuldstændigt at kunne besvare det, maa vi først kende Barnets Værdi. En stor Mand sagde fire Uger, før han døde: »Af Paradiset har vi kun faaet Lov til at beholde tre Ting: Stjernerne, Blomsterne og Barnets Øjne.« Og Manden havde Ret; i Barnets Øjne spejler Edens Himmel sig, og ser du ind i Barnets Øje, bliver du mindet om Skriftens Ord: »Gud skabte Mennesket i sit Billede; han skabte det i Guds Billede.«

Der bliver betalt uhyre Summer for et Billede, et Maleri! 1884 blev der af en Familie i Nürnberg købt et Billede af Albrecht Dürer, hvilket Museet i Berlin betalte med en Million Mark. Og dog er det smukkeste og herligste Maleri kun malet Lærred! — Et Barn derimod er et levende Guds Billede, som ikke kan betales med Indiens Juveller eller Havets Perler. — Og hvad skal jeg sige om det *døbte* Barn? Kan man vel tænke sig en større Ære end fra at være et Menneskebarn at blive ophøjet i den højeste Adelstand, at blive ophøjet til at være Guds Barn? Barnets Betydning er altsaa meget stor. Barnet er den allerhøjestes Billede, Guds Barn, bestemt til at tjene Gud og engang at blive forenet med ham i Himmelen. —

Nu kan vi vel ogsaa forstaa, hvorfor det er en hellig Sag at blive Moder. En kvindelig Læge har skrevet føl-

gende herlige Ord om Moderen: »Af alle Mennesker kommer ingen Gud saa nær som den ventende Moder, der i Tavshedens og Forborgenhedens Timer samvirker med Skaberen til at danne et udødeligt Væsen. Saaledes er det. Skaberen lægger sit herligste Værk ufuldendt i Moderens Skød, at hun fuldender det. Fører ikke denne Virksomhed i Fællesskab med Skaberen hende hen i hans nærmeste Nærhed?« —

Var det mon Kvinder, som byggede Domkirkerne i Roskilde, i Lund, i Aarhus, Kathedralen i Kølbn og St. Peters Kirken i Rom? Nej! Var det Kvinder, som malede Sixtinas herlige Loftmalerier eller St. Cæcilie i Trastevere? Nej! Men, kristne Kvinde, een Ting skal du være ganske alene om; som vordende Moder skal du værne om noget, der er langt herligere og kostbarere — under dit Hjerte skal det herligste, der tænkes kan, udvikle sig, et Guds barn; under dit Hjerte former et Tempel sig, der er uforlignelig kostbarere end St. Peters Kirke, bliver der et Kunstværk til langt smukkere end alle de, som nogen Sinde er bleven til ved Pensel eller Mejsel.

Og derfor skal det hellige, der fødes af dig, kaldes Guds Barn. Kan vi nu forstaa, hvorfor det er en stor og hellig Sag at blive Moder? Og er det ikke indlysende, at den vordende Moder har hellige Pligter at opfylde?

Samuels Moder gjorde et Løfte og sagde: »Herre Zebaoth, om du giver din Tjenestekvinde mandlig Sæd, da vil jeg give ham til Herren for alle hans Livs Dage.« Du vordende Moder har ikke et Løfte at holde, men skal dog ogsaa daglig i Aanden ofre og vie det ventede Barn til Gud. Dag paa Dag burde du ofre paa Hjertets Alter dit Barn til ham, som har skænket dig det, og daglig burde du fatte det Forsæt at ville opdrage det for Gud og for Himmelen. —

Og videre, veed du vel, hvad der kan blive af dit Barn? Maaske har Gud udvalgt det til noget stort, til at blive en Helgen. I hvert Fald skal en kysk Værdighed og Vielse besjæle enhver Følelse og Stemning, enhver af dine Begæringer og alle dine Ønsker. Hvad du, vordende Moder, bærer under dit Hjerte, er ikke uplettet, det skal renses og helliges af Daabens Vand. Du vil dog kun nødig give dit ventede Barn,

foruden Arvesyndens Mærke, ogsaa dine Synders og Svaghedens Mærke med paa Vejen ind i Livet. Det er en Kendsgerning, som Erfaringen beviser, at letsindige, nydelssyge Mødre har nedlagt i deres Børn, allerede før de kom ind i Verden, Verdens Aand, Vantroens, Sanselighedens, Udskejselsens Spirer, som snart efter Fødslen udvikler sig som Ukrudt og kvæler den herlige Blomst, som Gud havde plantet. Gode, dydige og fromme Mødre derimod lægger Spirer til alt godt i det vordende Barnehjerte.

Det er i Sandhed noget stort og helligt at blive Moder, og derfor burde enhver Moders Tanker, Ønsker og Følelser være hellige. Hun skal hellige hvert Skridt, hvert Arbejde, alle Møjsommeligheder ved Tanken om, at hun derved kan neddrage Guds Velsignelse over Barnet. Bøn og Selvfornægtelse skal ledsage Moderen i denne for Barnet saa vigtige Tid. Barnet skal ligge under Moderens Hjerte ligesom Frugten i den reneste og herligste Blomst.

Kristne Moder, »du bærer i Sandhed paa et Klenodie, der er som en Offerskaal paa Livets Alter; et andet Menneskeliv lever og udvikler sig i dig — en Menneskeskæbne; vogt dine Skridt, og omgiv dette Liv af al Magt med din velsignende Kærlighed.« (Dr. E. Meyer.)

2. Det er ogsaa en stor og hellig Sag at *være* Moder. Er du bleven Moder, saa lever og udvikler sig med dig et Menneskes Liv — et Menneskes Skæbne. Det er et frygtelig alvorligt Ord! Det kan nok undertiden hændes, at en from, god og dydig Moder, der trofast har opfyldt sine Pligter, maa opleve den Sorg, at en Søn eller Datter kommer paa Afveje — de har deres frie Vilje og er udsatte for Fristelser og Forførelse — men i det hele og store er det sandt, at. . .

Moderen er Barnets Skæbne!

Moderens Karakter og Sindelag er af langt større Betydning for Barnet end Faderens. Han kan vel have Indflydelse paa Barnets Karakter, men det er Moderen, som giver det Præget og Grundretningen. Hendes Legeme har bragt Barnets Legeme ind i Verden, hendes Aand føder Barnet for anden Gang: hun føder Barnets Aand og Karakter. Er der Tale om et stort Menneske, saa vil man lære hans Moder at kende; er der Tale om et Uhyre, en Forbryder, atter spørger man om Moderen.

Moderen er Barnets Skæbne!

I Aaret 1491 blev der paa Slottet Loyola i Spanien født et Barn, som fik Navnet Ignatius. Han blev en Mand og fornyede Kirken i mange Lande ved det Ordenssamfund, han stiftede, og førte Millioner tilbage til Gud. Ignatius var Søn af en stor og hellig Moder.

De frygtelige Revolutionsmænd, som begik utallige, gruelige Forbrydelser, som udgød Menneskeblod i stride Strømme — enhver af dem var Søn af en Moder, som oftest af en bundfordærvet Moder.

Moderen er Barnets Skæbne!

Der var Mødre, hvem Gud havde aabenbaret, hvad der skulde blive af deres Barn. Du kristne Moder vil ikke kunne sige, hvilken Skæbne dit Barn gaar i Møde. — Tavs, maaske med Taarer i Øjnene, staar du ved dit kære Barns Vugge, og det er, som om hvert Hjerteslag og hvert Aandedræt hemmeligt spurgte:

Hvad bliver der mon af dette Barn?

Nu skal jeg give dig, kristne Moder, et klart og bestemt Svar herpaa: Af dit Barn bliver det, som du gør det til! Derfor er det indlysende, at det er noget stort og helligt at være Moder.

a) Du er Moder, og derved er du Barnet i Guds Sted.

Gud giver os Næring; du skal ligeledes — det er Naturens Fordring — nære dit Barn. Det er en hellig Modterpligt. Det være mig tilladt her at pege hen paa en moderne Uskik, som har gjort uberegnelig Skade i Verden — den Uskik, at Moderen ikke selv nærer sit Barn, men overgiver det til en Amme eller fostrer Barnet paa en anden Maade. Hvor mange Sygdomme paa Legemet, hvor mange endnu mere skæbnesvangre paa Sjælen stammer ikke fra denne Uskik, stammer fra de Mødre, som af intetsigende, undertiden ogsaa syndige Grunde unddrager sig denne i sig selv saa naturlige Moderpligt og i Stedet for selv at nære deres Barn overlader dette til uheldige, ja ikke sjælden endog usædelige Ammer. — Hvem kender ikke Madonnastatuer og Madonnabilleder? De fremstiller Jesusbarnet ved Marias Bryst. Ak, hvor mange Mødre findes der ikke, som ser paa denne søde, hellige Moderlykke med de mest ligegyldige Følelser! Deres Modersamvittighed ligger i Dvale, og intet formaar at vække

den. Middelalderens fromme, kyske og dybttroende Kunst fremstillede gerne for Folket Madonna med Jesusbarnet ved Brystet. Af hvad Grund vel? Fordi det er noget helligt, noget ærefrygtindgydende, noget, der skulde minde den kristne Moder om hendes Lighed med Jesu hellige Moder.

b) Du er Moder, og derved er du Barnet i Præstens Sted.

Præsten lærer, prædiker, formaner, beder, ofrer, tilgiver. Er det ikke Moderen, der skal være Barnets allerførste Lærerinde? Hun lærer det at gøre Korsets Tegn, at folde de smaa Hænder, at bede. Er ikke Moderens Skød det første Alter, hvorpaa Barnet frembærer sin første Andagts Morgen- og Aftenoffer?

Moderen skal lægge Grundvolden for Barnets Livsbygning; paa den religiøse og huslige Opdragelses Grundmure skal Barnets senere Liv helt bygges op. Og skulde det hændes, at Troens Tempel senere ramler sammen — Troen, som Moderen har nedlagt i Hjertet, og den religiøse Opdragelses Fundamenter, som en from Moder har lagt, kan ikke udryddes, de bliver og bevarer for fuldstændig Ruin.

Digteren Brentano — som i nogen Tid havde hengivet sig til Vantro — skriver: »Saa mindedes jeg, at jeg som lille Dreng om Natten saa min Moder bøjet over mig, siddende ved min Seng, at hun bad Ave Maria og Bønnen til den h. Værneengel for mig og gjorde Korsets Tegn paa min Pande; her tog jeg fat og søgte at samle min Barndoms Bønner; det var den eneste Traad, ved hvilken jeg frelste mig; alt andet har ikke kunnet hjælpe mig.«

Ligesom Præsten skal Moderen ogsaa formane og prædike.

Kristne Mødre, se, at I gør det med den rette Alvor og den nødvendige Strenghed. Det er en almindelig Klage i vor Tid, at man sjældnere og sjældnere træffer Mennesker med en ædel og fast Karakter. Kan det undre os, naar vi veed, at der gives Mødre, som opfylder alle deres Børns Ønsker, som finder sig i alt, taaler alt, giver alt, hvad de ønsker, lige meget, hvad det saa er? Kan det undre os, naar Barnet ved at græde og tude, ved Egensindighed og Surmuleri kan opnaa alt? Naar Moderen Gang paa Gang giver efter i Stedet for med Fasthed at kræve

villig og punktlig Lydighed? Naar Moderen forsømmer sin Præstepligt og undlader konsekvent og fast at holde Barnet til ogsaa i smaa og tilladte Ting undertiden at spæge sig? Kan man undre sig over, at en voksen Søn eller Datter bliver et Offer for Lidenskaberne, en Slave for deres Luner, naar deres Moder har forsømt sin Pligt, har ladet alt gaa hen uden Irettesættelse og Straf og vildledet af en forkert Kærlighed altfor hurtigt har tilgivet deres Unoder og Fejl?

Præsten ofrer. Er ikke en Moders Liv et Offerliv? Hvem kan tælle de søvnløse Nætter ved den lille Skats Vugge? Hvem kender de mangfoldige Smerter, en Moder føler for det Barn, hun har født? Hvem de mange Arbejder, Sorger og Bekymringer, indtil den Time kommer, da Sønnen forlader sit Hjem og maaske sit Fædreland, og Datteren slutter sig til sit Hjertes udkaarne Mand? Hvem kender alle Taarer, som Mødre har grædt over vanartede Børn? Hvem kan helt sætte sig ind i de Lidelser, der pinner et Moderhjerte, naar hun staar ved Barnets Sygeleje eller Barnets Lig?

Det er svært for en Moder at miste sit Barn, det er svært at sige Farvel, naar Barnet forlader Familien for at stifte en ny Familie, og det kan være svært, naar et Barn forlader sin Moder for helt at vie sig til Gud og Næstens Tjeneste. En god og kristelig Moder bringer dog hvert Offer med fuldstændig Hengivelse i Guds Vilje; og netop derved viser hun, at det er en hellig Sag at være Moder.

c) Moderen er ogsaa Børnenes synlige Værneengel.

Lykkeligt det Barn, som en omsorgsfuld Moder beskytter og bevarer! At vaage over Barnet — det er Moderens første Værnepligt. Vaag Dag og Nat over Barnets Uskyldighed. Verden omkring os er daarlig, og Djævelen gaar ikke altid omkring i Storbyerne som en brølende Løve, men som oftest som en lokkende, glinsende Slange.

Hold Øje med Børnenes Arbejder og Lege; taal ikke i eders Familie letsindige og upaalidelige Tjenestefolk og Husfæller; taal ikke Lediggang, men væn Børnene tidlig til en passende Beskæftigelse. Vaag ogsaa omhyggeligt over Børnenes Læsning! Aldrig skal den opvoksende Søn eller Datter læse noget, som deres Moder ikke omhyggeligt har

gennemlæst i Forvejen. — Taal aldrig utidige, ufornuftige, meningsløse Bekendtskaber og Forlovelser! Kristne Mødre, der sker i saa Henseender Ting, som aldrig burde forekomme — Ting, som minder om de vederstyggelige Gerninger, der blev udført, da Israel ofrede til Baal og Astarte. I skal vide, hvor Børnene opholder sig, naar de gaar ud, og, naar de kommer hjem, i hvad Selskab de har været. I kender de store Byers Farer og Fristelser, den moderne seksuelle Oplysning — advar eders Børn, og giv dem den Undervisning og Oplysning, som de trænger til for at kunne klare sig. Eders Moderkærlighed og dennes fine Takt og Følelse vil, især naar I desuden beder Gud om det rette Lys, vise eder den Vej, der fører til Maalet. En svær, men en hellig Pligt!

Og endelig skal I være Værneengle for eders Børn, naar det drejer sig om Valget af deres Livsstand. Det er ikke Forældrene, der kan bestemme Børnenes Kald og Stand. De har kun en raadgivende Stemme, naar Barnet følger sit Hjertes Trang og vælger for Fremtiden. Men raadende, hjælpende, formanende skal I staa dem bi. I skal sige til eders Sønner og Døtre, at Ægteskabet er en Forbindelse for Livet, en Kontrakt, der ikke kan opløses. Undersøg, om deres Kærlighed er ægte eller uægte, for, om det er nødvendigt, for Barnets Øjne at sønderrive Romantikens Slør. Det kalder man at føre sine Sønner og Døtre ind i Livet. Og det er ganske sikkert, at Himmelen vel-signer de Ægteskaber, som er blevet forberedt af en from og god Moder, der var Brudefolkenes Værneengel.

Jeg synes, at vi med Rette kan sige, at det er en stor og hellig Sag at blive og at være Moder. Den store Biskop Ketteler har sagt:

»En kristen Moder er blandt alle Gudsgaver den største.«
Vær derfor gode, kristne Mødre!

Faraos Datter sagde til Moses' Moder: »Tag dette Barn, og opdrag det for mig; jeg skal lønne dig for det.« Saaledes har Gud overgivet eder den opvoksende Generation. Opdrag den for Gud, og han skal lønne eder alt rigeligt, og Samfundet skylder og siger eder Tak derfor. P. S.

St. Knud Lavards Skrinlæggelse.

(25. Juni.)

Ringsted, Juni 1914.

Der gaar Valfarter gennem Riger og Lande . . . lig Strømninger i Oceanet. Disse Strømme har til alle Tider cirkuleret i det katholske Verdensocean, revet alt og alle med sig: Almuesfolk og kronede Hoveder, Lægfolk og gejstlige, Børn og Krigere, sunde og syge. Gennem kolde og varme Bælter rundt om Jordkloden ustandselig Rislen: Fodtrin paa Fodtrin af Aarhundreders Slægter, Raslen af Rosenkranse, Klirren af Vaaben, Jamren af syge og Kor af Lovsang.

Den 28. Juni gaar der Valfart til Haraldsted.

Her, som i katholske Lande og som i Danmarks katholske Tid, er der sikkert mange, der vil benytte Lejligheden til at besøge et af Danmarks hellige Steder og dvæle ved de kære Minder.

I »St. Bendt« i Ringsted vil vi i Særdeleshed mindes: St. Knud Lavards Skrinlæggelse 25de Juni 1170.

Da St. Knuds Legeme stedtes til Hvile, var »St. Bendt« en lille uanselig Klosterkirke. Men efterhaanden, som Stemningen voksede for Knuds Helgenerklæring, arbejdede Valdemar den Store paa at faa Kirken ombygget og smykket, at den maatte blive et værdigt Gemme for hans berømmelige Faders Relikvier. En Landsindsamling blev sat i Stand til Anskaffelsen af Relikvieskrinet, saaledes som Skik og Brug var. Snart rejste den nye Kirke sig i al sin Glans, og paa Marias Højalter forkyndte det forgyldte Skrin om den forestaaende Højtidelighed, ved hvilken Lejlighed Kirkens Indvielse skulde finde Sted.

Det gjaldt om, at denne højtidelige Folkefest gik for sig med mest mulig Pomp og Pragt, og for at faa hidkaldt saa stor en Menneskeskare som muligt blev denne Højtidelighed slaaet sammen med andre vigtige Landsbegivenheder:

1. Rigsforsamlingen, der ved St. Hans Tider skulde finde Sted i den gamle Tingby Ringsted.

2. Kongekroningen af den lille 7aarige Prins Knud.

3. Forhandlingen om Fred med Norge, i hvilken Hensigt den norske Biskop, Erling Skakkes Udsending, ogsaa skulde give Møde.

Da St. Hans Blus Aaret 1170 tændtes trindt om Land, begyndte Strømmene at risle, nordfra, sydfra, østfra, vestfra, fra alle Danmarks Grænser, oppe fra Norge og Sverrig o. s. v. De rev alt og alle med sig. Og henover Kirkens

Fliser lød Fodtrin paa Fodtrin, Raslen af Rosenkranse og hen under Loftet¹⁾ et Brus af Tonebølger.

»St. Bendt«s Indre straaede og funkede af Farver, af Lys, af Guld. Af alt, hvad fornemt var i Danmarks Rige.

I Spidsen for Gejstligheden kom Rigets syv Bisper, deriblandt Ærkebiskop Eskil af Lund, samt Biskoppen af Oslo og Ærkebiskoppen af Upsala. I Spidsen for Landets Stormænd den smukke anselige Valdemar i kongeligt Skrud, omgivet af hele sin Hird. Paa Tronstolen den lille purpurklædte Prins. Og paa Alteret Skrinet af røden Guld.

Til denne anselige Forsamling sluttede sig Hæren, just hjemkommen med Sejr over estiske og kuriske Sørøvere, med Krigens Mærker paa Bryst og Pande og — »en talløs Almue«.

Mellem Eskils og Absalons Hænder blev de hellige Relikvier taget op af Graven, svøbt i det hvide Silketøj og skrinlagt i Guld og ædle Stene.

St. Knud var kronet med Helgenglorie.

Hymner istemtes, Knuds Helgenhistorie oplæstes, og der blev holdt Lovtaler til hans Ære.

Knuds Lovsang blev et Ekko af den, som gennem en Menneskealder havde runget Landet over.

Knud var saa afholdt i sit Fædreland, »at man kunde sige, at hver Mand i Danmark vilde sidde og staa, som Knud vilde det«.

»I saa høj Grad,« hedder det, »elskede han at ære Herrens Hus, at han mellem Præsterne selv som den ivrigste udbredte og smykkede det.«

»Der gik Ry af hans strenge Retfærdighed mod Ugerningsmænd, og man kendte ham som den ædle og retsindige Fyrste, som en ægte Ridder.«

Flere Kirker i Sønderjylland menes at stamme fra Knud Lavards Tid. Han udbredte desuden Kristendommen i Venderlandet:

Pacem danis
et paganis
fidem sanctus contulit,
quos a vanis
et prophanis
ritibus recedere
et in Christum credere
compulit sab pacis federe.

Danskerne Freden,
Troens Eden
han til vantro bragte,
fra de tomme
Hedendomme
tvang han dem at vende,
Krist for Drot at kende,
Fred de finge da i Hænde.²⁾

»Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde den

1) Det var den samme Kirke dengang som nu. Kun var der ingen Hvælvinger, men Bjælkeloft, og heller intet Taarn.

2) Saaledes hedder det i Responsoriet efter Legendens 7. lectio i Følge „Knud Lavards Liv og Gerning“ af Hans Olrik. Ogsaa Oversættelsen er taget af nævnte Bog.

hellige Knud til Sjællands Værnehelgen,« rungede det fra den hele Forsamling.

Dernæst blev den lille vordende Knud d. 6te salvet af Eskil, kronet med Guld og hyldet af alt Folket.

Fra hin berømte Dag blev Ringsted Danmarks Hjerter. For Fyrster og Konger blev det en Ære at hvile ved Siden af Helgenen Knud Lavard. »St. Bendt« rummede Kongegrave, Helgenskrin og blev Valfartssted. »St. Bendt« var kronet med Guld. — — —

Efter Reformationen blev Knuds Hoved en Tid forevist som en Mærkværdighed i Ringsted, blev derefter givet tilbage til Katholikerne og skal senere være kommet til St. Denis i Frankrig. Relikvieskrinet forsvandt, man veed ej hvorhen. Resten af Knuds Legeme (en Del var allerede før Reformationen lidt efter lidt blevet skænket bort) blev atter jordet i den første Grav. Og da denne 1855 blev aabnet, fandtes dybest nede kun nogle Stykker Silketøj, brune af Ælde, muligvis Minder om Knud.

For en Tid maatte Fodtrinene forstumme — —. Men Guldet, det ædle lødige Metal, modstaar Tidens Angreb. Lidt efter lidt vil »St. Bendt«s Krone atter straale med fordums Glans. Og den 28. Juni vil der atter lyde Fodtrin paa Fodtrin hen til Graven med Slesvigs Vaaben, med Løverne og den latinske Indskrift: *Sanctus Canutus Dux*.

Forhaabentlig vil Solbølger vælde ind gennem Ruderne og krone med Guld de stolte Minder. Udenfor vil smaa Sangere fortælle muntert om det stedse voksende katholske Liv i Ringsted, syng Visen om Knud Lavards Statue, der burde have en Plads i St. Knuds Kirke, den Vise, de gerne fløj Landet rundt for at syng ind i alle katholske Hjerter: »Landsindsamling til Knud Lavards Statue«, kvindre sødt om Haraldsted, Valfartens Maal. E. B.-J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Mord og Selvmord har været i uhyggelig Stigning i denne By og i vort Fædreland overhovedet i det sidste Aars Tid. En tredje Skamplet for Danmark har ogsaa bredt sig i en uhyggelig Grad, nemlig Skilsmisserne. Medens der i 1901 kun opløstes 376 Ægteskaber, er der i 1913 opløst ikke mindre end 802 Ægteskaber. Stigningen er særlig stor i det sidste Aar, idet Skilsmisserne fra 1909 til 1912 holdt sig omtrent i samme Antal.

Ordrup. St. Andreas Kollegium har udsendt sit Skoleprogram for Aaret August 1913—Juli 1914. 13 Elever bestod i Fjor Mellemskoleeksamen, 7 Realeksamen og 7 den klassisk-sproglige Studentereksamen. Skolen har i Aarets Løb været besøgt af 240 Elever, som er blevet undervist af 25 Lærere, hvoraf dog flere kun har haft et meget lille ugentligt Timeantal. Der har været foretaget 3 større eller mindre Udflugter i det frie, er blevet spillet Komedie 3 Gange, har været afholdt Foredrag 2 Gange, deraf det ene i Forbindelse med en Mindehøjtid om Krigen for 50 Aar siden. Der indstiller sig i Aar 17 Elever til Mellemskoleeksamen, 7 til Realeksamen og 3 til Studentereksamen. — Søndag d. 21. Juni holdtes Christi Legems Procession igennem Kollegiets store Have i det herligste Sommervejr og under overordentlig stor Tilslutning. Der var oprejst fire Altre i Haven, hvorfra de fire Evangelier og de foreskrevne Bønner læstes.

Køge. Begunstiget af det prægligste Sommervejr afholdtes Søndag d. 21. Juni Procession i den til Præsteboligen hørende Have. Kapellet, Haven og Alteret var smykket paa det festligste af Søstrene og enkelte af Menighedens Medlemmer. Under Processionen blev der ogsaa sunget polske Salmer. De mange, som paastaar, at Polakker ikke kan synge, skal blot komme her til Køge og høre polsk Salmesang, saa vil deres Mening snart forandres. Hr. Pastor Steidl, som assisterede ved Processionen, der overværedes af 140—150 Mennesker, hørte polsk Skriftemaal og prædikede for Polakkerne. Det er første Gang, Procession afholdtes i Køge; men dersom der er Sandhed i det gamle Ord, at godt begyndt er halvt fuldendt, bliver det ikke sidste.

H—g.

Norge. Den 17. Juni var det 100 Aar siden, at Pastor Johannes Daniel Stub saa Dagens Lys i den gamle Hansestad Bergen. I Italien traadte han over til den katolske Kirke og blev Præst og Medlem af Barnabiter-Ordenen. Senere kom han til Norge, hvor han maa regnes for en af den katolske Kirkes Grundlæggere. Af hans Skrifter er det mest kendte den fortrinlige Bog: »Ledsagelse fra Fordomme til religiøs Sandhed«. I *St. Olaf* har Pastor Offerdahl begyndt en Livsskildring af den udmærkede Præst.

England. Stemmeretskvinderne, som ved deres Opførsel sikkert har spildt Sympatien for deres Sag hos mange, der tidligere havde Sympati for den, har Søndag den 7. Juni vanæret Londons to bekendteste katolske Kirker ved nogle i disses Annaler heldigvis enestaaende Scener. Da Pastor Bowden under 12-Messen stod paa Prædikestolen i den berømte Oratorianerkirke i Westend (*Brompton Oratory*), blev han ikke mindre end 5 Gange forstyrret af disse hysteriske Furier. Først maatte et Dusin »Damer« jages ud, fordi de

gav sig til at synge om Fru Pankhurst. Noget efter løb en Kvinde op ad Prædikestolen og begyndte at raabe, hvorpaa hun blev trukket ned. Nogle Minutter efter tog en Kvinde ved Højalteret fat, som endog indlod sig i en regulær Kamp med de Mænd, der trak hende ud, af hvilke hun bed en alvorligt i Fingeren. En fjerde Afbrydelse blev hurtigt standset, da Forbrydersken i dette Tilfælde var noget ængstelig af sig. Den sidste Afbrydelse endte med et Slagsmaal mellem et Dusin Kvinder under Skrig og Skraal og Haarafriven, hvorefter en 5 Stykker blev arresteret udenfor Kirken. Mærkværdig nok vedblev Præsten, tilsyneladende uforstyrret, Oplæsningen af Kardinal-Ærkebiskoppens Hyrdebrev; man kunde se, han bevægede Læberne, men ikke høre, hvad han sagde. — Den anden Kirke, som ogsaa blev vanhelliget, var selve Westminster Cathedral (det protestantiske W. Abbedi blev endog beskadiget af Bomber), hvor Londons berømteste Prædikant, Pater Bernard Vaughan, just havde begyndt sin Prædiken; i samme Øjeblik besteg en Kvinde den store Marmorprædikestol — Prædikanten stod paa en mindre — og raabte: »I det helligste Sakramentes Nærværelse protesterer jeg . . .«, saa blev hun trukket ned og ført ud. Pater Vaughans overlegne Ro under den uhyggelige Scene forhindrede almindelig Forvirring. — Det er farlig Grund, disse Mennesker træder paa, naar de saaledes vanhelliger de katholske Gudshuse; det katholske Folk elsker og ærer sine Kirker, og det kan være tvivlsomt, om det i Længden vil kunne lykkes Præsterne at berolige en Menighed, naar den saaledes paa det groveste er bleven krænket i sine helligste Følelser. Ikke mindst vil maaske de katholske Kvinder kunne blive farlige for deres Søstre, der saaledes tilsidesætter de Hensyn, de baade skylder Gud og deres Medmennesker.

Nord-Amerika. (Meksiko.) Det er uforstaaeligt, hvor lidt Kendskab til Meksiko og mexikanske Forhold der findes, ikke blot i Europa, men i selve Nabolandet, De forenede Stater. Meksiko omtales i Almindelighed som en værdig Repræsentant for et ægte katolsk Land. Sandheden er, at denne ulykkelige Stat i religiøs Henseende er langt værre stillet end baade Frankrig og Portugal. Meksiko har nemlig officielt afskaffet, forbudt Religion ved Lov! Aaret 1858 danner et Vendepunkt i den mexikanske Kirkes Historie. Dengang blev nemlig Kirkens Ejendomme, de hellige Kar, Relikvier, ja selv Kirkebøgerne konfiskeret, og en stor Del af det ranede Bytte pranger i Nationalmuseerne den Dag i Dag. Skilsmisse blev lilladt, borgerlig Vielse indført som den eneste gyldige, og Præsterne chikaneret ved latterlige Forordninger af forskellig Art. Religiøs Undervisning er forbudt i Størstedelen af Meksiko. Dette er

saa meget mere ejendommeligt, som Landet i det store og hele lader Kirkeskolerne varetage Undervisningen, der er obligatorisk. Siden den tapre Maksimilians Henrettelse har den katholske Kirke været undertrykket af det saakaldte liberale (?) Parti. Frimurere Porfirio Diaz taalte Kirken (saa længe den pænt holdt sig i Baggrunden), takket være hans fintdannede og fromme Hustru, Madame Romero. — Den nuværende Befolkning i Meksiko anslaaes til c. 15 Millioner, af hvilke 13 % er hvide. Disse er Katholikker. Her-til maa regnes en stor Del af de oprindelige Indianere, der har bevaret Troen, som de modtog af de spanske »padres«. Protestanternes Antal er næppe 50.000. Medens Meksiko i manges Øjne er et halvciviliseret Land, da bør det ikke glemmes, at de to første Universiteter paa det amerikanske Kontinent blev bygget i Meksiko. Syv Institutioner for højere Opdragelse var i Virksomhed før Slutningen af det 16. Aarhundrede. Den spanske Krone stiftede i Aaret 1557 det første Universitet i Meksiko — 200 Aar før De forenede Stater fik deres frie Konstitution, Og Nutidens Meksiko kan opvise videnskabelige Institutioner, der søger deres Lige i hele Nord-Amerika. Hvad den offentlige Moral angaar, da er de »barbariske« Meksikanere langt forud for De forenede Stater. Statistikken for 1913 viser, at vi her i U. S. havde over 13.000 Mord og 8000 Selvmord, medens vor lille Naborepublik ikke er i Stand til at opvise et saadant Antal lige fra General Diaz' Regering til nu. Skilsmisser er næsten ukendte. Meksikanerne er gennemgaaende gode Katholikker. Imidlertid kan en fremmed ikke undgaa at lægge Mærke til det desværre forholdsvis store Antal af Mænd, saavel ganske unge som ældre, der ledsager de soriklædte Damer til Kirken, hvor de meget galant tager Afsked med Kirkegængerne eller, som de kalder dem, *fanaticos*. Disse *liberalos* tænder deres Cigaretter og foretrækker den svale Park under de skyggefulde Pebertræer. Her spores Frimurerens Indflydelse, der vistnok er langt større i Meksiko, end de fleste af os har noget Begreb om. — Meksikos Fremtid er det ikke muligt at danne sig nogen bestemt Mening om under det nuværende politiske Chaos, Enhver veed, at den splittede og ulykkelige Republik trænger til en kraftig Regent, Frihed for Stat og Kirke samt Udstykning af det rige Land. Dersom det kan opnaas ved Revolutionen, da vil ikke alt Blodet være spildt, og Meksiko vil gaa en ny Æra i Møde. *Charles Klint,*
El Centro, So. California.

Katholsk Bogsalg i Stenogade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenogade 4. København B.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej)	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade)	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryegade 26)	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19)	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken)	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade)	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Kolding (Alhambravej)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade)	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1)	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7)	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5)	» -	» 10	» -
Glorup	» 9	» -	» -
Dalum Kloster	» 6 ¹ / ₂	» -	» -
Maribo (Ny Østergade)	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Næstved (Præstø Landevej)	» -	» 9	» 2
Slagelse (Tordenskjoldsgade)	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade)	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsegade)	» 7	» 9	» 5
Ledreborg	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej)	» -	» 10	» 4
Helsingør (Nygade 8)	» 8	» 10	» 2
Nakskov (St. Franciscus Kapel)	» 8 ¹ / ₂	» 10	» 2

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 21de Juni Kl. 7 Morgen.

Valfarten til Haraldsted.

Søndag den 28. Juni foretages Turen. Afgang med Toget fra Københavns Personbanegaard Kl. 7²⁰ Morgen, Tilbagekomst samme Steds Kl. 11 Aften. Mad maa medbringes. Adgangskortet (Besøg i St. Bendts Kirke og Kaffe i Haraldsted Skov) koster 50 Øre. Fra Ringsted til Haraldsted er der c. 10 km. Ca. 50 Deltagere vil kunne vente Befordring et Stykke af Vejen. Billetten København—Ringsted og tilbage igen koster i alt 3 Kr. 12 Øre (ordinær Pris 3 Kr. 60 Øre). To Børn (under 10 Aar) kører paa een Billet. Nærmere Program vil senere fremkomme. Adgangskort faas fra 25. Maj i Katholsk Bogsalg — hos Hoffmann & Søn, Købmagergade 48 — Bæklund, Frederiksberggade 34 — Portneren, St. Josephs Hospital — Brozek, Amagerbrogade 204 — Hansen, Viggo Rothes Vej, Charlottenl. Billetsalget slutter Onsdag den 24. Juni. Deltagerne bedes møde i god Tid (Kl. 7) paa Banegaarden. Hr. Johnsen har lovet at tale i Haraldsted. *Sursum corda* bedes medbragt.

Udkommen er: **Broder Hieronimus.** En Lægbroders Liv ved Tanganjikasøen. Pris 25 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg samt hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14 og Frederiksberg Allé 15 — 17.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* paa den h. Aloysius' Fest, Søndag den 21. Juni, Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke. *Samme Dag*, Kl. 7¹/₂ Aften, højtideligt *Stulningsmødet* med Prædiken og Te Deum. Adgang for Alle.

St. Andreas Kirke. Søndag den 21. Juni. Under Aftenandagten Kl. 5 Prædiken og højtidelig Optagelse i Maria-Kongregationen for Ynglinge.

St. Ansgars Kirke. Mandag den 22. Juni Kl. 8¹/₄ Sangmesse med Formaningstale i Anledning af d. h. Aloysius' Fest.

Kirkelig Kalender.

21. Juni. 3. Sønd. efter Pintse.	28. Juni. 4 Sønd. efter Pintse. Johannes Døberens.
22. — Mandag. Paulinus, Biskop og Bekender.	29. — Mandag. Petrus og Paulus, Apostle.
23. — Tirsdag. Ferialdag.	30. — Tirsdag. Pauli Ihu-kommelse.
24. — Onsdag. Ferialdag.	1. Juli. Onsdag. Oktavdag.
25. — Torsdag. Vilhelm, Abbed. (Knud Lavards Skrinlæggelse.)	2. — Torsdag. Marias Besøgelse.
26. — Fredag. Johannes og Paulus, Martyrer.	3. — Fredag. Irenæus, Biskop og Martyr.
27. — Lørdag. Vigiliidag.	4. — Lørdag. Oktavdag. (Fastedag).

Valfarten til Lourdes.

Afrejsen er fastsat til Mandag den 6. Juli Kl. 11 Form. Paa Udrejsen besøger man følgende Steder: Köln—Trier—Luxemburg—Nancy—Dom Remy—Paray le Monial—Lyon—Grenoble—Annecy—Marseille—Arles—Tarascon—Nîmes—Carcassonne. Ankomsten til den eukaristiske Kongres i Lourdes finder Sted den 22. Juli. Tilbagerejse over Paris. Pastor Louis Rataire. Amalievej 16. København V.

I **St. Ansgars Kirke** bortfalder efter Pintsens foreløbig Messen Kl. 7 *Søndag Morgen*.

St. Knuds Feriekoloni.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene« og kan afleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G., hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17 og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kontante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder

K.U.F. Der spilles Fodbold hver Torsdag og Fredag Aften Kl. 7 paa Nørre Fæled, paa det sædvanlige Sted.

Søndag den 5. Juli afholdes Udflugt til Frederikssund og Jægerspris. Se nærmere herom i næste Nummer af Ugebladet.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

I Anledning af Navnedagen tillader Ugebladet sig herved paa Læsers og egne Vegne at bringe

Højærværdigste

Hr. Biskop Johannes von Euch,

Pavelig Husprælat, Kommandør af Danebrog,

en ærbødig og hjertelig Hilsen og Lykønskning.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 26.

Søndag den 28. Juni.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — »Katholske Nationer — døende Nationer«. — Københavnsk Hedenskab. — Naar Fader siger nej og Moder siger ja. — Hen til Korset. — Gymnastiske Opvisninger. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Vejle. England. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

218.

Liljeduft.

Den 21. Juni er det Sankt Aloysii Dag; tre Dage efter bringer Skærsommernatten os Sankt Hans. Saa stor Forskel der end er mellem den unge italienske Adelsmand og den kamelhaarsklædte Profet ved Jordan, i een Ting er de hinanden lige: der staar Liljeduft af begge Navne. Aloysius er den englelige; Johannes maa miste sit Liv, fordi han har udtalt sin Harme over et Ægteskabsbrud.

Liljeduft!

Blandt alle de Dyder, vi ønsker vore Børn, staar den Dyd paa fremragende Plads, der smykker den unge Sjæl, mere end en kostbar Dragt pryder det unge Legeme: Uskyldigheden, Hjertets Renhed. »Bevar jert Sind uden Plet og Lyde,« siger vi til dem, og med Rette. Blufærdigheden er en Betingelse for Troens Bevarelse og for en kristelig Livsførelse.

Mangen en svigter sin Tro, fordi han mener ikke at kunne leve rent. Er det ikke sandt, hvad jeg siger? Troens Lys er meget ømtaleligt. Det slukkes, hvor Luften er tung og tyk og sanselig lummer. Desuden ligger det i uskyldige Menneskers Interesse at faa den ubehagelige evige Dommer disputeret ud af Tilværelsen.

Og det kristelige Liv, der ikke er andet end et stadig fortsat Arbejde paa at flette den Dydernes Krans, som er Adkomsten til Himmerig, hvorledes skulde det kunne holdes ved lige af den, i hvis Hjerte Renheden ikke staar i

Blomst? Den, der følger sin urene Lyst, er jammerlig svag, og, som han ikke kan beberske sig i det ene, gør han det vel ikke heller i det andet. Naar der i vor Kirke skrives og tales — tordnes — saa meget mod Hjertets Besmittelse, er det, fordi netop denne Last gør saa mange Mennesker ulykkelige, her og hisset. Det er slet ikke for meget, om nogen nærer samme Skræk for Utugt som for den lede Satan selv.

Dejlig er Liljen. Den skyder frem som Spire af den dunkle Jord, ranker sin Stængel op mod Guds Himmel og bærer saa blændende hvid en Blomst, at det er, som om Adam havde bragt den med fra Paradis; den dufter saa stærkt, at den kan gøre ør og svimmel, og den er saa skøn, at vor Herre vil have den med ind i sit Evangelium og dér skrive, at selv Salomon i al sin Pragt ikke kan sammenlignes med Liljen, og Salomon var dog en saare stor og rig Konge.

Men som Salomons Herlighed var ringere end den hvide Liljes, saa er denne atter ringere end den rene, uskyldige Sjæls Skønhed. Uskyldigheden vokser ogsaa op mod den rene blaa Himmel og vokser sig stor og dejlig, fordi der i det rene Hjerte intet Ukrudt er, der stjæler Plads og Luft og Lys og Kraft, og fordi Gud, der er de rene Sjæles Ven, med sin Naade gør den Jord frugtbar, som Uskyldighedens Blomst vokser i. Den kyske Sjæl er dejligere end nogen Kongedatter; den har Engleskønhed; den overgaar al jordisk Pragt, fordi Jesu Christli egen Kærlighed er dens Smykke. Om det saa er Verden, den onde, sanseberuste Verden, saa bøjer den sig for Uskyldigheden og mener, den er saa sjældnen end Skat, at den vel kun findes i enfoldige smaa Barnehjerter.

Nu et Ord til dig, du kære unge Sjæl, som læser dette. Ogsaa i dit Hjerte har den almægtige Gud ved Daaben plantet en Aflægger af den h. Uskyldighed. Blomstrer og dufter din Lilje endnu som i Barneaarene? Lykkelig, hvis du kan svare ja. Saa er din Sjæl yndig som en Brud, lys som en Engel. Men maaske hænger Bladene, og Blomsterkalken har Pletter, . . . hvad er Grunden dertil? Den maa du endelig finde. Maaske er der en Orm, der gør Fortræd ved Roden; maaske er Jorden for tør; maaske . . . ja, nu maa du selv om Resten. Der er ogsaa den Mulighed, at din Lilje er forsvundet, forlængst visnet, Uskyldigheden tabt, . . . stakkels Barn! saa er der kun eet at gøre: at vande den tomme Plet Jord med Angerstaarer, for at der kan spire Passionsblomster dér, hvor før Liljen stod.

Liljeduft! Jeg folder mine Hænder og sender en Tanke til Bomstret af Davids Rod:

Bed for os i Himmelen, Guds Moder, du liljerene!

L.

„Katholske Nationer — døende Nationer“.

Hvor ofte hører man ikke ovenstaaende Ord, som Lord Salisbury har sat i Omløb, særlig med Henblik paa Spanien. Men man veed ogsaa godt, at hos mange, der bruger dette Ord, er Ønsket om, at Kirken selv maa dø ud med de døende Folkeslag, Fader til den udtalte Tanke.

De, der tænker saaledes, har kun et ganske overfladisk Begreb om den katholske Kirkes egentlige Væsen. Thi den katholske Kirke er i enestaaende Forstand katholsk eller almindelig, d. v. s. en Verdenskirke, der paa Grund af sin internationale Karakter er uafhængig af noget enkelt Folkeslags Frem- eller Tilbagegang. Hvis altsaa hine bygger deres Haab om den katholske Kirkes Ophør paa de katholske Folkeslags Tilbagegang, vil de ikke blive sparet for en bitter Skuffelse.

Men hvor findes nu disse katholske Folkeslag i Tilbagegang? Svaret vil vel i Regelen være en Henvisning til Italien og især Spanien og Portugal, som i Sammenligning med adskillige protestantiske Folk i vore Dage er i en bestemt Tilbagegang. Men har det altid været saa? Eller har hine Folkeslag netop ikke tidligere staaet i Spidsen for Nationerne som de rigeste og mægtigste? Hvem der kender noget til Historen, har hørt ogsaa om Spaniernes og Portugisernes Overherredømme i Verdenshandelen og Søfarten, har læst om de mægtige Handelsrepublikker Venezia og Genua o. s. v. Dengang var disse Staters Katholicisme altsaa ikke nogen Hindring for deres finansielle, kommercielle og politiske Magtstilling.

Det er dog ikke alene de katholske Staters Tilbagegang, som bør fange Nutidens Opmærksomhed, ganske det samme Fænomen kan iagttages for mange protestantiske Staters Vedkommende. Hvor mægtigt var ikke vort eget Fædreland f. Eks. i Dronning Margrethes Dage, da den katholske Kirke havde sin skønneste Blomstring her hjemme, og hvor er det ikke gaaet tilbage Aar for Aar i de protestantiske Aarhundreder! Hvor er det hollandske Koloni-

riges forhenværende store Magt bleven af? Hvor er det svenske Riges Stormagtsherredømme, som Gustav Adolf med Sværd i Haand oprettede, i vore Dage bleven af? Hvor uendelig langt nede var det protestantiske Preussen ikke for godt 100 Aar siden, da det katholske Frankrig oversvømmede næsten hele Europa!

Man ser heraf tydelig, at det ikke gaar an, fra et vilkaarlig valgt Øjeblik i Verdenshistorien at fælde Dom over et helt Folkeslag og med det samme over dets Religion.

Naar derfor nogen vil erklære et eller andet Folks katholske Tro for Aarsag til dets Tilbagegang, altsaa gøre den katholske Kirke ansvarlig for noget saadant, saa giver vedkommende sig selv Attest for, at han ikke har den ringeste Anelse om de mest elementære Grundsætninger for et Samfunds Frem- eller Tilbagegang i vor af Maskinerne og de store Handelsveje bestemte Tidsalder. Det er et Lands Stilling paa Industriens og Handelens Omraader, der i vore Dage fremfor noget andet bestemmer dets økonomiske Standpunkt.

Herom har den bekendte Nationaløkonom Pater Pesch, S. J., et meget interessant Afsnit i sin »Lærebog i Nationaløkonomi«, som vil passe udmærket i denne Forbindelse. Han skriver saaledes:

»Grunden til enkelte katholske Folkeslags Tilbagegang — for saa vidt som der virkelig har fundet nogen Tilbagegang Sted — har intet med Religionen som saadan at gøre. Kirken kan ikke forandre et Lands fysiske Beskaffenhed, kan ikke skaffe et Folk bedre Klima, kan ikke hindre, at Arbejdskraften ligger brak den største Del af Aaret i Polarlandene eller forbyde Tropesolen at svække den videnskabelige Energi og den intellektuelle Spændkraft hos Sydens Folk, kan ikke ændre Klimaets og Naturens Indflydelse paa Menneskenes Aand, Vilje og Virksomhed. Hvor der findes Jern og Kul, fremkommer Industri af sig selv. De Lande, der disponerer over de største Mængder Kul og Jern, er ogsaa økonomisk blevet de største og mægtigste, nemlig England, Amerika og Tyskland. At lade Kul-lejer opstaa i Spanien eller Jernbjergerne paa den italienske Halvø staar ikke i den katholske Kirkes Magt, ligesom man

heller ikke kan lægge Protestantismen det til Last, at der fattes Kul i Holland, medens Nabolandet, det katholske Belgien, har Bjergværksdrift i Overflod. Kirken kan hverken forandre Jordbundens Beskaffenhed eller Landenes Beliggenhed ved Havet eller inde i Landet eller noget andet af den Slags.«

De ved Middelhavet liggende Lande og Byer gik tilbage og maatte gaa tilbage, hvad enten de var katholske eller ikke-katholske, da Atlanterhavet traadte i Stedet for Middelhavet som Hovedsamfærdselsaare for Verdenshandelen. Og naar Atlanterhavets Rolle som saadan engang maaske bliver overtaget af Det store Hav, hvad mange mener slet ikke ligger saa fjernt, saa tilhører Fremtiden de ved dets Kyster boende Folkeslag.

Det er en sælsom Kortsynethed at ville gøre et Folks økonomiske Velstand til Maalestok for dets religiøse Standpunkt. Konsekvensen heraf bliver, at man maa opgive Kristendommen overhovedet. Overgaar f. Eks. ikke Jøderne i Rigdom mange Steder de Kristne? Er det saa ikke ogsaa et Bevis paa, at deres Religion er den sande? Pater Pesch meddeler i sin omtalte Bog et ret interessant Tilfælde fra den kinesiske By Sikawei. Den er opkaldt efter Mandarinen Sy, som blev døbt i Aaret 1603. En Tidlang forblev hele hans Familie kristen. Senere blev en Gren af Familien atter hedensk, og dennes Medlemmer lever endnu i Byen som velhavende Grundejere og Købmænd, medens de kristne Medlemmer af Familien mest er forarmede. Et dette nu et Bevis mod Kristendommens Sandhed? Ikke mere, end Spaniens Tilbagegang og Preussens Fremgang er et Bevis mod Katholicismens Sandhed?

Og hvor har endelig — for at slutte med det mest afgørende — Kristendommens Stifter nogen Sinde lovet sine Tilhængere jordisk Rigdom, Held i Handel og Sejr over Fjender som deres Løn og Maal? Tværtimod har han stillet sine Efterfølgere baade Trængsel og Forfølgelser i Udsigt. Og derfor er det taabeligt, om nogen — for at bekæmpe den katholske Kirke — griber til Vaaben, som maa føre til Forkastelse af Kristendommen selv.

(Efter *St. Paulus*.)

Københavnsk Hedenskab.

I sidste Nummer af *Folkelæsning* har Redaktør Mads Jepsen skrevet følgende Linjer om undertegnede — de kan staa her som en Indledning til det, jeg gerne vil sige:

»Redaktøren af »Nordisk Ugeblad for katolske Kristne« protesterer mod Gunner Engberg, fordi denne i sin Artikel om »Den ukendte Gud« kalder Absalon Biskop Ostenfelds »Forgænger«. Han hævder, at Absalon ikke kan betragte som Efterfølger »en Mand, der ikke er indviet af en Biskop, der intet Samfund har eller vil have med den retmæssige Pave i Rom, der ærer som sin aandelige Stamfader en Mand, der har kaldt Paven en Løgner, Bedrager og lign.«

Vi synes, at den krigerske Redaktør hellere skulde have sluttet sig til Tanken i Gunner Engbergs Betragtninger. Han kunde saa meget lettere gøre det, da han ganske sikkert er enig med Engberg.«

Jeg skal ikke protestere mod at blive kaldt krigersk, skønt jeg i Virkeligheden slet ikke er det. Men jeg — og de fleste Katholikker med mig — kan ikke lade være at harmes, hver Gang vi møder den blandt Protestanter saa gængse Methode at stille Forholdet mellem dem og Katholikkerne fuldstændig paa Hovedet. At f. Eks. Absalon bliver kaldt for Biskop Ostenfelds Forgænger forekommer os en mer end mild Overdrivelse. Naar i det hele blot Protestanterne kunde høre op med at se mytologisk paa Luther og Reformationen og i Stedet nøgternt historisk, vilde mangan Strid mellem dem og os ikke alene høre op, men ikke engang fremkomme.

Jeg skal heller ikke protestere mod at blive kaldt enig med Engberg, thi det er jeg i Virkeligheden. Jeg synes, han har ganske Ret, naar han i sin Artikel klager over, at Gud bliver glemt ved alle mulige festlige Lejligheder baade i vort Land og vor Hovedstad. Begyndelsen af hans Artikel lyder saaledes:

»Forleden indviedes altsaa Idrætshuset.

Det var en Festlighed af Rang, og adskillige Tusinde unge Mænd og Kvinder i vor By følte det som saadan.

Indvielsens Former var ogsaa baade festlige og korrekte. Kongen var til Stede, Byens og Idrættens Repræsentanter talte, Damerne viste Gymnastik o. s. v.

Kun én var ikke bedt med til Festen: Vor Herre. Gud var glemt ved denne festlige Lejlighed. Der var ingen Repræsentation for Kirken, Ingen havde haft Bud efter Sjællands Biskop til at sige et Par Ord eller bede en Bøn — ved en Indvielsesfest, der tager Sigte paa Ungdommens Sundhed og — altsaa — Fædrelandets Haab.

Det havde man ikke sørget for, og — jeg vædder — det har man ikke skænket en Tanke.

Gaar man til vore Naboer i Øst, saa hører vi om Bøn og Salmesang, naar en Udstilling aabnes. Og vilde vi gaa vestpaa, hvem kunde i England tænke sig en festlig Lejlighed af national eller borgerlig Betydning, uden at Gud paa en eller anden Maade blev — om vi saa maa udtrykke os — bedt med til Festen? Men for vor Offentlighed er Himmelens og Jordens Herre »den ukendte Gud«.

Naar Bispebjerg Hospital indvies, da er Kongen den eneste, der siger et Ord om Gud — skønt vi dog har lært Barmhertighed og Sygepleje af Kirken, og skønt et Hospital dog er et Sted, hvorover man plejer at ønske, Guds Miskundhed maa hvile.«

Naar jeg standser her, er det ikke alene, fordi jeg saavidt er ganske enig med Forfatteren, men ogsaa, fordi jeg længe har ønsket at fremdrage et lille Træk fra denne Indvielsesfest. Der blev ved den sunget en Kantate af Hr. L. C. Nielsen, hvori Guds Navn ikke nævnes, hans Velsegnelse end ikke antydes, men hvor bl. a. følgende hedske Vers forekommer:

Ja, hvor før den syges Sind,
skræmt af Soten, ræd for Døden,
greb Miraklets Straa i Nøden
og Miraklets Frelse brast —
staar nu Lægen ved hans Side,
mild og myndig, klog og fast,
rustet med sin Kundskabs Vaaben
til en Kamp om Liv og Død —
selv hvor Dødens Dør staar aaben.

Jeg havde ventet, at Engberg ogsaa var kommet ind paa denne Kantate, som dog betyder noget langt værre,

end at Guds Navn ikke blev nævnet ved en Fest. Thi Modsætningen mellem Miraklets Tider og vor Tid, hvor Lægen staar »rustet med Kundskabens Vaaben«, er tydelig nok ikke en Modsætning mellem taabelig Overtro og Tillid til dygtige Mænd, som arbejder i den almægtige Guds Navn, men mellem en Tid, hvor man ventede Hjælpen fra oven, fra Gud, og vor Tid, hvor man venter den fra menneskelig Snilde og Dygtighed. Og dette er Hedenskab. Al Hjælp kommer ovenfra, og uden Guds Velsignelse formaar ikke engang vore allerdygtigste Læger det ringeste. Det er sørgeligt, at det behøver at fremhæves i vore Dage; men naar vort fineste nye Hospital »indvies« (man undskyldte Ordet!) med en saadan Kantate, er det nødvendigt at sige saa. Mon ikke ogsaa nogle af Lægerne rystede paa Hovedet, da Kantaten med de formastelige Udtalelser blev sunget af det store Kor? Jeg veed det ikke, men jeg tror det næsten.

Er det da nu for stærkt her at tale om »Hedenskab«? Nej, thi det er selve den første Trosartikel, de toneangivende i København har glemt, Troen paa Gud Fader, den almægtige, Himlens og Jordens Skaber. N. H.

Naar Fader siger nej og Moder siger ja.

Hvor mange Børn gaar dog ikke til Grunde eller lider stor Skade, fordi Fader og Moder ikke holder sammen.

En Dreng beder saaledes sin Fader om Penge til at gaa i Teatret for, men denne svarer: »Nej, i Dag maa du ikke gaa, fordi du sad over i Skolen i Gaar. Først Pligten, saa Fornøjelsen.« — Saa gaar Fritz til Moderen og fortæller, hvilke morsomme Ting der spilles den Dag, og vil have, hun skal give ham Lov. Hun veed, at Faderen har forbudt det, og nægter ogsaa sit Samtykke. Men Drengen kender sin Moder, han prøver først med Kærlighed, saa med Taarer og holder ikke op, før Moderen siger: »Her har du Penge, men sig ikke noget til Fader, og pas paa, du er igen Klokken ni, naar han kommer hjem.« — Drengen lærer saaledes at omgaa Faderens Forbud og bliver til en Løgner og Hykler.

Man kender ogsaa Fædre, der handler paa samme Maade, naar Moderen har befalet eller forbudt noget, og triumferende, ja

med haanlig Latter kommer Datteren eller Sønnen til Moderen og siger: »Saadan og saadan har Fader sagt!« Kan man undre sig, om hverken Faders eller Moders Ord med Tiden kommer til at betyde noget?

Hvor helt anderledes bliver ikke de Børn, hvis Fader først spørger: »Hvad har Moder sagt, hvad er hendes Mening?« Eller hvor Moderen spørger: »Har du spurgt Fader?« — »Ja.« — »Hvad sagde han?« — Det og det. — »Saa bliver det derved, hvorfor spørger du ogsaa mig?«

I Aaret 18. . maatte en Moder skrækkelig bøde for at have tilladt sin Datter det, som Faderen havde forbudt.

Det var i Genf, en herlig Dag, at en Datter af ansete Folk bad sin Fader om Tilladelse til en Sejl tur paa Søen: det blæste ikke, og de skulde ingen Dumheder gøre. Efter nogen Overvejelse forbød Faderen Turen og forlod Huset for at gaa til sine Forretninger.

Da nu Faderen er borte og Himmelen smiler og Kammeraterne kommer, plager hun sin Moder: »Jo, lille Moder, Klokken syv i Aften er jeg hjemme igen. Du maa gøre mig den Glæde, for en Tur paa Søen er min største Nydelse.« I et svagt Øjeblik giver Moderen sin Tilladelse, og Datteren tager Søndagstøjet paa og gaar. Det bliver Aften, og Faderen er paa Vejen hjem. »Har De hørt om den store Ulykke?« spørger en Bekendt ham undervejs. — »Hvilken?« — »Tænk, i Eftermiddag har otte unge Damer og Herrer sejlet en Tur. Skibet er kæntret, og alle er druknet.« Faderen tænkte: »Gud ske Lov, at jeg forbød min Datter at tage med, og at hun ikke er imellem dem.«

Da han kom hjem, var hans første Ord: »Hvor er Marie?« Moderen blegnede. I samme Øjeblik bankede det paa Døren, og med sørgmodigt Udseende traadt en Ven af Huset ind og bragte den smertelige Efterretning, at man kom med Liget af den faa Timer før saa glade og blomstrende Marie.

Et Øjeblik efter bragte man den døde ind. Det er ikke nødvendigt at beskrive Faderens Bedrøvelse og Moderens Samvittighedsnag — det lader sig let tænke.

Hen til Korset.

Søger jeg til Verdens Ende,
intet Raad, ej Svar jeg faar,
Verden kan min Trang ej kende,
iffun een den ret forstaar.

Hvad er jeg, at jeg tør klage
for min lille Tornekrans?

Du, Guds Søn, som vilde være
ydmøg, til dit Øje brast,

Af, hvad er min Sorg, min Plage,
lær og mig mit Kors at bære
hvad mit Kors vel imod hans?

stille, ydmøg, frejdig, fast.

Gymnastiske Opvisninger.

I dette Blads Nr. 11 fandtes en lille Meddelelse om de tyske Biskoppers alvorlige Formaninger paa den kristne Morals Omraade. Blandt andet advarede de bestemt mod offentlige gymnastiske Opvisninger af unge Piger og vilde især have den religiøse Pædagog, ikke Fagmanden til at drage de passende Grænser paa disse og lignende Omraader.

Nu kommer der fra grundtvigsk Side et meget alvorligt Ord, der i eet og alt giver de tyske katholske Biskopper Ret. Det er den nys afdøde grundtvigske Lægprædikant Ludvig Bøgeskov, som har skrevet saaledes i sine efterladte Papirer, der for Tiden offentliggøres i det lille Fjortendagsblad *Vort Samfund*. Hans Ord lyder saa:

Den æstetisk-naturalistiske Livsopfattelse gør sig ogsaa gældende igennem den usunde Overvurdering af Gymnastik, som Højskolerne ogsaa i høj Grad bærer Ansvar for. Legemsplejen og Legemsdannelsen er nu ved at gaa foran alt. Kød og Krop er snart det første og det sidste. Det er en Sot, der gaar over Landet, og hvorfra stammer den? Det er ikke vanskeligt at føre den tilbage til dens Oprindelse, Naturalismen. Men Frugterne, denne Sot fører med sig, er der ikke mange, der er klare over, skønt mangfoldige Mennesker lider derunder. Den Spredthed og Spaltethed, som Legemsøvelserne har ført ind over Hjemmene, har haft stor undergravende Betydning. Hvor Piger, Karle og Børn, stundom Mænd og Kvinder med, gaar hver sin Aften — enkelte Steder to Aftener — om Ugen, der vil 3—4—5 Aftener være optaget. Det fører med sig, at Hjemmet aldrig kan være samlet til at leve i noget fælles, der kan give Føde for Aands- og Hjertelivet, saasom god Op-læsning, Samtale og Sang. I gode Hjem kom der i forrige Tider Gæster, hvis Samtaler med Forældrene ofte fik stor Betydning for Børn og Tyende. Men naar Ungdommen altid er paa Farten, afskærer den jo de ældre fra at komme sammen. Og hvordan er vel de Hjem at gæste, hvor Halvdelen af Familiens Medlemmer er borte? Spredtheden skal nok sætte sit Præg paa dem. Det gaar simpelthen ud med de hyggelige Sammenkomster under det daglige Livs Former, ved hvilke Samtalerne faldt saa let i den lille fortrolige Kreds paa de Ting, der har Betydning for Aands- og Sjælelivet. Nu kendes snart kun Selskabslivet — det ægte Samfundslivs Vrængbillede — der ogsaa forlægges til Forsamlingshuset. Hvor bliver Hjemmet af? Det opløses, det gaar til Grunde, og her er Gymnastikken i høj Grad med-

virkende; det skal slaas fast, urokkelig fast; thi der begynder at lyde advarende Røster imod Hjemmenes Op-
løsning. Men de har givet deres Advarsel en fejl Adresse.

En meget bekendt Højskolemand har for kort siden udtalt sig imod Foredragsvirksomheden i Forsamlingshusene som noget, der virkede opløsende paa Hjemmene. Men han tager meget fejl, denne Mand. Foredragene gaar ikke saa ofte paa, højst eet à to om Maaneden. Naturligvis kan disse virke skadeligt, især naar disse æstetisk-naturalistiske Foredragsholdere slæbes ud i Landkredsene, hvor de smitter Ungdommen med deres sanselige Livssyn; men oftest møder de unge ikke saa mandsstærke op til et almindeligt Møde, og selv om der ogsaa ofte lyder et betydningssløst Ord ved saadanne Lejligheder, saa virker det dog kun sløvende, hvilket jo er slemt nok, men det opløsende er da mangefold værre. Nej, det er saa vist ikke Foredragene, der gør Fortræd. Det er i første Række Gymnastikken, det maa den højtærede Højskolemand gøre sig klart, der ligger den døde Hund begravet, der for Tiden bringer den dødende Luft ind over Hjemmene, og den gør det paa flere Maader. Her skal endnu nævnes en af de store Farer, den fører med sig for Ungdommen. Jeg lænker herved paa den ødelæggende Præsentation: Opvisningerne og, i Forbindelse med disse, den offentlige Dans.

Hvor dræbende Gymnastikopvisningerne har været for Sædelighedslivet i Danmark, lader sig ikke udmaale eller bevise; men ved Overvejelse af Forholdene siger det sig selv. For den offentlige Danses Vedkommende er Politiet paa sine Steder ved at indsamle statistiske Oplysninger, og Materialet, som allerede foreligger, fortæller noget meget sørgeligt; men det var værdifuldt at faa oplyst, hvormange uægte Fødsler der stod i Forbindelse med en Opvisning og en efterfølgende »Svingom«. En saadan Statistik vil sikkert afsløre artige Forhold, thi den legemlige Beskuen og Beundren for begge Køns Vedkommende vækker Sansernes Lyst og kødeligt Begær, og den legemlige Præsentation er jo i høj Grad dræbende for de unge Pigers Blufærdighedsfølelse, den, som er deres bedste Værge over for »nærgaaende Kavallerer«. Jeg har hørt, at man i visse Egne af Landet tænker paa at indføre Gymnastikpræsentation som underholdende Trækplaster ved Dyrskuerne. Og hvorfor ikke? Var det egentlig anderledes eller værre end i Forsamlingshusene? Jo, jeg synes det. Det vil alligevel være et betydeligt Skridt videre ud i Offentligheden. Og hvor vil den Ungdom have om Aftenen, der har optraadt som Akrobater om Dagen — og dem, der har beskuet den?

Ja, men det er jo forskrækkeligt at se saa mørkt paa Forholdene, hører jeg en og anden udbryde. Skulde den danske Ungdom være saa fordærvet, at den ikke i al Uskyldighed kunde taale at se det andet Køn gøre Gymnastik? Det var dog forfærdeligt! Javel, det er det ogsaa; men husk paa, at kun for det rene er alting rent, og hvor findes han?

Det er en saare farlig Sport, Højskolerne har ført den danske Ungdom ind paa, og den er, men vil herefter blive endnu mere ødelæggende for Sædelighedslivet i Danmark, hvis den ikke begrænses med de offentlige Fremstillinger og i det hele og store faar en mere aandelig Understrøm, end den nu har. Som det nu almindelig gaar, er det kun en Kødtyrkelse, som aldrig kan blive til Velsignelse; og set fra Menighedens Synspunkt maa det være indlysende, at Gymnastikken har gjort megen Fortræd; thi den har ført Menighedens unge ud i Verdenslivet. Gymnastikken har nemlig været omgivet af en saadan Glorie, at den var »hellig og ukrænkelig«. At nægte Ungdommen Deltagelse i Gymnastikken vilde være det samme som at begaa »Helligbrøde«. Der spørges ikke om, hvordan den Kreds eller de Personer er, man sender Ungdommen til, naar de kun gør god Gymnastik, det maa være nok, som om det var nogen Borgen for religiøs eller moralsk Sundhed. Og inden for selve Kredsen vil den Gymnast, der gør sine Ting bedst, faa et Overtag over Kammeraterne, der vil gøre ham til Anfører for disse, selv om han er nok saa moralsk fordærvet. Jeg kender mange Eksempler paa, hvorledes gode unge Mennesker fra kristne Hjem ad den Vej er blevet ført ud i Verdenslivet og dér er kommet med i mange Udskejelser. Ja, saadan mener jeg Menigheden maa se paa Gymnastikken, som den nu almindelig drives.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Lørdag d. 20. Juni vendte den højærværdigste Biskop hjem fra Tyskland, hvor han bl. a. har overværet Bonifaciusforeningens Generalforsamling i Paderborn. Denne var meget vellykket og udmærket besøgt, ogsaa af flere Biskopper; vor Biskop, der var den ældste af alle tilstedeværende og havde kendt Bonifaciusforeningen længere end nogen anden af dens andre Medlemmer, holdt en med stor Opmærksomhed fulgt Tale om de kirkelige Forhold i Danmark.

— Efter Anmodning af Biskoppen i Paderborn med-

delte vor Biskop i Domkirken Tonsuren og de fire lavere Vielser til 32 unge Theologer, deriblandt 10 Franciscanere og 1 Dansker, forhenværende Herredsfuldmechtig Olrik af Køge. Skønt det jo ikke er det afgørende Skridt paa den præstelige Løbebane for vor afholdte Landsmand, er det i hvert Fald det første og et vigtigt, og *Ugebladet* tør nok derfor ønske ham hjertelig til Lykke.

— Torsdag d. 25. Juni kom de første Søstre af Den evige Tilbedelses Orden her til København og tog foreløbig Ophold i St. Josefssøstrenes Noviciat paa Strandvejen. Et lille Parti af deres smukke Kloster paa Strandvejen er saa vidt færdigt, at de i Løbet af 2—3 Uger formentlig kan flytte derind. Den øvrige Del og især den store Kirke bliver næppe færdig før ud paa Efteraaret.

— Den 6. (16 Piger), 7. (22 Dreng) og 8. (24 voksne) katholske Rundskuedag afholdtes d. 4., 5. og 7. Juni. Den 4. og 5. gik Turen fra Skolerne paa Frederiksberg til St. Knuds Skole — Klosteret paa Jagtvejen — St. Josefsdal — St. Andreas Kollegiet og Søstrenes Skole i Ordrup. Programmet for den 21. Juni var: Mariahjemmet — Skolerne paa Frederiksberg — Klosteret paa Frederiksberg — Klosteret paa Jagtvej — St. Josefsdal — St. Andreas Kollegiet og Mariabo i Ordrup. Udvalget bringer herved de forskellige Institutioner, som i Aar er blevet besøgt, en hjertelig Tak for den udviste Gæstfrihed og Forstaaelse af denne Sags Betydning.

Ordrup. St. Andreas Kollegium venter i denne Uge Besøg af en sjælden Gæst, Biskop Paul Wilhelm von Keppler af Rottenburg i Württemberg. Biskop Keppler er en meget læst og afholdt Forfatter i Tyskland; især har hans Bog *Mehr Freude* faaet en sjælden Udbredelse, idet den i Løbet af knap 5 Aar er trykt i 90.000 Eksemplarer. Denne Bog har Provst Fenger oversat paa Dansk og »bearbejdet« paa en Maade, som han sikkert aldrig har faaet Forfatterens Tilladelse til, men vist heller ikke er blevet draget til Ansvar for. Biskop Keppler bliver antagelig en halv Snes Dage i Danmark. En af Kollegiets yngre Præster er en Brodersøn af den berømte Biskop, der siden 1899 har styret sit store Bispedømme, der tæller mellem 700.000 og 800.000 Katholikker.

Vejle. Til Efteraaret haaber man her at kunne tage fat paa Opførelsen af en større katholsk Kirke. Som bekendt har Katholikkerne i denne By foreløbig maatte nøjes med en mindre, forøvrigt pæn Sal i den nye Skolebygning.

Tyskland. Fra 1906—1911 er i Kongeriget Preussen de katholske Skolebørns Antal steget med 100.000 flere end de protestantiske. I 1875 fødtes der 603 Protestanter for hver 339 Katholikker, i 1911 var Forholdet 519 til 409.

Bliver denne Udvikling ved at fortsætte sig, vil i Løbet af de næste 36 Aar Katholikerne være blevet talrigere end Protestanterne i Preussen. Og hvad er Grunden til denne Forskel? At den katholske Kirke bedre end den protestantiske formaar at hævde den kristne Morals Grundsætninger blandt sine Tilhængere.

England. I Slutningen af Aargangen 1912 fandtes en meget interessant Skildring af det engelske Missionselskab (*Catholic Missionary Society*) og dets Virksomhed, især gennem det berømte Motorkapel. Den 12. Juni holdt dette Selskab sit store Aarsmøde, der overværedes af en meget repræsentativ Forsamling, deriblandt Kardinal-ærkebiskop Bourne, Ærkebiskoppen af Toronto i Kanada, fire andre Biskopper, Hertugen af Norfolk, Mgr. R. H. Benson, Pater Bernard Vaughan og mange andre. Dr. theol. Herbert Vaughan, der er Formand for det meget virksomme Missionselskab, der nu næsten har bestaaet i fem Aar, aflagde Aarsberetning. Der har i Aarets Løb været afholdt 94 Foredrag i 14 af Englands 16 Bispedømmer for Ikke-Katholikker i katholske Kirker, og Tilhørerkredsen har undertiden været paa baade 1000 og 1500. Med Motorkapellet havde de aflagt Besøg 14 Steder, og paa de 13 af disse var der nu en Kirke og en Præst, i 5 af Tilfældene endog en bosiddende Præst. Der har endvidere af de ypperligste Talere været afholdt offentlige Foredrag paa Universiteterne, i Sale og Forsamlingsbygninger rundt omkring i Byerne og paa Landet. — De nævnte Herrer og flere andre havde ogsaa Ordet og understregede den store Betydning, Selskabets Virksomhed havde; men, fremhævede Pater Vaughan, Englands Katholikker maatte være beredte til at bringe store Ofre, hvis de vilde føre deres Fædreland tilbage til den gamle Tro.

Nord-Amerika. (*U. S. A.*) Der holdes som bekendt i Aar en Verdensudstilling i San Francisco. Forskellige Lande har sendt deres Repræsentanter til den, og Italien har ogsaa sendt sin — men til Skam for Landet Eks-Borgmesteren fra Rom, Nathan. Særlig i de katholske Dele af Fristaterne har Udsendelsen af en Person som Nathan, der mest har udmærket sig ved at fornærme den Hellige Fader og haane den katholske Kirke, vakt stor og berettiget Harm, og mange, som havde tænkt at ville besøge Udstillingen, har besluttet sig til at blive borte.

Brevkasse.

Ærede Hr. N. De sender mig et Nummer af Dagbladet *København*, hvori en af dets Redaktører, forhenværende Præst i Statskirken Henning Jensen, har skrevet en Artikel om Mirakler, i hvilken han erklærer disse i lige Grad mulige indenfor alle Religioner, fordi Aand alle Vegne vil være stærkere end

Natur. Saa sandt end dette er, følger dog ikke heraf, at dette Herredømme ret ofte vil give sig saadanne Udtryk, at de kan fremtræde som Mirakler. Disse skyldes umiddelbare Indgreb af Guds Almagt i Naturens almindelige Gang og er et Vidnesbyrd om, at den, som øver dem, er sendt af Gud. At baade gode og onde Aander har langt større Herredømme over Naturen, end vi Mennesker besidder, er unægteligt, men maa holdes udenfor Spørgsmaalet om Miraklerne og disses Betydning. — For øvrigt kan jeg ikke her gaa nærmere ind paa denne Artikel. Ugebladet er, som jeg nylig har gjort opmærksom paa, for lille til at gen-drive eller rette alt muligt forkert, som kommer frem her hjemme.

N. H.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Juli:

Lykkelig Fremgang for de eukaristiske Kongresser og Foreninger til Fremme af den hyppige hellige Kommunion.

Unio. Da det efter nøje Undersøgelse har vist sig, at et Fællesbesøg paa Malmø-Udstillingen ikke med Udbytte vil kunne foretages paa en Søndag, ligesom Udgifterne ogsaa vil blive uforholdsmæssig dyre, er Udflugten til Malmø opgivet.

I Ferien eller en Del deraf søges billigt eller frit Ophold paa Landet til en lidt svagelig 11 Aars Pige. Henvendelse til *Olaf Andersen*, Holmbladsgade 68. København. S.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Udflugt til Frederikssund og Jægerspris Søndag d. 5. Juli. Et begrænset Antal Medlemmer vil kunne erholde Rejsen for halv Pris. Anmeldelse om Deltagelse bedes inden 30. ds. sendt til Præses, Pastor J. Hillebrand, St. Josefs Hospital, eller Johs. Hansen, Formand, Svanholmsvej 12^a.

Valfarten til Haraldsted.

Søndag d. 28. Juni.

Kl. 7 samles Deltagerne paa Personbanegaarden, hvor Jernbanebilletten udleveres.

Kl. 9 Ank. til Ringsted; umiddelbart derefter Afg. til Haraldsted.

Kl. 11 læses den h. Messe i Ruinen i Haraldsted. Derefter spises den medbragte Mad, Kaffedrikning, Foredrag af Hr. Johnsen og Sang.

Kl. c. 2 Afgang til Ringsted for at besøge St. Bendts Kirke. Derefter Andagt i St. Knuds Kirke.

Kl. c. 6 spises den medbragte Mad.

Kl. 9¹⁰ Afrejse fra Ringsted og Kl. 11 Ankomst til København.

Sursum corda bedes medtaget.

Alle kan deltage; men der gives kun Rabat paa Jernbanebilletten til de med Adgangskort forsynede. Adgangskort kan endnu faas.

Udkommet er: **Nonni og Manni.** 62 Sider. 50 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien Læsestuen og midlertidigt Modtagelseshjem lukket.

Kirkelig Kalender.

28. Juni. 4 Sønd. efter Pintse. Johannes Døberen.	5. Juli. 5. Sønd. efter Pintse. Jesu Blod. (I Højmes- sen: Petrus og Paulus.)
29. — Mandag. Petrus og Paulus, Apostle.	6. — Mandag. Oktav af Pe- trus og Paulus.
30. — Tirsdag. Pauli Ihu- kommelse.	7. — Tirsdag. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.
1. Juli. Onsdag. Oktavdag.	8. — Onsdag. Elisabeth af Portugal, Enke.
2. — Torsdag. Marias Be- søgelse.	9. — Torsdag. Nicolaus og Lidelsesfæller fra Gor- kum.
3. — Fredag. Irenæus, Bi- skop og Martyr.	10. — Fredag. Felicitas' syv Sønner. (Kong Knuds Død).
4. — Lørdag. Oktavdag. (Fastedag).	11. — Lørdag. Veronica af Juliani, Jomfru.

St. Andreas Kollegium, Ordrup.

Onsdag d. 1. Juli afsluttes Skoleaaret med en Takkegudstje-
neste i Tilslutning til Skolemessen Kl. 8. Kl. 9^{1/2} Afslutningshøj-
tidelighed i Skolens Festsal, hvortil Elevernes Forældre og Sko-
lens øvrige Venner er hjertelig velkomne.

Det nye Skoleaar begynder Torsdag d. 27. August. Nye Elever
bedes indmeldt inden Begyndelsen af August Maaned. Indmeldelse
kan ske daglig, sikrest fra Kl. 9 til 1 og 5—7^{1/2}.

I Sommerferien læses den sidste Messe paa Hverdage Kl. 8,
ligesom i Skoleaaret. Eftermiddagsandagten paa Søn- og Hellig-
dage er Kl. 7 (ikke som i Skoleaaret Kl. 5).

St. Ansgars Kirke. Aftenandagten om Søndagen afholdes
nu atter Kl. 6.

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fæl-
leskommunion i Jesu Hjertes Kirke Fredag d. 3. Juli Kl. 6.

Jesu Hjertes Andagt afholdes 3. Juli til sædvanlig Tid.

St. Knuds Feriekoloni.

Det katolske Fortsættelseskursus modtager med Tak alt
brugt, brugeligt Børnetøj. Pakkerne bedes mærket »Feriebørnene«
og kan alleveres Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. Sal o. G.,
hos St. Josefssøstrene, Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 15—17
og Griffenfeldtsgade 44 samt hos Redaktøren af Ugebladet. Kon-
tante Bidrag, der anvendes til at faa saa mange Børn som muligt
anbragt, modtages ligeledes med Tak ovennævnte Steder.

Rettelse. I forrige Nummer skal paa Side 484, Linje 12 og
18 fra oven, 21, begge Steder være 14.

† Med dyb Sorg meddeles herved Slægt og Venner, at vor
kære elskede Søn og Broder

Carl Joseph Aloysius Kollwe, 19^{3/4} Aar gammel,
efter 2 Dages haardt Sygeleje er afgaaet ved Døden d. 19. Juni.

Paa hans dybbedrøvede Søkendes og egne Vegne

C. Kollwe, **Julie Kollwe.**

Snedkermester.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. R.I.P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 27.

Søndag den 5. Juli.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Student Prinsesse Margrethe. — Birgittinerordenens Nutid og Fremtid. — Valfarten til Haraldsted. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Mariebo. Naskov. Østerrig. England. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

219.

Jesu kostbare Blod.

1.) Alle Menneskers Synder forfølger Frelseren til Gethsemani Have. Og iblandt de mange Synder ser han ogsaa dine, din første Synd, din første Dødssynd, din sidste Synd. Jesus bærer af Angst og ser paa alle Mennesker, for hvem han skulde dø, og hvis Billeder drager forbi hans Aand. Ingen trøster ham, du allermindst. Han havde haabet at finde større Taknemmelighed, men han er bleven skuffet ogsaa med Hensyn til dig.

Den helligste Gud skuer ind i den bitre Lidelsesvej, og saa stor er hans Sjælekvide, at hans Sved bliver til Blod. »Fader,« beder han skælvende, »er det muligt, saa gaa denne Kalk mig forbi; dog ikke som jeg vil, men som du vil.«

Naar den hellige Theresa af Træthed ikke mere kunde bede, forestillede hun sig den blodsvedende Forløser og gjorde ikke andet end i Aanden at aftørre Sveden af hans Pande. »Han,« sagde hun, »vil ikke støde mig fra sig, naar jeg efter mine svage Evner paa denne Maade søger at trøste ham.«

2.) Den helligste af de hellige staar i sin menne-

skelige Nøgenhed, med uendelig Angst og Skam, spændt og bunden til Forbrydersøjlen, og to af de rasende Umenne-
sker begynder blodtørstig at slaa paa hans Ryg, imens
Haan og Spot høres fra alle Sider.

Vor Herre og Frelser, Guds Søn, sand Gud og sandt
Menneske, bøjer sig som en stakkels Orm under Forbry-
dernes Piskeslag. Som bidende Hunde raser Bødlerne; in-
tet helt Sted findes paa hans helligste Legeme. Dette er
helt og fuldt bedækket med Blod og Saar, og kun de ned-
hængende Stykker Kød skjuler hans Nøgenhed.

Men Frelseren opofrer uafsladelig denne beskæmmende
Kval for Menneskeslægtens ukyske Øjekast, Tanker og Ger-
ninger.

3) Golgatha Jesus . . . fuld af Saar . . . be-
dækket med Blod . . . nøgen. . . . Bødlerne støder ham
ned paa Korset, griber hans højre Haand, trækker den til
Naglehullet og binder Armen fast til Korset. En af dem
knæler ned paa hans hellige Bryst og slaar et langt, tykt
Søm gennem den Haand, der saa ofte har velsignet. Et
Suk af Smerte kommer fra Herrens Mund, og hans Blod
farver Bødlernes Arme.

De tager hans venstre Haand, binder en Strikke om-
kring Armen og trækker saa længe og med al Kraft, indtil
Haandfladen naar Naglehullet. Og atter knæler de ned
paa hans Bryst og Arm og slaar det grusomme Søm gen-
nem Herrens venstre Haand, saa at Blodet sprøjter omkring.

Under de samme, ja endnu større Kvaler drives det
tredje Søm gennem hans helligste Fødde.

Korset rejses, Saarene bliver større, Blodet flyder rige-
ligere Prisen for din Sjæl.

Det er Tanker, som med Rette faar deres Udtryk her;
thi som Maj Maaned er Guds Moders og Juni Jesu Hjertes
Maaned, er Juli Maaned indviet til Ære for hans kostbare
Blod, hvis Fest i Dag netop fejres.

»Herre Jesus, vær mig god!
Rens mit syndefulde Hjerte
i dit dyrebare Blod.«

P. D. Steidl.

Hendes Kongelige Højhed
Student Prinsesse Margrethe.

Der er et gammelt Ord, som siger, at Kundskab er Magt. Saa sandt det altid har været, føler dog vistnok Nutidens Mennesker i særlig Grad dets Sandhed. Selv de, der indtager de højeste Stillinger i Samfundet, bøjer sig for dette Tidens stærke Krav og lader sig ikke mere nøje med den Position, deres Fødsel og Rang giver dem, men søger ogsaa ved Tilegnelse af Tidens bedste Kundskaber endnu bedre at hævde deres høje Stilling. I denne Henseende har den unge Prinsesse Margrethe givet et smukt og mønsterværdigt Eksempel. Hun er den første Prinsesse i Danmark, næst efter Dronningen af Belgien ogsaa i Europa, der har haft Flid og Energi til at arbejde sig gennem en fuldstændig højere Skoles Pensum og med Hæder bestaa Studentereksamen.

Naar hertil kommer, at Prinsesse Margrethe er en trofast, hengiven Datter af den Kirke, hun fra Daabens Stund urokkelig har tilhørt, er det ikke mere end rimeligt, at

hendes Billede i Dag staar paa Hæderspladsen i det danske katholske Ugeblad. Alle, som ser det, vil af Hjertet ønske Hendes Kongelige Højhed til Lykke.

I Oktober 1912 begyndte St. Josefssøstrene paa Toldbodvej Undervisningen af Prinsesse Margrethe og et Par andre unge Damer, og allerede nu er det energiske Arbejde afsluttet med et meget godt Resultat. Den 30. Juni bestod de nemlig alle tre Studentereksamen i nysproglig Retning, Prinsesse Margrethe med 5,04 Points, Frk. Maggie Stark med 5,32 Points og Frk. Else Kalom med 5,25 Points.

Professor Tuxen var Censor i sidste Fag, Oldtidskundskab. Efter Eksamen samledes Lærere og de tre Studenter i det festlig smykkede Klasseværelse til en lille Højtidelighed. Først blev en Sang sunget af hvidklædte Elever fra de lavere Klasser; derefter talte Professor Tuxen og ønskede Studenterne til Lykke med de Kundskaber, de havde erhvervet sig gennem deres Læsning, men mindede dem om den græske Vismands Ord: »Det eneste, jeg veed, er, at jeg intet veed«, Ord, som ret forstaaede betyder, at Resultatet af alt alvorligt og sandt Studium maa blive Erkendelsen af ens egen Begrænsning; han ønskede de unge Piger, at deres Læsning maatte have ført dem til at forstaa Mennesker og derved tillige holde af Mennesker, men ogsaa til at forstaa sig selv, erkende sig selv og vokse i Beskedenhed og Ydmyghed. Hvad der især havde glædet ham baade ved Eksamen og ved hans tidligere Besøg paa Skolen, var det ivrige, interesserede Arbejde, som stadig var blevet gjort, og den Arbejdsglæde, der havde været til Stede, og som han haabede, de altid vilde bevare. Derefter overrakte han Eksamensbeviserne. Efter endnu en Sang blev der bragt Champagne og Kager, hvorpaa Professor Tuxen paa de 3s Vegne henvendte en Tak til Lærerne med Ønske om stor Fremgang og Glæde af deres Virksomhed.

Efter Festligheden overrakte Læge Bølling som Administrator i A. C. (Katholsk Studenterforening) Prinsessen en pragtfuld Adresse i det latinske Sprog, skrevet paa Pergament, med en hjertelig Lykønskning og en ærbødig Opfordring til at indtræde som Æresmedlem i Foreningen.

For Søster Emmanuel, der har ledet Prinsessens Undervisning i de sidste 12 Aar, og som ogsaa har haft

Eksamensretten for Artiumsholdet, var Dagen den 30. Juni naturligvis en stor Glædesdag. Nu kan hun og hendes kære, mangeaarige Elev til Efteraaret begge indskrives som nye Medlemmer i A. C.

At Prinsesse Margrethe har været afholdt af sine Lærerinder, er en Kendsgerning, som ogsaa bør fremhæves her. Og denne lille Artikel kan næppe sluttet bedre end med et Vidnesbyrd, en af Prinsessens Lærerinder har givet. Denne skriver saaledes: »Det har været en ublandet Glæde at læse med Prinsesse Margrethe. Hun er uden Overdrivelse den elskværdigste, ivrigste, fornøjeligste Elev, jeg har haft. Allid høflig, tjenstvillig, pligtopfyldende. Hvad der særlig har gjort Arbejdet let og tiltalende, er den Omstændighed, at Prinsessen fra den første Dag har været og følt sig som Elev, intet har krævet eller ønsket fremfor de andre.«

Niels Hansen.

Birgittinerordenens Nutid og Fremtid.

Den hellige Birgittes Historie vil være kendt for adskillige af dette Blads Læsere. I Oktober 1911 fandtes den store svenske Helgenindes Billede samt en kort Levnedbeskrivelse af hende her i Ugebladet, og hun og hendes Værk har selvfølgelig været nævnet her mangfoldige Gange. Men det synes alt at høre Fortiden til; hun selv døde 1373, hendes herlige Ordensstiftelser udryddedes fuldstændig her i Norden ved Reformationen, og længe syntes det næsten, som om hendes Værk var ganske uddød.

I vore Dage er der dog ved at komme et nyt Liv i den gamle nordiske Orden. Her i Ugebladet anmeldes saaledes regelmæssig Birgittinerens engelske Kvartalskrift *The Catholic Review*, og af og til fortæller danske rejsende om Birgitte-Minder fra Rom. Det vil derfor vistnok ogsaa kunne paaregne almindelig Interesse, hvad en Dame, *Margaret Asby*, i nysnævnte Tidsskrift har skrevet om Birgittinerordenens Nutid og Fremtid. Artikelen lyder i det væsentlige saaledes:

Birgittes Orden er noget ganske for sig selv. Dens

Regel er heller ikke givet af Stifterinden, men blev hende dikteret af Frelseren selv, som tilføjede: »Jeg vil grundlægge denne Orden til min Moders Ære.«

Ordenens mystiske Karakter præger den paa alle Punkter. Selve Tallene i det enkelte Klostersamfund har en saadan Betydning. 60 Nonner, 13 Præster, 4 Diakoner og 8 Lægbrødre, i alt 85, skal bringe os til at tænke paa Christi 13 Apostle og de 72 Disciple, han udsendte. Hver enkelt Del af Ordensdragten har ogsaa sin mystiske Betydning.

Bodens Aand gennemtrænger hele Ordenen, et Særpræg, denne har laant af Stifterinden selv. Birgittinerordenen besidder de gamle beskuende Ordeners og Prædikebrødrenes Strenghed, Franciskanernes Fattigdom og en Afspærring fra Verden, der er lige saa streng som Cisterciensernes.

Det store Abbedi i Vadstena var den første og berømteste Stiftelse og blev oprettet af St. Birgitte selv. Hendes Datter, St. Cathrine, blev den første Abbedisse der. Ordenen spredtes hurtig, og man talte engang 70 Birgittinerklostre rundt i Europa. For Øjeblikket eksisterer der kun 13. Af disse er det engelske Kloster Sion Abbedi det ældste; det blev grundlagt for c. 500 Aar siden. Derefter kommer Altomünster i Bayern og Uden i Holland. Derefter kommer den spanske Provins med 5 Huse i Spanien og 2 i Mexico, og endelig de to nyeste: Earlsfield i det sydlige London og Oblatsøstrenes Hus i Rom.

Sion Abbediets Historie er overordentlig interessant. Herom fortæltes ret indgaaende i en Artikel i dette Blad i Slutningen af forrige Aargang. Klosteret i Sion tæller 18 Søstre og 6 Novicer.

Birgittinermunke ophørte efterhaanden at bestaa i det ene Land efter det andet. I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede var Polen det eneste Land, hvor de endnu fandtes; men ved Aarhundredets Midte adspredtes ogsaa de paa Grund af de gruelige Forfølgelser, Kirken i dette Land maatte udstaa, og de sidste Patre døde for nogle Aar siden. I 1909 genopstod Birgittinerpræsterne i Earlsfield, ret naturligt i nøje Forbindelse med Ordenens ældste Kloster, Sion Abbedi.

Grundlæggelsen af Oblatsøstrenes Hus i Rom i dette Aar har ogsaa sin Oprindelse fra Sion Abbedi, og det giver gode Løfter for Fremtiden.

Klosteret i Altomünster, det ældste efter Sion og ligesom dette grundlagt fra Vadstena, er det eneste Kloster, som er levnet i Tyskland.

Birgittinerne i Holland kommer næst i Rækkefølgen. Der findes to Klostre i dette Land, det allerede nævnte Uden og Weert, det sidste grundlagt 1843 fra Uden.

Klostrene i Spanien blev grundlagt i det 17. Aarhun-

drede af Marina de Escobar. Hun grundlagde 1657 Moderhuset i Valladolid; inden Aarhundredets Udløb blev der grundlagt 4 andre Huse i Spanien og senere 2 Huse i Mexico. Den spanske Gren af Ordenen, der har Tilnavnet *recollection*, afviger ubetydeligt fra de øvrige Birgittinere.

Ordenen tæller i Øjeblikket alt i alt 300 Medlemmer, som er saaledes fordelte: Sion med Earlsfield og Oblat-huset i Rom 32, Allomünster 46, Valladolid med Vitoria, Lasarte, Paredes de Nava, Azcoitia, Tucubaya og La Puebla 143 og Uden med Weert 79.

Saadan er Ordenens nuværende Stilling, hvordan bliver mon dens Fremtid? Man skulde synes, at dens hele Karakter og Aand stod i saa stærk en Modstrid som muligt med den moderne Verden med dens Forherligelse af Materialismen, dens overdrevne Travlhed og Virksomhed. Verden siger, at den til Nød kan forståa de Klosterfolk, der ofrer sig for de syges Pleje eller Ungdommens Undervisning, men at et Liv i Ensomhed, i Bod, i Betragtning forekommer den fuldstændig meningsløst.

Aldrig — undtagen maaske i Roms Forfaldstid — har Verden været saa nedsunken som nu i Luksus og Nydelsessyge, aldrig Samfundet saa optaget af de ligegyldigste Ting som nu. Men netop fordi Birgittinerordenen er saa yderlig fremmed for vor Tids Aand, trænger vor Tid netop saa meget stærkere til den.

Thi hvis den moderne Verden, som er saa dybt nedsunken i Hedenskab, skal vindes tilbage for Gud, kan det kun ske ad de samme Veje, ad hvilke den blev genfødt. Johannes Døberen som Frelseren selv kom fra Ørkenen og overvandt Verden, fordi de havde forsaget den, og paa samme Maade maa Verden atter overvindes.

Og mange Ting peger hen paa, at Sjæle bliver vundet af dem, der har ofret sig til et Bodens og Bønnens Liv i Afsondrethed fra Verden. Vore Ord kan des værre kun naa saa faa, men Bønnen kan naa de mange, og Klosters Apostolat kan trænge gennem alle Skranker og overvinde alle Hindringer.

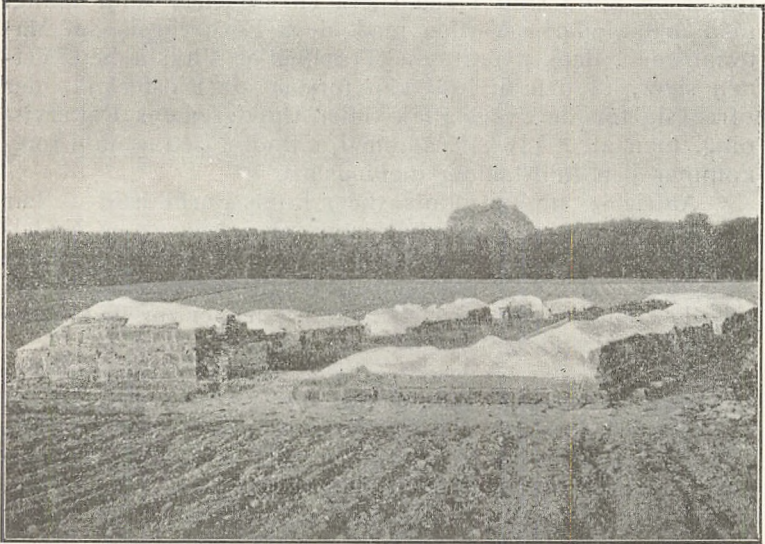
Det Liv, der synes saa unyttigt, er maaske, naar alt kommer til alt, det nyttigste af alle; det Liv, der saa ofte betegnes som egenkærligt, er snarere det mest opofrende af alle; det Liv, der kun synes at have sit Centrum i sig selv, opnaar i sin brændende Iver at slutte alle Sjæle i sin Favn.

Et saadant Liv lever St. Birgittes Børn. Derfor er der al mulig Grund for os til at glædes over, at den gamle Orden synes at gaa en ny Blomstringstid i Møde. Og hvem kan vide, hvad Betydning det kan have for Nordens Folk, at Nordens eneste Orden er vaagnet til nyt Liv?

Valfarten til Haraldsted.

(28. Juni).

I et til Afveksling fra de foregaaende Dages stærke Varme behageligt Graavejr oprandt Valfartsdagen til Knud Lavards Ruin. Kl. 7 Morgen samledes man paa Personbane-gaarden, og kort efter afgik ca. 50 Deltagere, der ved Tilgang under Vejs og ved Ankomsten forøgedes til omtrent 100. Udfor St. Knuds Kirke holdt et Dusin Vogne for at føre Pilegrimmene til Messe i Ruinen. Hofjægermester Garth-Grüner havde med stor Elskværdighed besørget dette

Arrangement, der jo hører med til Nutidens Fordringer til en Valfart.

Køreturen, der forløb udmærket, gik forbi Lille Svenstrup, hvor det pavelige gul-hvide Flag vajede i Haven og hilstes med Glæde af Deltagerne. I Løbet af en Time var Maalet naaet, og i den flag-omgærdede Ruin var rejst et Telt med Alter, hvor Sognepræsten fra Ringsted, Pastor Wijnen, holdt Messen i det frie; samtidig begyndte Solen at bryde igennem og skinne ud over det smukke sjællandske Landskab, umiddelbart op ad den mindere Skov med den gamle Haraldsted Kirke paa den ene Side og den ene Mil lange Haraldsted Sø til den anden Side.

Under Messen prædikede Pastor Günther fra Ordrup. Han mindede træffende om den Lighed, der er mellem Johannes Døberen, hvis Fest fejredes den Dag, og Knud Lavard, paa hvis gamle Kirkes Grund den hellige Messe efter

saa mange Aarhundreders Forløb nu atter skulde læses. Det var Medlidenhed, Harme og Stolthed, der maatte fylde vore Sjæle, naar vi tænkte paa den Skæbne, der ramte de to hellige Mænd. Og derfra skulde atter Fædrelandskærligheden spire frem, Kærligheden til vort Fædrelands store kirkelige Minder og Mænd, af hvilke Knud Lavard er en af de største, og den Tid, der fulgte efter hans Mord, med Knuds Søn Valdemar og den herlige Absalon en af de skønneste og rigeste i vort Fædrelands Historie.

Efter Messen besteg Deltagerne Vognene for at køre ind i Vrangskoven og der indtage den medbragte Frokost og drikke Kaffe ved et Par meget lange Borde. Der holdt Lærer Johnsen fra St. Knuds Skole i København et interessant Foredrag, som her med nogle Forkortelser skal gengives efter Talerens Manuscript:

De svandt, de svandt, de Fortids favre Dage,
den svaledes, den stærke Lueild;
dog mer end Mindet have vi tilbage;
thi, hvad der leved, var ej Skyggespil,
og Han, der levned, hvad der er forsvundet,
Hans Liv er ej med Slægternes udrundet,
og er vi Hans, da har vi Liv i Ham.

Ja, vist vi kan med fromme Aander leve,
hvis Støv nedsank i Moderstøvets Favn;
i Herrens Navn det var, de Daad bedreve;
og vi er Eet med dem i Herrens Navn;
i Ham vi tør os deres Liv tilegne,
lad kun vort Støv med deres bløde, blegne,
vor Aand med deres er i Himmerig!

Hvor forunderligt passer ikke disse Grundtvigs Ord til denne Stund, hvor vi dvæler paa det viede Sted, viet af den fyrstelige Helgens Blod, der randt her i den hvide Sne under Nordens kolde Vinterhimmel, viet af Roskildebispens Hænder til et Guds Hus, en Himmelens Port.

De svandt, de svandt, de Fortids favre Dage,
den svaledes, den stærke Lueild.

Ej alene svandt de store Dage i Nord, nej, da den evige Lampes Lys blev slukket foran det Allerhelligste, da kvaltes den, den stærke Lueild. Hellig Knuds Kilde holdt op at rinde. Hellig Knuds Kapel i Haraldsted sank i Grus, ja, dets Mure sank saa dybt under Mulde, var saa længe forsvundne, at man end ikke kendte Helligdommens Sted.

Da Molbech paa sine Ungdomsvandringer i Sommeren 1809 kom til Ringsted, søgte han efter den hellige Kilde; men saa dunkle Forestillinger havde Folk her paa Egnen derom, at de fejlagtigt viste ham til Sværtekilde, en Fjerdingvej Nord for Haraldsted.

Først da Dr. Henry Petersen og Arkitekt J. B. Løffler

i Sommeren 1883 berejste Ringsted Herred, udsendte af Direktionen for Mindesmærkernes Bevaring, fandt disse Mænd Sporene af Hellig Knuds Kapel her, Øst for Haraldsted By. De fik bragt den lave overgroede Ruin frem for Lyset, saa vi nu kan se Kapellets Form og Beliggenhed. Undersøgelserne viste, at Fraadstenen er det oprindelige Byggemateriale. Kapellet har saaledes staaet her i det 12. Aarhundrede.

Kapellet har flere Gange været udvidet og forskønnet. Under Gulvet fandt man to Pilegrimsgrave med Skeletter af en Mand og en Kvinde.

Her, paa dette Sted, et lille Kvarters Vej østlig for den gamle Kongsgaard derinde i Haraldsted, var det altsaa, at Magnus den Stærke, »den troløseste Mand i Danmark«, øvede sit Niddingsværk hin 7. Januar 1131.

Spredt ud over Danmarks Land findes mangt et Sted, der er os som Danske og som danske Katholikker dyrebart. Men ingen Egn er saa rig paa store Minder som den Egn, hvortil vi i Dag er draget som Pilegrimme.

Hjertepunktet i det historiske Midtsjælland er ikke fjernt. Kun en fem Fjerdingvej Sydvest for os knejser Fjenneslevlille paa sin store, jævne Bakke, med sin herlige Kirke, hvis Tvillingtaarne nu i over syv Hundrede Aar har staaet som Hvideslægtens Varlegn — et Tegn, der, aandeligt forstaaet, ses over det ganske Land!

Vi er i Dag paa Pilegrimsfærd. Vi er standset. Vi har lagt Dagliglivets SysseL til Side. Vi vil som ægte katholske Pilegrimme gaa ind i os selv, søge at blive ganske stille derinde, og saa skue udad — først, fjernt fra det 20. Aarhundredes larmende Menneskemyr, vil vi skue tilbage til Knud Lavards Dage.

Og et Par Ord af den gamle Pilegrimssang vil vække Genlyd i vort Indre:

Tider skal komme, Tider skal henrulle,
Slægt skal følge Slægters Gang.

Ja, sandelig, de vidste det, Menneskene fra de gamle Dage! De vidste, at Livet drager hastigt hen som en Drøm; ligesom Fuglen, der flyver gennem Hallen, ind ad det ene Vindve og ud ad det andet — saaledes er Menneskets Dage.

Den gamle Pilegrimssangs Toner faar os lige som rent umiddelbart til at føle, at der var en Tid, da disse Mennesker levede og aandede, var Kød og Blod, færdedes paa disse Steder i Sommersol og Fuglesang, i Vinterkulde, i Is og Sne. De elskede de samme fagre Strande som vi; med Folkevisens Tone sang de Hymner til Danmarks Pris, og de beseglede ofte deres Kærlighed til Fædrelandet med Liv og Blod.

Og saa har Grundtvig da ogsaa slaaet den rette Tone an, da han sang, at

mer end Mindet have vi tilbage;
thi, hvad der leved, var ej Skyggespil.

Hvor er den Tanke ikke forunderlig gribende i al sin Selvfølgelighed: Der var en Dag, da Danmarks Konge, Erik Egode, traadte ind i Skjalm Hvides Hal derovre i Fjenneslevlille, traadte ind med sin yndige, vennesæle Dronning for at betro den lille Knud, deres eneste Søn, til Skjalm Hvides Varetægt.

St. Knuds Kirke i Ringsted.

Og der fandtes sandelig ikke i Danmarks Riger og Lande bedre Hænder, hvori de kunde betro deres dyreste Skat! — I faa Ord har Sakse ristet hans Minderune, naar han kalder ham »en Mand med den mest glimrende og uplettede Værdighed«.

Saa drog Kong Erik og Dronning Bodil paa den Pilegrimsrejse til det hellige Land, hvorfra de aldrig vendte tilbage.

Da Knuds Barndomsdage var til Ende, havde Skjalm Hvide Storsind nok til at indse, at en Kongesøn burde lære mere, end han evnede at give ham, og derfor sendte han

sin Fostersøn ned til Saksernes Hertug, den senere Kejser Lothar.

Dette Ophold fik da ogsaa stor Betydning for Knud. Her kunde han ikke alene lære, hvordan en virkelig Ridder skulde være, men hans Synskreds udvidedes; han blev fortrolig med alt det ny og forunderlige derude i den store, vide Verden, som endnu var saa ukendt i Danmark.

Fra Hjertesiden byggedes der vel ikke noget væsentligt op i ham. Men han blev netop det, Skjalm Hvide vilde naa: Danmarks første Ridder.

Saaledes rustet paa Legeme og Aand kunde han da gaa til den store Livsgerning, som ingen anden i de Dage turde tage op, og som han ikke desto mindre — saare betegnende for Kong Niels' Nærighed — maatte tilkøbe sig for det meste af sin Formue. Knud overtog da det største Embede, der den Gang var i Danmark: Jarledømmet over Jylland; han blev Hertug af Sønderjylland.

Medens Niels havde sat al Respekten over Styr ved at spinke og spare paa Mandskab og Skibe, samlede Knud mange unge Mænd ved sit Bord, og i hans Stald stod en stor Mængde af de rigtig ægte jyske Heste, som allerede den Gang var kendte viden om. Kom der nu Bud til Knud, at Fjender nærmede sig, saa gik det ikke som hidtil, hvor man maatte vente, til de stive Bønder endelig fik sig samlet, nej, i en Fart i Sadlen, i eet Nu var den hele Skare kampberedt, og snart saa Slesvigs Borgere kun en Støvskey i det fjerne.

Djærvheden, Friskheden og denne frejdige Gaaen lige paa træder os saa umiddelbart i Møde i Knuds Fejde med Fætteren Henrik, Obotriternes Hertug.

Da Knud fordrøede det Bytte tilbage, Henrik havde taget ved sine Tog til Jylland, før Knud tiltraadte Hertugdømmet, lo Henrik kun ad ham og lignede Knud ved en balstyrig Hest, som han nok skulde faa lagt baade Tømme og Bidsel paa. Men Knud drog hastigt afsted ved Nattetide og kom i aarle Gry over Henriks Borg. Saa uventet var de Danskes Angreb, at Henrik straks maatte flygte over Hals og Hoved, paa en Hest kastede han sig ud i Floden og kom saaledes til den anden Bred. Knud holdt stille paa sin Hest, morede sig over dette Syn og raabte: »Blev du vaad, kære Fætter?« »Javist,« var Svaret, »men hvad har du ogsaa her at gøre?« »Jeg vilde bare hente Bidslet, du lovede mig,« var Knuds Svar, og lige saa slagfærdig kom det fra Henrik: »Men du slaar jo bagud, saa man hverken kan røre eller holde dig!«

Og senere veed vi jo, at Fjendskabet mellem de to forvandlede til et trofast Venskab, netop paa Grund af Knuds aabne, tillidsfulde og djærve Maade at tage Tingene paa.

Denne Sikkerhedsfølelse bredte sig til alle hans Omgivelser. Der var ikke gaaet lang Tid, efter at Knud var kommen til Slesvig By, før Folk i Egnen mærkede, at de havde faaet en Jarl, der sandelig ikke laa paa den lade Side. Ja, saa kraftig var hans Styrelse fra først af, at man efter kort Tids Forløb kunde færdes trygt overalt, saa langt hans Herredømme rakte.

Og Glæden ved denne Tryghedsfølelse bredte sig ud over det hele Land, og alt Folket saa med Begejstring og

St. Knuds Kirkes Indre.

snart ogsaa med Kærlighed hen til Knud; de hædrede ham med Navnet »Lavard«, der betyder Herre.

Han var jo tillige Søn af den Konge, alle havde elsket; den Konge, der saa hyggeligt og rart var gaaet rundt paa Tinge, havde trykket hver enkelt Mand i Haanden, spurgt til hans Befindende og bedt ham hilse hjemme, baade Hustru, Børn og Trælle. Det var da at mærke paa alt, at Knud var Erik Egodes ægte Søn, og derfor vilde snart hver eneste Mand i Danmark gaa og staa, som Knud vilde.

Men denne store Folkeyndest skabte Knud flere Fjender i Kongehuset. Frem for alle blev Magnus optændt af bitter Misundelse. Danmark var jo et Valgrige, og naar

Niels døde, var det let at tænke sig, hvem Folkets Valg vilde falde paa; alles Øjne vilde vende sig mod Knud.

Og saa indtraadte da den sjælelige Krise hos Magnus, som hans Moder med saa bange Anelser havde frygtet. Han begyndte ret med Velbehag at lytte efter slette Raadgivere. Og fra Øret til Hjertet er Vejen ikke lang, naar Villien er svag.

Den Mand, der lytter til onde Raad,
han drives ofte til Niddings Daad.

Det kan nu ikke nægtes, at Knud ved enkelte Lejligheder blottede sig paa en farlig Maade. Naar vi ret skal forstaa Mennesket Knud, maa vi ogsaa drage den Side frem.

Naar Knud saaledes — ud fra en vis forstaaelig Selvfølelse — kom til et Stormandsmøde, klædt i kongeligt Purpur, og kun gik Niels i Møde paa Halvvejen, saa var dette udfordrende og uforsigtigt. Hans Fjender benyttede sig da ogsaa deraf og bagvaskede ham for Kongen. Knud var da saa klog, at han ved en følgende Sammenkomst ilede Niels i Møde og holdt Sligbøjlen, medens Kongen stod af Hesten. Tillige holdt han paa dette Møde en Forsvarstale, hvor han paa en beundringsværdig rolig og frimodig Maade gjorde sine usle Fjender til Skamme.

Magnus og hans Venner fik dog snart atter vendt Kongens Hjerte bort fra Knud, og endelig modnedes de onde Planer.

Magnus' hele Optræden er her fra første Færd op-rørende afskyelig.

Knud havde staaet Fadder til Magnus, og denne til en af Knuds Døtre; der var altsaa ikke alene det kødelige Fætterskab, men ogsaa et dobbelt aandeligt Slægtskabs Baand mellem de to. Netop dette benytter Magnus sig af.

Han bildte Knud ind, at han for sine Synders Skyld vilde drage paa Pilegrimsfærd til Jerusalem. Og saa syntes Magnus ikke, han kunde betro hele sit Hus i bedre Hænder end Knud Lavards.

Saa indbød Kongen og Magnus da deres Frænde til Julegilde i Roskilde, dér skulde de to Fætre da rigtig faa talt ud med hinanden om alle disse Familieanliggender, som jo maatte aftales inden Rejsen til Jerusalem.

Vi kan let tænke os, at Knud med den største Beredvillighed og Glæde gik ind paa at opfylde sin Fætters Bøn; ja, han takkede vel i sit stille Sind Gud, at han her fik Lejlighed til at vise sin Taknemmelighed mod Moderen ved at tjene Sønnen.

Og saa brød han da op fra Slesvig — paa Trods af sin Hustrus Bønner og Taarer — og i Hast ilede han af Sted for at naa Roskilde til den hellige Julefest.

Fra Første Juledag til Hellig Tre Konger fejredes Ju-

len i Kongens Gaard, og fra første Færd søgte Magnus efter det gunstige Øjeblik, hvor han kunde støde den intet-
anende Knud ned.

En Dag ved Bordet havde han endog faaet sit Sværd af Skeden, hans Mænd advarede ham dog, og han undskyldte sig med, at han vilde se, om Klingen ikke havde faaet Rustpletter.

En af de sidste Dage havde han faaet Knud afsides; de vandrede op og ned i fortrolig Samtale i Klosterets Omgang ved Domkirken. Og Magnus bad da sin Fætter om at møde ham i Ensomheden, for at de der kunde faa en sidste Samtale om Formynderskabet. Og Knud svarede: »Kære Broder, gid han, som virker til at udrette alt godt, maa føre dit Forehavende lykkeligt til Ende. Sig mig Tid og Sted, jeg er beredt til at følge dig i alt.« Saa blev det det da aftalt, at de skulde mødes i Haraldsted, naar Magnus sendte Bud.

Knud brød da op fra Roskilde og drog til sin Kusine Cecilie, Knud den Helliges Datter, der var gift med Erik, Jarlen over Falster, og som boede paa Kongsgaarden her i Haraldsted.

Egentlig tænkte Magnus paa at brænde Knud inde paa Haraldstedgaard; men han kom for sent af Sted og maatte da i sidste Øjeblik ændre sin Plan.

Han sendte da i Morgengryet Saksere Sigvald Sanger ind til Haraldsted, og Knud var straks rede til Mødet, skønt Cecilie bønfaaldt ham om at lade være.

Fra vor Barndoms Sange kender vi Knuds Ridt hin stille Vintermorgen. Varm og glad drog han fra Eriks og Cecilies Hjem. Ikke en Time efter laa han med flækket Hoved, gennemboret af mange Sværd, paa selv samme Sted, hvor Kapellets Kor rejstes, og hvor i Dag det hellige Offer atter er frembaaret efter snart i over fire Aarhundreder ikke at have været fejret paa dette viede Sted.

Hvor Eriks Mænd fra Haraldsted første Gang satte hans Baare til Jorden tæt ved Kapellet, da de var paa Vej til Haraldsted Kirke, hvor han foreløbig stedtes til Hvile, vældede en Kilde frem, en Kilde til Lægedom ikke alene for Legemet — nej, hvor ogsaa mangan Synder har grædt Angerens Taarer og forligt sig med Herren, er tyet til Kapellets Skriftestole og Alterbord.

Hvor har her ikke været ensomt og stille nu Slægt efter Slægt! Ingen Salmesang har lydt ad Vejene til Haraldsted; de har sørget ligesom Vejen til Sion i Udlændighedens Dage. Røgelsens fine, blaa Skyer er ikke steget op mod Træernes Kroner. Messeklokkernes sprøde Lyd har ikke brudt Stilheden ved Haraldsted.

Hellig Knuds Kilde er forlængst holdt op at rinde, hans Kapel er sunket i Grus.

Hvor forunderlig er dog ikke denne Dag! Hvor maa vi ikke alle takke Gud, at vi kan være med her den 28. Juni 1914!

Atter stiger Raabet fra katholske Hjerter:

»Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde den hellige Knud til Sjællands Værnehelgen!«

Men vi vil ikke nøjes med Bønnens Offergave. Som Kirkens lærvillige Børn veed vi det, at Guds Helgener skal vi først og fremmest ære ved at følge i deres Fodspor.

Saa lad os da lære af Hellig Knud!

Lad os som ham styrke og hærde vor Villie, lad os som ham være varme i Hjertet og brændende i Aanden, naar det gælder Guds Riges Fremgang paa Jord. I Kirkebyggeri fører han os an. Lad os som ham smykke vore Helligdomme, fordi vor Tro paa vor guddommelige Frelser i Alterets Hemmelighed gennemtrænger os med den samme Ærefrygt, som engang Hellig Knud besad her paa Jord. Og naar det gælder Hedningemissionen, som vor Højskole jo Gud ske Lov har faaet med paa sit Program — ja, saa kan vi ogsaa der lære Iver, Begejstring, Tro og Offervilighed hos Hellig Knud.

Og naar det gælder Fædreland og Konge — ja, da kan vi ogsaa trygt vandre ad hans Veje. Hvor er det ikke dejligt at vide, at Hellig Knud elskede Danmark med hele sin stærke Kærlighed!

Og naar vi saaledes søger at følge i hans Spor, saa godt vi kan, saa vil han ved sin Forbøn ogsaa skænke os det lyse, frejdige, frimodige Sind, den alt overvindende Tillid til Fremtidens Sejre.

O, lad det lyde her fra dette Sted til Danmarks Katholikker: Tag den hellige Arv op efter vore Fædre! Til den katholske Ungdom: Husk det Ansvar, der alt hviler paa dine Skuldre, du er Fremtiden. Paa dig hviler det, hvor snart eller hvor sent de atter kommer dragende med Kors og Bannere, med Sang og Rosenkranse ad Vejene til Haraldsted. Paa den katholske Ungdoms Troskab beror det, naar Raabet atter skal give Genlyd i Haraldsted Skove: »Lovet være den Herre Jesus Kristus, som gjorde Hellig Knud til Sjællands Værnehelgen!« —

Efter Foredraget foretoges en behagelig Køretur gennem Skoven med Besøg ved Statsraad Thor Langes Mindeskors over Knud Lavard. Paa Hjemturen standsedes ved Lille Svenstrup, hvor Hofjægermesteren og Frue igen viste deres store Elskværdighed ved i Haven at have ladet dække flere Borde med omtrent 100 Portioner Jordbær med Fløde, hvis Størrelse langt oversteg

adskilliges Evner. Højskolens Forstander Fink-Jensen takkede og oplyste, at Hofjægermesteren og Frue var de virkelige Bærere af den særdeles vellykkede Fest, som just faldt paa en Mindedag, Toaarsdagen for Hofjægermester Garth-Grüners Optagelse i Kirken. Under begejstrede Hurraraab forlod Deltagerne Herregaarden med Indbydelse til at komme igen næste Aar.

Ved Ankomsten til Ringsted aflagdes Besøg i St. Bendts Kirke, hvis Skønhed og Ælde vækker baade glade og vemodige Følelser hos enhver Katholik. Pens. Lærer Mørch gav under det en Time varende, stemningsfulde Besøg i Kirken mange interessante Oplysninger.

Fra den store Kirke gik Deltagerne Kl. 7 hen i den lille kønne katholske Kirke, indviet til St. Knud, langt tarveligere end St. Bendts Kirke, dog i een Henseende uendelig rigere. Her holdt Pastor Günther Andagt, assisteret af Pastor Wijnen.

Efter to Timers Jernbanekørsel naaede de københavnske Deltagere Hovedstaden, ikke saa lidt trætte, men vistnok alle enige om, at det var en sjælden stemningsfuld, vellykket, ægte katholsk Fest, de med hinanden havde tilbragt.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Josefssøstrenes nye, smukke Gymnastikhus ved den franske Skole i Frederiksberg Allé er nu fuldendt og blev Torsdag den 25. Juni indviet ved en lille Festlighed, der gentoges paafølgende Fredag og Søndag. Paa en terrasseformigt opstigende Forhøjning i Salens Baggrund var Skolens 250 Elever ganske nydeligt anbragte, alle i hvide Kjoler med røde Haarbaand, ligesom Vægge og Vinduer var prydede med Baand i de danske Farver, Flag og Guirlander. Forestillingen bestod af en Række Sange, Deklamationer og Smaakomedier paa Dansk, Engelsk, Tysk og Fransk, som gjorde stor og velfortjent Lykke hos den store Skare Tilskuere, som havde givet Møde. Særlig maatte man beundre, hvor overordentlig naturligt og smukt flere af Eleverne kunde udtale de fremmede Sprog. Den franske Gesandt og Hustru overværede Festen om Fredagen. — Salen er lys og med den store Balkon meget rummelig; foruden til de 250 Børn var der saaledes Siddepladser til et lignende Antal Tilskuere.

— St. Annæ Menighed faar nu snart en Præst af sin

egen Midte, idet den unge theologiske Kandidat Franz Jaworski, forhen af Kastrup, den 26. ds. skal præstevies i Mautern i Steiermark af Biskop Leopold Schuster. Det er Meningen, at Pastor Jaworski, der tilhører Redemptoristordenen, skal læse sin første Messe den følgende Søndag i St. Annæ Kirke i Sundby.

— Indsamlingen til de Feriekolonier, som Det katolske Fortsættelseskursus hver Sommer udsender, har i Aar givet et meget tilfredsstillende Resultat. Der bliver to Kolonier, »St. Knuds Koloni« paa Dalum Kloster med Plads til 30 Børn, og »St. Vincents' Koloni« i Helsingør med Plads til 10 Børn. Det er lykkedes at faa begge fuldt befolkede. Fortsættelseskursuset skaffer altsaa i Sommer 40 smaatstiliede katolske Børn en glædelig og gavnlig Sommerferie. Det er et smukt Arbejde, her gøres, som fortjener megen Paaskønnelse. For fem Aar siden begyndtes med fire Børn.

— Vor Landsmand, Provst Büchler fra Nord-Amerika, som stadig nærer stor Interesse for Kirken her i Landet og særlig for *Nordisk Ugeblad*, opholder sig i disse Dage i København. Han prædikede forrige Søndag ved Højmessén i St. Ansgars Kirke og prædiker ligeledes denne Søndag samme Steds og til samme Tid.

— St. Elisabeths Hospital har udsendt sin Aarsberetning for 1913. Næsten 600 Patienter har været behandlet i Aarets Løb, hvoraf 62 afgik ved Døden. Naar saa mange døde, er Grunden den, at her optages baade meget gamle og meget syge, undertiden døende Patienter. Overlæge N. P. Ernst har, assisteret af Lægerne P. Vermhøren og V. Johansen, ledet den kirurgisk-medicinske Afdeling, medens Dr. Rønne har behandlet Øjenssygdommene og Dr. Bendtzen Øre- og Næsesygdommene. Elisabethsøstre under Moder Elisæa har besørget Sygeplejen.

Marlebo. Søndag den 28. Juni meddelte den højærværdigste Biskop den hellige Firmelse her til 446 Polakker og den første hellige Kommunion til 6. 3000 Polakker havde givet Møde og flokkedes med Begejstring om den gamle Biskop, der ikke trættedes af dem. Stor Glæde vakte det hos Polakkerne, da Biskoppen uddelte Erindringsbilleder om Firmelsen med polsk Tekst. Natten igennem arbejdede 800 Polakker i Haven paa at berede Biskoppen en festlig Modtagelse. Baade her og i Nakskov sang Polakkerne selv alle Messens faste latinske Sangstykker. Efter Gudstjenesten lod Biskoppen sig fotografere midt imellem Polakkerne. Det udmærkede Fotografi kan faas ved Henvendelse til Pastor Klessens, hvis utrættelige Arbejde blandt de mange Polakker her til Slut med Rette bør fremhæves; at han i sine Embedsbrødre har fortrinlige Medhjælpere, skal heller ikke forties.

Nakskov. Paa Peter-Pauls Dag (den 29. Juni) firmede den højærværdigste Biskop 228 Polakker i den herværende store Trækirke. Da Biskoppen i Automobil kom fra Mariebo hertil, blev han ligefrem omslynget af de smukke Guirlander, som Polakker alene kan fremstille. De polske Piger havde selv lavet Middagen til Biskoppen for at faa Lov til at beholde ham i deres Midte. Paa Tilbage- rejsen besøgte Biskoppen et Polakhus («en Kaserne»), hvor hver af Beboerne fik en lille Erindring. En Polak udbrød henrykt: »I Galicien kommer Biskoppen ikke i vore fattige Huse, men her i Danmark kommer han ikke alene til os, men vi faar endog Erindringer af ham. Derfor leve vor kære Biskop Johannes von Euch!«

Østerrig. En lige saa uventet som meningsløs Misgerning er begaaet her den 28. Juni, idet Tronfølgeren Franz Ferdinand og Hustru begge er myrdet i Bosniens Hovedstad Serajevo. Motivet til Forbrydelsen synes nationalt Had at være. Hvis det er Betalingen for Bosniens Annek- sion, er det sikkert for dyr en Betaling, Østerrig der er kommet af med; thi den udmærkede Mands pludselige Død vil uden Tvivl føre mange Ulykker med sig for Lan- det. I kirkelig Henseende betyder Franz Ferdinands Død ogsaa et meget alvorligt Tab; der findes næppe nogen saa katholsk og religiøst interesseret Hersker i Europa som Tronfølgeren, der paa Grund af den gamle Kejsers høje Alder allerede i adskillige Retninger styrede Landet.

England. For et godt Aar siden, som ogsaa her i Bladet udførligt berettet, traadte det anglikanske Benedik- tinersamfund paa Øen Caldey, bestaaende af c. 30 Medlem- mer, over til den katholske Kirke. Dettes forhenværende Abbed, Dom Aelred Carlyle, har siden opholdt sig i et virkeligt Benediktinerkloster og aflagde den 29. Juni Løf- terne som Benediktinermunk i Abbediet Maredsous i Bel- gien. Han modtager denne Søndag Præstevielsen af Biskop- pen af Namur og vender i Maanedens Slutning tilbage til Caldey for der at blive indsat til Abbed i sit gamle Klo- ster. I Oktober vil Biskoppen af Menevia i Wales, til hvis Bispedømme Caldey hører, meddele P. Carlyle Abbedvielsen.

Rom. Den Hellige Fader har givet Medlemmerne af katholske Maadeholds- og Totalafholdsforeninger store Gunstbevisninger i Form af fuldkomne og delvise Aflad. Saaledes er der bevilliget Medlemmerne fuldkommen Aflad — efter Skriftemaal og Kommunion — paa Optagelses- dagen, paa Festsdage, paa Johannes Døberens Dag, een Gang om Maaneden for den, der hver Dag har bedet en af Biskoppen approberet Bøn o. s. v. o. s. v.

— Byraadsvalgene her har yderligere formindsket Resterne af Nathans Parti, der for 6 Maaneder siden blev

overvundet, saa at det nu kun tæller $\frac{1}{5}$ af Pladserne. Ingen udenfor hans egen lille usympatetiske Klike føler nogen Medlidenhed med ham. Den iskolde Modtagelse, han fik i De forenede Stater, har aabnet Øjnene paa mange af hans egne Landsmænd, der des værre ikke af sig selv havde forstaaet, at det kun gav en tvivlsom Anseelse udelukkende at søge Berømmelse ved at fornærme Paven. Hans Haab om at blive Medlem af det italienske Senat maa vistnok betragtes som bristet for stedse.

Katholsk Bogsalg i Stenogade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenogade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

5. Juli. 5. Sønd. efter Pintse.	12. Juli. 6. Sønd. efter Pintse.
Jesu Blod. (I Højmessens: Petrus og Paulus.)	(I Højmessens: Marias Besøgelse.)
6. — Mandag. Oktav af Petrus og Paulus.	13. — Mandag. Anacletus, Pave og Martyr.
7. — Tirsdag. Cyrillus og Methodius, Biskopper og Bekendere.	14. — Tirsdag. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.
8. — Onsdag. Elisabeth af Portugal, Enke.	15. — Onsdag. Apostlenes Deling.
9. — Torsdag. Nicolaus og Lidelsesfæller fra Gorkum.	16. — Torsdag. Karmel-Skapularfest.
10. — Fredag. Felicitas' syv Sønner. (Kong Knuds Død.)	17. — Fredag. Alexius, Bekender.
11. — Lørdag. Veronica af Juliani, Jomfru.	18. — Lørdag. Camillus af Lellis, Bekender.

St. Ansgars Kirke. Fredag d. 3. Juli Kl. 11 højtidelig Pontifikal-
Requiemsmesse for Ærkehertug Franz Ferdinand og Gemalinde.

Kollekt.

I alle Vikariatets Kirker og Kapeller afholdes Søndag d. 5. Juli Kollekt af Peterspenge til den Hellige Fader.

Udkommet er: **Nonni og Manni.** 62 Sider. 50 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

Rettelse. Paa Side 501, Linje 11 fra neden, i forrige Nummer skal Brodersøn være *Søstersøn*.

Tak. Det katholske Fortsættelseskursus bringer herved alle, der har tænkt paa vore smaa Feriebørn, en hjertelig Tak.

Solrigt Værelse med fuld Pension og nær ved Kirke ønskes af en gammel Dame til 1. August hos katholsk Familie. Billet mrk. »Pension« modt. Kontoret Bredgade 69^a o. G. K.

Unio. Onsdag den 8. Juli Aftenudflugt. Der tages fra Østbanegaarden Kl. 6²⁷ til Vedbæk. Mad kan medbringes.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Udflugt til Frederikssund og Jægerspris Søndag d. 5. Juli. Den h Messe høres i Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. Afrejse fra Personbanegaarden Kl. 7³⁰.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 28.

Søndag den 12. Juli.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Alt til Guds Ære. — Fra Hedningemissionen. — Vore Skoler. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. England. Balkanhalvøen. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

220.

Brød i Ørkenen.

Livet er — overnaturlig set — en Ørken. Ligesom Jøderne drog gennem Ørkenen til det forjættede Land, som flød med Mælk og Honning, saaledes drager vi gennem Livets Ørken til Himmels Land, hvor Sjælen skal mættes ved Beskuelsen af Guds Herlighed.

Under Toget gennem Ørkenen bespiste Gud sit udvalgte Folk med Mannaen fra Himmelen. De Folk, som fulgte vor Herre i Ørkenen for at lytte til hans Prædiken, bespiste han med Brød, som for saa vidt gerne kunde siges at være kommet til dem fra Himmelen, som det blev beredt dem ved den Vidundermagt, som han har hjemme i Himmelen.

Ogsaa vi har under vor jordiske Vandring en Manna, der kommer fra Himmelen, og som indeholder al Husvalelse. Det er den hellige Kommunion, som Herren selv sammenligner med Mannaen i Ørkenen, dog saaledes, at han hæver den saa højt over denne, som Himmelen er over Jorden.

»Eders Fædre spiste Manna i Ørkenen og døde. Dette er det Brød, som kommer ned fra Himmelen, for at den, som spiser deraf, ikke skal dø« (Joh. 6,49 f.). Og med Rette; thi det Brød, som Herren giver os, er hans Kød for Verdens Liv (s. St. V. 52).

Kristus er Liv, og han giver Liv.

Han er Liv. »I det (Ordet = Kristus) var Livet,« siger den h. Johannes (1,4), og Kristus selv siger: »Jeg er Livet« (Joh. 14,6).

Han giver Liv. »Jeg er kommen, for at de skal have Liv og have det i Fylde« (Joh. 10,10).

Han giver os Liv ved Troen. »Dette er det evige Liv, at de kender dig, den ene sande Gud, og den, du har udsendt, Jesus Kristus« (Joh. 17,3).

Han giver Liv ved Naaden. Thi Naaden driver Synden ud, som er Sjælens Død, dens evige Død, dersom nogen dør i Synd. Ved Naaden gengives eller forøges det guddommelige Liv i Sjælen, eftersom Naaden er en Delagtiggørelse i Guds Natur.

Han giver Liv ved sig selv, ved at give os sit Kød at spise og sit Blod at drikke. »Jeg er det levende Brød. . . Hvo som spiser af dette Brød, skal leve evindeligt« (Joh. 6,51 f.)

Til visse, det Kød, vi nyder i den h. Kommunion, hang engang afsjælet paa Korset, blev som Lig lagt ned i Graven, og hans Blod blev spildt til sidste Draabe. Og dog var han Liv og Livets Herre, som han havde sagt: »Ligesom Faderen opvækker døde og gør levende, saaledes gør ogsaa Sønnen levende, hvem han vil« (Joh. 5,21). Han havde opvakt Jairi Datter, Enken af Nains Søn, Lasarus; han opvakte ogsaa sig selv, og dette Liv, som før ikke hans Fjende havde taget fra ham, men som han selv frivillig havde hengivet som Løsepenge for vor Frelse, det skal aldrig nogen fjendtlig Magt tage fra ham, og det er dette Liv, som han delagtiggør os i ved Nydelsen af hans hellige Legeme; thi den hellige Kommunion skal være en Indvielse til den herlighedsfulde Opstandelse. »Hvo som spiser mit Kød og drikker mit Blod, har et evigt Liv, og jeg vil oprejse ham paa den yderste Dag« (Joh. 6,55).

Hvem indser ikke heraf, hvor uendelig kostbar en Spise Alterets allerhelligeste Sakramente er for os? Maa ikke enhver, der elsker sin Sjæls Liv og længes efter Opstandelsens evige Liv, med Kærlighedens Magt føle sig dragen hen til Herrens Alterbord? Den, som trækker sig tilbage fra Nydelsen af denne Livets Manna, udsætter sig for Farer, for at vansmægte i Jordelivets Ørken og blive et Bytte for ham, der gaar omkring som en brølende Løve og søger, hvem han kan sluge.

Men hver den, som vil modtage Herren i sit Hjerte, maa følge den h. Paulus' Ord: »Mennesket prøve sig selv« (1 Kor. 11,28); han berede dit Hjerte ved at rense det fra al Synd og opflamme det med Tro og Haab og Kærlighed, at han ikke skal modtage det h. Sakrament til Dom og Død, men opnaa Liv og opnaa det i stedse rigere Fylde.

Dr. Kiefer.

Alt til Guds Ære.

Af rent personlige Grunde interesserer det altid undertegnede, naar der fortælles et eller andet nyt og mærkværdigt fra Naur og Siir Sogne i Vest-Jylland. Nu har der for nylig været afholdt et stort Møde paa de mægtige, med Naaletræer beplantede Bakker, der, paa Grænsen af de to Sogne, giver hele den omliggende Egn dens Særpræg. Her holdt Pastor Welding fra København et Foredrag, som den næste Taler, Frimenighedspræst Morten Larsen, bestemt tog Afstand fra, og som ogsaa i sin Overfladiskhed var af saadan Art, at ethvert fornuftigt kristent Menneske maatte gøre saa.

Der var i dette Foredrag mange Ytringer, som det vel var værd at anholde og belyse; jeg skal ved denne Lejlighed kun standse ved en enkelt, som fremkom straks i Begyndelsen af Foredraget. Det hed her saaledes:

»Mange søger at overholde Guds Bud for derved at ære Gud, skøndt Gud ikke gav Budene for at blive æret. Hvad han har gjort, er udelukkende for Menneskenes Skyld. Ellers maatte han jo være den største Egoist. Guds Bud er i den bedste Overensstemmelse med mine menneskelige Tarv, og jeg følger dem først og fremmest for min egen Skyld, ligesom jeg gaar i Kirke for min egen Skyld og ikke for at ære Gud. Dette, at et lille forkrænkeligt Menneske skal kunne yde Gud Ære, er utænkeligt.«

De fleste Læsere vil sikkert, hvor faa eller hvor mange Indvendinger de end kan fremføre mod disse Udtalelser, have en tydelig Fornemmelse af, at det, her siges, er bundfalsk. Og det er det ogsaa.

For det første har Gud skabt Verden, ganske vist for sine Skabningers Lykke, men først og fremmest til sin egen Forherligelse. Gud, den uendelig fuldkomne, har altid det højeste Formaal med sine Gerninger, ogsaa med den store Gerning: at skabe den hele Verden. Gaar det ikke ogsaa som en Understrøm gennem mange af Davids herlige Salmer: Himmel og Jord, alle Skabninger, især Menneskene, skal ophøje og forkynde Guds Ære?

Og hvad mener man om Betegnelsen af Gud som den største Egoist? Rent fraset det stødende i Udtrykket vidner Tankegangen om svigtende aandelig Forstaaelse. Det

at leve og virke til Guds Ære er noget saa uendelig herligt og ophøjet, at der overhovedet ikke kan tænkes noget, der mere er i Stand til at sprede Solglans og Lykke over et Menneskeliv. Og derfor maa man, i Modsætning til Pastor W., hævde, der er intet, hvormed Gud mere har vist sig som Kærlighed, end at han har givet Mennesker Lov og Naade til at leve til hans Ære.

»Det er utænkeligt,« hedder det tilsidst, »at et lille forkrænkeligt Menneske skal kunne yde Gud Ære.« Ja, det er det i en vis Forstand; men det er alligevel sandt. Thi derfor har Gud skabt hvert eneste Menneske. De, der villigt og gerne gør det, naar evig Lyksalighed, de, der i Trods vender sig bort fra Gud, bliver evig ulykkelige; men de forherliger begge Guds Naade og Retfærdighed.

Men er Menneskene da i Stand til at yde Gud den Ære, som han virkelig fortjener? Det maa dog vel være umuligt? Ikke engang det er umuligt, saa sælsomt det ogsaa lyder; thi saa vidt er Gud i sin uendelige Naade gaaet, at han endog har gjort det muligt for »smaa forkrænkelige Mennesker«. Naar Præsten frembærer den nye Pagts Offer, naar Brødet og Vinen forvandles til Jesu Kød og Blod, og naar vi i Forening med Præsten frembærer dette Offer for Gud, den almægtige Fader, saa yder vi ham en Forherligelse, der fuldt og helt svarer til hans Væsen, yder ham en Ære, der virkelig er ham en Ære. At vi naturligvis udelukkende har ham selv at takke for, at vi er i Stand dertil, er en anden Sag; det forringer vor Ære, men det forringer ikke den Ære, vi bringer Gud.

Og naar vi saa ved Guds Naade søger at overholde hans Bud og leve et ægte kristent Liv, saa er det ogsaa at ære ham. Og gid disse mine Ord kunde naa ud til mine gamle Sognefolk, der sikkert i Hundredevis stod og hørte paa den, vistnok velmente, men yderst forvirrede og overdrevne Tale. De kan trolig blive ved den gamle Betragtning, at Synspunktet for vort Liv bør være, at det skal leves til Guds Ære, saa er de ikke paa Vildspor. Og saa er de og vi alle i Overensstemmelse med den hellige Skrift, hvor det bl. a. hos Apostelen Paulus (1. Kor. 10,31) hedder: »Derfor, hvad enten I spiser eller drikker, eller hvad I gør, gør I det alt til Guds Ære.« *Niels Hansen.*

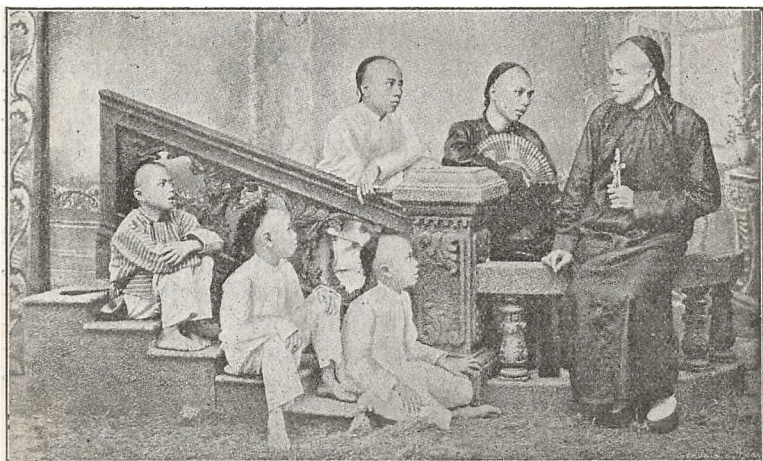
Fra Hedningemissionen.

VII.

Spredte Træk fra Hedningemissionen.

Nye Dekreter i Kina.

Den kinesiske Regering har nu atter udsendt Dekreter, hvorved den søger at tage Stilling saavel overfor Konfutse-Forbundet som de Kristnes Protestbevægelse*). Disse Dekreter har ikke vakt Glæde og synes ikke at tilfredsstille nogen af Parterne.

Missionsskole i Kina.

»Den religiøse Frihed,« hedder det heri, »er en fælles national Lov. Den kinesiske Republik bestaar af fem store Nationer. Da de er vidt forskellige i Sæder og Skikke, kan de heller ikke antage samme Religion. Vi kan altsaa ikke fastslaa nogen Statsreligion. Enhver skal frit kunne vælge sin Religion, for at alle kan leve i Fred og Enighed.« — Disse Udtalelser gaar jo nærmest ud paa at tilfredsstille de protesterende Partier. Til Gunst for Konfutse-Partiet er følgende Bestemmelser skrevet: »Efter vor Anskuelse er Offeret den højeste Form for Gudsdyrkelse, og de Ofre, der bringes Himmelen, de vigtigste. Men om disse Ofre maa alle samles, og Præsident og Folk maa frembære dem i Fællesskab. Præsidenten ofrer til Himmelen som Stedfortræder for hele Folket, Embedsmændene ofrer for deres undergivne. Folket har fuld Frihed til at overvære Ofrin-

*) Se Nordisk Ugeblad 12. April d. A. *Fra Hedningemissionen.*

gen. — Endvidere er det vor Anskuelse, at Konfutsedyrkelsen har gammel og ærværdig Hævd. Vi fastslaaer, at der to Gange om Aaret, Foraar og Efteraar, skal frembæres Ofre. I Peking skal Ofringen foretages af Præsidenten selv, i Provinserne af de højeste Embedsmænd. Af vigtige Grunde kan Embedsmændene vælge en Stedfortræder.« —

Disse Dekreter er meget snedigt affattede; men de vil bringe de katholske Embedsmænd i stor Folegenhed, idet disse jo hverken direkte eller indirekte kan tage Del i Ofringen.

Alt afhænger af, hvorvidt Juanschikai vil tvinge Dekreternes Udførelse igennem. For Katholikkerne bliver der ikke Tale om Valg; de maa optage Kampen mod Forordningerne, og det er ogsaa deres bestemte Forsæt.

Kort efter ovennævnte Dekreter fulgte en ny Forordning, som var foranlediget af Mordet paa P. Jos. Rich, S. J.*), og som atter stiller sig gunstig mod Missionerne. Det hedder bl. a.: »De fremmede Missioners Missionærer har lovmæssig Ret til at udbrede deres Lære i Kina. Der paa-hviler derfor Civil- og Militærmandarinerne den Pligt at tage dem under deres Beskyttelse, naar det kræves. . . .«

Det er trange Tider for Kristendommen i Kina, og det er skæbnesvangre Tider. Alene Taalmodighed og Tillid, Bøn og Forbøn vil kunne bringe den stadig vippende Vægt-skaal til Ro — i den rette Stilling! Maatte de kristne Missionærer ikke mangle Hjælp og Støtte fra de Lande, hvor Kristendommen engang har sejret og gjort sin velsignede Gerning blandt Folkene!

Paa apostolisk Udflugt i Afrika.

(Af et Brev fra en Missionssøster).

— — Hver Onsdag gaar vi til fjernt liggende Landsbyer for at besøge Beboerne der. Tidlig om Morgenen, straks efter den første h. Messe, bryder vi op og begiver os paa Vej, ofte uden at vide, hvor vore Skridt vil føre os hen; Land og Folk er os endnu fremmede. Saaledes ogsaa forleden, som I skal faa at høre.

Vi gik den Dag længe uden at kende Vej eller Sti. Endelig møder vi en indfødt Kristen, som hilser venligt og spørger: »Mama, hvor skal du hen?« — »Derhen, i Nærheden af det ildsprudende Bjerg. Kender du Navnet paa Landsbyen ved Foden af Vulkanen?« — »Ja vist, det gør jeg; men der er meget langt til den.« — »Vil du vise mig Vej?« Han tøver et Øjeblik; jeg viser ham en Sikkerhedsnaal (den eneste, jeg har hos mig): »Jeg vil give dig denne her som Betaling, hvis du vil være Fører for os.«

*) Se Nordisk Ugeblad 19. April d. A. Side 317.

Vor sorte Vens Øjne lyser op ved disse Ord, og han gaar med Glæde ind paa mit Forslag.

Saa gaar det af Sted over Stok og Sten. Undervejs standses vi af Bække og Sumper; Broer findes naturligvis ikke, men man hjælper sig med Lavastene, Træstammer og Grene. Er Vandløbet for dybt, saa maa vi, saa nødig vi vil, lade os bære over af en tjenstvillig Neger, som just ikke skaaner vor hvide Dragt; thi vore sorte er sædvanlig indgnedne i Fedt og Olje og glinser som blanke Støvler, hvad de finder overordentlig smukt.

Ved en af de første Hytter i Landsbyen Kabare ser vi en syg sidde udenfor. Den ulykkelige Mand er i en forfærdelig Tilstand. Halvdelen af hans Ansigt er borte; to store forpinte Øjne ser paa os; Hænder og Fødder er eet Saar. Vi nærmer os; han besvarer lidt ængstelig vor Hilsen. Det er første Gang, han ser hvide Mennesker. Jeg prøver at fortælle ham lidt om den gode Gud og hans kærlige Forsyn, men han vil intet høre. »Jeg er fattig og elendig,« siger han, »Gud elsker ikke mig, og Menneskene undgaar mig.« — »Hør, min kære Ven, Gud elsker de fattige, han vil gøre dem lykkelige; han elsker ogsaa dig.« Og saaledes forsætter jeg min Underholdning. Jeg fortæller ham om Guds Kærlighed til Menneskene, om Forløsningen og om alt det gode, som Guds Søn har gjort for Menneskene. Min stakkels sorte Vens Blik lyser mere og mere op ved mine Ord; uden Afbrydelse hører han mig til Ende.

Saa strækker han bønfoldende sine Hænder ud mod mig og beder mig komme snart igen til ham for at fortælle ham mere om de guddommelige Ting. Jeg lover ham det og giver ham ved Afskeden nogle Perler, for at han kan skaffe sig lidt Føde for dem.

Saa gaar det videre ind i Landsbyen. Kvinder, Mænd og Børn flygter forskrækkede og skjuler sig i deres Hytter. Men vi kalder dem tilbage med de indfødtes Hilsen (»Jeg ønsker eder mange Køer«). Dette synes at berolige dem lidt, for snart kommer store og smaa frem igen af deres Skjul; selv de syge kommer hen til os, deriblandt et lille Barn, som mere ligner et Skelet end et levende Væsen. Naturligvis giver vi dem straks det bedste af alle Midler, det, som vil skaffe dem en Plads i Himmelen. En ung Mand, som gaar til kristen Undervisning paa Missionstationen, kommer hen til os og beder os indtrængende om at komme til hans døende Moder. »Jeg har allerede selv undervist hende lidt,« siger han, »lad hende faa den h. Daab. Kom hurtigt, Mama, før hun for bestandig lukker sine Øjne.« Vi gaar hurtigt derhen. Da vi træder ind i den fattige Hytte, finder vi den syge i de sidste Træknings. Jeg ordnede hurtigt alt til Daabshandlingen og bragte hende saa

det Frelsens Middel, hun saa haardt trængte til. Dagen efter hørte vi, at hendes Sjæl endnu samme Aften var gaaet hjem til Himmelen.

— Forøvrigt strejfer jeg om hver Eftermiddag, gennem Landsbyer og Marker, for at opsøge og samle de sorte Børn. Ofte siger de til mig: »Mama, giv mig bare en Stump Tøj, saa jeg kan blive »paaklædt«, saa skal jeg hver Dag komme til Skolen.« Des værre kan jeg ikke opfylde deres Bøn, naar ikke gode Mennesker kommer de stakkels smaa til Hjælp. Aa, hvor gerne skulde jeg da ikke lære dem at folde deres smaa Hænder til Bøn for deres Velgørere.

(Fra »Echo aus Afrika«).

Christi Legems Fest blandt spedalske.

Det er i Aar netop 25 Aar siden, at Dom Boscós Sønner, *Salesianerne*, begyndte Mission blandt de spedalske i Columbia (Syd-Amerika). Den skrækkelige Sygdom havde allerede bredt sig over vide Strækninger, fra Regeringens Side blev intet gjort for at begrænse den, man søgte kun at afspærre de værst medtagne i særlige Kolonier, af hvilke den betydeligste var Agua de Dios. Her levede de ulykkelige i deres forfærdelige Forvisning, uden Pleje, uden aandelig Hjælp og Vejledning, og Selvmord hørte til Dagens Orden, indtil den ædle Don Unia som en anden Pater Damian forbarmede sig over dem. Han og nogle Medbrødre ofrede sig for deres Pleje, forbandt deres Saar, uddelte Sakramenterne og søgte ved Indsamlinger og Henstillinger til Regeringen at forbedre deres Kaar. Regeringen fik da ogsaa til sidst Øjnene op for sin Forsømmelighed og har siden støttet Salesianernes Arbejde for at bekæmpe denné forfærdeligste af alle Sygdomme.

Agua de Dios frembyder nu et andet Billede end for 25 Aar siden. Religionen har blandt disse spedalske slaet saa dybe Rødder og baaret saa rige Frugter, som maaske intet andet Sted i Verden. Med særlig Andagt ærer de syge Jesu helligste Hjerter i Eucharistien. I hvert Hus er et Jesu-Hjerte Billede, og alle bærer aabenlyst en Jesu-Hjerte Medalje paa Brystet. Mange modtager daglig den h. Kommunion; ofte kan man se Stakler, som ikke mere kan gaa, under store Smerter krybe hen til Kommunionbænken. — Aarets største og skønneste Fest er for disse stakkels syge Christi Legems Fest. Med Opbydelse af deres sidste Kraft smykker de deres Hytter og Huse med alt det bedste, de kan bringe til Veje: brogede Tørklæder, Blomster og Palmegrene. Og den indre Forberedelse bliver ikke glemt; om Morgenen før Processionen plejer henvend 800 af Koloniens Beboere at modtage den h. Kommunion.

Straks efter Vesper, Kl. 5 om Eftermiddagen, sætter Processionen sig i Bevægelse. Forrest gaar Aloysiusforeningens Drengene med deres Fane i Spidsen. Men det er ingen frisk og frejdig Ungdom; de fleste slæber sig møjsommeligt af Sted ved Hjælp af Krykker og Stokke. Mange har allerede store Bylder paa Fødderne, andre mangler Hænderne, atter andre store Dele af Ansigtet. Efter Drenge følger Jomfruernes Forening. Det er lignende elendige Skikkelser, alle klædte i Hvidt og med den ubesmittede Jomfrus Medalje om Halsen. Derefter følger St. Josefs Broderskab, som har indviet og anbefalet sig til den gode Døds Beskytter, og Døden staar ogsaa skrevet paa næsten alles Ansigter. Enkelte er segnefærdige af Anstrengelserne, og ofte afbrydes Bønnerne af Smertensudbrud, men ingen af dem vilde give Afkald paa at være med til at hylde deres Frelser. Efter dem kommer Sakramentbroderskabet, alle med brændende Kærter, derefter Sangkoret, bestaaende af spedalske Drengene, og endelig det Allerhelligste, baaret af den spedalske Salesianerpræst Santinelli. Den syge Præsts Ansigt er allerede angrebet af Sygdommen, men hans Øjne lyser af Energi. Han ledsages af to andre, ogsaa spedalske, Præster og nogle Ordensfolk i Korkaaber. Et Musikkorps, der er sammensat af spedalske Drengene og Mænd, spiller Jubelhymner til Sakramentets Ære, og bag efter følger »Døtrene af det h. Hjerte«, et ganske lille Ordenssamfund, som med Undtagelse af 2 Søstre kun bestaar af spedalske, der uden at tænke paa deres egne Lidelser helt ofrer sig til Kærlighedsgjerninger blandt deres Lidelsesfæller. Sidst kommer de mange, der ikke tilhører nogen Forening, og endelig en Række Vogne med syge, som ikke længer kan bevæge sig.

Men ikke alle har kunnet skaffet sig Vogne; nogle har blot ladet sig bære ud af Hytterne, og her venter de, hvilende paa Maatter, paa deres Herres Komme.

Processionen varer i fem Kvarter. Mest gribende virker den, naar den standser ved en af de fire Stationer, og det hellige Sakramente tegner sin Velsignelse ud over henvend 2000 syge og ulykkelige Mennesker, som knæler rundt om Alteret. Det er forfærdeligt at se ud over disse Skarer. Ofte er Øjnene det eneste sunde paa hele Mennesket, og disse er endda tit beskyttede af store, mørke Brillen. Stanken fra de flydende Saar og affaldende Lemmer er saa frygtelig, at man stadig maa bruge Røgelse. Og dog høres ikke en Klage, ikke et ondt Ord; der lyder kun Udtryk for Taalmodighed og Hengivelse.

Hvem giver de stakkels Mennesker en saadan Kraft? Mon ikke de spedalskes Ven, de syges Læge i det helligste Sakramente?

Vore Skoler.

En Korrespondent til *Kolding Avis* har henvendt sig til Biskop Ostenfeld og spurgt om hans Mening angaaende Katholikkernes Fremgang her hjemme. Han har faaet følgende Svar, som han den 2. Juli offentliggør i det nævnte Blad:

»Personlig kender jeg ikke noget til den katholske Kirkes Fremgang herhjemme. Den rent numeriske Tilgang er vistnok meget ringe. Det maa jeg dog sige med det Forbehold, at jeg ikke har ladet undersøge paa Brændpunkterne; men det er af den gode Grund, at jeg ikke har fundet Anledning.

Deres Skoler? Ja, der gaar mange protestantiske Børn der, men det skyldes — ja, lad mig kalde det en Slags honnet Ambition. Man mener, at Børnene lærer de fremmede Sprog bedre dér, til Gengæld ved jeg, at man lærer det danske Sprog daarligere. Der har været enkelte Gnidninger med Hensyn til protestantiske Børns Undervisning i de katholske Skoler, men det er ordnet i Mindelighed; de katholske Børns Undervisning der kan vi jo ikke blande os i.«

Til disse Ord har Redaktør *Erik Hansen* føjet en lille Efterskrift, som det vel er værd at tage med. Han siger saaledes:

»Overfor dette Interview kan Redaktionen ikke tilbageholde følgende Bemærkninger:

Det forekommer os, at Biskoppens Ord om de katholske Skoler langt fra er paa deres Plads. Vi kender dem ikke alle, men vi kender nogle, og de er saa fortrinlige, at enhver Modvillighed og Læggen Sten i Vejen kun kan beklages. Vi bestrider, at Grunden til, at mange protestantiske Forældre sætter deres Børn i de af danske Katholikker ledede Skoler, skulde være »en Slags honnet Ambition«; i mange af os kendte Tilfælde er i alt Fald Aarsagen de ganske simple og naturlige Erfaringer for, at Børnene faar en fortrinlig, efter udmærkede pædagogiske Principper tilrettelagt Undervisning, og, ikke mindst, opdrages efter sunde og faste Moralprincipper. Livet i disse Skoler er præget af Guds frygt og Ærefrygt for det Hellige og derigennem, som gennem den iøvrigt i det Hele pædagogisk og psykologisk indsigtfulde Ledelse, tilføres der Børnene Værdier, som den danske Kirkes Primas skulde være den sidste til at kaste Vrag paa.«

Egentlig er dette Svar saa passende og fyldestgørende, at yderligere Svar kunde synes overflødigt. Dog er der en Bemærkning af Biskop Ostenfeld, som ikke bør hen-

staa uantastet; han »veed«, hedder det, »at man lærer Dansk daarligere i de katholske Skoler.« Havde Biskop O. sagt, at han havde kendt en Skole, hvor man lærte Dansk daarligt, kunde jeg ikke have nægtet det, men i al Almindelighed passer denne Udtalelse næppe. Kender Biskop O. virkelig vore Skoler saa godt, at han har Ret til at fremsætte sli­g almindelig fordømmende Paastand? Kandidat Kejser, der vistnok hører til vort Lands bedste Kendere af dansk Sprog, Pastor Günther, der ligesom Kandidat Kejser er indfødt Dansker og har studeret mange Aar ved Universitetet i København, og jeg selv hari en Aarrække undervist i Dansk ved St. Andreas Kollegium, som for Tiden besøges af næsten 250 Dreng­e; hvorledes tør Biskop Ostenfeld paastaa, at vi underviser daarligere i Dansk, end de gør i andre Skoler? Veed han noget-somhelst om det?

Gaar vi saa over til de mange af St. Josefs­søstre­ne ledede Pigeskoler, mon saa Undervisningen i Dansk er ringere i dem end i tilsvarende Pigeskoler? Jeg tror det, oprigtig talt, ikke. Det er ikke umuligt, at der af og til i den ene eller den anden af Skolerne har været en daarlig Lærer eller Lærerinde i Dansk; men har der ikke været det i andre Skoler end i vore? St. Josefs­søstre­ne sender hvert Aar et ikke ringe Antal unge Piger op til Præliminæreksamen ved Universitetet, forholdsvis vistnok den vanskeligste Eksamen i Landet, og de klarer sig mere end jævnt godt, tit udmærket, ogsaa i Dansk. Saavidt jeg i en Skynding har kunnet erfare, er deres Karakterer i Dansk Stil gennemgaaende mg÷ og g+. Bedre Bedømmelse af en Skoles Arbejde kan næppe faas.

Niels Hansen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Klosteret paa Jagtvejen har der i den senere Tid været udfoldet en travl Virksomhed. Arbejdet i Kirken er godt fremmet, og da Stilladserne nu kun er i god Mandshøjde, kan man begynde at danne sig et Indtryk af Kirkens Udseende. I selve Klosteret er første Etage i den ene Fløj næsten gjort færdig, og der haaber Søstre­ne i Begyndelsen af August at kunne opslaa deres Bolig. Foreløbig bor de hos St. Josefs­søstre­ne i Noviciatet paa Strandvejen. Deres Forstanderinde, Moder Birgitte, er ikke, som nogle Aviser har fortalt, født her i Køben-

havn; sandt er det derimod, at hendes Fæder har været østerrigsk Gesandt her, og at hendes ældre Søster er født her i Byen. Søstrene, der alle er Udlændinge, bærer en smuk hvid Dragt med et bredt, rødt Skapular (et Skulderklæde over Bryst og Ryg næsten ned til Fødderne), hvori der er indvævet Billedet af en Monstrans. Den ungdommelige, energiske Forstanderinde glæder sig til med de seks Søstre, hun foreløbig har ført med sig, snart at begynde det regelmæssige Bønnens Liv, som vistnok vil blive til stor Velsignelse for den katholske Kirke i Danmark.

— St. Josefs Hospital paa Nørrebro har nu udsendt sin Aarsberetning for 1913. Der har i den Tid været plejet næsten 3000 Personer, hvoraf 281 er afgaaet ved Døden. De to medicinske Afdelinger ledes af Overlægerne Halk og H. V. Saxild, den kirurgiske af Professor Jens Schou, den gynækologiske af Professor Levy, den oto-laryngologiske af Professor Schmiegelow, den oftalmologiske af Professor Edmund Jensen og Røntgenafdelingen af Korpslæge Henriksen. Forstanderinde er Moder Henriette, hvis Dygtighed Hospitalet over en Menneskealder har haft meget at takke for.

— Tirsdag den 7. Juli nedlagdes under megen Højtidelighed og i en stor, repræsentativ Forsamlings Nærværelse Grundstenen til St. Josefssøstrenes nye Skolebygning paa Østerbrogade. Først sang Eleverne under Hr. Pastor Bannwarts Ledelse en Sang, hvorefter den højærværdigste Biskop stod frem paa den med talrige Flag smykkede Grundvold, foran et lille smukt Alter, og holdt en kort Tale. Biskoppen mindede om det Vemod, der sikkert fyldte mange ved Tanken om Opbruddet fra den gamle Skole paa Toldbodvej med de mange Aars Arbejde og de mange, gode Resultater, et Vemod dog, som mildnedes ved Tanken om den smukke Bygning, der her skulde rejses, og som forhaabentlig ogsaa vilde komme til at give Plads for meget trofast og dygtigt Arbejde. Biskoppen vidste, at den nye Bygning blev grundlagt paa Tro, han haabede, den maatte vokse ved Haabet, og at Kærligheden som et Tag vilde dække den. Han nedbad Guds Velsignelse over det hele Arbejde, at det maatte fortsættes og fuldføres uden Ulykker og Uheld af nogen Slags. — Derpaa traadte Vikariatssekretæren, Pastor Gamél, frem og oplæste følgende Dokument:

»I den allerhelligste Treenigheds, Faderens, Sønnens og den Helligaands Navn, i Herrens Aar 1914, paa Tirsdagen den 7. Juli, under Pave Pius X's Pontificat og Kong Christian X's Regering, paa den Tid, da Johannes van Euch var Biskop over de danske Katholikker, J. Jensen Borgmester i København, medens Søster Marie Geneviève

var Provincialforstanderinde for St. Josefssøstrene i Danmark og Søster Suzanne Therese Forstanderinde for den franske Skole paa Toldbodvej, har Hans Højærværdighed Biskop Johannes von Euch højtidelig indviet og nedlagt Grundstenen til ovennævnte Skole. Maatte denne Bygning staa i mange Aar til Guds Ære og Ungdommens Vell København, den 7. Juli 1914.«

Efter at Dokumentet var underskrevet af Biskoppen, Prinsesse Margrethe, den franske Gesandt Bapst, Provincialforstanderinden, Priorinderne Suzanne, Henriette, Birgitte samt nogle flere, blev det stukket ind i et Glas og derefter i en Blykapsel, som tilloddedes. Derpaa nedlagde Biskoppen Blykapslen i Fundamentet og murede den første Sten ovenpaa, hvorefter flere af de nysnævnte hver slog en Sten fast derover. Efter at en fransk og til Slut en dansk Sang var bleven afsunget, skiltes den store Forsamling langsomt fra hinanden. — Det store Arbejde, som ledes af Arkitekt Mandrup-Poulsen og Muremester A. V. Günther, vil forhaabentlig være færdigt til 1ste Maj. Bygningen, som faar Façade ud mod Østerbrogade, skal opføres af røde, haandstrøgne Mursten og dækkes af sorte, glasse-rede Tagsten. Der bliver et Hovedparti med to Fløje, som springer lidt frem og gaar ret betydeligt tilbage for Hovedpartiet. Bygningen kommer til at bestaa af Kælderetage, tre fulde Etager og en Manzardetage. I den nordlige Fløj indrettes en Gymnastiksal og en Forsamlingsaal, der begge strækker sig baade gennem Kælder- og Stueetagen. I Kælderen findes foruden Spisestue og Køkken for Søstrene desuden mange andre Rum. I Stuen bliver der Taleværelse, Kontor og Lokaler til Privatundervisning. Hele 1. Sal og Halvdelen af 2. Sal optages af 17 store, lyse Klasseværelser. Paa 2. Sal indrettes ogsaa et lille Kapel. Resten af 2. Sal og Manzardetagen er bestemt til Bolig og forskellige Værelser for Søstrene.

— Fredag den 3. Juli holdt St. Knuds Skole i Stenos-gade Afslutningshøjtidelighed i Anledning af det forløbne Skoleaar. 8 Elever bestod Mellemskoleeksamen, af hvilke de 7 gaar op i Realklassen. St. Knuds Skole har i de sidste Aar været i god Fremgang og tæller nu 140 Elever.

Ordruk. Onsdag d. 1. Juli afsluttede St. Andreas Kollegium Skoleaaret paa sædvanlig Vis med Omflytning af Eleverne samt Præmieuddeling og Sang. Forinden holdt cand. mag. Kùpferle et Foredrag om Skolens og Undervisningens Formaal, hvori han kom ind paa den Kritik, der i den senere Tid, især fra Universitetsprofessorernes Side, er bleven rejst mod den nye Skolelov, der i mange Henseender ikke synes at være heldig. Til sidst henvendte han nogle hjertelige Afskedsord til de tre Studenter, som sam-

men med syv Realister og sytten Mellemskoleelever modtog deres Eksamensvidnesbyrd.

— Biskoppen af Rottenburg, Dr. Keppler, har tilbragt en halv Snes rolige Dage som Kollegiets Gæst, ihvorvel han ogsaa har set København og nogle af Byens Samlinger og Museer. Biskoppen, der er lidt under Middelhøjde og har et venligt, bestemt Ydre, har vistnok faaet et godt Indtryk af den katholske Kirkes Stilling og Fremgang her i Landet.

England. Universitetet i Oxford har i forrige Maa-
ned fejret 700-Aardagen for den berømte Franciskaner Roger Bacons Fødsel. Denne var, som flere af Læserne vil vide, ikke alene en af Datidens lærdeste Mænd, men overhovedet et af de mest fremragende Mennesker, der nogen Sinde har levet. Hans Kundskaber paa Filosofiens, Theologiens, Medicinens, Mathematikens, Astronomiens og Naturvidenskabens Omraader var overvældende og langt forud for hans Tid. Mindefesten, hvis Hovedbegivenhed var Afsløringen af en Marmorstatue af Bacon, havde samlet en udvalgt Skare af Doktorer i Skarlagenrødt, af brunklædte Franciskanere, Udsendinge fra Universiteter o. s. v. Særlig indbudte fra Rom var Mgr. Ratti fra det vatikanske Bibliothek (P. Ehrle kunde ikke selv komme) og Franciskaneren David Fleming, hvilken sidste paa sin Ordens Vegne holdt et Foredrag. Mgr. Ratti mindede i en Tale om den Støtte, Pave Clemens IV havde været for Roger Bacon under dennes mange Genvordigheder. Der er udgivet et Bind Afhandlinger om Bacon, af hvilke Kardinal Gasquet har skrevet en om »Roger Bacon og den latinske Vulgata«.

Balkanhalvøen. Serbien, hvor Katholikkerne i omtrent fire Aarhundreder har haft yderst lange Kaar at kæmpe med, har nu endelig den 24. Juni ved et Konkordat sluttet Fred med den katholske Kirke. Konkordatet blev undertegnet paa Pavens og Kongens Vegne af Statssekretæren, Kardinal Merry del Val, og Kong Peters Befuldmægtigede Vesnitch. Konkordatets 22 Artikler vidner om stor Frisindethed og Retfærdighed mod den katholske Kirke; gid det nu blot maa blive haandhævet i samme Aand som den, der taler ud af det. Belgrad bliver Ærkebispesæde og Uskub Bispesæde, og Udnævnelser hertil skal fuldstændig bero hos Paven. Undervisningen i Religion i Skolerne skal ganske overlades til Biskoppernes Ordning. End videre anerkender Konkordatet Kirkens Ret til at modtage Gaver og stifte Ejendom, hvilken sidste skal være lige saa ukrænkelig som hvilken som helst privat Persons. Skulde der opstaa Vanskeligheder ved Forstaaelsen eller Haand-

hævelsen af en eller anden Paragraf i Konkordatet, udtales der Haab om, at den Hellige Stol og den serbiske Rege- ring vil finde en fredelig Løsning af Sagen i Overensstem- melse med den kirkelige Lovs Principper.

Brevkasse.

Til en Læser af *Politiken*. — Nej, jeg kan ikke indlade mig paa altid at rette og berigtige, Arbejdet bliver for stort. Der- imod kan det maaske mere Ugebladets Læsere, der jo veed bedre Bsked, uden Berigtigelse at høre følgende lille Nyhed, der stod i *Politiken* for 1. Juli:

Forhenværende Herredsfuldmægtig i Køge Krarup, der for ca. 5 Aar siden gik over til Katholicismen og nu er blevet præ- steviet i Tyskland, vil i nær Fremtid blive ansat som Præst her, muligvis ved den nye »Den evige Tilbedelsesorden«s Kirke, der skal indvies til Efteraaret.

— I samme Nummer fortalte samme Blad pudsig nok, at Prin- sesse Margrethe var blevet Medlem af *Academicum »Catalogicum«*.

N. H.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8^{1/2} og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 13. Julii) loco et hora consuetis.

Secretarius.

P. Christensen, Malermester, leverer solidt Arbejde til rimelige Priser.
Lyngby Hovedgade 57. Telef. 136 (forh. Ledøje pr. Ballerup St.)

Foreningen Stenos Velgørenhedsfest.

Fra Vincentsforeningen i Ordrup har Foreningen modtaget 10 Kr. som Gave til Festens Formaal. Overskuddet er imidlertid ikke tilstrækkeligt til, at Planen kan gennemføres i Aar, hvorfor der først senere vil blive taget Bestemmelse om Pengenes Anvendelse. Regnskabet ligger til Eftersyn hos Foreningens Kas- serer, **L. Mariboe**, Istedgade 3^a.

Vincentskonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndag den 19de Juli paa St. Andreas Kollegiet Kl. 6 Efterm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas Kirke Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes, at saa vidt muligt alle vil indfinde sig i deres respektive Sognekirker til Fælleskommun- ionen om Morgenen i Anledning af den h. Vincents' Fest.

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 12. Juli Kl. 8^{1/2}.

Kirkelig Kalender.

12. Juli. 6. Sønd. efter Pintse. (I Højmesse: Marias Besøgelse.)	19. Juli. 7. Sønd. efter Pintse.
13. — Mandag. Anacletus, Pave og Martyr.	20. — Mandag. Hieronymus Æmiliani, Bekender.
14. — Tirsdag. Bonaventura, Biskop og Kirkelærer.	21. — Tirsdag. Kejser Henrik, Bekender.
15. — Onsdag. Apostlenes Deling.	22. — Onsdag. Maria Magdalene.
16. — Torsdag. Karmel-Skapularfest.	23. — Torsdag. Apollinaris, Biskop og Martyr.
17. — Fredag. Alexius, Bekender.	24. — Fredag. Vigiliedag.
18. — Lørdag. Camillus af Lellis, Bekender.	25. — Jacobus den Ældre, Apostel.

Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne i Provinserne.

	Stille Messe.	Højmesse m. Præd.	Efterm.
Aalborg (Kastetvej).....	Kl. 7 ¹ / ₂	Kl. 10	Kl. 2 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade).....	» -	» 10	» 3
Silkeborg (Vestergade).....	» -	» 9	» 7 ¹ / ₂
Aarhus (Ryesgade 26).....	» 6 ¹ / ₂ & 7 ¹ / ₂	» 10	» 7
Horsens (Nørregade 19).....	» 8	» 10	» 2
Vejle (Blegbanken).....	» 7	» 10	» 3
Fredericia (Sjællandsgade).....	» 7	» 9 ¹ / ₂	» 2
Kolding (Alhambravej).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7
Esbjerg (Nørregade).....	» -	» 10	» 3
Svendborg (Havnegade 1).....	» -	» 10	» 3
Odense (Torvet 7).....	» 8	» 10	» 2 ¹ / ₂
Nyborg (Kronprinsensgade 5) ..	» -	» 10	» -
Glorup.....	» 9	» -	» -
Dalum Kloster.....	» 7 ¹ / ₂	» -	» 5 -
Maribo (Ny Østergade).....	» 8 ¹ / ₂	» 10 polsk	» 2 ¹ / ₂
Slagelse (Tordenskjoldsgade)...	» -	» 10	» -
Ringsted (St. Knudsgade).....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 7 ¹ / ₂
Roskilde (St. Olsgade).....	» 7	» 9	» 5
Ledreborg.....	» -	» 9 ¹ / ₂	» 2
Køge (Elisevej).....	» -	» 10	» 8
Helsingør (Nygade 8).....	» 8	» 10	» 2
Nakskov (St. Franciscus Kapel) ..	» 8 ¹ / ₂	» 10	» 2

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmitte Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 15. Juli Kl. 7¹/₂ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 19. Juli Kl. 7 Morgen.

Nye Bøger. St. Alphonsus' Daglige Besøg. 60 Øre. — Broder Hironimus. 25 Øre. — Nonni og Manni. 50 Øre.

St. Josephs Gilde afholder alm. Møde Mandag den 13. ds. Kl. 8¹/₂ Bredgade 67² ov. G.
Formandens Adresse er: F. A. Schloemer, Elmegade 22⁴.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien Læsestuen og midlertidigt Modtagelseshjem lukket.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 29.

Søndag den 19. Juli.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — St. Laurentii Kirke i Roskilde. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Et uberettiget Angreb. — Ær din Fader og din Moder. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Aalborg. Frankrig. Syd-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

221.

God Frugt.

Er ikke blot et Menneskes Ord og Bekendelse, men ogsaa dets Liv rent og godt, har vi ikke blot Ret til, men det er vor Pligt at tro det bedste, tro, at Herren i ham har et af sine Børn. Thi et ondt Træ kan ikke bære god Frugt. Der er Grund til at frygte for, at paa Opgørets store Dag vil ikke blot mange staa beskæmmede, som troede for godt om elendige Hyklere, men ogsaa mange, som i deres Hjerter tænkte ondt om Guds elskeligste Børn og med deres Læber dømte dem, hvis Skotvinge de ikke var værdige til at løse.

Hvad skal vi selv gøre for at bære god Frugt? Vi maa indpodes som de vilde Skud paa det gode, ædle Træ. Jesus Christus er det gode Træ. Hans Disciple er Grenene. En gang ved den hellige Daab blev vi indpodet i ham. Men er du senere bleven en ufrugtbar, visnende Gren eller en Gren med daarlig Frugt, da maa Livsforbindelsen mellem dig og din Frelser fornyes. Det sker derved, at du omvender dig og gør Bod for dine Synder. At du søger Forladelse hos din himmelske Fader som den forlorne Søn. At du modtager den af hans Haand i Bodens hellige Sakrament, og at du saa modtager nyt Liv af din Frelasers eget Liv i Alterets allerhelligste Sakrament; thi her fuldbyrdes Enheden mellem Jesus Christus og hans troende paa den fuldkomneste Maade. Da vil du atter bære Frugt i Ord og Gerning til hans Ære. Ja, til hans. Thi det er hans Liv i dit Liv, som frembringer Frugten. Lovet være Jesus Christus.

(Af Krogh-Tonning: Kirkeaaet.)

St. Laurentii Kirke i Roskilde.

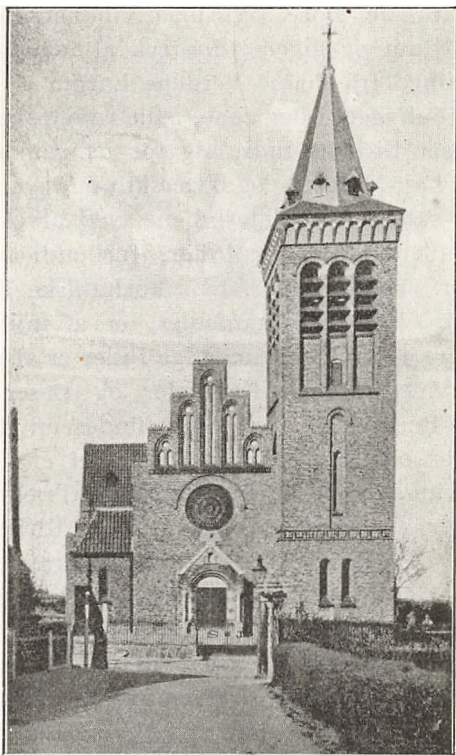
For en 12 Aar siden var St. Olsgade og Frederiksborgvej to Gader, som Roskildenserne kun nødigt valgte til deres Spadsereture. Disse Stræder laa hen saa ensomme, uden Fortov, uden Belysning om Aftenen. Nu er det blevet anderledes. Naar man nu kommer inde fra Byen, ser man til højre det imponerende St. Maria Hospital, hvor mangen Roskildenser har fundet Lindring og Helbredelse under den dygtige Overlæge Lunding Smith's Behandling og Søstrenes kærlige Pleje. Ogsaa mange Københavnerne kender dette yndefulde Sted, hvor flere af dem har tilbragt deres Ferie og samlet nye Kræfter, og andre har været med til det første og store Landsmøde i Fjor og haft Lejlighed til at beundre Hospitalets Kilder og blomsterrige Have.

Naar vi nu ser over til den anden Side af Gaden, opdager vi et slankt Taarn, som spejler sig i Fjordens blaa Vande. Det er St. Laurentii Kirke, som Hans Højærværdighed Biskop von Euch den 19. April højtidelig har konsekreret og overgivet til Menighedens kirkelige Brug. Skal vi aflægge den et lille Besøg?

Gennem et solidt, paa et Stengærde hvilende Gitter, smedet af Kunstsmid Schæbel, kommer vi ind paa en aaben Plads, hvis Yderkanter er beplantede med Prydbuske og stedsegrønne Planter. En bred Gang af Cementfliser, der fortsætter sig rundt omkring Kirken, fører os til Hovedportalen. Stands et Øjeblik, og tag Hatten af for at hilse paa Danmarks Helteskikkelser, St. Ansgar og H. Kong Knud. Smagfuldt huggede i Savonière-Sten af det hollandske Firma Te Poel og Stoltefus er disse to Helgenfigurer opstillede ved Siden af Indgangen og synes at tilraabe det danske Folk: »Træd ind i denne Helligdom, og vend tilbage til dine Fædres Tro, som var vor Tro.« De to Helgener staar paa Granitsøjler, hvis Baser er dannede af to Lam i Granit, som sammen med det andet Granitarbejde inde i og udenfor Kirken Brødrene Hansen-Glem har megen Ære af. Ovenover Døren, paa et halvcirkelformet Felt eller Tympanon, læser vi følgende Indskrift, indhugget

i Sandsten: *Hæc est domus Domini* — Dette er Herrens Hus, en Indskrift, som kan staa over enhver katholsk Kirke.

Hovedportalens Vægge paa begge Sider udvider sig indenfra udadtil i flere retvinklede Fremspring, i hvis indadgaaende Vinkler der er anbragt Sandstensornamenter. Over Portalen i Façademuren ser vi et stort cirkelrundt Vindue eller Roset, inddelt ved smedede Jernstave og forsynet med Katedralglas i smukke Farver. Glasset hertil

ligesom til Kirkens øvrige Vinduer har et Utrechter Firma sammen med Glarmester Guhle leveret, og Smedejernet i Vindue og paa Dørene har Winckelmann smagfuldt udført i middelalderlig Stil. Til højre for Portalen hæver det 36 m høje Taarn sig, gennembrudt af Lydaabninger og dekoreret med blinde Arkader og Friser.

Førend vi nu træder ind i Kirken, maa vi bringe Kirkens dygtige Arkitekt Jac. van Gils en Tak, fordi han ved hele Façadens Konstruktion har villet rette sig efter

dansk nordisk Smag og Arkitektur og krone. Frontespicien med aftrappede Gavle, der, skønt afvigende fra den romanske Stil, harmonerer saa godt med denne. En Tak ogsaa til Arkitekt A. Holnn Møller, der med saa stor Forstaaelse og Dygtighed har ført Tilsyn med Arbejdet.

Gennem et lille Vaabenhus kommer vi ind i Kirken. Uvilkaarlig standser vi ved Indgangen, thi en alvorlig, højtidelig Stemning, forstærket ved det af Glasmalerierne brudte Lys fra de store og smaa Vinduer, hersker i det imponerende Rum og giver et Indtryk af hellig Ro og Stillehed, af Fjernhed fra denne Verdens Larm.

Kraftigt opbygget i den rene, ædle romanske Stil, Rundbuestilen, viser Kirkens Indre sig for os som en treskibet Basilika med højt Midtskib og Tværskib og lavere Sideskibe. Hovedskibet skilles fra Sideskibene ved afvekslende bredere og smallere Søjler og Piller, forbundne med Rundbuer. De fire runde Søjler, hvis korinthiske Kapitæler er forsynede med Blomsterornamenter, er af imiteret Granit, medens de fire retvinklede mægtige Piller er af røde haandstrøgne Sten med attiske Kapitæler og Baser af Granit. Over Arkade-Buerne af røde Sten findes en Række smaa runde Vinduer og blinde Arkader. Loftet er i Tværskibet Tønde-Hvælving, i Sideskibene det flade Træloft, som gør et varmt Indtryk og er saare gavnlige for Kirkens Akustik. Dekorationen i Lofterne og paa det andet Træværk i Kirken er smagfuldt udført af Malermestrene Hacke og Petersen.

Til højre for Indgangen, under Taarnet, er Baptisteriet eller Daabskapellet. Det staar aabent, thi Gitteret mangler. Døbefonten er af bornholmsk Granit i ren romansk Stil og dækket med et kostbart Fad af poleret Kobber fra 1525, som Biskop Johannes von Euch godhedsfuldt har skænket Kirken. Fadets Værdi forøges ved, at det i sin Tid er blevet brugt i en af de katholske Kirker paa Island. Døbefonten selv er en Gave af Murermesterne Ewers & Schleder-mann, hvis smukke og fuldendte Arbejde paa Kirken bliver almindelig beundret.

Lad os nu gaa lidt højere op ad Gulvet. Gennem de fem med antikt Glas og eucharistiske Symboler forsynede Vinduer i den halvrunde Apsis kaster Solen sine dæmpede, mangefarvede Straaler ind paa det fritstaaende Højalter.

Alteret og Ciboriet eller Baldakinen, som hvælver sig over det, hensætter os straks til den oldkristne Tid og minder os meget om S. Clemente i Rom. Alteret er ogsaa af bornholmsk Granit; to smaa Marmorsøjler støtter den store Marmorplade, der dækker hele Alteret og udgør dettes Mensa, hvori St. Laurentii og andre hellige Martyrers Relikvier er henlagte. Dørene paa Tabernaklet er af drevet Kobber, hvorpaa to tilbedende Engle er indgraverede. Tronhimlen over Alteret hviler paa fire overordentlig smukke, polerede Marmorsøjler fra Belgien, som St. Laurentii Menighed har

skænket. Det er vel det eneste Sted i Landet, hvor vi finder Alteret overhvælvet med et Ciborium, men alle, som besøger Kirken, indrømmer, at det virker' velgørende og indgyder dybere Ærbødighed for den under Brødets Skikkelse skjulte Gud. Paa Forsiden af Tronhimlen maler en kendt Kunstmalerinde fra Menigheden Fra Angelico's »Marias Kroning«, men tillader sig at ombytte Kunstnerens Helgener med danske og andre nærmere til Menigheden knyttede Helgener. Over hele Præstekoret ligger italiensk Mosaik med Frelserens Navnetræk og i de tre Skibe belgiske Fliser.

Hvor engang Guds Moders og St. Laurentii Altre af Sten skal staa, er nu provisoriske Træaltre opstillede, som

dog er i komplet Disharmoni med Kirkens smukke Stil. Kontrasten er desto mere iøjnefaldende, naar man staar foran den pragtfulde Kommunionbænk, som Ledreborgs Slots-herre ædelmodig har skænket Kirken. Udført efter Arkitekt van Gils Tegning af et hollandsk Firma, i hvidt Marmor, med Savonière-Stens Søjler, eucharistiske Symboler paa Kobber og smedet Ornamentation, er det stilfulde Kunstværk en Pryd for Kirken. Det samme kan siges om Prædikestolen, Kirkebænkene og Skriftestolene af Egetræ, der tillige vidner om, at Snedkermester Weitzmann ikke staar tilbage for de udenlandske Kirkesnedkere.

De fem Nicher i Prædikestolen staar endnu tomme, men jeg er fast overbevist om, at denne Tomhed snart vil blive udfyldt af en eller anden gavmild Giver. Det samme Haab nærer Kirkens dygtige Organist med Hensyn til Orgelet, hvis Savn man endnu dybere føler, naar Søstrene eller det nye Kirkekor udfører deres smukke flerstemmige Sange. Et lignende Savn føler man, naar man ser paa de hvidkalkede, nøgne Mure. Statuerne, Korvejsstationerne, Kalkmalerierne mangler, disse Malerier, som vil tale om Danmarks hellige Mænd og Kvinder. Heller ikke Epitafiet over Dronning Margrete og Prinsesse Marie er endnu kommet, kun Kransen hænger der? Den vil blive hængende, indtil den kan blive erstattet med et Mindesmærke i Kobber eller Marmor. Naar skal det opstilles? Det burde være inden 28. Oktober, den Dag, da den aarlige Sjælemesse bliver læst for den store Dronning.

Er der endnu andet, som mangler? Hør de to smukke Klokker, som sender deres kraftige og dog bløde Malmtoner ud over Byen og Fjorden. Hvor lyder de ikke harmoniske og klangfulde, den hollandske Støber Eysbouts fra Asten har overtruffet sig selv. Der skal en tredie til, for at der kan blive fuld Harmoni.

Men lad os en Stund glemme det, som mangler, ogsaa Kirkens Gæld, der tynger saa haardt paa Bygherren, og kun tænke paa alt det gode og smukke, der er, og hvorledes det er kommet. Her har jeg først og fremmest to store Velgørerinder af Kirken at takke, den ene fra Menigheden, den anden fra København. Deres Navne er uadskillelig forbundne med St. Laurentii Kirke; deres Offervillighed og Iver for Guds Hus har

Husets Herre sikkert optegnet i Livets Bog. En dybtfølt Tak ogsaa til St. Laurentii Menighed og alle de mange ædle Sjæle, der med saa stor Ædelmodighed har støttet mig i mit besværlige Foretagende. St. Laurentii Kirke staar der, den er deres Løn, den staar der som et Led, der hemmelighedsfuldt knytter Fortiden til Nutiden. Den Perle, som for en Tid var tildækket og glemt, glimrer atter i sin gamle Glans. Give Gud og hans hellige Moder, at ogsaa rig Velsignelse maa udstrømme fra denne St. Laurentii Kirke, at den kan blive Bærer af et frodigt katolsk Kirkeliv i Roskilde By og Omegn!

Roskilde, 24. Juni 1914.

A. K.

Den hellige Kamillus af Lellis.

I Messebogen læser vi, at den 18. Juli fejres den hellige Kamillus' Fest, og læser vi de faa Linier, der angiver, hvilken hans Virksomhed var, og naar han døde, vil det straks slaa os, at vi netop staar overfor 300 Aarsdagen for den hellige Mands Død. »Den gode Døds Fædre« kaldes Sønnerne af det Ordenssamfund — Kamillianerne — han stiftede, og deres velsignelsesrige Gerning er den: ved kærlig, omhyggelig Pleje af de syge ikke alene at skaffe Lindring og Hvile for de forpinte Legemer, men ogsaa at komme de trætte og ængstede Sjæle til Hjælp og staa dem bi i den sidste, afgørende Stund.

Den hellige Kamillus er Værnehelgen for alle Hospitaler og syge, og det vil derfor ikke være uden Betydning at kende noget til denne store Helgens Liv; men da der ikke paa Dansk findes nogen udførlig Skildring deraf, er det Hensigten med disse Linier i korte Træk at fortælle hans Historie.

Barndoms- og Ungdomsaar.

I den lille By Buchianico i Abruzzerne, ikke langt fra Chiète, fødtes den 25. Maj i Jubelaaret 1550 en Dreng til Verden under Omstændigheder, der nok kunde tyde paa, at dette Barn paa Forhaand var bestemt til at udrette noget særligt i Herrens Tjeneste.

Faderen, Johannes af Lellis, tilhørte den ældgamle adelige Familie Lellis, hvis Forfædre allerede spillede en stor Rolle i det hedenske Roms Historie. Som disse var Johannes af Lellis en ægte Soldatersjæl, der med Liv og Lyst deltog i sin Tids bevægede Krigsliv. Han var Kap-
tajn i Karl V's Hær og gav som saadan de største Beviser paa Mod og Tapperhed. Moderen, Camilla de Compellio, hørte til den adelige Slægt Loretos og besad alle en ædel Kvindes skønneste Egenskaber. Hun havde haft den tunge Prøvelse at miste sit eneste Barn, og det maatte nu betragtes som en særegen Naade, en Udvælgelse, der maatte have en bestemt Hensigt, da hun i en Alder af 59 Aar fødte sit andet Barn, en Dreng, der i Daaben fik Navnet Kamillus.

Den fromme Moder havde endnu en Grund til at føle sig overtydet om, at Gud havde sin bestemte Plan med dette Barn. Før hans Fødsel saa hun i Drømme sin Søn i Spidsen for en talrig Skare Børn, der alle bar et rødt Kors paa Brystet. Hendes Skriftefader, til hvem hun betroede sig, trøstede hende med, at denne Drøm sikkert varslede om en usædvanlig Fremtid for hendes Barn, og hun satte fra nu af alt ind paa ved den omhyggeligste Opdragelse, ledsaget af hendes ømme Moderhjertes brændende Bønner, at lede den livlige, begavede Drengs Aands i det rette Spor.

Den gode Begyndelse syntes imidlertid, overfladisk set, ikke at skulle føre til det forventede Resultat. Da Kamillus meget tidlig lærte Skolelivet at kende, blev hans letbevægelige Sind stærkt optaget af de farlige Tilløkkelser, som Samlivet med ældre Kammerater let fører med sig, og han blev fremfor alt en lidenskabelig Kortspiller.

Tretten Aar gammel mistede han sin fromme Moder, og snart syntes det, som om alt det gode, hun i de første Barneaar havde nedlagt i hans Sjæl, skulde udslettes. Faderens hyppige Fraværelse — han var paa den Tid Kap-
tajn i den venetianske Hær — tillod Sønnen uhindret at følge sin Lyst, og han tilbragte Tiden ved Tærninger og Kort sammen med letsindige Kammerater.

Saaledes naaede han Ynglingealderen, og nu vaagnede i hans ildfulde Sind Trangen til at tage en Gerning op,

som han kunde sætte alt ind paa, var det saa selve Livet. Faderens og hans Venners Fortællinger om Krigerlivet og dels eventyrlige Bedrifter satte hans Fantasi i Bevægelse, og 19 Aar gammel fulgte han sin Fader til Venedig for at deltage i Kampen mod Tyrkerne.

Det var dog, som om Gud vilde standse ham paa den farlige Vej, han havde i Sinde at slaa ind paa: baade han og Faderen blev syge og maatte vende tilbage. De naaede dog ikke Hjemmet, i Nærheden af Loretto døde Faderen, opfyldt af den dybeste Anger over sine Synder, som det blev ham forundt at skrifte for en Præst, der meddelte ham de sidste Sakramenter.

Saa stod Kamillus altsaa ene tilbage som forældreløs. Rystet i sin Sjæls inderste Grundvold begyndte han at tænke alvorligt over sin Tilstand; fromme Erindringer fra Samlivet med Moderen steg frem for hans Tanke sammen med Anger over de mange spildte Aar, tilbragte i Synd og Lediggang. Synet af to Franciskanermunke, som netop passerede forbi hans Vindue, greb ham heftigt. Modsætningen mellem hans eget verdslige og deres ydmyge, forsagende Liv virkede saa stærkt paa ham, at han besluttede at bryde med sin Fortid og selv blive Franciskaner. Han henvendte sig til sin Onkel, der var Guardian for Klosteret i Aquila, med Bøn om at blive optaget i Klosteret; men denne, der kendte sin Nevøs Ubestandighed, afslog det. Han tillod ham at blive en Tid i Klosteret, til et Saar, som han havde faaet paa sin højre Fod, var blevet helbredet. Kamillus' Iver kønedes hurtigt, da han stødte paa Modstand, og da Saaret ikke vilde heles, begav han sig til Rom til Jakobshospitalet, hvor der fandtes en berømt Saarlæge.

Kamillus lærte her for første Gang Livet paa et af Datidens Hospitaler at kende, og noget tiltalende Billede var det ikke, der oprulledes for ham. Da hans Saar ikke hindrede ham deri, fik han en lille Virksomhed som Sygeplejer. Men var Hospitalet ikke beundringsværdigt, var Sygeplejeren det endnu mindre. De gode Forsætter, der havde drevet ham til Klosteret i Aquila, var allerede henvejrede, og Kamillus gav atter efter for sin gamle Tilbøjelighed til Kortspil. Med den Evne til helt og fuldt at gaa

op i det, der fængslede hans Sind, hvilken senere i det godes Tjeneste ved Guds naadige Førelse skulde gøre ham til en Helgen, gav han sig saa ivrigt den farlige Fornøjelse i Vold, at der fortælles, at han endogsaa sov med Kortene under sin Hovedpude for altid at have dem ved Haanden. Da han tillige var egensindig og efterladende, blev han kort og godt afskediget, skønt hans Saar langtfra var helbredet.

Kamillus begav sig nu for anden Gang til Venedig og lod sig hverve til Soldat. Og nu følger en Række Aar — syv — hvor Kamillus deltog i alle de Omskiftelser, som den Tids vilde Krigerliv førte med sig. Snart ser vi ham til Søs, snart til Lands, nu febersyg, henstrakt i en ussel Hytte uden Hjælp eller Lægetilsyn, saa nær Døden, at han allerede havde modtaget de døendes Sakramenter, nu alternydende de flygtige Glæder, som Livet i Lejren kunde frembyde. Krigens Rædsler, som forøgedes tifold ved hans Kammeraters Grusomhed overfor de besejrede, oprørte ham, saa han ønskede at tugte disse Umennesker; men paa samme Tid — ja, Kortene var stadig den farlige Ven, der til sidst bragte ham saa vidt, at han bogstavelig talt intel mere ejede. Kun iført de nødtørftigste Klæder, frysende og hungrende, forlod han Armeen for at friste Livet ved at tigge sig frem. Men nu var ogsaa Tiden kommet, hvor han skulde finde Kraft til gennem oprigtig Anger at afkaste Syndens Aag og Skridt for Skridt naa til den Plads, som Gud havde udvalgt ham til at beklæde. I Byen Manfredonia havde han sammen med en Kammerat stillet sig ved Kirkedøren med Hatten i Haanden for at bede om Almisser. En Mand ved Navn Nicastro, der besørgede Forretninger for Byens Kapucinerkloster, lagde Mærke til ham og tilbød ham at arbejde med ved Klosterets Ombygning. Tvungen af den bitre Nød indvilligede han deri, og nu maatte han udføre det for ham saa uvante Arbejde ved Hjælp af to Æsler at bringe Kalk til Bygningen. Gang paa Gang var han ved at tabe Modet, naar Gadeungdommen haanede den forhenværende Soldat, men de gode Kapucinerfædre opmuntrede ham saa venligt til at holde ud, at han virkelig fandt Kraft dertil. Deres store Menneskekundskab lod dem ane, hvad der boede i ham, og de søgte at vise ham deres

Tillid paa enhver Maade. Og under det jævne, stilfærdige Arbejde, i Samkvem med fromme, pligtopfyldende Mennesker, begyndte en stille Vækst i hans Sjæl. Den brændende Sol og den skarpe Blæst derude i Krigens vilde Tummel havde saa længe gjort Overfladen tør og uigennemtrængelig, nu var den velgørende Regntid kommet, og den herlige Sæd, der var nedlagt i dette Menneskehjerte, skød sine fine Spirer frem mod Lyset. Snart skulde de udfolde sig og bære den rigeste Frugt.

En Dag blev Kamillus sendt til et andet Kapucinerkloster i en nærliggende By for at hente en Forsyning Vin. Før han forlod dette Kloster, hvor man ogsaa havde vist ham stor Venlighed, trak Prioren ham afsides og talte indtrængende til ham om Omvendelse og Bod. Kamillus takkede ham for hans hjertelige Deltagelse og begav sig paa Hjemrejsen. Og her, medens han i dybe Tanker sad paa sit Æsel, faldt der ham paa engang som Skæl fra Øjnene. Han følte sig som gennemstraalt af et indre Lys, der med største Klarhed viste ham hans elendige Tilstand. Som Paulus kastede han sig ogsaa til Jorden og bad under hede Angerstaarer Gud om Tilgivelse for sine Synder. Det var en Omvendelse saa alvorlig og gennemgribende, at han aldrig senere bøjede af fra den lige Vej mod Fuldkommenheden. »Hellere vilde jeg lade mig rive i tusind Stykker end frivilligt begaa en tilgivelig, end sige en Dødssynd«, kunde han fra nu af sige, og den 2. Februar (Marias Renselsesfest) 1575 blev saaledes det store Vendepunkt i hans Liv.

Saa hurtigt det lod sig gøre, ilede han tilbage til Manfredonia, fortalte Guardianen alt, hvad der var foregaaet med ham, og bad ham indstændig om at optage ham i Ordenen. Guardianen lovede at gøre, hvad han kunde, for ham, og det varede heller ikke længe, før Kamillus modtog Ordensdragten og begyndte sit Noviciat i Trivento. Det Tilnavn, han her erhvervede sig, »den ydmyge Broder«, er tilstrækkelig betegnende for den Forandring, der var foregaaet med den ærgerrige, eventyrlystne unge Adelsmand. Hans Ønske var blot fra nu af at leve i stille Ubemærkethed som simpel Ordensbroder. Han vidste ikke, at Gud forlængst havde bestemt og forberedt ham til en

Gerning, der skulde bevare hans Navn til evige Tider og bestandig bære ny, velsignede Frugter.

Den ydre Aarsag, der voldte, at han maatte afbryde sit Noviciat, var tilsyneladende kun ringe. Det tidligere omtalte Saar paa hans højre Fod, der aldrig helt havde villet læges, brød op og hindrede ham i den Grad i hans Beskæftigelse, at hans overordnede saa sig nødsagede til at sende den fromme unge Broder bort, idet han dog lovede at modtage ham, naar Saaret var lægt.

For anden Gang vendte Kamillus nu sine Fjed mod Jakobshospitalet i Rom, og for anden Gang ser vi ham snart efter som Sygeplejer her. Men hvilken Forandring er der ikke foregaaet med ham! Utrættelig, som den ømmeste, taalmodigste Broder, færdedes han nu mellem de syge, kærlig og pligtopfyldende til det yderste. Den hellige Philip Neri, som paa den Tid levede i Rom, blev hans Skriftefader og Sjælefører og vandt hans udelte Fortrolighed.

Da Saaret efter 4 Aars Forløb syntes nogenlunde helbredet, vendte Kamillus, som dog havde faaet en betydelig Stilling som Hospitalsforstander, fuld af Længsel efter Ordenslivet tilbage til Karpucinerklostret. Hans Fromhed og Ydmyghed opbyggede alle; men allerede efter 4 Maaneders Forløb brød hans Saar op paany, og Provincialen maatte atter sende ham bort, denne Gang for bestandig. Han drog tilbage til Rom og indtog sin tidligere Stilling som Forstander ved Jakobshospitalet.

Et nyt Afsnit af den hellige Kamillus' Liv var nu tilendebragt, Barndommens og Ungdomsaarenes strenge Læretid var forbi, og han stod udrustet til at begynde sin Manddomsgerning.

(Fortsættes).

Et uberettiget Angreb.

Professor, Dr. Weis ved Landbohøjskolen, hvis Felt ellers ikke ligger paa det kirkelige Omraade, rettede i *Politiken* i Søndags et voldsomt og meget uberettiget Angreb — en af Bladets egne Abonnenter betegner det endog i et Brev til mig som infamt — paa Søstrene af den evige Tilbedelse, som i disse Dage har slaaet sig ned iblandt os. Der skulde ikke her i Bladet været rørt ved denne Sag, hvis ikke mange af Læserne uden Tvivl kendte Artiklen og med Interesse ventede Svar her i Bladet. I *Politiken* selv har Redaktør Cavling lovet at optage en lille Artikel af Ugebladets Redaktør. I *Ekstrabladet* har der allerede staaet en overordentlig pæn Redegørelse, væsentlig baseret paa en Samtale med Pastor Gamél. Foruden Artiklen indeholder nævnte Blad et smukt Billede af Klostergaarden i det nye Kloster paa Jagtvejen. Her skal i det følgende Hovedindholdet af nævnte Redegørelse aftrykkes:

I Løbet af det sidste halve Aarstid har der ude paa Jagtvejen rejst sig et vældigt Bygningskompleks omkring en smuk og monumental Kirke. Komplekset danner en stor, lukket Gaard, og udenom det slynger sig store og skønne Haveanlæg, hvis Dejlighed dog skjules for den forhipasserendes nysgerrige Blikke ved en høj Munkestensmur.

Bag denne Mur tager om nogle Maaneder en ny katolsk Nonneorden, »Den evige Tilbedelsesorden«, Bolig.

»Den evige Tilbedelsesorden« er en af de saakaldte strengere Ordener, som paalægger sine Medlemmer visse særlige Afsavn. Medens f. Eks. St. Josefssøstrene, som jo efterhaanden har vundet en vis Popularitet i vort »protestantiske« Samfund, virker som Lærerinder og Sygeplejersker, d. v. s. i nøje Kontakt med vort daglige Liv, maa Tilbedelsessøsteren afsværge al Forbindelse med den ydre Verden. Fra den Dag, hun har aflagt *Løftet* om Fattigdom, Kyskhed og Lydigbed, eksisterer kun Klosteret, og hvad *dets* er, for hende, medens den profane Verden udelukkes i den Grad af hendes Liv, at hun ikke en Gang kan deltage i de offentlige Gudstjenester, men skjult bag et Gitter maa nøjes med at høre Præstens Stemme og Menighedens Responsorier.

En Skildring, »Berlingske Tidende« har bragt af Forholdene, saaledes som de antages at ville forme sig i dette det første egentlige *Kloster* paa dansk Grund siden Reformationen, har foranlediget den ansete Videnskabsmand, Prof. Fr. Weis, til et kraftigt Angreb paa den Samfundsfare, som han øjner i denne afsondrede »Stat i Staten«, hvilket

han slutter med at spørge, om da Kultusministeriet virkelig har givet sin Tilladelse til Oprettelsen af dette Kloster, og om dog ikke »Statskirkens officielle Repræsentanter« vil protestere.

Vi har opsøgt Pastor Henry Gamél og bedt ham fortælle os noget om det nye Kloster.

Ude i Præstegaarden bag Ansgarskirken i Bredgade træffer vi den biskoppelige Vikariats-Sekretær, Pastor *Henry Gamél*, og forelægger ham Prof. Weis' Angreb.

— Jeg er, siger Pastor Gamél, lige kommet hjem fra en Rejse i Spanien og Frankrig og har kun aflagt et enkelt Besøg i det nye Kloster. Det var i Søndags. Og enten maa andre Blade tidligere have indeholdt lignende Artikler, eller ogsaa maa Prof. Weis' Artikel have virket med en rent ud forbløfende Hurtighed paa den østerbroske Gadeungdom. Jeg blev nemlig eskorteret af en hel Sværm og hilst med Raab som: »Er du Vorherre, der er steget ned af Korset?« og »Kan du komme ud! Det er ikke for Mændene!«, saa jeg tilsidst maatte søge Tilflugt i Kirken.

Jeg har ogsaa talt med flere af Tilbedelsessøstrene og med deres Priorinde, der for Tiden bor som Gæster hos St. Josefssøstrene paa Strandvejen. Jeg vilde ønske, at Prof. Weis, om hvem jeg hører, at han er en alvorlig og anset Mand, vilde aflægge dem et Besøg. Maaske vilde da hans Syn i nogen Maade forandres. Jeg for min Del kan kun sige, hvad jeg sagde til Biskoppen, at et saadant Indtryk af Glæde, ja, netop Glæde, som jeg modtog ved mit Besøg hos disse Damer, hvem det indtil Klosterets Indvielse staar enhver frit for at opsøge, mindes jeg aldrig at have modtaget nogensinde tidligere.

— Men skal Prof. Weis imødegaas, maa det selvfølgelig være med Positiviteter. Lad mig da anføre nogle ganske objektive Kendsgerninger:

— Prøvetiden, før *Løftet* aflægges, er meget lang. Jeg husker ikke nøjagtigt hvor lang, men den er i hvert Fald mere end 3 Aar. Og derefter aflægges *Løftet*, som i ingen Henseende er forskellig fra det almindelige Klosterløfte, i adskillige Aar for et Aar ad Gangen. Hos Josefssøstrene gaar der saaledes ialt 7—8 Aar, inden Novicerne faar Lov at aflægge det endelige, bindende *Løfte*. Der er saaledes ikke Tale om noget Presseri, men tvertimod gøres der alt for at give Novicen Tid til at betænke sig og prøve sig selv.

— Men selv, naar det endelige *Løfte* er aflagt, er det jo muligt at træde ud. Klostre paa dansk Grund er jo dansk Lov undergivne. Jeg kender personlig en Dame, der er traadt ud af Josefssøstrenes Orden, og hun staar stadig paa den bedste Fod baade med dem og os, hun be-

søger os stadig. Indvender De nu: Ja, men Tilbedelsessøsteren, som er saa strengt afsondret fra Verden, hvordan kommer hun ud? saa svarer jeg; Gennem Porten, simpelt hen gennem Porten. Thi det er Sagen, det er ikke Søstrene, som er indelukkede fra Verden — det er Søstrene, som selv har udelukket Verden! Forstaar man ikke det, saa maa jeg dog nok spørge, om det ikke kunde tænkes, at vedkommende Nonne skulde kunne kaste et Brev over Muren — eller selv hoppe over den og slaa Alarm!

— De værste Indvendinger, Prof. Weis fører i Marken, gælder Sygdomstilfælde og Dødsfald indenfor Klosteret. Lad mig kortelig oplyse, at der vil blive knyttet en Læge til Klosteret, og det en af de mere ansete Specialister. Der er i Øjeblikket Tale om to, men før Valget bliver truffet, er det næppe værd at nævne Navn. Og Dødsfald i Klosteret skal behandles paa ganske den samme Maade som Dødsfald i hvilket som helst andet Hjem. Myndighederne har nægtet Nonnerne Tilladelse til at indrette en Begravelsesplads ved Alteret i Kirken, de skal begraves paa en af de almindelige Kirkegaarde, ganske paa samme Vis som Josefssøstrene. Altsaa fordres der Dødsattest, som udelukker enhver Tale om mystiske Dødsfald. Det kan i det hele ikke nok som fremhæves, at Klosteret i eet og alt er den danske Lovgivning underkastet. Politiet kan jo til enhver Tid skaffe sig Adgang, naar det findes fornødent.

— Og hvad »Mystiken« angaar, kunde jeg have Lyst til at spørge Prof. Weis, om han veed, hvad der gaar for sig f. Eks. hos Frimurerne i Klerkegade? Hvorfor er han ikke hekymret ved Synet af denne »Stat i Staten«?

— Tilbage staar saa kun at forklare, hvorledes Trangen til Klosterlivet netop ikke er livsfjendsk, men tvertimod virker livsfremmende paa et Tidspunkt, hvor Degenerationen overalt viser os Livet i Tilbagegang. Men det egner sig maaske ikke for et Interview — Avislæsere vil jo helst have Kendsgerninger. Jeg tror, jeg har nævnt tilstrækkelig mange til at vise, at Prof. Weis ikke behøver at være saa bekymret.

Saaledes taler Vikariats-Sekretæren. Hans Fremstilling vil læses med Opmærksomhed og Interesse paa et Tidspunkt, hvor »Statskirkens officielle Repræsentanter« kan ventes at ville gribe til Vaaben — paa Opfordring af Prof. Weis.

Ær din Fader og din Moder.

En Englænder fortæller: En meget varm Dag henimod Aften mødte jeg min Fader paa Vej til Byen.

»Vil du bære denne Pakke ind til Byen for mig, Jim,« sagde han nølende. Jeg var den Gang en Dreng paa 16 Aar, holdt ikke

af Anstrengelse og kom netop fra Engen, hvor jeg havde arbejdet siden Daggry. Jeg var træt og sulten, og der var temmelig langt til hin Landsby. Jeg længtes efter min Mad, og saa skulde jeg vaskes og klædes om for at gaa til Sangtimen. Først vilde jeg vægre mig, for det ærgrede mig, at min Fader fordrede noget saadant efter et langt Dagsarbejde.

Hadve jeg sagt nej, var han selv gaaet, da han var en blid, taalmodig gammel Mand.

Kun en indre Følelse, maaske en af Guds gode Engle, gjorde, at jeg ikke ytrede min Ulyst. »Naturligvis Fader, giv mig den kun, jeg vil gaa med den,« sagde jeg og rakte min Le hen til en af vore Arbejdere. Far gav mig den lille Pakke. »Mange Tak, Jim,« sagde han, »jeg føler mig ikke rigtig vel i Dag.« Da jeg gik fra ham, sagde han igen: »Jeg takker dig, min Dreng, du har altid været mig en god Søn.« — Jeg skyndte mig til Byen, og da jeg kom hjem, kom en Arbejder mig i Møde og sagde: »Deres Fader faldt død om, da han naaede Huset. Hans sidste Ord gjaldt Dem.«

Nu er jeg en gammel Mand, men jeg har altid siden daglig takket Gud for, at min Faders sidste Ord var: »Du har altid været mig en god Søn, Jim.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fra St. Josefssøstrenes franske Skole paa Toldbodvej bestod i forrige Uge 9 unge Piger Alm. Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen) ved Universitetet. Resultatet var meget tilfredsstillende, idet de opnaaede henholdsvis 87, 93, 95, 101, 102, 103, 106, 107 og 116 Points.

— Mange Katholikker her i Byen vil blive bedrøvede ved at erfare, at Hr. Pastor Støckle ved Jesu Hjertes Kirke har forladt Byen og Landet. Pastoren har virket som Lærer ved St. Andreas Kollegium i 6 Aar og siden i 5 Aar ved Skolen og Kirken i Stenosgade. Nu er Pastor Støckle kaldet til Feldkirch i Østerrig, hvor han udelukkende vil blive beskæftiget i Sjæleplejen; han skal hovedsagelig afholde Eksercitier, Folkemissioner, Foredrag o. s. v. i Syd-Tyskland og Schweiz. *Ugebladet*, hvortil han i den senere Tid har leveret flere velskrevne Artikler, ønsker ham sikkert paa mange Læseseres Vegne rig Velsignelse over den fremtidige Gerning.

— Hedvigssøstrene, som er godt kendte fra deres Virksomhed i Odense og Dalum Kloster, en Tidlang ogsaa i Nyborg, agter nu snart at optage en Virksomhed her i København. De har foreløbig tænkt sig at aabne Vuggestuer i Sundby og paa Nørrebro, den sydligste og nordligste Del af vor By, hvor saadan Virksomhed vistnok er mest tiltrængt.

Aalborg. Bladene i denne By bragte den 14. Juli, som er den nøjagtige Dødsdag for den h. Kamillus,

selvom hans Fest først fejres den 18., lange venlige Artikler og Billeder af ham selv og hans Orden. *Aalborg Amtstidende* giver følgende lille interessante Meddelelse. Her i Aalborg grundlagdes en Klinik i 1899, og i de 15 Aar, som er forløbet siden da, har denne vundet saa stor Tilslutning, at den flere Gange har maattet udvides. I Anledning af Kamillusfesten vil der finde en yderligere Tilbygning Sted, ligesom ogsaa den ved Siden af Klinikken liggende Kirke vil blive ombygget og betydelig udvidet. Planen til Kirken og det nye St. Kamillus Jubilæumshospital udarbejdes af Arkitekt Packness.

Syd-Amerika. (Uruguay). For Øjeblikket raader i denne Republik den mest fanatiske Antiklerikalisme. Ærkebispedømmet Montevideo, oprettet 1848 af Pius IX, har staaet ubesat siden Ærkebiskop Solers Død den 26. Septbr. 1908. Regeringen har stadig forstaaet at volde saa mange Vanskeligheder, at Nybesættelse har været umulig. Den Hellige Stol har udnævnt Ærkebiskop Solers Hjælpebiskop, Mgr. Isasa, til Administrator af Ærkebispedømmet saa vel som af de to af Leo XIII nyoprettede Bispedømmer Melo og Salta, der endnu ikke har faaet Biskopper. Den nuværende Præsident, José Battle, er Nordamerikaner og som Frimurer en erklæret Fjende af den kristne Tro; han har til almindelig Forbavelse forelagt Kammeret et Lovforslag, gaaende ud paa at afskaffe den gregorianske Kalender og erstatte den med den republikanske Kalender, som den franske Nationalforening under Revolutionen vedtog. Den nye Kalender afskaffer alle religiøse Fester og indfører en Række verdslige Fester. Det er dog tvivlsomt, om det katolske Lands Kammer vedtager dette Lovforslag. Uruguay tæller $1\frac{1}{4}$ Million Indbyggere, hvoraf en Fjerdedel er Udlændinge, især Italienerne, Spaniere og Brasilianere; Hovedstaden Montevideo talte 1912 godt 350.000 Indbyggere.

Frankrig. Der var mange, skriver *G. Latouche* i en Artikel i *L'Éclair*, som haabede, at Konkordatets Ophævelse og Inddragelsen af Kultusbudgettet skulde stoppe Tilgangen af nye Præster i Frankrig. Men saadanne er blevet grundig skuffet i deres Haab. Foreningen *L'Oeuvre des Vocations* (til Understøttelse af vordende Præster) beretter, at Interessen for dens Arbejde i den senere Tid har været i en stor og glædelig Tiltagen, og der fortælles mange smukke Smaatræk: saaledes har f. Eks. Børnene i de frie (katolske) Skoler opgivet deres Frokost-Chokolade og skænket de derved sparede Penge til Foreningen; en Tjenestepige afgiver hver Maaned Halvdelen af sin Løn, 25 francs; en Familiefader, som mistede en 20-aarig Søn, har forpligtet sig til at underholde en theologisk Student o. s. v. Under saadanne Forhold forundrer det os ikke at høre, at Bidra-

gene til Foreningen er i stor Stigning fra 45.000 francs i 1912 til 106.000 francs i 1913. — Kardinalærkebiskop Amette i Paris, til hvis Omsorg 4.200.000 Sjæle er betroede, har nylig udtalt sig saaledes: »I Morges skulde jeg bestemme Virkekredsen for de 26 Mænd, jeg havde præsteviet. Naar jeg fraregner dem, som skal anvendes ved Undervisning, er der kun 20 tilbage, som jeg kan sende til direkte Arbejde i Menighederne. Det er ikke Halvdelen af, hvad flere Sognepræster i de folkerigeste Sogne i Aarevis paa det mest indtrængende har bedt mig om. Jeg havde kunnet bruge over 40 Præster. Naar jeg kaster et Blik ud over mine Præsteseminarier, ser Fremtiden dog meget lys ud for mig. I Conflans (ved Paris) er det lille Seminarium mere fuldt besat end nogen Sinde før; men der maa ventes 10-12 Aar endnu, inden den Udsæd vokser op. I det store Seminarium Issy er der mange studerende, ogsaa Mænd i modnere Aar, der har følt Kald til Præstegerningen; derfra kan jeg paaregne en Tilgang paa 40 Præster aarligt, dog at adskillige maa vente nogle Aar, inden de faar deres Militærtjeneste gjort færdig.« Kardinal Amettes Ord vakte stort Bifald i den talrige Forsamling, som havde indfundet sig i Ærkebispeboligen i *Rue des Saints-Pères* i Paris.

Kulla pr. Odinsviholm. Kalmar Len. Baron Gustaf Armfelt.

Brevkasse.

Hr. Redaktør! Vær saa venlig i Ugebladet at oplyse eller udtale for mig Deres Mening om følgende:

Hr. Gravaard har i Ugebladet Nr. 21 betonet, at vi bør have vor Opmærksomhed henvendt paa vore Skoler, at de kan komme fuldt paa Højde med Tidens Krav. Jeg kom derved til at tænke paa, at Staten for en Tid siden tilstod de private Skoler i København og Omegn 200.000 Kr. eller c. 19 Kr. pr. Elev, imod at de tilsvarende Kommuner ydede et lignende Beløb. Vore Skoler kommer jo ikke under denne Fordeling af ca. 400.000 Kr. Vi maa stadig være tilfredse med de tilmaalte 2 Kr. pr. Barn, skønt Kommunen allerede for Aar tilbage havde en Udgift af over 50 Kr. pr. Barn aarligt. De københavnske Kommuneskoler besøges nu af 53650 Børn med en stadig stigende Udgift siden 1878, hvor den var 480.000 Kr. for 25375 Børn. Af hvilken Grund bliver vi behandlet saa snæversynet fra Statens Side, eller er det os selv, der er for tilbageholdende til at komme i Betragtning ved Uddeling af disse Værdier? Eller er det af Frygt for den protestantiske Gejstligheds Indflydelse, vi ikke faar vor Ret, eller hvorfor, Hr. Redaktør? Skolevæsenet understøttes af Staten; saa maa det være en Pligt for Styrelsen ikke at gøre Forskel, da Religionens Udøvelse i Følge Grundloven er givet fri. Vi maa altsaa kunne komme mere i Betragtning. *Olaf Andersen.*

Hr. Andersen. Deres Forespørgsel optager jeg væsentlig af den Grund, at det er godt, at Spørgsmaalet om Tilskud til vore Skoler aldrig skal blive glemt af os, indtil det engang, tidlig eller sent, faar en gunstig Besvarelse. Naar vi her i København ikke faar Tilskud fra Kommunen (Staten støtter kun de eksamensberettigede højere Skoler), er Grunden ene og alene den, at det

ikke, trods gentagne Forsøg, er lykkedes os at faa Øvrigheden til at indse det retfærdige i at hjælpe de katolske Skoler, der uden Udgift for Kommunen underviser mange Hundrede Børn, der ellers vilde falde den til Byrde. I adskillige andre Lande, hvor Protestanterne er i Mindretal, f. Eks. Holland, Tyskland, England, faar de katolske Skoler betydelig Støtte fra det offentlige Side; men Katholikkerne danner jo i de nævnte Lande en langt mere imponerende Minoritet end her hjemme. De »tilmaalte 2 Kroner«, vi skal være tilfredse med, kender jeg ikke noget til.

N. H.
NB. Til anonyme Henvendelser kan jeg, som ofte bemærket, intet Hensyn tage. De tilsendte Frimærker kan afhentes.

N. H.

Peterspenge.

Kollekten for Peterspenge paa Peter og Pauls Fest har indbragt følgende: St. Ansgar 40,15, St. Josef 15,50, Immaculata 10,00, Jesu Hjerter 59,47, Frederiksberg 36,29, Sundby 11,71, Ordrup 41,20, Køge 7,00, Helsingør 10,25, Roskilde 15,50, Ringsted 10,00, Slagelse 5,91, Maribo 6,50, Odense 15,59, Svendborg 11,40, Esbjerg 4,63, Kolding 4,00, Fredericia 10,00, Vejle 6,00, Horsens 17,00, Silkeborg 5,00, Aarhus 13,11, Randers 6,65, Aalborg 7,32, ialt 370 Kr. 18 Ø.
København, den 14. Juli 1914.

Det Apostoliske Vikariat.

Katolsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katolsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Aalborg. Mindefest i Anledning af den hellige Kamillus' 300-aarige Dødsdag.

Onsdag den 15. Juli: Kl. 6 og 6 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 8 Højmesse med Fælleskommunion og derefter Andagt.

Torsdag 16., Fredag 17. og Lørdag 18. Juli: Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Efterm. Andagt til den h. Kamillus.

Søndag den 19. Juli: Kl. 6 og 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken af P. Schmid fra Aarhus. Kl. 3 $\frac{1}{2}$ Efterm. Andagt med Festprædiken af Pastor Osterhammel fra Randers.

Derefter Familie-Sammenkomst i Klinikens Have.

NB. I Anledning af Jubilæet har den H. Fader tilstaaet en fuldkommen Aflad til alle dem, der paa de tre Dage før Festen under de almindelige Betingelser besøger en af Ordenskirkerne.

Vincentiskonferensernes 3. Generalmøde

holdes Søndag den 19de Juli paa St. Andreas Kollegiet Kl. 6 Efterm. med Tilslutning til Velsignelsen i St. Andreas Kirke Kl. 7. Medlemmerne, baade aktive og passive, opfordres indtrængende til talrig Deltagelse, ligesom det forventes, at saa vidt muligt alle vil indfinde sig i deres respektive Sognekirker til Fælleskommunionen om Morgenen i Anledning af den h. Vincents' Fest.

Nye Bøger. St. Alphonsus' Daglige Besøg. 60 Øre. — Broder Hironimus. 25 Øre. — Nonni og Manni. 50 Øre.

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 19. Juli Kl. 7 Morgen.

Kirkelig Kalender.

19. Juli. 7. Sønd. efter Pintse.	26. Juli. 8. Sønd. efter Pintse. Anna, Jomfru Marias Moder.
20. — Mandag. Hieronymus Æmiliani, Bekender.	27. — Mandag. Pantaleon, Martyr.
21. — Tirsdag. Kejser Henrik, Bekender.	28. — Tirsdag. Nazarius og Lidelserfæller, Martyrer.
22. — Onsdag. Maria Magdalene.	29. — Onsdag. Kong Olaf, Martyr.
23. — Torsdag. Apollinaris, Biskop og Martyr.	30. — Torsdag. Martha, Jomfru.
24. — Fredag. Vigiliedag.	31. — Fredag. Ignatius af Loyola, Bekender.
25. — Jacobus den Ældre, Apostel.	1. Aug. Lørdag. Petri Fængsel.

Gudstjenesten i København.**Søndage.**

St. Ansgars Kirke. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.

Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.

St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.

St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.

Immaculatakirken (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.

St. Josefs Kapel (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.

Rosenkranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). Højmesse Kl. 8¹/₄ (den h. Kommunion kan ogsaa modtages Kl. 7¹/₄) med fransk Prædiken; Kl. 5 Efterm. Andagt. (Det allerhelligste Sakramente er daglig udstillet Kl. 8—5.)

St. Annæ Kirke i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 8 Andagt.

St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 6¹/₂, 7, 7³/₄ og 8¹/₂ stille Messe Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 7 Andagt.

St. Hans Kapel i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9¹/₄ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂. Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 5 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8.

St. Knuds Skole. Det ny Skoleaar begynder *Tirsdag d. 25. Aug.*; Forældre, som ønsker at sikre deres Barn Adgang, bedes indmelde det *snarest muligt*.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien *Læsestuen og midlertidigt Modtagelseshjem lukket.*

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 30.

Søndag den 26. Juli.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Et Tidens Tegn. — Den h. Kamillus af Lellis. — Det offentlige Livs Afkristning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Helsingør. Aalborg. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

222.

Den særskilte Dom.

»Gør Regnskab for din Forvaltning!« (Luk. 16,2). Disse Ord minder os om en lignende Opfordring, som vi alle ved den særskilte Dom har at vente, saa snart vi er gaaet over i Evigheden.

Havde Forvalteren ofte tænkt paa, at hans Herre kunde kræve ham til Regnskab, hvad Dag det skulde være, vilde han vel ikke have været saa letsindig i sit Kald, ej heller var han tilsidst kommen i saa stor Forlegenhed. Men, som Herren antyder i Evangeliet, han havde jo endnu Tid til at komme ud af den værste Knibe. Saaledes vil det ikke være for os; har vi overskredet Dødens Tærskel, kan intet gøres om igen. Af denne Grund maa vi desto oftere have det Regnskab for Øje, vi skal aflægge for hele vort Liv, for vor Ungdomstid og vort senere Liv, for vor hele Gøren og Laden, for alle vore Tanker og Begæringer, Ord, Gerninger og Forsømmelser.

Kirkens Lære om den særskilte Dom finder sin Begrundelse i Skriften. »Det er beskikket Menneskene,« lærer St. Paulus, »een Gang at dø, men derefter Dommen« (Hebr. (9,27)). Ligesaa lidt som vi kan undgaa Døden, ligesaa sikkert følger umiddelbart derefter den afgørende Dom. Det samme fremgaar ogsaa af selve Frelserens Fortælling om den rige Mand og den fattige Lazarus.

»Det skete, at den fattige døde og af Englene blev baaren til Abrahams Skød, og den rige døde ogsaa, og han blev begravet i Helvede« (Luk. 16,22). Det var altsaa straks efter Døden, at begges Skæbne blev afgjort paa saa forskellig Maade, fordi deres Gudsforhold ogsaa havde været aldeles forskelligt.

Hvad Skriften lærer os om Dommen straks efter Døden, erkender ogsaa den af Troen oplyste Fornuft. Gud er jo vor første og højeste Lovgiver. Han har kundgjort sin Vilje for os og givet sine Bud. Paa Sinai Bjerg har han højtidelig udtalt sit »Du skal« og »Du skal ikke«; hans Søn har stadfæstet og fuldkommet denne Lov, og Kirken, hvis Mund saa at sige er Guds Mund, bliver ved at kundgøre denne Guds Vilje for Menneskene.

Paa en mindre højtidelig, men dog eftertrykkelig Maade taler den guddommelige Lovgiver i vort Indre gennem Samvittigheden. Denne gør sig allerede gældende hos Barnet og forlader ikke Oldingen efter et Liv, rigt paa Omskiftelser. Kirkens Prædiken kan man undgaa, men Samvittighedens Stemme kan aldrig helt bringes til Tavshed, allermindst i alvorlige Øjeblikke og i Ensomheden. I den fattige og ringe Mands Bryst saavel som i den riges og mægtiges Indre raaber Samvittigheden: Husk paa, at der er en Herre over dig, hvis Vilje du skal gøre, hvis du vil være lykkelig i Tid og Evighed!

Men hvor der er en Lovgiver, som tilmed lader sin Røst forneemte paa saa mange Maader, der maa der ogsaa være en Domstol. Thi de bedste og viseste Love vilde være aldeles unyttige, hvis der ikke var en Domstol, der straffede Lovenes Overtrædelse. Gud kan aldrig handle uden en viis Hensigt. Er han altsaa for hvert Menneske den højeste Lovgiver, da maa han ogsaa være hvert Menneskes Dommer, og det straks i Dødsøjeblikket, naar »der kommer en Nat, da ingen kan arbejde« (Joh. 9,4).

»Husk vel paa,« skriver Alban Stolz et Sted, »at allerede din Dødsdag foreløbig er din yderste Dag, hvorfor ogsaa her gælder, hvad Præsten læser i Sjælemessen før Evangeliet:

Alt, hvad skjult er, aabenbares,
Mørkets Daad ved Lyset klares,
Intet skal for Hævnen spares.«

P. G. Schmiderer.

Et Tidens Tegn.

Trods Vejrets Ugunst, trods Slud og Regn blev den store eucharistiske Kongres i Wien 1912 et af de mest gripende Vidnesbyrd om det h. Sakramentes Magt i vor Tid. Ned gennem en moderne Storbys Gader blev den eucharistiske Frelser ført i Procession, omringet og hyldet af Tusinder og atter Tusinder fra Kejseren til den jævreste Arbejder, af Folk fra alle Europas Lande. Tanker og Ord i alle Sprog fulgte ham, tusinde Sjæles Følelser, Længsler, Forhaabninger har i de Øjeblikke været forenede, samlede og dragne imod et eneste Punkt, mod den lille hvide Hostie, Solen, Midtpunktet i den katholske Verden. . . .

Wiens Katholikker har aldrig glemt disse Dage, og de har nu besluttet at rejse et prægtigt Mindesmærke, en Mindekirke, hvor det allerhelligste Sakramente Dag og Nat skal udstilles og tilbedes, saa at den Hyldest, der i stor Stil blev ydet det i Kongressens Dage, uden Afbrydelse kan blive fortsat.

Ude i Wiens yderste Udkant, i et af de fattigste Kvarterer, paa en stor Plads, »der Kaiserplatz«, begyndes inden lang Tid Opførelsen af en mægtig Kirke, hvortil høje og lave, rige og fattige fra hele Landet har ydet deres Bidrag. Kirken bliver bygget i Basilikastil efter oldkristent Mønster, med et højt, fritstaaende Klokketaarn. Ejendommelig for den bliver en Forgaard, »Atrium«, foran Hovedindgangen; den omgives af Søjlegange, men i Midten, under den frie Himmel, rejses en Statue af den h. Franz af Assisi, der prædiker for Himmelens Fugle. Hensigten med denne Forgaard er at skabe et stille, fredeligt Sted, hvor de troende kan samle Sindet og befri Sanserne fra Byens Larm og Travlhed, før de træder ind foran det Allerhelligste.

Naar man kommer ind i selve Kirken, ses straks det h. Sakramente, som udstilles paa et prægtigt Alter under en Baldakin, baaret af Søjler. Ved Foden af Alteret knæler de tilbedende Søstre; bag ved, i Presbyteriet, er Adgang for Gejstligheden, og i Kirkens Skibe, der skal kunne rumme henved 3000 Personer, samles det store Lægfolk. De to

Sideskibe ender med Altre, hvor der læses Messe og uddeles Kommunion.

Kirken skal ikke være Sognekirke, men den tænkes ikke desto mindre som Midtpunktet, Kraftkilden, for fornyet og forøget Virksomhed og Sjælesorg i Wien. I denne By, som i de fleste Storstæder, har den rivende materielle Udvikling gjort Sjælesørgernes Arbejde næsten uoverkommeligt. Overalt i Europa arbejdes der med stor Iver for at raade Bod

derpaa. I Paris har man siden Adskillelsen mellem Stat og Kirke oprettet ikke mindre end 25 Sogne, og ligesaa mange er planlagt. I München oprettes hvert fjerde Aar 3 nye Sogne, og paa lignende Maade virkes andre Steder. I Wien er nu den storstilede Plan udkastet, at gøre den nye Sakraments-Kirke, der ligger i et fremskydende Kvarter af Byen, til Midtpunktet for en Kreds af Sognekirker, hvor det religiøst-socialt Arbejde, afpasset efter den moderne Tids Krav, skal udfolde sig og skabe et fast Værn mod Tidens nedbrydende Strømninger.

Tilbedelsen i Kirken er betroet de franciskanske Maria-Missionsøstre, de saakaldte »Hvide Franciskanerinder«.*) De

*) En dansk Dame, Niece af den nylig afdøde Observator Pechüle, er for ikke længe siden bleven optaget i dette Samfund under Navn af Søster Ansgaria.

hører til et Missionssamfund af temmelig ny Oprindelse. Først 1896 fik det pavelig Anerkendelse, men i Løbet af de følgende Aar har det udviklet sig i en saadan Grad, at det nu har 4000 Medlemmer og 140 Stationer, fordelte i alle Verdensdele. Deres Hovedvirksomhed har udfoldet sig i Kina og Indien, hvor de navnlig med største Heltemod har ofret sig til Pleje af de spedalske; i adskillige Spedalskhedskolonier har »Hvide Franciskanerinder« afspærret sig fra Omverdenen for at kunne leve og dø sammen med dem, der allerede er dødsdømte. I Tilslutning til Hedningemissionen, der er deres vigtigste Opgave, har de bl. a. virket i Sygepleje blandt de saarede under den sidste Balkankrig; paa Opfordring af det store Dampskibsselskab »Bremer Norddeutsche Lloyd« virker de tre og tre blandt Mellemdækspassagererne paa de store Udvandrer-skibe, og den sidste, men langtfra mindste Opgave, som de nu ogsaa har draget indenfor deres Virkefelt, er altsaa »Storstadsmissionen«. Men overalt, saavel i Europas Storstæder som i de fjerneste Negerlande, er Kilden, Kraften til al deres Liv og Virken den daglige, mange Steder »evige« Tilbedelse af det h. Sakramente. De er samtidig Missions søstre og »Søstre af af den evige Tilbedelse«.

I Wien skal nu altsaa deres Virksomhed benyttes i den store »Basilika vom allerheiligsten Altarssakramente«. Et Kloster opføres i Sammenhæng med Kirken og i dennes umiddelbare Nærhed et stort »Werkehaus«, hvis blotte Beskrivelse giver et godt Indtryk af det Liv, der skal udfolde sig inden for dets Mure. I Kælderen anlægges de sædvanlige Varmeanlæg, Vaskeri, Forraadskamre o. s. v. I Stueetagen bliver Krøblingehjem og Børnehave. I daarligt Vejr kan Børnene tumle sig i store, lyse Værelser, mens der paa Terrasser udenfor er store Legepladser, hvor Fri-luftslivet kan dyrkes. I en anden Afdeling i samme Etage findes Apotek og Sygeplejestation, Folkebibliotek og »Kontor for Ægteskabsanliggender«. Endvidere i en tredje Afdeling Kongregationssal til 500 Personer, hvori der om Dagen holdes Skole for aandelig svage Børn og om Aftenen Kongregationsmøder, Foredrag, levende Billeder, Teaterforestillinger o. lign.

Paa første Sal findes Husholdningsskole, stort Køkken,

Foredragssal, Syskole og Fortsættelseskursus. Endelig er Tagetagen indrettet til Beboelse.

Man ser, hvordan alt er lagt an paa at centralisere de forskellige Grene af Menighedsplejen, og man faar et godt Billede af, hvordan disse »Centraler« for moderne Kærlighedsarbejde i Fremtiden vil komme til at tage sig ud.

Endelig findes et Præstehus til 3 Præster, hvis Virksomhed dog væsentligst kommer til at bestaa i Kirketjeneste; det egentlige Menighedsarbejde skal gaa Haand i Haand med Sognepræsterne i Kvarteret.

Alt i alt vil den ny Kirke og den dertil knyttede Virksomhed komme til at staa som et Tidens Tegn. Den varsler om, at ogsaa i den moderne Storstad vil Kirken bevare sin Livskraft; at Religionens Liv og Virken, som i lang Tid syntes at skulle nedtrampes af den rivende materielle Udvikling, dog vil rejse sig i frisk og forynget Kraft, idet den, som altid før, vil finde nye ydre Former, afpassede efter de nye Tidens Aand og Krav. Men Kilden, hvoraf ny Kraft og dermed nyt Liv skal udspringe, er Alterets helligste Sakramente.

H. U. R.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Manddomsalder.

»Alt af Kærlighed«. De Ord kan med Rette bruges, naar der tales om den Gerning, den hellige Kamillus udførte, da hans Omvendelse ved Guds Naade var fuldbyrdet. »Det gamle var forbigangent, alt var blevet nyt.« Guds Kærlighed er, som det straalende Sollys, blændende, ufattelig. Men som Sollyset brydes i det slebne Krystal og viser os alle Regnbuens skønne Farver, saaledes bliver Guds Kærlighed ogsaa lettere at opfatte for vore svage jordiske Øjne, naar vi ser den genspejlet i hans helliges Liv og Vandel. Et flammende rødt Kors var det Mærke, Kamillus og hans Ordensfæller kom til at bære, og bedre end Ord taler dette Sindbillede om den Afglans af den himmelske Kærligheds Ild, der gennem denne Mand blev aabenbaret for os.

Hospitalet i Rom var det Sted, hvor Kamillus kom til at begynde sin Barmhjerlighedsgerning, derfra skulde den brede sig i stedse større Kredse, til den til sidst ompændte Jordkloden.

Gennem talrige Optegnelser og Billeder fra det sekstende Aarhundrede kender vi nøje de fortvivlede Forhold, der raa- dede i den Tids Hospitaler. Middelalderens Fromhed, der havde givet sig Udslag i rørende Omsorg for de fattige og

Den h. Kamillus.

syge, havde vejet Pladsen for en ny, haardhændet Tid. Det ydre Apparat, Hospitalerne og de milde Stiftelser, fandtes vel endnu, men de Mennesker, der skulde lede Arbejdet og fordele de gode Gaver med Skønsomhed og Troskab, var besjælede af en anden Aand end hine fromme Sjæle, der havde ofret Liv og Ejendom for »Guds fattige Venner« Skyld. Havesygen, denne Orm, der ødelægger saa mange gode Gerninger, endnu før de faar Lov at spire frem, stak overalt sit hæsle Hoved frem. Kuratorerne og Embeds-

mændene, der stod i Spidsen for de forskellige Anstalter, udnyttede disses rige Midler efter bedste Evne og ansatte for den blotte Fordels Skyld Personer, som de vilde hjælpe i Vej, uden at tage Hensyn til deres Duelighed eller moralske Egenskaber. Til disse raa, ligegyldige Menneskers Om-sorg var de stakkels syge betroede; ofte udsatte for grov Mishandling maatte de selv i bedste Tilfælde være forberedte paa at møde Kulde og Forsømmelighed.

Og hvilket Billede frembød ikke Hospitalerne selv! Skidne Gulve med Dynger af Snavs i alle Kroge, smudsige Vægge og Vinduer og ubeskrivelig modbydelige Sengesteder, ofte vrimplende fulde af Utøj, det var, hvad der ventede de ulykkelige, som kom inden for disse Mure, hvor selve Luf-ten syntes dødbringende, saa kvalm og forpestet var den.

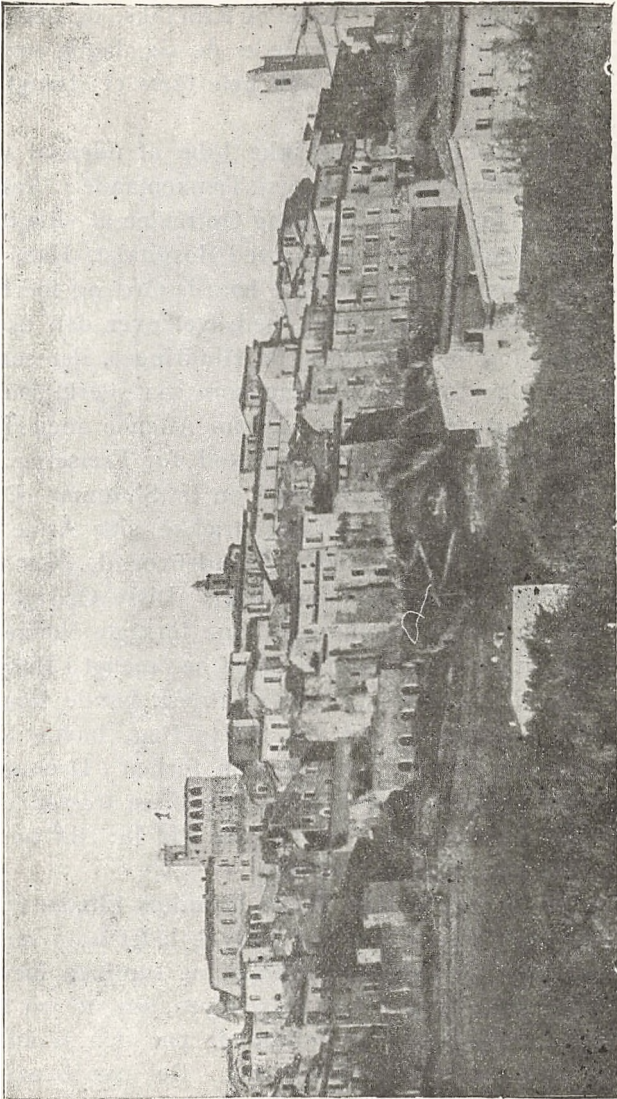
En tidligere Tid havde set fornemme Mænd og Kvin-der aflægge Besøg hos de syge for at yde dem Trøst og Pleje; men hvem turde vove sig ind i disse Pesthuler, hvorfra man saa let kunde bringe Smitte til Hjemmene?

Den legemlige Pleje var saa slet, som den kunde være, og den aandelige var ikke bedre. Det skortede paa Præ-ster, som af Kærlighed til de lidende vilde tage Arbejdet op under disse fortvivlede Forhold. Det syntes dem gan-ske haabløst at tænke paa at kunne udrette noget blandt de forhulte Stakler i Hospitalerne, saa de kun modvillig meddelt dem de hellige Sakramenter, altfor ofte uden først at have forberedt dem tilstrækkeligt, og det maa siges med Sorg, at der som Følge deraf fandt mange oprørende Mis-brug Sted af de himmelske Gaver.

Under saadanne Omstændigheder var det altsaa, at Kamillus atter tiltraadte Stillingen som Forstander ved Ja-kobshospitalet — Hospitalet for de uhelbredelige, som det kaldtes.

Om en Engel var steget ned fra Himlen til dette sør-gelige Sted, kunde hans Tilsynekomst næppe have haft mere velsignelsesrige Følger, end den varmhjertede Lægbroders Tilbagekomst havde det. Med den kærligste Omhu plejede han de syge, trøstede og opmuntrede dem. Men var intet Offer ham selv for stort at bringe, fordrede han ogsaa streng Pligtopfyldelse af sine undergivne. Ved sit Eksem-pel og sine Formaninger søgte han at indgyde dem noget

af den Kærlighed og Iver, som han selv var besjælet af, og hans Bestræbelser blev heller ikke frugtesløse: fem Mænd blev grebet af den samme hellige Begejstring som han selv

Den h. Kamillus' Fødeby (1. Kamillianerkloster).

og sluttede sig til ham med urokkelig Troskab. Den Tanke var nemlig slaaet ned i Kamillus, at det vilde være gavnligt at danne et Broderskab af Mænd, der sammen med

ham vilde tage Sygeplejen op som Barmhjertighedsgerning, uden Tanke paa jordisk Løn. De bar intet synligt Tegn, der adskilte dem fra de øvrige Sygeplejere, men hver Aften samledes de i en Sal paa Hospitalet, som de havde indrettet til Oratorium med Alter og Krucifiks, og her, foran den Korsfæstedes Billede, styrkede de sig daglig ved Bøn og Betragtning, ligesom de i det hele førte et strengt bodfærdigt Liv.

Naturligvis kunde dette ikke løbe af uden at vække Misstemning hos Folk af anden Tænkemaade. Kamillus blev beskyldt for ved egenmægtig Optræden at ville trænge sig frem til den ledende Stilling ved Hospitalet. Hans overordnede forekastede ham dette i haarde Ord og lod Krucifikset fjerne fra Salen. Dybt bedrøvet over den uretfærdige Behandling og især over de Hindringer, der saaledes blev lagt i Vejen for den Gerning, som saa stærkt laa ham paa Sinde, kastede Kamillus sig om Aftenen med Taarer foran Krucifikset og klagede sin Nød for Frelseren. Udmattet af Sorg faldt han tilsidst i en let Slummer. Da saa han Naglerne løsnes og Herren strække sine Arme imod ham med de Ord: »Frygt ikke, du lidettroende. Gaa foran, jeg vil hjælpe dig og være med dig!« Disse Ord gav Kamillus nyt Mod, han opmuntrede sine forsagte Venner paa det bedste, og de samledes fra nu af hemmeligt i Hospitalskirken, hvortil en af dem, der var Præst, havde Nøglen.

Endnu engang, og det ved højlys Dag, havde Kamillus det samme vidunderlige Syn som forhen i Drømme, og denne Gang tilføjede Herren ydermere disse trøstende Ord: »Udfør dit Forehavende, jeg vil staa dig bi; thi hvad du gør, er ikke dit, men mit Værk.«

Fra nu af kunde intet holde Kamillus tilbage fra den Vej, som han følte, Gud selv havde ledet ham ind paa. Han besluttede at forlade Hospitalet og sammen med sine fem Venner slaa sig ned i et Hus i Byen, saa de frit kunde vie deres Liv til Syge- og Fattigpleje paa den Maade, der forekom dem mest formaalstjenlig. Det nye Broderskab skulde saaledes ogsaa paatage sig at pleje pestsyge.

At Kamillus personlig ikke veg tilbage for de største Anstregelser, vil det følgende vise. Dybt overbevist om, at Præstens Virksomhed ved Syge- og Dødslejet staaer over

en hvilken som helst anden, fattede Kamillus den Plan at forberede sig til at blive Præst. Den 32aarige Mand satte sig paa Skolebænken og begyndte at arbejde sammen med de ganske unge Mennesker, der ikke sparede paa Spot og Drillerier overfor deres usædvanlige Studiekammerat. Hans ypperlige Aandsevner gjorde sig dog snart gældende, og efter faa Aars Forløb kunde han i sine fem trofaste Venners Nærværelse modtage Præstevielsen den 10. Juni 1584.

Det offentlige Livs Afkristning.*)

In hoc signo vinces! I Korsets Tegn staar denne Katholikdag. Enhver af de 59 forudgangne stod i det. Thi der er ingen Frelse at finde uden i Korset. Al Velsignelse udgaar fra det. Men i Jubelaaret for katholsk Frihed straalte Korset over Rom og Kirken i særegen Glans. Ogsaa i vore Dage gælder Ordet: *In hoc signo vinces* — I dette Tegn skal du sejre. Og som Konstantin gjorde Tegnet fra Himlen til Forbundstegn for de kristne Bannere, der førte hans Hær til Sejr og Kirken til Frihed, saaledes vil denne Katholikforsamling lade Korsets Velsignelse opflamme baade den enkelte og de mange og kalde alle til den Frihed, som Korsets Sejr bebuder.

Jeg ønsker, da den Opgave at tale om det offentlige Livs Afkristning er tilfalden mig, nærmere at udføre, hvad jeg, der for første Gang har faaet det Hverv at tale paa en Katholikdag, her har antydet. Jeg er ofte blevet misforstaaet i ikke-katholske Kredse, allerede derfor vilde jeg paa dette Sted, hvorfra Ordet rækker langt videre end fra nogen Prædikestol, knytte mig til, hvad der forud er talt,

*) Tale af nys afdøde Dominikanerpater Bonaventura paa den 60. Generalforsamling af Tysklands Katholikker i Metz d. 21. August 1913. Oversat af Louise Holst.

og i denne formodentlig sidste Tale, der ved saadan Lejlighed vil blive overdraget mig at holde, udtale, hvad her og der ved forskellige Lejligheder allerede blev udtalt, som Erindring om dem, hvem mit Apostolat gjaldt. Og til Erin- dring om denne Time ønsker jeg at lade Korset lyse i Sjæ- lene og vil ogsaa i Dag og her opfordre til et Korstog, det tyvende Aarhundredes Korstog.

Ideen er ikke ny, men det kommer ikke for enhver Pris an paa at sige noget nyt, men at gøre Gavn. Ideen er fordringsløs, men det kommer ikke an paa at glimre, men at gøre godt. Ideen minder om Middelalderen, men den er den Dag i Dag mere moderne end noget andet, saa moderne, som Korset og Christi Død paa det er og bliver — han er i Gaar og i Dag og i al Evighed den samme — moderne som intet andet, fordi det, der er mest moderne, ikke er det, som smigrer Tidens Fejl og Vildfarelser, men det, som bevarer og frelser fra det onde.

Ideen klinger saa kamplysten og krigerisk, og dog tjener den intet andet end Freden. Engang drog gennem vore Lande Peter af Amiens, den h. Bernhard og Johan- nes Capistran. Det gjaldt om at generobre det hellige Land. Nu drejer det sig ikke om det gamle Jerusalem, ikke om Palæstina, saa dyrebart det ogsaa er, men om det nye Jerusalem. Om den Jordbund, hvor det bedste, vi har, vokser op, Folkets Vel, Menneskehedens Fred, Menne- skeære, Sjælelykke. Igen at erobre den kristelige Samfunds- ordens hellige Land, at beskytte og forsvare det, der endnu er vort, dertil behøves et af de højeste Idealer, og Hære, fyldte med den største Begejstring, organiserede, sluttede, maalbevidste, offervillige. Der behøves Mænd og Kvinder, som sværger til Fanen, der hedder Christi Kors. *In hoc signo vinces!* I dette Tegn er Sejren os vis.

I.

Vi maa først stille os for Øje Foretagendets Om- fang og Farens Størrelse ved det offentlige Livs Afkrist- ning. Vi maa erkende vor Opgave og holde vore Vaaben beredte til Kampen mod Afkristningen, og vi maa alle, en- hver i sin Stilling, holde Korset opløftet og yde vort bed- ste til vor sidste Stund. *In hoc signo vinces.* Altsaa til

Korstog i det tyvende Aarhundrede imod det offentlige Livs Afkristning!

En bekendt Professor i Filisofi har i Indledningen til sit Værk »Ethikkens System« givet en levende Skildring af Modsætningen mellem den middelalderlige og moderne Verdensanskuelse, søm selve de ydre Fremtoninger og Statsdannelser byder. Var dengang de religiøse Bygninger de fremherskende, saa er de store Bygninger til verdslige Øjemed nu blevet det. Denne arkitektoniske Verdsliggørelse er igen kun et Billede paa Livets og Videnskabens Verdsliggørelse: ligesom fordem alt viste hen til det hinsidige, viser nu alt hen paa det timelige. Dette Billede og dets Udtydning er, Gud være lovet, ikke fuldt berettiget. Endnu rager Middelalderens mægtige Domkirker op imod Himmelen. Endnu er Stæderne og Landsbyerne beherskede af Kirkerne, og man kan sige, at i ingen Periode af den kristne Tidsregning er der indenfor saa snævert Tidsrum opstaaet saa mange nye Gudshuse som i de sidste Aartier. Endnu er Kristendommen i Verden, endnu lever dens Indflydelse i Hundreder af Institutioner og Millioner Mennesker, selv i saadanne, der for deres egen Person ingen Brug har for Kristendommen. Naar den først kunde blive fuldstændig udvisket, vilde Verden erkende, at den var uden Grundvold og Hjørnesten; thi Hjørnestenen er Christus.

Dog, mine kære Tilhørere, Billedet er ikke helt uberegtiget. Naar Korstogsprædikanterne i Middelalderen drog gennem Landene for i Følge Pavernes Paabud at opmuntre til Korstog, skildrede de Afskyelighederne i det Land, der ved Christus var Hjerterne saa dyrebart, de ødelagte og besudlede Templer, de skændede Krucifikser, de mishandlede Kvinder og Børn, og et Veraab gik gennem de kristne Lande; man skreg om Hjælp fra Gud, og som Svar lød det fra Tusinder: »Gud vil det!«

Hvad der den Gang skete, staar dog langt tilbage for det, som Nutidens Korsfarere har at skildre. Det Raab, der første Gang lød, da det onde traadte ind i Verden: *Nolumus hunc regnare super nos* — Vi vil ikke, at denne skal herske over os, er ikke nogen Sinde helt forstummet. Det blev til et rasende Hyl, da Christus fremstod og Kristendommens Velsignelse begyndte at spredes over Jorden.

Men Korset sejrede over de ydre og indre Fjender. Og da et Aartusinde var gaaet, straaledes Korset i vidunderlig Pragt i den kristne Verdens Middagssol. Aarhundreder varede denne Middag; men uhyggelige Magter var stadig i Virksomhed. Og Hedenskabet vaagnede igen og bankede paa Kristenhedens Porte; det maatte vise sin mest glimrende Side, Kunsten, for at blive optaget. Engang trængt ind begyndte Fjenden sit ødelæggende Arbejde; ikke altid viste han sit sande Aasyn, før han havde Fodfæste; da gik den skærende Tone gennem Verden: *Ecrasez l'infame* — Knus den skændige. Revolutionen kom, og da Folket vaagnede af Bedøvelsen, hvori Skrækken havde sat dem, erkendte de, at de ikke mere var Kristne. Men Kirken stod og staar endnu, og i dens Kuppel lyser Ordet: *Non prævalebunt* — De skal ikke overvælde den, og i dens Allerbelligste staar lærende, ofrende, velsignende Christus, og over ham straalers Korset.

Endnu var og er der Millioner Kristne, ogsaa mange uden for den katholske Kirke. Men trods det bærer dog Nutidens Menneskeliv, som det udadtil viser sig, et umiskendelig ukristeligt, om ikke antikristeligt Præg, naar man i hvert Fald ved Kristendom forstaar, hvad Kristus bekendte om sig selv, og hvad Apostlene, udsendte af ham, og de kristne Aarhundreder forkyndte: Troen paa Jesus Christus, Guds Søn, Verdens Frelser og Forløser, og Pligten til et Liv efter denne Tro.

Vel forlanger man endnu ofte Døbeseddel og et vist kristeligt Anstrøg ved forskellige Lejligheder. At der endnu i mange militære Kredse og i Embedsstanden vises en vis Kristelighed, ligger for største Delen i vor Kejsers Eksempel, hvem Tyskland ikke til fulde kan takke for hans mandige Bekendelse af Kristendommen. Men hos mange hører Kristendommen til det, som Nordon kalder de religiøse Løgne, en af Menneskehedens Kulturløgne; de Størrelser, Magter og Strømninger, som er bestemmende og førende for det offentlige Liv, er nemlig for største Delen ukristelige. Den nuværende Tilstand er gennem Aarhundreder langsomt og sikkert bleven forberedt. Stil Dem for Øje Teoriene om Grundlaget for retslige og politiske Meninger angaaende Stats- og Folkeliv lige fra Renaissancen

til nærværende Tid, fra Machiavellis Bog *Il principe*, der gør Politikken til Domæne for den mest brutale Egoisme, til Hugo Grotius, Kant og Fichte, der løsriver Retten fra Moralen, og til Hobbes og Rousseau, der skiller Staten og Statsmagten fra Gud, i hvis Sted Hegel sætter Staten som den nærværende Gud. Alle disse Teorier betyder et fremadskridende Arbejde til Afkristning af det offentlige Liv.

Og, ser De, de moderne Stormagter i det offentlige Liv — her mener jeg ikke Stormagter i politisk Henseende, endskønt heller ikke der, i Magternes saakaldte Concert, spiller Korset nogen Rolle, skønt Striden paa Balkanhalvøen ligefrem har udfordret de ikke-kristne Nationers Haanlatter over de kristne Folk. Ja, hvis blot en eneste Gnist af hin store Tanke og hin store Begejstring havde glødet i disse saakaldte kristne Folkeslag, hvis blot noget af det Veraab havde sitret gennem dem, der i Aaret 1453 gik gennem Europa, da Konstantinopel — Konstantins Stad — hvori Kristendommen havde hersket et Aartusinde, i hvis Helligdomme Ofret var blevet fejret, og over hvis Spir Korset saa længe havde funklet, faldt i Hedningenes Hænder. Jeg tænker heller ikke paa den Jernnødvendighed, at det ene kristne Folk ruster sig til Tænderne mod det andet; jeg veed, det desværre er nødvendigt; men at alt dette svarer til Kristendommens Ideal, vil vel intet Menneske for Alvor paastaa. Alt dette tænker jeg ikke paa, jeg tænker paa hine Stormagter, der i videste Forstand danner den offentlige Mening og det offentlige Liv: Stormagten Videnskab, Stormagten Presse, Stormagten Kunst og Stormagten Litteratur.

Alle disse Magter, i hvis Ledebaand vore Dages store Menneskehob gaar, revet med af en uhyggelig Drift, alle disse vore Dages Guder, som er traadt i Stedet for den eneste Gud og hans Søn, Jesus Christus, de har udtalt antikristelige Tendenser. Stormagten Videnskab har de fleste Tilhængere i Vildfarelsen, som var den Sandheden. Monismen, den moderne Buddhisme, Frimureriets Fritænkeri, Socialdemokratiet: alt sammen Forbund og Organisationer, hvis Arbejde og Maal er det offentlige Livs Afkristning. Paabegyndt af liberale Theologer i alle Nuancer, i alle Samfunds Lag, i alle Tonearter, lige fra de sagte,

frygtsomme Tilstaaelser, der endnu er sammenvoksede med kristelige Traditioner, indtil den aabne fanatiske Storm imod al Kristendom, som Nietzches vanvittige Sætning forkynder: »Kristendommen er Historiens største Skamplet«, lyder i vor moderne Verden Raabet: »Christus har ikke mere at sige os, bort med Krucifikset fra hele det offentlige Liv, bort med det fra alle Gader og Pladser, bort med det fra Retsalen og Parlamentet, fra Skolen og de offentlige Bygninger.«

Den antikristelige Videnskab har bemægtiget sig Universiteterne og til Dels Gymnasierne. Og den slutter Forbund med den anden moderne Stormagt, Pressen, for igennem Kapitalismens Magt at lade sine antikristelige Tendenser sprede sig i Folket. Denne Presse, den offentlige Menings Talerør, staar for den største og mest indflydelsesrige Dels Vedkommende ikke i de evige Ideers Tjeneste, men, som den lærerige Bog af Dr. Eberle Stormagt Presse indgaaende har bevist, i Kapitalens Tjeneste, i Særdeleshed den jødiske, med Ligegyldighed eller aaben, truende Holdning mod al Kristendom.

Litteraturen forkynder det samme, fra Schillers »Grækenlands Guder« med dens blasfemiske Klage: »For at berige een blandt os maatte denne Gudeverden forgaa« til Nytysklands Digter Gerhard Hauptmann, som har haft det sørgelige Mod at lade sin Pythia tale saaledes: »Europa, du, som er Kristenguden underdanig, du som med Nattens Slør har tildækket de græske Guders Flugt, endnu er Europas Fredsfyrste ikke født, ej Forløseren, selv om man har indviet ham mange Templer. Hvem, der taler anderledes, taler løgnagtigt! Nej, den Fredsfyrste, hvis Lov de synger, har bestandig kun tændt Krigens vilde Brand, og hans Tjenere udtænkt saadanne Marter, som aldrig nogen Sinde en Djævel har udtænkt.« — Alt dette er afstemt efter det ledende Motiv: *Nolumus hunc regnare super nos.*

Ogsaa Kunsten, Guds Barnebarn, som Dante kalder den, Religionens Datter, forbunden med den paa det inderligste i sit Væsen og sin Historie, denne Himlens Datter er, under Indflydelse af den antikristelige Aand, mangfoldige Gange gjort til Tjenerinde, sat til at kredense

Stoffet, hvorf Menneskene drikker Livets Rus og Dødens Gift. Dette gælder i Særdeleshed den Kunst, som mest genspejler Tidens Aand, den dramatiske. Theatret, en Stormagt af første Rang i det offentlige Liv, er næsten forladt af Kristendommen. Tidligere hørte netop den dramatiske Kunst og Religionen inderlig sammen. Det menneskelige Geni staar her i den snævrreste Forbindelse med Kristendommens Grundhemmelighed, Forløsningen. Det, som dybest griber Menneskene i Skuespillets henrivende Kunst, skulde efter Schillers Ord og Villie være en Styrke for Religionen og Buddene, men det undergraver dem, det skulde være en Skole for den højeste Dyd, men paa mangfoldig Vis er det bleven en Lastens Skole, det skulde være et Historiens Spejl, men er blevet et Vrængbillede af den, det skulde være en Skole for Dannelse, men hvor mange Hjerter er ikke bleven blændet af vort Theaters falske Trylleri, beruset af de Lidenskaber, som det forherligede, lokket af Synden, hvis glimrende Følger det foregølede!

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. I Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest afholdt alle de københavnske Konferenser Søndag den 19. Juli Kl. 6 Generalmøde paa St. Andreas Kollegiet. Den højærværdigste Biskop præsiderede og henledte Vincentsbrødrenes Opmærksomhed paa, hvor nødvendig den vedholdende Kærlighed var; han nævnedes saaledes et Eksempel fra Tyskland paa, at en Vincentsbroder gennem mange Aar havde besøgt et Menneske, før det lykkedes at vinde dette tilbage for Troen. Tilsidst fremførte Biskoppen Ønsket om, at vore katholske Studenter kunde bringes til at slutte sig til Foreningerne, der jo oprindeligt er udgaaet fra akademiske Kredse. En højtstaaende tysk gejstlig, der ivrigt har deltaget i Arbejdet, overværede Mødet og bragte en Hilsen fra Tyskland. Repræsentanter for alle københavnske Konferenser var mødt og aflagde Beretninger. Forsamlingen talte 27 Personer. Paa den højærværdigste Biskops Opfordring mindedes den afdøde Observator Pechüle. Maa Referenten have Lov til for fremtidige Møder at udtale Ønsket om, at Konferenserne i Provinsen vilde indsende

Beretninger til Generalmødet for derved at knytte et fastere Baand mellem alle danske Vincentsbrødre *Magister.*

Helsingør. Opmærksomheden henledes paa den forestaaende Basar i denne By. Der er saa meget mere Grund til det, som dette Vincentssøstrenes Sommermarked flere Gange har lidt stort Afbræk paa Grund af daarligt Vejr, et pludseligt indtrædende Skybrud m. m.; derfor kunde Søstrene nok fortjene rigelig Støtte, saa de i Aar maaske kan opnaa, hvad der flere Gange ikke er lykkedes for dem.

Aalborg. Den festlige Kamillusuge er nu forbi, men Mindet om den vil længe leve i Menigheden og dens Virkninger sikkert spores — ikke mindst i en forøget Andagt til den hellige Kamillus. Der har været en Tid, hvor rige aandelige Skatte er blevet tilbudt de troende, og at mange har været villige til at modtage dem, derom vidner det gode Besøg ved Gudstjenesterne og især de mange Kommunikanter i disse Dage. Den Hellige Fader havde i Anledning af Jubilæet tilstaaet en fuldkommen Aflad til enhver, der i de tre sidste Dage før den egentlige Festsdag bad i en af Ordenens Kirker og modtog Sakramenterne, og den hyppige Deltagelse i den hellige Kommunion vidner klart om, at denne store Begunstigelse fuldt ud er blevet forstaaet og modtaget. Endogsaa Kl. 5 $\frac{1}{2}$ om Morgenen mødte Folk, der skulde tidligt paa Arbejde, for at modtage Sakramenterne i Triduumdagene. Onsdagen, som er indviet til den hellige Kamillus (og den h. Josef) og af Ordensfolk helligeholdes paa en særlig Maade, aabnede Festsdagens Række. I Forvejen var der dog paabegyndt en Novene til den hellige Kamillus med sakramental Velsignelse hver af de ni Dage. Onsdag Morgen Kl. 8 var der Højmesse, ved hvilken den ny Koral anvendtes. Det kunde ikke undlade at gøre Indtryk, da P. Sassen i sin Prædiken mindede om, hvorledes netop paa denne Dag, d. 15. Juli for 300 Aar siden, den hellige Kamillus' Venner var samlede om hans Dødsleje, mens hele Rom sørgede over den elskede Fader og Ven, der var gaet bort. Kamillus' Legeme blev lagt i Graven, men hans Aand lever endnu i hans Sønner, der fortsætter hans Værk. — Efter Fælleskommunionen, i hvilken en stor Mængde baade voksne og Børn deltog, samledes Børnene i Kamilianerklinikens store, dejlige Have, hvor de blev trakteret med Chokolade. — I de tre Dage var der hver Aften Andagt med sakramental Velsignelse og særlige Bønner til den hellige Kamillus' Ære. — Til de store Festgudstjenester om Søndagen var Kirken blevet overordentlig smukt pyntet med Grønt og Blomster i rig Mængde af Menighedsmedlemmer og Ordensbrødre. Kl. 6, 6 $\frac{1}{2}$, 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 var der stille Messer, og i

hver af disse gik der troende til Kommunion. Kl. 10 var der Levitmesse, som holdtes af Pastor Brems fra Vejle. Pastor Schmid fra Aarhus talte med Ordene »*Justus ut palma floreat* — Den retfærdige skal blomstre som en Palme, som Udgangspunkt for sin Prædiken. Hver enkelt Helgen har sit særlige Mærke, St. Paulus Sværdet, St. Petrus Nøglen, St. Laurentius Risten o. s. v., men for dem alle er Palmen det fælles Tegn; den hellige Johannes i den guddommelige Aabenbaring saa dem alle med Palmer i Hænderne. Pastoren brugte derefter Palmen som Billede paa Helgenernes Liv og viste, at dette ikke udelukkende leves udadtil i Kulturens Tjeneste til Menneskeslægtens Gavn og bærer Frugt ned gennem Tiderne. — Kirkens firestemmige Kor sang foruden de forskellige Partier af Messen ogsaa den smukke Kamillushymne O, Himmel, hør! Luk op dit Telt . . ., der er forfattet af Broder Eich, og efter Messen: Vær hilset Helgen stor. . . Om Eftermiddagen Kl. 3¹/₂ var der Andagt med Festprædiken af Pastor Osterhammel fra Randers. Kirken var lige som om Formiddagen saa fuld af Mennesker, at Sakristiet maatte tages til Hjælp. Med spændt Interesse fulgte Menigheden Pastorens livfulde Skildring af den hellige Kamillus' og hans Ordens Virksomhed, som den fortsættes den Dag i Dag med uforandret Iver i Omsorgen for de fattige og syge. Ved Kirkens Udgang modtog enhver et smukt Billede af Helgenen. I Haven var der dækket Borde, smykkede med røde og hvide Blomster. Danske og pavelige Flag viftede i den lette Sommervind, og alt straaled i Sol og Farver. Under Orkestermusik tog man Plads ved Bordene for at drikke Kaffe. Før Kaffedrikningen begyndte, tog Jernbaneassistent Dupont paa Menighedens Vegne Ordet og bragte en varm Tak til Kamillianerne for alt, hvad de i de forløbne 15 Aar havde været for den katolske Menighed i Aalborg. Dem skyldtes det, at her fandtes en Kirke og Gudstjenesternes Velsignelse. Han frembævede de store økonomiske og personlige Ofre, de havde bragt og bestandig bringer for Menigheden, og nævnte Navnene Tembories, Ikenmeyer og Sassen som ligesaa mange Mærkepæle i disse 15 Aars Historie. To af de ældste Menighedsmedlemmer overrakte derefter P. Sassen en lille Sum Penge til Anvendelse ved den ny Kirkes Bygning, samt en smukt udstyret Adresse, undertegnet af alle Menighedsmedlemmer. P. Sassen takkede dybt bevæget og lovede at gøre sine Forgængere blandt Præsterne bekendt med Adressens Indhold. Før Forsamlingen ved Syvtiden skiltes, takkede Hr. Dupont paa alles Vegne for de glade Timer. — P. Sassen udtalte hertil den Glæde, det havde været, ikke blot ham personligt, men sikkert ogsaa den hellige Kamillus at se den Iver, hvormed alle havde

søgt at lægge deres Ærbødighed for den store Helgen for Dagen, især ved den ivrige Kirkegang og de hyppige Kommunioner.

Th. F.

Katholsk Bogsalg i Stenogade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenogade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

26. Juli. 8. Sønd. efter Pintse.	Anna, Jomfru Marias Moder.	2. Aug. 9. Sønd. efter Pintse.	
27. — Mandag.	Pantaleon, Martyr.	3. — Mand. Genfind. af Stephans Relikvier.	
28. — Tirsdag.	Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer.	4. — Tirsdag.	Dominicus, Bekender.
29. — Onsdag.	Kong Olaf, Martyr.	5. — Onsdag.	Maria i Sne.
30. — Torsdag.	Martha, Jomfru.	6. — Torsdag.	Christi Forklarelse.
31. — Fredag.	Ignatius af Loyola, Bekender.	7. — Fredag.	Cajetanus, Bekender.
1. Aug. Lørdag.	Petri Fængsel.	8. — Lørdag.	Cyriacus og Lidelsesfæller, Martyr.

Nyt Bogsalg. Fra Søndag den 26. Juli vil der som et Forsøg foreløbig blive Salg af katholske Bøger, Blade og lign. udenfor St. Ansgars Kirke umiddelbart efter Højmessens.

Et à to gode møblerede Gadeværelser m. elektr. Lys er til Leje for en rolig Herre. **Gothersgade 157, 2. tv.**

Kontorist, knap 21 Aar, med fineste anbefalinger og Reference, søger Plads til 1. September eller senere paa et Fabriks- eller Handelskontor eller ved en Sparekassevirksomhed. Billet, mrkt. »Kontorist«, bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G., København K.

Basar i Helsingør.

St. Vincentssøstre i Helsingør agter Søndag den 2den og Mandag den 3. August at afholde en Basar til Fordel for syge og fattige der i Byen. Gaver modtages med Tak af Priorinden, Nygade 8.

Mindeblade med Billeder og Tekst om Bernadette Soubirous (fra Lourdes) faas à 3 og 5 Øre Amalievej 14 samt i Katholsk Bogsalg.

Den katholske Højskole.

Friluftsmøde holdes ved »Vor Frues Bøg« (nær Posemandens Hus) i Dag, **Søndag den 26. Juli Kl. 4.** *Fink-Jensen* taler.

Sursum corda bedes medtaget. Efter Mødet er der Kl. 7 Andagt i St. Andreas Kirke i Ordrup. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Nye Bøger. St. Alphonsus' Daglige Besøg. 60 Øre. — Broder Hironimus. 25 Øre. — Nonni og Manni. 50 Øre.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien *Læsestuen* og *midlertidigt Modtagelseshjem* lukket.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Pr. 3l.

Søndag den 2. August.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den h. Kamillus af Lellis. — Det offentlige Livs Afkristning. — Klosterstriden. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. Nyborg. Vejle. England. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

223.

Besøgelsens Tid.

»O, vidste du dog, selv paa denne hin Dag, hvad der tjener til din Fred! Men nu er det skjult for dine Øjne. Thi der skal komme Dage over dig, da dine Fjender skal omgive dig med en Vold, indeslutte dig og trænge dig fra alle Sider. Og de skal slaa dig og dine Børn, som er i dig, til Jorden og ikke lade Sten paa Sten i dig, fordi du ikke har erkendt din Besøgelses Tid.« Saaledes lyder Jesu Ord i denne Søndags Evangelium, da han græder over Jerusalem. Og hvor forfærdelig gik vor Herres Ord ikke i Opfyldelse! Man nævner tit Jødefolkets Skæbne som et af Historiens Vidnesbyrd for Kristendommens Sandhed. At dette ulykkelige Folk til Trods for henved to Aartusinders Adsplittelse, Hjemløshed og Forfølgelser, dog har bevaret sin religiøse og til en vis Grad ogsaa sin nationale Selvstændighed, det er saa vidunderligt, at det daarligt lader sig forstaa anderledes end som en Virkning af Herrens Vilje, at Folket skal bevares til hans Genkomst. Men endnu vidunderligere forekommer Templets Skæbne mig. Kun paa eet eneste Sted i Verden, i Templet i Jerusalem, kan den rette jødiske Gudsdyrkelse med de i Loven foreskrevne Ofringer foregaa. Man skulde derfor synes, at det mer end noget andet maatte ligge enhver from Jøde paa Hjerte at faa Helligdommen genopført paa dens gamle Plads. Fromhed, ogsaa virkelig ortodoks Fromhed, og Offervillighed.

findes der da endnu blandt Jøderne, og har der sikkert været mere af før. Pengemidlerne vilde uden al Tvivl med den allerstørste Lethed kunne skaffes til Veje. Og at den tyrkiske Regering i Længden skulde nægte sin Tilladelse til Templets Genopførelse, naar de mægtige jødiske Bankierhuse lagde noget Pres paa den, det kan jeg ikke tro. Men hvorfor i Alverden er da Salomons Tempel ikke rejst igen? Jeg ser ingen anden Mulighed, end at det skyldes Guds Forbandelse — om man tør bruge det Ord — over den By, der ikke kendte sin Besøgelses Tid.

Men, naar det er saa blodig Alvor med dette Ord, saa maa det ogsaa vække det alvorlige Spørgsmaal i hver af os: Har du kendt din Besøgelses Tid? Eet har vi forud for Jødefolket paa Herrens Tid: vi ved, hvad der tjener til vor Fred, og det er ikke skjult for vore Øjne. Men, om dette er en Fordel, saa følger dermed jo ogsaa et langt større Ansvar. Hvis vi, som dog engang har erkendt, at Jesus er Kristus, den levende Guds Søn, og at der ikke er Frelse at finde i noget andet Navn, hvis vi dog ikke tager imod ham og hans Naade, naar han kommer for at tage Bo hos os, mon han saa vil kunne bede for os som for Jøderne: »Fader, forlad dem, thi de ved ikke, hvad de gør!« Mon det ikke snarere vil gaa os som den Tjener, der kender sin Herres Vilje, men ikke gør efter den, og hvis Straf derfor bliver saa meget større. Ja, det er vel værd at spørge sig selv: Har du kendt din Besøgelses Tid? Har Herren ikke allerede mange Gange villet besøge dig for at drage dig helt til sig? har han ikke saa tit kaldet dig til sig ved sine mangfoldige Sendebud, ved dine Forældre, ved Slægt eller Venner, ved en Præsts Ord, maaske ved dine Børn, ved en Bog, ved en pludselig Begivenhed — har du kendt din Besøgelses Tid? Og sidste Gang, han vilde besøge dig, da var det maaske i Sandhed den sidste, den allersidste Gang — kendte du den da, tog du imod ham? Maaske kommer han een Gang endnu og saa aldrig mere, da gælder det, at du kender din Besøgelses Tid. Maaske — thi Gud kan jo lægge sin Naade i det allermindste og ubetydeligste — maaske kommer hans Bud for sidste Gang i Dag gennem disse fattige Linier — kender du da din Besøgelses Tid? For den, som ikke har kendt den, bliver det forfærdeligt at falde i den levende Guds Hænder; men for den, som tager imod vor Herre Jesus og holder fast ved ham, er det livsaligt at vide, at Gud er den trofaste Herre, som aldrig slipper den, der ikke slipper ham.

H. K.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Kamillianerordenens Indstiftelse.

Tarde venisti — — — »Du er rigtignok kommet noget sent!« plejede Skoledrengene drillende at raabe til Kamillus; men en af Lærerne, der saa dybere end de, svarede: »Ja vist er han kommet sent, men denne Mand vil en Dag yde noget stort i Kirken.« Fra den Dag Kamillus havde modtaget Præstevielsen, ser vi ham fortsætte sin Bane uden ringeste Vaklen eller Tøven med Blikket stadig rettet mod det store Maal, som han følte, Gud havde kaldet ham til at naa. Intet kunde mere holde ham tilbage, hverken personlige Lidelser eller hans egen og Vennernes usikre Fremtid, ja end ikke Uvilje og Modstand fra dem, han elskede og ærede højest. Han ejede den urokkelige Tro paa sit Kald og den faste Tillid til, at han gik Guds Buds Veje, som er nødvendige for den, der vil naa at vinde »Ærens uvisnelige Krone«.

I Jakobshospitalet, selv i sin Egenskab af Forstander, havde Kamillus ikke frie Hænder til at indrette alt, som han kunde ønske det. Det kom ham derfor tilpas, da hans overordnede ansatte ham som Kapellan ved en lille Kirke, der tilhørte Hospitalet, i Nærheden af Porta del Popolo. Nu kunde han trække sig tilbage fra Hospitalet. To af hans Venner havde allerede forladt dette, og saa skete det da, ubemærket af Verden, men sikkert under Engles Frydesang, at disse tre Mænd den 8. September 1584 samledes i Madonninakirken og sluttede det Broderskab, som senere af Paven skulde ophøjes til en Orden, og som fra nu af skulde begynde et enestaaende utrætteligt Arbejde paa at bringe Lindring og Helsebod til dem, der led Nød, hvad enten det var paa Sjæl eller Legeme. De aflagde deres verdslige Dragt og iklædte sig Talar og Kappe, og Kamillus skrev nogle korte Regler, som de skulde overholde.

Fra nu af stillede de sig til Raadighed for enhver, der havde Brug for deres Tjeneste. De fandt en rig Arbejds-mark i Helligaandshospitalet, hvor de snart gjorde sig bemærkede ved deres offervillige, uegennyttige Adfærd. Altid

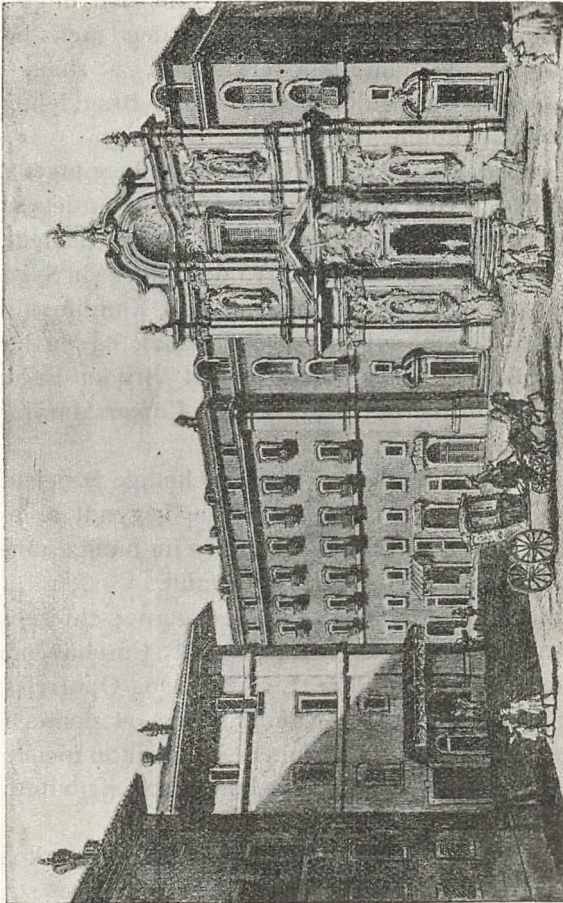
i det lidende Menneske at kunne se Kristus, skønt skjult under Saar og Pjalter, det var deres Styrke, det, dergjorde selv den ringeste Gerning hellig for disse begejstrede Mænd. »Efter min Mening gives der i Verden ingen skønnere Haaver end Hospitaler; der finder ogsaa jeg min bedste Vederkvægelse,« udrød den hellige Kamillus engang, og det var ikke tomme Ord. Det var netop for ham »den skønneste Musik«, som han udtrykte sig, naar de syge i Kor forlangte alle Haande Kærlighedstjenester af ham og hans Venner, vel vidende, at de ikke vilde blive afvist med haarde Ord af dem. Og naar Mennesket Kamillus havde gjort alt, hvad der stod i hans Magt for at hjælpe den syge, og denne desuagtet med sikre Skridt nærmede sig Dødens Port, saa stod Præsten Kamillus hos ham og forstod som ingen anden at tale til den, hvis Tillid han forlængst havde vundet. Hans Ord kunde vække Angeren og kalde Kærligheden frem i de fortørrede Hjerter, og herligere Frugt end disse frigjorte Sjæle kunde den helliges »skønne Have« ikke frembringe.

I Jakobshospitalet fandtes det Krucifiks, foran hvilket Kamillus havde knælet, da Frelseren velsignende havde strakt sine Arme ud imod ham, og Kamillus ønskede inderligt at føre dette Krucifiks til sin Bolig i Madonninakvarteret. Men et Kors maa bæres, ikke slæbes til sit Sled som en almindelig Vare. Kamillus tog det tunge Kors paa sine Arme, og med blotet Hoved bar han det den lange Vej til sit Hjem. Det var et forunderligt Syn at se den høje Mand vandre saaledes gennem Roms Gader, men der lyste en saadan Andagt i hans Blik, at det gjorde det dybeste Indtryk paa Folk, saa mange bevæget kastede sig paa Jorden og bad.

Denne Korsfærd skulde imidlertid give Stødet til noget, der kom til at berøre Kamillus paa det smerteligste.

En af Jakobshospitalets Kuratorer, Monsignore Cusano, anklagede i haarde Udtryk Kamillus for at have lokket de bedste Sygeplejere fra Hospitalet for at danne et taabeligt Forbund, som aldeles ikke tiltrængtes. Men ikke nok dermed, han gik til Philip Neri og beklagede sig bittert over, at hans Skriftebarn havde handlet saa egenmægtigt. Det blev maaske den haardeste Prøvelse for Kamillus, at Philip Neri ikke syntes at forstaa, at Kamillus handlede efter et

uafviseligt indre Kald, som selv hans beundrede og elskede Skriftefader ikke kunde faa ham til at svigte. Philip erklærede, at han for Fremtiden ikke mere vilde være hans Skriftefader og henviste ham til en anden Pater.

Ordenens Moderhus i Rom.

Ogsaa paa anden Maade blev Kamillus og hans Fæller prøvet paa denne Tid. Den usunde Bolig nær ved Tiberfloden i Forbindelse med det anstrengende Liv, de førte, og den altfor knappe Kost bragte Sygdom blandt dem. Kamillus selv var saa medtaget, at han maatte søge Pleje paa Jakobshospitalet. Sygdommen nedslog dog ikke hans Mod, tværtimod prisede han Gud, fordi han vilde

tage dem i en saadan Lidelsernes Skole, hvor de ret kunde lære at faa Medlidenhed med andre Mennesker.

Imidlertid besluttede de dog at flytte til en anden, sundere Bydel og fandt ogsaa snart en passende Bolig der. En af Kamillus' Bekendte betalte Huslejen og viste sig i det hele taget i den Grad begejstret for den unge Kongregation, at han stadig understøttede den med betydelige Pengesummer, ja endogsaa erklærede, at han, om det gjordes fornødent, vilde arbejde som Brændehugger for vedblivende at kunne hjælpe den.

Kongregationens Arbejde havde i det hele taget vakt Opmærksomhed i vide Kredse, og den ene efter den anden begyndte at komme den til Hjælp efter Evne. Saaledes skænkede en Mand ved Navn Mazziere, der under sin Sygdom var blevet optaget og plejet i Brødrenes Hus, Kamillus fire Pantebreve, som denne solgte for 500 Scudi, og da han døde, viste det sig, at han havde indsat Broder Bernardinus, som han holdt særlig meget af, til Universalarving af sin ret betydelige Formue.

Ikke mindst mærkedes dog den hellige Begejstring, der fra Kamillus og hans Venner havde begyndt at brede sig blandt Ungdommen, paa, at allerede nu mange unge Mænd søgte at blive optaget i deres Forbund.

Kamillus modtog dem i Reglen gerne; thi selv om en og anden af dem senere opgav sit Forehavende, naar Besværlighederne ved dette Liv i Savn og Opofrelser syntes ham for store, saa mente Kamillus dog, at denne Prøvetid ikke havde været spildt, men at vedkommende havde høstet Erfaringer derved, som sikkert engang vilde komme ham til gode.

Paa samme Tid viste Kamillus dog en mærkelig Evne til at bedømme Sjælene. Han gennemskuede straks den virkelig af Gud kaldte Novice, og viste en saadan sig vaklende eller ønskede at trække sig tilbage, var Kamillus streng og ueftergivende og forudsagde i flere Tilfælde de forfærdelige Følger, som et Skridt af den Art vilde medføre — Følger, som heller ikke udeblev. Der var saaledes en ung Mand, som af sin Fader lod sig overtale til at træde ud af Ordenen. Kamillus foreholdt ham alvorligt, at han ved at gøre det vilde handle imod sit Kald, og da

hans Formaninger ikke hjalp, forudsagde han ham, at han vilde komme til at dø for Bøddelens Haand. Dette skele virkelig, 9 Aar efter blev han henrettet for Mord.

For at Ordenen fuldt ud kunde udvikle sig, maatte Kamillus nu tænke paa at faa Paven til at stadfæste den ved at give den sin Velsignelse; men hvorledes skulde man opnaa dette? Her stod en fattig, ukendt Mand uden Fortalere og Velyndere og ønskede at føje en ny Orden til de mange, der allerede bestod i Forvejen. — For Kamillus var der kun een Vej at gaa, den, at lægge sin Sag frem for sin himmelske Herre og søge Hjælp hos ham. Styrket ved sin Bøn henvendte han sig frimodigt til Kardinal Mondovi, hvis Ansigt forekom ham tillidvækkende, da han en Dag paa Gaden saa ham ledsage en anden Kardinal, der havde besøgt ham. Han fremstillede Sagen for ham og bad ham forebringe hans Ønske for den Hellige Fader. Kardinalen syntes godt om hans ligefremme Handlemaade og lovede at gøre det ved første Lejlighed. Han holdt Ord, og Pave Sixtus V approberede og stadfæstede da Kongregationen den 18. Marts 1586. Brødrene fik Tilladelse til at leve sammen; Løfterne var dog frivillige, idet, hvem der vilde, kunde aflægge Løfte. Til de tre sædvanlige Løfter om Fattigdom, Kyskhed og Lydighed blev der føjet et fjerde: Sygepleje — selv i Tilfælde af Pest. Ordenens Overhoved skulde være Præst og vælges for tre Aar ad Gangen. Blandt andre Begunstigelser fik Ordenen Tilladelse til at maatte bede om Almisse i Rom.

Da Kamillus senere blev forestillet for Paven, følte denne sig stærkt tiltalt af den hellige Mands jævne, fordringsløse Væsen og opfyldte gerne hans Bøn om at maatte føje et rødt Kors til Ordenens sorte Dragt. — Han lovede endogsaa at tage Ordenen under sin særlige Beskyttelse.

Den 29. Juni paa Petrus' og Paulus' Fest begav Kamillus sig med otte Brødre til Peterskirken, da han ønskede at indvie sig og sin Orden til disse to Apostle. Paa højre Side af Brystet var det røde Kors indsyet paa deres sorte Talar; saaledes opfyldtes hans Moders Drøm, da hun, før han blev født, saa sin Søn i Spidsen for en Skare, der bar en saadan Dragt.

(Fortsættes.)

Det offentlige Livs Afkristning.

(Fortsat.)

Og hvordan ser endelig Livet ud i vore Dage? En Rus betyder aldrig en Forhøjelse af den sande Livsglæde, thi Opvaagnen og Ædruelighed kan ikke udeblive. Hvad Nutidens »Stormagter« saar, er navnløs Flendighed. De har forjættet os en Moral uden Gud, uden Christus. Det lyder saa lokkende og let, saa længe man ikke har gjort Prøven, men paa Frugten skal man kende det, og Erkendelsen bliver grufuld. Ligesom Pesten følger Krigen, saaledes følger den sædelige Raaddenskab Kampen mod alt helligt, mod Kristendommen og Kirken. En Gift gaar gennem Folkets Organisme, og dens ødelæggende Arbejde fører os mod Forfald; vi ser et forfærdelig langt Tog af Mennesker, prægede af Laster, Tusinder af skændede Piger og det uafslædig synkende sædelige Niveau, trods alle Følger af teknisk Kultur. Man ler af Begrebet Synd; men naar intet mer er absolut sandt, er heller intet mere helligt. Alt er tilladt, de største Forbrydelser bliver forherliget eller finder Interesse; Usædelighed af frækkeste Art trænger ublu ind i Offentligheden og berøver Kunsten dens Klædebon for til Nød at dække dens Afskyelighed; en Nydelsessyge finder Indpas, der i sine Orgier erindrer om den synkende romerske Verden. I Sandhed, der behøves ingen Peter af Amiens for at skildre det grufulde; det er saa haandgribeligt, at ikke alene Theologer og Pædagoger, men ogsaa mange andre tvinges til at advare mod Ondets Størrelse. Men intet kategorisk Imperativ, ingen ethisk Kultur, ingen ubunden Moral vil her føre til noget Resultat. Der behøves en højere Magt, end Menneskene har, for at sætte en Stopper for denne Fordærvelse. Og, des værre, uendelig megen Kunst er allerede ødelagt.

I en af de sidste Krige blev et Skud af en adelig Familie, en ung Officer, Moderens eneste Søn, en Enke, gennemboret af fjendtlige Kugler og døde Heltedøden med mange Soldater af hans Regiment. Kommandanten gav

Moderen telegrafisk Efterretning derom. Trods sin Alder og forfærdelige Smerte rejste hun til Slagmarken. Hun vilde i det mindste se Sønnen endnu en Gang, selv som Lig. Ledsaget af en Officer gennemvandrede hun de faldnes Rækker, søgende efter sin eneste. Endelig fandt hun ham og knælede med Liget i Armene, og med en af Smerte sitrende Stemme udraabte hun: »O, Fjende, hvad har du berøvet mig, Krig, hvad har du taget fra mig!«

Jeg kender en Moder med lignende Smerte, der siger til de antikristelige Magter, som behersker det offentlige Liv: »O Fjender, hvad har I berøvet mig, hvad har I ikke taget fra os! I spørger ikke om, hvad der vil komme, naar I blot skaffer os Fornøjelser. Hvorfor har I ødelagt vor Tro uden at kunne give os Erstatning derfor? Hvorfor har I sønderslaaet Idealerne for at bedrage os med eders afmægtige Afguder, hvorfor nedtrampet den kristelige Jordbund, hvorpaa vor aandelige Næring voksede, hvorfor forgiftet Brøndene, hvoraf vi drak, hvorfor brudt vor Kraft, hvorfor ladet denne fordærvelige Gift dryppe ind i vor Marv? Hvorfor har I gjort Elendigheden større, forøget Lidelsen og berøvet det stakkels Folk deres Frelser og Forløser? Ak, I tror, at en økonomisk Nivellering vil bringe en forløsende Kraft, og I forglemmer, at i Fylden af jordiske Gaver bliver Længslen efter det uendelige større. I glemmer, at al Retfærdighed kun har Mening, naar den er grundfæstet paa den evige Guds Fundament. I giver os en forfintet Kultur og veed dog, at den ikke kan rense Sjælen. I peger paa Musklernes Styrke og Legemets Pleje og gør alt for at give os en fuldkommen offentlig Hygiejne, og vi takker eder, men vi behøver ogsaa moralsk Kraft til Selvfornægtelse og Offer. I beraaber eder paa Følgerne af den moderne Kultur, og vi beundrer deri alt, hvad der gør sundt, stort og frit, men I glemmer, at vi har en Sjæl, og at Sjælen i al Kultur er Kristus i Gaar, i Dag og i al Evighed. Aarhundrederne forkynder ham som Nøglen til Forstaaelse af Verdenshistorien, den eneste, uforlignelige, uopnaaelige for alle Tider, der fornyer Verden paa alle Omraader og giver os en ny, uskatteleg, velsignelsesrig Verden med nye Kræfter og nye Maal. Hvis I ikke atter søger ham, vil I erfare, at den sædelige og

sociale Elendighed bliver større, Uretten mere skrigende og Egoismen mere begærlig, Utilfredshed og Knurren vokser og tyder ligesom Himlens fjerne Torden paa en kommende Katastrofe.«

I Sandhed, Tiderne er vanskelige og alvorlige, Faren stor og truende; at møde den og vise os den svære Tid værdige, hvori vi lever, er vor hellige Pligt. — Det gælder fremfor alt om at tage Standpunkt. »Afgørelse og Adskillelse«, raaber Tiden. Det gamle Billede af de tvende Bannere betegner bedst Situationen — Verdenshistoriens gamle store Tema, Kampen mellem Tro og Vantro, mellem Guds Ret og Menneskemening, mellem Dyd og Last, mellem Egoisme og Kærlighed, mellem godt og ondt, mellem Kristendom og Hedenskab staar for os, her Christus, der Antikrist, kort sagt for Christus mod Mørkets Magter. Det er det tyvende Aarhundredes Korstog, som jeg vil opfordre til.

II.

Vi kæmper ikke mod Personer, mod de enkelte som saadanne. Vi kæmper for vor hellige Tro imod Vantroen, naar vi bekæmper Tilintetgørelsen af det mest værdifulde, vi har erhvervet, vor timelige og evige Lykke. Vi kæmper ikke med anderledes troende Kristne; som begejstrede Sønner af vor hellige Kirke, i urokkelig Tro paa Jesus Christus, Guds Søn og Verdens Frelser, hilser vi glade alle hine, selv om de ikke staar i vore Rækker, naar de sammen med os bekæmper den fælles Fjende. Vi kæmper med alle de Midler, Gud gav os i Hænde. Vi bekæmper fremfor alt Fjenden i os selv. Det er det herlige i hvert Menneskeliv, at det bærer Afgørelsen i sig selv, at enhver i sig selv først kan se det godes Sejr over alt, hvad der strider mod Christi Aand. Og fra vort eget Hjertes Valplads vil vi oprette Guds Rige i Familien og derfra i det offentlige Liv.

Og først kalder jeg saa paa de unge Mænd og blandt dem især paa Studenterne. I Spidsen med jer. Ogsaa Fædrelandet vender sig først til jer i alvorlige Tilfælde. I denne alvorfulde Time maa I, som Johannes, findes staaende nærmest Korset. I er bedst i Stand til at føle Begejstring. I

maa have Idealer, at Hjertet kan banke højere og jeres unge Sjæle gløde af den reneste Ild. Kæmp for Guds Ære og Kvindens Ære. I de unge Mænds Kredse har den Fjende, vi bekæmper, bragt de skrækkeligste Ødelæggelser. Han har, i Frihedens Navn, bragt dem Frihed for alt ondt og lukket dem ude fra alt godt. Mange ere fra frie Mennesker blevet til Slaver, Slaver af Sanselighed, Slaver af Vane, Menneskeslaver, Meningslaver og Mængdeslaver.

Men Gud vil ingen Slaver, og aldrig er Verden kaldet til en stoltere og skønnere Frihed end ved Kristendommen. »I skal blive fril« raabte Montalambert midt under Revolutionens Tummel i Paris, og idet han hævede Krucifikset, der netop var kastet ud af Tuilleriernes Vinduer af den gale Mængde, raabte han: »Vid, at I kun bliver fri i den, som er død for eders Frihed!« Man forstod ham og bar i Triumf Korset til Notre Dame.

Studenter, Gymnasiaster, Købmænd, Arbejdere, Soldater! Beskyt vore helligste Goder, og frels dem for det fremtidige. Lad dem le, som spottes jer; men den, som ikke kan taale Spottens Latter, den ofte saa billige Spot, dur ikke til Korslog. Korset er en Daarskab for Hedningerne; men dog er vi Verdens Redningsmænd, vor er Fremtiden, thi den er Guds.

Tag Korset, I Mænd og Fædre. Raabet til jer vil jeg iklæde Ordene, som en gudbenaadet Digter har viet Mændene. Man kan ikke sige det skønnere og mere indtrængende, og jeg glæder mig, naar det Digt, som i Sandhed fortjener en Pris, i det mindste bliver kendt i vide Kredse. Det er af en Tyroler Digter og bærer Overskriften »Hvad vi ville«, og han svarer:

Vi ville kun Mænd uden Vaklen,
der kækt kan svinge Sandhedsfaklen,
ej Svæklunge, der som Sivet svajer
og sig mod Jorden for Stormen nejer,
ej Efeuranker, men Egestammer,
hvem Lyn og Tordenbrag ikke lammer.

Vi ville kun hærdede Mænd som af Staal,
der alle stævne mod samme Maal,
vi ville ej Mænd, der med smigrende Ord

for Gunst og Gave vil slette hvert Spor,
 som skjult under Løgnemasken vil vinde,
 hvad ellers de naaede ingen Sinde.

Vi ville ej Mænd, der lig Vejrhaner drejer
 sig klagende rundt, naar Stormvinden fejer —
 nej Mænd, der frejdig i Kampens Larm
 tør vise Fjenden den aabne Barm,
 som kækt med Fjenden tør bryde en Lanse,
 hvem ingen Hindring mod Maalet kan standse.

Vi ville kun Mænd, der med Korsets Fane,
 trods Kampens Tummel, os Vej vil bane,
 der modig strider, trods Haan og Foragt,
 og skuer mod Maalet uforsagt,
 der stander som Kæmper Mand ved Mand
 og sejrer i Troen for Folk og Land.

Naar Korstogsprædikanterne havde vundet Mændene for Sagen, var Opgaven løst. De havde kun tilbage at trøste Kvinder og Børn, hvis Mænd og Fædre tog Afsked, og opfordre dem til Bøn om Sejr og Hjemkomst. Her er det ikke saaledes. I dette Korstog maa alle kæmpe med, ogsaa Kvinderne. Ja netop Kvinderne. Thi særlig deres Historie er et Bevis for Velsignelsen og Nødvendigheden af Kristendommen. Ikke en Theolog, men en ganske moderne lærd, Poulsen, har udtalt: »Først ved Kristendommen er Kvinden blevet den, hun nu er. Naar nogen skulde være taknemmelig for Kristendommen, skulde Kvinderne være det. Anskuelse som Kants, der betegner Kvinden som en Husmoder, hvis eneste Videnskab Maden er, eller Schopenhauers, der talte om Kvinden som et Produkt af europæisk Civilisation og kristelig-germansk Dumhed, eller Nietsches, der kun kunde tænke Kvinden, som Orientalerne betragter hende, er ikke vokset op paa Kristendommens Grund. Man kan ikke stille Kvinden højere, end Christus har gjort det, og skulde det nogen Sinde lykkes Vantroen at udrydde Kristendommen af vort Folks Liv, da vilde, selv om Kvinden politisk og retslig var stillet Manden fuldstændig lige, ingen erfare Forandringen mere end Kvinderne.«

(Slattes).

Klosterstriden.

Professor Weis' Angreb paa de nye Søstre paa Jagtvejen har fremkaldt en hel Del Omtale i en Række Blade. Her meddeltes for 14 Dage siden, hvad *Ekstrabladet* efter et Interview med Pastor Gamél fortalte. Dagen efter bragte *Hovedstaden* et langt Interview med den højærværdigste Biskop, i Følge hvilket denne meget energisk havde tilbagevist Professor Weis' Insinuationer.

Søndagen, efter at det første Angreb havde fundet Sted i *Politiken*, bragte dette Blad følgende lille Indlæg fra Ugebladets Redaktør, der skrev saaledes:

»Det Angreb, Professor Weis i Søndags rettede mod Klosterlivet, specielt mod det nye Kloster paa Jagtvejen, var saa skarpt, at jeg sikkert faar Lov at levere en lille Imødegaaelse; Forhold, hvorover jeg ikke var Herre, har bevirket, at den ikke har kunnet fremkomme før.

Lad mig allerførst gøre opmærksom paa, at det gaar slet ikke saaledes til i Klosteret, som Professoren mener. Ingen optages i noget Kloster, allermindst i et af denne Art, uden efter aarelang Betænkningstid; der hengaar omtrent tre Aar inden Optagelsen og ligesaa lang eller længere Tid, inden de bindende Løfter aflægges. Afspærringen fra Verden er nok gennemført, dog ikke mere, end at Læger, Haandværkere, Gartnere o. s. v. faar Adgang, hver Gang der er Brug for dem. Til det nye Kloster vil der saaledes blive knyttet en af Byens dygtigste Læger. Og hvis en Søster bliver ked af Klosterlivet, vil der — ud over en kærlig Formaning — intet Pres blive lagt paa hende; hun kan gaa i Fred, hvorhen hun vil, hun faar Klæder, Jernbanebillet o. s. v., hvad hun behøver. Det er de faktiske Forhold. Men hvad mener Professoren saa med sin Antydning om de uhyggelige Forbrydelser, der begaas, og mod hvem retter han denne graverende Beskyldning?

Hvor mange rige Folk i vort Samfund lever ikke et ganske unyttigt Liv! Hvor mange Damers Tilværelse er ikke fyldt med Romanlæsning og de tommeste Fornøjelser! Hvor mange Menneskers hele Interesse er ikke optaget af Velleverd og Udskejelser! Og mod ingen af disse paakaldes Politiets og Statsmagtens Indgriben af Professoren. Men overfor Damer, der vil bede hver Dag en Del Timer, som vil sy, arbejde i Hus og Have, men forøvrigt passe sig selv og ikke gaa ud paa Gaderne, forlanges det, at Ministeriet skal gribe ind, ja endog, at Statskirkens Gejstlige skal være paa deres Post. Er det retfærdigt? Er det passende i et Land, hvor vi efter mange Aars Udvikling og

Kampe er naaet til politisk Frihed og alles Lighed for Loven?

Jeg skal ikke dvæle videre ved de øvrige Misforstaaelser i Artiklen, heller ikke ved, at Professoren tror, at der ofredes unge Kvinder til den frygtelige Molok, medens det virkelig var smaa Drengene, men blot opfordre ham til, hvis Sagen selv i nogen Maade er Alvor for ham, selv at opsøge de Søstre, han skriver saa haardt om; i Josefssøstrenes Noviciat paa Strandvejen kan han faa dem i Tale, ja endog sidde i Stue med dem, og han vil sikkert undre sig over den Livsglæde, Naturlighed og fine Dannelse, der præger disse »ofrede« Søstre; det kommer af, at de virkelig har ofret sig — til Gud.

Sluttelig maa jeg maaske gøre opmærksom paa, at det nye Kloster paa Jagtvejen, slet ikke er noget nyt, hverken i Verden overhovedet eller i vort eget lille Fædreland. Klostre med saadanne indelukkede Beboere har eksisteret i Aartusinder i Kirken og eksisterer endnu alle Vegne, og den Orden, som vort Fædreland maaske skylder mest i Middelalderen, Birgittinerne, havde langt strengere Regler og langt mere gennemført Afspærring fra Verden end »Den evige Tilbedelses Søstre«.

To Dage efter bragte *Politiken* et lille Indlæg fra Professor Weis, i hvilket denne væsentlig fremhævede, at han havde bygget sin første Artikel paa en Række Meddelelser, *Berlingske Tidende* allerede længe forinden havde bragt. Som Svar herpaa fremkom der den 22. Juli i sidstnævnte Blad følgende energiske Artikel fra Pastor Gamél. Den lød som følger:

»Den 27. Juni indeholdt *Berlingske Tidende* en Meddelelse om det nye Kloster, som Den evige Tilbedelses Søstre lader opføre paa Jagtvejen. Denne Meddelelse havde øjensynligt kun til Formaal at give en skitseret Fremstilling af de Ejendommeligheder, der særlig karakteriserer den nye Orden. Enhver Læser med lidt Eftertanke kunde øjeblikkelig se, at den paagældende Artikel ikke gik ud paa at give en *udtømmende* Fremstilling af Klosteret og af det Liv, der fremtidig vil blive ført indenfor det.

Ikke desto mindre fandt Professor Weis ved Landbohøjskolen (i en Kronik i *Politiken* for 12. ds.) sig foranlediget til ud fra denne Meddelelse og uden at søge yderligere Oplysning, hvad der havde været ham let, at kaste sig over Den evige Tilbedelses Søstre med en Voldsomhed og Hensynsløshed, der heldigvis staar saa nogenlunde uden Sidestykke i den danske Presse. — Man faar pudsigt nok det Indtryk, at Professoren i sin Artikel ønsker at optræde som en »Kvindernes Ridder«, og at han netop i denne Egenskab vælter sig ind paa nogle værgeløse Søstre, hvis hele

Forbrydelse bestaar i, at deres Livsopfattelse er forskellig fra Professorens egen. Med en fuldstændig Mangel paa Beherskelse, der altid tager sig ilde ud, naar man har Kvinder til Modstandere, overdænger han Søstrene med Ukvemsord og fordrister sig til ikke een, men flere Gange at kalde dem for Forbrydere, tilmed Forbrydere, der for-øver deres skændige Gerninger i Religionens Navn. Med udsøgt Haan betegner han deres Forehavende som »moderne Molokdyrkelse«, og han finder dette usigelig saarende Udtryk i den Grad passende, at han sætter det som Titel over sin Artikel. Han antyder, at den nye Priorinde, der vel i hans Øjne i særlig Grad maa fortjene Benævnelsen »Forbryderske«, vil søge at lokke unge Kvinder, der har lidt en Skuffelse i Livet, ind i Klosteret og derpaa med Magt tvinge dem til at blive dér Livet ud; ja, man gætter sikkert ikke forkert, naar man tyder Professorens Udtalelser saaledes, at hvis Søstrene ikke vil blive i Klosteret, skal Priorinden nok paa en eller anden Maade sørge for, at de ikke kommer levende ud, men at de forsvinder i en af Gravene under Alteret. Jeg har talt med mange om Professorens Artikel, ogsaa med Fritænkere og med Protestanter, og alle har de tydet Professorens Ord paa den Maade.

Foruden disse Forbrydelser antyder Professoren Muligheden af andre og værre Forbrydelser, som selve »den sorte Messe« er en forholdsvis Bagatel i Sammenligning med. Efter at Professoren dernæst har udtalt sin Sympati for den Tanke, at Staten iøvrigt søger at skabe Religionen de bedst mulige Kaar, henvender han sig i flammende Ord til den danske Folkekirke og til Kultusministeriet og besværges disse om at skride ind imod Den evige Tilbedelses Søstre og med Magt hindre dem i at komme til at bebo den Bygning, som de har opført for deres egne Penge.

I en senere Artikel (»Politiken« for i Gaar) har Professoren den Dristighed at paastaa, at han kun har refereret nogle af Hovedpunkterne i »Berlingske Tidende«s Meddelelser »uden at forandre eller tilføje noget faktisk«. Særlig den sidste Paastand, om ikke at have tilføjet noget »faktisk«, er kostelig. Den turde være egnet til at blive et bevinget Ord.

I sin sidste Artikel udtaler Professor Weis, at det kun skulde glæde og berolige ham, om hans Opfattelse af det nye Kloster havde været urigtig, og han nedlader sig endog til at udtale, at hans Tvivl muligvis vil kunne fjernes, hvis der fra autoritativ Side fremkommer en »paalidelig« Redegørelse for, hvorledes Klosterets Regler »virkelig« er. Efter denne forholdsvis forsonlige Bemærkning kommer der atter et Udfald imod Søstrene; Professoren udtaler, at han ikke er fri for at mistænke Søstrene for at ville drive katholsk

Propaganda; men selv om han ogsaa skulde tage fejl paa dette Punkt, maa han henstille til Søstrene hellere at søge sig et Ophold udenfor det danske Riges Grænser. — —

Dette er sket i vort frihedselskende Fædreland i Herrens Aar 1914! En for sin Radikalisme bekendt Professor har rettet dette hensynsløse Angreb paa nogle værgeløse Kvinder, og Angrebet har fundet Optagelse i Frihedsorganet »Politiken«! Jeg er tilbøjelig til at tro, at der er dem, der vil huske det længe.

Selv om det maaske kunde synes overflødigt, vil jeg endnu bemærke, at Professor Weis forgæves vil komme til at vente paa, at der fra autoritativ Side vil blive tilstillet ham eller nogen anden Privatmand en Redegørelse for, under hvilke Regler nogen af vore katholske Institutioner arbejder. Professoren maa ikke overvurdere sin egen Betydning. Der er Grænser for selv en Professors Myndighedsomraade. Lige saa lidt er vi tilbøjelige til at gøre Professoren Rede for, om Den evige Tilbedelses Søstre agter eller ikke agter at drive katholsk Propaganda, noget, de eventuelt har nøjagtig samme Ret til som Professoren til at drive fritænkerisk Propaganda, og Professoren maa finde sig i, at Udlændinge, de være sig Katholikker eller Protestanter, tager Ophold her i Landet nu som før, uden at indbente hans Tilladelse.

Som et Korrektiv endelig til Professorens Opfordring til Myndighederne om at jage Søstrene ud af Landet med Magt, skal jeg tillade mig at hidsætte en Udtalelse af Georg Brandes, der rammer netop en saadan Adfærd. Georg Brandes skriver i »Udenlandske Egne og Personligheder« Side 22: »Jeg harmede mig over, at nu ogsaa disse Munke (i Klostret Subiaco ved Rom) skulde fordrives. Det er en Skandale at gøre slige Indgreb i menneskelig Frihed og det i Frihedens Navn Jeg hader denne Raahed, som jeg altid har ivret mod dem, der forsvarer Jesuitternes Fordrivelse Er det Frihed, som underkuer, som forbyder, som ikke vil taale en uskyldig Association?« —

To Dage efter afsluttedes Diskussionen i *Berlingske Tidende* med Indlæg fra Professor Weis og Pastor Gamél.

Ihvorvel det ogsaa havde haft sin Interesse at gengive disse sidste her, er det dog af Hensyn til Ugebladets Plads ikke muligt. Et Par smaa Udklip af Pastor Gaméls Indlæg skal dog gengives her som Slutningsbemærkning til denne Artikel; de lyder saaledes:

»Professor Weis anker over, at jeg først bebrejder ham, at han ikke har sat sig tilstrækkelig ind i Sagen, før han skrev om den, og at jeg derefter lader ham vide, at han nu forgæves vil vente paa, at der fra autoritativ Side bliver tilstillet ham nogen Redegørelse angaaende Sagen. Pro-

fessoren kan altsaa ikke se Forskel paa de to Ting — mellem at søge Oplysninger i en Sag, som man af en eller anden Grund har Interesse i at faa oplyst, og at optræde som selvbestaltet Kriminalretsassessor og ugenert afkræve Autoriteterne »Redegørelse« i en Sag, som man tilmed i Forvejen har afsagt Kendelse i. Det vidner ikke om nogen udpræget Finfølelse hos Professoren, naar han ikke kan faa Øje paa Forskellen mellem de to Ting.

Det kunde være fristende til Slut at komme lidt nærmere ind paa Professorens besynderlige Forhold til den evangelisk lutherske Folkekirke, som han iøvrigt ved en Fejlskrivning kalder for en Statskirke. Professoren har her for anden Gang — sikkert til manges Forbavselse — udtalt sig paa en Maade, som om der bestod en nær Forbindelse mellem ham og Folkekirken. Jeg skal dog ikke opholde mig ved denne Sag, da jeg gaar ud fra, at Folkekirken selv bestemt vil afvise Professorens Tilnærmelser.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Odense (Dalum Kloster). Klosteret er, som hver Sommer, belagt til sidste Plads; den ypperlige Behandling, Gæsterne faar, den udmærkede Bolig og Klosterets store Park samt de mere end borgerlige Priser forklarer det tilstrækkeligt. For nylig har Søstrene anskaffet en elegant lukket Vogn og to Heste, hvad der sikkert vil blive paa-skønnet af de Gæster, der skulde ønske at foretage længere Udflugter i den smukke Omegn. — St. Knuds Feriekoloni paa godt 30 smaa og større Piger trives fortræffeligt; Børnene kommer hver eneste Morgen i Bad, men er, navnlig de mindre, allerede før Middag saa fulde af Jord og Støv, at man intet bedre Bevis kan faa for, hvor de af Hjertens Lyst tumler sig i Mark og Skov. Den, der har skrevet disse Linjer til Ugebladet, traf Skaren ude paa en lille Eng i Skoven (eller Parken), hvor de under en Hedvigssøsters Opsigt hver efter sin Smag legede og morede sig; længes hjem gjorde Børnene ikke, hvad Forældrene jo mest maa glæde sig over. Ved Olfetiden om Aftenen gaar Børnene ind i det lille Kapel og synger en Salme og beder Aftenbøn, og Klokkeren otte om Morgenen begynder den herlige Feriedag atter for dem. St. Knuds Feriekoloni er sikkert et udmærket Led i vor katholske filantropiske Virksomhed.

— Ogsaa i Odense By har St. Hedvigssøstrene en ikke ringe Virksomhed. Hvad maaske adskillige ikke veed, har de saaledes et Børnehjem med 24 Drengene og Piger,

hvor de gerne modtager katholske Børn, der skal anbringes i Pleje af de respektive Værgeraad. Til en snarlig Udvidelse af dette Børnehjem har de nylig købt en tilstødende Grund, 3000 □ Alen stor, forbi hvilken der i en nær Fremtid vil blive ført en ny, smuk Gade. I Vuggestuen passer Søstrene 10—12 spæde Børn, medens Mødrene maa gaa paa Arbejde. Asylet har for Tiden 24 smaa Dreng og Piger i den sædvanlige Alder fra 3—7 Aar. Ved Siden heraf har Søstrene en Haandarbejdsskole, der har været besøgt af 25 Damer fra Byen, medens et lignende Antal Damer har modtaget Undervisning i Musik og fremmede Sprog. — St. Josefssøstrene, der allerede i mange Aar har haft et blomstrende lille Hospital og Alderdomshjem paa Hjallesvej, er nu nødsagede til betydelig at udvide deres Virksomhed. Allerede i denne eller næste Uge begynder de umiddelbart opad den gamle Villa, der hidtil har tjent til Hospital, og som ogsaa foreløbig vil blive staaende, at opføre et nyt, fuldt moderne Hospital med en lang Fløj med Façade mod Syd og to mindre Fløje. Den nye Bygning, der bliver over 50 m lang og skal kunne give Plads til 70—80 syge, bliver paa tre Etager foruden en meget høj Kælder. Ud mod Hjallesvej prydes Bygningen af et Taarn, der væsentlig skal rumme Trapperne. I øverste Etage, mod Øst, indrettes et Huskapel, 14 m langt. Hospitalet vil blive forsynet med en Liggehal og et Apparat til Behandling med Røntgenstråler.

Nyborg. Mariasøstrene har i denne Sommer en travl Virksomhed i deres smukke Villa *Stella maris* i Byens Udkant. Alle Værelser er fuldt optagne af Gæster, ca. 15 i Tallet, hvoraf flere er gamle og skrøbelige. Det er Meningen i den nærmeste Fremtid lidt at ændre deres Virksomhed, idet Svendborg Amts Sygekasser er blevet enige om, efter Aftale med Søstrene, at benytte Pensionatet som et Rekonescenthjem, hvilket saa meget lettere lader sig gøre, som to af de fem Søstre er fuldt uddannede som Sygeplejersker. Der har nylig været 50 Repræsentanter for Sygekasserne, som med Begejstring besaa den fortrinligt indrettede Villa og den udmærkede Have. — Øverst oppe i Villaen er under Taget indrettet et ganske lille, men stemningsfuldt Kapel, som dog forleden Søndag maatte give Plads til over 70 Mennesker, deriblandt en Mængde polske Katholikker.

Vejle. Det nye St. Maria Hospital synes at have en udmærket Fremtid for sig. Det har, siden det blev aabnet, stedse været fuldt belagt, og der er i dette Aar under den dygtige Overlæge Poulsens Ledelse foretaget ikke mindre end 200 Operationer. Hospitalet, som er sjælden fint udstyret, ligger frit og frisk og dog kun to

Minutters Gang fra Byens Midtpunkt. Til syge, som indlægges af Sygekasser eller som alderdoms- og fattigunderstøttede, yder Amtsfonden et ikke ringe Tilskud pr. Dag. — Til Efteraaret eller Foraaret venter Sognepræsten at kunne paabegynde Opførelsen af en selvstændig Kirke, Øst for Hospitalet, paa en højt beliggende Grund. Der vil antagelig blive 300 Siddepladser i Kirken, som mod Vest vil faa et forholdsvis højt Taarn.

England. Katholikkerne i dette Land har holdt deres store aarlige Generalmøde (*5. National Catholic Congress*) i Byen Cardiff i Wales fra den 10. til den 13. Juli. En blot nogenlunde fyldig Beretning herom vilde fylde adskillige Ugeblade; her skal derfor blot gøres nogle Antydninger. Mødet overværedes af to Kardinaler (Ærkebiskop Bourne af Westminster og Benediktineren Gasquet, Formand for Vulgatarevisionskomiteen), 14 Ærkebiskopper og Biskopper, en Mængde Abbeder og Præster og en talrig Forsamling af katholske Lægfolk i alle Livsstillinger. Omtrent 3000 Mennesker overværede Aabningsmødet, ved hvilket Borgmesteren i Cardiff, der ikke selv er Katholik, holdt en lang Velkomsttale, i hvilken han særlig priste Katholikkerne for deres Omsorg for de fattige og smaa i Samfundet. Der holdtes, som Tilfældet ved slige Lejligheder gerne er, baade større Fællesmøder og mindre Afdelingsmøder. Kardinal Bourne holdt, som han ved disse Forsamlinger plejer, en stor Tale i det første Møde; han udviklede i den Nødvendigheden af Kirkens Udvikling baade i Hjemlandet og trindt om i hele Verden. — Senere vil der maaske blive Lejlighed til at gengive nogle af de interessanteste Udtalelser her i Bladet.

Rom. Til Borgmester af Rom er Fyrst Colonna nylig bleven valgt. Romerne har udstødt mangt et Lettelsens Suk ved den Tanke, at deres nye øverste Embedsmand er et Skud af den Slægt, der i 700—800 Aar har indtaget ledende Stillinger i deres By. og at de er blevet fri for den udenlandske jødiske Frimurer Nathan, der ved sine raa Fornærmelser mod Paven opnaaede en Slags Verdensberømmelse. — Den tyske Kejser har skænket Paven en meget kostbar Kopi af Labarum, Kejser Konstantins Banner. Det er af fint Purpur, besat med ædle Stene, 50 cm i Kvadrat efter Kejserens specielle Ønske udført af Benediktinerinder af Maria-Laach. Den preussiske Minister ved Vatikanet overrakte den enestaaende Gave. — St. Kamillus' Jubilæum har været fejret her med særlig Begejstring, især i St. Magdalena-Kirken, hvor den helliges Levninger hviler. — I sidste Nummer af *Acta Apostolicae Sedis* indskærper Rituskongregationen Overholdelsen af Reglerne for elektrisk Lyses Anvendelse i Kirkerne. Elektrisk Lys er saaledes for-

budt paa Altrene, ikke alene i Stedet for Lys og Lamper, men ogsaa i Forbindelse med disse.

Katholsk Bogsalg i Stenogade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8½ og om Søndagen efter Højmessen. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenogade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

2. Aug.	9. Sønd. efter Pintse.	9. Aug.	10. Sønd. efter Pintse.
3. —	Mand. Genfind. af Stephens Relikvier.	10. —	Mandag. Laurentius, Martyr.
4. —	Tirsdag. Dominicus, Bekender.	11. —	Tirsdag. Oktavdag.
5. —	Onsdag. Maria i Sne.	12. —	Onsdag. Clara, Jomfru.
6. —	Torsdag. Christi Forklarelse.	13. —	Torsdag. Johs. Berchmanns, Bekender.
7. —	Fredag. Cajetanus, Bekender.	14. —	Fredag. Vigilie. (<i>Fastedag</i>).
8. —	Lørdag. Cyriacus og Lidelsesfæller, Martyr.	15. —	Lørdag. Marias Op-tagelse.

St. Annæ Kirke.

Søndag, d. 2. August, den h. Biskop og Kirkelærer Alphonsus af Liguori's Fest, vil i Aar faa et særlig højtideligt Præg, idet den nyviede Redemptorist-Præst *Franz Jaworski* da for første Gang vil frembære det h. Messeoffer. Kl. 10 holder han *Indtog* i Kirken, hvorefter *Levitmessen* begynder, under hvilken Hr. Pastor *J. Schmid* fra Aarhus holder Festprædiken.

For en ung Pige — 16 Aar — søges Plads i et katholsk Hjem, hvor hun under Vejledning kan deltage i al indvendig Husgerning. Hun kan paatage sig Lektie læsning med Børn, taler godt Tysk og er flink til Haandarbejde. Henvendelse til

Organist *Axel Sørensen*,
Danmarksgade 53. Fredericia.

1 à 2 umøbl. Gadeværelser, elektr. Lys, er til Leje for en rolig Herre, Gothersgade 157² t. v.

En 2 Vær. Lejl. med Entré, Vand og Gas, 240 Kr. aarlig, eller en 3 Vær. do., 350 Kr. aarlig, til Leje til Okt. Flyttedag. 7 Min. til Kirken.

Viggo Hansen,
Lindegaardsvej 36, A. Charlottenlund.

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner afholder Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke Fredag d. 7. August Kl. 7.

Bønnens Apostolat.

Emnet for August:
Missionerne i Bagindien.

Nye Bøger. St. Alphonsus' Daglige Besøg. 60 Øre. — Broder Hironimus. 25 Øre. — Nonni og Manni. 50 Øre.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien *Læsestuen og midlertidigt Modtagelseshjem* lukket.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 32.

Søndag den 9. August.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den h. Kamillus af Lellis. — Et Hundreedaarsminde. — Det offentlige Livs Afkristning. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Frankrig. — Den dansk-katholske Kirkesag. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

224.

Forfængelighed.

»Forfængeligt er alt det, der forgaar« — siger den h. Augustinus. Alt det skabte er Forfængelighed, ikke i sig selv, men paa Grund af Menneskenes daarlige Vedhængen ved det.

For saa vidt Forfængelighed er en menneskelig Svaghed, bestaar den deri, at Menneskene utilbørligt skatter og elsker det jordiske, søger og higer efter forgængelig Glans og timelige Goder, nøjes med og roser sig af denne Verdens Ting.

Den menneskelige Forfængelighed strækker sig lige saa langt som de skabte Ting; den har mange Former; den er taabelig, og alligevel vil den bestaa, saa længe der findes Mennesker.

Rytteren paa sin smukke Hest, den unge Pige i sin Søndagsdragt, den lærde med sin nyeste Bog — de tjener Forfængeligheden. Den rejsende, som fortæller sine Rejserindringer, Jægeren, som roser sig af sine Eventyr, Krigsmanden, som skildrer Krigens Farer — de prædiker Forfængelighed. Den unge Snob og den gamle Snakkebroder, den flittige Bondekone og Damen, der sidder paa Stads, den rige i sin herlige Park og Bonden ude paa sin Mark — de har alle deres Forfængelighed. End ikke Barnet er frit for Forfængelighed. Det er stolt af sine blonde Krøl-

ler, sine ny smaa Sko, det lille Digt, det kan sige udenad. Forfængelighed ledsager Menneskene gennem hele Livet.

Forfængelighed er *Usandhed*; thi man finder Velbehag i eller roser sig af Skingoder. Og saa er man dygtig indbildsk og synes uhyre godt om sig selv. Som en Frø blæser sig op som for at gøre sig stor, som Sæbeboblen skinrende svæver for vore Øjne for snart at briste — saaledes er Mennesket i sin Forfængelighed. En saksisk Minister havde 200 Tjenere; hans Garderobe var anbragt i to store Sale, hvor de guldbroderede, fuldstændige Dragter opbevarede. Til hver Dragt hørte et særligt Ur, en Kaarde og Daase, og da Preusserne udplyndrede hans Palads, fandt de 2000 Par Sko, 1500 Parykker og 300 Slaabrokker. Mon han i Døden tænkte, at det var sande Goder? Og er man ikke det, man udgiver sig for, ejer man ikke det, man pralede af at eje, saa bliver Forfængelighed til Usandhed.

Forfængelighed er gerne *Praleri*; dog, den pralende Forfængelighed viser sig *aabent*, støder andre, men skader mest den, der praler; thi Menneskene har ømtaalelige Ører for anmassende Ord.

Anderledes er det med den *skjulte* Forfængelighed. Den skjuler sig; thi intet er saa ubehageligt som at blive opdaget; men ad krumme Veje kommer den alligevel til sit Maal. Hvem kender alle krumme Veje? Man kan være lige saa forfængelig, naar man ikke tager imod en Æresbevisning, en Udmærkelse, en Orden, som naar man stræber derefter; naar man søger sig den sidste Plads for at faa en højere; naar man »fisker«, d. v. s. naar man taler ydmygt om sig selv for at give andre Lejlighed til at udtale deres Ros om en. Naar den skjulte Forfængelighed ifører sig Dydens Klædebon, er den værre end Praleri; men det lykkes dog ikke Forfængeligheden altid at være skjult. Med Rette siger den h. Teresa: »Æren gaar tabt, naar du søger den.«

Er vi Mennesker forfængelige? Hvem er ikke forfængelig?

Læg engang Mærke til, hvad du helst og hyppigst taler om. Mon om din Person, dine Ting, dine Forretninger, dine Oplevelser? Hvad ønsker du, at andre helst maa tale om? Ikke sandt, om dig, dine Arbejder, dine Egenskaber — kort sagt, du holder af at blive rost? Hvad tænker du om dig selv? Om din Viden, din Dømmekraft, din Dygtighed? —

Vil du bekæmpe Forfængeligheden, saa tag imod den h. Bernhards gode Raad: »Fristes du af Forfængeligheden, saa tænk paa alt det, du *ikke* har gjort. Jo mere skjult du er hernede, desto herligere for dig vil det være, naar Herren paa Dommedag aabenbarer alt.«

P. S.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Bernardinus.

Der er i det foregaaende fortalt, at en Mand ved Navn Mazziere indsatte Broder Bernardinus til sin Universalarving, og det vilde være Uret, om man i Fortællingen om den hellige Kamillus og hans Orden ikke ofrede denne elskelige, fromme Broder nogle faa Linier. Han var den første, der sluttede sig til Kamillus — og han var den første af Broderkredsen, der blev kaldt bort. Med bitre Taarer stod Kamillus ved Vennens Lig; han havde staaet ham bi til det sidste og havde set hans rene Sjæl forlade det jordiske Hylster, og det var hans Overbevisning, som han ofte senere udtalte, at den frit havde hævet sig til de himmelske Boliger uden først at være gaaet gennem Renselsesstedet.

Bernardinus var som ganske ung kommet til Rom, hvor han tog Plads som Brændebærer; men selv i denne ydmyge Stilling gjorde han sig bemærket ved den Sjælsadel, der prægede enhver af hans Handlinger. Frelserens Ord »Naar nogen slaar dig paa den højre Kind, saa vend ham ogsaa den anden til« bragte han bogstavelig til Udførelse, da en fornem Herre paa aaben Gade gav ham en Ørefigen, fordi han blev fornærmet over, at den fattige Brændebærer kom til at støde til ham med sin Byrde. Saa mandigt og ædelt tog Bernardinus mod denne ufortjente Ydmygelse og bad om at faa den fordoblet, at hans Handlemaade for de tilstedeværende blev den skønneste Lære om Sagtmodighed.

Hans trættende Arbejde forhindrede ham ikke i at leve et udpræget bodfærdigt Liv med streng Faste og legemlig Renselse, at Legemet helt kunde være Aanden underdanigt. Han plejede at tilbringe Tiden, fra Angelusklokken om Aftenen ringede og indtil Midnat, i Bøn og Betragtning for aller at begynde sit Arbejde, naar Angelusklokken om Morgenen hørtes fra den nærliggende Kirke. Undertiden hændte det dog, at Legemets Krav gjorde sig uimodstaaelig gældende, og den fromme Mand slumrede ind; knælende med Rosenkransen i de foldede Hænder fandt man ham saaledes ved Morgengry.

Bernardinus havde allerede i flere Aar haft en Stilling

ved Jakobshospitalet, da han traf sammen med Kamillus og sluttede sig til ham. Ganske naturligt maatte disse to Mænd føle sig dragne til hinanden, de handlede jo begge ud af den samme Kærlighedens Aand. Om Bernardinus fortælles der, at han havde en sjælden Evne til at omgaae de syge. Blot Synet af ham kunde opmuntre og trøste dem, saa elskværdig og indtagende var hans Karakter og saa mild og vindende hans Tale. Han modtog ofte den hellige Kommunion, og hans Skriftefader fortalte senere Kamillus, at han mere end een Gang havde set Jesusbarnet aabenbaret i den hellige Hostie, ligesom ogsaa, at det ved en Aabenbaring var blevet ham forundt at erkende den hellige Treenighed.

Naar Kamillus maatte sørge saa inderlig over, at denne trofaste Ven ikke fik den Glæde at se deres Orden stadfæstet af Paven og de mange Velsignelser, som Fremtiden skulde bringe den, kunde det dog altid være ham en Trøst at mindes, at Bernardinus allerede i Aanden havde set og glædet sig over, hvad der senere virkelig skete. Mens det lille Brodersambund endnu boede i Madonninakvarteret i »delle Botteghe oscure«, gik han aldrig forbi Magdalenakirken uden at sige til sin Ledsager: »Broder, denne Kirke vil en Dag komme til at tilhøre os«, endskønt ingen paa det Tidspunkt endnu havde skænket det den ringeste Tanke. En Dag sagde han endogsaa: »Broder, lad os knæle ned og bede et Fadervor og Hil Dig, Maria, thi Aanden siger mig, at denne Kirke vil komme til at tilhøre os.«

Magdalenakirken med de omliggende Huse kom i Aaret 1586 til at tilhøre Ordenen og blev altsaa dens Moderhus.

Der kunde her være Lejlighed til at omtale to unge Novicer, der blev optaget i Moderhuset samme Aar, som dette blev grundet. Ludvig og Jakob havde i mange Aar været Venner, da Ludvig, der var meget from, traadte ind i den hellige Kamillus' Orden, medens Jakob tog Tjeneste hos en fornem Herre. En Dag traf Ludvig Jakob paa Gaden og spurgte, hvordan det gik ham. »Ikke godt!« svarede denne og fortalte, hvordan han var blevet udplyndret af Røvere og nu søgte sig en ny Herre. Ludvig spurgte, om han maatte finde ham en Herre, og da Jakob med Glæde tog mod hans Tilbud, førte han ham til Kamillus

og bad ham optage ham i Ordenen. »Nu har jeg fundet Jesus Kristus til at være din Herre, er du tilfreds dermed, kære Broder?« spurgte Ludvig, og Jakob svarede: »Ja, det er jeg.«

Begge de unge Mennesker stod nu i Ordenen som trofaste Medlemmer, da Ludvig blev syg og snart efter var døende. Paa Dødslejet forudsagde han, at hans Ven om faa Dage vilde følge ham og bad ham berede sig til Døden. Jakob var paa den Tid fuldstændig rask, men spurgte dog sin Skriftefader om, hvordan han skulde forholde sig. Denne raadede ham til at følge sin hensøvede Vens Anvisning. Faa Dage efter blev Jakob syg og døde, og de to Venner kunde nu virkelig følges ad til det samme Sted, som Ludvig havde forudsagt det. — Disse Fortællinger om Bernardinus og de to Venner saavel som selve den hellige Kamillus' Historie faar forøget Værd derved, at de er nedskrevne af en samtidig, Pater Sanzio Ciccattelli. Denne, der var blevet optaget i Ordenen af Kamillus selv, aflagde Løfter sammen med ham d. 8. Dec. 1591. Til sin egen Opbyggelse havde han nedskrevet alt, hvad han fandt bemærkelsesværdigt, og allerede to Maaneder efter Helgenens Død var hans Levnedbeskrivelse færdig til at kunne trykkes.

Neapel, Rom, Nola.

Paa et velkendt Mindesmærke over en berømt Søhelt staar der kun tre Ord indridsede i Stenen: Navnene paa de tre Steder, hvor han for bestandig indskrev sit Navn i Historien. Naar den hellige Kamillus' Livsværk omtales, vil ogsaa tre Navne lyse os i Møde med særlig Glans blandt de mange andre, der vidner om hans Kærlighed og Offervillighed; thi ved dem tør vi vel tro, blev hans Navn for evig indskrevet i Livets Bog. Neapel — Rom — Nola — der skulde Sejerskransen rækkes Kamillus og hans Fæller og tretten af dem vinde Martyrkronen for deres Kærlighedsgerning.

Kamillus havde i Rom faaet en ivrig Ven og Beundrer i den lærde Spanier Mira, senere Biskop i Castellammare di Stabia ved Neapel, der hver Morgen plejede at læse Messe i Magdalenakirken. Da han kom til Neapel, talte

han med saa stor Varme om det ny Broderskab og dets Virksomhed til Oratorianerpateren Alexander Burla, at denne, hvis hele Stræben netop gik ud paa at fremme Barmhertighedsgerninger af enhver Art, øjeblikkelig skrev til Kamillus om at komme til Neapel med nogle Brødre og grundlægge et nyt Hus der. Han sendte endogsaa Rejsepenge, for at intet skulde holde ham tilbage.

Kamillus kom da med 13 Ordensbrødre til Neapel i Oktober 1588. Alexander havde paa egen Bekostning møbleret og indrettet et Hus til dem, og de blev overalt modtaget med aabne Arme.

Her i Neapel skulde de store Reformere paa Sygeplejens Omraade, som skyldes den hellige Kamillus, ret egentlig tage deres Begyndelse. Syditalienernes ildfulde Sind, der er saa modtagelige for Indtryk og saa let flammer op i Begejstring, kunde ikke undgaa at lade sig rive med af det selvfor nægtende Kærlighedsværk, der her udfoldedes for deres Øjne. Og saa kom de da — fornemme Mænd og Kvinder, Præster og Lægfolk — og tilbød deres Tjeneste. Saa mægtigt virkede den helliges Eksempel paa dem, at ingen fandt noget Arbejde for ringe, nogen Møje for stor, naar de blot kunde faa Lov at deltage i den Gerning, hvis Betydning og Fortjenstfuldhed nu ret var gaaet op for dem. De smudsige, for alle Bekvemmelighader blottede Hospitaler forvandlede til Opholdssteder, der virkelig opfyldte deres Bestemmelse: at skaffe Lindring til de syge. De fornemste Mænd veg ikke tilbage, naar det gjaldt om at rede den syges Seng, vaske hans Saar og forbinde ham. Kærlige Hænder havde udstyret Hospitalerne med Sengklæder og Linned i rigelig Mængde, og Kvinderne — ja, de kom ved Siden af selve Sygeplejen til at udføre en Reform af stor Betydning. Man havde tidligere kun bekymret sig lidet om, hvad Kost de syge fik. Den hellige Kamillus gjorde nu selv Hospitalsforstanderne opmærksom paa, hvor vigtigt det var for de syge at faa netop den Ernæring, der passede bedst for hver enkelt af dem. De fornemme Damer indrettede det da saaledes, at de skiftevis i deres Hjem tilberedte Mad, der egnede sig til Sygekost, og sendte den til Hospitalerne.

Oratorianerpaterne stod trolig Kamillus bi ved at op-

rette Foreninger blandt Lægfolk i disse forskellige Øjemed, saa at Arbejdet ikke blev planløst udført.

For de døende skabtes der især bedre Vilkaar; før havde de som oftest ligget upaaagtede i den store By, nu bragte Kamillus' og Brødrenes Eksempel de forskellige Ordensfolk til at kappes om at komme dem til Hjælp med aandelig Trøst i deres sidste Timer. —

Nu var imidlertid det Tidspunkt kommet, hvor Ordenen skulde modtage sin egentlige Ilddaab og vise sig sit Kald værdig ved at optage Kampen mod den frygteligste af alle Sygdomme: Pesten.

Et stort Antal Galejer med spanske Soldater, der skulde afløse Besætningerne i Neapel og de øvrige spanske Besiddelser i Italien, nærmede sig Byen, da man fik at vide, at der var udbrudt Pest blandt de tæt sammenstuede Folk. Da det vilde medføre den største Fare for Byen, om de blev landsat der, befalede Vicekongen af Neapel, at de skulde gaa i Karantæne i Havnen ved Bajæ.

Rygtet om de fortvivlede Tilstande der naaede dog snart Neapel, og Vicekongen, der ikke kunde tillade, at hans ulykkelige Landsmænd saaledes skulde være Døden prisgivet, uden at der blev ydet dem den mindste aandelige eller legemlige Pleje, bad i sin Nød Kamillus om Hjælp.

Uden Tøven blev fem Brødre sendt af Sted. I Hospitalet della Nunziata var de fleste Soldater indkvarteret, og deres Tilstand var saa forfærdelig, at de fem Brødre maatte tage særlige Forholdsregler for overhovedet at kunne udrette noget. Med sandt Heltemod fordelte de Arbejdet mellem sig med at klippe de syges Haar og Negle, afføre dem deres Klæder, der udbredte en modbydelig Ligstank, bade dem i vellugtende Vand og endelig bringe dem til Sengs. De fleste var dog allerede saa medtagne, at de døde; men utrættelig vedblev de at hjælpe de tiloversblevne, ja, de maatte endogsaa holde Vagt om Natten for at beskytte Ligene mod Ulve og andre vilde Dyr.

Forfærdeligst var dog det Syn, der mødte dem i det lille Jakobshospital, som var indrettet i Ruinerne af et gammelt Palads lige ved Amfiteatret. Mænd og Kvinder, levende og døde laa her mellem hverandre paa Jorden, mens den afskyeligste Lugt næsten gjorde det umuligt at aande.

Da Sotten var til Ende, og Brødrene kom tilbage til Neapel, blev de alle syge af Overanstrengelse, og tre af dem døde. I deres Feberfantasier var de til det sidste optagne af Tanken om at trøste og husvare de stakkels syge, for hvem de havde ofret deres Liv.

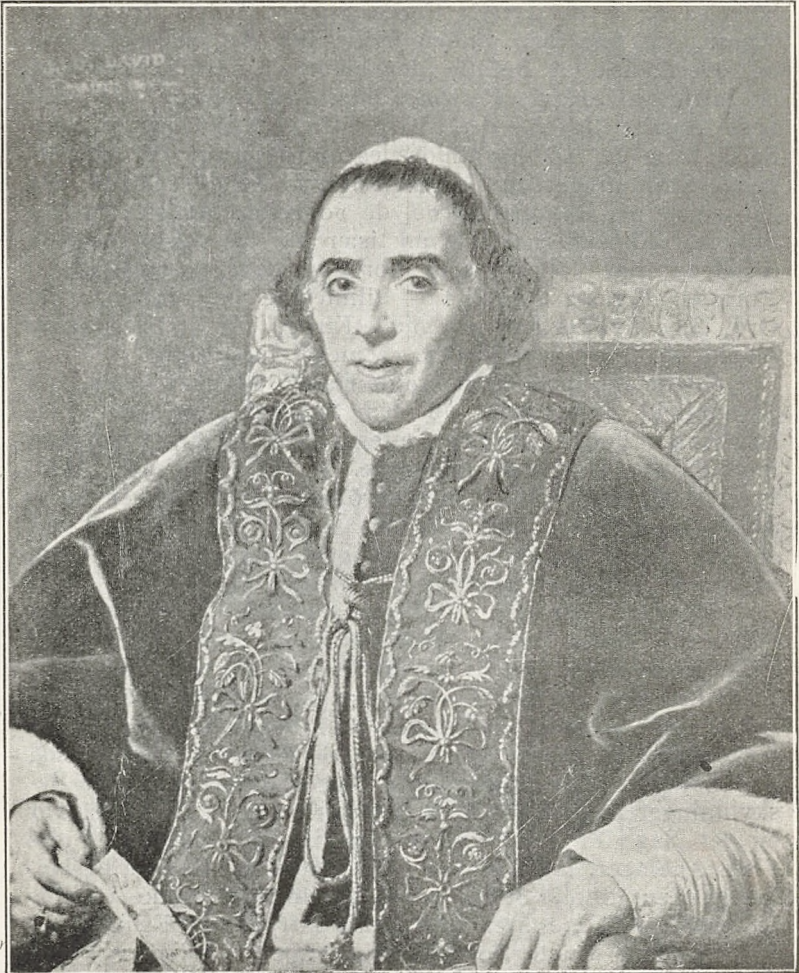
Det var de første modne Aks, der ofredes Høstens Herre; mange skulde efterhaanden følge dem; i Kamillus' Levelid led ialt 220 Døden af Kærlighed til Næsten. I Neapel vakte Brødrenes Heltedaa den største Beundring, der blandt andet gav sig Udslag deri, at tre adelige Damer skænkede Ordenen 15000 Scudi, for hvilke man købte et Hus, der tjente Brødrene til Bolig i de næste 300 Aar indtil 1870, da baade Kloster og Kirke blev jævnet med Jorden. En af de tre Damer, Julia delle Castella, vedblev at være Ordenens Velgørerinde og skænkede den senere 100.000 Dukater til Opførelsen af et Noviciat. (Fortsættes).

Et Hundredaarsminde.

Da Vaaren for 100 Aar siden holdt sit Indtog efter de frygtelige Storme, Revolutionen, de store politiske Omvæltninger og de mange blodige Krige havde bragt over Europa, skulde ogsaa Jesu Selskab staa op til en ny Tilværelse, til en anden Vaar: den 7. August 1814 genoprettede Pave Pius VII Jesuiterordenen, efter at dens Eksistens og Virksomhed havde været afbrudt alle Vegne — undtagen i Rusland — siden 1773.

Den h. Ignatius af Loyola havde givet sin Orden et vidtomspændende Maal: den skulde paa alle Maader styrke Mennesker i den sande kristne Tro og et kristeligt Liv, den skulde medvirke til Kristendommens Udbredelse ved Prædiken, ved aandelige Øvelser og Kærlighedsgerninger, i Særdeleshed ved Skolegerning, de uvidendes Undervisning i Kristendommen og Sakramenternes Uddeling, ved at opsøge syge og Fanger, ved paa enhver Maade at arbejde for Sjælenes Frelse, og det saavel blandt de van- og vrangtro og de fra Kirkens Enhed adskilte som blandt Katholikerne, overalt, hvor det var gavnligt, til Guds større Ære og Sjælenes Frelse. — Saaledes staar det i Jesu Selskabs Grundlov fra 1540.

Jesuitenre havde straks efter Ordenens Grundlæggelse med al Kraft taget fat paa den Opgave, der var stillet dem. Der fulgte efter 1540 200 Aars frodig og velsignet apostolisk Virksomhed baade i de gamle katholske Lande, hvor Reformationen ikke havde faaet Indpas, og i de af denne truede eller allerede erobrede Lande, og Frans

Pius VII, der genoprettede Jesuiterordenen.

Xaver havde jo endnu i Ignatius' Levetid plantet Jesu Banner i Indien, Kina og Japan. Det nyopdagede Amerika fulgte snart efter. — 1762 talte Jesu Selskab næsten 23.000 Medlemmer, deriblandt over 11.000 Præster. De var fordelte i 669 Kollegier, hvor der undervistes 200.000 Elever,

61 Noviciater, 176 Seminarier og 360 Sjælesorgsposter og 223 større Missionsomraader.

Saa kom 1773 den frygtelige Storm, der ødelagde Ordenen og dens heldige Virksomhed. Hvem har fældet den? En bekendt moderne Forfatter siger derom: »Det er en i Aandens Historie uholdbar Opfattelse i Jesu Selskabs Op-hævelse at se en pavelig Fordømmelse af dets Princip og Væsen, og paa den anden Side vilde det være udvortes og overfladisk at opfatte den alene og udelukkende som en Intrige af enkelte Personer eller Regeringer.« Den dybeste Aarsag ligger i den skarpe Modsætning mellem Jesu Selskab og det 18. Aarhundredes anti-religiøse og anti-kirkelige Strømninger og Tendenser, hvis Repræsentanter var Jansenisterne, Rationalisterne, de »oplyste« Ministre og Politikere, »Filosofferne«. Hvad især de tre sidste Grupper tilsigtede, har Voltaire selv kort og godt sammenfattet i Formlen *Écrasez l'infame* — tilintetgør den infame, det Ord, med hvilket han betegnede Kirken. At de i Jesuiterne maatte se deres Arvefjender, er meget forstaaeligt.

Havde de noget at bebrejde disse? Alt efter deres eget Standpunkt forekastede de dem Slaphed i Moralen, Indblanding i Politik, Stræben efter politisk Magt, Ulydighed mod Paven, Hovmod, Havesyge. — En af de mest fremragende Kirkehistorikere, Hergenröther, karakteriserer deres Anklager saaledes: »De fremførte som Bevis ikke andet end enkelte, dels overdrevne, dels opdigtede Beskyldninger, uden at kunne godtgøre Sandheden af mange af dem.«

Stormen begyndte i Portugal. Pombal, der havde Magten her i Stedet for den udelige Kong Josef Emanuel og vilde gennemføre Statens uindskrænkede Herredømme sammen med den irreligiøse »Oplysning«, beskyldte Jesuiterne for at have forledet Indianerne i de bekendte Reduktioner i Paraguay til Oprør og at være skyldige i et Mordforsøg paa Kongen. Der fulgte andre Bagvaskelser og falske Beskyldninger gennem betalte Smædeskrivere, og skønt det var en let Sag for Jesuiterne at paavise det urimelige i alle disse Anklager, lod Pombal 1759 Ordenens Godser beslaglægge, dens Skoler lukke, dens Medlemmer pakke i Skibe og sende til Kirkestaten eller sætte i frygtelige Fængsler.

Frankrig fulgte Portugals Eksempel. Ordenens Fjender fandt her en kraftig Støtte i Ludvig XV's berygtede Maitresse Mme de Pompadour; hun hadede Jesuiterne, fordi P. de Sacy havde nægtet hende Absolutionen, hvis hun ikke opgav sit forargelige Liv ved Hoffet. Ogsaa her blev et Attentat paa Kongen tilskrevet Jesuiterne. Deres 80 Kollegier blev lukket og Ordenen ophævet i Frankrig, skønt Ærkebiskoppen af Paris, C. de Beaumont, og de fleste Biskopper glimrende forsvarede den.

I Spanien gjorde man Jesuiterne ansvarlige for et Oprør i Madrid. Saa bragte man paa Minister Arandas Tilskyndelse en Aften en Pakke Breve, hvis Indhold var i højeste Grad fornærmeligt for Kongen, til Jesuiterkollegiet i Madrid. Portneren lagde den paa P. Rektors Værelse, der ikke straks aabnede Pakken, fordi det var for sent. Men den følgende Dag, tidlig om Morgen, kom Politiet for at foretage Husundersøgelse, fandt — selvfølgelig — Brevene og afleverede dem til Ministeren, der forelagde Kongen dem. Det hjalp. Karl III lod Jesuiterne i Spanien og dets Kolonier transportere til Kirkestaten. Minister Tanucci i Kongeriget Begge Sicilier og de Tillot i Parma gik frem paa samme Maade som Pombal og Aranda.

Men hermed var Ministrene ved de bourbonske Hoffer endnu ikke tilfredsstillede: Paven skulde ophæve hele Ordenen. Det vilde Clemens XIII, der dengang sad paa Pavestolen, dog paa ingen Maade indlade sig paa. Han erklærede bestemt: »Man gøre med mig, hvad man vil. Jeg har ingen Tropper og Kanoner, men det ligger ikke i Menneskers Magt at tvinge mig til at handle mod min Samvittighed.« Heller ikke en Ændring af Ordenens Statutter vilde han høre noget om. Det er ham, der har brugt de meget omtalte Ord: *Sint, ut sunt, aut non sint* — de skal være, som de er, eller overhovedet ikke være. — Clemens døde imidlertid allerede 2. Februar 1769.

Af hans Efterfølger Clemens XIV, Minoriten Ganganelli, var der mere at vente angaaende Jesu Selskabs Ophævelse. Allerede som Kardinal havde han udtalt sig saalydende, at Selskabets Ophævelse vilde være i Overensstemmelse med Kirkeloven. Han skal ogsaa før Valget have sagt, at han, naar Valget faldt paa ham, enten vilde ophæve eller reformere Jesuiterordenen. Men at han ved Besikkelse, ved Simoni er kommen i Besiddelse af Tiaraen, er en historisk Usandhed. Ja, som Pave forsøgte han endog at afvende Ulykken fra Jesuiterne. Han udtalte sig ogsaa meget rosende om dem. Den franske Minister Choiseul blev rasende. Han truede ligefrem med et fransk Skisma, hvis Paven ikke inden tre Uger ophævede Jesu Selskab. Clemens XIV formaaede dog endnu fire Aar at holde sine Modstandere hen. Først da den voldsomme Trængsel fra de bourbonske Hoffer og Intrigerne ved selve Pavehoffet blev for store, skred han den 21. Juli 1773 til Ordenens Ophævelse ved Brevet *Dominus ac redemptor noster*.

(Sluttes).

Det offentlige Livs Afkristning.

(Sluttet.)

Derfor, grib Korset, I kristne, katholske Kvinder, for at møde den altid videre om sig gribende Afkristning af det offentlige Liv. For at forsvare, hvad der endnu ikke er tabt, behøves en Organisation af troende Kvinder. Derfor gælder det om at deltage i det 20. Aarhundredes Korstog. Slut jer, katholske Kvinder, til den velsignede og velsignelsesrige Organisation, der hedder Katholsk Kvindesamfund. I dette taler ogsaa den katholske Kvinde et Ord med i Nutidens offentlige Liv — — — eller skal den kristne Kvindes Ord mangle, naar antireligiøse eller religiøs ligegyldige Kvinder forener sig i Forbund for i Kvindernes Navn at træffe Afgørelser for Kvinden i Nutid og Fremtid? Det vilde være et uhyre stort Ansvar for Gud og Fremtiden. »Den Side, Kvinden staar paa, faar Sejren,« har Bebel engang sagt. Velan da, I maa med i Korstoget. Hvad Schiller har tilraabt Kunstnerne gælder ogsaa jer: »Menneskehedens Værdighed er givet i jeres Haand; bevar den; den synker med jer, og med jer vil den løftes.«

I Sandhed, der er den højeste Nød i en Tid, hvor et stort Antal Kvinder i aandløs Overfladiskhed forglemmer deres Sjæls Dybde og Rigdom og udfylder deres Dage med Flirt og Tant. I en Tid, hvor tyske Kvinder efteraber de Kvindemoder, som udenlandske Koketter har udfunden. I en Tid, der ligner den, Tacitus har skildret. »Forføre og lade sig forføre,« det er Tidens Løsen i vore Dage, hvor den frie Kærlighed bliver prædiket, og Jomfrueligheden, som selv det synkende Rom havde Forstaaelse af, bliver forhaanet som en Hæmsko for den kvindelige Natur. I en Tid, hvor ægteskabelig Troskab bliver spottet som en kedelig Bornerthed. Hvor selv Moderværdigheden bliver profaneret og nedværdiget. I en saadan Tid behøves en Korshær af Kvinder, som med Mændene forsvare og tilbageerobrer det hellige Land: Kvindedyd, Kvindeære, Kvindevelsignelse og Kvindelykke. Blandt Kvinderne er der mange, jeg med en Art Ærefrygt vil hilse. Det er Mødrene.

Det Aarhundrede, hvilket man, som bekendt, har kaldet Børnenes Aarhundrede, er ogsaa Mødrenes Aarhundrede. Der gaar et Drag af sørgende Moderlighed igennem Verden, og siden den sociale Forstaaelses Opvaagnen staar vel intet saa meget i Forgrunden som Omsorgen for Barndom og Ungdom. Hvem ligger det mere paa Hjertet end Moderen? — Men vi venter netop af den store Moderkærlighed, at den ikke alene er opfyldt af Bekymring for Barnets legemlige Vel; ogsaa dets aandelige Vel er bedst sikret ved Kampen for det kristelige Ægteskabs Ideal. Den makkabæiske Moders Aand maa hver kristen Moder i vore Dage have. Som Clemens af Ancyras Moder siger ogsaa Nutidens Moder: »Det gælder fremfor alt om det evige Liv; men det evige er ikke en Hindring, men Løftestang for timelige Fremskridt.« Altsaa paa Korstog med jeres Børn, hen til ham, der har elsket Barndommen som ingen anden og hævet den, hen til Jesus Christus!

III.

Og nu til Vaaben! Vi har erkendt Nødvendigheden af Kampen, af Korstoget til Forsvar for Kristendommen, og vi er villige til at gøre vor Pligt. Lad os derfor gribe til Vaaben. Vi staar, naar vi bruger dette Udtryk, fuldstændig paa Bibelens Grund. »Brødre, vær stærke i Herren og i hans Vældes Kraft. Ifør eder Guds Rustning, for at I kan modstaa Djævelens Efterstræbelser. Omgjord eders Lænder med Sandhed, ifør eder Retfærdighedens Panser. Beklæd eders Fødder med Beredvillighed i Fredens Evangelium. Men, fremfor alt, grib Troens Skjold, hvormed I kan slukke alle den Ondes gloende Pile. Tag Frelsens Hjelm og Aandens Sværd, som er Guds Ord.« Det er vore Vaaben! Lad os i Særdeleshed betragte de tre sidstnævnte.

Tag fremfor alt Troens Skjold. Hvad der er nødvendigt, er levende, offervillig, overnaturlig Tro. Katholikdage er Højtidsdage for Troen, her bliver man sig paany sin Kraft bevidst. Vor hellige, kristne, katholske Tro, vore Fædres Tro, Korsfarernes Tro, Martyrernes Tro, fast i sin Grundvold, i sit Maal, stræbende efter det højeste, vidunderlige, velsignelsesrig i sine Virkninger! Men ikke alene efter sit Indhold maa vor Tro være den, Martyrerne døde for. Vi behøver ogsaa nu som dengang deres Begejstring og Hengi-

venhed. Og kun denne Tro tilhører Sejren. Kun denne Tro har en Kraft, som river med og overvinder Verden. Synes det ikke, som om vi, paavirkede af Tidens Aand, har faaet for meget af Fornuften ind paa Troens Omraade, som om vi først giver vor Tilslutning til de enkelte Troshemmeligheder, naar vi har faaet Indsigt i Grundene, man forelægger os? Sikkert fralægger vi os den Mening, der kun betragter Troen som en Følelsessag, og forlanger, at Mennesket med Følelse og Vilje skal slutte sig til den, ogsaa naar Tvivlen, der kommer af Erkendelsen, falder centnertungt paa vore Sjæle. Vi kan ikke med Hjertet være Kristne og med Hovedet Atheister; sikkert forlanger vi, at en Religion, der fordrer saa mange Ofre, ogsaa kan paa-vise sin Berettigelse for Fornuftens Domstol. Det er jo vor Tros Sandhedsmagt, der gør os saa glade. Men vi tør dog ikke glemme, og Sandheden forlanger denne Bekendelse, at alle, trods alvorlig Fordyben i den religiøse Videnskab, fremfor alt maa forlade sig paa den Autoritet, der siger, at vor Tro er overnaturlig, at den grunder sig paa vor Kirkes guddommelige Indstiftelse, den Kirke, der vogter den overnaturlige Sandheds Skat, der af Jesus Kristus er nedlagt i den.

Studér derfor Kirken, jo grundigere, desto bedre, da vil vi ogsaa lade os føre af den. Jo mere vi hengiver os hertil, desto mere Kraft faar vor Tro. Holder vi os trofast til Kirken, staar vi ogsaa trofaste ved Christi Side. Derfor har den geniale Lacordaire begyndt det af Frederic Ozanam skabte Værk »Notre Dame Konferensen« med Kirkens Lære. Han satte en Ære i at fremtage og benytte alle Vaaben af Apologetikkens Arsenal; thi Granskning og en Forøgelse af religiøs Videnskab er, med Troen som Forudsætning, en Forøgelse af Fortjeneste. Viden er Magt, ogsaa religiøs Viden. Men ingen mat, af Tvivl halvsyg Tro, en saadan er uværdig for en Korsfarer fra Fortiden som fra Nutiden og uden al Kraft. Hvo, der har Martyrernes Tro, han bliver selvskreven Apostel og Missionær blandt Lægfolk — ikke af Fanatisme, men ud fra det Lys og antændende Kraft, hans Tro besidder, og af Kærlighed til Brødrene. I Pressens Rige, paa Litteraturens og Theatrets Omraade vil han gøre sit bedste til at afværge det ondes Indflydelse og

finde det gode, og naar den Time kommer, hvor han til det offentlige Vel skal lægge sin Stemme i Vægtskaalen for Afgørelser, byder hans Tro ham efter bedste Vidende og Samvittighed kun at lade sig lede af Hensynet til det heles Vel. Det er Korstogsgerning og Korsfarerpligt. Resultatet overlader han Gud og bygger paa ham.

Men det andet vigtige Stykke af Rustningen hedder Tilliden. »Grib Haabets Hjelm«. Naar vi betragter vore Modstanderes Antal, Indflydelse og Magt, kan kun en begejstrende Tillid bevare os fra Modløshed og Nederlag. Tillid, denne i Menneskesjælen slumrende Kraft, der løfter, Tilliden, som gør de svage til Helte, som laaner Modet Vinger! Tillid, hellige Tillid! Dig være vor Hyldest bragt i en Tid, hvor saa ofte Tilliden mangler. Feltherre og Soldat maa have Tillid, ellers staar det ilde til med den Sag, som de tjener. Tillid er en moderne Dyd, den er moderne i Forfølgelses og Frafalds Tider. Vi behøver Martyrer for Tilliden. Det er den hellige Optimisme, uden den bliver intet stort, fremadstræbende gjort. Tillid til Gud, hvis vise Planer det er os umuligt at overskue, og hvilke — for at benytte den ædle Rosminis Udtryk — Blikkets Korthed, Livets Korthed og Taalmodighedens Kort-hed ofte hindrer os i at se. Tillid til vor Fører, som den Helligaand har sat til at styre Guds Kirke, til Paven, til Biskopper og Præster. Vi maa danne en tætsluttet Skare, og enhver maa i sin Stilling gøre sin Pligt. Vi maa overlade Anførslen til Føreren, og vi maa have Tillid til hans Autoritet, Embede og Erfaring. En Hær uden Disciplin taber. Man maa hellere begaa en Fejltagelse — og bevare Disciplinen, end komme ind paa noget, der kunde blive meget farefuldt for Fremtiden. Vor Tillid til vor Sags Hellighed og Retfærdighed vil bevare os for en skæbnsvanger Fejl, vi vil ikke lade os imponere af Modstandernes Magt, ikke lade os forbløffe eller forvirre. Det er ikke Massernes Magt, der er det afgørende, ikke heller de saakaldte dannede Masser, men Grundenes og Sandhedens Magt. Vi lever i en Tid, hvor, trods Personlighedens Kultus, Mængden og den offentlige Mening regerer. Men Samfundets Frelse er altid udgaaet fra enkelte, fra Mænd og Kvinder med store Tanker, urokkelig Tillid og fuldstændig Hengivelse til deres

Opgave, med Villie til at bringe ethvert Offer, selv Livet, hvis det behøvedes. »Derfor frygt ikke, du lille Skare, thi det har behaget Herren at give eder Riget!«

Og nu, det sidste Vaaben: Aandens Sværd, som er Guds Ord. Og ikke hans Ord alene, men ham selv: *Verbum incarnatum et crucifixum* — Ordet blev Kød og blev korsfæstet for os. Korset som Tegn paa Kærligheden, det er det største af alt. Det stærkeste Vaaben, det Vaaben, der overvinder uden at saare. Med dette Vaaben er Verden bleven besejret. Ikke ved Magt, ikke ved Sværd, men ved Kærlighedens Aand! Kærligheden har erobret Verden for Christus. Uden Kærlighed kan Troen blive til Fanatisme. Men Grunden til og Kraften i denne store Kærlighed er Christus. Han er altid den samme, og derfor bliver Kærligheden, som bundet i ham, den samme. Lad os bære den store Kærlighed ud i Verden. Den hellige Ild, som smelter Modsætningerne, som lutrer os selv og giver det store Lys, den store Forstaaelse; thi for at forstaa Menneskene maa man elske dem. Ja, man maa elske dem!

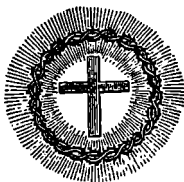
O, mine Brødre, hvis nogen Sinde, saa er her Kærligheden paa sin Plads. O, kunde alle de Tusinders her tilstedeværendes Veltalenhed svæve paa mine Læber for at hæve den Straale til Flamme, jeg ser i eders Øjnel Der vil ikke blive nogen rigtig Enighed og ingen fuldstændig Fred, naar ikke først Kærligheden kommer for at bane Vejen. Vi maa have den indbyrdes Kærlighed. Vi veed ikke, naar den Time kommer, da Ideen virker udad, men den maa virke udad, og desto sikrere, jo længere dens Varighed og jo større dens Omfang bliver; men eet veed vi: Naar Kærligheden hersker, da vil der i hin Stund hverken være Sejrherrer eller besejrede, men Sandheden vil ved Kærligheden være Herskerinde.

Endnu kun eet Ord. En af Frankrigs betydeligste Mænd i forrige Aarhndrede, den Mand, der ligesom Bossuet — ogsaa i denne Stad — henrev Tusinder ved sit vidunderlige Ords Patos, Lacordaire, har engang udtalt det skønne Ord om Præsten: »Han skal være haard som Diamanten og ømmere end en Moder.« — Vi fejrer paa denne Katholikdag ved Siden af andre Jubilæer ogsaa et Diamantjubilæum, den 60aarige Bestaaen af Tysklands

Katholikforsamlinger. Derfor tør jeg ogsaa anvende det skønne Ord paa os. Lad os gaa bort fra disse velsignede Dage og ind i det moderne Korstog: Haarde som Diamanten i vor Overbevisning, uden Splittelse og falske Indrømmelser. Faste som Diamanten i vore Grundsætninger, der ikke kommer af vekslende Menneskemeneringer, men fra den uforanderlige Sandhed, som er Gud selv. Stærke som Diamanten i vor Bekendelse lige over for alle Angreb og alt Frafald. Slebne som Diamanten i alle Livets Brydninger, ved Nødens! Haardhed, paa Forfølgelsens Sten. Lysende som Diamanten i Livets Lys, som Lysets Børn. Glødende som Diamanten, fulde af hellig Ild, brændende for Guds Ære og Menneskenes Frelse. Ædle som Diamanten med højt Sindelag, fulde af Kærlighed til Gud og Hensyntagen til Næsten. Ømmere end en Moder i Kærligheden til Menneskene, til de fattige, til de ulykkelige, til de fremmede. Ømmere end en Moder i Kærligheden til vor Kirke, vor Moder, i Omsorgen for dens Ære og Frihed. Fulde af ærbødig Kærlighed og øm Lydighed mod vor Hellige Fader, mod Biskopper og Præster. Stærke og ømme tillige i Kærligheden til vort Fædreland, til Hersker og Rige. Det være vort Sindelag! Nu op til Kamp! Til det 20. Aarhundredes Korstog!

Har nogen Sinde en Kamp været for Freden, saa er det denne. Som et helligt Løfte stiger det mod Himlen:
Gud vil det!

Kom hellige Kors! Kom, du elskede Tegn paa vor Forløsning, kom i vore Hænder, styr vort Liv, vær hos os i Kampen, styrk os i Døden, stig med os i Graven, hæv dig over vore Hoveder og forkynd Verden, at her hviler en, der har sejret i Korset, og, naar det sidste Korstog kommer, naar du skal fremstaa før den sidste Adskillelse og Afgørelse, saa lad os staa paa deres Side, som for evigt tør prise Korsets Sejr.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den højærværdigste Biskop har forordnet, at der i den nuværende tunge Tid, hvor de kristne Folkeslag ligger i en frygtelig indbyrdes Krig og store Farer truer vort eget Fædreland, i alle Vikariatets Kirker efter hver Messe skal tilføjes følgende Ord: »Lad os bede om, at Gud vil skænke de kristne Konger og Folkeslag Fred og Enighed: Fader vor. Hil dig, Maria«.

— Det var en overordentlig vellykket Fest, St. Annæ Menighed fejrede i Søndags, d. 2. Aug. Foruden det, at det var den h. Kirkelærer Alfonsus', Redemptoristordenens Stifters, Mindedag, frembar en af hans aandelige Sønner, Redemptorist-Præsten *Franz Jaworski*, der for 12 Aar siden havde været Medlem af St. Annæ Menighed, sit første h. Messeoffer. Kirken var pyntet ligesom paa Christi Legems Fest. Efter Levitmessens Evangelium besteg Hr. Pastor J. Schmid fra Aarhus Prædikestolen og fremhævede i sin begejstrede Tale det katholske Præstedømmes ophøjede Værdighed og overnaturlige Herlighed. Ved Hjælp af nogle udensogns Kræfter ydede Sangkoret, assisteret af Basuner, noget ganske fortrinligt. Til Trods for den fremrykkede Tid, hen imod Middag, modtog en Snes troende den h. Kommunion af den ny Præsts Haand. Efter *Te Deum* meddelte P. Jaworski Menigheden den præstelige Velsignelse. Efter Middag samledes seks tilstedeværende Præster med ham, Forældre og Søkende til et beskedent Maaltid i St. Annæ Skole.

Tyskland. Overretssagfører *E. Staal* skriver i *Kr. Dagblad* bl. a.: »Jeg kender Nordtyskland saare godt, og det er det mest afkristnede Land i Verden. Optællingen i Vinter i 68 berlinske Sognekirker med ca. 2 Millioner Sognebørn viste en Kirkegang af — 8000 Kvinder og 2900 Mænd!!! Forholdene er ikke stort bedre i de andre Storbyer — medens Kirkerne er fulde i de katholske Egne. Hovedgrunden til Forskellen mellem det katholske og protestantiske Tyskland ligger deri, at Katholikerne fra første Færd har følt Forpligtelsen og Nødvendigheden af at oplyse og vejlede den offentlige Mening til Indsigt i de kirkelige Bevægelser og til en virkelig kristelig Verdensbetragtning, medens Protestanterne fuldstændig har ladet fem være lige i den Henseende. For nogle Aar siden undersøgte klartseende Teologer i det protestantiske Tyskland disse Forhold, og deres Oversigt viste, at Katholikerne raadede over 700 store Dagblade, redigerede i udpræget kristelig Aand, deriblandt næsten alle de største i de Egne, medens Protestanterne raadede over 4 smaa Dagblade overfor en dobbelt saa stor Befolkning. Medens Katholikerne i en Menneske-

alder havde faaet en Mængde kirkelige Oplysninger og havde set de vigtigste Dagsspørgsmaal behandlede i afgjort kristelig Belysning, havde Dagbladene i det protestantiske Tyskland efterhaanden vænnet Befolkningen helt af med at tænke over Begivenhederne som kristne Mennesker, idet de enten skrev imod al Religion eller ogsaa tav om alle kristelige Begivenheder og behandlede alle Spørgsmaal ud fra rent verdslige Synspunkter. Jeg havde i 1912 i München en lang Samtale med Chefen for den protestantiske Landskirke i Bajern (20 pCt. af Folket), og han var ganske enig med mig i, at her laa Hovedgrunden til Protestantismens uhyre Nederlag dernede, selv i blandede Distrikter, hvor de profulde katholske Kirker dog nok kunde mane Protestanterne til Efterligning.«

Frankrig. Den 25. eukaristiske Verdenskongres i Lourdes i Slutningen af Juli Maaned har haft et udmærket Forløb, om den end ikke fik slet saa mange Deltagere, som man havde ventet, hvortil de urolige Forhold i Landene maaske har bidraget en Del. I det Brev, hvori Paven udnævner Kardinal di Belmonte til sin Legat, udtaler han Glæde over, at Lourdes er blevet valgt til Mødested for den eukaristiske Kongres, den By, den hellige Gudsmoder valgte til saa aabenbart at lægge sin Kærlighed for Dagen. Paven gør heri opmærksom paa, hvorledes der af den store Ærefrygt for Jomfru Maria er fremspiret en vældig Iver for den guddommelige Forløser, ligesom Helbredelserne, der før plejede at ske foran den hellige Jomfrus Billede, nu langt hyppigere foregaar under Processioner med det allerhelligste Sakramente. — Den bekendte Lysprocession, som udgik fra Grotten, talte ikke mindre end 50.000 Lys og dannede et sjælden stemningsfuldt Syn. — Ogsaa Sakramentsprocessionen bød et storslaaet og gribende Skue. Den pavelige Kardinallegat, der bar det Allerhelligste, bad før Velsignelsen, foruden de almindelige Bønner, ogsaa Bønnen om Fredens Bevarelse — til ingen Nytte tør man ikke sige, men dog tilsyneladende uden de øjeblikkelige Frugter, man deraf havde ventet. En stor Modsætning til Kongressen i Wien var naturligtvis her, at enhver officiel Deltagelse i Festen fuldstændig manglede.

Den dansk-katholske Kirkesag.

Det er et ret trist Indblik, man faar i Kirkernes Forhold, naar man læser de Regnskaber, som aarlig udsendes fra de forskellige Sogne.

Blandt Indtægtsposterne lægger man særlig Mærke til den, som hedder Kirkeskat, og hvortil enhver Katholik ubetinget maa give sit Bidrag. Men paa Udgiftssiden er en stor Post, som hedder: Renter og Afdrag af Gæld.

Er det, som det bør være? Kan vi forsvare, at de Gudshuse,

hvori vor Herre Jesus for vor Skyld virkelig er nærværende, og hvor vi — endogsaa hver Dag — kan modtage ham selv og al hans rige Naade, kan vi forsvare, at de opretholdes ved Hjælp af Gæld? Bør vi ikke langt hellere give det nødvendige, for at det ikke skal ske?

Der byder sig nu en Lejlighed for os til at bøde paa dette Forhold. Søndag d. 16. Aug. (Mariæ Optagelses Fest) finder Ansgarius-Bonifacius-Foreningens Indsamling Sted; overalt i vore Kirker og de Bidrag, som da kommer ind, anvendes udelukkende til Støtte for de mest trængende Menigheder i Danmark.

Lad os den Dag alle give og med Glæde vise en ægte kristelig Rundhaandethed.

»Gud elsker en glad Giver«. (2 Kor. 9,7).

Den h. Annas Fest, d. 26. Juli 1914.

Fink-Jensen.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8^{1/2} og om Søndagen efter Højmesse. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

9. Aug. 10. Sønd. efter Pintse.	16. Aug. 11. Sønd. efter Pintse. (I Højmesse: Marias Optagelse.)
10. — Mandag. Laurentius, Martyr.	17. — Mandag. Oktav af Laurentius.
11. — Tirsdag. Oktavdag.	18. — Tirsdag. Helena, Enke.
12. — Onsdag. Clara, Jomfru.	19. — Onsdag. Oktavdag.
13. — Torsdag. Johs. Berchmanns, Bekender.	20. — Torsdag. Bernhard, Bekender og Kirkelærer.
14. — Fredag. Vigilie. (Fastedag).	21. — Fredag. Johanne Francisca af Chantal, Enke.
15. — Lørdag. Marias Optagelse.	22. — Lørdag. Oktav af Marias Optagelse.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 29.

NB. Af Pladshensyn kan den sædvanlige Artikel om Hedningemissionen ikke komme i Maanedens andet Nummer, men maa denne Gang vente til det tredje. — Paa Side 579 i Nr. 30 skal der i 4 Linie staa *florebit* i St. for *floreat*. Linie 11 paa samme Side burde have lydt saaledes: »Liv og viste, at det ikke udelukkende leves indadtil, men ogsaa udadtil i Kul.«

St. Josefs Gilde. Alm. Møde Mandag d. 10. ds. Kl. 8^{1/2} i Lokalet Bredgade 67^a o. G.

Kollekt for den dansk-katholske Kirkesag.

Søndag d. 16. August holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Nye Bøger. St. Alphonsus' Daglige Besøg. 60 Øre. — Broder Hieronimus. 25 Øre. — Nonni og Manni. 50 Øre.

Mindeblade med Billeder og Tekst om Bernadette Soubirous (fra Lourdes) faas à 3 og 5 Øre Amalievej 14 samt i Katholsk Bogsalg.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien *Læsestuen og midlertidigt Modtagelseshjem* lukket.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 33.

Søndag den 16. August.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den h. Kamillus af Lellis. — Et Hundredaarsminde. — Hedningemissionen. VIII. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

225.

Opad!

Marias Optagelse i Himlen hører til de Festdage, som indtrængende minder os om vort evige Fædreland. Vi har ikke her et blivende Sted, vi skal bort herfra og naa Frelsens Havn. Opad! skulde vi atter og atter sige til os selv for ikke at glemme, at vi er i Landflygtighedens Land. Kun altfor let bliver vore Kræfter lammet paa Vejen opad, og saa glider vi atter tilbage. Opad skulde enhver Kristen stræbe, opad til en renere Luft, til et klarere Lys, opad til Evighedens Tinder. Opad! det er Kirkens, det er Kristendommens Løsen, det er Drivkraften for den sande Kristen.

Himlen er der, hvor alt er ophøjet og rent, helt fuldkomment og varigt. Helvede er Samlingsstedet for alt det lave, det urene, det urolige. Alle kristelige Tanker, Be-
stræbelser og Gerninger bærer Præg af denne Opadstræben, som bliver grundigt misforstaaet og forhaanet af alle dem, som føler sig vel i denne ufuldkomne, foranderlige Verden. At andre Mennesker har en saadan Opfattelse, kunde paa en Maade være os ligegyldigt, blot de vilde lade være at arbejde paa med Magt og List at drage os Kristne nedad.

Lykkes det dem engang at lokke en af vore ned i

Sumpen, saa skriger de op, som om hele det himmelske Jerusalem var styrtet sammen. Lykkes det derimod os at drage en af deres Lejr over til os, saa er vi Forførere og Intriganter. Den onde Verden finder det ganske naturligt, at den gør Propaganda for sine egne Planer og Bestræbelser; men søger vi at gøre vore Idealer bekendte, ja saa er det anmassende.

De hader vore Kirker, fordi deres Taarne rager op til Himlen, vore Præster fordi de prædiker »opad«, vor Moral, fordi den forkynnder *Sursum corda*. Hvad der løfter Hovedet mod Himlen, det skal trampes ned. Blomstrende Institutioner skal ødelægges i Kulturens Navn! Vor Litteratur, Videnskab og Kunst er værdiløs, og det siger de, som næppe har en Anelse om vore Frembringelser.

Opad! skal vi sige til os selv i disse strenge Tider, hvor saa meget, der syntes at staa fast, truer med at ramle sammen. Det vilde ikke se saa uhyggeligt ud blandt Folkeslagene, hvis de mere havde haft Øjnene aabne for Betydningen af at se opad.

Opad! Helt skal vi staa paa Kristi Side som hans trofaste Følgesvende; Kristus er vor Herre, og ingen kan tjene to Herrer.

Opad! skal der staa paa vor Fane. Enhver Kristen, enhver Katholik burde levere Bevis for, at Livet er mere end Mad og Drikke, at det lavere skal tjene det højere, at Sandhedens Lys lyser ind i Mørket, at Surdejgen ogsaa nu gennemsyrrer det hele, at den himmelske Sædemands Sæd ikke er kvalt endnu. En Katholik blot af Navn er den onde Fjendes hemmelige, politiske Agent, som næppe aner, hvortil Mørkets Fyrste misbruger ham. Den onde Fjende er selv en falden Engel; intet Under derfor, at han med Forkærlighed har Brug for frai'ndne Katholikker. Med Dygtighed finder han sine Folk, naar han trænger til en Fører, der skal lede en Forfølgelse, en Vranglære, en mindre Kulturkamp.

Opad! Tro mod Gud, tro mod Kirken!

Opad! selv naar det gælder om at svømme mod Strømmen, Lidelser, Modgang, Fristelser. Den personlige Svaghed og mange andre Ting drager nedad, dersom vi ikke med Magt stræber fremad og opad. Saa »tragt efter det, som er oventil, ikke efter det, som er paa Jorden!« (Col. 3,2.) P. S.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Den store Tilgang af Ordensmedlemmer viste ogsaa, hvor dybt Brødrenes ægte kristelige Handlemaade havde grebet Sindene. En Mængde unge Mænd ønskede at følge i deres Fodspor ved at indtræde i Kongregationen; paa een Dag optog Kamillus saaledes ikke mindre end tolv. En af disse var den førnævnte Pater Ciccattelli, hvem de interessante Optegnelser om Kamillus' Liv skyldes.

Man kan ikke undlade at blive rørt, naar man læser dette Øjenvidnes Beretning om Kamillus' Optræden under den ondartede Sygdom, som udbrød i Silkevævernes Kvarter i Rom i Aaret 1589.

For at fremme Silkeindustrien i Rom havde Paven indkaldt disse Folk og faaet dem til at bosætte sig i Kvarteret mellem hans Villa og Kirken Santa Maria degli Angeli lige ved Diocletians Thermer. Sygdommen brød ud med en saadan Voldsomhed, at hele Familier paa engang blev angrebet af den og laa hjælpeløse i de fattige Huse. De, der ikke blev revet bort af Sygdommen, døde af Sult, og Tilstanden var saa fortvivlet, som tænkes kunde.

Da Kamillus hørte om denne Elendighed, var han straks parat til at hjælpe. For de Almisser, som nogle af Kardinalerne i det Øjemed gav ham, købte han et Æsel, som han belæssede med alle Slags Levnedsmidler, og to Gange daglig bragte han paa den Maade Brød, Vin, Vand, Suppe, Kød og Frugt fra Dør til Dør hos de nødlidende og uddelte det med rund Haand. Enkelt Steder var de syge saa svage, at de ikke formaaede at aabne Døren, saa at man maatte gaa ind gennem Vinduet, og hvilket hjerteskrærende Syn man da fik at se! Mænd, Kvinder og Børn laa der halvdøde uden at kunne røre Haand eller Fod. Nu blev de styrket med Mad og Vin, Sengene blev redt og Huset gjort rent.

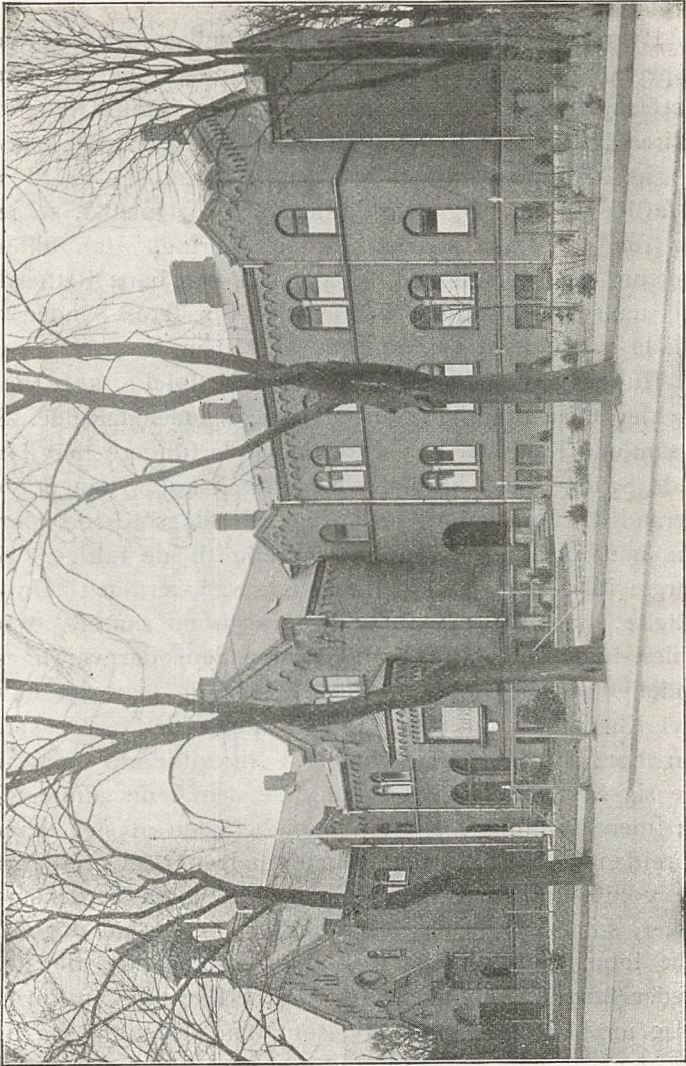
Aldrig kunde den, der havde set det, glemme det rørende Syn, naar Kamillus saa ømt og kærligt som nogen Moder tog de spæde Børn i sine Arme og svøbte og madede de smaa Stakler. Der saa man tilfulde, hvilket Fond af Kærlighed der boede i denne Mands Bryst. Saaret paa

hans Fod smertede saa meget som nogen Sinde, men han kendte ikke til at tage Hensyn til sig selv. I den glødende Solhede — man var netop i Hundedagene — ilede han fra Sted til Sted for at uddele den Medicin, Lægen havde forordnet. De fornemme Herrer, som kom kørende i deres Karosser, lod dem holde for at spørge om Sygdommens Forløb — han kunde knap standse for at besvare deres Spørgsmaal saa kort som muligt. Men de forstod, at her var noget, de maatte bøje sig for, noget, der laa højere end de sædvanlige selskabelige Former. Da en Kardinal standsede den hellige for at spørge til de syge, bad denne den høje Herre for Guds Skyld ikke opholde ham, han maatte bringe Patienterne Medicinen til det fastsatte Klokkeslet, og der lyste en saadan Enfold og hellig Iver af hele hans Væsen, at Kardinalen blev slaaet deraf.

Kardinal Sfondrato kom kørende forbi en Dag, da Kamillus var ved at uddele Almisser. Han maatte standse og nærmere iagttage dette usædvanlige Syn, og han fandt hos Kamillus en saa kærlig Omsorg parret med en saa sund, praktisk Sans, at han fik ham og hans Broderskab inderlig kært. Da Sfondrato nogle Aar efter blev Pave under Navnet Gregor XIV, glemte han ikke det Indtryk, han her havde faaet, men viste sig til sin Død som Ordens trofaste Ven og Velgører baade ved at give den betydelig pekuniær Støtte og ved store Privilegier. —

I 1590 indtraf den anden Begivenhed, som skulde bringe Kamillus' og Brødrenes Navn paa alles Læber. Der blev en pludselig Prisstigning paa Levnedsmidler, som efterfulgtes af en skrækkelig Hungersnød. I Rom og dens nærmeste Omegn døde ikke mindre end 60.000 Mennesker af Sult og Kulde. Ingen Pen formaar at skildre denne Tids Rædsler, hvor Mennesker søgte at opholde Livet ved selv den usleste, modbydeligste Føde, hvor man i enhver Krog paa Veje og Stræder kunde finde disse gyseligt udhungrede Mennesker som Lig, ofte med Munden fuld af Græs, hvormed de havde søgt at dulme den rasende Smerte i deres Indvolde. Gregor XIV gjorde alt, hvad han formaaede, for at afhjælpe Nøden; men selv hans rundelige Almisser var som en Draabe i Havet. Naar under saadanne Omstændigheder den hellige Kamillus' Værk kunde kron-

med saa stort Held, maa vi forstaa, at Herren til hans rige Kærlighed føjede sin guddommelige Velsignelse, saa at i bogstavelig Forstand »Melet i hans Krukke ikke blev for-

Kamillianerklínikken i Aalborg:

tæret og Olien i hans Krus ikke tømte«. Han, som kunde give alt uden at tænke paa sig selv, kunde ogsaa bevæge andre til at give og ved sin egen overstrømmende Næstekærlighed vække en lignende Kærlighed hos andre. Hans

Medlidenhed var saa dyb og ægte, saa hævet over alle menneskelige Hensyn, at den uimodstaaeligt rev andre med sig og løftede dem ud over Egenkærlighedens snævre Rammer, saa de villigt aabnede Hjerte og Pung for de nødlidende.

Hver Dag blev der i Klosteret kogt en mægtig Kedel Suppe af Ris, Bønner eller Brød, og saa samlede han i Huset saa mange Tiggere, som det kunde rumme, ofte indtil fire Hundrede. Med høj Stemme bad han Fadervor og Hil dig, Maria, og uddelte saa Suppe, Brød og Vin til alle de fattige Stakler. Og naar da Legemet var mættet, sørgede han for, at ogsaa Aanden fik sin Næring. Han talte til dem om Guds Kærlighed, men ogsaa om hans Retfærdighed, naar han straffede Menneskene for deres Synder ved at lade svære Prøvelser komme over dem.

Hungersnøden blev saa meget mere følelig, som Vinteren blev overordentlig kold, og mange døde af Kulde. Saa indsamlede Kamillus hos de velhavende Romere flere Hundrede Scudi. Med klog Betænkksomhed købte han et stort Forraad af Tøj og lod forfærdige alle Slags Klæder deraf, som han med egne Hænder uddelte til de fattige. Han spurgte ikke først, om de trængende var værdige til Understøttelse, hans Kærlighed syntes tværtimod snarere at fordobles, hvor det gjaldt om at hjælpe dem, der var ligesaa aandeligt som legemligt medtagne. Blandt dem, der havde faaet Klæder af Kamillus, var der nogle, der havde spillet dem bort i et letsindigt Øjeblik. Nu vilde de skamfulde liste sig bort, at han ikke skulde se dem i de gamle Pjalter; men Kamillus løb efter dem, og uden at sige dem et bebrejdende Ord forsynede han dem igen med nye Klæder. Det voldte ham den største Smerte, at nogle Verdensmennesker, som saa det, raabte til ham: »Pater, lad dog disse Folk løbe, det er nogle Døgenigte, som spiller alle deres Klæder bort;« den Slags Ord var for Kamillus en Fornærmelse mod Jesus Kristus selv, som han bestandig saa ligesom nærværende i enhver fattig. »De ser i disse fattige kun de Pjalter, de bærer paa Kroppen,« sagde han ved en lignende Lejlighed til en af Brødrene, »men tænker ikke paa, at under disse Pjalter kan Jesu Kristi Person være skjult, saadan som det flere Gange hændte den hellige Gre-

gorius, der troede, at han gav Almisse til en Tigger, men i Virkeligheden gav den til en Engel.«

Ofte hændte det, naar Kamillus mødte en fattig, som rystede af Kulde i sin tynde Dragt, at han gav ham sin egen Kappe paa for derefter at føre ham til Hospitalet eller Klosteret. Men det var ham ikke nok at hjælpe dem, der kom til ham, eller dem han tilfældigt traf paa sin Vej, Kærligheden drev ham til ogsaa at opsøge de ulykkelige i alle de Smuthuller og Kroge, hvor de som syge Dyr krøb sammen og skjulte deres Nød og Elendighed. Han lod lave to Baarer og fik fire Mænd til at bære dem. Sammen med disse og otte af Brødrene begav han sig til Ruinerne af det gamle Rom, hvor mange havde søgt Tilflugt i de underjordiske Gange. Ved Indgangen til disse raabte han: »Gud bevare eder, Guds Børn!« og fra Dybet svarede en klagende Lyd. I de mørke, fugtige Rum laa de arme Mennesker halvt sanseløse af Sult og Kulde; deres Redningsmænd maatte ofte med en Tang vriste Munden op paa dem for at kunne give dem et oplivende Middel. I fuldstændig Selvopgivelse havde de kastet sig ned ved dem, der allerede var døde, sikre paa snart at skulle følge dem, og vægrede sig som sindssyge ved at udlevere Ligene, at de kunde blive begravet.

Hvor Kamillus' Hjerter blødte ved dette Syn! Alt, hvad kærlig Opfindsomhed kunde udtænke, blev gjort for at frelse dem, der endnu kunde frelses fra den kvalfulde Død i disse Huler. Varmede, styrkede, opmuntrede ved trøstende Ord førtes Staklerne til Hospitalet eller Klosteret for at nyde den bedst mulige Pleje paa Legeme og Sjæl.

Saa kom Turen til dem, der havde søgt Ly i Roms Stalde. Uden Tanke paa andet end for enhver Pris at finde Varme for de forfrosne Lemmer havde de fattige og syge ligefrem gravet sig ned i de store Gødningsdynger.

Det var en ubeskrivelig Smerte for Kamillus at se Kristi Legems Lemmer saaledes nedværdigede. Uden at gyse tilbage for det modbydelige Arbejde tog han selv fat paa at drage de ulykkelige op af Smudset, rensede dem, gav dem Mad og førte dem hjem.

Ved Porto del Popolo fandt han i en Stald otte, der var helt forkomne af Sult og Kulde. Da han var paa Vej

med dem til Hospitalet, faldt en af dem om uden at have Kræfter til at gaa videre. I det samme kom en Karet, hvori der sad nogle adelige Herrer, kørende forbi. Inderlig glad standsede Kamillus Vognen og bad paa den elskværdigste Maade Herrerne om dog endelig at tage den syge op i den; disse blev dybt grebet ved hans altforglemmende Næstekærlighed, steg ud af Vognen og overlod den til ham og hans sørgelige Følge.

En Kærlighed som Kamillus' kan ikke lade sig holde tilbage af de gængse Vedtægter, den maa undertiden komme i Modstrid med den Kulde, der gør sig gældende, hvor Loven griber ind med al sin Strengthed. Kamillus kunde ikke holde sin Medlidenhed tilbage, da han engang saa en Flok Fanger, som lænkede sammen to og to blev ført ned til Ripetta, hvor de skulde indskibes for som landsforviste at føres bort fra Rom. Deres Forbrydelse var tydelig nok, de havde sat sig op mod Øvrigheden og nægtet at gaa til Hospitalet San Sisto. Synet af deres Nød fik den hellige til at glemme alt andet; han bad og besvor den Embedsmand, der skulde sørge for, at de blev indskibet, om blot at udsætte det, til han havde ansøgt Guvernøren om at frigive dem; men han hørte knap paa ham. Da raabte Kamillus i hellig Nidkærlighed, at naar man kunde underholde saa mange Jøder i Rom, kunde man vel ogsaa nok sørge for disse faa Kristne. Han vilde paatage sig at skaffe dem Føden, saa længe de levede, naar den ellers saa medfølelse By blot vilde finde en Begravelsesplads til dem, i Fald de døde. Da han ligefrem søgte at holde dem fra at gaa om Bord, blev Embedsmanden saa forbitret, at han truede med at sætte ham til at arbejde paa Galejerne, hvis han blev ved med at modsætte sig Øvrighedens Befaling.

Men ikke engang den Trusel skræmmede Kamillus. Han kastede sig nu i alles Paasyn paa Knæ for ham og bad ham med Taarer om dog i det mindste at overlade ham de svageste. Rørt over hans Bøn tillod Embedsmanden endelig, at to af Fangerne, der saa ud til at være Døden nær, blev overgivet ham. Med den dybeste Sorg saa Kamillus Skibet fjerne sig med de øvrige, han anbefalede deres

Sjæle til Gud og bad, at han dog ikke vilde straffe den hellige Stad i sin Vrede over saa megen Ubarmhjertighed.

Kamillus' Adfærd indbragte ham en Irettesættelse fra Guvernøren. Han tog ydmygt imod den, idet han takkede Gud, fordi det blev ham forundt at blive dadlet for sin Kristenkærligheds Skyld. (Fortsættes.)

Et Hundredaarsminde.

(Sluttet.)

Den preussiske Diplomat Schoell karakteriserer dette Brev ramrende med de Ord, at det »fordømmer hverken Jesuiternes Lære eller Sæder eller Disciplin; Hoffernes Klager mod Ordenen er de eneste Bevæggrunde, der anføres for Ophævelsen, og Paven retfærdiggør den ved at paaberaabe sig de tidligere ophævede Ordenssamfund.« — Det er godt-gjort, at Paven kun nødtvungen er skreden til Jesu Selskabs Ophævelse. Den bekendte Historiker Duhr, der personlig har eftersat de hemmelige Aktstykker i Simancas, siger derom: »Hvor vidt Ordene, *Compulsus feci*. — kun nødtvungen har jeg gjort det, virkelig er bleven sagt, kan vi lade staa hen, den Kendsgerning kan ikke nægtes, at han virkelig kun nødtvungen har gjort det, *compulsus fecit*.« —

Det er ofte bleven hævdet, at der indenfor Ordenen var indtraadt et Forfald, at Disciplinen var aftaget, at Havesyge og Interesse for Rigdom havde bredt sig mellem Medlemmerne. — De historiske Vidnesbyrd modsiger ganske bestemt denne Anklage. Endnu Benedikt XIV, Clemens XIII og Clemens XIV havde udtalt deres uforbeholdne Ros over Ordenssamfundet. Den sidste Ordensgeneral Ricci, der efter Ophævelsen blev ført som Fange til Engelsborg, erklærede paa sit Dødsleje: »Jeg forsikrer højtideligt, at det ophævede Jesu Selskab ikke har givet nogen Anledning til dets Undertrykkelse. Dette erklærer og forsikrer jeg med den moralske Sikkerhed, som en velunderrettet foresat kan have om sin Ordens Tilstand.« — Da man anmodede Maria Theresia om ogsaa at tage Stilling mod Jesuiterne, erklærede hun, at hun hverken i sine egne Lande eller i Kirkestaten kunde gaa frem mod Ordensfolk, der ikke var skyldige i hendes Land, om de end i andre havde begaaet Forseelser, man ikke havde bekendtgjort. Efter Ophævelsen viste hun sig saa god mod Eksjesuiterne, at disse kaldte hende deres Moder. — Frederik II af Preussen er sikkert

et troværdigt Vidne i vor Sag; han har ytret, han kunde paavise, at Forfængelighed, hemmelig Hævnerrighed, Kabaler og især Egennytte havde foraarsaget Katastrofen.

Det pavelige Breve »Dominus ac Redemptor« skulde efter Clemens XIV's Anordning faa Gyldighed, saasnart det af de enkelte Biskopper var meddelt alle de Jesuiterhuse, der laa i deres Bispedømme. Forordningen blev ogsaa udført overalt, tilsidst — om end efter lang Tøven fra Frederik II's Side — ogsaa i Preussisk Schlesien, men aldrig i Rusland og de polske Landsdele, der Aaret før (1772) ved den første Deling af Polen var kommet under Katarina II's Herredømme. Baade Biskoppen af Wilna og den Apostoliske Delegat for Rusland vægrede sig ved at forkynde det pavelige Brev, og tilsidst erklærede de, at Paven havde taget Afstand fra dets Udførelse i Rusland. Paven havde gjort det af Hensyn til Katarina. Denne havde endnu 1773 skrevet til Clemens XIV: »Siden Undervisningen og Ungdommens Opdragelse er overladt Jesuiterne, har jeg til min største Tilfredshed ofte haft Lejlighed til at iagttage den fromme Iver, der besjæler disse Ordenspræster. . . Jeg vilde være uretfærdig mod mine Undersaatter i Hvide Rusland, hvis jeg vilde berøve dem en saa almenyttig Orden«, og overfor Karl III af Spanien bemærkede hun skarpt: »Jeg vilde anse det for en Forpligtelse at forsvare det (Jesu Selskab), om jeg end derved maatte sætte min Krone paa Spil.« — Jesuiterne har altid anset denne fortsatte Bestaaen af Jesu Selskab i det skismatiske Rusland for en særlig Naadegave af Forsynet.

Katarina II havde ytret: »Der vil komme den Tid, hvor Vestens Konger vil bede mig sende dem Jesuiter igen.« Hun havde set rigtigt. Med Jesu Selskab havde Kirken mistet en Hovedstøtte for den kirkelige Autoritet og berøvet sig en Masse Undervisningsanstalter, der indprentede Ungdommen Kristendommens og Autoritetens Grundsætninger. Dette beklagede især de navnkundige pavelige Statssekretærer Consalvi og Pacca, der begge blev de ivrigste Forkæmpere for Selskabets Genoprettelse, en Tanke, som baade Pius VI (1775—99) og Pius VII (1800—1823) var meget gunstigt stemte for. En hel Del verdslige Fyrster understøttede Kirkefyrsternes Ønske. Den 7. Marts 1801 anerkendtes da ogsaa paa Kejser Poul I's Tilskyndelse Ordenen officielt i Rusland, 30. Juli 1804 i Kongeriget Begge Sicilier paa Ferdinands Ansøgning, den samme Ferdinand, der 30 Aar tidligere selv havde udvist Jesuiterne, og endelig den 7. August 1814 genoprettedes Jesu Selskab indenfor hele Kirken ved Bullen *Sollicitudo omnium ecclesiarum*.

Genoprettelseshøjtideligheden foregik i den gamle af den h. Ignatius byggede Kirke al Gesù. Paven læste selv

den h. Messe paa St. Ignatius' Alter. Alle Kardinaler i Rom havde indfundet sig paa een nær, som var syg, og desuden henved hundrede gamle Jesuiter, der længe havde ventet paa denne Dag. Med Glædestaarer hørte de efter Messen Kardinal Cristaldi læse Bullen op.

Der er gaaet hundrede Aar siden den Dag, og det har været et stormfuldt Aarhundrede for Jesu Selskab, som i den Tid er blevet ramt af 20 større Forfølgelser. 1820 blev Jesuiterne forvist fra Rusland, Spanien og Neapel, 1827 og 29 fra Frankrig, 1833 fra Brasilien, og 1834 blev 15 Patre myrdet i et Oprør i Madrid. Revolutionsaaret 1848 fordrev dem fra Schweiz, Genua, Neapel, Rom, Piemont, Savoyen og Østrig. I 60-erne kom saa igen Udvisning fra Italien og Spanien, og under Kommuneoprøret i Paris 1871 blev 5 Jesuiter skudt. 1872 blev de tyske Jesuiter landsforvist, 1900 maatte de franske forlade deres Fædreland, og den sidste Forfølgelse traf de portugisiske i Aaret 1910. De tre sidste Landes Ordensmedlemmer er den Dag i Dag i Landflygtighed.

Dog havde Jesu Selskab Guds Velsignelse med sig. 1816 talte det 674 Medlemmer; under de 3 følgende Generaler: Italieneren Fortis, Hollænderen Roothaan (en af de betydeligste Skikkelser, Ordenen har set blandt sine Medlemmer, og som gerne kaldes »den anden Grundlægger af Jesu Selskab«) og Belgieren Beckx steg Medlemsantallet til 12070. Der fulgte saa som Generaler Schweizeren Anderledy og Spanieren Luis Martin, under hvilke Tallet paa Medlemmerne steg med 4000. 1906 valgtes den nuværende General, Franz Xaver Wernz fra Rottweil i Würtemberg. I Begyndelsen af 1914 talte Jesu Selskab 27 Provinser (21 i Europa, 6 i Nordamerika og Mexiko) med ialt 16715 Medlemmer, hvoriblandt 8178 Præster.

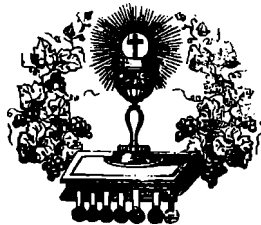
Fordrivelserne har ødelagt mange Foretagender, men ogsaa frigjort Kræfter for Missionerne. De enkelte Provinser har fordelt Missionsomraaderne imellem sig. I Europa har Jesu Selskab Missioner i Norden — i Danmark er der nu for Tiden 75 Jesuiter, deriblandt 30 Præster — Albanien, Bosnien og Kroatien og paa De ægæiske Øer. Afrika har Jesuitmissioner i Ægypten, ved Kongo, Sambesi og paa Madagaskar, Asien i Armenien og Syrien, 6 større Missionsomraader i Forindien, 2 store i Kina, 1 i Japan. I Nordamerika og paa Antillerne er der 8 Missionsomraader (foruden de 6 Provinser), i Sydamerika 7 og ligeledes saadanne paa Filippinerne, i Hollandsk Ostindien og i Australien. Ialt er der 3711 Jesuiter ($\frac{1}{5}$ af alle) i Missionerne.

For Resten har Jesu Selskabs Virksomhed været mangeartet og er ikke let at presse ind i en Oversigt: netop de bevægede og brogede Tidsforhold har tvunget Jesuiterne til at hjælpe Sjælene paa alle mulige Maader, saaledes som

Øjeblikket krævede det — og det er jo ogsaa efter Stiftens Ønske. De har virket som Prædikanter og Hjælpe-sjælesørgere, især i Skriftestolen, de har søgt at fremme det kristelige Liv gennem Kongregationer, særlig blandt Ungdommen, de har udøvet Præstegerning i Hospitaler, Fængsler og paa Valpladsen — i Krigen 1870—71 var der 200 Jesuiter som Militærpræster og Sygeplejere paa Krigsskuepladsen — de har virket som Forfattere gennem aske-liske, populærvideenskabelige og fagvidenskabelige Arbejder. Paa sidstnævnte Omraade har de ved Siden af Filosofi og Teologi særlig dyrket Naturvidenskab, Nationaløkonomi og Historie. Paa Skolens Omraade har det næsten overalt gennemførte Statsskolevæsen sat deres Virksomhed Skrænker, som det tidligere Jesu Selskab ikke kendte. Men de har dog ogsaa her taget fat: kendte er deres store Pensionater og Gymnasier i Feldkirch og Kalksburg, begge i Østrig, Stonyhurst i England, det teologiske Konvikt og det teologiske Fakultet i Innsbruck, deres Gymnasier i Indien med 3300 Elever, deres Universiteter i Bombay og Zi-ka-nei ved Shang-hai. I Amerika har de nu 12 Universiteter og 40 Kollegier, i Belgien 15 Kollegier med 17500 Elever.

De heldigste Resultater har de maaske opnaaet ved deres »Missioner« og »Eksercitier«. I den sidste Tid har de i forskellige Lande bygget Eksercietihuse, hvor alle Samfundsklasser, Lærde, Embedsmænd, Lærere, Studenter, unge Mænd, Rekrutter, Arbejdere kan gennemgaa de »aandelige Øvelser« — uden at maatte være bekymrede for deres daglige Livsfornødenheder, ene og alene med sig selv og med Gud. I et af disse Eksercietihuse har i de sidste 20 Aar c. 30 til 40.000 Mænd holdt Eksercitier.

Jesuiterne fejrer deres Jubilæum med Glæde og Tak til Gud. Hvad Fremtiden bringer dem og vor hellige Kirke, det ligger i Guds Haand. De har kun det Ønske, at Jesu Selskab altid maa være værdigt til at tjene Guds Ære, saalænge det behager ham.

Fra Hedningemissionen.

VIII.

Billeder fra Indien.

Fra Missions søstrenes Virksomhed.

I de tæt befolkede Egne af Indien har den moderne Jernbane faaet Indpas, og Jernbanelinier forbinder nu alle større Byer. Men endnu er der store Strækninger, som kun kan befærdes paa Hesteryg eller — i Oksekærre.

Dette Køretøj maa navnlig Missions søsteren ty til, naar hun er paa Rejse mellem de mange spredte Landsbyer. En saadan Tur gaar ikke af uden Skub og Stød, naar den tunge, klodsede Vogn skumpler over Stok og Sten. »Det er,« udtrykker en Missions søster sig, »som da man som Barn fik en Gyngetur, kun ikke saa behageligt.«

Og det er en langvarig Gyngetur. Paa lange Rejser køres ofte i Dage over Marker, gennem Vadesteder og gennem tætte Skove. Ikke sjældnen faar Kusken sig en Lur undervejs; saa holder han fast i en af Oksernes Hale for straks at kunne mærke, hvis Farten bliver usikker. Men for Okserne betyder dette Tag, at ogsaa de kan tage Sagen lidt med Ro uden Fare for at blive generet af Driveren paa Bukken.

Maalet for de kortere Rejser er som Regel en Landsby, hvor enten nogle faa Kristne skal besøges, eller hvor det gælder at vinde ny Jord for Kristendommen. Er Missions søstrene ikke tidligere set i Landsbyen, omringes de straks af forbavsede, nysgerrige Folk, som spørger dem, hvem de er, om de er Guder, eller hvilke Guder der har sendt dem. »Hvorfor kommer I til os? Hvad faar I for det? Hvilken Betaling venter I af os?« Og naar Søstrene saa svarer, at de ikke er kommet for Betaling, men kun for at hjælpe dem og lære dem den sande Gud at kende, stiger Forbavselsen. Men saa snart de hører, at Søstrene har Medicin hos sig, henter de straks deres syge frem fra Hytterne. Saa kommer »Apoteket« ned af Oksekærren, og »den barmhjertige Samaritan« begynder i Søstrenes Skikkelse sin Kærlighedsgerning mod disse hjælpeløse Stakler, som ingen hidtil har kunnet hjælpe. Nu som altid før er Kærlighedsgerningen det bedste Middel til at berede Hjertets Jordbund, og naar Oksekærren med Søstrene næste Gang gør Holdt ved Landsbyen, bliver de mødt med Tillid og Forventning.

»Apoteket« er et kostbart, men meget nødvendigt Middel. Det er ofte den eneste Vej til Hedningernes Hjerter og navnlig det eneste Middel til at komme dødssyge Personer

til Hjælp. Er »Apoteket« tomt, er der som Regel Dødvande i Missionen. En Missionssøster skrev for kort Tid siden fra Maryabad (Förindien) et Brev, som jævnt og stilfærdigt, men med gribende Realitet lader os forstaa, hvad Mangel paa materielle Hjælpemidler betyder for en Mission.

Det hedder heri: »Vi har her en Anstalt med 120 Børn og et Apotek*). Apoteket koster os meget. Her kommer daglig mere end 50 Personer for at faa Medicin, og fire Gange om Ugen drager vi selv om Eftermiddagen rundt til Landsbyerne for at pleje de syge og døbe de døende Børn. Vi kan ofte i Løbet af en Uge foretage 25 Daabs-handlinger. Kun ved vore Lægemidler faar vi Adgang til Hedningerne, men vi maa ofte opgive vore Besøg, fordi vi ingen Medicin har kunnet købe. Apoteket skulde hver Maaned koste os 40 Mark, og dertil kommer saa vore 120 Børn!

Hidtil har mine gode Søstre maattet nøjes med det allernødvendigste. *Undertiden har vi 14 Dage i Træk ikke haft et Stykke Brød i Huset.* Men mit Hjerte bløder ved at se det, og jeg kan ikke længer rolig taale dette Syn. To Søstre er afkræftede og syge af Mangel paa Ernæring —.

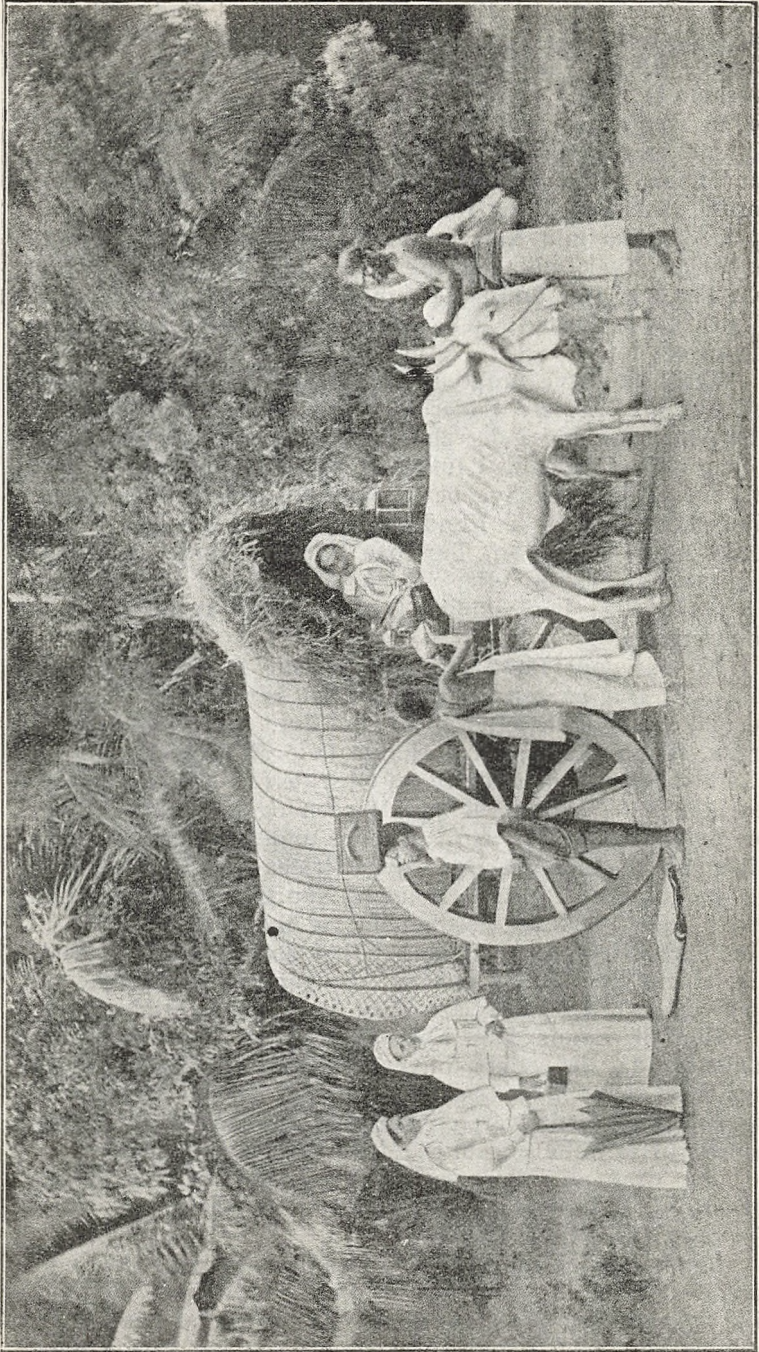
Det maa være svært at mærke Helbredet og Kræfterne svinde, men dobbelt svært, naar man brænder af Længsel efter at bruge dem i virksomt Arbejde for sin Næste. Forhaabentlig er de fattige Missionssøstres Nødraab blevet hørt, for deres egen Skyld og ogsaa for deres, som de gerne vil hjælpe. Thi det er rigtigt, hvad der forleden blev udtalt ved »Motormissionen«s store Møde i London, at »man kan ikke være barmhjertig Samaritan uden i alt Fald at eje lidt Olje og en Twopence!«

Et Sygebesøg.

For ikke længe siden døde i Indien en Missionær P. Dieckmann. Han havde paa en Missionsrejse maattet udstaa saa store Anstrengelser og Lidelser, at han kort efter bukkede under for Følgerne af dem. Efterfølgende Skitse er fra hans Haand; den giver et levende Indtryk af de Farer og Anstrengelser, som alene den daglige Sjælepleje rummer ude i Missionslandenes milevidt udstrakte Menigheder, og den viser tillige saa smukt, hvordan det bærende og drivende i Missionærens saavel som i enhver god katholsk Præsts Virksomhed er Kærligheden til *den enkelte Sjæl*, saa at ingen Ofre, selv ikke Livets, er for kostbart, naar det gælder dens Frelse.

Næsten lodret sendte den tropiske Sol sine blændende Straaler ned, da jeg, bedækket med Støv og Snavs, vendte tilbage fra en kolerabefængt Landsby, hvor jeg havde været i Virksomhed hele Natten. Jeg steg af Sadlen og overgav den sveddryppende Hest til min Karl med Ordre til at pleje og fodre den godt og derefter hurtig bringe

*) Her tænkes sikkert tillige paa et stedfast Apotek.

Missionssøstre paa Rejse gennem Missionens Landsbyer.

mig noget styrkende. Da jeg havde faaet et Bad, følte jeg mig lidt forfrisket og begyndte at bede mit Breviar, mens jeg gik op og ned ad Gulvet, for at ikke Søvnens skulde overmande mig. Efter Bønnen satte jeg mig ved Bordet for at vente paa mit landlige Maaltid, men næppe havde jeg sat mig ned, før Søvnens meldte sig, og jeg nikkede saa længe, indtil Hovedet temmelig ublidt faldt ned mod Bordet. Det hjalp! Jeg følte mig atter veltilpas, sprang op og kaldte paa min Karl for at faa min Mad. Da jeg ikke fik noget Svar, gik jeg ind i den lille Hytte, der tjente som Køkken. Her fandt jeg min Kok i dyb Søvn ved Siden af det kolde Ildsted; heller ikke min stakkels Ganger var der sørget for.

Efter at have bragt den snorkende Sover til Bevidsthed hentede jeg selv Foder til Dyret. Men netop som jeg atter vilde gaa ind i det elendige Rum, som var mit Hjem, kom en Mand løbende i fuld Fart og raabte allerede i lang Afstand til mig: »Et Sygebesøg, maaske Kolera! Den gamle Bimischetti Joseph i Kondramutla er meget syg!« — Det betød altsaa atter en Tur paa 38 km. Budet meddelte mig, at han havde efterladt en Kammerat i Rumpisherla (15 km borte), han skulde føre mig den korteste Vej til Kondramutla.

Nu var gode Raad dyre. Jeg vidste, at min Hest, som baade den Dag og den foregaaende Nat havde gjort sit yderste, ikke havde Kræfter til en ny Tur. Jeg raabte derfor straks til min Karl, at han skulde lade alt ligge og gaa ud i Landsbyen for at opdrive en Oksekærre. Men det lykkedes ikke; alle Okser var paa Marken og kom ikke tilbage før Solnedgang. Der var nu ikke andet for end at sadle mit stakkels medtagne Dyr. Mens Hesten blev trukket frem, gik jeg ind i en Kristens Bolig og spurgte Konen, om hun havde noget spiseligt færdigt, da jeg ikke kunde vente, til min egen Mad blev tilberedt. Den gode Kone forsikrede mig, at hun intet havde færdigt; der var kun en Krukke sur Mælk og et lille Stykke Saza-Brød tilovers fra om Morgen.

Her til Lands kan Folk ikke have tilberedte Spiser staaende, da det ellers bliver fordærvet af Heden. Kun Saza-Brød kan holde sig i flere Dage. Det er stenhaardt, en sand Tandfordærver, og der skal baade Tid og Udholdenhed til at stille en sulten Mave tilfreds med det.

Jeg drak saa den sure Mælk og stak det lille Stykke Saza-Brød i Tasken for at gnave af det undervejs. Derefter steg jeg atter i Sadlen.

Solen sendte sine glødende Straaler ned over den øde, skyggeløse Vej, og Luften var brændende hed. En hed Vind blæste imod os og gjorde Aandedrættet besværligt. Hænder og Ansigt begyndte at smerte, og jeg troede ikke,

at jeg levende skulde naa mit Bestemmelsessted; men jeg vilde fremad, skønt min Hest trods alle Anstrengelser ikke lod sig drive til mere end Skridtgang.

Da vi havde tilbagelagt omtrent fjorten km, saa vi en rødgraa Sky hæve sig i Horizonten. Vindens Glød blev stadig mere uudholdelig. Sværme af Fugle flygtede med Angstskrig for den fremrykkende, truende Sky og søgte Ly i en Lund i Nærheden. Egnen foran os var askegraa; jo nærmere Skyen rykkede ind paa os, desto heftigere blev dens Larmen og Brusen: det var en Sandstorm, forfærdeligere, end jeg nogen Sinde har oplevet den. Det første Vindstød syntes mig uudholdeligt, og jeg troede, jeg skulde kvæles. Min Ledsager indhyllede Hovedet i et Tørklæde og kastede sig næsegrus paa Jorden; jeg fulgte hans Eksempel, idet jeg trak min Toga op over Hovedet. Hesten drejede instinktmæssigt Ryggen til Stormen og stod som fastnaglet til Jorden. I henved 8—10 Minutter herskede der fuldstændigt Mørke. Da vi atter kunde rejse os, var vi helt indhyllede i brændende hedt Sand, saa vi maatte ryste og stampe og spyttede og nyse, før vi blot var nogenlunde rensede.

Da vi naaede Rumpisherla, viste det sig ganske umuligt at opdrive enten Føde eller Vogn.

Min Ledsager trøstede mig med den næste Landsby — kun syv km borte — hvor vi maatte kunne være, inden Aftensmaden var spist. Undervejs udtømtes de sorte Skyer, som længe havde truet, med en saadan Voldsomhed, at man skulde tro, vi befandt os under en Vandpost. Men hvor dette naturlige Bad forfriskede efter Heden og Strabadserne!

I den omtalte Landsby lykkedes det at opdrive to raa Æg, men ingen Vogn, da Vejene var blevet for opblødte, til at de tunge Oksekærrer kunde komme frem.

. . . . Saasnart Hesten havde faaet lidt Straa og jeg mine to Æg, blev Rejsen fortsat.

Jeg trak Dyret ved Tøjlen og banede mig Vej gennem Mudder og Dynd, til det blev mørkt. Da jeg ikke mere kunde se Fodstien for mig, spurgte jeg min Ledsager, om han ogsaa var sikker paa Vejen. »Jeg vil kunne finde den med lukkede Øjne,« var Svaret. Men jeg skulde komme til at bøde haardt for min Tillid til ham.

Snart gik det gennem bebyggede og opløjede Strækninger, hvor vi sank i til Knæene, snart over stenet Jordbund gennem Tjørn og Krat; men Føreren trøstede mig stadig med, at nu var vi paa den sidste Mark, endnu kun et Par Skridt, saa var vi ved Maalet. Efter flere Timers Gang — der syntes mig som en Evighed — sank jeg endelig sammen af Træthed og Udmattelse og var ikke i

Stand til at rejse mig igen. Tændstikkerne var blevet ødelagt af Fugtlighed, men tilsidst lykkedes det mig ved Gen-skinnet af fjerne Lyn at konstatere, at mit Ur viste over Midnat, og at vi var i Nærheden af et Bjerg. Dette fik min Ledsager til at tilstaa, at han ikke mere vidste, hvor vi var. Det var til ingen Nytte at forsøge paa at komme videre, og da Regnen nu var hørt op, strakte ogsaa min Fører sig paa Jorden for at sove. Men for mig var der ikke Tale om Søvn, mit Hovede brændte i Feberglød, hver Berøring var smertefuld. Deraf skønnede jeg, at jeg havde faaet den saakaldte Jungle-Feber.

Lidt efter sprang min Ledsager pludselig op, greb mig i Armen og raabte: »Lad os flygte, Tigeren kommer! Den har vejret os; kan De høre, hvor den brøler?« I Begyndelsen kunde jeg intet høre for Brusen og Værken i mit Hovede; men da jeg rejste mig lidt, hørte jeg tydeligt Brølet oppe fra Bjergtet. Men da Vinden netop kom fra den Kant, kunde jeg straks regne ud, at Tigeren endnu ikke kunde have sporet os, og at det var bedst at forholde sig i Ro. Min Kammerat vilde imidlertid ikke saa let sætte Livet paa Spil og forsvandt hurtigst muligt. Snart efter tabte den uhyggelige Lyd sig i det fjerne. Min Ledsager vendte atter tilbage og fortalte, at han nu havde fundet Vej: vi var kun syv km borte fra Kondramutla.

Med Opfyldelse af min sidste Kraft kom jeg igen paa Fødderne og sad ogsaa en kort Tid i Sadlen, indtil det svimlede for mig; jeg slæbte mig saa af Sted ved Siden af Hesten, idet jeg snart klamrede mig til dens Manke, snart slyngede Armen om dens Hals, medens min Ledsager trak den ved Tøjlen. Den møjsommelige Tur vilde aldrig faa Ende. Da vi ved Dagens Frembrud maatte passere en lille Bæk, kom jeg ved min Ledsagers Hjælp atter i Sadlen, men da jeg naaede den anden Bred, faldt jeg i Afmagt. Da jeg atter kom til mig selv, skinnede Solen ind i mit Ansigt; rundt om mig stod Hyrder, som var ilet til, da de mente, jeg var død.

Jeg erfarede nu, at der endnu var et Kvarter Vej tilbage. En af Hyrderne løb i Forvejen for at melde min Ankomst, og ved Indgangen til Landsbyen kom Kristne og Hedninger mig i Møde. Jeg blev ikke lidt forundret, da jeg blandt de andre ogsaa saa den gamle Joseph, rask og rørig! Paa mit Spørgsmaal: »Har du ikke ladet mig kalde?« svarede han, at han foregaaende Morgen havde spist for mange hvide Myrer. Han fik Opkastninger og følte sig syg, saa han troede, han skulde dø. Man tilføjede: »De er dog ikke kommet forgæves. I Morges fødte en Kvinde her et dødt Barn, og hun ligger nu selv for Døden.« Jeg lod mig føre hen til hende; med den yderste Anspændelse af

mine Kræfter kunde jeg endnu høre hendes Skriftemaal og give hende den sidste Salvelse. Saa faldt jeg atter i Afmagt.

Da jeg vaagnede, laa jeg i en Stald, omgivet af grædende Mennesker. Min Hud var haard og brændende, det var, som havde jeg gloende Kul under mig. Jeg forstod straks, at jeg maatte se at komme i Sved, og jeg bad om varmt Vand, rullede mig ind i uldne Tæpper og drak Vandet i smaa Portioner. Henimod Middag brød Sveden frem, hvad der noget lindrede Hovedsmerterne. Da jeg ingen Febermedecin havde hos mig, lod jeg en Oksekærre spænde for og fylde med Halm for saa hurtigt som muligt at komme hjem. Først næste Morgen var jeg atter hjemme. Min Kusk fortalte mig, at jeg hele Vejen havde prædiket, snart paa Telugisk, snart paa et andet Sprog, men derom veed jeg intel selv. — Faa Dage efter forlod Feberen mig.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Søndag d. 9. August indbød den højærværdigste Biskop Repræsentanter for de forskellige Vincentskonferenser i Byen og Omegnen til et Møde for sammen med dem at drøfte de ekstraordinære Foranstaltninger, der burde tages for at afhjælpe den Nød og Sorg, der maaske snart vilde komme til at true mange Hjem, og saa adskillige, der ellers ikke plejede at trænge til Hjælp. Man blev enige om at søge nærmere Forbindelse med Elisabeth-Vincents-Konferenserne og i den nærmeste Fremtid at udstede et Opraab om talrig Indmeldelse i vore karitative Organisationer. Alle tilstedeværende indrømmede, at Fremtiden saa overordentlig truende ud, selvom ogsaa nogle saa lidt mindre mørkt paa den end andre.

— Cand. jur. & theol. Olrik modtog Lørdag d. 8. Aug. Subdiakonvielsen og paafølgende Mandag Diakonvielsen i St. Ansgars Kirke. Den højærværdigste Biskop var glad ved just paa St. Laurentius' Dag at kunne meddele Diakonvielsen; St. Laurentius, den trofaste Diakon og Martyr, er jo Værnehelgen for alle Diakoner og har altid været højt æret i Kirken. *Ugebladet* bringer atter ved denne Lejlighed Diakon Olrik en hjertelig Hilsen med de bedste Ønsker for Fremtiden.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Det store katholske Universitetet i St. Louis har faaet saa betydelig en Pengegave, som aldrig nogen katholsk, undervisende Institution i dette

Land før har faaet. Den afdøde Mangemillionær James Campbell har testamenteret Universitetet saa mange Penge, at der for dem kan bygges et Hospital og oprettes et medicinsk Fakultet. Trods enkeltes Forventninger har den afdødes Enke og hans eneste Datter givet deres fulde, ubetingede Tilslutning til den højhertede Gave.

NB. Efterretninger fra Udlandet er paa Grund af Krigsuroighederne næsten ikke til at erholde.

Vikariats-Meddelelse.

I Tilslutning til den tidligere Anordning, at der efter hver enkelt Messe skal bedes om Fred blandt de kristne Fyrster og Folk, bestemmes herved, at, saa længe Krigstilstanden i Evropa vedvarer, skal Præsterne indlægge i Messen *Oratio pro pace* under Iagttagelse af de herhenhørende Rubrikker.

Fremdeles skal der forud for den sakramentale Velsignelse ved Eftermiddagsandagterne paa Søn- og Festdage bedes *Litaniët til Alle Helgen* med de dertil hørende Bønner.

København, den 12. August 1914.

✠ Johannes,

Biskop, Apostolisk Vikar.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8^{1/2} og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

16. Aug. 11. Sønd. efter Pintse. (I Højmessens: Marias Optagelse.)	23. Aug. 10. Sønd. efter Pintse.
17. — Mandag. Oktav af Laurentius.	24. — Mandag. Bartholomæus, Apostel.
18. — Tirsdag. Helena, Enke.	25. — Tirsdag. Ludvig, Bekender.
19. — Onsdag. Oktavdag.	26. — Onsdag. Zephyrinus, Pave og Martyr.
20. — Torsdag. Bernhard, Beker og Kirkelærer.	27. — Torsdag. Josef af Kalasanz, Beker.
21. — Fredag. Johanne Francisca af Chantal, Enke.	28. — Fredag. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.
22. — Lørdag. Oktav af Marias Optagelse.	29. — Lørdag. Johannes Døberens Halshuggelse.

Kollekt for den dansk-katholske Kirkesag.

Søndag d. 16. August holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien *Læsestuen* og midlertidigt *Modtagelseshjem* lukket.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 34.

Søndag den 23. August.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fritænkerisk Moral. — Den h. Kamillus af Lellis. — Nye Bøger. — Uventet Løn. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Ordrup. Aalborg. Asien. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

226.

Næstekærlighed.

Man trængte til Lignelsen om den barmhjertige Samaritan for til Bunds at lære, at Næstekærligheden skal udstrække sig til alle Mennesker, ogsaa til vore Fjender.

Vel var Jøderne, sammenlignede med de hedenske Folkeslag, ikke dem, der mest havde denne Lære behov, aldenstund de smaa og fattige i Samfundet og de fremmede ikke, som eksempelvis i Hammurabis Lovgivning, var prisgivne Vilkaarlighed, men havde det godt. Dog Indskrænkninger i deres Kærlighed tillod ogsaa de sig, som naar de ikke vilde omgaas Samaritanerne.

For derfor at undervise Jøderne om den ægte Næstekærlighed fortæller Jesus Dagens Lignelse og vælger som Kærlighedens Repræsentant, til kraftig Spore for Jøderne, en Samaritan, der af disse betragtedes som staaende paa et lavere religiøst Stade.

Det er en fuldkommen Næstekærlighed, der tegnes i Lignelsen; hvert Træk fremhæver dens Styrke og Godhed. Samaritanen øver Kærlighed mod den fremmede og ukendte; han overlader ikke andre Kærlighedstjenesten, men griber straks til, som om han havde fundet Guld og kostbare Per-

ler paa sin Vej; han stiller sin Person til den forulykkedes Tjeneste; han sparer intet af, hvad han havde hos sig, og som kunde lindre den saarede; han sørger ogsaa for Stakkelens Fornødenheder i Fremtiden, og endelig viser han Kærlighed i det skjulte.

Og just saaledes som Billedet af Samaritanen tegnes i Lignelsen, trænger ogsaa vi stadig til at høre den, til at høre den om og om igen, og hver Gang vi hører den, har vi Grund til at udraabe: Salige er vi, som hører, hvad vi hører! det er jo Ord af den evige Visdoms Mund.

Har jeg mon ikke Ret, naar jeg sagde, at ogsaa vi stadig trænger til at høre denne Lignelse? Lad mig kun nævne nogle Eksempler og Træk fra Nutiden, og enhver vil erkende min Paastands Rigtighed. Eller vil Englænderen rejse sammen med Hinduen, selv om denne staar paa samme Dannelsesstrin som han? Hvor højt føler en Amerikaner sig ikke hævet over en Neger, som om denne ikke havde samme Menneskeværdighed! Og naar der bare er en Draabe Negerblod i en, paa hvor mange Steder er han saa ikke skyet som en spedalsk eller pestbefængt! Man vil endvidere helst læsse Kærlighedsarbejdet over paa andre, i Lighed med hvad Præsten og Leviten gjorde. Penge vil man nok være med til at give, men stille sin Person til den ulykkelige Tjeneste, synes man er for haardt, omend skønt netop dette er trængende nødvendigt i vor Tid. En lille Skærv til at afhjælpe den værste Nød, dertil gaar man med, og er der andre, der trænger paa og tænker paa den syges Fremtid, saa bekvemmer man sig vel ogsaa til at give et Par Kroner, men af egen Driit ogsaa at tænke paa de nødlidendes Fremtid, det er forholdsvis sjældent.

Og saa endelig Næstekærlighed i det skjulte, hvor kun Guds Øje vaager, skal man ogsaa lede efter.

Meget mere kunde anføres fra det daglige Liv; men lad dette være nok!

Gaa hen og gør ligesaa — var Jesu Formaning til den, der havde spurgt ham. Denne Formaning gælder ogsaa os. Ja, er det i disse Krigens Dage ikke, som om saarede og udplyndrede laa overalt paa vor Vej og anraabte os om den barnhjertige Samaritans Kærlighed?

M. Osterhammel.

Fritænkerisk Moral.

(Foredrag holdt i Katholsk Højskole af Pastor H. Gamél).

Det Emne, jeg i Aften skal tale om, lyder »Fritænkerisk Moral«. Jeg vil gerne have Lov til at forudskikke to Bemærkninger. Først angaaende Udtrykket fritænkerisk. Jeg forstaar dette Udtryk, saaledes som det nu for Tiden almindelig forstaas, nemlig som ensbetydende med »gudsfor nægtende« eller i hvert Fald med »seende bort fra Tanken om Guds Tilværelse«. Jeg ved godt, at det i Grunden er altfor godmodigt af os Kristne at anvende Udtrykket i den Betydning; det er jo nemlig rentud sagt sinds svagt at mene, at man, fordi man ikke tror paa Guds Tilværelse, skulde være anlagt til at tænke mere eller mindre frit end den, der tror paa Guds Tilværelse. Jeg husker endog en Aften at have hørt Professor Høffding udtale, at mange, om ikke de fleste af dem, der kalder sig Fritænkere, i Grunden mere er blevet det — ikke for at kunne tænke frit, men for at blive fri for at tænke. Om jeg maaske ogsaa, da jeg anvendte Benævnelsen fritænkerisk Moral, hos mig selv — i al Hemmelighed — har underlagt den en lignende Betydning som den, der ifølge Høffding i de fleste Tilfælde er den mest passende, vil jeg ikke røbe. Jeg bruger kort sagt Ordet i dets gængse Betydning, altsaa fritænkerisk lig med den, der ikke tror paa Gud, og vore Modstandere maa i det mindste indrømme, at det er meget høfligt og forekommende af os at bruge dette Udtryk. Der er andre, der udtrykker det samme Begreb ved at kalde det »uafhængig Moral«; der forstaas derved en Moral, der søger sin Begrundelse uafhængig af Antagelsen af, om der findes en Gud eller ikke. Dette Udtryk passer i Grunden bedre end Udtrykket »fritænkerisk Moral«. Men da det første formodentlig ikke er saa kendt som det sidste, har jeg alligevel valgt dette Udtryk. I Aftenens Løb vil jeg maaske komme til at bruge begge Betegnelser.

Dernæst ønsker jeg at bemærke, at det er fritænkerisk Moral og ikke fritænkerisk Moralitet, jeg vil tale om. Det, jeg vil søge at klarlægge, er, hvorledes og med hvad Resultat Fritænkere søger at begrunde Moral en, Sædelæren,

ud fra Ræsonnementer, der ser bort fra Guds Tilværelse, derimod ikke, hvorledes deres Moralitet er, hvordan deres Livsførelse er. Den sidste Undersøgelse — nemlig, hvorledes Fritænkernes Liv er, set fra et moralsk Synspunkt — er i mine Øjne en Undersøgelse, der for det første næppe egner sig til at foretages her paa dette Sted, og dernæst er der det ved den, at den i det mindste foreløbig ikke let vil kunne føre til noget afgørende og sikkert Resultat. Sagen er den, at ligesom der er Mennesker, der er værre end deres Livsanskuelse, findes der omvendt dem, der er bedre end den Livsanskuelse, som de bekender sig til. Jeg glemmer saaledes ikke, hvad Edvard Brandes skrev om I. P. Jakobsen efter dennes Død. I. P. Jakobsen var en fanatisk Fritænkere, men hans Liv var — det indrømmes af alle, der kendte ham — uangribeligt fra et moralsk Synspunkt. Edvard Brandes skrev da, at, naar han var saadan, saa var det ikke, fordi han troede sig forpligtet til at være saadan, nej, det var, fordi han, der stod som en af Fritænkeriets Ypperstepræster her i Danmark, ikke vilde give Modstanderne, de troende, Lejlighed til gennem ham at angribe det Princip, som han hævdede og forsvarede. Efter Brandes' Fremstilling var det altsaa af helt uvedkommende Grunde, at han levede sit Liv saaledes, at der, fra et moralsk Standpunkt set, intet var at udsætte paa det; det var ikke, fordi han levede sit Liv i Overensstemmelse med sine fritænkeriske Principper. — En anden Grund til, at Undersøgelsen af Fritænkernes Moralitet ikke kan føre — i det mindste ikke foreløbig — til noget afgørende Resultat, er den, at der ikke endnu findes, hvad jeg vil kalde »Fritænkere i Renkultur«, og forhaabentlig vil det ske sent eller aldrig, at de kommer til at forefindes! Ved »Fritænkere i Renkultur« forstaar jeg Fritænkere, hvis Fa'r og Mo'r, hvis Søster og Bro'r, hvis Mand eller Hustru, hvis Venner og Uvenner allesammen har været Fritænkere, med andre Ord Fritænkere, der aldrig har været udsat for Paavirkning fra religiøst tænkende og følende Menneskers Side. Religionen er en uhyre Magt i Verden, sikkert den største Magt, der findes ved Siden af Egenkærligheden, Egoismen. Ogsaa i vore Dage er Religionen en uhyre Magt, og har vi set, at Religionen, legemliggjort i Mennesker, der betragtedes som

Fjender, kunde have Magt til at gøre en I. P. Jakobsens Liv saadant, at det — set fra et moralsk Standpunkt — var uangribeligt, saa kan vi ogsaa roligt gaa ud fra, at den — Religionen — naar den kommer til Syne hos Mennesker, der betragtes som Venner, kan udøve og udøver sin Indflydelse paa Fritænkernes Liv og det i en Grad, som de selv ikke aner. Ogsaa fra fritænkerisk Side er dette gentagne Gange blevet indrømmet uden Forbehold. Jeg kunde fremføre flere ret betydende Udtalelser fra fritænkerisk Side, men jeg vil afholde mig fra at bevise, hvad der er soleklart. Man lever ikke i et Samfund, hvor Religionen gennem Aarhundreder har spillet og endnu spiller den Rolle, som den gør, man har ikke en religiøs Fader eller Moder, religiøse Slægtninge eller Venner uden at blive paa-virket af dem og deres moralske Grundsætninger. Der findes gode, ædle Fritænkere, det vil jeg ikke benægte. Men Spørgsmaalet er, om de vilde være ligesaa gode, hvis de i moralsk Henseende kun havde været under fritænkerisk Paa-virkning, under Paavirkning af fritænkeriske Mennesker, af fritænkerisk Kunst og Samfundsopfattelse. Hvis nogen vover at svare Ja paa dette Spørgsmaal, saa er han i hvert Tilfælde ret paastaaelig, og selv om det skulde synes ham en antagelig Paastand, saa er og bliver det dog kun en Paastand, saalænge man ingen Erfaring har for, hvordan Moralen bliver i et Samfund, der udelukkende bestaar af Fritænkere og Gudsfor nægttere. Den Erfaring har vi hidtil ikke haft, Gud ske Lov, det skulde da være fra Rædselsesperioden under den franske Revolution, og den Erfaring synes mig ikke at svække min Formodning.

Hvorom alting er, saa er det Fritænkernes Moral, ikke deres Moralitet, som jeg vil tale om i Aften, og hvad jeg vil søge at bevise, er sagt med korte og klare Ord: Hvis man ikke tror paa Gud, er det rentud sagt dumt at tro paa, at der er noget, der hedder Pligt. Pligtfølelse og Vantro er to Begreber, der i Virkeligheden modsiger hinanden.

Der har været de Fritænkere, der har indrømmet det, ja mere end det, der har raabt det ud paa alle Torve som en Sandhed, der burde kendes af alle.

Den mest bekendte og den mest uforfærdede af dem

er Max Stirner. I sin Bog »Der Einzige und sein Eigentum« siger han: »Aarhundreders Kultur har faaet jer til at tro, at I ikke var Egoister, men kaldede til at være Idealister, saakaldte »gode Mennesker«. Ryst det af jer! Søg ikke Friheden i Selvfornægtelse, søg jer selv. Bliv Egoister; enhver af jer skal blive et almægtigt Jeg. Tilriv jer Magten, saa kommer Friheden af sig selv. En Haandfuld Magt er mere værd end en Sækfuld Ret. Den, som har Magten, staar over Loven. . . Hvad bryder jeg mig om et andet Menneskes Ret. Han har jo ikke sin Ret fra mig, derfor har han ingen Ret overfor mig. Hans Liv f. Eks. gælder kun saa meget for mig, som det er værd for mig. Jeg respekterer hverken den saakaldte Ejendomsret eller nogens Ret til, hvad man kalder hans Indres Helligdom, eller hans Ret til, at hans Goder ikke maa krænkes. Hans Goder, de legemlige som de aandelige, tilhører mig, og jeg skalter og valter med dem, saavidt jeg har Magt til det. Mit Forhold til Verden er dette: Jeg gør intet for de andres, for Menneskenes Skyld, men hvad jeg gør, gør jeg for min Skyld.«

Man kan oprøres over saadanne Udtalelser, men man maa indrømme, at logiske er de. Er der ingen Gud til, saa er vi jo selv Guder, de højeste Væsener, som findes i Verden. Saa er der ingen, der staar over os. Vi er Tilværelsens Herrer. Det maa da være os, der bestemmer Tilværelsens Love. Staar ingen over mig, har jeg ingen anden at lyde end mig selv. Hvad jeg vil, det er min Lov; jeg skal intet andet, end hvad jeg selv vil. Det er maaske klogt af mig at tage Hensyn til de andre Mennesker, der med mig er Tilværelsens Herrer. Men da ingen af dem er mere end jeg, skylder jeg dem intet; de har intet at sige over mig; jeg tager kun Hensyn til dem for min Skyld. Vi er alle Konger, Tilværelsens Herskere; derfor er vi alle Rivaler, og blandt Rivaler gælder det kun om at være den stærkeste, om at faa Magten.

Jeg forstaar en Mand som Max Stirner, og paa en Maade bøjer jeg mig for ham. Thi han er ærlig, og han drager uforfærdet Følgerne af det Princip, som han bekender sig til. Og Princippet er dette: Der er ingen Gud til, altsaa er jeg Gud; jeg er Hersker, Selvhersker, uind-

skrænket, enevældig Hersker. Jeg har kun dette korte Spand af Tid at være til i, og jeg maa da se at faa det mest mulige ud af Livet for mig selv. Derfor tager jeg kun Hensyn til mig selv. Pligter har jeg ikke og kan jeg ikke have. Hvem i al Verden skulde jeg have Pligter imod, naar jeg er det højeste Væsen, der findes i Verden?

Max Stirner er den blandt Fritænkerne, der følger Tanken om Guds Ikke-Tilværelse ud i dens yderste Konsekvenser. Han siger derfor klart og tydeligt: Der er *intet*, man skal. Man skal kun, hvad man selv vil.

Men saa er der andre Fritænkere, der nærmer sig til hans Standpunkt uden dog at gøre Skridtet fuldtud. De siger: Jo, der er noget, man skal, nemlig være klog, og det er alligevel klogt at gøre det gode, man har selv Fordel af det, det nytter en selv, og derfor skal man gøre det.

Dette Moralsystem lægger altsaa Hovedvægten paa den saakaldte »velforstaaede Privatinteresse«. Hvis du, siger den, kun altid handler i din egen Interesse i Ordets virkelige Betydning, saa handler du moralsk, saa opfylder du din Pligt. Det moralske Hovedbud kan formuleres saaledes: Du skal altid handle i din egen velforstaaede Interesse, saa vil du ogsaa ganske af dig selv komme til at handle til bedste for de andre.

Dette System løser — som man ser — Spørgsmaalet paa en tilsyneladende overmaade simpel Maade. Det er først blevet udformet af den engelske Filosof Bentham; i Tyskland derimod staar Feuerbach som dets Repræsentant. Man kan ogsaa regne den for Tiden meget moderne Tænkere Spencer med til denne Gruppe.

Bentham døde 1832 og var altsaa ikke Darwinist; Spencer er jo derimod Darwinist om en Hals, Darwinismens store Filosof og Herold, og det er derfor naturligt, at han har bragt darwinistiske Tankerækker ind i sine moralske Udviklinger og Begrundelser. Men hvad selve det moralske Princip angaar, staar han paa samme Standpunkt som Bentham og Feuerbach; kun naar der er Tale om Pligtfølelsens Oprindelse og Opstaaen, bringer han nye Synspunkter frem, som jeg senere skal komme tilbage til. Disse Filosofer holder altsaa paa Princippet: Ens egen velforstaaede Interesse, og de illustrerer Princippet bl. a. ved

følgende Eksempel: Sæt, at der er gaaet Ild i din Nabos Hus. Hvis du nu ikke hjælper ham med at slukke, saa udsætter du dig for, at han ikke hjælper dig, hvis der gaar Ild i dit Hus. Derfor skal du hjælpe ham med at slukke Ilden i hans Hus.

Ræsonnementet ser jo ret tiltalende ud ved første Øjekast, men der er dog adskilligt at indvende imod det. Sæt, at jeg ikke har noget Hus i Nærheden. Jeg bor maa-ske paa et Hotel i Nærheden for en Dag eller to, og mit eget Hus ligger i en hel anden Del af Landet. Jeg har altsaa ingen Udsigt til, at hvis mit Hus brænder, den paa-gældende Mand, som der nu er Tale om at hjælpe, vil komme for at slukke Ilden i mit Hus. Jeg har altsaa ingen Nytte af at hjælpe ham med at slukke. Saa kan jeg altsaa ganske rolig lade hans Hus brænde?

Og selv om jeg nu har et Hus i Nærheden, ja saa maa det dog afhænge af mig selv, om jeg vil tage dette Hensyn til mig selv, at der muligvis senere hen kan gaa Ild i mit Hus. Ingen kan dog paastaa, at jeg *skal* tage det Hensyn til mig selv. Det maa dog blive min egen Sag, om jeg vil eller ikke. Og hvis jeg ikke vil, falder altsaa Forpligtelsen til at hjælpe den anden bort. Man kan maa-ske sige, at det er dumt af mig ikke at tage det Hensyn til mig selv, men man kan ikke sige, at det er urigtigt, ondt gjort af mig.

Som De ser, nægter dette System i Virkeligheden ogsaa, at der findes noget, der hedder *Pligt* i Ordets virkelige Betydning. I Grunden hævder dette Moralsystem, at jo mere beregnende man er, jo mere betænkt man er paa sin egen Fordel, desto bedre og mere moralsk et Menneske er man; det ses let, at et saadant Moralsystem ikke fortjener at tages videre alvorligt. Den sunde Menneskeforstand siger os, at de Handlinger, der mest fortjener Beundring, netop er dem, der vidner om størst Selvfornægtelse og Selvforglemmelse.

Max Stirner og Bentham indrømmer, den ene aabenbart, den anden ligesom uforvarende, at for en Fritænker er der ikke noget, der hedder Pligt.

Men nu kommer de mere fornemme Systemer, som — ganske vist paa Logikkens Bekostning — søger at hævde

en ædlere Moral, der kan faa Fritænkeriet til at stige i Folks Omdømme. Den moralske Bevidsthed er nu en Gang saa rodfæstet hos Menneskene, at de kun har liden Respekt tilovers for en Tankeretning, der vil hævde, at der ikke er noget, man skal, i hvert Fald ikke længere, end man selv har Fordel af det. Den Slags imponerer ikke Folk, og derfor maatte de fritænkeriske Filosofer se at finde paa nogle saa at sige mere moralske Moralsystemer. Der er i Virkeligheden et Utal af dem; jeg vil fremhæve de hovedsageligste blandt dem. (Fortsættes.)

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Ingen Møje, intet Offer var for stort for Kamillus, naar det derved kunde lykkes ham at bevare Livets kostbare Gave endnu en Stund hos de ulykkelige, som uden jordisk eller himmelsk Trøst allerede var ved at tiltræde den lange Rejse til det store Hindsides. Thi over alt andet stod for ham Sjælenes Frelse. Kunde det naas samtidig med, at Legemet blev kaldt tilbage til ny, forøget Sundhed, saa havde Anstrengelserne og Ofrene faaet deres fulde Løn, og han og hans Staldrødre kunde med fornyet Kraft arbejde videre i deres Kald; de frelstes inderlige Taknemlighed opmuntrede og styrkede dem.

Dog altfor ofte var ethvert Haab om Helbredelse udelukket, og Sjælene gled ubønhørligt ned ad Livets Flod for endnu kun at standse et Øjeblik foran Dødens Port, før den for bestandig havde lukket sig efter dem. At gribe dette yderste Øjeblik og vække de sløvede Aandsevner til en sidste Kamp mod det onde og faa Sjælen til at bryde alle Baand og kaste alle Byrder, der kunde hindre den i let og fri at træde frem for Guds Trone, der var Endemaalet for hele Kamillus' Virksomhed, et Udslag, ikke af den naturlige, men af den overnaturlige Kærlighed.

Det var den Kærlighed, der fik ham til, da Sygdommen var paa sit højeste, sammen med otte af Brødrene at tage Ophold i Hospitalet San Sisto. Saa skrækkeligt var dette

Sted, hvor der i Løbet af faa Dage døde over 3000, at den, der kom dertil, næsten kunde betragtes som dødsdøml. De fattiges smudsige Pjalter, ophobede i de fugtige Rum, udbredte en afskyelig Lugt; men værre end alt andet, ubeskrivelig modbydelig var den Mængde Utøj, der overalt vrimlede frem. Alt var bedækket dermed, selv Brødet. De ni Mænd, som af den reneste Næstekærlighed var kommet til denne Fortvivlelsens Bolig, kæmpede troligt for at holde ud, men fem af dem maatte bukke under for den ulidelige Plage. Det blev dem efterhaanden umuligt at tage nogen Slags Føde til sig, og til sidst gjorde en heftig Feber Ende paa deres Lidelser. De gik bort med Hjertet fuldt af hellig Glæde over at have faaet Lov til at dø som Martyrer for deres Kærlighed. Kamillus takkede Gud for den Naade, der var blevet dem til Del, men tænkte med Bekymring paa, hvordan det skulde lykkes ham med de faa tiloversblevne Hjælpere at sørge for alle de syge og døende, at ingen skulde gaa bort uden først vel forberedt med et hofærdigt Sind at have modtaget de hellige Sakramenter. Dagen igennem gik han fra Sygeseng til Sygeseng, fra Dødsleje til Dødsleje, trøstende, opmuntrende, lige saa rede til at yde aandelig som legemlig Hjælp. Og naar saa Natten kom, havde han endnu et stort Arbejde med at sy Sække og fylde dem godt med Hø til Sengene, med at sørge for Vask og meget andet. Hans syge Fod smertede bestandig, og han kunde næppe løfte den fra Jorden, naar han endelig kom saa vidt, at han kunde kaste sig paa sin Seng for at hvile nogle faa Timer.

Og for hvem var det saa, han paa denne Maade ofrede sig? Det laveste Udskud, sammenløbet Pak, det var Verdens Mening om dem. I Kamillus' Øjne var de Fyrstesønner, og han var deres Tjener, deres Slave. Intet var for godt eller for kostbart, naar det kunde gavne dem. Trods den legemlige Smerte, det voldte ham, vandrede han gerne ad de krumme, ujævne Gader for at bede om Almisse til dem hos velhavende Folk. Han kunde gribes af hellig Vrede, naar nogen viste sig karrig eller nægtede at hjælpe, og irettesatte dem strengt derfor uden Personsanseelse. Da Mgr. Centurione, der havde Overopsynet med det offentlige Kornlager, erklærede, at der var saa stor

Mangel paa Korn, at han intet kunde give, svarede Kamillus ham i sin Iver, at hvis hans fattige nu døde af Sult, saa vilde han indanke den høje Herre for Guds Domstol, hvor han skulde komme til at aflægge Regnskab for sin Haardhed. Prælaten blev saa rystet over hans frimodige Ord, at han befalede, at man skulde give ham saa meget Korn, han ønskede.

I sin Trang til at hjælpe skaanede han heller ikke sit eget Kloster. Uden Betænkning tog han det lille Forraad af Mel, som man havde gemt med den Bestemmelse, at det kun maatte røres, naar man kom i den yderste Nød, og lod det bringe til Hospitalet. Brødrene blev misfornejede herover, men Kamillus skændte alvorligt paa dem for deres Mangel paa Næstekærlighed, og fordi de viste saa ringe Tillid til den Herre, der fødte Himmelens Fugle, som ikke saaede og høstede. De følte sig dybt ydmygede og blev det endnu mere, da det viste sig, at der virkelig paa en vidunderlig Maade blev sørget for dem. En velvillig Bager kom samme Dag, som Melet var bragt bort, med en Kurv fuld af fortræffeligt, hvidt Brød til dem, og han vedblev dermed, saa længe Dyrtiden varede.

Folk var i det hele taget rede til at give dem, naar de vandrede om i Staden for at bede om Brød til de fattige, ja selv de rige Jøder blev saa rørte over deres Barmhertighedsgerning, at de fyldte deres Sække til Randen.

Da man frygtede for, at hele Byen skulde blive forpestet af den skrækkelige Lugt, der bredte sig ud fra San Sisto, foreslog Kamillus Paven, at man skulde leje et Kornmagasin, der laa i Gaden delle Carozze temmelig langt fra den tæt befolkede Del af Byen, og lade de syge bringe derhen.

Endnu i to Maaneder, efter at dette var sket, vedblev Sygdommen, og Dødeligheden var saa stor, at man maatte anlægge en ny Kirkegaard, da den gamle Begravelsesplads langt fra var tilstrækkelig. Men da Sygdommen havde raset ud, og der atter indtraadte bedre Tider, var Fader Kamillus' Navn kendt af alle i Rom fra den højeste til den laveste, fra de fornemme gejstlige og verdslige Herrer, som følte, hvordan han ved sit lysende Eksempel havde vakt deres egne gode Egenskaber til fornyet Liv, og ned til den

fattige Arbejder, som havde genvundet sin Sundhed ved hans kærlige Pleje. Og Børnene, de jublede, naar de saa ham og klyngede sig fortroligt til ham; de huskede jo, hvordan han havde baaret dem paa sine Arme og trøstet dem, da Fader og Moder ikke mere kunde hjælpe dem.

For sine aandelige Sønner, Brødrene, baade de, der havde været med ham fra Begyndelsen, og de mange, der stadig kom til, var han alt: deres Sjælefører, deres Fader, deres kæreste Ven, hvis Nærværelse altid kunde indgyde dem nyt Mod, naar det kneb haardest, og faa dem til at udføre Heltegerninger. Det var Tilfældet i Neapel og Rom, og det blev i ligesaa høj Grad Tilfældet under Pesten i Nola.

— I en af de skønneste Egne i Verden, i Syd-Italien, dette Paradis paa Jorden, ligger Byen Nola. Men i den varmeste Tid, i Midten af Juli Maaned, kan Opholdet i Syd-Italiens Byer selv nu til Dags være farligt for Sundheden. I Middelalderen, hvor de fleste Byer var omgivne af Mure, Gaderne snævre og smudsige og Gravene udenfor Bymuren opfyldte af stillestaaende, halvraaddent Vand, kunde de smitsomme Sygdomme, der let opstod paa denne Tid af Aaret, gribe om sig med forfærdende Hurtighed og i faa Uger lægge en hel By øde. Man stod raadløs overfor disse Plager, som ingen vovede eller forstod at tage Kampen op imod, og naar Pesten undertiden angreb en By, opgav man alt Haab om Frelse, og alle, der havde Evne dertil, flygtede derfra, saa kun de fattige og svage blev tilbage i den dødsdømte By. Selv Præsterne svigtede ofte deres Kald og lod de døende kæmpe den sidste Kamp alene uden at modtage de hellige Sakramenter.

Netop saaledes var Tilstanden i Nola, da Pesten hærgede den i Sommeren 1600. Biskoppen af Nola, som paa den Tid opholdt sig i Rom, prøvede forgæves at formaa nogle Præster til at tage Arbejdet op i den hjemsogte By. Da raadede Vicekongen af Neapel ham til at henvende sig til Kamillus om Hjælp.

Paa Kamillus og hans Ordensfæller havde Beretningen om de fortvivlede Forhold i Nola netop en opildnende Virkning; jo større Nøden var, desto større blev ogsaa deres Trang til at hjælpe, koste hvad det vilde. Syv Præster af

Ordenen meldte sig straks frivilligt og drog af Sted for at begynde deres farefulde, besværlige Arbejde.

Det Syn, der mødte dem, da de kom ind i Byen, kunde nok have skræmmet selv den modigste bort. Gaderne laa øde og tomme i den glødende Solhede, Døre og Vinduer var tæt tillukkede, og Kirkerne var tomme. Kun en enkelt Gang saa man et Menneske, der stille gled forbi, og et Blik paa det graablege Ansigt, hvor Angsten stirrede en i Møde fra de indsunkne, forvildede Øjne, fortalte bedre end Ord, at »her var Haabet ladet ude«.

Det gjaldt om hverken at se til højre eller venstre, men ufortrødent at tage Arbejdet op. De syv Præster stred som Helte. Snart kunde man se dem ile fra Hus til Hus for i lige Grad at bringe aandelig og legemlig Hjælp. Fra Neapel modtog de 1000 Dukater, og ogsaa andre Byer sendte store Gaver, saa de kunde købe Fødemidler og Medecin til Uddeling blandt de fattige. Alene Synet af disse Mænd, hvis Ansigter straaledede af hellig Begejstring, virkede oplivende og gød nyt Mod i mange Sjæle. Selv Døden mistede sin Brod, naar Sjælen, frigjort for alle Byrder ved et oprigtigt Skriftemaal, modtog det himmelske Vandringsbrød af deres Hænder.

Kamillus havde været forhindret i at ledsage dem til Nola, men saa snart hans Pligter tillod det, drog han derhen, skønt hans Venner ivrigt anstrengte sig for at hindre ham i at udsætte sig for en saa aabenbar Livsfare.

For de syv Præster i Nola var hans Ankomst en ubeskrivelig Opmuntring og Trøst. Naar den elskede Fader var i deres Midte, kunde intet Arbejde være dem for svært. Det var Vidundere, hvad han og de i Forening udrettede, og Rygtet derom naaede snart til Rom og Neapel. Biskoppen af Nola skrev et rørende Brev til Kamillus og overdrog ham sit Embede og al den Fuldmagt, han kunde give ham under sin Fraværelse, og bad ham raade frit over al hans Ejendom til bedste for de fattige.

Saa drev Sygdommen da til sidst over, og Byen begyndte igen at leve op, men fem af de opofrende Præster maatte bøde med Livet for deres Kærlighedsgerning. Da den stærke Anspændelse af deres Kræfter var forbi, sank de sammen, de blev bragt til Neapel, og her udaandede

de, idet de endnu i Døden opmuntrede og trøstede hinanden og prisede Gud, fordi han havde tilladt dem at dø under Udøvelsen af deres Kald.

En af dem var Pater Cesare Vinci. Da han havde modtaget den sidste Salvelse, blev hans Ansigt som forklaret, og han begyndte med sagte Stemme at synge: Halleluja, Halleluja. Da han var en god Musiker, lod Kamillus hans Instrument hente, og mens han til det sidste spillede og sang fromme Sange, fløj hans Sjæl til de evige Boliger, hvor Sejrspalmen sikkert skulde rækkes ham og hans Medbrødre. (Fortsættes.)

Nye Bøger.

J. Østrup: Islam. Den muhammedanske Religion og dens historiske Udvikling. (170 Sider. Gad. København. 1914.)

Det er en overordentlig lærerig Bog, Dr. Østrup har skrevet baade om Muhammed og om Muhammedanerne i Fortid og Nutid. Stoffet er fortrinlig ordnet, og paa de forholdsvis faa Sider faar man i en klar, letfattelig Fremstilling en Mængde positive og højst interessante Oplysninger. Skulde noget særlig fremhæves, skulde det være den stadige Paapegen af den muhammedanske Religions Betydning for Samfundslivet og de enkelte i de forskellige Lande og til de vekslende Tider. Der er saaledes kun godt at sige om Dr. Østrups Bog — paa to Punkter nær. Det er i Strid med det faktiske Forhold, at »Mariadyrkelsen i den katolske Kirke for mange er blevet Midtpunktet baade i Gudsyrkelsen og Gudstjenesten,« som Dr. Østrup skriver paa Side 86. Ligeledes skyder Forfatteren ganske ved Siden af, naar han paa S. 128 fremfører som en sandsynlig Paastand, at Ignatius af Loyola har benyttet en af de modbydeligste muhammedanske hemmelige Ordener som Forbillede for sine aandelige Øvelser. Doktoren støtter sin Paastand, der er en gammel kendt Genganger hos Jesuiternes Fjender, paa det »ejendommelige jesuitiske Udtryk« (det forekommer kun en enkelt Gang hos Ignatius), at Eleven skal være i sin Lærers Haand »fuldstændig som et Lig«. Dr. Østrup finder det saare usandsynligt, at det Udtryk skulde være opfundet selvstændigt paa mere end eet Sted. Er det mon saa usandsynligt? Det ligger dog ikke saa fjernt, naar man vil tydeliggøre

den fuldstændige Lydighed overfor en andens Vilje. Men Udtrykket er virkelig fremkommet andet Steds. Det hedder i St. Franciscus' Levnedbeskrivelse: »Dybt grebne sagde St. Francisci Disciple til ham: Sig os, Fader, hvilken er den fuldkomne og højeste Lydighed? Men han beskrev den virkelig lydige under Billedet af et Lig, idet han svarede: Tag et livløst Legeme, og læg det hen, hvor det behager dig; du vil se, at det ikke modstaar Bevægelsen, ikke klager over en bestemt Stilling og lige saa lidt forlanger den; og anbringes det paa et Katheder, vil det ikke skue mod det høje, men mod det lave.« Hvis altsaa Ignatius af Loyola ikke selv har fundet paa den omtalte Sammenligning, men absolut skal have laant den hos en anden, er det vistnok mere sandsynligt og mere videnskabeligt, at han har laant den hos Franciscus af Assisi end hos »den gamle paa Bjerget«, hvem jesuitfjendske lærde har bragt i en højst usandsynlig og uvidenskabelig Forbindelse med den store Helgen fra Loyola.

N. H.

Der Himmelsschlüssel. Katholisches Gebetbuch für den privaten und öffentlichen Gottesdienst. Von Dr. Adolf Pfister. (7. Auflage. 240. Freiburg 1914. Herders Verlag. 1,70 Mark.)

Denne gode lille Bog rummer paa sine næsten 500 smaa Sider et rigt og lædigt Indhold. Bogen bestaar af to Dele: Private Andagtsøvelser og Andagtsøvelser ved den offentlige Gudstjeneste. Blandt de første findes Bøn før Tiltrædelsen af en Rejse, Afladsbønner, Skrifte- og Kommuniionsandagt samt et Afsnit, der er beregnet for syge og døende med mange smukke og dybt følte Bønner og Paakaldelser. Den anden Del bestaar af Messebønnerne paa Aarets tre Højtider og en Del Helgeners Festdage, af Vesperandagt, Korsvejs- og Rosenkransandagt, Novene til St. Josef samt adskilligt andet. Trods det store Indhold er Bogen ikke større, end at den med Lethed kan ligge i en Lomme.

Megas.

Søster Therese af Jesus. (København. 1914. 32 Sider med Billeder. 25 Øre.)

Paa Foranledning af Karmeliterinderne i Lisieux er der paa Dansk udsendt en kort Levnedbeskrivelse af den i 1897 som ganske ung afdøde Ordenssøster Therese, kaldet »Jesu lille Blomst«. Det er en sjælden fin, ydmyg Kristenskikkelse, man her stifter Bekendtskab med. Man vil ikke undre sig over at høre, at det er en almindelig Antagelse, at hun snart vil blive erklæret for Helgen.

Der hl. Kamillus von Lellis und sein Orden. Mit 20 Bildern. (XII + 346 S. Herder. Freiburg. M. 3,60. Geb. M. 4,50).

Mange, som med Interesse har læst Ugebladets Skildring af den h. Kamillus' Levned, vil vistnok med Glæde erfare,

at de tyske Kamillianerpræster har udsendt en større biografisk Skildring af Kamillus og hans Ordens Virksomhed. Det vil vistnok forøge Interessen for Bogen for danske Læseres Vedkommende, naar de hører, at Pastor Tembories har skreven Forordet til Bogen og Pastor Ikenmeyer endog hele den første Del deraf, der behandler selve den h. Kamillus' Levned. Paa de sidste godt 100 Sider fortælles om den tyske Ordensprovinses Historie fra dens Grundlæggelse og til vore Dage.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. July 1914. (London. 6 d.)

Tredje Hæfte af Birgittinernes Kvartalskrift bringer en Række interessante og belærende Afhandlinger. Den første af disse handler om Kardinal Newmans Religionsfilosofi og viser den store Theolog som Modernismens Fjende allerede for 60 Aar siden. I en anden Artikel, Ritualismen, paaviser Forfatteren, Magister Rope, at denne Bevægelse ikke, som mange mener, er en Banebryder for den katholske Kirke, snarere, som den i de senere Aar har udviklet sig, er en Hindring for Indgang i denne. I Artikelen Et belgisk Bispedømmes Annaler fortælles om den store belgiske Kirkefyrste, Kardinalærkebiskop Mercier af Malines (Mecheln), hvis mangeaarige Virksomhed har været af saa stor Betydning for den katholske Kirkes Vækst i Belgien. End videre findes der en Levnedbeskrivelse af Søster Maria af Jesu Lidelse, som tilhørte de Korsfæstede Tilbederes Orden (stiftet 1885 i Syd-Italien), og som døde i Juli 1912 i en Alder af 45 Aar efter et overordentlig forunderligt Liv under Syner, Stigmatisation, store Lidelser og vidunderlig Trøst. Endelig slutter Biskop Vaughan sin Afhandling om de beboede Stjerner, hvormed der har været nærmere fortalt i Anmeldelsen af April-Hæftet. Foruden andre Artikler, f. Eks. om Jesuiterordenens 100-Aars Jubilæum og Den athanasianske Trosbekendelse, indeholder Hæftet ogsaa en stor Række Boganmeldelser.

N. H.

Uventet Løn.

I Sunbury i Pennsylvania levede en fattig Arbejder George Smith med sin Kone. I Begyndelsen af Maj Maaned i Aar bankede en hjemløs Tigger paa Døren til deres Hus og bad om Husly, da han var syg og ingen Venner havde. Den gamle saa saa elendig og atkræftet ud, at Ægteparret Smith indrømmede ham deres Seng,

den eneste, der fandtes i Huset; selv sov de paa Gulvet. De gav ham ogsaa at spise og beklagede, at de ikke kunde skaffe ham nogen Læge, eftersom de var for fattige til at betale denne Honorar. Men den følgende Morgen drog John Fell — det var Navnet paa Tiggeren — en snavset Checkbog op af Lommen, og skrev en Check, lydende paa 50 Dollars. Smith troede, at den gamle var sindssyg, men hvor stor var ikke hans Forbavselse, da Checken blev udbetalt af Northumberlands Bank. Imidlertid blev Fells Tilstand værre, og kort efter døde han. Men før sin Død opsatte han et Testamente, hvori han efterlod Ægteparret George Smith hele sin Formue til Tak for deres »Godhed og Selvopofrelse«. Nu viste det sig, at den gamle Tigger havde staaende en Formue paa henvend 8000 Dollars i forskellige Banker. Dyden havde faaet en uventet Løn.

sr.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Ordrup. Mandag den 17. Aug. fyldte en af St. Andreas Kollegiums Veteraner, *Pater Paul Maria Werhahn*, S. J., 70 Aar. Samtidig fejrer han nu sit 40-Aars Jubilæum som Lærer ved Kollegiet. Mange vil i den dobbelte Anledning sende deres gamle Lærer en kærlig Hilsen med Tak for meget godt i de svundne Dage. Egentlig havde det været Meningen at bringe en Jubilæumsartikel med et smukt Billede af Pastor Werhahn; men den øjeblikkelige Situation med dens Ængstelser og Uroligheder har ikke været gunstig for Fester og Jubilæer. Forhaabentlig slipper Pastor Werhahn ikke saa let fra Fest om fire Aar, naar han kan fejre sit gyldne Jubilæum som katolsk Præst. Denne Gang bliver det kun disse faa Linier med Lykønskning og Tak til »den tro Tjener«.

Aalborg. Det aarlige Kirkeregnskab for Aaret 1913 for Menigheden i denne By er i disse Dage udkommen. Regnskabet viser et stort Underskud, der hovedsagelig skyldes Udvidelsen af Skolen. Menighedens direkte Bidrag til Kirke og Skole har været henvend 1100 Kroner. Skolen har i 1912 faaet et Statstilskud paa 480 Kroner. Fortegnelsen over Kirkeskat omfatter 59 Personer.

Asien. (Filippinerne.) Der bliver fra protestantisk Side paa disse Øer udfoldet en ivrig Virksomhed for at berøve Indbyggerne deres katolske Tro. Især er amerikanske Methodister ivrige for at udbrede Bibler iblandt Befolkningen. Der arbejdes efter amerikansk System med de nyeste tekniske Midler. Kolportørerne medførte nylig deres

eget kinematografiske Apparat. Et Automobil foer i flere Timer omkring i Gaderne, ved Mørket endog bengalsk oplyst, for at indbyde Beboerne til en Forestilling. Hist og her standsede de mærkværdige Missionærer og afbrændte et lille Fyrværkeri. Naturligvis strømede Beboerne alle som een til Forestillingen. Biblerne kostede 35—70 Øre, og saa fik man tilmed en Fribillet til Kinematografen. Først var der lystige Billeder, saa Jesu Liv med Skælden og Smelden mod de katholske Præster og Skriftemaalet, og endelig Pavens Liv, den skændigste Forhaanelse af den ærværdige og fromme Præsts Liv. Man undrer sig ikke, naar man hører, at de smarte Forretningsfolk inden tre Dage fik 6000 Bibler afsat. — Efter et Forlydende skal de katholske Præster have faaet fat paa godt en Tredjedel af disse Bøger og brændt dem paa Torvet.

Nord-Amerika. (U. S. A.) Der har i de sidste Par Aar været sat en systematisk Forfølgelse i Gang i De forenede Stater imod den katholske Kirke. En af de mange Løgne, der udspreedes, er den, at Paven stadig griber aktivt ind i Staternes indre Politik. Saaledes paastod nylig en Taler paa den sydlige presbyterianske Kirkes Aarsmøde, at »der er blevet fundet et Edikt fra Paven hos Major Butt, der omkom paa »Titanic«, hvori alle Katholikker fik Befaling til at stemme paa en anden Kandidat til Præsidentværdigheden end Woodrow Wilson«. Ekspræsident Taft har svaret herpaa i et Brev af 1. Juli, hvori det bl. a. hedder: »Major Butt var min Adjudant, blev syg og tog en Rejse til Europa for sit Helbreds Skyld. Han havde intetsomhelst officielt Mandat. Han var i Rom og besøgte vistnok ogsaa Vatikanet saa vel som andre interessante Steder. Den Paastand, at der blev fundet et paveligt Edikt paa Major Butts Legeme, er ganske ubegrundet og det af den gode Grund, at hverken Major Butts Legeme eller nogen af hans Sager blev fundet. Kort sagt, Paastanden er usand fra Begyndelsen til Enden, og jeg undrer mig over, at et kirkeligt Samfund eller nogen Præst ved et saadant vil være ansvarlig for Paastande, der savner selv den svageste Begrundelse.«

Brevkasse.

Ærede Abonnent.

De beder om Plads for en lille Artikel om Eksemplets Magt og store Betydning. Som egentlig Artikel om dette Emne synes den mig altfor kortfattet og uafsluttet; derfor nøjes jeg med

her under denne Rubrik at aftrykke et Stykke af den; det kan vist godt have Ærinde til mange. N. H.

Des værre hører vi kun altfor ofte om mange, som trods Formaninger og venlige, opmuntrende Ord kun giver et daarligt Eksempel og det endda blandt Katholikker. Jeg har hørt Protestanter fælde deres Dom over saadanne, og det er netop derfor, at jeg tillader mig at skrive dette til mine unge Trosfæller, men i Særdeleshed til Konvertitterne, paa hvem Protestanternes Blik hviler særlig strengt. Kære Konvertit! Husk først og fremmest paa, hvilken stor Naade Gud har skænket dig ved at gøre dig til Barn af sin hellige Kirke. Betænk, at af dig selv kan du intet, men at det er Gud, som har ledet din Sjæl til den hellige Moderkirke. Dernæst læg nøje Vægt paa de Formaninger, som din trofaste Sjælesørger giver dig gennem Skriftestolen. Hvad din Sjælesørger her siger, er jo Ord fra din himmelske Fader, hvis indviede Tjener Præsten er. Og husk endelig paa, hvad du skylder Gud og hans hellige Kirke, denne Kirke, som aldrig vil svigte dig, men som kærligt byder til Modtagelsen af de højhellige Sakramenter og lærer dig alt, hvad der vil blive til din Sjæls Frelse. Du skylder Gud og denne hans hellige Kirke din Kærlighed og store Taknemmelighed, og denne viser du ikke ved din Bøn alene, men ogsaa ved »Eksemplet«; thi det gode Eksempel er som oftest den begyndende Spire til Omvendelse. Dersom du elsker Gud, da elsker du ogsaa din Næste, og din Næstes Sjæleliv kan da umuligt være dig ligegyldigt; du maa formane ham eller hende og belære dem paa en stille og venlig Maade; men er det gode Eksempel, som du skal give, ikke til Stede, da opnaar du intet, men fjerner endog hans Sjæl endnu mere, end du selv forstaar det. L. J.

Oratio imperata pro pace.

Præcipuæ Rubricæ huc spectantes hæc sunt:

1. *Utpote Oratio hæc imperata fuerit non pro uno tantum alterove die, sed pro tempore forsan longiore, omittenda erit in omnibus missis, in quibus Commemoratio simplicis non permittitur, præcipue in Festis dupl. I. Cl. et in missis defunctorum, quæ in colore nigro celebrantur. In Festis vero dupl. II. Cl. omittenda erit omnino in missis cantatis et in missis lectis conventualibus, in aliis autem missis privatis ad libitum celebrantibus.*

2. *Oratio imperata semper dicatur ultimo loco et cum sua propria conclusione; si in Missa Commemorationes fiant, Oratio imperata dicitur cum Commemorationibus istis sub unica conclusione.*

Vicariatus Apostolicus.

Just som dette Nummer af Ugebladet skulde gaa i Grykhen, meddelt et Telegram gennem Ritzaus Bureau, at Pave Pius X den 20. August var afgaaet ved Døden. Næste Nummer af Ugebladet vil udgaa som et Minde-nummer om den store Pave.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessen. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

23. Aug. 12. Sønd. efter Pintse.	30. Aug. 13. Sønd. efter Pintse.
24. — Mandag. Bartholomæus, Apostel.	31. — Mandag. Raymund Nonnatus, Bekender.
25. — Tirsdag. Ludvig, Bekender.	1. Sept. Tirsdag. Ægidius, Abbed og Bekender.
26. — Onsdag. Zephyrinus, Pave og Martyr.	2. — Onsdag. Stephan af Ungarn, Bekender.
27. — Torsdag. Josef af Kalasanz, Bekender.	3. — Torsdag. Ferialdag.
28. — Fredag. Augustinus, Biskop og Kirkelærer.	4. — Fredag. Ferialdag.
29. — Lørdag. Johannes Døberens Halshuggelse.	5. — Lørdag. Laurentius Justinianus, Biskop og Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 29.

Udkommet er: Søster Therese af Jesus (Lisieux). København 1914. 25 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

St. Knuds Skole

begynder det nye Skoleaar Tirsdag den 25. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 23. August Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 26. August Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften.

St. Andreas Kollegium i Ordrup.

Det ny Skoleaar begynder Tirsdag d. 27. August. Kl. 9 højtidelig Messe, før hvilken den kirkelige Hymne *Veni Creator* synses. Første Undervisningstime Kl. 10.

Paa Søn- og Helligdage læses stille Messer Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 $\frac{3}{4}$ og 8 $\frac{1}{2}$. Højmessen med Prædiken er Kl. 10. — Eftermiddagsandagten holdes fra og med Søndag d. 30. August igen Kl. 5. Skolemessen paa Hverdage læses Kl. 8.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien *Læsestuen og midlerlidigt Modtælseshjem* lukket.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Aulgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 35.

Søndag den 30. August.

1914.

INDHOLD: Biskoppelig Bskendtgørelse. — Pius X †. — Pius Xs sidste Kundgørelse. — Fritænkerisk Moral. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. Rom. Italien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

TIL

DANMARKS KATHOLIKKER

I ANLEDNING AF VOR HL. FADER

PAVE PIUS Xs DØD

DEN 20. AUGUST 1914.

Med tungt Hjerte har vi modtaget Budskabet om, at Mat vor hl. Fader Pave Pius, vor inderlig elskede Overhyrde, Kirkens Leder og Kristi Stedfortræder paa Jorden, er afgaaet ved Døden Natten til Torsdag den 20. August Kl. 1,20 efter kun nogle faa Dages Sygeleje. Med Bøn om Fred for de kristne Folk lukkede han sine Øje til den evige Hvile. Saaledes blev han baade i Liv og Død en Fredens Apostel. Men Tanken om al den usigelige Kummer, som den nys udbrudte forfærdelige Krig vilde bringe over hele Kristenheden, baade Folk og Familier, har fyldt hans milde og kærlige Hjerte med den bitreste Smerte. Og denne Smerte er han bukket under for.

Men vi, der sørgende staar skarede om hans Baare, vi mindes nu levende, hvad vi har mistet i ham. Vi har

i ham mistet en Pave, der ejede baade en hl. Petrus' Troskraft og en hl. Johannes' Kærlighedsglød, en Pave, der ikke vilde og ikke begærede andet end *at forny alt i Kristus*. Uden Hensyn til Menneskers Ros eller Menneskers Dadel udtalte han med apostolisk Frimodighed Dommen over Tidens farlige Vildfarelser; med urokkelig Fasthed traadte han op mod Jordens Magthavere, der vilde lægge den frie Kirke i Lænker; Kirkens største Skat, den hellige Eukaristi, søgte han i stedse videre Maal at gøre til Hvermands Eje, idet han utrætteligt opfordrede Børn og voksne, syge og sunde til at nærme sig til Herrens Bord.

Ja, som glødende Lue var den hl. Faders Liv og Virke, og usigelig har sikkert ogsaa den Velsignelse været, som hans Kærligheds Ild har draget ned over denne Jord.

Nu er han gaaet hjem til Gud, han, den gode og trofaste Tjener, og det er vort Haab, at Herren i sin Naade vil skænke ham den rigeste Løn i det hinsides Liv.

Men vor hellige Tro lærer os, at for den retfærdige Gud skælver selv »Himlens Søjler« (Job 26,11), og for hans hellige Aasyn »er end ikke Himlene rene« (Job 15,15). Derfor bør vi nu efter vor elskede Overhyrdes Hedengang mindes ham i Kærligheds og Taknemmeligheds Aand i i vore Forbønner og under det hl. Messeoffer, paa det at han, der ved Guds uransagelige Raadslagning blev hans Søns Stedfortræder her paa Jorden, snarest maa faa Plads i sine hellige Forgængeres herlige Række.

Vi indbyder da alle Katholikker i Vort Vikariat til at deltage i de højtidelige Sørgegudstjenester, der agtes afholdt i alle Vikariatets Kirker. Det vilde ogsaa være ægte kristeligt og katholsk, om ret mange troende vilde opofre den hl. Kommunion for den hl. Faders Sjælehvile.

I den herværende St. Ansgars Kirke vil der Mandag den 31. August Kl. 10 Form. blive holdt en Pontifikal-Requiemsmesse med paafølgende Mindetale og *Absolutio ad feretrum*.

Maaden og Tiden for Afholdelsen af den højtidelige Sjælemesse i Vikariatets øvrige Gudshuse overlader Vi det til de paagældende Herrer gejstlige at træffe nærmere Bestemmelse om.

Efter vor hl. Faders Død paahviler der os imidlertid

endnu en anden Pligt. Om faa Dage — saavidt vides allerede den 31. ds. — træder det h. Kardinal-Kollegium sammen for at vælge den afdøde Paves Efterfølger paa den apostoliske Bispestol i Rom. Dette Valg er af den allerstørste Betydning for Kirken, hvis Ve og Vel i høj Grad er knyttet til dets Udfald. Lad os da samles i inderlig Bøn til Gud om, at han naadig vil lede dette Valg og vise det hl. Kollegium, hvem han har udvalgt til at vogte den hele Hjord til dens evige Frelse og hans eget Navns Ære.

I denne Anledning bestemmes herved, at der *Søndag den 30. August* i alle Vikariatets Kirker, foran det udstillede allerhelligste Sakramente, skal holdes en højtidelig Messe som *Missa votiva solemnis I. Cl.* (i røde Paramenter) i Overensstemmelse med Missalets Formular *Pro eligendo Summo Pontifice* (med Introitus *Suscitabo, Gloria, Credo* og *Præfatio Ssmæ Trinitatis*). Efter den højtidelige Messe skal Litaniet til Alle Helgen bedes eller synges, hvorpaa den sakramentale Velsignelse gives.

Fremdeles skal fra denne Dag at regne til Pavevalgets Fuldendelse i Messerne optages Kollekten af den nævnte Messeformular som *Oratio imperata (servatis Rubricis)*, og efter hver Messe skal der forebedes nedenstaaende Kirkebøn af Messeformularen for Valget af en ny Pave tilligemed 3 Fader vor og 3 Hil dig, Maria samt 3 Ære være Faderen etc.

Kirkebøn.

Lad os bede. I dybeste Ydmyghed bønfalder vi dig, o Herre, at din uendelige Miskundhed maa forunde den hellige romerske Kirke en Overhyrde, som ved sin kærlige Omsorg for os stedse vil være dig velbehagelig og ved en heldbringende Styrelse til dit Navn Ære stedse vil fremstaa ærværdig for din Menighed. Ved Jesum Kristum, vor Herre. Amen.

København, den 24. August 1914.

† Johannes,

Biskop. Apostolisk Vikar
for Danmark og Island.

† Pave Pius X.

Budskabet om Pavens Død kom næsten som en Lynstraale fra en klar Himmel. Den 19. August fortaltes i Bladene, at Paven var syg, og allerede Dagen efter kom Dødsbudskabet. Og trods den forfærdelige Spænding og Angst, der hviler over Europa i denne Tid, har Aviserne dog bragt den ene Side efter den anden om den gamle Biskop, der i elleve Aar ikke har været udenfor sin Bolig, og som nu saa hurtigt er traadt frem for dens Domstol, hvis ypperste Tjener og Stedfortræder han havde været — et Vidnesbyrd om, at Kirkens og Troens Magt, trods alle Tegn i modsat Retning, alligevel ikke er af saa ringe Betydning. Det er vel for dristigt at haabe, at denne Begivenheds Alvor maa kunne virke beroligende paa de af Krigens Vanvid ophidsede Folkeslag, men en stor Lykke vilde det være, og sikkert den største Glæde, den gamle Fredens Mand, Pius X, kunde have tænkt sig.

Karakteristik.

Der har i adskillige Blade været fremhævet, at Pius X var en overmaade rar og from Mand, men saa fremragende som Leo XIII var han langtfra. Det er sikkert en absolut forkert Bedømmelse. Hvis Spørgsmaalet formuleres saaledes: »Hvem af de to Paver var den behændigste, naar en politisk Situation truede med at blive ubehagelig for Pavestolen?« er der vel ingen Tvivl om, at der maa svares: »Det var Leo XIII«; men spørger man: »Hvis Pontifikat har været til størst Gavn for den katholske Kirke og vil vist i Længden vise sig mest at have styrket den?« er det vist ogsaa utvivlsomt, at der, med al Ærbødighed for Leo XIII, maa svares: »Det har Pius Xs.« »Ja, men se, hvorledes det er gaaet i Frankrig under Pius X,« indvender mange. »Det er gaaet udmærket,« maa man svare; »der er nok gaaet nogle Penge tabt, men der er maaske vundet mere i aandelig Kraft i Frankrig i de sidste 10 Aar end i de foregaaende 100.«

Alle Blade deler for øvrigt ikke dette Fejlsyn paa

Pius X. Saaledes hedder det i *Hovedstaden* for den 21. Aug.: »Men Sønnen fra det fattige venezianske Hjem var i sin Gerning en helt anden end den milde, smilende Olding, som Romafarere ynder at fortælle om. De 11 Aar var Kampaar for ham og de Kardinaler, der slog Kreds om ham. Se ham i enkelte afgørende Øjeblikke, og det vil blive klart.

Fredstilbudet fra den italienske Regering, Tilbud om Rang blandt Europas Suveræner, med aarlig Appanage paa 3 Mill. Lire og en Udbetaling af 15 Millioner — afslog han stolt for ikke at give Afkald paa ældgamle tabte Højhedskrav.

Da den franske Regering tilbød Katholikerne at lade dem beholde Kirkebygninger og Kirkeformue, forbød Paven dem dette paa det strengeste og foretrak, at »Kirkens ældste Datter« skulde styrtes ned i apostolisk Fattigdom

frem for at glide ind i Kompromis'et. Og endelig det mest storslaaede Vidnesbyrd om hans Uforfærdethed: Bullen »Gregis pascendi«, hvor han brød Staven over alle dem, der vilde mægle, forsone, bortfortolke de dybe Modsætninger mellem den katholske Tanke og det moderne Livssyn i dets Hævdelse af Individets frie Skøn og suveræne Dømmekraft.

Pius X var en af de Kirkens Stormænd i Nutiden, som netop fordi de er personligt ydmyge og uselviske, evner at tage den aandelige Kamp op med næsten middelalderlig Kraft og Hensynsløshed, fordi de ser de dybe Skygger og det klare Lys, hvor andre skønner Nuancer og foretrækker klog Udnyttelse, af Muligheder.

Er dette Syn paa Pius X rigtigt, og er han indenfor det europæiske religiøse Liv i de 11 Aar før det store Brud en Kampsikkertelse, da bliver han ogsaa en af dem, der var med i Optakten til Verdenskampen, hvor de religiøse Motiver i Balkanlandene, i Polen, i Belgien og Frankrig — paa begge Sider af Frontlinien — indgaar som uberegnelige, men saare vægtige Faktorer i Nationalitetsmodsatningerne.«

Til denne forstandige og aandelige Bedømmelse, der formentlig skyldes *Hovedstadens* Redaktør, maa det maaske være tilladt at føje det meste af, hvad *Ugebladets* Redaktør i samme Nummer af nævnte Blad efter Anmodning skrev om det Emne,

hvad danske Katholikker især værdsatte hos Pius X.

Hvad der vistnok faldt mest umiddelbart i Øjnene, og hvad der uden Tvivl har tiltalt mange andre Danske foruden mig, var Pius Xs udprægede Naturlighed og Jævnhed. Han havde ingen Glæde ved det store Ceremoniel, der er Tradition ved Vatikanet, og brød med det paa mange Punkter. Han bød saaledes sine Søstre til at spise med sig ved sit Bord, medens Paven tidligere altid indtog sine Maaltider alene, han afskaffede det gamle Fodkys og erstattede det med det almindelige Haandkys, han lod den besøgende sætte sig ved sin Side og talte med ham som en Fader og paa en Maade, saa man aldrig glemte det o. s. v.

Dog, det største ved Pave Pius X var vist nok, at han i ganske udmærket Grad var Præst og Sjælesørger som faa

andre, en Hyrde efter den største Hyrdes Forbillede. I sin første Rundskrivelse udtalte han det som sit Program: *instaurare omnia in Christo* — at forny alt i Christus, og det gennemførte han i langt fuldkomnere Grad, end nogen havde turdet haabe. Med myndig Stemme mindede han om, at den gamle Kirkes skønne Skik med de troendes daglige Altergang vel nok i høj Grad var gaaet af Brug, men ingenlunde afskaffet, og han indbød alle, der havde Fred med Gud, til hver eneste Dag at søge det højeste Livssamfund med ham ved Alterbordet: den, som var i Naadens Stand, kunde ingen Præst eller Biskop formene den daglige Adgang til det allerhelligste, Alterets Sakramente; dette var ikke givet som Belønning for stor Fromhed og Dyd, men som det bedste Hjælpemiddel mod al Synd; derfor var det ikke alene Klosterfolk og enkelte særlig fromme, der daglig turde komme til Alters, men ogsaa alle Folk »i Verden«, naar de blot søgte deres Sjæles Frelse som det højeste. Og Altergangen er tiltaget i den katholske Kirke i de sidste 7—8 Aar med vistnok det femdobbelte Antal, og Pius Xs kærlige Opfordring har sikkert været Tusinder af Sjæle til Frelse.

Fem Aar senere, i 1910, udsendte Pius X atter et Dekret om Altergangen, der vakte stor Opsigt og ogsaa paa sine Steder Modstand, men som han dog ikke veg en Tomme fra, det var en indtrængende Opfordring til Børnene om at komme til Herrens Bord, ikke først naar de var 11—12 Aar gamle, men saa snart de var kommen til Fornuftens Brug, altsaa allerede fra 6—7 Aars Alderen. Pavens Begrundelse var den: Lægemidlet skal gives de smaa før Sygdommen, de smaa, hvem Frelseren mere end alle andre bød komme til sig. Og Børnene strømmede til Herrens Bord, til Forargelse for enkelte gamle, der mente, de »ikke forstod det«, som om de selv »forstod det«, men til Gavn for de smaa og sikkert ogsaa til Glæde for den store Børneven. — Ogsaa de stadig sengeliggende og svagelige tænkte Paven paa, han fritog dem for den absolute Faste, som alle ellers maa overholde, før de gaar til Alters, og tillod dem at nyde nogen Føde, naar de ikke kunde udholde Fasten.

Hvad jeg ogsaa med Glæde bemærkede hos Pave Pius var hans energiske Holdning over for Vantroen, hver Gang den i en eller anden Form søgte at vinde Indgang i Kir-

ken. Hvor er han ikke bleven smædet for sin ubøjelige Streghed mod Modernisterne, som han kaldte dem (vi vilde i Danmark snarere sagt Rationalisterne), hvor ofte blev han ikke kaldet bornert, indskrænket, uforstaaende over for Tidens Tanker; men lige saa tit viste det sig, at han havde Ret, at det var Christi Fjender, han havde vist Døren, da han i sin berømte Rundskrivelse Pascendi af 1907 fordømte Modernismen.

Mindre kendt er vistnok det store Arbejde, Pius X har gjort for at fremme Studiet af Bibelen. Et særegent Institut er i dette Øjemed oprettet i Rom, og intet er blevet sparet, for at det i alle Henseender kan svare til den moderne Videnskabs Krav.

For Kirkemusikken har Pius X.s Virksomhed ogsaa været af stor Betydning. Ikke mindst i Kirker i Italien var Musikken bleven i høj Grad verdsliggjort, og Effektmidler, der kunde passe i en Opera, blev anvendt ved Messens Melodier; herpaa har Pius X gjort Ende, idet han stærkt har fremhævet den gregorianske Koral som Normen for al kirkelig Musik og Sang.«

Biografiske Notitser.

Hvad Hovedbegivenhederne i Pavens Liv angaar, kan allerførst henvises til en Del Artikler, som tidligere har været optaget i dette Blad. De, som bruger at gemme og indbinde Ugebladene Aargang for Aargang, kan saaledes slaa op i Aargangen 1903, hvor der fra Side 513—519 findes en Skildring af Pavens Liv indtil da. I 1908 findes der i Anledning af Pavens 50-aarige Præstjubilæum fra Side 609—619 en ret oplysende Samling Smaafortællinger om hans Liv og Handlemaade. I 1909 er paa S. 771—778 Pavens Virksomhed som Biskop i Mantova meget underholdende fortalt. Og endelig findes i Aargangen 1911 paa Side 27 o. s. v. og Side 49 o. s. v. en interessant Skildring af Patriarktiden i Venedig.

For deres Skyld, som ikke ejer de gamle Aargange af Ugebladet, og for Oversigtens Skyld overhovedet skal her meddeles de vigtigste biografiske Data af Pius Xs lange Liv.

Pius X fødtes den 2. Juni 1835 i Byen Riese, ikke langt fra Venezia, og fik i Daaben Navnet Giuseppe (Josef)

Sarto. Hans Fader, der var Landpostbud, døde allerede 1852, medens hans Moder levede længe nok til at se sin Søn som Kardinal. Ved gode Menneskers Hjælp kom han til at studere og blev præsteviet 1858. I ni Aar var han Kapellan hos en svag gammel Præst i Landsbyen Tombolo. 1867 blev han Førstepræst i Byen Salzona i Bispedømmet Treviso. Fra 1875 til 1884 var Josef Sarto Domherre ved Domkirken i Treviso. I 1884 blev han udnævnt til Biskop i Mantova, en meget vanskelig Stilling, som han paa en beundringsværdig Maade udfyldte indtil 1893. I det Aar udnævnte Leo XIII ham til Kardinal og Patriark af Venezia, hvilken sidste Stilling han paa Grund af den italienske Regerings stejle Holdning først kom til at tiltræde i Slutningen af 1894. I 1903 blev han saa endelig efter Leo XIII's Død af Kardinalerne valgt til Pave. Mærkeligt er det, hvorledes 9-Tallet har spillet en fremtrædende Rolle i Pius X's Liv: i 9 Aar var han Kapellan i Tombolo, 9 Aar Sognepræst i Salzano, 9 Aar Domherre i Treviso, 9 Aar Biskop i Mantova, 9 Aar Patriark i Venezia, og man fortæller, at han skal have udtalt, at han ogsaa nok vilde komme til sidde 9 Aar paa St. Petri Stol; som vi alle veed, blev det ikke 9, men 11 Aar, Gud gav ham at være Pave.

Sidste Dage.

I Følge Dagbladene blev den Hellige Fader for få Dage siden angrebet af en Lungebetændelse, der hurtig bredte sig til begge Lunger. Denne Sygdom, i Forbindelse med Hjertesvaghed, den høje Alder og Nedtrykthed over de sidste Ugers Ulykker rundt om i Europa gjorde overordentlig hurtig Ende paa Pavens Liv. De fleste af de i Rom tilstedeværende Kardinaler begav sig naturligvis til Vatikanet, hvor Mgr. Lambini meddelte Pave Pius den sidste Salvelses Sakramente. Pavens sidste Ord skal have været: »Guds Vilje ske! Jeg tror, det er paa det sidste.«

Biskop von Euch om den afdøde Pave.

De sidste Ugers Begivenheder og nu Pavens Død har gjort et stort Indtryk paa vor egen Biskop. Denne har set saa mange af sine jævnaldrende og talrige yngre gaa bort, saa dette sidste Dødsfald har naturligvis maattet gribe

Biskoppen. *Berlingske Tidende* bragte selve Dødsdagen følgende smukke Interview af Biskoppen, som vi tillader os her at aftrykke:

Den herværende Apostoliske Vikar, Biskop *v. Euch*, er, som man kan tænke, stærkt betaget af Efterretningen om Pave Pius' Død og har tilbragt Dagen i Ensomhed. I en kort Samtale med os udtalte Biskoppen dog nogle Mindeord om den afdøde Pontifex:

Jeg er dybt bedrøvet over Pavens Bortgang, udtaler Biskoppen. Vi var omtrent jævnaldrende, men jeg betragtede ham som min aandelige Fader, som han var det for den katholske Kristenhed, og jeg mindes med Vemod og Taknemmelighed mit Samvær med ham for nogle Aar siden.

Frygtelige Tider er det. Hver Dag bringer Efterretninger af en saadan Art, at man næppe kan fatte det. Man griber sig til Hovedet og forstaar det ikke.

Og nu kommer denne Efterretning, der for den katholske Kirke betyder et stort og smerteligt Tab! Men Kirken lever, den er elastisk, og den er praktisk. Nu paafører Krigstilstanden i Øst og i Vest, i Syd og i Nord Missionsarbejdet store Vanskeligheder, meget, der var godt paabegyndt, standses og lægges øde.

Men vi vil komme over det, selv om det synes en Heksedans, selv om man kunde tro, at Jorden var ved at forgaa. Vi skal ogsaa nok faa en ny Pave. Kirken skal have en Pave, og den faar det. Det vil blive vanskeligt at holde Konklavet, men det kan jo holdes, hvor det passer bedst, det behøver ikke at være i Rom. Paa Napoleons Tid blev det engang holdt i Venedig, og kan vi nu ikke faa det afholdt i Rom, holder vi det i Amerika — eller i Australien, om det skal være. Der er ikke udpeget nogen Efterfølger paa Pavestolen, det afgøres udelukkende i Konklavet. Men der er mange fremragende katholske gejstlige, der vil være fuldt værdige og egnede til at beklæde den høje Stilling.

Nogen direkte Meddelelse om Dødsfaldet har jeg ikke modtaget og heller ikke hørt noget nærmere om Pavens Sygdom, men det er troligt, at de frygtelige Begivenheder har været medvirkende til at undergrave hans Helbredstilstand.

Jeg veed, at Efterretningen om det østerrig-ungarske Tronfølgerpars Død paavirkede ham saa stærkt, at han besvimed i sit Kapel. Han satte stor Pris paa Ærkehertugen, som han vidste var en from og oprigtig Kristen, og til hvis Evner som Statsstyrer Paven havde stor Tillid.

— Da jeg for nogle Aar siden talte længe med Paven — vi talte Latin, fordi han ikke kunde tale Tysk og jeg ikke Italiensk — fik jeg tilfulde Forstaaelsen af hans Betydning for den katholske Kirke, af hans store og dygtige Gerning — skal jeg blot nævne, at Kommunionernes Antal under ham er bleven fordoblet — og af hans milde og menneskelige Sind. Han vil for Eftertiden komme til at staa som en af de største og bedste Paver, hans Eftermæle vil blive berømmeligt.

— Vi kan nu kun bede for hans Sjæl, som vi beder for Kirken, som vi beder for hele Menneskeheden, der er stedt i saa store Ulykker.

Pavens vigtigste Handlinger.

Igennem sit elleveaarige Pontifikat har Pius X foretaget en stor Række gennemgribende Reformers og skabt en Mængde nye Organisationer og Virksomheder. At nævne dem alle her er ikke muligt, der skal blot fremhæves nogle af de vigtigste.

I Styrelsen af selve Kirken har han foretaget en stor Mængde Simplifikationer og Forbedringer; Arbejdet er blevet langt bedre fordelt blandt de romerske Kardinalkongregationer og ikke strengt nødvendige Embeder og Institutioner ophævet.

Som Præst og Sjælesørger, hvad Pave Pius jo i særlig Grad var, har han været meget virksom for at forbedre de kirkelige Forhold indenfor sit særlige Bispedømmes, Roms, Grænser. Han har med Omhu vaaget over de gejstliges Uddannelse, Optræden, hele Arbejdsmaade, han har faaet bygget nye Kirker, taget sig af de smaa, de forladte, ganske som enhver ivrig Præst eller Biskop vilde gøre det indenfor sit snævrere Omraade.

En Del af de store Opgaver, som Pius X saa forunderligt fik løst under sit Pontifikat, er jo allerede fremdraget og nærmere omtalt i det foregaaende; de skal derfor blot her forsøges sammenstillet i nærmere Orden.

Hvad Modtagelsen af Alterets Sakramente angaar, betegner tre Dekreter den store Fremgang, som har fundet Sted i de 11 Aar. Dekretet af 20. Decbr. 1905 tilraadte alle at modtage den hellige Kommunion hyppigere, endogsaa om muligt daglig. Ved Dekretet af 7. Decbr. 1906 tillod Paven kronisk syge, der ikke kunde taale at faste, med visse Indskrænkninger at tage nogen Føde til sig før Modtagelsen af Kommunionen. Og endelig paabød han den 15. Aug. 1910, at den hellige Kommunion skulde uddeles langt tidligere til Børnene, saa snart de var kommet til Fornuftens Brug.

Kirkemusikken søgte han at føre tilbage til større Renhed og anbefalede ved sit Motu proprio af 22. Novbr. 1903 Genindførelsen overalt af den gregorianske Sang under Messen, som selve Menighederne skulde oplæres til at deltage i.

Mest bekendt er vistnok Pius Xs Kamp for Troens Renhed bleven. Den 3. Juli 1907 udkom den saakaldte Pius Xs Syllabus, i hvilken 65 Sætninger angaaende Bibelen, Dogmerne, Sakramenterne m. m. fordømmes som falske, og snart efter, den 7. Septbr. samme Aar, den berømte Encyclica mod Modernismen, *Pascendi dominici gregis*, i hvilken Nutidens moderne Vantro, som paa flere Steder var trængt ind i Kirken, een Gang for alle stilles i det rette Lys og vises bort. Ikke længe efter aflagde alle gejstlige i praktisk og lærende Virksomhed den saakaldte Antimodernist-Ed, saaledes som Pius X ved sit Motu proprio *Sacrorum Antistitum* havde paabudt det.

For Freden mellem Folkeslagene har Pius X altid arbejdet. I Ugebladets Aargang 1911, Side 539, findes en alvorlig Udtalelse af Paven om Fredssagen, og hans sidste Kundgørelse til den katholske Kristenhed handler ogsaa om Freden. Den findes i dette Nummer af Ugebladet efter denne Artikel.

Ogsaa for Videnskaben har Pius X ikke udrettet saa lidt. Især har han i høj Grad fremmet Studiet af Bibelen. Der er nedsat en Kommission til Bibelens Studium, oprettet et fuldt moderne Bibelinstitut i Rom med Filial i Jerusalem, hvis Mage intet Steds findes, og en stor Kommission, under Ledelse af Kardinal Gasquet, arbejder med fuld Kraft paa

Revision af den latinske Bibeloversættelse Vulgata. Om disse Virksomheder fortaltes der i Ugebladets Aargang 1912, Side 500 o. s. v.

Efter Pavens Død.

Dagen efter Pavens Død, den 21. August, blev hans Lig om Formiddagen ført ned i Peterskirken i et højtideligt Optog, i hvilket 22 Kardinaler deltog med Camerlengoen (den Kardinal, som leder Kirkens Anliggender, naar Pavestolen er vakant) della Volpe i Spidsen. Liget blev stillet ved Konfessions-Alteret, hvor Camerlengoen foretog Absolutionen, hvorefter det blev lagt paa Baare i Sakramentskapellet. Kl. 11 var Højtideligheden til Ende, og Gitte- ret til Kapellet, der hidtil havde været lukket, blev nu aabnet, og en stor Menneskemængde, der var forsamlet paa Peters- pladsen, strømmede ind for at se Liget. — Pavens Te- stamente, der samme Dag blev aabnet, indeholder følgende gribende Sætning: »Jeg er født fattig, har levet fattig og vil dø fattig.« Han ønsker en tarvelig Understøttelse til nogle Slægtninge, men efterlader sin Efterfølger en Sum paa 100.000 lire, som han havde faaet foræret. Han vil have en ganske simpel Begravelse og vil ikke have sit Lig bal- sameret. — Bisættelsen foregik i al Stilhed Lørdag den 22. Kl. 6 Aften og efter Pavens Ønske i Peterskirkens Grav- hvælving, i hvilken Paverne før det 17. Aarhundrede blev bisat.

Efterfølgeren.

Der er maaske ikke noget Emne, hvorom der skrives saa mange taabelige Ting, som om hvem der nu skal være Pave. En meget udbredt Vildfarelse er den, at Kardinalerne nu »bejler« til Pavestolen eller kæmper om den. Til saa ansvarsfuld en Stilling, der er forbundet med saa mange Fornægtelser og Byrder, slæbes man snarere. Det er ganske umuligt at sige, hvem der bliver »den lykkelige«. Et gammelt Ord siger, at den, der gaar ind i Konklavet som Pave, gaar ud som Kardinal. Det eneste, man kan sige, er, at det sandsynligvis bliver en af Kardinalerne selv, som bliver Pave, thi saaledes har det nu været Skik i flere Hundrede Aar, men absolut sikkert er det ikke; Paven skal vælges af Kar- dinalerne, ikke blandt dem; det første er en Nødvendighed,

det sidste en Skik. Katholske Kristne „kan kun overfor Spørgsmaalet om Pavens Efterfølger gøre eet: bede den Helligaand skænke Kirken en Pave efter Jesu Hjerte.

N. H.

Pius Xs Vaaben.

Pius Xs sidste Kundgørelse.

Ad universos orbis catholicos hortatio.

Dum Europa fere omnis in anfractus abripitur funestissimi belli, cujus quae pericula, quas clades, quem exitum qui paullulum reputaverit, is profecto luctu atque horrore se confici sentiat, non possumus non gravissime et Ipsi affici, non angi animo moerore acerbissimo, quum simus de tot civium, de tot populorum salute ac vita solliciti. In tanta rerum omnium perturbatione ac discrimine plane sentimus atque intelligimus hoc a Nobis paternam caritatem, hoc apostolicum ministerium postulare, ut christifidelium omnium animos eo convertamus impensius *unde venit auxilium*, ad Christum dicimus, *principem pacis et Dei atque hominum mediatorem* potentissimum. Hujus igitur thronum gratiae et misericordiae adeant omnes, hortamur, quotquot sunt per orbem catholici in primisque viri e clero; quorum insuper erit, jussu episcoporum in unaquaque paroecia publicas peragere supplicationes, ut misericors Deus, quasi piorum precibus defatigatus, funestas belli faces amoveat quantocius detque benignus iis qui publicae rei praesunt *cogitare cogitationes pacis et non afflictionis*.

Ex aedibus Vaticanis, die II augusti MCMXIV

Pius PP X.

Opfordring til alle Katholikker paa Jorden.

Medens næsten hele Europa rives ind i en saare ulykkelig Krigs Malstrøm, hvis Fare, Nederlag og Udgang ingen kan tænke paa uden at fyldes med Sorg og Forfærdelse, kan det ikke være andet, end at ogsaa Vi, paa hvem Bekymringen for saa mange Menneskers og Folkeslags Velfærd og Liv tynger, føler Os dybt grebet og pint i Vor inderste Sjæl ved Tanken derom. I dette Øjeblik, hvor saa usigelig meget staar paa Spil, veed og føler Vi, at Faderkærligheden ligesaa vel som Vort apostoliske Embede gør os det til Pligt saa meget ivrigere at vende alle Kristnes Sind derhen, hvorfra Hjælpen kommer, mod Christus, Fredsfyrsten og Menneskenes mægtigste Midler hos Gud. Vi formaner derfor alle Katholikker paa Jorden og ikke mindst de gejstlige til at træde hen til Christi Naades og Barmhertigheds Trone og de sidste desuden til under deres Biskoppers Ledelse at sørge for, at der i hvert eneste Sogn Jorden over bliver afholdt offentlige Bønner, for at Gud, saa at sige træt ved de troendes Paakaldelser, snarest maa fjerne Krigens Rædsler fra os og i sine Naade give dem, der styrer Staterne, at tænke Fredens og ikke Ulykkens Tanker.

Givet i Vatikanet, den 2. August 1914.

Pius X, Pave.

Fritænkerisk Moral.

(Foredrag holdt i Katholsk Højskole af Pastor H. Gamél).

(Fortsat.)

Det første af disse Moralsystemer er det, der hævder den saakaldte Nytte- eller Velfærdsmoral. Ifølge dette System er det det gode, der gavner Samfundet, der fremmer den offentlige Velfærd. Dette System stammer fra den kendte franske Filosof Comte, der grundlagde hele den filosofiske Retning, der kaldes Positivismen. Hans moralske Valgsprog var: vivre pour autrui, leve for de andre, og af dette Udtryk autrui kommer Benævnelsen: Altruismen, altsaa Modsætningen til Egoismen. Comte og, i Tilslutning til ham, Englænderen Stuart Mill hævdede, at Formaalet for de gode Handlinger var og burde være: at skabe den

største Lykke for det størst mulige Antal Mennesker. En Handling maa altsaa kaldes god i Forhold til den Lykke, som den skaber for et større eller mindre Antal Mennesker. — Dette System har ogsaa her hjemme i Danmark for en Snes Aar siden haft mange Tilhængere, blandt disse ogsaa Georg Brandes, der dog senere forlod dette System og gik over til Nietzsches System, som jeg senere skal tale om.

Regelen, Normen, hvorefter det skal bedømmes, om noget er godt eller ikke, er altsaa ifølge dette System den Lykke, som det skaber for andre Mennesker. Nu er der dertil det at sige, at der ikke er nogen Tvivl om, at den gode Handling næsten altid vil bidrage til ogsaa at gavne andre Mennesker; den, der er god, og hvis Handlinger er gode, kan ikke andet end være til Gavn og Nytte for sine Medmennesker. Dette er ubestrideligt. Men der maa her skelnes skarpt imellem, hvad der er Handlingens sædvanlige Følger, og hvad der i selve Handlingen gør, at den faar disse Følger, og derfor er det, der tilsidst gør, at Handlinger er god eller slet. Hensynet til ens Medmennesker kan ikke være det, som i sidste Instans er det afgørende for, om ens Handlinger er gode eller onde. For at sige det med korte, klare Ord: »Et Menneskes eget, indre Værd kan ikke afhænge alene af hans Forhold til andre Mennesker.« Det er en stor Ros at kunne sige om en Mand: Han har været en god Kammerat; men dermed er det hele ikke afgjort. — Hvis et Menneske i sig selv er et godt Menneske, vil han ogsaa handle til Gavn for andre Mennesker; men det, der gør ham til i sig selv at være et godt Menneske, er noget højere end hans Godhed overfor disse Mennesker. Mennesket kan ikke i den Grad være afhængigt af de Mennesker, der tilfældigt lever sammen med ham, at hans eget indre Værd *alene* bør bestemmes ud fra hans Forhold til dem.

Det er ikke uden en vis Ironi, at man lægger Mærke til, at Nutiden, der giver sig ud for at hævde Individets Selvstændighed og selvstændige, absolute Ret, alligevel, naar det saa gælder om at fælde den højeste Dom om Individets indre Værd, trænger selve Individet i den Grad i Baggrunden, at den fælder denne Dom udelukkende ud fra Hensynet til, hvordan han har været overfor andre Menne-

sker. Man skal aldrig lade sig dupere, og mindst af alt — mener jeg — skal man lade sig dupere af vore moderne Fritænkeres store Ord og store Løfter. De paa-
staar at hævde Individets Ret og Selvstændighed i Modsætning til Kristendommen. Og naar man saa ser rigtig til, opdager man, at de paa det vigtigste Omraade — Samvitighedsomraadet, det moralske, ethiske Omraade — gør Individet i den Grad afhængigt af de andre Mennesker, at det til syvende og sidst bliver dem, der har Ret til at fælde den afgørende Dom, om der har været noget ved ham eller ikke.

Desuden er der et Spørgsmaal, der straks paatrænger sig: Naar vore Medmennesker har Ret til at kræve, at vi i alle vore Handlinger skal lade os bestemme af Hensynet til, hvad der skaber Lykke for dem, har de saa ikke ogsaa Ret til at bestemme, paa hvad Maade vi skal handle, saa at det gavner og tilfredsstiller dem? Det ene Menneske har jo en anden Opfattelse af, hvad der er Lykke, end det andet Menneske. Den ene sætter mere Pris paa en Adfærd fra andres Side, der er præget af en vis Godmodighed; den anden er saadan anlagt, at han mener, at den største Velgerning, man kan vise en Mand, er at foreholde ham hans Fejl og at irettesætte ham. Hvis jeg nu f. Eks. hører til den sidste Slags, medens den Mænd, jeg i Øjeblikket har at gøre med, afgjort hører med til den første Slags, skal jeg saa tage mere Hensyn til hans Opfattelse end til min? Skal jeg være venlig overfor ham, saadan som han ønsker det, eller skal jeg irettesætte ham for hans Fejl? — Jeg synes, at ogsaa Tilhængerne af Nyttemoraleen maa holde paa det sidste, men da er de ikke mere konsekvente. Thi da er det ikke mere Hensynet til den anden, der bestemmer min Handlings Godhed, men det er noget i mig, hos mig selv, der er det afgørende og anses for at være det afgørende. Hvis jeg i mig selv har Forudsætninger for at kunne bestemme og Retten til at bestemme, hvad de andre bør betragte som deres sande Lykke, saa er det jo mig, der har det sidste Ord under Afgørelsen af, hvad der gør min Handlemaade god eller slet. — Nej, den Vej kan Nyttemoraleen ikke gaa; vil den ikke modsige sig selv, maa den tvertimod hævde, at vor Hand-

len bør gaa ud paa at berede vore Medmennesker netop den Lykke og den Art af Tilfredsstillelse, som de sætter Pris paa. Hvis Nyttemoralen vil være konsekvent, maa den holde paa dette Princip; men saa bliver den ogsaa uden Betydning som moralsk Rettesnor. Hvis du spørger en Dranker om, hvad han helst vil have, du skal gøre for ham, saa vil han højst sandsynligt bede dig om Drikkevarer. Der vil overhovedet ikke være saa faa, der netop vil bede dig om det, som de helst maa være foruden for at blive gode og nyttige Mennesker.

Hvis man nu spørger Tilhængerne af Nyttemoralen, hvorledes de beviser deres Grundsætning, saa kommer man til at staa uden noget fyldestgørende Svar. Hvad er det, som skal tvinge mig til at tage mere Hensyn til de andre end til mig selv? Hvorledes vil man bevise, at en Mand, der har Mulighed for f. Eks. ved et enkelt Bedrageri overfor en Milliardær at skaffe sig af med en Mængde Sorger og sikre sig sin Eksistens for hele Fremtiden, at han af Hensyn til denne Milliardær skal lade være dermed, om han end veed, at Milliardæren slet ikke vil føle det Tab, som han forvolder ham? Hvis der ikke findes en absolut, evig gyldig Lov, der forbyder at bedrage, hvordan Omstændighederne end er, saa vil Hensynet til den anden eller de andre i uhyre mange Tilfælde ikke kunne afholde Folk, der fristes til at bedrage, fra at gøre det. En Moralopfattelse bør være saadan, at den ikke blot passer for dem, der er skikkelige og ikke i særlig Grad fristede til at skeje ud. Den bør ogsaa — og endda først og fremmest — være saadan, at den kan holde dem i Tømme, der har de stærkeste Fristelser at kæmpe med. Nyttemoralen er en Moral for tamme Mennesker, for Filosofiprofessorer, der sidder i deres lune Stue og filosoferer over det gode i al Abstrakthed. Men den er ikke en Moral for dem, der lever i Livets Tummel, og allermindst er den en Moral for Vilddyrene blandt Menneskene, dem, der fra Fødslen af har lært at hade Samfundet og at sætte en Ære i at træde dets Love under Fødder. Kom til dem og sig dem, at deres Adfærd har været forkastelig, fordi de ikke har gavnet Samfundet, fordi de ikke har skabt Lykke for andre; hvis du samtidig lærer dem, at der ingen

Gengældelse findes efter dette Liv, saa vil dine smukke Ord hverken nu eller i al Evighed gøre det mindste Indtryk paa dem. De vil svare dig, at den, der vil forpligte en, maa staa over en, og de vil bede dig om at bevise dem, at Samfundet staar over Individet. — Jeg havde en Gang en privat Disput med en Professor om dette Emne. Han var Atheist og var netop Tilhænger af Nytte-moralen. Vi drøftede Sagen meget længe og ikke uden en vis Heftighed. Det endte til sidst med, at han sagde: »Ja, jeg indrømmer, at det er en Trossag, at det enkelte Individ har Pligter overfor Samfundet. Det kan ikke bevises, det er og bliver en Trossag.« Dette synes mig en meget mærkværdig Udtalelse. Den fritænkeriske Videnskab giver sig ud for ad Tænkingens Vej at kunne begrunde Pligtfølelsen. Men kommer man den rigtig ind paa Livet, saa siger den: At der er noget til, der hedder Pligt, kan vi ikke bevise, men vi tror paa det. Er det ikke ejendommeligt at tænke sig, at de lærde Fritænkere, der vil løse alle Tilværelsens Gaader ad Videnskabens Vej, er nødte til at sige: Det store Livsproblem — om jeg og andre har Pligter — derom veed vi ingenting; men vi tror paa Pligtens Eksistens; det er for os en Trossag.

Men da er det kun logisk at slutte videre: Er der ingen Skam i at antage Pligtens Eksistens som en Trossag, da er der sandelig heller ingen Skam i at tro paa en, der forpligter. Har vi Pligter, maa det være, fordi en forpligter os. Og denne ene kan kun være den, hvem vi skylder selve vor Tilværelse, Gud.

Jeg har dvælet saa længe ved dette Moralsystem — Nyttemoralen — fordi dette System i Grunden er det forholdsvis mest antagelige af de Systemer, der — i Modsætning til Max Stirners — hævder Pligtens og det godes Eksistens. Der er ogsaa andre Afskygninger af dette System, og enkelte af dem er endda i Øjeblikket højst moderne, og jeg vil da ganske kort berøre dem.

Først er der det System, der bygger paa »Kulturfremskridtet«. Menneskets Opgave er at arbejde paa, at Kulturen kan gaa frem, og jo mere et Menneske har virket med til at højne Kulturen, desto mere Betydning maa der tillægges hans Liv og Virken. De veed alle, at i vore Dage

er Ordet »Kulturfremskridt« blevet ligefrem et Slagord, »dernier cri«, som Franskmanden kalder det. For en Snes Aar siden var det »det almene Vel«, »Almennyttens«, der var Løsenet; nu er det Kulturfremskridtet, og om en Snes Aar vil det være noget andet, hvad, er der intet Menneske, der aner. Man skal derfor ikke lade sig imponere af et Slagord som »Kulturfremskridt«, selv om det i Øjeblikket staar i højeste Kurs, men ganske nøgternt og roligt se sig Tingen an og undersøge, hvad den indeholder.

»Kulturfremskridt«. Dette Udtryk forudsætter to Ting, for det første, at man er enig om eller i det mindste let kan blive enig om, hvad der skal forstaas ved Kultur, og dernæst, at denne Kultur befinder sig i en stadig fremadskridende Udvikling; først da kan man tale om »Kulturfremskridt« som om noget selvfølgeligt, noget, om hvis Berettigelse der ikke kan være Tvivl.

Er det nu først saa klart, hvad der bør forstaas ved Kultur? Jeg tror, at der hersker meget forskellige Opfattelser af dette Begreb selv blandt Mennesker, der gør Krav paa at anses for højt kultiverede. En Mand som afdøde Brygger Jacobsen har sikkert haft en hel anden Opfattelse af Kultur end f. Eks. den Opfattelse, som Socialistføreren Borgbjerg har. Eller tager vi en ganske enkelt Klasse Mennesker, f. Eks. Kunstnerne, saa vil der selv indenfor denne ene Klasse findes meget modstridende Opfattelser af, hvad der er sand Kunst, og hvad der er sand Kultur. En Mand som Joachim Skovgaard vil sikkert have en anden Opfattelse af Kulturens Opgave og Formaal end en Mand som Willumsen. Hvad den ene betegner som Fremskridt i Kultur, vil den anden betegne som Tilbagegang, som Reaktion. Jeg konstaterer kun denne Uenighed og det Faktum, at der ikke findes nogen eller noget i Verden, som kan godtgøre sin Ret til at afgøre Striden.

Dernæst forudsætter Udtrykket »Kulturfremskridt« den Antagelse, at Kulturen altid gaar frem. Det gør den imidlertid ikke. Der er Opgangsperioder som den, vi i Øjeblikket tilfældigt befinder os i, men der er ogsaa Nedgangsperioder. Hvis vi tager et Land som Grækenland, saa ser vi, at der efter den klassiske Tid og den klassiske Kulturs herlige Blomstren kom en Forfaldstid, hvor alt, hvad den

klassiske Tid havde bygget op, faldt i Ruiner. Jeg maa fatte mig kort, men saa meget er sikkert, at Idealet »Kulturfremskridt« i hvert Tilfælde er et meget vagt Ideal, og at det er et meget usikkert Ideal.

Men — og det er min Hovedanke imod dette System — hvad forpligter mig til at underordne mine egne, personlige Interesser under Hensynet til, om kommende Slægter vil naa til en mere eller mindre høj Kultur? Hvad i al Verden skulde forpligte mig til muligvis at bringe de største personlige Ofre, for at Mennesker, der endnu ikke er født, kan komme til at staa lidt mere eller mindre højt i kulturel Henseende?

Dette System er i endnu højere Grad end det foregaaende — Velfærdsmorale — et System for tamme Stuemennesker; Velfærdsmorale vil tvinge mig til at underordne Hensynet til mig selv under Hensynet til de andre Mennesker, der lever samtidig med mig paa Jorden; Kulturfremskridtssystemet vil nøde mig til at tage mindre Hensyn til, hvad der angaar mig selv, end til, hvad der angaar nogle Mennesker, der endnu ikke er født, og som jeg aldrig vil lære at kende.

Det siger sig selv, at denne Moral i det virkelige Liv ikke vil kunne faa nogen som helst virkelig Betydning. Den er god til at imponere lettroende Mennesker med og til at opponere mod den kristne Moral med, men andet er den heller ikke god til. Gaa hen til de Mennesker, der mest af alle trænger til Moral, og tal til dem om deres Pligt at virke for Kulturfremskridtet, og du vil se, om det gør det mindste Indtryk paa dem. De vil svare dig: Vi er ikke til for Kulturfremskridtets Skyld, men er der noget, der hedder Kulturfremskridt, saa maa det være det, der er til for vor Skyld. Og deri har de Ret, og der er intet at svare derpaa.

(Sluttet.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den 21. August afsendte Hs. Højærværdighed Biskoppen følgende Telegram til Hs. Eminence Kardinal Gotti, Præfekt for Propagandakongregationen i Rom: »Dybt greben ved Efterretningen om Hs. Hellighed Pave Pius X.s Bortgang udtrykker den Apostoliske Vikar, Gejstligheden og de troende i Danimark deres oprigtige Deltagelse. Johannes von Euch.«

Tyskland. Ærkebispedømmet Gnesen-Posen, som siden Ærkebiskop Stablewskis Død i 1906 paa Grund af Vanskeligheder fra den preussiske Regerings Side har været uden Overhovede, er umiddelbart før Krigens Udbrud blevet besat. Den nye Ærkebiskop, Mgr. Likowski, en kraftig Mand paa 77 Aar, synes at kunne tilfredsstille baade Polakker og Tyskere. — Bispemødet i Fulda og den store Katholikforsamling i Münster er begge to, som Omstændighederne byder, blevet udsat paa ubestemt Tid. — Loven mod Jesuiterne er af Rigskansleren bleven suspenderet, og en Mængde Jesuiter er vendt tilbage og har meldt sig til Tjeneste som Sjælesørgere for Soldaterne. Ogsaa Kamillianerne melder sig til Tjeneste ved Hæren i deres dobbelte Egenskab som Præster og Sygeplejere. 35 Præster, Skolastikere og Brødre har allerede sluttet sig som Sygeplejere til Malteserordenen. Mange Brødre har ombyttet den sorte Dragt med Uniformen. Den tyske Kamillianer-Provins stiler 163 i de saaredes Tjeneste, og desuden indrettes de tre store Anstalter i Heidhausen, Tarnowitz og Neuss til Lasaretter, hvor Sygeplejen ogsaa besørges af Kamillianere. Ogsaa Studenterne ved Kamillianerkollegiet melder sig som frivillige til denne Barmhjertighedsgerning.

Rom. Den 31. Juli døde Kardinal Johannes B. Lugari. Den afdøde, der var født i Rom den 18. Februar 1846, havde kun været Kardinal fra Slutningen af Aaret 1911. — Samme Dag som Paven døde Generalforstanderen for Jesuiterordenen, Franz Xaver Wernz, 72 Aar gammel. Født i Rottweil i Kongeriget Württemberg d. 4. Dec. 1842 indtraadte han i Jesu Selskab 5. December 1857. Præsteviet Pintse 1871 af Bekenderbiskoppen Eberhard af Trier blev han ansat som Professor i Kirkeret, først for sine landsforviste Ordensbrødre i England, saa 1882 ved det gregorianske Universitet i Rom, til hvis Rektor han blev beskikket 8. September 1904. Desforuden var han Konsultor i flere af de romerske Kongregationer, hvis Hjælp Pavestolen benytter sig af ved Styrelsen af hele Kirken; først blev han udnævnt til Konsultor ved Koncils-Kongregationen, saa ved endnu tre andre Kongregationer: for det hellige Offi-

cium, for Indeks og for overordentlige kirkelige Anliggender. Da en haardnakket Sygdom 1906 havde bortrevet Ordensgeneralen Ludvig Martin, blev Wernz valgt til dennes Efterfølger d. 8de September 1906. Som Generalforstander havde han den Glæde at se sin Ordens Missionsmark udvide sig og sine Medbrødre arbejde ikke uden Frugt i Syrien, Indien, Kina, Australien, paa Filippinerne og Antillerne, i det indre af Syd Amerika og Afrika, paa de bataviske Øer og i det fjerne Alaska, og — *last but not least* — i Japan, det store Ørige, som den hellige Ignatius' største Søn, Frans Xaver, for tre til fire Aarhundreder siden første Gang havde aabnet for Kristendommens Forkyndelse, og hvis Jordbund den Gang var bleven vædet ved talrige Martyrers Blod. Wernz efterlader sig som varig Frugt af sin mangeaarige Virksomhed som Universitetslærer i Kirkeret et stort Værk om denne Videnskab i en Række Bind, som han efter sit Valg til General saa sig nødt til at overlade en af sine Medbrødre og Tilhørere at afslutte. **

Italien. Den 3. August døde den ogsaa her i Landet bekendte Biskop af Cremona Geremia Bonomelli. Den afdøde var for en halv Snes Aar siden paa Besøg i København og nedskrev senere sine Indtryk her fra Landet i en Bog, hvis Titel er: »Fra Lille St. Bernhard til Brenner.« Særlig kendt er han for sine Bestræbelser for at bringe en Forsoning i Stand mellem den italienske Regering og Pavestolen.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

(Den dansk-katholske Kirkesag).

Den sidste stedfundne Ansgarius-Bonifacius-Kollekt til Fordel for den dansk-katholske Kirkesag har indbragt følgende Beløb: St. Ansgars 60,51, Jesu Hjerte 60,22, St. Knud 6,20, St. Josef 29,00, Immaculata 7,00, Frederiksberg 51,39, Sundby 12,38, Ordrup 52,82, Helsingør 5,88, Køge 10,00, Roskilde 7,34, Ringsted 8,50, Slagelse 9,11, Maribo 15,75, Odense 15,66, Svendborg 13,25, Esbjerg 2,51, Kolding 4,00, Fredericia 13,50, Vejle 2,90, Horsens 22,52, Silkeborg 10,00, Aarhus 25,27, Randers 10,84, Aalborg 8,05, Reykiavik 11,45, ialt 476 Kr. 05 Øre.

København, den 26. August 1914.

Det Apostoliske Vikariat.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

St. Annæ Kirke, Sundby. Søndag Aften Kl. 6 Andagt (fra 1. Nov. af med Præd.) (Kun fra 1. Maj til 15. Aug. Kl. 8.).

Assumptionskapellet, Amalievej 14. Fra den 30. August læses haade Søndage og Hverdage den h. Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og meddeles sakramental Velsignelse Kl. 2.

Kirkelig Kalender.

30. Aug. 13. Sønd. efter Pintse.	6. Sept. 14. Sønd. efter Pintse. De hh. Værneengle.
31. — Mandag. Raymund Nonnatus, Bekender.	7. — Mandag Oktavdag.
1. Sept. Tirsdag. Ægidius, Ab- bed og Bekender.	8. — Tirsdag. Marias Fødsel.
2. — Onsdag. Stephan af Ungarn, Bekender.	9. — Onsdag. Petrus Claver, Bekender.
3. — Torsdag. Ferialdag.	10. — Torsdag. Nicolaus af Tolentino, Bekender.
4. — Fredag. Ferialdag.	11. — Fredag. Oktavdag.
5. — Lørdag. Laurentius Justinianus, Biskop og Bekender.	12. — Lørdag. Marias Navne- fest.

Paa Grund af Pladsmangel har Artikelen om den h. Kamillus af Lellis maattet udgaa denne Uge.

Mariakongregationen for Mænd genoptager efter endt Sommerferie sine ugentlige Møder Torsdag d. 3. September. Fælleskommunion afholdes Søndag d. 6. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke. Herrer, som ønsker at slutte sig til Kongregationen, bedes henvende sig til Pastor Sialm, Stenogade 4.

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner holder Fælleskommunion Fredag d. 4. Septbr. Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke.

Mødreforeningen. Tirsdag den 1. Septbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Kateketiske Foredrag.

Hver Onsdag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal i Stenogade 4 den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

St. Andreas Kirke (Ordrup).

Saa længe Krigen varer, holdes hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Andagt.

Bønnens Apostolat.

Emnet for September:
Søndagens Hvile og Søndagens Helligelse.

Foreningen Fideltas genoptager sine ugentlige Møder Onsdag d. 2. September.

Jesu Hjerter Andagt (4. Septbr.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8 $\frac{1}{2}$ -Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Andagt.

Vestervoldgade 115. I Juli og August Maaned er paa Grund af Ferien Læsestuen og midlertidigt Modtagelseshjem lukket.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Pr. 36.

Søndag den 6. September.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Fritænkerisk Moral. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Pius Xs sidste store Tale. — »Den hvide Pave«. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ringsted. Næstved. Aarhus. Norge. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

227.

»Tu es Petrus. . .«

De Dage, vi nu gennemlever med Pave Pius Xs Død og det nye Pavevalg, minder os ganske særlig om Jesu Ord til Petrus: »*Tu es Petrus* — du er Petrus, og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke«, Ord, som er af den største Betydning for Kirken og de troende og for hele Fortsættelsen af Jesu Forløsergerning gennem Aarhundrederne indtil Verdens Ende.

Christus nævner og fremhæver her et Kendemærke, som findes i hans Kirke, og som er ganske væsentligt for denne, saa absolut nødvendigt, at den ikke kan tænkes det foruden.

Her, som overhovedet i hele Kristendommen, kommer det ene og alene an paa: Hvad er det, *Christus* har lært, hvad har der været *hans* Vilje, hvorledes har *han* indstiftet sin Kirke? Her er der ikke Plads for Menneskers Mening og deres Ønsker, hvorledes de tænker og lægger sig det ene og det andet til Rette. Hvor mange »troende Kristne« hylder ikke den Grundsætning, »at hverken Skriften eller vore kirkelige Symboler skal være en Spændetrøje, der skal hindre al Bevægelsesfrihed« — noget, som de sidste Dage har berettet om her i Danmark. Altsaa, enhver kan lave sig *sin* Christustro, *sit* Christusbillede, *sin* Kristendom, *sin* Kirke, som han vil; man kan tage væk, forandre, nægte efter Behag — og »dog kommer man ikke udenfor det kristelige«, det er kun et »Bevis paa vor (d. e. den protestantiske) Kirkes Rummelighed«. Ja, saaledes laver man efter Behag om paa de vigtigste Sandheder, selv

om tilsidst alt »væsentligt« forsvinder. Har vi Mennesker Lov dertil? Hvem har givet os Ret til at lave om paa Guds Ord og Anordninger og Indstiftelser, som det behager os?!

Saaledes ogsaa med det Ord, som staar oven over disse Linier. Det har man alt begyndt med for 400 Aar siden; dengang begyndte man at forkaste Ordet og Institutionen, som var indstiftet ved det, man syntes ikke om det, og derfor blev det nægtet, forkastet, derfor skulde det ikke eksistere, og denne Opfattelse har holdt sig igennem Aarhundreder. Hvor mange smiler ikke i vore Dage over os ved det, vi forstaar ved Petri Efterfølger, Paven? »En middelalderlig Opfattelse og Trol« — Ja, paa saadanne passer det rigtignok, »at Skriften ikke er en Spændetrøje«!

Men ligesom Christus er ufejlbar og evig, saaledes ogsaa hans Ord og hans Institutioner. Det var i en højtidelig Time, at Christus spurgte sine Apostle, hvem Menneskene holdt Menneskets Søn for at være. Christus spørger derefter sine egne Apostle, hvem *de* holdt ham for at være; da svarer Petrus: »Du er Christus, den levende Guds Søn« — og saa falder det betydningsfulde Ord: »Salig er du, Simon, Jonas' Søn og du er Petrus, og paa denne Klippe (ϰ: paa dig) vil jeg bygge min Kirke, og Helvedes Porte skal aldrig overvælde den; dig vil jeg give Himmeriges Nøgler, og alt, hvad du binder paa Jorden, det skal være bundet i Himlen. Og Indsættelsesordene: »Vogt mine Faar, vogt mine Lam.« Hvem kan da tvivle om og nægte, at Christus med disse Ord har indsat Petrus til Kirkens Formand og Overhoved, at han skulde være Hyrde over hans egen Hjord — altsaa Kirkens øverste, dens Leder og Styrer? Og ligesaa lidt som Kirken skulde dø med Apostlene, saa heller ikke den øverste Ledelse og Styrelse, det øverste Hyrdeembede med Petrus. »Se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende« — med Apostlene og deres Efterfølgere indtil Genkomsten paa den yderste Dag.

Det er det væsentlige, det nødvendige Billede i Jesu Christi Kirke, et Kendetegn og Mærke, som Jesus Christus selv har paatrykt den. Saaledes har *Christus* stiftet sin Kirke og indrettet den. Har vi Lov til at forandre noget i den, at tage noget væk fra den? — Og denne Kirke, der har Petrus til Hyrde og Overhoved, til Styrer og Leder, er den katholske Kirke. I vor øverste Hyrde, i Biskoppen af Rom, ærer vi Petrus; og saa længe vi holder fast ved ham, holder vi fast ved Jesu Ord, ved Jesu Kirke, ja ved Jesus Christus selv.

Jos. Resch.

Fritænkerisk Moral.

(Foredrag holdt i Katholsk Højskole af Pastor H. Gamél).

(Sluttet.)

Saa er der endelig den hypermoderne »Overmenneske-moral«, den, som Nietzsche har udtænkt, og som — hvad jeg tidligere hentydede til — Georg Brandes en Overgang gjorde sig til Talsmand for, saaledes som han efter min Mening altid har gjort sig til Talsmand for det, der var nyt, lige-meget hvad det var. — Nietzsche lærer, at der gives to Slags Mennesker, almindelige Mennesker og Overmennesker. Derfor findes der ogsaa to Slags Moral, en for de almindelige Mennesker og en for Overmenneskene. Den første er den almindelige Moral, at man ikke maa stjæle, ikke maa slaa ihjel o. s. v. o. s. v. Den anden Moral, der gælder for Overmenneskene, for Genierne, er af en særlig Art. De, for hvem denne Moral gælder, skriver sig den nemlig selv; de lever hinsides godt og ondt, og derfor bestemmer de selv de Love, som de vil leve efter. Overmenneskene skal behandle de almindelige Mennesker som Slaver, de skal ikke have mindste Gran af Medfølelse med dem, de skal være haarde som Granit, og det er deres Pligt kun at tænke paa sig selv og deres egen Udvikling. — Dette Moralsystem har det behagelige ved sig, at det jo er en selv, der maa afgøre, om man hører med til Overmenneskene eller kun med til de almindelige Mennesker, den gemene Hob, og der er da al Udsigt til, at man kommer til at høre med til Overmenneskene. Der kendes — mig bevidst — ikke noget Eksempel paa, at nogen, der har været Tilhænger af den Nitzscheske Moral, ikke har regnet sig selv med til Overmenneskene. — I moderne Romaner fremtræder denne nye Type meget ofte ikke alene som Overmennesker, men ogsaa som Overkvinder, »Ueberweiber«, ja endog som »Ueberbachfische«. Man finder Skildringer af halvvoxne Skolepiger, som i Følelsen at deres Overmenneskelighed, af deres Genialitet sætter sig ud over alle Moralbud og af den Grund fremstilles som Heltinder. — Nietzsche blev kort efter at have fremsat sine Tanker om den overmenneskelige Moral sindssyg og døde som saa-

dan. Han var dog en betydelig Digter, og hans Værker bæres af en betydelig digterisk Kraft. — Jeg vil ikke indlade mig paa at gendrive hans System, dertil trodser det i altfor høj Grad den sunde Menneskefornuft; jeg vil kun anføre, hvad Johannes Jørgensen for et Par Uger siden skrev derom i et af sine Strejftog: »Men kan ikke paa een Gang være Optimist og tro, at Livet er meningsløst. Nietzsche troede, at det var muligt, og blev vanvittig deraf. Han har gjort Forsøget for os andre, i dybeste Redelighed og med alle en begejstret Sjæls Ressourcer af Poesi og Liden-skab. Villaen paa »Silberblick« i Weimar staar der for at sige os, at det ikke lader sig gøre.«

Johannes Jørgensens Ord rammer lige i Spørgsmaalets Centrum. Man kan ikke være Optimist og samtidig tro paa, at Livet er meningsløst. Hvis Livets Formaal kun er at frembringe en højere Type af Mennesker, Overmennesker, og hvis man saa, naar man spørger om, hvad Formaalet, hvad Meningen er med disse Overmennesker, hvad de er til for, hvis man paa dette Spørgsmaal ikke faar og ikke kan faa andet Svar end det: Disse Repræsentanter for en højere Mennesketype, disse Overmennesker er til for deres egen Skyld, deres Tilværelse har ikke noget Formaal udover dem selv, ja, da er Livet meningsløst, og da er det hele kun til at fortvivle eller blive vanvittig over. Og det er det, der lurder dybest inde i de fleste Fritænkernes Bryst, hvad enten de er Tilhængere af Nietzsches System eller af en af de andre fritænkeriske Livsopfattelser, en grænseløs Fortvivlelse. Det er ikke saa længe siden, at jeg var Gæst hos en Herre, der indtager en meget frem-skudt Stilling i Samfundet, og som i sin Tid stadig saas sammen med og nævntes sammen med de berømte Digtere og Kunstnere, der bar den fritænkeriske Bevægelse i Halvfjerdserne og Firserne. Han og jeg var bleven alene, og det var blevet sent. Vi havde talt om Søren Kierkegaard og om de store Problemer, der er knyttede til denne Tænkens Navn. Saa begyndte vi at tale om hele den Tidsaand, der har hersket i de sidste Aartier her hjemme. Paa een Gang sprang min Vært op, gik ophidset op og ned ad Gulvet, og med en fortvivlet Haandbevægelse næsten raabte han: »De har taget *Gud* fra os, disse forbandede Digtere

og Kunstnere; de har taget Gud fra os, og hvad har de givet os i Stedet? Derfor er det ogsaa den sorteste og dybeste Fortvivlelse, som inderst inde hersker hos os alle, Fortvivlelse og Lede ved det hele.«

Jeg kunde i Grunden standse min Undersøgelse her. Jeg har søgt at paavise, at nogen gyldig og bindende Regel for Menneskets moralske Liv ikke kan opstilles ud fra fritænkeriske Forudsætninger, at der nemlig ikke findes et Væsen, der staar over Mennesket, og som har Ret til at tvinge Menneskets Vilje ind under sin Lov.

Dette har jeg paavist ved at gennemgaa de Hypotheser og Systemer, i det mindste de hovedsageligste blandt dem, der er bleven udtænkt og fremsat af Fritænkere.

Men der er en anden Side af Sagen, som jeg ogsaa gerne vilde berøre. Det er jo ikke blot saadan, at den sunde Menneskeforstand siger mig, at hvis jeg er bundet, saa er det, fordi der udenfor mig bestaar en Lov, en Verdenslov, der binder mig aldeles uafhængigt af min egen Vilje og mine egne Ønsker. Det er ikke blot saadan, at den sunde Menneskefølelse siger mig, at een Gang maa der ske Relten Fyldest, een Gang maa der komme den Tid — om ikke før saa efter Livet — hvor det gode belønnes og det onde straffes. Nej, der er inde i hvert Menneskebryst en underlig Stemme, der stadig formaner ham til at bøje sig for denne Lov, og som aldrig lader ham faa Ro her i Livet, hvis han ikke gør det. Denne Stemme kaldes som bekendt for Samvittigheden, og om denne — den *subjektive* Moralopfattelse — vil jeg gerne have Lov til at sige nogle Ord.

Det danske Ord Samvittighed kommer — i Lighed med det latinske Ord conscientia og det græske Ord syneidesis — af Samviden: Samvittigheden opstaar ved, at man samtidig ved, hvorledes man er, og hvorledes man bør være. Naar man ved: Saaledes bør jeg være, og samtidig ved: Saaledes er jeg, da har man den gode Samviden, den gode Samvittighed. Men ved man: Saaledes er jeg, men saaledes burde jeg ikke være, da har man den onde Samviden, den onde Samvittighed.

Vi taler om Samvittighedens *Stemme*, og dette tyder hen paa, at vi forestiller os Samvittigheden som noget eller

nogen, der har Mæle, som en Slags Personlighed inden i os selv. Samvittigheden er ikke os selv, i hvert Fald er den noget i os, som vi ikke selv bestemmer over. Samvittigheden er en Magt i os, der med ubønhørlig Strenghed fordrer af os at gøre, hvad der er godt, og at undlade at gøre, hvad der er ondt. — Der er noget hemmelighedsfuldt, gaadefuldt ved dette Væsen »Samvittigheden«, der residerer inde i hvert Menneskebryst, residerer og hersker der med en Autoritet saa selvfølgelig, at den aldeles ikke indlader sig paa at begrunde den, men ganske roligt tilbageviser enhver Modstand som simpel Opsætsighed.

For os Kristne er der nok noget hemmelighedsfuldt, noget, vi studser over, ved Samvittigheden, som der er det ved saa meget af det, som Guds Forsyn har udtænkt og udfundet for at hjælpe os til at naa vort evige Maal; men noget uforklarligt, noget fornuftstridigt er der for os Kristne aldeles ikke ved Samvittigheden.

Anderledes, ja modsat stiller Sagen sig for de saakaldte Fritænkere. For dem er Samvittigheden et uløseligt Problem.

De moderne Evolutionister og blandt dem særlig Spencer har underkastet dette Problem en indgaaende Undersøgelse. De hævder, at den moralske Følelse i Virkeligheden kun er et Instinkt, opstaaet under Slægternes Lykkekamp og nu nedarvet paa den Maade, at det, der oprindeligt kun opfattedes som det mest hensigtsmæssige, nu ved en Forglemmelse af Sagens rigtige Sammenhæng opfattes som det *forpligtende*. Den moralske Følelse er altsaa kun et Instinkt. Men saa stiller det Spørgsmaal sig: *Hvorfor* skal jeg følge dette Instinkt? Jeg er jo ikke som Dyrene, der er nødte til blindt at følge deres Instinkter. — Et Dyr kan ikke lade være med at spise, naar det føler Trang dertil. Jeg derimod har min fri Vilje, og jeg kan lade være med at følge mine Instinkter. Nu er der jo netop det ved den moralske Følelse, at den som Regel netop maa hævde sig i Modsætning til Instinkterne. Moralen bestaar jo netop i, at man overvinder sine naturlige Tilbøjeligheder. Naar nu Moralen selv kun er et nedarvet Instinkt, ses det ikke, hvorfor Mennesket snarere skal følge dette Instinkt end de andre Instinkter, der trækker i modsat Retning. Naar

f. Eks. en Mand har en Fjende, der har gjort ham blodig Uret og truer med vedblivende at ville begaa Uret imod ham i Fremtiden, og hvis han saa en Aften møder denne alene og ubevæbnet ude i en Skov, medens han selv har Vaaben hos sig, saa vil han — hvis han ikke tror paa en Gengældelse efter Døden — uvilkaarligt, instinktmæssigt føle sig tilskyndet til at skaffe ham af Vejen. Omstændighederne er maaske saadanne, at han siger til sig selv, at Mistanken ikke vil falde paa ham, og at han altsaa ikke behøver at frygte for en jordisk Gengældelse. — Saa kommer den moralske Følelse op i ham og siger til ham: Det er ikke rigtigt at slaa ihjel. Han er som sagt Fritænkere og ved godt, at denne Følelse kun er et Instinkt, der skyldes, at han og hans Forfædre har levet midt i det menneskelige Samfund. Det er kun et Instinkt; den instinktive Harme og det instinktive Had, som han samtidig føler, bevæger ham imidlertid ligesaa stærkt. Blodet skyder op i hans Hjerter og Hjerne, og hele hans Legeme dirrer af Hævnlust. Hvorfor skal han ikke følge dette Instinkt, der dog er langt stærkere hos ham end det moralske? — Han følger det og dræber sin Modstander. Han har fulgt sin Natur, det i den, der i Øjeblikket indvirkede stærkest og heftigst paa ham. Skal han saa bag efter angre det? Det bliver ikke opdaget, en hinsidig Gengældelse findes der ikke. Hvorfor skulde han saa angre det? Han har maaske al Grund til at lykønske sig selv til, at han er bleven af med denne Fjende, der gjorde ham Fortræd alle Vegne. Jeg spørger d'Herrer Fritænkere, der opfatter Moralfølelsen som et Instinkt: Hvorfor har han baaret sig forkert ad, og hvordan vil I faa ham til angre det? Den eneste Mulighed er vel den, at hans Samvittighed faar ham til at tvivle paa, hvad I siger ham, faar ham til at skælve for, at der maaske alligevel er en Dommer til, der ubønhørligt straffer det onde, om det end sker i det skjulte? Anden Udvej ser jeg ikke, men anden Udvej findes der heller ikke.

Hvad enten vi altsaa betragter den objektive Side af Sagen, den moralske Lov udenfor Mennesket, der binder og har Ret til at binde hans Vilje, eller vi ser paa den subjektive Side af Sagen, Menneskets Trang til at bøje sig

for denne Lov, den subjektive Følelse hos Mennesket af at være bundet af denne Lov, saa er Problemet, det store Problem, det største af alle Problemer uløseligt for Fritænkerne. Staar der ingen Lovgiver bag den moralske Lov, kan der ikke være nogen saadan, fordi jeg selv er det højeste Væsen i Verden, Tilværelsens Hersker, da kan denne Lov ikke binde mig, og da er der intet, der er Pligt for mig. Og er min personlige Opfattelse af at være bundet af denne Lov kun et Instinkt, der i sin dybeste Grund beror paa Selvbedrag, da er jeg en Daare, hvis jeg tror mig nødsaget til snarere at følge dette Instinkt end de andre Instinkter, som det gaar ud paa at overvinde.

Det er de Resultater, som en Fritænker maa komme til, hvis han logisk drager Følgeslutningerne af sin Forudsætning, nemlig den, at der ingen Gud findes. Det er sørgelige Resultater, Resultater, der gør hele Livet tomt og indholdsløst.

Hvilken Modsætning dertil er ikke det Standpunkt, som vi Kristne indtager. Naar vi tror paa Guds Tilværelse — og der er intet i Verden, der er saa fornuftigt som at tro paa Guds Tilværelse — da staar det hele klart for os; da er hele det moralske Problem løst for os med eet Slag, da bliver der Mening i det hele, og Livet bliver værd at leve, hvor svært det end kan være for mangan at komme igennem det.

Gud er til; han er til som den mest reelle Realitet, der findes i Tilværelsen, fordi han og hans Liv er Kilden til hele Tilværelsen. Gud er til, og vi er til. Han er den, som har skabt os, altsaa den, der har den største Ret over os, som et Væsen kan have over et andet. Han har skabt os af Kærlighed; altsaa vil han ikke blot noget af os, men hvad han vil, vil han for vort Bedstes Skyld. — Hans Vilje er vor Lov, og vi skylder ham at bøje os for den. Og vi kan bøje os for den uden at nedværdige os; kun Gud alene har nogen Ret over os; ham, den uendelig store, kan jeg bøje mig for uden at nedværdige mig selv. Har nogen anden en Ret over mig, da har han det kun, fordi det er Guds Vilje. — Denne Guds Vilje maa være absolut forpligtende for mig; derfor forstaar jeg ogsaa, at hvis jeg ikke vil give Slip paa det bedste, det værdifuldeste i mig, saa maa jeg holde paa og hævde, at der for mig er noget,

der hedder Pligt, og at jeg vilde synke saa dybt, som et Menneske overhovedet kan synke, hvis jeg sagde, at jeg ingen Pligter har. Jeg har Pligter, hellige, ubrødelige Pligter, og det er netop det, der gør mig til et Menneske, det, der betinger mit Menneskeværd og min Menneskeværdighed. Disse Pligter — det er Gud, som har paalagt mig dem, det er hans hellige, rene Vilje, som har bundet min Vilje. Og Samvittigheden — det er hans Stemme, Guds Stemme, som taler til mig i mit Indre. Trodser jeg den, er det Gud, som jeg trodser, og Følgen er Guds Vrede, Hjertefredens Tab, Sjælelivets indre Sønderrevethed og Frygten for den tilkommende Gengældelse. Lytter jeg til denne Stemme, da lytter jeg til Guds Stemme, og Frugten er Guds Kærlighed, Guds Fred i Sjælen og Haabet om en Løn hisset, der aldrig skal forgaa.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Kongregationen ophøjes til en Orden med højtidelige Løfter.

Kardinal Sfondrati havde, som tidligere omtalt, ofte haft Lejlighed til at iagttage Kamillus' og hans Ordensfællers Virksomhed paa nært Hold og havde faaet stor Interesse og Sympathi for dem. I Aaret 1590 blev Sfondrati valgt til Pave og fik som saadan Navnet Gregor XIV. Kamillus havde længe ønsket at faa sit Ordenssamfund ophøjet til en religiøs Orden med højtidelige Løfter, da han havde indset, at det vilde være af største Betydning for dets Vækst og Trivsel. Da han kendte Pavens venlige Følelser overfor det, betænkte han sig ikke paa at bede Kardinal Mondovi om ogsaa denne Gang at virke for hans Sag og erfarede snart til sin Glæde, at den Hellige Fader med stor Beredvillighed havde givet sit Samtykke til, at hans Ønske kunde blive opfyldt.

Med største Længsel imødesaa Kamillus det Øjeblik, da den pavelige Bulle skulde blive udstedt, og han fik den lykkelige Tanke selv at overrække den, saa snart den var blevet udfærdiget, for at Paven hurtigst muligt kunde undertegne den.

Man kan have Grund til at tro, at Kamillus her handlede efter en højere Indskydelse, thi Bullen blev undertegnet den 21. September 1591, og fire Dage senere, den 25. September, døde Gregor XIV. Efter ham fulgte Innocents IX, der viste sig meget utilbøjelig til at stifte ny Ordener, og efter ham igen Klemens VIII, som ikke blot ikke vilde vide af nogen ny Orden at sige, men endogsaa op-hævede nogle af de allerede bestaaende. Det kunde saa-ledes øjensynligt have varet længe, før Kamillus havde naaet sit Maal, hvis han ikke havde handlet saa hurtigt.

Ifølge Bullen var Ordenen nu altsaa selvstændig og stod ikke under nogen anden Orden. Dens Medlemmer skulde aflægge de fire højtidelige Løfter om Fattigdom, Kyskhed, Lydighed og Forpligtelsen til at pleje syge, selv pestsyge. Før Løfteaflæggelsen skulde der vælges en General som den øverste i Ordenen. Desuden blev der tilstaaet Ordenen en Mængde Privilegier og Begunstigelser af forskellig Slags.

Kamillus' Ydmyghed gav sig et rørende Udslag, da man stod overfor Valget af den første General. Han kendte altfor vel Brødrenes Kærlighed til ham og anede, at de vilde vælge ham. Han kaldte dem derfor sammen, Aftenen før Valget skulde foregaa, og holdt en Tale til dem, hvis Ordlyd endnu kendes. Han mindede dem først om den Naade, Gud havde vist dem ved at kalde dem til en Gerning, ved hvilken de havde saa rig Lejlighed til at kunne frelse Sjæle for hans Rige. De forskellige religiøse Ordener var som et herligt Smykke, der omgav Kirken, hvad enten de nu levede i Ensomhed, optagne af Bøn og Betragtning, eller midt i Verden, beskæftigede med at undervise Mennesker i den sande Tro eller paavirke dem ved deres Prædiken. De selv var ganske vist blevet kaldt i den ellefte Time til Arbejdet i Herrens Vingaard, men naar de blot arbejdede trofast paa deres Omraade, vilde deres Løn ikke blive ringere end de andres. Der kunde dog ikke tænkes noget herligere end det at bringe en døende til ved Anger og Bod at forsone sig med Gud, saa at han kunde dø i Naadens Stand og være sikker paa at komme i Himmelen. Deres Orden talte ikke alene simple, ulærde Mænd, men ogsaa Mænd, der udmærkede sig ved stor

Lærdom og Dyd, og naar de nu skulde vælge en General, maatte de passe nøje paa at finde en, der var viis nok til at kunne lede alle dens forskellige Medlemmer. Hidtil havde han jo gjort sit bedste for at vejlede dem, men nu var han gammel og skrøbelig. Han sammenlignede sig selv med en gammel Hakke, som Bonden, naar den er opslidt, stiller hen i en Krog, og bad om, at han paa samme Maade maatte blive stillet paa en underordnet Plads, for at han kunde hellige Resten af sit Liv til at arbejde paa sin egen Sjæls Frelse og i de fattiges Tjeneste.

Alle hans Forestillinger var dog forgæves; saavel de 35 Ordensbrødre i Rom som alle i Neapel valgte ham enstemmigt til General paa Livstid.

Da Sagen saaledes var afgjort, bestemte Kamillus straks, hvem af Ordenen der skulde aflægge de højtidelige Løfter den næste Dag. Han valgte kun dem, der i to Aar havde baaret Ordensdragten med det røde Kors paa en fuldt ud rosværdig Maade, og lod de andre stemme om, hvorvidt de fandt dem værdige til den store Ære.

Den 8de December, Festen for den hellige Jomfrus ubesmittede Undfangelse, fandt den sjældne Højtidelighed Sted. Ærkebispem af Ragusa frembar det hellige Messeoffer i Magdalenakirken, som var fyldt til Trængsel af en andægtig Skare, der var kommet for at vinde den fuldkomne Aflad, som Paven havde tilstaaet enhver, der overværede den ophøjede Handling. Derpaa traadte Kamillus frem, knælede foran Ærkebispem, og efter at han havde bekendt Troen, aflagde han de højtidelige Løfter. Da dette var sket, indtog han Ærkebispem Plads, og een for een traadte de 24 Brødre frem for ham og aflagde Løfterne. Kamillus læste saa Messen og gav enhver af dem den hellige Kommunion.

Om Aftenen, da de alle var samlede, forefaldt en gripende Scene. Kamillus omfavnede dem alle i sin overstrømmende Glæde; derpaa kastede han sig paa Knæ og erklærede højtideligt, at han vilde give Afkald paa alt, hvad han endnu besad i denne Verden, for fuldt ud at kunne vandre i den guddommelige Frelsens Fodspor, og han bad indtrængende om, at hans Klæder, hans Seng og alt, hvad der var i hans Værelse, maatte blive givet ham

som Almisse. Han vilde ikke rejse sig, før de havde lovet at gøre, som han bad; men hans Eksempel havde nu ogsaa grebet hans Ordensbrødre saa stærkt, at de alle ilede til deres Værelser for snart efter at vende tilbage ikke alene med deres Klæder, men ogsaa med Bøger, Rosenkranse og lignende, som de lagde for hans Fødder som Tegn paa deres fuldstændige Forsagelse af alt jordisk Gods. Opfyldt af den samme Aand som Kamillus betænkte de sig ikke paa at ydmyge sig for hinanden indbyrdes, og man kunde se en og anden knæle for sin Medbroder og bede ham om Tilgivelse for, hvad han muligvis kunde have forbrudt sig med imod ham. Andre bad indstændig om, man dog vilde sige dem deres Fejl og saaledes hjælpe dem til at skride frem ad Fuldkommenhedens Vej.

Nogle Dage senere besøgte de i Fællesskab Roms syv Kirker for at takke Gud for hans Naade mod dem. Undervejs førte Kamillus dem ind i en Grotte, og her holdt han en begejstret Tale til dem med Frelserens Ord »Frygt ikke, du lille Hjord!« som Udgangspunkt. Han opmuntrede dem til at gaa frem i Tro og Tillid til Gud og lovede dem, at deres lille Ordensfamilie saa sikkert vilde forøges og udbrede sig over hele Jorden.

Mange af Brødrene græd af Begejstring over hans Ord og udtalte Ønsket om at kunne gaa ud til Hedningerne og maaske lide Martyrdøden ved deres Virksomhed blandt dem; andre ønskede at ofre Livet ved at pleje de pestsyge. Som det allerede er omtalt, blev det forundt mange af dem at naa det fuldkomne Maal for Kristenkærlighed: at sætte Livet til for andre. »Hospitalerne er vort Indien,« havde den hellige Kamillus sagt, og det blev ogsaa ved det opofrende Arbejde blandt de syge og fattige, at de vandt Martyrkronen.

Som Orden blev Kamillus' Samfund snart kendt og skattet viden om, og Folk i de forskellige Lande gav deres Yndlinge det Navn, de fandt mest betegnende for dem. Deres kirkelige Navn var egentlig Regularklerikere med Sygepleje; i Italien kom de dog snart til at bære Navnet Kamillianere; men skønnest og mest i den hellige Kamillus' Aand er dog nok det Navn, som Folket i Spanien og Sydamerika gav dem: Den gode Døds Fædre. (Fortsættes).

Pius X's sidste store Tale.

Sin sidste store Tale holdt Paven i Fjor Foraar, den 15. April 1913, til den store Pilgrimsskare, som var kommet til Rom fra hele den kristne Verden for at fejre 1600 Aarsdagen for Kejser Constantins Edikt om Kristendommens Ophøjelse til Folkereligion. Kort efter blev Paven syg og har siden da ikke holdt længere Taler udover at lyse Velsignelsen over de audienssøgende.

Dette Foredrag gengives noget forkortet her:

»Mine elskede Børn! Eders Tilstedeværelse fylder mig med stor Glæde, fordi Guds egen udvalgte Kirke formaar at samle eder fra al Verdens Riger og Lande her i Rom, under Kirkens hellige Stol, for at fejre den Frihed, som blev givet Kristi Kirke i Milano af Kejser Constantin. Vi har Ret til at glæde os, fordi vi er besjælede af den samme kristne Aand som den Gang, og vi skal glæde os dobbelt, fordi vi nu i 1600 Aar har nydt Frugterne af den Frihed, der var nødvendig for vor hellige Kirkes Arbejde til Fremgang for Sjælene og Samfundet. Og vi takker Gud, fordi han i hin Tid kaldte Constantin til, gennem den hedenske Intolerance og Grusomhed, at holde sin beskyttende Haand over Templer og Altre, hvorfra det rene Guds Ord lød. Den kristne Religion, som hans Forgængere vilde udrydde, satte han atter i Højsædet og gav den den højeste Plads. Han gengav Kirken dens Ejendele og Folket Religionsfrihed til Gavn for Verdens Civilisation.

Kirken, det store religiøse Samfund af Mennesker, som lever i samme Tro og samme Kærlighed under Ledelse af Kristi Statholder, har et højere Maal end det civile Samfund, der har til Opgave at forøge de verdslige Goder. Den katholske Kirke har kun til Formaal at berede Sjælene for Evigheden. Vor Kirke er et Rige, som ikke kender anden Herre end Gud, og dens Mission er saa stor, at for den maa alle Grænser vige. Kirken gaar sit Sejrstog gennem alle Folkeslag, dens Sprog tales i enhver Nation, og dens Lære er det hellige Ord, som forbinder os alle i een stor Familie. Sjælenes Rige er ikke det samme som et menneskeligt Samfund. I Sjælenes Rige er Jesus Kristus, Guds Søn, Arvtager; han, hvem al Magt i Himlen og paa Jorden blev givet, har ogsaa givet de første Ledere af Kirken, Apostlene, den ophøjede Mission at være vore Lærere. Vi har Kristi egne Ord derfor: »Som Faderen har udsendt mig, saa sender jeg eder. Gaa derfor hen og lær alle Folk, og døb dem i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn, og lær dem at holde alt det, jeg har befaleet eder. Og se, jeg er med eder alle Dage indtil Verdens Ende.«

Kirken har af Gud selv faaet den Mission at lære, og Kirkens Ord bør kendes af alle uden Hindringer, og Ordet skal lyde til alle, uden Forskel, fattige og rige, kloge og enfoldige, som Kristus selv har sagt.

Som Guds udsendte Aand er Ledetraaden hos hans Kirkes Tjenere, saaledes skal den ogsaa være det hos eder, der er indlemmet i dens hellige Samfund. Vor Kirke har den Opgave at administrere Sakramenterne, og derfor kan ingen verdslig Magt uretmæssigt trænge ind i dens Helligdom. Kirken har ogsaa den Mission at undervise i Overholdelsen af de evangeliske Sandheder — og ve den, som lærer det modsatte og derved bringer Splid og Uro i Samfundet.

Kirken har ogsaa Ret til Ejendom, fordi den er et Samfund af Mennesker og ikke af Engle. Kirken har Brug for de materielle Goder, som den har erhvervet gennem de troendes Godgørenhed, og den styrer disse Gaver i lovlig Besiddelse for at opfylde sine Forpligtelser med Hensyn til dens ydre Kultus, d. v. s. Opførelsen af Kirker og de Barmhertighedsgerninger, som skal leve og fortsættes til Dagens Ende. Denne Ret er saa hellig, at Kirken bestandig har følt det som sin Pligt at opretholde den og forsvare den, vel vidende, at hvis den gled bort fra disse Krav, vilde den vige bort fra sin guddommelige Bestemmelse. Historien viser, at Kirken aldrig har misbrugt denne Ret, skønt den er beskyldt for Misbrug og Overgreb overfor dem, der har villet gøre Kirken til Slave. Apostelen Peters Ord, at man skal lyde Gud mere end Menneskene, er Rettesnoren for Apostlenes Efterfølgere og vil være det indtil Verdens Ende. Denne Sandhed er mangfoldige Gange bekræftet med Blod, og Historien viser det gennem Tiderne — ja selv i disse Dage lyder det Sorgens Budskab til os, at vor Kirkes Tjenere har maattet ofre Liv og Blod i Kampen for deres Tro i Tyrkiet.

Vore Modstandere i Kirken raaber højt om Frihed af enhver Slags, og de sætter denne Frase paa deres Banner. Jeg beder eder, mine kære Børn, om at slutte eder sammen mod al forloren Frihed, som ikke bunder paa den Klippe, hvorpaa vor hellige Kirke er bygget. Vær frimodige og hæv eder over jordisk Spot og Forfølgelse, tænk paa, at de Kristne har været udsatte for Forfølgelser fra de første Tider. Lad eder ikke rokke i eders Overbevisning, hold trofast fast ved eders Kirke, følg efter fattig menneskelig Evne dens Bud og dens Lære, det giver eder den rette Frihedsfølelse, og vore Modstandere kan derved blive overbeviste om, at vor Kirkes Frihed bidrager vidunderligt til Ro, Fred og Sundhed, fordi den er betroet de guddommelige Midler, som ubrydeligt og levende bevarer Princip-

perne for den Sandhed og Ret, hvorpaa enhver Samfundsorden og al Kultur hviler. I denne Kamp vil det ikke mangle paa Vanskeligheder og Besværligheder, se derfor til, at I ikke taber eders Sjæl i den, husk paa, at Herrens Haand holder eder oppe, bringer eder Hjælp og giver eder Lønnen efter Kampen.

Af mit inderste Hjerte og med den Evne, Gud har givet mig, velsigner jeg eder i Faderens og Sønnens og den Helligaands Navn og beder eder bringe denne Velsignelse til eders Slægt og Venner og til alle dem, I har kær.

Den almægtige Gud, Fader, Søn og Helligaand, være med eder alle.«

Ved R. B. —n.

„Den hvide Pave“.

Under denne Overskrift fandtes i flere jydsk Aviser følgende sympatetiske lille Artikel:

Om den gamle Mand med det milde Ansigt og de tungsindige Øjne, om Vaskerkonens Søn fra Venedig, som blev Pave og nu, mens Kanonrøgen driver over Europa, har draget sit sidste Suk, vilde jeg gerne, endda jeg er Protestant med Liv og Sjæl, bruge de nænsomste og smukkeste Ord, jeg veed.

Man har sammenlignet Pius den 10. med Leo den 13., hvis Efterfølger han blev i August 1903, og fundet ham ubetydelig. Mon nogen for Alvor tror, at den Mand, over hvis Liv man kan sætte Kapitel-Overskrifter som disse: Tiggerdreng — Kapellan — Sognepræst — Biskop — Kardinal — Pave, hører til de Mennesker, hvoraf der gaar tolv paa Dusinet? Alle, der har været i Berøring med ham, veed da ogsaa at fortælle om den jævne Værdighed, der prægede ham, den stille Styrke, der lyste ud af hans Blik.

Men han var kun i ringe Grad en politisk Pave. Han var en from Mand, der forstod det Ord: »Mit Rige er ikke af denne Verden«.

Der har været Paver, som mere var Diplomater end Præster. Pius den 10. var fremdeles Sognepræsten og Sjælesørgeren.

Han spurgte ikke efter, hvad der var klogt, men efter, hvad der var ret.

Udadtil kunde det se ud til, som om Vatikanet tabte i Magt. Frankrig ophævede Forbindelsen mellem Stat og

Kirke paa en alt andet end lempelig Maade og ligefrem direkte forfulgte dem, der var deres Tro bekendt. Det gik jo saa vidt, at en Minister i Tinget udtalte sin Fryd over, at Regeringen havde slukket Himlens evige Lys for Mennesker. Og Kirker omdannedes til Oplagshuse og smaa Kabinetter for naturlige Fornødenheder.

I Spanien paabegyndte Regeringen en lignende Kamp.

Og tilsyneladende tabte den katholske Kirke. Men ogsaa kun tilsyneladende. Thi hvad den har mistet i ydre Magt, det har den vundet i indre Styrke.

Her var det den gamle, snart 80-aarige Paves store Fortjeneste, at han ikke indlod sig paa falske Kompromis'er for Vindings og falsk Æres Skyld. Han forstod, at de Kilder, hvorfra Kristendommen henter sin Kraft, ikke findes i Politikeres eller Diplomaters Kontorer.

Der var adskillige Katholikker, der sukkede over Sartos Stædighed paa det Punkt. Man maa ønske den katholske Kirke Paver med en lige saa fast og ubrydelig Aands Kærne. Thi der er gennem Hjerternes Grebethed og ikke gennem Diplomaternes Snuhed, at Kirken bliver stærk. Deri saa han rigtigt, den hvide Pave i Rom.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Mandag den 31. August holdtes i St. Ansgars Kirke den bebudede Sørgehøjtid i Anledning af Pave Pius Xs Død. Kirken var rigt udsmykket med Søreflor, og foran Alteret var, som ved saadanne Lejligheder, oprejst en med sort betrukken Katafalk med de pavelige Insignier. Blandt de ikke faa tilstedeværende bemærkedes, foruden Kirkens Forstanderskab, den franske, italienske, spanske og østrigske Gesandt, alle med Fruer, end videre Fru Egan, den belgiske chargé d'affaires, Enkebaronesse Stampe-Charisius, Kammerherreinde Krag, Baron Rosenkranz-Charisius med Frue og flere andre; den amerikanske Gesandt, Dr. Egan, var endnu ikke saa rask, at han kunde komme til Stede. Sjælemessen læstes, som bebudet, af den højærværdigste Biskop, og Korsangene udførtes af et forstærket Kor under Organist Hammermüllers Ledelse. Efter Messen holdt Biskoppen en kort og smuk Mindetale om den Hellige Fader, hvilken han indledede med at omtale det stærke Indtryk, det pludselige Dødsfald havde gjort paa alle og paa ham personlig, der havde kendt og set op til den afdøde Pave. Biskoppen betegnede Pave Pius'

Liv som et Eventyr: fra et af de fattigste Lag i Samfundet var han steget saa højt, som det overhovedet kan falde i et Menneskes Lod at stige. Men aldrig var Magten steget Pius X til Hovedet, han var ydmyg som kun faa, og den pavelige Titel »Guds Tjeneres Tjener« var fuld Sandhed for hans Vedkommende. Hans Program var at forny alt i Kristus, og det blev han tro i alle Henseender. Han, Manden paa Klippen, stod fast overfor Tvivl og Vantro, overfor alt, der vilde forpeste Troens Sandhed. Til Slut takkede Biskoppen Gud for alt, hvad han gennem Pius X havde skænket Kirken, som dog ogsaa nu i sin Sorg trøstede sig ved Ordet: Pius kan dø, men Petrus lever!

Ringsted. Mandag den 24. August er en Mærkedag i den herværende Menigheds Historie, idet St. Josefsøstrene den Dag holdt deres Indtog her. Allerede den 1. September aabnedes Skolen med en halv Snes Elever. En af Søstrene er Sygeplejerske, hvorved et stort Savn bliver afhjulpet her i Byen. Det lille Klosters Forstanderinde er Moder Antonia, som i en Aarrække har virket i Skolen paa Toldbodvej.

Næstved. Søndag den 23. August var Hr. Pastor Houben fra Slagelse her i Byen for at læse den hellige Messe i det herværende Kapel. Dette var imidlertid meget for lille, hvorfor der, takket være det gode Vejr, rejstes et Alter i Gaarden, hvor Messen saa læstes i Overværelse af ca. 250 Polakker, en halv Snes danske Katholikker samt en Mængde anderledestroende, hvilke sidstes Opmærksomhed særlig syntes at være bleven vakt ved to Par Polakkers Ægtevielse, der samme Dag skulde finde Sted. Ikke mindre end 136 af de tilstedeværende modtog den h. Kommunion. Kl. 6 om Morgenen begyndte Pastor Houben med at høre Skriftemaal, og først Kl. 2 $\frac{1}{2}$ om Eftermiddagen var han færdig med Messe, Bryllupperne og yderligere en Barnedaab.

— Paafølgende Tirsdag læste Hr. Pastor Maurer fra Køge Messe paa Holmegaards Glasværk, hvor ca. 40 Katholikker var til Stede og modtog den h. Kommunion, ligesom ogsaa her et Barn blev døbt.

Aarhus. Sjælemessen for Pius X læstes i Aarhus Mandag den 31. August Kl. 10. Katafalken var prydet med det pavelige Vaaben, omgivet med Palmegrene. Menighedens Børn viste deres Taknemmelighed imod den H. Fader ved næsten alle at modtage den h. Kommunion under Højmessens; Pigebørnene var iførte deres hvide Kommuniionsdragt. I sin Tale skildrede Sognepræsten for de talrige tilstedeværende især Pius Xs Omsorg for Kirkens indre og ydre Anliggender.

Norge. Requiemsmessen for Pave Pius X holdtes i St. Olafs Kirke i Christiania allerede Onsdag den 26. Aug. Biskop Fallize læste Messen og holdt Mindetalen over den afdøde Pave. Blandt de tilstedeværende bemærkedes Udenrigsminister Ihlen, Hofchef Rustad, Stiftsamtmand Blehr samt de udenlandske Magters Gesandter. — Udenrigsministeren har aflagt Kondolence-Visit hos Biskoppen og sendt et Telegram til Kardinal Merry del Val.

Rom. Af de 65 nulevende Kardinaler mødte 58 til Konklavel, der aabnedes Mandag den 31. August Kl. 5 Eftermiddag. De to nordamerikanske Kardinaler Gibbons og O'Connell ventedes først at kunne komme den 2. el. 3. September; den tredie nordamerikanske Kardinal, Ærkebiskop Farley, nævnes ikke i Telegrammerne. I Australien findes der ingen Kardinaler for Øjeblikket. I Følge Telegrammer fra Ritzaus Bureau synes der endnu Onsdag Aften ikke at være blevet valgt nogen Pave. Tirsdag den 1. Septbr. saas tre Gange den historiske Røg stige op af den lille Skorsten paa det sixtinske Kapel, der betegner, at Afstemningerne til Pavevalget har været uden Resultat, d. v. s. Stemmerne har været saa spredte, at ingen har faaet det tilstrækkelige Antal, nemlig $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer; man brænder nemlig Stemmesedlerne, hver Gang der ikke er naaet noget Resultat. Hvor vanskelige Forholdene for Øjeblikket end er, bør man dog nok antage, at der er valgt en Pave længe inden Søndag den 6. September. Alle Gætninger om hvem det bliver, er ganske ørkesløse.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

Følgende Udclip af *Nationaltidende* finder jeg saa smagløst og upassende, at jeg ikke begriber, at en Avis, der vil gælde for et ordentligt Blad, har givet det Plads i sine Spalter. Hvad synes De selv om disse Linjer:

»Paven, som kun viser sig for sine Undersaatter bag Røgelseskyerne i Peterskirken, og som ikke gaar, ikke kører eller rider som andre Herskere, men løftes over alles Hoveder, Paven, som svæver mellem Himmel og Jord, vælges af Repræsentanter for de stridende Nationer. Konklavet vil blive kortvarigt, er der telegraferet. Det er troligt nok. Kardinalerne er vel ikke anderledes end alle vi andre, som ikke kan taale i disse Tider at sidde bag lukkede Døre og ikke høre, hvad der sker i Verden. Og naar de har valgt i Enighed, skynder de sig af Sted, hver til sit kæmpende

Land, og lader Paven blive tilbage i Røgelsesskyerne, svævende mellem Himmel og Jord.« k.

Hr. k.

Jeg er ganske enig med Dem i, at det er en overordenlig smagløs og saare misvisende Maade at omtale den Hellige Fader paa. Men jeg vil ærlig tilstaa, at jeg ikke føler mig saa oprørt derover, som De gør. Thi Hr. »Simplex«s Petitnotitser i *Nationaltidende* hører dog til de ret ligegyldige Ting i denne Verden. Jeg havde ikke rørt ved denne Sag, hvis De ikke havde gjort mig opmærksom paa den; de faa Linjer skader sikkert ingen anden end den meget lidt vittige Hr. »Simplex«. N. H.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Mariakongregationen for Mænd genoptog efter endt Sommerferie sine ugentlige Møder Torsdag d. 3. September. Fælleskommunion afholdes Søndag d. 6. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerter Kirke. Herrer, som ønsker at slutte sig til Kongregationen, bedes henvende sig til Pastor Sialm, Stenosgade 4.

Foreningen **Lættila** genoptager sine ugentlige Møder Mandag d. 7. September.

Mariakongregationen for Ynglinge genoptager sine Møder Mandag den 7. Septbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Søndag den 13. ds. holdes *Fælleskommunion* i Jesu Hjerter Kirke.

Den katolske Højskole.

Firiluftsmøde afholdes ved »Vor Frues Bøg« (nær Posemandens Hus) i Dag Søndag d. 6. Septbr. Kl. 4. Fink-Jensen taler. *Sursum corda* bedes medtaget. Efter Mødet er der Kl. 7 Andagt i St. Andreas Kirke. I Tilfælde af ugunstigt Vejr bortfalder Mødet.

Absalonsbøsserne tømmes i første Halvdel af denne Maaned for de Beløb, som er nedlagt i Sommerens Løb. *Paa Grund af de vanskelige Tider vil Bøsserne derefter indtil videre ikke blive tømt.*

Unio. Søndag den 13. Septbr. **Cykleudflugt.** Man mødes Kl. 9 $\frac{3}{4}$ paa Hj. af Jagtvej og Tagensvej, hvorfra der tages til Bagsværd Kro, hvor den medbragte Frokost spises.

Ansgarius-Bonifacius Samlerforeningen

modtager med Tak: *Frimærker* — *gl. Mønter* — *Sølpapir* (Staniol) — *Gummi* (Galocher, Vand- og Gasslanger, Cykle- og Barnevognsringe, Gummibold) — *uldne, strikkede Klude* — *Metaller* (Guld, Sølv, Platin, Kobber, Messing, Bly, Zink, Tin, *Flaskekapsler*, dog ikke Jern, Staal og Blik) — *Cigarkasser* (indenlandske).

Indleveringssteder: Købmagergade 48, Mezz. (Johs. Hoffmann & Søn) — Viborggade 81, St. (Fru Jensen) — Bangertsgade 7 B (Hansen) — Stenosgade 4 (Portneren) — Boyesgade 8 (Portneren ved Rosenkranskirken) — Hans Bogbinders Allé 2 (Præsteboligen) — Gunløgsgade 19 (Gravgaard) — St. Andreas Kollegiet, Ordrup (Portneren).

Kirkelig Kalender.

6. Sept. 14. Sønd. efter Pintse. De hh. Værneengle.	13. Sept. 15. Sønd. efter Pintse. (IHøjm.Marias Fødsel.)
7. — Mandag Oktavdag.	14. — Mandag. Korsets Op- højelse.
8. — Tirsdag. Marias Fødsel.	15. — Tirsdag. Oktav af Ma- rias Fødsel.
9. — Onsdag. Petrus Claver, Bekender.	16. — Onsdag. Cornelius og Cyprianus, Martyrer. (Tamperfastedag.)
10. — Torsdag. Nicolaus af Tolentino, Bekender.	17. — Torsdag. Franz af As- sisis Saarmærker.
11. — Fredag. Oktavdag.	18. — Fredag. Josef af Cu- pertino, Bekender. (Tamperfastedag.)
12. — Lørdag. Marias Navne- fest.	19. — Januarius og Lidelses- fæller, Martyrer. (Tam- perfastedag.)

Gudstjenesten i København.

Søndage.

- St. Ansgars Kirke.** Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
Jesu Hjertes Kirke (Stenosgade). Form. Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Præd.; Aften Kl. 7¹/₂ Andagt.
St. Josefs Kirke (Griffenfeldtsgade). Form. Kl. 6¹/₂ stille Messe; Kl. 9 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 3 Andagt.
St. Knuds Kapel (Vestervoldgade 115). Form. Kl. 7 Højmesse; Efterm. Kl. 3 Andagt med Prædiken.
Immaculatakirken (Strandvej 91). Form. Kl. 7 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Efterm. Kl. 2¹/₂ Vesper.
St. Josefs Kapel (Toldbodvej 14). Form. Kl. 6 stille Messe.
Rosenkranskirken (Boyesgade). Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 5 Andagt.
Assumptionskapellet (Amalievej 14). Højmesse Kl. 6¹/₂ og Velsignelse Kl. 2.
St. Annæ Kirke i Sundby. Form. Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Aften Kl. 6 Andagt.
St. Andreas Kirke i Ordrup. Form. Kl. 6¹/₂, 7, 7³/₄ og 8¹/₂ stille Messe Kl. 10 Højmesse med Prædiken; Kl. 5 Andagt.
St. Hans Kapel i Hørsholm. Hver anden Søndag Messe med Prædiken Kl. 9¹/₄ Form.

Stille Messer paa Hverdage.

St. Ansgars Kirke Kl. 7 og 8¹/₄; Jesu Hjertes Kirke Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂; St. Josefs Kirke Kl. 5¹/₄ og 6¹/₂; St. Knuds Kapel Kl. 6¹/₂; Immaculatakirken Kl. 6¹/₂; St. Josefs Kapel Kl. 6¹/₂. Rosenkranskirken Kl. 6¹/₂ og 8¹/₄; Assumptionskapellet Kl. 6¹/₂ (Kl. 2 Efterm. Andagt); St. Annæ Kirke Kl. 6 og 8; St. Andreas Kirke Kl. 6, 6¹/₂, 7¹/₂ og 8.

Kateketiske Foredrag.

Hver Onsdag Kl. 8¹/₂ forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal i Stenosgade 4 den katolske Kirkes Lære. Adgang for alle.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 37.

Søndag den 13. September.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Benedikt XV. — Fra Hedningemissionen IX. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Fredericia. Sverige. Holland. Tyskland. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

228.

Jesu Slægtregister.

Naar vi gennemgaar Jesu Slægtregister, ser vi for os en lang Række af Forældre og Børn, af Fædre og Sønner; og naar vi sammenligner nogle af dem med hinanden, viser det sig, at der ofte var stor Forskel imellem dem, endogsaa imellem Fader og Søn, som f. Eks. Josafat og Joram. Josafat var en Konge efter Guds Hjerte; hans Søn Joram forfaldt derimod til Afgudsdyrkelse og alskens Synd, myrdede endog alle sine Brødre. Eller omvendt: Achaz og Ezechias, en daarlig Fader, der havde en god Søn. Dette viser — hvad Familielivet angaar — at Børn af daarlige Forældre i og for sig godt kan blive gode, og at omvendt gode Forældre ogsaa kan have Uheld med deres Børn, saa at disse bliver daarlige, men i Reglen har dog saadanne i sig selv maaske gode Forældre mere Skyld i, at deres Børn bliver daarlige, end daarlige Forældre har Skyld i, at deres Børn bliver gode.

Forældre kan derfor ikke være samvittighedsfulde nok i Opdragelsen af deres Børn, idet de i Tide formaner og advarer dem, selv giver dem det gode Eksempel og beder for dem, hyppig og inderlig anbefaler dem til Guds Beskyttelse, for at de ikke en Gang paa Dødslejet maa bebrejdes

sig selv, at de har været forsømmelige i denne Henseende og været Skyld i deres Børns Synder. Og *Børnene* kan heraf lære, at de, dersom deres Forældre ikke er som de skulde være og maaske giver dem et daarligt Eksempel i Stedet for et godt, da ikke maa efterligne deres Forældre eller følge deres daarlige Raad og Anvisninger, men at de i saadanne Tilfælde bør adlyde Gud mere end Menneskene, bede for deres Forældre og om muligt senere gøre det godt igen eller indhente, hvad disse har forsømt, saaledes som den gode og gudfrygtige Kong Ezechias gjorde det efter sin ugudelige Fader, Kong Achaz.

Som med Jesu Slægtregister i den gamle Pagt, saaledes er det ogsaa med hans ny Slægtregister i den ny Pagt, hvortil vi jo alle kan medregnes. Vi er jo alle vor Herres og Frelsers aandelige Børn, hans aandelige Efterslægt. Ogsaa blandt os findes der jo gode og onde, Syndere og retfærdige Side om Side. Men os alle sammen omfatter vor Frelser med sin guddommelige Kærlighed. Ja paa en Maade nærer han en særlig Kærlighed eller i alt Fald en særlig Omhu for Synderne; dem tager han, den gode Hyrde, kærligt paa sine Skuldre, naar de som fortabte Faar atter lader sig finde af ham; ligesom f. Eks. i den gamle Pagt en David og en Manasse atter blev taget til Naade af Gud, da de omvendte sig. Men paa den anden Side, dersom vi ikke vil gengælde vor Frelsers Kærlighed og dør i Ubodfærdighed og Forstokkethed, da vil det ligesaa lidt nytte os noget at have hørt til Jesu Efterslægt, til hans Rige, hans Kirke, da vil han lade os vederfares samme strenge Retfærdighed som mangan en af hans Forfædre, der maaske er gaaet tabt, trods det, at hans Navn findes optegnet i Jesu eget Slægtregister.

Lad os derfor paa Marias Fødsels Fest bønfalde hans hellige Moder om, at hun ved sin Forbøn for os fremfor alt maa neddrage den Naade over os at være hendes og hendes guddommelige Søns *værdige* Efterslægt.

Fidelis.

Benedikt den Femtende.

Kun to Dage varede denne Gang Konklavets Forhandlinger. Den 1. September foregik de første Afstemninger, og allerede den 3. September valgtes Ærkebiskoppen af Bologna, Kardinal Giacomo della Chiesa til Pave og antog Navnet Benedikt den Femtende.

Den nye Pave er ikke nogen meget bekendt Mand, og det var kun en ganske enkelt, der i Forvejen havde nævnet ham som Paveemne. Han er født i Genua den 21. November 1854 som Søn af Marchese Giuseppe della Chiesa og Giovanna Migliorati og altsaa endnu ikke fyldt 60 Aar. Den 21. December 1878 blev han præsteviet og fortsatte derefter yderligere sine Studier i 5 Aar. Derpaa udnævnte Leo XIII ham til Sekretær ved Nuntiaturet i Madrid, hvor den senere Kardinal Rampolla dengang var Nuntius. Da sidstnævnte blev Statssekretær, knyttede han della Chiesa nøje til sig, og Leo XIII udnævnte ham senere til Understatssekretær. Kardinal Rampolla satte stor Pris paa della Chias Dytighed og Arbejdskraft og havde ham stadig om sig. Under Pius X forblev della Chiesa endnu 4 Aar i Statssekretariatet, indtil han den 16. December 1907 blev Ærkebiskop i Bologna. Først den 25. Maj i Aar udnævntes han til Kardinal. Pius X skal have sat særlig Pris paa ham og viede ham selv til Biskop i det sixtinske Kapel, en sjælden og udmærket Ære.

Naar Ærkebiskoppen af Bologna valgte at kalde sig Benedikt, er i hvert Fald nogle af Grundene dertil ganske klare. Benedikt den Fjortende, der regerede fra 1740 til 1758, var nemlig ligeledes Ærkebiskop af Bologna. Denne, hvis borgerlige Navn var Prosper Lambertini, var en af de lærdeste Paver, der nogen Sinde har levet. Han var meget utilfreds med den dominerende Rolle i Liturgien, de mange Fester paa Kirkeaarets Bekostning havde opnaaet, ganske som Pius X var, hvoraf man maaske tør slutte, at den nye Pave i saa Henseende vil fortsætte ad den Vej, som hans to nævnte Forgængere har slaet ind paa.

Hvordan den nye Paves Politik og religiøse Ledelse af Kirken vil blive, er det yderst vanskeligt at sige noget

om. Det er derimod ikke saa vanskeligt at sige, at *Berlingske Tidendes* Skildring af den nye Pave — paa Grundlag af saa plumret en Kilde som *Berliner Tagelblatt* — er mildest talt ganske hen i Vejret. Det nye Pavevalg betyder sikkert ikke, som det bl. a. paa det citerede Sted angives, »et fuldstændigt Systemskifte i religiøs Henseende«. Det sandsynligste er uden Tvivl, at den nye Pave i det store og hele vil fortsætte sin Forgængers religiøse Ledelse; at han ikke vil lukke Modernisterne, der for manges Vedkommende er aabenlyse Fritænkere, ind i den katholske Kirke, er utvivlsomt. At han i nogle Henseender kan forandre Kursen for Kirkepolitikken, er derimod ikke umuligt, skønt — sige noget bestemt herom, er der ingen, som kan.

Eet kan man dog med Bestemthed sige, og det er, at vor nye Overhyrde vil, som alle hans Forgængere, staa fast i Sandheden og vejlede Christi Hjord som den ufejlbare Lærer. Hvad enten han kommer til at høre til de bedste Hyrder paa St. Petri Stol eller til de mindre gode, vil den katholske Kirke altid med Tillid kunne lytte til hans Røst, naar han forklarer Christi Bud og Tro for den. Derfor hilser vi altid med Glæde og Tak enhver ny Biskop paa Petri gamle Sæde.

Det er sjældent, at en ny Pave beholder sin Forgængers Statssekretær, det har Benedikt XV heller ikke gjort. Til Statssekretær har han udnævnt Kardinal Domenico Ferrata, som allerede har været Kardinal siden 1896 og har ledet den vanskelige Kongregation for Biskoppernes og Ordensfolkenes Sager. Den nye Statssekretær synes, som hans pavelige Herre selv, at være en fremragende Diplomat. I næste Nummer af dette Blad skal der komme en udførligere Biografi af den dygtige Kardinal.

Naar Ugebladet i Dag ikke bringer noget Billede af den nye Pave, er Grunden den, at det endnu ikke har været muligt at faa noget godt Billede af denne; saa snart et saadant erholdes, skal det blive gengivet her.

N. H.

Fra Hedningemissionen.

IX.

Vor Herres Krig. (Marokko.)

Det blev ikke sidste Gang, den Gang foran Landshøvdingens Palads, at han, der kaldtes Frelseren og Fredsfyrsten, blev anklaget for at »oprøre Folket!« Og det bliver vel heller ikke sidste Gang, at hans hellige Navn bliver misbrugt til at dække og undskylde Hadets og Ondskabens Gerninger, som det sker for Øjeblikket. »I Guds Navn« fører de kristne Folk en forfærdelig og hadefuld Krig mod hverandre; med »Guds Velsignelse« drager de deres Vaaben og begaar de skændigste Gerninger, og store, pralende Ord om »hellig og retfærdig Krig«, om »ren og uplettet Sag« slynger de mod hinanden, i Flæng med Bomber og Granater — — —. Min Gud, hvor tages ikke dit Navn forfængeligt og forargeligt i disse Dage!

Lad være, at der er dem, der har mere Ret end andre til at paakalde Gud under disse forfærdelige Tilskikkelser — hans evige Domstol vil engang fælde Dommen — men aldrig faar *de* Ret, som paastaar, at det fra først af var Gud, Fredens og Kærlighedens Gud, der trykkede Mennesket Sværdet i Haanden. Det er vel sandt, at han »ikke er kommet for at bringe Fred, men Sværd«, men den samme, som talte saadan, har ogsaa tilføjet: Ve dem, *ved hvem* Forargelserne kommer!

Nej, Menneskets egne Lidenskaber, Havesyge og Begærlighed, Misundelse og Hovmod er al Krigs første Begyndelse; Mord, Rov og Plyndring er dens sande Frugter og vilde være dens eneste Frugter, om ikke Gud formaaede at vende det onde til det gode. Men Guds gode, hellige Villie staar ikke bag de Gerninger, der oprører Sindet og gør Hjertet sygt! Han tillader, at de sker — hans Visdom raade derfor — men hans Delagtighed deri — ja, for han har sin Dell — den bestaar i den blodige Sved, som det engang pressede frem af hans Pande, og i Tornekronen, som pinte hans hellige Hoved! — — —

»Vor Herres Krig« skrev jeg. Ja, vor Herre har sin Krig, vidt forskellig fra den, vi nu mærker om os, og ført med andre Vaaben end Krudt og Bajonetter. Lad mig nu, da Sindene er i krigersk Stemning, fortælle lidt om en saadan »Krig«, fortælle om et Land, som har været Genstand for Aarhundreders gentagne Angreb, og som dog endnu ikke er blevet erobret! Dette Land hedder Marokko, og dets utrættelige Angribere er Brødre og Fædre af St. Franciskus' Orden.

Det første Angreb skriver sig fra saa fjern en Tid som 1219. Det var selve den h. Franciskus, som besluttede at lade 6 af sine Mindrebrødre drage til »Miramolinen« af Marokko; saaledes kaldtes Herskeren over Muselmændene der. »Mine Sønner,« siger han til dem, »Gud har budt mig, at jeg skulde sende eder til Saracenernes Land for at forkynde og bekende hans Tro og bekæmpe Muhameds Lov. . . Gør eder derfor rede til at opfylde Herrens Villie«. Men de bøjede Hovedet og sagde »Fader, vi er rede til at adlyde dig i alle Ting!«

Og der fortælles videre, at den h. Frans derefter holdt den herligste Missionstale til dem, som nogen bortdragende Missionær kunde ønske sig; han formanede dem til Taalmodighed i Trængsler, Ydmyghed i gode Dage, til at efterligne Christus i Fattigdom, Lydighed og Kyskhed og til at leve et Liv i Fred og Enighed og uopløselig Kærlighed. Med disse Ord tog den h. Frans Afsked med sine Sønner; han havde nu givet baade dem og de kommende Slægter Anvisning paa, hvilke Midler, hvilke Vaaben *hans* Kamp skulde føres med!

Efter flere Maaneders Rejse, som kostede en af Brødrene Livet, naaede saa de andre deres Maal. De havde undervejs faaet lært sig lidt Arabisk og begyndte straks at prædike paa Torve og Gader i Byen Marokko, som var Landets Hovedstad. Men da Miramolinen, som forøvrigt maa have været en fredelig Mand, en Dag overraskede dem, da han kom kørende forbi, befalede han, at de skulde, ikke straffes, men sendes hjem til Europa, og de blev derfor transporteret til Havnebyen Ceüta. Brødrene satte sig ikke til Modværge; men det første, de gjorde, da de naaede til Ceüta, var — at vende om, og snart efter kunde man igen se dem med bare Fødder, »uden Stav eller Taske«, vandre ad Vejen tilbage til Marokko.

Her blev de atter »greben paa fersk Gerning«, blev denne Gang fængslet, men siden igen sendt til Ceüta med Ordre til at rejse bort. Brødrene tabte stadig ikke Modet — kort Tid efter stod de paa ny i Marokko og prædikede uforment paa den Vej, hvor Miramolinen plejede at færdes! Men nu stod de ikke længer til at redde. Der fortælles, at Miramolinen, oprørt over deres stædige Udholdenhed og frejdige Sprog, lod dem lide de forfærdeligste Pinsler og derefter i et Anfald af Raseri halshuggede dem alle fem med egen Haand.

Et Nederlag! Ikke sandt? Jo, hvis det havde været Mennesker og ikke Gud, der førte Kampen. Her gik det anderledes. »Martyrernes Blod er de Kristnes Sæd.« Næppe havde de fem Brødre lukket deres Øjne, før Landet blev hjemsøgt af en Række Landeplager. Den onde Samvittighed

begyndte at røre sig hos Fyrsten, og Folket skød ligefrem Skylden for alt det onde paa ham, fordi han havde myrdet de kristne Missionærer, og de tvang ham tilsidst til at udstede et Dekret, som tillod de myrdedes Ordensbrødre at komme til Landet og bygge Kirker og holde Gudstjeneste efter deres Skik. Disse lod sig det ikke sige to Gange, og det varer ikke længe, før der rejser sig en Kirke paa det Sted, hvor de fem Martyrer havde udstridt. Denne Kirke og siden hele Landet blev højtideligt indviet til den ubesmittede Gudsmoder, som siden, gennem 700 Aar, er bleven æret med særlig Andagt og Kærlighed i Marokko.

Saa gaar der 2—300 Aar. Under stadige Omskiftelser og blodige Ofre arbejder »de smaa Brødre« videre, hvor de fem første begyndte. Men det gik uhyre langsomt frem! Tomme for Tomme maatte Jorden tilkæmpes, som den altid maa det i de muhamedanske Lande.

Og det blev virkelig Aarhundreder, opfyldte af blodige »Kampe«; men det gik saadan her, at det altid var den, der faldt, der sejrede! Til sidst, omkring Aar 1600, forsvinder de franciskanske Fædre endog helt af Landet; de falder til sidste Mand, de allersidste som Ofre for Pesten.

Men dermed er Sagen ikke tabt. Den sal. Johannes af Prado blev den Mand, der paa ny skulde tage Kampen op. Han var Provincial for Mindrebrødrene i Spanien, men han havde kun eet brændende Ønske: at drage til Marokko som Missionær. Det er nemlig saadan, at jo mere Blod et Land har krævet af kristne Missionærer, desto mere dyrebart bliver det for dem, der kommer efter.

Den sal. Johannes af Prado fik da til sidst sit Ønske opfyldt, og sammen med nogle Brødre landede han i Marokko. Det var i December 1630. Allerede i Maj 1631 blev han sammen med to andre fængslet! De blev først pisket til Blods og derefter dømt til Slavearbejde, siden blev Johannes alene ført frem for Sultanen, for hvem han aflagde et frejdigt og uforfærdet Vidnesbyrd. Til Løn fik han et dybt Sabelhug i Hovedet, men der fortælles, at han, opfyldt af overnaturlig Kraft, blev ved at tale. De kastede ham da paa Baalet, men det vilde ikke fortære ham, og tilsidst blev han stenet til Døde.

Dog — der var Brødre i Live endnu! I Byen Marokko begyndte de samtidig uanfægtet at opføre den gamle Gudsmoderkirke, som nu kun var en Grushob. Men de turde ikke længer give den Form af en Kirke; den maatte skjules, for at ikke Muselmændene skulde vanhellige den, og siden, da Sultanen forlagde Residensen til Fez, maatte de helt forlade den igen. Med Sultanen fulgte nemlig alle hans Tusinder af Slaver, og det var jo — det siger sig selv — særlig blandt disse, at Brødrene virkede.

Det var i Juli 1672, at Franciskanerne kom til Fez. 100 Aar forinden havde denne By haft sin Martyr, den sal. Andreas af Spoleto, og det mærkedes straks, at hans Spor ikke var udslettet. Allerede i December samme Aar kunde Brødrene indvie et Kapel og et Kloster; det var fattigt og primitivt, bestod kun af Bræddevægge, men det blev indviet til den ubesmittede Jomfru og kom til at bære hendes Navn, og paa hendes Fest, den 8. Decbr., blev hendes Billede baaret i Procession, fulgt af 300 kristne Slaver.

Dette blev Indledning til en god Tid, fuld af virksomt og lovende Aarbejde; men det blev kun en kort Tid! Fem Aar senere udbrød en Revolution, og de franciskanske Fædre blev fordrevet til sidste Mand! Men allerede syv Aar senere stod de igen paa deres farlige Post, denne Gang hverken i Marokko eller Fez, men i Mekues, hvortil Sultanen havde sendt alle sine Slaver for der at ophøre et prægtigt Slot.

I Tusindvis arbejdede Slaverne her. De boede i Begyndelsen under en Slags Bro, hvis mindre Buer dannede mørke, fugtige Kamre. Her opslog ogsaa Missionærerne deres Bolig — de vilde ikke have det bedre end deres Børn. Et af Kamrene blev omdannet til Kapel, hvis eneste Smykke var et Billede af den smertefulde Gudsmoder. Det var ikke bedre end i Katakombernes Dage, men Iveren var heller ikke mindre. Hver Morgen overværede Slaverne den h. Messe og modtog i den h. Kommunion Mod og Kraft til at bære deres mange Byrder og Lidelser. Tre Gange om Ugen genlød de mørke Brohvælvinger af Rosenkransens Bønner, gentaget af de mange Hundrede Læber, og hver Fredag bad man Korsvej og sang derefter »Stabat mater« til Gudsmoders Ære.

Og Bønnerne var ikke forgæves! Omvendelserne steg indtil 90 om Aaret; det er et højt Tal i de Egne. Selv Sultanen var ikke ufølsom overfor Brødrenes Virksomhed, og han tillod dem tilsidst at bygge en virkelig Kirke midt i Slavekvarteret. Og det blev en prægtig Kirke. Muselmændene nærrede straks en levende Interesse for den og morede sig med at arbejde med og skænke Materiale dertil.

Længe stod denne Kirke som en Trøstens Bolig midt i de sørgeligste og elendigste Omgivelser. Sultanerne var som Regel Tyranner, ja, Bødler, og Blodet flød tit, især blandt de kristne Slaver. Men ogsaa blandt Missionærerne; i Aaret 1728 veed man saaledes om Mord paa en Pater og en Broder, begge af Navnet Michael.

Saa kom der et forfærdeligt Jordskælv 1755, der ogsaa lagde Lissabon i Aske. Den prægtige Kirke faldt sam-

men; der blev kun en Grushob tilbage, og dermed var det, som Brødrene atter mistede deres Fodfæste i Landet, ja omkring Aar 1800 dømtes alle Ordensfolk i Marokko til — Landsforvisning!

Landet syntes atter tabt. Dog, nej! 20 Aar efter landede de utrættelige Brødre igen paa den marokkanske Kyst! Siden har de faaet Lov at blive der, og nu arbejder de paa ny i den gamle Jordbund, Tomme for Tomme kæmper de sig frem, og den gamle Kirke i Mekues har igen rejst sig af sine Ruiner. De franciskanske Brødre har i de allersidste Aar faaet Hjælp af de franciskanske Mariasøstre*), som især har fundet Vej til de arabiske Kvinder, og hvis velsignelsesrige Virksomhed naar ind selv blandt Haremernes ulykkelige Beboere. 20 Søstre arbejder for Øjeblikket dernede sammen med 28 Præster og ligesaa mange Brødre, alle af St. Franciskus' Orden, men endnu kan kun højst regnet 13000 af 7 Mill. Indbyggere kaldes Kristne.

Dette er altsaa Resultatet efter 700 Aars Bøn, Taalmodighed, Savn og Lidelse; det er ringe i Tal, men af evig og uendelig Værdi! 700 Aar til vil derfor heller ikke faa dem, der kæmper, til at trættes; deres Mod vil ikke knækkes, og deres Haab bliver lige frisk og frejdigt, fordi de med urokkelig Sikkerhed ved, at den Kamp, de fører, er et Led i Guds store Krig.

H. U. R.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Det havde været Kamillus' højeste Ønske udelukkende at kunne beskæftige sig med Syge- og Fattigpleje, og han havde ivrigt erklæret, at han vilde vise den mest ubetingede Lydighed mod den, man vilde give ham til overordnet. Gud vilde det anderledes. Han vilde, at hans Tjener som Ordenens Overhoved skulde vise sin Nidkærhed, sin Offervillighed og sin Pligt troskab paa en uforglemmelig Maade, saa at han ogsaa i denne Egenskab kunde staa som et lysende Eksempel for Eftertiden. Fra det Øjeblik Kamillus ved sine Ordensfællers Valg var blevet kaldet til den højeste Plads blandt dem, gemte han sine egne personlige Ønsker bag Laas og Slaa i sit inderste Hjerte og

*) Se Nordisk Ugeblad Nr. 30 d. A. (Side 564).

satte hele sin Vilje og alle sine Evner ind paa fuldt ud at kunne svare til de Forventninger, man havde stillet til ham. Han blev i Sandhed en Fader for dem alle, lige rede med Raad og Daad, hvad enten det gjaldt timelige eller aandelige Ting. Han følte sig som den, der engang skulde gøre Regnskab for deres Sjæle, og han bestræbte sig for ogsaa at vække en levende Ansvarsfølelse hos dem. »Mine kære Patre og Brødre,« sagde han ofte til dem, »husk godt paa, at I er kaldede til at være Forvaltere og Forsvarere for Kristi Arvelod, og det er de fattiges Sjæle, som Herren har genløst med sit dyrebare Blod.«

Deres Arbejdsmark var ubegrænset, og ingen Form for menneskelig Sorg eller Nød laa udenfor deres Virkefelt. Enken og den faderløse kunde med lige saa stor Tillid søge Hjælp og Trøst hos dem som Betleren og Galejsslaven. I Hospitaler og Privathuse, i Fængsler og paa Slagmarker, overalt hvor Mennesker led og stred, kom Kamillianerne, budne eller ubudne, men altid kærkomne. Kamillus opmuntrede dem til deres Kærlighedsgeruinger med Ord af den hellige Skrift eller af sit eget Hjertes rige Forraad.

»Jeg var syg, og I besøgte mig. . .« eller Evangelisten Johannes' Ord: »Lad os ikke elske med Ord og med Tunge, men i Gerning og Sandhed!« blev ikke gentaget forgæves, og naar Kamillus med Begejstring talte om »den frugtbare Vingaard«, Gud havde givet dem at opdyrke, fandt han fuld Forstaaelse hos sine Ordensfæller. »Kærligheden kender ikke til Magelighed, man skal tværtimod stadig ansøre dette elendige Legeme for at bringe det fremad til Daad og Handling.« De vidste alle, at der stod en Mand bag de Ord, og de stræbte efter Evne at følge ham efter.

Det Vidnesbyrd, Ordenen ved hele sin Opræden af lagde om, at den fuldt ud virkede i Kristi Aand, var saa overbevisende, at alle nu maatte erkende dens Berettigelse, selv de, der til en Begyndelse havde set med Mistillid paa den. Kardinal Cusano, som ligefrem havde været dens Modstander og havde kaldt den »et latterligt Selskab«, kunde nu ikke blive træt af at rose den, og den hellige Philip Neri gav Kamillus Oprejsning for den afvisende Holdning, han i Begyndelsen havde indtaget overfor hans Foretagende. Aftenen før den hellige Maria Magdalenes

Fest kom han til ham i Moderhuset og omfavnede ham med den største Kærlighed, idet han bevæget udrød: »Pater, det lykkelige Udfald af dette Foretagende forekommer mig vidunderligt og opnaaet ved mere end menneskelige Midler.« Til en af Ordenspræsterne, der var paa Vej til en døende, ytrede Philip Neri følgende betydningsfulde Ord: »Kære Pater, gaa kun trøstig til det hellige Kærlighedsværk hos de døende, thi jeg kan sige det til eders Trøst, at jeg har set, hvorledes Herrens Engel lagde en af eder Ordene i Munden, da han anbefalede en døendes Sjæl til Gud, medens jeg selv var til Stede.«

Pave Clemens VIII, der var fulgt efter Innocens IX, havde som Kardinal sammen med Philip Neri stemt mod, at Kongregationen ophøjedes til Orden med højtidelige Løfter. Nu viste han den sin levende Sympathi ved at give den store Priviligier, og da Kamillus havde fortalt ham om Moderhusets pekuniære Vanskeligheder, der trykkede ham meget, lovede den gode Pave at betale de 370 Scudi, som Ordenen hvert Aar maatte betale i Skat og Renter for det. —

Nogle Maaneder efter at Løfteaflæggelsen havde fundet Sted i Rom, drog Kamillus til Neapel, hvor 15 af de derboende Ordensfolk aflagde de højtidelige Løfter den 3. Maj 1592.

De to Rejser, han derefter foretog, kaster midt i det travle, daadkraftige Liv, der mere og mere udfolder sig for os, et Strejflys hen over det skjulte Menneske i ham, over det bodfærdige, dybt taknemmelige Hjerte, der bankede under det røde Korstegn paa hans sorte Talar. De store Begivenheder, han som Mand havde oplevet, og den rige Virksomhed, han ved Guds Naade var sat til at lede og ordne, havde ikke faaet ham til at glemme de urolige Ungdomsaar eller til at slaa en Streg over den Del af hans Sjæls Regnskab, der skrev sig fra Tiden før hans Omvendelse. Hvad Ynglingen muligvis ved et mindre godt Eksempel havde forbrudt, vilde Manden nu ved sine Kærlighedsgerninger sone. Og saa tog han da til den lille Bjergby, hvor han havde levet med sine Forældre, og her i Bucchianico gik han fra Dør til Dør og opsøgte de fattige og lidende. Med kærlig Haand uddelte han Almisser eller Gaver som fromme Bøger og indviede Ting til dem efter

hvers særlige Behov. Det rokkede ikke hans Sagtmodighed, at en rig Slægtning, der boede i Bucchianico, og som han havde opmuntret til Gavmildhed, svarede, at det var tilstrækkeligt at have een Nar i Familien.

Fra Bucchianico gjorde han en Pilgrimsrejse til det hellige Hus i Loreto. Hvert betydningsfuldt Afsnit af hans Liv havde taget sin Begyndelse paa en af Festdagene for den hellige Jomfru; hans Omvendelse fandt Sted paa Marias Renselsesfest, paa Marias Optagelsesdag fik han den Indskydelse at danne sit Ordenssamfund, Ordenen blev indstiftet paa Marias Fødselsdag, og de højtidelige Løfter blev aflagt paa Festen for den ubesmittede Undfangelse. Kamillus havde da ogsaa en særlig Andagt til Guds Moder, til hvem han følte sig knyttet ved de stærkeste Taknemlighedsbaand, og han bragte hende nu her paa dette Sted, der paa sin troskyldige Maade fortalte om den reneste og kærligste blandt Mødre, sin taknemlige Hyldest og bad om hendes Forbøn for ham selv og hans Ordensfæller.

Efter saaledes at have tilfredsstillet sit Hjertes Trang vendte Kamillus tilbage til Rom for atter helt at ofre sin Tid og sine Kræfter i Ordenens Tjeneste. —

De Penge og Gaver, Kamillus uddelte i Bucchianico, havde han faaet af en Mand, hvis Navn, Fermo Calvi, altid vil mindes i Ordenens Historie som dens første Velgører. Da Kamillus stod færdig til at modtage Præstevielsen for at kunne begynde sit Værk, var han helt blottet for Penge og stod i flere Maaneder ganske raadløs, da han ikke anede, hvorledes han skulde skaffe de fornødne Midler til at naa sit Maal. Da traf han en Dag Fermo Calvi, der var bekendt for sin Godgørenhed, og fortalte ham aabenhjertigt alt om sine Planer og om de Vanskeligheder, der truede med at kuldkaaste dem. Calvi hørte med stor Forstaaelse paa ham og opmuntrede ham med venlige Ord til ikke at tabe Modet. Den næste Dag underrettede han Kamillus om, at han havde udsat en Sum paa 600 Scudi, der skulde være hans Ejendom, saa længe han levede, saa han hvert Aar frit kunde disponere over Renten af disse Penge. Senere støttede han ydermere Ordenen ved store Gaver.

Da Kamillus aflagte Løftet om Fattigdom og frasagde

sig al jordisk Ejendom, gav han ogsaa Afkald paa ovennævnte Sum, som Calvi fik tilbage.

Det var nu aldrig Kamillus' Sag at nære Bekymring for, hvordan han skulde kunne skaffe det fornødne til sig og sin efterhaanden talrige Ordensfamilie. Han stode saa fast paa Guds faderlige Forsorg, at han aldrig frygtede, selv om det saa nok saa broget ud for dem, og hans Tilid blev heller aldrig skuffet. Engang, da det kneb allermost, samlede han dem alle foran det allerhelligste Sakrament og talte i inspirerede Ord til dem om det guddommelige Forsyn paa en saadan Maade, at de klart følte, at Gud paa vidunderlig Vis havde aabenbaret sine skjulte Hensigter for ham. Han bad dem om trofast at opfylde deres Pligter, saa vilde Gud heller ikke glemme dem og maaske endnu, før Maaneden var til Ende, sende dem Hjælp, saa Ordenen kunde blive løst fra al Gæld. Idet han rakte sin Haand ud mod det Allerhelligste, erindrede han dem om de Ord, som Herren havde sagt til den hellige Katharina af Siena: »Katharina, tænk du paa mig, saa vil jeg ogsaa tænke paa dig.« Naar de tænkte paa hans fattige, saa vilde Gud ogsaa tænke paa dem og give dem de timelige Goder, som han jo ikke engang nægtede Jøder og Tyrker, der dog var den hellige katholske Kirkes Fjender.

Aarsagen til deres Vanskeligheder paa dette Tidspunkt var følgende. De havde lejet nogle Huse, der laa ved Siden af Magdalenakirken, til Bolig for Brødrene, hvis Antal stadig voksede. Da de i længere Tid ikke havde kunnet betale Lejen deraf, tabte Broderskabet del Gonfalone, som ejede Husene, tilsidst Taalmodigheden, lod et af Husene forsyne med Lovens Segl og forlangte, at Rettens Folk skulde foretage Udpantning hos dem. En Velgører skænkede Kamillus 1311 Scudi, og til alles Forundring foreslog han nu Broderskabet at sælge de fem Huse til ham. Da Købekontrakten skulde opsættes, spurgte en af Kuratorerne spottende Kamillus, naar han egentlig troede, han vilde kunne betale de 4000 Scudi, som det kom til at dreje sig om. Alle lo, da Kamillus frejdigt svarede: »Er Gud maaske ikke mægtig nok til, hvis det var nødvendigt, allerede i Morgen at sende Sække fulde af Penge

til Klosterporten« og en af Herrerne bemærkede, at Miraklernes Tid forlængst var forbi.

Det skulde snart vise sig, at Kamillus ikke forgæves havde slaaet sin Lid til Herren: han kom virkelig, inden Maaneden var udløben, paa en ganske uventet Maade i Besiddelse af en meget stor Sum Penge — saa stor, at han ikke blot kunde betale hele Gælden, men endogsaa købe to Huse til foruden de ovennævnte fem.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. St. Ansgars Kirke var i Søndags fyldt til Pontifikalmessen, efter hvilken den højærværdigste Biskop med kraftig Røst talte smukt til den talrige Menighed om den Glæde, det var for den katholske Kirke hele Jorden over atter at have faaet et synligt Overhovede. Gudstjenesten sluttede med et festligt Te Deum, ledsaget af Basunmusik. — Overhovedet blev der i alle katholske Kirker og Kapeller her i Landet i Søndags afsunget Te Deum i Anledning af den nye Paves Valg, efterfulgt af sakramental Velsignelse.

— Den højærværdigste Biskop modtog den 8. September følgende Telegram fra Rom:

Højvelbaarne og højærværdigste Herrel

Jeg udfører herved det sorgfulde Hverv at takke Dem i det hellige Kardinal-Kollegiums Navn for Deres telegrafiske Kondolence i Anledning af den tunge Sorg, der har raamt Kirken ved den dybt savnede Pave Pius Xs Bortgang. Med Bøn til Gud om alt godt for Dem er jeg Deres hengivne Tjener

H. M. Kardinal Gotti, Præfekt.

C. Laurenti, Sekretær.

Ordrup. Ved det sidste Friluftsmøde i Søndags havde der indfundet sig omtr. 100 Tilhørere, som med stor Opmærksomhed lyttede til Højskoleforstander Fink-Jensens kønne Foredrag om Dannebrog's ganske særlige Betydning for danske Katholikker.

Fredericia. Tirsdag den 1. September holdtes her Requiemsmesse for afdøde Pave Pius og om Aftenen en Mindegudstjeneste med Tale af Pastor Schreiber om Paven. Det var sikkert en god Idé saaledes at skille Messen og Mindetalen fra hinanden, da jo kun de færreste kan møde i Kirken en Hverdags Formiddag, medens det altid er lettere at samle Folk om Aftenen. Byens Blade bringer da ogsaa ret vidtløftige Referater af Aftengudstjenesten, der skildres som en stor og smuk Højlidelighed, der havde fyldt den

lille Kirke til sidste Plads. Pastor Schreiber endte sin Mindetale om Paven med følgende Ord: »Naar vi vil ære ham som kære og taknemmelige Børn, kan vi ikke gøre det bedre end ved at staa fast paa den Klippe og Grundvold, paa hvilken Herren har bygget sin Kirke. Den Hellige Fader var et syndigt Menneske og trænger til Herrens Barmhertighed, vi vil bede Gud om at være hans Sjæl naadig.«

Sverige. For dog i nogen Maade at kunne lindre den Nød, der temmelig sikkert paa Grund af de nuværende ulykkelige Forhold vil opstaa blandt den katholske Menigheds fattige i Stockholm, har der i den nævnte By dannet sig en Komité, hvis Opgave skal være at indsamle frivillige Bidrag blandt Menighedens Medlemmer og andre interesserede. Bidragene skal anvendes til Anskaffelse af Fødevarer til nødlidende Familjer, Klæder til trængende enligstillede og Børn samt til Sygehjælp. Biskop Bitter har i alle Henseender stadfæstet det nye Foretagende og skænker dets Bestræbelser sin biskoppelige Velsignelse. Virksomheden har antaget Navnet »Katholsk Hjælpekomité af 1914«.

— I Stockholm holdtes ogsaa en højtidelig Requiemsmesse for Pius X, efter hvilken den Apostoliske Vikar, Biskop Bitter, holdt en kort Mindetale over den afdøde Pave. Bemærkelsesværdig var særlig den Opmærksomhed, den svenske Kongefamilje udviste i Anledning af Dødsfaldet; saa vel Kongen og Dronningen som Kronprinsparret, Prins Carl og Enkehertuginde af Dalarne havde hver sendt sin Repræsentant til Sørgegudstjenesten.

Holland. Den hollandske Avis *Het Huisgezin* meddeler under 27. Aug. følgende: Søstrene fra den belgiske By Visé førte paa deres Flugt til Maastricht i Holland det allerhelligste Sakramente med sig, hvilket Søster Claudine bar. Da stødt de paa en Afdeling tyske Soldater. Disse standsede Søstrene og spurgte, hvad det var, Søster Claudine bar under sit Kjoleslag. Denne traadte værdig hen foran Soldaterne og sagde: »Jeg bærer Christus i hans Sakramente, for hvis Trone maaske mange af jer i de nærmeste Dage skal træde; alle I, der er Katholikker, knæl ned og tilbed eders Gud.« Alle knælede ned, og nogle Soldater ledsagede Søstrene til den hollandske Grænse.

Tyskland. I *Nordische Volks-Zeitung* af 3. Septbr. fortælles om et meget sjældent Skridt, som 60 fremragende tyske Katholikker nylig har foretaget. De har den 2. Septbr. tilsendt alle i Rom i Øjeblikket værende Kardinaler et Memorandum, i hvilket de siger, de i Sandhedens Interesse vil oplyse disse om Aarsagen til Verdenskrigen. Heri kaldes Tyskland for en »Vogter for Verdensfreden«; men medens det har kunnet besejre alle sine andre Fjender, er der dog een, overfor hvilken det hidtil har staaet

magtesløs: det er »Løgningen og Usandheden, som fra andre Lande med liden Møje spredes ud over den hele Verden«; den »bedst disciplinerede Hær paa Jorden er saaledes bleven fremstillet som en Skare af Uhyrer.« Ruslands Sejr fremstilles i Skrivelsen som den største Ulykke, der kunde tilstøde den katholske Kirke, og Tyskland kæmper for sin og Østrig-Ungarns Eksistens. — Mærkværdig nok er intet af Underskrivernes Navne nævnet; der siges kun, at det er 60 glimrende (*glänzende*) Navne. Det katholske Hierarki staar sikkert ganske udenfor denne Henvendelse.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8^{1/2} og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Kirkelig Kalender.

13. Sept. 15. Sønd. efter Pintse. (IHøjm. Marias Fødsel.)	20. Sept. 16. Sønd. efter Pintse. Marias syv Smerter.
14. — Mandag. Korsets Op- højelse.	21. — Mandag. Matthæus, Apostel og Evangelist.
15. — Tirsdag. Oktav af Ma- rias Fødsel.	22. — Tirsdag. Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.
16. — Onsdag.*) Cornelius og Cyprianus, Martyrer.	23. — Onsdag. Linus, Pave og Martyr.
17. — Torsdag. Franz af As- sisis Saarmærker.	24. — Torsdag. Maria, de fangnes Befrielse.
18. — Fredag.*) Joset af Cu- pertino, Bekender.	25. — Fredag. Ferialdag.
19. — Lørdag.*) Januarus og Lidelsesfæller, Martyrer.	26. — Lørdag. Marias Offi- cium.

*) Onsdag, Fredag og Lørdag Tamperfastedage.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 14. Septembris) loco et hora consuetis.
Secretarius.

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning genoptager efter endt Sommerferie sine Møder Mandag den 14. September Kl. 8^{1/2} Aften i St. Josefssøstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Mariakongregationen for Ynglinge. Søndag den 13. ds. holdes *Fælleskommunion* i Jesu Hjertes Kirke.

Postkort med Pave **Benedikt XV's** Billede faas i Katholsk Bogsalg.

Unio. Søndag den 13. Septbr. **Cykleudflugt.** Man mødes Kl. 9^{3/4} paa Hj. af Jagtvej og Tagensvej, hvorfra der tages til Bagsværd Kro, hvor den medbragte Frokost spises.

Hver Onsdag Kl. 8^{1/2} forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal i Stenosgade 4 den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag den 16de Septbr. Kl. 7^{1/2} Aften og Fælleskommunion Søndag den 20. Kl. 7 Morgen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 38.

Søndag den 20. September.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Benedikt XV. — Den nye Kardinal-Statssekretær. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Et besindigt Ord i Krigens Tid. — En salig Død. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. Tyskland. Rom. Nord-Amerika. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

229.

Søndagshvilen.

Det første Bud foreskriver Tilbedelsen, det tredje bestemmer Tiden derfor.

Den naturlige Lov foreskriver Mennesket fra Tid til anden at hellige en Dag til Gudsdyrkelse uden nærmere at bestemme selve Dagen. Den mosaiske Aabenbaring anordner Sabbaten eller Lørdagen og den kristne Aabenbaring Søndagen. Sabbaten blev i det gamle Testamente indstiftet til Minde om Guds Hvile efter Skabelsens seks Dage og Israels Udfrielse af Ægypten. Apostlene forandrede Sabbaten til Søndagen til Minde om Christi Opstandelse og den Helligaands Nedsendelse. Disse Begivenheder, som indeholder en aandelig Befrielse og en højere Skabelse, fandt Sted ikke paa den syvende Dag, men paa den første. Frelseren har selv helliget denne Dag for sine Disciple, idet han to Søndage i Træk viste sig for dem i Nadversalen. Det er da med Rette, at Apostlene har antaget den Dag som Helligdag, idet de kaldte den *dies dominica* — Herrens Dag, og idet de befalede de troende at helligholde den. Sabbatens Overholdelse var et Kendemærke for den troende Israelit, Søndagens Helligholdelse er et Kendemærke for den sande Kristen.

— Helligholdelsen af Herrens Dag indeslutter to forskellige Forpligtelser, nemlig Pligten til at hvile og Pligten til at dyrke Gud. Hvilen er absolut nødvendig for Mennesket. Dets Legeme, dannet af Støv og svækket ved Syndefaldet, trænger til at blive skaanet og styrket ved nogle

Timers Søvn hvert Døgn og ved en Hviledag hver Uge. Vor himmelske Fader vil ikke, at vi skal anstrenge os over Evne. Hvo som overtræder denne Lov, vil snart søge Mandagens fornedrende Hvile eller bukke under. Nationaløkonomerne er i dette Punkt i fuld Overensstemmelse med Kirken. — Og Sjælen — trænger den ikke til at hæve sig op af Støvet, til at blive vederkvæget, til at glemme Ugens Bekymringer!

Søndagshvilen er nødvendig for Familien. Den samler dens Medlemmer, som paa den Dag nyder Familielivets Lykke og Hygge. Det er Søndagshvilen, som giver Arbejderen en Dag med Frihed, Lighed og Broderskab. Denne Hvile er ikke mindre nødvendig for Samfundet. Et Folk uden Søndag vil blive et atheistisk Folk, og Atheisme fører til sædelig Fordærvelse og Barbari. De Nationer, som bedst overholder Søndagshvilen, er de mest blomstrende.

— Søndagshvilen forbyder svære legemlige Arbejder, men ikke aandelige Arbejder og saadanne, som kræves af det daglige Livs Fornødenheder. Svære Arbejder er saadanne, i hvilke Legemet har større Andel end Aanden. Kirken forbyder ogsaa Handel og Rettergang.

Søndagshvilen forpligter fra Midnat til Midnat. Ved to til tre Timers svært Arbejde kan man begaa en svær Synd. De, der uden tvingende Grunde befaler deres Tyende at udføre svært Arbejde, synder, som om de selv udførte dette Arbejde og vækker desuden forargeligt Anstød.

Aandelige Arbejder er saadanne, i hvilke Aanden har større Andel end Legemet, saasom: Læsning, Skrivning, Undervisning, Tegning, Studium. De daglige Arbejder er særlig saadanne, som det huslige Liv kræver.

Svært Arbejde er dog tilladt om Søndagen, naar Guds Ære, Næstens Vel eller paatrængende Nød (daarligt Vejr, Ildebrand eller Oversvømmelse f. Eks.) kræver det.

— Trods Fordelene ved Søndagshvilen, trods Guds udtrykkelige Befaling bliver denne Hvile langtfra overalt overholdt.

Hovmod, Begærlighed og Fornøjelsessyge er de vigtigste Aarsager til denne forargelige Overtrædelse. Det er en afsindig Kamp mod Gud, som dog forstaar at lade Hvilen blive frugtbar. »Der er to Maader, paa hvilke man kan ruinere sig — siger den fromme Sognepræst fra Ars — det er ved at bestjæle sin Næste og arbejde om Søndagen.« Blandt alle Verdens Forbrydelser er Søndagens Vanhelligelse sikkert den, som mest nedkalder Guds Straffe over Menneskeheden, og hvis vi vil fortjene Guds Velsignelse, selv i vore timelige Anliggender, lad os da holde Søndagshvilen i Ære, den bliver da allerede en Begyndelse til den evige, salige Hvile.

Fr. Ludolf.

Benedikt XV.

„Benedictus, qui venit in nomine Domini!
Højlovet være den, som kommer i Herrens Navn!“
(Matth. 29,9).

PONTIFEX MAXIMUS

BENEDICTUS QUINTUS DECIMUS

Fra Petri Dom et Glædens Budskab runger,
og Taaren tørres ved den aabne Grav.
Med Stormens Brus paa Millioner Tunger
det bæres vide over Land og Hav.

Et Navn bli'r nævnt, saa kongeligt og stille,
med Bud fra Højder med en evig Sol,
et Fredens Navn i Krigens Tider vilde:
„Vi har en Benedikt paa Petri Stoll!“

Og fra de Millioner Kirketaarne
 der fimes jublende i Bygd og By:
 Dær hilset du af Herren selv udtaarne,
 velsignet være du ved Kvæld og Gry!

Om Klangen blandes med Kanoners Torden,
 om Krudtrøg skjuler for os Herrens Sol,
 der jubles dog i Syden og i Norden:
 „Di har en Benedikt paa Petri Stol!“

Thi Paven dør, men Pavedømmet lever!
 I Leo, Pius og i Benedikt
 det Petrus er, som stadig Byrden hæver
 og rægter tro sin himmelgivne Pligt.

I Jesu Ord vi har den sikre Borgen:
 hver Tid faar sit af Naadens rige Sol.
 Thi jubler vi trods Trængslerne og Sorgen:
 „Di har en Benedikt paa Petri Stol!“

Løft Korset højt, du Jesu Stedfortræder,
 som kommer til os i en stormfuld Tid!
 Forman den Slægt, som midt i Døgnets Glæder
 blev kaldet til saa rædselsfuld en Strid.

Løft Jesu Billed frem for hvert et Øje,
 som lukked sig i Trods for Naadens Sol.
 Da spulmer Taffens Lovsang mod det høje:
 „Di har en Benedikt paa Petri Stol!“

Og selv om Kirkens stolte Klippe bæver
 af Drønet fra den store Verdenskrig —
 den rokkes ej; thi Jesus Christus lever,
 og i hans Mund er aldrig funden Svig.

Ja, du er Petrus, Benedikt, vor Klippe!
 Dig hylder Herrens Folk fra Pol til Pol.
 Lad Stormen rase — aldrig skal det glippe:
 „Di har en Benedikt paa Petri Stol!“

Den nye Kardinal-Statssekretær.

Den 5. September, altsaa to Dage efter sit eget Valg til Pave, udnævnte vor Hellige Fader *Benedikt XV* Kardinal *Domenico Ferrata* til sin Statssekretær. Som bekendt regnes den Stilling, til hvilken Kardinal Ferrata er bleven udnævnt, til de allervigtigste i hele Kirken, og ikke mindst nu for Tiden, hvor de politiske Forhold er saa indviklede og vanskelige, som de maaske aldrig nogensinde har været, er det af den allerstørste Betydning, hvem der beklæder Stillingen som Pavens Statssekretær. Af denne Grund skal der her — efter det katholske tyske Blad *Westfälischer Merkur* — meddeles nogle biografiske Data om den nys udnævnte Statssekretær:

Kardinal Ferrata er født den 4. Marts 1847 i Byen Gradoli i Stiftet Montefiascone i Italien. Til sit tiende Aar blev han undervist i sit Hjem, hvorefter han blev sendt til Jesuiterkollegiet i Orvieto. Da Jesuiterne i Aaret 1860 blev fordrevet fra Orvieto af Piemonteserne, fortsatte han sine Studier i Seminariet i Montefiascone. Efter at have taget Studentereksamen drog han til Rom for at studere Theologi ved det romerske Universitet, hvor han senere tog Doktorgraden. Ogsaa i den højere Filosofi, der den Gang doceredes af den senere Kardinal Joseph Pecci (en Broder til Pave Leo XIII), tog han Doktorgraden. To Aar senere tog han Doktorgraden i Kirkeret og Civilret. Han blev saa Professor og docerede først Kirkeret ved det romerske Seminar, senere hen skiftevis Kirkehistorie, Dogmatik, Eksegese og Kirkeret ved Propagandaens theologiske Fakultat.

I Aaret 1877 blev han af Pius IX ansat ved Kongregationen for overordentlige kirkelige Anliggender; den 16. Juni 1879 udnævnte Leo XIII ham til Auditør hos den pavelige Nuntius i Paris. Senere hen blev han kaldt tilbage til Rom og udnævnt til pavelig Husprælat og til Undersekretær ved Kongregationen for overordentlige kirkelige Anliggender.

Fire Gange blev han sendt til Schweiz for at medvirke ved Ordningen af de kirkelige Forhold i Kanton Ticino. Den 2. April 1885 blev han udnævnt til Ærkebiskop af

Thessalonika og kort derefter udsendt som *pavelig Nuntius til Belgien*. I Aaret 1891 blev han i samme Egenskab sendt til *Paris*. Den 22. Juni 1896 fulgte hans Udnævnelse til Kardinal. I Konklavet efter Pave Leo XIII's Død var han den, der særlig søgte at virke for Kardinal Rampollas Valg. Han var alle Steder, hvor han virkede, meget afholdt og var desuden anset som en dygtig Diplomat. Hvor højt Pave Pius X værdsatte hans diplomatiske Evner, fremgaar af, at Paven for to Aar siden udnævnte ham til pavelig Delegat ved den eukaristiske Kongres paa Malta, ved hvilken Lejlighed en behændig Repræsentation af letforstaaelige Grunde var særlig paakrævet. Som bekendt svarede Kardinal Ferrata ved denne Lejlighed fuldtud til den Tillid, der blev ham vist. — Siden sin Tilbagekomst fra Paris har Kardinal Ferrata stadig haft Ophold i Rom og syslet med forskelligartede Studier.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Det gik saaledes til. Den prægtige gamle Kardinal Mondovi blev pludselig syg, og hans Tilstand forværredes saa hurtigt, at man efter faa Dages Forløb ikke kunde tvivle om, at Døden var nær forestaaende. Kamillus veg ikke fra sin kære Ven og Velgørers Side, og mens han saaledes opfyldt af Sorg bøjede sig over den døende, greb denne pludselig hans Haand, og idet han saa paa ham med et Blik fuldt af inderlig Kærlighed, sagde han: »Pater, jeg har elsket eder i Livet og i Døden; glem ikke at bede for mig.« Kamillus anede ikke, hvad der laa bag ved disse Ord; dybt bedrøvet knælede han ved Kardinalens Seng og bad af hele sin Sjæl om, at hans Dødsstund maatte blive lyksalig.

Da Døden var indtraadt, gav han helt efter for sin Sorg og omfavnede grædende det afsjælede Legeme. Han kunde knap fatte det, da Tjenestefolkene ærbødig bad ham som nærmeste Arving give dem Besked om Begravelsen. Notaren aabnede derimod den afdødes Testamente, og af

dette fremgik det, at han havde indsat Kamillus som Arving af sin betydelige Formue. I sin Beskedenhed havde han udtalt Ønsket om at blive begravet uden nogen ydre Pragt; men Kamillus følte saa stor Trang til at vise ham den sidste Ære paa saa værdig og smuk en Maade, som det var muligt, at han bad Paven om Tilladelse til at handle efter sit Hjertes Indskydelse og gøre Sørgehøjtideligheden saa prægtig og stemningsfuld, som det sømmede sig i et saadant Tilfælde.

Begravelsen fandt da Sted i St. Klemenskirken, og Kamillus og mange af hans Ordensfæller fulgte til Fods efter Ligbaaren den lange Vej derhen. Paa Sankt Mariabroen viste en Udsending fra Gonfaleones Broderskab den Taktløshed at standse Kamillus for, under Paaskud af at ville hædre ham ved at overrække ham et kostbart Dokument, der gjorde ham delagtig i deres Privilegier, at minde ham om hans Gæld til dem. Han gennemskuede dem, og mens han ærbødig kyssede Dokumentet, udbrød han: »Gud være lovet, Miraklernes Tid, som disse Herrer slet ikke vilde tro paa, er nu alligevel kommet.«

En Del af Arven medgik til en kedelig Proces, som Kamillus maatte føre med en Niece af den afdøde Kardinal, der gjorde Fordring paa at være Hovedarving. Ædelmodig, som han var, betalte Kamillus ikke alene alle Omkostningerne ved Processen, men understøttede endogsaa sin Kontrapart, mens Sagen stod paa. Hans egen Sindsro blev ikke forstyrret ved denne uventede Vanskelighed, han hengav sig trygt i Guds Vilje, sikker paa, at Herren vilde føre alt til det bedste. Mens han saaledes uforsagt arbejdede ved Sygeplejen, følte han en Dag en indre Drift, der fik ham til at udbryde: »Glæd jer, Brødre, vi har vundet Processen!« Det viste sig ogsaa virkelig at være Tilfældet; men selv da fornægtede hans Godhed sig ikke: han skænkede en betydelig Sum til den skuffede Dame, for at hun skulde tænke med Venlighed paa sin afdøde Onkel. Han stiftede tillige en Sjælemesse, som hver Maaned skulde læses i Magdalenakirken for Ordenens store Velgører, som endnu den Dag i Dag, mere end 300 Aar efter, holdes i Hævd. Resten af Pengene anvendtes, som før sagt, til at betale Gælden med og til Købet af to Huse.

Da disse skulde ombygges, paatog Kamillus og Brødrene sig selv dette Arbejde. Som i hine mindeværdige Dage i Manfredonia, hvor den unge Krigsmand arbejdede som Haandlanger ved Kapucinerklosteret, saaledes bar nu den 43aarige Ordensgeneral selv Sten til den Bygning, der skulde give Ly til nogle af hans mange aandelige Sønner. Arbejdet var det samme som dengang, men hvor var ikke alt forandret i og om den Mand, der udførte det. Dengang hujede Gadedrengene efter den høje Soldat i den lasede Uniform, og i hans Sjæl gærede og bruste det, mens nye Tanker og Følelser fødtes og slog Rod i den Jordbund, der kun sukkede efter de levende Vandstrømme for at komme til at bære den rigeste Afgrøde. Nu saa Roms ædleste Mænd og Kvinder med dyb Ærbødighed den hellige, som de elskede og ærede, udføre det ringeste Arbejde, og mer end een af dem følte maaske dunkelt, at Helgengloriens evige Lys engang skulde bølge om denne høje, rene Pande, hvorfra Evighedstanken havde fortrængt alt lavt og jordbundet. Eet vidste de alle, at et mere ydmygt Menneske fandtes ikke i Rom end Kamillus, den beundrede, højt ansete Ordensgeneral.

Ordenens videre Udvikling.

I de 12 Aar fra 1594 til 1606 udbredtes Ordenens vel-signelsesrige Virksomhed under Kamillus' kyndige Ledelse til en stor Mængde Byer i Italien og paa Sicilien. I 1594 grundlægges et Hus i Milano og endnu et i Genua, i 1597 et i Bologna og i 1599 aabnes nye Huse i Firenze, Ferrara og Messina. I 1601 og 1605 bosætter Kamillianerne sig henholdsvis i Palermo og Mantua og i Chieti og Buchianico og endelig i 1606 i Borgo nuovo i Piacenza og i Caltagirone paa Sicilien. Alle disse Navne vidner tilstrækkeligt om den store Tilgang af Ordensmedlemmer, som gjorde det muligt at udføre et saa omfattende Arbejde. Man forstaar, hvor mægtigt Kamillianerne alene ved deres stille, bramfri Optræden maa have paavirket deres Omgivelser, naar man erindrer, at de aldrig ved Prædiken eller gennem Skrifter søgte at gøre Propaganda for deres Orden.

Kamillus skaanede som sædvanlig ikke sig selv. Utrættelig drog han fra By til By for at ordne, hjælpe og

vejlede. Vi ser ham i den glødende Sommersol foretage de møjsommelige Rejser ad slette Veje med tarvelige Befordringsmidler eller i skrøbelige Fartøjer, ofte i det raaeste Selskab, færdes paa det oprørte Hav.

Billede efter Billede rulles op for os.

Kamillus er om Bord paa en Galej, der skal føre ham fra Genua til Neapel. Et broget Selskab er stuvet sammen paa den indskrænkede Plads. Paa Agterdækket, hvor Kamillus befinder sig, sidder et Selskab af Officerer og spiller Kort. En af Herrerne udstøder en frygtelig Ed, da Lykken er ham imod. Forarget fjerner Kamillus sig og gaar op paa Fordækket, og Herrerne søger forgæves at formaa ham til at vende tilbage til dem.

Men det er, som om alle Laster har frit Spillerum paa dette Fartøj. Midt i en Gruppe raa Matroser ser Kamillus en ung Spanierinde; frække, uanstændige Ord saarer hans Ører, og han væmmes ved at se Mændenes Opførsel overfor den unge Kvinde. Oprørt over deres Skamløshed griber han det Krucifiks, som han paa Rejser altid bar paa sit Bryst, hæver det højt over de elendige og irettesætter dem med strenge Ord. Han truer dem med Guds Straffedom, hvis de ikke aflægger deres afskyelige Laster, og forudsiger dem, at de i saa Fald alle vil gaa under med Skibet.

Hans Ord gør dog ikke Indtryk paa dem, og ganske udmattet og syg efter saa mange aandelige Kvaler kommer Kamillus endelig i Land i Neapel.

Aaret efter gik Skibet under, og hele den ryggesløse Besætning omkom. Kun een blev reddet — den eneste, der havde vist en anstændig Opførsel paa hin Rejse og i det hele taget havde ført et godt Liv.

(Fortsættes).

Et besindigt Ord i Krigens Tid.

Biskop Ostenfeld har nylig forsamlet sine Præster fra København om sig og, foranlediget af Tidens Nød og Spænding, holdt en længere Tale til dem. Denne Tale har han offentliggjort i det lille fortrinlige Ugeblad *Ploufuren*, efter hvilket her skal bringes følgende lille Uddrag, som ogsaa kan have Ærinde til mange af vort katholske Blads Læsere.

Det hedder heri saaledes: »Vi skal vogte os for at overvurdere den nuværende Spørgen og Søgen og tage det som givet, at det er Søgen efter Gud. Der er noget, som man har kaldet »Tordenvejskristendom«, og dermed menes en af Frygt fremkaldt Bevægelse henimod det almen-religiøse. Det vilde være en daarlig Maade at staa paa sin Post, om man puttede almindelig religiøs Tale i Folk, maaske tilsat med nogle patriotiske Stemninger, som Mennesker var glade ved at faa sat i Bevægelse, og hvorved der kunde fremkomme en særlig national Kristendom. Nej, er der noget, som det gælder om i denne Tid, saa er det at holde det nationale for sig og Kristendom for sig, at vi ikke faar en ulyksalig og kraftesløs Blanding af begge.

Endvidere vil jeg nævne som noget, vi skal vogte os for: at berolige. At berolige er at bringe den overfladiske Fred, men den kan ikke hjælpe nogen. Vi er satte til at forkynde den Fred, der gør rolig midt i Vaabenbrag, men ikke til at berolige Mennesker.

Naar jeg da skulde sige, hvad det er, som efter mit Skøn særlig skal ligge os paa Sinde at forkynde, vil jeg først bemærke, at det for mig ikke er det vigtigste, hvad der bliver gjort i de første Par Dage, men derimod, hvorledes Præsterne tager deres Gerning i de første Maaneder. Der er en kirkehistorisk Situation, som jeg ofte er kommen til at tænke paa i den sidste Tid. Det var i Antiokia i Aaret 387. Nogle Skattepaabud havde sat Byen i Bevægelse, og det kom til Oprør. Kejserens, hans Søners og hans afdøde Hustrus Billedstøtter blev sønderknust, hele Byen var i Bevægelse, og da de maadeholdne Elementer manede til Ro, gik det ud over dem, og der blev stukket Ild paa deres Huse. Da den første Opbrusning havde lagt sig, blev man meget bange for Følgerne, og snart hed det sig, at Kejseren vilde tage en blodig Hævn over den Forhaanelse, som var ham tilføjet. Byen genlød af Suk og Jammerklager, og den gamle Biskop Flavianus begav sig af Sted til Kejserhoffet for at bede om Naade for Byen. Medens han var borte, holdt Johannes Chry-

sostomus sine; berømte Prædikener »om Støtterne«. Kirken var fuld, og Torvet stod tomt. Og der stod han Dag efter Dag og talte til det skrækslagne Folk, gik ud fra den Tilstand, som det befandt sig i, og viste hen til Gud: »Den større Frygt driver den mindre ud. Frygten for Skatten er nu forsvunden for Frygten for Kejserens Vrede. Hvis I kan lære at frygte for Synden, saa vil Frygten for Kejserens Vrede svinde ind!« Det er det, jeg mener maa være en af Grundtonerne i vor Forkyndelse i denne Tid: I føler alle, at I trænger til Tryghed, Fasthed, Hjælp, I søger den hos Gud, men I kan ikke faa nogen Vished uden igennem Frelsen i Jesus Christus, Forsynstro maa bygges paa Frelsestro.

Men denne Frelsestro er ikke religiøst Overmod, som mener, at naar man kun er trosbegeistret, saa faar man alle sine Ønsker opfyldt. Som om Gud var en Slags Tjener for os, der gik, naar vi bød ham det! Nej, en Tro uden Lydighed fortjener ikke at kaldes Tro.

Det synes mig saa ganske overordentlig vigtigt, at vi forstaar at udskille, hvad der egentlig er Kristendom, nemlig at leve med Gud selv som hans Børn, der har hjemme hos ham, og saa en hel Hoben Ønsker af individuel og national Art, som vi gerne vilde, at Gud skulde opfylde. Men det er ikke Kristendom, det er at skabe en Gud i sit eget Billede. Der kan maaske findes en Del blandet Religiøsitet af den Art, og det er den Slags, som altid vil vinde Bifald hos en Del — ikke de daarligste — patriotisk begejstrede Mennesker, men Kristendom er det ikke. Og denne Tid skulde være en Lutringstid for vor Forkyndelse, at det blev en saadan, som bunder Jesus Kristus og ham alene.«

En salig Død.

Da Sygesøsteren paa et Spedalskshjem i Indien en Morgen for ikke længe siden kom ind i Pavillonon for at forny Omslagene paa de syge, opdagede hun en fremmed iblandt dem. Hun spurte ham:

»Har De Saar?« — »Ja.« — »Læg Dem da hen paa Forbindbordet, saa skal jeg pleje Dem.«

Den nyankomne rørte sig ikke; han stod som fastnaglet til Jorden, mens hans Træk vidnede om den største Forbavselse. Da han endelig var blevet Herre over sin Bevægelse, stammede han: »Madame, jeg er spedalsk.«

Dette Svar overraskede meget Søstrene, thi det er kun Hedningerne, der betjener sig af denne Form for Tiltale.

De Kristne kalder Søstrene »Marauce«; det betyder »Maria« eller »Store Søster«. — Og endelig blev Ordet »spedalsk« heller aldrig ud'alt i Hjemmet. I det indiske Sprog betyder det en grov Fornærmelse, som man endog kan blive straffet for at have benyttet.

»Det veed jeg,« svarede Søsteren blidt, »det er derfor, jeg vil pleje Dem.«

Modvilligt lagde den unge Mand sig paa Bordet; men da Sygesøsteren vilde til at forbinde hans Fod, trak han den hurtigt tilbage og gentog endnu mere indtrængende end før: »Madame, jeg er spedalsk.« — »Jeg veed det,« svarede Søsteren beroligende, »det er alle her.«

Uden et Ord mere lod han sig pleje. Da Forbindingen var til Ende, kastede han sig ned for Søsteren, idet han ved en Knæbøjning viste hende den store »chico« (Hilsen) og sagde: »Madame, hvad De nu har gjort, vilde min Moder ikke have gjort for mig.«

I disse jævne Ord laa en saa dybtfølt Taknemmelighed, at alle tilstedeværende var rørte.

De følgende Dage greb den skrækelige Sygdom stadig mere om sig, og frygtelige, gabende Saar viste, at den stakkels Mand med Kæmpeskridt nærmede sig sin Grav. Huspræsten besøgte ham, og den syge bad indstændig om at maatte blive forberedt til Daaben. Det var uden Tvivl den guddommelige Frelser, som viste denne oprigtige Sjæl en særlig Naade, thi der var aldrig før set en saa levende Tro blandt de spedalske.

Da Søsteren en Morgen kom ind til ham, sagde han glædestraalende til hende: »I Gaar var Præsten hos mig. Han lærte mig, at der er een sand Gud — og jeg vidste det ikke — at jeg er hans Barn — og jeg vidste det ikke. — Ja, jeg vil antage eders Religion, jeg vil kalde den sande Gud »min Fader« og være hans Barn.«

Han bad om en Katekismus, og trods sine forfærdelige Lidelser studerede han ivrigt. Fjorten Dage senere modtog han den hellige Daab. Hans Glæde kendte ingen Grænser, og han blev ikke træt af at gentage overfor enhver, der kom hen til hans Leje, at han nu var et Barn af den sande Gud. »Jeg har helt indviet min Forstand, mit Hjerte, min Vilje til ham. Jeg har aldrig været bange for Døden, men nu længes jeg efter den, jeg er lykkelig ved at dø.«

Da Døden nærmede sig, foldede han sine Hænder, der næsten var fortærede af den skrækelige Spedalskhed, og hævede dem bedende mod Himlen. Saa gjorde han langsomt Korsets Tegn, og idet hans Haand atter faldt ned mod Pudren, udaandede han sin rene, uskyldige Sjæl.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Begyndelsen af denne Uge realiseres forhaabentlig et af mange længe næret Ønske: Oprettelsen af en virkelig katholsk Bog- og Billedhandel her i Byen. Den kommer til at ligge ganske nær Vesterbrogade, i Stenosgade Nr. 3, og vil blive ledet af de samme, der hidtil med saa stor Uegennytte nu snart i et Aarstid forsøgsvis har holdt Udsalg af Bøger m. m. efter Højskolens Møder og ved andre lignende Lejligheder. Dette Foretagende har været saa forholdsvis heldigt, at det har givet vedkommende Lyst til at fortsætte Sagen i noget større Stil og som en virkelig Forretning. I næste Nummer vil der blive gjort lidt mere Rede for dette nye, sikkert nyttige og forhaabentligvis ogsaa heldige Foretagende.

Sverige. Torsdag den 24. September kan Hr. Pastor Popp i Malmø fejre sit 50-aarige Jubilæum som katholsk Præst. Søndag den 20. agtes der i Anledning heraf afholdt en Menighedsfest, ved hvilken efter et sikkert Forlydende den Apostoliske Vikar for Sverige, Biskop Bitter, agter at komme til Stede. Ugebladet tillader sig her ved ærbødigst at ønske den højjærværdige Jubilar hjertelig til Lykke!

Tyskland. Biskop Aloys Schaefer, Apostolisk Vikar for Kongeriget Sachsen, er den 5. September afgaaet ved Døden i en Alder af 61 Aar. Den afdøde, som i over 20 Aar har været Professor i Eksegese (Udlægning af den h. Skrift), er Forfatter af en Række theologiske, især eksegetiske Værker. Fra 1906 havde Biskop Schaefer beklædt sin Stilling som Apostolisk Vikar.

Rom. Den 6. September foretoges den nye Paves Kroning. Kardinaler, Patriarker, Ærkebiskopper og Biskopper forsamledes i de pavelige Sale, hvorfra de i højtideligt Optog, med Paven i Midten, begav sig til det sextinske Kapel. Efter flere Bønner og Ceremonier satte Kardinal della Volpe Tiaraen (den tredobbelte Krone) paa Benedikt den Femtendes Hovede. — I *Osservatore Romano* offentliggøres Pavens første Rundskrivelse, dateret den 8. September, Jomfru Marias Fødselsdag. Heri udtaler Benedikt den Femtende sin Sorg og Rædsel over den forfærdelige Krig, som hænger Europa med Ild og Sværd og farver dets Jordbund rødt med kristne Menneskers Blod. Paven, som med Kærlighed omfatter alle Kirkens Børn, vil intet lade uforsøgt for at faa gjort Ende paa Krigen, der i saa høj Grad hindrer ham i at opfylde sin apostoliske Gerning. — I Tilslutning til foranstaaende meddeler Dagbladene, at den

Hellige Fader allerede har gjort aktive Skridt til at faa Krigen bilagt ved at sammenkalde en Fredskongres eller Voldgift. Det fortælles, at de pavelige Nuntier (d. e. Gesandter) i Østerrig-Ungarn, Bayern og Belgien allerede beskæftiger sig med dette Spørgsmaal, ligesom man venter, at den Apostoliske Delegat i Washington vil faa det Hvert at indlede Forhandlinger med Præsident Wilson om denne Sag.

— Det østerrigske Blad, *Die Reichspost*, giver en lille personlig Karakteristik af den nye Pave. Benedikt XV ligner af Udseende Pius VII; han er ikke høj af Vækst, noget foroverbøjet og mager, en asketisk Skikkelse som Leo XIII. Hans Træk røber stor Viljekraft og en skarp, gennemtrængende Aand. I Bologna, hvor man skattede ham højt, roser man hans Arbejdskraft og Utrættelighed. Sin Moder, der hører til samme Familie som Innocens VII, ærer han højt. Han har to Brødre, af hvilke den ene er Admiral, den anden Viceadmiral. Da Benedikt XV som Embedsmand i Statssekretariatet opholdt sig i Rom, paa tog han sig frivillig Sjælesørgergerning; han læste daglig Messen i et tysk Kvindekloster i Rom, og hans Taksigelse efter Messen varede ofte halvanden Time. — Benedikt XV har udnævnt Pius Xs Neveu, Mgr. Parolin, til Kanonikus ved St. Peterkirken. Samtidig bestemte han, at den afdøde Paves Søstre skulde have en større Pension, end denne havde bedt om for dem, saa de kan blive i Rom hos Mgr. Parolin. — I sit første hemmelige Konsistorium overrakte Paven Rektor Smolikowski Palliet til den nye Ærkebiskop Likowski af Gnesen-Posen.

— Det er meget længe siden, at nogen Pave har haft en saa kort Tid som Kardinal at se tilbage paa som den nuværende Pave. Vi maa gaa saa langt tilbage som til 1447 for at finde et lignende Tilfælde med Nikolaus V, der, mærkelig nok, ved sit Valg til Pave ogsaa var Ærkebiskop af Bologna.

Nord-Amerika. Samtidig med, at den katolske Kirke her har naaet en uanet Udbredelse og Indflydelse, er Modstanden mod Kirken mange Steder bleven af en Karakter, som vi her i Europa ikke i Aarhundreder har kendt Mage til. Der er især opvokset en Litteratur og Presse derovre, som i Gemenhed og Væmmelighed ikke har sin Lige noget Steds. I et af de værste Blade, hvis Viderebesørgelse det engelske Postvæsen i Kanada har forbudt, læses følgende lille Stykke, som sikkert vil interessere Ugebladets Læsere. Det meddeles her uden Kommentar, som vistnok er ganske overflødig. Det hedder her om Krigen i Europa: »Vi overdriver næppe, naar vi erklærer, at Vatikanet i høj Grad har Ansvar for den nuværende Krisis

i Europa. Historikerne kan ikke glemme, at Jesuiterne havde Ansvaret for Krigen mellem Frankrig og Tyskland 1870. Bag deres Virksomhed for at optænde denne Strid laa det djævelske Ønske at se en protestantisk Nation overvundet og ydmyget af det romersk-katholske Frankrig. Nu er det de samme mørke Kræfters Ærgerrighed at blive Vidne til, at de to største protestantiske Magter i Verden er indviklede i en dødelig Strid, fra hvilken de begge maa komme svage og blødende frem. Men Blodsudgydelse betyder ingen Ting for Rom. Det har været Roms Drik og Klædning i Aarhundreder. Den Rolle, de andre Magter vil komme til at spille i det fremtidige Drama, betyder kun lidet for Vatikanet, skønt et saaret Frankrig vilde øge Roms Glæde. Hvorledes kan det glemme, at Frankrigs civile Øvrighed knuste Kirkens Magt i dette Land? Hævn er kær for den pavelige Tyrans Hjerte. Gud give, at Europas store Magter ikke skal blive indviklet i denne Helvedes Krig. Men hvis alle Anstrengelser for Fred skulde blive forgæves, lad saa Protestanter i alle Lande betragte Rom som den tavse, hemmelige Rænkesmed, der har forvoldt den almindelige Ulykke, der vil sætte Viserne paa Verdensuret et Aarhundrede tilbage o. s. v.« — Dette er formentlig nok til at give en Forestilling, om hvad Midler man griber til i Kampen mod den katholske Kirke. Det minder om de Midler, man greb til mod den katholske Kirkes Stifter og Hovede, vor Herre Jesus selv. For øvrigt synes det, som om det omtalte Blad er ved at drive Sagen saa vidt, at det atter taber Terræn.

Katholsk Bogsalg i Stenosgade er aabent Lørdag Aften fra 6 til 8 $\frac{1}{2}$ og om Søndagen efter Højmessens. Skriftlige Bestillinger modtages. Adr.: Katholsk Bogsalg, Stenosgade 4. København B.

Hver Onsdag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal i Stenosgade 4 den katholske Kirkes Lære. Adgang for alle.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 25. September i St. Knuds Kapel Kl. 8 Aften. Der meddeles den pavelige Velsignelse.

K.U.F. Katholsk Ungdomsforbund genoptager efter endt Sommerferie sine Møder i Lokalet, Bredgade 67 $\frac{1}{2}$ o. G. Søndag den 27. September. — Ny Medlemmer bedes indmelde sig hos
F. Ronge, Kapellan,
Boyesgade 8.

Unio. Søndag den 20. Septbr. Cycleudflugt i Stedet for den til 13. Septbr. averterede Udflugt, som paa Grund af daarligt Vejr ikke fandt Sted. Man mødes Kl. 9 $\frac{3}{4}$ paa Hj. af Jagtvej og Tagensvej, hvorfra der tages til Bagsværd Kro, hvor den medbragte Frokost spises.

Postkort med Pave **Benedikt XV's** Billede faas i Katholsk Bogsalg. 10 Øre pr. Stk.

Kirkelig Kalender.

20. Sept. 16. Sønd. efter Pintse.	Marias syv Smertes.	27. Sept. 17. Sønd. efter Pintse.	Kirkevielsesfest.
21. — Mandag.	Matthæus, Apostel og Evangelist.	28. — Mandag.	Venceslaus, Martyr.
22. — Tirsdag.	Thomas af Villanova, Biskop og Bekender.	29. — Tirsdag.	Michael, Ærkeengel.
23. — Onsdag.	Linus, Pave og Martyr.	30. — Onsdag.	Hieronymus, Bekender og Kirkelærer.
24. — Torsdag.	Maria, de fangnes Befrielse.	1. Okt. Torsdag.	Oktavdag.
25. — Fredag.	Ferialdag.	2. — Fredag.	Oktavdag.
26. — Lørdag.	Marias Officium.	3. — Lørdag.	Oktavdag.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

A.C. Concilium generale die 23. hujus mensis tempore et loco consuetis habebitur. Præsentia multorum sodalium admodum optabilis. *Administratores.*

St. Josefs Gilde.

Foreningens Hovedformaal er at tilvejebringe en Stiftelse med Friboliger for sine arbejdsudygtige, syge og gamle Medlemmer og deres Enker. Denne smukke Tanke, som har Bud til os alle, har Foreningen haft siden dens Oprettelse 1885. At Tanken endnu ikke er realiseret, skyldes vel nok, at saa faa kender til »St. Josefs Gilde«s Formaal. — Foreningen ejer en Formue paa c. 10.000 Kr. Renten af disse Penge og et lille Ligskrud, som Medlemmerne betaler, bruges til Begravelseshjælp til Medlemmerne og deres Enker, som saaledes faar udbetalt indtil 135 Kr.; foruden dette har Foreningen i 1912—13 udbetalt 450 Kr. til sine gamle Medlemmer. For at blive Medlem maa man have fyldt 22 Aar. Medlemskontingentet er 50 Øre maanedlig, Indskud 1 Kr. Hs. Højærværdighed Biskoppen er Foreningens Protektor, Hr. Pastor Braun dens Præsident. Herrer, som kunde ønske at blive Medlemmer, anmodes om at henvende sig ved Foreningens Møder, som holdes den anden Mandag i hver Maaned Bredgade 67² Sal over Gaarden, eller til et af undertegnede Bestyrelsesmedlemmer.

F. A. Schloemer,
Elmegade 22,
Formand.

G. Læsø-Riise,
Falkoner Allé 26,
Sekretær.

Chr. Dose.
Studiestræde,
Næstformand.

F. M. Jensen,
Bredgade 64.

J. W. Prüser.
Prøvestens Allé 5,
Kasserer.

J. Lafontaine,
Alderstrøst, Møllegade.

V. S. Rasmussen
Bredgade 67.

En Rosenkrans af sorte Perler med to Krucifikser, et mindre og et større (af ægte Sølv), er blevet fundet og kan mod Betaling af denne Annonce afhentes hos St. Elisabethssøstrene paa Kastanievej.

St. Knuds Kapel.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag den 20. Kl. 7 Morgen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 39.

Søndag den 27. September.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pave Benedikt XV's første Rundskrivelse. — St. Malachias' Spaadomme. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Katholsk Bogsalg. — Nye Bøger. — Den dansk-katholske Kirkesag. — Maria i Skibet. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Sverige. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

230.

Kirkevielsesfest.

Der staar i 1. Mosebog (28,10—15) en saare skøn Fortælling om Jakob, Isaks Søn. Vi kender den alle.

Han var vandret hjemmefra og havde med Stav i Haand begivet sig ud paa den 100 Mil lange Rejse fra Bersaba til Karan. Her var det, hans Fader vilde, han skulde tage Ophold.

Det var en tung Gang bort fra Hjemmet, ud i det fremmede, og den Jakob, der henimod Aften lagde sig til Hvile paa Jorden med en Sten under sit Hoved, var en bedrøvet Mand.

Men straks den samme Nat kom Trøsten. Den kom i en Drøm, i en Drøm fra Gud, og da Jakob ved Daggry løftede sit Hoved og fik tænkt sig om, hvad det var, han havde drømt: Himmelstigen . . Englene . . Gud ved Stigens øverste Ende . . og saa Røsten: Jeg er Herren . . i dit Afkom skal Jorden velsignes . . forlad dig paa mig —, da sprang han op og raabte: »Sandelig, Herren er paa dette Sted, og jeg vidste det ikke; helligt er dette Sted; her er Guds Hus og Himmelens Port.«

Naar vi ad Aare faar den nye Salmebog, vil der blive Lejlighed til at synge en Sang, der begynder med de Ord, hvormed Jakob slutter:

»Her er Guds Hus og Himlens Port.
 Træd ind og sku et Under stort,
 det største du kan finde.
 Her er Guds Hus; thi fast vi tro,
 at Jesus selv har taget Bo
 som Gud og Mand herinde.«

Den gamle Pagt er Forbilledernes og Spaadommenes Tid, en »Læremester til Kristus«, som Paulus siger i Brevet til Galaterne (3,24). Hvor ser vi ikke dette her, hvor vi lægger et Ord af en af de gamle Patriarker paa vore egne Læber, men samtidig giver det et herligere Indhold, der svarer til det tidligere som et Løfte til sin Indfrielse.

Hvor er vi lykkelige, fordi vi har Kundskab om, hvad Guds Mening var med et »Guds Hus« iblandt os, og fordi vi lever i en Tid, da dette Guds Hus ikke længer er noget, der skal komme, men som er, og endelig, fordi vi har Adgang til det og har Sæde ved det Bord, som der er dækket for os.

I Alterens Sakrament har Gud forundt os en tredobbelt Gave: i Messens Offer giver Jesus Kristus sig bestandig paany hen for os — i den hellige Nadver kommer han til Menneskene med al sin guddommelige Storhed og med hele sin gudmenneskelige Kærlighed for at husvale alle dem, der er betyngede — og endelig er han under Brødets Skikkelse bestandig hos os i Alterets hellige Telt, i Tabernaklet. Derinde dvæler han Dag og Nat midt iblandt dem, det er hans Glæde at være hos.

Vidnesbyrdet om Herrens Dvælen paa Alteret er Evhedslampen i Kirkens Kor, men et stærkere Vidnesbyrd er Trosflammen i vort Bryst. Med Kirken, Sandhedens Pille og stærke Grundvold, tror vi, hvad Ansgar troede og prædikede, da han grundlagde Kirken i Norden, at vore Kultusbygninger i Sandhed er »Guds Huse«, fordi Guds Søn har taget Bo som Gud og Mand derinde.

Kunde den Plet Jord i Kanaans Land, hvor Jakob låa og drømte om Hærskarernes Herre, kaldes Gudsbolig og en Himmelport, hvor meget mere fortjener da ikke det Tempel at kaldes saaledes, hvor han bor, som ejer »hele Guddommens Fylde legemlig« (Koloss. 2,9).

*

Pave Benedikt XV's første Rundskrivelse.

Da Vi var bleven ophøjet paa Petri Stol, kunde Vi, skønt Vi vel følte, i hvor ringe Grad Vi var denne store Opgave voksen, ikke andet end i dybeste Ydmyghed tilbede Forsynets underfulde Styrelse, som havde hævet Vor ringe Person til denne ophøjede Værdighed. Naar Vi uden selv at have nogen Fortjeneste at bygge paa alligevel med Fortrøstning og frejdigt Mod tiltraadte dette Embede som Kirkens øverste Præst, laa det i, at Vi i Vor Tillid til Gud ikke kunde tvivle om, at Han, der selv lagde denne tunge Embedsbyrde paa Os, ogsaa vilde forunde Os sin Kraft og sin Hjælp, naar Tiden var inde.

Naar Vi nu fra den apostoliske Myndigheds høje Tinde lader Vort Blik glide hen over Herrens Hjord, fyldes Vi med Bitterhed og usigelig Angst ved Synet af den frygtelige Krig, der med Ild og Sværd raser over store Dele af Europa og farver Landene røde med Kristnes Blod. Vi har jo dog faaet det Hverv overdraget af Jesus Kristus, den gode Hyrde, at Vi skal omfatte alle hans Faar og Lam med den inderligste Faderkærlighed. Eftersom Vi da efter Jesu Kristi Forbillede skal være rede til og er rede til at give Vort Liv hen for dem, er Vi fast besluttede paa ikke at forsømme noget, som staar i Vor Magt, for at virke med til, at denne forfærdelige Ulykke snarest maa faa Ende.

Før Vi imidlertid efter Pavernes Sæd nu ved Vor Embedstiltrædelse henvender Os til alle Kirkens Overhyrder, kan Vi ikke andet end tage det Ord op, som Vor hellige og uforglemmelige Forgænger Pave Pius X udtalte kort før sin Død, og som hans apostoliske Nidkærlighed og hans Kærlighed til Menneskeslægten indgav ham.

Medens Vi da selv med Øjne og Hænder løftede mod Himlen ikke vil høre op med at bønfalde Gud, beder og formaner og besværges Vi, som Vor Forgænger gjorde det, alle Kirkens Sønner og især Herrens Tjenere om at blive ved med at bestorme Gud i ydmyg Bøn og i fælles Andagt med de troende, at han vil komme sin Miskundhed i Hu

og lægge Vredens Svøbe bort, hvormed han øver Tugt og Ret over Folkene paa Grund af deres Synder.

Gid den allerseligste Jomfru og Gudsmoder maatte støtte vor Bøn, hun, hvis Fødsel vi i Dag med Glæde mindes, hun, der lig en Fredens Morgenrøde har skænket Menneskenes hærgede Slægt den, i hvem den evige Fader vilde forsonse alt og alle.

Og saa vender Vi Os til dem, der styrer Folkenes Skæbne, og beder og besværges dem, at de af Kærlighed til Menneskene og Samfundet vil lægge deres Stridigheder til Side og betænke, at der allerede er skabt saa megen Sorg og Elendighed, at der ikke behøves mere, at der allerede er forvoldt Ødelæggelse mere end nok og flydt Blod mere end nok. Maatte de dog give Fredens Følelser Plads i deres Hjerter og blive rede til at række hinanden Haanden. Da vil de høste Guds rige Løn for sig selv og deres Folk, da gør de sig i Sandhed fortjente af Civilisationen, og da har de gjort for Os, hvad Vi sætter allerhøjest, Vi, som allerede nu ved Vort apostoliske Embedes Tiltrædelse ser Os hindret ved saa mange vanskelige og indviklede Forhold.

Rom, den 8. September 1914.

BENEDIKT XV.

St. Malachias' Spaadomme.

Hver Gang et Paveskifte finder Sted, fremdrages ogsaa den gamle Beretning om St. Malachias' Spaadomme om Paverne. Denne Malachias er ikke Profeten i det gamle Testamente, men Ærkebiskop af Armagh i Irland i det 12. Aarhundrede. Han var en god Ven af den h. Bernhard af Clairvaux og besøgte baade ham og Rom. Paa sin anden Romerrejse naaede han kun til Clairvaux, hvor han døde i den h. Bernhards Arme den 2. Novbr. 1148.

Han siges under et Ophold i Rom i en Vision at have set en Række fremtidige Paver og ved et Motto at have karakteriseret enhver af dem. Denne mærkelige Forteg-

nelse skal han have overrakt til Pave Innocentius II (1130—1143), som dog synes at have gemt den saa omhyggeligt i de pavelige Arkiver, at den først blev opdaget mere end 400 Aar senere. I Aaret 1590 udgav Arnold de Wyon de nylig fundne Profetier, og siden den Tid har Verden ikke hørt saa lidt om dem.

I denne Fortegnelse er 112 Paver omtalt under meget mystiske Betegnelser og Titler, som det ofte har kostet megen Flid og Indbildningskraft at faa til at passe paa den, de skulde kendetegne. Urban VIII var saaledes betegnet som *Lilium et Rosa*, »Liljen og Rosen«. Dette blev forklaret paa følgende Maade: Urban stammede fra Firenze, i hvis Vaaben der findes en Liljebloomst; hans eget Vaabenskjold var prydet med tre Bier, Insekter, som skal sætte særlig Pris paa Roser og Liljer; altsaa er det ganske tydeligt, at Spaadommen passer udmærket paa de for Urban VIII karakteristiske Egenskaber. Bedre passede, hvad der var bleven spaaet om Pius VI, der hed: *Peregrinus Apostolicus*, »den apostoliske Pilegrim«, for han rejste, som bekendt, af en Pave at være ikke saa lidt, og ligeledes synes Pius IXs Motto *Cruce de Cruce*, »et Kors fra Korset«, at have været ganske rammende, idet Huset Savoien, hvis Vaabensmærke er et Kors, sendte ham i Landflygtighed og røvede hans Land. Leo XIII's Motto *Lumen in coelo*, »et Lys paa Himlen«, og Pius Xs *Ignis ardens*, »en brændende Ild«, synes ogsaa at være ret træffende; dog er disse Betegnelser jo saa elastiske, at de med lidt god Vilje kunde bringes til at passe paa de fleste Paver; ja, havde de staaet i omvendt Orden, havde det været en let Sag for de paa St. Malachias blindt troende at have paavist, hvorledes Leo XIII spredte Videnskabens rene Ild og Pius X ved sine mægtige Dekreter tændte Troens og Kærlighedens Lys i Verden. Benedikt XV er i Spaadommen betegnet som *Religio depopulata*, »den hærgede Religion«. Kunde det ikke passe paa de mange ødelagte Kirker i nærværende forfærdelige Krig?

Syv fremtidige Paver er saaledes karakteriserede hos St. Malachias:

- 1) *Fides intrepida*, den uforfærdede Tro.
- 2) *Pastor angelicus*, den englelige Faarehyrde.

- 3) *Pastor et nauta*, Faarehyrden og Sømanden.
- 4) *Flos florum*, Blomsternes Blomst.
- 5) *De medietate lunae*, fra Midten af Maanen.
- 6) *De labore solis*, fra Solens Møje.
- 7) *Gloria olivae*, Oljetræets Herlighed.

Sidst af alle nævnes *Petrus Romanus*, om hvis Pontifikat følgende mørke Spaadom lyder: »I den hellige romerske Kirkes sidste Forfølgelse skal Petrus fra Rom herske, som skal nære sin Hjord under mange Trængsler, hvorefter Byen paa de syv Høje skal blive ødelagt og den forfærdelige Dommer dømme Folket. Og derefter alle Tings Ende.«

Der siges altsaa ikke udtrykkelig, at »Petrus II« skal følge umiddelbart efter »Oljetræets Herlighed« — der kan godt komme mange Paver mellem dem — men at han vil blive den sidste. Hvad de forskellige Betegnelser angaar, vilde det jo ikke være vanskeligt at forsyne dem med vittige Randbemærkninger; saaledes synes det f. Eks. et mærkeligt Sted for Petri Efterfølger at komme fra Midten af Maanen; men vi skal her nøjes med at have opfrisket Mindet om de gamle Profetier, som jo ved at have været »glemt i det vatikanske Arkiv i over 400 Aar« fra selve Begyndelsen af har et mægtigt Upaalidelighedens Præg over sig. Trods de i enkelte Tilfælde paa ejendommelig Maade synes at have slaaet til, har de selvfølgelig ikke anden Autoritet end den, som from Lettroenhed forlener dem med.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Atter ser vi Kamillus om Bord paa et Skib. Denne Gang har han indskibet sig paa en Galej, der skal sejle fra Neapel til Genua. Han medbringer 25 Ordensfæller, som skal tage Ophold i de nye Huse i Genua og Milano.

Det er Nat. Et frygteligt Uvejr er brudt løs, og alt er i vild Forvirring paa Skibet. Raab og Skrig blander sig med Stormens Hysten og Bølgernes Bragen, naar de slaar mod Skibets Sider. Nødskud paa Nødskud bliver affyret;

men hvorfra skal Hjælpen komme? Skibet synes dødsdømt. De ulykkelige Galejsslaver kastes i deres Lænker mod Dækket, naar Skibet fra Bølgetoppen ravende styrter ned i Afgrunden for snart efter atter at hæves op i den samme grusomme Leg. Dødsangsten har stivnet deres Træk og næsten faaet dem til at glemme de forslaaede Lemmer — selv Galejsslaven, hvis Liv er viet Lidelse og Elendighed, gruer for at omkomme her paa det vilde Hav.*

Midt i den larmende, forvirrede Hob knæler Kamillus blandt sine Ordensfæller. Han har gjort, hvad han kunde, for at berolige de bange Sjæle, nu beder han højt, mens hans rolige, frygtløse Blik tillidsfuldt er vendt mod den mørke Himmel. »Ave maris stella — — — O saligste Jomfru Maria, bed for os i dette frygtelige Øjeblik!« — —

Paa engang lyder et tordnende Brag — Skibet er i Mørket stødt mod et andet Fartøj. Et skingrende Skrig: »Vi forgaar!« overdøver for et Øjeblik alt andet; men i samme Nu rejser Kamillus sig med straalende Øjne. »Jeg takker dig, Herre! Ja, jeg takker dig, at du har forandret Dommen!« udbryder han. Og nu opmuntrer og trøster han dem alle, og for hans Tro og Tillid maa til sidst deres Frygt vige. De trænger sig om ham der nede paa det lille Mellemdæk, hvor hans høje Skikkelse ikke kan staa oprejst; men trods den ubekvemme Stilling, han tvinges til at indtage, bliver han hos dem, til Dagen gryr, og det længselsfuldt eftertragtede Land er i Sigte.

Saa er Skibet i Havn, og Passagererne skynder sig at forlade det. De spredes til alle Sider, snart er kun Kamillus og Brødrene tilbage paa Dækket. De har endnu en Gerning at udføre, og den udføres, skønt Trælheden efter den anstrengende Nat er ved at overvælde dem. De arme Galejsslaver ligger i deres Lænker, forslaaede, udmattede, mange af dem dødssyge efter de udstandne Lidelser. Kamillianerne uddeler alt, hvad de har af Levnedsmidler, blandt dem, og mens Brødrene laver Maden til dem, varmer deres stivnede Lemmer og giver dem at drikke, gaar Fader Kamillus selv rundt til de haardest medtagne. Paa sin indtrængende og dog saa kærlige Maade taler han til dem om Guds Naade, at han har frelst dem fra en pludselig Død og givet dem Tid til Anger og Omvendelse. De

skrifter deres Synder for den hellige og modtager Sakramenterne af hans Haand, og med Hovedet hvilende ved hans Bryst, som Børn, der har været vildfarne, men nu har fundet hjem, slumrer de stille ind, lykkeligere i Døden end i hele deres syndefulde, forspildte Liv.

De Kristne ruster sig i Aaret 1595 for at generobre Gran i Ungarn. Pave Klemens udtaler Ønsket om, at nogle Kamillianere skal ledsage Hæren for at være de pavelige Tropper til Hjælp og Trøst. Kamillus og hans Ordensfæller griber med Begejstring Lejligheden til at stille sig direkte i den Hellige Faders Tjeneste. Otte Præster og Brødre udvælges til denne farefulde Gerning, og som en omhyggelig Fader belærer Kamillus sine Sønner om, hvordan de i eet og alt har at forholde sig. De skal omgaa hinanden som gode, enige Brødre og bestræbe sig for at paavirke deres Omgivelser mere ved godt Eksempel end ved Ord. De skal undgaa alt Samvær med de vantro, men sætte alt ind paa at hjælpe de syge og saarede og ikke sky noget Arbejde ved Dag eller Nat for at frelse Sjæle. De skal bestandig i enhver lidende se Jesus Kristus selv, og Styrken til at holde ud skal de søge i hyppig Modtagelse af Alterets allerhelligste Sakrament. Saa følger han dem til Trient, omfavner hver enkelt af dem og giver dem sin sidste Velsignelse med paa Rejsen, da de drager af Sted med Tropperne.

De otte Mænd viser sig som Kamillus' ægte Sønner. Paa Marchen, under Kampen, i Lazaretterne og i Teltene, overalt udøver de deres Kærlighedsgerninger. Uforfærdede sætter de Livet i Vove for at frelse andres. En Pater ser under Stormen paa Gran Oberst Paluzzo ligge døende paa Jorden, ramt i Hovedet af en Sten fra Muren, og uden at ænse den Fare, han udsætter sig for, iler han hen til ham. En Hagl af Stene suser ned over ham, men han har kun Tanke for eet: at berede den døendes Sjæl til at stedes for den evige Dommer. Med Krucifikset i Haanden knæler han ved Oberstens Side og udfører roligt sit Hverv. Selv de modigste Soldater studser ved Synet af denne ensomme, ubevæbnede Skikkelse derude midt blandt de saarede og døende — han, en Fredens Mand, vover det, som de selv næppe vilde inklade sig paa. Hvad er det for en

usynlig Rustning, han bærer? Hvad er det for et Skjold, mod hvilket Fjendens Kastevaaben preller af? — De ser ham vende uskadte tilbage, den samme stiltfærdige, beskedne Pater som før, beredt paa atter at gøre sin Pligt, naar hans høje Herre kræver det af ham; men de selv, de er ikke som før. Mangen en har i et Nu, som i et Lysglimt set ind i en anden Verden end den, hvori han hidtil har færdedes; det, som før tyktes ham stort og attraaværdigt, er pludselig blevet uendelig ringe og ligegyldigt; nye Følelser og Længsler stormer ind paa ham, og han kaster sine Vaaben og sig selv for Fødderne af den Herre, hvis Rige ikke er af denne Verden, og som er mægtig nok til at beskytte den, der frimodig giver sig i hans Tjeneste, mod enhver Aands- og Legemsfare.

Fader Kamillus' Formaning, at virke ved Eksempel mere end ved Ord, har sat Frugt og lover en rig Høst.

(Forts.)

Katholsk Bogsalg.

Man tror knap sine egne Øjne, naar man fra Vesterbrogade kaster et Blik ned ad Stenosgade og der — lidt nede ad Gaden, paa venstre Haand — faar Øje paa et nyt, smukt Skilt med Ordene: Katholsk Bogsalg. Det, som vi saa længe har sukkeet efter, men som egentlig kun stod for os som et usikkert Fremtidshaab, er nu gaaet i Opfyldelse. Vi ser katholske Bøger staa paa Rad; Rosenkranse hænger som Guirlander om Medailler og Krucifikser, Vievandskar og fromme Billeder. Med andre Ord, vi har virkelig, saa utroligt det lyder, faaet en selvstændig, vel forsynet, daglig aaben, katholsk Bog- og Devotionaliehandel!

Det er en Begivenhed, og den skal ikke gaa upaataalt hen, for den hører sandelig ikke til de ringeste, selv i denne begivenhedsrige Tid. Det lyder maaske annassende. At der er aabnet et lille Udsalg midt i en stor Bys øvrige Butiksvrimmel, skulde det være saa mange Ord værd?

Kære Læser, veed du, at vi lever i en Tid, hvor det skrevne Ord er en Magt? Veed du, at det er Blæk og Tryk-svæerte, som er Tidens farligste Vaaben — farligere end baade Torpedoer og Mitrailluser! Og veed du endelig, at

de onde Magter i Samfundet har brugt disse Vaaben med forfærdelig Virkning? Ja, for naar du veed det, vil du ogsaa forstaa, at alt, hvad der gøres for at tage Kampen op paa dette Omraade, er af den største Betydning.

Derfor tør vi ogsaa tale om, at Aabningen af det lille katholske Bogsalg i København er en Begivenhed. Thi det betyder, at katholsk Litteratur — og forhaabentlig med Tiden anden god Litteratur — for Alvor rykker ud i Marken for at tage Del i Kampen for den gode Sag.

Men — hvad skal vel saa lille en Virksomhed kunne formaa mod den Overmagt, den staar over for? Er den ikke som en Draabe i Havet? Aa nej, jeg vil snarere sige, den er som et Sennepskorn, der har store Muligheder i sig, Muligheder for at slaa dybe Rødder og vokse højt op — om den straks fra Begyndelsen kunde komme godt i Vækst!

Dertil kræves naturligvis først Kraft og Velsignelse fra oven, men der kræves ogsaa Støtte og Hjælp fra den katholske Menighed, som den er grundlagt i. Det gælder om at faa denne til at forstaa, at den Virksomhed, som er begyndt i katholsk Bogsalg, maa være alles Sag, at vi alle er ansvarlige for dens Fremtid, og at det i det hele beror paa os, hver en og enkelt, om den skal udvikle sig og trives — om vi overhovedet skal have Lov at beholde den iblandt os! Det er nemlig ikke nok med Begyndelsen; dens fremtidige Eksistens kommer selvfølgelig til at bero paa den Modtagelse, den faar iblandt os.

Lad os tage praktisk paa Sagen. Det maa, synes jeg, for Fremtiden være en simpel Pligt, vi kan gerne sige en Taknemmelighedspligt, at enhver Katholik støtter det nye Bogsalg*) ved sine Indkøb. Først og fremmest af katholske Bøger! Den dansk-katholske Litteratur er jo — endnu — ikke mere righoldig, end at mange Hjem kunde overkomme at eje hele »Fortegnelsen«. Er det ikke sket endnu, er der altsaa noget at indhente. Dertil kommer, at Bogsalget ogsaa har Oplag af Bøger paa fremmede Sprog og altid er rede til gennem sine udenlandske Forbindelser at efterkomme enhver Efterspørgsel i denne Henseende. At man direkte gavner sig selv og sine nærmeste ved at forsyne sit Hjem med god Litteratur, behøver Ugebladets Læsere vist ikke at mindes om; men ogsaa indirekte gavner vi os selv ved at fremme Omsætningen af katholske Bøger. Med den større Omsætning følger Fortjeneste og dermed Mulighed for Udvidelse, forøget Virksomhed, rigere Udvalg, Forlagsvirksomhed o. s. v. o. s. v.

Hvad der gælder Bøger, gælder i ikke mindre Grad de Ting, som vi mærkelig nok endnu ikke har fundet noget

*) Eller dets Filialer ved St. Ansgars Kirke og i Provinsen.

dansk Navn til. Devotionalier kalder vi dem gerne; »Fromhedsredskaber« blev de engang spøgende kaldt af vor store katolske Digter — hvad om vi kaldte dem »Andagtsgenstande«? Ogsaa om disse gælder det, at en rigelig Om-sætning vil gøre det muligt at skaffe et rigeligt Udvalg til Veje, noget for alles Smag og Evne. De, som forstaar at bruge Andagtsgenstande, behøver vel knap at opfordres til at købe dem, men maaske dog til at mindes om, hvor ofte disse Ting kan anvendes som Gaver, saavel til Trosfæller som i ikke mindre Grad til Protestanter, der ofte har større Glæde og Udbytte af saadanne, end man skulde vente. — —

Kort sagt: Det katolske Bogsalg maa blive en fælles Sag, skal vi sige et »Andelsforetagende« for alle danske Katholikker. Vi giver det vor Støtte i Form af Indkøb og anden virksom Interesse, og vi faar vor Andel i Form af den Slags Renter, som »Møl og Rust ikke kan fortære«. Katholsk Bogsalg bør udvikle sig til at blive en af de betydeligste Faktorer i Arbejdet for at udbrede katolsk Oplysning og katolsk Livssyn.

spero. —

Nye Bøger.

G. Rauschen: Kirkehistorie. Den katolske Kirke ned gennem Tiderne. Ved L. G. (Høst, København. 179 Sider. Kr. 1,75. Indb. Kr. 2,25.)

Danske Katholikker har nu en god katolsk Kirkehistorie paa Dansk — hermed kunde i Grunden tilstrækkelig være sagt. Lad mig dog føje et Par supplerende Bemærkninger til. Naar den kaldes en god Bog, menes dermed, at den har de Egenskaber, der kræves af et historisk Arbejde: Paalidelighed, Upartiskhed, Anskuelighed og livlig Fremstilling. Den sidste Egenskab betyder dog ikke, at den nye Bog er en underholdende Samling kirkehistoriske Læsesykker, nej, den er en Lærebog i Kirkehistorie, lige nyttig for ældre og yngre, som søger reelle, positive Kundskaber. Naar den kaldes katolsk, vil det sige, at den er skreven ud fra den Grundbetragtning, at den katolske Kirke er stiftet af Jesus Christus og aldrig vil eller kan blive forladt af ham; derimod ikke, at den forsvarer katolske Forhold og Personer som saadanne og ned sætter alle andre; den historiske Sandhed er klart og usminket fremstillet, hvem den saa end er ubehagelig eller

behagelig for. I den danske Udgave er der flere Steder indsat Paragraffer, der fortæller den danske Kirkes Historie, ogsaa Lutherdommens Udvikling i den efterkatholske Tid. Da Bogen for en meget stor Dels Vedkommende er trykt med Petit eller endnu mindre Skrift, indeholder den paa sine ca. 180 Sider en næsten overvældende Mængde Stof. En Tidstavle og et omfattende Navneregister letter betydelig Brugen af den fortrinlige Bog. N. H.

C. M. Palmgren: Sveriges märkligsta Kvinna, Birgitta Birgersdötter.
(Wilhelmssons Förlag, Stockholm. 1914. Pris 3 Kr.)

Bogen behandler den første Del af Birgittas Liv, nemlig Tiden før hendes Rejse til Rom. Det er den første populære Behandling af Nordens store Datter, som er skrevet med en glødende Begejstrings Friskhed, hvorfor den ogsaa er vel værd at læse. Forfatteren er godt hjemme i Sveriges Middelalder, og hans kulturelle Skildringer gør det muligt at se Birgitta paa Baggrund af Tidens Forhold, der frembyder mange interessante Paralleler til vore Dages Fremtoninger, som Forfatteren Gang paa Gang fremhæver. Desværre skæmmes Bogen af flere stærke protestantiske Udfald mod Kirken; men det maatte man jo egentlig vente, da Forfatteren er protestantisk Præst og har holdt de Foredrag, han har sammenarbejdet til Bogen, for sine Konfirmander. Kun forekommer de en saa underlig umotiverede, da han, som er en inderlig troende, besvarer Spørgsmaalet om, hvorvidt man kan tro paa Birgittas Aabenbaringer derhen, at man kan det, fordi det er Kristus, der taler i hende. Ligeledes skriver han, at det ikke er saa underligt, at rationalistiske Kritikere ikke vil anerkende hendes Aabenbaringer, da de jo heller ikke vil tro paa Kristi, og der maa anlægges det samme Synspunkt paa begge. Man ser altsaa, at overalt, hvor han taler af sin egen Kærlighed til Birgitta, er han værd at følge; men saa kommer Hr. Pastoren, der skal bevise, at hun er Reformationens Forløber, fordi hun tog sig af de smaa og arbejdede paa, at der skulde prædikkes paa Svensk. Og videre siger han, at selv om man anerkender hendes Aabenbaringer, maa man dog ikke se paa dem, som Kirken gør, thi den sætter dem over Bibelen, en Paastand, der umulig kunde støde mere mod Sandheden, end den gør, saa sandt enhver Katholik kan tro saa meget eller saa lidt paa Birgittas Aabenbaringer, som han vil, ja slet ikke. Interessant er hans Paavisning af, at Forestillingen om den mørke Middelalder dels er en Arv fra Rationalismen og dels skriver sig fra Reformatorenes Ødelæggelse af Klostrenes Manuskripter, for at der ikke skulde være Vidnesbyrd om,

hvad »Papismen« havde gjort for Sverige. Ejendommelig nok er Krogh Tonnings fortrinlige »Birgitta« ikke benyttet.

Bogen prydes af mange velvalgte og interessante Illustrationer.

Man maa med Interesse afvente Fortsættelsen og haabe, at Birgitta vil udføre Resten af sin Mission, saa Forfatteren da maa være naaet helt hen til Kirken.

Magister.

Den dansk-katholske Kirkesag.

„Det er alvorlige Tider“ — saa lyder det fra alle Læber, „det læses paa alle Ansigter. Megen og mangeartet Nød staar for Døren, overalt kaldes der paa den offentlige og private Godgørenhed, og dette er ret og rigtigt og maa saa være. Men een Nød frem for alle andre maa vi Katholikker ikke forsømme at yde vor Skærv til at afhjælpe, det er den, der truer vor dansk-katholske Kirkesag. Fra Udlandet tør vi vist ikke vente nogen Hjælp i denne Tid, hvor Krig og Trang udtørre alle Hjælpekilder, som vi ellers i Nødens Stund turde gøre Regning paa. Og dog trænger mange af de først i de sidste Aar grundlagte kirkelige Stationer nu mere end nogen Sinde til Hjælp. Muligvis maa endog en eller anden mindre lukke. Hvad om det var din Kirkes Dør, du en Dag fandt laaset? om det var dig, der en Dag maatte undvære »det daglige Brød«, den hellige Kommunion? Kan være, at du bebor et af de mere velstillede Sogne, saa det ikke gaar dig saa galt, men tænk da paa det gode Raad: »Hvad du evner kast af i de nærmeste Krav«, hjælp med din Skærv til, at en saa stor Nød ikke skal ramme din Næste.

Næste Søndag, Rosenkransfesten, bydes der en Lejlighed til at bidrage til denne Sag, idet der i alle Kirker afholdes Ansgarius-Bonifacius-Kollekt (til Fordel for vore mest trængende Menigheder). Knap ikke af paa din Skærv, fordi det er Dyrtid, men giv lidt mere end ellers, fordi det er Dyrtid, og dette føles saa haardt for vor nærmeste Næste, vor Moder, den katholske Kirke. Gud vil gengælde dig det!

E. Rosenørn-Lehn.

Maria i Skibet.

For et godt halvt Hundrede Aar siden laa der i Livornos store Havn i Italien tre mindre Sejlskibe klare til Udfart. De skulde gøre Rejsen gennem Middelhavet forbi de spanske og franske Kyster til Antwerpen, hvortil de skulde føre Fragtgods.

Paa et af Fartøjerne stod Kaptajnen og en ung Herre af høj Skikkelse og tysk Udseende sammen. Den sidste betragtede atter og atter en kæmpemæssig Kasse, der stod midtskibs paa Dækket som en lille Ark, befæstet til Mellemdækket med svære Jernkramper. Han havde just rettet et Spørgsmaal til Kaptajnen, da denne næsten barsk afbrød ham: »For Pokker, hvor ofte har De endnu Lyst til at spørge? Kramperne skal nok holde, og Kassen kan ikke rulle, og ingen æder den op eller slikker paa den. Jeg har i mine Levedage ført Kister og Kolli nok over Middelhavet . . .«

»Jeg beder om Undskyldning,« sagde den unge Mand høfligt, »men dersom De vidste, hvor meget hele min Sjæl hænger ved det, som jeg har betroet Dem. . .«

»Naa, hvad er det saa egentlig?« spurgte Kaptajnen. »Jeg har i Fragtbrevet kun læst om en Marmorblok; hvad forestiller den Historie?«

Den unge Mand saa fornøjet paa ham og sagde: »Det er et Arbejde, som har kostet mig Aar, min første Komposition: en Pietà, og jeg vil skænke den til Domkirken i min Fødeby.«

Ubehageligt overrasket saa Kaptajnen med en mørk Mine paa ham. »Pietà, hvad er det for noget?« spurgte han; »dog vel ikke en Maria?«

»Og hvorfor ikke?« svarede Kunstneren troskyldig, »det er Guds Moder med Jesu afsjælede Legeme paa Skødet.«

»Tusend Djævlé! skreg den raa Reder rasende. »Og en saadan Overtro, sligt Hedenskab skal mit gode Fartøj føre! Mener De at kunne holde mig for Nar?«

Maalløs og forfærdet stod den unge Kunstner foran den rasende Hollænder, der i bestandig mere heftige Udtryk haanede »den papistiske Tilbedelse af Maria«.

»De behøver min Sandten ikke saadan at glo paa mig, unge Mand!« skreg Kaptajnen nu; »dersom jeg ikke havde Medlidenhed med Dem, og dersom Kontrakten ikke allerede var sluttet og Fragten betalt, saa havde jeg virkelig Lyst til igen at sætte Deres Maria i Land og rejse videre uden hende . . . Dog nu kan det være nok; De ser, at man hisser Ankeret op. Adieu, gaa ned i Baaden der!«

Derpaa vendte han sig bort; men den unge Mand kastede endnu et langt, varmt og kærligt Blik paa den store Kasse, der skjulte hans eet og alt paa Jorden, hvorpaa han forlod Skibet.

En Time derefter drønedes tre Kanonskud, og de tre belgisk-hollandske Skibe sejlede ud af Havnen, ud paa det vide Hav.

Ved Kajen stod Kunstneren og saa længe efter dem. Det skumrede allerede; paa Himlen stod Aftenstjernen fredelig over det mørke Hav.

»Stjerne paa Livets Hav, hellige Jomfru, led mine Hænders Værk til den sikre Havn i Hjemmet,« bad han, og en Taare perlede i hans Øje.

Og endnu længe knælede han denne Aften i Domkirken, og inderligt bad han med Folket, som fylket omkring det Allerheligste, halv sang, halv reciterede Litaniet til Guds Moder. Og ikke mindst anbefalede han den ugudelige Sømand til Guds Moder. »Han er vel uværdig til at bevise dig en Tjeneste,« bad han, »men gør du ham værdig; kast i din Barmhjertighed en Straale af din Naade i hans Hjerte, og lad ham faa Frelse og Erkendelse paa Grund af den ufrivillige Tjeneste, som han viser din Dyrkelse, du velsignede blandt Kvinderne, Maria!«

Det var intet Under, at Kunstneren med hele sit Hjerte hang ved sit Værk. Han havde skabt et Mesterværk af første Rang. Som Bondeknøs var han opvokset, ligefrem, from og ulærd; men det lod ham ingen Ro, han begyndte at snitte og modellere, og en skønne Dag sagde han »Levvel« til sit westfalske Hjem og begav sig — fattig Knøs, som han var — til Fods paa Vejen til Italien, til Rom. Under tusind Savn og Vanskeligheder uddannede han sig der til Kunstner, til Billedhugger, fik Bestillinger, et Navn og Penge oven i Købet. Og da han havde det nødvendige, begyndte han af en kæmpemæssig Blok karrarisk Marmor at hugge Guds Moders Billede med sin Søns døde Legeme i Skødet i overlegemlig Størrelse. Det skulde være en from Tak og Hilsen til Hjemmet og den elskede gamle Domkirke, i hvilken han som Dreng og Yngling saa ofte havde knælet i Bøn og tillige for hans Bekendte derhjemme et Vidnesbyrd om hans nuværende Dygtighed. Nu havde han betroet Kunstværket til Fragtskibet, som vel maatte sejle flere Maaneder, førend det kom til Antwerpen.

Han selv vilde over Land rejse hjem for at være til Stede ved Opstillingen.

Den ene Uge hengik efter den anden. I Antwerpens Havn saa man daglig vor Kunstner; han ventede og spurgte sig for næsten hver Time, om de tre Skibe fra Livorno endnu ikke var løbet ind i Schelde — intet Svar. Bestandig mere betænkelige bleve Efterretningerne; der var ingen Tvivl om, at noget var passeret dem, ellers maatte de forlængst været dér. Endelig kommer Efterretningen: to Skibe er forliste, det tredje er forsvundet.

Kunstneren kunde ikke holde det ud længere. Han gik ind i den nærmeste Kirke; der sank han næsten sammen i usigelig Smerte, indtil endelig Taarerne lettede hans Hjerte. Lidt efter lidt fattede han sig igen, og da han havde aflagt et helligt Løfte, stod det Haab fast hos ham: Maria fører det tredje Skib i Havn, og det tredje Skib er det med hendes Billede!

Og hans Tillid blev ikke skuffet. Nogle Dage senere blev virkelig det savnede Skib signaliseret. Han saa og kendte det allerede i det fjerne: det var hans, Kassen ragede højt op over Dækket: det var hans Pieta!

Og da han nu stod paa Kajen, vinkede til hans Forbavselse Kaptajnen helt venligt til ham! Han var blevet en helt anden Mand. Faa Øjeblikke efter var Kunstneren paa Dækket af Skibet, og Sømanden faldt ham om Halsen; han vilde tale, men kunde ikke, Taarerne kvalte Ordene i den barske Mands Mund. Endelig sagde han: »Herre jeg spotter ikke mere over Guds Moder! Hun har frelst os! I den frygtelige Storm saa jeg de andre Skibe danse omkring som Nødeskaller, kæntre og synke. Da for det mig som et Lyn gennem Tanke og Hjerte: »O hellige Maria, hjælp os; jeg vil stedse holde dig i Ære og atter tro!« Og se, vort Skib holdt Stand. Marmorblokkens Last i Midten holdt os i Ligevægt, Skibet brød sig en Bane, roligt og sikkert, Maria har frelst os alle; hun er dog Havets Stjerne! Og Dem, Herre, takker jeg tusind Gange; ved Dem er Lykke blevet os til Del.«

Det store Marmorbillede staar nu i Domkirken i Münster. Mesteren, som skabte det, var *Achtermann*, og den, som skriver dette, har nylig staaet foran Pietà og har ogsaa for nogle Aar siden besøgt Achtermann i Rom og hilst paa ham.

Maria i Skibet — ikke blot paa det virkelige Hav skal hun være, ogsaa i vort Livs Skib; hendes Dyrkelse skal være i vort Hjerte, hun hjælper os at holde Ligevægten og naa Maalet, den evige Havn. Stjerne paa Livshavet, Jomfru, vær hilset, og staa os bi med din Forbøn i Livet og i Døden!

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Klosteret paa Jagtvejen eller nøjagtigere: den Del af nævnte Kloster, der straks agtes taget i Brug, er nu saa vidt fremskreden, at Tilbedelsessøstrene haaber at kunne flytte ind i det i Begyndelsen af næste Maaned; Indvielsen af den færdige Del vil antagelig finde Sted c. 8. Oktober. Kirken er derimod endnu ikke færdig og bliver det næppe før ind i næste Foraar. Søndag den 27. September Kl. 2 vil Hr. Murermester Günther være til Stede paa Klosteret og forevise den interessante Bygning for de af vore Menigheders Medlemmer, som endnu ikke har haft Lejlighed til at se den. — St. Josefssøstrenes nye Skolebygning paa Østerbrogade skrider ogsaa godt fremad; man haaber i Løbet af 2—3 Uger at have det hele Bygningsværk rejst og hele Skolen under Tag inden Vinteren.

Sverige. Sognepræst Josef Popp i Malmø, den ældste katolske Præst i Sverige, fejrede, som i forrige Nummer kort omtalt, Søndag den 20. Septbr. sit 50-aarige Præstejubilæum. Pastor Popp fødtes d. 9. Juli 1835 i Stockholm og er saaledes, trods sit fremmedlydende Navn, en Svensker; hans Forældre var ogsaa begge Svenskere, medens hans Farfader var en indvandret Østerriger. Ni Aar gammel optoges Josef Popp i »inrättningen för katolske församlingens fattige barn« i Nørre Smedegade i Stockholm, hvilken »Indretning« dengang lededes af Mgr. Georg Huber. Da han viste Lyst og Evner til Studier, blev han 17 Aar gammel ansat som Lærer for Drengene i nævnte Institut. Denne Stilling udfyldte han til 21-Aars Alderen, da han, efter at have aftjent sin Værnepligt, hvilket dengang kun varede 14 Dage, rejste til Bayern for at fortsætte sine Studier i Benediktinerklosteret Metten ved Regensburg og i Præsteseminariet i München-Freising. Sidstnævnte Sted viedes han 1864 til Diakon af Ærkebiskop Scher og vendte saa tilhage til Stockholm, hvor han d. 24. September samme Aar viedes til Præst af Biskop Laurentius Studach i daværende Eugeniakapel. I ni Aar var Pastor Popp derefter Kapellan i Stockholm, hvorpaa han den 1. Septbr. 1875 blev ansat som Sognepræst i Malmø, hvor han nu har arbejdet trofast i over 39 Aar. Til Trods for en ret alvorlig Sygdom for et Par Aar siden er Pastor Popp nu atter ved godt Helbred. — Søndagen formede sig som en skøn Fest for den afholdte gamle Præst. De svenske Katholikkers Biskop, *Mgr. Bitter*, var selv kommet fra Stockholm og sang Højmessen, assisteret af Hr. Pastor Meyerink som Diakon og Hr. Pastor von Hysel som Subdiakon i de nye Levitklæder, en Gave fra Familien Schmitz, medens Jubilaren, Hr. Pastor *Popp*, havde Hæderspladsen oppe i Midtergangen foran Kommunionbænken. Et velindøvet Kirkekor, assisteret af Balerinis Strygeorkester, bidrog i høj Grad til den festlige Stemning. Umiddelbart efter Højmessens, før Te Deum og den sakramentale Velsignelse, gjorde Biskoppen sig med velvalgte Ord til Tolk for Menighedens glade Taknemmelighed overfor den nidkære Sjølehyrde, som havde viet største Delen af sin mangeaarige Præstegerning til Menigheden i Malmø, et Hverv, som jo haade var byrdefuldt og brydsomt, men som den nu næsten 80aarige Sognepræst altid havde røgtet med ægte kristelig Taalmodighed, med præstelig Nidkærhed og Trofasthed. Det hyggelige lille Kirkerum, som netop i Aar er bleven nydelig restaureret og forsynet med nye Bænke, var i Dagens Anledning smagfuldt pyntet og straaledede i elektrisk Belysning; men det glædeligste var dog, at hver eneste Plads i Kirken var optaget. — Efter Gudstjenesten modtog Jubilaren Menighedens Lyk-

ønskning i Præsteboligen; en Gave, som man havde tænkt at ville overrække ham i Dagens Anledning, nemlig en kostbar Monstrans, havde man paa Grund af Tidernes Ugunst ikke kunnet tilvejebringe i rette Tid. Til Gratulanterne her fra Byen sluttede sig bl. a. ogsaa Jubilarens Familie fra Stockholm samt seks Kolleger fra København og Ordrup med Sognepræsten fra St. Ansgars Kirke, Hr. Pastor Braun, i Spidsen. Ved 3-Tiden samledes Jubilaren med Biskoppen og hans øvrige Gæster hos Hr. Kirkeforstander, Konsul Schmitz, som med stor Gæstfrihed havde indbudt til Jubilæumsmiddag, under hvilken der blev oplæst et halvt Hundrede Gratulationstelegrammer.

F.

Mandatum.

Per litteras die 3. Septembris h. a. datas, quae nonnisi die 21. h. m. huc pervenerunt, Emmus P. Hieronymus Cardinalis Gotti, mihi significans hac ipsa die Emmum D. Jacobum Cardinalem Della Chiesa in Summum Pontificem electum fuisse nomenque Benedicti XV assumpsisse, mandavit ut singuli sacerdotes per triduum in Missa celebranda orationem adderent *pro gratiarum actione*.

Havniae, die 22. Septembris 1914.

✠ **Johannes von Euch,**
Episcopus, Vicarius Apostolicus.

Til Oktober Maaned anbefales **Rosenkransbogen**. Indb. 35 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

Skalde en eller anden have et **Harmonium** tilovers, er der god Brug for et saadant i St. Hans Kapel i Hørsholm. Henvendelse til St. Andreas Kollegium.

Unio. Fredag den 2. Oktbr. Kl. 8 begynder Vintersalsonen i Frederiksberg Allé 11.

De almindelige Møder finder Sted hver 1. og 3. Fredag i Maaned. Fredag d. 16. Oktbr. afholdes Generalforsamling.

Jesu Hjerte Andagt (2. Oktbr.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse; Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Bønnens Apostolat.

Emnet for Oktober:
Udbredelse af den katholske Presse.

Det katholske Fortsættelseskursus.

Undervisningen strækker sig over Maanederne Oktober—November og Januar—April og finder Sted i Sankt Knuds Skole, Stenosgade 4 C.

Aftenskolen er kun for unge Piger; dog danner Korskolen en Undtagelse, idet unge Mænd ogsaa kan deltage i denne Del af Undervisningen.

Betalingen erlægges den første Undervisningsaften ved hver Termins Begyndelse og er Kr. 2,50 pr. Fag. Den samlede Betaling for hele Vinteren bliver altsaa Kr. 5 pr. Fag.

Det tilraades de Elever, der ønsker at studere et fremmed Sprog, tillige at tage et Kursus i Dansk, saafremt et saadant ikke tidligere er gennemgaaet.

Til Undervisningen er der ogsaa Adgang for ikke-katholske Elever.

Indmeldelse sker mellem 1 og 4 paa Menighedskontoret, Bredgade 69, 2. o. G. Telefon: Palæ 654, hvor yderligere Oplysninger vil kunne faas.

Eleverne anmodes venligst om at indmelde sig paa Menighedskontoret, altsaa ikke vente til den første Undervisningsaften, da megen Tidsspild derved undgaas.

Endvidere henstilles det høfligst til de Elever, der maatte ønske at deltage i Gymnastikundervisningen, at indmelde sig snarest muligt, da Oprettelsen af et Gymnastikhold vil afhænge af tilstrækkelig Tilslutning.

Undervisningsplan:

Mandag.

7—8 Dansk.

8 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{1}{2}$ Gymnastik (Salen i Boyesgade).

Tirsdag.

7—8 Fransk B.

8—9 Skrivning.

7—8 Engelsk 3.

8—9 » B.

9—10 Stenografi.

Onsdag.

7—8 Fransk 2.

Torsdag.

8 $\frac{1}{2}$ —10 Korskolen.

Fredag.

7—8 Fransk 3.

8—10 Haandgerning.

(Kunsthroderi, Hedebo- og Hardangersyning,
(fransk og engelsk Syning).

Lørdag.

7—8 Stenografi.

8—9 Engelsk Handelskorresp.

(Kr. 5 pr. Termin).

9—10 Engelsk 2.

7—8 Engelsk Konversation
(ved indfødt engelsk Dame
Kr. 5 pr. Termin).

Kirkelig Kalender.

27. Sept. 17. Sønd. efter Pintse. Kirkevielsesfest.	4. Okt. 18. Sønd. efter Pintse. Rosenkransfesten.
28. — Mandag. Venceslaus, Martyr.	5. — Mandag. Placidus og Fæller, Martyrer.
29. — Tirsdag. Michael, Ær- keengel.	6. — Tirsdag. Bruno, Beken- der.
30. — Onsdag. Hieronymus, Bekender og Kirke- lærer.	7. — Onsdag. Marcus I, Pave og Bekender.
1. Okt. Torsdag. Oktavdag.	8. — Torsdag. Birgitta, Enke.
2. — Fredag. Oktavdag.	9. — Fredag. Dionysius og Fæller, Martyrer.
3. — Lørdag. Oktavdag.	10. — Lørdag. Frants Bor- gias, Bekender.

Meddelelse om Gudstjenesten i København fandtes sidst i Nr. 36.

Særtryk af Sengen om **Benedikt XV** (Mel.: Der er et Land, dets Sted.) i forrige Nummer af Ugebladet kan faas ved Henvendelse til Redaktøren.

Kollekt for den dansk-katholske Kirkesag.

Søndag d. 4. Oktbr. holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.

Ungdomsfest.

Den Ungdomsfest, som »Katholsk Ungdomsværn« ellers har afholdt i Maj Maaned for de unge i 14—15 Aars Alderen, vil i Aar finde Sted Søndagen d. **18. Oktober** Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4. Det er Ungdomsværnet meget om at gøre, at de indbudte unge kommer til denne Fest i Følge med deres Forældre.

St. Ansgars Kirke.

Under den højtidelige Messe Kl. 8 paa Kirkevielsesfesten den 27nde Septbr. udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 3 og 5 reciterer de gejstlige Breviarbønderne; Kl. 8 Aften Festandagt med Te Deum.

Fælles Bedetimer: Kl. 2—3 den eukaristiske Forening; Kl. 3—4 Rosenkransbroderskabet. Mariakongregationen af Apostlenes Dronning og Lætitia; Kl. 4—5 Fidelitas; Kl. 5—6 St. Josefs Gilde; Kl. 6—7 Mariakongregationen for Ynglinge; Kl. 7—8 Maria-kongregationen for Mænd:

Katholsk Bogsalg.

Stenosgade 3.

Nær ved Vesterbrogade.

Daglig aabent 9—7. (Lørdag til 9.)

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler m. m. m.

Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon (først i næste Uge).

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 40.

Søndag den 4. Oktober.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den hellige Kamillus af Lellis. — En ny lille Virksomhed. — Smaa Krigsnotitser. — Et Negerbrev. — Den h. Ansgars Mariadyrkelse. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

231.

Rosenkransfesten.

Krigsvejret raser gennem Landene. Højt over de tunge, truende Skyer, der indhyller Jorden, hvælver Kirkeaarets stille, fredelige Himmel sig med de mange hellige Fester som Stjerner. Krigen fylder os med Angest og Rædsel, og vi længes efter Stjernernes evige Fred. I Dag er det Rosenkransfestens Stjerne, vi skimter mellem de jagende Krigsskyer. Den er ikke blodig som Mars; men den er Krigsstjerne alligevel.

Det var den 7. Oktober 1571. Ved Lepanto laa den kristne Flaade i Kamp med den tyrkiske; i Rom drog Tusinder fra Kirke til Kirke med Rosenkransen i Hænderne for at nedbede Guds Hjælp over de Kristnes Vaaben. Don Juan d'Austrias Sejr, der frelste det vestlige Europa fra Tyrkernes Herredømme, blev herefter hvert Aar fejret paa den første Søndag i Oktober som »Rosenkransfest«. I 1716 blev denne Fest foreskrevet for hele Kirken — igen som Følge af en Sejr, som Prins Eugen den 5. August havde vundet over Tyrkerne ved Peterwardein.

Rosenkransfesten passer altsaa godt til Nutidens Krigs-larm og Kampbulder — Rosenkransandagten er en Krigs-andagt. Mere end nogen Sinde skal nu Rosenkransbønnen stige til Himlen, nu da Verdensbranden er udbrudt og ingen veed, hvor langt den vil gribe om sig, og om den vil gøre Holdt foran vort eget Fædrelands Grænser. Nu kan det kun være om Fred, vi beder, om at »Broderkri-gen« maa blive endt, om at vort Land maa blive skaanet for Krigens Rædsler.

Det er ikke tilfældigt, at det kristne Folk i Krigsnød tyer til Rosenkransen. Den gemmer som rene, klare Ædelstene de sandeste og dybeste Fredstanker i sig.

I Rosenkransen siger vi Gang paa Gang »Fader vor« og tænker paa den Kærlighed, hvormed Gud elsker os som sine Børn. O unaturlige Krig, der skiller Guds Børn ad i Had og Fjendskab, saa den guddommelige Kærligheds Baand, der udgaar fra Guds Faderhjerte, ikke fortsættes her paa Jorden, ikke faar Lov til at omslynge alle Mennesker til een Familie! Vi føjer »Hil dig, Maria« til for at ære vor himmelske Moder. Ak, alle de Mennesker, der nu kæmper mod hinanden, har en fælles mild og kærlig Moder i Himlen! Hvor synes Krigen os ikke modbydelig, ukristelig! Hvor brænder ikke Fredslængslen i vore Hjerter, hvergang vi nævner vor himmelske Moders Navn i Rosenkransen!

Vi beder den glædefulde Rosenkrans om Jesu Barn-dom, om Bethlehem. Vi hører Englene synge: Ære være Gud i det høje og Fred for Menneskene paa Jorden, og vi beder »Send som Dug og Regn fra Himlen« den Julefred ned, der synes at være forsvunden fra vor Jord. — Vi beder den smertefulde Rosenkrans. Fra den martrede, saarede Jesus paa Korset gaar Tanken videre til hans hellige mystiske Legeme, som vi ser sønderflænget og blødende af tusinde Saar. Det er jo Kirkens Børn, der kæmper mod hinanden. Jesus har engang sagt, vi skulde elske hverandre, saaledes som han har elsket os. Den smertefulde Rosenkrans fortæller os om Jesu Kærlighed indtil Døden for alle de Mennesker, der nu hader hinanden indtil Døden. Hvad om Kristendommens Fjender rejste sig og haanligt gentog Romernes Ord om de første Kristne: Se, hvor de elsker hverandre! — Vi beder den herlighedsfulde Rosenkrans og færdes med den opstandne i Himlen, hvor alt er Fred og Salighed, hvor alt ufuldkomment forgaar og kun Kærligheden bestaar, hvor vi alle skal hvile i Guds evige, uudsigelige Omfavnelse. Og saa skal de samme, der engang skal være forenede i Himlen, her paa Jorden bruge al deres Kløgt og Kraft til at tilintetgøre hinanden i vanvittigt Fjendskab! O Krig, hvor er du unaturlig, hvor staar du i Strid med Kristendommens dybeste og helligste Tanker!

Vi vil ikke gruble over, hvordan Gud kan tillade det — Krigen er vel Syndens frygteligste Barn. Vi vil heller ikke fortære os i Bitterhed og Harme. Vi vil handle, vi vil bruge det lille, usynlige Vaaben, som Rosenkransbønnen er; et Vaaben, der er mægtigere og rækker længere end moderne Kanoner, et Vaaben ikke til Ødelæggelse, men til Fred og Frelse.

A. Menzinger.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Felttoget er endt, og Kamillianerne vender tilbage til Italien for atter at optage deres Arbejde der; men de Hundreder af Soldater, som ogsaa er kommet tilbage, kan ikke blive trætte af at udbrede deres Ros fra By til By. Hæren havde erobret Gran; men de otte Kamillianere har ved deres Kærlighedsgerninger erobret Hjerter og gjort Ordenens Navn kendt og elsket i hver Stad og hver Flække i Italien.

De er alle kommet tilbage paa nær een: Broder Hannibal Montaggioli fra Padua hviler i en ensom, ukendt Grav ved Donaus Bred.

Han havde i sin Ungdom selv været Soldat, den gode Broder Hannibal, men kan hænde Krigerlivets Strabadser var mindre opslidende, naar alt kom til alt, end Sygeplejens uophørlige, anspændende Arbejde i Felten. Og naar skulde Broder Hannibal vel finde Tid til at tænke paa sig selv og søge Hvile, han som var saa hjælpsom og godgørende!

Det fortæltes som en munter Historie blandt Kammeraterne, hvordan han som ganske ung Soldat engang, da det var bitterlig koldt, havde bugget sin Hue over med sit Sværd og givet den øverste Halvdel til en Tigger. Men selv om man drillede ham lidt og lo af ham, var Latteren dog ikke ondt ment, man vidste jo, han havde et Hjerte af Guld, og desuden — han havde jo kun fulgt den hellige Martins Eksempel, og det huskede de nok alle, at den Tigger, som under ganske lignende Omstændigheder havde faaet Helgenens halve Kappe, havde vist sig at være Kristus selv.

Under hele Felttoget havde Broder Hannibal arbejdet utrætteligt baade Dag og Nat, nu var hans Kræfter udtømte. Paa Hjemrejsen maatte man lægge ham paa en Vogn, og her udaandede han i en Augustinermunks Arme. Hans Grav blev kastet i Sandet ved Flodbredden og et simpelt Trækors plantet paa den for at vidne om, at her havde en Kristi Stridsmand fundet sit sidste Hvilested.

Kom Aaret saaledes til at spille en fremtrædende Rolle i Ordenens Historie, blev dette i ligesaa høj Grad Tilfældet med Aaret 1596, om end paa en anden Maade.

I Juli og August udbrød der i dette Aar i Rom en pestagtig Sygdom, der i Løbet af faa Uger bortrev en Mængde Mennesker. Den omsorgsfulde Pave Klemens XIII traf straks Foranstaltninger til at komme de nødlidende til Hjælp og, om muligt, standse Sygdommen. Han bestemte, at hver Kardinal skulde sørge for det Kvarter, der laa omkring hans Sognekirke. Som sin egen Part tog han Kvarteret omkring Engelsborg og betroede hele Sygeplejen her til Kamillus og hans Orden.

Fuld af brændende Iver gav Kamillus sig i Lag med den ny, betydningsfulde Opgave. Han valgte ti af Ordenen som sine Medhjælpere, og som en Feltherre udkastede han sin Plan til Bekæmpelsen af den hærgende Sygdom. Man maa i høj Grad beundre den praktiske Sans, han her lagde for Dagen; hans Anordninger kunde ligesaa godt tages til Følge nu i det tyvende Aarhundrede, Hygiejnens Tidsalder, som dengang for mere end 300 Aar siden.

Orden og Punktlighed og en bestemt Fordeling af Arbejdet var Grundreglerne for det hele Foretagende; planløs Hjælpsomhed og Godgørenhed vilde i dette Tilfælde været ganske unyttig. Hver fik sit bestemte Hverv at udføre. To Ordensfolk skulde bestandig ledsage Lægen og skrive op, hvad han forordnede for de syge; to andre skulde tage sig af de døende og staa dem bi i den sidste Strid. De øvrige seks skulde, ledsagede af otte Lastdragere, gaa fra Hus til Hus og uddele alt, hvad de syge kunde behøve, af Mad, Lægemidler og Klæder. Maden blev tilberedt i et Hus, som Paven selv havde bestemt til dette Øjemed, ligesom han ogsaa rundhaandet afholdt alle Udgifter derved.

I to Maaneder arbejdede Kamillianerne uafbrudt paa denne Maade. I den brændende Hede, som Hundedagene fører med sig, vandrede de troligt Dagen lang i de snævre Gader, ja, ofte helt ud i Vinbjergene og til den saakaldte Helvedesdal, der hørte med til Distriktet. Forunderligt nok blev ingen af dem angrebet af Sygdommen, og de bragte heller ikke Smitte til Brødrene i Magdalenaklosteret, skønt Sygdommen ellers var overordentlig smitsom. Kamillus saa deri Guds faderlige Omsorg for dem, hvordan han vilde bevare dem friske og sunde, for at de kunde udføre deres Kærlighedsgerning til hans Ære. Naar Brødrene var

ved at synke sammen af Træthed, opmuntrede Kamillus dem ved at vise hen hertil og ved at belære dem om, at det sande apostoliske Liv just bestaar i aldrig at unde sig Hvile og Ro af Kærlighed til Gud og Sjælene og at foretrække et Liv, fuldt af Anstrengelse og Lidelse, fremfor et let og mageligt, fordi man derved bærer Korset efter Frelseren.

Deres selvforfølgende Handlemaade forskaffede dem Pavens, ja hele Roms dybeste Beundring, og Kamillus selv glædede sig ofte ved at se sine Sønners Offervillighed. Et lille Eksempel paa, hvor ganske de kunde glemme sig selv og Legemet's Krav, skal nævnes her.

En af Ordenspræsterne havde flere Nætter i Træk vaaget hos de døende uden at unde sig selv et Øjeblik Hvile. Omsider krævede dog Naturen sin Ret, og han faldt i en fast Søvn. Da man kort efter kaldte paa ham, for at han paa ny kunde overtage sin Bestilling, stod han op i Søvn, iførte sig sit Tøj og gik ud paa Gaden. Her traf Politipræfekten ham og blev højst overrasket ved at se hans vaklende Gang. Den gode Paters Overraskelse var ikke mindre, da man vækkede ham, og han fandt sig selv staaende midt paa Gaden, omringet af Politibetjente. — — —
(Fortsættes).

En ny lille Virksomhed.

Paa den katholske Studenterforenings (A. C.) sidste Generalforsamling d. 23. September blev Medlemmerne enige om at forsøge en ny, ganske lille Virksomhed udadtil, for hvilken der her skal gøres en Smule Rede.

Der gaar sikkert i vort Samfund ikke saa faa Mennesker omkring, som af og til faar den Tanke, at det kunde være interessant at faa lidt nærmere at vide om den katholske Kirkes Tro, Forhold, Institutioner og desl. Er det saadanne for Alvor om at gøre at erhverve denne Kundskab, kan de jo let opnaa den ved at henvende sig til en Præst eller ved at anskaffe sig en eller anden Bog — saaledes har mange gjort, og saaledes vil sikkert ogsaa mange vedblive at gøre.

Men — enhver, der kender Mennesker, veed ogsaa, at overfor saadanne Spørgsmaal behøves der ofte den ringeste Hindring for at faa det hele skrevet i Glemmebogen og opgivet. Desuden er der mange, som gyser tilbage for at henvende sig til en Præst — det forekommer dem straks at være et officielt Skridt, hvis Rækkevidde de ikke mener at kunne overskue — og som maaske mangler Tid, Lejlighed og Evner til at sætte sig ned og gennem Læsning skaffe sig den Kundskab, der forekommer dem ønskværdig.

Denne Slags Mennesker, som der uden Tvivl ikke er saa faa af, har den nævnte Forenings læge Medlemmer ment at kunne yde en lille Haandsrækning. Hvori denne skal bestaa, vil klart fremgaa af nedenstaaende Bestemmelser, som man blev enige om, og omstaaende Annonce, som foreløbig vil findes bag i hvert Nummer af Ugebladet.

Bestemmelserne lyder saaledes:

K. U. B.

(Katholsk Underretnings Bureau.)

*Hans Højærværdighed Biskop Johannes von Euch er
Organisationens Protektor.*

§ 1.

Som Medlemmer optages katholske, akademiske Lægfolk. Hvert Aar afholdes Generalforsamling og aflægges Beretning paa A. C.'s Generalforsamling.

§ 2.

Formaalet er gennem Korrespondance med Ikke-Katholikker at udbrede Kendskab til den katholske Kirke.

§ 3.

En staaende Annonce i »Nordisk Ugeblad for katholske Kristne« anses foreløbig for tilstrækkelig til at henlede almindelig Opmærksomhed paa K. U. B.

§ 4.

Medlemmerne vælger som Leder en Sekretær, der efter bedste Skøn fordeler eventuelle Breve til Organisationen.

Til Sekretær for Organisationen valgtes enstemmigt Magister Matthæus Hansen, Gymnasielærer ved St. Andreas Kollegium.

Hvor vidt denne lille Sammenslutning kan komme til at gøre nogen Nytte, kan der selvfølgelig ikke siges noget afgjort om. Men da dens eventuelle Fortrin var saa indlysende, og da den intet vilde koste at oprette, hverken hvad Penge eller Ulejlighed angaar, besluttede man at gøre et Forsøg. Paa samme Dag begyndtes der altsaa to nye Foretagender iblandt os, en katholsk Boghandel og en Korrespondance-Forening; begge har samme Hensigt, at sprede sund, kirkelig Oplysning; begge har samme Endemaal, at virke til Guds Ære; gid ogsaa begge Foretagender maa have Guds Velsignelse.

Niels Hansen.

Smaa Krigsnotitser.

Den største Krig, Verden nogen Sinde har set, har nu raset i godt to Maaneder. Endnu har det lykkedes at holde vort Fædreland udenfor Krigen, en Omstændighed, vel alle Danske, hvor de end politisk hører hjemme, er glade og taknemmelige for. Danske Katholikker tilhører i deres Egenskab af Katholikker ikke noget bestemt Parti, og deres personlige Sympati i nærværende Krig kan være, paa hvad Side det skal være. Een Pligt har de dog: i Følge to Pavers bestemte Paabud skal de bede, om at Gud snart vil skænke Fredens Velsignelse. En anden Pligt har de sikkert ogsaa, og i den kan de vistnok mødes med alle Kristne, oprigtigt at haabe, at Resultatet af Krigen maa blive, at Sandhed og Retfærdighed faar større Magt i Verden.

Ovenstaaende er Ugebladets Syn paa Krigen, og den falder sikkert sammen med den kirkelige Øvrigheds Opfattelse. I det efterfølgende skal vi — efter forskellige Blades Meddelelser — give en Del spredte Udtalelser om Krigen. Uden at kunne godkende hver enkelt Ytring maa man dog sige, at de indeholder bemærkelsesværdige og til sunde Tanker.

For nogen Tid siden skrev *Johannes Jørgensen* i *Nationaltidende* et Stykke om, hvad Krigen kan lære os. Det var saa pessimistisk, at selv den, der af hele sit Hjerte hader Krigen, kunde føle sig fristet til at protestere. Det hedder heri bl. a.: »Vi, som lever, som er fordømt til at leve i denne vanvittige Verden — hvad anden Lære har Krigen for os?

Først denne altsaa, ikke mere at tro paa nogen Freds-Utopister og brave Drømmerel! Fredspaladset i Haag, som vel inden længe maa indrettes til Lazareth for de saarede fra et kommende stort og frygteligt Slag i Nordsoen, er den haanligste, mest kyniske Ironi fra Verdenshistoriens Side. Lad os ikke mere bilde os noget ind — lad os være Mennesker, d. v. s. lad os være Dyr! Der er, Verden over, (som der altid har været) en lille Skare afmægtige, som vil det gode, som vil Menneskers Lykke, vil Fred, vil Fremskridt — men de har aldrig haft noget at sige og faar det heller aldrig, Livet regeres af andre Love — nu som i de første Menneskers Urskove sidder Retten i Spydstagen. Det gælder om intet andet, end hvem der har den kraftigste og mest jernpansrede Næve.

Det er bleven sagt, at Krig i vore Dage var umulig, fordi den vilde koste for meget. Europa vilde simpelt hen ikke have Raad til at føre en saadan Krig, blev der for-

sikret endnu for en Maaned siden. Det er vistnok rigtigt, at Europa ikke har Raad til denne Krig — men ligesaa rigtigt er det, at den alligevel føres. Det er, som om Menneskeheden intet højere og helligere Værk kendte end at dræbe. Og bagefter? bagefter? hvor stor vil Nøden saa ikke være?« —

Med ejendommelig Kraft har Biskop *Ostenfeld* udtalt sig i et Foredrag i et Forsamlingshus:

»Der er en Form for Fædrelandskærligheden, der kaldes Kraftpatriotisme; den er særlig hæslik, naar den paa kalder en Gud, der skal fremme de Planer, man i egen Magtbrynde og Selviskhed har udklækket. Denne Selvfølelse er fuldstændig i Modsætning til Kristendommens Grundbud: Ydmygheden. Denne Kraftpatriotisme er foragtelig; den er kun gammelt Hedenskab.

Vi her hjemme er slet ikke saa fjernt fra denne Form for Patriotisme; det er nemlig noget i den Retning, naar der bleven talt om os som »Vorherres eget Hjertefolk, som Gud ikke kunde undvære«.

Det er skadeligt for begge Følelser at sammenblande Kristendom og Fædrelandskærlighed.« —

De tyske Metodister har offentliggjort en ejendommelig Artikel, der forøvrigt i Tankegangen ganske falder sammen med den store Udtalelse, som de tyske Protestanter nylig har udsendt til Trosfæller i andre Lande, hvilken offentliggøres af *Ploufuren*, »ikke uden Betænkelighed og ikke med Glæde«. Det hedder i førstnævnte Artikel:

»Alt dette og Bevidstheden om, at vi har mange ydmyge og gudfrygtige Hærførere og mange bedende Soldater, giver os den Tillid og Forvisning, at den endelige Sejr efter alle Prøvelser og tunge Kampe vil blive vor. Den Endrægtighed, der raader gennem hele det tyske Folk, fordobler vor Kraft. Dertil kommer den forbundstro Hjælp med Sværdet, vi modtager fra Østrig-Ungarn, som baade til Lands og til Vands vil sejre eller dø med os. Ogsaa flere, om end mindre Staters velvillige Neutralitet, Stater, der ligesom vi har set deres Livsinteresser true af den fremtrængende Slavisme, kan vi glæde os ved overfor vore overmægtige Fjender.

Men det allerbedste og mest trøstelige er dog, at vi har den stærke Forbundsgud paa vor Side.« —

Noget af det besindigste og mest træffende skriver *Ploufurens* Redaktør, Pastor *Hans Koch*, i sit Blad:

»Man kaldte til Kampen i Fædrelandskærlighedens Navn og førte den i Bestialitetens.

Al overlegen Tale om »Balkanstaternes Krigsførelse«, om »Trediveaarskrigens Hærgninger«, ja om »Hunnernes Græshoppeskarer« bør for Fremtiden vige. Den eneste

afgørende Forskel fra hine fjerne Tider er den, at naar det hist drejede sig om Tusinder, saa er det nu Millioner, der kaldes under Vaaben, og disse Vaabens ødelæggende Evner er mangefold fordoblet, sammenlignet med det Sværd, som Atilas Horder svang paa de samme Marker, hvor den blodige Kamp nu føres. Men for at ingen skal ophøje sig, og for at den bitre Kalk skal tømmes til Bunden, ser vi endnu dette: De, som kalder sig Kristne, er i intet væsentligt at skelne fra dem, som ikke vil nævnes saa. Hedningerne hjemme og Hedningerne ude paa Missionsmarken staar og ser til, og saa taler de og siger: Se disse Kristne, hvor de beder — imod hinanden, se, hvilken Kærlighed de beviser hinanden.« —

Og endelig har Professor Ammundsen udgivet et lille Flyveskrift »Et Ord i Øjeblikket«, hvis Slutningsord passende kan anføres som Slutning paa disse forskellige Smaacitater om Krigen. Den kirkehistoriske Professor siger saaledes:

»Og nu denne Krise? Vil vi komme nærmere til Freden? Vil der rejse sig et Had mod Tyranni og Blodsudgydelse, saa at den Slags i denne Tid knækker sin egen Hals? Eller vil det netop blive en Sværdtid? Vil maaske Europa tappe sig saadan for Blod, at de gule rykker frem i forreste Række? Hvem tør svare herpaa?

Men lad os holde fast ved tre Ting.

Først vil vi i Jesu Navn sige: Min Gud befaler jeg min Vej. Vi vil bruge vor Barneret, tale med vor Fader, klage ham vor Nød, kaste vor Bekymring over paa ham, høre hans Røst og indvies i hans Fortrolighed. Vi veed, at alt dette, ogsaa Danmarks Fremtid, ligger ham mere paa Sinde end os.

Og vi vil love, at hvordan det saa end gaar, vil vi blive Jesus Kristus tro og kæmpe for Guds Kongeherrødmme. Vi vil bede Gud selv bevare os i en saadan loyal Troskab, at vi veed, at den eneste virkelige Fare er, at vi selv handler ondt.

Endelig veed vi, at der i Kristendommen er noget, som aldrig virkeliggøres indenfor denne Verdensorden, og vi vil leve som de, der ser frem mod en kommende Verden.« —

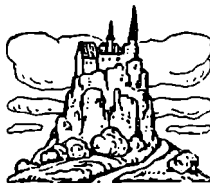
Ovenstaaende Udclip er maaske tilstrækkelige. Een Dyd fremfor alle andre synes ganske bestemt i Fremtiden at maatte blive Frugten af denne Krig, og det er *Ydmygheden*. Sker det virkelig, har Krigen baaret een god Frugt. Dog — det er vel ikke værd at tale om Krigens Frugter, saalænge den endnu raser i sin Vildskab.

Et Negerbrev.

Efterfølgende er Gengivelsen af et Brev, som en kristen Neger i Nord-Nigeria i Afrika sendte til sin Præst, Pater Bisch. Det lyder saaledes:

»Fortælling til den højærværdige Pater Bisch om en Samtale, som jeg, Michael, havde med min Herre. Jeg vidste ikke, at der gaves hvide Mennesker, der intet vidste om Gud. Denne hvide, min Herre, er en ægte Hedning og meget slet. Jeg skal fortælle dig, hvad den hvide sagde til mig; pas paa:

Min Herre vilde tvinge mig til at arbejde om Søndagene, men jeg vægrede mig derved. Saa spurgte han mig: »Hvorfor dog?« Jeg gav ham til Svar: »I mit Land arbejder man aldrig om Søndagene.« Han spurgte mig videre, hvor mit Land var, og hvem der havde undervist mig om Gud. Jeg sagde, at mit Land var Aguleri, og at Pater Bisch havde undervist mig om Gud. Derpaa sagde han til mig: »Det, som Pateren lærte dig, er ikke Sandhed.« Jeg svarede: »Hvor kan De vide, at det, som Pateren lærer mig, ikke er sandt, og at jeg ikke veed noget om Gud?« Han svarede: »Jeg gentager det, Paterens Ord er ikke sande.« Saa spurgte jeg ham: »Hvem har skabt Dem?« Han gav det rigtige Svar og sagde til mig: »Gud har skabt mig.« Jeg spurgte ham videre: »Hvem er Gud, og hvor mange Bud gives der?« Min Herre kunde ikke give mig Svar paa noget af disse Spørgsmaal, og saa spurgte jeg ham videre: »Veed De, hvad en Hedning er, og hvad en Kristen er?« Han svarede og sagde: »En Hedning er en Mand, som intet veed om Gud, og en Kristen er et Menneske, der veed noget om Gud.« Jeg spurgte ham saa videre: »Veed De, hvem der kaldes Pater?« Han kunde intet Svar give mig, men jeg sagde til ham: »Jeg er en Kristen, mit Navn er Michael, og Pateren, som har undervist mig, er en sand Pater, og hans Ord er sande Ord.« En anden Herre og nogle sorte, der var til Stede, undrede sig over, hvad jeg sagde til min Herre, og hvad jeg gav ham til Svar. — Saa sender jeg Dem, højærværdige Pater Bisch, denne min Historie, for at De kan se, hvad jeg sagde til min Herre, og hvad jeg gav ham til Svar. Jeg mistede min Plads, fordi jeg vægrede mig ved at arbejde om Søndagen, men en anden hvid Herre har allerede antaget mig.«

Den h. Ansgars Mariadyrkelse.

Ansgars Forgænger paa Bispestolen i Bremen var den h. Villehad. I Indledningen til dennes Levnedsbeskrivelse siger den h. Ansgar, at vi først og fremmest skal dyrke og efterligne de Helgener, under hvis særlige Beskyttelse vi er stillede.

Hele Norden er betroet til den h. Ansgars personlige Varetægt. Han var Nordens Apostel, han er dets Talsmand, han vil altid blive dets Forbillede.

Hvordan øvede nu Nordens Apostel Mariadyrkelsen, for at vi kan efterligne ham i denne til Rosenkransens Dronning indviede Maaned? Efter hans egen Anvisning vil vi betragte ham og tro mod hans Forbillede gøre, hvad han viser os i Mariadyrkelsen.

Ansgars umiddelbare Efterfølger og Biograf Rimbart omtaler kun tre Træk af hans Liv, der kendetegner den helliges Forhold til Guds Moder: det første er hentet fra den tidlige Ungdom og viser hans dybe Ærefrygt for den høje Frue. Det andet spiller i den modne Manddomsalder og aabenbarer Ansgars fulde Tillid paa hendes kærlige Hjælp. Det tredje kaster forklarende Glans over hans Livs Aften.

Allerede i sit Livs femte Aar mistede Ansgar sin gudfrygtige Moder. Kort efter sendte hans Fader ham til Benediktinerskolen i Corbie ved Amiens. Men den strenge Tugt og Læsningen tiltalte ikke synderligt den lille, og han tænkte mere paa Leg og Drengestrenger end paa Bøger og Opgaver. Da havde han engang om Natten et Syn: han stod i en Mose og vidste ikke, hvordan han skulde komme ud af den. Men i nogen Afstand var der en Sti, og paa den gik en Skare hvidklædte Fruer, blandt hvilke Ansgars Moder; i Spidsen for dem skred Himlens Dronning i Højhed og Pragt.

Fuld af Længsel efter sin Moder søger Ansgar at naa Stien. Men Leret og Moradset hæmmer hans Fod, og den høje Himlens Fyrstinde formaner: Hvis du vil komme i vort Selskab, maa du opgive din Letsindighed og med Alvor gøre din Pligt. Straks den følgende Dag bliver

han ivrig i Bønnen, i Arbejdet, i alle sine Øvelser, mønsterværdig i hele sin Adfærd.

Denne Vision var sikkert Resultatet af en længe øvet og inderlig Mariadyrkelse, som hans Moder allerede havde indgydt ham, de han endnu sad paa hendes Skød.

Denne Vision er ogsaa Kilden til stor Velsignelse. Som Dronning med sin Hofstat viser Maria sig for ham. At være i hendes Nærhed er en stor Ære; hans Moder er den tildelt. Hvorledes skulde han ikke ogsaa længes efter den? Men ogsaa som Herskerinde træder hun ham i Møde og bevilger Optagelsen i sit Selskab kun som Løn for udadelig Livsvandel. — Hvad der behager Himmeldronningen, det gør Ansgar ufortøvet. Hvad der mishager hende, bliver opgivet endnu samme Dag. Saaledes Ansgar, da han endnu er et Barn. Hans Mariadyrkelse griber ind i Livet, omformer det, er ikke kun et Kvarters Andagt med Bøn og Sang; det er punktlig Pligttopfyldelse Dagen igennem.

Der ligger noget ridderligt i den energiske, øjeblikkelige, uafbrudte Tjeneste i Lydighed mod den høje, himmelske Frue, i Ønsket om at behage hende og engang sammen med sin Moder at høre til hendes Hofstat. —

Allerede over 20 Aar havde den h. Ansgar arbejdet i Norden. Mange Hedninger var allerede døbt, men der stod endnu ingen fast Kirke paa dansk Jord. 846 var Haarik den Ældre bleven Enehersker i Jylland, og trods hans tidligere Fjendtlighed mod Kristendommen lykkedes det Ansgar at vinde ham ved Venlighed og Tjenesteydelser. Haarik tillod, at der byggedes en Kirke i Slesvig.

Dette første Guds Hus viede Ansgar til Ære [for den hellige Gudsmoder Maria. Uden Tvivl følte han sig hende forpligtet for sit Held, uden Tvivl vilde han ogsaa gøre Maria sig forbunden for Fremtiden: Maria er den bedende Stormagt ved Guds, hendes Søns Trone. Naar hun beder, kan da noget, der er til vort Bedste, mislykkes? Ansgar lærer at betro hende sine Fornødenheder og Arbejder. Hun vil velsigne dem, især naar andres Frelse er afhængig af dem. —

I en Alder af 64 Aar blev Ansgar angreben af en farlig Sygdom. Omtrent tre Maaneder led han af den. I Begyndelsen af Februar 865 følte han Døden nærme sig

og mente, fuld af Glæde, at kunne vente den d. 2. Februar.

Dagen før lod han en Kerte af det bedste Voks, han havde, tænde foran Guds Moders Alter, for at hun skulde beskytte ham i Døden. Ganske vist overlevede han endnu den 2. Februar, men den følgende Dag døde han, efter at have modtaget den h. Kommunion, med fuldt Haab om Guds Barmhjertighed, rolig og i Fred.

Hans Legeme blev gravlagt i Domkirken i Bremen foran Mariaalleret. Der hviler han nu ved hendes Fødder, som havde været hans Værn og Hjælp gennem Livet.

Vaaren i den h. Ansgars Liv faar en ejendommelig Ynde ved hans Blik paa Himmeldronningen, hvis Vink han uden Nølen følger. Hans Manddomsaars Arbejder bære Velsignelse, idet han nedbeder hendes Hjælp over den. Hans Livsvandrings Aften forklares ved hendes Stjerne, som straaledede ned fra det andet Liv ind i Jordelivets Mørke og kastede et gyldent Skær over Dødens Vej.

Maria skal ogsaa lede vor Ungdom, hun skal velsigne Manddomsaarenes Arbejde, hun skal forklare vort Livs Aften. Den h. Ansgarii viser os, hvordan vi ved lydig, tillidsfuld, barnlig Ærbødighed kan fortjene det.

(Clemens Drüding.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Flere Hundrede Mennesker havde i Søndags fulgt Indbydelsen og givet Møde Kl. 2 Eft. i Klosteret paa Jagtvejen. Hr. Murermester Günther holdt først i Kirken et lille indledende Foredrag, i hvilket han gav en Del interessante Oplysninger om det mægtige Bygningsarbejde. Han fortalte saaledes, at Muren omkring Klosteret er 383 m lang, at Taarnet er 54 m højt, og at det bebyggede Areal omfatter næsten 11000 □ Alen; til Klosteret er medgaaet 4 Millioner Sten. Efter Foredraget gennemvandrede de mange tilstedeværende i ca. 1½ Times Tid de mangfoldige Rum.

— Skønt det maaske ikke gøres Behov, skal her dog med nogle Linier gøres opmærksom paa, at Højskolen paa Tirsdag begynder sin sædvanlige Foredragsrække. Høj-

skolen henvender sig saa vel til alle som i Særdeleshed til Ungdommen, hvis kirkelige og kristelige Oplysning jo er af den største Vigtighed; man maa haabe, den vil skønne paa det og ikke af andre Interesser lade sig afholde fra at følge den, i hvert Fald efter Emner og Foredragsholdere at dømme, overordentlig indbydende Række Foredrag, som annonceres i nærværende Nummer af Ugebladet. Efter aarelange Forhandlinger er Bestyrelsen i Aar bleven enig om at tage Entrée ved Møderne, 10 Øre pro persona; forhaabentlig vil denne lille Udgift ikke afholde nogen fra at give Møde. Forøvrigt kan ogsaa Kort faas, der for 1 Kr., henholdsvis 2 Kr., giver Adgang til første Trimesters eller begge Trimestres Foredrag.

— Cand. theol. & jur. *Olrik*, der for nogen Tid siden ordineredes til Diakon i St. Ansgars Kirke og siden har opholdt sig her i Landet, rejste i Torsdags til Innsbruck i Tyrol, hvor han agter endnu et Aar at fortsætte sine theologiske Studier. Han fulgtes med Stud. theol. Assarson fra Skaane, der allerede har studeret nogen Tid i den skønne By, men sidst har holdt Sommerferie, dels her i Danmark, dels i sit Fædreland. De to nordiske Theologer ledsages af mange Stamnefrænders gode Ønsker og Bønner.

Norge. I *St. Olaf* meddeles, at det den 21. September behagede Kong Haakon VII at modsage i Audiens Biskop Fallize, ledsaget af Pastor, Dr. Günther, »til Overrækkelse af den Rundskrivelse, hvorved Hs. Hellighed Pave Benedikt XV notificerede Hans Majestæt sin Tronbestigelse. I sin korte Tale mindede Biskoppen Hans Majestæt om det varme Venskab, som Pius X nærrede for ham, som han kendte personlig, og hvis Velvilje ogsaa mod sine katholske Undersaatter han skattede ligesaa højt som vi norske Katholikker selv. Han tilføjede, at den nye Pave ligesaa meget som sin Forgænger forlangte af os at vise vor Konge og hans Regering den samme Taknemlighed og Hengivenhed. I sit Svar talte Hans Majestæt med Bevægelse vakre Ord om vor afdøde Hellige Fader og tilføjede, at han under den nye som under den afdøde Pave vil forblive sine katholske Undersaatter en ligesaa bevaagen Konge som sine andre Undersaatter. I Audiensens Forløb lagde Hans Majestæt for Dagen sin vante udsøgte Elskværdighed, som vinder alle deres Hjerter, som har den Lykke at nærme sig ham.«

Frankrig. Da baade tyske og italienske Blade meddeler det, maa det vel være sandt, at den franske Regering har vist den i de sidste Aarhundreder uhørte Hensynsløshed at indkalde 12.000 franske gejstlige til aktiv Deltagelse i Krigen. Endogsaa Biskoppen af Nantes gør Tjeneste i Hæren, vel at mærke Krigstjeneste i strengeste Forstand. I Tyskland har man dog vist Præsterne det Hensyn ikke at

indkalde dem til Krigstjeneste; de gejstlige — og det er mange — der har meldt sig, gør alle Tjeneste som Feltpræster.

Rom. I danske Blade har ofte været meddelt Ordlyden af et Telegram, som Pave Benedikt skulde have sendt den tyske Kejser. Da de tyske Blade (saa vidt de er kommet) intet har indeholdt herom, og da selve Sagen lyder højst utrolig, da Paven sikkert fremfor alt vil bevare streng Neutralitet, bør denne Efterretning foreløbig anbringes blandt de mange usikre Nyheders talrige Hær.

Den katolske Højskole.

Foreløbig Plan for

Oktober—November—December 1914.

6. Oktbr. »Pave Pius X. Minder og Indtryk.
(Lensbaronesse *Stampe-Charisius*.)
13. — »Oplysning«. (*P. Günther*).
20. — »Nordens Apostel«. (*Fink-Jensen*).
27. — »Kirkemusikalske Rejseindtryk«. (Organist *Hammermüller*).
3. Novbr. »Fra Oldkirkens Kunst«. (*Cand. Rønnow*).
10. — »Hedningemissionen« I. (*Frk. Hedevig Ramsing*).
17. — »Messen« I. (*Magister M. Hansen*).
24. — »Den ældste Kirkemusik«. (Organist *Hammermüller*).
1. Decbr. »En Konversion«. (*Læge A. Bølling*).
8. — »Hedningemissionen« II. (*Frk. Hedevig Ramsing*).
15. — »Messen« II. (*Magister M. Hansen*).
22. og 29. Decbr. Ingen Foredrag.
- Samtlige Foredrag holdes **Tirsdag Aften Kl. 8 i St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4 B.**

Sangbogen *Sursum corda* medtages. — Alle er velkomne.

Adgang 10 Øre. (Adgangskort for 3. Mdr. à 1 Kr. og for 6 Mdr. à 2 Kr. faas i Bogsalget og ved Møderne.)

Mødreforeningen. Tirsdag den 6. Oktbr. Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

Jesu Hjertes Kirke. Fra Begyndelsen af Oktober Maaned er der Aftengudstjeneste med Prædiken om Søndagene **Kl. 6.**

St. Andreas Kirke. Paa Søndag d. 4. Oktober, *Rosenkransfesten*, holder Mariakongregatinerne for Mænd og for Elever Fælleskommunion i Messen (Kl. 7³/₄—8¹/₂).

St. Elisabeth-Vincentskonferensens Systue paa Frederiksberg genoptager sine Møder Torsdag d. 8. Oktbr. Der afholdes Møde i Boyesgade 8, 1. Sal hver Torsdag fra Kl. 1¹/₂—4. Nye Medlemmer, navnlig bidragydende, anmodes indtrængende om at indmelde sig, enten paa Systuen om Torsdagen eller til anden Tid hos Frk. M. Hoffmann, Uranievej 6, og Frk. Ronge, Lykkesholms Allé 14, C, hvor man ligeledes med Tak modtager Gaver, saavel Pengebidrag som brugte Klædningsstykker, Brugsgenstande o. s. v. eller besøger dem afhentede.

En Karl, 24 Aar, søger Plads paa et Hospital til 1. November. Nærmere ved Henvendelse til *L. C. Nielsen*, Spangsbjergs Sanatorium pr. Esbjerg.

Kirkelig Kalender.

4. Okt. 18. Sønd. efter Pintse. Rosenkransfesten.	11. Okt. 19. Sønd. efter Pintse.
5. — Mandag. Placidus og Fæller, Martyrer.	12. — Mandag. Ferialdag.
6. — Tirsdag. Bruno, Beken- der.	13. — Tirsdag. Kong Edvard, Bekender.
7. — Onsdag. Marcus I, Pave og Bekender.	14. — Onsdag. Kallistus I, Pave og Martyr.
8. — Torsdag. Birgitta, Enke.	15. — Torsdag. Teresa, Jom- fru.
9. — Fredag. Dionysius og Fæller, Martyrer.	16. — Fredag. Oktavdag.
10. — Lørdag. Frants Bor- gias, Bekender.	17. — Lørdag. Hedvig, Enke.

Den katolske Højskole.**Møde Tirsdag den 6. Oktober Kl. 8 Aften**

Lensbaronesse *Stampe-Charisius*: Pave Pius X. Minder og Indtryk.
Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 36 og 136 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B.

Adgang 10 Øre. (Adgangskort for 3 Mdr. à 1 Kr. og for 6 Mdr.
à 2 Kr. faas i Bogsalget og ved Møderne.)

Mariakongregationen for Mænd afholder Fælleskommunion
i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 4. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Hver Onsdag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ forklares i St. Knuds Skoles mindre
Sal i Stenosgade 4 den katolske Kirkes Lære. Adgang for alle.

K.U.F. Ekstraordinært Generalmøde Søndag d. 11. Oktober
Kl. 7 i Lokalet Bredgade 67 $\frac{1}{2}$ o. G. Valg af foreløbig
Bestyrelse. — Andagt i St. Ansgars Kirke Kl. 6.

Til Oktober Maaned anbefales **Rosenkransbogen**. Indb.
35 Øre. Faas i Katholsk Bogsalg.

Kollekt for den dansk-katolske Kirkesag.

Søndag d. 4. Oktbr. holdes **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt** i
alle Kirker og Kapeller til Bedste for de mest trængende kirke-
lige Institutioner i Vikariatet.

St. Ansgars Kirke.

Efter Andagten Kl. 6 Efterm, afholdes Procession, i hvilken
Rosenkransbroderskabet og de unge Pigers Foreninger deltager.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akade-
miske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som
maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Alle Henvendel-
ser, der betragtes som fortløblige, bedes rettet til Sekretæren, Magister
Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder
samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler.
Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon (en af de første Dage).

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen,
midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 41.

Søndag den 11. Oktober.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pius X og Kirkemusikken. — Fra Hedningemissionen. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Tyskland. Italien. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

232.

Brylluppet i Himlen.

Det er en vidunderlig skøn Tanke, at vor Sjæl ved Naaden indgaar et aandeligt Brudeforhold med Frelseren, og at den engang i Evigheden skal samles med sin guddommelige Brudgom ved det himmelske Bryllupsbord.

Hvor lyder det ikke lokkende, hvad Johannes hørte, medens han havde sine vidunderlige Syner: »Lad os glæde og fryde os . . . , thi Lammets Bryllup er kommet, og hans Brud har beredt sig Salige er de, som er kaldede til Lammets Bryllupsnadvere« (Aab. 19, 7,9).

Skriften skildrer Brudeforholdet nærmest som Forbindelsen mellem Kristus og hans Kirke, ligesom der allerede havde bestaaet en lignende Forbindelse mellem Gud og hans udvalgte Folk. »Jeg vil trolove dig med mig til evig Tid; og jeg vil trolove dig med mig i Retfærdighed og i Ret og i Miskundhed og i Barmhjerlighed« (Os. 2,19).

Om dette Forhold mellem Kristus og Kirken taler Johannes den Døber: »Den, som har Bruden, han er Brudgommen« (Johs. 3,29). Herom taler ogsaa Dagens Evangelium, Lignelsen om det kongelige Bryllupsmaaltid, ligesom ogsaa Lignelsen om de fem kloge og de fem daarlige Jomfruer.

Men hver den, som lever i Naadens Stand, er ligesom Kirken i det smaa, og Kristi Forbindelse med Kirken betyder ogsaa hans Forbindelse med de enkelte Kirkens Medlemmer.

Derfor gælder hine Lignelser ogsaa om den enkelte Sjæl: hver enkelt Sjæl er kaldet til at være Herrens Brud, og dette Forhold, som her indledes ved Naaden, skal hisset fuldendes og fortsættes al Evighed igennem ved Saligheden.

Men dette paalægger os ogsaa hellige Forpligtelser.

1. Ingen maa lukke sit Øre og sit Hjerte, naar Herrens Røst udgaar til ham, ligesom med Psalmistens Ord: »Hør, Datter, og se, og høj dit Ørel Glem dit Folk og din Faders Hus! Og Kongen (Gud) vil have Behag i din Skønhed« (Ps. 44,11 f.). Evangeliet fortæller om Folk, der viser Indbydelsen tilbage, den ene, fordi han skulde se til sin Avlsgaard, den anden, fordi han skulde passe sit Købmandsskab, den tredje, fordi han vilde gifte sig (smln. Luk. 14,20). Det er Kærlighed til jordisk Besiddelse og jordisk Nydelse, der lader dem foragte det himmelske Bryllupsmaaltids Glæde. Men hvad gavner det dem, om de vinder hele Verden og nyder al dens Lyst, naar de som Følge deraf udelukkes fra eller ogsaa kun opnaar en lavere Plads ved det evige Nadverbord?

2. Den anden Pligt er, at vi, efter engang at have indgaaet denne hellige Forening med Herren, trofast vaager over den Bryllupsklædning, han har iført vor Sjæl. Denne Bryllupsklædning er intet andet end den helliggørende Naade, denne vidunderlige Delagtiggørelse i den guddommelige Natur.

Vi maa altsaa omhyggelig vaage over, at vi aldrig mister Naaden ved nogen svær Synd, ej heller sætter vanærende Pletter paa den ved Smaasynder. Dersom vi gjorde det første, vilde vi, om vi da ikke i rette Tid genvandt Naaden, for evig blive bortvist fra Bryllupsmaaltidet. Husk paa den Mand i Lignelsen, som ikke havde Bryllupsklædningen paa. Det andet vilde bevirke en midlertidig Udelukkelse, indtil Bryllupsklædningen ved en kortere eller længere Renselsesproces havde faaet sin tabte Skønhed tilbage.

Skal vi drage en anden praktisk Følgeslutning af Lignelsen om de ti Jomfruer? Sørg for, at du stedse har Olie paa Lampen, siger Kirkefædrene. Lampen betyder Troen, Olien betyder Troens Gerninger. Altsaa Tro, der virker Kærlighedsgerninger, det er det, der indlemmer dig i deres Tal, om hvem Aabenbaringens Ord gælder: »Salige er de, som er kaldede til Lammets Bryllupsnadver.« *Dr. Kiefer.*

Pius X og Kirkemusikken.

Lyder det ikke som et Eventyr: Den lille Giuseppe Sarto, som sidder paa Grøftekanten med Bogen i Haanden og læser paa sin Lektie til næste Dag i Skolen, vogtende Faderens Æsel, der græsser ved hans Side, leder senere som ung Præst Sognekirkens velindøvede Sangkor, holder derpaa som Professor i gregoriansk Sang ved Seminariet i Treviso Øvelser med de unge vordende Præster og bliver saa tilsidst som Pave alle Præsters, Sangeres og Kirkemusikeres øverste Lærer, idet han skriver sit berømte Brev om Kirkemusikken.

Ja, Pave Pius har været benaadet med en ualmindelig fin liturgisk Musiksans; thi i Italien hørte han ikke meget andet end den Musik, som han senere maatte forkaste som ukirkelig. Han havde nok hørt og læst om den Reformbevægelse, som i forrige Aarhundrede for Korals Vedkommende var begyndt af Benediktinerne i Frankrig. Hidtil var Koralen sunget efter forskellige afvigende Udgaver, og for at raade Bod herpaa havde Pave Pius IX 1873 autoriseret den »medicæiske Udgave« fra Regensburg, men den fandt ikke Indgang overalt, fordi Melodierne var forkortede og forandrede. Men Benediktinerne i Solesmes havde ved et grundigt sammenlignende Studium af de ældste Korahaandskrifter ment at have fundet de oprindelige traditionelle Melodier, og disse blev nu brugt mange Steder. For den flerstemmige Musiks Vedkommende søgte en lignende Reformbevægelse fra Regensburg at fortrænge den banale teatraliske Kirkemusik og navnlig at indføre de middelalderlige klassiske Værker fra det 15. og 16. Aarhundrede. Denne dobbelte Bevægelse, der efterhaanden bredte sig til alle Lande, naaede ogsaa til Italien, og grundig og dybtgaaende, som den unge Sarto var, satte han sig med Interesse ind i denne for Kirkelivet saa vigtige Sag, og med sit inderlig fromme Sind opdagede han snart, at her var Forbindelsen atter knyttet med Fortiden baade i den gamle Koralsang og den store italienske kirkelige Kunst, der naaede sit uovertrufne Toppunkt i Palestrina. Thi, hvad Italien ubenyttet havde lagt til Side i næsten tre Aarhundreder, det

havde fremmede Forskere draget frem fra Bibliothekernes Hylder og gjort til levende Kunst ved at fremføre det paa ny.

Allerede som Ærkebiskop i Venedig omtaler Kardinal Sarto 1895 i et Hyrdebrev den kirkelige Sang som »en Sag af højeste Vigtighed, man maa have sin Opmærksomhed henvendt paa«. Den unge Præst, Lorenzo Perosi, nuværende Leder af det sixtinske Kapel i Rom, bliver sendt til Musikskolen i Regensburg og derpaa ansat som Kapelmester ved St. Marco i Venedig. Men næppe har Kardinal Sarto under Navn af Pius X bestegt Pavestolen i Juli 1903, saa udarbejder han sit store Brev: *Motu proprio* om Kirkesmusikken.*) Ellers plejer Riternes Kongregation at ordne den Slags Sager, men Paven skriver selv og allerede samme Aar, den 22. Novbr., St. Cæciliedag, er Brevet dateret og udfærdiget. Den 8. December sendes det til Kardinal-Vikaren for Rom, Respighi, med en Skrivelse fra Paven, hvori denne blandt andet siger, at Musikken i Roms Kirker ikke mere maa være til Forargelse for de talrige Pilegrimme, men at Rom bør være et Eksempel for hele Verden. Den 8. Januar 1904 udsender Riternes Kongregation saa et Dekret med *Motu proprio*, hvori det erklæres at skulle gælde for »Rom og hele Jordens Kreds« og Pavens Ord: »Vi kræver, at det skal have Lovs Kraft, idet vi anbefaler til alle den mest samvittighedsfulde Iagttagelse af denne vor Anvisning,« er nu ikke mere til at tage Fejl af.

Dog, Pave Pius hviler ikke endnu, thi i sit Brev har han sat den gregorianske Sang i Højsædet som »det højeste Forbillede paa Kirkemusik«, og derfor udsender han den 25. April atter en Skrivelse, i hvilken han udtaler den Hensigt at ville fremstille nye Udgaver af de liturgiske Koralbøger i Vatikanets Trykkeri i Rom, som skal forberedes af Benediktinerne i Solesmes og bedømmes og prøves af en romersk Kommission under Forsæde af den berømte Koralforsker Pater Pothier. Efter at Kyrialet allerede er udkommen i 1905, kan Pater Pothier 1908 paa den h. Pave Gregor den Stores Fest overrække den H. Fader det første Eksemplar af den vatikanske Udgave af »*Liber Gradualis*«, som nu indeholder de uforkortede traditionelle

*) Findes oversat i Nord. Ugebl. 1904, Nr. 10.

Melodier til Messens Tekster paa 938 Sider, og Riternes Kongregation erklærer i to Dekreter (7. Aug. 1907 og 8. April 1908) den vatikanske Udgave for at være autentisk og typisk og uden Ophold at tage i Brug i alle Kirker. Desuden maa ingen trykke eller udgive Eftertryk af denne Udgave uden pavelig Tilladelse. I Vatikanets Bogtrykkeri fortsættes nu Arbejdet paa de andre Koralbøger: Vesperale, Antiphonale o. s. v., men med Gradualet er den største og vigtigste Del af de gregorianske Sange officielt anordnet og fastslaaet. Pave Pius Xs Tanke og Kirkens oprindelige Ønske kan nu blive til Virkelighed: at Enheden og Enigheden gennemføres i Melodierne til Messen, som den allerede i Aarhundreder har været del for Tekstens Vedkommende i den romerske Liturgi. Overalt kan vi nu synge de samme Tekster til de samme Melodier.

I alle Lande indføres nu den nye Udgave ved Anordning fra Biskopperne og Ordinariatene, og en betydelig Litteratur fremkommer, navnlig af Lærebøger og historiske Værker, af hvilke vort kongelige Bibliothek ejer en værdifuld Samling. Overalt holder Kirkemusikerne Aar for Aar Møder og instruktive Kursus, hvor Koralen i den vatikanske nye Skikkelse drøftes og prøves med Grundighed og Interesse, og med Begejstring ofrer man gerne Tid og Kræfter paa Indstudering af den nye Sang og dens Regler.

I Rom holdes 1904 en Verdens-Koralkongres i Anledning af Pave Gregors 13. Centenarium, hvor et udvalgt Kor fra Roms theologiske Lærestalter synger den nye Koral under Pavens Messe, og saaledes holder den sit officielle Indtog i Peterskirken. I Turin stiftes 1905 en Cæciliaforening for hele Landet med Benediktineren Amelli som Præsident, og paa en Kongres i Padua 1907 begynder et Tidsskrift »Psalterium« at udkomme. I Spanien indføres den nye Koral 1905 i de fleste Bispedømmer, og paa en Kongres 1907 i Valladolid udkommer et nyt Tidsskrift: *Musica sacra Hispana*. I England og Irland holder Benediktinerne hvert Aar Møder og Øvelser, og i London synges den i den nye Domkirke, hvor der er stiftet en Syngeskole, i hvilken 25 Drengene har deres Ophold og undervises i alle Latinskolens Fag. I Tyskland og Østrig er Fremgangen almindelig, og Domkoret i Regensburg har paa Foranled-

ning af det østrigske Kultusministerium sunget Koral og fremført gamle klassiske Værker i Prag under tre Dages højtidelige Gudstjenester. I Amerika er Bevægelsen livlig. Biskoppen af Louisville skriver 1905 et Hyrdebrev om Koralen. I New-York dannes et Mønsterkor af 100 Præster, som synger ved særlige Lejligheder og virker til Fremme af Koralsangen i Sognekirkerne, og Ærkebiskoppen af Cincinnati anordner 1906, at Koralen skal øves i alle Sognekoler.

Naar Frankrig nævnes sidst, saa er det, fordi der i dette Land i de sidste 20 Aar er rejst en Bevægelse saa betydelig, at den er ved at overgaa alle andre Landes. Kapelmester Bordes ved St. Gervais i Paris har samlet et Kor, som i Forening med Alex. Guilmant og Vinc. d'Indy's Bestræbelser udvikler sig til et stort Selskab for Kirkemusik: »Schola Cantorum« for Koral og flerstemmig Sang, der begynder med 20 Elever og 1911 har 400 Elever. Det katolske Universitet i Paris har nu oprettet to Kursus i gregoriansk Sang, som besøges af gejstlige og Lægfolk, af Nonner og andre Damer. Et af de fineste Kor skal være ved St. Franz-Xavier Kirken i Paris, som tæller 8 Mænd og 20 Børn og synger Koral, gammel og moderne Musik. Hver Søndag kan man se en Skare paa omtrent 100 Drengene drage til Kirke; det er Arbejdernes Børn, som nogle Pariser-Studentere har taget sig af ved i Ugens Løb at indøve gregorianske Sange og flerstemmige Stykker, som de saa opfører i de Kirker, hvor man ønsker deres Assistance. Det skal være et henrivende Syn at se de smaa Drengene, iførte Amictus og Alba med Bælte, bærende et Trækors i et Baand om Halsen, og høre dem synge sammen med deres unge Velgørere. I det øvrige Frankrig breder Reformen sig mere og mere. I Domkirken i Dijon fejres en liturgisk-musikalsk Gudstjeneste af fremragende Betydning.

Af det fremførte ser man ret tydelig, at Pavens Ønsker og Anordninger endnu stadig bliver fulgt med Iver og stor Hengivenhed; ja undertiden giver den gode Vilje sig til Kende paa en mærkelig Maade, som da en Præst i Italien forespørger, om Koret kan erstattes af en Grammophon, der skal synge »de strengt liturgiske gregorianske Sange af Messen,« hvortil Kongregationen 11. Februar 1910 svarer: »Nej!«

Siden Gregor d. Stores Dage har flere Paver givet kirke-musikalske Forskrifter, men ingen har givet en saa fyldig Anordning som Pius X i sit *Motu proprio*, ligesom det ud-mærker sig ved, at det mere end nogen anden pavelig In-struks gaar ind paa rent musikalske og kunstneriske Spørgs-maal. Ved at indføre den traditionelle Koral, som vel er ny for os, men egentlig er den ældste Sang i Kirken, har Pius X sat en glimrende Ædelsten i Liturgiens gyldne Krone, ligesom han ved sit berømte Brev: *Motu proprio* om Kirkemusikken og ved Udgivelsen af de vatikanske Koralbø-ger har øvet en saadan Stordaad, at han for Fremtiden vil staa som en af de største musikalske Paver. Hans Hoved-tanke var, at Kirkemusikken ikke alene har en kunstnerisk Betydning, men at den i endnu højere Grad har stor Be-tydning for det kristelige Liv, thi han siger i sit Brev, at Musikkens særegne Opgave er at give Teksten en højere Virkning, »for at de troende ved dette Middel lettere kan blive tilskyndet og forberedt til Andagt og til at optage i sig de Naadefrugter, som er særegne for disse højhellige Hemmeligheder.«

Jos. Hammermüller.

Fra Hedningemissionen.

X

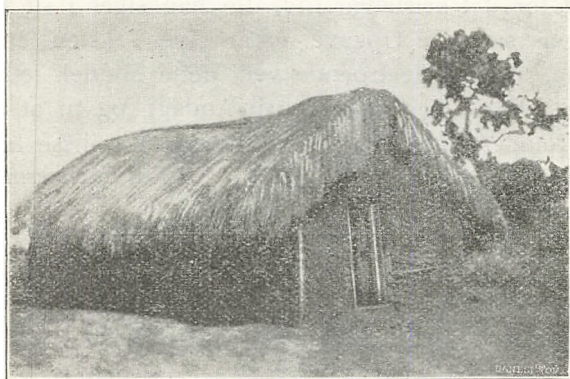
Tunge Tider.

Ude af Øje — ude af Sind! Ja saadan gaar det jo tit. Den Nød, der er os umiddelbart for Øje, griber os, holder vor Følelse fast; men det, der foregaar i de mange Miles Afstand, bliver saa let glemmt. Ligesom fjerne Skrig høres svagt og fjerne Ting bliver smaa, saaledes vil ogsaa Ulykken og Sorgen føles mindre, naar den ikke findes i vore nær-meste Omgivelser.

Saadan gaar det. Man fristes til at sige, at det ikke kan være anderledes. Det er menneskeligt, naturligt og kan ogsaa være rigtigt, naar der siges: »Hvad du evner, kast af i det nærmeste Krav!« Men dette Ord bliver kun Sandhed, naar det forstaas saaledes, at *Afstanden til vore Forpligtelser maales ikke i geografiske Mil!* Der er fjerne Skrig, som ikke maa overhøres af al den Raaben, der til daglig lyder i vore Øren; og der er Nød og Elendighed, som vel er langt

borte fra vort Øje, men som dog maa være nær ved vort Hjerte.

Ja, jeg tænker jo paa Hedningemissionen! Jeg tænker paa de mange derude, Præster og Søstre, hvem de tunge Tider rammer ikke mindre haardt, nej, maaske langt haardere end mange af os, som klager og klynker herhjemme. Der var altid Fattigdom derude — der bliver Nød nu! Der maatte undværes og savnes til daglig før — nu maa der sultes! Mange Steder maa der brydes af, hvor der netop var saa godt begyndt; Midlerne var jo smaa, Bidragene hjemmefra sparsomme — nu hører de vel helt op! Kapellet var kun en Hytte, som var ved at falde sammen — hvem faar nu Raad til at stive den af! Hvorfra kommer nu Klæder og Mad til Børnehjemmet, Tøj og Traad til Systuen og Bøger til Skolen, dagligt Brød til dem, der arbejder for den gode Sag — — —

Et Missionskapel.

Aa, de derude, hvis Nød er saa langt borte, maa ikke glemmes for vor egen Nød! Tunge Tider er det for os alle, enhver har sit. Men vi, som endnu ikke har prøvet det sværeste, vi, som skaanes for Sult og Savn, vi maa ikke lade dem i Stikken, hvis Kors er saa langt tungere end vore. Er det endda kun »Enkens Skærv«, vi kan give, saa lad dem faa den — Gud vil lægge sin Velsignelse til. Og har vi ikke engang saa meget, saa lad dem i alt Fald faa en stor Part af de Bønner, som vi i disse Dage rigeligere end ellers frembærer for Gud.

Ja, lad os bede for den timelige Nød; men lad os heller ikke glemme at bede for den aandelige Nød. Den forfærdelige Krig, som Hedningerne ser rase mellem de kristne Folk, kan ikke fremkalde Beundring for Kristen-

dommen. Kærlighedens og Fredens Evangelium bekræftes kun daarligt i sit Hjemsted. Gud bedre det og give de spæde Spirer Vækst — trods alt!

Hvad Negeren fortalte.

Intet paa Jorden er fejlfrit. Ogsaa Missionsberetninger har deres Fejl — om end ikke af de grove. De har bl. a. den Fejl, at de lidt for ofte beretter blot om det usædvanlige, om de særlige Tilfælde, de ualmindelige Tildragelser. Disse har selvfølgelig ogsaa deres Betydning, og de kan navnlig være gode nok for dem, der blot vil underholdes gennem deres Læsning — der er jo, mærkelig nok, mange selv udviklede og intelligente Mennesker, som altid skal have deres Lektüre serveret i pikant Form, om den skal gøre Indtryk paa dem, ja, som i det hele taget mener, at det er Læsningen, der skal »vække dem« til Live, medens det dog var dem, der burde vække sig selv, før de begyndte deres Læsning.

Ogsaa det, der skal fortælles i Dag, er jævnt og enfoldigt. En ung Neger fra Dahomey — det hedeste Afrika ved Guinea — fortæller med sine egne enfoldige, tilforladelige Ord sit Livs Historie. Han beretter om sit Møde med Kristendommen, om sin Indlemmelse i de Kristnes Samfund, hvilket altsammen sker paa netop saa almindelig og bramfri en Maade — som det sker for de mange. Den lille Selvbiografi er nedskrevet og overgivet til en Missionær, af hvis Hænder vi har modtaget den.

— — »De tænker vel sagtens, at mine Forældre bar mig til Kirken et Par Dage efter min Fødsel, og at Præsten døbte mig der. Pateren har nemlig fortalt mig — og Pateren han siger altid Sandhed! — at saadan gør de i de Hvides Lande. Nej, da jeg kom til Verden, tænkte mine Forældre paa alt andet end at bære mig til Kirke. Sagen er simpelthen den: de er Hedninger. For 14 Aar siden var der endnu ikke Mission her i Adjara.

I min Faders Hus kom der ofte et Barn til Verden. Kan I ikke tænke jer hvorfor, skal jeg fortælle jer det: som ærlig Neger havde min Fader flere Koner. Sandt at sige — han havde fem. Saa kan I nok tænke jer, hvor mange Brødre og Søstre jeg har. For Øjeblikket er vi endnu 13 levende, og jeg tror, der mindst er femten døde.

Da jeg var et Par Dage gammel, smurte man mig ind med en rødlig Dejg, der var lavet af Barken af et Træ, som vokser hos os. Min Moder tog saa sin fineste Stads paa og bar mig hen til Landsbyens Felischpræst. Efter mange Hilsener bad min Moder ham spørge sin Felisch

om, hvilket Navn jeg skulde have, og hvilke Forpligtelser jeg skulde opfylde i Livet.

Da Fetischmanden var færdig med at spørge ud, erklærede han, at Fetischen gav mig Navnet: »Figuakponou«, og at han forbød mig at spise Gedekød og bære Tørklæde med mere end 3 Farver. Endelig forudsagde han, at jeg skulde blive meget gammel og faa mange Børn.

Moder var ude af sig selv af Glæde og gav Manden en Flaske Ingefærvin, og saa bar hun mig hjem igen.

Nu maa jeg fortælle, at da jeg ikke selv kunde overholde de Forpligtelser, som man havde paalagt mig, saa holdt min Moder dem for mig. Derfor spiste hun ikke blot aldrig den Mad, han havde forbudt hende selv at spise, men lige til jeg var fem Aar, rørte hun heller aldrig Gedekød, og hun købte ikke Tøj, der havde mere end tre Farver.

Stakkels Moder! Hun var jo lænkebunden af sin Fetischisme, og som alle vore Kvinder overholdt hun ængstelig alle de mindste Forskrifter.

Der skete ikke andet mærkeligt i mine første Leveaar, end at min Moder passede mig med kærlig Omhu. Nu skal I høre, hvordan hun bar sig ad med at gøre mig stærk og rask. Saadan gør'de altid her til Lands. Naar jeg havde drukket godt, tog hun mig ved den ene Arm og rystede mig kraftig, saa ved den anden Arm og tilsidst Benene. Jeg skreg som en Gris, der blev stukket; men Moder bekymrede sig ikke derom, hun var fuldt og fast overbevist om, at naar hun rystede mig saadan, saa løb Maden rundt i alle Lemmer. — Pateren siger, at denne Metode kender de ikke i de Hvides Lande. Det er slemt for dem! De Hvide er nogle underlige Mennesker!

Til jeg var tre Aar, havde jeg Plads paa min Moders Ryg. Saadan bærer de Børnene her til Lands; saa har Kvinderne begge Arme fri og kan passe deres Arbejde. Det lader til, efter hvad Pateren fortæller, at i Europa bærer de Børnene paa Armen. Det maa se underligt ud!

Denne Befordring havde kun een Fejl. Naar min Moder hentede Vand ved Kilden, saa bar hun den fyldte Krukke paa Hovedet, og naar hun skyndte sig hjem, plaskede Vandet ned over mit Hovede og fik mig til ynkeligt at græde. Moder brød sig ikke om min Graad; hun var meget renlig og vaskede og skrubbede mig først ved Kilden — Styrtebadet fik jeg saa paa Vejen hjem.

Jeg blev større og begyndte at gaa. Det var en dejlig Tid, da jeg tumlede om paa Markerne med mine Brødre og rullede mig i Støvet. Klæderne behøvede jeg ikke at passe paa — I kan vist tænke jer hvorfor!

Naar Natten var smuk og Maanen skinnede, lød Gon-

gon'en i Landsbyen og kaldte Folk sammen under Træerne. Og saa sang og dansede man til Trommernes Lyd til langt ud paa Natten. Naar Musikanterne holdt op, vendte jeg tilbage til Moders Hytte; jeg strakte mig paa min Maatte og sov ind med knyttede Hænder.

Ja, det var en lykkelig Tid! Jeg voksede op i Frihed som en rigtig lille Vild. Den første Sorg, jeg kendte, var Tabet af min Moder; jeg var dengang 8—9 Aar.

En Dag havde vi været langt borte fra Landsbyen for at købe Majs. Paa Vejen hjem sagde hun til mig: »Mit Barn, jeg er saa træt.« Jeg saa paa hende og vidste ikke, hvad jeg skulde svare.

Næste Dag kunde hun ikke staa op; hun havde Feber. Min Fader forhørte hos Fetischmanden, om Sygdommen skulde »blive Herre over hende«. Han svarede noget undvigende: »Vi skal alle dø.« Min Fader tog dette Svar for gode Varer og betalte for det, og siden solgte han nogle Palmetræer for at faa et Par Daler til Begravelsen.

Tre Dage efter døde Moder. Jeg havde været hos hende hele Tiden, men al min Omhu var forgæves. Hun blev begravet i selve Hytten, som det er Skik her til Lands. Den Dag græd jeg meget. Men da »Sørgetiden« var forbi, begyndte jeg igen mit sorgløse Liv. Min gode Bedstemoder kom ned til os og prøvede at erstatte min Moder.

Ja, saadan gik det, indtil min Fader en skønne Dag fortalte, at der kom to Hvide til Landet. Og hvad der var værre endnu, at de vilde besøge Høvdingerne for at bede om at maatte undervise Børnene i de Hvides Sprog.

Jeg var lulter Øre og Øjne. Jeg havde i mit Liv kun set en af disse Hvide — »jewos«, som vi kalder dem; det var en Toldbetjent, som engang imellem kom til Landsbyen. Ham holdt vi ikke af. Naar han kom langt borte, raable vi: »Nu kommer den Hvide«, og saa flygtede vi til alle Sider. Men naar han var vel derfra igen, saa gik Snakken: »Har du set den Hvide? Har du set hans spidse Næse! Uh, hvor han ser ud!« — Hos os skal en Skønhed have en bred, flad Næse; de Hvides Næser er ikke smukke.

En Morgenstund blev Fader kaldt til Kongen af Adjara. Der fandt han vor Prior med en Tolk. Pateren forklarede Kongen, at Landets første Mænd maatte give Eksemplet, ved at enhver betroede ham i det mindste eet af deres Børn. Kongen vendte sig om til Fader og sagde. »Har du hørt, Noughbêtègbê, hvad Pateren siger? I Morgen skal du bringe en af dine Sønner herhen.«

Min Fader havde mest Lyst til at sige, at han havde hverken Kone eller Børn, men hos os tør man ikke sige Kongen imod.

Han bøjede sig altsaa, slog Hovedet mod Jorden og svarede: »Det er godt.« Han gik bekymret hjem.

Næste Morgen kaldte han paa mig: — »Figuakponou, gaa og vask dig!« Jeg adlød. Da jeg kom tilbage, sagde han: »Tag Tøj paa og gaa med mig. Du skal ned til de Hvides Hus.«

Da min Bedstemoder hørte dette, gav hun sig til at skribe højt. Man vilde myrde mig eller bortføre mig,

En sort Kateket forklarer Katekismus.

sagde hun. Saadanne Rygter gik der om de Hvide. Men jeg maatte med, forskræmt som jeg var.

Da jeg saa Pateren, blev jeg endnu mere forskrækket. Han var høj og havde en spids Næse. Han havde hvide Haar og Skæg paa Hagen, som bevægede sig, naar han talte. Jeg har siden set Patre, der ogsaa havde Skæg; jeg veed ikke, hvad de vil med det.

For at berolige mig kaldte Pateren paa andre Børn fra Landsbyerne i Omegnen og sagde smilende til mig,

»Kender du dem?« Jeg nikkede. »Naa, dem har vi da ikke spist endnu, og vi skal heller ikke spise dig. Gaa nu hen til dem!« — Det begyndte at lysne!

Næste Dag begyndte jeg Skolen. Vi var henved en 40 Dreng, og en af dem var Kongens egen Søn. Man begyndte med at indvie os i ABC'ens Skønheder. Aa, hvor det var tungt, Time efter Time at sidde indelukket mellem fire Vægge! Palmetræerne, Markerne, Moserne, den friske Luft, Friheden og Solskinnet der hjemme i Landsbyen — hvor jeg savnede det altsammen.

Siden lærte vi Katekismus. Hvor det var nyt for mig! Gud! Jeg kendte knap dette Navn. Og Ord som: Kristen, Korstegn, Daab o. s. v., hvor var det splinternyt! Jeg tænkte ved mig selv: »Hvis Pateren taler Sandhed, saa — — saa tror min Fader og Bedstemoder paa det — som er Løgn!« Nu ser jeg det klart, dengang vovede jeg knap at tænke det!

Efter nogle Maaneders Skolegang fik vi Lov at besøge vore Forældre. Jeg tilstaar gerne, at jeg dengang helst var blevet hjemme; men jeg fortryder ikke nu, at jeg vendte tilbage.

Tiden gik. Jeg lærte nogle franske Ord og kom endda til at holde af Regning og Grammatik. Min Katekismus lærte jeg og kunde den uden Fejl. I godt tre Aar holdt jeg trøstigt ud. En Dag, nogen Tid før Jul, fortalte Pateren os særlig meget om en Kristens Pligter og sagde saa: »Hvis nogen kunde have Lyst til at blive Kristen, saa skal han nu overveje det godt og siden komme og sige mig det. Til Jul vil vi døbe dem, som kan deres Katekismus godt.«

Jeg var ikke længe om at tage min Beslutning. To Dage efter opsøgte jeg Pateren og sagde til ham: »Pater, jeg vil være Kristen!« »Vil du det for Alvor?« sagde han til mig. »Ja, Pater, af hele mit Hjerte«, svarede jeg. »Det er godt, Figuakponou; bed nu indtil videre den gode Gud give dig Naade til at holde fast ved din Beslutning.«

Endelig kom Jul. Der var stor Fest. Jeg blev døbt sammen med flere af mine Kammerater. Jeg var ikke ked af, at mit hedenske Navn, Figuakponou, blev erstattet med det kristne Navn Filip. Jeg var ganske stolt. Tænk engang, at bære en Apostels Navn! Nej, det er ikke enhver i Verden, der faar et saadant Navn!

Næste Aar modtog jeg den første h. Kommunion og derefter Firmelsens Sakramente. Nu er jeg altsaa Kristen! Jeg har for bestandig sagt Farvel til Fetischen — hvad Bedstemoder ikke er tilfreds med. Hun paastaar, at jeg slet ikke har haft godt af at komme i Berøring med de Hvide. Stakkels, kære Bedstemoder, naar skal jeg have

den Lykke at se dig knæle ved min Side foran den sande Guds Alter!

Hvad min Fader angaar, saa var jeg meget bange for, at det vilde blive vanskeligt at vinde ham. Saa længe han var rask og sund, var der nok intet at stille op. Han maatte jo ogsaa sende de tre af sine fire sidste Koner bort! Men den gode Gud havde Tid at vente.

(Da Faderen bliver syg, faar Filip ham til at lade sig undervise, og han døbes, kort før han dør. Filip er jublende henrykt og har nu besluttet at »gøre det umulige, for at Bedstemoderen skal komme til at ende sine Dage ligesom Faderen«.)

Ja, saadan lyder min Historie! Det er alt! Men jeg vil ikke slutte uden at faa sagt jer, at efter at jeg er blevet opdraget og undervist i den katholske Religion, er jeg kommet i en stor Gæld til Missionen. Naar Pateren en Gang faar Brug for en Kateket, vil jeg begynde at betale af paa denne Gæld, idet jeg siger til ham: »Pater, her er Manden!« Jeg tror ikke, det vil vare længe, før det sker!

Jeg har glemt at fortælle jer, at lige nu begynder Pateren at bygge det nye Kapel i Missionen. Han fortæller, at samtidig med at Murstenene hæver sig, vil Grunden sænke sig. Hæves og sænkes, stige og synke — paa samme Tid — det er ikke til at forstaa!

Philip Nougâtéggê.

Anm.: I Dahomey var i 1913 10,006 døbte Negere, 32 Præster fra Lyoner Seminarier og 24 Søstre af Apostlenes Dronning. Der er 15 Kirker og Kapeller, 2 Seminarier, 17 Skoler, 6 Waisenhus.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Under almindelige Omstændigheder vilde saadanne Strabadser vel medføre ikke alene legemlig, men ogsaa aandelig Udmattelse. Hos Kamillus og hans Ordensfæller var det modsatte Tilfældet. For hver ny Anspænden af Aand og Legeme syntes deres Iver, deres Begejstring og Offervillighed at vokse. Saa mægtigt fyldte den guddommelige Kærlighed efterhaanden deres Hjerter, at alle Hensyn til deres eget timelige Ve og Vel maatte vige for Ønsket om at tjene Gud med alle Sjæls og Legems Kræfter, ja, med selve Livet som Indsats, for om muligt at naa den

Form for Martyrdøden, som deres særlige Gerning kunde føre dem til.

I 1598 var Kamillus i Rom i Helligaandshospitalet, da Tiberfloden til almindelig Forfærdelse gav sig til at stige i en ganske ukendt Grad. Snart var alle Steder i dens Nærhed under Vand, og Død og Ødelæggelse truede enhver, der ikke hurtigt kunde redde sig ud af de oversvømmede Huse.

I Helligaandshospitalet var alt vild Forvirring, Vandet steg og steg — hvordan skulde de arme syge blive frelst? Den rivende Flod vilde snart overvinde deres svage Kræfter og ubarmhjertig drage dem ud i Malstrømmen, hvis de vovede sig ud af Hospitalet, og hvem turde vel komme dem til Hjælp? Murene kunde jo styrte sammen under Vandets Tryk og begrave baade dem og deres Redningsmænd i de sydende Bølger.

Der var een, der turde vove det, og han vidste ogsaa, hvor han skulde finde Hjælpere til sin farefulde Gerning.

Kunde Kamillus vel lade sine elskede syge omkomme paa en saa ynkelig Maade? Nej, ingen Flod var mægtig nok til med sine isnende Vande at slukke Kærlighedens Ild i hans Hjerte.

Og mens Faren voksede for hvert Minut, gik han trøstigt gennem Bølgerne til den dødsdømte Bygning, tog den ene efter den anden af de syge paa sine Arme og bar dem frelst til et højtliggende Sted, hvor de kunde være i Sikkerhed. Seks af hans Ordensfæller fulgte ham, opmuntrede ved hans Eksempel, og deltog i Redningsarbejdet, til alle var frelste. —

Blot at faa Lejlighed til at hjælpe, det var dem det kæreste og bedste. Intet kunde gøre dem lykkeligere end en Bøn om Hjælp.

I Piemont udbrød der Pest i Aaret 1599. I sin Angst for den forfærdelige Landeplage, der truede med at tage Overhaand, vidste Hertugen ikke bedre Raad end at sende Bud til den Hellige Fader og bede ham sende nogle Ordensfolk, der kunde tage sig af de syge og forsøge at begrænse Sygdommens Udbredelse.

Til hvem anden end Kamillus skulde Pave Klemens vel henvende sig i dette Tilfælde? Han vidste nok, at til ham gik man ikke forgæves.

En saadan Begejstring som den, der greb Kamillianerne ved denne nye Udsigt til at faa Lov til at vove Livet for at frelse Mennesker og Menneskesjæle, kan man næppe forestille sig. Den gjorde ogsaa et mægtigt Indtryk paa den Hellige Fader og fyldte Kamillus' egen Sjæl med Glæde og Tak til Gud for den gode Aand, der raadede i hans Sønners Hjerter.

Fra alle Kanter strømmede der Breve ind med Anmodning om, at den skrivende maatte blive blandt de udvalgte, der skulde sendes til Piemont. Af den store Skare valgte Kamillus 15 og meddelte Paven, at disse med ham selv i Spidsen var rede til at drage af Sted. Da kom der Meddelelse fra Hertugen om, at Pesten var i Aftagende, saa han mente at kunne undvære deres Hjælp. De kom ikke denne Gang til at udføre de Kærlighedsgerninger, som de havde drømt om, men det offervillige Sind havde givet sig det smukkeste Udslag, og allerede Aaret efter fik Kamillianerne ved den tidligere omtalte grufulde Pest i Nola atter Lejlighed til at vise, at de forstod at elske »ikke blot med Ord og Tunge, men i Gerning og Sandhed«.

Og Beretningerne om deres Kærlighedsgerninger fløj som vingede Frø ud over hele Italiens Land og slog Rod i mange unge Sjæle, saa talrige indtraadte i Ordenen. Hospital efter Hospital blev oprettet, og Kamillus havde fuldt op at gøre med at rejse fra By til By og ordne og indrette alt efter de Regler, som han ansaa for de bedste. Det var dog netop Genstand for hans Bekymring, at nogle Punkter i Gregor XIV's Bulle angaaende Tjenesten i Hospitalerne, Løftet om Fattigdom og Ordenens Styrelse ikke var helt klart affattede, saa de gav Anledning til nogen Uoverensstemmelse. Kamillus bad inderligt om en god Løsning paa disse Spørgsmaal, der saa let kunde indvirke paa Ordenens rolige Udvikling, og det skulde heller ikke vare længe, før der kom Fasthed og Klarhed i alle Bestemmelser vedrørende ovennævnte Tvivls punkter.

Pave Klemens' Bulle.

Saa kom da Aaret 1600 — det tredie Jubilæumsaar i den hellige Kamillus' Levetid. Med from Andagt saa han hen til denne gunstige Lejlighed til at vinde forøget Aflad,

for at han, som han sagde, ret kunde forbedre og omhyggeligere rense sin Sjæl.

I Jubilæumsaaret 1550 havde han modtaget Livets kostelige Gave, i det næste Jubilæumsaar 25 Aar senere havde havde hans Omvendelse fundet Sted og hans Sjæl var vaagnet til nyt Liv, hvad Under om han nu ventede sig ny Velsignelse i dette tredie Jubilæumsaar? Med stor Omhu forberedte han sig til en ydmyg Bodsvandring til Roms fire Patriarkalbasilikaer. I Tiden fra den 2den Januar til Paaskefesten den 2den April kunde man se den hellige, støttet til en Stav, da hans syge Ben voldte ham stor Smerte, aflægge de foreskrevne 30 Besøg i Kirkerne. I Regn og Slud, ad trange, smudsige Gader vandrede han med Blikket fæstet paa Jorden, saa helt fortabt i fromme Betragtninger, at Omgivelserne ikke syntes at eksistere for ham, til han endelig Paaskelørdag under en Strøm af Taarer af lagde et fuldstændigt Skriftemaal for hele sit tidligere Liv.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Tirsdag den 6. Oktober genoptog Katholsk Højskole sin sædvanlige Række Vinterforedrag. Salen i Stenosgade var fyldt af godt 250 Mennesker, da Baronesse Stampe Charisius begyndte sit Foredrag om Pave Pius X. Efter en klar og oplysende Oversigt over de vigtigste Punkter i Pave Pius X's Liv gik Baronessen over til at omtale en Del personlige Minder og Indtryk fra Audienser hos Pius X, hvem Baronessen havde set for ikke længere end et Aar siden. Forstanderen, Hr. Fink Jensen, bragte først Baronessen en Tak for hendes hjertelige Foredrag og dernæst ogsaa en Tak til de Velgørere, som havde skænket Højskolen et fortrinligt Billede af Mogens Ballin og en meget fin Ramme dertil, et helt lille Kunstværk.

Ordrup. Navnet Stratbøcker har haft en god Klang i den katholske Menighed i København de sidste halvhundrede Aar eller mere. Fotograf Stratbøcker, som døde i Slutningen af forrige Aarhundrede, var i mange Aar Kirkeforstander ved St. Ansgars Kirke og udførte der et stort og enérgisk Arbejde, der i flere Henseender kan jævnstilles med det, som nu præsteres af Brødrene Hoffmann. Saa

fremtrædende en Plads indtog aldrig den, til hvis Ære disse Linier er skrevet, Fotograf Stratbøckers efterladte Enke, som den 12. Oktober fylder 80 Aar. Gamle Fru Stratbøcker hører til den Klasse rare Mennesker, man ofte kalder »de

stille i Landet«. Men skønt Fru Stratbøcker i hele sin Optræden og Vandel har været meget stilfærdig, har hun alligevel blandt sine Trosfæller, og ogsaa udenfor disses Kreds, i de mange Aars Forløb vundet sig en ikke lille Skare Venner, der sikkert med Glæde har set hendes Ansigt over disse Linjer. Det er saaledes uden Tvivl paa manges Vegne, at *Ugebladet* i Dag

bringer den elskværdige gamle Dame en hjertelig Lykønsning med Ønsket om alt godt paa de gamle Dage; og hvis vi samler alt det gode, vi ønsker, i de to Ord »Guds Velsignelse«, træffer vi sikkert det, Fru Stratbøcker selv mest ønsker sig. Fru Stratbøckers Døtre vil være kendt for deres Virksomhed i flere af vore kirkelige og karitative Foreninger, ligesom hendes Svigersøn, Grosserer Millech, mange Aar igennem udførte et stort og opofrende Arbejde som Leder af *Ugebladets* Ekspedition. Om end maaske den smukke Festsdag ikke bliver fejret paa en saadan Maade, som det vistnok var sket under glædeligere Tidsforhold, vil dog sikkert mange baade indenfor St. Andreas Menighed og udenfor denne paa Mandag sende Fru Stratbøcker en kærlig Tanke.

Tyskland. Den 26. Maj valgte Domkapitlet i Osnabrück Overlærer, Dr. Wilhelm Berning af Meppen til Biskop af Osnabrück. Den nyvalgte Biskop, der staar i Venskabsforhold til adskillige danske Katholikker, tilbragte en Del af Vente- og Forberedelsestiden til sin Bispevielse paa St. Andreas Kollegium i Ordrup, der i denne Sommer har huset tre Biskopper som sine Gæster. Den 30. September fandt Konsekrationen Sted i Osnabrück, paa Grund af de sørgelige Tidsforhold uden andre Festligheder end den rent kirkelige Højtidelighed. Heller ikke kom den danske Biskop til Stede ved denne Lejlighed, hvad der havde været Meningen, da Biskop Berning og Biskop von Euch jo begge kommer fra den lille By Meppen. Biskop Bertram, før af Hildesheim, nu Fyrstbiskop af Breslau, foretog, assisteret af Biskopperne Poggenburg og Kappenberg, den højtidelige Konsekration af Biskop Berning. Efter den hellige Handling holdt den nye Biskop først i Koret en latinsk Tale til Gejstligheden, dernæst fra Prædikestolen en Tale paa Modersmaalet til Menigheden. Biskop Berning er Nabobiskop til vor Biskop, idet han, foruden at være Biskop af Osnabrück, ogsaa er Apostolisk Præfekt for Slesvig.

— Fra Generalkommandoen for det 10. Armékorps i Hannover er der nylig udstedt følgende Meddelelse: »I den sidste Tid er der gentagne Gange fra utroværdig Side sat Rygter i Omløb om Misgerninger fra belgiske gejstliges Side, hvilke Misgerninger paa hadefuldt Vis er bleven lagt den samtlige katholske Gejstlighed til Last. Herved saares saa vel de katholske gejstliges Ære som den katholske Befolknings religiøse Følelser. At saaledes enkelte, ofte vanskelig paaviselige forbryderiske Handlinger, der skal være begaaet af gejstlige i Belgien, lægges den katholske Gejstlighed, navnlig Indlandets, som saadan til Last, er egnet til at forstyrre det tyske Folks konfessionelle Fred i denne svære Tid, i hvilken Medlemmerne af alle Konfessioner staar enige ved hinandens Side til Fædrelandets Beskyttelse. Imod Ophavsmændene og Udbrederne af saadanne Rygter, hvad enten Udbredelsen sker skriftlig eller ved billedlige Fremstillinger, vil jeg gaa frem uden Personsanseelse, ligeledes imod Pressen, hvis den tager Del i omtalte Optræden.«

Italien. Det vil interessere mange at høre et Stykke af det Hyrdebrev, som daværende Ærkebiskop af Bologna, Kardinal della Chiesa, udsendte til sit Ærkebispedømmes troende den 20. August, den Dag, Pius X afgik ved Døden. Det hedder heri efter *St. Olafs* Oversættelse: »Med Taarer i Øjnene og med den dybeste Sorg i Hjertet meddeler Vi den højærværdige Gejstlighed og de højtelskede troende af Ærkebispedømmet Bologna Pave Pius X's Død, som er indtraadt i denne sorgfulde Dags første Time. Mindet om de særegne Baand, som knyttede Os til denne Pave, som beholdt Os næsten i 5 Aar i sin Nærhed og med sine velsignede Hænder selv har meddelt os den biskoppelige Konsekration, gør Tabet overmaade smerteligt for Os; men sammen med Os maa ogsaa alle troende begræde det uventede Tab af en Pave, som i Kirkens Historie vil forblive glørværdig paa Grund af den Fasthed, med hvilken han har forsvaret den sande Lære, paa Grund af den Iver, med hvilken han fremmede den allerhelligste eukaristiske Dyrkelse, og paa Grund af den Kærlighed, med hvilken han omfattede alle Kristne og kom som sand Fader alle sine Børn til Hjælp i deres Nød. Den Sorg, som Pius X's Død tilføjer Kirken, viser sig endnu større med Henblik paa den nuværende politiske Situation, som opfylder Europas Folk og Nationer med Angst og Frygt. Derfor paahviler os den dobbelte Pligt, at vise den Fader, hvis Tab vi begræder, vor barnlige Kærlighed, og med vore Bønner at fremskynde den Time, da Kirkens Sorg tager en Ende og de forældreløse Børn faar en ny Fader, som vejleder dem paa Visdommens og Dydens Vej.«

Kirkelig Kalender.

11. Okt. 19. Sønd. efter Pintse.	18. Okt. 20. Sønd. efter Pintse. Lukas, Evangelist.
12. — Mandag. Ferialdag.	19. — Mandag. Petrus af Alcantara, Bekender.
13. — Tirsdag. Kong Edvard, Bekender.	20. — Tirsdag. Johannes af Kenty, Bekender.
14. — Onsdag. Kallistus I, Pave og Martyr.	21. — Onsdag. Ursula og Fæller, Martyrer.
15. — Torsdag. Teresa, Jomfru.	22. — Torsdag. Marg. Maria Alacoque, Jomfru.
16. — Fredag. Oktavdag.	23. — Fredag. Ferialdag.
17. — Lørdag. Hedvig, Enke.	24. — Lørdag. Rafael, Ærkeengel.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 13. Oktober Kl. 8 Aften

Pastor Günther: Oplysning.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 54 og 141 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Mariakongregationen for Ynglinge holder *Fælleskommunion* Søndag den 11. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

St. Josefs Gilde afholder alm. Møde Mandag d. 12. ds. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Lokalet Bredgade 67.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 16. Oktober Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Unio. Fredag d. 16. Oktbr. afholdes Generalforsamling Kl. 9 i Frederiksberg Allé Nr. 11.

En Karl, 24 Aar, søger Plads paa et Hospital til 1. November. Nærmere ved Henvendelse til L. C. Nielsen, Spangsbjergs Sanatorium pr. Esbjerg.

Ungdomsfesten.

Den Ungdomsfest, som »Katholsk Ungdomsværn« ellers har afholdt i Maj Maaned, vil i Aar finde Sted Søndagen d. 18. Oktober Kl. 8, ikke i Stenosgade, men i **Citygade 23**. Efter Festtalen er der Kaffebord, Sang, Musik og kolorerede Lysbilleder fra Krigen i 1864. *Der udsendes trykt Indbydelse til hver enkelt.*

Adgangen er fri for de indbudte unge og deres Forældre. Det er Ungdomsværnet meget om at gøre, at de unges Forældre kommer med. Garderobe gratis.

NB. De Herrer gejstlige og Formændene i de unge Mænds og Kvinders Foreninger og Kongregationer indbydes herved venligst til at deltage i denne Fest.

Katholske Børn, der gaar i ikke-katholske Skoler og i Aar fylder eller har fyldt 14 Aar inden d. 1. November, bedes om at opgive deres eget og deres Forældres Navn og nøjagtige Adresse i Løbet af de nærmeste Dage til

Pastor Günther, Mosehøjvej, Charlottenlund.

K.U.B. (Katholsk Underrætnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Alle Henvendelser, der betragtes som for trolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon (en af de første Dage).

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 42.

Søndag den 18. Oktober.

1914.

INDHOLD: Te Deum. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Smaatræk om Pave Benedikt XV. — Den evige Tilbedelses Kloster. — Bøn om Fred. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Mariebo. Vejle. Tyskland. Frankrig. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Te Deum.

(Mel: Psb. 182.)

1. Store Gud, vi love dig,
Jordens Børn for dig sig bøje,
Himlens Engle fryde sig,
syngende for dig i det høje:
Hellig Evighedens Drot!
Alt er dit, Gud Sabaoth!
2. Med Profeters Flammeord
sig Apostles Hymner blande,
og med Martyrskarens Ror
jubler Kirken vidt om Lande:
Priset og højlovet vær,
Skaber, Frelser, Grøster kær!
3. Ærens Drot, Gud Faders Ord,
evig Søn af evig Fader,
født for os som Barn paa Jord!
Himmerig din Død oplader.
Der din Trone evigt staar,
derfra du til Dommen gaar.

4. Du, som knuste Dødens Brod,
 købte os for Korsets Pine,
 frels dit Folk, din Arvelod,
 lad os fælles hist blandt dine!
 Før os her ad Livets Vej,
 løft engang os op til dig!

5. Dig vi signe Dag for Dag,
 aldrig skal din Lov udklinge;
 hold os i dit Velbehag,
 skjærm os med din Naades Vinge.
 Herre, dig vi haabe paa,
 ej vi skal til Skamme staa.

Svarer til Salmebog Nr. 182, men har kun 1 Vers tilfælles med denne. Den Opgave, at give en tro Oversættelse af Te Deum i det traditionelle danske (og tyske) Versemaal, er vist uløselig; naar man leddeler den latinske Tekst efter Tankerne, bliver Afsnittene nemlig regelmæssig for lange til 6 Linier og for korte til 12 Linier; Salmebogens Tekst er da ogsaa stærkt udvidet. Den overleverede Melodi er imidlertid for stærkt knyttet til Te Deum til, at det gaar an at vælge en anden (4- eller 8-liniet), og, da det synes os meget uheldigt at have et Te Deum paa 13 Vers, hvoraf man næppe nogensinde synger mere end ca. 5, har vi foretrukket at sammendrage Teksten til 5 Vers, dog saaledes, at ingen væsentlig Tanke er udeladt. Denne Bearbejdelse er planlagt af L. G. og derefter gennemarbejdet af H. K. —

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

En saadan Ydmyghed hos en Mand, der fremfor nogen var elsket og beundret i Italien, maatte gøre et stærkt Indtryk paa enhver, der fik Lejlighed til at se den; men det er jo en Kendsgerning, at netop de største Helgener, de, hvis hele Liv har været viet til Guds Tjeneste, har haft den stærkeste Syndserkendelse og følt den mest fuldkomne Anger. Deres rene Sjæle har været som det blankeste Spejl, som for et Øjeblik kan fordunkles ved selv det svageste Aandepust. Saa fintmærkende maa den hellige Kamillus' Sjæl have været, at selv den ringeste Synd føltes af ham som en grov Fornærmelse mod Gud. Han følte sig altid som den ringeste af alle og ønskede intet hellere end at indtage den laveste Plads blandt sine Omgivelser.

Man maa ikke tro, at han i disse Maaneder, som han saa særlig ofrede til sin egen Sjæls Pleje, lagde alt andet til Side og var døv og blind for sine Medmenneskers Trang, det var aldrig hans Sæd; at øve Kærlighed og Barmhertighed var for ham saa nødvendigt som at drage Aande. Kærlighed gør opfindsom, og Kamillus fandt netop i denne Tid en Gerning at udføre, der faldt nøje sammen med de Bodstanker, der fyldte hans Sind.

I Anledning af Jubilæet strømmede en Mængde Pilegrimme til Rom, og Kamillus aabnede nu gæstfrit Magdalenaklosterets Porte for dem. Til dem, der ikke kunde rummes i Klosteret, skaffede han Plads i de omliggende Huse og i det nys erhvervede Hellig Treenigheds Hospital. Han sørgede ikke alene fuldstændigt for deres Underhold, men tog sig selv paa det kærligste af alle disse mer eller mindre udmattede, ofte syge Mennesker. Han vaskede deres ophovnede, ømme Fødder, opvartede dem ved Bordet og hjalp dem med at komme til Hvile om Aftenen. Han, der ofte næppe kunde støtte paa sit syge Ben, naar han havde foretaget sin Bodsvandring til de fire Kirker og møjsommeligt besteget La Scala Santa, var fuld af Omsorg for dem alle og tænkte aldrig paa sig selv. Men naar Pilegrimmene efter den bestemte Tid vendte tilbage til deres Hjem, tog de med sig et uudsletteligt Minde om den yd-

myge Herrens Tjener, den selvopofrende, selvforglemmende Fader Kamillus.

Hvad Kamillus saa tillidsfuldt havde haabet, skete: Jubilæumsaaret bragte ham ogsaa denne Gang en særlig Naade og netop den, han ivrigst eftertragtede. Der havde i den senere Tid rejst sig nogen Meningsforskel mellem

Paven overrækker Kamillus det røde Kors.

flere af Ordenens Præster og Kamillus angaaende Fortolkningen af et ikke uvigtigt Punkt i Gregor XIV's Bulle om Ordensreglerne. Kamillus holdt paa, at de saa vidt gørligt skulde bo i Hospitalerne for til enhver Tid at kunne bistaa de syge og døende. En Del af Præsterne foretrak derimod at bo i Klostre og mente, at naar de Morgen og Aften aflagde Besøg i Hospitalerne, havde de tilfulde opfyldt deres

Ordenspligter. Disse forskellige Opfattelser fyldte Kamillus med Bekymring for Ordenens fremtidige Udvikling. To Gange var dette og et Par andre Spørgsmaal blevet forelagt Generalkapitlet til Undersøgelse, men man var stadig ikke naaet til noget Resultat. Nu bad Kamillus og nogle af Kapitlets betydeligste Medlemmer indstændigt Pave Klemens om at udstede en ny Bulle, hvori alle Tvivl kunde blive løste og Reglerne for Ordenen klart og fast angivne.

Den Hellige Fader, der omfattede Ordenen med stor Interesse, gik beredvilligt ind derpaa, og efter moden Overvejelse udstedte han da den ny Bulle *Superna dispositione*, i hvilken det fastsloges, at Præsterne, hvor det kunde lade sig gøre, skulde bo i Hospitalerne; var dette umuligt, maatte de lade sig nøje med at besøge dem. Angaaende Løftet om Armod blev det fastslaaet, at Noviciaterne og de almindelige Sygehuse kunde besidde faste Indkomster; i Profeshusene skulde der derimod herske den strengeste Fattigdom. Endelig bestemtes det, at intet Embede indenfor Ordenen maatte være livsvarigt; hvert sjette Aar skulde der vælges en ny General og ny Konsultatorer. Kun for Ordenens Stifter kunde Embedet som General være livsvarigt.

Efter at denne Sag saaledes een Gang for alle var bragt i Orden til Kamillus' store Tilfredshed, kunde han roligt arbejde videre paa Grundlæggelsen af de mange ny Huse rundt om i Italien. Han havde tidligere efter Opfordring sendt nogle Ordensfæller til Spanien og Frankrig, men kom nu til det Resultat, at det var bedre først at oprette Ordenshuse i alle Hjemlandets Byer, før man begyndte at udbrede Ordenen i andre Lande; han lod derfor dem, der var sendt af Sted, kalde tilbage igen.

Det følgende Aar deltog Kamillianerne atter i et Felttog, idet tretten af dem som Sygeplejere fulgte med de pavelige og hertugelige Tropper, der drog mod Tyrkerne for at tilbageerobre Kanizza i Kroatien. Med sædvanlig Uforfærdethed og Iver udførte de deres anstrengende Gerning, der denne Gang kostede to af dem Livet.

I Juli Maaned 1601 tog Kamillus til Florens for at overtage Omsorgen for Hospitalet Santa Maria Nuova. Derfra drog han til Palermo, hvor Grundstenen skulde lægges til et nyt Kloster.

Hvor strømmer ikke Minderne ind paa ham, da han atter genser denne By, som han sidst har besøgt for 27 Aar siden under helt andre Omstændigheder.

I den skønne, rige Stad modtager man den hellige med den største Ærbødighed. Da Kamillus aflægger det skyldige Besøg hos Vicekongen, Hertugen af Maqueda, modtager denne ham med blottet Hoved og udtaler Ønsket om at maatte medvirke ved Nedlæggelsen af Grundstenen til Kamillianernes nye Kirke, der skal indvies til den hellige Nympha. Højtideligheden finder Sted under stor Pragtudfoldelse, men Folkeskaren har kun Øje for een: for den høje, lidt bøjede Skikkelse i den sorte Ordensdragt, med det røde Kors paa Brystet. Høj og lav bøjer sig for ham med Beundring og Ærbødighed, men han selv — ja, hans Tanker er langt borte.

Han ser for sig en ung Soldat, som netop her i den samme By for 27 Aar siden stod og stirrede fortabt ud i Rummet. Han havde troet at skulle finde Ære, Lykke, han vidste næppe selv hvad, i Krigerlivet, og nu stod han berøvet alt, uden at vide, hvorhen han skulde ty, modløs, uden Fremtidshaab. Han havde spillet og tabt og spillet og tabt, til der intet mere var at tabe, og Livet laa for ham som en gold, uvejsom Ørken. Hvor var den reddende Haand, der skulde drage ham bort fra den farlige Vej, han var kommet ind paa, og føre ham til nyt Liv, ny Virksomhed? Han vidste det endnu ikke, da han vendte Palermo Ryggen og vandrede bort uden Maal og Med.

Disse Minder er det, der fylder Kamillus' Sind. Menne-skene har saa let ved, naar de først er kommet frelst i Havn, at glemme, hvad det var, der bragte dem ud paa det oprørte Hav; men Kamillus glemmer intet Øjeblik, at der har været en Tid, selv om den kun var kort, hvor han forvildet styrtede sig ud i Brændingen for at stille de Længler, hvis rette Maal han endnu ikke kendte og forstod.

Derfor bringer Mængdens Hyldest ham kun til at føle sig saa meget mere ydmyg, og mens Folkeskaren jubler ham i Møde, kalder han, som saa ofte før, sig selv en elendig, foragtelig Synder og anbefaler sig til alles Forbøn, for at Herren dog maatte modtage det lidet, han kunde udrette, som Afbetaling paa hans store Syndegæld. (Fortsættes.)

Smaatræk om Pave Benedikt XV.

Det amerikanske Blad *The Monitor*, officielt Organ for Ærkebispedømmet San Francisco, giver i sit Nummer af 19. September en Del interessante Oplysninger om den nye Pave, som sikkert dette Blads Læsere med Fornøjelse vil stifte Bekendtskab med.

Artikelen begynder med det Brev, som den Apostoliske Delegat for De forenede Stater, Ærkebiskop Bonzano, har tilstillet disse Staters Katholikker i Anledning af Benedikt XV's Valg til Pave. Der meddeles ogsaa Kardinal-Statssekretærens Telegram til de amerikanske Katholikker med Pavens Velsignelse. Denne sidste udtalte senere sin Sympathi for de nordamerikanske Katholikker og sin Glæde over, at den første Velsignelse, han sendte til udenlandske Katholikker, just gjaldt dem, hvis religiøse Nidkærhed var ham til saa stor Glæde. Han udtrykte ligeledes det Haab, at Amerikas Bønner og øvrige Virksomhed vilde kunne virke til Fredens Genoprettelse i Verden.

Kardinal Gibbons, Ærkebiskop af Baltimore, der kom for sent til at deltage i det sidste Pavevalg, var en af de første, der blev modtaget i Audiens af Benedikt XV. Han udtalte sig kort efter saaledes om den nye Pave: »Kirken har nu til Overhovede en af de største Prælater, der nogen Sinde har siddet paa St. Petri Stol. Hans Fromhed, hans Godhed og hans Iver fortjener i lige Grad at fremhæves, og han er helt og fuldt fortrolig baade med Kirkens ydre og indre Liv. Der er al mulig Grund til at haabe, at hans Virksomhed som Pave vil blive lang og frugtbringende.«

Kardinal Farley, Ærkebiskop af New-York, har i et Interview udtalt sin Glæde over, at han var i Europa, da Pius X saa uventet afgik ved Døden, hvorved han blev i i Stand til at deltage i Konklavet. Han beklagede meget, at hans to amerikanske Kolleger, Kardinalerne Gibbons og O'Connell, ikke naaede tidsnok til at kunne deltage i Pavevalget. Han var meget glad over Valget af Benedikt XV, i hvem han er vis paa Gud har skænket Kirken en værdig Efterfølger af den hellige Mand, som nys blev kaldet bort. Kardinal Farley fortalte, at han ikke havde talt saa lidt

med Kardinal della Chiesa under Konklavet og faaet et stærkt Indtryk af dennes store Visdom og klare Dømmekraft, Egenskaber, som hans tidligere Livsførelse sikkert i høj Grad har bidraget til at udvikle.

Kardinal O'Connell, Ærkebiskop af Boston, havde en meget behagelig Audiens hos Benedikt XV. Da denne rejste sig for at hilse paa ham, mindede han ham med et venligt Smil om, at for tyve Aar siden, da han selv var Sekretær hos Leo XIII's Statssekretær, havde Kardinal O'Connell været Rektor for det amerikanske Kollegium i Rom. Kardinal O'Connell beklagede, at de eksisterende Bestemmelser for Pavevalget næsten gjorde det umuligt for de amerikanske Kardinaler at naa Rom tidsnok til at deltage i Konklavet.

Utallige Historier er i Omløb, om hvad der er foregaaet før og efter Benedikt XV's Valg. En af de mest rørende fortæller, om hvorledes Pavens gamle Moder modtog det store Budskab om Sønnens Valg til Pave. Hun og hendes Familie bor i den lille By Pegli. Da de den 3. September sad ved Middagsbordet i deres Villa, kom der et Iltelegram til den gamle Marchesa Edwiga della Chiesa med Meddelelse om, at hendes Søn Giacomo var bleven valgt til den katholske Kirkes øverste Biskop. Den firsindstyveaarige Dames Øjne fyldtes med Taarer, og hun var lige ved at besvime. Det varede dog kun et Øjeblik; hun betvang hurtig sig selv ved den Tanke, at hendes første Pligt var at vende sig til Gud, som havde kronet hendes Alderdom med en saadan næsten enestaaende Velsignelse. Hun begav sig derfor straks til Kirken for at frembære sin inderlige Tak til Gud. Hele Familien fulgte hende, bogstavelig talt dansende af Glæde. Efter at have takket Gud vendte den fromme Kvindes Tanker sig mod de fattige, hvem hun skænkede 5000 lire. Trods sin høje Alder rejste den gamle Dame straks til Rom for at hilse paa sin Søn.

Pave Benedikt har altid været en dybt religiøs Natur. Da han levede i Rom, gik han daglig Kl. 5 om Morgenen til et Kloster for at læse den hellige Messe. Han var saa tarvelig klædt, at han ofte blev antaget for en fattig Præst, der bad om Almisse. I Stedet for at bo i en fin Bolig, hvad han som Understatssekretær meget vel havde kunnet,

beboede han nogle tarvelige Rum for at kunne anvende det, han sparede, til Kærlighedsgerninger. Da han blev udnævnt til Ærkebiskop af Bologna, fik han en Automobil forærende. Ærkebiskoppen modtog Vognen, dog kun med den udtrykkelige Erklæring, at han kun vilde benytte den i Kærlighedsgerningers Tjeneste, og naar han havde Embedspligter at fuldbyrde.

Der er ikke fremkommet nogen Beretning om det sidste Konklave, hvori Pave Benedikt blev valgt. Kardinalerne er forpligtede til Tavshed angaaende Afstemningen, og det kan anses for givet, at hvad der herom i enkelte Blade er fremkommet, beror paa den reneste, skæreste Gætning. Men den Scene, som fulgte efter Valget, hviler paa saa meget paalideligere Grundvold.

Da Kardinal della Chiesa havde udtalt det sædvanlige »Jeg modtager Valget«, og da Baldakinerne over alle Kardinalers, med Undtagelse af della Chiesas, Stole var slaet ned, faldt den nye Pave paa Knæ og bad. Og medens Kardinalerne i Tavshed bad omkring ham, græd Benedikt en Stund stille, med Ansigtet skjult i sine Hænder. Hans Stemme var næsten ikke til at høre, da han sagde ja til Spørgsmaalet, om han vilde modtage Valget eller ikke. Men straks efter genvandt han sin Fatning og udtalte med kraftig Stemme det Navn, han som Pave vilde bære.

Pave Benedikt XV er fysisk set den mindste Mand, der nogen Sinde er valgt til at beklæde Petri Stol. Han er meget nærsynet og bærer Briller. Men hans Dømmekraft og hans Forstand vil sikkert blive endnu langt mere skattet, end fysisk Kraft og Skønhed vilde være blevet. Han tilhører ved sin Fødsel Aristokratiet, men er jævn og ligefrem i sin Smag og Tankegang. Han er en Diplomat af Rang og kender Mennesker og Verden. Han er ogsaa en fortrinlig og grundig Prædikant. Han kan tale om alt, fra Sport og Theater til Rejser og Kunst. Men hans personlige Tilbøjeligheder er saare jævne, og hans største Tilfredsstillelse har altid været at leve i Hjemmet hos sin Moder, hvem han sætter saare højt. Det amerikanske Blad tilføjer som en Kuriositet, at Pave Benedikt skal have en slaende Lighed med en amerikansk Biskop, Mgr. Regis Canevin af Pittsburgh.

Den evige Tilbedelses Kloster.

I forrige Uge er altsaa det store Kloster paa Jagtvejen indviet og taget i Brug. Forinden blev Klosteret endnu et Par Gange forevist forskellige indbudte.

Tirsdag den 6. ds. var saaledes den københavnske Preses Repræsentanter indbudt til at bese Klosteret. Ved denne Lejlighed gav Hr. Pastor Gamél en fortrinlig Oversigt over Ordenens Idé og Søstrenes daglige Liv, som her skal gengives efter Dagbladet *Københavns Referat*. Pastor Gamél talte saaledes:

»Den katholske Kirkes Klosterliv er bygget paa vor Herres Ord til den rige Yngling: »Sælg, hvad du har, forlad Slægt og Venner, og følg mig.« I disse Ord rummes i en Hovedsum, hvad Klostret forlanger af sine Beboere: Frivillig Fattigdom, idet alt, hvad hver Søster ejer, tilhører Klosteret, enlig, ugift Stand og Lydighed mod den, der bliver valgt til Klosterets Priorinde, og som vælges af Søstrene selv for 3 Aar ad Gangen.

Vil man ind som Søster i dette Kloster, skal man gaa tre Aar paa Prøve, og naar disse tre Aar er forløbet, afstemmes der om, hvorvidt Novicen er værdig og skikket til Klostergerning. Før og indtil da kan den, der har søgt Optagelse, frit og ubindret forlade Klosteret. Og ogsaa den, der har fundet Optagelse som Søster, kan forlade Klosteret og af Pavestolen i Rom løses fra det moralske Baand, der binder hende til dets Liv og dets Regler. Men ogsaa uden dette kan hun forlade Klosterets Enemærker. Der øves ingen fysisk Tvang mod den, der igen vil søge ud i Verden. Klosterets Port staar aaben for enhver, der ønsker at komme bort. Kun det moralske Baand slipper hun ikke.

Men forøvrigt er det en Kendsgerning, at de Kvinder, der har byttet Verdens Uro og Verdens Liv bort med Livet bag et Klosters fredhellige Mure, i Regelen finder den Ro og den Lykke i deres Sind, som intet ude i Verden formaar at skænke . . . den inderlige, dybe Fred, som kun Klosteret kender.

De katholske Søstres Gerning er jo saare mangfoldig, baade som Sygeplejersker, som Opdragerinder, som Lærere. Dette er Søstrenes verdslige Gerning. Den evige Tilbedelsesordens Søstre har derimod kun een Gerning, den aandelige: Bønnen. Og maaske vil det falde mange vanskeligt at forstaa Dybden og Betydningen af denne Gerning. Helt og fuldt forstaaer den kun Bønnens Værdi, der har fundet Hvile i den katholske Lære og med os veed, at Bønnens Almagt for Katholikken, sammen med Alterens Sakramente, er det skønneste og underfuldeste, vi kender: Helligdom-

mens Helligdom. Foran det hellige Sakramente vil Søstrene ved Dag og Nat bede for os alle, fjernt fra den Verden, hvis Uro aldrig kan trænge ind bag deres Klostermur — ind bag dette fredhellige Sted, hvorhen end ikke Livets Døninger skal naa.

Der fører en Vej fra Klosteret og ud til Verden, men fra Verden til Klosterets Ro fører der ingen Veje . . .«

Under Hr. Arkitekt Emil Jørgensens og Hr. Murermeister Günthers Vejledning blev nu de besøgende ført igennem de mange smukke Værelser, Gange og Sale, som der senere forhaabentlig kan bringes en Række Billeder af her i Ugebladet tilligemed nogle Gengivelser af Klosterets Kirke, Have og hele Ydre.

Dagen efter besaa, ligeledes under samme Vejledning, en stor Del af Kommunalbestyrelsens Medlemmer Klosteret. Blandt andre havde Overpræsidenten, Hr. Kammerherre Jonquières, og Hr. Borgmester Jensen vist Sagen den Interesse at komme til Stede.

Og endelig fandt paafølgende Dag, den 8. Oktober, St. Birgitte Dag, selve Indvielsen af Klosteret Sted. Denne, der paa Grund af de alvorlige Tider havde en rent privat Karakter, blev foretaget af den Apostoliske Vikar selv, Hs. Højærværdighed Biskop Johannes von Euch. Kun Præsterne fra selve Hovedstaden havde sammen med St. Josefsøstrene og St. Elisabethssøstrene modtaget Indbydelse til at overvære Indvielsen.

Lidt før Kl. 9 om Morgenen ankom Hs. Højærværdighed Biskoppen til Klosteret, ledsaget af sin Sekretær, Hr. Pastor Gamél, og af Hr. Pastor von Kettenburg. De indbudte Præster og Ordenssøstre havde forsamlet sig i Klosterets indre Huskapel, der fremtidig skal bære Navnet »Den hellige Birgittas Kapel«. Efter at Biskoppen havde iført sig Messeklæderne, drog alle i Procession fra Kapellet ned til Klosteret for at modtage Den evige Tilbedelses Søstre, der opholdt sig udenfor Klausuren. I Spidsen for Processionen drog en Korsbærer, derefter fulgte St. Josefsøstrene og St. Elisabethssøstrene, derefter de indbudte Præster og endelig Hs. Højærværdighed Biskoppen, der bar Mitra og Stav. Ankommen til Klosterets Indgang tog Processionens Deltagere Opstilling til begge Sider af den brede Korridor, der fører ned til Indgangen, Den evige Tilbedelses Søstre inklodes, og Biskoppen overgav efter en kortere Tale Klosterets Nøgler til dets Priorinde, Moder Birgitta. Efter at denne knælende havde modtaget Klosterets Nøgler af Biskoppen og havde lovet efter ringe Evne samvittighedfuldt at ville søge at opfylde de Pligter, som var bleven hende paalagt, drog Processionen tilbage til Kapellet. Den evige Tilbedelses Søstre, der skulde ledsages ind i deres

nye Kloster, gik sidst i Processionen, umiddelbart foran den højærværdigste Biskop.

Efter at være kommen tilbage til Kapellet oplæste Biskoppen Velsignelsesformularen og bestænkede Kapellets Vægge med Vievand. Alle de tilstedeværende drog derefter i Procession gennem hele Klosteret, Den evige Tilbedelses Søstre forrest, og hvor de kom frem i den mægtige Bygning, bestænkede Biskoppen samtlige Værelser og Sale med Vievand, som den paagældende Ritus forlanger det.

Efter at man var kommen tilbage til Kapellet, blev en i Dagens Anledning skrevet Psalme afsunget, og Biskoppen holdt selv Indvielsestalen over den h. Pauli Ord (Kol. 3,17): »Alt, hvad I gøre i Ord eller i Gerning, det gør alt i den Herres Jesu Christi Navn.«

Derefter læste Biskoppen en højtidelig Prælatmesse, assisteret af de ovennævnte to Præster. Under Messen afsang St. Josefssøstrene forskellige flerstemmige Sange. Efter Messen meddelte Biskoppen den sakramentale Velsignelse, hvorpaa samtlige tilstedeværende, Den evige Tilbedelses Søstre undtagne, forlod Klosteret.

Maatte Guds Velsignelse hvile over det, og maatte det blive, hvad det tilsigter at være, et Bønnens og et Fredens Sted.

— Hr. Pastor Fels fra St. Andreas Kirke i Ordrup har indvilliget i foreløbig at fungere som Klosterets Præst.

Bøn om Fred.

(Denne Bøn bedes for Tiden i Roms Kirker.)

O Jesus, Forløser, forudforkyndt af Profeterne som Fredens Konge! Næppe var du født, før du vilde, at Englene skulde synge Fredens Pris og tilsige den som Himmelens Løn til de Mennesker, som har den gode Vilje. Ak! ved din uendelige Kærlighed til hele Menneskestægten, giv, at den Selvskhed, det Fjendskab, Nag og Had, den Gridskhed og de hovmodige, anmassende Planer, som i denne onde Tid gennemryster de kristne Folkeslag og er en Kilde til grufuld Angst, bitre Taarer og utrøstelige Sorger, maa svinde bort fra dine Skabningers Hjerter.

O Herre, maatte der fra dit guddommelige Hjerte udgaa en Lysstraale, der kunde oplyse og levendegøre Fyrsternes og Folkenes Viljer, paa det at hele Verden maa vende tilbage til dig og werde overbevist om, at kun fra dig, Fredens Gud, udgaar Kærligheden og Menneskenes sande Brodersind, der er alle Goders Kilde for Familierne, for Byerne og for Folkeslagene.

O Herre, tænd paany din Kærligheds brændende Ild i alle Hjerter, paa det at alle, idet de elsker hverandre i Korsets frelsende Skygge, villigt maa ofre, enhver sin egen Fordel, for blot at kunne se det godes og Fredens Sejr sikret over hele Jorden.

O Herre, det er dig, vi stoler paa, og af dig forventer vi alt. Bønhør os da, o gode Jesus, og trøst os. Amen.

Fader vor, Hil dig Maria, Ære være. . .

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Redaktionen har modtaget et Eksempplar af den nydelige St. Knuds Medaille, som i disse Dage er bleven udsendt fra Katholsk Bogsalg. Paa den ene Side findes en Gengivelse af det bekendte Billede af Maria med Barnet, der kaldes »Det gode Raads Moder«, med Indskriften: »Hellige Guds Moder, bed for os«; paa den anden Side er det Billede af Kong Kuud gengivet, som findes i St. Knuds Kapel her i Byen, med lignende Indskrift: »H. Kong Knud, bed for os«. Præget er overmaade skarpt, og Billederne er sjælden nydelige. Det er den første danske religiøse Medaille der er beven fremstillet.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags holdt Hr. Pastor Günther for en talrig Forsamling sit bebudede Foredrag om Oplysning. Efter at have betonet, hvor vanskelig og alvorlig en Sag Kundskabstiegnelse er, fremhævede han forskellige Punkter, hvor vi som katholske Kristne har den Pligt at forøge vore Kundskaber. Først og fremmest nævnede Foredragsholderen det religiøse Omraade, hvor enhver efter sine Evner havde den Pligt at forøge sin Viden. Dernæst paavistes det, hvor vigtigt det er for vor Stilling i vort Samfund, naar alle de, der anerkendes som gode Katholikker, ogsaa udmærker sig som gode, dygtige Borgere.

Mariebo. Søndag den 4. Oktober, St. Franciskus' Fest, modtog 38 polske Piger St. Franciskus' 3. Ordens Dragt og begyndte dermed deres Noviciat som Tertiærer. St. Franciskus af Manetos 3. Orden tæller allerede 125 Medlemmer, og selv om mange af disse bor 3 Timers Vej fra Kirken, modtager de alle, uden Undtagelse, den h. Kommunion hver eneste Søndag. — Det er meget opbyggende for os alle. — Takket være P. Brouwers fra Slagelse og P. Klessens her er der nu rejst et pragtfuldt Granitmonument paa Pastor Knapens Grav. Monumentet er skænket af en polsk Dame og af polske Piger her i Danmark. Det bestaar af en

Granitsten, paa hvilken der staar et Kors. Indskriften er paa Polsk og lyder: »Her hviler P. Josef Knapen. — Den gode Hyrde giver sit Liv hen for sine Faar.« Denne Indskrift passer udmærket paa den opofrende Præst, der i Sandhed gav sit Liv hen for sine Faar. Polakkerne tænker stadig paa deres kære Præst; det bedste Vidnesbyrd herom er, at de meget tit lader Messer læse for P. Knapens Sjæl. — Ugebladet kan vistnok snart bringe en Del interessante Træk fra Pastor Knapens Liv.

Vejle. Søndag den 11. Oktober var det 25 Aar siden Sognepræsten, Pastor Brems, blev optaget i St. Norberts Orden i Abbediet Averbode i Belgien. Før Højmessen blev Jubilaren afhentet af 70 Skolebørn, fulgt af Menigheden. Børnene bar dejlige Guirlander, Blomster, danske, belgiske og pavelige Flag. I et jublende Optog gik man gennem den smukt pyntede Have op til Skölen, hvor der blev bragt Jubilaren de hjerteligste Lykønskninger, og hvor Børnene overrakte ham deres Gaver. En smuk Lejlighedssang fik stort Bifald. Sognepræsten bragte en varm Tak til Børnene, Menigheden og Søstrene, som havde forestaaet Festen. Desuden har Jubilaren modtaget smukke Gaver fra Menighedens Medlemmer og Venner. — Efter Højmessen blev Børnene beværtet med Chokolade og Kager.

Tyskland. Den bekendte Fabrikejer Franz Brandts af München-Gladbach er i en Alder af næsten 80 Aar afgaaet ved Døden i Begyndelsen af denne Maaned. Han var som faa et Mønster paa en ægte katholsk Arbejdsgiver. Biskop Kettelers Ord, at Arbejdsherren skylder sine Arbejdere mere end den aftalte Løn, var gaaet ham over i Kød og Blod. Ogsaa Arbejderbevægelsens Fordringer om kortere Arbejdstid, større Selvstændighed og en vis Medbestemmelsesret i Arbejdsforholdene fandt hos ham velvillig Forstaaelse. I Kælderetagen af hans Privatbolig — St. Josefs Hus — var der indrettet en Kogeskole for hans Arbejderes Børn og adskilligt andet, ligesom Parken der omkring stedse stod aaben for hans Arbejdere og disses Børn. Der er dog et Foretagende, som mere end alle andre vil bevare Franz Brandts' Navn for Fremtiden, og det er den katholske Folkeforening for Tyskland. Det har tidligere været fortalt, hvor meget denne Forening paa flere Hundrede Tusinde Medlemmer har udrettet for det katholske Liv i Tyskland. Da Windthorst i 1890 grundlagde den, lykkedes det ham efter en Del Overtalelse at faa Brandts til at overtage Formandspladsen. Hans Hvilested vil blive i det Kapel, som han byggede i Nærheden af sin Fabrik, og hvor han, Hustru, Børn og Arbejdere hver Morgen i Endrægtighed samledes om det hellige Messeoffer.

Frankrig. De franske Katholikker har lidt et betydeligt Tab ved Grev Albert de Muns pludselige Død i Bordeaux den 5. Oktober. Grevnen, der var født den 28. Februar 1841, var en af de mest ansete katholske Førere i Frankrig. Han deltog som Officer i Krigen mod Preussen 1870—71, men beskæftigede sig efter denne hovedsagelig med politisk og kirkelig Virksomhed. Siden 1876 har han, med enkelte Afbrydelser, været Medlem af Deputeretkammeret. Skønt han oprindelig var Royalist, opgav han efter den pavelige Encyclica af 16. Februar 1892 al Modstand mod den republikanske Regeringsform. Han var og blev hele sit Liv igennem en energisk og tapper Forsvarer af den katholske Kirkes Ret og Frihed, for hvilken han optraadte baade med Mund og Pen. I Aaret 1897 blev han Medlem af det franske Akademi, det bedste Bevis paa, hvor almindelig den Anseelse var, som han nød. At den tapre og ædle Mand var ivrigt optaget af de sidste Dages bevægede Begivenheder, behøver maaske næppe at nævnes.

Rom. Pavestolens officiøse Organ *Osservatore Romano* fremhæver forleden Dag i en ledende Artikel, at den Hellige Stol i Stridigheder blandt Mennesker og i de blodige Konflikter, der ofte bliver Resultatet heraf, stedse vil iagttage den mest absolute og fulstændige Upartiskhed, fordi den stiller sin Opgave at sprede Fred og Næstekærlighed blandt alle Folk paa Jorden uden Hensyn til Race og Religion over enhver anden Interesse. Derfor bør ganske særlig Præsterne ikke glemme, at man altid maa stille Kirkens og Menneskelighedens Interesse over Fædrelandskærlighedens ellers berettigede Stræben. Disse Grundsætninger skal de ganske særlig have for Øje under deres Embedes Forvaltning, og naar de taler til Folket, og stille det i og for sig berettigede Ønske om en Sejr for deres Land under det langt menneskeligere og kristeligere Ønske om almindelig Fred. Derfor bør de ikke bruge Foragtens og Hadets Ord mod deres Fjender, men et Sprog, som Næstekærligheden kan indgive dem.

— Efter kun at have været Statssekretær i en Maaned er Kardinal Ferrata i en Alder af 67 Aar den 10. Oktober afgaaet ved Døden. For et Par Uger siden fortaltes, at Kardinalen var lidende af Blindtarmsbetændelse; det er formodentlig denne Sygdom, som nu har forvoldt hans uventede Død. Kardinal Ferrata var en af de mest fremragende Kardinaler, og man nævnte efter Pius X's Død ham som en af dem, der havde størst Udsigt til at blive Pave. Hvad hans Biografi angaar, kan henvises til dette Blads Nr. 38.

Kirkelig Kalender.

18. Okt. 20. Sønd. efter Pintse. Lukas, Evangelist.	25. Okt. 21. Sønd. efter Pintse.
19. — Mandag. Petrus af Alcantara, Bekender.	26. — Mandag. Evaristus, Pave og Martyr.
20. — Tirsdag. Johannes af Kenty, Bekender.	27. — Tirsdag. Vigiliedag.
21. — Onsdag. Ursula og Fæller, Martyrer.	28. — Onsdag. Simon og Judas, Apostle.
22. — Torsdag. Marg. Maria Alacoque, Jomfru.	29. — Torsdag. Ferialdag.
23. — Fredag. Ferialdag.	30. — Fredag. Alfons Rodriguez, Bekender.
24. — Lørdag. Rafael, Ærkeengel.	31. — Lørdag. Wolfgang, Biskop og Martyr. (Fastedag.)

Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde Mandag den 19. Oktober Kl. 8^{1/2} Aften i St. Josefs søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.

Eksercitier for katolske Mænd og Ynglinge agtes afholdt i Jesu Hjertes Kirke fra den 22. til den 29. November. Nærmere Oplysninger senere.

St. Knuds Medaille.

Smuk Medaille i Aluminium 15 Øre. (Nogle faa i Sølv til 1 Kr. 50 Ø.) Ved Indsendelse af 20 Øre i Frimærker faas den portofrit tilsendt hele Landet over. *Katolsk Bogsalg.*

Jesu Hjertes Kirke. Fra Begyndelsen af Oktober Maaned er der Aftengudstjeneste med Prædiken om Søndagene Kl. 6.

Hver Onsdag Kl. 8^{1/2} forklares i St. Knuds Skoles mindre Sal i Stenosgade 4 den katolske Kirkes Lære. Adgang for alle.

Tak. En inderlig Tak til alle, som med Kærlighed har tænkt paa mig paa min 80aarige Fødselsdag. *Julie Stratbæcker.*

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 20. Oktober Kl. 8 Aften

Fink-Jensen: Nordens Apostel.

Sangbogen *Sursum corda* medtages. (Nr. 49 og 75 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Unio. Fredag d. 16. Oktbr. almindeligt Møde i Frederiksberg K.U.B. Alle 11. Den averterede Generalforsamling er paa Grund af Formandens og Viceformandens Bortrejse udsat til Fredag d. 6. November.

Mariabørnskongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder *Fælleskommunion* Søndag den 18. ds. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag den 21. Kl. 7^{1/2} Aften.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katolsk Undreretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Alle Henvendelser, der betragtes som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 43.

Søndag den 25. Oktober.

1914.

INDHOLD: Pavelig Hilsen. — Gennem Vildfarelsernes Labyrinth. — Ansgarius-Bonifacius-Kollekt. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Det katholske Liv i Frankrig under Krigen. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Tyskland. Rom. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Pavelig Hilsen.

Hans Helligheds
Statssekretariat.

Vatikanet, den 3. Oktober 1914.

Monseigneur.

Vor Hellige Fader Pave Benedikt XV blev meget rørt ved Modtagelsen af den hjertelige Lykønskning, som Deres Højhed i Anledning af Hans Ophøjelse paa Petri Stol har haft den sønlige Tanke at udtrykke Ham i Deres eget, Deres Gejstlighed og det Apostoliske Vikariats troendes Navn.

Idet Hans Hellighed Paven takker Dem alle for denne Tilkendegivelse af Deres Ærefrygt, Hengivenhed og Lydig-
hed, tildeler Han af hele sit Hjerte saavel Deres Højhed som ogsaa de Præster, Ordenssamfund og troende, der staar under Deres pastorale Varetægt, den Apostoliske Vel-signelse.

Med Glæde benytter jeg denne Lejlighed til at udtrykke for Dem, Monseigneur, min oprigtige Hengivenhed i Vor Herre Jesus Christus.

F. Tedeschi.

Statssekretariatets Substitut.

Til Monseigneur Johannes von Euch,
Titularbiskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Gennem Vildfarelsernes Labyrinth.

Et Brev fra en Konvertit.

Allerede i Drengæarene havde jeg en vis Tilbøjelighed for katholske Ting og katholske Præster. Jeg var en ganske god, protestantisk Dreng; men jeg kunde aldrig lide, naar Protestanterne tiltalte mig som deres Trosfælle imod Katholicismen. Det maa vel nærmest have hængt sammen med min Kærlighed til Østerrig og min Antipathi mod Nord-Tyskland. Som Gymnasiast blev jeg efterhaanden Rationalist, ja havde endog Tilbøjelighed for Prædestinationen og Calvinismen i det hele, men til den sædvanlige materialistiske Periode kom jeg ikke, og Rationalismen samt Calvinismen holdt mig ikke længe fangen. Som Student ved Universitetet gjorde jeg et Forsøg paa at blive Katholik, men det var overilet og lykkedes ikke. Hvor overfladisk det hele var, kan ses af, at jeg under en Rejse i Rusland 1886 følte mig ikke saa lidt paavirket af den orthodoxe Kirke med dens pragtfulde Gudstjeneste.

Efter dette brød jeg mig nu en Tid lang slet ikke om Religion. Dog efterhaanden kom den gamle lutherske Tro op i mig igen og fik mere og mere Magt over mig. Jeg begyndte snart at blive mere Lutheraner end Protestant, idet jeg tillagde Alterets Sakrament en saadan Betydning, at andre Protestanter vistnok vilde kalde den overdreven. Jeg begyndte at faa alvorlig fat paa Tanken om vor Herres Nærværelse i Sakramentet og mere og mere at føle mig som Lutheraner i stærk og principiel Modsætning til alle andre, ikke-lutherske protestantiske Kirker. Jeg plejede at sige, at disse for Lutheranerne skulde være Genstand for Propaganda, og ikke Forbundsfæller mod den katholske Kirke, og at vi paa Grund af Alterets Sakramente stod i nærmere Forhold til denne end alle de forskellige protestantiske Kirker.

Paa den Tid kom jeg i Berøring med lutherske Præster og med en ritualistisk Retning, som gav mig Oplys-

ning om, hvad der maatte følge af Transsubstantiations- eller Consubstantiations-Ideen, for Gudstjenestens Vedkommende. Jeg saa da, at Lutheranerne, for saa vidt som de virkelig har Troen paa Sakramentet, opfatter 'dette, ikke i luthersk, men i katholsk Forstand, og jeg var overmaade glad ved at kunne gøre det samme, ja endog vinde Præstens Bifald derved.

Der begyndte nu en Tid, hvor jeg var relativ tilfreds. Jeg delte naturligvis den ritualistiske Lutheranismes Ønske om paa ny at kunne indføre den gamle lutherske Kultus med dens katholske Former, som den ses i Sverige og til Dels i Danmark, men jeg hadede Calvinisterne, fordi deres Principper om Gudstjenesten havde faaet saa stor Indflydelse paa Lutheranerne, men ellers var jeg ganske lykkelig i min Kirke.

Imidlertid kom der snart to Ting, der forstyrrede min Fred, hvilken jeg ikke senere har kunnet finde som Protestant. Det var Spørgsmaalene om Alterets Sakramente og om den apostoliske Succession. Engang talte jeg med min ritualistiske Ven, Provsten i Swabach, hvor jeg var ansat, om den katholske og den lutherske Lære om Alterets Sakramente, specielt om Transsubstantiationen, og spurgte ham, hvorledes det egentlig kunde forklares, at den lutherske Kirke fastholdt den ufornuftige og spidsfindige Definition, medens dog Folkene og Præsterne, i hvert Fald de orthodoxe iblandt dem, i Grunden holdt den katholske Definition for rigtig. Jeg viste ham ogsaa hen til den Kendsgerning, at Luther selv havde bibeholdt Elevationen, hvilket dog var inkonsekvent, naar man ikke var overbevist om Transsubstantiationen. Da svarede min Ven: »Ja, De veed nok, jeg selv tror, at Luther egentlig havde den rigtige katholske Tro om Alterets Sakramente, men siden lærte den lutherske Kirke Consubstantiations-Læren, fordi man havde afskaffet Hierarkiet og ikke længere vidste, hvem der kunde fuldbyrde Forvandlingen; men dersom Kirken nu vilde lære, at Forvandlingen skergennem Canons Ord, vilde det gamle Spørgsmaal dukke op igen, om vi lutherske Præster er i Besiddelse af den nødvendige Fuldmagt.«

Fra dette Øjeblik var det forbi med min Lutheranisme, og jeg begyndte at studere Spørgsmaalet om den apo-

stoliske Succession, et Studium som ofte, ja næsten altid fører til Rom. Man begynder med Apostlenes Efterfølgere, men langsomt følger Petri Efterfølgere bag efter. En Stund trøster man sig med Armenierne, Grækerne, Anglikanerne o. s. v. — Men saa lærte jeg, at det slet ikke slog til.

Og samtidig gjorde jeg en anden Erfaring, som ogsaa forstyrrede min Fred. Idet jeg troede eller haabede, som en anden Krogh-Tonning, at der kunde indføres højkirkelige Reformer indenfor den lutherske Protestantisme, saa jeg, det ikke var muligt. Protestanterne, som har mistet Troens overleverede Skat, søger at erstatte den virkelige Enhed med en udvortes Sammenslutning, for hvis Skyld de er rede til at ofre alle Dogmer, alle Principper. Saaledes dannedes den evangeliske Alliance, som skulde forbinde alle Kristne mod den gamle romerske Moderkirke. De tyske protestantiske Statskirker sluttede sig sammen til en Organisation, kaldet Eisenachkonferensen, uden Hensyn til den enkelte Statskirkes nominelle Tro. De vil lade staa til, naar de kan undgaa Catholicismen.

Nu begyndte jeg at fordre Dannelsen af en fri, protestantisk-luthersk Episkopal-Kirke; men for denne Idé fandt jeg slet ingen Sympathi. Der eksisterer i Nord-Tyskland en fri luthersk Kirke, men om Episkopalkirken vilde ingen høre Tale.

Alt, blot ikke det ringeste Skridt benimod Catholicismen, var Løsenet. »Dersom vi endog indsaa, at de havde Ret,« hed det, »turde vi ikke anerkende Episkopalismen for en Nødvendighed; vi er nemlig nødte til at respektere Følelserne hos den Del af vore Trosfæller, der hælder imod Liberalismen. Vi kan ikke forsvare at tabe dem ved et Skridt, der i Grunden er imod Reformationens første og ypperste Principper.«

Ser De, der er Forskellen: Protestanterne vil altid give efter for de liberale og Fritænkerne, blot for ikke at tabe dem, og i Grunden er det jo efter manges Mening kun theologiske Meninger, der skiller. Catholicismen eksisterer derimod kun for den, der vil holde fast ved den hele Aabenbaring. Kirken tilgiver gerne enhver, som vil komme tilbage, men han skal underkaste sig først. Men den, som bliver indenfor Kirken, har en Følelse af absolut Sikkerhed.

Der kan ikke være den allermindste Tvivl om, hvad Kirken lærer og vil have. Derimod er Protestantismen i eet og alt usikker. Jeg kan ikke vide, om jeg i Morgen i en Prædiken hører, at Jesus Christus simpelt hen er et Menneske som vi andre, eller at han sandsynligvis eller ganske vist aldrig har eksisteret.

Da jeg imidlertid havde indset dette, besluttede min Hustru og jeg at faa vort Barn døbt efter den katholske Ritus og opdraget som Katholik. Og saa er min kære lille Datter da Katholik fra Barndommen af.

For mig selv var mere end dette nødvendigt til at gøre det sidste Skridt. Min Kone var Anglikaner, og saa gjorde jeg det ikke sjældne Forsøg at blive Katholik udenfor Kirken. Jeg blev altsaa Anglikaner, men indsaa dog snart mit Fejlgreb. Anglikanerne og deres Kirke viste sig ved nærmere Bekendskab hverken at være andet eller bedre end de andre protestantiske Samfund, med akkurat den selvsamme Usikkerhed og Tilbøjelighed til Indrømmelser.

Og nu først erkendte jeg, at denne Tilbøjelighed er hele Protestantismens Grundprincip. Det gaar ikke, først at sætte sig op imod Autoriteten, prise den personlige Frihed for hvert enkelt Individ og udlægge de hellige Skrifter efter eget Tykke og derefter igen at vilde dogmatisere! Protestantismen *maa* med absolut Nødvendighed føre til Individualisme og Negation eller — tilbage til Rom.

Da jeg saa dette, vidste jeg, hvad der var for mig at gøre, og gik til Rom.

De ser, jeg er ikke blevet paavirket af Katholikker. Jeg har læst Bøger, men det var en Tid, jeg ikke havde den ringeste Tanke om at blive Katholik. Min Katholicisme er — næst Guds Naade — et Produkt af Protestantismens Udvikling og den herved erhvervede Indsigt i dens virkelige Væsen. Protestantismen har gjort mig katholsk, som den vil gøre ethvert Menneske det, der ikke vil opgive Troen paa vor Herres virkelige Nærværelse i Sakramentet.

Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

(Den dansk-katholske Kirkesag.)

Den fjerde Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i Aar har indbragt følgende: St. Ansgar 65,50, Jesu Hjerte 77,68, St. Josef 47,64, St. Knud 12,60, Immaculata 3,00, Kapellet paa Amalievej 15,00, Frederiksberg 49,31, Sundby 28,03, Ordrup 41,71, Helsingør 18,00, Køge 3,25, Roskilde 47,30, Ringsted 3,70, Slagelse 8,11, Maribo 16,00, Odense 14,68, Svendborg 17,25, Esbjerg 2,52, Kolding 3,00, Fredericia 20,00, Vejle 10,15, Horsens 12,30, Silkeborg, 10,00, Aarhus 43,61, Randers 12,04, Aalborg 8,27, ialt 590 Kr. 65 Øre.

* * *

Idet Resultatet af Aarets sidste Ansgarius-Bonifacius-Kollekt herved meddeles, skal der fra det Apostoliske Vikariats Side udtales en inderlig Tak til de troende her i Landet, fordi Udbyttet af denne Kollekt saa betydelig overstiger, hvad tidligere Kollekt har indbragt.

Det vil ikke være de troende nogen Overraskelse at høre, at den udbrudte Verdenskrig har haft til Følge og i endnu videre Omfang vil faa til Følge, at de Hjælpemidler, der har staaet til det Apostoliske Vikariats Raadighed, efterhaanden fuldstændig svigter. Allerede forud for Krigens Udbrud var disse Midler meget begrænsede, saa at der maatte iagttages den største Sparsommelighed ved Præste- og Lærerstandens Gagering; det er en Kendsgerning, at de, der her til Lands har arbejdet for vor hellige Kirkes Sag, har været langt ugunstigere stillede end de, der arbejdede i Statens eller Folkekirkens Tjeneste. De Rygter, der gaar om den katholske Kirkes Rigdom, er fuldstændig ugrundede; deres Forklaring kan kun søges i Forhold, der maa ske tidligere har bestaaet, men som nu om Stunder slet ikke mere forefindes.

Særlig efter denne forfærdelige Krigs Udbrud er det Apostoliske Vikariats Stilling meget vanskelig. Skal vort Kirke- og Skolevæsen holdes paa Fode i disse kritiske Tider, maa alle Katholikker staa som een Mand; vi kan ikke mere regne paa Hjælp fra vore Trosfæller udenfor Landet, men vi maa selv vise Offervillighed og Gavmildhed, hvor det drejer sig om vor Kirkes Sag.

Udfaldet af Ansgarius-Bonifacius-Kollekterne vil heller ikke spille nogen uvæsentlig Rolle i denne Henseende, og da Udbyttet af disse Kollektter i Fremtiden kun skal anvendes til de absolut nødvendige Udgifter til Præsternes og Lærernes Underhold, anbefales Kollekterne herved paa det varmeste.

København, den 12. Oktober 1914.

Det Apostoliske Vikariat.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Kamillus besøger som Ordensgeneral Klostrene.

Pave Klemens' Bulle havde gjort Ende paa alle Uoverensstemmelser, og Kamillus kunde uden Bekymring fortsætte sit Arbejde med at grundlægge nye Huse rundt om i Italien og besøge dem, han allerede tidligere havde oprettet. Det var et brydsomt Arbejde at være Ordenens General, og den pligttro Kamillus maatte være paa Færde tidlig og silde, snart i Nord, snart i Syd. Men hvor han kom, fløj Hjerterne ham i Møde — og hvor kunde det være anderledes! Der udstraalede fra hans Person en saadan Renhed og Hellighed, at ingen kunde undgaa at blive berørt deraf.

Han kom til Noviciatet for at give de unge Undervisning, og de lyttede med Ærefrygt til hans Ord, naar han talte til dem om den hellige Renhed, den Dyd, han skattede saa højt, fordi Menneskene ved at besidde den kommer til at ligne de hellige Engle. Han opfordrede dem bestandig til at fly enhver Lejlighed, der kunde rumme blot den ringeste Fristelse til at synde mod Renheden. »De mægtige Brande opstaar i Reglen ikke af en klar Flamme, men af en lille bitte ulmende Glød,« plejede han at sige, og han viste dem ved sin egen strenge Livsførelse, hvordan de bedst kunde bevares ubesmittede af Verden. En Mand, der var saa almindelig elsket og beundret som han, maatte nødvendigvis ogsaa blive Genstand for mange Kvinders ærbødige Hyldest; men han vidste altid at holde dem tilbage, naar de i deres Iver vilde kysse hans Hænder eller paa anden Maade give deres Følelser Luft. Mange stod vel uforstaaende

over for en saa afvisende Opførsel og spottede den, men de, der saa dybere, følte sig opbyggede derved.

Naar han besøgte Klostrene, kom han altid uanmeldt, for at man ikke skulde træffe Anstalter for at modtage ham festligt; thi han vidste jo, at hans Komme altid voldte Glæde. Stille og ubemærket kom han og hans Ledsager ridende paa lejede Muldyr eller kørende i en simpel Vogn.

Kom de saa paa Vejen til en lille Landsby, hvor Befolkningen var ringe oplyst, delte han og hans Ledsager Arbejdet mellem sig med at undervise dem i de vigtigste Trossandheder. Hvor der ikke fandtes Klostre, maatte de tage Herberg i Værtshuse; men det gjorde ikke noget Afbræk i deres daglige religiøse Øvelser. De læste deres Breviar og holdt deres Fællesbøn, som om de befandt sig midt i Klosterets hellige Stilhed, og Kamillus søgte ved sine Samtaler og Belæringer om de guddommelige Sandheder at faa de tilstedeværende til at slutte sig til dem, at vække de sløve og opmuntre de forsagte, saa at han aldrig forlod et saadant Sted, uden at jo nogle Frøkorn af den himmelske Sæd var blevet udsaaet for maaske senere at slaa Rod og spire frem.

Ofte hændte det, naar Kamillus paa Vejen traf en svag Stakkel, der møjsommeligt slæbte sig af Sted, at han steg ned fra sin Vogn eller sit Muldyr og overlod Pladsen til ham uden at agte paa, at han selv havde daarlige Ben. Til sit eget Behov førte han kun lidt med sig, men til Gengæld havde han altid en hel Forsyning af Brød og andre Levnedsmidler med for at have noget at uddele til de fattige undervejs. Han kunde ikke nægte en nødlidende noget. Mere end een Gang hændte det, at han paa den Maade ganske udtømte sit og Brødrenes Forraad, saa at de selv stod over for den bitre Nød; men ligesaa ofte blev de som ved et Vidunder hjulpet ud deraf igen.

Paa en af de mange Sørejser mellem Messina og Neapel kom Kamillus engang i den yderste Fare. I Nærheden af Capri udbrød der pludselig en saa voldsom Storm, ledsaget af heftige Regnskyl, at Kamillus selv indrømmede, at han aldrig havde oplevet noget lignende. Saa stor Tillid til Kamillus' Forbøn havde alle, baade Passagerer og Søfolk,

at de nu i deres Angst flokkedes om ham og besvor ham at anraabe Gud om Hjælp.

Kamillus' Ro havde intet Øjeblik forladt ham, og da han saa den bange Skare, hvis hele Sind var saa voldsomt rystet ved Udsigten til en pludselig Død, glemte han alt for at komme dem til Hjælp. Hvad enten det nu blev til Frelse fra den øjeblikkelige Fare eller til Undergang, saa

*Kamillus og hans Sønner hos de pestsyge.

vilde han dog i det mindste gøre, hvad han kunde, for at redde deres Sjæle. Han talte indtrængende til dem om at aflægge al verdslig Forfængelighed og gøre Bod ved alle de Midler, der i Øjeblikket stod til deres Raadighed. Og nu kunde man da se det Særsyn, at alle disse unge fornemme Mænd og Kvinder, for hvem det ydre spillede saa stor en Rolle, som Tegn paa deres ydmyge Sindelag afskar deres lange, bølgede Lokker og tætte Pandehaar.

Saa knælede han ned blandt dem og bad med høj Røst Alle Helgens Litaniet. Og se — mens han endnu bad, opstod der Bevægelse paa Dækket. Der hørtes et Raab, som forplantede sig fra Mund til Mund, og snart genlød Skibet af de jublende Ord: »Et Under! Et Under! Vi er blevet frelst ved den helliges Forbøn!« Vejret var pludselig slaaet om, og al Fare i et Nu forsvundet, og alle disse Mennesker, som for et Øjeblik siden med Gru havde stirret Døden i Øjnene, takkede og prisede nu Gud, der i deres store Nød havde sendt dem en saa tro Herrens Tjener til Hjælp og Trøst, og ingen fandt, at den Angst, de havde gaaet igennem, var for høj en Pris for de aandelige Skatte, de ved hans manende Ord havde erhvervet sig.

De trængte sig om Kamillus for om muligt at komme til at kysse hans Hænder og bede ham om hans Forbøn ogsaa i Fremtiden, og da man ved Daggry naaede til Neapel, fulgte de ham til Kirken, hvor Kamillus læste en højtidelig Taksigelsesmesse. De skriftede deres Synder og modtog den hellige Kommunion og fulgte af Hjertet Fader Kamillus' Opfordring, da han sagde: »Lad os takke Gud, som saa vidunderligt har frelst os i Nat!«

Men selv under saa bevægede Forhold glemte Kamillus ikke Omsorgen for dem, der stod hans Hjerte nærmest: de fattige og forladte; jo mere ringeagtede de var blandt Menneskene, desto mere Medlidenhed vakte de hos ham. Paa Skibet var der ikke mindre end 300 Galejslaver, Kristne saa vel som Hedninger. Kamillus' Hjerte blødte ved Tanken om disse Stakler, som havde arbejdet haardt den hele Nat, mens de følte den samme Angst for Døden som de andre ombordværende. Men ingen venlig Haand rakte dem i Møde, nu da Faren var overstaaet, og intet mildt og kærligt Ord naaede deres Øre. Saa tømte Kamillus uden Betænkning sit Klosters Forraadskammer og uddelte til hver af dem en rundelig Gave, bestaaende af to Brød, en Flaske Vin, Suppe, Kød og Frugt; og hans varme Kærlighed smeltede Isen om mange forhærdede Hjerter og aabnede Mulighed for, at ædlere Følelser igen kunde begynde at røre sig der, hvor der saa længe kun havde været Trods og Kulde.

Det var et stort Arbejde, der forestod ham her i Neapel; hans Orden skulde overtage ikke mindre end tre Hospitaler,

og for første Gang bukkede han under for Anstrengelserne og paadrog sig en alvorlig Nyresygdom, der en Tid holdt ham fængslet til Sygelejet. Han begyndte at tænke paa at nedlægge sit Embede som Ordenens General; men endnu holdt han dog ud paa sin Post i nogle Aar.

(Fortsættes.)

Det katholske Liv i Frankrig under Krigen.

I Dagbladet *København* skrev forleden Dag vor energiske Trosfælle, Baronesse E. Rosenørn-Lehn i Roskilde, under ovenstaaende Titel en overordentlig interessant Artikel, som vi her skal tillade os at give et Par længere Uddrag af. Med Mottoet »Herren skal dømme Jordkredsen med Retfærdighed og Folkene med Ret skriver Baronessen saaledes:

Under Titelen »Sonebod og Sejr« bringer »La Croix« den 26. August en Artikel af sin Medarbejder Franc, hvis Ord bringer Svar ogsaa til mangan Dansk, der har spurgt sig selv: »Kan Frankrig sejre? Er ikke dets Dom fældet paa allerhøjeste Sted? Er ikke det Folk, der har udslettet Guds Navn endog af Børnenes Skolebøger, viet til selv at faa sit Navn udslettet? Tør det Folk haabe paa Guds Beskærmelse i Farens Stund, det Folk, der af sine Mønter har udslettet Fædrenes Bøn: Gud beskyrme Frankrig.«

Til »La Croix« er der fra franske Læsere indløbet talrige lignende Spørgsmaal, og i Besvarelsen af disse skriver Franc:

»Gud alene opgør Nationernes Regnskab, han alene giver Sejren. Men indenfor den Rækkevidde, som Menneskeøjjet har, hvor det gælder de guddommelige Ting, tør vi dog skynde os at berolige dem, der angstfuldt stiller disse Spørgsmaal. Ja, sandelig er Frankrig skyldig, saare skyldig. Dets største Dødssynd er den at have forsøgt den forbryderiske Kimære paa afgjort Maade at organisere et Folk med Udelukkelse af Gud fra alt tjenstligt og offentligt Liv. Den officielle Gudløshed, fastslaaet af en Regering, er en Udæskelse til Himlen. Vi erkender det og vaander os under Erkendelsen.

Men Frankrig beder til Gud og elsker ham, som Pius X i 1911 mindede de hos ham forsamlede franske Kardi-

naler om; han talte med Overbevisning og forudsigende: Frankrigs Missionærer gennempløjer Verden, dets højmodige Gaver understøtter Kirkens Arbejder, dets smaa Børn beder med en Inderlighed, som man maa beundre. Saa vist, som der er et ugudeligt Frankrig, saa vist er der ogsaa et hel ligt Frankrig. Gud vejer . . . han alene veed, hvilken af Vægtens Skaale, der vejer mest.

En Udsoning er paatvingende nødvendig for os, det er vist; men for at fuldbyrde den er det ingenlunde nødvendigt at være overvunden: Sejren i sig selv er en Sonebod. Krigen er for alle, Sejrherrer og besejrede, en frygtelig Svøbe. Hvor mange Liv afmejede i Tilværelsens Vaar! Hvor megen Sorg! Hvor mange Ruiner! Hvor mange grusomme Saar! Hvor mange Legemssvagheder, erhvervede for Livstid! Hvor megen Hjerteangst! Hvor mange Savn! Hvor mange Smerter! Tro mig kære Læsere, i denne eksempellose Krig vil Sejren selv være en forfærdelig Sonebod.

Hvad det først og fremmest gælder om, er vor Tilbagevenden til Gud . . .«

Saa langt Franc. Og nu denne Tilbagevenden, ser man den ikke gaa for sig i rigt Maal Dag for Dag?

Der var nu først Reserve-Husar-Regimentet fra Tarbes, der drog til Lourdes og indviede sig til den hellige Jomfru. Alle gik de til Skrifte, kommunicerede i Krypten og overværede en Højmesse i Rosenkranskirken. Langsomt, en for en, defilerede de derefter forbi Biskoppen, som velsignede deres blottede Klinger. De formerede deres Rækker paa Esplanaden, og i det straalende Solskin, omgivne af den enestaaende Ramme, der dannes af de gennembrudte Stenbalustrader, hvorfra Menneskemasserne grædende tiljubede dem og kastede Blomster ned paa dem, red de i Stormridt frem midt foran Helligdommen, hvor Monseigneur Schæpfer atter velsignede dem. »Frankrigs Jomfru, de, som gaar Døden imøde, hilser dig!«

Et rørende Træk er det, at de mange Krykker, som helbredede Krøblinge i Aarenes Løb har efterladt i Taknemlighedspant hos Guds Moder, nu udlaanes til de saarede Soldater, for hvem de bliver til et Haabets Pant.

I »La Croix« for 19. September skrives:

Ministeren Barthou besøgte forleden de saarede i Lourdes; hans Samtale med en djærv Bondemand faldt saaledes:

»Naar blev De saaret?«

»Kl. 8, Hr. Minister.«

»Og naar blev De taget op af Ambulancen?«

»Kl. 5 om Eftermiddagen, Hr. Minister.«

»Og hvad bestilte De, medens De laa dér paa Valpladsen i al den lange Tid?«

»Jeg bad, Hr. Minister.«

Ministeren gjorde en let Bøjning og svarede alvorligt:

»De gjorde Ret, min Ven.«

Ministeren gik videre, deltagende og velvillig imod alle de saarede.

Det har været nævnt ogsaa i de danske Dagblade, at Frankrigs Præster gør almindelig Militærtjeneste. Om denne Sag maa vistnok Patriarken Josefs Ord til hans Brødre gælde: »Ikke ved eders Raadslagning, men ifølge Guds Vilje blev jeg sendt hid.« (1 Mos. XIV, 8.) Den gudsfornægtende Regering vedtog Loven om Præsternes Værnepligt som et Træk imod Kirken, og nu staar der der 12.000 Præster foruden ca. 8000 Elever fra Præsteseminarier og Lægbrødre fra Munkeordenerne som en lille Herrens Hær i Hæren. Præsten med Tornyster paa Ryggen og Bajonet i Haanden, jævn og god Kammerat paa Valpladsen som ved Vagtilden, er en sand Missionær, der gør det skønneste af alt Krigsbytte: Sjæle, vundne for Himmelen. Regeringen udviste Munkene i Tusindtal, men næppe mobiliseredes der, før de landsforviste med usvigelig Patriotisme ilede til Færnerne.

Fra Grenoble skrives:

Vore Karteusere, vore gode Fædre, kommer tilbage til os, ikke til det øde Kloster, men til Kasernen, for at drage til Fronten, at kæmpe sammen med deres Vaabenbrødre. Med Smil paa Læben, iførte deres Kutter, som er hvide som vort Dauphinés Isbræer, har de meldt sig i deres Kvarter og er bleven hilst med Jubelraabet: Leve Karteuserne! Leve Gud! —

I det schweiziske Blad »La Liberté« fortælles: »Saa snart Frankrig mobiliserede, drog flere af Fribourgs Gæster med Liv og Lyst afsted for at melde sig ved Hæren; det var Studenter ved vort Universitet. Flere af dem bar Franciskanerkutten, og, iførte denne Munkelivets hæderfulde Uniform, stillede disse Lydighedens Sønner paa Kasernerne for at indrulleres. De fik en varm Modtagelse; deres Breve vidner med Rørthed om den gribende Sympati, hvormed de mødtes. En af dem skriver:

Aldrig skal jeg glemme min Indtræden i Kasernegaarden. Alle Officererne kom mig i Møde og rakte mig Haanden. Soldaterne udraabte mig straks til »Regimentets Sognepræst«. En Officer nærmer sig og spørger: »Pater, kan De ogsaa høre Skrifte, naar de har faaet Soldateruniform paa?« — »Ja,« svarer jeg, »det kan jeg!« — »Naa godt, saa melder jeg mig!« — Ved Afrejsen til Fronten kommer en anden Officer hen til mig og beder mig høre hans Skriftemaal dér, paa Stedet, i Ventesalen. Et Sted omringer Soldaterne en ung Franciskaner og beder ham rage sit

Overskæg af, for at de lettere kan kende ham og ty til hans Bistand.«

Øjenvidner fortæller om en Soldat, der, idet han dødelig saaret faldt, udstødte frygtelige Eder og Forbandelser imod Gud. En ung Præst kastede sig ned ved hans Side, og, medens Kuglerne peb, talte han til den flygtende Sjæl om Guds Kærlighed, saa den ulykkelige døde angrende og udsonet med Gud.

Den just nu i disse Dage ved Døden afgaaede fremragende Katholik, Grev de Mun, har udsendt et Opraab om Bidrag til Omkostningerne ved Ansættelsen af regulære Feltpræster. Allerede den 11. September var der indkommen over 110.000 Frcs. til dette Formaal, og frivillige Feltpræster har meldt sig til Tjeneste i rigeligt Antal, baade Verdenspræster og Ordenspræster af snart alle tænkelige Ordener og Kongregationer, ligefra Jesuiten til Eudisten.

En af Soldaterne selv skriver til de Mun: »I Dag, den 15. August, læste vor Feltpræst Messe Kl. 7 under aaben Himmel i Landsbyens Hovedgade. Hele Infanteribrigaden og den 10de Husardivision var til Stede. Efter Messen sagde Feltpræsten: »Hvad jeg nu vil sige, gælder kun d'Hrr. Officerer og Soldaterne. I er daglig udsatte for store Farer, og I maa til enhver Tid være rede til at træde frem for Gud. At skrifte eder alle er umuligt. Fremsig sammen med mig en angerfuld Syndsbekendelse, saa skal jeg give Absolutionen til alle dem, der tegner sig med Korsets hellige Tegn.« Kan man forestille sig en mere storslaaet Scene, tilføjer de Mun, og gives der en bedre Trøst for os Fædre og Mødre, der har vore Sønner derude?

Et Citat af et Soldaterbrev, skrevet med Blyant af en toogtyveaarig Elev fra det store Præsteseminar i Chavagne-en-Paillers paa Valpladsen ved Marne og fundet paa hans Lig, er meget gribende:

Den 9. Septbr. 1914, Kl. 5 Eftm.

Alle mine gode kære!

Naar I faar dette Brev, saa er eders Dreng draget til Himmelen, eller ogsaa har barmhjertige Tyskere sanket mig op paa Valpladsen. I Gaar Morges, den 8. September, omkring Kl. 6 $\frac{1}{2}$, da I var til Messe, blev jeg ved en særlig Naade af det hellige Forsyn midt i Slagtummelen truffet af en Kugle, som gennemborede mit Laar, og jeg faldt. Jeg ligger endnu paa samme Sted, thi ved en virkelig uværdig Lighed med min milde Frelser paa Korset saa er jeg i Sandhed naglet til mit Kors, eftersom jeg ikke har kunnet flytte mit Ben saa meget som en Millimeter. Naar jeg ikke rører mig, gør mit Saar næsten ikke ondt, men jeg lider meget af Tørst. Min Sindstilstand er meget god:

jeg nærer ingen Angst. Med mit Krucifiks foran mig beder jeg og afventer Guds Vilje. I veed, at inden jeg drog afsted, bragte jeg mit Liv som Offer til Gud; jeg har fornyet dette Offer mange Gange siden i Gaar Morges, jeg fornyer det endnu en Gang, indesluttende alt, hvad Gud maatte behage at lægge til eller trække fra. Jeg frygter ikke Døden, jeg har set den og ser den ogsaa i dette Øjeblik paa kun altfor nær Hold; den har intet afskrækkende ved sig, thi den bringer Lykken. Og I — jeg bønfaller eder, at eders Sorg maa være tavs, gudhengiven og næsten glad. Min eneste Sorg er, at jeg skal forlade eder, men jeg veed, at jeg snart skal møde eder igen. . . «

Dér ender Brevet; saadan dør de, »Præsterne med Tornystret paa Ryggen«.

Der er i den enstemmige Sympati, der møder Præsten og Munken under Fanerne, en Bekræftelse af, hvad der fra Masser af Sider meddeles os, at den religiøse Følelse hos mange i Frankrig kun slumrede. Den vaagner. Herom vidner ogsaa de talløse Skarer af Soldater, der daglig modtager Sakramenterne, enten før de drager til Fronten eller midt paa aaben Mark hos deres Feltpræster, og endelig det Faktum, at de alle, næsten uden Undtagelse, bærer Guds Moders Medaille paa deres Bryst. Overtro, Amulettro, Fetischtilbedelse — siger maaske en og anden udenforstaaende eller rettere uforstaaende. Nej, ingenlunde, lige saa lidt som man kan betegne det Barns Kærlighed saaledes, som elsker sin Moders Billede og finder Trøst i at have det hos sig. Maria er for den troende Katholik ikke en Hindring mellem Gud og Mennesket, men en Tilknytning, der gør Forholdet til Gud inderligere, kærligere og mere fatteligt.

Endogsaa i den ellers antikristelige, franske Presse viser der sig gode Tegn, og ikke mindst maa det bemærkes, at de civile Myndigheder forsigtigt, men umiskendeligt vover sig frem ved Siden af Kirkens Mænd. Hvem vilde i Juli Maaned have drømt om, at Præsidenten kunde lade sig repræsentere ved Sørgegudstjenesten for Pave Pius X i Notre Dame i Paris, at Byraadet i Lyon kunde overvære den Højtidelighed, hvorved Byen den 8. September, Marias Fødselsfest, indviedes paany til Guds Moder? eller at de civile og kirkelige Honoratiores Gang paa Gang vilde møde op sammen ved Troppernes Afrejse til Fronten, naar, paa Generalens Bøn, Kirkens Velsignelse lyses over de bortdragende? Er der end ikke endnu en Forsoning, saa er der dog en Tilnærmelse at se. Og nu endelig den store Gudstjeneste i Notre Dame i Paris den 13. September i Overværelse af Byraadets Formand, Viceformand, flere af dets Medlemmer samt de Rigsdagsmænd, der er tilbage i Paris,

foruden talrige Officerer. Ærkebiskoppen, Kardinal Amette, taler: Efter at have takket Gud for Beskærmelsen af den et Øjeblik saa stærkt truede By lykønskede han de troende til i disse bevægede Uger at have taget deres Tilflugt til til Bod og Bøn; til Bod ikke blot ved at paalægge sig Savn, men ogsaa ved at tage imod al Angst for Fædrelandet, al Ængstelse for deres kære, al Elendighed i Bodens Aand, for Guds Skyld. Til Slut gjorde Kardinalen i Byen Paris's Navn det Løfte at bygge en Kirke til den salige Jeanne d'Arc's Ære, dersom hun vil bistaa Frankrig i denne Trængselstid.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Ungdomsfesten i Citys Lokaler den 18. Oktober havde samlet næsten 200 Deltagere. Ungdomsværnets Formand, Hr. Pastor Günther, talte først varmt og indtrængende til de unge og disses Forældre og opridsede nogle af Grundtrækkene til et fromt, katolsk Liv. Derpaa samledes de mange yngre og ældre gruppevis om en hel Række kønt dækkede Kaffeborde, hvor en god halv Times Tid tilbragtes paa en meget behagelig Maade. Derpaa holdt Hr. stud. med. & chir. Reiter et med stor Interesse paa hørt Foredrag om Krigen i 1864, ledsaget af en lang Række gode Lysbilleder. Den overordentlig vellykkede Aften sluttede Kl. 11 med Afsyngelsen af en Fædrelandssang.

— *Katolsk Ungdoms Forbund* begyndte sit ny Foreningsaar under noget uheldige Forhold. Præsens, Hr. Pastor Hillebrand, opholder sig nødtvungent i Udlandet, idet han paa Grund af Tidsforholdene endnu ikke har kunnet vende tilbage hertil fra sin Rejse, hvorfor Biskoppen har anmodet Pastor Ronge om midlertidigt at være Foreningens Præsens. K. U. F.s Formand, Hr. Johannes Hansen, er desuden indkaldt som Soldat, og Kassereren og 2. Assistent er bortrejst. For at raade Bod paa disse mangelfulde Forhold indenfor Bestyrelsen afholdtes Søndag den 11. Oktober et Generalmøde, hvor Hr. Ansgar Gross blev valgt til midlertidig Formand, Carl Hansen til Kasserer og Anton Poulmann til 2. Assistent, hvilke altsaa nu leder Foreningen sammen med de to tilbageværende Medlemmer, Sekretær Alexander Magnussen og 1. Assistent Otto Barfred. — Foreningen ønsker meget at faa sit Medlemsantal forøget ved Tilgang, ikke blot fra de unge Mennesker, som i Aar har afsluttet deres Skolegang, men ogsaa allerede nu af dem, som til næste Aar vil blive udskrevet af Skolerne. Man vilde være Forældre og Lærere meget taknemlig, der-

som de vilde gøre nævnte unge Mennesker opmærksomme herpaa og tilskynde dem til at slutte sig til Foreningen og indfinde sig ved dens Møder. Mødet d. 8. Nov. vil forme sig som en lille Festlighed for de ny tiltrædende Medlemmer.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags holdt Forstanderen, Hr. Fink-Jensen, et historisk Foredrag om Nordens Apostel, den h. Ansgar. De tilstedeværende paahørte med Interesse Skildringen af Ansgars jævne, fromme Livsførelse, saaledes som hans Discipel og Efterfølger paa Ærkebispstolen har tegnet den for en taknemmelig Samtid og Eftertid.

Ordруп. Atter kan der meldes om en festlig Begivenhed i St. Andreas' Menighed, vel ogsaa, som forleden Dag, af privat Karakter, men dog tillige af den Natur, at den vel er værd at blive kendt i videre Kredse. Det er Hr. Balletmester Emil Hansen og Fru Jeannette Hansen, født Tardini, der i Morgen, Mandag den 26. ds., fejrer deres *Guldbryllup*. Flid og Arbejdsomhed har i høj Grad præget det gamle Ægtepars Liv, og mange Københavnerne vil med Glæde mindes, da de som Børn gik »til Dans« hos Balletmesteren og hans Frue. For omtr. en Snes Aar siden maatte Balletmester Hansen paa Grund af Sygdom trække sig tilbage fra sin Virksomhed ved det kongelige Teater, men den gamle Herre ses dog stadig væk hyppig paa sin Plads i første Parket. I mange Aar var Balletmester Hansen et ivrigt og interesseret Medlem af Unio. For St. Andreas' Menighed har begge Ægtefæller i mange Aar været et smukt Eksempel for den Nøjagtighed og Punktighed, hvormed de har besøgt Kirken baade Søndage og Hverdage. Ægteparrets eneste Barn er Hr. Kontorchef Tardini, som vil være mange kendt som Dirigent fra vore større katolske Møder. Ugebladet bringer ved disse Linjer en hjertelig Lykønskning.

Tyskland. Ærkebiskoppen af Köln, Kardinal Felix von Hartmann, har ved en Henvendelse til den tyske Kejser opnaaet, at fangne franske Præster under Krigsfangenskabet behandles som Officerer, uanset hvilken Stilling de end har beklædt som militære. Det er eet lille Punkt, hvor den katolske Kirkes Indflydelse har formaaet at mildne Sindene, maatte det samme snart kunne ske paa større og mere afgørende Punkter! For øvrigt synes den katolske Kirkes Præster og Ordensfolk i Tyskland i denne tunge Tid overalt at være bleven behandlet med megen Hensynsfuldhed.

Rom. Den Hellige Fader har den 13. Oktober udnævnt Kardinal Pietro Gasparri til Statssekretær i afdøde Kardinal Ferratas Sted. Kardinal Gasparri er født i Visio i Italien den 1. Januar 1852. Han er bekendt som Forfatter til et stort Værk om den kanoniske Ret. Fra 1880—1896

har han været Lærer i dette Fag ved det katolske Institut i Paris. 1898 blev han Titularærkebiskop af Cæsarea og Apostolisk Delegat for Ecuador, Bolivia og Peru, hvilken Stilling han beklædte til 1901, da han blev Sekretær ved Kongregationen for overordentlige kirkelige Anliggender. Pave Pius X udnævnte ham til Kardinal den 16. December 1907.

Nord-Amerika. (U. S. A.) *St. Ansgar's Scandinavian Catholic League* i New York paabegyndte i September Maaned en ny Saison. At Foreningens Arbejde bliver paa-skønnet af de kirkelige Myndigheder i New York, vil man forstaa ved at høre, at Foreningens gejstlige Leder, Hr. Pastor F. M. Lund, er bleven udnævnt til Sognepræst ved St. Stanislaus Kirken i Brooklyn. Denne Kirke blev oprindelig bygget med det Formaal for Øje at samle de skandinaviske Katholikker i New York og Omegn til eet Sogn, og i den officielle katolske Haandbog for Amerika angives den da ogsaa for »skandinavisk«. Paa Grund af de store og spredte Forhold er dette dog meget vanskeligt, men nu, da Pastor Lund har faaet overdraget Ledelsen af denne Kirke, er man sikkert naaet et godt Stykke frem paa den trange Vej. En Deputation overbragte Biskop Charles E. Mc Donnell i Brooklyn Foreningens Tak for Pastor Lunds Udnævnelse. I Samtalens Løb udtalte Biskoppen, at han paatænkte at lade opføre et Sidekapel eller Alter til Ære for den h. Ansgar i den pragtfulde nye Domkirke i Brooklyn, som stærkt nærmer sig sin Fuldendelse. Ærkebiskop Ireland har allerede ladet et saadant Kapel bygge i sin nye Domkirke i St. Paul (Minnesota). Foreningen modtager stadig, især fra de vestlige Stater, en stor Del Anmodninger om katolsk Litteratur i de skandinaviske Sprog. For at imødekomme disse Anmodninger og for efter bedste Evne at hjælpe Kirken baade i Amerika saavel som i Moderlandene har Foreningen i Stockholm købt fem Hundrede Eksemplarer af »Protestantism och Catholicism«.

Brevkasse.

Kære Hr. Redaktør.

Der staar i sidste Nr. af Ugebladet, at St. Knuds Medaille »er den første danske religiøse Medaille, der er bleven fremstillet«. Er den virkelig fremstillet her i Landet, saa vilde jeg gerne vide af hvem, da jeg eventuelt kunde faa Brug for det. Menes derimod med de forhen anførte Ord, at St. Knuds Medaillen er den første med dansk Inskription, saa beder jeg om at oplyse Ugebladets Læsere om, at det er en Fejltagelse. I Mødreforeningen har vi

allerede for over 20 Aar siden anskaffet en Medaille, som paa den ene Side fremstiller den smertefulde Gudsmoder med Inskriptionen (dansk) »O smertefulde Moder, bed for os«, og paa den anden Side den h. Monika, som bedende knæler ned ved Strandbredden, hvor hun ser Sønnen rejse bort med Skibet; den danske Inskription lyder her: »H. Monika, bed for os«. De ser altsaa, at der for længe siden her hjemme eksisterer Medailler med dansk Inskription. Med venlig Hilsen *Pastor J. Braun.*

Kære højærværdige Hr. Pastor.

Vel er den nye St. Knuds Medaille ikke fremstillet her i Landet, hvor der langt fra er saa stor Erfaring i saadant Arbejde som i Udlandet; men i den meget udvidede Forstand, hvori Udtrykket »Dansk Arbejde« har været brugt her i Landet i de senere Aar, har jeg dog ment ogsaa at turde kalde den nye, smukke Medaille for en dansk Medaille. Den er bekostet af en dansk Mand. Den bærer en dansk Helgens Billede — for første Gang. Og den er ikke Medlems-Emblem for en sluttet Forening, men udbydes til Købs til alle og enhver, der vil eje den. Der synes saaledes at være en Del at sige til Forsvar for det Udtryk, jeg har brugt i forrige Nummer af Ugebladet.

Med venlig Hilsen *N. H.*

Hr. Redaktør.

I Deres Referat af Klosterindvielsen paa Jagtvejen er der indløbet en Fejl, som jeg gerne vil bede Dem rette. De skriver, der blev afsunget en »i Dagens Anledning skrevet Sang«. Dette passer ikke. Den Sang, der ved den paagældende Lejlighed blev afsunget, var den eukaristiske Sang »Frelserens Budskab«, der fandtes med Tekst og Melodi i Ugebladets Nr. 23 i 1912. Den er senere udkommet i Særtryk i stort Nodebladsformat til 25 Øre og faas bl. a. i Katholsk Boghandel. *Sa.*

Til en Abonnent. — Det er i denne Tid, hvor de nationale Følelser paa Grund af den grufulde Verdenskrig er i saa stærkt Oprør, en endnu mere vanskelig Opgave end ellers at tilfredsstille den brogede Kreds af Abonnenter og Læsere. Ganske det samme føler Redaktøren af Bladet *America* i New-York, Hovedstaden i et andet neutralt, noget større Land. Han fortæller, hvorledes hans ærlige Forsøg paa at være neutral og bringe upartiske Meddelelser om Krigen har paadraget ham den ene Opsigelse af Abonnement efter den anden, fra Venner af Belgien, af Tyskland, af England o. s. v. Han udbryder til Slut i sin Fortvivlelse, at han for Fremtiden har mest Lyst til intet at skrive om Krigen og lade, som om Europa levede i den dybeste Fred. Han vil i saa Fald holde sig til Emner, der sikkert ikke vil give Anledning til Kiv, f. Eks. om de gode Udsigter til en stor Eksport af Katte fra Persien til næste Aar, om hvor meget bedre Kaffen fra Brasilien er end fra Java, om den udmærkede Makaroni, man faar fra Neapel, om den tiltagende Popularitet, Skisporten kan glæde sig ved i Norge,

om Abyssiniernes Interesse for Fredssagen o. s. v. — Krigen har næppe kostet Ugebladet nogen Abonment endnu, og forhaabentlig vil den det heller ikke. Men De, Hr. Abonment, og mange andre maa finde sig i, at Ugebladet ingen andre Sympathier lægger for Dagen end — Fredens. N. H.

Kirkelig Kalender.

25. Okt. 21. Sønd. efter Pintse.	1. Novb. 22. Sønd. efter Pintse. Alle Helgens Dag.
26. — Mandag. Evaristus, Pave og Martyr.	2. — Mandag. Alle Sjøles Dag.
27. — Tirsdag. Vigiliedag.	3. — Tirsdag. Oktavdag.
28. — Onsdag. Simon og Judas, Apostle.	4. — Onsdag. Carl Borromæus, Biskop og Beker.
29. — Torsdag. Ferialdag.	5. — Torsdag. Relikviefest.
30. — Fredag. Alfons Rodriguez, Beker.	6. — Fredag. Oktavdag.
31. — Lørdag. Wolfgang, Biskop og Martyr. (Fastedag.)	7. — Lørdag. Oktavdag.

St. Knuds Medaille.

Smuk Medaille i Aluminium 15 Øre. (Nogle faa i Sølv til 1 Kr. 50 Ø.) Ved Indsendelse af 20 Øre i Frimærker faas den portofrit tilsendt hele Landet over. *Katholsk Bogsalg.*

K.U.F. Paa Grund af indtrufne Omstændigheder bortfalder Mødet d. 25. ds. Næste Møde Søndag d. 8. November.

Lys. Til Gravene Alle Helgens Dags Aften paa Kath. Vestre Kirkegaard modtages Bestillinger paa Lys af Graver T. C. Iversen.

Syforeningen i Griffenfeldtsgade Nr. 7, 3. Sal. ov. Gaarden, genoptager sine Møder Torsdag d. 5. November. Nye Medlemmer optages gerne ved Henvendelse i Griffenfeldtsgade, da der kræves talrig Assistance til at udføre de mange Arbejder. De gamle Medlemmer bedes give Møde lige saa flittigt som før.

Af **Sangen om Benedikt XV** er endnu godt et Hundrede Stykker tilovers, som gratis faas ved Henvendelse til Redaktøren.

Den katholske Højskole.

Møde Tirsdag den 27. Oktober Kl. 8 Aften

Organist Hammermüller: Kirkemusikalske Rejseindtryk.

Sangbogen *Sursum corda* medtages.

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Alle Henvendelser, der betragtes som fortlørlige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 44.

Søndag den 1. November.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den hellige Kamillus af Lellis. — »Barnets Aarhundrede«. — Nye Bøger. — Ikke true, men drage. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Elisabeth-Vincentforeningens Regnskab. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

233.

Giv Kejseren, hvad Kejseren er,
og Gud, hvad Guds er.

Disse to Ting lader sig forene, det er muligt at give Verden, give Menneskene, hvad der tilkommer dem, og samtidig ogsaa give Gud, hvad der tilkommer ham. Det kunde vel i visse Tilfælde synes lettere at tjene Gud, naar man helt eller saa vidt som muligt trak sig tilbage fra Verden, fra Menneskene; men absolut nødvendigt er det ikke for at kunne yde Gud, hvad der tilkommer ham, eller hvad han forlanger af os. Og helt at bryde alle Baand mellem os og Verden, det kan vi jo dog ikke, og vi har heller ikke Lov til det. Nogle Forpligtelser bliver der dog altid tilbage overfor Menneskene ogsaa. — Mennesket er nu en Gang et sammensat Væsen, baade legemligt og aandeligt, og har derfor ogsaa en dobbelt Bestemmelse, baade en jordisk, en naturlig, og en overnaturlig Bestemmelse. Begge disse Bestemmelser og de deraf følgende Forpligtelser maa man søge at opfylde — ikke udelukkende gaa op i den ene og fuldstændig tilsidesætte den anden, selv om der fra en af Siderne skulde gøres Forsøg paa at fordrø det.

Gud — han fordrer det nu ikke. Han har selv skabt os og ved, af hvad Stof vi er, at vi derfor, saa længe vor Sjæl er indesluttet i dette vort jordbundne Legeme, nødvendigvis ogsaa er afhængige af det og dets forskellige Fornødenheder. Ganske vist er Gud »en nidkær Gud«, som det hedder, nidkær for sin Ret og sin Ære, ja han gør Fordring paa den første Plads i vort Hjerter: »Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed«; men derfor er vor Herre dog ikke en urimelig og altfor fordringsfuld Herre; han anerkender Nødvendigheden af at gøre Ret og Skel til begge Sider: Giv Kejseren, hvad Kejserens er, og Gud, hvad Guds er.

Fra den anden Side kan der derimod nok undertiden gøres Forsøg paa helt at tage os i Besiddelse. Verden d. v. s. Menneskene og alt, hvad der hører denne Jord til, ja vore egne jordiske Tilbøjeligheder — de kan nok undertiden stille saadanne ublu Fordringer, som at vi skal tilfredsstille dem alene uden at bryde os om noget andet, om det, som er højere, som er vigtigere og væsentligere. Verden og vore egne verdslige Tilbøjeligheder vil ikke gerne indrømme, at Gud, og hvad Guds er, maa have Fortrinet for Verden, og hvad Verdens er; den ser helst, at vi i den Grad gaar op i det jordiske, i det timelige, at vi derover glemmer Gud, glemmer Himmelen, tilsidesætter vor Sjæl og forsømmer dens evige Frelse. Men herimod advarer vor Herre og Frelser os og siger: »Hvad gavner det Mennesket, om han end vinder den hele Verden, men tager Skade paa sin Sjæl.« Han indrømmer os nok Ret til at tænke paa og sørge for de jordiske Fornødenheder, de timelige Forpligtelsers Opfyldelse; men, idet vi sørger for det ene, maa vi ikke glemme det andet, det, der, som sagt, egentlig er det allervigtigste og væsentligste: Giv Kejseren, hvad Kejserens er, men ogsaa Gud, hvad Guds er.

Fidelis.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Der var jo Brug for alle Kræfter i de talrige Klostre og Hospitaler, og selv om Tilgangen af unge, dygtige Mænd var stor, var der dog stadig Brug for flere. Alene i Neapel var der i Aaret 1604 ved Overtagelsen af de tre ny Hospitaler Anvendelse for hundrede Præster og Lægbrødre, og der var endnu et stort Arbejde at gøre med at bringe alle disse til at virke som en Enhed i den Troens og Kærlighedens Aand, som han ønskede skulde præge selv den mindste af deres Handlinger. Trods sin store legemlige Svaghed vedblev han da som før at besøge sine kære aandelige Sønner. Det var jo et af hans Yndlingsudtryk, at Kærligheden ikke kender til Magelighed, men at det skrøbelige Legeme stadig maa ansøres for at bringes til Virksomhed og Handling — han var selv det bedste Forbillede i saa Henseende.

Det var Næstekærligheden i alle dens forskellige Former og Udtryk, som var det første og sidste, det gamle og dog altid ny Emne for hans Belæringer. »Gud har skænket os Livet, og vi maa igen hengive det for Gud; jeg vilde med Glæde udgyde mit Blod af Kærlighed til Gud, ja, om jeg ejede tusinde Liv, vilde jeg hengive dem.« Der var Lejlighed nok til at give sine Kræfter og sit Liv hen for Gud. Denne traadte dem jo bestandig i Møde i hver syg, som de besøgte, hver nøgen, som de klædte, hver lænkebunden Mand, som de kom til, og den evige Løn var dem vis, naar de trofast overholdt Kærlighedsbudet: at elske Gud i deres Næste. Eet var der, som Kamillus bestemt krævede: at de nøjagtigt overholdt alle Ordensreglerne, selv de tilsyneladende mindst vigtige. Han saa i Reglerne en Kundgørelse af Guds Villie og et sikkert Redskab til Helliggørelse og straffede strengt, endogsaa med Bortvisen fra Klosteret, enhver Overtrædelse af dem. Selv overholdt han dem punktligt, hvad enten det nu gjaldt fælles aandelige Øvelser, Tavshed, Kærlighedsgerninger el. l.

Spægelse og Bøn, det var de to store Hjælpemidler, som skulde føre dem til Fuldkommenheden. Han kendte fuldt ud »Korsets kongelige Vej«, og han ønskede, at de

ogsaa skulde kende den. Cicatelli siger om ham, at han tilbragte den største Del af Dagen og Natten med Bøn, Læsning og Betragtning. Saa vidt han kunde, sørgede han for, at hans Ordensfæller kunde blive Bønnens Mænd, og han vilde have, at de baade i Klosteret og Hospitalet altid skulde have Gud i deres Tanker. Han plejede at sige: »Ve den Ordensmand, som slaar sig til Ro med Morgenbetragtningen alene.« Knælende, med foldede Hænder eller med Armene udbredte, bad han selv foran den Korsfæstedes Billede med jævne, inderlige Ord, ydmygt og tillidsfuldt.

Hans Tillid til, at Gud altid vilde høre deres Bøn, var urokkelig. Han var ikke bange for, naar Nøden stod for Døren — og mer end een Gang bankede den paa Klosterets Dør — at opmuntre dem til at haabe paa, at Gud vilde gøre et Mirakel for at frelse dem, og han blev heller aldrig beskæmmet i sin Tro. Gud var jo deres kære, trofaste Fader, kunde han vel nægte sine Børn et Stykke Brød, naar de bad ham derom!

Da han i Aaret 1605 opholdt sig i Profeshuset i Rom, hvor der omtrent var hundrede Præster og Brødre, kom Økonomen en Dag kort før Middag og meddelte ham bekymret, at der ikke var Mad nok til dem alle og ingen Penge til at købe nyt Forraad for. Kamillus svarede ham med frejdigt Mod: »Jeg har ikke flere Penge; jeg lægger min Pung ned ved den Korsfæstedes Fødder. Gaa og bed; thi Herren lader ikke sine Tjenere dø af Sult.« Opmuntret ved hans Ord kaldte Økonomen alle Klosterets Beboere sammen, og i Forening bad de nu om Hjælp foran Alterets allerhelligste Sakramente. Førend de endnu havde sluttet deres Bøn, blev der ringet stærkt paa Klosterporten. Man aabnede den og saa en Vogn, der var tildækket med et kostbart Fløjlstæppe, hvorpaa der var broderet et fyrsteligt Vaabenmærke, holde udenfor. Den indeholdt et rigt Forraad af Levnedsmidler, som en Adelsmand havde Ordre til at bringe dem som Gave fra Vicekongens Gemalinde. Han skulde tillige overrække Ordensstifteren en Veksel paa 200 Dukater og bede ham indslutte hendes Ægtefælle, Børn og hende selv i sine Bønner. —

I Aaret 1606, i November Maaned, var Kamillus i Florens. Han havde af vigtige Grunde set sig nødsaget til at

opgive det før omtalte Kloster S. Maria Nuova, og nu stod han med de tredive Kamillianere, som havde haft Ophold der, uden at ane, hvorhen han skulde sende dem, eller hvordan han skulde kunne skaffe blot det nødtørftigste til deres Underhold. Intet Ordenshus i Byen vilde være i Stand til at modtage ham med saa stort et Følge, og han havde ikke Penge, hvormed han kunde betale Rejseudgifterne for dem til andre Byer.

Kamillus var inderlig bedrøvet over deres ulykkelige Stilling og talte med stor Bekymring derom med sin Ven, Lægen Kristoffer Ottonaio. Da opklaredes pludselig hans Blik, han vendte sig mod Krucifikset og udrød: »O, Herre, kom dog din Familie til Hjælp, du kan jo, hvis du vill« I samme Øjeblik bankede det paa Porten, og en ubekendt ung Mand traadte ind. Uden videre Indledning spurgte han Kamillus, om han trængte til Penge, og paa sin sædvanlige ligefremme Maade svarede denne: »Ja, jeg trænger haardt til 300 Dukater.« Den fremmede bad ham vente et Øjeblik, gik bort og kom snart efter tilbage med en lille Pung, som indeholdt den nævnte Sum. »Tag denne Almisse og brug den,« sagde han til Kamillus. Saa knælede han for ham og bad om hans Velsignelse og fjernede sig derfra, uden at nogen saa, hvor han blev af, mens Kamillus takkede Gud for den hjælpende Engel, han havde sendt ham i den overhængende Nød. Den hele Begivenhed gjorde et stærkt Indtryk paa Lægen, som overværede den, og han fortalte den siden til andre og bekræftede Paalideligheden af sine Ord med Ed.

Der kunde nævnes mange Tilfælde, hvor Gud paa vidunderlig Maade kom sin Ordensfamilie til Hjælp, naar de tillidsfuldt bad ham derom; men her skal der endnu kun berettes om eet, fordi det tillige giver et slaaende Billede af Fader Kamillus' retlinede, samvittighedsfulde Karakter.

En af Brødrene, som havde det Hverv at indsamle Almisse til Ordenshuset i Rom, overrakte en Dag Kamillus en Pung, der indeholdt den betydelige Sum 100 Scudi i Guld. Da Kamillus forundret spurgte om Giverens Navn, svarede Broderen, at han havde faaet Pungen med dens Indhold af en Adelsmand ved Navn Rinuccino, hvem han havde fortalt om deres store Trang. Kamillus kendte godt Manden, denne plejede

hver Maaned at give en bestemt Almisse paa et Par Scudi til Klosteret, og han kunde ikke fatte en saa pludselig, overvældende Godgørenhed fra hans Side. Det maatte sikkert bero paa en Fejltagelse. Eller havde Broderen brugt for stærke Ord og overdrevet deres øjeblikkelige Trang? Hans Samvittighed kunde ikke finde Hvile ved Tanken om disse to Muligheder, og han bad Broderen hurtigst muligt bringe Pungen tilbage til Rinuccino og sige, at der ganske vist var Trang til Stede, men at den dog ikke var saa overvældende, som han maaske formodede.

Da Rinuccino modtog Pungen, blev han stum af Overraskelse. Han vidste bestemt, at der kun havde været to Scudi i Sølv og Kobber i den, da han udleverede den; det var det sædvanlige Beløb, som han fik af en Lejer, og plejede at give i Almisse hver Maaned. Han sendte Pungen tilbage til Kamillus som den, hvem Pengene tilkom, og fortalte aabenlyst til alle om det Mirakel, som han var overbevist om, at Gud her havde gjort for sin trofaste Tjener Kamillus' Skyld.

Den hellige Kamillus' sidste Leveaar.

»Gud give, at jeg kunde dø blandt de fattige, det er min Bøn til ham. Den gode Soldat dør i Krigen, den gode Sømand paa Havet og den gode Sygeplejer i Hospitalet midt blandt de fattige.« De Ord havde Kamillus saa ofte udtalt, og der var vel næppe nogen, der vilde antage, at det var af Hensyn til sin Person, at han ønskede at nedlægge sit Embede som General. Naar han ikke beholdt denne Post til sin Død, var det, fordi han bedre end nogen anden vidste, hvad der krævedes af den, der vilde udfylde den samvittighedsfuldt, og han følte, at hans legemlige Kræfter ikke længere strakte til her. Men fremfor alt følte han sig drevet af de helliges brændende Trang til at ydmyge sig. Han havde saa længe været den ledende, nu ønskede han selv at leve i den hellige Lydighed og ogsaa heri foregaa sine Sønner med et godt Eksempel.

Hvor bad han ikke Gud om at aabenbare ham sin hellige Villie i dette som i alt andet, før han tog sin endelige Beslutning! Han lod alle sine Ordensfæller anmode om at bede i samme Hensigt og søgte saa Raad hos saa-

danne fromme og kloge Mænd, som han vidste, han kunde have Tillid til. To Gange henvendte han sig ogsaa til Pave Paul V, Klemens VIII's Efterfølger, for at høre hans Mening og derved bortjage alle Tvivl. Paven drøftede Sagen med Ordenens Protektor, Kardinal Ginnasio, og det blev da denne kloge, besindige Mand, der kom til at lægge det afgørende Lod i Vægtskaalen. (Fortsættes.)

„Barnets Aarhundrede“.

Vort Aarhundrede er der dem, der har kaldet »Barnets Aarhundrede«. Og tilsyneladende med en vis Ret. Man viser jo paa alle mulige Maader særlig Interesse for Børnene. Man bygger hele Paladser til dem, hvor de kan gaa i Skole; man sørger for Børnehospitaler og Børneklinikker, Børnesanatorier og Feriekolonier, Børnetheatre og Børnebiografer og meget andet lignende, baade af mere og undertiden ogsaa af mindre Værd og Betydning. Men hvem er det, som gør det! Er det ikke Offentligheden, som maa gøre det, medens Familiens, Faderens og Moderens Interesse og Arbejde for deres Børn ofte søges indskrænket til det mindst mulige. Ja, der er jo dem, som helst saa, at Staten ene og alene overtog alt Ansvar og alt Arbejde for Børnene. Det er dog foreløbig endnu kun Fremtidsmusik. Men hvor Gud og Religionen har mistet deres Betydning og Indflydelse, der kan det nu mange Gange hænde, at Faderen og Moderen søger at ryste Forældreansvaret fra sig, gaar hver sine Veje, efter sine Interesser, og helst overlader Omsorgen for Børnene til andre — disse Børn, som burde være deres Glæde, Trøst og Stolthed, men som mangan Gang snarere er dem en Plage, ja ligesom en Klods om Foden, en Hindring for dem for at kunne blive skilt og gift paany med en anden — disse stakkels Børn, som med Skam at sige mangan Gang kun er og betragtes som en tilfældig, slet ikke villet eller forønsket, men rent tilfældig og ubehagelig Tilvækst til Familien, i Stedet for at Børnene netop burde være et af Hovedformaalene for Ægteskabet.

Se, ud fra dette Synspunkt betragtet lyder det næsten som den reneste Ironi at kalde vort Aarhundrede for Barnets Aarhundrede. Snarere bør det kaldes *den europæiske Affolknings Aarhundrede*, de *barnløse Ægteskabers Aarhundrede*.

At dette ikke er sagt blot saadan hen i Vejret, det vil nogle faa Tal kunne*) godtgøre.

Medens Frankrig, hvor det i denne Henseende virkelig ser allersørgeligst ud, tidligere var det Land, som andre Nationer — maaske nok en lille Smule farisæisk — pegede Fingre ad, saa kommer disse andre nu til Dags des værre selv godt nok med, hvad Fødslernes Aftagen angaar.

I Tyskland var Fødslernes Antal for hver 1000 Indbyggere

1870	40,1	1903	34,9
1880	39,1	1905	34
1890	37	1908	33
1900	36,8	1909	31,9

Altsaa i de sidst anførte 9 Aar en Nedgang paa 4,9 for hvert 1000 Indbyggere.

Efter det kejserl. statistiske Bureaus Beregninger blev der i Tyskland født

2.060.657	Børn i 1900
2.038.357	» » 1909
1.982.836	» » 1910

Altsaa, trods det, at Befolkningen i disse 10 Aar er tiltaget med 900.000 Sjæle (dels paa Grund af Indvandring og dels i Følge Dødelighedens Tilbagegang), saa er *alligevel* Fødslernes Antal *enormt faldet*. Alene for det sidst anførte Aars Vedkommende var det c. 56.000 Fødslere mindre end i det foregaaende Aar.

I Frankrig var Forholdet i 1910 dette, at Antallet af nyfødte overskred Dødsfaldene med stakkels 70.000. Blot for 50 Aar siden fødtes der 300.000 flere franske Børn om Aaret end nu!

Men ogsaa her til Lands aftager Fødslerne nu med

*) Talangivelserne er for Tysklands Vedkommende tagne fra J. von den Driesch's *Das grosse Uebel unserer Zeit*, resp. fra Reg. & Medic. Raad Dr. Bornträgers *Der Geburtenrückgang in Deutschland* — for Frankrigs, Englands og Danmarks Vedkommende fra Dr. Alfred Bramsens interessante lille Hefte »Børneflokkens Begrænsning«.

omtrent samme foruroligende Hastighed. Aaret 1910 udviste den *laveste* Fødselsprocent, *Danmark* indtil da havde kendt. I Løbet af de sidste 60 Aar er Fødsels-Forholdstallet i Danmark gaaet ned fra 35 til $27\frac{1}{2}$ pr. tusinde Indbyggere, altsaa aftaget med *over en Femtedel!*

Vi er, bemærker Dr. Bramsen, m. a. O. nu tæt i Hælene paa *England* med dets 26 pr. Tusinde, et Tal, som vækker Bestyrtelse hos fædrelandssindede Englændere. Om en halv Snes Aar, mener man, vil *England* være paa samme ynkelige Standpunkt som *Frankrig*.

Og saa blot en Sammenligning endnu: I *London* er Fødslernes Tal med rivende Fart gaaet ned fra 35 i 1872 til 25 i 1909. I *København* er Nedgangen dog endnu større og hurtigere, nemlig fra 38 i 1882 til 27 i 1910, ja endog til 25 i 1912!! (De allerseneste til Raadighed staaende Tal: *London* 23,6 Fødsler pr. Tusind om Aaret; *Amsterdam* 23,3; *Paris* 16,5; *Berlin* 17,6; *Bern* 20,3; *Wien* 17,1; *København* 23,6; *Petrograd* 23; *New York* 24,2; *Bryssel* 15,7; *Kristiania* 12,2).

Baade Bornträger og Bramsen fremhæver det ganske særlig betænkelige ved, at de bedre stillede Befolkningsklasser, som dog snarere maatte kunne brødføde flere Børn, leverer et langt ringere Fødselskontingent end de fattige. Ligeledes er Tilstanden værre i Byerne, særlig Storbyerne, end paa Landet, værre i irreligiøse end i troende Egne, værre i ikke-katholske end i katholske Lande (fraregnet *Frankrig*.)

Selv den danske, ikke-katholske Forfatter Dr. Bramsen indrømmer dette. Ogsaa han mener, at hvor der er en virkelig grundmuret Religiositet til Stede (som hos de fleste Katholikker og Jøder), der viser den sig ogsaa som det eneste faste Bolværk mod Ny-Malthusianismen, eller m. a. O. mod den vilkaarlige Indgriben i Naturens Gang. »Hvor Kirken endnu har saa megen Autoritet (siger han), at den kan tiltvinge sig Lydighed, sker det ikke. Ja, man maa ligefrem kunne maale et moderne Kultursamfunds *virkelige* Religiositet ved Hjælp af Fødselsforholdstallet! I *Kanada* f. Eks. er det de *troende katholske* — »franske« — *Canadiere*, som danner Modvægten mod Fødselsforholdstallets enorme Fald blandt den *angelsaksiske*

Del af Befolkningen. Tallene er som 42 til 24, og de virker aldeles forbløffende, naar man erindrer, at der her tales om Mennesker, som bor Side om Side, og som er ensstillede i alle Henseender minus den ene — *Religion!*«

»Frankrig,« bemærker han, »kommer sikkert til at bøde paa forskellig Maade for sin brutalt gennemførte »Kultur-Kamp mod Kirken — »Congregationerne«. Men den største Skade bliver dog den eventuelle *yderligere* Aftagen af Børnefødslerne, som altid følger i de vaklende Religioners Køl vand. Ikke Ild eller Sværd, intet Sedan, ingen Phylloxera, *intetsomhelst* vil skade Landet som dette! *Thi det er med Smaabørn, at et stort Rige bygges op!*«

Jo, vi i det 20. Aarhundrede, i det saakaldte »Barnets Aarhundrede«, vi kan saamænd nok trænge »til at lære at skatte Barnet og dets Liv, baade dets timelige og dets evige Liv, at lære at skatte og ære, at værne og beskytte Barnets Liv, ikke blot, naar det nu en Gang er født, men ogsaa i Forvejen, at elske og højagte Barnet som Ægteskabets naturlige og berettigede Frugt.

Men Affolkning har man tværtimod villet, Affolkning har man ligefrem tilsigtet. Og hvad man har villet og tilsigtet, det faar man ogsaa nu paa en *anden* Maade tilige, maaske netop som en Straf derfor. Affolkning opnaar man nu mere end tilstrækkeligt og forønsket derude paa de blodige Slagmarker.

Se, det er maaske ogsaa et Synspunkt, hvorfra man kan betragte de standende, blodige Kampe imellem de overciviliserede og overforfinede Nationer!

Der er bleven sagt, at den Nation eller Race vil gaa af med Sejren, som har det mest udtømmelige Menneskehav at øse af. Det vil rimeligvis ogsaa — om ikke straks, saa dog før eller senere — vise sig at passe, om vi Vest- og Mellemeuropæere synes derom eller ikke. Sker det, saa vil det des værre være en velfortjent Straf.

Hermed havde jeg tænkt at slutte, men jeg bliver netop nu opmærksom paa en interessant Artikel i »Gads Magasin« om »Gud og Krigen« af Chr. Reventlow. Overfor dem, som kræver Krigens Afskaffelse, hævder Forfatteren ganske rigtig, at dette Kravs Styrke og Berettigelse beror paa dets Motiver.

Følgende lille Stykke af nævnte Afhandling kunde maaske tjene som passende Slutning her:

»En Krig, der er Udslag af Kampen for Tilværelsen og tvungent føres for noget værdifuldt, vil altid være mere moralsk end den Fred, der hviler paa Uret eller paa Lysten til uforstyrret materiel Livsnydelse. Der er mere Ethik i det Slag, i hvilket et Lands Sønner forbløder for en Tro, end i Forlystelseslokalets Revuegrin eller Salonens Tango-dans eller i Person- og Partiintrigerne i Parlamentets Korridorer. Fredsraabet kan være Udtryk for de højeste Livs-idealere, udsprunget af Kærlighed. Men det kan ogsaa være, og er ofte kun, Udtryk for Ønsket om at faa Lov til at synde videre og synde mere — i Fred. Hvor og saa længe dette er Tilfældet, vil Krigen bevare sin Ret. Og saa vil man vel kunne kalde den Guds Svøbe, men man skal da sikkert ikke glemme, at Svøbens Skaft er skaaret i Jordens Skove, og at dens Snært er spunden af Menneskene selv.«

Fidelis.

Nye Bøger.

O. Offerdahl: Et daadrikt liv. In memoriam J. P. D. Stub. (St. Olafs Trykkeris Forlag. Kristiania 1914. 48 Sider.)

Pastor Offerdahl, Sognepræst ved St. Olavs Kirke i Christiania, har udsendt en lille tiltalende Skildring af gamle Pastor Stubs — »sin Velgørers«, som han kalder ham — Liv og Virksomhed. Den er bygget paa den Skildring, Pastor Stub selv paa Fransk har skrevet af sin Livsførelse, og har været optaget i *St. Olaf*. Pastor Stub fødtes 1814 i Bergen som Søn af protestantiske Forældre, men traadte allerede i en Alder af 15½ Aar i Italien over til den katolske Kirke. 20 Aar gammel blev han Barnabitermunk, men vendte senere tilbage til Norge, hvor han virkede som Præst en lang Aarrække, hovedsagelig i Bergen, hvor han ogsaa i 1892 afgik ved Døden. Pastor Stub er Forfatter til en Række Skrifter baade paa Modersmaalet og paa andre Sprog. Det bekendteste er »Ledsagelse fra For-domme til religiøs Sandhed«. Som en Pudsighed kan jeg afslutte denne lille Anmeldelse med at beklage, at det ikke har været mig muligt, hverken paa den lille Bog selv eller i *St. Olaf*, at opdage, hvor meget den koster, en Beklagelse,

som *St. Olaf* tit og ofte har rettet mod vore danske Bøger, hvis Pris dog Gang paa Gang har været anført i Annoncer i Ugebladet.

N. H.

The Catholic Review. Edited by the Bridgettine Fathers. October 1914. (London 6 d.)

Trods de urolige Tider er dog Birgittinernes Kvartalskrift for Oktober udkommet, i sædvanlig smagfuld Udstyrelse, kun nogle faa Sider mindre i Omfang end sædvanlig. Professor Decurtins aabner Hæftet med en meget interessant Artikel om Modernismen, skrevet allerede 1907, det første Allarmskrig mod dette nye, omfattende Hæresi. Pave Pius X udtalte i et Brev en enestaaende Ros og Anerkendelse af dette Arbejde, nogle Maaneder før han udsendte sin Bulle *Pascendi*, der fordømte Modernismen. En anden Afhandling behandler Ugyldigheden af de anglikanske Præstevielser, et Emne, der som bekendt har sat Sindene i England i stærk Bevægelse. Udgiveren, Pater Williamson, skriver smukt om Pius X, hvem der tillægges adskillige Mirakler, baade medens han levede og nu efter hans Død.

N. H.

Ikke true, men drage.

I Amerika har der været afholdt et katolsk Pressemøde. Ved den Lejlighed udtalte en tilstedeværende gejstlig følgende bemærkelsesværdige Ord: »Mange betydningsfulde Konversioner skyldes den tavse Anbringelse af katolske Blade og Tidsskrifter indenfor intelligente Ikke-Katholikkers Rækkevidde. Og hvad selv vore Blades Indhold angaar, tror jeg, der udrettes mere effektivt Arbejde ved at forklare vor Tros Hemmeligheder og fortælle om vore Andagtsøvelser og Moral end ved at gaa løs paa Protestantismens Fundamenter med vort skarpeste theologiske Skyts. Af den sidste Fremgangsnaade fremgaar mange Gange blot Bitterhed og fjendtlige Følelser paa begge Sider, ikke det man tilsigter. At lære den katolske Kirke i dens sande Skikkelse at kende er derimod i Regelen ogsaa at elske den, og intet Middel er saa vel egnet til at sprede denne Kendskab som den katolske Presse.«

Det Blad, hvorfra denne Efterretning er taget, tilføjer, at det er ganske enigt med Taleren deri, og at dette ogsaa er dets Princip. Det har været Aarsag til adskillige Konversioner, som det tilskriver, at det stedse har fulgt den Fremgangsmaade, som den kære, nys afdøde Pius X saa træffende betegtede som »den overbevisende Metode«.

Det amerikanske Blad har sikkert Ret heri, at den »overbevisende Methode« virker bedre end »den angribende«, og Ugebladet foretrækker ogsaa absolut den første for den sidste. Forøvrigt er denne Tankegang ingenlunde ny i den katholske Kirke. Den hellige Kirkelærer Alphons Liguori mener det samme, naar han formaner Præsterne til at huske paa, at man »fanger flere Fluier ved een Flaske Sirup end ved et helt Fad Eddike«.

I samme Retning faldt i disse Dage en Udtalelse fra en helt anden Kant. Det var Højskoleforstander Bredsdorff, som i et Foredrag om Grundtvigianernes Fremgangsmaade udtalte følgende kønne Ord:

»Grundtvigs Folk brød sig ikke om at »sikre« sig noget som helst. Skulde Taleren udtrykke sig billedligt, vilde han fremdrage Mindet om et Besøg, han en Gang aflagde i en katholsk Kirke, hvor han saa en Skare Munke komme frem bag Alteret og vandre ned gennem Kirken, medens de, der sad i Kirken, efterhaanden alle sluttede op efter dem, fordi de ikke kunde andet. Det er det, den grundtvigske Oplysning først skal. Den skal give Billedet af Toget mod de levendes Land. Pilegrimstoget mod det, som ædle kalder Livets Lyst. Og saa skal vi se de unge rejse sig, aandeligt talt, og gaa med, fordi de forstaar, at der hører de hjemme.«

Vi katholske Kristne skal ogsaa leve, tale, skrive og virke saaledes, at mange, mange derigennem kan faa Øjnene op for, at hos os maa der være godt at være, at hos os hører alle de hjemme, der »har en god Vilje«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Hovedindholdet af Hr. Organist Hammermüllers Foredrag paa Højskolen i Tirsdags om »Kirkemusikalske Rejseindtryk« var en Skildring af de Forhold og de Personligheder, der var bestemmende for Oprettelsen af den kirkemusikalske Skole i Regensburg, hvor Hr. Hammermüller selv har faaet sin Uddannelse. Af alt det meget interessante, Foredragsholderen havde at fortælle om Brydningen mellem de kirkelige Smagsretninger for og imod Instrumentalmusik eller gregoriansk Musik, glædede det især at høre, at vor egen københavnske Cæcilieforenings Stiftelse kan føres tilbage til den samme Reformbevægelse, der fra Rom gaar til Regensburg. Henrik Rung og Proske arbejder samtidig i det sextinske Kapels Musiksamlinger.

Foredraget, der var rigt paa belærende og morsomme Enkeltheder, paahørtes med stor Interesse.

— Det vil glæde mange at erfare, at Hr. Pastor Hillebrand efter et langt og ufrivilligt Ophold i Barcelona i Spanien den 25. Oktober lykkelig og vel er kommen tilbage her til Byen. Om sine forskellige Oplevelser baade i Barcelona og paa Rejsen hjem, vil han maske senere fortælle Ugebladets Læsere.

— St. Josefs Gilde, som er stiftet 25. Oktober 1885, holdt i Søndags sin 29-aarige Stiftelsesfest. Denne fejredes i Aar paa en ualmindelig smuk Maade, og de tilstedeværende vil længe mindes denne Aften. Hs. Højærværdighed Biskoppen var til Stede og talte særdeles smukt og hjerteligt, til stor Opmuntring for Gildebrødrene. Blandt de tilstedeværende bemærkedes ogsaa de Herrer Pastorer v. Kettenburg og Hillebrand, hvilken sidstnævnte samme Dag var kommet tilbage fra en Rejse i Spanien, hvorom han under stor Opmærksomhed fortalte. Hr. Pastor Braun, der er Gildets Præsident, holdt Festtalen. Hr. Organist Hammermüller var til Stede med sit kendte Kor, som sang nogle danske Sange. Desforuden var de to Herrer Andreasen og Kabel til Stede som Oplæsere. Alt i alt en Aften, som Arrangørerne fortjener Tak for, og som har glædet mange.

Læsøe.

Rom. Kardinal Merry del Val, der som bekendt beklædte Posten som Statssekretær under Pius X, er af Paven bleven udnævnt til Sekretær ved *Congregatio S. Officii* (Det hellige Officiums Kongregation), en overordentlig betroet kirkelig Tillidspost. Denne Kongregation er nemlig en af de ældste og dens Opgave en af de vigtigste af alle, den at træffe Afgørelse i alle Stridigheder angaaende den kristne Tro og Moral; Præfektpladsen i denne Kongregation beklædes altid af Paven selv, en Omstændighed, der viser dens afgørende Vigtighed. Kardinal Giustini er bleven Præfekt for Sakramentskongregationen, en ny, meget vigtig Kommission, oprettet af Pius X i 1908. Nys afdøde Kardinal Ferrata beklædte begge disse Embeder før sin Udnævnelse til Statssekretær. — I Roms Kirker holdes i denne Tid efter afdøde Pave Pius X's Anordning stadige Bønner om Fredens Genoprettelse i Europa, saaledes som forresten vistnok Tilfældet er i de fleste katholske Kirker Verden over.

Bønnens Apostolat.

Emnet for November:
De døendes evige Frelse.

Elisabeth-Vincentsforeningens Regnskab for November 1913 til Maj 1914.

(Konferens, K. & N.).

Til Bøn.	Til voksne.	
4 Kaaber,	14 Par Strømper,	16 Par Benklæder,
30 Livstykker,	8 Par Muffediser,	10 Chemiser,
55 Chemiser,	36 Skjorter,	11 Uldtrøjer,
36 Par Benklæder	54 Drengbluser,	5 Underliv,
23 Skørter,	55 Par Benklæder.	4 Skørter,
31 Forklæder,		3 Bluseliv,
45 Kjoler,		1 Nederdel,
2 Liv,		4 Kjoler,
		1 Forklæde,
		10 Klokker,
		7 Nattrøjer,
		1 Natkjole,
		25 Par Strømper,
		10 Halte,
		2 Par Handsker,
		21 Lommetørklæd.,
		1 Pudevaar,
		3 Dynebetræk,
		2 Tørklæder,
		8 Slag,
		1 Muffe,
		2 Dragter,
		1 Krave,
		1 Vest.

Ialt uddelt: 548 Stk. Tøj, 7 Par Støvler, 24 Par Kapsko, 3 Bandager, 6 Paraplyer, 73 Urtekram, 522 Potter Mælk, 46 Hektoliter Kul.

Endvidere har Foreningen af Gaver modtaget: 145 forskellige brugte Beklædningsgenstande, 5 Paraplyer, 4 Parasoller, 50 Lommetørklæder og 14 $\frac{1}{2}$ Alen Stof, flere Pakker Klædesprøver og hvide Rester til Linned, 35 Alen Klæde.

De mange Velgørere bedes modtage Foreningens og de fattiges hjerteligste Tak. I Anledning af de vanskelige Forhold, vi nu lever under, anmodes om virksom Støtte til Opnaelse af Foreningens Formaal Bestyrelsen.

Haandværkssvend ønsker et møbleret Værelse til 1. November hos propere, rolige Mennesker, ikke for langt fra Stenosgade. Billet, mrkt. »Værelse«, bedes snarest indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. Gaarden. K.

K. U. F. Katholsk Ungdomsforbund holder et lille Festmøde Søndag den 8. Novbr. Kl. 7, Bredgade 67², o. G. Foredrag Kl. 8 præcis af Hr. stud. med. P. Reiter. De unge, som ved dette Skoleaars Slutning skal forlade Skolen, indbydes venligt til at deltage i dette Møde.

Ordrup. Paa Søndag (1. Novbr., Alle Helgens Fest) holder de to Kongregationer Fælleskommunion i St. Andreas Kirke i Messen Kl. 7 $\frac{3}{4}$.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fred. d. 6. Nov. til de aftalte Tider.

St. Knuds Medaille.

Smuk Medaille i Aluminium 15 Øre. (Nogle faa i Sølv er udsolgte.) Ved Indsendelse af 20 Øre i Frimærker faas den portofrit tilsendt hele Landet over. Katholsk Bogsalg.

Jesu Hjertes Kirke. Alle Sjæles Dag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Levitmesse.

Tak. For de i Anledning af Ungdomsfesten i City tilsendte Gaver Kr. 5,00 + 2,00, mrk. E, takker Katholsk Ungdomsværn.

Mariakongregationernes eukaristiske Sektioner holder Fælleskommunion Fredag d. 6. Novbr. Kl. 6 i Jesu Hjertes Kirke.

Unio. Fredag den 6. Novbr. Kl. 9 afholdes Generalforsamling i Frederiksberg Allé 11. Talrigt Møde forventes.

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet**, Vestervoldgade 115, **Onsdag** den 4. Novbr. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ –3 $\frac{1}{2}$.

Jesu Hjerter Andagt holdes i alle Kirker Fred. 6. Nov. til sædv. Tid.

Lys. Til Gravene Alle Helgens Dags Aften paa Katholsk Vestre Kirkegaard modtages Bestillinger paa Lys af Graver T. C. Iversen.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Kirkelig Kalender.

1. Novb. 22. Sønd. efter Pintse.
Alle Helgens Dag.	8. Novb. 23. Sønd. efter Pintse.
2. — Mandag. Alle Sjæles Dag.	9. — Mandag. Laterankirkens Indvielse.
3. — Tirsdag. Oktavdag.	10. — Tirsdag. Andreas Avelinus, Bekender.
4. — Onsdag. Carl Borromæus, Biskop og Bekender.	11. — Onsdag. Martinus, Biskop og Bekender.
5. — Torsdag. Relikviefest.	12. — Torsdag. Martinus I, Pave og Martyr.
6. — Fredag. Oktavdag.	13. — Fredag. Stanislaus Kostka, Bekender.
7. — Lørdag. Oktavdag.	14. — Lørdag. Josaphat, Biskop og Martyr.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 3. November Kl. 8 Aften

Kandidat Rønnow: Fra Oldtidens Kunst.

Sangbogen *Sursum corda* medtages (Nr. 143 og 11 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. **Adgang 10 Øre.**

Rosenkranskirken.

Alle Helgens Dag, Søndag d. 1. November: Stille Messe Kl. 8; Højmesse med Prædiken Kl. 10; Festandagt Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften. (Andagten Kl. 5 Efterm. bortfalder.)

Mandag d. 2. November, Alle Sjæles Dag, læses kun een Messe i Kirken Kl. 6 $\frac{1}{2}$; om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ holdes Andagt.

Kapellet paa Vestre Kirkegaard.

Alle Helgens Dag, Søndag d. 1. November: Kl. 5 Eftn. Andagt med Prædiken og Bønneprocession paa Kirkegaarden.

Mandag d. 2. November, Alle Sjæles Dag: Kl. 9 Requiemsmesse. De, som ved denne Lejlighed ønsker at kommunikere, maa underrette Præsten derom før den hellige Messe.

Til Dækning af Udgifterne ved Gudstjenestens Afholdelse vil der gaa Klingpung rundt, ligesom der ogsaa er ophængt en Bøsse.

St. Ansgars Kirke.

Alle Helgens Dag, Søndag d. 1. November: Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Pontifikalmesse. Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Rosenkransprocession, i hvilken de unge Pigers Foreninger deltager.

Alle Sjæles Dag (2. Novbr.) Kl. 9 Requiemsmesse. Kl. 8 Aften Rosenkransbøn for de afdøde.

Mødeforeningen. Tirsdag den 3. Novbr. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den hellige Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle betragtes som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Stenogade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothés Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Pr. 45.

Søndag den 8. November.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — En Landsmand i det fjerne. — Fra Hedningemissionen. XI. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Nye Bøger. — Klokkevielse i Jagtvejens Kloster. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Tyskland. England. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

234.

Om de hh. Sakramenters Virkekraft.

Christi Forløsnings Naade tilflyder os Mennesker især ved de hh. Sakramenter; de er Kanalerne, gennem hvilke Christi Blods Frugter bliver os tilvendt. De er derfor efter Christi Anordning og Vilje de første og de største Naademidler, der staar til vor Raadighed. Nogle faa oplysende og formanende Ord kunde maaske forøge vor Iver og Interesse for de store Naadeskatte, som de hh. Sakramenter indeholder, og som enhver kan gøre sig delagtig i.

Lad os straks fremhæve en Sandhed angaaende de hh. Sakramenters Virkekraft. Den er uendelig, uudtømmelig, saa at vi kan øse af den Skat saa ofte og saa meget, som vi vil, og Sakramenternes Kraft bliver ikke mindre derved. Ligesom Jesus Christus er uendelig, saa ogsaa den Naade, han har erhvervet os, og som bliver os til Del ved Sakramenterne.

Gaar vi nu over til Sakramenternes Virkninger, saa bestaar den første deri, at de hh. Sakramenter *meddeler den helliggørende Naade*. Dette gælder foruden Daabens Sakramente særlig Bodens Sakramente eller Skriftemaalet.

Mon vi Mennesker vel nogensinde forstaar at værdsætte denne Naade? At leve i Guds Fjendskab, fjernet fra ham, skilt fra ham (og hvis Døden overrasker os i denne Tilstand, at være skilt fra ham i al Evighed), at leve i en Tilstand, hvor Gud kunde straffe os — maaske med den evige Død — og at denne Tilstand saa pludselig

hører op, at der sluttet Fred, at Gud glemmer alle vore Synder, at vi ikke blot ikke mere er hans Fjender, nej, at han igen betragter os som sine Venner, som sine Børn: alt dette og meget mere er indbefattet i det Ord: Bodens Sakramente meddeler os den helliggørende Naade. Husker vi denne Fylde af Naade, naar vi gaar til Skrifte; tænker vi paa det udsigelige, det uendelige, Gud beviser os ved et eneste Sakramente?

En anden Frugt bestaar deri, at de hh. Sakramenter *forøger den helliggørende Naade i os*. Dette er Tilfældet ved næsten alle hh. Sakramenter. Dersom vi allerede befinder os i Guds Naade, i Guds Kærlighed, forøges denne ved værdig Modtagelse af de hh. Sakramenter. Her staar vi igen overfor noget, vi ofte slet ikke skatter eller værdsætter. At leve i Guds Naade betyder at være et Guds Barn, en Guds Ven, Jesu Christi Broder, det betyder, at Gud elsker os, og at han med Velbehag ser paa os, det betyder, at han vil dele alt, han ejer, med os i Himlens Salighed. Er det nu ligegyldigt, om vi naar nærmere hen til Gud eller ej, om han elsker os mere eller mindre, om han med større eller mindre Velbehag ser paa os, om vi engang skal faa større eller mindre Løn og Salighed i Himlen? Alt dette vokser eller formindskes med Forøgelsen eller Forringelsen af den helliggørende Naade. Dersom vi betænkte denne Sandhed og havde den levende for Øje, med hvilken Iver og Kærlighed vilde vi da ikke hyppig modtage de hh. Sakramenter!

Og endelig meddeler ethvert Sakramente desuden særlige Naadegaver, som svarer til dette Sakramentes Formaal. Firmelsen styrker og befæster os i Troen, Alterets Sakramente bevarer og forøger det overnaturlige Sjæleliv i os, Bodens Sakramente giver særlig Naade til, at vi kan aflægge vore daglige Fejl og føre et fromt Levned, den sidste Salvelse udsletter Levningerne efter vore Synder og styrker ganske særlig den syge i Dødskampen, Præstevielsen meddeler Præsterne, Ægteskabet Ægtefolkene de Naadegaver, der svarer til deres Stand, og som de har behov.

Og her maa der huskes en Ting, som er af stor Betydning: Sakramenternes særlige Naadegaver virker ikke blot i det Øjeblik, man modtager dem, men deres *Virkekraft bliver ved*, Kilden hører ikke op med at flyde. Dette gælder baade Daabens og Firmelsens, Præstevielsens og Ægteskabets Sakramente; hver Dag og hvert Øjeblik kan man gøre sig delagtig i den sakramentale Naade, som strømmer fra disse Sakramenter. I Sandhed, en uendelig Naadefylde, som Jesus Christus har aabnet for os i de hellige Sakramenter.

Jos. Resch.

En Landsmand i det fjerne.

Det er vistnok kun faa af Ugebladets Læsere, der ved, at vi i Australien har en Landsmand, der til For-aaret fylder 70 Aar, og som i over en Menneskealder har virket med aldrig svigtende Troskab som katolsk Præst i en vanskelig og øde Egn. De følgende Linjer skal drage hans Minde frem og sende ham en venlig Hilsen fra Venner og Landsmænd i Norden.

Præstens Navn er Peder M. Jørgensen, og han fødtes i København den 2. April 1845. (I et australsk Blad

Pastor Jørgensen ved sin Skrivemaskine.

siges den 3. April.) Kun eet Aar gammel kom han til Hobro, hvor hans Fader anlagde en Maskinfabrik, og hvor siden en Del af hans Familie har levet; hans Broder har saaledes endnu en Maskinfabrik i nævnte smukke lille jyske Købstad. En Søster til Pastor Jørgensen er Katholik og hører til St. Ansgars Menighed i København.

Da Peder Jørgensen blev større, sendtes han til Randers, hvor han besøgte den derværende Latinskole. Senere blev han Discipel paa Hobro Apothek, og efter at være bleven candidatus pharmaciae blev han først ansat paa Graasten Apothek i Slesvig, siden paa Frederiks Apothek i København. Det sidste Sted var Sangen i St. Ansgars Kirke det første lille Stød, som den unge pharmaceutiske

Kandidat modtog, henimod den katholske Kirke. Men til mere end Sympathi og en vis Interesse blev det dog ikke under Opholdet i København.

Da kom der i 1870 en Opfordring til ham fra en Apotheker Thorup i Gawler i Australien, som vilde gøre en Tur til Europa, om at være hans Vikar under hans Fraværelse. Kandidat Jørgensen modtog Tilbudet og kom saaledes til Australien.

Her synes det Indtryk, han i St. Ansgars Kirke først havde modtaget, at have forstærket sig, thi nogen Tid efter sin Ankomst til den fjerne Verdensdel traadte han over til den katholske Kirke. Senere kom han i Forbindelse med Ærkebiskop Reynolds i Adelaide, Hovedstaden i Staten Syd-Australien. Efter nærmere Forhandling med denne besluttede Kandidat Jørgensen sig til at studere Theologi for at blive katholsk Præst.

Sine Studier paabegyndte Jørgensen i Australien og fortsatte dem først i Irland og siden paa Propagandakollegiet i Rom. Her blev han præsteviet i Begyndelsen af Aaret 1883, samtidig med Pastor Slump ved Rosenkranskirken i København. Derefter var han 3 Maaneder i Danmark, ved hvilken Lejlighed han ogsaa besøgte daværende Pastor von Euch i Fredericia og prædikede ved Majandagten i hans Kirke. En Henstilling fra Pastor von Euch om at forblive som Præst i Danmark maatte Pastor Jørgensen afslaa; det forekom ham — vel ogsaa med Rette — at dette vilde være Utroskab mod den australske Biskop, der havde ladet ham uddanne, og som i høj Grad trængte til gejstlig Medhjælp.

Da Pastor Jørgensen vendte tilbage til Australien, blev han først en kort Tid Hjælpepræst i Adelaide. Derpaa udnævntes han til Sognepræst i Yorketown, en By inde i Landet paa en Halvø, Yorke's Peninsula, Vest for St. Vincentsbugten, paa hvis Østside Hovedstaden Adelaide ligger. Midt i Halvfemserne forflyttedes Pastor Jørgensen til Port Lincoln, en ret stor Havneby sydligst i den store Halvø Eyre's Peninsula, hvor han siden har virket som Sognepræst i den største Menighed paa den Kant af Landet.

Det har været en overordentlig anstrengende Gerning, Pastor Jørgensen har haft. Befolkningen er — og endnu mere

var — overordentlig spredt, og en stor Del af hans Tid er gaaet med lange og besværlige Rejser. En Tid havde han et prægtigt Firspand, som han med egen Haand styrede, siden har han faaet Automobil, ligesom der ogsaa er bygget et Stykke Jernbane fra Port Lincoln ind i Landet. Pastor Jørgensen er blevet ualmindelig afholdt og æret af sine Medborgere, baade katholske og ikke-katholske, Hvide og Australnegere, og han har modtaget mange Vidnesbyrd om deres Kærlighed og Højagtelse. Hans Helbred er naturligtvis blevet ikke saa lidt medtaget af de mange Strabadser, men han passer dog endnu sit Arbejde, bistaaet af en yngre Præst.

Indfødte fra Yorketown.
Den lille Mand paa Kassen er deres »Konge«.

For ikke længe siden modtog vor højærværdigste Biskop et Brev fra Pastor Jørgensen, dateret den 31. August 1914, som det vistnok vil interessere Læserne at høre noget af, da de nu har lært Pastor Jørgensen selv at kende. Brevet lyder med enkelte Forkortelser saaledes:

»Højærværdigste og kære Hr. Biskop v. Euch!

Maaske vil De erindre mig, naar jeg kalder Dem ihu, at jeg for 31 Aar siden tilbragte nogle, for mig behagelige, Dage som Deres Gæst i Fredericia. Vor Herres Legems Fest indtraf, medens jeg var der; jeg var i Deres Procession og oplæste Evangeliet paa Dansk ved det smukke Alter i Deres dejlige Have.

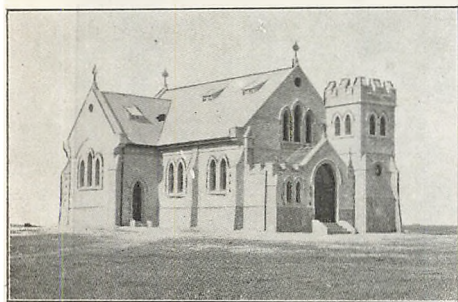
Skønt det er sent, tillader jeg mig at lykønske Dem i An-

ledning af Deres 80aarige Fødselsdag og ønske Dem, at vor Herre endnu vil give Dem mange lykkelige Aar til at virke i hans Tjeneste, til hans Ære og Sjælenes Frelse i mit velsignede Fædreland.

Dernæst maa jeg ogsaa udtrykke min Glæde over, at Kong Kristian X omsider har givet Dem Kommandørkorset, ikke saa meget for Korsets Skyld, som

Det var nu ikke vor Herres Villie, at jeg skulde arbejde der hjemme; men jeg har i dette som i alt andet ubetinget fulgt, hvad jeg troede var vor Herres Ledelse; men i mit Hjerte er der et lille Lønkammer, hvor jeg gemmer min Kærlighed til Danmark, og jeg mindes altid mit Fædreland og mit Folk ved Alteret.

Jeg har i flere Aar ønsket at tilskrive Dem, men jeg finder det vanskeligt at skrive. Jeg har nu i 20 Aar lidt af Bronchial Asthma, og nu er jeg slidt op, og mit Helbred er nedbrudt. Jeg er dog glad og taknemlig mod vor Herre, at jeg kan læse den hellige Messe hver Morgen og opfylde andre Pligter her omkring.

St. Knuds katholske Kirke i Australien.

Jeg sender Dem hermed et Billede af en ret anselig Kirke, vi byggede i »Streaky Bay«, omtrent 200 engelske Mile herfra. Til min Glæde og Overraskelse blev den kaldet St. Knuds Kirke; men nu er mit Sogn delt, og jeg vil næppe faa den Kirke at se igen. Mit Sogn var umaadeligt, tænk Dem en Kystlinie paa mellem 600 og 800 engelske Mile! De første 9 Aar var jeg alene, og min meste Tid rejste jeg omkring; i Regelen tog en Rejse mig mellem 2 og 3 Maaneder; men jeg havde dejlige Heste, et prægtigt Firspand, naar jeg besøgte de fjernere Steder, saa jeg blev efterhaanden anerkendt som en god Kusk og *bushman*. Mellem 10 og 11 Aar har jeg haft en udmærket Hjælpepræst; han overtog efterhaanden Rejseriet, i de senere Aar i en Motorvogn, og nu for omtrent et halvt Aar siden tog

Jeg sender Dem hermed et Billede af en ret anselig Kirke, vi byggede i »Streaky Bay«, omtrent 200 engelske Mile herfra. Til min Glæde og Overraskelse blev den kaldet St. Knuds Kirke; men nu er mit Sogn delt, og jeg vil næppe faa den Kirke at se igen. Mit Sogn var umaadeligt, tænk Dem en Kystlinie paa mellem 600 og 800 engelske Mile! De første 9 Aar var jeg alene, og min meste Tid rejste jeg omkring; i Regelen tog en Rejse mig mellem 2 og 3 Maaneder; men jeg havde dejlige Heste, et prægtigt Firspand, naar jeg besøgte de fjernere Steder, saa jeg blev efterhaanden anerkendt som en god Kusk og *bushman*. Mellem 10 og 11 Aar har jeg haft en udmærket Hjælpepræst; han overtog efterhaanden Rejseriet, i de senere Aar i en Motorvogn, og nu for omtrent et halvt Aar siden tog

Biskoppen af Port Augusta den Del af min Mission, der tilhørte hans Stift, saa nu er mit Sogn kun 130 engelske Mile til den Side, ved Kysten af Eyre's Peninsula.

Ja, saa er jeg træt og vil kun udbede mig Deres Velsegnelse, og forbliver jeg

Deres ærbødigste

Peder M. Jørgensen.«

Med ovenstaaende Brev er denne lille Mindeartikels Indhold udtømt. Tilbage staar kun to Ting. For det første at lykønske Pastor Jørgensen til den 70-aarige Fødselsdag, han om nogle Maaneder kan fejre; selvom det varer mange Uger, inden dette Nummer af Ugebladet kommer i Pastor Jørgensens Hænder, er det dog maaske den første Lykønskning, han modtager. Og for det andet at tilbyde Pastor Jørgensen Plads her i Ugebladet for eventuelle Artikler eller Beretninger om sin Virksomhed i det fjerne Land. Fra en katholsk Kongres i Australien meddeles det, at Pastor Jørgensen er en udmærket og belærende Foredragsholder.

N. H.

Fra Hedningemissionen.

XI.

Træk fra Børnenes Verden.

En lille Martyr.

Lige under Ækvator, skraanende ned mod det atlantiske Hav, ligger Gabun, den vestligste Del af Fransk Kongo. Naturen er vild; den eneste store Flod, Ogové, strømmer med saa rivende Fart og er saa rig paa Vandfald og Hvirvler og Klippeblokke, at kun en Vild i sin Kano kan tumle sig paa den. Da to Missionærer for første Gang sejlede op ad den for at naa ind i Landet, fortalte de siden spøgende, at de slap saa »heldigt« fra Turen, at de i Løbet af 95 Dage »kun« led Skibbrud 14 Gange og mistede alt deres Gods — Livet havde de jo dog i Behold!

Den vildeste Stamme er Patouiternes, som bor langs Flodens Bredder. De har hidtil været haarde som Stene over for Kristendommen, og deres bedste Tidsfordriv er at skyde ud paa Missionærerne, naar de sejler forbi i deres »Piroger« (smaa Baade), udplyndre dem paa deres Missionsrejser og plage dem paa anden Vis.

I denne Egn arbejder Helligaandsfædrene, ogsaa kaldet de sorte Fædre paa Grund af den sorte Dragt, de bærer. Ligesom de hvide Fædre har de særlig viet deres Liv til Mission blandt Negrene, og en af disse Fædre, Monseigneur Le Roy, Biskop over Gabun, har fortalt efterfølgende lille Oplevelse.

»— — — Vi befandt os, P. Bichet og jeg, paa Floden Ogové, og vi forsøgte, hver i sin Piroge, at naa frem til Missionen Lastoursville.

Børn, som har fundet Hjem i Missionen.

Vi havde ni saadanne lange Baade, udhulede Træstammer, der blev roet af Doumas'erne med overordentlig Dristighed, Koldblodighed og Færdighed. Naar vi saa en større Landsby ved Bredden, holdt de op med Roningen og købte nogle af Egnens Produkter, f. Eks. Bananer, Fjerkræ, Kautschuk, Elfenben eller lignende, Ting, som de egentlig ikke trængte til; men den eneste Maade, hvorpaa man nogenlunde sikkert kan rejse rundt, er denne officielt frie Handel, der dog bliver paatvunget en med Magt. — Vi var lige landet ved en af disse Landsbyer. Min Piroge laa ganske nær ved Bredden, hvor der stod en tæt, larmende, bevæbnet Mængde. Da Doumas'erne begyndte deres Underhandlinger — uden dog at forlade Fartøjet, for at de

hurtigt kunde komme ud paa Vandet, hvis der blev Fare paa Færde —, saa jeg en 12—14 Aars Dreng, der var afskrækkende bleg. Hans Hud var ganske indskrumpet, hans Arme og Ben lignede tørt Træ, og man kunde se alle Knoglerne igennem Huden. Kun hans store, smukke Øjne var ualmindelig livlige, og han smilede mildt, men bedrøvet. »God Dag, Fader!« sagde han pludselig til mig paa ganske rent Fransk. Jeg blev næsten forskrækket over denne Fremtoning, der talte til mig. »Hvad! taler du Fransk?« »Ja, jeg har været i Sancta Marias Mission i Gabun.« »Kender du mig?« »Jeg har aldrig set dig før; men du er klædt som en Minissé (Missionær). Er du en Minissé?« »Ja. Og er du døbt?« »Ja.« »Hvad hedder du?« »Florentin.« »Men du er jo syg!« »Jeg har faaet Gift.« »Faaet Gift, stakkels Barn! Hvem har givet dig det?« »Pahouinerne, som du ser her.« »Men hvorfor dog?« »De vilde have mig til at tilbede Fetischerne. Jeg nægtede det i to Dage, fordi det er Synd — og den tredie Dag gav de mig Gift.« »Men hvad sagde dog din Fader dertil?« »Jeg har ingen Fader mere.« »Og din Moder?« »Jeg har ingen Moder mere.« Han fik Taarer i Øjnene, og det gjorde jeg ogsaa. Der blev en Pause, thi jeg vidste ikke, hvad jeg skulde sige, Saa sagde Drengen: »Fader, hør mit Skriftemaal. Jeg har endnu ti Dage at leve i, sagde Trolldanden.« Ingen af de omstaaende forstod os. Men medens nogle skrigende gjorde Forretningerne, vogtede andre opmærksomt paa os. Dybt grebet hørte jeg fra min Piroge den ydmyge Martyrs Skriftemaal. Men nu nærmede den store Fetischpræst sig truende, og mine Roere trængte ind paa mig for at faa mig bort derfra. Barnet knælede, og medens Pirogen fjernede sig, meddelte jeg ham Absolutionen. »Tak!« raabte han til mig, »nu er jeg lykkelig.« Jeg har ikke genset denne lille Stakkell, der med ophøjet Enfold langsomt døde for sin Tro, døde ukendt, uden Præst, Broder eller Ven, der kunde have støttet ham. Han er sikkert, da Døden nærmede sig, blevet kastet i Floden, som de dødsdømte plejer at blive, men jeg haaber, at Afrikas hellige Engle har modtaget hans Sjæl, og at Gud har givet ham Plads i sine Blodvidners Skare. — Hans Billede staar ofte for mig, og jeg synes, han fortjener at opstilles som Eksempel for Europas smaa Kristne, som ofte bliver forfulgt af »Civilisationens Pahouiner«.

Et Hittebarn — et af de mange.

Af P. Dauenberger.

Aftendæmringen sænkede sig over Bananlunden ved Siden af mit fattige lille Missionshus, der endnu laa mellem et Virvar af Stammer og Rødder. Langt ude mod Nord

sendte det 6000 Meter høje Kibo en sidste Hilsen og kastede et Genskin af Solens Straaler paa et lille vansiret og saaret Ansigt, paa et stakkels lille Væsen, som stred med Døden. — — —

I den lille Gaard, der omgiver mit Hus, er der luftigt og køligt; de store Dracena'er skygger over den. Her blev den lille Mkafui lagt; da jeg lagde hendes udtærede Legeme paa nogle tørrede Bananblade, mærkede jeg en syg, forpestet Luft omkring hende. Ganske tilfældigt havde jeg fundet hende i Krattet, halvdød af Sult og — ganske ene. Forladthed og Nød talte ud af hendes Træk. Hendes Ben

var bedækkede med Blade, hvorfra der udgik en forfærdelig Stank.

Jeg tog den lille i mine Arme, da hun ikke kunde gaa, og bar hende til den nærmeste Hylte, hvor jeg skaffede hende lidt Føde. Hendes Puls hamrede af den høje Feber, og jeg mærkede, hvordan det lille Legeme kæmpede med Døden.

Pigebarnet sagde intet, kun nu og da aabnede hun sine store, sorte, trætte Øjne og saa paa mig, ganske forbavset over at se en hvid Mand for sig. I hendes Blik kunde jeg samtidig læse Tak og Bøn: gaa ikke fra mig; jeg dør af Sult; jeg har slet ingen Venner, min Fader er død, min Moder har forladt mig. Jeg blev jaget fra Hytte til Hytte — saaledes voksede jeg op, jeg spiste, hvad der

blev til overs. Da mine syge Ben aldrig har kunnet bære mig, kravlede jeg paa mine Hænder. Ingen havde Medlidenhed med mig, for jeg kunde jo ingen Ting udrette, kun tigge. — — —

Det var, som hun først nu förstod, hvad hun havde lidt, nu, da hun mødte Kærlighed. Store, tunge Taarer strømmede ned over Kinderne, mens hun forsøgte at dække de rystende, betændte og opsvulmede Fødder med friske Bananblade for at holde Fluerne borte.

»Ja Fader, jeg vil være dit Barn, jeg vil blive hos dig«, med disse Ord viste hun paa sin lille Mave, der var indfalden af Sult og dog intet mere kunde modtage. Var det muligt at lukke sit Hjerte her? Jeg lod straks det døende Barn bære ind i en Hytte ved Siden af Missionshuset for der at pleje og undervise hende; for hun var jo, som de fleste, Hedning.

Jeg vaskede og forbandt hende saa godt, jeg kunde; men hendes stakkels Ben var halvt fortærede af Koldbrand. Jeg delte min Mad med hende og gav hende, til hendes store Henrykkelse, et broget Tørklæde — Et lysende, taknemmeligt Blik hang ved mig — jeg ejer ikke meget, men det lidt, jeg havde, delte jeg med Glæde med dette Barn, hvis unge Sjæl jeg skulde værne om i den sidste Kamp.

Jeg underviste hende lidt, for at hun kunde modtage den h. Daab. Men som jeg sad ved Siden af hende en Dag, faldt hun over i mine Arme; ubevægelig, bevidstløs hvilede hun der, mens hendes Aandedræt blev tungt og rallende. Jeg hentede Vand og bad nogle Bønner. Saa hørte jeg hende sige med bævende, klagende Stemme: »Fader — jeg dør — lad mig blive døbt« — men straks efter var Dødsangsten over hende. Hun klamrede sig til mine Arme — hendes sidste Tilflugt — jeg døbte hende — hun sank sammen paa de tørre Bananblade og — var død.

Der var højtidelig stille om os. Det var, som Dødens kolde Aande lagde sig over det lille Rum. Jeg befalede min »Boy« at slukke Ilden og hente nogle kristne Dreng, som kunde grave en Grav til det døde Barn. Vi lagde det lille Legeme, der nylig var blevet klædt i Uskyldens rene Dragt, i den stille Grav. R. I. P.

»Jeg vil være Missionær.«

Da jeg efter en Audiens hos den H. Fader Pave Pius den X. gik over Peterspladsen — fortalte en fransk Biskop for nogen Tid siden — kom en Flok Dreng, der gjorde en Pilgrimsfart til Rom, mig i Møde. Mens jeg vekslede nogle Ord med Forstanderen, bemærkede jeg, hvorledes en lille Dreng gjorde sig øjensynlige Anstrengelser for at nærme sig mig, men blev holdt tilbage af sin Præfekt. »Lad dog den

lille komme til mig,« raabte jeg til Præfekten. Den lille, der var henved 10 Aar gammel, kom tillidsfuldt frem. »Naa, hvad ønsker du af mig?« spurgte jeg og lagde Haanden paa hans lokkede Hoved. I hans Øjne læste jeg, at han kun vilde hviske mig sin Hemmelighed i Øret, og bøjede mig derfor ned imod ham. »Højærværdigste Herre, er det sandt, at De kan besøge den H. Fader og tale med ham?« — »Ja.« — Aa, jeg vilde saa gerne forebringe Paven en Bøn.« — »Og det er?« — »Han maa bede den kære Gud, om jeg maa blive Missionær, naar jeg engang bliver stor.« Jeg troede ikke at have forstaaet ham rigtigt og bad ham derfor gentage sin Bøn. Men nej, jeg havde hørt rigtigt.

Den næste Dag fortalte jeg Paven denne Oplevelse. Han stod et Øjeblik hensunken i sig selv, derpaa sagde han med den ham egne Godhed: »Dette Barn maa jeg se. Bring det til mig i Morgen efter den h. Messe. Og vær saa venlig at skaffe Dem Underretning om hans Familie og Forhold.« Jeg havde forudset dette Spørgsmaal og kunde derfor straks svare:

»Det er et forældreløst Barn, en fjern Slægtning sørger for Drengen...« — »Jeg vil tage mig af ham. Vil De sige til min Sekretær, at han husker mig paa det.«

Den næste Morgen viste jeg mig med den lille i Vatikanet. Paven modtog os straks efter den h. Messe i sit Oratorium. Den H. Fader tog Drengen ved Haanden. »Det er altsaa dit virkelige Alvor,« spurgte han i en mild Tone, »du vil senere være Missionær?« — »Ja, Hellige Fader!« — »Men, kære Barn, har du nu ogsaa vel overvejet, hvad det er, jeg skal bede Gud om for dig.« — »Jeg vil være Missionær,« lød det fast og bestemt tilbage. »Men har du nu ogsaa tænkt paa, hvor smukt Livet er, og at det, hvorom du beder, betyder mere end at dø, det betyder maaske Martyr-døden.« — »Jeg vil være Missionær.«

Den H. Fader saa paa mig med et bedrøvet og dog glad Blik. »Kom,« sagde han derefter og førte ham hen til sin Bedeskammel. De knælede begge ned, og medens han gjorde Korsets Tegn paa Drengens rene Pande, bad Kristi Stedfortræder over ham: »Saa være Guds Velsignelse med dig nu og i den fremtidige Gerning. Gud være med dig i Farens Stund og afkorte dine Lidelser.«

Saa blev der stille i Kapellet. Der var ikke andet at høre end den H. Faders sagte, smertelig bevægede Bøn. Jeg kunde heller ikke mere holde Taarerne tilbage. Kun den lille Missionær græd ikke.

M. W.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Helt bortset fra Kamillus' Alder og Svagelighed fandt han, at man burde unde ham den Ro, som han saa inderlig ønskede, til i sine sidste Leveaar helt at kunne hengive sig til aandelige Betragtninger og Arbejde blandt de fattige.

Nedlæggelsen af Embedet kunde jo ikke ske ganske stille og ubemærket, saa meget mere som der samtidig maatte vælges en ny General. For at alt kunde foregaa med fornøden Højtidelighed, lod Kardinalen alle Ordenens Provincialer og Generalkonsultatorer kalde til Rom, og den 2den Oktober 1607 samledes de alle i en Sal i hans Palads. Knælende foran Kardinalen nedlagde Kamillus her sit Embede som Ordenens Øverste i hans Hænder. Han gav Afkald paa alle Begunstigelser og al Hensyntagen, som man maatte være tilbøjelig til at ville yde ham som Ordenens Stifter, og bad om for Fremtiden i alt og overalt kun at maatte leve under den hellige Lydigheds Aag. Kardinalen hørte med stor Velvillie paa hans Udtalelser; men i eet Punkt kunde han dog ikke imødekomme hans Ønske: han var og blev Ordenens sande Fader, og det skulde paalægges alle bestandig at vise ham den skyldige Ærbødighed som saadan.

Ingen kunde dog hindre Kamillus i selv at søge den beskedne Plads blandt sine Ordensfæller, som han nu mente sig berettiget til at indtage. Allerede ved de forskellige Af-sendinges Ankomst til Rom havde han rørt deres Hjerter dybt ved selv at ville tvætte deres Fødder, som han bag-efter ydmygt kyssede. Nu saa de ham ved det fælles Maaltid søge sin Plads ved Præsternes Bord blandt de yngste af dem i Stedet for at indtage sin vante Plads som Klosterets Præfekt. Han bad om i eet og alt at blive behandlet som den ringeste af Brødrene. Af Lydighed mod Klosterets Regler lod han alt, hvad han hidtil havde haft af Brugsgenstande i sin Celle, bringe til Præfekten for af ham at modtage, hvad han mente, han kunde behøve. Med Undren saa man da, at han, som havde indtaget den øverste Stilling i Ordenen, havde levet saa nøjsomt, at man nu

fandt sig foranlediget til at tilbagegive ham flere Ting, som han selv frivilligt havde givet Afkald paa.

Een Sorg havde Kamillus dog, nemlig den, at han ikke kunde overgive Ordenen gældfri til den ny General Pater Plasius Opertis. Det havde været meget vanskeligt at klare Udgifterne til de mange Personer, som Tjenesten paa Hospitalerne krævede, og dertil kom Kamillus' Rundhaandethed over for de fattige. Til sig selv brugte han saa godt som intet, thi derom var alle enige, at han i en sjælden Grad overholdt Løftet om Fattigdom. Af Føde, Klæder, Nødvendighedsgenstande af enhver Art brugte han mindre end nogen i Ordenen. Han havde valgt som sin Del Sult og Tørst, Nattevaagen, Træthed og Fattigdom, alt hvad der er det naturlige Menneske imod, og han taalte villigt Ydmygelser og Spot for ved fuldkommen Selvfornægtelse at dygtiggøres til at vandre Korsets Vej med sin guddommelige Frelser. Han skrev til de forskellige Ordenshuse og bad alle med ham takke Gud og bede, at det nu maatte lykkes ham at naa det, som den hellige Kærlighed fordrer af os: den højeste Grad af religiøs Fuldkommenhed.

»Jeg har jo endnu, Gud være lovet, ikke andet at gøre end at begræde den Tid, jeg har spildt, og helt forene mig med ham, fylde min Rejsebylt med gode Gerninger og endelig forberede mig godt til min nære Død!« — de simple Ord var et tro Udtryk for hans Sjæls inderlige Længsel efter helt at renses og lutres.

I Helligaandshuset.

»Gud give, at jeg kunde dø blandt de fattige!« det var Kamillus' kæreste Tanke. Hvad Under da, at han udbad sig Tilladelse til at tage Bolig i Hospitalet og ikke i Klosteret. Her i Hospitalet kunde han helt ofre sig for sine kære fattige og lære sine Sønner aldrig ved Ord, men ved et godt Eksempel, hvad han mente, der kunde forlanges af en tro Sygeplejer og Ordensmand. Hans første Opholdssted blev Hospitalet dell Anunziata i Neapel, og denne Mand, hvis Legeme var hærget af Sygdom og Alder, udførte her en Gerning, som maatte vække den dybeste Beundring hos alle. Hans samtidige fortæller, at han hver Nat overtog Vagten og kun sov fire Timer; han meddelte

de syge den hellige Kommunion, gav de døende den sidste Salvelse, begravede de døde, og hver Dag underviste han med Krucifikset i Haanden de fattige.

Intet Arbejde var ham for lavt, han forbandt de hæsligste, stinkende Saar, vaskede selv de smudsigste Pjalter, underviste, formanede, opgav ikke den mest forstokkede Synder, men satte alle sin Sjæls Kræfter ind paa at vinde den dyrekøbte Sjæl tilbage til Guds Rige.

Og med alt dette var han saa lykkelig som aldrig før. Der findes endnu adskillige Breve, som han har skrevet til forskellige Ordensfæller i Løbet af disse Aar, og de aander alle den inderligste Glæde og Tak til Gud, som i sin Barmhertighed havde forundt ham den Naade at maatte bo og virke paa det Sted, som han kaldte »sin Glædes Bolig, det hellige Hospital, hvor Trøst og aandelig Glæde findes i Overflod«.

Det var en Prøvelse for ham, da han modtog Ordre fra Generalpræfekten til at drage til Genua og visitere Ordenshuset der; men tro mod sit Lydighedsløfte lagde han øjeblikkelig alt andet til Side og var i Løbet af faa Timer rejsefærdig. Da han havde udført alt i Genua saaledes, som man havde forlangt det af ham, skrev han derom til Generalen. Han slutter Brevet med de vemodige Ord: »Jeg havde tænkt mig alt andet end dette; men af to Grunde udfører jeg det gerne: først paa Grund af den hellige Lydighed, som jeg allerede for mange Aar siden har lovet og endnu aldrig udøvet, og dernæst fordi jeg er vis paa, at jeg har udrettet en Tjeneste for Gud. Forøvrigt er det jo Deres Højærværdighed bekendt, at jeg har befalet tilstrækkeligt i over 22 Aar; det er paa Tide, at jeg tænker paa mig selv, ikke for at undgaa Besværligheder; men til Guds Ære og til Gavn for mig selv og Ordenen. Jeg ved, at Deres Højærværdighed kender det alt til Bunds. Jeg hengiver mig i den hellige Lydighed og alt, hvad der er Guds Villie.«

Hans Lydighed ytrede sig i stort og i smaat. Naar Præfekten ikke var til Stede, kunde den ærværdige Fader med lige saa stor Ærbødighed bøje Knæ for en Ordensbroder og bede om hans Velsignelse, før han gik ud, som han kunde gøre det for sin overordnede, hvem han aldrig

undlod at vise dette Tegn paa Lydighed. Han adlød punktlig enhver Ordre og fulgte de kaldende Klokketoner, som havde det været selve Guds Stemme. —

I Juni 1609 drog Kamillus efter at have tilbragt nogen Tid i Hospitalerne i Genua og Milano til Rom, hvor han ønskede at tage sit endelige Opholdssted. Han fik Tilla-delse til at bo i Helligaandshospitalet, hvor man anviste ham et ganske simpelt Værelse, hvis lille Vindue vendte ud mod Tiberen. I dette snævre Rum med de ujævne Bjælkevægge, der savnede enhver Prydelse, skulde Kamillus tilbringe sine sidste Leveaar.

Var der da ikke i hele Rom et lysere, smukkere, mere tiltalende Sted, hvor han, der kaldtes »de fattiges Fader«, kunde finde en velfortjent Hvile efter et langt og brydsomt Liv? Nej, ikke for ham. Her var hans »Glædens Bolig«. Her var de store Sale, hvor der aldrig var Mangel paa Gæster, og hvor hver Gæst var ham saa kær som en Søn eller Broder. Her var den himmelske Konge altid nær-værende, og hans Tjener, den fattige Kamillus, kunde hver Dag dække hans Bord og bespise de hungrige med Eng- lenes Brød, den himmelske Manna.

Ingen Blomst har stærkere Glød og sødere Duft end Efteraarets sidste Rose. Sommeren har af sin Overflod opsparet det rigeste og bedste, den ejede, og byder det som sin sidste Gave, sit sidste Offer, før den lægger sig til Hvile. Næstekærligheden, den skønneste af alle Dyder, havde hos Kamillus naaet den højeste Udvikling; nu ud-foldede den sig i sin fulde Skønhed, og dens Varme og Sødme kendtes af alle. Det var en Helgen, der færdedes her i Helligaandshospitalet, det følte enhver, der kom under hans Kærligheds Omraade.

Hver Nat, naar alt endnu var tyst og stille i det store Hospital, stod han op efter en kort Hvile. Hans første Gang var til Kapellet, hvor han dvælede nogle Øjeblikke i Bøn foran Alterets allerhelligste Sakrament. Saa gik han til Sovesalene for at se, om nogen trængte til hans Hjælp. Som en Moder, der med varlig Haand pusler sine Smaa-børns Senge, saadan lagde han Puderne til Rette om de febersyge Stakler med milde, beroligende Ord. Hvor Døds-faren var overhængende, modtog han den syges Skriftemaal

og meddelte ham de hellige Sakramenter. Saa vendte han tilbage til Kapellet, hvor han, som Ordensreglerne bød det, tilbragte en Time eller to i Bøn og Betragtning. Atter gik han til de syge, hvis Antal i Sommermaanederne undertiden oversteg 400. Han tørrede Sveden af deres Pander, skiftede deres Linned, bragte de tørstige Drikke. Med Kærlighedens Skarpsyn saa han, hvad der særlig kunde forfriske og styrke hver enkelt: ristet Brød, dyppet i Vin, Æg, Suppe, syltet Frugt eller Biskuit. Han havde selv gaaet Tiggergang hos sine Venner for at skaffe alle disse Ting eller Penge til at købe dem for.

Naar saa Dagen brød frem, og Livet begyndte at røre sig i den store Bygning, saa trak han sig tilbage for alle undrende og beundrende Blikke og lod en Broder indtage Pladsen hos de syge. I sin ensomme Celle læste han sit Breviar, forbandt sit syge Ben og gik saa til Kapellet for at læse den hellige Messe. Om Middagen uddelte han selv Maden til de syge, og saaledes fortsatte han Dagen igennem sine Kærlighedsgerninger. Hans Ansigt straaede af hellig Glæde, og dog bar han selv paa Lidelser, der ofte overgik de syges.

Fem Sygdomme hærgede hans stakkels Legeme gennem mange Aar og forvoldte ham de stærkeste Smerter — fem Naadegaver kaldte han dem, fordi de øvede hans Taalmodighed og rensede den, som Guldet renses i Smeltediglen.

En af disse »Naadegaver« havde han faaet som ganske ung og beholdt den i over 46 Aar lige til sin Død. Det var et uhelbredeligt Saar paa det højre Ben. Det bedækkede hele Indersiden af Benet fra Fodledet til Knæet, var meget dybt og vædskede saa stærkt, at det tykke Lag Charpi, som han forbandt det med, altid var gennemblødt, og det smertede ubeskriveligt. Han maatte støtte sig til Sengene, naar han gik gennem Hospitalet, og mere end een Gang hændte det, at han styrtede om og slog sig alvorligt. Men selv den stærkeste Smerte dulmedes af Tanken om, at det netop var dette Saar, der havde faaet ham i de længst forsvundne Dage til at søge til Jakobshospitalet i Rom — til Hospitalet for de uhelbredelige. Han havde søgt Lindring for de legemlige Lidelser, og han havde fundet — ikke

Helbredelse, men en Gerning saa rig og opløftende, at den bragte alle personlige Ønsker til at forstumme.

De andre Sygdomme voldte ham ogsaa stor Pine; men til Trods for alt dette skaanede han aldrig sig selv, men spægede sig yderligere ved Nattevagt, Faste og strenge Bodsøvelser.

Saaledes henrandt de stille Aar, Kamillus havde suk-
ket efter, den Tid, han vilde vie til sin Sjæls Lutring.
»Den gode Sygeplejer maa som en opmærksom Lods sejle
ud paa Havet for at bringe Sjælene, der er genløste ved
Kristi dyrebare Blod, i den evige Lyksaligheds sikre
Havn.« Nu styrede Lodsens med sikker Haand sit eget
Fartøj ind mod Evighedslandets lysende Kyst.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Bibelen i Billeder. Over 200 Tegninger af Gustave Doré. (Pios Forlag. 15.—27. Hæfte.)

Med 27. Hæfte er det store Billedbibelværk afsluttet. Som før bemærket, maa de Billeder kaldes de mest vellykkede, hvor Kunstneren har kunnet benytte sin rige fantastiske Evne; til Gengæld er de Billeder, hvor det kom an paa Følelse og religiøs Inderlighed, blevet ikke saa lidt flove og intetsigende. En Del af Billederne er vel egnede som Hjælpemiddel ved Undervisningen i Bibelhistorie.

G. Rauschen: Udvidet Apologetik. Forsvar for Grundlærdommene i den katholske Tro. Ved L. G. (Høst. København. 106 Sider. Kr. 1,25. Indb. Kr. 1,75).

Skønt nærværende Bind af det store theologiske Værk, der i denne Tid med forbavsende Hurtighed og Grundighed udsendes paa Dansk fra St. Andreas Kollegium, ikke tæller saa mange Sider som de tidligere, er det dog egentlig ikke mindre af Omfang; trykt med Petit helt igennem indeholder det endog adskillig mere Stof end de fleste foregaaende Bind.

Selve Titelen angiver ret tydelig, hvad Indholdet er. Det er for en Del Emner, der har været behandlet i et tidligere Bind, Apologetik i Grundtræk, men her i en langt videregaaende Skikkelse og videnskabelig Form. Dette Bind forudsætter derfor langt mere end noget af de tre andre

en vis Dannelse hos den Læser, der skal have Udbytte af Læsningen; ikke mindst vil unge Studenter under deres filosofiske Studium det første Aar ved Universitetet have megen Gavn af at læse dette lille Skrift sammen med de Haandbøger, de i Reglen benytter ved deres Studium.

Med stor Udførlighed behandles de forskellige Beviser for Guds Tilværelse saa vel som de religiøse Systemer, der mere eller mindre fornægter Troen paa en personlig Gud. Ogsaa de forskellige Opfattelser af Menneskets Væsen, Udødelighed o. s. v. underkastes en grundig og interessant Undersøgelse. Den sidste Halvdel af Bogen optages hovedsagelig af Beviserne for Evangeliernes Troværdighed, Jesu Guddom og Kirkens Sandhed og Ufejlbarhed.

Den danske Bearbejder har i dette Bind med Energi benyttet den Tilladelse, han har faaet af Professor Rauschen, til at bearbejde dennes Værk efter danske Læses Tarv, idet der er indført tre interessante og overordentlig nyttige Afsnit, om Kantianismen, Monismen og Modernismen. Den Læser, der ikke ved, hvad alle disse -ismer skal betyde, bør dog ikke derfor lade sig skræmme fra at tage fat paa Bogen; thi de nævnte Afsnit er ikke saa dunkle, som de lyder til, og de falske Anskuelser, som der gøres Rede for heri, er saa almindelig udbredte og ogsaa des værre anerkendte herhjemme, at det er saare nyttigt at sætte sig nærmere ind i dem og se dem klart og kort fremstillet og optrævlet. Hvad Modernismen angaar, har de fleste sikkert hørt den nævne. Dette Fritænkeri paa katholsk Grund har Pave Pius energisk bekæmpet, og dets Farlighed er ikke nær saa stor som for 15 Aar siden; her har vi for første Gang paa Dansk paa nogle faa Sider en historisk-filosofisk Udredning og Bedømmelse af det fordærvelige System.

Nogen egentlig Anbefaling af den nye Bog er overflødig. Enhver, der med Insesse følger den katholske Kirkes Vækst i Danmark, vil ikke have kunnet undgaa at bemærke, at naar det fem Smaabind stærke theologiske Værk er fuldendt, er vi i aandelig Henseende gaaet et Kæmpeskridt frem, et Skridt, vi for et Par Aar siden havde troet endnu skulde vare mange Aar. Det er Troslæren, som endnu ikke har set Dagens Lys paa Dansk; men fra paa-lidelig Kilde kan jeg meddele, at der arbejdes paa den af alle Kræfter, og at der al mulig Udsigt til, at den kan foreligge færdig i Begyndelsen af det nye Aar. Den katholske Kristen, der for Fremtiden ikke ved Besked med sin Kirkes Tro, Historie og Lærdomme, har ikke mere nogen Undskyldning.

N. H.

Klokkevielse i Jagtvejens Kloster.

Efter flere Maaneders længselsfuld Venten har Klosteret paa Jagtvejen endelig faaet sine prægtige tre Klokker. De er fremstillet i Klokkestøberiet i Hemelingen ved Bremen af det navnkundige Firma F. Otto, det samme Firma, som ogsaa har leveret de almindelig beundrede Klokker ved Jesu Hjertes Kirke her i Byen.

Klokkerne er afstemt paa Tonerne E G A; deres Højde er henholdsvis 126, 105 og 93 cm, deres Tværmaal forneden 129, 108 og 96 cm, og Vægten andrager — uden Knebelen — 1375, 850 og 600 kg. Den største Klokke er indviet til Alterets helligste Sakrament og bærer derfor som Prydelse en Monstrans og som Inskription de første Linier af den skønne Sekvents i Messen paa Kristi LegemsFest: *Lauda Sion Salvatorem, lauda ducem et pastorem in hymnis et canticis. Quantum potes tantum aude quia major omni laude nec laudare sufficis.* (Se Messebogen S. 485, hvor den danske Oversættelse findes.) Den anden Klokke er helliget den smertefulde Guds Moder, der af den evige Tilbedelses Orden æres som særlig Beskytterinde. Paa Klokken finder vi derfor et Medaillonbillede, fremstillende den helligste Jomfru med Jesu afsjælede Legeme paa Skødet, saaledes som vi kender det fra den 13. Korsvejsstation. Omskriften lyder: *Ora pro nobis, virgo dolorosissima, ut digni efficiamur promissionibus Christi.* (Bed for os, smertefuldeste Jomfru, at vi maa blive værdige til Kristi Forjættelser.) Den mindste Klokke er opkaldt efter den største af Nordens store og berømte Kvinder, den hellige Birgitta. Klokken er smykket med Birgittinerordenens Mærke, et ligearmet Kors, hvorpaa en symbolsk Hentydning til Frelserens fem Saarmærker er anbragt, og den h. Birgittas Valsprog: *Vulnera Christi merita mea.* (Kristi Vunder er mine Fortjenester). Til Inskriptionen er taget en Strofe af den smukke Lovsang, som den hellige Nils Hermansson, Biskop af Linkøping († 1391), forfattede til Ære for den h. Birgitta. »*Rosa rorans pietatem, stella stillans claritatem, Birgitta vas gratiæ. Rora coeli pietatem stilla vitæ sanctitatem in vallem miseriam.*« Se Ugebladet 1911, Side 731, samt Brinkmann, Den hellige Birgitta, S. 68. (Hele Sangen, baade paa Latin og i dansk Oversættelse, er forøvrigt sat i Musik af den berømte Komponist Dr. Franz Witt og trykt i København 1881 med Dedikation til afd. Apostolisk Præfekt Hern. Grüder. Den kan faas i Katholsk Bogsalg for 25 Øre.)

Klokkerne var allerede færdige i Juli Maaned og skulde have været her først i August; de var endogsaa afleveret til Jernbanen, men imidlertid brød jo Krigen ud, og som Følge heraf kunde Klokkerne ikke befordres videre, men maatte tilbage til Støberiet. Skønt Klokkestøberens sidenhen flere Gange gjorde Forsøg paa at faa Klokkerne afsendt, lykkedes det dog ikke, da det blev sagt ham, at der var Udførselsforbud for Malm. Omsider havde dog en Henvendelse til selve Rigskansleren det forønskede Resultat, idet der kom den Besked, at der intet var til Hinder for Klokkernes Udførsel.

Torsdag den 29. Oktober Kl. 11 Form. foretog vor højærværdigste Biskop den rituelle Klokkeindvielse*), hvortil flere Præster fra selve Byen og fra Ordrup samt enkelte af Menighedens Medlemmer havde indfundet sig. Efter Indvielsen, som foregik i Kirkekoret, hvor man havde op-hængt Klokkerne i et dertil rejst Stillads, holdt Biskoppen en kort Tale til de tilstedeværende. Han udtrykte sin store Glæde over atter at have kunnet indvie nye Kirkeklokker. De var ved Salvelse med hellig Olie og under Kirkens Bøn bleven helliget til Frelseren i Alterets Sakrament, til den hellige Gudsmoder og til den hellige Birgitta og havde saaledes faaet tre mægtige himmelske Beskyttere. Han haabede derfor ogsaa, at disse Klokker ikke maatte komme til at dele Skæbne med saa mange Tusinder katholske Kirkeklokker fra Middelalderen rundt omkring i Landet, hvis Malmrøst ikke mere indbød Trosfæller til katholsk Gudstjeneste. Hans Ønske og Bøn gik ud paa, at disse Klokker indtil de fjerneste Tider maatte opfylde deres Hverv, som efter et smukt latinsk Værk bestod i at forherlige den sande Gud, at kalde Præster og Folk til Kirken, at begræde de afdøde, at fordrive Uvejrr og at forskønne de kirkelige Højtider.

Som »Faddere« ved Klokkernes Indvielse assisterede Hr. Murermester A. V. Günther, Fru Stiftsamtmændinde Wahl og Fru Lensbaronesse Stampe-Charisius.

Klokkerne er en Gave fra Priorinde M. Birgittas Søster, Grevinde Kinsky, f. Grevinde Hartig, i Bøhmen.

Dagen efter Indvielsen blev Klokkerne hejst op i Kirke-taarnet for der at blive monteret. Ringningen vil foregaa med elektrisk Kraft, og vi tør glæde os til — forhaabentlig snart — at faa vore nye katholske Klokkers klangfulde Toner at høre, naar de runger ud over Byen for at forkynde Frelserens Budskab og kalde høje og lave, unge og gamle til Gudstjeneste i »den evige Tilbedelses Kirke«. —nb—

*) Om Klokkeindvielsens Ritus se Rippel, Den katholske Kirkes Skønhed. S. 281 ff og Ugebladet 1896 S. 748 ff.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Frøken Susanne Saabye har i disse Dage udstillet to ny Arbejder i Katholsk Boghandels Vindue, et stort Krucifiks og en Ministrant, som bærer den store Messebog. Uden -- af gode Grunde -- at forsøge nogen kunstkritisk Bedømmelse skal jeg blot fremhæve, at Krucifikset forekommer mig at være baade kønt og andagtsvækkende, en Pryd for enhver Kirke eller Kapel, der vilde lade det udføre i et varigt Stof, og at Ministranten, der med stor Møje løfter den tunge Bog, gør et meget fornøjeligt Indtryk. — Den kønne nye St. Knuds Medaille af Sølv er udsolgt, men der bliver snart fremstillet et langt større Antal i Sølv end første Gang. N. H.

— Trods Storm og Kulde havde der i Søndags Eftermiddags indfundet sig lige saa mange som ellers paa Kath. Vestre Kirkegaard for dér i Kapellet at høre paa Prædiken om Bønnen for de hedengangnes Sjæle og derefter at deltage i Bønprocessionen rundt omkring imellem Gravene. Lysene paa Gravene var det næsten en Umulighed at holde brændende i den stærke Storm, men desto stærkere brændte Troens Lys i Hjerterne, desto tættere steg Bønnens Viraksskyer op imod Himmelen. Mandag, Alle Sjæles Dag, Kl. 9 var Kapellet atter fyldt med andæglige, som overværede det hellige Messeoffer, der blev fremhaaret for alle dem, hvis Legemer hviler paa vore Kirkegaarde og i det hele taget for de mange, som i dette Efteraar har bidraget til at gøre Dødens Høst saa ualmindelig rig. F.

— I Højskolen holdt cand. Rønnow et overordentlig smukt og interessant Foredrag om den første kristne Kunst — den Kunst, som syntes fattig, og dog havde baaret al den senere Tids herlige kristne Kunst i sit Skød. Taleren førte sine Tilhørere gennem Katakombernes Gange, hvis rene, skønne Symbol-Kunst fik en livlig og anskuelig Fremstilling. Det er jo en vanskelig Opgave at skulle tale om Kunst uden samtidig at kunne lade sine Ord følges med Billeder. Men det lykkedes Taleren, trods dette Savn, at give et virkelig levende Indtryk af de første Aarhundreders Billed- og Bygningskunst. Forhaabentlig danner dette Foredrag Begyndelsen til en Række, som vil tage de senere Tidens endnu rigere kristne Kunst op.

— Onsdag den 28. Oktober afholdt den katolske Studenterforening A. C. sit aarlige Rusgilde i Studenterforeningens Lokaler. Af Talerne maa fremhæves Pastor Günthers for Paven og Biskoppen, Læge Bøllings for Russerne, Kandidat Rønnows for Foreningen A. C. og Student Reiters for Damerne. Pastor Gamél bragte Foreningen en speciel Hilsen fra den højærværdigste Biskop. Under Festen af-

sendtes følgende Telegram: »Prinsesse Margrethe af Danmark. Marlborough House. London. Academicum catholicum, forsamlet til Rusgilde, hilser hjerteligst sit kongelige Æresmedlem. Dr. Bølling.« Som Svar herpaa indløb Dagen efter følgende Telegram: »Princess thanks Academicum catholicum and sends best wishes. Ramsing.« Festen overværedes af henved 30 Deltagere.

Tyskland. Efter i et halvt Aar at have været ledigt har nu Tysklands største Bispedømme atter faaet en Biskop. Biskop, Dr. Bertram af Hildesheim har forladt den h. Bernwards Bispesæde og har den 28. Oktober højtidelig taget sil nye Embede som Fyrstbiskop af Breslau i Besidpelse. Paa Grund af de sørgelige Tider afholdtes der ingen videre Festligheder udenfor den kirkelige Højtidelighed.

England. I denne Tid, hvor alle Efterretninger indgaar saa overordentlig langsomt, kan vi først i Dag meddele om det store Tab, den katolske Kirke har lidt ved Mgr. Bensons uventede Død den 19. Oktober i Salford. I et af de nærmeste Numre skal Ugebladet fra kyndig Haand bringe en Artikel om den afdøde, der som Prædikant, Forfatter og gejslig var lige fremragende.

Religiøse Smaahæfter.

Lille Officium og Litani til Ære for den ubesm. Undfangelse. (16 Sider.)	10 Øre.
Officium til de hellige Værneengle (8 Sider)	5 —
Officium til Jesu hellige Hjerte (8 Sider)	5 —
Sjælens Fadervor efter den h. Kommunion (8 Sider)	5 —
Litani før eller efter Skriftemaalet (8 Sider)	5 —
Litani før eller efter den h. Kommunion (8 Sider)	5 —
Litani til den ubesm. Undfangelse (4 Sider)	2 —
Indtrængende Bøn til Jesu guddomm. Hjerte 2. Oplag (4 Sider)	2 —
Opofrelsesbøn af P. Bouchaud (4 Sider)	2 —
Til denne Maaned anbefales særlig: Sjælene i Renselsesstedet.	30 Øre. Indb. 60 Øre. <i>Katholsk Bogsalg.</i>

Eksercitier.

Fra Søndag d. 22. Nov. til 29. Nov. afholdes der i Jesu Hjertes Kirke *Eksercitier* for katolske Mænd og Ynglinge. Det første Foredrag Søndag den 22. Nov. Aften Kl. 6. (Adgang for alle). De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8¹/₄. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen Kl. 8 Prædiken og Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 6 Slutningshøjtidelighed (Adgang for alle). Alle katolske Mænd og Ynglinge indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

Conventus pastoralis missionariorum insulæ Selandiæ erit feria secunda proxima (die 9. Novembris) hora quarta cum dimidia.

St. Andreas Kirke (Ordrup).

Torsdag den 12. November Kl. 8¹/₂ holder Mariakongregationen for Mænd Møde til Valg og Installation af den nye Bestyrelse. Kongreganisterne bedes møde fuldtallig.

Unio. Fredag den 6. Novbr. Kl. 9 afholdes **Generalforsamling** i Frederiksberg Allé 11. Talrigt Møde forventes.

Kirkelig Kalender.

8. Novb. 23. Sønd. efter Pintse.	15. Novb. 24. Sønd. efter Pintse.
9. — Mandag. Laterankirkens Indvielse.	16. — Mandag. Willehad, Biskop og Bekender.
10. — Tirsdag. Andreas Avelinus, Bekender.	17. — Tirsdag. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.
11. — Onsdag. Martinus, Biskop og Bekender.	18. — Onsdag. Peterskirken Indvielse.
12. — Torsdag. Martinus I, Pave og Martyr.	19. — Torsdag. Elisabeth af Thüringen, Enke.
13. — Fredag. Stanislaus Kostka, Bekender.	20. — Fredag. Felix af Valois, Bekender.
14. — Lørdag. Josaphat, Biskop og Martyr.	21. — Lørdag. Marias Ofring.

Den katolske Højskole.**Møde Tirsdag den 10. November Kl. 8 Aften***Frøken Hedevig Ramsing: Hedningemissionen I.*Sangbogen *Sursum corda* medtages (Nr. 7 og 48 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

Paramentforeningen begynder sine Møder Mandag d. 9. Novb.

K. U. F. Katholsk Ungdomsforbund holder et lille Festmøde Søndag den 8. Novbr. Kl. 7, Bredgade 67² o. G. Foredrag Kl. 8 præcis af Hr. stud. med. P. Reiter. De unge, som ved dette Skoleaars Slutning skal forlade Skolen, indbydes venligt til at deltage i dette Møde.

St. Josefs Gilde. Hr. Pastor Hillebrand holder Iørstkommende **Mandag 9. Nov. Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$** Foredrag om Spanien i Bredgade 67² o. G., hvortil alle Trosfæller indbydes. Fri Adgang.

Det ordinære Medlemsmøde udsættes, indtil nærmere Bekendtgørelse fremkommer. *Bestyrelsen.*

Vincentforeningens Kransekort faas hos d'Hrr. gejstlige ved St. Ansgarskirken (Bredgade 64¹), Rosenkranskirken (Boyesgade 8), St. Josefskirken (Griffenfeldtsgade 44), St. Andreaskirken (Ordrup), St. Annæ Kirke (Sundby) og hos Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, samt gennem Tlf. 138.

† At vor kære gamle Veninde, **Frk. Vilhelmine Rasmussen**, er afgaaet ved en blid og salig Død Alle Sjaeles Dags Morgen i Dalum Kloster, vel forberedt med vor hellige Kirkes Naademidler, bekendtgøres herved. Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn. R. I. P.

Begravelsen finder Sted Søndag d. 8. November Kl. 2.

F. M. Jensen og Hustru.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle betragtes som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Stenogade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

MOHNS BOGTRYKKERI ST. KONGENSGADE 31. TELEFON PALÆ 591.
Færdigt fra Redaktionen Onsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag Form.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 46.

Søndag den 15. November.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den hellige Kamillus af Lellis. — The Catholic Encyclopædia. — Lidt om Indianerne. — Kardinalstatssekretær Gasparri. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Norge. Rom. — Brevkasse. — Elisabeth-Vincentsforeningen. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

235.

Den understøttende Naade.

De to Lignelser i Dagens Evangelium er nærmest Billeder paa Kirkens indre og ydre Udvikling. Men de kan ogsaa ret passende anvendes paa Guds Naade. Surdejgen, som jo gennemsyrer og omformer det hele, er et Billede paa den helliggørende Naade, som ligeledes gennemtrænger vort Hjerte, omformer det og gør det Gud velbehageligt. Sennepskornet er derimod snarere et Billede paa den understøttende Naade. Ligesom Sennepskornet er denne tilsyneladende helt ringe og ubetydelig, saa den af mange bliver overset, som oftest ringeagtet og tilbagevist. Men falder den i god Jord, og bliver den modtaget og plejet, saa udvikler den sig til noget stort og bærer mange Frugter.

Hvad virker den understøttende Naade i os? Den »oplyser vor Forstand til at kunne skelne mellem godt og ondt og tilskynder vor Vilje til at fly det onde og gøre, hvad der er godt.« Saaledes lyder Svaret i Katekismen. Dette kan forklares lidt nærmere ved et Eksempel. Den h. Ignatius af Loyola var, før han omvendte sig, en Officer, der levede letsindigt som saa mange andre. Han tænkte slet ikke eller kun lidt paa sin Sjæls Frelse; han vidste næppe selv, i hvor ynkelig en Tilstand han befandt sig. Der var mørkt i hans Forstand, og han erkendte ikke sine Synder, heller ikke Vejen, som skulde føre ham til Himmelen. Han var aandelig blind, og hans Hjerte klæbede ved forfængelige Ting. Ved en Belejring blev han saaret, saa han maatte ligge

flere Uger til Sengs. Naturligvis kedede han sig og vilde læse Romaner for at faa Tiden til at gaa. Men hans Slægtninge gav ham Helgenernes Levnedbeskrivelser. I Begyndelsen læste han vist med Modvilje, men lidt efter lidt syntes han godt om denne Læsning. Saa blev der klart og lyst i hans Sjæl. Han indsaa, hvor taabelig han før havde været, hvor mange Synder han havde begaaet, og at kun een Ting er nødvendig — at frelse Sjælen for Himmelen. Se, det var Naaden, den understøttende Naade, thi Gud havde oplyst hans Forstand, saa han indsaa og forstod, at han skulde opgive det letsindige Liv, forbedre sig og tjene Gud.

Men det var ikke nok, at han indsaa det. Der er mange, som har indset, at de skulde undgaa Synden og leve fromt og uskyldigt — men de gør det ikke. Deres Hjerter er endnu lænkebundet og kan ikke rive sig løs fra Synden. Men Gud hjalp den h. Ignatius til at gøre Skridtet helt ud. Han følte Afsky for sit Liv og ønskede at kunne bryde med Synden; med det samme følte han i sig frejdigt Mod til at lade Længslen efter Bedring blive en fast Beslutning. Saa fattede han det Forsæt at blive from og god og frelse Sjælen og var lykkelig ved denne Forandring. Se, Gud bevægede hans Vilje, tilskyndede Viljen til at ville og til at fuldbringe det gode.

Den h. Ignatius beskyttede dette Lys og fulgte denne Tilskyndelse. Han skriftede sine Synder, gjorde Bod for dem og undgik dem siden. Med Guds Hjælp gjorde han ogsaa det gode, Naaden tilskyndede ham til at udføre, og derved blev han en stor Helgen.

Saadanne understøttende Naadegaver faar vi mange Gange: Synderen, at han ikke skal falde dybere, men omvende sig og opnaa Syndsforladelse; de som er i Naadens Tilstand, at de kan undgaa Synden, gøre det gode, vokse i Guds Naade og erhverve sig Himmelen. Endog i de daglige, ubetydelige Ting erkender vi Guds Naade, som oplyser og holder os til det gode. Du er staaet op og vil gaa til dit Arbejde. Saa husker du, at du først skal bede. Det er den understøttende Naade. Eller du beder, og du tager det ikke saa nøje med Adspredelser, med Lunkenhed. Da paa een Gang slaar det ned i din Sjæl, med overraskende Klarhed, at du taler med Gud, og at det ikke gaar an, at du hengiver dig til adspredende Tanker. Du bliver foragtet, udskaeldt, og Vreden begynder at røre sig, saa tænker du paa Jesu Taalmodighed. Du bliver fristet, og du staar i Begreb med at give efter; saa er det, som om der hvisker en Stemme: Tag dig i Agt, du er paa Vejen til Fordærvelse. Det er hver Gang den understøttende Naade. Vær ikke blind for Naadens Lys, vær ikke ulydig mod Naadens Tilkyndelser. Lad Naaden trænge ind i dig og bære megen Frugt. P. S.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Bucchianico.

Fødestavn! Barndomshjem! Hvor har de Ord en sølsom dragende Magt. Selv Oldingens matte Blik faar Glans, naar Barndomsminderne vækkes til Live hos ham. Naar Livets brogede Mangfoldighed glider forbi det indre Øje, staar Barndomshjemmet som et fredhelligt Sted, hvortil Livets Uro ikke kunde naa, fordi kærlige Hænder skærmede det. Det er sagt saa ofte, at store Mænd i Regelen har deres Moder at takke for, hvad de er naaet til, fordi hun fra først af har ledet deres bløde Barnesind ind paa den rette Vej. Kamillus havde tidligt mistet sin fromme Moder; men dog ikke tidligere, end at hun jo først havde naaet at give hans Sjæl et uudsletteligt Præg, et Adelsmærke, som forpligtede, men ogsaa forlenede med uvurderlige Goder. Den Moder, hvis Kærligbod var saa dyb og forstaaende, at hun, mens hendes Søn endnu var ufødt, saa ham i hans Mandomsgerning i Spidsen for den talløse Skare med det røde Kors paa Brystet, den Moder var sikkert ikke glemt. Mindet om hende havde fulgt Sønnen ud i Livets Strid, havde bevaret ham fra de dybe Fald og hjulpet ham til at finde den rette Vej, da han stod famlende og uvis i Mørke.

Det blev forundt Kamillus endnu engang før sin Død at gense sit Barndomshjem og vandre i sin Fødebys stejle Gader.

Han havde allerede tilbragt 3 $\frac{1}{2}$ Aar i Helligaandshospitalet, da Pave Paul lod ham kalde til Neapel, for at han som Ordenens Stifter kunde deltage i Raadsforsamlingen og Kapitelmøderne. Kamillus efterkom lydlig denne Ordre, men var ved Ankomsten til Neapel saa svag, at han maatte holde Sengen i flere Dage. Han var paa det Tidspunkt netop begyndt at lide af den femte af sine Sygdomme: en stærk Appetitløshed, der fik ham til at væmmes ved Mad af enhver Art. Da Mødet var sluttet, paalagde Paven ham, i den Tanke, at den friske Bjergluft vilde gøre ham godt, at aflægge Besøg i alle Ordenens Huse i Abruzzerne og saaledes ogsaa i Bucchianico.

Det var i den herlige Maj Maaned 1612, at Kamillus

kom til den lille Bjergby, som han elskede saa højt; men det var kun et sørgeligt Syn, der mødte ham her. Høsten var dette Aar slaaet fejl, og den fattige Befolkning var kommet i den dybeste Nød. Blege, kummerfyldte Ansigter stirrede ham overalt i Møde. Man havde prøvet at stille den værste Sult med de vilde Urter paa Marken; men det havde haft farlige Sygdomme til Følge, og Angsten for at dø af Sult eller Sygdom laa knugende over alle. Et naadigt Forsyn sendte nu Kamillus til deres Hjælp. I Klosteret fandt han et rigeligt Vinterforraad af tørrede Bønner, Ærter og Figener, og han gav Ordre til, at der blev uddelt til de fattige, og at man ogsaa bragte rigeligt deraf til de Huse, hvor den skjulte Nød holdt til. Til de Hundreder af fattige, som daglig mødte ved Klosterets Port, lod han koge store Gryder fulde af Bønner for at stille deres Sult.

Klosterets Præfekt havde tilsaaet en lille Mark med Bønner, og da de var modne, henviste Kamillus alle, der bad om Almisse, til den med Tilladelse til at plukke, hvad de behøvede. Dag efter Dag strømmede de nødlidende derhen, og hestendig fandt de Bønner nok. Da saa Høsttiden kom, bad Præfekten Brødrene undersøge, om der endnu skulde være levnet en Smule til dem. Og hvilket Under! Der var en saadan Overflod, at deres Sække blev fyldt. Alle den hellige Kamillus' Biografer er enige om at nævne denne Begivenhed som en Kendsgering, der ikke kan betvivles.

Endnu var dog ikke alle blevet hjulpet. Kamillus kendte fra gammel Tid de forarmede Familier, der var for stolte til at vise deres Fattigdom og hellere sultede end tiggede. Ogsaa de skulde hjælpes; men det maatte være med Penge. Han henvendte sig personlig til de rige Folk i Byen, især til Hospitalets Administratorer, om Hjælp, ja, tog endog til Chieti for hos Ærkebispens Vikar at faa Tilladelse til at bruge nogle af Klosterets Midler. Han fik saaledes indsamlet 400 Dukater, som han nu selv gav sig til at uddele blandt Enker og faderløse, til en stærk Feber atter kastede ham paa Sygelejet, saa han maatte sende tre betroede Mænd ud med Pengene. Men selv da forlangte han en nøjagtig Redegørelse for, hvordan alt blev anvendt.

Man mærkede rigtig, hvor hjemligt han følte det her i

Bucchianico. Intet andet Sted ser vi ham som her samle Borgerne om sig paa Torvet og tale fortroligt til dem som til gamle Venner om at leve i Fred og indbyrdes Kærlighed og berede sig for Himlen ved at fly for Synden. Ogsaa Børnene underviste han og uddelte ofte Billeder, Medailler og Rosenkranse til dem for at opmuntre dem.

Saa var Tiden udløbet, og han skulde tage Afsked for bestandig med den kære By. For sidste Gang talte han i Kirken til Vennerne og opmuntrede dem til at forblive i Naadens Stand. Baade her og i selve Afrejsens Stund forudsagde han sin nær forestaaende Død. Til en Ordensbroder, Paul Renda, havde han allerede tidligere flere Gange udtalt, at han skulde dø paa St. Bonaventuras Dag. Nu gentog han det samme her, og da en af hans Venner dybt bevæget bad ham blive i Bucchianico, saa han kunde blive jordet i sin Fødeby, udrød han: »O nej, jeg ønsker at dø i Rom og komme til at hvile i den velsignede By.«

Tilbage til Rom.

Efter nogle Maaneders Ophold i Neapel kom Kamillus tilbage til Rom i Begyndelsen af Aaret 1613, og allerede Dagen efter hans Ankomst kunde man se ham støttet til sin Stok gaa fra Seng til Seng paa Helligaandshospitalet for at se til sine kære syge, som han saa længe havde maattet savne. Den 1ste April samme Aar deltog han i Generalkapitlet, ved hvilket Pater Niglio, der var Provincial i Rom, blev valgt til Ordensgeneral.

Da den nye General rejste ud for at besøge alle Ordenshuse og Hospitaler i Lombardiet, ønskede han, at Kamillus skulde ledsage ham, og Kamillus fulgte ham gerne. Nu kunde han sige det sidste Farvel til sine elskede Sønner i Norditalien, som han nylig havde sagt til dem i Syditalien, og han kunde endnu engang komme til Loreto. Da Kongregationen i 1592 var blevet ophøjet til en Orden med højtidelige Løfter, havde han indviet sin Gerning ved at gøre en Pilegrimsrejse først til sit Barndomshjem Bucchianico og derefter til Loreto; nu afsluttede han sin Livsvirksomhed paa ganske lignende Vis. Med dyb Bevægelse læste han den hellige Messe i Loreto og bad om Guds Moders Forbøn i den Time, der nu snart stundede til, hvor hans

Jordelivs Pilegrimsgang skulde have Ende og hans Sjæl stedes for den evige Dømmer.

Saa drog han til Husene i Bologna, Ferrara, Mantua, Borgo nuova, Milano og Genua, overalt hilst velkommen med Smil og budt Farvel med Taarer. Hvert Ord, han i disse Afskedsøjeblikke talte til sine Ordensfæller, sank dybt i deres Sjæle og blev bevaret til kommende Tider, hvor de ikke mere skulde høre hans Røst. Thi som Paulus forudsagde de Kristne i Ephesus, at de ikke mere skulde se hans Ansigt, saaledes sagde Kamillus ogsaa nu sine Sønner det sidste Farvel.

Rejsens Anstrengelse havde dog været for meget for Kamillus, i Genua blev han syg og maatte meget mod sin Vilje holde Sengen i længere Tid.

En forunderlig Begivenhed knytter sig til dette hans Ophold i Genua. En ung Slægtning af Kamillus, Aleksander af Lellis, var blevet greben af en stærk Higen efter for enhver Pris at skaffe sig Rigdom. Han havde endogsaa sluttet sig til en fransk Eventyrer, der gav sig ud for at forstaa den sorte Kunst, og i Forening vilde de forsøge at udgrave en stor Skat, som de mente skrev sig fra Oldtiden, og som skulde findes paa et Sted, der hed Morrecino. Kamillus blev inderlig hedrøvet, da man fortalte ham om Aleksanders Foretagende. Han skrev øjeblikkelig et Brev til ham, i hvilket han indtrængende opfordrede ham til at opgive disse taabelige Planer, som han indsaa vilde ødelægge ham baade paa Sjæl og Legeme, og bad ham som fordum søge Lykken i at leve som en god Kristen.

Samme Dag, som Brevet blev skrevet, befandt Aleksander sig i Bucchianico. Han stod just omringet af sine Venner, optaget af at skaffe sig det nødvendige Udstyr af Spader og Hakker til sin Ekspedition, da en ung Mand stak ham et Brev i Haanden. Han aabnede det og læste med Bevægelse sin Onkels alvorlige Formaning; men ganske overvældet blev baade han og de øvrige tilstedeværende, da det blev dem klart, at Brevet var skrevet samme Dag og dog allerede kommet ham i Hænde, skønt Bucchianico laa flere Hundrede Mile fra Genua.

Var det en Engel, der havde bragt ham de manende Ord for i yderste Øjeblik at rive ham ud af Fordærvelsen?

Fader Kamillus' Forbøn havde saa ofte bevirket Undere, at man ikke tvivlede derom. Aleksander gav straks sin slette Rejsefælle Løbepas og var fra samme Stund helbredet for den farlige Havesyge, der havde truet med at føre ham i evig Fordærvelse. — (Fortsættes.)

The Catholic Encyclopedia.

Index.

Endnu engang skal Opmærksomheden henledes paa det store katholske Værk, hvis 15 Bind har været omtalt her i Ugebladet i de sidste 5—6 Aar. I Marts Maaned 1913 blev det femtende Bind gjort til Genstand for en ret udførlig Omtale, det er denne Gang det mægtige Register, hvormed der skal siges nogle faa Ord.

Dette sekstende Registerbind med sine 959 Sider indledes med en Række interessante *Additional Articles* paa 86 Sider, Supplement til de foregaaende Bind. Heri lægger vi særlig Mærke til den Omhu, hvormed der er gjort Rede for Begivenheder og kirkelige Bestemmelser fra de aller-sidste Aar, lige til 1913. Endvidere interesserer det som Danske ganske særlig, at nys afdøde Mr. Taylor, som flere af dette Blads Læsere personlig har kendt, har faaet optaget en hel lille Serie Artikler om de nordiske Bispesæder Aarhus, Bergen, Børglum, Hamar, Linkøping, Odense, Oslo, Ribe, Roskilde, Skara, Stavanger, Strengnes, Vexiø og Viborg.

Hvad selve Registeret angaar, maa det først og fremmest fremhæves, at det ved sin Størrelse og alt omfattende Hensyntagen simpelt hen er imponerende. Det indeholder over 350,000 Titler paa Artikler, Personer og Emner o. s. v., et Antal, der endog stiger til over en halv Million, naar man tæller alle de mere specielle Henvisninger ved de enkelte Ord med.

Efter det egentlige Register, der fylder 800 tættrykte, firespaltede Sider i meget stort Leksikonformat, følger en ganske original, vistnok overordenlig nyttig Indholdsfortegnelse. Den benævnes *Courses of Reading* og bringer paa 60

Sider en systematisk, alfabelisk ordnet Oversigt over den store Encyclopædis Indhold. Encyclopædien er nemlig noget langt mere end et Slags kirkeligt Konversationsleksikon; det er meget mere en Samling af fuldstændige Afhandlinger om enhver Kundskabsgren, der staar i noget som helst Forhold til den katholske Kirkes Lære, Historie og Præksis. Her er derfor under forskellige Overskrifter som Apologetik, Kunst, Liturgi, Litteratur, Eksegese, Filosofi, Theologi, alle de Afhandlinger anført, der, spredte omkring i de femten Bind, giver udtømmende Oplysninger om vedkommende Videnskab eller Emne.

Med dette Registerbind er Spiret rejst paa den Videnskabens Kathedral, som nordamerikanske Katholikker, bistaaede af katholske Videnskabsmænd af næsten ethvert Folkeslag under Himmelen, har rejst til Guds Ære, katholsk Videnskabs Fremme og uberegnelig Nytte for alle deres Trosfæller. Hele Værket faas næppe for mindre end c. 350 Kroner; dog vil jeg ikke anse det for usandsynligt, at direkte Henvendelse til Udgiverne i New York, helst maaske gennem en Medarbejder, vilde kunne bevirke nogen Nedsættelse i den, for øvrigt aldeles ikke overdrevne, snarere maadeholdne Pris.

Niels Hansen.

[Idt om Indianerne.

Forfatteren, cand. phil. O. C. Molbech, Søn af den berømte Oversætter af Dantes *Divina Comedia*, har udgivet et Par interessante Bøger om Indianerne.

Den ene, »Skovens Helte«, læser man med samme Spænding som en af Coopers eller Karl Mays Indianerfortællinger. Men der er den Forskel, at de sidstnævnte Fortællinger er Digt, medens »Skovens Helte« er Historie.

Den anden Bog, »Et døende Folks Saga«, er Frugten af meget omhyggelige Studier over Indianernes Liv, Tænken og Færden. Det er ingen Morskabslæsning, men en videnskabelig Redegørelse, som af den Grund kan gøre Krav paa at tages Hensyn til, naar nogen vil sætte sig ind i eller skrive om Indianernes Historie.

Det er af denne Bog, især af dens sidste Afsnit, vi vil udtage nogle Træk, som er af almindelig Interesse.

I den yderst fantasifulde, eller maaske rettere sagt fantastiske, indianske Skabelshistorie kan man ikke undgaa at lægge Mærke til, at der findes adskillige, om end dunkle og vanskabte Minder om den gamle Aabenbaringshistorie. Skabelsen, Syndefaldet, Slangen, Syndfloden, Frelsen genfindes, skønt som sagt, i forvrænget Skikkelse, dog saaledes, at Indianerne i denne Henseende ikke danner nogen Undtagelse fra de andre vilde Folk, som lever spredte paa Jorden.

Af større Interesse er dog det sidste Afsnit, som skildrer Indianerne i Renkultur, d. v. s. i den Tid, da de endnu ikke var kommen i Berøring med de »civiliserede« Nationer.

Det er »en Indianers Vidnesbyrd om sit eget Folk«, hvoraf vi citerer følgende Træk.

»Længe før jeg nogensinde havde hørt om Kristus eller set en hvid Mand, havde en jævn Kvinde uden videre Lærdom lært mig Moralens Grundsætninger. Ud fra selve Naturen belærte hun mig om Ting, der var ganske simple, men af største Betydning. Jeg lærte at kende Gud. Jeg forstod, hvad Godhed betyder. Jeg saa og elskede, hvad der virkelig er skønt. Civilisationen har intet bedre lært mig.«

»Som Barn forstod jeg den Kunst at give; den Evne har jeg glemt, siden jeg blev civiliseret. Jeg levede et naturligt Liv, medens jeg nu lever et kunstigt.«

»Den oprindelige Amerikaners Stolthed var paa en ejendommelig Maade blandet med Ydmyghed. Aandeligt Hovmod var hans Natur og Lære fremmed.«

»Tavshed er Udtryk for Legemets, Tankens og Aandens fuldkomne Ro og Ligevægt. Den, der formaar at bevare sit eget Væsen bestandig roligt og urystet af Tilværelsens Storme — ikke som et Blad, der skælver paa Træet, ikke som en Krusning paa det skinnende Vand — han indtager i den kloge Vildes Tanker den ideelle Stilling i Livet. Hvis du spørger ham: »Hvad er Tavshed?« vil han svare: »Det er det store ubekendte. Den hellige Tavshed er hans Stemme.« Hvis du spørger ham: »Hvad er Tavshedens Frugter?« vil han sige: »Det er Selvbeherskelse, det sande Mod eller Udholdenhed, Taalmodighed, Værdighed og Ærbødighed. Tavsheden er Karakterens Hovedhjørnesten.« »Vogt din Tunge i Ungdommen«, sagde den gamle Høvding Wabashaw, »saa vil du, naar du bliver til Aars, maaske kunne fostre en Tanke, der kan blive til Nytte for dit Folk!«

»Ingen kan vente at vedligeholde et saadant Aandens Tempel (et fuldkomment, smidigt, symmetrisk, yndefuldt og udholdende Legeme) udover Ungdomstiden, med mindre han er i Stand til at tøjle sine sanselige Lyster. Paa denne

Sandhed byggede Indianeren et strengt System af fysisk Træning, en social og moralsk Lov, der var Rettesnoeren for hans Liv.«

»Allerede i Ungdommen var der vakt i ham et højt Ideal af mandig Styrke og Skønhed, som kun kunde opnaas ved strengt Maadehold i Levned og kønslige Forhold i Forbindelse med haard og vedholdende Øvelse . . . det blev krævet, at han fra Tid til anden skulde faste i kortere Perioder . . . Kyskhed med sin Person blev tidlig indøvet som Værn sammen med stærk Selvfølelse og Familie- og Racestolthed.«

»Ungdommen opmuntredes til tidlig at indtræde i offentlig Tjeneste og til at udvikle en sund Ærgerrighed for at opnaa Hæderspladsen som Fører eller Vært, som aldrig kan indrømmes ham, med mindre han er sanddru og ædelmodig saavel som tapper og stadig værner om sin personlige Kyskhed og Ære. . . Saaledes indøvedes han (Indianeren) tidlig i fuldkommen Selvbeherskelse, og der fandtes ingen unaturlige Forhold eller udviklede Fristelser, der kunde tage Magten over ham, før han mødte og blev slaet til Jorden af en stærkere Race.«

»Det var vor Tro, at Lyst til at besidde Ejendom er en Svaghed, der bør overvindes. Den appellerer til Menneskets materielle Side, og faar den frit Løb, vil den med Tiden forstyrre Menneskets aandelige Ligevægt. Derfor skal Barnet allerede lære den Skønhed, der hviler over Gavnildhed. Det lærer at give det bort, som det sætter mest Pris paa, og for at det kan lære at kende den Lykke, som følger med at give, gøres det i en ung Alder til Familiens Uddeler.«

For forældreløse og gamle sørges der altid, ikke blot af de nærmeste Slægtninge, men af hele Klanen. Det er Forældrenes Stolthed, at deres Døtre besøger de ulykkelige og hjælpeløse, bringer dem Mad, reder deres Haar og bøder paa deres Klæder. . . En Pige, der svigtede sine Barmhertighedspligter, ansaas for uværdig til at bære »Hædersnavnet Wenonah, d. e. ældste Datter«.

»Den virkelige Indianer værdsætter hverken sin Ejendom eller sit Arbejde. . . Ikke desto mindre respekterer han Ejendomsretten, at stjæle fra en af sin af egen Stamme vilde sikkert betragtes som en Vanære, og hvis det opdagedes, vilde Navnet »Mamanon«, Tyv, for bestandig hæfte ved ham som en uudslettelig Plet.«

»I meget gamle Dage blev det at lyve betragtet som en Forbrydelse, der straffedes med Døden. Da man mente, at den, der forsætlig løj, var i Stand til at begaa enhver som helst Forbrydelse, naar den kunde skjules bag fejg Usandhed og Falskhed, blev den, der forraadte den gen-

sidige Tillid, uden videre dræbt, for at Ondet ikke skulde brede sig videre.«

Det er et tiltalende Billede af ufordærvede Naturbørn, der opruller sig for os i de anførte Træk. Selvfølgelig forefaldt der Afvigelser fra Regelen.*) Men det hele er dog en smuk Bekræftelse af den h. Paulus' Ord om Loven, der er skreven i Hedningernes Hjerter.

Saa meget sørgeligere er det — og ingen Ære for de »civiliserede« Nationer — at, saasnart disse kom i Berøring med Indianerne, blev alle de onde Drifter vækket og de værste Lidenskaber fremelsket i dem: Hævngrighed, Blodtørst, Grusomhed, Drukkenskab o. a., og de blev dømt til en langsom, men ustandselig Uddøen, saa Forfatteren med Rette kalder sin Bog »Et døende Folks Saga«.

Den eneste, der er i Stand til at formilde deres sørgelige Skæbne, genoplive deres gamle gode Egenskaber og berede dem et bedre Liv hinsides Graven, det er den kristne Missionær, der opsøger dem, ikke for at erobre deres Land, men for at vinde deres Sjæle for Gud. F. Esser.

Kardinalstatssekretær Gasparri.

I Nr. 43 af Ugebladet har været meddelt nogle biografiske Data om den nye Statssekretær. Som et smukt Supplement hertil kan følgende Linjer tjene, der er laante af det udmærkede Ugeblad *America* for 24. Oktober. Heri meddeler en Amerikaner Louis H. Wetmore følgende personlige Indtryk af den fremragende Mand.

Pietro Kardinal Gasparri er en Mand af Middelhøjde, med mørkt, halvgraat Haar, temmelig store Øjne, som bliver mindre, naar han ler eller ser paa en med et ransagende Blik, bred Pænde, Næse og Mund af udpræget italiensk Type. Han hører Landet til og stammer fra en stor Godejerfamilie, og til Landet vender han tilbage, saa snart hans Arbejde i Rom tillader det. Der gaar næppe en Dag, uden at han kommer uden for Byens Mure for at gaa sin Spadseretur hen over Campagnaen. Han har en udpræget Kærlighed til Naturen. Engang om Ugen plejer han at lægge Kirkerettens indviklede Problemer til Side og flygte til sin Broders Gaard, der venter hans Hest ham, og han ofrer hele Dagen til at galopere hen over Markerne og glæde sig over Vindens friske Pust og det vide Udsyn over Sletten.

Hans Kærlighed til Landet lægger sig ogsaa for Dagen paa anden Vis. Paa et Bord i Forværelset til hans Lejlighed i Rom finder man saaledes en Kasse med en fin Samling Sommerfugle.

Der er hos ham noget tilbageholdende, lidt kejtet, over-

*) Jeg kan ikke tro andet, end at Afvigelserne var Regelen! N. H.

for fremmede, et vist Ubehag ved at træde offentligt frem. Dog dette overvindes herligt af den Belevenhed i Tale og Bevægelser, han som saa mange Italienerne er i Besiddelse af. Da mine stammende italienske Bemærkninger ikke formaaede at føre Samtalen videre end til nogle almindelige indledende Bemærkninger, gik han over til flydende Fransk og kom med en Række Spørgsmaal om Amerika og fælles Venner derovre, hvorved han lagde en forbavsende Hukommelse for Dagen.

Hans Arbejdskraft er imponerende. Han tilbringer ofte atten Timer ved sin Pult i sit Studerekammer, en Pult, som altid er overstrøet med Papirer og altid i tilsyneladende Uorden. Dog veed Kardinalen altid, hvor han skal finde sine Sager, og han kan uden Betænkning lægge sin Haand paa det Papir, han har Brug for. »Jeg kan godt lide,« sagde han engang til mig, »jeres amerikanske »Jag«. Det er noget, man snarere bør rose end dadle.«

Som alle travle Mennesker viser han sig aldrig travl. Der er en uudtømmelig Livskraft hos ham, der sætter ham i Stand til fuldstændig at lægge det Arbejde til Side, der optager ham, og hengive sig med Hjerte og Sjæl til en eller anden Sag, der uformodet dukker op. Man overrasker aldrig Hans Eminence ved Arbejdet. Naar man kommer ind i hans Lejlighed paa Corso d'Italia, bliver man straks vist ind i hans Dagligstue, og der staar uundgaaeligt den lille Skikkelse i den sorte Kjole med de røde Knapper ved Døren til Studereværelset.

Kardinal Gasparri er en demokratisk Natur. Han besidder ikke noget af den milde Værdighed og Højhed, der karakteriserede hans Forgænger. Han er fuld af Vittigheder og morsomme Indfald, han holder meget af at lytte til en god Historie og, hvad der er endnu bedre, at fortælle den. Jeg ser ham tydelig for mig, foroverbøjet i sin Stol, med Baretten lidt paa Snur, Kjolen trukket op og Albuerne hvilende paa Knæerne, mens han fortalte om Spilopper fra sin Skoletid.

Kardinal Gasparri er vistnok den største nulevende Autoritet i Kirkeret. Om hans Livsførelse har som nævnt, været fortalt tidligere. Her kan tilføjes, at han er titular Erkebiskop af Cæsarea i Palæstina.

Om hans Venlighed og Godmodighed kunde der være meget at fortælle. Aldrig skal jeg glemme, da han meddelte mig Firmelsens Sakramente i sit lille private Kapel i Rom. Efter Messen begyndte jeg hjertelig at ville takke ham, men han afviste kort og godt at Tak. »Det er mig, der maa takke Dem,« sagde han, »for den Fornøjelse, De har gjort mig. Modtag derfor min Tak og, om De vil, en . . . hvad skal vi sige . . . halvgammel Mands Velsignelse.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. *Katholsk Ungdoms Forbunds* energiske Bestyrelse havde Glæde af sine Anstrengelser og Festforberedelser i Søndags. Ca. 60 ny og gamle Medlemmer var mødte. Hr. stud. med. Poul Reiter holdt et interessant Foredrag om de fire Temperamenter, ligesom han efter Chokoladen oplæste et muntert Stykke af Mark Twain. Det var i det hele taget en lovende Aften, som gav Haab for Fremtiden.

— I St. Ansgars Kirke har der de sidste Dage tre Gange være afholdt højtidelig Requiemsmesse for de faldne franske, belgiske og østerrigske Soldater. De forskellige Landes Gesandter samt talrige danske Katholikker havde givet Møde ved de tre Messer, som læstes af den højærværdigste Biskop selv.

— I sit overordentlig dygtige og indholdsrige Foredrag paa Højskolen i Tirsdags fortalte Frøken Hedevig Ramming om den interessante Halvø Korea paa Asiens Østkyst. Først gav Foredragsholderen en fortrinlig Skildring af Koreas Natur, Folk, Kultur og Historie, saa vidt man da kender noget dertil. Den følgende Skildring af Kristendommens Komme til Korea og Udbredelse der var lige saa interessant, ja endog spændende, og man maa blot ønske, at det maa lykkes Foredragsholderen at fuldføre sin Plan om at holde en omfattende Række Foredrag om hele Hedningemissionen.

Norge. Biskop Fallize, af Fødsel en Luxemburger, fyldte i Mandags 70 Aar. I over 27 Aar har Biskoppen styret den katholske Kirke i Norge. Af Hensyn til de alvorlige Tider havde Biskoppen frabedt sig enhver som helst Festligholdelse af Dagen. Ugebladet tillader sig at sende Hans biskoppelige Højærværdighed en ærbødig Hilsen og Lykønskning i Anledning af Dagen.

Rom. En af de Biskopper, der sidst havde Audiens hos Pave Pius X, var Biskop Hanna af Kalifornien. Han havde da ikke set Pius i otte Aar, men fandt, at den gamle Pave trods de hensvundne Aar saa overordentlig sund og frisk ud, ligesom intel tydede paa Døden, der dog kun var faa Dage borte. Hans Ansigt var i en sjælden Grad præget af hans Sjæls Godhed, Sympati og forunderlig faderlige Velvilje. Hans Stemme, der saa vidunderlig greb alle, der hørte den, var den Dag mere tiltalende end nogen Sinde. Biskop Hanna havde en lang Samtale med Paven og forestillede en amerikansk Præst for ham. Da Pius efter en større almindelig Audiens vendte tilbage til sine private Værelser, stødte han paa de to amerikanske gejstlige, som han standsede ved og

atter talte med, ja han huskede endog den yngre Præsts Navn. Biskop Hanna hilste Pave Benedikt med Glæde: naar engang Krigen var til Ende og saa meget skulde nyorganiseres og omdannes mange Steder, skulde det nok vise sig, at Pave Benedikt var den rette Mand paa det rette Sted. — Biskop Casartelli af Salford i England fortæller følgende mærkelige Historie: »Jeg har nylig talt med en græsk Skismatiker, der lever i Rom. Oprindeligt var han græsk Skismatiker, men har sluttet sig til den katolske Kirke. Han er nu meget gammel, 92 Aar. Han var blind paa begge Øjne og lam i den ene Arm og Side. Han gik en Dag til Pave Pius X og bad denne aande paa hans Øjne og røre ved hans Arm. Den Hellige Fader gjorde saa, og den gamle Biskop gik helbredt bort. Dette skete for et Aar siden. Jeg har selv hørt den gamle Biskop, der bor i Klosteret paa Coenaculum, læse den hellige Messe.«

Brevkasse.

Hr. Redaktør! De har uden Tvivl i Dagbladene lagt Mærke til de Forhandlinger, der i de senere Dage har været ført om Adoption af Børn fra det hærgede, ulykkelige Belgien. Uden at ville frakende ogsaa et saadant Skridt enhver Betydning eller paastaa, at en Bihensigt herved er at ville berøve saadanne Børn deres katolske Tro og Fremtid, tillader jeg mig at forespørge Dem, om De anser en Foranstaltning som den nævnte for heldig og anbefalelsesværdig. Deres ærbødige U.

Hr. U. Jeg er vistnok ganske enig med Dem i ikke at anse en Masse-Adoption af belgiske Børn i danske Hjem for heldig. Jeg tror ingeniunde, at Forslagsstillernes Motiv eller et af deres Motiver har været at ville berøve de umyndige smaa deres Religion, men jeg frygter for, at Resultatet i mange Tilfælde vilde blive, at de smaa gik tabt for den katolske Kirke. Ogsaa af mange andre Grunde er en saadan Omplantning ikke at anbefale, naar den ikke er absolut nødvendig; der gaar for mange Værdier tabt ved saaledes at blive plantet om. Der er mange andre — og bedre — Maader at hjælpe det lille Land paa, der i Øjeblikket har næsten den hele Verdens Medfølelse.

Deres ærbødige N. H.

Religiøse Smaahæfter.

Lille Officium og Litani til Ære for den ubesm. Undfangelse. (16 Sider.)	10 Øre.
Officium til de hellige Værneengle (8 Sider)	5 —
Officium til Jesu hellige Hjerte (8 Sider)	5 —
Sjælens Fadervor efter den h. Kommunion (8 Sider)	5 —
Litani før eller efter Skriftemaalet (8 Sider)	5 —
Litani før eller efter den h. Kommunion (8 Sider)	5 —
Litani til den ubesm. Undfangelse (4 Sider)	2 —
Indtrængende Bøn til Jesu guddomm. Hjerte 2. Oplag (4 Sider)	2 —
Opførelsesbøn af P. Bouchaud (4 Sider)	2 —
Til denne Maaned anbefales særlig:	
Sjælene i Renselsesstedet.	30 Øre. Indb. 60 Øre.
Sjælens Fadervor for de afdøde (4 Sider)	2 —
	<i>Katolsk Bogsalg.</i>

Elisabeth-Vincentforeningens Regnskab for Halvaaret 1913—14.

(Konferens Ø., C. & S.)

INDTÆGT	Kr. Ø.	UDGIFT	Kr. Ø.
Kassebeholdning	14 63	Kontant Hjælp	82 00
Aarlige Bidrag	100 00	31 Kødkort à 1 Kr.	31 00
Indkass. ved 14 Møder ..	58 47	200 Mælkebilletter à 8 Ø.	16 00
Ekstragaver	180 00	58 Urtekrapakker	75 28
Fra den højærv. Biskop i Anledning af hans 80aarige Fødselsdag..	30 00	Kul og Kokes	57 00
		(60 Stk.) Ny Beklædnings- genstande	47 71
		Indkøb af Stoffer	36 30
		2 Eks. af »Nord. Ugebl.«	8 00
		Kassebeh. v. sidste Møde	29 81
	Kr. 383 10		Kr. 383 10

Foreningen talte 8 Medlemmer, som besøgte 22 Familier paa Østerbro, Kristianshavn og Sundby c. 260 Gange i Løbet af Vinteren. — Foruden Pengegaver har Foreningen modtaget 100 Mælkebilletter, 25 Par Filtsko samt en Del nyt og brugt Tøj. Møderne holdes hveranden Tirsdag Kl. 2¹/₂ i Mariahjemmets Forsamlingsaal.

Rettelse.

Ved en typografisk Fejl er tre af Apostelnavnene bortfaldne Litaniet til alle Helgen, saaledes som det findes aftrykt i »Messebogen« og i den sidste Udgave af »Fuldstændig Bønnebog«. Disse Navne er: Johannes, Thomas og Jakob, og de skal indskydes efter Paakaldelsen. Hellige Jakob. — Enhver anmodes om at anbringe denne Rettelse i sit Eksemplar af »Messebogen« eller af den sidste Udgave af »Fuldstændig Bønnebog«. København, den 4. November 1914.

Det Apostoliske Vikariat.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 5. November Kl. 8¹/₂.

St. Franciskus' III Orden har Møde Torsdag d. 19. Novbr. Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel. Generalabsolution.

Haandværkssvend søger et møbleret Værelse til 1. Dec. hos **rolige, propre Mennesker** i Nærheden af Jesu Hjertes Kirke. Billet mrk. »Værelse« bedes sendt til Kontoret, Bredgade 69, 2. Sal ov. G.

Assumptionskapellet (Amalievej 14).

Fra 16. til 21. Novbr. incl. finder Andagten med Velsignelse Sted Kl. 5 Efterm.

Unio. I Stedet for Stiftelsesfest afholdes **Fredag d. 20. Novb. et Torskegilde** med efterfølgende Dans i Frederiksb. Allé 11.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer St. Stanislaus Fest Søndag d. 15. Novbr. med *Fælleskommunion* i Jesu Hjertes Kirke Kl. 8¹/₂ og højtidelig *Festandagt* og Optagelse af nye Medlemmer i St. Ansgars Kirke Kl. 6 Efterm.

St. Knuds Kapel. Mariakongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Søndag d. 15. Novbr. Kl. 7 Morgen og offentligt Møde Onsdag d. 18. Kl. 7¹/₂ Aften.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Kirkelig Kalender.

15. Novb. 24. Sønd. efter Pintse. (Messen som 6. Sønd. efter Epifani.)	22. Novb. Sidste Sønd. ef. Pintse. (I Højmessen Marias Ofring.)
16. — Mandag. Willehad, Biskop og Bekender.	23. — Mand. Clemens I, Pave og Martyr.
17. — Tirsdag. Gregor Undergører, Biskop og Bekender.	24. — Tirsd. Johannes af Korset, Bekender.
18. — Onsdag. Peterskirkens Indvielse.	25. — Onsd. Catharina af Alexandria, Jomfru og Martyr.
19. — Torsdag. Elisabeth af Thüringen, Enke.	26. — Torsd. Silvester, Abbed.
20. — Fredag. Felix af Valois, Bekender.	27. — Fred. Leonard, Bekender.
21. — Lørdag. Marias Ofring.	28. — Lørd. Didacus, Bekender.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 17. November Kl. 8 Aften

Magister M. Hansen: Messen I.

Sangbogen *Sursum corda* medtages (Nr. 2 og 42 synges).
St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.**St. Josefssøstrenes aarlige Basar**

afholdes i Odd-Fellowpalæets Riddersal d. 25. og 26. Nov., begge Dage fra Kl. 3. Søstrene beder indtrængende alle og enhver om at støtte dem i deres Virksomhed ved Gaver og Indkøb og haaber til Trods for de nuværende vanskelige Tider at møde den sædvanlige Velvilje. Gaver modtages med største Taknemmelighed: Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 17, Griffenfeldtsgade 44 og Strandvej 91.

St. Josefssøstrene.

Opmærksomheden henledes paa, at der begge Dage Kl. 5 og Kl. 8 afholdes musikalsk The-Soirée med udmærket kunstnerisk Assistance. Billetter faas paa ovennævnte Steder samt ved Indgangen.

Bogudlaan (gratis).

Fra **Mariahjemmet**, Vestervoldgade 115, **Onsdag** den 18. Novbr. Kl. 2¹/₂—3¹/₂.

Eksercitier.

Fra Søndag d. 22. Nov. til 29. Nov. afholdes der i Jesu Hjertes Kirke *Eksercitier* for katolske Mænd og Ynglinge. Det første Foredrag Søndag den 22. Nov. Aften Kl. 6. (Adgang for alle). De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8¹/₄. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen Kl. 8 Prædiken og Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 6 Slutningshøjtidelighed (Adgang for alle). Alle katolske Mænd og Ynglinge indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

K.U.B. (Katolsk Undereetnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle betragtes som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1-4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4-6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Pr. 47.

Søndag den 22. November.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Alle Sjæles Maaned. — Hvad kræver den nuværende Tid af danske Katholikker? — »En Ordning maa der være«. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

236.

»Denne Slægt skal ikke forgaa.«

En af de Tanker, der mest opfyldte Sindene hos de første Kristne, var Forventningen om Jesu Genkomst som Verdensdommer. Den var ikke Udslag af Sværmeri og Ophidselse; det var en sund og kraftig Tanke, der havde sin Rod i de virkelige Forhold og stod i levende Sammenhæng med en Kristens helligste Følelser. De Trængsler, der brød ind over den unge Kirke, havde allerede til Gavns opfyldt Jesu Ord om de Forfølgelser, der skulde komme før Dommens Dag. Evangeliets hurtige Udbredelse over hele den græsk-romerske Kulturverden maatte efter Datidens geografiske Kundskaber opfattes som en Forkyndelse over hele Jorden og dermed som Opfyldelsen af et af de vigtigste Tegn, der skulde bebude Verdens Ende. Ganske vist afviste de første Kristne enhver Beregning af Dommendagen, troede den heller ikke umiddelbart forestaaende; men de længtes dog efter »Menneskesønnens Dag«, der stod for dem som Befrielsens, Sejrens Dag. Deres ophøjede Sindelag, deres Verdensforagt, deres himmelske Længsler maa ikke rives løs fra denne Dommedagsstemning, hvis dybe Alvor og Evighedsmagt de havde givet sig i Vold. Men mere end et Haab, en Længsel har denne Tanke aldrig været.

Vi maa beundre den Visdom, hvormed Jesus har sørget for, at ikke noget Slægtled, heller ikke det første, skulde undvære Dommedagsforventningens opaddragende Kraft. Alle Kirkehistoriens Aarhundreder, ogsaa det første, skulde staa i Skæret af hin store Dags Morgengry. Derfor har Jesus vel forudsagt den, men han har ikke givet os en Maalestok, der satte os i Stand til at bestemme dette Fremtidsbilledes Dybdeperspektiv. Ligesom de gamle Profeter skildrer det messianske Rige fra dets Begyndelse til dets Fuldendelse som et Helhedsbillede, der ligesom lader os skue Begivenhedernes Række i perspektivisk Forkortning, saaledes er ogsaa det Fremtidsbillede, som Jesu Dommedagstale udkaster, tegnet fra et Standpunkt, der vel viser os Begivenhederne i deres Klarhed, men ikke siger os noget om deres indbyrdes Dybdeafstand.

Dommen om Jerusalem og Verdensdommen er de to Tinder, der i Jesu Fremtidsskildring rager himmelhøjt op over Verdensløbets brogede Mangfoldighed. Begge Begivenhederne staar i hemmelighedsfuld indbyrdes Sammenhæng. Den første Dom er baade Underpant og Forbillede paa Verdensdommen. Hvad der sker ved den første vil i større Maalestok gentage sig ved den sidste. Fra den ene til den anden er der kun et Skridt — umaadelig stort for menneskelige Øjne, men forsvindende lille for ham, »for hvem tusind Aar er som een Dag«. For Jesu samtidige rejste sig den første Tinde i umiddelbar Nærhed: denne Slægt, der havde nedkaldt Jesu Blod over sig og deres Børn, skulde ikke forgaa, førend alt dette skete!

Vort Blik gaar fra Jerusalems Ruiner ud i Fremtiden. Da ser vi rejse sig en anden Tinde — vi ved ikke, hvor stor den Tidsafgrund er, der skiller os fra den. Men den staar som den førstes Kæmpeskygge paa Evighedens Baggrund. Og blandt de Træk, vi genkender i det store ubyggede Rids derude, er ogsaa det Ord, at denne Slægt ikke skal forgaa. Det er Jødefolket, der, spredt blandt Nationerne, skal gemmes til den yderste Dag. Mange Folkeslag er forsvundet siden, kun det jødiske ikke; og det, skønt det er berøvet alt, hvad der ellers betinger et Folks Eksistens!

A. Menzinger.

Alle Sjæles Maaned.

I de Hundreder af Mile underjordiske Gader, som vi kalder de romerske Katakomber, har man udregnet, at der findes ca. seks Millioner slumrende Indvaanere, som i Fortrøstning til Herren venter paa den store Opstandelses Dag. De plumpe saavel som de kunstneriske Indskrifter over Gravene, de forskellige sindrige Symboler, som for den profane tilslører men for den indviede aabenbarer Kristendommens dyrebare Trossandheder, hører til de herligste Minder fra den kristne Kirkes yngste Dage. De bringer os Bud fra denne længst henfarne Tid og fremstiller i synlig Form for os de Troens Hemmeligheder, som svejser Nutiden sammen med Fortiden og aflægger Vidnesbyrd om, at det tyvende Aarhundredes Kirke er den samme som det første Aarhundredes.

Utallige Indskrifter i Katakomberne bevidner de første Kristnes Tro paa Læren om en Skærsild, et Sted, hvor de afdødes Sjæle, hvis de ikke er frie for Syndens Plet eller for de timelige Straffe for Synden, en Tid lang holdes tilbage i Forventning om en Befrielse til Lyksalighed og evig Glæde. Blandt de Bønner, vi finder ved Gravene, er følgende nogle af de almindeligste: »Hvil i Fred — Gud skænke din Aand Vederkvægelse — Han vederkvæge din Sjæl.« Indridset i Kalken ved Siden af en Grav i Prætextatus' Katakombe findes en latinsk Indskrift med græske Bogstaver, ganske som de tyske Jøder den Dag i Dag skriver deres tyske Dialekt med hebraiske Bogstaver. Den er i al sin Ubehjælpssomhed saare karakteristisk som et Vidnesbyrd baade om Troen paa Christi Guddom og om Bønnen for de afdøde. Den lyder saaledes: »Til Minde om den velfortjente Bona . . . Christus, almægtige Gud, vederkvæge din Aand i Christus.« En Enkemand slutter Mindeordene om »Lucifera, sin kære Hustru« med disse Ord: »Gid enhver, som læser denne Indskrift, vil bønfalde Gud, at denne hellige og uskyldige Sjæl maa blive tagen hjem til ham.« Det kan ikke nægtes, at de allerførste Kristne fuldt og fast maa have troet, at de efterladtes Bønner bringer Lys i Mørket og Vederkvægelse i Lidelserne for dem, som »er gaet forud for os og sover Fredens Søvn«.

Hvor meget end Enken af Nain sørgede, da hendes Alderdoms Støttestav brast i hendes Haand, eller Martha og Maria græd, da Lazarus blev taget fra dem og de ladt alene tilbage, saa var ikke engang de berøvede enhver trøstende Tanke. Det var en anerkendt Tro blandt Jøderne, at Bønner og gode Gerninger fra de efterlevendes Side kunde blive til Gavn for den Sjæl, som var faret herfra i Fred, og føre den fra Mørket over i Abrahams Skød. Den hellige Skrift lærte dem jo, at »det er en hellig og heldbringende Tanke at bede for de afdøde, at de maa forløses fra deres Synder«. Men skal de forløses fra deres Synder, maa de foreløbig være bundne ved dem — med andre Ord: der maa være et Renselsessted. Dette var ogsaa den almindelige Tro hos hele det jødiske Folk.

Læren om Skærsilden var et af de Punkter, hvorimod Førerne for det sekstende Aarhundredes Omvæltning rettede deres voldsomste Angreb. Efter Luther var Bønnen for de døde et Paafund af Satan, som direkte stred mod den grundlæggende Tro paa Ene-Tilstrækkeligheden af Christi Fortjenester. Denne Fornægtelse af Troen paa et Renselsessted blev uden Modsigelse antaget af næsten alle, der i det sekstende Aarhundrede faldt fra Kirken, og berøvede dem saaledes de Stumper af den sande Aabenbaring, som endog fandtes hos mange hedenske Nationer, der ellers havde forglemt Haabet om den kommende Forløser. Det protestantiske Begravelses-Ritual, hvor et saadant findes, er ikke en kærlig Forbøn for de hensovede, men en Undervisning for de levende om, at »de, som har fuldendt deres Løb i Troen, nu hviler fra deres Anstrengelser«. »Jeg er Opstandelsen og Livet« oplæser den gejstlige og opfordrer saaledes Sørgekaren til at tænke paa den store Dag, da alle skal oprejses ligesom Christus, uden at der ofres en Tanke paa, hvad der skal ske i den — maaske lange — Mellemtid.

Den sørgende katholske Kristen hører de samme trøstende Ord om den tilkommende Opstandelse, men han istemmer ogsaa de samme fromme Bønner, som Oldkirkens Kristne opsendte i Katakombernes Kamre: »Herre, skænk ham den evige Hvile, og lad det evige Lys lyse for ham! Lad ham hvile i Fred! Jesus, skaan denne Sjæl, som er dyrebar for

dig! Herre, fremskynd hans Time, og byd ham komme til dig!»

Den Udholdenhed, hvormed Hedningerne har holdt fast ved de Brudstykker, som var bleven dem overleveret, er en rørende Modsætning til den ængstelige Hast, som den moderne Verden udviste for at blive af med dem. »De, som hverken har levet særlig ondt eller særlig godt,« siger den store Filosof Plato i sin Dialog Fædon, »gaar til Floden Acheron, hvor de bestiger Baade, som de der finder, og sejler i dem til Søen, hvor de forbliver og renses for deres onde Gerninger; naar de saaledes har lidt Straffen for det onde, de har vist mod andre, frikendes de og modtager Belønningen for deres gode Gerninger, enhver i Forhold til sine Fortjenester.« Disse Ord minder underligt om en Udtalelse af Konciliet i Lyon i det trettende Aarhundrede, hvori det hedder: »Hvis nogen virkelig angrer og vandrer herfra i sand Kærlighed, men endnu ikke ved Bodens værdige Frugter har gjort Fyldest for sine Undladelses og Overtrædelses Synder, bliver hans Sjæl efter Døden rensed i Skærildens lutrende Lidelser.«

St. Justinus Martyr formoder, at mange af de græske Forfattere fra de jødiske Skrifter havde laant de rigtige Ideer, de besad om de guddommelige Sandheder, og han nævner udtrykkelig Plato og Homer. Den latinske Digter Virgil taler i sin berømte Æneides sjette Sang om de døde, som maa vente hundrede Aar, inden de faar Lov til at sejle over til Hvilens Land.

De ægyptiske Mindesmærker bevidner, at tre Tusind Aar før den romerske Digter sang, troede Ægypterne paa en Underverden, hvor de afdøde levede i Forventning om Solbaadens Komme, i hvilken de skulde føres over til Solgudens Rige og glædes i hans Herlighed efter det lange Ophold paa det mørke Sted. Ikke enhver kunde naa til dette herlige Sted, thi det var trindt omkring omgivet af Vand. Nogle faa førte Solguden selv over i sin Baad, mange blev sat over af den beskikkede Færgemand; men ingen blev saaledes begunstiget uden den, »ved hvem der intet ondt klæbede, som han havde gjort«.

Religion i vore Dage udenfor den katholske Kirke opløses i mange Tilfælde i udelukkende Humanitet, i Kærlig-

hed til Menneskeslægten i al Almindelighed og en ensformig Anstrengelse for at forbedre Menneskeslægstens Vilkaar. Om et hinsides Liv bekymrer disse menneskekærlige sig kun saare lidet. Men Folkeslagenes gamle Overleveringer og Anelser saa vel som den kristne Aabenbåring taler anderledes og er i bedste Overensstemmelse baade med Fornuften og det menneskelige Hjertes Krav. Hvis intet urent kan faa Adgang til Himmelen, og hvis mange forlader dette Liv med Guds Billede i deres Hjerter, ikke ødelagt, men kun plettet, er der saa noget urimeligt i den Tro, at der er en Mellemtilstand, i hvilken Sjælen bliver rensed og Guds billedet ført tilbage til dets oprindelige Skønhed? Og hvis Kirken er een, hvis vi alle er Lemmer paa det samme Legeme, hvis Hoved Kristus er, i hvem al Fylde bor, hvad ufornuftigt er der da i, at de, som kan bede og vinde Fortjenester, deler deres Bønners Frugter og deres Fortjenester med dem af deres Brødre, som staar ventende paa Evighedens Kyster.

Hvad Sjælens Tilstand i Renselsesstedet angaar, er det sikkert ingen Overdrivelse at sige, at intet Vindstille, der faldt over nogen jordisk Sø eller Hav, kan sammenlignes med den vidunderlige Overgang til Fred og fuldkommen Ro, som den Sjæl i Dødens Øjeblik erfarer, der gaar herfra i den helliggørende Naades Tilstand. Denne Ro og Fred er i nærværende Tilfælde ikke en forbigaaende, men en vedvarende Tilstand, der fortsættes, saa længe Sjælen forbliver i sit hellige Fængsel; i nogle Henseender bliver denne Følelse inderligere, naar Sjælens Renselsestid nærmer sig sin Slutning, for tilsidst at gaa over i den salige Beskuelse.

November Maaned er for alle Katholikker kendt som Alle Sjæles Maaned. Mange Messer, Bønner, Almisser, gode Gerninger ofres i denne Maaned til den retfærdige Gud, at han i sin Naade vil afkorte de afdødes Sjæle deres Lidelsestid. Tanken om Skærsilden er dog saavel som Tanken om Himmelen fuld af Haab og Glæde; thi Sjælen, som bliver rensed, er i Behold; den frydes endnu ikke over Guds Beskuelse, men den er sikker paa den.

E. Spillane, S. J.

Hvad kræver den nuværende Tid af danske Katholikker?

Til ovenstaaende Spørgsmaal er det første og selvfølgelig Svar naturligvis: Trofast Opfyldelse af deres Pligter som katholske Kristne. Det er et Krav, som til alle Tider med samme Alvor stilles til hver enkelt, om vedkommende vil naa Maalet for sin Tro, Sjælens Frelse. Men de øjeblikkelige, truende Forhold kræver i en sjælden Grad af os alle som en Helhed, som et Samfund, at vi for vor Kirkes Skyld i disse strenge Tider, endnu mere end ellers, af alle Kræfter med Samvittighedsfuldhed opfylder vore religiøse Pligter.

Sker dette, er meget vundet. Men det er dog ikke alt. De nuværende Tidsforhold kræver — og vil sikkert endnu mere kræve — overordentlige Anstrengelser. Der er nemlig ingen Tvivl om, at den forfærdelige Krig, der med usvækket Raseri fortsættes mellem vore Nabofolk, i ikke ringe Grad vil forandre Vilkaarene for vor Kirkes Forhold her i Landet. Det er fra autoritativ Side nylig blevet udtalt her i Ugebladet, at mindst en Del af den Hjælp, om ikke den hele, som vor Kirke plejede at modtage fra udenlandske Trosfæller, i Fremtiden vil høre enten foreløbig eller for stedse op. Og her er det saa danske Katholikkers Pligt at træde til og hjælpe. Vi har hjulpet med og somme Tider heller ikke saa lidt. Vi har givet noget — vi maa give meget — maaske maa vi engang give alt for at underholde Kirken iblandt os.

Maaske — eller rettere: sandsynligvis — er der dem iblandt os, som ikke holder af denne Appel til at give og hjælpe, som jo ikke saa sjælden har lydt imellem os og vistnok i Fremtiden vil lyde endnu tiere. Til Gavn for saadanne og til Opmuntring for alle maa jeg maaske have Lov til at citere et Stykke af et Foredrag, som Pastor Hans Koch paa Frederiksberg nylig har holdt paa et Menighedsmøde og offentliggjort i sit Ugeblad *Ploufuren*. Han siger heri:

»Det har altid forekommet mig en meget mærkelig, ja i visse Maader ganske ubegribelig Ting, at Herren efter de tre Bønner i Fadervor om Rigets Komme, inden de tre følgende Bønner om vort personlige, vort indre Liv, lod følge Bønnen om det daglige Brød. Den staar der saa underlig uformidlet. Hvorledes har Herren dog kunnet sætte den her paa et Sted, hver den synes ganske uden Sammenhæng med det, som gaar forud, og med det, som følger efter? Jeg ved ikke, hvad de lærde herom har at sige; men dette

ved jeg, at det er en vidunderlig og en velsignet Ting, at der just i den Bøn, der har fulgt Menigheden og den enkelte Kristen fra Dag til Dag ned gennem Tiderne, at der findes en Bøn om det daglige Brød, om det timelige Udkomme. Det er jo altid en Fare i Bønnens Time, i Opbyggelsens Stund, at glemme, hvem man er, at tro, at man er eller dog er ved at blive helt Aand, medens Sandheden er den gamle, at Skatten i en høj Grad bæres i en Lerskaal, og dette timelige har sine dybt gennemgribende Krav, om hvilke Herren nu her siger: de har ogsaa deres Ret — ogsaa om dem kan I gaa til eders Fader i Himmerig. Men som det ikke er et Tegn paa Svaghed hos den enkelte Kristen, at han eller hun har timelige Fornødenheder, saaledes ikke heller med det kristelige Samfund.

For mange af dem, som kommer til vor Gudstjeneste og vore Møder, er det i Virkeligheden saaledes, at de ser med dyb Uvilje paa Pengeindsamlinger i eller udenfor Kirken. Deres Opfattelse finder sit Udtryk i de ofte gentagne Ord om, at »denne Pressen Penge ud af Folk ved alle mulige Lejligheder, den kan jeg dog ikke lide, og allermindst naar man virkelig er bleven greben og opbygget af det talte Ord — er der da ikke noget brutalt i, at man saa lige efter bliver rykket for Penge? det er i hvert Fald ikke smagfuldt, og det ene passer ikke med det andet!«

Jeg skal dertil kun sige, at hvis Kravet til Menigheden om materielle Ofre ikke stemmer med Menighedens Gudstjeneste, saa stemmer Bønnen om dagligt Brød heller ikke med Menighedens Bøn om Guds Riges Komme eller Syndernes Forladelse. Men hvis det er saaledes — og saaledes er det — at det just er de timelige Ting, dagligt Brød, Udkommet, som tager vore fleste Tanker og vor stadige Agtpaagivenhed, ja, som i mangt og meget bestemmer vor Karakter, da vilde det paa Forhaand stemple vor Kristendom med Uvirkelighedens Mærke, om den ikke stillede Krav til os i det pekuniære. Paa det Omraade er vi her hjemme kun Børn endnu.

Og det er ikke noget, som man maa bære over med, at der til Kristne stilles Krav om at give, nej, det hører med til selve Kristendommens Væsen og er et Pant paa dens Realisme, at den saa vist ikke nøjes med blot aandelige Øvelser, de være sig nu, af hvad Art man vil, men at Kaldet kræver Omsættelse i Liv, og til dette Liv hører væsentlig ogsaa de timelige Goder, som er bleven os betroede.«

Er det ikke kønt, hvad Pastor Koch her skriver, og er det ikke morsomt, saa akkurat det passer paa os? Og er der ikke noget mærkeligt i, at en Mand kan skrive saaledes, der selv er Præst i et Samfund, der i snart fire Aarhundreder har faaet alt af Statens Haand, og hvor først

Frivillighedsbevægelsen har banet sig Vej i de sidste 20—30 Aar?

Men hvad skal vi nu gøre, hvorledes gribe Sagen praktisk an? Først og fremmest maa alle give Kirkeskat. Det er Kirkens Hovedindtægt og har længe været det. Men mange flere kunde give Kirkeskat, og mange, der giver, kunde give mere. Dernæst maa alle lægge saa meget i Klingepungen hver Søndag, som de formaar, og ganske særlig, naar der foretages specielle Indsamlinger, især til Kirkesagens Fremme.

Men noget særligt i nærværende haarde Tid bør og maa man ogsaa gøre. Det var naturligst, at de enkelte Sognepræster tog sig heraf og hver i sin Menighed forsøgte at vække Interessen derfor. Et enkelt Sted er der allerede begyndt en saadan lille Virksomhed, med nærværende Nødstand udtrykkelig for Øje. Det er i Køge, hvor en hel Del af Menighedens Medlemmer er bleven enige om hver Uge at give en ekstra 25 Øre til en Kirkefond, hvortil man kunde ty i Nødens Stund, om alle andre Udveje lukkede sig. Her er maaske peget paa en Vej, man ogsaa andre Steder kunde gaa. I hvert Fald, hvorledes det end saa gaar, kan en saadan Fond altid i Fremtiden komme til at gøre stor Nytte.

N. H.

„En Ordning maa der være“.

I Anledning af »den kirkelige Retssag i 2. Instans« d. v. s. Pastor Arboe-Rasmussens Sag, som nu skal behandles for Landemodet, skriver Hr. Overretsassessor Hørring i en længere Artikel i Berlingske Tidende den 14. ds. blandt andet følgende, som ogsaa fortjener at kendes i katholske Kredse:

»Det er bleven foreslaaet, at i de aandelige Spørgsmaal skulde *Sandheden* selv være den eneste Appellinstans og sidste Dommer, saaledes at den i Videnskabens Tempel afgjorde alt med ophøjet Ro efter Selvudviklingens Lov. Dette Forslag kan vel synes tiltalende, men vil man se nøgternt derpaa, viser det sig desværre snart ubrugeligt. At vente paa Sandhedens egen Afgørelse ad Udviklingens Vej, muligt til Verdens Ende, gaar ikke an, især i disse kirkelige Konflikter, *jordi en Ordning maa der være,**) og den, som gaar ud paa, at modsatte Anskuelser i de *grundlæggende* Ting og valgfri Ritualer som Udtryk for disse

*) Udhævelserne er af Forfatteren.

uforenelige Modsætninger skal have lige Ret i det samme Kirkesamfund, den er netop ingen Ordning. Tværtimod er et saadant Forhold en Uorden og Forvirring, som ingen Kirke kan leve paa. Kristendommen er intolerant som Sandheden selv, fordi Sandheden kun kan være een. Derfor afskyr den de falske Alliancer, hvad dog slet ikke behøver at føre til middelalderlig Brutalitet.*) De, som ikke hører sammen under fælles Kirketag, kan skilles fredeligt og paa Afstand fra hinanden dyrke Sandhedsinteressen fra det forskellige Stade. Men *Folkekirken* skal og maa ikke være som en Sandhedens store Ventosal, hvor Videnskabsmænd sidder og arbejder anstrengt og udsender hver sin Sandhedserkendelse om de højeste Ting til gensidig Styrkeprøve under det lange Løb, medens vi andre Stakler, som ikke blev Videnskabens Tjenere, faar Lov til at staa og se til, at hungre og tørste hele Livet igennem for til sidst at dø i Uafgjorthedens Usalighed. Det er ikke *Juristeri* at frabede sig denne Ventosalsordning og forlange en *Kirke*, hvori vi lever i Tro paa de gamle Sandheder, idet vi erfarer deres Bærekraft og med vore døende trøster os i Oplevelsen af deres Evighedskraft.«

Disse Ord er saa selvfølgeligelige, at der ingen Grund var til at citere dem, hvis de ikke var saa sjældne fra en luthersk Pen. At »Kristendommen er intolerant som Sandheden selv«, er jo ellers en Beskyldning, der rettes mod os; saa meget glædeligere er det, at gamle katholske Paa-stande nu tages til Indtægt af Folkekirkens Forsvarere; det er det, afdøde Dr. Krogh-Tonning kaldte »den stille Reformation« indenfor Lutherdommen, der fører tilbage til katholsk Tankegang.

Sandhedens *Værn* søger Overretsassessor Hørring i den »gejstlige Domstolsvej mod Højesteret«, det er en Afgørelse af Provsteretten (Herredsfogeden og Provsten) i 1. Instans, Landemodet (Stiftamtmanden og Biskoppen) i 2. Instans og Højesteret i sidste Instans.

Os forekommer det, at et saa uandeligt *Værn* for Trossandheder er at ligne med Huset, der er bygget paa Sand.

S. A. R.

*) Dette *Æselsspark* til »Romerkirken« maa jo nødvendigvis mangle i en religiøs Polemik her til Lands! Forøvrigt lyder det ikke godt at tale om middelalderlig Brutalitet netop i disse Dage, hvor hver Avis, man tager i sin Haand, beretter om en Raahed og Brutalitet, som man vist nok skal have ondt ved at finde Sidestykke til i Middelalderen.

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Det blev efterhaanden klart for alle, at Kamillus' Kræfter tog mere og mere af, og at det langsomt, men sikkert bar mod Døden for ham. Skønt han elskede Genua højt og særlig priste den Gavmildhed, han altid havde fundet der, ikke mindst hos den fornemme Del af dens Indvaanere, higede han dog efter at komme tilbage til Rom; i den evige Stad, hvor Jorden var helliget ved Martyrernes Blod, ønskede ogsaa han at komme til at hvile. Han var alt for svag til at kunne udholde Rejsen til Lands, men en af hans fornemste Velyndere og Beundrere, Hertugen af Tursi udrustede en Galej alene med det Formaal at føre ham til Rom paa den bekvemmeste Maade. Det tog den kun tre Dage at naa Civita Vecchia, og derfra bragtes Kamillus i Bærestol til Rom.

Da han den 13de Oktober 1613 atter traadte ind i Magdaleneklosteret, udbrod han med stille Glæde: »Her er mit Hvilested! Gud være lovet, at jeg er kommen herhen, for at mine Ben engang kan komme til at hvile her!«

Men Rejsen havde helt udtømt hans Kræfter, og han maatte bringes til Sengs. Han havde altid modsat sig at komme under Lægebehandling, da han frygtede for, at Lægerne skulde forlange, at han skulde tage mere Hensyn til sin Person og ikke gennemføre sin asketiske Levevis saa strengt; nu maatte han til sin Sorg finde sig i at lade sig undersøge af Lægen, der gav ham det strengeste Paalæg om i fjorten Dage at skaane sig selv ved ikke at læse Breviaret samt at spise Kød hver Dag i Ugen.

Da han en Dag befandt sig lidt bedre, bad han om at blive ført til Peterskirken for at besøge Apostlenes Grave og derfra til det kære Helligaandshospital, for at han for sidste Gang kunde se til sine stakkels fattige, syge Venner der.

Ved hans Ankomst til Hospitalet strømmede det tjenstgørende Personale straks til for at hilse paa ham og ærbødigt kysse hans Hænder. »Fader Kamillus er her, nu maa vi passe nøje paa at gøre vor Pligt,« lød det fra den ene til den anden, idet de mindedes hans utrættelige Iver

og den Kærlighed, hvormed han vaagede over, at alt blev punktligt udført paa Hospitalet.

Det faldt Kamillus uendelig svært at sige sine fattige dette sidste Farvel. »Gud er mit Vidne, mine kære Børn, at jeg med Glæde vilde blive hos eder,« udbrød han, »men jeg kan kun med mit Hjerte dvæle hos eder.«

Paa Hjemvejen besvimeede han af Udmattelse, og man sørgede for at bringe ham til Sengs, saasnt han var kommen til Klosteret; men da han hørte, at nogle af Brødrene var blevet syge og var bragt ned i Sygeværrelset, stod han straks op for at besøge dem og trøste dem. »Naar jeg ikke kan komme til Hospitalet, kan jeg i det mindste besøge mine syge Brødre her,« sagde han, og Præfekten tillod ham det, da han følte, hvor stor en Smerte det voldte Kamillus at føle sig berøvet enhver Lejlighed til at øve Barmhjertighedsgerninger. Det var ham altid en haard Prøvelse at høre Klokkeren, der om Morgenen gav Tegn til, at Præsterne skulde begive sig til Hospitalet. »Hvor er I lykkelige, kære Brødre,« sukkede han, naar de atter vendte tilbage, »at I har kunnet arbejde i Herrens Vingaard ved at tjene de fattige.« Han bad om, at Nøglen til hans Værelse paa Hospitalet maatte forblive i hans Værge og først blive givet tilbage efter hans Død. »Jeg kan ikke mere være der med mit Legeme,« sagde han, »men jeg er der med mit Hjerte og min Aand, og jeg ønsker at beholde denne Nøgle som et dyrebart Pant.«

En langsom Feber, forarsaget ved Saaret paa hans Ben, tærede paa hans Kræfter, og han var selv paa det rene med, at han aldrig mere vilde blive rask. Den 1ste Maj i Aaret 1614 bad han Præfekten komme og spurgte ham, om han havde noget nyindviet hellig Olie, og da Præfekten sagde nej, bad han ham sørge for at faa noget, da der snart vilde blive Brug derfor; »først til Broder Johannes fra Verona og saa til mig,« tilføjede han.

Den følgende Nat døde Broder Johannes.

Et Lægeraad var imidlertid blevet sammenkaldt for nøje at undersøge Kamillus' Tilstand og om muligt skaffe ham nogen Lindring. Kamillus selv tvivlede dog intet Øjeblik paa, at Døden var nær forestaaende. »Jeg har jo brugt saa mange Lægemedler baade i Neapel, Genua og her i

Rom, uden at der var nogen Bedring at spore, derfor tror jeg, at Gud har sin skjulte Mening med min Sygdom. Hvem ved, om Herren ikke vil lade mig lide noget for hans Æres Skyld,« sagde han. Lægeraadet erklærede, at hans Sygdom maaske kunde blive langvarig, men at han aldrig mere vilde blive rask. Kamillus modtog denne Underretning, som var det et Glædesbudskab. »Jeg fryder mig ved at høre disse Ord, vi skal træde ind i Herrens Hus,« udrød han med Psalmisten, og da Præfekten i det samme kom til og spurgte ham, hvordan han befandt sig, svarede han: »Godt, thi jeg har faaet gode Nyheder: jeg nærmer mig Paradiset. Skulde jeg saa ikke glæde mig? Man kunde ikke bringe mig et mere kærkomment Budskab. Man skal dog engang betale Syndens Sold, og jeg for mit Vedkommende sætter ikke Pris paa det nuværende Liv, forudsat at Gud vil forunde mig en beskeden Plads i sit Paradis. Jeg er ikke bekymret for Ordenen; thi Gud vil til den belejlige Tid lade Mænd fødes til Verden til at beskytte og hjælpe den. Det er jo seks Aar, siden jeg ophørte med at beskæftige mig med den for kun at tænke paa min Sjæl og forberede mig til Døden.«

Efter at Lægeraadet havde afgivet sin Erklæring om, at han ikke kunde vente Helbredelse, vilde Kamillus ikke mere tage mod de Lempelser i sin strenge Levevis, som man havde paabudet ham, for at han kunde vinde sine Kræfter tilbage. Det forekom ham nu at være det ene fornødne at bringe sine sidste Sjæls- og Legemskræfter som et helt og fuldt Offer til Herren i den mest absolute Selvforglemmelse og Selvhengivelse. Saavidt det paa nogen mulig Maade kunde lade sig gøre, opfyldte han nu alter ethvert Krav, som Ordensreglerne stiller, fra den aandelige Bøn og Betragtning om Morgenens aarle til Litaniet om Aftenen, som Præsterne maatte læse for ham, mens han selv gav alle Svarene. Han forsømte aldrig at holde en omhyggelig Samvittighedsransagelse og søgte endogsaa gennem Gulvet at følge Oplæsningen ved Maaltiderne i Refektoriet. Hans Værelse laa lige over dette Rum, og naar han bøjede Hovedet ud over Kanten af Sengen og anspændte sin Hørelse, kunde han opfatte en Del af det, der blev læst. Han lagde stærk Vægt paa denne aandelige

Føde, thi i Spisetiden, sagde han, skulde man ligesaavel mætte Sjælen som Legemet. Atter og atter anbefalede han sig til andres Forbøn. Da en Novice Pinsedag skulde aflægge Løfterne, bad han ham, om han i det højtidelige Øjeblik, hvor han ofrede sig helt til Gud, vilde bede for ham om, at Herren vilde forbarme sig over ham i hans Dødsstund.

Saa længe det var ham muligt, stod han hver Dag op for at overvære Messen, som han hørte med den største Andagt; men da Smerterne tog til, blev det ham umuligt at staa op mere. Saa lod han sig i sin store Ydmyghed føre til det fælles Sygeværelse, hvor han lettere kunde komme til at høre Messe. Hans Skriftefader fortalte ham en Dag, at han under Messen havde bedt Gud forunde ham en lang Levetid, hvis det kunde være ham gavnligt; men Kamillus svarede ham: »Hvis Gud vil, at jeg skal leve til hans Ære, da ske hans Vilje; men for Resten har det jo saa lidt at sige, om et Menneske lever lidt længere eller lidt kortere; thi man skal jo dog engang dø, og den Frygt for Døden, som man i Øjeblikket har, vil man altid have. Et Menneske, som skal dø, vil aldrig være uden Frygt, med mindre Gud aabenbarer ham, at han kan være sikker paa at blive frelst. Sandheden er den, at man bør betvinge denne naturlige Frygt ved at have Tillid til Guds Barmhertighed og Retfærdiggørelsen ved Jesu Kristi dyrebare Blod.« Hans Venner og Ordensfæller modtog Breve fra ham, hvori han bad dem om deres Forbøn for ham om en salig Død og lovede, at han vilde bede for dem i Himmelen. Det var ham en stor Glæde og Trøst at modtage de mange kærlige Svarskrivelser, hvori alle forsikrede ham om deres stadige Forbøn.

Gejstlige og Lægfolk strømmede i denne Tid til Magdalenaklosteret for at se ham endnu engang og modtage hans sidste Velsignelse. Hvor gerne vilde de ikke have bragt et eller andet synligt Tegn med derfra til Minde om ham, som de elskede og ærede saa højt; men den fattige Kamillus havde ingen Ejendele at skænke bort. Saa fandt man paa Gang efter Gang hemmeligt at tage hans Rosenkrans og erstatte den med en anden lignende, til Kamillus

opdagede det og fra den Dag omhyggeligt gemte sin Rosenkrans under sin Hovedpude.

Hans Tanker fløj i denne Tid viden om, de dvælede ofte hos de mange Sønner, der var spredte over hele Italiens Land, og ikke blot hos dem, men ogsaa hos de mange, som op gennem Tiderne skulde kaldes hans Sønner. Han ønskede for sidste Gang at udtale sin Kærlighed til dem alle og give dem sine sidste Formaninger, dem han vidste, de vilde holde i Ære som en Faders sidste Ord til sine Børn. Tre Uger før sin Død skrev han da dette Brev, dette Testamente, der den Dag i Dag som for 300 Aar siden taler sine kraftige, formanende Ord til enhver Kamillianer. »Det er mit Ønske og min Vilje«, saaledes slutter han Brevet, »at dette Brev maa blive bevaret i Moderhusets Arkiv *ad perpetuam rei memoriam*, og at man passer paa, at det ikke kommer bort.«

Men Dagene gik, og mens Aanden var saa klar som nogen Sinde, svandt Legemets Kræfter mer og mer. Kamillus bad om at maatte modtage de døendes Sakramenter.

Paa Marias Besøgelses Dag den 2den Juli kom Kardinal Ginnasio, som nærrede stor Hengivenhed for Kamillus, til Magdalenaklosteret for at meddele ham det hellige Vanddringsbrød. Da han efter Messen traadte hen til Kamillus med Hostien, udtalte denne tre Gange sit *Domine, non sum dignus* og tilføjede med taarefyldte Øjne: »Herre, jeg be-
kender, at jeg aldrig har gjort noget godt, og at jeg er en elendig Synder. Det eneste, der holder mig oppe, er Haabet om din guddommelige Barmhertighed og Tilliden til dit dyrebare Blod.« Med den største Andagt modtog han Sakramentet og forblev længe hensunken i Bøn sammen med Præsterne og Brødrene, der knælede ved hans Seng.

Den 11te Juli meddelte Ordensgeneralen Pater Niglio ham den sidste Salvelse, efter at han først havde modtaget den hellige Kommunion. Mens han blev salvet med den indviede Olje, bad han med fast Stemme Confiteor og gav ligeledes selv alle Svarene. Efter Modtagelsen af Sakramentet straaled hans Ansigt, og han gentog flere Gange med jublende Stemme: »Ære være Gud! Ære være Gud!« Lidt efter bad han Pater Niglio om Tilladelse til at tale til Præsterne og Brødrene. De omringede hans Seng, og for

sidste Gang hørte de hans kærlige, formanende Ord til dem. Barmhjertighed mod de syge, indbyrdes Enighed, Renhed, Fattigdom, Lydighed og Ydmyghed, det var de gyldne Dyrer, som han især indprentede dem at stræbe efter. Han bad dem aldrig tabe Modet, selv om den onde Aand, der

Kamillus paa Dødslejet.

hadede det gode Værk, som ved Guds Naade var begyndt, skulde søge at ødelægge det, og heller ikke sørge over hans Død. Han var sikker paa, at Gud vilde lade hans Orden vokse og udbrede sig og kalde mange udmærkede Mænd til at arbejde i den, og hvis Gud vilde unde ham en Plads blandt sine udvalgte, vilde han i Paradiset kunne være dem til større Hjælp end her paa Jorden. Mens Taarerne strømmede ned over hans Ansigt, bad han Generalen og dem

alle om Tilgivelse for, om han mod sin Vilje og af Uvidenhed havde givet dem et slet Eksempel. Han sluttede med i den treenige Guds Navn at velsigne dem alle, baade de tilstedeværende og de fraværende og dem, der engang vilde komme til at høre til Ordenen.

I andagtsfuld Stilhed havde de lyttet til hans Ord, nu kunde de ikke længere holde deres Bevægelse tilbage. En efter en kastede de sig paa Knæ for ham og kyssede grædende hans Hænder. Og han, som omfattede hver enkelt af dem med den ømmeste Kærlighed, gav nu ogsaa hver enkelt sin særlige Velsignelse.

Kamillus selv modtog samme Dag den Hellige Faders apostoliske Velsignelse og en fuldkommen Aflad.

Endnu den 12te og 13de Juli modtog Kamillus Besøg af sine mange Venner blandt de forskellige Ordensfolk, som alle ønskede at anbefale sig til hans Forbøn.

Sidstnævnte Dag lod han »det kristelige Testamente« læse for sig, saaledes som det er Skik at gøre det for de døende. Han erklærede, at han fuldt og fast troede alt, hvad den hellige, katholske, apostoliske Kirke lærer, og bad dem alle blive faste i den samme Tro. Som et stedsevarende Bevis paa, at dette var hans sidste Vilje, bad han dem nedskrive denne Bekendelse og binde Papiret om hans Hals, saa det kunde blive begravet med ham.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fredagen d. 6. Novbr. afholdt Foreningen *Unio* Generalforsamling. Da det havde vist sig mere praktisk at afholde Generalforsamlingen om Efteraaret end som hidtil om Foraaret, og da Bestyrelsen ved en tidligere Generalforsamling havde erholdt frie Hænder i saa Henseende, havde man udskudt den Generalforsamling, der ellers skulde have været afholdt i Foraaret, til nu, saaledes at den aflagte Beretning omhandlede 1½ Aar. Af Beretningen fremgik det, at Foreningen foruden de almindelige Møder havde afholdt de traditionelle Fester: Stiftelsesfest, Fastelavnsfest, Sommerudflugter etc. Desuden havde Foreningen deltaget i Arrangementet af det katholske Lands-

møde i Roskilde paa Valdemarsdagen 1913, hvori c. 500 Katholikker fra hele Landet deltog, og havde afholdt den af ca. 350 Menighedsmedlemmer besøgte Konstantin-Mindefest. Det ved begge disse smukke og for vor Kirke saa betydningsfulde Fester fremkomne Underskud havde Foreningen baaret. — Efter de stedfundne Valg bestaar Bestyrelsen af følgende Herrer: Fabrikant Herm. Hoffmann, Formand, Kontorchef Chr. Henriksen, Næstformand, Assistent Jul. May, Kasserer, Kontorist A. Husson, Sekretær, Leo Tagø, stud.med. Reiter, stud. vetr. Howarth og stud. pharm. Mag-nussen, Repræsentanter.

— Ved Højskolens Møde i Tirsdags holdt Magister Matthæus Hansen et meget oplysende Foredrag om Messen. Efter en smuk Indledning gennemgik Foredragsholderen først Messedragtens historiske Udvikling, hvorpaa han gav en udførlig Redegørelse for Messens Bønner og Ceremonier (undtagen Canons) i den apostoliske Tid. Til Slut gav Magisteren en lille Oversigt over de ældste Messebøger.

Rom. Den nuværende Verdenskrig lægger jo i den Grad Beslag paa alles Opmærksomhed, at lidt eller intet høres og spørges af kirkelige Nyheder. Pave Benedikt er ikke fremkommet med nogen almindelig Udtalelse ud over sit første, fælles Hyrdebrev om Freden, i hvilket han gentog sin nys afdøde Forgængers inderlige Opfordring til alle Folkeslag og Fyrster om at tænke Fredens og ikke Ulykkens Tanker.*) Heller ikke private Udtalelser af den Hellige Fader har man hørt mange af. De, som har raabt op om, at nu havde en politisk Pave afløst en religiøs, synes dog at være bleven skuffet. Paven har modtaget Sognepræsterne i Rom og lagt dem paa Hjerte, hvor meget det havde at betyde, at Menighederne i Rom var Mønstermenigheder for den hele Verden. Paven lagde Præsterne paa Hjerte, at de skulde være deres Menigheds sande Venner, ikke alene i Trængselstider, men ogsaa i det daglige Liv.

— Paven har ved en anden Lejlighed sagt nogle Ord om den snart gamle tyske Uenighed om »Interkonfessionalismen«; han haabede, at den Tid ikke var fjern, da man aldrig mere skulde høre nogen tale om en Kølner-Retning og en Berliner-Retning. Muligvis vil Paven senere fremkomme med en offentlig Udtalelse, der engang for alle kan gøre Ende paa den Slags Stridigheder.

— Til de franske Kardinaler har Paven talt med Tillidsfuldhed om »Kirkens ældste Datters« Fremtid. Kardinal Amette af Paris fortalte Paven om de mange Kirker, han havde bygget i Paris, og som var fyldte, saa snart de var færdige.

*) Just som dette Nummer af Ugebladet afsluttes, meddeles det gennem Telegrafan, at Paven har udsendt en Encyclica.

— Der tales i Rom om et snarligt Konsistorium til Udnævnelse af Kardinaler; men det er dog vistnok tvivlsomt, om det vil finde Sted i nuværende urolige Tid.

Elisabethforeningen for forældrelose Børn.

Al den store Nød, som Verdenskrigen skaber, og som uafbrudt fastholder vore Tanker, faar os næsten til at glemme alt andet. Og da jeg antager, det gaar andre, som det gaar mig, vil jeg bede Menigheden huske, at Søndag den 22. Nov. er Kollekten i de forskellige Sognekirker til Fordel for Elisabethforeningens forældrelose Børn. Om nu Elisabethforeningen var, hvad vi haaber den skal blive, en velfunderet Forening, kunde vi tage en lille Flok af vore smaa belgiske Trosfæller, der har mistet deres Forældre. Det var saa naturligt, men det er desto værre saa umuligt. Hvert Aar, der oprinder, har vi Haabet om Menighedens Velvilje paa vort Budget. C. T.

The Catholic Encyclopedia.

Den katolske Organisation, *The Knights of Columbus*, har truffet et Arrangement med de oprindelige Udgivere af Encyclopædien, hvorved de indenfor en begrænset Tid tilbyder at levere hele den store Encyclopædi, indbundet i 16 Bind (14000 Sider, 15000 Artikler, c. 2700 smaa og store Illustrationer og Kort), for i alt kun 29 Dollars. Nærmere Henvendelse maa rettes til

The Knights of Columbus Catholic Truth Committee
16 East, 40 th Street, New York City.

AC. Die vicesimo quinto hujus solito tempore ac loco Rev. Pater Meyer orationem de difficultate fidei et dubio in fide habebit; deinde disceptatio de eadem re.

Religiøse Smaahæfter.

Lille Officium og Litani til Ære for den ubesm. Undfangelse. (16 Sider.)	10 Øre.
Officium til de hellige Værneengle (8 Sider)	5 —
Officium til Jesu hellige Hjerte (8 Sider)	5 —
Sjælens Fadervor efter den h. Kommunion (8 Sider)	5 —
Litani før eller efter Skriftemaalet (8 Sider)	5 —
Litani før eller efter den h. Kommunion (8 Sider)	5 —
Litani til den ubesm. Undfangelse (4 Sider)	2 —
Indtrængende Bøn til Jesu guddomm. Hjerte 2. Oplag (4 Sider)	2 —
Opofrelsesbøn af P. Bouchaud (4 Sider)	2 —
Til denne Maaned anbefales særlig:	
Sjælene i Renselsesstedet.	30 Øre. Indb. 60 Øre.
Sjælens Fadervor for de afdøde (4 Sider)	2 —

Katholsk Bogsalg.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund afholder Møde Søndag d. 22. November Kl. 7 Bredgade 67² o. G.

Eksercitier for unge Piger afholdes fra Torsdag d. 3. til Mandag d. 7. December. De aandelige Øvelser ledes af højærv. P. L. Günther i St. Josefs Hospitalets Kirke. Deltagelse bedes anmeldt hos Søstrene, Toldbodvej 14, eller hos Mariekongregationens Præfekt, Frk. Vilh. Siegler, Kompagnistræde 9.

Unio. I Stedet for Stiftelsesfest afholdes **Fredag d. 20. Novb. et Torskegilde** med efterfølgende Dans i Frederiksb. Allé 11.

Kirkelig Kalender.

22. Novb. Sidste Søndag efter Pintse.*)	29. Novb. 1. Søndag i Advent.
23. — Mand. Clemens I, Pave og Martyr.	30. — Mand. Andreas, Apostel.
24. — Tirsd. Johannes af Korset, Bekender.	1. Decb. Tirsd. Ferialdag.
25. — Onsd. Catharina af Alexandria, Jomfru og Martyr.	2. — Onsd. Bibiana, Jomfru og Martyr.
26. — Torsd. Silvester, Abbed.	3. — Torsd. Frants Xaver, Bekender.
27. — Fred. Leonard, Bekender.	4. — Fred. Barbara, Jomfru og Martyr.
28. — Lørd. Didacus, Bekender.	5. — Lørd. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.

*) I Højmassen Marias Oftring.

Den katolske Højskole.

Mødet d. 24. November bortfalder paa Grund af Ekserciterne i Jesu Hjertes Kirke. Det til denne Dag berammede Foredrag afholdes efter Julen.

St. Josefsøstrenes aarlige Basar

afholdes i Odd-Fellowpalæets Riddersal d. 25. og 26. Nov., begge Dage fra Kl. 3. Søstrene beder indtrængende alle og enhver om at støtte dem i deres Virksomhed ved Gaver og Indkøb og haaber til Trods for de nuværende vanskelige Tider at møde den sædvanlige Velvilje. Gaver modtages med største Taknemmelighed: Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 17, Griffenfeldtsgade 44 og Strandvej 91. *St. Josefsøstrene.*

Opmærksomheden henledes paa, at der begge Dage Kl. 5 og Kl. 8 afholdes musikalsk The-Soirée med udmærket kunstnerisk Assistance. Billetter faas paa ovennævnte Steder samt ved Indgangen.

Eksercitier.

Fra Søndag d. 22. Nov. til 29. Nov. afholdes der i Jesu Hjertes Kirke *Eksercitier* for katolske Mænd og Ynglinge. Det første Foredrag Søndag den 22. Nov. Aften Kl. 6. (Adgang for alle). De paafølgende Ugedage holdes der Foredrag hver Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Lørdag Aften bortfalder Foredraget. Søndag Morgen Kl. 8 Prædiken og Fælleskommunion. Søndag Aften Kl. 6 Slutningshøjtidelighed (Adgang for alle). Alle katolske Mænd og Ynglinge indbydes venligst til at tage Del i disse Eksercitier.

Tirsdag d. 24. ds. Kl. 7 lader **Den katolske Syge- og Begravelseskasse** læse en Sjælemesse for Sygekassens afdøde Medlemmer i St. Ansgars Kirke. *Bestyrelsen.*

K.U.B. (Katolsk Underrettings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle betragtes som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katolsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade. Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranser, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 48.

Søndag den 29. November.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Stephan Kardinal Borgia. — En sjælden Røst. — Før Kommunionen. — Adoption af fremmede Børn. — Den hellige Kamillus af Lellis. — En Opfordring. — Efterretninger fra Ind- og Udland: Vejle. England. Rom. Tyrkiet. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

237.

Den ubarmhjertigste Løgn.

Der gives Løgne, man kunde kalde Medlidenhedsløgne, hvis ikke Ordet Medlidenhed i denne Sammenhæng stod paa ganske forkert Plads. I en Løgn kan der umulig findes sand, ægte Medlidenhed. Sandheden kan undertiden, maaske oven i Købet ikke saa sjælden, synes haard og følelsesløs — men den er i saadanne Tilfælde ofte det barmhjertigste, som gives, fordi den river os Skuffelsens Bind fra Øjnene. Løgnerne viser os derimod Verden, Tingene og os selv i et falsk Lys og er derfor altid ubarmhjertig. Men den ubarmhjertigste Løgn er dog Løgnerne ved et Menneskes Dødsleje.

Jeg tænker ikke paa den sidste sørgelige Løgn, med hvilken saa mangen stakkels Sjæl vandrer over i Evigheden, ikke paa et sidste ugyldigt Skriftemaals ulykkelige Løgn, ikke paa pilraadne, elendige Forholds Samfundsløgn, ikke paa Løgnerne fra Ligkransene, som man i rigt Maal spreder ud over dens Kiste, der for Guds alvidende Øjne kun var et fortabt Menneske, men paa hin Medlidenhedens falske Løgn, med hvilken man skuffer et til Døden sygt Menneske med Hensyn til den nære Dødsstunds frygtelige Alvor — blot for ikke at vække Opsigt, for at spare den syge for en

formentlig eller virkelig Ophidselse, til syvende og sidst ogsaa for ikke at maatte indrømme for sig selv, at Døden har banket paa for at tage en af vore kæreste fra os.

Det er ethvert Menneske beskikket at dø, ogsaa dig. Naar du er alvorlig syg, naar Lægens alvorlige Mine og dine kæres tilbageholdte Graad taler tydeligere, end mange Ord, lyv da ikke for dig selv. Tag dig sammen, sig med kristeligt Mod til dine kære: »Lad Præsten hente.« Ved de Naademidler, han uddeler, kan du kun vinde Helbredelse, enten for det jordiske eller det himmelske Liv.

Naar du ser, at Gud vil sende Dødens Engel i din Families Kreds, træd da først som Barmhjertighedens Engel hen til det Sygeleje, som Dødens Engel vil træde hen til, sæt dig ved den syges Seng, og tal til ham om den kristne Frimodighed, om den Hjælp, den evige Gud er rede til at yde os i enhver Livets og Dødens Nød. Er den syge et Barn, saa tal med det, som man taler med et Barn, sagte, mildt og venligt. Fortæl om den kære Frelser, der saa gerne vil komme til dem, der ikke kan komme til ham. Og sig saa til den lille, at du allerede har bedt Præsten, der maaske er Barnets Lærer, om at komme. . . Jeg ved, du frygter den hitre Hulken, der maaske (men ogsaa kun maaske) vil ryste Barnets Bryst, naar det aner den alvorlige Sandhed, der bor bag dine Ord. Men lad ikke dette forlede dig til den falske Medlidenheds Synd; du bør ikke have Ansvar for Barnets usalige Død.

Og er det en voksen, hvem Døden synes at nærme sig, søg saa ved et klart Spørgsmaal til Lægen eller en besindig Overvejelse af Situationen at danne dig et begrundet Overblik over den syges Tilstand. Er denne alvorlig, men har du alligevel ikke Mod til at spørge den syge, om du maa kalde en Præst, fat dog saa meget Mod, at du fortæller en Præst om den syges Stilling. Han vil da komme, og han vil sikkert vide at forvalte sit Embede paa en alvorlig og samtidig skaanselsfuld Maade.

Men endnu engang beder jeg dig aldrig at lyve ved et Menneskes Dødsleje. Naar den døendes Øjne, inden de brister, kaster et sidste Blik paa dig, ved du ikke, om der ikke i dette Blik ligger Bebrejdelsen: »Hvorfor har du saaledes ladet mig dø?«

Dr. J. Klug.

Stephan Kardinal Borgia.

Alle danske Romafareres faderlige Ven og Beskytter.

1804 — 23. November — 1914.

Han ophørte aldrig at være de danskes Ven.

Hans Elskværdighed som Menneske vil ikke vorde glemt og hans Fortjeneste af Videnskaberne vil sikre ham en ligesaa varig som taknemmelig Erindring.

Ved sin uafsladelige Stræben efter Aandsforædling gjorde han sig værdig til Efterverdenens Bømmelse.

Evig leve hans Minde!

(Fr. Münter og N. Schow).

Det var i November Maaned 1804, at Pave Pius VII. brød op fra Rom for at begive sig til Kejserkroningen i Paris. Statssekretæren, Kardinal Consalvi, havde sørget for, at den H. Faders store Følge kom til at bestaa af de betydeligste Mænd for at hæve den H. Stols Anseelse i det Frankrig, hvor Revolutionens Storme nylig havde raset og kastet al Autoritet over Ende. Netop af denne Grund havde baade Paven og Consalvi saa indstændig opfordret Kardinal Borgia til at deltage i denne Kroningsfærd; Hensynet til Kardinalens Helbredstilstand maatte træde til Side for den Glans, der stod om hans Navn i den lærde Verden.

Kardinal Borgia naaede ikke længere end til Lyon; her maatte han gaa til Sengs i Ærkebispens Palads, hvor han døde faa Dage efter, den 23. November.

Skønt hele Europas Opmærksomhed var rettet mod Paris, hvor Kroningshøjtidelighederne skulde finde Sted, skønt Napoleons Navn var paa alles Læber, fløj dog Dødsbudskabet fra Lyon som en Løbeild gennem den lærde Verden, og vi ser det Særsyn, at det ærkeprotestantiske Danmark gaar i Spidsen ved at hædre den romerske Kardinals Minde.

Allerede i December 1804 lægger Professor Frederik Münter ud med en Afhandling i »Minerva«, helliget Kardinal Borgias Minde. Og i Det kongelige Videnskabernes Selskabs Møde den 1. Februar 1805 oplæste Professor N. Schow en

Mindetale: »Bidrag til Skildring af Kardinal Borgias Aand og Indflydelse paa humanistiske og antiqvariske Videnskaber.« Baade Münters og Schows Afhandlinger kom samme Aar i Særtryk.

Ud fra hele sin lærde Opfattelse siger Münter, at ved Borgias Død har Italien mistet sin største Prydelse, og han slutter med at forsikre, at Borgias Fortjeneste af Videnskaberne vil sikre ham en lige saa varig som taknemmelig Erindring. Men — saa vidt jeg erindrer — glemte baade dansk Videnskab og Kunst at fejre Borgias Minde i Hundredaaret for hans Død.

Kardinal Borgia fortjente fuldt ud, at to saa fremragende danske Mænd som Münter og Schow og at Videnskabernes Selskab hædrede hans Minde paa saa smuk en Maade; thi alle danske Romafarere, der søgte Kunsten og Oldtidsminderne i den evige Stad, havde nydt Borgias storladne, fyrstelige Gæstfrihed og faderlige Velvillie.

Vi finder da ogsaa i vor Litteratur her og der smukke Vidnesbyrd om den Taknemmelighedsfølelse og Ærbødighed, der besjælede alle de danske Mænd, som havde haft den Lykke at gaa ind og ud af Kardinal Borgias Dør i hans Embedsbolig i Propagandakollegiet, hvis Sekretær han var i mange Aar, og hvis Præfekt han var ved sin Død. Frem for alle kunde man naturligvis daglig træffe vor berømte Landsmand og Konvertit Zoega hos Kardinal Borgia, til hvem han jo var nøje knyttet, og hvis rige Samlinger dannede Udgangspunktet og Grundlaget for Zoegas videnskabelige Arbejde. Men vi træffer for øvrigt i Aarenes Løb en Række danske Navne i Kardinalens lærde Vennekreds, Navne paa Mænd, der senere blev Førere i dansk Videnskab.

Paa sin anden Udenlandsrejse (i 1784) opholdt Fr. Münter sig et Aar i Rom, hvor han daglig omgikkes den lærde, romerske Prælat som en kær Ven. Fire Aar efter Borgias Død besteg Münter Sjællands Bispestol; jeg synes ikke, man uden Bevægelse kan læse hans Vidnesbyrd om sit Forhold til Kardinal Borgia, naar han i sit lille Minde-skrift siger: »Borgia skænkede Ynglingen sit Venskab; atten Aars Brevveksling har vedligeholdt det.«

Professor N. Schow begyndte sin Mindetale med disse

smukke Ord: »Kardinal Borgia fortjener af os Danske en offentlig Hæder. Han har ikke alene af adskillige af vore lærde Mænds Dannelse store Fortjenester, men var og selv Videnskabsmand, og har i forskellige Grene af Historien arbejdet med udmærket Held. Der er derfor intet værdigere Sted, hvor hans Minde offentligen kunde hædres, end i dette høje og oplyste Selskab, hvor alle ære og beundrelige Fortjenester. For Hr. Professor Münter og mig har han været en Ven, en Fader; vi kender ham meget nøje, og derfor har vi hver paa sin Maade og efter bedste Evne bidraget til hans Mindes velfortjente Hæder.«

Foruden Professor Torkel Baden vil jeg endnu nævne to af Kardinal Borgias danske Venner: den senere Biskop i Aarhus, Andreas Birch, og den lærde Provst Engelbreth i Lyderslev.

Under Biskop Birchs Studieophold i Göttingen opmuntrede Professor Michaelis ham til at rejse til Italien. Man havde store Tanker om den unge Birchs videnskabelige Evner og ønskede derfor, at han i Rom skulde undersøge det ny Testaments Haandskrifter. Ved Guldbergs Hjælp lykkedes det Birch at komme til Italien med Statsunderstøttelse i 1781, og den gamle Aarhusbisp glædede sig altid ved at mindes den uvurderlige Støtte, han havde i Borgia, som den Gang var Propagandaens Sekretær. Borgia havde givet ham mange Beviser paa sit Venskab, ja, før sin Hjemrejse skaffede Borgia ham en Audiens hos Pius VI. I øvrigt efterlod Birch sig mange lærde katolske Venner i Rom.

En af det 19. Aarhundredes interessanteste danske Præsteskikkelser er vel nok Wolf Frederik Engelbreth (f. 1771, d. 1862), Sognepræst i Lyderslev og Frøstrup. I 1791 begav han sig paa en 5aarig Udenlandsrejse, hvor han i 1 $\frac{1}{2}$ Aar dvælede i Borgias Nærhed. Han nævner selv Borgia som sin trofaste Beskytter, der aabnede den unge danske Forsker sit Bibliotek og sine Kunstsamlinger. Zoega var i dette Tidsrum Engelbreths Lærer i Koptisk, og Engelbreth tilbragte Tiden, dels i Borgias Bibliotek i Rom, dels i hans Museum i Velletri. Disse Studier under Borgias Ledelse satte senere sin Frugt; ved Doktorpromotionen kunde det theologiske Fakultet uden Overdrivelse kalde Engelbreth »Danmarks lærdeste Præst«.

Vi forstaar da, at Budskabet om Kardinal Borgias Død maatte vække Bevægelse i mangt et dansk Hjerte, og at det lagde Fr. Münster følgende Ord i Pennen: »De danske vil sikkert ikke være de sidste, der hædre hans Navn og taknemmelig erindre, hvor meget han var for vor rejsende Ungdom, og med hvilken Varme han tog Del i alt, hvad der angik vort Fædreland.«

I en følgende Artikel skal der gives et Rids af Kardinal Borgias Levned og Personlighed. (Sluttes.)

En sjælden Røst.

For det sjældne Ønskes Skyld og for den uforbeholdne Anerkendelse af Pave Pius Xs Virksomhed skal her hensættes et Stykke af en lille Artikel, som en Købmand Jacobsen paa Mors den 8. November har faaet optaget i *Plovfuren*. Indsenderen skriver saaledes:

»Den blodige Krig, som saa voldsomt raser rundt i Landene, har nok ogsaa Bud til hver enkelt af os, der gaar hjemme. Gud taler Alvorsord til os i disse Dage. Han vil noget med os og for os. Han vil ruske os op af den aandelige Døs, som vi gaar i. Han vil mane os til Selvprøvelse. Han vil opildne os til en trofast og vedholdende Kærlighed til det rene og sande. Han vil drage os nærmere til sig. Men hvad gør vi for at komme ham i Møde paa Vejen?

Kan vi ikke gøre noget for at berede Vejen for Herren? Om den nylig afdøde Pave Pius skrives der, at han indførte daglig Altergang i den katholske Kirke ogsaa for Børn. Se, hvordan Folk af alle Klasser i disse Dage griber til særlige Forholdsregler for at klare de vanskelige Forhold, som Krigen medfører. Vore Præster gør intet eller meget lidt for deres Sognebørn.

Hvorfor griber de ikke det belejlige Øjeblik? Hvorfor kaster de ikke Garnet ud i de rørte Vande?

Hvorfor dækker de ikke Nadverbordet og byder ind, thi nu er det Saatid?

Men vore Kirkedøre staar lukkede ude paa Landet fra Søndag til Søndag. Hvorfor kan vi ikke faa Nadverbordet dækket i vore Kirker hver Dag ligesom i de katholske Kirker? Er der gamle støvede Forordninger, der forbyder

daglig Nadvernydelse, saa synes vi Lægfolk, at der nu var en Anledning til resolut at stryge de gamle Menneskepaa-fund og -Paabud og gaa frejdig ud paa Guds Veje og saa Guds Sæd.

Lad os Lægfolk faa at se, at ogsaa vore Præster kan danne en Korshær og gaa ud paa Korsfarertog.

Var det saa ugørligt, om vore Landsbypræster gik ud hver Dag gennem Sognet og delte Nadveren ud til hver den, der ønskede at nyde den, paa Veje og Stræder? Manden slap Hestene, og Konen kom med Spædbarnet paa Armen. I Hverdagstøj, men med Højtidstanker. Eller Præsten samlede Nadvergæsterne 2 à 3 Steder i Sognet, hvor Kirken er for langt borte.

Vi ved godt, at mange vilde undse sig ved at bøje Knæ derude i det fri, men dem, der stod for Skud, dem vilde Vorherre glædes ved at se Bekendelsen af, og de vilde selv glædes ved Sejren, de vandt, og vokse i kristelig Ydmyghed, baade Præsten og Nadvergæsten.

Men ellers er der jo den Udvej at samle Nadvergæsterne i Kirken.

Ja, siges der saa: men der kommer jo ingen eller meget faa til Kirke.

Derfor holder vi Lægfolk ogsaa paa dette: Gaa til Hjemmene først. Begynd der. Siden naar vi maaske længere frem.

Naar Folk ikke vil komme til Kirke, saa maa Kirkens Mænd komme til Folket.

Og Vorherres Ord til hans Tjenere lyder jo nu som før: »Gaa ud paa Gader og Stræder og byd dem ind.«

De Nadvergæster, der mener, at Altergang en eller to Gange om Aaret, det er nok, de kunde maaske faa en anden Opfattelse af den Sag og en anden Forstaaelse af dens Betydning, ved at Nadveren blev daglig nydt, og ikke som nu med lange Mellemrum.

Ligesom der til Legemets Forplejning hører daglig Mad og Drikke til Erstatning for de Stoffer, der udskilles, saaledes maa der ogsaa en daglig Erstatning til for de aandelige Værdier, der sættes over Styr i Synd og Velleved, og den Erstatning, den Næring faar vi ved det daglige Nadverbord i Brødet og Vinen, som er Jesu Legeme og Jesu Blod.

Vi optager ham i os. Hvor han kommer, maa det onde vige. Nadveren bliver det bedste Hjælpemiddel mod al Synd. Pave Pius den X fik nok ikke daglig Altergang indført uden Modstand, især da han vilde have 7 Aars Børn med. Men han stod fast paa sin Overbevisning, at Lægmidlet skal gives før Sygdommen, og at de smaa særlig maa høre ind under den store Børnevæns Omsorg. Saa-

ledes vil daglig Altergang heller ikke komme til os uden Modstand.«

I ovenstaaende Ord kunde der være meget at rette. Ogsaa Smaating at gøre sig lystig over. Men er nogen af de to Ting Umagen værd? Er det ikke bedre at lade det hele staa som et troskyldigt Vidnesbyrd om en ærlig Sjæls Længsel efter nærmere Samfund med Gud. For Katholiker, der i langt højere Grad ejer og besidder det, som den lutherske Lægmand længes efter, kan dennes Ord kun være en Opfordring til at nære større Taknemmelighed.

Før Kommunionen.

Jeg beder dig træde ind under mit Tag
og gøre min Dag til en Herrens Dag.

Jeg beder dig komme, skønt intet er rede;
min Anger og Tro bortvænde din Vrede!

Jeg beder dig komme, skønt hver min Tanke
ustadig vil bort fra din Helligdom vandre.

Trods alt jeg vover at sige: Kom,
drag ind i min Sjæl, som er tør og tom!

Kom, Konge over den hele Jord
almægtig og evig, viis og stor!

Jeg er som et usjelt snug imod dig,
et snug, du kan blæse bort fra din Vej.

Men du er saa stor, at der slet ingen findes
saa ringe, at ikke du kærligt ham mindes.

Du naadig vil glemme, hvor fattig jeg er,
gaa ind i mit Hus, være ganske mig nær.

Adoption af fremmede Børn.

Som allerede for et Par Uger siden her i Ugebladet berørt, har der i den senere Tid været forhandlet en Del om Adoption af forældreløse belgiske Børn i danske Hjem. Tanken er sikkert af mange Grunde uheldig, og det ikke alene af religiøse Grunde.

Om dette Emne har Hr. *Andreas Buntzen*, der for Øjeblikket opholder sig i Holland, i Søndags i *Berlingske Tidende* skrevet en fortrinlig Artikel. Den var i sin Helhed værd at aftrykke her, men da den er for lang dertil, maa Læserne nøjes med nogle af de særlig bemærkelsesværdige Stykker.

Efter at have omtalt, hvor meget man i Holland har paaskønnet den forholdsviis store Hjælp, der fra Danmark er tilsendt det ulykkelige Belgien, fortsætter Hr. A. B.:

»Der er imidlertid en anden Plan fremme, som gaar ud paa at hjemføre og adoptere et større Antal belgiske Børn, som er blevet forældreløse ved Krigen. Om denne Plan vil jeg gerne sige et Par Ord, inden det er for sent — skønt jeg slet ikke tror, det velmente, men uoverlagte Forehavende lader sig gennemføre.

I Danmark foregaar Adoption ved kgl. Bevilling gennem Justitsministeriet, men det siger sig selv, at det for at opnaa denne ikke er nok, at man møder op med et forældreløst Barn og begærer at adoptere det. Man maa have Ret dertil, og i det tænkte Tilfælde bestemmes denne Ret af belgisk Lov. Her gælder uforandret *Code Napoleon Titre VIII. Chapitre I & II*, som maa siges at stille sig yderst ugunstigt overfor al Adoption. Mindreaarige kan slet ikke adopteres, og til Adoption kræves Tilladelse fra en Underret, som efter selvstændigt indhentede Oplysninger giver en Kendelse »*il-y-a lieu*« eller »*il-n'y-a pas lieu d'adoption*« — en Kendelse, for hvilken der er tre Maaneders Appelfrist til en Overret. Børn vil man slet ikke kunne adoptere.

Man kunde saa tænke paa en Lov, en Nødlov muligvis, som af Hensyn til de nuværende Forhold gav Tilladelse under lettere Betingelser. Men man gør sikkert bedst i at gaa ud fra, at de nuværende Forhold langt snarere vil virke i modsat Retning. Belgierne vil uden Tvivl netop med det Sammenhold, Nøden og Lidelsen giver, holde paa dem, de har af den opvoksende Slægt. Vi vil med Anerkendelse af vor Godhed faa det Svar, at Belgien sætter en Ære i selv at sørge for sine faldnes Børn. Og Landet besidder, efter hvad man fortæller mig, rige Stiftelser netop til Fordel for forældreløse Børn.

Endnu et Moment maa man ikke lade ude af Betragtning med Hensyn til Belgien — det er den der herskende strenge Katholicisme. Børnene er ved Daaben indlemmede i den hellige almindelige Kirke, og en Indsigelse paa dette Grundlag er almægtig. Der foreligger her i Holland Eksempel paa en Nægtelse af denne Slags overfor et Ægtepar, der tilbød at opdrage et forældreløst Barn fra Antwerpen — det blev afslaaet af religiøse Grunde.«

Resten af den interessante Artikel bliver her des værre ikke Plads til. Blot en lille Bemærkning skal her endnu medtages; den er lidt bitter, men sikkert ikke forkert. Den lyder saaledes: »Med Hensyn til Adoption af Flamlænderbørn kan jeg maaske udtrykke min Tanke i de berømte Ord: »Gud bevares, jeg bøjer mig for van Dyck — men enhver har sine Fortrin.« Flamlænderne har mange Fortrin, de er dygtige, solide Folk, ogsaa i det rent legemlige. Rubens og andre Malere har ingenlunde løjet i deres Kvindeskikkelser. Flamlænderne er tunge, ofte klodset byggede, hvilket ogsaa gælder Kvinder og Børn. Nu tror jeg ikke, jeg ser galt paa Adoptionsønskerne, naar jeg paastaar, at de ikke er saa rent uselviske, at der ikke deri ogsaa er Lysten til smukke Børn, man kan pynte paa og pynte sig med, og som man kan have Øjenslyst af under deres Opvækst. Men saa sandt som saadanne Forestillinger utvivlsomt vil findes hos mangfoldige af de adoptionslystne, barnløse Kvinder, saa sandt løber man ogsaa en stor Risiko, hvis man søger saadanne taknemmelige Plejebørns-Emner i Flandern, uden at der dermed skal være sagt, at man ikke løber det andetsteds. Tværtimod, det er overallt og altid betænkeligt at tage fremmede Bestanddele ind i sin Slægt. Og her maa man huske, at det jo er umuligt at udvælge Race-Børn — det hele maa blive højst tilfældigt.«

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

En salig Død.

Den 14de Juli, Sankt Bonaventuras Dag, den Dag, Kamillus saa længe har set frem til med ydmyg Tro og længselsfuldt Haab, er kommet. I det store fælles Sygeværrelse i en snæver Seng, dækket af et simpelt Tæppe, ligger han, de fattiges Fader, fattig som den fattigste. Hans Legeme er udtæret, det er kun som en Skygge af, hvad det engang

var, men de store klare Øjne straalere med en Glans som aldrig før.

Hvad er det mon, de bestandig søger tilbage til med et Blik saa dybt og inderligt, som om alle Sjælens Kræfter var samlede i det?

Tæt ved Sengen staar et Billede, et Maleri. Kamillus har selv faaet Ideen til det og forklaret Kunstneren, hvordan det skulde være, og Kunstneren har fattet hans Tanker og fremsillet dem, netop som Kamillus har ønsket det. Midt paa Billedet har han malet Kristus hængende død paa Korset; over Korset ses Gud Fader samt Helligaanden i en Dues Skikkelse. To Engle rækker hver en gylden Kalk fyldt med Jesu Blod, det evige Forsoningsoffer, op mod Faderen. Lidt længere nede ses to andre Engle: den ene holder en Kalk under Frelserens højre Haand for af opfange det Blod, der pibler frem fra Naglegabet i den, mens han i en anden Kalk opfanger det Blod, der strømmer ud af Frelserens Side. Den anden Engel holder en Kalk under Jesu venstre Haand. Ved Korsets Fod staar Jomfru Maria og Ærkeengelen Mikael. Kamillus har ønsket, at der nederst paa Korset skulde staa den Indskrift: »Skaan diñ Tjener, som du har genløst med dit dyrebare Blod!« men Kunstneren har ment at gøre noget endnu bedre. Han har malet Kamillus selv, knælende mellem Korset og den hellige Jomfru; hun rækker Haanden ud imod ham, og fra hendes Mund synes Ordene at udgaa.

Det er dette Maleri, som Kamillus betragter med saa stor Kærlighed. Han kysser ydmygt den Korsfæstedes Billede og hvisker sagte: »O min Frelser, du som er barmhjertig, jeg anbefaler dig denne Sjæl, som du har forløst ved at udgyde dit Blod til den sidste Draabe. . . . Aftvæt med en Draabe af dit hellige Blod alt, hvad der er urent hos mig. Til dig tager jeg min Tilflugt, Herre! Hvad skal der blive af mig, hvis du forkaster mig? Tillad ikke, o Herre, at jeg synker ned i den evige Afgrund! O, milde Herre Jesus, tilgiv din Tjener, som du har genløst ved dit dyrebare Blod; til dig, o Herre, sætter jeg mit Haab!« — Saa trykker han igen sine Læber mod Billedet af den hellige Jomfru og hvisker: »O velsignede Guds Moder, lad mig ved dine Suk, dine Taarer, din Udholdenhed ved Kor-

sets Fod lære at sukke over mine Synder og modig udholde alle Smerter. Bed din guddommelige Søn tilgive mig alle mine Synder.« — For tredie Gang kysser han Billedet og beder med Blikket vendt mod den himmelske Fader: »Evide Fader, se din elskede Søn! Jeg bønfalder dig om at tilgive mig og frelse min syndige Sjæl for hans dyrebare Blods Skyld.«

Klokken slaar otte, og Kamillus siger bekymret: »Er det allerede saa sent, og man har endnu ikke tænkt paa at læse Messen. Det bliver den sidste, jeg faar at høre.«

Saa læses Messen ved Alteret i Sygeværelset, som man har gjort det hver Morgen. Kamillus følger den med hele sin Sjæl, og de, som staar hos, ser hans Grebthed afspejlet i hans Miner og Bevægelser. Med hvilken Ærefrygt bøjer han ikke Hovedet ved Fremsigelsen af Credo, hvor dybt sænker han det ikke ved Ordene: *Et homo factus est*, og hvilken Smerte afmaler sig ikke i hans Træk, da man naar til: »*Passus sub Pontio Pilato — Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum — — —*«. »O, mine Fædre og Brødre, bed for mig, at Herren maa være mig naadig, thi om et Øjeblik skal jeg stedes for Guds Domstol og have min Dom forkyndt,« udbryder han med bævende Stemme.

Det store Under er sket, og Præsten løfter den hellige Hostie højt mod Guds Trone. Da svinder alt, det forbigangne og det nærværende, for Kamillus; det er, som om Himmelen aabner sig for ham, og badet i Taarer hulker han: »Herre, hav Medlidenhed med mig, jeg bønfalder dig derom ved dit dyrebare Blod, som du har udgydt paa Korset.« —

Messen er endt, og Præster og Brødre gaar til deres Dagværk. I Sygeværelset er der saa stille og højtidsfuldt. Kamillus har atter fortabt sig i Beskuelsen af det kære Billede, det tro Udtryk for hans Tanker. Lægen nærmer sig stille og spørger, hvordan han har det. »Godt,« svarer han, »thi det vil ikke vare længe, før Herren kalder mig.« Hans Ven, den gamle Læge Galliano, kommer ogsaa til, og Kamillus hilser ham med de Ord: »Nu venter en anden Læge mig.« I Løbet af Dagen kommer flere af hans Venner for at se til ham og bede om hans Velsignelse. »Hvor

det er underligt,« siger han, »de beder alle om min Forbøn, som om jeg var noget værd; de ved ikke, at jeg kun er en stakkels Synder.«

Angelusklokken kalder til Bøn. Kamillus beder Engelen Hilsen med høj Stemme, og saa glider Timerne atter stille hen, og for ham, hvis hele Sjæl stunder mod det salige, længselsfuldt ventede Øjeblik, hvor den frigjort fra det forkrænkelige Legeme skal svinge sig mod Himmelen, for ham synes Timerne endeløse. »Hvor denne Dag dog er lang!« — det er de første klagende Ord, man hører af hans Mund, og de skyldes kun hans bævende Længsel.

Han beder sin Skriftefader fremsige Salmer og Litanier, og Svarene kommer klart over hans feberhede Læber. Det havde altid været hans Bøn, at han maatte være ved fuld Bevidsthed til det sidste, og den Bøn bliver fuldt ud opfyldt.

Aftenen falder paa, og Natten kommer. Det er nær ved Midnat, da en af Brødrene spørger Kamillus, om han ikke trænger til en eller anden Forfriskning. »Broder,« svarede han blidt, »nu er det ikke Tid at tænke paa Legemet, men paa Sjælen; vent blot et Kvarter endnu, saa bliver jeg forfrisket.«

Et Kvarter! De ved alle, hvad han ønsker, de skal gøre, naar det sidste Øjeblik nærmer sig. Præfekten anbefaler hans Sjæl hos Gud, mens hans Skriftefader hvisker fromme Ord til ham. En af Præsterne knæler ved den anden Side af Sengen med Krucifikset i Haanden og minder ham atter og atter om Verdens Forløser og Frelsen ved dennes dyrebare Blod.

Kamillus' Øjne er vendte mod Krucifikset, hans Ansigt straalere af himmelsk Glæde. Han lægger de udstrakte Hænder korsvis paa sit Bryst og udtaler endnu engang de hellige Navne.

»Maatte Jesus Kristus komme dig i Møde med Mildhed og Naade . . .« beder Præsten. Kamillus løfter Blikket mod Himmelen, det nærværende svinder for hans Sanser, han skuer ind i Guds Herlighedsrige, og mens hans Ansigt endnu bevarer et Udtryk af udsigelig Lykke, forlader hans Sjæl sit jordiske Hjem for at træde frem for den Herre, hvis Mærketegn han har baaret paa sit Bryst, og i hvis Navn han har arbejdet, lidt og elsket.

Litani.

Fader Kamillus er død, og Sønnerne knæler opløste i Graad ved hans Leje. Hvordan skulde de kunne udholde Savnet af ham, der var Sjælen i alle deres Foretagender, deres elskede Fader og Ven. I den første Smerte synes de, at hele deres Gerning maa styrte sammen, nu da han, i hvis Aand den er fostret, og under hvis Hænder den er vokset op, er gaaet bort.

Men snart kalder Pligten dem; Nattens Timer skrider ubønhørligt fremad, og før Dagen bryder frem, maa de have vist ham den sidste Kærlighedstjeneste, før hans Legeme lægges til Hvile i Graven. De ifører det afsjælede Legeme Præstedragten, lægger det paa Baaren, og seks af Præsterne bærer denne ind i Kirken. Saa samles de alle, Præster og Brødre, under Kirkens dunkle Hvælvinger. Det svage Morgenskær formaar ikke at trænge ind gennem de farvede Vinduesruder; Vokskerterne paa Højalteret og ved Baaren er det eneste, der oplyser Rummet. Under Suk og Hulken synger Kamillianerne Officiet for de døde og læser Messen, og efterhaanden som den hellige Handling skrider frem, føler de en stille Fred lidt efter lidt dale ned over deres sorgfyldte Hjerter og urolige Sind. Deres Blik søger ham, som hviler der paa Baaren tæt ved Alteret. En livsalig Fryd lyser dem i Møde fra dette ædle Ansigt med de rene, faste Træk, og de mindes pludselig alle, at han har sagt til dem, at de ikke maatte sørge over ham; hvis Gud vilde unde ham en Plads i sit Himmerige, vilde han bestandig bede for dem alle. Da Messen er endt, synker de alle paa Knæ ved Baaren, og uvilkaarligt, som med een Mund, udbryder de: »Hellige Kamillus, vor Fader, vor Ven, du som har lært os at øve Barmhjertighed, bed for dine Sønner, bed for os.«

Dagslyset trænger mere og mere ind gennem de høje Vinduer, det tager Magten fra Kerterne, hvis rolige Flammer staar som en Krans af matlysende Stjerner omkring Baaren. Før de forlader Kirken, gaar en af Brødrene hen og aabner Kirkedøren. Sollyset vælder ind gennem den som en bred Flod, og han standser blændet og betaget; thi der, neden for den høje Stentrappe, staar de, Mænd og Kvinder, rige og fattige af enhver Stand og Alder og venter

tavse paa at faa Lov til at komme ind og tage den sidste Afsked med ham, som enhver af dem har elsket som sin bedste Ven. I Nattens Løb har Rygtet om Kamillus' Død bredt sig over hele Rom, og som dragne af usynlige Baand er de ilet til Magdalenakirken.

(Fortsættes.)

En Opfordring.

Alle, der har Hjerte for Kirkens Fremgang og Udbredelse iblandt vort Folk, vil glæde sig ved at læse efterfølgende to Skrivelser. Den deri indeholdte Opfordring vil sikkert med det første fremkomme i en mere bestemt Form til rette vedkommende.

Højærværdigste Hr. Biskop.

For om muligt at bøde noget paa de vanskelige Kaar, hvorunder Kirkens Arbejde i vort Fædreland for Tiden maa lide, tillader vi undertegnede os at fremkomme for Deres biskoppelige Højærværdighed med følgende Forslag og Tilbud.

Den Indsamling til Fordel for Fondet »Absalons Gaard«, der paabegyndtes for nogle Aar siden, men som foreløbig er standset af Hensyn til den øjeblikkelige Nød, sættes paany i Gang til Bedste for den katholske Kirke- og Skolesag her hjemme.

En Kreds af unge Kvinder og Mænd har tilbudt at ville foretage en maanedlig Indsamling — »De unges Indsamling« — i det nævnte Øjemed, og »Katholsk Ungdomsværn«, under hvem Fondet sorterer, har med stor Glæde sluttet sig til de unges smukke Tanke.

Hvis Deres biskoppelige Højærværdighed modtager det her gjorte Tilbud, vil de Penge, der fra nu af og indtil videre nedlægges i de røde Absalonsbøsser, blive tilstillet Vikariatet.

Det er vort Haab, at de alvorlige Tider maa virke til, at danske Katholikker ogsaa i denne Sag maa føle deres

Ansvar og alle som een staa Skulder mod Skulder for i Enighed at samles om, med Guds Hjælp, at bære Kirken her hjemme frelst over alle Vanskeligheder.

København, Sancta Cæcilias Dag, d. 22. Novbr. 1914.

St. Fink-Jensen,
for „De unges Indsamling“.

Ludvig Günther,
for „Katholsk Ungdomsværn“.

*

*

*

Jeg modtager med Tak og Glæde det ovenstaaende frimodige Tilbud. Hvor kan jeg andet end glæde mig over, at Ungdommen selv har Øje for de mange Vanskeligheder, som vor Kirke- og Skolesag i disse vanskelige og trange Tider har at kæmpe med! Og hvor kan jeg andet end med Tak modtage den Hjælp, som nu trosivrig og frejdig Ungdom ønsker at yde, saa at vore helligste Interesser ikke skal lide Skade og blive vanrøgtede!

Men idet jeg modtager Tilbudet, ønsker jeg samtidig at udtale, at det nu foreløbig standsede Arbejde for »Absalonsgaarden« atter maa optage sin smukke og ideelle Virksomhed, saasnart vi faar overstaaet de Trængsler, vi for Tiden er stedte i.

København, 23. Novbr. 1914.

† Johannes,
Biskop. Apost. Vikar.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Vejle. Fredag d. 20. ds. holdt den herværende Sognepræst, Præmonstratenseren J. Brems et overordentlig interessant Foredrag om Belgien i »Funktionærforeningen« paa Brejninge Aandssvageanstalt. Pastoren talte om Belgien før Krigen og kom navnlig ind paa de sociale Love af 1886 og 1897, der var Skyld i den store Fremgang, Belgien har haft i de sidste 25 Aar. Befolkningen var af Naturen driftlig, man har endog kaldt dem »Vestens travle Japanesere«, men de taaler ingen Baand paa sig, hvad ogsaa Landets Historie viser. De er godmodige og aabenhjertede og nærer en særlig Respekt for Kirken. De kræver det utroligste af deres Præster, som er Foregangsmænd paa næsten alle Omraader. Først for nylig blev der indført Skoletvang, som dog er meget lempelig. I varme og bevægede Ord talte han om den modige, kloge Kong Albert, hvem alle havde den største Medlidenhed med, og som Folket nu

næsten ærede som en Helgen. Til Slut mindede han om den Forbindelse, der altid har været mellem Danmark og Flandern, lige siden Knud d. Hellige hentede sin Dronning Edelederne fra. Middelalderen igennem bestod der en livlig Handelsforbindelse mellem de to Lande, og var det ikke Kong Leopold af Belgien, der vilde have, at vi i 1864 skulde have haft den danske Del af Sønderjylland? Der bestaar altsaa et Slægtskabsbaand mellem disse to Folk, hvilket ogsaa viser sig nu. Han vilde ved denne Lejlighed tilkendegive sine Landsmænds Tak for den Kærlighed og Sympathi, det danske Folk havde bevist dem i disse Smertens og Sorgens tunge Dage.

Aug. R. Binzer.

England. Benediktiner-Abbediet paa den lille Ø Caldey nær Wales, det forhenværende protestantiske Munkesamfund, der for et Par Aar siden traadte over til den katolske Kirke, har i dette Efteraar haft meget bevægede Dage. Medlemmerne fra to Benediktiner-Abbedier i Belgien har i denne Krigens Tid fundet et gæstfrit Opholdssted hos deres engelske Ordensbrødre. Hele Noviciatet og nogle af de ældste Munke fra St. Andreas-Abbediet i Bruges er saaledes flygtet til Caldey. De blev venlig modtaget i den lille walisiske By Tenby, gennem hvilken de drog til Klosteret paa Caldey. Landflygtige Munke fra Maredsous har ogsaa fundet et Hjem i det engelske Kloster. Det berømte Bibliothek i Maredsous med dets 600.000 Bind er for Sikkerheds Skyld blevet pakket ned i Kirkens Krypt. Selve Klosteret er besat af tyske Tropper. Abbeden fra Maredsous, Dom Columba Marmion, er ogsaa i Caldey. — En engelsk gejstlig, Pastor Cyril H. Stenson, B. A., er i Calday bleven optaget i den katolske Kirke.

— Til Dagbladet *Politiken* telegraferes fra Rom, at Paven har billiget den engelske Regerings Bestemmelse om at sende en særlig akkrediteret Gesandt til Vatikanet, saa længe Krigen varer.

Rom. I hvor høj Grad alle har taget fejl, som i Pave Benedikt XV vilde se den »politiske« Pave i Modsætning til den »religiøse« Pius X, bliver efterhaanden stedse klarere, jo flere personlige Træk man faar at vide om den Hellige Fader, der jo hidtil har ført en forholdsvis stille og ubemærket Tilværelse. Saaledes fortælles det nu, at Benedikt XV, den Gang han var Understatssekretær under Kardinal Rampolla, hyppig tilbragte Natten i Roms Kirker, hvor det allerhelligste Sakramente bliver udstillet i Anledning af de 40 Timers Bøn. Ethvert Medlem af Broderskabet for den natlige Tilbedelse — hvis Formand daværende Monsignore *della Chiesa* var — har efter Tur fire Gange om Maaenen at tilbringe hele Natten foran Tabernaklet under Salmesang og Betragtning, fra Kl. 9 om Aftenen til Kl. 5

om Morgenen. Broderskabet blev i 1810 grundlagt af Marchese Patrizi, nyordnet i 1814 af Pave Pius VII og tæller Roms fornemste gejstlige og Lægfolk blandt sine Medlemmer. — Paven fyldte den 21. ds. sit 60. Leveaar. I denne Anledning fandt der Søndag den 22. i Peterskirken den første offentlige Modtagelse af den romerske Befolkning Sted, i Lighed med de Møder, Pius X plejede at afholde om Sommeren i Damasusgaarden i Vatikanet.

— Af Pavens nye, store Encyclica kan Ugebladet forhaabentlig i næste Nummer bringe det første Afsnit.

Italien. Ifølge telegrafisk Efterretning er Patriarken af Venedig, Kardinal *Cavallari*, den 24. ds. afgaaet ved Døden.

Tyrkiet. Sultanen har ophævet det mangeaarige franske Protektorat over de Kristne i Orienten. Den nord-amerikanske Gesandt henstillede, at dette Protektorat midlertidig skulde gaa over til ham, men fik til Svar, at der overhovedet ikke mere skulde være noget Protektorat. I Stedet for har Sultanen bestemt, at der skal ansættes en tyrkisk Gesandt ved Vatikanet, og Mgr. Dolci, Ærkebiskop af Amalfi, er rejst til Konstantinopel til nærmere Forhandling.

Brevkasse.

Hr. Redaktør!

1) Jeg ser af Deres Blad af 22. ds. at der indbydes til »Eksercitier for unge Piger«. Det var da en lidt uheldig Form at give Indbydelsen! Betyder det, at man just skal have en Alder mellem 17 og 25 for at kunne være med? Og hvis man nu er saa fornuftig at indse, at man i en Alder af 28 Aar ikke godt kan regne sig blandt de unge Piger — og heller ikke bryder sig om at blive det —, og hvis man i en Alder af 22 Aar er indtraadt i den h. Ægtestand, og ikke desto mindre kan ofre Tid til at pleje sin Sjæl, og hvis — — — ja, dette blot for at henstille til de ærede Indbydere, at der i Fremtiden benyttes en mere *praktisk, let forstaaelig* Terminologi. Der er faktisk dem, der har følt sig usikre over for den nævnte Indbydelse.

2) Jeg er *een* Gang i Aar blevet krævet for min Kirkeskat, men var ikke hjemme. Da man ikke paany har krævet mig for den, gjorde jeg ærlige Anstrengelser for at komme af med den. Jeg søgte bl. a. i »Katholsk Aarbog« for 1914 *forøves* Oplysning om, *hvor, hvornaar, hos hvem* jeg kunde aflevere mit Bidrag. Nu kan det vel være, at der er andre Veje, ad hvilke Oplysning kan indhentes, men mon det dog ikke var en af de første Betingelser for at faa Folk til at betale deres Kirkeskat, at det blev gjort *let*, for ikke at sige *muligt* for dem at komme af med deres Penge?
Ærb. X.

Skønt intet af de to Spørgsmaal direkte angaar undertegnede, skal jeg dog forsøge at besvare det første; skulde rette vedkommende ikke finde Besvarelsen rigtig, kan de jo gøre Indsigelse.

Det andet Spørgsmaal maa jeg lade henstaa ubesvaret. — En Pige er en Kvinde, som ikke er, ej heller har været gift. En ung Pige er en ugift Kvinde i Alderen fra 15 til mellem 30 og 40 Aar. Eksercitier for unge Piger er -- om ikke efter Ordlyden, saa dog efter Formaalet — aandelige Øvelser, beregnede paa alle ugifte Kvinder i en ung Alder. Maa jeg forøvrigt benytte Lejligheden til at anbefale vor kvindelige Ungdom de forestaaende Eksercitier. Tiderne er onde, og det er ikke mindst fra Kvinden Fornylelsen skal komme. »Fromme, stærke Kvinder — det er Danmarks Maal — vist ogsaa dets Frelse. Ærb. N. H.

The Catholic Encyclopedia.

Den katholske Organisation, *The Knights of Columbus*, har truffet et Arrangement med de oprindelige Udgivere af Encyclopædien, hvorved de indenfor en begrænset Tid tilbyder at levere hele den store Encyclopædi, indbundet i 16 Bind (14000 Sider, 15000 Artikler, c. 2700 smaa og store Illustrationer og Kort), for i alt kun 29 Dollars. Nærmere Henvendelse maa rettes til

The Knights of Columbus Catholic Truth Committee
16 East, 40 th Street, New York City.

Assumptionskapellet (Analievej 14). Fra Advent af er der hver Søn- og Festdag Højmesse Kl. 8 (den h. Kommunion uddeles ogsaa Kl. 7). Hverdage læses stille Messe Kl. 6½. Daglig Kl. 2 Efterm. sakramental Velsignelse.

Eksercitier for unge Piger afholdes fra Torsdag d. 3. til Mandag d. 7. December. De aandelige Øvelser ledes af højærv. P. L. Günther i St. Josefs Hospitalets Kirke. Deltagelse bedes anmeldt hos Søstrene, Toldbodvej 14, eller hos Mariekongregationens Præfekt, Frk. Vilh. Siegler, Kompagnistræde 9.

Mødreforeningen Tirsdag den 1. Decbr. Kl. 8¼.

Unio. Fredag den 4de December Kl. 8 Aften afholdes **Præmleskydning** i Lokalet, Frederiksberg Allé 11, 1ste Sal, hvor Tegning kan ske selve Aftenen (à 25 Øre pr. Portion).

Bøn om Arbejde.

En Pige, 31 Aar, ønsker Arbejde enten ved Rengøring af Kontor, Lager, Vagtplads paa Hospital eller Formiddagsplads, ligemeget hvad som helst. Billet mrkt. »Arbejde« bedes indlagt paa Kontoret, Bredgade 69, 2. S. o. G.

Nys hjemkomne Sager:

Krucifikser, udskaarne i Træ, fra 5—40 Kr.

Pavepostkort (Fotografi), syv forskellige, à 25 Øre.

Sølvringe med religiøse Emblemer og Billeder, 50 Øre—1 Kr.

Medailloner paa Staffeli i mange Dessins à 2 Kr. 25 Øre.

St. Knuds Medailler i Sølv, baade blanke og matte, à 1 Kr. 50 Ø. (15 Øre i Aluminium).

Katholsk Bogsalg.

Bønnens Apostolat.

Emnet for December:
Fremgang for Religionsundervisningen.]

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

Kirkelig Kalender.

29. Novb. 1. Søndag i Advent.	6. Decb. 2. Sønd. i Advent.
30. — Mand. Andreas, Apostel.	7. — Mand. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.
1. Decb. Tirsd. Ferialdag.	8. — Tirsd. Marias ubesm. Undfangelse.
2. — Onsd. Bibiana, Jomfru og Martyr.	9. — Onsd. Oktavdag.
3. — Torsd. Frants Xaver, Bekender.	10. — Torsd. Loretofest.
4. — Fred. Barbara, Jomfru og Martyr.	11. — Fred. Damasus I, Pave og Martyr.
5. — Lörd. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer.	12. — Lörd. Vicelinus, Biskop og Bekender.

Kalenderen for 1915 udkommer i næste Uge.

Den eukaristiske Forenings Medlemmer bedes erindre Tilbedelsen i St. Ansgars Kirke Fredagen d. 4. December til de afaltede Tider.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 1. December Kl. 8 Aften

Læge A. Bølling: En Konversion.

Sangbogen *Sursum corda* medtages (Nr. 136 og 41 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Jesu Hjerter Andagt (4. Decbr.).

St. Ansgars Kirke: Kl. 8¹/₄ Messe med sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

Rosenkranskirken: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

St. Annæ Kirke: Andagt efter Messen Kl. 8 og om Aftenen Kl. 8

Jesu Hjertes Kirke: Efter 8¹/₂-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 8 Aften Andagt.

St. Andreas Kirke: Efter 8-Messen sakramental Velsignelse, Kl. 7¹/₂ Aften Andagt.

Bogudlaan (gratis).

Fra **St. Ansgars Folkebibliothek** Bredgade 67, 3. Sal o. G. Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 7—9 Aften; desuden efter Eftermiddagsgudstjenesten i St. Ansgars Kirke.

Ved **Rosenkranskirken** daglig fra 6—7 (hos Hr. Pastor Ronge).

Ved **St. Annæ Kirke** hver Søndag efter Hovedgudstjenesten.

Fra **St. Josefs Konferens** Bibliothek udlaanes Bøger efter Højmessens i Præsteboligen.

Fra **St. Andreas Konferens** Bibliothek hver Søndag efter Højmessens.

Fra **Mariahjemmet**, Vestervoldgade 115, Onsdag den 2. Decbr. Kl. 2¹/₂—3¹/₂.

K.U.B. (Katholsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle betragtes som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

MOHNS BOGTRYKKERI ST. KONGENSGADE 31. TELEFON PALÆ 591.

Færdigt fra Redaktionen Onsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag Form.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvarialet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14, Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657 y.

Nr. 49.

Søndag den 6. December.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Den Hellige Fader Pave Benedikt den Femtendes første Encyclica. — Stephan Kardinal Borgia. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Nord-Amerika. — Brevkasse. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

238.

Adventstanker.

Atter synger vi med Længsel den gamle Adventssalme:
Send os, o Gud, fra Himlens Hal
din Søn, som os forløse skal,
som være vil vor Redningsmand
og føre os til Frelsens Land.

Der er to Ting, som Kirken opfordrer os til i Adventstiden, to Ting, som er den første og nødvendigste Betingelse for en lykkelig og bedre Tid, og disse to Ting er Bod og Bøn. Den Fred, Jesus har bragt, tvivler den verdsligsindede maaske om, den stolte og hovmodige vender sig bort med Uvilje, den Halvkristne, som hverken er varm eller kold, siger baade ja og nej, den letsindige slaar det hen i Vejret, men den fromme Kristen, som længes efter lysere Tider, efterkommer Kirkens og Guds Opfordring, især i denne Adventstid: Han beder og gør Bod. Al Skriven og Talen, al Virken og Arbejde gavner ikke det ringeste uden Guds Naade, og den opnaar man fremfor alt ved Bønnen, ved Selvfornægtelsen. Lad os da bede og gøre Bod og fornægte os selv. Adventstiden være for os som en stille Stjerne, der lyser inde i vort Hjerte og giver os Haab om Trøst og om Fred mellem Nationerne og mellem de enkelte Mennesker.

J. Wijnen.

Den Hellige Fader Pave Benedikt den Femtendes første Encyclica.

Til de ærværdige Brødre: Patriarker, Primater, Ærkebiskopper, Biskopper og andre Overhyrder, der lever i Fred og Samfund med den apostoliske Stol.

Ærværdige Brødre! Hilsen og apostolisk Velsignelse! Saasnart Vi var blevet hævet til den hellige Apostelfyrstes Sæde — og det ved det guddommelige Forsyns Bestemmelse og ikke ved nogensomhelst personlig Fortjeneste, da Christus vor Herre har udvalgt Os med de samme Ord, som han talte til Petrus: »Vogt mine Faar! Vogt mine Lam!« (Johs. 21, 15—17) — vendte vi kærligt Blikket mod den Hjord, Gud havde betroet Os, en talløs Hjord, thi den omfatter alle Mennesker, om end paa forskellig Maade. Men alle uden Undtagelse har Jesus Christus ved sit dyrebare Blod løskøbt fra Synden, og ingen er udelukket fra denne Forløsnings Velgerninger. En Del af Menneskeslægten har den guddommelige Hyrde allerede lykkeligt bragt under Tag i sin Kirkes Fold, medens han fuld af Kærlighed forsikrer, at han ogsaa vil drive den anden Del derind: »Jeg har andre Faar, som ikke er af denne Sti; ogsaa dem bør det mig at føre hid, og de skal høre min Røst.« (Johs. 10,16).

Overfor eder, ærværdige Brødre, vil vi ikke fortie, at Vi straks ved Guds Naade i Vort Indre har følt en næsten utrolig Kærlighedens Længsel efter at søge alle Menneskers Frelse, og da Vi overtog Pontifikatet, var Vort Ønske det samme som den guddommelige Frelsers, kort før han tog

Korsets Byrde: »Hellige Fader, bevar dem, som du har givet mig, i dit Navn!« (Johs. 17,11).

Smerte over denne Krigstids haarde Trængsler.

Men saa snart Vi fra denne Vor apostoliske Værdigheds høje Sæde saa at sige med eet Blik kunde overskue de menneskelige Forholds Udvikling, og da det borgerlige Samfunds beklagelsesværdige Stilling stod Os for Øje, blev Vi i Sandhed opfyldt af en heftig Smerte. Thi hvor kunde det ogsaa være anderledes, end at Vort Hjerte, der nærer Faderfølelser overfor alle, paa det heftigste maatte gribes af det Skuespil, som Europa, ja den hele Verden frembyder, i Mands Minde maaske det grufuldeste og sørgeligste? Overhovedet synes jo de Dage at være kommet, hvilke Christus har forudsagt: »I skal høre om Krig og Rygter om Krig; Folk skal rejse sig mod Folk og Rige mod Rige« (Matth. 24. 6—7).

Overalt hersker Krigen i al sin Sørgelighed, og der er vel nu knap noget andet end den, der behersker Menneskenes Tanker. Det er de største og mægtigste Folk, der kæmper; kan man saa undre sig over, at de, udrustede med skrækkelige Vaaben, med Krigskunstens nyeste Opfindelser, søger at tilintetgøre hinanden med frygtelig Umenneskelighed? Der findes intet Maadehold i Ødelæggelsen eller Mordet; Jorden vædes hver Dag paany med Blod og dækkes af saarede og afsjælede Legemer. Kan man tænke sig, at disse Mennesker, der opfyldte af Had staa mod hinanden, alle nedstammer fra een, at de har den samme Natur og tilhører det menneskelige Samfund? Kan man tænke sig, at de alle er Brødre og har deres Fader i Himmelen? Og medens der fra begge Sider rasende kæmpes af talløse Hære, saa ødelægges Byer, Huse og Mennesker af den Smerte og Elendighed, der plejer at være Krigens frygtelige Følgesvende. Enkers og faderløses Tal vokser for hver Dag, der gaar; Handelen standser, fordi Vejene er spærrede; Markerne ligger udyrkede hen; Kunsten forfalder; de rige er ængstelige for deres Penge; de fattige trues af Elendighed, og alle sørger.

*) Denne og de følgende Overskrifter er indføjede for Oversigtens Skyld, de findes ikke i den latinske Originaltekst.

Formaning til Fyrsterne om Fred.

Dybt grebet af Tanken om al denne Fortvivelse har Vi, saa at sige paa Dørtærskelen til Vort Pontifikat, betragtet det som Vor Pligt at minde Verden om Vor fremragende og fromme Forgængers sidste Ord og indlede Vor Forvaltning af det apostoliske Embede med Gentagelsen af dem; derfor har Vi besværgt Staternes Overhoveder og Ledere at tænke paa, hvor meget Blod og hvor mange Taarer der allerede er udgydt, og ile med at give Folkeslagene Fredens milde Goder. Maatte det ved den barmhjertige Guds Naade ske, at den Fred, som Englene sang om, da Budskabet om Menneskenes guddommelige Forlørsers Fødsel lød, ogsaa snart maa forkyndes, nu da Vi tiltræder Embedet som hans Stedfortræder: »Fred paa Jorden med de Mennesker, som har en god Vilje« (Luk. 1,14). Vi beder om, at de, i hvis Hænder Staternes Skæbne ligger, maa høre Vore Ord. Der findes jo dog andre Veje, andre Midler, hvorved den muligvis krænkede Retfærdighed kan genoprettes, og disse kunde med Oprigtighed og god Vilje forsøges, naar Vaabnene var blevet nedlagt. Saaledes taler Vi, drevet af Kærlighed, til alle Folk, uden nogen personlig Interesse. Gid de dog ikke forgæves maa høre en Vens og Faders Ord.

Den sande Aarsag til Verdenskrigen: en Krig mellem Aanderne.

Imidlertid er det ikke alene denne grufulde Krig, der bringer Folkene den største Elendighed og Os Angst og Sorg. Et andet frygteligt Onde gnaver paa selve det menneskelige Samfunds inderste Marv og er til Skræk for alle, der har nogen Indsigt, fordi det, saaledes som det allerede har bragt og stadig vil bringe andre Ulykker over Samfundet, ogsaa med Rette maa betragtes som Oprindelsen til denne forfærdelige Krig. Thi siden den kristne Vidsoms Forskrifter og Bestemmelser — skønt disse netop bringer ordnet Fasthed og Fred med sig — ikke mere iagttages i Staternes Styrelse, er der nødvendigvis kommet Usikkerhed ind i Samfundet, og deraf er fulgt en saadan Forandring i Sindelag og et saadant sædeligt Forfald, at Menneskehedens Undergang maa synes nær, hvis Gud ikke hurtig sender Hjælp.

Vi ser nemlig, at der i Menneskenes Optræden overfor hinanden mangler gensidig Velvilje, at Øvrighedens Myndighed ringeagtes, at Samfundsklasserne paa uretfærdig Vis gensidig bekæmper hinanden, at der stræbes efter flygtige og forgængelige Goder med saadan Tørst, at man skulde tro, der ikke fandtes andre og langt værdifuldere, som det tilbødes Menneskene at erhverve sig. I disse fire Punkter tror Vi at have fundet ligesaa mange Grunde til, at det menneskelige Samfund er udsat for saa svære Forstyrrelser. Derfor maa alle kæmpe for, at disse fire Grunde udryddes, derved at de kristelige Grundsætninger genindføres — hvis da den Hensigt at give Verden tilbage til Freden virkelig er til Stede.

Pligten til Næstekærlighed og dennes Mangel i Nutiden.

Da vor Herre Christus steg ned fra Himmelen for at genoprette det Fredsrige, som ved Djævelens Misundelse var blevet omstyrtet, vilde han, at dette Rige ikke skulde bygges paa anden Grundvold end Kærlighedens. Derfor siger han atter og atter: »Et nyt Bud giver jeg eder, at I skal elske hverandre« (Johs. 13,39). »Det er mit Bud, at I skal elske hverandre« (Johs. 15,12). »Dette befaler jeg eder, at I skal elske hverandre« (Joh. 15,17), som om det var hans eneste Opgave, hans eneste Arbejde at bringe Menneskene til at elske hverandre. Og hvilke Grunde dertil giver han os ikke? Han befaler os alle at se op til Himmelen: »Thi een er eders Fader, som er i Himmelen« (Matth. 23,9). Alle, uden Hensyn til Nationalitetet eller Sprog eller Levevis, lærer han den samme Bønnens Form: »Fader vor, du som er i Himlene.« Ja, han forsikrer os endogsaa, at den himmelske Fader ikke ved Uddelingen af sine naturlige Gaver ser paa den enkeltes Fortjenester: »Han lader sin Sol opgaa over gode og onde og lader det regne over retfærdige og uretfærdige« (Matth. 5,45). Og han siger, at vi alle er Brødre, ligesaa vel som han kalder os sine Brødre: »I er alle Brødre« (Matth. 23,8). »Han er selv den førstefødte blandt mange Brødre« (Rom. 8,28). Men hvad der mest hjalp til at opvække broderlig Kærlighed, selv overfor dem, det naturlige Hovmod foragtede, var, at han vilde, at man skulde se ham selv ogsaa i de allerringeste

Mennesker. »Hvad I har gjort mod en af disse mine mindste Brødre, det har I gjort mod mig« (Matth. 25,40). Og endnu mere, bad han ikke ved sit Livs Afslutning Faderen paa det mest indtrængende om, at saa mange, som skulde komme til at tro paa ham, alle maatte være eet ved Kærlighedens Baand — »som du, Fader, i mig og jeg i dig« (Johs. 17,21). Og til sidst udgød han, hængende paa Korset, sit Blod for os alle, at vi derved kunde samles til eet Legeme og gensidig elske hverandre, saaledes som der altid findes den største Kærlighed mellem Lemmerne paa det samme Legeme.

Men ganske anderledes er Sæderne i vore Dage. Aldrig før er der blevet talt saa meget om Menneskers Broderskab som nu; ja, man tager end ikke i Betænkning, idet man ringeagter Evangeliets Ord og tilsidesætter Christi og Kirkens Virksomhed, at prise denne Interesse for Broderskabet som et af de største Resultater, vor Tids humane Bestræbelser har opnaaet. I Virkeligheden er der dog aldrig blevet handlet mindre broderligt blandt Mennesker end i vor Tid. Der hersker stygt Had paa Grund af Ulighed i Fødsel; Fjendskab skiller, mere end Grænsen, det ene Folk fra det andet; i den samme By, indenfor de samme Mure er Samfundsklasserne optændte af Misundelse mod hverandre, og i Forholdet mellem de enkelte hersker Egenkærligheden som højeste Lov.

I ser altsaa, ærværdige Brødre, hvor nødvendigt det er af al Magt at stræbe efter, at Jesu Christi Kærlighed atter kan komme til at herske blandt Menneskene. Dette skal for os staa som vort Pontifikats egentlige Opgave, og vi formaner eder til ogsaa at tragte derefter. Lad os ikke høre op med at indprænte følgende Ord af den hellige Johannes i Menneskenes Sind og bekende dem i Gerning: »Lad os elske hverandre!« (I. Johs. 3,23). De Velgørehedsforanstaltninger, som vor Tid er saa rig paa, er sandelig herlige og anbefalelsesværdige; men de er kun til virkelig Nytte, hvis de bidrager til i Hjerterne at fremme sand Kærlighed til Gud og Næsten; hvis de ikke gør det, er de intet værd; thi »den, som ikke elsker, bliver i Døden« (I. Johs. 3,14).

(Fortsættes.)

Stephan Kardinal Borgia.

(Fortsat — ikke sluttet.)

I Sjællands Biskop, Dr. Frederik Münter har Kardinal Borgia haft en trofast Ven, der paa een Gang beundrede Videnskabens lærde Dyrker og ivrige Beskytter og paa samme Tid forstod Mennesket. Dette er det rent umiddelbare Indtryk, man faar ved Gennemlæsningen af Münters Mindeskrift.

Den lærde Biskop forsikrer, at det flyder af et varmt Hjerter og vil være Danske velkomment, men at det desværre er kortfattet. »Mit Maleri er desværre ufuldkomment; thi jeg har næsten ingen andre Kilder at øse af, end min egen og nogle faa Venners Hukommelse. Dog vilde jeg derfor ikke opsætte disse Blades Trykning; og, da der snart i Italien vil udkomme mere end een nøjagtig Biografi, saa forbeholder jeg mig til sin Tid at give Oversættelse eller Udtog af, hvad jeg da finder at være Borgias Navn værdigst.«

Det er en Glæde for os at møde Münter som Borgias første Biograf, og det tjener ham til Ære, at han ogsaa ad denne Vej viste sin hedenfarne Ven og Beskytter sin Taknemmelighed. Som den senere omtalte franske Biografi bemærker, fortjente Kardinalen ogsaa dette; thi Münter var jo blandt de unge, der færdedes ud og ind i hans Hus, i Velletri som i Rom, hvor Münter i Museet og Biblioteket øste en rig Skat af Viden og undfangede Planerne til flere af de Værker, som gjorde hans Navn berømt.

Münters Mindeskrift oversattes allerede samme Aar i Marts paa Tysk med et Tillæg af B. Kordes i *Intelligenzblatt zur Leipz. Zeit.*; men Münter fik ikke senere Lejlighed til at meddele yderligere Bidrag til Borgias Levned; thi i Italien saa nemlig kun een virkelig Levnedbeskrivelse Lyset.

I 1805 udgav Karmeliterpater Paulino a S. Bartholomæo sin: *Vitæ synopsis Stephani Borgiæ*, trykt i Rom og tilegnet Pius VII. Senere er der ikke kommet noget større Værk om Borgia. Hans Fødeby Velletri fejrede ham i en

panegyriske Mindetale*), der ikke rummer Halvdelen af de faktiske Oplysninger, som Münster har givet i »Minerva«, og som paa ingen Maade kan sammenlignes med Münsters og og Schows, hvad Menneskeskildringen angaar.

Se, o Roma, den Mand, som engang dig elsked!

For de herlige Decier, for de tapre Meteller ej ham vil jeg bytte —

ej heller for de Scipioner, de vilde Puneres Bane,
og ej for Kamillus, Galliens sejrende Skæbne.

Disse Vers, ret efter Tidens bombastiske Smag, staar som Motto i Spidsen for »Vitæ«.

At Paulino a S. Bernardo blev Borgias Biograf, forstaar vi, naar vi hører, at denne Karmelitermunk i 14 Aar havde staaet Kardinalen nær. Han havde saaledes gennemrejst store Dele af Italien i Borgias Selskab, og i 1789 opholdt han sig i længere Tid hos ham i Padua og Venedig. Pater Paulino havde saaledes haft rig Lejlighed til at lære den lærde Kardinals Sædvaner og Levemaade at kende og værdsætte hans sjældne Aand og Karakter, som disse lod sig til Syne i hans ydre Færd som i Privatlivet.

— — — — —

Den 3. December 1731 fødtes Stephan Borgia i Vol-skernes gamle Stad Velletri, hvor ogsaa Kejser August havde set Verdens Lys.

Kun 30 km Sydøst for Rom ligger Velletri ude i Albanerbjergene med sin »Santa Maria« fra det 14. Aarhundrede og sin Domkirke, San Clemente; thi Velletri er Sæde for Biskoppen af Ostia-Velletri, der tillige er Kardinaldekan. Ellers er der intet særligt at melde — jo, dog eet, Stadens Kvinder er berømte for deres Skønhed. Om Borgias Moder har hørt med til disse skønne, ved vi ikke.

Faderen, Camillo Borgia, hørte til en af Byens bedste Slægter, men han havde intet Embede og søgte heller ikke paa anden Vis at blande sig i det offentlige Liv. Derimod

*) Elogio detto alla memoria di Stefano Borgia, cardinale etc., Velletri 1806 (paa Unv.s og kgl. Bibl. i Kbhvn.). Kilderne til Borgias Historie er meget sparsomme. »Wetzer und Welte« anfører kun een Kilde: Fr. Cancellieris Elogio (Rom 1806). La grande Encyclopd og The cath. Encyclopd (New York) anfører ogsaa »Vitæ synopsis« (paa kgl. Bibl.). Paa det kgl. Bibliotek findes endelig en lille ypperlig Biografi: Notice sur la vie du cardinal Borgia, Særtryk af »Magasin Encyclopédique« for Febr. 1807. Mærkværdig nok har jeg ikke noget Steds fundet den anført.

elskede han det stille, tilbagetrukne Hjemmeliv, hvor han var fuldt optaget af sine videnskabelige Studier og sine fem Sønners Opdragelse.

Familien Borgia var oprindelig spansk, men har intet at gøre med Alexander VI.s, hvorfor Münters Beklagelse over, at denne daarlige Paves Vanrygte fordunklede Kardinalens Familieære, altsaa ved nærmere Undersøgelser har vist sig ubegrundet. Ganske vist kan Borgia'erne i Velletri da heller ikke tilegne sig den ypperlige Pave Calixtus III lige saa lidt som den hellige Frants Borgia.

Grunden til, at denne Familie er kommen til Italien, kendes ikke; i Spanien skal den række tilbage til det 12. Aarhundrede og tæller fremragende Hærførere, Købmænd og Forfattere i sin Midte. Et udpræget Højsind og en brændende Kærlighed til Litteratur og Kunst er fremtrædende Træk i Slægten. Flere af dens Medlemmer har været Malteserriddere, medens andre har helliget sig den egentlige kirkelige Embedsvej.

I 1740 sendtes den niaarige Stephan til en af disse sidste, til sin Farbroder Alessandro, Ærkebiskop af Fermo i Mellem-Italien. Ærkebispnen havde paataget sig sin Brodersøns videre Opdragelse. Ogsaa her i Fermo tilbragte han da nogle rige Skoleaar, helt optaget af sine aandelige Sysler og tidlig udviklede Interesse for de henfarne Tider og deres synlige Minder.

Hans lærde Farbroder opmuntrede sin Brodersøn i enhver Retning; selv var han nemlig ogsaa en ivrig Samler og Forsker. Naar baade Stephan og hans ældre Broder Camillo blev bekendte for deres store antikvariske Interesse og Vidén, saa grundlagdes denne Kærlighed hos dem af deres Farbroder allerede i deres Drengaar. Ja, Ærkebispnen af Fermo havde endogsaa oprettet en Oldsagssamling i sin Fødeby Velletri, hvor han hyppig indfandt sig. Selve Fermo var da ogsaa ret et Sted, hvor en slig Kærlighed kunde opvokse hos Drengen Stephan. For blot at nævne een Ting: højt over det aabne Hav hæver den herlige Domkirke sig; de lærde fører den tilbage til Longobardernes Tid, og saa staa den tilmed paa det gamle Jupitertempels Grundmur.

Fra første Færd samlede Stephan Borgias Hovedinter-

esse om Verdenshistorien og ganske særlig om Kirkens Historie. Tidlig søgte man med stor Omhu at føre ham ind i Aarsagssammenhængen, i Historiens Filosofi. Derved lagdes Grunden til den dybe og klare Indsigt, som allerede prægede hans første Arbejder. — Under sine filosofiske Studier fængsledes han særlig af Logikken og Metafysikken.

Han var endnu ikke fyldt 19 Aar, da han i 1750 tog Licentiatgraden, og samme Aar debuterede han i Litteraturen med »Monumento di papa Giovanni XVI.,« som udkom i Rom, et Værk, der straks henledte Opmærksomheden paa ham.

Dette var da den første smukke Frugt af Ærkebisp Alessandros Opdragelseskunst; det skulde senere vise sig, hvor dybt det var lykkedes ham at faa denne Kærlighed rodfæstet hos Brodersønnen, hvis glimrende Begavelse og udmærkede Familieforbindinger aabnede de videste Udsigter for Fremtiden.

Straks tilfaldt der ham et Præbende, som var stiftet for at underholde et Medlem af Familien som Prælat i Rom. Han drog da dertil for at fuldende sine Studier ved »Academia ecclesiastica,« hvor han især synes at have dyrket Kirkehistorien og Kirkeretten, i hvilke Fag Münster siger, at han besad megen Styrke.

Nogen Tid efter døde hans ældste Broder, og han stod nu egentlig for Tur til at overtage Familiegodserne; men han blev tro mod sin Bestemmelse, at vie Kirken sin Tjeneste. Münster gør dog opmærksom paa, at den unge Mand maaske allerede da havde modtaget en af de højere Vielser, saa han ikke kunde gifte sig. Det blev da hans yngre Broder, den senere General Borgia, der overtog Arven, idet han traadte ud af Malteserordenens Noviciat, giftede sig og blev en meget lykkelig Fader til en stor Børneflok.

Bispebyen ved Adriaterhavets Bred drog imidlertid Stephan Borgia som en gammel Kærlighed, og i 1755 træffer vi ham da atter i Fermo, hvor han er blevet Sekretær ved det filologiske Akademi, af hvilket han allerede var blevet optaget som Medlem i 1752.

Under hele det andet Ophold i Fermo bevægede han sig ret af Hjertens Lyst i Byens litterære Kredse, hvor han

særlig paavirkedes af Clara Spinaccias sjældne Aandfuldhed. Hun blev gift med Prins August af Sachsen, men vendte i 1792 tilbage til Fermo, hvor Borgia, som imidlertid var bleven Kardinal, besøgte hende. Hun var forresten den eneste Kvinde, han omfattede med særlig Interesse.

I 1757 vandt han Doktorgraden i Kirkeret, og Benedikt XIV. førte ham nu ind paa den Embedsvej, der vel fører til de højeste kirkelige Værdigheder, men som ogsaa lægger saa stærkt Beslag paa sin Mand, at der skal en overordenlig Arbejdsevne til, om der skal levnes Tid og Kræfter til egentlig videnskabelige Sysler; men her var netop Stephan Borgia Manden.

Pave Benedikt XIV., der elskede Videnskab og Kunst, havde saaledes faaet Øje paa den unge Borgia og drog ham ind i den lærde Kreds, han samlede om sig. Og her var Borgia ret i sit Element. Særlig har Benedikts berømte Mandagsaftener været ham kære. Benedikt XIV. samlede nemlig Kredsen om sig hver Mandag Aften, og man drøftede da ret af Hjertens Lyst kirkehistoriske, kirkeretslige og liturgiske Spørgsmaal.

I Slutningen af sit Pontifikat betroede Pave Benedikt den vanskelige Guvernørpost i Benevent til Stephan Borgia, en stor Udmærkelse for saa ung en Mand. (Sluttes.)

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Og som Sollyset før, saaledes glider nu Menneskestrømmen ind ad den aabne Fløjdør.

De træder ind forrest af alle, disse pjaltede Mænd og Kvinder, hans fattige Venner, de, der stod hans Hjerte allernærmest. Med taarefyldte Øjne nærmer de sig Baaren, og Synet af den stille Skikkelse med det forklarede Ansigt faar deres Hjerter til at bæve. De kender ikke Ord, der kan udtrykke deres Følelser, Smerte og Fryd er sælsomt blandet deri. De mindes hans utrættelige Omhu for dem, hans aldrig svigtende Kærlighed, og med eet løsnes de bundne Tunger,

og som Orgelets Brusen lyder det gennem Kirken: »Vi var nøgne, og du klædte os, vi var syge, og du besøgte os, vi var i Fængsel, og du kom til os! Hellige Kamillus, de fattiges Fader, vor Hjælper, vor Trøster, vor kæreste Ven, bed for dine Venner, bed for os!«

En Kvinde søger at bane sig Vej gennem den tætte Skare, og overalt viger man til Side for at lade hende komme frem. »Den hellige Kamillus' Skriftebarn!« hviskes der, mens hun synker paa Knæ ved hans Side. Hun hører dette Tilnavn, som Folk har givet hende, og Ydmyghed og Taknemlighed fylder hendes Hjerte.

Hun maa vel blues, naar hun mindes den Dag for Aar tilbage, da hun første Gang traf Fader Kamillus.

Hun var en forfængelig, nydelsessyg Kvinde og førte et letsindigt Liv. En Dag, da hun i sin prægtige, udfordrende Dragt var paa Vej til Kirken S. Giovanni, mødte hun to Ordenspræster. Den ene af dem løftede Øjnene fra Jorden og tilkastede hende et Blik, et eneste, saa korsede han sig og skyndte sig bort. Men det Blik, det sved hende lige ind i Sjælen. Det rummede i sig en saadan Afsky og Skræk, at hun følte, han i et Nu havde set til Bunds i hendes Sjæl. »Han har gennemskuet mig; han ved, jeg er en stor Synderinde!« for det igennem hende. Hun kunde ikke finde Ro eller Rist mere, kunde ikke mere bære Vægten af sine Synder; hun vilde bekende dem alle for en Præst, aflægge et Generalskriftemaal for hele sit hidtidige Liv. Fader Kamillus' Navn var paa alles Læber, hun vilde gaa hen til ham paa Helligaandshospitalet, han maatte kunne hjælpe hende. Men da hun traadte ind til ham i Skriftestolen, standsede hun som lynslagen. Det var jo ham, Præsten, hun havde mødt ved S. Giovanni. Hun kunde kun stamme nogle Ord om sin Anger og sin Frygt for ikke at kunne aflægge et fuldt udtømmende Skriftemaal. Han talte mildt og trøstende til hende og bad hende saa komme igen den næste Dag, saa skulde han hjælpe hende dermed. Da hun kom til den aftalte Tid, gav han hende et Blad Papir, og paa det fandt hun — o Under! — alle sine Synder optegnet, de aabenbare og de skjulte, som hun alene kunde kende. Forfærdet stirrede hun paa ham; men han bad hende blot nøje overveje det alt og angre

det af hele sit Hjerte og anviste hende saa en Præst, for hvem hun kunde skrifte.

Hun havde gjort, som han bød hende; men fra det Øjeblik var hun et nyt Menneske -- et angerfuldt, bodfærdigt Menneske, hvis Liv var viet Barmhjertighedsgerninger, og Kamillus var hendes trofaste Vejleder og Skriftefader. Nu knæler hun her og kysser med Taarer hans kolde Haand, mens hun sagte sukker: »Hellige Kamillus, din Afsky for Synden drog mig fra Fortabelsens Vej. Sjælefører! Skriftefader! Hellige Guds Tjener! Bed for de svage, bed for mig!«

Har hun givet Tanken Lyd og sagt Ordene højt? Fra den anden Side af Baaren kommer Ordene tilbage som et tro Ekko. Der staar en ung Mand i fornem Dragt. Hans Blik er ufravendt rettet mod det straalende Ansigt paa Puden foran ham. Det er kun faa Uger siden, han første Gang saa Fader Kamillus. Kun modstræbende havde han fulgt sin gamle Lærer og Skriftefader til Magdalenaklosteret; han vidste jo godt, at denne mente, at et Møde med den hellige Præst vilde kunne føre ham til Omvendelse. Som om en dødssyg Mand skulde kunne forstaa den vilde Brusens i hans Blod, som ganske havde taget Magten over hans Fornuft og Villie! Men da Fader Kamillus saa paa ham med sit klare, faste Blik, da følte han, at han saa ind i hans Hjertes skumleste Kroge, og da han talte til ham, da forstod han, at for ham var intet menneskeligt fremmed. Han udøste sit Hjertes Uro og Trængsel for ham og fik ved hans Ord Kraft til at bryde Syndens Tryllelænker og begynde et nyt Liv.

Brødrene har strøet Myrtegrene og Blomster over Baaren; den unge Mand bøjer sig og tager en lille grøn Kvist, som hviler paa den dodes Bryst, og gemmer den varsomt inden for sin Barm. Og som han har gjort, gør mange, snart er der hverken Blomster eller Blade tilbage.

Og gennem Kirken kommer en hel Flok Børn. De smaa har plukket Blomster, som de vil bringe deres kære Fader Kamillus, og mens de strør deres brogede Gaver over hans Leje, synger de en lille barnlig Sang uden Rim eller Rytme. Det lyder som et Kor af Smaafugle: »Fader Kamillus, vor elskede Ven! du som stilled' vor Sult, du

som hjælp os af Nød, du som varmed' og plejed' og klædte os smaa, bed for os Snaabørn, bed for os.«

Mange Gange i Dagens Løb bringer Børnene Blomster, men Blomsterne faar aldrig Lov til at visne paa Baaren; de bæres bort af de Hundrede og atter Hundrede, som i Dagens Løb bringer Fader Kamillus det sidste Farvel, og gemmes som et belligt Minde om den, den havde været Guds Redskab til at frelse dem fra legemlig eller aandelig Nød — — —.

Men uden for Kirken, paa den brede Trappe foran Portalen, sidder de blinde. De tør ikke vove sig ind i den tætte Menneskestimmel; men med deres skarpe Hørelse opfanger de hver Lyd derindefra, hver Bøn, hver Sang, hvert stille Suk. Og før de ved af det, har de føjet det sammen til en Sang, og Dagen igennem lyder de blindes Litani fra Kirketrappen ud over Torvet i den evige Stad: »Hellige Kamillus, de fattiges Fader, de pestsyges Hjælper, de døendes Trøster. Hellige Kamillus, Guds udvalgte Præst, bed for dine Venner, bed for os!«

Saa gaar Solen ned, og Lysene slukkes; der bliver stille og tomt i Magdalenakirken. Men i Nattens Mørke bærer Brødrene Kamillus' Lig ind i Sakristiet og lukker og laaser Døren godt, nu maa ingen mere bryde Stilheden om den døde. To Dage efter jorder de ham tæt ved Alteret og rejser et simpelt Stenkors paa hans Grav uden Navn eller Indskrift.

Efter Døden.

Korset blev Kamillus' Mærke i Døden, som det havde været det i Livet, og de, som søgte hans Grav, og det var mange, fandt let Vejen derhen. Han vilde bede for dem, havde han sagt, hvis Gud vilde unde ham en Plads i sit Himmerige, og de kunde ikke tvivle om, at dette var sket.

Samme Nat, som han udaandede, havde Kamillus vist sig for flere Personer og havde selv forkyndt dem, at Gud havde taget ham til sig. For en Mand i Rom viste han sig saaledes i et Lysskær og formanede ham til at skrifte en bestemt Synd, som han hidtil ikke havde givet Agt paa. Han sagde ham ogsaa, at han var død og nu gik til Paradis. Manden ilede øjeblikkelig til Magdalenaklosteret, hvor

han erfor, at Kamillus netop i den samme Time havde draget sit sidste Suk.

For en meget anset Dame, Sebastiana Spagnuoli, viste Kamillus sig iført Ordensdragten; men denne var helt over-
saaet med Stjerner, og det blev tilkendegivet hende, at disse betegnede de mange Sjæle, som han ved sin Forbøn havde ført til Gud.

En spansk Præst, som længe havde været syg, saa Kamillus i skinnende hvid Præstedragt. Kamillus trøstede ham med, at han snart vilde blive rask, hvilket ogsaa skete.

En Ordensmand havde længe haft svære aandelige Kampe at bestaa. En Nat havde han især lidt meget der-
under og var netop slumret ind, da han vaagnede ved, at en Haand sagte rørte ved hans højre Arm. Han aabnede Øjnene og saa Kamillus i straalende hvid Alba med kors-
lagt Stola staa ved Siden af sig. Han bad da Kamillus om at bede for ham og følte sig fra det Øjeblik fuld-
kommen beroliget og befriet for alle sine Anfægtelser.

I alle de Tilfælde, hvor Kamillus saaledes umiddelbart efter sin Død viste sig for Mænd eller Kvinder, gejstlige saavel som læge, havde hans Tilsynekomst altid til Hensigt at befri dem for Byrden af legemlig Lidelse eller for den endnu tungere Byrde af skjult Synd. Det havde været hans Livs Opgave at lindre legemlig og aandelig Nød, og Gud havde værdiget sig at bruge ham som et Redskab til at føre mange til Frelse. Han var en af den hellige Skare, der i trange og mørke Tider, for den enkelte som for den store Mængde, gør, at Afstanden mellem Himmel og Jord, mellem den barmhjertige Gud og den lidende Menneskehed ikke synes saa svimlende stor, fordi de saa helt formaar at stille sig til Raadighed for Gud med alle deres Aands- og Legemskræfter, at han kan bruge dem til at bringe hans velsignede Gaver til deres Brødre paa Jorden. Den Kærlighedens Ild, som i det korte Spand af Aar, der var Kamillus' Levelid paa Jorden, var tændt i hans Hjerte, skulde ikke dæmpes i det evige Liv, som han nu var gaaet ind til, og heller ikke standses i sine Virkninger — nu som før skulde hans Forbøn komme til andre til Gode. Mange søgte til den prunkløse Grav i Magdalenakirken og bad

om, at han, som, mens han levede, saa ofte havde bedt for dem, ogsaa nu vilde forene sine Bønner med deres, og mange, mange gik bort helbredede paa Legemet, mens deres Sjæle hævede sig i Lov og Tak til Gud.

Den rent menneskelige Trang til at give Taknemligheden et synligt Udtryk viste sig i de mange Blomster og Gaver, som stadig blev henlagt paa Gravstenen; de smaa Sølvhjerter og andre symbolske Genstande var ligesaa mange Vidnesbyrd om Kærlighed og Taknemlighed — om Barnet, der endnu under graa Haar lever dybest i det ufordærvede Menneskes Hjerter.

Som tidligere omtalt havde Kamillus' Ordensbroder, Pater Sanzio Ciccattelli, allerede mens Kamillus levede, udførligt nedskrevet alle vigtige Begivenheder i dennes Liv og en Vrimmel af Smaatræk, som giver et levende Billede af den hellige Mands Væsen og Karakter. Efter Kamillus' Død tilføjede Ciccattelli Beretningen om hans sidste Dage og den nærmest paafølgende Tid og tilegnede Pave Paul V Bogen; den udkom allerede i Aaret 1615 og blev derefter oversat paa flere forskellige Sprog, I Aaret 1651 skrev Jesuiterpateren Johan Baptist Rossi en Skildring af Kamillus' Liv under Titelen: *Exemplar misericordiæ*, og endelig fremkom den berømte Prædikant Pater Dolera med en Mængde Kendsgerninger som yderligere Tilføjelser til Ciccattellis Værk.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. I Dagene fra den 22. til den 29. November afholdtes i Jesu Hjertes Kirke Eksercitier for Mænd og Ynglinge. Foredragene holdtes af Hr. Pastor Sialm, som paa en ligefrem og hjertegribende Maade foredrog de evige Sandheder for de mellem 160—170 Tilhørere. At Deltagerne længe vil bevare Mindet om disse Eksercitier, og at de ogsaa har haft deres gode Resultater, tydede allerede den store Fælleskommunion paa, som fandt Sted i Søndags Morges. Eksercitierne afsluttedes samme Dags Aften Kl. 6. Her talte Pastor Sialm paa sin egen hjertelige Maade om Daabens Sakramente og opnaaede atter at faa os alle revet

med. Da han tilsidst, efter at det allerhelligste Sakramente var blevet udstillet, opfordrede os alle, Mænd og Ynglinge, til at forny vort Daabsløfte, fik han et Svar, der blev afgivet med Viljekraft. Man følte, at her stod Mænd bag Svarene. Et mere stemningsfuldt Øjeblik kan heller næppe tænkes end over for det udstillede allerhelligste Sakramente at forny sit Daabsløfte og endelig tilsidst at udtale: »I denne vor hellige Tro vil vi leve og dø«. Efter dette sidste Svar bruste Orgelets kraftige Toner gennem Rummet, og med en enstemmig Begejstring sang vi: Fast skal min Daabspagt evigt staa. Efter Tedeum og den sakramentale Velsignelse meddelte Pastor Sialm den pavelige Velsignelse, hvortil var knyttet en fuldkommen Aflad. Hos mange er sikkert det Ønske opstaaet: Gid alle vore Venner og Bekendte havde været med, ja maaske endog: Gid alle katholske Mænd og Ynglinge i Danmark havde taget Del i denne naaderige Tid!

— I den katholske Højskole gav Dr. Bølling en interessant og levende Skildring af den franske Lyriker, Adolphe Retté's Konversion. Dr. Bølling havde her valgt et Emne, som er af særlig Interesse for danske Katholikker, og det maa haabes, at endnu flere af vor Tids store, betydelige Konvertitter maa blive omtalt paa Højskolen.

Ordруп. St. Andreas Dag den 30. November afholdt St. Andreas Kollegium sin sædvanlige Fest i Anledning af »Navnedagen«, om end paa Grund af Tidsforholdene i lidt anden Form end ellers. Der indbødes nemlig denne Gang ikke til et stort sammenhængende Skuespil, men til forskellige større og mindre Numre af forskellig Art. Aftenen indledes med et Musikstykke af Harmoniorkesteret og et smukt firstemmigt Sangstykke: »Nu tændes de Stjerner« af Johannes Jørgensen, med Melodi af Leblanc. Derpaa holdt en Elev af 4. Mellemskoleklasse et meget vellykket kirkehistorisk Foredrag. En smuk Scene af Kaalunds »Fulvia«, der absolut gav Lyst til mere, og en flink Opførelse af Mozarts Børnesymfoni var de to næste Numre. Festen, der havde fyldt den store Sal, sluttede med Sang og Hornmusik. — To Dage efter gentoges Aftenunderholdningen for 300—400 af de paa Kollegiet og i Omegnen indkvarterede Soldater.

Nord-Amerika. (Mexico.) For alle de Krigens Rædsler, man i denne Tid daglig hører og læser om, er man tilbøjelig til at glemme mangt og meget, der foregaar i længere Afstand, hvor interessant eller rædselsfuldt det saa er. Paa denne Maade er det sikkert gaaet mange, hvad Mexico angaar. Der hersker i dette Land for Tiden saa rædselsfulde Tilstande, at de overgaar, hvad der af Had mod Troen og Moralen blev præsteret i den værste Periode under den store franske Revolution. Landets »Regering«, hvis man

kan kalde de Forbrydere saaledes, som har tilrevet sig Magten, har forbudt Gudstjenesters Afholdelse, vanhelliget Altre, Kirker og Klostre paa en Maade, der ikke lader sig genfortælle, forhaanet og skændet Præster og Ordensfolk o. s. v. Byen med det skønne Navn *Vera Cruz* (det sande Kors) er et af de Steder, hvor det allermest har gaaet ud over den katholske Kirkes trofaste Tilhængere. Kirkens Præster har i de sidste halvhundrede Aar været uden al Indflydelse hos de forskellige Regeringer, men har — som Kirkens Skik er — stedse formånet til Lydighed; nu belønner Caranza, Villa og deres infame Tilhængere dem med en Behandling, hvis Mage kun sjældnen har været set siden de store Kristenforfølgelses Dage.

Brevkasse.

En Indsender X i forrige Nr. beklager sig over, at man trods »ærlige Anstrengelser« ikke kan komme af med sin Kirkeskat, og Redaktøren lader — mærkværdigt nok — Spørgsmaalet staa ubesvaret. Mon ikke vedkommende ved »fornuftige Anstrengelser« kunde være kommen til det Resultat at henvende sig til vedkommende Sogns Sognepræst? Jævnfør for øvrigt Katholsk Aar-bog 1914, Side 66 (Kirkeskat) og for St. Ansgars Sogns Vedkom-mende Side 8, hvor der under *Sognets Kontor* staar: »Anmeldelser og Indbetalinger af de aarlige Bidrag til Sognet«, hvilket ogsaa anføres i St. Ansgars Sogns aarlige Regnskab. Endvidere hen-vises til Opslaget paa alle Sognekirkers Døre. Sic.

Hr. Redaktør!

Maatte jeg ikke bede Dem være saa venlig at meddele mig, om der eksisterer en katholsk Sygekasse ogsaa for Katholikker boende uden for København, og hvor man skal henvende sig for at faa nærmere Oplysninger. Med særdeles Agtelse

E. B.—J.

Jeg lader ogsaa dette — mærkværdigt eller ikke — henstaa ubesvaret. De, der arbejder for den katholske Sygekasses Sag, kan derved faa en lille Lejlighed til at fremdrage denne, maaske til Nytte for nogle. Erbødigst

N. H.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle, som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Udde-lingen, maa **personlig** henvende sig hos en af undertegnede inden den 15. December og senere ligeledes **personlig** afhente Føde-varerne. Til Breve tages intet Hensyn, og Varerne **udleveres hel-ler ikke til Børn.** (NB.) De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar henvende sig til undertegnede.

Fru A. Osterhammel,

Frederiksborggade 54, 3. Sal.

Frk. F. Stratbæcker,

Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.

Baronesse Stampe-Charisius,
Vestervoldgade 115.

C. Tetzlaff,

Ved Stranden 10.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i Anledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de fattige** i Rosenkranskirken Sogn. Det er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa inden den 18de December personlig henvende sig til en af de undertegnede eller til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at modtage Gaver.

Frk. M. Muus, Frk. M. Hoffmann, Frk. Ronge,
H C. Ørstedsvej 29 B⁴. Uranievej 6. Lykkesholms Allé 14, C.

Aalborg Familieaften Søndag d. 6. December 1914 Kl. 8 Aften i Skolens Gymnastiksal. Program. 1. Medlemmer af Mariaforeningen opfører: *Den forfængelige Tjenestepige*, Skuespil i 5 Akter. Personer: En gammel Kone; Lise, hendes yngste Datter; Stine, hendes ældste Datter, som tjener; Marie, Tjenestepige. 2. *Kaffebord*. Sang med Guitarspil af Hr. Larsen. Blandet Kor, Solosang etc. Entré: 50 Øre (Kaffe gratis). Børn har ingen Adgang til Aftenforestillingen. Til Generalprøven samme Dags Eftermiddag Kl. 2 har derimod kun Børn Adgang. Entré: 10 Øre. **NB. Programmet gælder som Adgangstegn.** Det mulige Overskud gaar til den ny Kirke.

Nys hjemkomne Sager:

Krucifikser, udskaarne i Træ, fra 5—40 Kr.

Pavepostkort (Fotografi), syv forskellige, à 25 Øre.

Sølvringe med religiøse Emblemer og Billeder, 50 Øre—1 Kr.

Medailloner paa Staffeli i mange Dessins à 2 Kr. 25 Øre.

St. Knuds Medaljer i Sølv, baade blanke og matte, à 1 Kr. 50 Ø. (15 Øre i Aluminium).

Katholsk Bogsalg.

Immaculatakirken, Strandvejen 91. Tirsdag den 8. December bliver Kl. 7¹/₂ Morgen Iklædning af Søstre og Profes, derefter Messe. Det allerhelligste Sakramente er hele Dagen udstillet.

Kollekten paa Katholsk Børnehjælpsdag (Søndag efter St. Elisabeths Fest den 19. November) har i de Kirker, i hvilke der blev indsamlet, givet følgende Resultat:

St. Ansgars Kirke	Kr. 252,20
St. Josefs Kirke	— 50,00
Rosenkranskirken	— 30,84
St. Annæ Kirke	— 11,00
Immaculatakirken	— 10,00
St. Andreas (Ordrup)	— 33,24

Ialt Kr. 387,28

Elisabethforeningen bringer herved alle, som har ydet Bidrag til denne smukke Menighedssag, en inderlig Tak.

Paa Bestyrelsens Vegne

J. Braun, Sognepræst.

Rosenkransforeningens Procession i St. Ansgars Kirke paa den første Søndag i December Maaned **bortfalder** paa Grund af Eksercitierne for unge Piger.

St. Andreas Kirke (Ordrup).

Den 13. December, tredje Adventssøndag, paa hvilken den ubesmittede Undfangelses Fest, begge Kongregationernes Titularfest, fejres, er i Messen Kl. 7³/₄ Fælleskommunion og om Aftenen Kl. 5 højtidelig Optagelse af nye Medlemmer.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i **Jesu Hjertes Kirke** Søndag d. 13. December Kl. 8¹/₂. I **St. Ansgars Kirke** Kl. 6 Aften højtidelig Gudstjeneste med Optagelse af nye Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

6. Decb. 2. Sønd. i Advent.	13. Decb. 3. Søndag i Advent. (I Højmessen: Marias ubesm. Undfangelse.)
7. — Mand. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer.	14. — Mand. Oktavdag.
8. — Tirsd. Marias ubesm. Undfangelse.	15. — Tirsd. Oktav af Marias ubesm. Undfangelse.
9. — Onsd. Oktavdag.	16. — Onsd.*) Eusebius, Biskop og Bekender.
10. — Torsd. Loretofest.	17. — Torsd. Ferialdag.
11. — Fred. Damasus I, Pave og Martyr.	18. — Fred.*) Forventning af Frelserens Fødsel.
12. — Lörd. Vicelinus, Biskop og Bekender.	19. — Lörd.*) Ferialdag.

*) Tamperfastedag.

Den katolske Højskole.**Møde Tirsdag den 8. December Kl. 8 Aften***Frk. Hedevig Ramsing: Hedningemissionen II.*Sangbogen *Sursum corda* medtages (Nr. 38 og 37 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenosgade 4, B. Adgang 10 Øre.

Vincentskonferensernes sidste Generalmødefor i Aar finder Sted Søndag d. 13. December Kl. 11 $\frac{1}{2}$ i Bredgade 67 $\frac{1}{2}$ o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.Mariakongregationen af Apostlenes Dronning holder Møde med Optagelse af nye Medlemmer Mandag d. 7. Decbr. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i St. Josefs Søstrenes Huskapel, Toldbodvej 14.**Unio.** Fredag den 4de December Kl. 8 Aften afholdes Præmie-skydning i Lokalet, Frederiksberg Allé 11, 1ste Sal, hvor Tegning kan ske selve Aftenen (à 25 Øre pr. Portion).**Kalenderen for 1915** er nu udkommet og kan faas paa **Menighedskontoret**, Bredgade 69, 2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne og i Bogsalget. Pris 25 Øre. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

ET GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4 og i Bogsalget.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.**K.U.B.** (Katolsk Underretnings Bureau), et Sainfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa næjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.**Katolsk Bogsalg.**

Stenosgade 3. Nær ved Vesterbrogade.

Danske og udenlandske Bøger, større og mindre Billeder samt Postkort, Krucifikser, Rosenkranse, Vievandskar, Medailler. Skriftlige Bestillinger modtages. Telefon Vester 3930.

MOHNS BOGTRYKKERI ST. KONGENSGADE 31. TELEFON PALÆ 591.

Færdigt fra Redaktionen Onsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag Form.

Pave Benedikt den Femtendes første Encyclica.

(Fortsat).

Autoritetens Undergravelse og dens Genoprejsning ved Religionen.

Som anden Aarsag til den almindelige Forvirring har Vi nævnet, at Øvrighedens Autoritet ikke mere er hellig for Mængden.

Siden man har fundet Behag i den Tanke, at Oprindelsen til al menneskelig Magt ikke stammer fra Gud, alle Tings Skaber og Herre, men har sin Grund i Menneskets fri Vilje, er de Pligtens Baand, som maa forbinde foresatte og undergivne, blevet saa svage, at de næsten synes at være forsvundet. En grænseløs, anmassende Frihedstrang har nemlig lidt efter lidt bredt sig overalt og har end ikke ladet Familiens Samfund urørt, skønt det dog er klarere end Lysen, at det udgaar fra Naturen selv; ja, den er endog trængt ind i selve Helligdommen, hvad der endnu mere maa beklages. Heraf opstaar Foragt for Lovene, Rejsning af Masserne, Frækhed til at kritisere alle Befalinger, Udflugter i Tusindvis for at undgaa Tugtens Baand, frygtelige Forbrydelser, begaaede af Mennesker, der ikke er bange for at røve Næstens Gods eller tage hans Liv, fordi de ikke anerkender nogen lovlig Tvang. —

Vi, der af Gud har faaet Sandhedens Læreembede overdraget, tør ikke tie til denne Tankens og Handlingens Fordærvelse, hvoraf det menneskelige Samfund gennemrystes, men maa minde Folkene om den Lære, som intel menneskeligt Paafund kan ophæve: »Der gives ingen Øvrighed uden af Gud; og de, der findes, er anordnede af Gud« (Rom. 13,1). Hvosomhelst, der altsaa har Magt blandt Menneskene, enten som Fyrste eller under Fyrstens Højhed — hans Myndighed er af guddommelig Oprindelse. Derfor har den h. Paulus foreskrevet, at man ikke af alle mulige andre Grunde, men af religiøs Overbevisning, d. v. s. for Samvittighedens Skyld, skal adlyde dem, der har Myndighed, naar de blot ikke befaler noget, der staar i Modstrid med Guds Bud. »Vær derfor lydige, ikke blot for Straffens Skyld, men ogsaa for Samvittighedens« (Rom. 13,5). Med den

hellige Paulus' Ord stemmer ogsaa det overens, som Apostel-fyrsten selv har lært os: »Vær derfor al menneskelig Ordning underdanige for Guds Skyld, det være Kongen som den højeste eller Statholderne som dem, der sendes af ham« (I Petr. 2, 13—14). Deraf drager den samme Hedningenes Apostel den Slutning, at den, der haardnakket modstaar det Menneske, der med Rette befaler, modstaar Gud og bereder sig evig Straf. »Hvo som derfor sætter sig op mod Øvrigheden, modsætter sig Guds Anordning, og de, som modsætter sig, paadrager sig Domfældelse« (Rom. 13,2).

Dette bør Folkenes Fyrster og Ledere betænke og se til, om det er en klog og heldbringende Plan for den offentlige Autoritet og for Samfundene at forlade Jesu Christi hellige Religion, der giver Autoriteten saa megen Kraft og Fasthed. Og de skal atter og atter overveje, om det er et Tegn paa Statsmandskløgt at ville udelukke Evangeliets og Kirkens Lære fra Statsledelsen og Ungdommens Undervisning. Erfaringen lærer os tydeligt, at der, hvor Religionen er forjaget, ligger den menneskelige Autoritet under. Thi hvad der ramte vor Stamfader, da han havde svigtet sin Pligt, det samme plejer at ramme Staterne. Saasnart hans Vilje havde vendt sig bort fra Gud, tog tøjlesløse Lidenskaber Herredømmet over den; paa samme Maade plejer Folkeslagene, naar deres Ledere forsmaar den guddommelige Myndighed, selv at drive deres Spil med de ledendes Myndighed. Saa er der intet andet at gøre end at benytte et Middel, som man ogsaa tit griber til: man anvender Magt for at dæmme op mod den stormende Uro. Men hvad nytter vel det? Man kan ganske vist tvinge Legemeerne med Magt, men ikke Sjælene.

Klassekampen. Socialismens Fejltagelser.

Naar nu den dobbelte Forbindelse, hvorved hele Samfundslegemet sammenholdes — de forskellige Lemmer forenes jo ved indbyrdes Kærlighed og Lemmerne med Hovedet ved Underkastelse under Autoriteten — er fjernet eller svækket, er det saa underligt, ærværdige Brødre, at det menneskelige Samfund synes delt i to Hære, der heftigt og uophørligt bekæmper hinanden? Overfor dem, hvem Lykke eller Flid har bragt timelig Velstand, staar de fattige og

Arbejderne, der plages af Uvilje, fordi de ikke lever under samme Forhold som de andre, skønt de har den samme Natur. Hvem kan vel vise dem, der er vildledt af Agitatorernes Bedragerier, hvis mindste Vink de lystre, at der ikke af Ligheden i Menneskenes Natur følger, at alle skal indtage den samme Plads i Samfundet, men at den enkeltes Stilling er den, som han, naar der ingen Hindringer træder i Vejen, ved sine egne Anstrengelser selv har erhvervet sig. Naar derfor de fattige bekæmper de rige, som om disse havde stjaalet en Del af deres Ejendom, synder de ikke alene mod Retfærdighed og Næstekærlighed, men ogsaa mod Fornuften, særlig da de ved ærligt Arbejde sikkert kunde berede sig selv en bedre Skæbne, hvis de blot vilde.

Hvilken og hvor stor Skade denne Misundelsens Kamp bereder saa vel Samfundet som den enkelte, hører ikke herhen. Vi ser og beklager de hyppige Striker, der pludselig standser det offentlige Liv paa et eller andet, ofte meget vigtigt Punkt, og de forbitrede Opstande og Uroligheder, hvorved der ikke sjælden gribes til Vaaben og udgydes Blod.

Dog synes Vi ikke, at det her er paa sin Plads at gentage de Beviser, hvorved de socialistiske og andre Vildfarelser af samme Art klart er blevet gendrevet. Det har Vor Forgænger Leo XIII med saa overordentlig Klogskab gjort i sine mindeværdige Rundskrivelser, og I, ærværdige Brødre, maa omhyggeligt sørge for, at hans yderst vigtige Forskrifter aldrig gaar i Glemme, men bliver oplyst og indprentet i katholske Forsamlinger og Foreninger, i Prædikener og i Skrifter, saa ofte Omstændighederne opfordrer dertil. Men — og Vi tager ikke i Betænkning at gentage det — lad os særlig bestræbe os for med alle Bevisgrunde, som Evangeliet eller den menneskelige Natur eller offentlig og privat Viden giver os, at formane alle til, efter Kærlighedens guddommelige Lov, med Brodersind at elske hverandre. Denne Kærlighed vil ganske vist ikke bevirke Ophævelse af Forskellene i Livsbetingelser eller Samfundsstilling — thi det er ligesaa lidt muligt at ophæve denne Forskel som at give alle Dele af eet Legeme samme Virksomhed og samme Værdighed — men den vil bevirke, at de højere stillede paa en vis Maade vil sætte sig paa de lavere stilledes

Standpunkt og ikke alene, som ret og billigt er, vise sig retfærdige, men ogsaa velvillige, venlige og taalmodige overfor disse, som saa vil glæde sig over de andres Lykke og stole paa deres Hjælp, saaledes som de yngre Børn i en Familie stoler paa de ældres Beskyttelse og Bistand.

*Begærlighed er Roden til alt ondt. Bjergprædikenens
Louprisning af Fattigdommen.*

Men, ærværdige Brødre, det, som Vi nu med Sorg har udviklet for eder, har en dybere Rod, og hvis ikke gode Menneskers Bestræbelser bliver rettet mod Udryddelsen af den, vil det, Vi ønsker, nemlig det menneskelige Samfunds Varighed og Bestaaen, ikke blive opnaaet. Hvad denne Rod er, siger Apostelen os: »Begærlighed er Roden til alt ondt« (I Tim. 6,10). Thi undersøger man Sagen nøje, vil man se, at alt det onde, hvoraf det menneskelige Samfund nu er sygt, opstaar fra denne Rod. Thi, hvis den fordærlige Lære, at Mennesket ikke tør haabe paa et evigt, lyksaligt Liv og derfor herved maa stræbe at blive lykkeligt ved Nydelsen af Rigdomme, Ære og Fornøjelser, bliver indprentet i Hjerterne af de slette Skoler, hvori den let paavirkelige Ungdom bliver opdraget, og af de samvittighedsløse Forfattere, af hvem daglig eller med Mellemlum den uerfarne Mængdes Aand dannes, eller ad andre Veje, hvorved den offentlige Mening paavirkes, hvis dette sker, er det ikke til at undres over, at Menneskene, som af Naturen er skabte til Lykke, med samme Magt som de drives hen til at opnaa disse Goder, støder alle de Hindringer til Side, som stiller sig mellem dem selv og disse Goder. Men eftersom nu disse Goder ikke er ligeligt fordelte, og eftersom det er Myndighedernes Opgave at hindre, at den enkeltes Frihed overskrider sine Grænser og tilriver sig fremmed Gods, bliver ogsaa Autoriteten lagt for Had, de fattiges Misundelse mod de rige vokser, og der føres Kampe mellem de forskellige Samfundsklasser, fordi den ene Part stræber efter at skaffe sig, hvad den mangler, medens den anden Part søger at beholde, hvad den har, og skaffe sig mere dertil.

Fordi Christus, vor Herre, saa alt dette komme, forklarede han i sin vidunderlige, guddommelige Bjergprædi-

ken, hvad der er den sande jordiske Lykke for Menneskene, hvorved han kan siges paa en vis Maade at have lagt Grunden til den kristelige Filosofi. Selv for Mennesker, der staar ganske fremmede overfor Troen, synes Bjergprædikenen at indeholde en enestaaende Visdom og den mest fuldendte Religions- og Sædelære. Og sikkert er alle enige om, at ingen før Christus, som er Sandheden selv, paa saadan Maade har talt om denne Sag, med saadan Alvor, saadant Eftertryk og saadan Kærlighed.

Denne guddommelige Filosofis inderste Væsen bestaar i, at de saakaldte jordiske Goder vel har Skin af noget godt, men ikke dets Kraft; derfor kan Menneskene ikke ved Besiddelsen af dem blive virkelig lykkelige. Efter Guds Raadslutning skaffer Rigdom, Berømmelse og Fornøjelser ikke Menneskene nogen Lykke; ja, man maa endda af Kærlighed til Gud opgive alt dette, hvis man vil være virkelig lykkelig. »Salige er I fattige! Salige er I, som nu græder! Salige er I, naar Mennesker hader eder og udstøder eder og bespøtter eder og forkynder eders Navn som ondt« (Luk. 6, 10—22). Thi gennem dette Livs Smerter og Trængsler og Lidelser — naar vi da bærer dem, som vi bør — baner vi os Vej til de fuldkomne og uendelige Goder, »som Gud har beredt dem, der elsker ham« (I Kor. 2,9). Des værre synes denne saa betydningsfulde Troslære at overses af de fleste og rent at glemmes af mange. Derfor er det nødvendigt, ærværdige Brødre, at alles Blikke atter bliver vendt mod dem; thi paa ingen anden Maade kan Menneskene og Samfundet atter komme til Ro. Alle hine altsaa, der bliver hjemsøgt af Lidelser af enhver Art, formaner Vi til ikke at fæste Blikket mod Jorden, hvor vi lever i Udlændighed, men vende det mod Himlen, hvor vort Maal er: »Thi vi har ikke her en blivende Stad, men søger en tilkommende« (Hebr. 13,14). Men under de Lidelser, hvormed Gud prøver deres Udholdenhed og Pligt-opfyldelse, skal de huske paa, hvilke Belønninger der venter dem, naar de er gaaet ud af denne Prøvelse som Sejrherrer. »Thi vor nærværende Trængsel, som er forbigaaende og let, virker i os en over al Maade stor, evig og alt overvejende Herlighed (2. Kor. 4,17).« Derfor bør det os af alle Kræfter at stræbe efter, at Troen paa det overnaturlige atter maa blomstre

frem blandt Menneskene, saaledes som ogsaa Vurderingen af, Længselen efter og Haabet om de evige Goder, ærværdige Brødre, fremfor alt skal være eders Forsæt saa vel som det øvrige Præsteskabs og alle deres, der, samlede i forskellige Forbund, arbejder paa at fremme Guds Ære og alles sande fælles Tarv. I samme Forhold som denne Tro vokser blandt Menneskene, vil den ubeherskede Stræben efter tomme jordiske Goder aftage, og lidt efter lidt vil de sociale Kampe og Stridigheder forsvinde under den kristelige Kærligheds Indflydelse.

Kirkens indre Liv og dens Frugter. Pius Xs Fortjenester.

Naar Vi nu vender Vort Blik fra det verdslige Samfund til Kirkens særlige Anliggender, føler Vi dog nogen Trøst i Vort Sind, der er bleven saa dybt rystet ved Synet af Tidens Ulykker. Thi ikke alene trøstes Vi af de tydelige Beviser, som Kirken giver for den guddommelige Kraft og Fasthed, der udmærker den, men ogsaa af de herlige Frugter af den omhyggelige Virksomhed, som udvistes af Vor Forgænger Pius X, der ved sit fromme Liv har omgivet den apostoliske Stol med en særlig Glans. Vi ser nemlig, at ved hans Fortjeneste luer den religiøse Ild overalt i Præstestanden, er Fromheden i det kristne Folk vokset, er Virksomhed og Orden forøget i de kristelige Foreninger, er Bispedømmer blevet ordnet og nye oprettet, er der draget Omsorg for det nye Præsteskabs Uddannelse baade i Overensstemmelse med de strenge kanoniske Forskrifter og med Tidens Fordringer, er Faren for dristige Fornyerelser blevet fjernet fra de theologiske Lærestole og Ombuen for den kirkelige Musik steget, saa at Gudstjenesten derved har vundet i Værdighed, er det kristne Navn blevet kendt viden om ved Oprettelsen af nye Missioner til Evangeliets Forkyndelse.

Store er i Sandhed disse Vor Forgængers Fortjenester, hvis Ihukommelse Efterverdenen med Taknemlighed vil bevare. Da imidlertid Gud tillader, at Familiefaderens Ager altid er udsat for »et fjendsk Menneskes« Efterstræbelser, vil det aldrig ske, at man ikke høre op med at arbejde for, at »Klinten« ikke skal kvæle den gode Sæd. Idet vi derfor paa Os selv anvender det Ord, som Gud har sagt til Pro-

feten: »Se, jeg har i Dag sat dig over Folkene og over Kongerigerne, for at du kan udrydde og ødelægge og opbygge og plante« (Jer. I, 10), vil Vi, saa vidt det staar i Vor Magt, stadig med største Iver søge at afværge alt ondt og fremhjelpe alt godt, indtil det behager Hyrdernes Fyrste at kalde Os til Regnskab for Vort Embedes Forvaltning.

(Sluttes.)

Robert Hugh Benson.

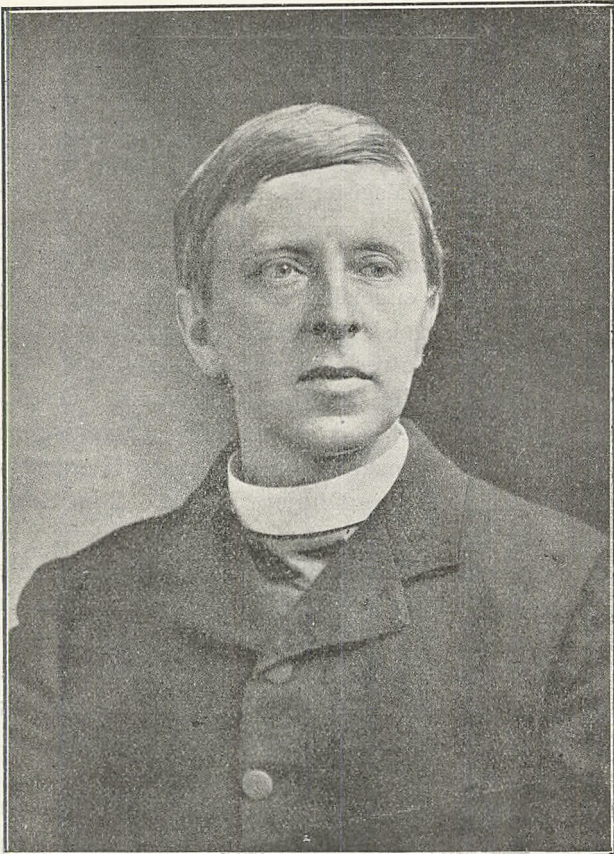
Af Magister *M. Hansen.*

Der er næppe nogen Litteratur, der er saa lidt forstaaet i Danmark som den engelske, men dette skyldes i høj Grad den Overtro, at Engelsk er et let Sprog, hvorefter følger, at Folk i Regelen ikke ofrer den samme Kraft paa det, som man vilde finde rimeligt at ofre paa Fransk. Og nu er jo Engelsk netop opstaaet ved en Blanding af keltiske, nordiske, angelsaksiske, franske og mange andre Elementer, som er smeltede sammen til en højere Enhed. Som Sproget er ogsaa det Aandsliv, der søger sit Udtryk deri, i højeste Grad sammensat. Vanskeligheden ved at forstaa det forøges betydelig derved, at Englænderne ikke har megen Evne til teoretisk at forklare aandelige Fænomener. Faa er derfor de Forfattere, der virkelig formaar at hjelpe en Udlænding til at tænke og føle som en Englænder; i de fleste Tilfælde er der intet andet at gøre end selv at blive Opdagelsesrejsende.

En af den engelske Aands typiske Skikkelser er Forfatteren Robert Hugh Benson, som for ganske nylig desværre er afgaaet ved Døden. Han blev født den 18de November 1871 og voksede altsaa op i en Periode, hvor Englands aandelige Historie bestemmes af Traktarianismen*), det vil sige en Bevægelse, der betoner de katholicerende Bestanddele af den engelske Statskirkes Lære, og af Arnolds Protest imod denne stærkt dogmatiske Kristendom, en Pro-

*) Tilhængerne heraf kaldes, uden Hensyn til deres mange Afskygninger, nu Højkirken.

test, der gav sig Udslag i den stadig stærkere Vækst af det bredkirkelige Parti, for hvilket Moralen er det vigtigste, og Dogmerne er noget, man kan tro paa eller ej, efter som det passer en. Dette Parti er stærkt paavirket af moderne naturvidenskabelige Theorier. I Modsætning til disse to Partier fandtes der ogsaa et tredie, der fastholdt, at den engelske

Kirke er protestantisk, et Parti, for hvilket et Krucifiks var et Afgudsbillede, hvilket Parti nu repræsenteres af Kentsiteterne; men det var dengang et mere religiøst Parti, der virkelig af religiøs Interesse protesterede mod Højkirkens katholicerende Ceremonier og Lære.

Ved Siden af disse Partier maa nævnes to Bøger som bestemmende for den aandelige Atmosfære, hvori Ben-

son voksede op. Den ene er *John Inglesant* af Birmingham-Fabrikanten *Shorthouse*. Denne var oprindelig Kvæker, men sluttede sig siden til den engelske Statskirke, og i 1881 udkom den omtalte Bog, der udøvede en voldsom Indflydelse paa Benson selv og en meget betydelig Indflydelse paa Personer af alle Lejre. Den slaar til Lyd for en helhjertet Hengivelse til Jesus i Menneskehedens Tjeneste, men vel at mærke saaledes, at denne Hengivelse skal baseres paa en Realisering af det overnaturlige Liv som det egentlige. Bogen er til i 1901 blev solgt i noget over 80000 Eksemplarer, og dens Indflydelse paa Benson ses i hans Prædikenserie kaldet »The Friendship of Christ«. Gentagne Gange anerkender Benson ogsaa selv, hvor stor en Indflydelse denne Bog, trods dens svagt pantheistiske Anstrøg, har haft for ham med Hensyn til at holde Idealerne personligt levende og faa hans Forstaaelse vakt for den Sandhed, at det først gælder om personlig Helliggørelse, naar man vil gøre noget for andre.

En ren Modsætning til denne Bog er Robert Elsmere, der udkom 1888. Den vil prædike Unitarisme, og den gør det saa bestikkende, at der blev prædiket imod den i alle Englands Kirker, da den udkom. Mange af Bensons Tankegange er ganske simpelt Svar paa de ret overfladiske Indvendinger, som i den fremsættes imod Kristendommen. Man kan fristes til at sige Bogen Tak, fordi den har givet Benson Anledning til at uddybe de Vanskeligheder, vor hellige Tro frembyder, og derved til i sine mesterlige Klarlæggelser at vise, hvorledes det virkelige Livsfælleskab med Kristus og den inderlige Fordybelse i den overlevede Lære vil kunne løse alle Tvivlene, denne Bog giver Anledning til.

Da Bensons Fader var den senere Ærkebiskop Benson, fik han den bedste engelske Opdragelse, det vil sige, han blev sendt til Eton for sin Skolegang, og efter at have gennemgaaet Skolen der tog han til Cambridge Universitetet, det mest moderne af de to fornemme gamle Universiteter. Som alle Englændere lærte han først og fremmest at være en *gentleman*, for hvem Lavhed og Usandhed var de værste Synder, og han deltog i al mulig Sport, hvori han ligefrem udmærkede sig. Han levede et fuldstændig sundt og

normalt Ungdomsliv, uden al religiøs Ophidselse. Et Vækkelsesmøde, som en af Eleverne i Eton fik foranstaltet, karakteriserer han som »ikke helt god Tone«.

Ærkebiskoppen af Canterbury er den engelske Kirkes Primas, og han har som saadan den Opgave at holde sammen paa de omtalte forskellige Retninger, samtidig med at han, som naturligt er, i Reglen hælder lidt mere til Højkirken end til de andre Retninger. I sit Hjem indsugede Benson derfor en temmelig intellektualistisk Kristendom, der var en Slags Generalnævner af Anglikanismen. Den gjorde ikke noget stærkt personligt Indtryk paa ham, og han fortæller os selv, hvordan han nu og da havde Perioder, hvor han sagde sine Bønner og gik til Alters; men derefter opgav han begge Dele. Han havde imidlertid den samme mystiske Baggrund i sit Sjæleliv, som karakteriserer den engelske Nation igennem Tiderne, og de Gange, den personlige Religion paatrænger sig ham, er det da ogsaa ud fra den Side, at det sker.

Efter at have studeret ved Cambridge beslutter han sig til Kirkens Tjeneste. Skønt han siger, at han ikke følte nogen egentlig Trang til at gøre det, men kun gjorde det, fordi det syntes ham det naturligste at gøre, røber han alligevel sit inderste Sjæleliv for os derved, at han, skønt han blev forberedt til Ordination af en lavkirkelig Provst, der vilde have betragtet saadant som det rene Vanvid, alligevel bestemte sig til at tilbringe nogen Tid i absolut Ensomhed før sin Ordination til Diakon, hvorved han blev rystet i sit Inderste og modtog Indtryk, der vist senere gjorde ham urolig. Men han blev den Gang kun vis paa, at det var hans Kald at blive Præst. (Fortsættes.)

Julegaver.

En Haandsrækning og en Anbefaling.

Efterfølgende Linjer er ikke skrevet udelukkende for at give Læsere, der maatte ønske det, en lille Idé til at finde paa passende Julegaver, ikke heller udelukkende for at hjælpe vor yngste katholske Institution, Boghandelen, til et godt Julesalg og skaffe vor katholske Litteratur forøget Afsætning, men af begge Grunde. Alle, som godkender de to Motiver, være disse Linjer tilegnede.

Naar vi, som rimeligt er, begynder med vor religiøse Litteratur, er Messebogen en af de Bøger, der først er at fremhæve. Den koster fra 3½—7 Kroner, alt efter Indbindingen. Kan man overkomme det, gør man klogest i ikke at tage den i den billigste Indbinding, men i den næstbilligste til 4½ Kr.; selvfølgelig er de dyrere baade kønner og stærkere.

Af andre opbyggelige Værker kunde der fremhæves ikke saa faa, baade lidt ældre og ganske nye, der som Julegaver vilde være velkomne mange Steder. Uden paa nogen Maade at sætte dem, der ikke nævnes, ringere, turde jeg maaske fremhæve Thomas a Kempis' Kristi Efterfølgelse, der koster 3 Kr. indbundet, Pastor Essers Prædikener, der faas for 1 Krone Hæftet, Pastor Schmidts Jesu Hjerter Andagt, som koster 1 Kr. 50 Øre indbundet, den store Bønnebog fra 2 Kr. 75 Øre indbundet, en hel Del mindre opbyggelige Bøger fra 15 Øre til 1 Krone Stykket og mange flere. Men for at finde, hvad man kunde benytte, burde alle, der ikke i disse Dage har faaet en Fortegnelse over dansk katholsk Litteratur tilsendt, henvende sig i den katholske Boghandel og bede om en saadan.

Af andre katholske Bøger maa først og fremmest Johannes Jørgensens Bøger nævnes; hvor meget de end er kendte og læste, vil der alligevel være mange Steder, hvor en af dem vil være en velkommen Julegave. Den smukke lille Bog »Lignelser« til ¼ Krone bør findes som Julegave i mange dannede katholske Hjem. Samme Steds passer ogsaa de fire overordentlig indholdrige Værker af Professor Rauschen, som Pastor Günther i det sidste Aarstid har udsendt paa Dansk. De koster indbundne noget under, et enkelt noget over 2 Kroner Stykket. Pastor Svenssons Bøger og Pater Spillmann's »Et Offer for Skriftemaalet«, hvilken sidste kun koster 1 Kr. 50 Øre, er ogsaa gode Julegaver. Der er mange andre Bøger fra katholsk Haand, som det er værd at købe. Ovenstaaende Linjer er kun et Forsøg paa at henlede Opmærksomheden paa nogle af vore katholske Bøger. Faa selv fat paa en Fortegnelse og vælg efter den.

Hvad Indkøb af Bøger angaar, er der endnu en Ting, som jeg gerne vilde gøre opmærksom paa. Vor katholske Boghandel, der med saa stor Uegennytte er bleven sat i Gang og drives ved nogle ganske enkeltes Virksomhed, er gennem den i Boghandlerverdenen nylig foretagne Ændring i Stand til at levere alle danske Bøger. Enhver, der forstaar, hvor stor Betydning det har, at vi har vor egen Boghandel ligesom Indre Mission i Bethesda og Grundtvigianerne i Grundtvigs Hus, bør derfor støtte Katholsk Bogsalg ved, saa vidt som muligt, at købe alle, danske som udenlandske, Bøger derigennem.

Men i den lille venlige Butik i Stenosgade 3 er der adskillige andre Ting end Bøger. Der er et stort Udvalg i Krucifikser, fra ganske billige til 1 Kr. til hele smaa Kunstværker i Træ til 30—40 Kr. Et stort Udvalg i Sølvringe med religiøse Emblemer og Billeder har allerede fundet mange Købere; det er let forstaeligt, da de baade er pæne og yderst billige, højst 1 Kr. Stykket. Smaa Medailloner paa Staffeli med Gengivelser i mat Sølv af bekendte Kunstværker vil være nydelige Julegaver; de koster 2 Kr. 25 Øre Stykket. Af Smaating findes en stor Mængde: aparte ægformige Æsker og Futteraler til Rosenkranse, Medailler med mange forskellige Helgebilleder, bitte smaa Metalæsker med en lille Figur inden i o. s. v. Af Billeder og Kort findes et meget stort Udvalg; der er nok for enhver Smag og Tilbøjelighed, saa denne Jul bør alle Katholikker købe deres Julekort i Katholsk Boghandel.

Til Slut bør endnu to Ting fremhæves. Den ene er store, nydelige Billeder af Pave Benedikt i forgyldt Ramme, fra c. 3—8 Kroner. De fortjener — og vil sikkert ogsaa faa — en rivende Afsætning. Den anden er smukke Paveflag, som Bogsalget har ladet fremstille; de koster med Stang 1 Kr. 35 Øre Stykket.

Hermed er Emnet egentlig langt fra udtømt. Maaske har jeg endog glemt baade Bøger og Sager, som burde nævnes foran det, som her er fremhævet. For saadanne eventuelle Forglemmelser gør jeg paa Forhaand en oprigtig Undskyldning. Hensigten med disse Linjer har været den, som Overskriften angiver. Opnaa den, vil vor Boghandel sikkert blive saa bekendt og skattet, at alle Henvisninger til den i Fremtiden vil være overflødige.

Niels Hansen.

Stephan Kardinal Borgia.

(Fortsat — ikke sluttet.)

Münter fortæller, at den »blide, joviale og lærde« Pave som ogsaa dennes bedste Ven, Kardinal Passionei, satte ganske særlig Pris paa den unge Borgia, hvad der naturligvis kom denne til gode paa mange Maader. Han mistede snart sin høje Velynder: Benedikt XIV. døde den 3. Maj 1758.

Borgia blev i sit Embede i Benevent, til Clemens XIII. i 1764 kaldte ham tilbage til Rom, hvor han blev Sekretær ved Kongregationen for Aflad. Disse Aar nede i Syditalien nær Neapel havde været en lykkelig Tid for ham. Münter fortæller os om den Glæde, hvormed Kardinalen endnu i sin Alderdom saa tilbage paa Aarene i Benevent, hvor han ikke alene stod midt i en lærerig og interessant Embedsgerning, men ogsaa havde saa megen Tid til sin Raadighed, at han kunde samle Stoffet til sit Værk: *Memorie storiche della città Benevento*, der udkom i Rom i 3 Kvartbind 1763—69 og grundfæstede hans Ry som Historiker.

De følgende seks Aar havde han ogsaa Lejlighed til at sysle med sit videnskabelige Arbejde, ja, Sekretærposten i Kongregationen tillod ham endog at drage rundt til flere Byer ved Middelhavet og Adriaterhavet, hvor han med stor Ihærdighed eftersporede og afskrev hidtil ukendte Aktstykker. Paa Grundlag af det indsamlede Materiale udgav han et Værk om Kirkestatens Søkrigshistorie.

Aaret efter sin Tronbestigelse betroede Clemens XIV

Borgia Sekretærposten i Propagandakongregationen. I dette vigtige Embede virkede han med stor Iver og Kraft i over 18 Aar, indtil han overtog Præfekturet og ikklædtes Kirkens Purpur. Flere ny Missioner oprettedes i hans Embedstid, saaledes i Kanada og paa Madagaskar.

Münter som ogsaa Schow udbreder sig ret vidtløftigt om Borgias Forhold til Clemens XIV. og hans Efterfølger Pius VI. Hvad der i særlig Grad har interesseret Münter og Schow, er en formentlig Spænding mellem Pius VI. og Borgia, som skulde bunde i deres forskellige Syn paa Jesu Selskab og dets Ophævelse i 1773. Borgia fremstilles da som et Barn af »Jesuitismens og Ultramontanismens Aftagstid, hvor Humanismen sad til Højbords i Rom,« som Fredrik Nielsen siger.*) Men de to Forfatteres Synsmaade bærer her et stærkt Præg af at hvile paa Bysladder; man mangler de tørre Faktas solide Underbygning. Ja, der har i Rom paa samme Tid verseret stik modsatte Rygter. Saaledes paatager Paulino sig at rense Borgia for en vis Beskyldning, man rettede mod ham. Et Rygte paastod nemlig, at Borgia skulde have givet den romersk-katholske Biskop over Hvide Rusland Fuldmagt til at lade Novicer optage i Ordenens Huse i hans Stift. Men Paulino oplyser, at det her drejer sig om den almindelige Fuldmagt, der var tilstaaet Biskoppen af den H. Stol. I Virkeligheden var Jesu Selskab heller ikke helt opløst; thi Opløsningen gjaldt kun forsaavidt Bullen: Dominus ac redemptor noster var bekendtgjort, og baade Frederik II af Preussen og Katharina II. af Rusland forbød jo paa det bestemteste dette i deres Lande. Det lykkedes Paulino at vise, at Borgia nøje havde fulgt de ham givne Instrukser. Men selve det her omtalte Rygte viser jo, at mange bebrejdede ham, at han trods Ordenens Ophævelse havde søgt at beskytte Jesuiterne.

Forøvrigt fortier hverken Münter eller Schow, at Borgia havde lærde Jesuiter i sin nære Omgangskreds, Mænd, som Kardinalen satte Pris paa. Kun har begge de fremmede overdrevet Betydningen af Borgias italienske Skæmt, der naturligvis ogsaa kunde ramme de lærde Patre.

Schow siger, at en Prælat i de Tider var 6 til 8, i det høje-

*) I Artiklen om Münter i Bricka 12,28.

ste 10 til 12 Aar Sekretær ved Propagandaen, og at det derfor var paafaldende, at Borgia var det mere end 18 Aar. Men ligger den Forklaring ikke nær, at ikke alene Kurien, som Schow oplyser, gentagne Gange erklærede, at den ikke kunde undvære Borgia paa denne vigtige Sekretærpost, men at paa den anden Side Borgia lige saa lidt kunde undvære Propagandaen; thi rent bortset fra hans store Nidkærhed overfor Hedningemissionens Sag var denne Virksomhed ogsaa betydningsfuld for ham som Arkæolog, idet Missionæerne fra alle Sider sendte rige Bidrag til hans Museum og Bibliotek.

At der har været en personlig Spænding mellem de to Mænd, er naturligvis ikke udelukket; men den har haft en hel anden Aarsag end Jesuiterne. Borgia, der havde uhyre vanskeligt ved at holde sin Skemt i Tømme, skal saaledes i Spøg have sagt nogle Ord om Mgr. Braschi, da denne blev udnævnt til Kardinal; og da Braschi Aaret efter besteg den H. Stol som Pius VI., skal han, efter Schows Udsagn, have haft vanskeligt ved at tilgive og glemme. — Hvor meget det har paa sig, er med det foreliggende Kildemateriale umuligt at sige. Men den nøgterne Virkelighed fortæller, at Pius VI i 1788 indstændig anmodede Borgia om at forsvare den H. Stols Rettigheder overfor Kongeriget Begge Sicilier. Ud fra hele sin dybe Indsigt i Historien og Kirkeretten udgav Borgia da sin: *Istoria del Dominio Temporale della Sede Apostolica nelle due Sicilie*. Ikke mindre end 23 Forfattere faldt over ham, men Borgia forsvarede sig overlegent i et Skrift 1791. Den H. Fader belønnede ham den 30. Marts 1789 med Purpuren og Præfektoret over Propagandakongregationen. I hurtigt Tempo blev han derpaa Medlem af følgende Kongregationer: *Concilium Tridentinum*, *Index librorum prohibitorum*, *Examen Episcoporum*, *Ritus og Correctio librorum Orientalium*. Endelig blev han i 1789 Tilsynsmand for Hitlebørnshusene, hvorved han indlagde sig megen Fortjeneste. Under de revolutionære Uroligheder i Rom 1797 var det til Borgia, at Pius i sin Nød vendte sig. Og da Borgia under Landflygtighedens Trængsler hører om den fangnes Paves Sygdom, iler han skyndsomst fra Padua til den H. Faders Dødsleje i Valence. Kendsgerningerne fører deres egen kraftige Tale:

I de Aar, Borgia var knyttet til Propagandaen, var det netop, han blev saa meget for de danske Romafarere. Schow finder Aarsagen til Borgias store Forkærlighed for vore Landsmænd i den høje Pris, han satte paa faste videnskabelige Grundsætninger, en Egenskab, han netop i særlig Grad fandt hos de unge Danske, der søgte til ham under deres Rejseophold. Forøvrigt satte han Pris paa ethvert Menneske, der var rede til at bringe personlige Ofre for Videnskaben. Ganske vist agtede han Talent og videnskabelig Grundighed højt, men mærkede han, at et ædelt Gemyt var forenet med store Naturgaver og grundig Indsigt, saa var han, som Schow siger, for evig bunden til den unge Mand og var ham usigelig trofast som en Fader mod sin Søn. Godmodighed og Sædernes Renhed saa han særlig paa, og fandt han ikke disse, trak han sig tilbage. Hurtig skuede han i denne Henseende ind i Ynglingens Inderste og tilhylkede sig ikke Tillid. Idet Schow skal anskueliggøre Borgias Forhold til Vennekredsen, sammenligner han ham med Mæcenas og anvender Ordene hos Horats: Enhver havde, naar han engang var værdiget hans Agtelse og Godhed, sin Plads, og fra den var ingen i Stand til at rokke ham. Gjorde han mærkelig Forskel, var det ikke, fordi han fandt større Lærdom, men derimod umiskendelige Prøver paa et ædelt Hjerte.

Jeg har kendt faa, forsikrer Schow, der lærte et Menneske saa hurtigt at kende, og der straks traf den rette Maade at behandle alle paa; han havde en egen Maade til hver især. Det eneste, hvori man maatte lempe sig efter ham, var at finde sig i hans fine italienske Skemt, der i Begyndelsen ikke helt behagede fremmede.

En umiddelbar elskværdig Munterhed, parret med Aandsfinhed og Hjertensgodhed, prægede hans Personlighed. Naar Mænd af Aand traadte ind ad hans Dør, modtog han dem med en Elskværdighed, der virkede velgørende; ligervis Mark Aurel gik han sin Gæst i Møde, fortæller Paulino, rakte ham den højre Haand og førte ham saaledes til Sæde i sit Arbejdsværelse.

Den tyske Digter J. G. Scheume fortæller i *Spaziergang nach Syrakus* fra et Besøg hos Borgia i 1801 et Træk, der er meget betegnende. Han havde afleveret et

Brev og var blevet modtaget med stor Elskværdighed af Borgia, der førte Samtalen paa flydende Latin. Det ene Ord tog det andet; Scheume fortalte om, hvorledes han af Kurfyrsten af Hessen var blevet solgt til England og havde deltaget i Frihedskrigen; dernæst fortalte han om sit Ophold i Polen. Med ægte italiensk Ilterhed og Varme faldt Borgia ham da ikke alene om Halsen, men greb ham i et Udbrud af Jovialitet om Hovedet og i Ørerne. Dette skete i Overværelse af en gammel, pavelig General, og Situationen endte med, at de alle tre brast i en hjertelig Latter.

Hans lyse, frejdige Livssyn prægede alle hans Omgivelser. Og alt som hans Navn steg i Berømmelse i Udlandet, blev hans Hus i stedse højere Grad et Foreningspunkt for Videnskabsmænd af alle Nationer. Mange af disse blev hans daglige Husvenner og følte en velgørende Tryghed ved at staa Ansigt til Ansigt med den hjertelige Velvillie, han viste alle. Münter priser ham, fordi han paa alle mulige Maader søgte at hjælpe og understøtte dem i deres Arbejde; med faderlig Omsorg søgte han at vejlede dem, at deres Romerophold kunde blive saa rigt som muligt. Saaledes tog han sig i over 20 Aar af alle danske rejsende, lige meget om de, der søgte hans Hjælp, var Katholikker eller Protestanter, selv protestantiske gejstlige; alle mødte han med Forstaaelse og Velvillie.

Münter priser ham ogsaa for den fuldendte Takt, hvormed han forstod at behandle religiøse Emner, saa ingen af hans Gæster, hvor afvigende de end var fra ham i deres Trosmeninger, paa nogen Maade fik Antedning til at føle sig stødt. Münter fortæller, at eet Emne i alle Tilfælde laa uden for al Diskussion. Han styrede de katholske Missioner i de protestatiske Lande; dette var naturligvis et Emne, han aldrig berørte, end ikke i den fortroligste Samtale, og som hans protestantiske Venner ej heller kunde bringe paa Bane.

Idet Münter søger efter en dansk Mand, som han kan sammenligne med Borgia i Henseende til Omgangsmåde, falder hans Tanke paa P. F. Suhm, hvem han ogsaa har lignet i sin spøgende Tone. Men det er ganske naturligt, at Borgias Foragt for Luksus og Blødagtighed, hans faste, retlinede Karakter i Forening med hans høje sociale Stilling

gav hans Væsen en saadan Værdighed, at alle, der kom ham nær, grebes af stor Ærbødighed, trods hele hans saa fordringsløse og beskedne Maade at være paa.

Man kan hos Münter mærke, hvor han har nydt Selskabeligheden i Borgias Hus. Han siger: Saare behagelig var hans saakaldte Konversationer om Vinteren straks efter Maaltidet. Om hans Kamin samledes da mange af Roms agtværdigste lærde. Det var ikke alene interessante antikvariske Emner, men ogsaa Dagens brændende Spørgsmaal, som da blev sat under Debat ved Ildens røde Skær. Sin Sommerferie tilbragte han enten i sin Embedsbolig i Albano eller Velletri, omgivet af sine bedste Venner. Der var han, siger Münter, fri for alt Arbejde, især højst elskværdig, og levede aldeles som en Husfader i sin Families Skød.

Vennekredsen viste ham da ogsaa den Opmærksomhed at møde op, naar Borgia traadte offentlig frem; han var da omgivet af et helt Hof af berømte Mænd.

(Sluttes.)

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Af alle disse samtidige Beretninger fremgaar det, i hvor høj Grad Herren har virket Undere ved sin fromme Tjener Kamillus, baade mens han levede og efter hans Død. Han, som aldrig havde bedt om selv at blive fritaget for nogen Art af Lidelse, kunde bede med en saa inderlig Medfølelse for andres Nød, at Gud ikke kunde lade hans Bøn være forgæves. Den første Helbredelse, der saaledes fandt Sted efter Kamillus' Død, var for en Benskade ganske lig den, Kamillus selv havde lidt af og saa taalmodigt baaret. »Gud hjemsøger os ofte med Lidelser, for at vi paa den Maade kan blive fuldt udlært i Lidelsernes Skole og derved i Stand til ogsaa at hjælpe andre;« det var Kamillus' egen Opfattelse af det Kors, Gud havde lagt paa ham, og det er forstaaeligt, at en saadan Synsmaade maatte føre den, der levede i Samklang dermed, til det inderligste Samfund med Gud og hans hellige.

Mange andre Helbredelser fulgte efter denne første, og man kan derfor ikke undres over, at allerede Pave Urban VIII i Aaret 1625 gjorde de indledende Skridt til at faa Kamillus erklæret for en Helgen. Under den Proces, der, som det er Skik i slige Tilfælde, fandt Sted for at undersøge Paalideligheden af de mange Vidnesbyrd, der var fremkommet, om hans store Hellighed, blev hans Lig optaget af Graven for at blive bisat i en muret Grav til højre for Alteret. De ti Aar, hans Legeme havde hvilet i Jorden, havde ikke medført nogen Forandring af det; man saa med Undren, at Lemmerne endnu var bøjelige og Trækkene uforandrede.

I Løbet af godt et Aarhundrede førtes Processen med stor Omhu, og i Aaret 1746 lod Pave Benedikt XIV Kamillus erklære for Helgen paa de hellige Apostle Petrus' og Paulus' Dag. Kamillus' jordiske Levninger var allerede forinden nedlagt i en Marmorurne og denne igen indesluttet i en forgyldt Metalurne, rigt prydet med Sølvornamenter. Den blev stillet i et prægtigt Kapel, der var blevet bygget til Magdalenakirken.

Pave Leo XIII udstedte den 15de Maj 1886 et Dekret, hvorved Kamillus blev erklæret for Værnehelgen for alle Hospitaler og alle syge, og hans Navn blev optaget i Litaniet for de døende.

I Forening med Philip Neri er Kamillus tillige Byen Roms Værnehelgen.

KAMILLIANERORDENENS HISTORIE FRA DENS INDSTIFTELSE TIL VORE DAGE.

Det var den 8. December 1591, at Kamillus af Lellis tilligemed 24 af de Mænd, der først havde sluttet sig til ham, aflagde de højtidelige Løfter i Magdalenakirken i Rom. Kamillus blev Ordenens første General, og under hans Ledelse udbredte den sig i de følgende Aar til en Mængde af Italiens Byer. Man havde hurtig lært at skatte Kamillianernes uegennyttige, opofrende Virksomhed, og Byerne kappedes om at aabne deres Porte for dem; thi hvor de drog ind, fulgte der Velsignelse med: Trøst og Hjælp for de syge og fattige og Opmuntring og Vejledning for de heldigere stillede i Samfundet til at anvende deres Kræfter og deres

Rigdomme paa en Maade, der kunde gøre dem selv og andre bedre og lykkeligere. Det var, som om en frisk Bølge af Tro, Haab og Kærlighed var skyllet hen over Landet, rivende med sig mangan gammel Slendrian af Magelighed, Havesyge og Ligegyldighed, bringende nyt Livsmod, hvor Haabløsheden før var til Huse, og forfriskende de fortørrede Sind med sin sunde, livskraftige Strøm. Milano, Genua, Bologna, Firenze, Ferrara, Messina og lidt senere Palermo, Mantua, Chieti, Bucchianico, Borgonuovo, Piacenza og Caltagirone blev Kamillianernes Hjemsteder, der grundlagde de deres Ordenshuse, og derfra drog de ud til deres Arbejde i Hospitaler og private Hjem, i Fængsler og paa Slagmarker, overalt hvor der var Nød og Sorg, Sygdom og Fattigdom. —

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Fra Torsdag den 3. til Mandag den 7. Debr. holdtes Eksercitier for unge Piger i St. Josefs Kirke paa Nørrebro. Foredragene, der holdtes af Hr. Pastor Günther, havde samlet c. 125 Deltagere. De unge Piger var overordentlig glade for Eksercitierne og meget taknemmelige mod Lederen. Eksercitierne afsluttedes Mandag Morgen med Fælleskommunion og en kort Tale af Pastor Günther, som de allerfleste af Deltagerne overværede.

— I Tirsdags fortsatte og afsluttede Frk. H. Ramsing paa Højskolen sit meget interessante Foredrag om Missionen i Korea. Saare gribende var Beretningen om det uafbrudte Martyrium, som Koreas Kirkehistorie var den største Del af det foregaaende Aarhundrede; indtil 1870 kan man tælle 8000 Martyrer. Der findes nu 73.000 katolske Kristne i Korea. Siden Sikkerhedsdekretets Udstedelse i Firserne er der begyndt en, af store amerikanske Pengemidler støttet, ivrig protestantisk Mission i dette Land, og der findes omtrent 90.000 Protestanter. Godt 150 Tilhørere overværede det fortrinlige Foredrag.

England. Dr. Casartelli, Biskop af Salford, fortæller, at Universitetet i Louvain delvis har modtaget Indbydelsen fra Universitetet i Cambridge til der at genoptage den i Belgien afbrudte Undervisning. Femten Professorer i Theologi, Filosofi og Jura vil derfor begynde at holde Forelæsninger i Cambridge. Det siges ogsaa, at Universitetet i Chicago vil antage en eller flere af Louvains Professorer som ekstraordinære Docenter.

Frankrig. Atter har den gamle Overtro bekræftet sig, at der altid dør tre Kardinaler efter hinanden. For otte Uger siden døde Kardinal Ferrata, nogle Uger efter Kardinal-Patriarken af Venezia, og nu, den 2. Decbr., er Kardinal-Ærkebiskop Dubillard af Chambéry i Savoyen afgaaet ved Døden. François-Virgile Dubillard var født i Aaret 1845 og blev den 27. Novbr. 1911 udnævnt til Kardinal.

Rom. Den 22. November var 30.000 Romere samlede i St. Peterskirken for at hilse paa den Hellige Fader, som for første Gang efter den Dag, han var valgt, vilde komme til Stede i Kristenhedens største Kirke. Paven holdt med høj, gennemtrængende Røst en Tale til de troende i hans eget Bispedømme, hvis Bispestol jo gjorde ham til den hele Kristenheds øverste Biskop. Til Tekst for sin Tale havde Paven valgt Ordene i St. Pauli Brev til Romerne: »Jeg takker Gud, at eders Tro forkyndes i hele Verden.«

— Fredag den 4. December er Kardinal Angelo di Pietro afgaaet ved Døden. Den afdøde var efter Anciennitet det ældste Medlem af det hellige Kollegium.

Brevkasse.

I Anledning af Skrivelse i Ugebladet i Dag om Sygekassen tjener, at den *Katholske Syge- og Begravelseskasses* Virkeomraade er *København, Hellerup, Ørdrup og Charlottenlund*. Indmeldelse sker hos *Inspektor Simonsen, St. Jørgens Allé Nr. 91*. Ærbødigst
B. H.

Til X + Y.

Naar jeg ikke optog Deres Forslag om Kirkeskat, var det ikke alene, fordi Deres Indlæg maatte skrives om, hvis det overhovedet skulde kunne trykkes, men ogsaa, fordi jeg ikke fandt Forslaget gennemførligt. De maa endelig ikke tro, at »nogen anden skal have Æren af at føre det frem«, som De skriver; jeg har ikke vist Deres Brev til nogen og skal heller ikke gøre det. De kan altsaa roligt indsende Forslaget »til højere Steder«, som De stiller i Udsigt.

Med venlig Hilsen Deres ærbødige N. H.
Til H---r. Til Deres Digt om Juletræet bliver der des værre ikke Plads i Ugebladet.

Hr. Redaktør.

Har De set Referatet i *Nationaltidende* af den russiske Præsts Foredrag i Grundtvigs Hus? Det maa have været et grinagtigt Foredrag og en grinagtig Tilhørerkreds med Pastor Larsen fra Marmorkirken i Spidsen. Russeren fortalte nemlig Tilhørerne, at Peter den store »gennemførte den fuldstændige Trosfrihed, som endnu eksisterer,« og at hans Foredrag hilstes med »stærkt Bifald«.

Ærbødigst Observer.

Tak for Deres interessante lille Meddelelse. Den er et nyt Bevis paa, at man kan høste stærkt Bifald paa næsten alt, man vil sige. Hvis De gaar hen og foredrager, at ved Reformationen indførtes Religionsfrihed i Danmark, vil de sikkert ogsaa blive hilst med stærkt Bifald.

Ærbødigst N. H.

Ligesom i de foregaaende Aar foranstalter vi en Uddeling af **Fødevarer til fattige** i Anledning af Julen og beder derfor alle, som har Evne og Vilje, om at yde en Skærv i nævnte Øjemed.

De trængende, som ønsker at komme i Betragtning ved Ud-
delingen, maa **personlig** henvende sig hos en af undertegnede inden
den 15. December og senere ligeledes **personlig** afhente Føde-
varerne. Til Breve tages intet Hensyn, og Varerne **udleveres hel-
ler ikke til Børn. (NB.)** De trængende i *St. Annæ Sogn* maa i Aar
henvende sig til undertegnede.

Fru A. Osterhammel,
Frederiksborggade 54, 3. Sal.

Frk. F. Stratbæcker,
Jægersborg Allé 19, Charlottenlund.

Baronesse Stampe-Charisius,
Vestervoldgade 115.

C. Tetzlaff,
Ved Stranden 10.

I Lighed med de foregaaende Aar agter undertegnede i An-
ledning af Julen at foranstalte en Uddeling af **Fødevarer til de
fattige** i Rosenkranskirken Sogn. Det er vort Haab, at enhver
efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De trængende, som ønsker
at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa *inden den 18de
December personlig* henvende sig til en af de undertegnede eller
til Præsterne ved Rosenkranskirken, som ogsaa er villige til at
modtage Gaver.

Frk. M. Muus, *Frk. M. Hoffmann,* *Frk. Ronge,*
H C. Ørstedsvej 29 B⁴. Uranievej 6. Lykkesholms Allé 14, C.

St. Andreas Kirke (Ordrup).

Den 13. December, tredje Adventssøndag, paa hvilken den ube-
smittede Undfangelses Fest, begge Kongregationernes Titularfest,
fejres, er i Messen Kl. 7³/₄ Fælleskommunion og om Aftenen Kl.
5 højtidelig Optagelse af ny Medlemmer.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i
Jesu Hjertes Kirke Søndag d. 13. December Kl. 8¹/₂. I **St. Ans-
gars Kirke** Kl. 6 Aften højtidelig Gudstjeneste med Optagelse af
nye Medlemmer.

Bogudlaan (gratis). Fra **Mariahjemmet**, Vestervoldgade 115,
Onsdag den 16. Decbr. Kl. 2¹/₂—3¹/₂.

Bliv Medlem af „Katholsk Ungdomsværn“!

Mindste Bidrag er 5 Øre om Ugen = 22 Øre om Maaneden
= 2,64 Kr. om Aaret. Indmeldelse sker ved skriftlig eller mundt-
lig Henvendelse til Kasserer, Hr. Muremester A. V. Günther,
Bangertsgade 11, Kbhvn. N. Telefon 4110.

En broderet Sofapude bortloddes til Fordel for den danske
Kirkesag. Den er udstillet i Katholsk Bogsalg, hvor Lodder à 25
Øre faas. Trækningen finder Sted inden Jul.

Kalenderen for 1915 er nu udkommet og kan faas paa
Menighedskontoret, Bredgade 69,
2. Sal o. G. (1—4. Telefon Palæ 654) samt ved Kirkerne og i
Bogsalget. Pris **25 Øre**. Ved Indsendelse af 30 Øre i Frimærker
tilsendes Kalenderen portofrit. *Ansgariusforeningen.*

Maria-Kongregationen for Ynglinge holder sammen med
Mændenes Kongregation *Fælleskommunion* Søndag d. 13. ds. Kl.
8¹/₂ i Jesu Hjertes Kirke.

Assumptionsskapellet. (Amalievej 14).

Fredag d. 18. Decbr. Kl. 8 læses den hellige Messe for den
nordiske Bønneforenings Anliggender. Samme Dag er der Kl. 4¹/₂
fransk Prædiken og Kl. 5 sakramental Velsignelse.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

ET GAVEKORT.

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4 og i Bogsalget.

Kirkelig Kalender.

13. Decb. 3. Søndag i Advent. (I Højmesse: Marias ubesm. Undfangelse.)	20. Decb. 4. Sønd. i Advent.
14. — Mand. Oktavdag.	21. — Mand. Thomas, Apost.
15. — Tirsd. Oktav af Marias ubesm. Undfangelse.	22. — Tirsd. Ferialdag.
16. — Onsd.*) Eusebius, Biskop og Bekender.	23. — Onsd. Ferialdag.
17. — Torsd. Ferialdag.	24. — Torsd. Julens Vigilie.*)
18. — Fred.*) Forventning af Frelserens Fødsel.	25. — Fred. Juledag (ikke Abstinents).
19. — Lørd.*) Ferialdag.	26. — Lørd. Stefan, Martyr.

*) Tamperfastedag.

*) Fastedag.

Den katolske Højskole.

Møde Tirsdag den 15. December Kl. 8 Aften

Magister M. Hansen: Messen II.

Sangbogen *Sursum corda* medtages (Nr. 34 og 81 synges).

St. Knuds Skoles Festsal, Stenogade 4, B. Adgang 10 Øre.

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder offentligt Møde Onsdag d. 16. Decb. Kl. 7½ Aften og Fælleskommunion Søndag d. 20. Kl. 7 Morgen.

St. Josefs Gilde. Almindeligt Møde Mandag d. 14. ds. Kl. 8½ i Lokalet Bredgade 67² o. G.

Artikelen om **Hedningemissionen** kommer i næste Nummer.

Vincentskonferensernes sidste Generalmøde

for i Aar finder Sted Søndag d. 13. December Kl. 11½ i Bredgade 67² o. G. Til Mødet indbydes alle aktive og bidragydende Medlemmer.

K.U.F. Katolsk Ungdoms Forbund afholder Møde Søndag d. 20. December Kl. 7 Aften i Lokalet Bredgade 67² o. G. Enhver katolsk ung Mand indbydes.

St. Franciskus' III Orden har Møde Fredag d. 18. ds. Kl. 8 Aften i St. Knuds Kapel.

Katolsk Bogsalg.

Opmærksomheden henledes paa følgende Nyheder:

Maria med Jesusbarnet. Kalipasta Statue 31 cm høj. 5 Kr.

Jesusbarnet i Krybben. Gibs. 3 Størrelser. 1,50, 1,00 og 0,25 Kr.

Paveflag af Silke. Til Stuedekoration. Stangens Højde 56 cm. 1,35 Kr.

Benedikt XV. Fint udførte Fotografier i forgyldt Ramme (37 × 45 cm) 8,00 Kr. I mindre Format 3,75 Kr. Som Postkort 25 Øre.

»**Vort eget Kort**«. Farvetrykt Postkort. (Et Paveflag og et Dannebrogssflag). Stk. 10 Øre. Indtægten ved Salget af dette Kort gaar til den dansk-katolske Kirkesag.

Melodier til Salmebogen (for Harmonium eller Piano) 2 Kr. 10 Øre. Forretningen er indtil Jul aaben til Kl. 8, Lørdag til Kl. 9

Søndag den 13. og 20. Decbr. fra Kl. 4—8.

K.U.B. (Katolsk Underretnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortrolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Min trofaste Hustru, vor kære Moder døde i Dag. d. 9/12 1914.

H. C. Hansen. Herm. Hansen. Martha Hansen.

Efter den Afdødes Ønske foregaar Begravelsen i Stilhed og Blomster frabedes venligst. R. I. P.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Rothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 51.

Søndag den 20. December.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Pave Benedikt den Femtendes første Encyclica. — Fra Hedningemissionen. XII. — Stephan Kardinal Borgia. — Robert Hugh Benson. — Den hellige Kamillus af Lellis. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. England. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer.

Smaa Indledninger.

240.

Juleforventninger.

Hvor stor Forskel er der ikke paa den første Jul i Betlehem og Nutidens Betlehem! Den Gang var Byens Herberger overfyldte af fremmede, og det beskedne Ægtepar fra Nazareth fandt ingen Plads. I vore Dage hvælver en kostbar Kirke sig over den fattige Grotte, der den Gang tjente som Stald. — Og ligesom et Triumftog for det guddommelige Barn foregaar alle disse Forberedelser til Julefesten: Julegaverne er et levende Minde om den største Gudsgave, og dertil knyttes en vældig Travlhed paa Gaderne og i Hjemmene; man venter og glæder sig, gætter og ønsker og haaber . . . men hvor mange er der ikke, for hvem alt dette sker, uden at de tænker paa ham, for hvis Skyld det egentlig sker! Der er ikke Plads for ham! »Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham.«

Det moderne Juleliv ligner kun alt for ofte Livet i Betlehem i hine Dage: Travlhed og Menneskevrimmel, men næppe et Minut, næppe en lille Krog, hvor man kunde finde Hvile for sin Sjæl. Og dog nærmer Gud sig kun til os sagte og beskeden og venter paa vor Velkomsthilsen i

stille Ensomhed. Saaledes kommer han igen med Julenaade og Julefred — til Trods for den-store Strid ude i Verden — naar vi blot er rede til at tage imod ham. Men ingen Plads og ingen Tid for ham, til Trods for al den Stads og den festlige Trængsel — hvor sørgeligt! Skulde alt dette udarte til desto større Overdrivelser, jo mere den indre Aand er gaaet tabt? Det vilde jo være en uværdig Erindring om hans første Komme til Verden og om den kolde Udvisning af Betlehems By, ud til Stalden foran Byens Port.

Hvis vi vil modtage rigelig Naade og Velsignelse af den nyfødte Frelseres Hænder, saa maa han staa i Midtpunktet af al vor Julehøjtidelighed; Barnet fra Betlehem og Forløsningen fra Synd og Død maa være det centrale i vor Jul. Ja, ikke blot en lille Krog skal staa rede for ham, men vort Hjertes Fløjdøre maa staa aabne paa vid Gab for at tage imod ham, og paa vort Hjertes Alter skal han rejse sin Trone, og det ikke blot paa billedlig Maade, men i Virkelighed ved en from og værdig Kommunion under et af de mange Messeofre, der frembæres paa denne Højtidsdag til Minde om Frelserens tredobbelte Fødsel: den evige af Faderen, den timelige af Jomfru Maria og den aandelige i vore Hjerter.

Men Barnet fra Betlehem finder kun Velbehag i et barnligt Sindelag. Her gælder derfor paa særlig Maade de Ord af hans egen Mund: »Dersom I ikke omvender eder og bliver som dette Barn, skal I ikke gaa ind i Himmerige.« Barnlig Enfoldighed og barnlig Kærlighed skal omgive Julekrybben, hvad en af de hellige Fædre udtrykker med de Ord: »Erkend Højheden i Fornedrelsen, Kraften i Svagheden, Guds Rigdom i Armoden og i Natten det klare Lys.« Der kræves Tro, barnlig Tro, naar Julen ikke blot skal være Stads og Støj og Tant, men en virkelig Genlyd af Engleskarernes Julesang: »Ære være Gud i det høje og Fred for Menneskene paa Jorden.« *P. G. Schmiderer.*

Pave Benedikt den Femtendes første Encyclica.

(Sluttet).

Formaning til Enighed i Kirken.

Nu, da Vi for første Gang, ærværdige Brødre, i en Skrivelse henvender os til eder alle, synes det os naturligt at berøre nogle Hovedpunkter, hvorpaa Vi har besluttet særlig at henvende Vor Opmærksomhed, og I vil ved at hjælpe Os i Vore Bestræbelser bidrage til, at de ønskede Frugter deraf hurtigere modnes.

I ethvert menneskeligt Samfund — hvad saa end Formaalet med det er — er det af største Vigtighed for dets Trivsel, at dets Medlemmer handler i fuldstændig Enighed og aldrig taber deres Maal af Syne. Derfor maa vi allerførst drage Omsorg for, at Strid og Tvedragt af enhver Art ophører blandt Katholikkerne, og at der siden hen ikke opstaar nogen ny Strid. Alle skal have det samme Sindelag og handle derefter. — Kirkens Fjender tænker med Rette, at enhver Uenighed blandt os kan blive til Gavn for dem i Kampen; derfor bruger de den meget almindelige Taktik, naar de ser, at katholske Mænd staar endrægtigt sammen: de saar Tvedragtens Sæd mellem dem for at ødelægge Enigheden. Gid dog den Taktik ikke alt for ofte havde bragt dem det ønskede Resultat til stor Skade for Religionens Sag! Derfor skal ingen, naar den kirkelige Myndighed bestemt har forordnet noget, have Ret til at ringeagte Forskriften, fordi den ikke synes ham nødvendig; men hvis nogen mener, at en Ting er forkert, skal han forelægge sin Mening for den kirkelige Øvrighed og føle sig forpligtet i sin Samvittighed til at adlyde denne. — Desuden maa ingen Privatperson ved Udsendelse af Bøger eller Tidsskrifter eller i offentlige Taler opstille sig som en Kirkens Lærer; thi alle ved jo, hvem Gud har overdraget Læreembedet i sin Kirke, og dennes Ret til at tale, naar han holder det for godt, skal forblive uantastet, medens de andres Pligt er med Ærefrygt at lytte til hans Ord og nøje adlyde ham. I Sager derimod, hvorom man kan have forskellige Meninger uden at krænke Troen og Lydigheden, fordi den apostoliske Myndighed ikke har

udtalt sig derom, staar det enhver frit for at sige, hvad han vil, og forsvare sin Mening; dog maa han vogte sig for alle overdrevne Udtryk, hvorved der kunde syndes mod Kærligheden. Enhver kan frit kæmpe for sin Mening; men han skal være beskeden, og ingen maa tiltage sig den Ret at beskylde andre for forkert Tro eller Ulydighed, blot fordi de udtaler andre Anskuelser end han selv. Det er ogsaa Vor Vilje, at alle Katholikker skal afholde sig fra de Betegnelser, som man i den senere Tid er begyndt at anvende for at gøre Forskel paa Katholikker; og de skal ikke blot undgaa dem, fordi de er nye, verdslige Orddannelser, som hverken er korrekte eller retfærdige, men ogsaa, fordi der ved dem opstaar Uro og Forvirring blandt Katholikkerne. Den katholske Tros Kraft og Væsen er af en saadan Art, at der intet tør føjes til den og intet tages fra den. »Dette er den katholske Tro; den, der ikke med Troskab og Fasthed holder fast ved den, kan ikke blive salig.« (Det athanasianske Symbol.) Man behøver altsaa ingen særlige Betegnelser for at kendetegne den katholske Bekendelse. Enhver skal nøjes med at sige: »Kristen er mit Navn og Katholik mit Tilnavn.« Alle skal blot gøre sig Umage for virkelig at være, hvad de kaldes.

Ny Fordømmelse af Modernismen.

Kirken forlanger imidlertid nu noget ganske andet af de af sine Børn, der har sluttet sig sammen for at støtte den katholske Sag, end at de vedblivende skal give sig af med Stridsspørgsmaal, som der ingen Nytte kommer ud af. Kirken forlanger, at de af al Magt skal stræbe efter at bevare Troen ren og uberørt af alle Forvildelser, idet de ganske særlig følger den, som Christus har sat til at vogte og forklare Sandheden. Den Dag i Dag er der mange, der, som Apostelen siger, »ikke kan fordrage den sande Lære, men efter deres egne Lyster tager sig Lærere i Hobetal, eftersom deres Øren klør, og de vender Ørerne fra Sandheden og vender sig til Fabler.« (II Tim. 4,3—4). Der er mange, som oplæste og vildledte af Overvurderingen af den menneskelige Aand, der ganske vist ved Guds Godhed har gjort vidunderlige Fremskridt i Naturforskningen, sætter deres egen Myndighed over Kirkens og i deres Taabelighed endda

er gaaet saa vidt, at de ikke har taget i Betænkning med deres egen Forstand at maale Guds Hemmeligheder og alt, hvad han har aabenbaret for Menneskene, og tilpasse det efter moderne Tidsaand. Deraf opstod »Modernismens« uhyre Vildfarelser, som Vor Forgænger med Rette betegner som »en Samling af alle Vranglærdomme« og højtideligt fordømte. Ærværdige Brødre! Denne Fordømmelse gentager Vi her i dens fulde Omfang; og fordi denne smitsomme Sot endnu ikke overalt er undertrykt, men stadig — om end skjult — sniger sig frem hist og her, maa alle — det formaner Vi dem til — vogte sig for at blive smittet af dette Onde, hvor om det Ord kan anvendes, som Job har udtalt: »Det er en Ild, der forlærer til Tilintetgørelse og river alle Planter op med Rod« (Job. 31,12). — Og Vi ønsker, at Katholikerne ikke blot med Afsky skal vende sig bort fra Vildfarelserne, men ogsaa fra den saakaldte modernistiske Aand. Den, som lader sig lede af denne Aand, forsmaar hovmodigt alt gammelt og ærværdigt, men tilegner sig ivrigt alt nyt, hvad enten det drejer sig om Maaden at omtale de guddommelige Ting paa, om Gudstjenestens Højtideligholdelse, om de katholske Foretagender eller om selve den private Fromhed. Derfor er det Vor Vilje, at Forfædrenes Ord skal holdes i Ære: »Intet tør ændres, uden hvad der beror paa Overleveringen« (Ordspr. 21,28). Skønt denne Lov kun ubeskaaret maa overholdes i Trossager, bør dog ogsaa det, man har Ret til at forandre, rette sig efter dens Bestemmelser, ihvorvel her den Regel mest bør gælde: »Intet nyt, men paa en ny Maade.«

Anbefaling af det katholske Foreningsliv.

Da Menneskene af broderlige Opmuntringer og gensidigt Eksempel plejer at blive meget ansporet til at bekende den katholske Tro og leve efter den, glæder Vi os meget over, ærværdige Brødre, at der bliver dannet katholske Foreninger snart i en, snart i en anden Skikkelse, og Vi ønsker ikke blot, at disse Foreninger maa vokse, men Vi vil, at de altid skal blomstre under vor særlige Beskyttelse, og de vil ogsaa blomstre, naar de nu blot bestandig og trofast retter sig efter de Forskrifter, som den apostoliske Stol har givet eller vil give. Alle de, der som Medlemmer

af Foreningerne kæmper for Gud og for Kirken, skal stedse holde sig for Øje, hvad Visdommen siger: »Den lydige Mand vil sejre« (Ordspr. 21,28). Men hvis de ikke har adlydt Gud ved at følge Kirkens Fører, vil de savne guddommeligt Hjælp og arbejde forgæves.

*Præsteskabets Uddannelse og Forudsætningerne
for velsignelsesrig Præstevirksomhed.*

For at alt dette kan faa det Udfald, Vi venter, fordres der, som I ved, ærværdige Brødre, med Nødvendighed deres kloge og ivrige Hjælp, som Christus, vor Herre, har sendt som Arbejdere til sin Høst, nemlig Præsternes. — Derfor forstaar I, at I ganske særlig maa drage Omsorg for, at I baade holder dem, der allerede har modtaget de hellige Vielser, til et dertil svarende helligt Liv, og rettelig forbereder de unge, der vil være Præster, til det hellige Embede ved udmærkede Foranstaltninger og Anvisninger. Skønt eders Iver ikke trænger til Opmuntring, formaner Vi eder dog til at gøre dette med den største Omhu; thi det drejer sig om en Sag, der er af saa stor Betydning for Kirken som ingen anden. Da Vore Forgængere Leo XIII og Pius X derom har sagt, hvad der er nødvendigt, behøver Vi ikke at anvende flere Ord derpaa; Vi beder blot om, at hine Pavers vise Forordninger, særlig Pius' Formaning til Gejstligheden, ved eders Hjælp aldrig maa glemmes, men blive fulgt saa nøje som muligt.

Der er imidlertid en Ting, som ikke kan forbigaaes i Tavshed. Alle Præster, saa mange der er, Vore kæreste Sønner, vil Vi minde om, hvor nødvendigt det er, saavel for deres egen Sjæls Skyld som for Udøvelsen af deres præstelige Gerning, at de alle staar i den nøjeste Forbindelse med deres Biskop og er ham ubetinget lydige. Desværre er ikke alle Alterets Tjenere fri for det Hovmod og den Modsigelseslyst, som er Tidens Særkende; thi ikke sjælden sker det, at der tilføjes Kirkens Hyrder Smerte, og at de angribes fra en Side, hvorfra de med Rette burde kunne vente Trøst og Hjælp. Maatte de, som saa usselv svigter deres Pligt, atter og atter tænke paa, at deres overordnede Myndighed kommer fra Gud, idet »den Helligaand har indsat dem, for at de som Hyrder kan styre Guds Kirke«

(Apostl. Gern. 20,28). Og naar vi har set, at de, som modsætter sig en hvilken som helst verdslig Myndighed, synder mod Gud, hvor meget mere ugudeligt handler saa ikke den, der nægter at lyde dem, som Gud har helliget med sin Magts Segl? »Da min Kærlighed til eder,« skriver Martyren Ignatius, »ikke tillader mig at tie, har jeg bestemt først og fremmest at formane eder til at have eet Sind i Gud. Thi Jesus Christus, der er uadskillelig fra vort Liv, er eet med Faderen, saaledes som ogsaa Biskopperne, der er ansatte i de fjerneste Lande, er eet med Faderen. Derfor sømmer det sig, at I har det samme Sind som Biskoppen« (Brev til Ephes. 3). Som denne berømte Martyr har alle Kirkefædre og Kirkelærere talt. — Desuden bærer paa Grund af Tidernes Vanskeligheder Biskopperne en altfor tung Byrde; men endnu tungere er deres Bekymring for den dem betroede Hjords Frelse. »De vaager som de, der skal aflægge Regnskab for eders Sjæle« (Hebr. 13,17). Kan man saa ikke kalde dem grusomme, der gør deres Byrde endnu tungere ved at nægte dem Lydighed? »Det er eder ikke tjenligt« (Hebr. 13,17), vilde Apostlen sige til disse Mennesker, og det, fordi »Kirken er det med sin Præst forenede Folk, og Hjorden er knyttet til sin Hyrde« (St. Cyprianus ep. 66). Deraf følger, at den, der ikke er med Biskoppen, heller ikke er med Kirken.

Det romerske Spørgsmaals utilfredsstillende Løsning.

Og nu vender, ærværdige Brødre, ved Slutningen af denne Skrivelse Tanken tilbage til det, hvormed Vi begyndte. I alle Vore Bønner beder Vi inderlig om, at denne ulyksalige Krig maa slutte, saavel til Bedste for Samfundet som for Kirken, at det menneskelige Samfund, naar Freden er genoprettet, maa gøre virkelige Fremskridt paa alle kulturelle og almenmenneskelige Omraader, og at Jesu Christi Kirke, fri for alle Hindringer, maa vedblive at bringe Hjælp og Redning til alle Mennesker i alle Egne og alle Verdensdele. — Kirken har allerede længe ikke nydt den fulde Frihed, der er nødvendig for den, ikke siden den Gang dens Overhoved, Paven i Rom, begyndte at maatte undvære den Beskyttelse for sin Frihed, som han ved det guddommelige Forsyns Vilje havde opnaaet i Aarhundredernes

Løb. Da denne Beskyttelse var fjernet, blev Katholikkerne ikke lidet urolige; thi alle de, som vil være den romerske Paves Børn, baade de, der lever nær, og de, der lever fjernt, ønsker med fuldkommen Ret bestemt at vide, at deres fælles Fader i sin Forvaltning af det apostoliske Embede er virkelig uafhængig af enhver menneskelig Magt og ogsaa uadtil viser sig saaledes. Idet Vi altsaa inderlig ønsker, at Folkene saa hurtig som muligt slutter Fred indbyrdes, ønsker Vi ogsaa, at Kirkens Overhoved maa høre op med at leve under disse usømmelige Vilkaar, der af mere end een Grund er skadelig for Folkene. Af disse Grunde fornyer Vi angaaende denne Sag de Fordringer, som vore Forgængere flere Gange har stillet, ikke af menneskelige Hensyn, men bevægede af deres Embedes Hellighed, for nemlig at forsvare den apostoliske Stols Rettigheder og Værdighed.

Slutning.

Da jo Fyrsternes Vilje og alle deres Vilje, som kan sætte en Grænse for de Rædsler og Ulykker, som Vi har omtalt, ligger i Guds Haand, vil Vi til Slut, ærværdige Brødre, ydmygt hæve Vor Røst til Gud og i hele Menneskehedens Navn sige: »Giv os Fred, o Herre, i vore Dage.« Maatte den, der sagde om dig selv: »Jeg er Herren . . . som skaber Freden,« (Isaias 45, 6—7), stemt til Mildhed ved Vor Bøn, snart dæmpe de af Stormen piskede Bølger, hvorved baade det borgerlige og det kirkelige Samfund rystes. Og maatte hin naadige, allersaligste Jomfru, der har født selve Fredsfyrsten, tage Vor ringeste Person, Vort pavelige Embede, Kirken, ja alle Menneskers Sjæle, løskøbte med hendes Søns guddommelige Blod, under sin moderlige, trofaste Beskyttelse.

Som Pant paa de guddommelige Gaver og som Tegn paa Vor Velvilje meddeler Vi med stor Kærlighed eder, Brødre, eders Præster og Folk den apostoliske Velsignelse. Givet i Rom ved S. Petrus paa Alle Helgens Fest den første November 1914 i Vort Pontifikats første Aar.

PAVE BENEDICT XV.

Fra Hedningemissionen.

XII.

Jul.

Det gaar mod Jul — Børnenes Fest, alle gode, barnlige Sjæles kæreste Fest. Der er Poesi, der er Glæde, der er lyse Minder alene i Ordet Jul, hvor i Verden den saa end fejres. Hvert Folk har sine Skikke, sine gamle usvigelige Juletraditioner, men overalt den samme lyse Glæde om det samme rige Indhold.

Lyse Glædel! Tør man nævne de Ord i disse tunge, sorgfyldte Tider? Hvor mange Hjem er der ikke rundt om, hvori der ikke kendes Glæde mere, hvor Sorgen og Savnet og Lidelserne har knuget Sindet og formørket Tankerne. Og alligevel! En Trøst er det netop at tænke paa, at Julen kommer midt i al denne Jammer og Elendighed, at Budskabet om ham, der giver Hjerterne Fred, kan komme til at lyde og trods Krigens Bulder maaske naa ind til trætte, bedrøvede Hjerter, sænke sin Fred i forpinte Sind, skabe, om ikke lys Glæde, saa dog stille, mild Vemod, hvor der før var nagende, urolig Sorg. — — —

Jo, Julen har sin Stemning og sin Rigdom trods alle ydre Tilskikkelser, hvor paa Jorden den end fejres — en Stemning, som ikke just behøver at have den nordiske Baggrund af stjerneklar Himmel og knirkende Sne og Juletræ med Lys og Glimmer, men — ja, lad mig prøve at vise, at ogsaa der, hvor Solen ved Juletid gennembager Jorden og sender sine Straaler næsten lodret gennem Luften, ogsaa der er der noget, der hedder Julestemning. — — —

En lille Missionsstation midt i det hedeste Afrika. I Baggrunden en fast og uigennemtrængelig Mur af tropiske Urskove, rundt om til de andre Sider store, vide Strækninger, hvor Negerlandsbyer ligger spredte med mange Kilometers Mellemlum. En lille Flok »hvide Franciskanerinder« har slaaet sig ned her. For en halv Snes Aar siden kom den første Missionær hertil; de har nu et lille Hospital, som Ingeniøren fra den nærliggende centralafrikanske Banelinie har bygget til dem, men endnu har de kun Løfte om et grundmuret Kapel.

Det er Juleaftensdag. Allerede længe havde Julen været et almindeligt Samtaleemne i Landsbyerne rundt om. Store og smaa har længtes efter den, glædet sig til den, og nu kommer de i den tidlige Morgenstund strømmende alle Sider fra, fylder den lille Klostergaard, og langt op ad Dagen er Skriftestolene belejret. Dette er Julefestens første

og vigtigste Forberedelse, og mange, der kommer langvejs fra, har vandret hele Natten for at komme tidsnok.

I Klosteret har der imens været travlt. Da Kapellet umulig kan rumme de mange Hundreder, baade Kristne og Hedninger, som er strømmet til, skal Gudstjenesten finde Sted under fri Himmel i den lille Klostersgaard. Foran Husets Dør staar to mægtige Palmetræer. Imellem dem er der rejst et Alter, som Søstrene efter bedste Evne har smykket med brogede Baand og kulørte Lamper, ganske efter afrikansk Smag, og henne ved Muren staar et herligt »Juletræ«, virkelige Julelys, kulørte Guirlander og forgyldte Frugter — Resultatet af mange Dages ivrig Forberedelse. Et Juletræ! Ja, men ikke som vort, naturligvis. Men mægtige Palmeblade er plantet i en Kreds og slynget kunstfærdig ind i hinanden, saa at de danner en smuk og fast Pyramide. Paa en lille Forhøjning foran Juletræet skal den hellige Nat fremstilles; de fattige Søstre har kun en Krybbe med det hellige Barn, de andre Figurer er levende: smaa sorte »Engle« i hvide Klæder skal knæle om Krybben, mens Julesalmerne synges.

Mørket begynder at falde paa, og nu tændes Juletræet. Fra alle Sider strømmer de sorte til, og Gaarden fyldes. De lejrer sig paa Jorden, hvor de kan finde Plads; Børnene staar i tætte Skarer om Julekrybben, de mange straalende Barneøjne hænger ved det lille Barn, som synes helt forklaret i det flimrende Skær fra Julelysene. De ved, hvad dette Barn betyder, de jubler og pludrer, og lidt efter begynder de at synge — Sang efter Sang, alle de mange, som Missionæren har lært dem. De voksne stemmer i med, og snart lyder et Kor af Hundreder glade, stærke Stemmer ud i Natten. Det er de gamle kendte Julemelodier, dem, som Søstrene selv har sunget som Børn derhjemme i Europa: »Stille Nat, hellige Nat — — — —«, Tonen og Takten er den samme, men Ordene er fremmede: »Siku kuu, trakatifu, Betlehem usiku! — — — —«

Sangen stilner af, Tiden nærmer sig for Julenattens helligste Handling: Julemessen. Det fattige Kapel har ingen Klokker, der kan kalde til Messe; men man hjælper sig. Et Stykke uden for Landsbyen løber Jernbanelinien forbi; en stor og stærk Negerdreng griber en Hammer, og med den slaar han et Par kraftige Slag mod Skinnerne. Det runger og synger i Jernet og giver Genlyd fra de store Skove bagved; og nu ved enhver i flere Kilometers Omkreds, at nu er det Tid at komme til Messe.

Højmessen begynder. De hvide Søstre staar i en Klynge ved Alteret, og deres lyse, klare Stemmer bølger ud i Natten; bagved knæler de sorte i tætte andægtige Skarer. Saa taler Præsten, det falder ham lidt svært —

»Kisvahili« er ikke let at lære. Men der behøves jo heller ikke mange Ord. Det gamle glade Budskab behøver ingen Udsmykning, ingen Omskrivning, faa, jævne, enfoldige Ord gengiver det allerbedst. — Messen fortsættes, og nu kommer der Bevægelse i de sortes Skarer. Stille og grebne ser man dem nærme sig Alteret; Række efter Række knæler de ned, og længe ser man Præstens lyse Skikkelse med den gyldne Kalk bevæge sig frem og tilbage foran Alteret. Nu er det ikke længer den lille barnlige Figur derhenne i Krybben, der beundres, men det levende, guddommelige Barn selv, som tilbedes og lovprises. — — —

Højmesse er forbi, og nu læses stille den anden Julemesse og straks efter den tredie. Først halvanden Time efter Midnat slukkes Lysene og Lygterne paa Alteret; men endnu ses rundt om sorte Skikkelser. Deres Bøn vil ikke faa Ende, eller de kan blot ikke rive sig løs. Hvad de har hørt og set og oplevet i den lille Klostergaard, det holder dem fast, de synes, det maa slippe fra dem, naar de gaar bort. — — — Julestemningen er ikke borte med Juleaften; hver Dag i den følgende Uge er en Festdag. Juledag ved Middagstid samles de sorte Skolepiger, saa faar de flinke iblandt dem Lønningen for Aarets Flid. Det er Julekassen fra Europa, som maa afgive sit Indhold: brogede Stykker Tøj, Silkebaand og Huer, Lommelærklæder og kulørte Perler — — — et Par sorte Øjne straalere, hver Gang en af de mange Herligheder finder sin Ejermand. Dette er Juledagens Fest.

Næste Dag er der Juletræ paa Hospitalet og Uddeling af Klæder til de allerfattigste. En anden Dag indbydes store og smaa til Festmaaltid, hvor de sorte Gæster paa en Gang glæder og forbløffer deres Værter ved de enorme Portioner, de kan sætte til Livs. Heller ikke de kvindelige Katekumener bliver glemt; de hører endnu ikke rigtig til Menigheden, men de skal ogsaa have deres Julegave, som bestaar af et Halsbaand af kulørte Glasperler — Genstanden for enhver Negerkvindes allerforfængeligste Ønske.

Sidst kommer Skovturen for Børnene. Da møder de i stiveste Puds, smykkede med alle Julens Gaver. Saa straalere de med deres mange Stumper af Klædningsstykker i alle Regnbuens Farver; de brogede Tørklæder er strammet sammen om det tykke Uldhaar, kulørte Sløjfer og ringlende Halsbaand fuldender Stadsen.

»Ja, nu er vi da,« siger et af de smaa krushaarede Pigebørn, idet hun ser henrykt ned ad sig, »nu er vi da for Alvor vores ma møres Børn(*) — og saa tumler den lykkelige Flok sig af Sted til en hel Dags Leg og Løjer. — —

*) Ikke blot blandt Afrikas Naturbørn, men selv i det civiliserede Danmark kan denne forskrækkelige Sprogblomst plukkes.

Saa er Juleugen forbi. Julens Pilegrimme er lidt efter lidt vendt tilbage; de sidste »Piroger« er forsvundet ned ad Floden, og Livet i Klosteret gaar igen sin vante Gang. Men Julefesten har baaret sine Frugter, baade usynlige og — synlige! Julebudskabet er trængt som en Straale ind i Hjerter, der før var lukket til: over hundrede fra de omkringliggende Landsbyer har straks meldt sig til Undervisning, og med Julens lyse Glæde i Sindet og barnlig Tillid til dens rige Forjættelser gaar Missionæren og Søstrene i Gang med at indhøste Frugterne af Aarets Bønner og Arbejder. — —

— — Julen nærmer sig igen. Vil den blive som de andre Aar? Sikkert ikke! Der bliver vist intet Festmaal-tid, ingen Kasse fra Europa, maaske endda Savn og Nød. Men Juleglæden vil ikke slukkes, og ikke mindre stærkt og varmt end ellers vil Julesalmens Toner lyde under den mørke Nattehimmel, og der, som overalt paa den vide Jord, vil det høres, at

Himmeriges den evige Drot
steg herved fra sit Stjerneslot,
kom som Frelser til Jord.

Stephan Kardinale Borgia.

(Sluttet.)

Paa enhver Maade søgte Borgia at tjene sine Venner, ogsaa ved Udgivelse af deres Arbejder. I hans Embedstid forsynedes Propagandaens Bogtrykkeri rigeligt, ofte paa hans egen Bekostning, saa der fandtes Typer for alle Skriftsprog. Af sine aarlige Indkomster anvendte han en betydelig Del til Udgivelse af Værker, der enten oplyste enkelte Stykker eller hele Afdelinger i hans Museum. Her viser hans Forhold til Zoega bedst den store Hensynsfuldhed, Vennekredsen altid mødte hos ham. Ved Hjælp af engelske Penge satte han Zoega i Stand til at undersøge Haandskrifterne af den græske Bibeloversættelse i Venedig. Med fin Takt undgik Borgia derimod at tage Zoega i sin private Tjeneste og derved bringe ham i et afhængigt Forhold til sig. Værket om Kejsermønterne bekostede Borgia med stor Rundhaandethed, medens Zoega gjorde hele det litterære Arbejde uden Løn; men da Værket saa var afsluttet, forærede han Zoega hele Oplaget, en Gave, Zoega vur-

derede til 2500 Kr. i rede Penge. — Ogsaa andre danske Forfattere hjalp han; saaledes bekostede han Schows »Charta papyracea«, Wads »Fossilia Ægyptiaca« og Adlers Værk om de kufiske Mønter. Ogsaa Münter stillede han et yderst fristende Tilbud: en Studierejse til Ægypten paa hans Regning; Rejsen blev ikke til noget, da Münter maatte tage hjem. — Danmark viste da ogsaa Borgia sin Tak, saaledes optoges han i Forsamlingen den 4. Novbr. 1793 som Æresmedlem i det danske Kunstakademi. Naar Videnskaberne Selskab ikke viste ham den samme Ære, kommer det vist af, at man dengang næsten kun optog Fysikere og Matematikere som udenlandske Medlemmer.

I 1797, da revolutionære Uroligheder truede Rom, udnævnte Pius VI Borgia til Kirkestatens Diktator, og Paven skuffedes ikke, da han satte sin Lid til Borgias Raadsnarhed og Koldblodighed. Med overlegen Klogskab styrede han Statsskibet gennem Revolutionsrøret. Hans uimodstaaelige Elskværdighed virkede Vidundere, og Uroen lagde sig. Men han var da ogsaa i uafbrudt Virksomhed. Ikke en eneste Nat gik han i Seng, men sov paa en haard Løj-bænk i sin Soutane, med en Kappe over sig og, som Paulino siger, med aabne Ører — *purgatis auribus*, at han til enhver Tid kunde være rede. Der var da ogsaa et ustandseligt Rykind i hans Bolig af civile og militære Embedsmænd.

Men den 15. Februar tog Fransk mændene Rom, som de, takket være Borgia, ikke fandt midt i en Borgerkrig, hvad de forøvrigt aabent anerkendte. Medens den romerske Republik blev erklæret paa Kapitol, toges den H. Fader til Fange for 5 Dage senere at føres bort fra Rom.

Den 8. Marts om Morgenen indfandt Paulino sig i største Hast hos Borgia for at meddele ham, at han sammen med 5 andre Kardinaler skulde fængsles. Borgia saa bestyrtet paa Pateren og spurgte, om det var muligt? Da han dernæst havde staaet et Øjeblik i dyb Eftertanke, sagde han roligt: *Ibinus*.

Kl. 3 om Eftermiddagen blev han hentet i en almindelig Vogn. Det er saare betegnende, at det eneste, han tog med sig, var en gammel, sjælden Mønt, han Dagen før havde faaet til sit Museum i Velletri. Da Paulino om Af-

tenen søgte at faa ham i Tale, blev der nægtet ham Adgang til Fængselet.

Blandt sine Medfanger var Borgia et lysende Eksempel paa Gudhængivenhed i de uundgaaelige Lidelser og Savn. Ja, selv her forlod hans Munterhed ham ikke, saa han fik baade Modet og Humøret til at stige hos sine Lidelsesfæller, der senere aflagde rørende Vidnesbyrd om, hvad han havde været for dem i hine tunge Dage.

28. Marts blev de alle sat i Frihed, men de maatte straks forlade Kirkestaten. Berøvet saa godt som alt, hvad han ejede, gik Borgia i Civitta Vecchia om Bord i et elendigt lille Skib, der førte ham til Livorno. Her blev han modtaget med aabne Arme af nogle danske Købmænd, som straks stillede deres Pengepunge til hans Raadighed. Han afslog dog rørt deres ædelmodige Tilbud; thi han syntes ikke, det stemmede med hans Værdighed at modtage noget af dem.

Over Padua begav han sig da til Firenze, hvor han traf mange af sine Ulykkesfæller, som han besøgte og trøstede. Hos Storhertug Ferdinand var han en kærkommen Gæst, med hvem han havde lange Samtaler om sit Museum og andre lærde Emner. Han benyttede ogsaa Tiden til flittige Studier i Biblioteket.

Efter nogen Tids Forløb rejste han som »Abbed Borgia« videre over Bologna; han faldt i Røverkløer, men naaede dog tilsidst lykkelig til Venedig. Ikke saa saare var Rygtet om hans Nød naaet til »ultima Thule«, som Paulino siger, før Münter »lige udmærket ved sin Sjæls Godhed som sin Aands Skønhed« straks satte sig i Bevægelse for at ile sin Ven til Hjælp. Gennem en dansk Købmand i Venedig anviste han straks Kardinalen 100 Gulddukater og lovede ham endnu flere, om han trængte dertil. Den Glæde og Taknemmelighed, hvormed Borgia modtog sin danske Vens Gave, var usigelig rørende, forsikrer Paulino. Hans Hjerter brændte fra den Dag af, overvældet af Tak, for denne Ven, der altid havde været ham dyrebar. Og naar Talen førtes hen paa Münter, blev han altid bevæget, kaldte ham »Bell'anima«, en Mand af Hjerter, et Mønster paa den sande Ven.

Som Sokrates var han storsindet nok til ikke at vise sine Venners Hjælp tilbage. Og vi maa sige med Stolthed,

at hans Venner i København gjorde alt, hvad der stod i deres Magt, for at staa ham bi. Resultatet blev en aarlig Pension af den danske Statskasse paa 800 Rdl., i to Aar saa godt som hans eneste Indtægt og senere en væsentlig Del deraf. Ja, man tilbød ham endog et Asyl i København. Morsomt havde det jo været, om den romerske Kardinalpresbyter af San Clemente havde faaet Ophold i Danmarks Hovedstad som Nationens Æresgæst.

Men Bonapartes Tilbagekomst fra Ægypten forandrede med eet Slag Situationen. Efter Pius VI's Død kunde Borgia tage tilbage til Venedig, hvor Konklavet holdtes. Under dette faldt i Begyndelsen nogle Stemmer paa ham.

I den ny Paves Følge drog Borgia tilbage til det befrie Rom, hvor Pius VII straks benyttede sig af hans store administrative Evner ved at betro ham Finansstyrelsen. I denne fik han sat lignende varige Spor, som han i sin korte Diktatortid fik sat i Retsplejen. Senere lagdes Collegium Germanicum ind under hans Styrelse.

Den 2. November 1804, Dagen før Afrejsen fra Rom til Kejserkroningen i Paris, skrev Borgia baade til Adler og Münster som en sidste Hilsen fra Rom; begge Breve er prægede af dyb Vemod ved Afskeden fra den evige Stad, skønt det jo menneskelig set kun drejede sig om nogle faa Maanedes neder.

Rejsen over Mont Cenis var for anstrengende for den gamle Kirkefyrste, hvis Bryst blev angrebet. I Pont de Beauvoisin nær Tours blev han syg, den 18., og efter endnu en Dagsrejse maatte han gaa til Sengs i det ærkebiskoppelige Palads i Lyon.

Da Pius VII. rejste videre, lod han Kardinalerne Petro og Casellus tillige med flere Prælater blive tilbage hos den syge. Ærkebiskoppen af Lyon, Napoleons Onkel, Kardinal Fesch beordrede, at Lyons Viebiskop og Domherrer skulde opholde sig i Paladset.

Selv paa Sygelejet forlod det lyse Sind ham ikke. Da Lægen saaledes havde forordnet Havresuppe — *minutis poculis*, vakte det stille Munterhed hos de omstaaende Prælater, da Borgia straks svarede med et Citat af Horats.

Som en tro Husholder gjorde han nu sit Testament. Det var snart gjort; Propagandaen skulde arve ham. Her

findes da ogsaa hans kostbare Museum opstillet ud mod Piazza di Spagna. Dog er her ikke alt; thi da hans Samlinger efter Wienerkongressen blev ført tilbage fra Paris, kom en Del til Vatikanet og en Del til Neapel.

Den 20. November modtog han Dødssakramenterne af Kardinal Antonellis Haand; det skete med en saadan Samling og Andagt, at alle tilstedeværende følte sig i høj Grad opbyggede.

Mod Slutningen sagde han paa Italiensk: »Jeg dør villig, skønt borte fra Rom saa dog i den H. Faders Tjeneste. Ja, dette var en Rejse, som jeg haabede skulde tjene Religionens hellige Sag.« Paulino antager, at disse sidste Ord hentyder til hans Planer om at genoplive de franske Missioner, Planer, han vist maa have meddelt Münter noget om, siden denne allerede kan omtale dem i ret bestemt Form, skønt Paulinos Levnedbeskrivelse først kom efter Münters Mindeskrift.

Skønt Lidelserne paa det yderste tog til, var han ved fuld Bevidsthed til det sidste. Af og til hviskede han paa Latin: »Min Gud, min Gud, forøg min Taalmodighed og styrk mig.« Med Blikket rettet paa Krucifikset i sine Hænder udaandede han stille og roligt Kl. 5¹/₂ om Eftermiddagen den 23. November, som er St. Clemens Dag — St. Clemens, den Helgen, han bestandig havde vist særlig Ærefrygt, og hvis Navn han bar i sin Titel som Kardinal.

Det var den anden Kardinal, der er død som Lyons Gæst. Under Konciliet i 1274 døde nemlig den h. Bonaventura ogsaa her og stedtes til Hvile i Domkirken.

Efter Balsameringen udstilledes Borgias Lig paa *lit de parade*; derpaa skulde det bisættes i Domkirken for senere at føres til Italien.

Den 29. November førtes hans Kiste under store Højtideligheder til Domkirken, hvor den efter Requiemsmessen hensesattes i Krypten under Ærkeengelen Michaels Kapel, medens Lyons mange Kirkeklokker og Kanonerne Tordenforkyndte Verden, at den hellige romerske Kirke havde stedt en af sine Kardinaler til Jorde.

Ære være hans Mindel

Johan Johnsen.

Robert Hugh Benson.

Af Magister *M. Hansen.*

(Fortsat.)

Før han tiltraadte sin Virksomhed ude i Øst-London, skulde han modtage de første afgørende Indtryk af dogmatisk Kristendom. Den anglikanske Kirke har jo ved Siden af de ultra-protestantiske Dele ogsaa meget, der minder om Katholicisme; saaledes findes der ogsaa en Slags Munkeordener. En af dem indbød de lige ordinerede Diaconer til at deltage i nogle Eksercitier, og Benson modtog Indbydelsen. Eksercitierne gaves af »Fader« Maturin, en af Englands mægtigste Prædikanter, og han forstod at fremstille Kristendommen saaledes, at hans Tilhørere saa, at det at være Kristen ikke blot er at gribes af Christi Personlighed og saa for øvrigt tilegne sig, hvad man mener at kunne bruge af hans Lære, men at man enten maa antage hele Læren eller ogsaa helt forkaste den.*) Antager man Incarnationen, følger deraf med Nødvendighed Opstandelsen og det sakramentale System; endog Skriftemaalet undgaar man ikke. Saa vidt vilde Benson dog ikke gaa endnu, og han brugte lang Tid til at forsøge at modbevise Prædikanten paa dette Punkt.

Derefter tiltraadte Benson sin Gerning ude i det londonske Fattigkvarter, og han saa der, hvad mange andre før ham havde set, at den Kirke, der skulde kunne gøre Indtryk paa Folkets Masser, maatte have et stærkt materielt Præg. Den maatte baade være Aand og Legeme. Billeder, Statuer, Ceremonier og Dragter bragte ikke Folk til at glemme Kristendommens væsentlige Indhold; men de bidrog til at rettede Folkets Tanker og til at bevare dem fra at strejfe omkring uden Maal og Med. Stadig lyder Klagen fra de stærkt protestantiske Sekter: Vore Kirker staa tomme, Londons lavere Klasser vil ikke komme til vore Gudstjenester. De eneste Kirker, der fyldes, er Høj-kirkens og Katholikkernes. Om disse sidste virkelig tilhørte den hellige »katholske« Kirke, som Englænderne ud-

*) Fader Maturin gik over til Katholicismen mange Aar før Benson. Naar man tænker logisk, er det jo ogsaa umuligt at være Kristen paa andre Maader end som Katholik.

trykker sig i Trosbekendelsen, havde han imidlertid nogen Tvivl om.

Bensons Helbred var nu ikke godt, og da hans Fader døde, rystede det ham saa stærkt, at han maatte rejse til Ægypten og det hellige Land. Paa denne Rejse lærte han først, at den engelske Kirke var en Folkekirke, og at man derfor ikke kunde sige, som han havde gjort før, at den maatte være Kristi sande Kirke, da den havde bevaret mest af det oprindelige. Han saa, at der maatte findes Veje til at sætte den i Forbindelse med de andre gamle Kirker, hvis den overhovedet skulde hævde sin Eksistensberettigelse. Den Tanke, at Katholikkerne i Virkeligheden var Skismatikere i England, maatte nu for bestandig opgives. Dermed faldt selvfølgelig ogsaa Opfattelsen af Katholicismen i England som »den italienske Mission«, et Udtryk, Benson mener skyldes hans Fader, og som des værre har stukket Blaar i Øjnene paa mange.

Han udviklede saa gradvis den Theori, at Kirken praktisk talt bestod af Canterbury, Rom og Moskva, saaledes, at hvor de var enige, der havde Kirken talt, og der var der noget, som var *de fide*.

Samtidig følte han selv, at han burde slutte sig nærmere til Kirken, og han begyndte derfor sit Noviciat hos en af de mest udprægede Munkeordener, Mirfield-Munkene, som de populært kaldes. Deres Regel er en Blanding af Benediktinernes og Redemptoristernes, idet nogle er særlig beskæftigede med Studier, andre med at give Missioner o. s. v. Her følte Benson sig rigtig hjemme, og efter en toaarig Prøvetid aflagde han Løfterne, som imidlertid ikke var evige, men kun paa Tid.

Han blev meget brugt som Rejseprædikant, og han saa derved, hvor forskellige de Sogne, han prædikede i, var med Hensyn til deres Opfattelse af Kristendommen. Hjemme talte han altid om Messe, om Kristi virkelige Nærværelse i Sakramenterne, om Bodens Sakramente, og han saa, at han kun, hvor han kunde prædike saaledes, kunde vække Folks Begejstring. Men mange Steder turde Præsten ikke lade ham tale saadan, der maatte han nøjes med at prædike om Betydningen af at forene sig med Kristi Person. Han saa ogsaa flere Steder, at man ikke prædikede de særlig

højkirkelige Anskuelse ved de Gudstjenester, hvor man vidste, at »Protestanter« vilde være til Stede.

Alt dette gjorde ham syg om Hjertet, og han begyndte at spørge, som han aldrig før havde gjort: Med hvad Myndighed prædiker jeg? Først syntes det ham, som om der kunde bygges en Sikkerhed paa indre, mere eller mindre mystiske Erfaringer, og ud fra denne Betragtning skrev han sin ejendommelige Bog *The Light Invisible*. Bogen fulgtes senere af *The Mirror of Shalott*, der er mere afklaret; thi da han skrev den, var han Katholik og behøvede ikke nervøst at klynge sig til de ejendommelige Følelser og Erfaringer, han beskrev, som Trosautoritet, og det generede ham derfor ikke mere, at man i de fleste Tilfælde slet ikke kan se Meningen med den Slags særlig psykiske Fænomener, disse Bøger handler om. I den førstnævnte Bog finder man Begyndelsen til Grundtanken i hans udmærkede Prædikenserie *Christ in the Church*, nemlig Kristi virkelig fortsatte Liv. Her maa ogsaa nævnes en Bog, han skrev langt senere, *The Necromancers*. Det er den bedste Fremstilling af Spiritismens Farer, der kan gives, og den viser os klart, at Benson aldeles ikke tænker paa spiritistiske Erfaringer i de to andre Bøger. Som alle, der har set Spiritismen paa nært Hold, var han alt for klar over den frygtelige Fare, der truer i Form af Besættelser, en Fare, der er saa meget des større, som Folk i Reglen slet ikke aner den.

Ved Siden af dette Forsøg paa at faa fast Grund under Føderne ved Erfaringer, søgte han Gaadens Løsning ud fra historiske Studier over Henrik VIII's Tid. For at faa en Slags Oversigt over disses Resultat med Hensyn til det specielle Spørgsmaal, der beskæftigede ham, skrev han saa Romanen *By what Authority?* Den omhandler, Henrik den Ottendes Brud med Paven og er en endelig Kritik af den engelske Statskirkes Oprindelse. Man føler, at Bogen er skreven med blødende Hjerte; thi han elskede sin gamle Kirke; men man ser i denne første af hans historiske Romaner det samme Karaktertræk, som i alle de andre, hans Evne til at skifte Sol og Vind lige.

Før denne Bog var endt, stod det dog helt klart for ham, at Kristi Kirke var kun den katholske Kirke, og han

sluttede sig saa uden Tøven til den i Aaret 1903. Derefter rejste han til Rom for sine Studiers Skyld, hvor han ogsaa blev ordineret i 1904, kun ni Maaneder efter sin Konversion. Derefter virkede han en Tid lang som Præst i Cambridge.

Nogen Tid senere blev han fritaget for bestemt kirkelig Virksomhed og anvendte saa sin Tid som Prædikant i Kirker, der ønskede ham, og til at skrive de Bøger, der har bragt ham Førerstillingen mellem Englands katholske Forfattere. Det er derfor et uerstatteligt Tab, at han den 19de Oktober er død af Hjerteslag i Bishop's House i Salford. (Sluttes).

Den hellige Kamillus af Lellis.

(Fortsat.)

Det, der er det ejendommelige for Kamillianerordenen, at dens Præster uden Undtagelse skal være uddannede i og udføre Sygeplejergerningen som ogsaa Forpligtelsen til at pleje dem, der lider af smitsomme Sygdomme, selv Pest, stiller Kamillianerne paa en ganske særlig Plads blandt andre Ordenssamfund, der ogsaa giver sig af med at udføre Barmhertighedsgerninger. Den sidstnævnte Forpligtelse, det fjerde af de højtidelige Løfter, de maa aflægge, har til Tider hævet deres Gerning til det heroiske og paa sin Maade skabt Martyrer blandt dem. I Kamillus' Levetid led saaledes ikke mindre end 220 Kamillianere Døden som Ofre for deres Arbejde med at pleje pestsyge. —

Kamillus havde delt de 16 Klostre, som var blevet oprettet i Italien før hans Død, i saakaldte Provinser, og denne Inddelingsmaade er stadig blevet bibeholdt. I Spidsen for hver Provins staar en Provincial og for hvert enkelt Kloster en Præfekt. Ingen af disse Stillinger er livsvarig, Generalen vælges for 6 Aar, Provincial og Præfekt for henholdsvis 3 og 1 Aar ad Gangen. Det hører med til Ordenens Regler, at ingen maa eftertrægte nogen Æresplads inden for Ordenen og overhovedet ikke overtage nogen Prælatværdighed udenfor denne.

Ordensmedlemmerne deles i 4 Klasser: Præster, Præ-

stekandidater, Brødre, Oblater. Præsterne udfører hovedsagelig den præstelige Gerning i Klostrene, Privathusene og Hospitalerne; Præstekandidaterne uddannes i Sygeplejergerning ved Siden af deres Studium: efter at de først har gennemgaaet Gymnasiet, hvilket tager dem 6 Aar, bruger de 6 Aar til at fuldføre deres Studier i Filosofi og Teologi. Brødrenes Prøve- og Uddannelsestid tager 5 Aar: 3 Aars Oblatur og 2 Aars Noviciat. Efter disse 5 Aar kan de aflægge de simple Løfter og 6 Aar senere de højtidelige Løfter. Nogle vedbliver at staa som Oblater uden at aflægge Løfter, og deres Gerning er da den at udføre Husarbejde i Klosteret.

Navnet »Regularklerikere med Sygeplejergerning« betegner, som man vil se, deres tredobbelte Stilling: som Regularer, idet de er bundne ved højtidelige Løfter, som Klerikere, idet de har den gejstlige Værdighed, og endelig som Sygeplejere, hvilket de alle uden Undtagelse skal være. Dette noget omstændelige Navn har dog i Folkemunde maattet vige Pladsen for det simple Navn: Kamillianere — i Spanien og Sydamerika: Den gode Døds Fædre. I Skrift bruges i Almindelighed Forkortelserne: *C. R. M. S. (Clerici Regulares Ministrantes Infirmis)* eller *O. S. Cam. (Ordinis sti Camilli)*. Ordenens Vaaben er et rødt Kors paa blaa Grund med en gylden Krone over og en grøn Gren paa hver Side. Ordensdragten er som paa Kamillus' Tid sort med et stort rødt Kors paa højre Side af Brystet. —

I de 300 Aar efter Kamillus' Død har Ordenen stadig vist sig levedygtig, ja, den synes endogsaa i de sidste halvhundrede Aar at udfolde sig kraftigere end nogen Sinde. I selve Italien er der i Løbet af de 300 Aar oprettet ikke mindre end 80 Kamillianerklostre. I det 17de Aarhundrede kom Ordenen ogsaa til Spanien og i det 18de til Portugal og Sydamerika.

Et mægtigt Stød fremad fik Ordenen, da Benedikt XIV i Aaret 1746 erklærede dens Stifter for Helgen. Med forøget Iver arbejdede dens Medlemmer paa at træde i deres hellige Faders Fodspor, en Mængde Mænd af alle Stænder traadte ind i Ordenen, og i 1750 sluttede en hel portugisisk Præstekongregation sig til den. Ordenen stod saaledes i

Slutningen af det 18de Aarhundrede med 17 Provinser med ialt 90 Huse og 15 Noviciater.

Denne lykkelige Tilstand fik imidlertid ikke Lov at vare ved i det næste Aarhundrede: Oplysningstiden og Revolutionstiden. For Voltaire og den øvrige Skare af gudsfornægtende Mænd var Ordenssamfundene den værste Hemsko for deres religionsnedbrydende Lære; det gjaldt om for enhver Pris at skaffe sig af med disse ukuelige, som ikke vilde lytte til »Fornuftens« Visdomsord. Gennem Forfølgelser, Tvang og ligefremme Voldsgerninger naaede man i Napoleons Glansperiode til at udvise alle Ordenssamfund af Staten i Portugal, Spanien, Frankrig, Østrig og Italien.

— — — — Beretningen om Ordenens Komme til *Sydamerika* i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede klinger næsten som et Eventyr. De spanske Kamillianere var flere Gange draget ud til oversøiske Kolonier, men endnu var ingen af dem naaet til Sydamerika. Da overdrog Ordensgeneralen denne vigtige Mission til Sicilianeren Pater Godeveo Carami. Paa den lange Rejse derover fik denne ved et lykkeligt Tilfælde Lejlighed til at være sammen med den nys udnævnte Vicekonge, hvis Hjerte han ganske vandt, saa at denne opfordrede ham til at komme til ham i hans Hovedstad Lima. Pater Godeveo fulgte Opfordringen og tog foreløbig Bolig hos Oratorianerne i Petrusklosteret. Uden lang Betænkning optog han her sit vante Arbejde med at pleje syge i Hospitaller og Privathjem og blev snart almindeligt afholdt. En gammel Præst blev saa rørt over denne Mands Tro og Tillid til sin Sag, der bragte ham til ganske ene at optage Arbejdet i et fremmed Land i Forvisning om, at Gud selv vilde give Gerningen Vækst og Trivsel, at han indsatte ham til sin Universalarving paa den Betingelse, at han vilde oprette et Kloster og et Kapel i Lima. Pater Godeveo havde allerede vundet mange rige Velyndere, som med Glæde stillede de fornødne Midler til hans Raadighed, og Klosteret og Kapellet blev bygget og taget i Brug i Aaret 1712 af en Del spanske Kamillianere, som kom til Lima paa hans Opfordring. Ogsaa i Lima følte mange sig kaldede til at optage den hellige Kamillus' Gerning.

(Fortsættes).

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Paa Højskolen fortsatte Magister Hansen i Tirsdags sin grundige og interessante Gennemgang af Messens Liturgi. Magisteren gennemgik i sit Foredrags anden Del særlig Messens historiske Udvikling fra de ældste Tider indtil vore Dage.

England. Som for nogen Tid siden løselig meddelt, har England nu faaet sin Gesandt ved Vatikanet — efter mange Hundrede Aars Afbrydelse. Det er Sir Henry Howard, som efter Henvendelse gennem den engelske Udenrigsminister Sir Edward Grey er bleven udnævnt til Englands »overordentlige og befuldmægtigede Gesandt« ved den Hellige Stol. Sir Henry hører til en gammel engelsk Adelsfamilie, der har udmærket sig Aarhundreder igennem ved sin enestaaende Troskab mod den katholske Kirke. Howardslægten, hvis Chef er Hertugen af Norfolk, Englands fornemste Adelsmand og *Earl Marshal*, tæller blandt sine afdøde Medlemmer Martyrer og »salige« i Mængde.

— Den berømte Prædikant, Jesuitpater Bernhard Vaughan, er begyndt at udgive en flamsk Avis for de belgiske Flygtninge i England. For Øjeblikket udkommer *De Stem België* (Belgiens Røst) kun een Gang om Ugen, men den nidkære Præst haaber snart at kunne udsende den to Gange om Ugen. Der skal for Tiden være c. 70,000 belgiske Flygtninge i London, som hverken kan tale eller læse Engelsk.

Aarhus. Familie-Aften, Søndag den 27. December Kl. 8. — »Regina Virginum« opfører: *Sibyllen af Tibur*, Jule-spil i een Akt af W. Pailler. Entré 50 Øre. Kaffe gratis.

Aalborg. I Anledning af Julen agter vi atter at foranstalte en Uddeling af Fødevarer til Menighedens trængende Medlemmer. Alle, der ønsker at komme i Betragtning ved denne Uddeling, bedes personlig henvende sig til Sognepræsten.

K.U.F. Katholsk Ungdoms Forbund Søndag den 20. December Kl. 7 Aften afholdes et lille Festmøde, Bredgade 67^a o. G. Hr. Pastor Günther taler. Den højærværdigste Biskop vil være Foreningens Gæst.

Foreningens Julefest afholdes Søndag d. 3. Januar 1915 Kl. 7 Aften i Lokalerne Bredgade 67 o. G., for Medlemmer med Forældre og Søskende. Adgangskort 25 Øre. Til Medlemmer udliveres gratis et Adgangskort mod Forevisning af gyldigt Medlemskort. Adgangskort faas hos:

Pastor F. Ronge, Boyesgade 8. 5—7 og 9—10 Aften.	Anton Paulmann, Meinungsgade 15 ^a . 7—9 Aften.	A. Gross, Adelgade 6 ^a . 7—9 Aften.	Karl Hansen, Kasserer. Solitudevej 14 ^a . 7—9 Aften.
Alexander Magnussen, Holbergsgade 22 ^a . 2—8 Eftm.			

Kirkelig Kalender.

20. Decb. 4. Sønd. i Advent.	27. Decb. (Julesøndag). Johannes, Apostel og Evangelist.
21. — Mand. Thomas, Apost.	28. — Mand. Uskyldige Børn.
22. — Tirsd. Ferialdag.	29. — Tirsd. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.
23. — Onsd. Ferialdag.	30. — Onsd. Søndagsmessen.
24. — Torsd. Julens Vigilie.*)	31. — Torsd. Silvester I, Pave og Martyr.
25. — Fred. Juledag (ikke Abstinents).	1. Jan. Fred. Nytaarsdag (ikke Abstinents).
26. — Lörd. Stefan, Martyr.	2. — Lörd. Oktav af Stefan.

*) Fastedag.

Julenummeret.

Da Ugebladets Julenummer agtes udsendt Onsdag den 23. December, maa alle Annoncer m. m. til dette Nummer allerede være indsendt Søndag den 20. December.

Om Julegudstjenesterne.

Saafermt Gudstjenesteordningen i Juletiden i Hovedstadens Kirker er forandret fra i Fjor (se Side 911 og 928 i 1913), bedes dette venligst meddelt Redaktionen inden Søndag den 20. Decbr.

Unio. Fredag den 18. December almindeligt Møde i Frederiksberg Allé 11.

Rettelser. S. 959, Linje 14 fra n.: Bullen — læs *Brevet*. S. 961, Linje 3 fra n.: Scheume — læs *Seume*.

St. Knuds Kapel. Mariabørns Kongregationen af den ubesmittede Undfangelse holder Fælleskommunion Sønd. d. 20. Kl. 7.

St. Ansgars Kirke.

Tirsdag d. 22. December Kl. 8¹/₄ læses en stiftet Sjælemesse for Prinsesse Marie.

En paalidelig og proper Kone eller Pige søges til 1. Januar. Hyldegaards Tværvej 7, St., Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg.

Opmærksomheden henledes paa følgende Nyheder:

Maria med Jesusbarnet. Kalipasta Statue 31 cm høj. 5 Kr.

Jesusbarnet i Krybben. Gibs. 3 Størrelser. 1,50, 1,00 og 0,25 Kr.

Paveflag af Silke. Til Stuedekoration. Stangens Højde 56 cm. 1,35 Kr.

Benedikt XV. Fint udførte Fotografier i forgyldt Ramme (37 × 45 cm) 8,00 Kr. I mindre Format 3,75 Kr. Som Postkort 25 Øre.

»Vort eget Kort«. Farvetrykt Postkort. (Et Paveflag og et Dannebrogflag). Stk. 10 Øre. Indtægten ved Salget af dette Kort gaar til den dansk-katholske Kirkesag.

Melodier til Salmebogen (for Harmonium eller Piano) 2 Kr. 10 Øre.

Forretningen er indtil Jul aaben til Kl. 8, Lørdag til Kl. 9 Søndag den 13. og 20. Decbr. fra Kl. 4—8.

K.U.B. (Katholsk Underrettings Bureau), et Samfund af katholske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katholiker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katholske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som fortløbe, bedes rettet til Sekretæren, Magister Mathæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne.

62. AARGANG.

„Nordisk Ugeblad“ udgives af Ansgariusforeningen og udgaar hver Søndag Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader samt paa Ugebladets Ekspeditionskontor, Bredgade 69, 2. S. o. G. 1—4. Telef. Palæ 654. — Redigeret af Niels Hansen, cand. mag., Viggo Itothes Vej 14 Charlottenlund. (Træffes bedst Kl. 4—6 Efterm.) Telefon Helrup 657y.

Nr. 52.

Søndag den 27. December.

1914.

INDHOLD: Smaa Indledninger. — Jesusbarnet tilbedes. — Vort Løsen. — En Julegave. — Robert Hugh Benson. — En lille Apostel. — Efterretninger fra Ind- og Udland: København. Ordrup. Rom. — Bekendtgørelser. — Omslag: Privat-Annoncer. — Hermed følger Indholdsfortegnelsen for Aargang 1914.

Smaa Indledninger.

241.

Jul 1914.

Englenes Jubelsang klinger hen over Markerne: »Ære være Gud i det høje og paa Jorden Fred med de Mennesker, der har en god Vilje.« Og det genlyder gennem Aarhundrederne, og Klokkerne bærer det hen over Bjerg og Dal, over Land og Hav: ». . . og paa Jorden Fred med de Mennesker, der har en god Vilje.« Men Land og Hav, Bjerg og Dal genlyder af Krigens Larm, af Kanonernes Torden, af de døendes Suk, af de saaredes Stønnen. Freden er vegen fra Jorden, Menneskenes Sind er helt optaget af Krigens Haandværk og Rædsler, vi har ingen glædelig Jul, men en rød, en blodig rød Jul. Jul 1914 staar ene i Verdenshistorien.

Er *Evangeliet* bleven *magtesløst*? Eller er vi saa *afkristnede*, saa hundfordærvede, at vi ikke mere forstaar Evangeliets første Budskab? — Nej, det er ikke det, de tvivlende, de ængstelige har Uret, de blødagtige har ogsaa Uret, der er Mening i det hele, selv om vi ikke forstaar alt, selv om vi alle kun forstaar lidt.

Gud selv er ikke blødagtig. Han er ganske vist vor Fader, den bedste og kærligste Fader. Men han er ogsaa en klog Fader, som bedst ved, hvad der gavner os, som ved, at der ofte hører et kraftigt Greb til for at høje det frie Menneskes stive Sind. Mangen en, som er falden i

Slagtummelen, er paa denne Maade kommen til sin Julefred. I Fredens Tid var han gaaet til Grunde. Og for mangen en er det nødvendigt at gaa halt gennem Livet for frelst at kunne gaa ind til Livet.

De tvivlende og ængstelige maa mindes om Herrens Ord: »Mit Rige er ikke af denne Verden.« Julefreden er ikke knyttet til Verdensfreden: Julefreden kan bestaa uden Verdensfreden, og Verdensfreden nytter ingenting, naar der mangler og savnes Julefreden. Hvad nytter Verdensfreden dem, som har Ufred i Hjertet? Og hvad skader Verdenskrigen dem, som har Julefreden i deres Hjerte? Det er lettere at drage i Verdenskrigen med Julefreden i sit Hjerte end at blive hjemme med Ufreden i sit Hjerte. Soldaterne fejrer deres Jul paa Kamppladsen, midt i Krigens Larm kan de have Julefreden, og mangen en, som sidder hjemme i Overflod, har alligevel ikke Julefreden. —

Midt i Krigen kan der altsaa være Fred. Og midt iblandt Stormagternes Krigsrustning og Krigsførelse lever en Fredens Stormagt: den katholske Kirke. Den har Fred midt i Krigen, den tilbyder sin Fred midt i Krigen: Julefreden. — Netop nu viser den katholske Kirke sig som Fredens Magt. Uafhængig af al national Begejstring og Lidenskab sender den sine Apostle midt i Kamptummelen, under et Hagl af dødbringende Kugler udføres i Slaglinien et Fredsværk: et Menneskehjerte faar sin Fred, Freden med Gud, Julefreden, maaske sin evige Julefred.

Da Pius X døde, blev mange ængstelige. Men midt i Krigen har den katholske Kirke haft sin største fredelige Begivenhed: vi har faaet den 15. Benedikt. Guds Forsyn! Larmen udenfor var for stor, saa kunde Valget indenfor ske helt uforstyrret.

Stat crux, dum volvitur orbis — Korset staar urokket, mens Jorden rundt om ryster. Midt i Krigen har Kirken Julefreden. Julens Begivenhed er Barmhjertighedens og Kærlighedens Aabenbaring. Julen kræver derfor af os Kristne, at vi viser os barmhjertige og kærlige, naar vi knæler for Krybhen. Vi skal være barmhjertige og kærlige i Bøn og i Gerning. Vi skal være barmhjertige og kærlige mod alle, der trænger til Julefreden. Vi skal være barmhjertige og kærlige især mod dem, der fejrer Jul borte fra Hjemmet.

Jo længere vi er borte fra Verdensfreden, des inderligere maa vi synge og bede med Himlens Engle: »Paa Jorden Fred med de Mennesker, der har en god Vilje.« Gud, giv os Fred!

S. T.

Venite --- adoremus.

Hvilken Sang i Natten stille
 F toner over Mark og Eng!
 Engle syng om den lille,
 som er født i Bethlehem.

Lad derfor vort Knæ os bøje
 for det Barn, som kom herved,
 Gud til Ære i det høje
 og vor Jord til Fryd og Fred!

Vort Løsen.

(Efter *America*).

Straks efter vor H. Fader Pius den X.s Død har man allerede mere begyndt at skatte hans Karakter og hans Arbejde. Næsten uden Undtagelse erkender nu alle hans Livs Upletthed, hans inderlige Fromhed og ophøjede Motiver. Men hans Forholdsregler for at komme Verden til Hjælp er Genstand for alt andet end velvillige Udlægninger i den ikke-katholske Presse. Pave Leo XIII gik det ikke bedre. For Ikke-Katholikker var begge to kun Mennesker som andre Mennesker og derfor Genstand for almindelig offentlig Kritik. Det kommer heller ikke til at gaa anderledes for Benedikt XV. De, som staar udenfor Kirken og ikke vil have ham til aandelig Fader, kan yde ham simpel Retfærdighed, men heller ikke mere; ja, ofte vil det endog falde dem vanskeligt at yde ham denne. De lever i en anden Verden end hans, og det overnaturlige Liv har liden eller ingen Betydning for den Dom, de sælder. Den, som søger at bevæge Menneskene til at foragte denne Verdens Goder og vende deres Hu mod de evige Ting, forekommer uvilkaarlig denne Verdens Vismænd som en Gaade. Saadant var Verdens Standpunkt i de forbigangne Tider, og der er intet, som tyder paa, at det i Fremtiden vil blive anderledes.

Den katholske Anskuelse er derimod ganske modsat. Vi er i Stand til at se, i hvor overordentlig høj Grad Pius X har haft en god Indflydelse paa Verden. Vi indser klart, at det var under den Helligaands Indvirkning, han udtænkte og udstedte sine Love. En anden Faktor, ikke saa iøjnefaldende, men af lige saa stor Betydning har ligeledes været virksom til at fremme vor Hengivenhed for vor dybt savnede Pave. Han var for os alle i al Almindelighed den Hellige Fader, men for enhver enkelt af os var han vor elskede Fader. Mellem ham og os, hans Børn, raadede der en Hengivenhed, der var saa inderlig som mellem Medlemmerne af den samme Familie. Vor Kærlighed til ham var personlig. Og vor Kærlighed gav os en saadan Skarpsynethed, som de udenforstaaende umulig kunde eje. Vor katholske Æresfølelse lod os hurtigt se Sandheden der,

hvor Fordomme var ude af Stand dertil. Katholsk Loyalitet gjorde os ivrige til at forsvare der, hvor andre, som dømte uden Tro, søgte Anledning til at dadle. Saaledes har det været før, og saaledes vil det vedblive at gaa. Thi som et ikke-katholsk Synspunkt kan gøre en Dom haard, ja endog falsk, saaledes bringer vort Forhold til Paven os til at se Sandheden og bevare os tro. Indehaveren af den pavelige Værdighed kommer og gaar, men Paven lever.

Giuseppe Sarto, uforglemmelig som faa, er død, og Giacomo della Chiesa styrer i hans Sted. Den guddommelige Autoritets Kappe hviler paa andre Skuldre, en yngre Biskop har grebet Kirkeskibets Ror, en anden Mand har bestøget St. Petri Stol, men Pavedømmet selv har ikke forandret sig: Autoriteten, Tronen, Styrelsen er den samme. Helvedes Porte har ikke formaaet noget mod Klippen, de romerske Pavers Række er ubruds. Christi Statholdere paa Jorden bærer altid Fiskerens Ring. Dette er Grunden til, at saa mange Millioner Katholikkers Holdning ikke ændres og ej heller vil komme til at ændres. Vi er altid Pavens Børn og Pavens Undersaatter, og han er altid Fader for os alle. Vor Hengivenhed og vor Lydighed bøjer sig med Kærlighed for ham. Benedictus XV er hverken mere eller mindre for os, end Pius X var. Han er vor Pave. Ham ofrer vi vor Hyldest, ham har vi svoret Troskab, ham skænker vi Loyalitet af hele vor Sjæl og hele vort Sind. Loyale af Hjerte og Sjæl og Sind, det er vort Løsen. Det være fjernt fra os at nedsætte og kritisere hans Motiver og hans Ledelse. Vi staar ved hans Side. Det er ikke nok, at vor Forstand og Tanke bøjer sig i Tro, naar han lærer med den fuldvise Sikkerhed, som Gud giver ham; vor Stræben bør være at se op til ham som til en Fader. Som hans Børn maa vi være omhyggelige for hans Ære, rede til at værne om den og bange for at fejle, selv i ringe Ting. Det er ikke alene vor Forstand, men ogsaa vort Hjerte, der bør være Paven hengivent.

Saa vidt det ovenfor nævnte amerikanske Tidsskrift. — Sjældnen — om nogen Sinde — har det været saa nødvendigt som nu, at vi Katholikker i Endrægtighed holder sammen. Og Sammenholdet er muligt, naar vi blot ly-

der Kirken og dennes Overhovede. Lydighed, hengiven Lydighed, mod Petri Efterfølgere og [de med ham forenede Biskopper være derfor vort katholske Løsen!

Kulla pr. Odensviholm i Kalmar Len.
St. Stanislaus Kostkas Dag 1914.

Gustav Baron Arnfeldt.

En Julegave.

Det begyndte altsammen den Aften, da Mo'r græd, mens Bobby og Meg sagde deres Aftenbøn og bad Jesusbarnet komme med Julegaver til dem alle sammen.

Mor græd og sagde, at i Aar kom Jesusbarnet ikke med Legetøj til dem, de maatte være rigtig artige og lege med det gamle, de havde, og huske paa, at det lille Jesusbarn havde heller ingen Julegaver faaet, da han var lille, fordi Joseph og Maria var altfor fattige
»Er vi da fattige, Mo'r?« spurgte Meg og rejste sig halvt op i Sengen med store, forundrede Øjne.

»Ja, Bobby, vi er meget fattige i Aar«, sagde Mo'r, »det er Krigens Skyld.«

Der blev ikke talt videre om det; men Bobby havde faaet noget at tænke over. Meg var saa lille — kun fem Aar — hun legede med sine Dukker og kom aldrig ud paa Gaden, men blot i Haven, saa hun savnede ikke Julegaver paa den Maade som Bobby. Han var en stor Dreng paa otte Aar og gik alene i Skole. Paa Vejen hjem derfra var der et stort Vindue med en Legetøjsudstilling, som daglig fangede adskillige Smaafyres Opmærksomhed.

En saadan Samling af Tinsoldater og Fæstninger, Geværer og Sabler, mekaniske Figurer og andre Herligheder maatte nødvendigvis fange Børnene. De talte om det og kappedes om at ønske, og Ønskesedlerne blev saa lange som et helt Regnestykke, og de talte Dagene til Jul. Derfor var det første Indtryk, Bobby fik af sin Moders Ord,

en Følelse af den dybeste Skuffelse, som havde nogen taget alle de straalende Gaver fra ham.

Men som Dagene gik, glemte han mere og mere sin Skuffelse. Der var noget andet der voksede op — en Uro og Ængstelse for den Fattigdom, som laa truende i Baggrunden, gemt bag Jul og alt andet.

Mo'r var blevet saa sparsommelig. De fik aldrig mer Kager til The eller Budding til Middag, ikke engang om Søndagen. Og Bobby fik nu kun Mælk og ikke mere Cacao med i Skole. Men værst af alt var, at Mo'r ofte gik med røde Øjne, som om hun havde grædt, og Fa'r var saa alvorlig og træt.

Bobby had hver Morgen Julebarnet, om han ikke alligevel vilde give dem Julegaver: ». . . . ikke mig, hvis du ikke har saa mange, men Fa'r og Mo'r og lille Søster. Og vil du saa ikke nok gøre Fa'r og Mo'r glade igen, kære Jesusbarn, og passe paa, at de ikke bliver saa fattige?«

Efterhaanden, som Dagene gik, begyndte Bobby saa smaat at forstaa Aarsagen til hele Ulykken. Det var først og fremmest Krigen. Krigen havde standset Handelen paa Tyskland, og da Fa'r var ansat i en Forretning, som hovedsagelig handlede der, saa var en hel Mængde af Kontorpersonalet blevet afskediget og deriblandt Bobbys Fa'r. Men der var noget mere, som Bobby begyndte at forstaa.

Der var en Mand, som baade vilde og burde hjælpe Fa'r til en ny Stilling, men han kunde ikke for en Dames Skyld. Det var Fru Derricks Skyld, fordi hun skulde have alt muligt; derfor blev der ikke noget tilovers til andre.

»Du ved godt, Tom«, hørte Bobby en Aften sin Moder sige, »at hvis Hr. Derrick vilde, kunde han hjælpe dig.«

»Han kan ikke«, svarede Fa'r mismodig, »alt gaar til at hænge paa Fru Derrick, hun kan bruge alt.«

»Ja, tage Brødet ud af Munden paa os og de stakkels Børn bare for at hænge noget paa sig selv! Det er sandelig smukt! Aa Tom, jeg begriber bare ikke, at der ingen er, som kan aabne Øjnene paa hende og forklare hende, at hun ødelægger Livet for os alle uden selv at faa større Fornøjelse ud af det.«

»Det nytter altsammen ikke, Derrick er nødt til at indskrænke sig, for at hans Hustru kan faa nye Diamanter, og saa faar det gaa med alt andet, som det kan.«

Nu var det saadan, at Bobby godt kendte Fru Derrick. Det var en ung, meget smuk og fin Dame, som havde mødt ham og Meg mange Gange, naar de spadserede i Parken, ja Bobby havde ogsaa set hende i Kirken flere Gange. Jo mere han spekulerede over det, des mere gik det op for ham, at det hele vistnok vilde gaa i Orden, hvis han blot fik Lov til at tale med Fru Derrick. Der var

kun en Uge til Jul, og Tiden maatte anvendes hurtigst muligt.

Da Bobby næste Dag gik fra Skole, drejede han ned ad en Sidevej og gik med bankende Hjerte hen til den store Villa, som laa længst borte. Da Tjeneren — for det var en Tjener, ikke en Pige — lukkede op, blev Bobby meget forskrækket og stammede noget om at tale med Fru Derrick.

Rimeligvis havde Tjeneren lukket Døren i for Næsen af ham, hvis ikke Fru Derrick i det samme selv var kommet og havde spurgt, hvad det var. Bobby blev vist ind i en Stue, den fineste, han nogensinde havde set, og der stod Fru Derrick, fin og smilende og sagde:

»Men er det ikke lille Bobby, som jeg har set i Parken?«

»Jo,« svarede Bobby, »jeg er kommet for at tale med Dem.«

»Det var pænt af dig. Og hvordan har Søster det?«

»Hun har det godt; men vi faar ingen Julegaver i Aar.«

»Hvad for noget? Har I været uartige, saa Jesusbarnet ikke vil bringe eder noget?«

»Nej,« svarede Bobby fast, »men naar Fa'r og Mo'r er meget fattige, saa kan Jesusbarnet ikke give os Legetøj til Julegave.«

»Men kære Bobby, hvad er det, du siger? Du maa fortælle mig det altsammen. Sæt dig ned her og sig mig det hele.«

Hun fik Bobby anbragt ved et lavt Bord foran Kaminen og satte en Tallerken med Kager og Frugt hen foran ham.

»Spis, min lille Ven,« sagde hun venligt.

Bobby saa lidt mistroisk paa hende.

»De tager det vel ikke ud af Munden paa mig?« spurgte han forsigtigt.

»Tager det ud af Munden? Hvad mener du egentlig?«

»Jo, Mo'r siger, at De tager Brødet ud af Munden paa os. Men maaske De ikke tager Kager og Æbler?«

»Nej, det gør jeg ikke. Naa, saa din Moder siger det. Hvad mere siger hun?«

»At De ingen har, som kan aabne Øjnene paa Dem. Men De har jo aabne Øjne, De er jo ikke blind?«

»Nej, ikke paa den Maade. Men maaske din Moder har Ret. Hvorfor siger hun alt det om mig?«

»Mo'r og Fa'r talte sammen i Aftes. Fa'r sagde, at Hr. Derrick kunde godt hjælpe ham, hvis ikke det var, at alt, hvad der kunde bruges, gik til at hænge paa Dem. Men Fa'r maa have taget fejl, for De har da kun een

pæn Kjole paa og saa nogle Halsbaand og saadan noget Pynt.«

Fru Derrick var blevet alvorlig. Hun sad og saa paa Bobby med et underlig fraværende Udtryk, saa sagde hun:

»Hvad er det, du mener med, at din Fa'r er fattig?«

»Det er Krigens Skyld. Fa'r blev sagt op fra sin Stilling, og nu kan han ikke faa nogen anden. Men Hr. Derrick havde lovet at gøre noget — aabne en Afdeling, jeg ved ikke, hvad det er — hvis bare ikke han skulde hænge alting paa Dem.«

Bobby var meget alvorlig og stirrede paa Fru Derrick med runde Øjne og Munden fuld af Kage. Hun sad og skyggede for sine Øjne, som om Lyset gjorde ondt i dem. Saa lo hun pludselig og sagde:

»Løb hjem til din Mo'r, Bobby, og sig, at hun ikke skal være ked af det. Og ved du hvad, jeg tror, Jesusbarnet kommer med en stor Overraskelse til din Fa'r og Mo'r denne Jul. Og han har nok ogsaa nogle Julegaver med til dig og Meg.«

Saa kyssede hun Bobby, stoppede nogle Æbler og Kager i hans Lommer og bad ham skynde sig hjem. — — —

Mo'r var forskrækket over, at Bobby var blevet saa længe borte, og Fa'r vilde til at skænde, da Bobby triumferende udbrød:

»Jeg har talt med Fru Derrick, og hun sagde, der kom nok en Overraskelse til Fa'r og Mo'r!«

»Hvad er det, du siger? Har du talt med Fru Derrick? Om hvad?«

»Om det altsammen. At vi ingen Julegaver faar, fordi Fa'r er fattig, og at Fru Derrick tager Brødet ud af Munden —«

»Bobby! Du har da vel ikke sagt det?«

»Ih jo, Mo'r. Det sagde du jo forleden Aften — ikke sandt?«

»Tom, du maa straks gaa til Fru Derrick og gøre Undskyldning,« udbrød Moder og vendte sig mod Fa'r, ganske forskrækket. Fa'r vendte sig og vilde gaa, da i det samme Klokkerne ringede.

De havde ingen Pige, og Mo'r gik selv hen og lukkede op. Hun blev ganske bleg, da hun saa Hr. og Fru Derrick staa paa Trappen.

»Kære Fru Harris, De maa ikke være forskrækket; men jeg havde en lille Passiar med Bobby i Dag, og det har gjort mig rigtig godt. Jo, jeg trængte virkelig til at faa Øjnene aabnede, og det har lille Bobby gjort saa godt.«

Fa'r og Mo'r stirrede paa hende, Bobby og Meg hilste pænt, og nu kom Hr. Derrick ogsaa frem.

»Kære Harris, jeg har talt med min Hustru om det.

Hun ønsker ikke mere Pynt at hænge paa sig; men hun har bedt mig om at aabne den Afdeling i Glasgow, som vi før har talt om. Er De parat til at rejse derop lige efter Jul, vi skulde gerne lukke op senest i Marts.

Bobby forstod ikke rigtig, hvad der gik af dem allesammen; men baade Mo'r og Fru Derrick græd, og Fa'r saa ud, som om han var lige ved det. Men saa tog Fru Derrick sig sammen:

»Du kan være ganske sikker paa, lille Bobby, at Jesusbarnet har Julegaver med baade til dig og Meg. Din Fa'r og Mo'r har han allerede givet en stor Julegave.«

Robert Hugh Benson.

Af Magister *M. Hansen.*

(Sluttet.)

Benson var ubetinget en af det moderne Englands største Prædikanter; ogsaa i de protestantiske Menigheder, hvor han prædikede før sin Konversion, lever der mange gode Minder om ham. Naar man saa ham paa Prædikestolen, skuffedes man først. Han saa saa ungdommelig ud; den vage Mund syntes i Forbindelse med hans medfødte Skyhed at sige, at man ikke skulde faa noget ud af hans Prædiken. Dette Indtryk forstørredes af hans ejendommelige udtryksløse Øjne, der let slørede syntes at se Menigheden uden dog at se den. Han begyndte saa Oplæsningen af sin Tekst, i almindelig Samtaletone, og gjorde nogle dagligdags Bemærkninger om dens Indhold. Men saa var man paa een Gang lysvaagen, man var betagen af ham. Han havde slaaet ned paa et enkelt Punkt i Teksten og viste, at der bag ved de allerenkleste Udtryk laa uanede Dybder af stor praktisk Betydning. Man forstod nu, at hans Øjne var opladte for den indre Værden, der for ham var den virkelige, den, det gælder om at leve i, og at de derfor ikke samtidig skarpt kunde være rettede mod denne Verden. Al Skyhed var da forsvunden, han stod som Repræsentanten for den Herre, der kunde bære ham gennem alt, naar han blot trofast hengav sig til hans Gerning.

Foruden sine Prædikener, der blev holdt saavel i London som andre Steder i Ind- og Udland, holdt han mange

Foredrag. Ganske særlig skal her nævnes det Foredrag, han holdt i en anglikansk Præsteforening om Traditionen og Ufejllbarheden, hans Tale mod Spiritismen i Manchester og *Catholicism and the Future*. I denne sidste fremfører han sit lyse Syn paa Fremtiden; han mener, at der forestaar en religiøs Vækkelse ved dette Aarhundredes Begyndelse. Og, siger han saa, naar nogle af Tidens skarpeste Tænkere ikke har forstaaet Kristendommen, saa er det ikke til at undres over; thi den er ikke blot Forstandens Sag, men tvært imod hele Personlighedens Sag, og kan derfor ikke forstaas af disse Tænkere, der netop, fordi de er som et sylspidst Punkt, berører færre Fakta, end et stumpere Punkt vilde gøre. Af denne Slags plastiske Argumenter, der, naar de gennemtænkes, rammer, er alle Bensons Bøger og Taler fulde. Des værre fik han ikke Tid til at skrive et større filosofisk Værk, hvori det springende i hans Fremstilling kunde blive afbalanceret. I disse Fragmenter ser vi, hvorledes hans Liv løber i Forvejen for hans Filosofi.

Her hjemme er han særlig kendt som Forfatter til »Verdens Herre«, der viser, hvorledes Udviklingen vil blive, hvis de ikke-kristelige Elementer faar Overhaand. Af Betydning er navnlig hans Fremstilling af den humane Kultur som Kristendommens værste Fjende. Den dræber nemlig Sansen for al anden Virkelighed. Men Bogen blev misforstaaet, som om han vilde forudsige, hvad vi skulde vente os af de allernærmeste Aar; den blev betragtet som historisk Roman, og han blev fra mange Sider opfordret til at skrive en Fortsættelse. Det gjorde hen i *The Dawn of All*, der fortæller om, hvordan Verdensudviklingen vil blive, hvis de kristne Tanker faar Raaderum. Den indeholder en meget interessant Paavising af de kontemplative Ordners Betydning, men er kunstnerisk ikke paa Højde med »Verdens Herre«. Ved Siden af disse to Studier af Samfundspsykologi staar hans individualpsykologiske Romaner, for Eks. de pragtfulde *The Sentimentalists*, *The Conventionalists*, *None other Gods* og flere. I dem faar vi hans Piskeslag mod al Sentimentalitet, det, som han hader, og det vilde ubetinget kunne gøre god Gavn her i Danmark, om disse Bøger blev læst og forstaaet.

Han viser os, at det indre Liv kan leves af Mennesker i Verden og i vor Tid fuldt saa godt som i nogen forbigangen Tid. Han lægger ikke Skjul paa, at den, der begynder, maa blive ved, at det vil koste Blod; men samtidig viser han netop i disse moderne Romaner overbevisende, at kun Troen gør fri og stærk; thi den er Sandhed. En Roman, hvori han faar Lejlighed til at vise os det mystiske Liv i dets Hovedtræk, er *Richard Raynal, Solitary*. Det er en Fortælling om en Eremit, der besøgte Edvard VI., blev pisket og døde. Det er uden Tvivl hans betydeligste Bog. Grundet paa det lidt, der sker, faar han Karakterskildringen frem langt skarpere, end det lykkes for ham i de Bøger, der handler om moderne, komplicerede Forhold, og han undgaar den Faldgrube, der ligger for hans hastige Arbejdsmaade, at blive for direkte docerende.

Benson levede selv et mystisk Liv, og til alle, der er kaldede til et saadant, sender han sine Opmuntringer og Vejledning i den enestaaende Fortale til *Thesaurus fidelium*, en Bog om Bøn og med Bønner, udgivet af en Karmelitertertiar. Han har ogsaa skrevet andre Fortaler, hvori han nedlægger værdifulde Tanker, f. Eks. Sammenligningen mellem de forskellige Trosbekendelser og mellem de Klæder, som Kirken ifører sig til forskellige Tider.

Hans historiske Romaner udmærker sig ved en udmærket Gengivelse af svundne Tidens Tænkemaade. De handler om Kirkens Forfølgelsestider i England, dels ved Protestantismens Indtrængen og dels under Karl II, hvor hans sidste Roman *Oddsfish* foregaar. Denne og *Come Rack, Come Rope* repræsenterer hans Højdepunkt i denne Art Litteratur, og de vil nok blive klassiske.

Barn, som han var, maatte han give Børnene noget, og dejligere Gave end hans *A Child's Rule of Life* og *Alphabet of Saints* skal man lede efter. De er ogsaa godt illustrerede.

Desuden har han udgivet nogle ældre engelske Bønner og Andagter samt *Vexilla Regis*, Bønner for de kæmpende og deres Venner, samt nogle Mysteriespil. Nogle Digte fra hans Haand er under Udgivelse.

I *The Universe* skrev han en Tid lang hver Uge et Brev til Svar paa Breve om Vanskeligheder, som Haandværkerne

følte overfor Kirken. Og de forskellige protestantiske Sekter lagde meget nøje Mærke til, hvad han skrev; de vidste af Erfaring, hvor mange der havde modtaget og fulgt Kaldet til Kirken gennem ham.

Han havde en udstrakt Korrespondance og var altid rede til at modtage Besøg, selv om det ofte var en Misbrug af hans Tid; saa man kan forstaa, at han maa have været overordentlig flittig, naar man hører, at han ved Siden af sin Forfattervirksomhed ogsaa fik Tid til Gobelinsyning. Han udførte saaledes en hel Dødedans, hvori det sidste Billede er Mødet mellem Døden og Robert Hugh Benson selv.

Ejendommeligt er det at se, at han og hans mange Rejser ikke sætter sig videre Spor i hans Bøger, som næsten alle foregaar i England. Men han var jo ogsaa stærkt patriotisk*), og hans sidste Artikel handlede om Krigen. I den glæder han sig over den Offerand, han har faaet Lov til at se fremspire.

Hans Stil danner en Modsætning og en Parallel til Newmans. Han skriver lige saa enkelt og godt Engelsk som Kardinalen, men i Modsætning til dennes logiske Stil staar Bensons følelseshetonede Stil. Man havde ventet, at han engang skulde blive Englands Primas; dette Haab gik altsaa ikke i Opfyldelse, nu da Gud har kaldt ham i sin Tid, selv om vi synes, det er for tidligt.

For vor Tid har Benson den store Betydning, at han i Tide og Utide, uden nogen Sinde at blive træt, gennem sine Ord har prædiket om det indre Livs Betydning fremfor alt andet og gennem sit Liv vist os, hvad han prædikede. Derfor lever ogsaa hans Indflydelse videre. Som den praktiske Englænder, han er, falder det ham ikke ind at klage over, at Folk ikke vil komme og høre Prædikener, men læser Romaner i Stedet. Han griber resolut Romanen som sit Vaaben, og netop derved er han bleven af vidtrækkende Betydning for mange, som aldrig vilde have hørt hans Navn, hvis han blot havde været Præst.

Maatte vi alle blive ligesaa *one pointed*, som han var det!

*) Hans lille Skrift *The Conversion of England* fortjener at kendes i Danmark. Det er sundt og praktisk.

Nye Bøger.

François Dezeuze: Plageaanden. Overs. af Oskar V. Andersen.
(København, 1914. 26 Sider. 50 Øre.)

Forfatteren hører til de provençalske Digtere, af hvilke Oversætteren har gjort ikke saa faa tilgængelige for danske Læsere. Han har i sit Fædreland vundet megen Anerkendelse og endogsaa i 1912 modtaget en egenhændig Skrivelse fra Pave Pius X i Anledning af et Digt. Nærværende Fortælling, hvis Undertitel er »En umulig Historie«, og som handler om en Mand, der ved Hjælp af en Salve gjorde sig selv usynlig, medens hans Klæder blev ved at være synlige, har meget mange. Ideen minder lidt om Handlingen i den tyske Forfatter Chamissos Fortælling om Peter Schlemihl, der solgte sin Skygge til den Onde, skønt der ellers ikke er megen Lighed mellem de to Arbejder.

Johannes Jørgensen: Die Geschichte eines verborgenen Lebens.
(4.—5. Auflage. Mit zehn Bildern. XII + 280 S. Herder.
Freiburg. 1914. 3 M.)

Denne yndefulde Skildring af en from katolsk Kvinde, Frøken Paula Reinhard, har ved sin Fremkomst i 1912 været udførligt omtalt her i Ugebladet i en Artikel af *Francesco*, d. e. *Mogens Ballin* (Ugebladet 1912, Side 639—644). Derfor er det her tilstrækkeligt at henvise til den nævnte Redegørelse, der var en kort Gengivelse af det væsentlige af Bogens Indhold. Det er en smukt fortalt Historie om en ideal, kristen Sjæls Udvikling og Vækst i Livet fra Gud. Den er skrevet paa Tysk og aldrig oversat paa Dansk.

R. A. Baker: Heimgefunden. (XVI + 208 S. Herder. Freiburg.
1914. 2,50 M.)

Det er helt velgørende i denne Krigens og Hadets Tid at træffe paa en Bog som denne, skreven af en *engelsk* Dame, udsendt i *tysk* Oversættelse og forsynet med anbefalende Forord af den *hollandske* Kardinal van Rossum. Bogen skildrer Miss Bakers Udvikling gennem Tvivlens Nat til den katolske Kirkes Lys og Fred. En engelsk Anmelder gaar saa vidt i sin Ros af Bogen, at han endog sammenligner den med Kardinal Newmans berømte *Apolo-gia pro vita sua*. Kardinal van Rossum skriver i sit Forord: »Der findes næppe nogen anden Konversions-skildring i vore Dage, hvor Kirken saa klart er fremstillet som Lys- og Livskilden for Menneskeheden som i nærværende Bog.« Og hermed være Bogen anbefalet for Læsere, der ikke kan Engelsk, men nok Tysk, eller i hvert Fald foretrækker det sidste Sprog for det første.

Julestjernen 1914. Redigeret af Pastor H. I. F. C. Matthesen.
(Hagerup 1914. 1 Kr. 25 Øre.)

Julestjernen bringer i Aar Bidrag af de sædvanlige Medarbejdere: Olfert Ricard, Skovgaard-Petersen, N. P. Madsen, Redaktøren o. s. v. Hæftet er forsynet med mange Billeder, hvoraf nogle, især Gengivelser af gamle Malerier, er kønne. Af Selma Lagerløf findes en lille Fortælling.
N. H.

M. C. Jensen: Hvem har Ret? (3. Oplag. I Kommission hos Enkefru A. Andersen, Roskilde. 35 Øre.)

For nogle Aar tilbage saa vi en ældre Herre fiittig overvære Gudstjenesten i vor lille Kirke. Ingen kendte ham i Byen med Undtagelse af den Familie, han boede hos, men ved sin bramfri Optræden, sin fromme Holdning i Kirken, sin Andagt i Bønnen gjorde den fremmede dybt Indtryk paa os alle. Hvem mon han var? Jeg skulde snart faa det at vide. Den ubekendte kom selv til mig og præsenterede sig som Kateket Jensen fra Helsingør. Det var altsaa ham, »den gode Pastor Jensen!« Jeg burde havde gættet det; hans Optræden blandt os passede saa udmærket paa den beskedne og fromme Lærer fra Øresunds-Byen.

Vi talte længe sammen, og jeg erfarede nu paa mig selv, hvorfor han var saa afholdt af alle dem, han kom i Berøring med. Da jeg omtalte hans to fortræffelige Skrifter og ytrede det Ønske at anskaffe mig et større Antal Eksemplarer, svarede han mig, at den anden Udgave næsten var udsolgt. Jeg fik ham til at love mig at gøre de fornødne Skridt til det 3. Oplag. Han kunde ikke indfri sit Løfte, Gud kaldte denne skønne Sjæl til sig

. . . . til det Land saa skönt og lyst
med favre Blomsters Flor,
med Solglans over grønne Kyst,
hvor Fredens Palme gror. (S. 54.)

Den bortgaaende vil vedblive at leve blandt os, ikke blot i Mindet, men ogsaa ved de to udmærkede smaa Bøger, i hvilke han har lagt sin dybe Overbevisning, sin levende Tro og sit varme Hjerte. Mange tænkte det, og det katolske Bogsalgs Ejerinde i Roskilde realiserede denne smukke Tanke. Og nu ligger den afdøde Pastor Jensens Bog: *Hvem har Ret?* foran mig, særdeles tiltalende i Tekst og Udstyr. Tag og læs den lille Bog, udbred den blandt Venner og Bekendte. Den har Bud til alle, den bringer Svar paa Nutidens største Spørgsmaal og vil bidrage til, at i Danmark »en vaagnende Sang snart vil tone Dagslyset, det skønne katolske Dagslys, i Møde«.

Roskilde d. 13. Dec. 1914.

A. K.

En lille Apostel.

I det amerikanske Tidsskrift *The Missionary* fortæller en Præst følgende kønne Historie:

Det var for to Aar siden. Mine Messetjenere stod i Sakristiet og ventede paa Tegnet til Messens Begyndelse. Da bemærkede jeg ligesom begge de foregaaende Søndage, hvorledes en omtrent tolvvaarig Dreng stod ved den aabne Sakristidør og ganske alvorlig betragtede Messedrengene i deres røde Talar og hvide Rochet.

»Hvem er det dog?« spurgte jeg.

»En Protestant, Hr. Pastor,« var Svaret, »han hedder Karl K.«

Jeg saa mig om efter ham, men Karl var forsvunden. Den næste Søndag Aften, lige før Andagten, stod han der igen og saa med store Øjne paa os. Og disse Øjne lyste, da jeg sagde til ham: »Det glæder mig at se dig, Karl. Du synes vist godt om Messetjenerne?«

»Ja, Herre!« Hans Ansigt straaede endnu mere i glad Forventning, da han kom nærmere, men Spørgsmaalet døde bort paa hans Læber. Lidt efter mandede han sig dog op og spurgte modigt: »Kunde jeg ogsaa blive Messetjener?« »Men du tror jo dog ikke paa den katholske Kirke, Karl,« svarede jeg.

»Aa, gør mig dog den Glæde!« Hans Tone var saa bønlig, og i hans Blik laa et saa inderligt Ønske, at jeg maatte vende mig bort. Deraf sluttede han, at jeg nægtede ham hans Hjertes Ønske, og han saa bedrøvet mod Jorden. Da kunde jeg ikke længere staa imod og gav efter. »Nu, mit Barn, jeg vil give dig Lov der-til, men kun for i Aften.«

Jeg hjalp ham med Paaklædningen. Ingen Konge i Hermelin kunde se prægtigere og stoltere ud end denne Dreng, da han stod i Talar og Rochet hos de øvrige Drengene.

»Gør nu alt, som de andre,« sagde jeg til ham, inden vi gik ind i Kirken. Jeg holdt Øje med ham, og han var andægtigere og mere ærbødig end sine katholske Kammerater. Under Aftenprædikenen lyttede han »andeløs til hvert Ord, der faldt fra Præstens Læber. Han blev ikke træt.

Hver Søndag kom han igen; de andre Messedrengene vænnede sig dertil og tænkte ikke mere paa, at han var Protestant. En Aften, da de andre allerede havde sagt God Nat, blev han tilbage og saa sig forlegen omkring.

»Naa, Karl, hvad er der?« spurgte jeg. »Synes du ikke mere om at være Messetjener?«

Hvor han saa paa mig! »Ok jo, Hr. Pastor, men jeg vilde saa gerne være Katholik.«

»Godt, mit Barn,« sagde jeg, »men du maa først have dine Forældres Samtykke.«

»Hvorfor det! Jeg har hver Søndag haft dem med i Kirken, for at de kunde se mig i Messedrengenes Klæder, og Mor har sagt, at det vilde glæde hende, om jeg passede godt paa og blev Katholik.«

Jeg fik nu at vide, hvor han boede, og den næste Aften gik jeg til hans Forældre. De var begge udøbte Protestanter, ligeledes deres seks Børn. Jeg talte ogsaa om Karl, og nu hørte jeg, at de ikke alene gerne vilde have Karl undervist og døbt, men at de ogsaa for dem selv og deres andre Børn ønskede denne Naade. Saa god en Indflydelse havde Karl allerede øvet.

Jeg har undervist dem alle og meddelt dem den hellige Daab. Karl blev derefter firmet og har allerede modtaget den hellige Kommunion, og hver Søndag tjener han under den hellige Messe

i Kirken. Hvem ved? Det synes mig, som skal han selv om nogle Aar komme til at bære Livets Brød i sine Hænder og dermed styrke andre til Livet.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

København. Den unge katholske Kunstner, Billedhugger Skikkild, har udført tre dejlige Vievandskar i Tin og Bronze. De bærer alle Præget af en enkel Renhed og Skønhed, og de Katholikker, som i Aarevis har sukket efter, at de religiøse Genstande, som bruges i Kirke og Hjem, maatte komme til at fremtræde i en Form, som var deres aandelige Indhold værdig, vil her føle deres Længsel stillet. Den, der erhverver sig et af disse Vievandskar eller den af samme Kunstner fremstillede friske og naturlige Messedreng, indfører samtidig et Kunstværk i sit Hjem. De forskellige Genstande faas i Katholsk Bogsalg. J.

— Foreningen *Fidelitas* havde forrige Onsdag sin aarlige Udstilling af Haandarbejder, som dens flittige Medlemmer i Aarets Løb havde udført. Ikke mindre end 70 forskellige Beklædningsgenstande laa smukt ordnede paa et meget langt Bord i Forsamlingsalen paa Toldbodvej. Altsaa vil m. a. Ord 70 Børn kunne blive betænkt med en nyttig Gave ved Kirkeskolens Juletræ; hertil er nemlig alle disse Arbejder bestemte. Foreningen havde i samme Anledning Besøg af Sognepræsten, Hr. Pastor Braun, og Foreningens Præsens samt af saa godt som alle Søstrene paa Toldbodvej, der med Kenderblik betragtede og takserede de udstillede Varer. Senere ved Thebordet oplæste Foreningens Præsens et Par smukke Historier af Selma Lagerlöf. Næste Gang, Foreningen mødes, bliver ved dens egen lille Juletræsfest Tredje Juledag, Søndag den 27. ds. R.

— Katholsk Ungdoms Forbund (K.U.F.) afholdt i Søndags et meget vellykket Møde, der var besøgt af 70 Deltagere. Hr. Pastor Günther holdt en smuk Tale til Ungdommen om Fædrelandet her og om Fædrelandet hisset, om med Trofasthed og Begejstring at slutte sig til Kampen og Arbejdet for dem begge, baade det jordiske og det evige Fædreland. Den højærværdigste Biskop og flere andre Præster overværede Mødet, ved hvilket et Strygeorkester gav flere meget smukke Numre. Til Slut henvendte Biskoppen et Par opmuntrende Ord til Forsamlingen og meddelte den biskoppelige Velsignelse. — Næste Møde holdes Søndag den 3. Januar og bliver Foreningens Julefest. R.

Ordруп. Søndag efter Nytaar agtes i Kollegiets store Sal afholdt en Fest for St. Andreas Sogns Menighedsmedlemmer. Deltagerne samles efter Aftenandagten omkring et Juletræ, hvorefter der finder Underholdning Sted af for-

skellig Art. Festen er beregnet paa at skulle kunne samle baade voksne og Børn.

Rom. Alle Dagblade har fortalt, hvorledes den Hellige Fader har forsøgt at bevæge de krigsførende Magter til at holde en lille Vaabenhvile i Juletiden, men at hans Forslag ikke er gaaet igennem. Nu fortælles der fra Italien, at Paven atter har henstillet til Magterne, at de blot skal lade Vaabene hvile i 48 Timer, og hertil føjet det Forslag, at en lignende Vaabenhvile skal indtræde, naar Russerne fejrer deres Julefest nogle Dage senere. Der er des værre kun liden Udsigt til, at dette fredelige Forslag skal gaa igennem hos alle Magterne, den eneste Mulighed for dets Virkeliggørelse.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

Meddelelse fra Vikariats-Komiteen.

Samtlige Lokal-Komiteer gøres opmærksomme paa, at deres Aarsbidrag forventes indsendt inden den 15. Januar til Vikariats-Komiteens Kasserer, Hr. cand. phil. Jos. L. M. Hoffmann, Købmagergade 48.

Ansøgninger om Understøttelse til de respektive Missioner bedes indsendt til Hr. Pastor A. Neuvel, Formand for Vikariats-Komiteen, ligeledes inden den 15. Januar.

Børnegudstjeneste. Mandag den 28. December holdes Kl. 9 i St. Ansgars Kirke (Kl. 8 i St. Annæ Kirke og Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Rosenkranskirken) den aarlige Børnegudstjeneste med Prædiken og Kollekt til Fordel for Jesu h. Barndomsforening til Hedningebørns Frelse. Alle Menighedens Børn indbydes tilligemed deres Forældre.

Aalborg. Program for Sammenkomst 1. Juledag Kl. 8 Aften i Skolens Gymnastiksal: **Juletræ.** Børn opfører Stykket »Julcaften«. Personer: Anna, Babet, Keltly, Therese, Laura og Elise, alle mindre Børn, samt en Engel. Fællessang. Entré 50 Øre. Der serveres Kaffe og uddeles Juleposer. Børn fra 3 til 6 Aar kan medtages gratis. **NB.** Skolebørnene har ingen Adgang. Juletræet for disse er 2. Juledag Kl. 6 Aften med gratis Entré.

NB. Paa Grund af Nytaarsdag vil det næste Nummer af Ugebladet ogsaa blive udsendt en Dag tidligere end sædvanlig, hvorfor Annoncer til dette Nummer senest maa være indsendt Mandag den 28. December.

K.U.F. Foreningens **Julefest** afholdes Søndag d. 3. Januar 1915 Kl. 7 Aften i Lokalerne Bredgade 67 o. G., for Medlemmer med Forældre og Søkende. Adgangskort 25 Øre. Til Medlemmer udleveres gratis et Adgangskort mod Forevisning af gyldigt Medlemskort. Adgangskort faas indtil 30. Decbr. hos:

Pastor F. Ronge,	A. Gross,
Boyesgade 8.	Adelgade 6 ² .
5-7 og 9-10 Aften.	7-9 Aften.
Alexander Magnussen,	Anton Paulmann,
Holbergsgade 22 ² .	Meinungsgade 15 ² .
2-8 Eftm.	7-9 Aften.
	Karl Hansen,
	Kasserer.
	Solitudevej 14 ³ .
	7-9 Aften.

Efter d. 30. Decbr. kun hos Foreningens Kasserer.

Gudstjenesten i Juledagene.

St. Ansgars Kirke. 1. Juledag. Kl. 12 Midnat Pontifikalmesse med Prædiken. Fra Kl. 7 om Morgenen stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Festandagt.

Jesu Hjertes Kirke. 1. Juledag. Kl. 6 Morgen Messe med Prædiken; derefter stille Messer. Kl. 10 Levitmesse med Prædiken. Kl. 6 Festandagt med Præd. — 2. Juledag. Kl. 10 Højmesse med Præd. Kl. 6 Aften Andagt med Prædiken.

St. Josefs Kirke. 1. Juledag. Kl. 5 Morgen Højmesse med Udstilling af det Allerhelligste. Kl. 6 stille Messe. Kl. 9 Højmesse med Prædiken. Kl. 3 Eftermiddag Festandagt.

St. Knuds Kapel. 1. Juledag. Kl. 7 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 3 Eftermiddag Prædiken og Festandagt.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). 1. Juledag. Kl. 9 og 9 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Festandagt. — 2. Juledag Kl. 9 Højmesse uden Prædiken.

Rosenkranskirken. 1. Juledag. Kl. 5 Morgen Højmesse med Prædiken; derefter stille Messer indtil den sædvanlige stille Messe ved Ottetiden. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Assumptionskapellet (Amalievej 14). 1. Juledag. Kl. 12 Midnat Højmesse. (Kun Adgang for de med Kort forsynede. Den h. Kommunion uddeles kun til Husets Beboere.) Kl. 8 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Efterm. Vesper og Velsignelse. — 2. Juledag. (Kl. 7 Morgen uddeles den h. Komm.) Kl. 8 stille Messe. Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Vesper og Velsignelse.

St. Annæ Kirke. 1. Juledag. Kl. 12 Midnat Højmesse med Prædiken. Kl. 7 Sangmesse med Fælleskommunion. Kl. 8 stille Messe. Kl. 10 Højmesse med Prædiken. Kl. 6 Aften Prædiken og Festandagt.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). 1. Juledag. Fra Kl. 6 stille Messer. Kl. 10 Levitmesse. Kl. 5 Efterm. Prædiken og Festandagt.

Assumptionskapellet. Torsdag d. 24. December er det allerh. Sakramente ikke udstillet, ligesom der heller ikke er nogen Eftermiddagsandagt. — **NB.** Fra Jul af og indtil videre finder der atter sakramental Velsignelse Sted hver Eftermiddag Kl. 5.

Nytaarsaften (Torsdag d. 31. Decbr.)

Takkegudstjeneste (ev. med Præd.) og Te Deum.

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 6. St. Annæ Kirke Kl. 7. Jesu Hjertes Kirke Kl. 6. St. Josefs Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$. St. Andreas Kirke Kl. 7.

Kirkekollekt.

I de københavnske Kirker afholdes Nytaarsdag Kollekt af Peterspenge til den Hellige Fader.

I alle Vikariatets Kirker afholdes Hellig tre Kongers Dag i Følge pavelig Anordning Kollekt til Fordel for de afrikanske Missioner.

Jesu Hjertes Kirke.

Sønd. d. 27. Dec. som paa Søndagene. Kl. 6 Andagt uden Præd. Torsd. 31. Dec. Kl. 6 Aften Takkegudstjeneste med Præd. Fred. 1. Jan. 1915 Kl. 10 Levitmesse med Præd. Kl. 6 Festandagt med Præd. Onsd. d. 6. Jan. Kl. 10 Levitmesse med Præd. Kl. 8 Festandagt uden Præd.

Det kateketiske Foredrag om Onsdagen bortfalder indtil den 13. Januar.

Kirkekollekt.

Under Midnatsmesserne og Højmesserne paa Juledag afholdes der i Sognekirkerne Kollekt til Kirkernes Opvarmning.

Kirkelig Kalender.

27. Decb. (Julesøndag). Johannes, Apostel og Evangelist.	3. Jan. Søndag . Jesu Navnefest.
28. — Mand. Uskyldige Børn.	4. — Mand. Oktav af Uskyldige Børn.
29. — Tirsd. Thomas af Canterbury, Biskop og Martyr.	5. — Tirsd. Vigilie.
30. — Onsd. Søndagsmessen.	6. — Onsd. Epifani .
31. — Torsd. Silvester I, Pave og Martyr.	7. — Torsd. Oktavdag (Knud Hertug.)
1. Jan. Fred. Nytaarsdag (ikke Abstinents).	8. — Fred. Oktavdag.
2. — Lörd. Oktav af Stefan.	9. — Lörd. Oktavdag.

Elisabethforeningen. Med de 30 Kroner, vi for nylig med særdeles Tak har modtaget, er Kollekten i St. Ansgar naaet op til 382 Kr. 20 Øre. *Bestyrelsen.*

Begge Mariakongregationers euk. Sektioner holder Fælleskommunion paa Nytaarsdag Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjertes Kirke.

Unio. **Søndag den 3. Januar 1915 Kl. 6: Julefest med Juletræ for voksne og Børn** i Citys Selskabslokaler, Citygade 23 $\frac{1}{2}$. **Efter Juletræet Dans.** Adgangskort: 50 Øre for Medlemmer (Børn gratis). Medlemmer kan medtage besøgende à 1 Kr. Adgangskort faas hos Formanden

Fabrikant Herm. Hoffmann,

Købmagergade 48.

Telef. Central 1389.

Vesterbrogade 18.

Telf. Vester 2583 x.

Fredag den 15. Jauuar 1915 almindeligt Møde i Frederiksborg Allé 11.

Den eukaristiske Forening. Tilbedelsen d. 1. Fredag i Jan. (Nytaarsdag) bortfalder i Tiden fra Kl. 9 til 11 $\frac{1}{2}$ Morgen samt fra Kl. 6—8 Aften. — Derimod bedes Medlemmerne erindre Tilbedelsen fra Kl. 11 $\frac{1}{2}$ —6 til de sædvanlige Tider.

Aarhus. **Familie-Aften, Søndag den 27. December Kl. 8.** — »Regina Virginum« opfører: *Sibyllen af Tibur*, Jule-spil i een Akt af W. Pailler. Entré 50 Øre. Kaffe gratis.

Udmærket Jule- og Nytaarsgave.

ET GAVEKORT,

der giver Ugebladet frit tilsendt en hel Aargang.

Pris 4 Kr.

Faas Bredgade 69, 2. o. G., Kl. 1—4 og i Bogsalget.

Kalenderen for 1915 faas i **Menighedskontoret**, Bredgade 69, og i Bogsalget, Stenosg. Pris 25 Ø.

Vestervoldgade 115. Læsestue for unge Piger, aaben hele Dagen, midlertidigt Modtagelseshjem & Bureau.

K.U.B. (Katholsk Underrøttnings Bureau), et Samfund af katolske, akademiske Lægfolk, tilbyder at korrespondere med Ikke-Katolikker, som maatte ønske at faa nøjere Kendskab til den katolske Kirke. Henvendelser, der alle behandles som for trolige, bedes rettet til Sekretæren, Magister Matthæus Hansen, Fredensvej 9, Charlottenlund.

Katholsk Bogsalg Stenosgade 3. Kbhvn. B. Aabent 9-7. Tlf. Vester 3930. Bøger, Billeder, Devotionalier.